

826
—
7
273

THEODOR AUFRECHT

DIE
HYMNEN DES RIGVEDA

ZWEITER TEIL
MANḌALA VII—X
NEBST BEIGABEN

DRITTE AUFLAGE

1955

OTTO HARRASSOWITZ · WIESBADEN

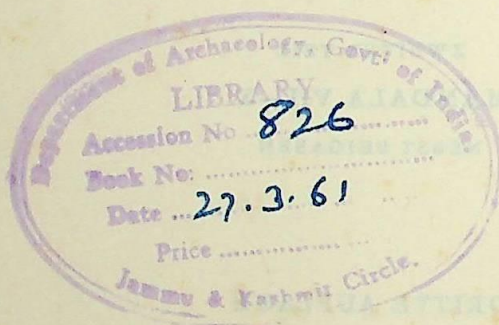
MUNSHI RAM MANOHAR LAL

Oriental & Foreign Book-Sellers

P.B. 1165

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu.

Der Verkauf dieses Exemplares ist in folgenden Ländern nicht gestattet:
Ostzone Deutschlands (einschließlich Ostsektor Berlin), Albanien,
Bulgarien, China, Jugoslawien, Polen, Rumänien, Sowjetunion,
Tschechoslowakei, Ungarn.

R
294.1
Au 39H.2

Unveränderter fotomechanischer Nachdruck der 2. Auflage von 1877.

Druck: Druckerei W. Gottschalk & Söhne GmbH. Leverkusen

Das Bestreben des Herausgebers war bei dieser Ausgabe den Text genau so wiederzugeben, wie er in zuverlässigen Handschriften sich findet. Obwohl in England eine Anzahl von guten Manuscripten vorhanden ist, waren sie zur Zeit des Druckes der ersten Ausgabe dem grösseren Theile nach unter Schloss und Riegel, und die Entfernung des Druckortes führte manche Misslichkeiten herbei. Bei dieser Ausgabe bin ich Herrn Geheimrath Lepsius dafür zu Danke verpflichtet, dass die Benutzung der Berliner Handschriften für die ganze Dauer des Druckes des Textes mir gestattet war. Diese sind:

Samhitā Text.

Chambers 44^a. Ashtaka I. II. Das erste Ashtaka ist Samvat 1533 datirt.

Chambers 44^b. Ashtaka III. IV.

Chambers 44^c. Ashtaka V. VI.

Ausserdem verdanke ich der stets bereitwilligen Freundlichkeit von Dr. Reinhold Rost in London die Benutzung von Colebrooke 129—132 von Samvat 1802.

Pada Text.

Chambers 60. Ashtaka I—IV Samvat 1718

Chambers 61^a. Ashtaka V. Samvat 1710. Ashtaka VI. Samvat 1712.

a *

IV

Chambers 61^b. Asṭaka VII. — Asṭaka VIII. Saṃvat 1649.

Chambers 41^a. Asṭaka I—IV.

Chambers 41^b. Asṭaka V—VIII. Nach VI findet sich das Datum Saṃvat 1695. Diese fünf Handschriften zeichnen sich dadurch aus, dass sie fast jede Veränderung, die in dem gebundenen Texte nach den Angaben des Prāṭisākhya stattfinden muss, durch Rüthel oder doppelte Striche über der Linie bezeichnen.

Chambers 73—76, von denen jeder einzelne Band je zwei Asṭaka enthält.

Mit Hilfe dieser Handschriften sind die Druckfehler, die in die erste Ausgabe sich eingeschlichen hatten, hoffentlich insgesamt beseitigt worden. Um den Herren, die diese Druckfehler in majorem gloriam suam mit so grosser Schonung hervorgehoben haben, einen Gegendienst zu erweisen, bemerke ich einige derselben.

In I, 161, 2 hat Herr M. Müller dreimal caturas kṛiṇotana gedruckt. Keine Handschrift liest so und es fehlt darüber jede Angabe im Prāṭisākhya.

I, 181, 5. mathnā Sāyaṇa, Colebrooke 129, Chambers 73 und Herr Müller. mathrā lesen Chambers 41^a (pr. m. mathā), 44. 60. 67. 69. 113. 400^a. 408. Das Wort findet sich VIII, 46, 23. wieder.

II, 11, 10 liest Herr Müller zweimal nijūrvīt. Alle Handschriften und der Scholiast haben nijūrvāt.

III, 9, 4. apsu, Herr Müller zweimal. Diese Lesart ist unzulässig.

III, 25, 2. vaha. Herr Müller zweimal gegen die Handschriften und das Prāṭisākhya.

IV, 19, 4. dṛiḥā ni aubhnāt. Herr Müller zweimal gegen alle Handschriften.

VII, 33, 2. avṛṇītā. Herr Müller zweimal gegen die Handschriften und das Prāṭiśākhya.

VII, 35, 13. devagopāḥ. Herr Müller zweimal gegen die Handschriften und die Grammatik.

VII, 42, 2. yuñkshvā. Herr Müller zweimal gegen die Handschriften.

VIII, 2, 30. Die Handschriften lesen dadhiré, nicht dadhire.

VIII, 51, 3. arishyantam, nicht avishyantam, lesen alle Handschriften.

VIII, 55, 5. carkiran | na | anūnasya | Herr Müller zweimal. Die Handschriften lesen carkiran | ā | anūnasya |

IX, 108, 7 lesen alle Handschriften vanakraksham. Herr Müller hat aus eigener Machtvollkommenheit eine Lesart vanarīksham eingeführt.

X, 28, 11. Das Pada hat godhāḥ, nicht godhā. Anderen Falles würde das Wort vom Prāṭiśākhya mit ähnlichen erwähnt worden sein ¹⁾.

In unbekannten Wörtern bereitet zuweilen die grosse Aehnlichkeit zwischen p und y in der Nāgarī Schrift Schwierigkeiten. In VIII, 22, 2 habe ich mit dem Scholiasten und mehreren Handschriften pūrvāpusham geschrieben. Andere Hss. lesen pūrvāyusham. Der Sinn des Wortes ist noch zu finden; wer abenteuerliche Erklärungen liebt, wird mit der einen oder anderen Lesart leicht fertig werden. Nicht viel leichter ist spandane in

1) In II, 29 zählt das Prāṭiśākhya eine Reihe von Wörtern auf, bei denen Hiatus stattfindet. Von sprachlichem Standpunkte aus glaube ich, dass Wörter wie jyā, nidrā, prapā, śraddhā, svadhā, die die reine Wurzel darstellen, allerdings im Nominativ ein s annehmen. Bei anderen Femininen auf ā für die Urzeit ein s vorzusetzen, gehört zu den Träumen der Sprachvergleicher.

VI

III, 53, 19. So lesen alle Handschriften, die ich eingesehen habe. Das ist um so befremdlicher, weil den Abschreibern das Wort *syandana* in der Bedeutung von Wagen gang und gäbe war. Wer diese Bedeutung in der Stelle finden will, wird zu erwägen haben, dass selbst in der Sūtra-Periode dieses Wort noch nicht vorkommt. Herr Benfey springt über die Schwierigkeiten mit gewohnter Behändigkeit hinüber. Ich meinerseits sehe keinen Grund, weshalb man bei dem *spandana* genannten Baume nicht verharren solle.

In der Orthographie habe ich mich in dieser Ausgabe strenger an die Vorschriften des *Prātiśākhya* gehalten, jedoch ohne das in der Schrift wiederzugeben, was nur für die Aussprache bestimmt war, wie z. B. die *yama*. Die Einschabung eines *t* zwischen *n* und *s* in einem folgenden Worte, habe ich gänzlich aufgegeben, weil *Saunaka* IV, 6 (P. VIII, 3, 30) diese nicht als seine eigene Regel aufstellt, weil sie sprachlich unbegründet ist und lautlich oft harte Verbindungen hervorruft. Es erfordert eigenen Geschmack an Ungethümen wie *nṛ̥nt stotṛ̥nt striyaṣ ca* Gefallen zu finden. Ueber die Verdoppelung von *ch* stellt das *Prātiśākhya* VI, I eine feste Regel auf, und giebt VI, 3 zum Theil sehr eigenthümliche Ausnahmen. Die indischen Grammatiker haben nicht erkannt, dass *ch*, gerade so wie das griechische *ζ*, die Natur eines Doppelconsonanten habe, weil es durchweg aus *sk* hervorgegangen ist. Da nun nach kurzem Vokale das *ch* Position bildet, so gebieten sie Verdoppelung (*ech*). In vedischen und nichtvedischen Schriften ist mir die Schreibung *gaṣchati*, *aṣchinat* vorgekommen, und diese kommt der Wahrheit viel näher als *gacchati* *acchinat*.

Die *Vālakhilya* Hymnen, die, wie *Triṣanku* zwischen

Himmel und Erde, zwischen dem sechsten und siebenten Anuvāka im achten Maṇḍala schweben, ohne zu einem der beiden hinzugezählt zu werden ¹⁾, habe ich in dieser Ausgabe an der Stelle gelassen, wo sie in den Handschriften sich vorfinden. Nicht als sei ich jetzt minder von ihrer verhältnissmässig späteren Abfassung überzeugt, sondern weil ich weiss, dass man mit demselben Rechte etwa ein Fünftel der vorhandenen Hymnen aus dem Texte verweisen müsste. Vor allem müsste dann der Plunder, der schon in das erste Ashtaka als Hymnen 65—70 eingeschoben worden ist, beseitigt werden. Gleiches Schicksal würden manche Hymnen des achten Maṇḍala zu theilen haben, die lediglich zur Erlangung von bakhshish von Bänkelsängern aus Brocken von ältern Liedern zusammengefügt sind. Ueber die Vālakhilya Hymnen will ich noch bemerken, dass in 49. 50 und in 51. 52 zwei Recensionen desselben Stoffes vorliegen. Sie nehmen sich wie zwei Schüleraufsätze aus:

Hymnen 49. 50.

49. abhī prā vah surādhasam índram arca yáthā vidé |

50. pra sú srutám surādhasam árcā sakráṁ abhíshtāye |

49. yó jaritrībhyo maghāvā purūvāsuh sahāsreṇeva śi-
kshati || 1 ||

50. yáh sunvaté stuvaté kámyam vasu sahásreṇeva mán-
hate || 1 ||

49. satānīkeva prā jigāti dhrishnuyā hānti vritrāni dāśūshe |

50. satānīkā hetāyo asya dushtārā īndrasya samīsho mahīḥ |

49. girér iva prá rāsā asya pinvire dátrāṇi purubhójasah ||3||

50. girír ná bhujmá maghávatsu pivate yád im sutá áman-
dishuh || 2 ||

1) Herr Müller, obgleich er selbst gedruckt hat, dass der sechste Anuvāka nur sechs Hymnen enthalte, dehnt trotzdem diesen auf sieben aus.

VIII

49. á tvā sutāsa índavo mādā yā indra girvaṇaḥ |
50. yád im̐ sutāsa índavo 'bhī priyām āmandishuḥ |
49. āpo ná vajrinn ānv okyām sārāḥ pṛiṇānti sūra rā-
dhase || 3 ||
50. āpo ná dhāyi sávanam ma á vaso dúghā ivópa dā-
śúshe || 3 ||
49. anehásam pratáranam̐ vivákshaṇam̐ mādghvaḥ svádi-
shṭham im̐ piba |
50. anehásam̐ vo hávamānam̐ ūtāye mādghvaḥ ksharanti
dhítayaḥ |
49. á yáthā mandasānāḥ kirāsi naḥ prá kshudréva tmánā
dhr̥ishát || 4 ||
50. á tvā vaso hávamānāsa índava úpa stotrēshu dadhire || 4 ||
49. á na stómam̐ úpa dravád dhiyānó āśvo ná sótribhiḥ |
50. á naḥ sóme svadhvará iyānó átyo ná toṣate |
49. yām̐ te svadhāvan svadāyanti dhenáva índra kánveshu
rātayaḥ || 5 ||
50. yām̐ te svadāvan svádanti gūrtayaḥ paure chandayase
hávam || 5 ||
49. ugrām̐ ná vīrām̐ námasópa sedima víbhūtiṃ ákshitā-
vasum |
50. prá vīrām̐ ugrām̐ víviciṃ dhanaspr̥itam̐ víbhūtiṃ rá-
dhaso mahāḥ |
49. udríva vajrinn avató ná siñcaté kshárantīndra dhī-
tayaḥ || 6 ||
50. udríva vajrinn avató vasutvaná sádā pīpetha dāśúshe || 6 ||
49. yád dha nūnām̐ yád vā yajñé yád vā pṛithivyām̐ ádhi |
50. yád dha nūnām̐ parāvāti yád vā pṛithivyām̐ divi |
49. áto no yajñām̐ āśúbhir mahemata ugrá ugrébhir á
gahi || 7 ||
50. yujāná indra hárībhir mahemata řishvá řishvébhir á
gahi || 7 ||

49. ajiráso h́arayo yé ta āṣávo vātā iva prasaksh́iṇaḥ |
50. rathiráso h́arayo yé te asrídha ójo vátasya píprati |
49. yébhír ápatyam mánushaḥ paríyase yébhír víṣvaṃ svàr
driṣé || 8 ||
50. yébhír ní dásyum mánusho nighóshayo yébhíḥ svàḥ parí-
yase || 8 ||
49. etávatas ta ímaha índra sumnásya gómataḥ |
50. etávatas te vaso vidyáma ṣúra návyasaḥ |
49. yáthā právo maghavan médhyātithiṃ yáthā nípātithiṃ
dháne || 9 ||
50. yáthā práva étaṣaṃ kṛítvye dháne yáthā váṣaṃ dá-
ṣavraje || 9 ||
49. yáthā kánve maghavan trasádasyavi yáthā pakthé dá-
ṣavraje |
50. yáthā kánve maghavan médhe adhvaré dirghánithe dá-
mūnasi |
49. yátha góṣarye ásanor řijíṣvaníndra gómad dhíraṇyavat
|| 10 ||
50. yátha góṣarye ásishāso adrivo máyi gotráṃ harisríyam
|| 10 ||

Hymnen 51. 52.

51. Yáthā mánau sāmvarāṇau sómam indrápibaḥ sutám |
52. Yáthā mánau vívasvati sómam śakrápibaḥ sutám |
51. nípātithau maghavan médhyaítithau púshtīgau śrúshṭīgau
sácā || 1 ||
52. yáthā trité chānda indra jújoshasy āyaú mādayase
sácā || 1 ||
51. pārshadvāṇāḥ práskaṇvaṃ sám asādayac cháyānaṃ ji-
vrīm úddhitam |
52. prīshadhre médhyc mātariśvaníndra suváné ámanda-
thāh |

X

51. sahásrāṇy asishāsad gāvām ṛishis tvóto dāsyave vṛí-
kaḥ || 2 ||
52. yáthā sómaṃ dāsaṣipre dāṣoṇye syūmaraṣmāv ṛíju-
nasi || 2 ||
51. yá ukthébhír ná vindháte cikíd yá ṛishicódanah |
52. yá ukthá kévalā dadhé yáḥ sómaṃ dhṛishitápibat |
51. índraṃ tám áchā vada návyasyā maty árishyantam ná
bhójase || 3 ||
52. yásmai vishṇus tríṇi padá vicakramá úpa mitrásya dhár-
mabhiḥ || 3 ||
51. yásmā arkam̐ saptáṣṛshāṇam̐ āṇṛicús tridhátum̐ uttamé
padé |
52. yásya tvám̐ indra stómeshu cākáno váje vājiṇ chata-
krato |
51. sá tv̐ imá vísvā bhúvanāni oikradad̐ ád̐ íj̐ janishṭa paún-
syam || 4 ||
52. tám̐ tvā vayam̐ sudúghām̐ iva godúho juhūmási ṣṛavas-
yávaḥ || 4 ||
51. yó no dātá vásūnām̐ índraṃ tám̐ hūmahe vayám̐ |
52. yó no dātá sá nah̐ pitā mahān̐ ugrá īṣānakṛit̐ |
51. vidmá hy̐ āsya sumatīm̐ náviyasīm̐ gaméma gómati
vrajé || 5 ||
52. áyāmann̐ ugró maghávā purūvásur̐ gór̐ āśvasya prá
dātu nah̐ || 5 ||
51. yásmai tvám̐ vaso dānáya ṣíkshasi sá rāyás pósham̐
aṣnute |
52. yásmai tvám̐ vaso dānáya mánhase sá rāyás pósham̐
invati |
51. tám̐ tvā vayám̐ maghavann̐ indra girvanah̐ sutávanto
havāmahe || 6 ||
52. vasūyávo vásupatīm̐ ṣatákratum̐ stómair̐ índraṃ ha-
vāmahe || 6 ||

51. kadā canā starīr asi nēndra saṣeasi dāṣūshe |
52. kadā canā prā yuchasy ubhé ní pāsi jānmanī |
51. úpopén nú maghavan bhūya ín nú te dánam devāsya
prīcyate || 7 ||
52. túriyāditya hávanam ta indriyām á tasthāv amṛitam
divī || 7 ||
51. prā yó nanakshé abhy ójasā krívim vadhañ śúshnam
nighoshāyan | Vgl. 50, 8
52. yāsmāi tvām maghavann indra girvanāḥ śíksho śíkshasi
dāṣūshe |
51. yadéd ástambhit prathāyanu amúm dívam ád ij janishta
pārthivaḥ || 8 ||
52. asmākam gíra utá sushrútim vaso kaṇvavác chṛinudhī
hávam || 8 ||
51. yásyāyām víṣva áryo dāsah ṣevadhipā arñh |
52. ástāvi mánuma pūrvyām bráhméndrāya vocata |
51. tīrāṣ cid aryé rúṣame páñravi túbhyét só ajyate rayíñ || 9 ||
52. pūrvír řitāsya bñihatír anūshata stotúr medhá asñik-
shata || 9 ||
51. turanyávo mádhumantam ghñitaṣcútam víprāso arkám
āñricuḥ |
52. sám indro ráyo bñihatír adbhūnuta sám kshoní sám u
sūryam |
51. asmé rayíñ paprathe vñishñyam ṣavo 'smé suvāñśa ín-
davah || 10 ||
52. sám sukrāsah śúcayah sám gávāṣirah sómā índram
amandishuh || 10 ||

Dasselbe Verhältniss scheint ursprünglich zwischen Hymnen 53. 54 und 55. 56 vorgewaltet zu haben. Es wirft dieses ein scharfes Licht auf die Entstehung anderer Lieder, die dieselben Gedanken mit etwas verändertem Style darstellen.

XII

Der Atharvaveda fabelt von einem ältesten oder ursprünglichen Veda (jyeshthām brāhma), von dem die bestehenden Vedas nur Abfälle seien ¹⁾. Es unterliegt keinem Bedenken, dass nur wenige Hymnen in der Gestalt uns vorliegen, in der sie ursprünglich gedichtet waren. Alle die Gebrechen, welche die gegenwärtige Sammlung verunzieren, weisen auf eine Gestalt zurück, die den auf uns gekommenen Brāhmaṇa und Sūtra vorausgieng. Auch das lässt sich mit Bestimmtheit erklären, dass nur ein Ueberbleibsel der alten Lieder Indiens bewahrt ist, gerade so wie in den vorhandenen die Verehrung der ältesten Götter Savitṛi, Varuṇa, Dyo, Viṣṇu gegen die eines jüngeren Geschlechtes zurücktritt. Wenn in verschiedenen Theilen des R̥gveda ganze Redensarten sich wiederholen oder leicht hin variirt werden, so glaube ich, dass dieses minder direkter Nachahmung oder unbewussten Reminiscenzen des wirklich bestehenden, sondern des ehemals vorhandenen zuzuschreiben ist. Im Folgenden stelle ich einige dieser Wiederholungen zusammen, ohne Vollständigkeit anzustreben. Uebergangen ist die Aufnahme ganzer Verse von einem Maṇḍala in das andere, obgleich auch diese für die Geschichte des Textes ihre Bedeutung hat. Man vergleiche X, 9 und die āprisūkta. In der dritten Beigabe sind diese Verse vollständig verzeichnet.

1.

1, 64, 4: citrair añjibhir vapushe vy añjate vakshassu ruk-
māñ adhi yetīre ṣubhe |
ānseshv eshām nī mīmṛikshur ṛiṣṭayaḥ — Vgl.

1, 166, 9. 10.

5, 54, 11: ānseshu va ṛiṣṭayaḥ patsú khādayo vakshassu
rukṁā maruto rathe ṣubhaḥ |

1) Vgl. Muir, Sanskrit Texts V, 378.

agnibhrājaso vidyuto gabhastyoḥ śiprāḥ śīrshasu
vitatā hiranyayīḥ ||

7, 56, 13: aśśeshv ā marutaḥ khādayo vo vakshassu rukmā
upaśīṣṛiyāṇāḥ |
vi vidyuto na vṛiṣṭībhi 1) rucānā anu svadbhām
āyudhair yachamānāḥ ||

2.

1, 40, 4. 8, 92, 5: sa dhatte akshiti ṣṛavaḥ |
9, 66, 7: dadhāno akshiti ṣṛavaḥ |

3.

1, 93, 4: agnīshomā ceti tad vīryam vām —
3, 12, 9: tad vām ceti pra vīryam |

4.

3, 1, 22. 10, 80, 7: agne mahi draviṇam ā yajasva ||

5.

1, 92, 6: atārishma tamasas pāram asya —
1, 183, 6: atārishma tamasas pāram asya prati vām stomo
aśvināv adhāyi |
7, 73, 1: atārishma tamasas pāram asya prati stomam deva-
yanto dadhānāḥ |

6.

I, 24, 10. 3, 54, 18: adabdhāni varuṇasya vratāni

7.

6, 44, 5: tam in nv asya rodasī devī śushmaṁ saparyataḥ ||
8, 93, 12: adhā te apratishkutam dēvī śushmaṁ saparyataḥ |
ubhe suśipra rodasī ||

8.

5, 55, 9: adhi stotrasya sakhyasya gātana —
10, 78, 8: adhi stotrasya sakhyasya gāta —
9, 72, 9: adhi stotrasya pavamāna no gahi ||

1) Das ist vṛiṣṭībhi.

XIV

9.

1, 152, 5: anaṣvo jāto anabhiṣur arvā —

4, 36, 1: anaṣvo jāto anabhiṣur ukthyo rathas — Vgl. 6,
66, 7.

10.

7, 6, 4. 10, 74, 5: anānataṃ damayantam pṛitanyūn

11.

3, 55, 9: antar mahāṇṣ carati rocanena |

10, 4, 2: antar mahāṇṣ carasi rocanena ||

12.

3, 55, 13. 10, 27, 14: anyasyā vatsaṃ rihatī mimāya kayā
bhuvā ni dadhe dhenur ūdhaḥ |

13.

6, 68, 8. 7, 65, 3: apo na nāvā duritā tarema ||

8, 83, 3: atī no viśpitā puru naubhir apo na parshatha |

8, 97, 15: apo na vajrin duritāti parshi bhūri |

14.

6, 8, 7: adabdhēbhis tava gopābhir ishtē 'smākam pāhi tri-
shadhastha sūrīn |Dieser Gedanke ist breitgetreten in 1, 143, 8: aprayuchann aprayuchadbhir agne śivebbir naḥ pāyubhiḥ pāhi
śagmaiḥ | adabdhēbhir adṛipitebbhir ishtē 'nimishadbhiḥ pari
pāhi no jāḥ ||

15.

1, 71, 10. VII, 18, 2: abhi viduṣh kaviḥ san |

16.

1, 144, 2. IX, 75, 3: abhīm ṛitasya dohanā anūshata —

17.

1, 32, 15: arān na nemiḥ pari tā babhūva ||

5, 13, 6: agne nemir arāṇ iva devāṇs tvam paribhūr asi |

1, 141, 9: yat sīm anu kratunā viśvathā vibhūr arān na
nemiḥ paribhūr ajāyathāḥ ||

XVI

4, 22, 10: asmākam su maghavan bodhi godāḥ ||

8, 45, 19: godā id indra bodhi naḥ ||

26.

1, 102, 4: asmabhyam indra varivaḥ sugaṃ kṛidhi —

6, 44, 18: asmabhyam mahi varivaḥ sugaṃ kaḥ |

Die beiden Verse stimmen auch sonst zusammen.

27.

5, 55, 9: mṛīlata no maruto mā vadhishtānāsmabhyam śarma
bahulaṃ vi yantana |

Benutzt in 6, 51, 5:

dyaush pitāḥ pṛithivi mātā adhrug (= mā vadhishtāna)
agne bhrātā vasavo mṛīlātā naḥ |

viṣve ādityā adite sajoṣhā asmabhyam śarma bahulaṃ vi
yanta ||

28.

6, 45, 30: asmākam indra bhūtu te stomo vāhishtho anta-
mah |

8, 5, 18: asmākam adya vām ayaṃ stomo vāhishtho anta-
mah |

Dazu der klägliche Schluss: yuvābhyām bhūtv aśvinā ||

29.

3, 32, 11. 4, 19, 2. 6, 30, 4: ahann ahim pariṣayānam ar-
naḥ —

30.

4, 38, 10: ā dadhikrāḥ śavasā pañca kṛishṭīḥ sūrya iva jyo-
tishāpas tatāna |

10, 178, 3: sadyaḥ cid yaḥ śavasā pañca kṛishṭīḥ sūrya iva
jyotishāpas tatāna |

31.

1, 107, 2. 4, 54, 6: ādityair no aditiḥ śarma yaṇsat ||

32.

1, 92, 17. 157, 4: ā na ūrjaṃ vahatam aśvinā yuvam

33.

8, 5, 7. Vāl. 1, 5: ā na stomam upa dravat —

34.

6, 60, 14: ā no gavyebhir aṣvyair vasavyair upa gachatam |

8, 73, 14: ā no gavyebhir aṣvyaiḥ sahasrair upa gachatam |

Die Entlehnung hätte sich der Beobachtung entzogen,
wenn blos der folgende schwache Vers stehen geblieben wäre.

35.

7, 92, 5: ā no niyudbhiḥ ṣatinibhir adhvaraṃ sahasriṇibhir
upa yāhi yajñam |1, 135, 3: ā no niyudbhiḥ ṣatinibhir adhvaraṃ sahasriṇibhir
upa yāhi vītaye

36.

1, 81, 5: ā paprau pārthivam rajo —

6, 61, 11: āpaprushī pārthivāny uru rajo —

37.

„O sage mir, wie geht es zu, gibt weisse Milch die
rothe Kuh“, heisst es in einem deutschen Kinderliede. Auch
einen indischen Weisen hat es mit Wunder geschlagen,
dass die rohe rothe Kuh gare weisse Milch gebe. Dieses
Mirakel wurde dann aber und aber verkündet.

1, 62, 9: āmāsu cid dadhishe pakvam antaḥ payaḥ kṛi-
shṇāsu ruṣad rohiṇīshu |1, 180, 3: yuvam paya usriyāyām adhattam pakvam āmā-
yām —2, 40, 2: ābhyām indraḥ pakvam āmāsv antaḥ somāpū-
shabhyām janad usriyāsu ||

4, 3, 9: āmā sacā madhumat pakvam agne |

kṛishṇā satī ruṣatā dhāsinaishā jāmryeṇa payasā
pīpāya ||

6, 72, 4: indrāsomā pakvam āmāsv antar nī gavām id da-
dhathur vakshaṇāsu |

b

XVIII

jagribhathur anapinaddham āsu ruṣae citrāsu jagatishv antaḥ ||

6, 17, 6: āmāsu pakvam ṣacyā ni dīdhaḥ |

6, 44, 24: ayam goshu pakvam antaḥ somo dādihāra —

8, 89, 7: āmāsu pakvam airayaḥ —

8, 32, 25: yo goshu pakvam dhārayat ||

38.

5, 73, 5: ā yad vām sūryā ratham tishṭhad raghushyadam sadā |

8, 8, 5: ā yad vām yoshaṇā ratham atishṭhad vājiniṣvasū |

39.

7, 67, 6: ā vām toke tanaye tūtuajānāḥ suratnāso devavītiṃ gamema ||

7, 84, 5: prāvat toke tanaye tūtuajānā |

suratnāso devavītiṃ gamema —

40.

1, 95, 5: āviṣṭyo vardhatē cārur āsu jilmānām ūrdhvaḥ svayaṣā upasthe |

2, 35, 9: apām napād ā hy asthād upastham jilmānām ūrdhvo vidyutam vasānaḥ |

41.

5, 45, 10. 7, 60, 4: ā sūryo aruhac chukram arṇaḥ —

42.

8, 38, 3: idam vām madiram madhv adbhukshann adribhir naraḥ |

8, 65, 8: idam te somyam madhv adbhukshann adribhir naraḥ |

43.

1, 10, 7. 3, 40, 6: indra tvādātam id yaṣaḥ |

44.

3, 32, 7: yajāma in namasā vṛiddham indram bṛihantam ṛishvam ajaram yuvānam |

6, 19, 2: indram eva dhishanā sātaye dhād bṛihantam
 ṛishvam ajaram yuvānam |
 sadyaḥ cid yo vāvṛidhe asāmi ||

45.

4, 47, 2: indraḥ ca vāyav eshām somānām pītim arhathah |
 5, 51, 6: indraḥ ca vāyav eshām sutānām pītim arhathah |
 1, 134, 6: tvam no vāyav eshām apūrvyaḥ somānām pra-
 thamaḥ pītim arhasi sutānām pītim arhasi ¹⁾
 2, 14, 2: esha indro arhati pītim asya ||

46.

5, 34, 6: indro viśvasya damitā vibhīshaṇo yathāvaśam
 nayati dāsam āryaḥ |
 2, 23, 11: asi satya ṛiṇayā brahmanas pata ugrasya cid
 damitā viḷuharshiṇaḥ ||
 6, 47, 16: śṛiṇve vīra ugram-ugram damāyan anyam-anyam
 atinenīyamānaḥ |

47.

1, 91, 10. 10, 150, 2: imam yajñam idam vaco jujushāṇa
 upāgahi |

48.

2, 4, 2: imām vidhanto apām sadhasthe dvitā dadhur bhṛi-
 gavo vikshv āyoh |
 10, 46, 2: imām vidhanto apām sadhasthe paśum na na-
 shṭam padair anu gman |
 gulā catantam uṣijo namobhir ichanto dhīrā
 bhṛigavo vīndan ||

49.

2, 42, 1. 9, 95, 2: iyarti vācam ariteva nāvam |

1) Was hat der gute Parucchepa dabei gedacht, als er die bei-
 den adjectiva setzte? Der Vers musste ausgefüllt werden.

XX

50.

1, 142, 4. 5, 5, 3: īlito agna ā vahendraṃ citraṃ iha pri-
yam |

51.

1, 25, 15: uta yo mānusheshv ā yaśaṣ cakre asāmy ā |
10, 22, 2: mitro na yo janeshv ā yaśaṣ cakre asāmy ā |

52.

1, 32, 5: ahiḥ śayata upapṛik pṛithivyāḥ ||
10, 89, 14: mitrakruvo yac chasane na gāvaḥ pṛithivyā
āpṛig amuyā śayante ||

53.

1, 39, 6: upo ratheshu pṛishatī ayugdhvam prasṭīr vahati
rohitāḥ |
8, 7, 28: yad eshām pṛishatī rathe prasṭīr vahati rohitāḥ |

54.

1, 114, 9: upa te stomān paṣupā ivākaram —
10, 127, 8: upa te gā ivākaraṃ vṛiṇishva dūhitar divaḥ |
rātri stomāṃ na jigyushe ||

55.

1, 36, 8: ghnanto vṛitraṃ ataran rodasī apa uru kshayāya
cakrire |
7, 60, 11: sīkshanta manyum maghavāno arya uru ksha-
yāya cakrire sudhātu ||
8, 68, 12: uru kshayāya nas kṛidhi |
6, 50, 3: mahas karatho varivo yathā no asme kshayāya —

56.

1, 117, 21: uru jyotiṣ cakrathur āryāya ||
7, 5, 6: uru jyotir janayann āryāya ||
6, 3, 1: uru jyotir naśate devayush ṭe |

57.

1, 93, 6. 7, 99, 4: uruṃ yajñāya cakrathur u lokam

58.

6, 19, 1: uruḥ prithuḥ sukṛitaḥ karṭṛibhir bhūt ||

7, 62, 1: kratvā kṛitaḥ sukṛitaḥ karṭṛibhir bhūt ||

59.

4, 42, 3. 56, 3: urvī gabbhīre rajasī sumeke

60.

7, 77, 4: antivāmā dūre amitram uchurvīm gavyūtim abha-
yam kṛidhī naḥ |9, 78, 5: jahi śatrum antike dūrake ca ya urvīm gavyūtim
abhayam ca nas kṛidhi ||

61.

3, 62, 16: ā no mitrāvaruṇā ghṛitair gavyūtim ukshatam |

7, 62, 5: ā no gavyūtim ukshatam ghṛitena |

7, 65, 4: ā no mitrāvaruṇā havyajushtim ghṛitair gavyūtim
ukshatam ilābhiḥ |

8, 5, 6: tā sudevāya dāśushe — ghṛitair gavyūtim ukshatam |

62.

4, 1, 17. 6, 51, 2. 7, 60, 2: ṛiju marteshu vṛijinā ca paśyan |

63.

10, 5, 2. 177, 2: ṛitasya pade kavayo ni pānti

64.

1, 12, 6. 7, 15, 2. 8, 102, 1: kavir gṛihapatir yuvā |

8, 44, 26: yuvānam viṣpatiṁ kavim —

65.

10, 81, 4. 31, 7: kiṁ svid vanam ka u sa vṛiksha āsa yato
dyāvāprithivī nisṭatakshuḥ |

66.

1, 36, 14: kṛidhī na ūrdhvān carathāya jīvase —

1, 172, 3: ūrdhvān naḥ karta jīvase ||

67.

3, 54, 5. 10, 129, 6: ko addhā veda ka iha pra vocat —

XXII

68.

10, 64, 15. 100, 8: grāvā yatra madhushud ucyate brīhat —

69.

8, 77, 1. 2: jajñāno nu śatakatur vi prīchad iti mātaram |
ka ugrāḥ ke ha śṛṇvire || 1 ||

ād īm śavasy abravīd —

8, 45, 4. 5: ā bundam vṛitrahā dade jātāḥ prīchad vi mātaram |

ka ugrāḥ ke ha śṛṇvire || 4 ||

prati tvā śavasī vadad —

Aus einer und derselben Sage über die Thaten des jugendlichen Indra.

70.

1, 124, 7. 4, 3, 2. 10, 71, 4. 91, 13: jayeva patya uṣati
suvāsāḥ |

71.

7, 66, 16: jīvena śaradaḥ śatam |

10, 18, 4: śatam jīvantu śaradaḥ purūcīr —

10, 85, 39: dīrghāyur asyā yaḥ patir jīvāti śaradaḥ śatam ||

Sind schon die beiden letzten Stellen pleonastisch, so breitet ein Schwätzer den einfachen Gedanken zum Ueberdrusse aus in 10, 161, 4:

śatam jīva śarado vardhamānaḥ śatam hemantān chatam
u vasantān |

72.

1, 23, 21. 10, 57, 4: jyok ca sūryam dṛiṣe ||

4, 25, 4: jyok paśyāt sūryam uccarantam |

9, 4, 6: jyok paśyema sūryam |

10, 59, 4: paśyema nu sūryam uccarantam |

10, 59, 6: jyok paśyema sūryam uccarantam ||

9, 91, 6: jyoṇ naḥ sūryam dṛiṣaye rinīhi ||

10, 37, 7: udyantaṃ tva mitramaho dive-dive jyog jīvāḥ
prati paśyema sūrya ||

73.

1, 180, 10. 4, 44, 1: taṃ vāṃ rathaṃ vāyam adyā huve-
ma —

74.

1, 106, 2. 10, 35, 11: ta ādityā ā gatā sarvatātaye —

75.

1, 36, 7. 8, 69, 17: taṃ ghem itthā namasvina upa svarājam
āsate |

76.

1, 155, 4. 10, 23, 5: tad-tad id asya paṇṣyaṃ grīṇmāsi —

77.

1, 17, 1. 6, 60, 5: tā no mṛṇātā idṛṣe ||

4, 57, 1: sa no mṛṇātā idṛṣe ||

78.

1, 53, 8: tvam karaṇjam uta paṇayam vadhīs —

10, 48, 8: yat paṇayaghna uta vā karaṇjāhe prāham mahe
vṛitrahatyē aśuśravi ||

Diese beiden Baumdämonen erscheinen nicht wieder.

79.

1, 51, 3: tvam gotram āngirobhyo 'vṛinor apa —

1, 132, 4: yad āngirobhyo 'vṛinor apa vrajam —

9, 86, 23: soma gotram āngirobhyo 'vṛinor apa ||

80.

1, 53, 11. 10, 115, 8: tvām stoshāma tvayā suvīrā drāghī-
ya āyuh pratarāṃ dadhānāḥ ||

81.

5, 35, 6: tvām id vṛitrahantāma janāso vṛiktabarhishah |
ugram pūrvīshu pūrvyam havante vājasātaye ||

XXIV

8, 6, 37: tvām id vṛitrahantama janāso vṛiktabarhishah |
havante vājasātaye ||

82.

7, 11, 2: tvām ilāte ajiram dūtyāya havishmantah sadam
in mānushāsah |

10, 70, 3: śaṣvattamam ilāte dūtyāya havishmanto manu-
shyāso agnim |

83.

1, 94, 3. 2, 1, 13: tve devā havir adanty āhutam |

Ein Epigone begnügt sich damit nicht, sondern legt
sich dieses in 2, 1, 14 so zurecht:

tve agne viṣve amṛitāso adruha āsā devā havir adanty
āhutam |

84.

1, 155, 3: dadhāti putro 'varam param pitur nāma tṛitīyam
adhi rocane divah ||

9, 75, 2: dadhāti putrah pitror apīcyam nāma tṛitīyam adhi
rocane divah ||

85.

7, 104, 7: dushkṛite mā sugam bhūd —

10, 86, 5: na sugam dushkṛite bhuvam —

86.

4, 1, 15: dṛiḷham naro vacasā daivyena vrajam gomantam
uṣijo vi vavruḥ ||

4, 16, 6: aṣmānam cid ye bibhidur vacobhir vrajam goman-
tam uṣijo vi vavruḥ ||

10, 45, 11: tvayā saha draviṇam ichamānā vrajam goman-
tam uṣijo vi vavruḥ ||

87.

1, 37, 4: pra vah śardhāya ghṛishvaye tveshadyumnāya ṣu-
shmiṇe |

devattam brahma gāyata ||

8, 32, 27: pra va ugrāya nisṭhure 'shāl'hāya prasakshine |
devattam brahma gāyata ||

Das gottgegebene Lied hat der Nachahmer geraubt.

88.

1, 106, 7. 4, 55, 7: devair no devy aditir ni pātu devas
trātā trāyatām aprayuchan |

89.

1, 73, 3: devo na yaḥ pṛithivīm viṣvadhāyā upaksheti hita-
mitro na rājā |

puraḥsadaḥ śarmasado na vīrāḥ —

3, 55, 21: imāṃ ca naḥ pṛithivīm viṣvadhāyā upa ksheti
bitamitro na rājā |

puraḥsadaḥ śarmasado na vīrāḥ —

90.

1, 53, 11. 10, 18, 2. 3. 115, 8: drāghīya āyuh prataram
dadhānāḥ |

91.

3, 52, 1. 8, 91, 2: dhānāvantaṃ karambhiṇam apūpavantaṃ
ukthinaṃ |

92.

8, 32, 22: dhenā indrāvacākaṣat ||

10, 43, 6: janānām dhenā avacākaṣad vṛishā |

93.

1, 174, 8. 2, 19, 7: nanamo vadhar adevasya pīyoḥ ||

94.

1, 154, 5. 7, 97, 1: naro yatra devayavo madanti |

95.

1, 117, 9: ni pedava ūhathur āṣum aṣvam |

1, 117, 13: yuvaṃ cyavānam aṣvinā jarantaṃ punar yuvā-
naṃ cakrathuḥ śacībhiḥ |

7, 71, 5: yuvaṃ cyavānaṃ jaraso 'mumuktaṃ ni pedava
ūhathur āṣum aṣvam |

XXVI

96.

4, 47, 2. 8, 32, 23: nimnam āpo na sadhryak ||

97.

1, 56, 5. 85, 9. 2, 23, 18: nir apām aubho arṇavam ||

98.

1, 25, 10: ni shasāda dhṛitavrato varuṇaḥ paśtyāsv ā |
sāmṛājyāya sukratuḥ ||

Der Nachkömmling nimmt den Mund zu voll, 8, 25, 8:

ṛitāvānā ni shedatuḥ sāmṛājyāya sukratū |
dhṛitavratā kshatriyā kshatram āśatuḥ ||

Ueberdies hatte er bereits in 7 das Götterpaar ṛitāvānā samrājā genannt. Aber wenig Wunder, denn dort kommt selbst die Phrase: adhi yā bṛihato divo 'bhi yūtheva paśyataḥ | überein mit

4, 2, 18: ā yūtheva kshumati paśvo akhyad devānāṃ yaj
janimānti

7, 60, 3: sam yo yūtheva janimāni caśṭe ||

99.

2, 33, 14: pari no hetī rudrasya vṛijyāḥ —

6, 28, 7: pari vo hetī rudrasya vṛijyāḥ ||

7, 84, 2: pari no heḷo varuṇasya vṛijyāḥ —

100.

7, 72, 5: ā paścātān nāsatyā purastād āśvinā yātam adha
rād udaktāt |7, 104, 19: prāktād apāktād adharād udaktād abhi jahi
rakshasaḥ —10, 87, 21: paścāt purastād adharād udaktāt kaviḥ kāvyena
pari pāhi rājan |10, 87, 20: tvam no agne adharād udaktāt tvam paścād uta
rakshā purastāt |

XXVIII

107.

7, 59, 2. 8, 27, 16: pra sa kshayaṃ tirate vi mahīr isho
yo vo varāya dāsati |

Siehe oben 105.

108.

1, 174, 5. 4, 16, 12: pra sūraṣ cakram vṛihatād abhīke
Vgl. 11 und 12 durchweg mit 5, und 1, 33, 14.

109.

4, 12, 6: pra tāry agne prataram na āyuh ||

10, 59, 1: pra tāry āyuh prataram navīyah —

1, 44, 6: praskaṇvasya pratirann āyur jīvase —

1, 89, 2: devā na āyuh pra² tirantu jīvase.

8, 18, 22: pra sū na āyur jīvase tiretana ||

8, 48, 4: pra na āyur jīvase soma tārīh ||

10, 59, 5: jīvātave su pra tira na āyuh |

10, 144, 5: enā vayo vi tāry āyur jīvasc —

8, 18, 18: tuce tanāya tat su no drāghīya āyur jīvase |
krinotana

10, 18, 6: iha tvashtā — dīrgham āyuh karati jīvase vah ||

10, 14, 14: sa no deveshv ā yamad dīrgham āyuh pra jī-
vase ||

1, 34, 11. 157, 4: prāyus tārisṭhaṃ nī rapāṃsi mṛikṣhatam
sedhatam dvesho bhavatam sacābhuvā ||

110.

1, 118, 4: prācīnam barhir ojasā sahasravīram astrinan |

9, 5, 4: barhiḥ prācīnam ojasā pavamāna strinan harih

111.

1, 24, 9: bādhasva dūre nirṛitim parācāih

6, 74, 2: āre bādhetthām nirritim parācāih

112.

1, 62, 3. 10, 68, 11: bṛhaspatir bhinad adrim vidad gāh

113.

3, 30, 17. 6, 52, 3: brahmadvishe tapushim hetim asya ||

114.

4, 50, 3: tubhyam khātā avatā adridugdā madhva ścotanty
abhito virapṣam ||

7, 101, 4: trayah kośāsa upasecanāso madhva ścotanty
abhito virapṣam ||

115.

7, 4, 4: ayaṁ kavir akavishu pracetā marteshv agnir am-
ṛito ni dhāyi |

10, 45, 7: uṣik pāvako aratiḥ sumedhā marteshv agnir
amṛito ni dhāyi |

116.

1, 114, 6: rāsvā ca no amṛita martabhojanam

7, 38, 2: vy urvīm prithvīm amatim sṛijāna ā nṛibhyo mar-
tabhojanam suvānaḥ ||

7, 45, 3: viśrayamāṇo amatim urūcīm martabhojanam adha
rāsate naḥ || Vgl. 7, 16, 4. 81, 5.

117.

1, 18, 3: mā naḥ śaṁso ararusho dhūrṭiḥ prañān martyasya |

7, 94, 8: mā kasya no ararusho dhūrṭiḥ prañān mar-
tyasya ||

118.

2, 42, 3: mā na stena īṣata māghaśaṁsalḥ

6, 28, 7: mā va stena īṣata māghaśaṁsalḥ

119.

1, 104, 8: mā no vadhīr indra mā parā dāḥ

7, 46, 4: mā no vadhī rudra mā parā dāḥ

120.

6, 50, 7: mā va eno anyakṛitam bhujema mā tat karma
vasavo yac cayadhve |

XXX

7, 52, 2: mā vo bhuḡemānyaajātam eno mā tat karma vasavo
yac cayadhve |

121.

4, 44, 5. 7, 69, 6: mā vām anye ni yaman devayantaḥ —

Derselbe Wunsch den Gott für eigensten Bedarf zu be-
halten, einfach mit „asmākam astu kevalaḥ“ ausgedrückt
(vgl. die römische evocatio, besonders bei Macrobius Sat.
III, 9), findet sich auch

2, 18, 3: mo shu tvām atra bahavo hi viprā ni rīraman yaja-
mānāso anye ||

3, 35, 5: mā te harī vṛishaṇā vītapṛishṭhā ni rīraman yaja-
mānāso anye |

atyāyāhi śaṣvato —

10, 160, 1: indra mā tvā yajamānāso anye ni rīraman —

122.

3, 59, 1: mitro janān yātayati bruvāṇaḥ —

7, 36, 2: janam ca mitro yatati bruvāṇaḥ ||

123.

1, 154, 2. 10, 180, 2: mṛigo na bhīmaḥ kucaro girishṭhāḥ

In der zweiten Stelle scheint das Gleichniss mir schlecht
zu passen.

124.

4, 25, 4. 5, 37, 1: ya indrāya sunavāmety āha

125.

1, 114, 2: yac chaṃ ca yoṣ ca manur āyeje pitā tad aṣyāma
tava rudra praṇītiṣhu ||

2, 33, 13. yāni manur avṛiṇītā pitā nas tā ṣaṃ ca yoṣ ca
rudrasya vaṣmi ||

126.

1, 142, 8:

hotārā daivyaḥ kavī |
yajñam no yakshatām imam siddhram adya divi-
pṛiṣam ||

2, 41, 20: dyāvā·naḥ pṛithivī imam sidhram adya divis-
prīṣam |

yajñam deveshu yachatām ||

5, 13, 2: agne stomam manāmahe sidhram adya divisprī-
ṣaḥ |

127.

8, 4, 1. 65, 1: yad indra prāg apāg udañ nyag vā hūyase
nribhiḥ |

128.

7, 57, 4. 10, 15, 6: yad va āgaḥ purushatā karāma |

4, 12, 4: yac cid dhi te purushatā¹⁾ yavishthā-
cittibhiḥ cakṛimā kac cid āgaḥ |

129.

1, 22, 3: yā vām kaṣā madhumaty aṣvinā sūnṛitāvati |
tayā yajñam mimikshatam ||

1, 157, 4: madhumatyā naḥ kaṣayā mimikshatam |

130.

1, 59, 5. 7, 98, 3: yudhā devebhyo varivaṣ cakārtha ||

3, 34, 7: yudhendro mahnā varivaṣ cakāra deve-
bhyah |

131.

1, 116, 7: yuvaṁ narā stuvate pajriyāya kakshivate arada-
tam puramdhim |

kārotarāc chaphād aṣvasya vṛishṇaḥ ṣatam kum-
bhāñ asiñcatam surāyāḥ ||

1, 117, 6: tad vām narā ṣaṁsyam pajriyeṇa kakshīvatā nā-
satyā pariḥman |

ṣaphād aṣvasya vājino janāya ṣatam kumbhāñ
asiñcatam madhūnām ||

1) Text: purushatrā.

XXXII

132.

8, 93, 6. 9, 65, 22: ye somāsaḥ parāvati ye arvāvati sun-
vire |

Vāl. 5, 3: ye parāvati sunvire janeshv ā ye arvāvatīndavaḥ ||

133.

1, 4, 10: yo rāyo 'vanir mahān supāraḥ sunvataḥ sakhā |
tasmā indrāya gāyata ||

8, 32, 13: yo rāyo 'vānir mahān supāraḥ sunvataḥ sakhā |
tam indram abhi gāyata ||

134.

1, 77, 1: yo martyeshv amṛita rītāvā hotā yajishṭha it kṛi-
ṇoti devān ||

4, 2, 1: yo martyeshv amṛita rītāvā devo deveśv aratir
nidhāyi |

hotā yajishṭho —

135.

1, 18, 2: yo revān yo amīvahā vasuvit pushtivardhanaḥ |

1, 91, 12: gayasphāno amīvalā vasuvit pushtivardhanaḥ |

136.

1, 117, 2: yo vām aṣvinā manasā javiṃyān rathaḥ svasvo
viṣa ājigāti |

yena gachathaḥ sukṛito duroṇam —

1, 183, 1: tam yuñjāthām manaso yo javiṃyān trivandhuro
vṛishanā yas tricakraḥ |

yenopayāthaḥ sukṛito duroṇam —

4, 13, 1: yātam aṣvinā sukṛito duroṇam —

137.

3, 62, 9: yo viṣvābhi vipaśyati bhuvanā sam ca paśyati |
sa naḥ pūshāvitā bhuvat ||

10, 187, 4: yo viṣvābhi vipaśyati bhuvanā sam ca paśyati |
sa naḥ parshad ati dvishah ||

138.

10, 4, 7: rakshota nas tanvo aprayuchan ||

10, 7, 7: trāsvota nas tanvo aprayuchan ||

139.

1, 91, 13: soma rārandhi no hṛidi gāvo na yavaseshv ā |

5, 53, 16. 10, 25, 1: raṇan gāvo na yavase

140.

1, 144, 7. 10, 64, 11: raṇvaḥ saṁdṛishṭau pitumān iḥa kshayaḥ |

141.

4, 46, 4: ratham hiraṇyavandhuraṁ indravāyū svadhvaram |
ā hi sthātho divisprīṣam ||8, 5, 28: ratham hiraṇyavandhuraṁ hiraṇyābhīṣum aṣvīnā |
ā hi sthātho divisprīṣam ||

142.

1, 177, 1. 4, 17, 5: rājā kṛishṭīnām puruḥūta indraḥ |

143.

1, 96, 6. 10, 139, 3: rāyo budhnaḥ saṁgaṁano vasūnām ---

144.

1, 1, 2. 4, 8, 2: sa devān cha vakshati ||

145.

4, 17, 3: vadhīd vṛitraṁ vajreṇa mandasānaḥ —

10, 28, 7: vadhīm vṛitraṁ vajreṇa mandasānaḥ ---

146.

1, 63, 7: aṇho rājan varivaḥ pūrave kaḥ ||

4, 21, 10: hantā vṛitraṁ varivaḥ pūrave kaḥ |

147.

7, 39, 7. 62, 3: varuṇo mitro agnīḥ | yachantu candrā upa-
maṁ no arkam —

148.

8, 50, 10. Vāl. 4, 6: vasūyavo vasupatīm śatakratuṁ sto-
mair indraṁ havamahe ||

c

XXXIV

149.

- 1, 134, 3: vāyur yuñkte rohitā vāyur aruṇā vāyū rathe
 ajirā dhuri voḥhave vahishṭhā dhuri voḥhave |
 5, 56, 6: yuñgdhvaṃ hy arushā rathe yuñgdhvaṃ ratheshu
 rohitāḥ |
 yuñgdhvaṃ harī ajirā dhuri voḥhave vahishṭhā
 dhuri voḥhave ||

150.

- 10, 45, 2: vidmā tam utsaṃ yata ājaganthā ||
 10, 84, 5: vidmā tam utsaṃ yata ābabhūthā ||

151.

- 1, 13, 6: vi śrayantām ṛitāvṛidho dvāro devīr asaścataḥ |
 adyā nūnaṃ ca yasṭhave ||
 1, 142, 6: vi śrayantām ṛitāvṛidhaḥ prayai devebhyo mahīḥ |
 pāvakāsaḥ purusprīho dvāro devīr asaścataḥ ||

152.

- 7, 55, 1. 8, 15, 13. 9, 25, 4: viśvā rūpāṇy āviṣan

153.

- 9, 16, 6: punāno rūpe avyaye viśvā arshann abhi śriyaḥ |
 śūro na goshu tiṣṭhati ||
 9, 62, 19: āviṣan kalasaṃ suto viśvā arshann abhi śriyaḥ |
 śūro na goshu tiṣṭhati ||

154.

- 3, 60, 3: saudhanvanāso anṛitatvam erire viṣṭvī śamībhīḥ
 sukṛitaḥ sukṛityayā ||
 7, 35, 12: śaṃ na ṛibhavaḥ sukṛitaḥ suhastāḥ —
 10, 94, 2: viṣṭvī grāvāṇaḥ sukṛitaḥ sukṛityayā —

155.

- 5, 40, 2. 8, 13, 32: vṛishā grāvā vṛishā mado vṛishā somo
 ayam sutaḥ |

5, 40, 3. 8, 13, 33: vṛishā tvā vṛishanaṃ huve vajriṃ citrā-
bhir ūtibhiḥ |

156.

4, 7, 8: ver adhvārasya dūtyāni vidvān ubhe antā rodasī
saṃcikitvān |
dūta iyase pradiva urāṇo viduṣṭaro diva ārodha-
nāni ||

4, 8, 4: sa hotā sed u dūtyaṃ cikitvān antar iyate |
vidvān ārodhanaṃ divaḥ ||

8, 39, 1: ubhe hi vidathe kavir (= cikitvān) antaḥ carati
dūtyam —

157.

9, 58, 5: vy avyayaṃ samayā vāram arshasi |
9, 97, 56: vi vāram avyaṃ samayāti yāti ||

158.

7, 20, 3: vy āsa indraḥ pṛitanāḥ svojāḥ —
10, 29, 8: vy ānaḥ indraḥ pṛitanāḥ svojāḥ —

159.

1, 124, 5. 10, 110, 4: vy u prathate vitaraṃ varīyaḥ —

160.

5, 30, 8. 6, 20, 6: ṣiro dāsasya namucer mathāyan |
Dieser Brocken passt an keiner der beiden Stellen.

161.

1, 142, 3. 9, 24, 6: ṣuciḥ pāvako adbhutaḥ
8, 13, 19: ṣuciḥ pāvaka ucyate so adbhutaḥ ||

Wer? der stotṛi oder Indra? In dem Kopfe der Uebersetzer steigt keine Ahnung von einer Schwierigkeit auf. Die Attribute passen nur auf Agni oder Soma.

162.

1, 127, 9. 175, 5: ṣuṣhmintamo hi te mado dyumnintama
uta kratuḥ |

c*

XXXVI

163.

4, 18, 11. 8, 100, 12: sakhe vishṇo vitaraṃ vi kramasva --

164.

1, 103, 2. 2, 15, 2: sa dhārayat pṛthivīm paprathae ca --

165.

1, 58, 7. 3, 54, 3: saparyāmi prayasā yāmi ratnam ||

166.

1, 174, 2. 6, 20, 10: sapta yat puraḥ śarma śāradīr dard
Vgl. 1, 131, 4: puro yad indra śāradīr avātiraḥ --

167.

1, 105, 8. 10, 33, 2: sam mā tapanty abhitaḥ sapatnīr iva
parśavaḥ |1, 105, 8. 10, 33, 3: mūsho na ṣiṣṇā vy adanty mādhyā sto-
tāraṃ te śatakṛato |

168.

9, 36, 5: sa viṣvā dāṣushe vasu somo divyāni pāṛthivā |
pavatām āntarikshyā ||9, 64, 6: te viṣvā dāṣushe vasu somā divyāni pāṛthivā |
pavantām āntarikshyā ||

169.

4, 41, 5. 10, 101, 9: sā no duhīyad yavaseva gatvī sahas
radhārā payasā mahi gauḥ ||

170.

1, 4, 1: surūpakṛitnum ūtaye sudughām iva goduḥe |
juhūmasi dyavi-dyavi ||Vāl. 4, 4: taṃ tvā vayanī sudughām iva goduho juhūmasi
śṛavasyavaḥ ||8, 1, 10: ā tv adya sabardughām huve gāyatravepasam |
indram dhenum sudugham --

171.

6, 48, 15: suvedā no vasū karat ||

7, 32, 25: suvedā no vasū kṛidhi |

Vgl. 8, 4, 16: tve tan naḥ suvedam usriyaṃ vasu —

172.

4, 41, 6. 10, 92, 7: sūro dṛiṣṭike vṛishanaṣ ca paṃsye |

173.

4, 17, 1. 10, 111, 9: sṛijaḥ sindhuir abinā jagrasanān

174.

1, 72, 1. 7, 45, 1: haste dadhāno naryā puruṇi

175.

4, 6, 11: hotaram agnīm manusho ni shedur namasyanta

uṣijaḥ ṣaṃsam āyoh ||

5, 3, 4: hotaram agnīm manusho ni shedur daṣasyanta uṣi-

jaḥ ṣaṃsam āyoh ||

176.

1, 36, 7: hotrābhir agnīm manushaḥ sam indhate —

2, 2, 8: sa idhāna ushaso rāmyā anu —

hotrābhir agnir manushaḥ svadhvaraḥ —

10, 11, 5: sadāsi raṇvo yavaseva pushyate hotrābhir agne

manushaḥ svadhvaraḥ |

Die hebräischen Psalme, wiewohl in dichterischer und sittlicher Eigenschaft erhabener, lassen sich in mancher Beziehung mit den vedischen Hymnen vergleichen. Hier wie da begegnet uns die Erscheinung, dass Lieder in weit aus einander liegenden Zeiträumen gedichtet zuletzt in eine abgegränzte Sammlung vereinigt und gewissen vorragenden Persönlichkeiten zugeschrieben wurden. In beiden finden wir, dass aus ganz bestimmten privaten Verhältnissen entsprungene Hymnen theologischen Zwecken angepasst, oder in dieselben gewaltsam eingezwängt werden. Auch das ist nachweislich, dass in beiden ein jüngerer Geschlecht sich der alten Stoffe bemächtigte und sie seinem Geschmacke

XXXVIII

nach verarbeitete. Endlich kam eine Generation geistesarm genug sich zu der wörtlichen Wiederholung ganzer Stellen älterer Dichter herabzulassen. In letzter Beziehung ist bekannt, dass Psalm LIII mit XIV, Ps. LXX mit XL, 14—18, Ps. CVIII mit LVII, 8—12. LX, 7—14 übereinstimmt, und dass II. Sam. XXII von Ps. XVIII sich nur in Lesarten unterscheidet.

In dem Āpastambīya Dharmasūtra I, 3, 10, 17 heisst es: „Der Lärm von Hunden und Eseln, das Geschrei von Sālāvṛikī, Ekasṛika und Eulen, alle Töne von musikalischen Instrumenten, der Schall von Geweine, Gesang und Sāman verursachen die Unterbrechung des Hersagens der heiligen Schrift“. Noch entschiedener im Mānavīya Dharmaśāstra IV, 123. 124: „Hört man den Klang des Sāman, dann unterbreche man die Recitation des Ṛigveda und Yajurveda — —. Der Ṛigveda hat die Götter zur Gottheit, der Yajurveda ist für den Bedarf der Menschen bestimmt; der Sāmaveda ist den Manen geweiht, deshalb ist sein Klang unrein“¹⁾. Woher rührt diese Vorstellung von der Unreinheit des Sāmaveda? Sie beruht, nach meiner Ansicht, auf der Kenntniss von der Willkür und der zum Theil unwürdigen Weise, in welcher der alte Text des Ṛigveda in diesem Gesangbuche behandelt ist. Denn das Sāma Ārcika besteht aus einer Auswahl von Ṛigversen zum Behufe musikalischen Vortrages beim Soma-opfer²⁾. Bei Gesangbüchern jedoch walten in Bezug auf die Gestaltung des Urtextes eine Anzahl von Rücksichten vor, rhythmische, ästhetische, rituelle, sprachliche, gefolgt von vorsätzlicher oder zufäl-

1) Vgl. Muir, Sanskrit Texts III, 26.

2) Das Ārcika enthält nur 75 (nicht 78) eigene Verse, und diese finden sich zum Theil in anderen Sammlungen. Mehrere dieser Verse enthalten sachlichen und mithin auch sprachlichen Blödsinn.

liger Nachlässigkeit, und diese wirken zur Verderbniss der ursprünglichen Beschaffenheit zusammen. Der Sāmaveda unterscheidet sich hierin nicht von unseren eigenen Gesangbüchern. Zum Vergleiche gebe ich ein wohlbekanntes Lied von Paulus Gerhardt 1) in der ursprünglichen Fassung (Gedichte von Paulus Gerhardt. Herausgegeben von Karl Goecke. Leipzig 1877), 2) in der Bearbeitung in der: Sammlung alter und neuer auserlesener geistlicher Gesänge. Mit Chur-Fürstl. Sächs. gnädigsten Privilegio. Budiszin 1775:

Gerhardt.

Nun ruhen alle Wälder,
Vieh, Menschen, Stadt und Felder,
Es schläft die ganze Welt;
Ihr aber, meine Sinnen,
Auf, auf, ihr sollt beginnen,
Was eurem Schöpfer wohlgefällt!

Wo bist du, Sonne, blieben?
Die Nacht hat dich vertrieben,
Die Nacht des Tages Feind;
Fahr hin! ein ander Sonne,
Mein Jesus, meine Bönne,
Gar hell in meinem Herzen scheint.

Der Tag ist nun vergangen,
Die glühnen Sterne prangen
Am blauen Himmelsaal;
Also werd ich auch stehen,
Wenn mich wird heißen gehen
Mein Gott aus diesem Jammerthal.

Der Leib eilt nun zur Ruhe,
Legt ab das Kleid und Schuhe,
Das Bild der Sterblichkeit,

Gesangbuch.

Nun ruht schon in den Wäldern,
in Städten, auf den Feldern,
ein Theil ¹⁾ der müden Welt.
Ihr aber meine Sinnen!
sollt noch vorher beginnen,
was eurem Schöpfer wohlgefällt.

Der Sonnen Licht und Glänzen
entweicht von unsern Gränzen,
und Dunkelheit tritt ein.
Geh immer unter, Sonne!
wenn Jesus, mir zur Bönne,
mich nur erfreut mit seinem Schein.

Der Tag ist nun vergangen,
die hellen Sterne prangen
am blauen Himmelsaal:
also werd ich auch stehen,
wenn du mich heiffest gehen,
mein Gott! aus diesem Jammerthal.

Was jezt der Leib noch trägt,
wird nunmehr abgelegt,
das Bild der Sterblichkeit:

1) So richtig, denn die Antipoden wachen! Ein rationalistischer Küster soll aus gleicher Erwägung „es schläft die halbe Welt“ gedruckt haben.

XL

Die ich zieh aus. Dagegen
Wird Christus mir anlegen
Den Rock der Ehr und Herrlichkeit.

Das Haupt, die Füß und Hände
Sind froh, daß nu zum Ende
Die Arbeit kommen sei;
Herz, freu dich, du sollst werden
Vom Elend dieser Erden
Und von der Sünden Arbeit frei.

Nun geht, ihr matten Glieder,
Geht hin und legt euch nieder,
Der Betten ihr begehrt;
Es kommen Stund und Zeiten,
Da man euch wird bereiten
Zur Ruh ein Bettlein in der Erd.

Mein Augen stehn verdrossen,
Im Qui sind sie geschlossen,
Wo bleibt denn Leib und Seel?
Nimm sie zu deinen Gnaden,
Sei gut für allem Schaden,
Du Aug und Wächter Israel.

Breit aus die Flügel beide,
O Jesu, meine Freude,
Und nimm dein Küchlein ein!
Will Satan mich verschlingen,
So laß die Englein singen:
Dies Kind soll unverletzt sein.

Auch euch, ihr meine Lieben,
Soll heute nicht betrüben
Ein Unfall noch Gefahr.
Gott laß euch selig schlafen,
Stell euch die glühne Wassen
Um's Bett und seiner Engel Schaar.

Doch Christus wird dagegen
ein besres mir anlegen
das Kleid der Ehr und Herrlichkeit.

Das Haupt, die Füß' und Hände
sind froh, daß nun zum Ende
die Arbeit kommen sey.
Wohl mir! denn ich selbst werde
vom Elend dieser Erde,
und von der Sündenarbeit frey.

Nun geht, ihr müden Glieder!
geht hin und legt euch nieder,
da ihr die Ruh begehrt.
Nach diesen Prüfungszeiten
wird man euch zubereiten
die Ruhelammer in der Erd.

Zu deine treuen Hände,
befehl ich bis ans Ende
mich ganz mit Leib und Seel.
Ach! nimm mich auf zu Gnaden,
bewahre mich vor Schaden,
in dieser Nacht, Immanuel!

Herr Jesu! meine Freude,
schleuß mich vor allem Leide
in deine Vorsicht ein:
so ruh ich ohneummer,
und kann im sanften Schlummer
selbst vor dem Satan sicher sein.

Laß auch, Herr! meine Lieben
nichts diese Nacht betrüben,
kein Unfall noch Gefahr.
Laß keine Noth, kein Schrecken
uns aus dem Schläse wecken:
so preisen wir dich immerdar.

Nach dem gesagten kann ich Weber durchaus nicht beistimmen, wenn er sich ¹⁾ über den Sāmaveda folgendermassen äussert: „Ueber das Alterthümliche der Lesarten der Samasamhitā im Verhältniss zu denen der Rīksamhitā habe ich bereits früher (p. 10) ²⁾ gesprochen. Es ergibt sich daraus jedenfalls wohl, dass die Rīe, welche die erstere bilden, ihren Liedern in einer ältern Zeit entlehnt worden sind, wo deren Zusammenstellung als Rīksamhitā noch nicht stattgefunden hatte, so dass bis zu der letzteren hin dieselben im Munde des Volkes noch manche Abschleifungen erhielten, welche den als Saman verwendeten und so durch den Cultus geschützten Rīe erspart wurde“. Weder von den alterthümlicheren grammatischen Formen, noch den variantes doctiores, die der Göttinger Herausgeber gefunden hat, ist mir bei genauer Prüfung des ersten Āreika eine Spur aufgestossen. Dagegen sind mir viele Lesarten dieses Āreika allerdings „dunkler und unverständlicher“, sogar zum Theil entweder so unverständlich oder so leicht erschienen, dass ich die auf die Vergleichung verwendete Zeit für verloren erachte. Vielfach ist die dem gemeinen Sinn entsprechende Form und Construction gegeben, ohne Rücksicht auf die Umgebung, die Bedeutung und den Zusammenhang zu nehmen.

Es würde eine besondere Abhandlung erfordern das gesagte im einzelnen zu erhärten. Hier muss ich mich auf einige Beispiele beschränken.

1) Akademische Vorlesungen über Indische Literaturgeschichte, 2te Auflage, p. 70.

2) Dort heisst es: „Die in der Samasamhitā vorkommenden Rīe erweisen im Allgemeinen durch ihre alterthümlicheren grammatischen Formen sich als die älteren und ursprünglicheren“.

XLII

8, 62, 16.

ṣṛutaṃ vo vṛtrahantaṃ pra-ṣardhaṃ carshaṇṇam |
ā ṣushe rādhiase mahe ||

B. (Sv.) erkannte eben so wenig wie der Rv. Scholiast, dass ṣushe eine Form von ṣvas sei, und corrigierte deshalb āśis he (zu Segen), wodurch der Satz ohne Prädicat bleibt und āsis eine Bedeutung erhält, die im Rv. noch nicht entwickelt ist.

8, 32, 21.

atīhi manyushāviṇaṃ sushuvāṇsam upāraṇe |
imaṃ rātaṃ sutam piba ||

„Wenn jemand aus Bosheit an einem anstossenden (evocandi causa) Orte Soma spendet, so geh' an ihm vorüber“¹⁾. B. verstand das seltene upāraṇa nicht und conjicirte uperaya in dem Sinne von preraya, obwohl upa nie mit īr verbunden wird. Nachdem er einmal sushuvāṇsam von manyushāviṇaṃ abgetrennt hatte, so folgte das den gottesfürchtigen Opferer hervorhebende asya rātau von selbst.

8, 93, 25.

tubhyaṃ somāḥ sutā ime, stīrṇaṃ barhīr vibhāvaso |
stotribhya indram ā vaha ||

Es lag nicht auf der Oberfläche, dass Indra nur in dem ersten pāda angeredet, in den beiden letzten Agni aufgefordert werde Indra auf den geweihten Rasen zu bringen. B. bezog den ganzen Vers auf Indra, und da dieser nicht

1) Ein ähnlicher Gedanke findet sich 5, 75, 2: atyāyātam aśvinā tiro viśvā ahaṃ sanā | Für ahām sanā ist ahaṃsanāḥ zu lesen und die Stelle lautet: „Geht, o Aśvin, über alle selbstsüchtigen Schaaren hinweg“, nicht wie Herr Grassmann tiefsinnig aber gründlich falsch übersetzt: „Hindurch zu uns, o Ritter, dringt, und ich durch alle stets zu euch“. ahaṃsana besteht aus der zusammengedrängten Redensart: ahaṃ sa na. So ist naghārishá aus na ghā rishat, naghāmārá aus na gha mārayāt, vimṛidhá aus vi mṛidho jahi entstanden.

füglich sich selbst herbeiführen konnte, so wurde der Schluss aus Vers 28 genommen.

8, 1, 5.

mahe cana tvām adrivaḥ parā ṣulkāya deyaṁ |

Der Vers ist in seinem Maasse bedenklich. Denn statt --- in tvām adrivaḥ war --- oder --- zu erwarten, und die Auflösung des sprachwidrigen deyaṁ zu deīam ist hart. deyaṁ für deyaṣam wird daher von B. einfach in das regelrechte diyaṣe verändert. Dass statt tvām sodann nicht tvam gesetzt wurde, geschah bloss um der staunenden Nachwelt eine alterthümlichere grammatische Form aufzubewahren.

10, 10, 1.

Yamī fordert ihren Bruder zu Lucast auf und beginnt:
o cit sakhāyaṁ sakhyā vavṛityāṁ tiraḥ purū cid arṇavam
jaganvān |
pitur napātam ā dadhīta vedhā adhi kshami prataram di-
dhyānaḥ ||

Dieser Vers wird in vollem Ernste von B. zu einer Anrufung an Indra angepasst. Beispiele von ähnlichen Verstandverrückungen liegen uns Europäern so nahe, dass wir uns über B. nicht wundern wollen.

7, 32, 14.

kas tam indra tvāvasum ā martyo dadharshati |

B. nimmt an dem sonderbaren á. 2. tvāvasu (gebildet wie tvādūta) Anstoss, und gestachelt von der prurigo divi-
nandi setzt er das leichtere tvā vaso, unbekümmert um das sonstige Schicksal des Verses.

5, 39, 1.

yad indra citra mehanāsti tvādātam adrivaḥ |

rādhas tan na vidadvaso ubhayāhasty ā bhara ||

Verse wie diese konnte kein Ṛishi geschrieben haben.

XLIV

Dem zählen wir die Sylben ab, so muss hinter mehanā eine Pause eintreten. Liest man mehana asti, so entsteht ein unleidlicher Hiatus. Auch der Sinn fügt sich schlecht. „Die Güter, die von dir in Fülle gegeben sind, bringe uns mit beiden Händen“ ist mild gesprochen unlogisch. Lesen wir ma iha nāsti, so sind alle Schwierigkeiten glücklich gehoben. „Was, Indra, mir noch nicht von dir geschenkt ist, die Güter all bring mit beiden Händen uns herbei“, q. e. d.

1, 84, 16.

ko adya yuñkte dhuri gā ṛitasya śimivato bhamino durhṛi-
nāyūn |
asannishūn hṛitsvaso mayobhūn —

Rinder, die Pfeile im Munde führen und mit diesen die Herzen treffen, finden sich in keiner Naturgeschichte. Auch die Frage, wer denn eigentlich mit den Rindern gemeint sei, hat grössere Geister als B. tribulirt. Was nicht verstanden wird, wird am besten eliminirt. Man hielt sich so weit als möglich an dem Wortlaut und aus āsannishūn hṛitsvaso entsteht āsann eshām (aus dem letzten Viertel) apsuṣvāho, was dieses immer heisse. Die sonderbare Construction: ko yuñkte dhuri gā āsann eshām apsuṣvāhaḥ, für welche Bhagavān Pāṇini seine Quartaner gepeitscht hätte, stört einen B. nicht. Weder Herr Benfey (Orient und Occident II, 246), noch Herr Ludwig haben die Stelle richtig aufgefasst. Die Stiere sind die das Opfer besorgenden Priester, der wer irgend ein Gottesfürchtiger. Doch genug!

So viel ist zuzugeben, dass eine Anzahl von Ārcika-versen aus einer von der vorliegenden Śākala-Recension abweichenden Saṃhitā herrühren, sei es aus der unbekannten Bāṣhikala Śākhā, oder wahrscheinlicher der Āṣvalāyana Śākhā. Aber die Behauptung, dass der Sāmaveda zu einer

Zeit zusammengestellt worden sei, wo die *Ṛksamhitā* als solche noch keinen Bestand hatte, gehört zu jenen wild-schiessenden Unkräutern, von denen der wenig behaute Boden der Sanskrit-Literatur starrt und überwuchert. Weber scheint für die Alterthümlichkeit des *Āreika* auch den Umstand geltend zu machen, „dass wir aus den, als die spätesten zu erkennenden, Liedern der *Ṛksamhitā* z. B. aus dem *Purushasūkta*, keine Verse in die *Sāmasamhitā* aufgenommen finden“ ¹⁾. Das *Purushasūkta* können wir wohl aus dem Spiel lassen, denn dieses trägt einen didaktischen Character, der sich für das lyrische *Āreika* wenig eignete. Aber es zeigt sich bei genauer Zählung der eigenthümliche Umstand, dass aus den 354 Hymnen der vier ersten *Maṇḍala* *Sāma*-verse nur aus 86 Hymnen ausgehoben sind, ein Verhältniss, dass bis zum achten *Maṇḍala* sich durchaus nicht ändern dürfte. Von den letzten 49 Hymnen des zehnten *Maṇḍala* sind dagegen 15 in Contribution genommen. Bei der Auswahl hat eher die Jugend als das Alter der Hymnen zum Bestimmungsgrunde gedient.

Als Beschluss folgt ein Verzeichnis der dem *Āreika* eigenthümlichen Verse.

agnih priyeshu dhāmasu 2, 1060.	andhā amitrā 2, 1221. Khila 18
Av. 6, 36, 3. Vs. 12, 117. Āṣv.	apsu retah śiṣṛiye 2, 1194
Śr. 8, 10, 3	abhi tyam devam savitāram 1,
agnir indraya pavate 2, 1175	464. Av. 7, 14, 1. 2. Ts. 1, 2,
agnir jyotir jyotir 2, 1181. Vs. 3, 9	6, 1. Vs. 4, 25. Āṣv. Śr. 4,
agne vivasvad ā bhara 1, 10	6, 3
5 agne viṣvebhīr agnibhir 1, 853.	abhi vāji viṣvarūpo 2, 1193
Aus Rv. 3, 24, 4. 8. 43, 16, 2,	10 amitrasenām maghavann 2,
37, 6 zusammengesetzt.	1215. Av. 3, 1, 3

1) „Dass die Sammlung sehr alt ist, erhellt daraus, dass von den späteren Liedern des Rik (im zehnten *Mandala*) keine im *Sāma* sich finden“. So nach Weber ein Herr Wurm.

XLVI

- ayam sahasramānavo 1, 458. Av.
 7, 22, 1. 2
 ayam sahasrā pari yuktā 2, 1195
 aram ta indra śravase 1, 209
 arcanty arkam marutaḥ 1, 445.
 2, 464
 15 asau yā senā 2, 1210. Av. 3,
 2, 6. Vs. 17, 47. Khila 18
 ā juhotaḥ havishā 1, 63
 ā no vayovayaḥsayām 1, 553.
 Sinnlos.
 āvir maryā ā vājam 1, 435. Lose
 zusammengesetzte Brocken.
 ita eta udāruhan 1, 92. Av. 18,
 1, 61
 20 indra ukthebbir mandishtho
 1, 226
 indra jatharam navyam 2, 303.
 Āśv. Śr. 6, 3, 1
 indra jushasva pra vahā 2, 302.
 Āśv. Śr. 6, 3, 1
 indras turashāḥ 2, 304. Āśv. Śr.
 6, 3, 1
 indrasya bāhū sthaviran 2, 1219.
 Av. 19, 13, 1. Die letztere Fas-
 sung älter.
 25 indro viśvasya rājati || 1, 456.
 Vs. 36, 8
 ima indra madāya te 1, 294. rā-
 sva stotrāya ist aus missver-
 standenem rāsva stotre ent-
 standen.
 ime ta indra somāḥ 1, 212. Aus
 10, 160, 2 und 7, 22. 2 ge-
 schmiedet
 upa prakshe madhumati 1, 444.
 2, 465 ¹⁾
 urjā mitro varuṇaḥ 1, 455
 30 ricam sāma yajāmahe 1, 369.
 Av. 7, 54, 1
 ritāvānam vaiśvanaram 2, 1058.
 Av. 6, 36, 1. Ts. 1, 5, 11, 1.
 Vs. 26, 6. Āśv. Śr. 8, 10, 3
 endra priksu (lies priṣṭu) kāsū
 ein 1, 231
 esha brahmā ya 1, 438. 2, 1118.
 Tb. 2, 4, 3, 10. 3, 7, 9, 5. Āśv.
 Śr. 6, 2, 6
 ka imam nāhushishv ā 1, 190
 35 kankālī suparnā 2, 1214
 kad u pracetase mahe 1, 224
 kasyapasya svarvido 1, 361
 ku shthah ko vām 1, 305. Un-
 sinnig.
 gāyatram traishṭubham 2, 1180.
 Der schliessende pāda in 1178.
 1179 bildet den Anfangs-pāda
 des folgenden Verses.
 40 jātaḥ pareṇa dharmanā 1, 90
 tvashṭā no daivyaḥ vacaḥ 1, 299.
 Av. 6, 4, 1
 tvām ic chavasas pato 2, 1119.
 Āśv. Śr. 6, 2, 6
 dosho āgād bṛihad gāya 1, 177.
 Av. 6, 1, 1. Āśv. Śr. 8, 1, 18
 namaḥ sakhibhyaḥ 2, 1178
 45 nīva śrīrshāṇi 2, 1006
 pāvamāniḥ svastyayanīḥ sudughā
 2, 650. Tb. 1, 4, 8, 5. Khila 13
 pāvamāniḥ svastyayanis tābhīr 2,
 653
 pāvamānīr dadhantu na 2, 651.
 Tb. 1, 4, 8, 5. Khila 13
 punar urjā nī vartasva 2, 1182.
 Ts. 1, 5, 3, 3. 4, 2, 1, 3. Vs.
 12, 9, 40

1) Der Vers lautet: Im Schatten des honigreichen Plaksha wei-
 len, mögen wir unseren Wohlstand mehren, und den von dir ver-
 liehenen bewahren, Indra. Anders Benfey S. 234.

- 50 pra va indrāya vṛtrahanta-
māya 1, 446. 2, 463. Vgl. 8,
62, 1
pra sa viṣvebhīr agnibhīr 2, 854.
Unsinn
brahma jajñānam 1, 321. Av. 4.
1, 1. 5, 6, 1. Vs. 13, 3. Ts. 4,
2, 8, 2. Tb. 2. 8, 8, 8. Ait. Br.
1, 19. Āṣv. Śr. 4, 6, 3
bhago na citro 1, 449
meḍim na tvā vajriṇam 1, 327
55 ya idam pratipaprathe 2, 1059
Av. 6, 36, 2. Āṣv. Śr. 8, 9, 7
(stimmt mehr mit Av.)
yam vṛtreshu kṣhitaya 1, 337.
Ist ein verdorbener Khila-Vers
zu Rv. 2, 12, wie in Av. 20,
34, 16. 17- zwei andere vor-
liegen.
yadā kadā ca mīḍhushe 1, 288
yadi viro anu shyād 1, 82
yad indra śāso 1, 298 (āṣam zu
lesen)
- 60 yadi vahanty āśavo 1, 356
yūnje vācam śatapadīm 2, 1179
ye te panthā adho divo 1, 172
yena devāḥ pavitreṇā 2, 652. Tb.
1, 4, 8, 6. Khila 13. Nir. 5, 6
yo no vanushyann abhidāti 1, 336.
Wimmelt von Fehlern. Lies
abhidāsa āryān ugro (i. e. uga-
ro), jahi für kshidhi.
65 rāye agne mahe 1, 93
viṣvatodāvan viṣvato 1, 437
viṣvasya pra stobha 1, 450
vi śrutayo yathā pathā 1, 453. 2,
1120. Āṣv. Śr. 6, 2, 6
sam padam magham 1, 441
70 sadā gāvaḥ śucayo 1, 442
sameta viṣva ojasā 1, 372. Unsinn.
sarupa vṛishann ā gahi 2, 1005
saha rayyā ni vartasvā 2, 1183.
Ts. 1, 5, 3, 3. 4, 2, 1, 3. Vs.
12, 10, 41
sumanmā vasvi 2, 1004
75 somah pushā ca cetatuḥ 1, 154

Aus dem Pada ist so viel herausgehoben, als zum klaren Verständnisse des gebundenen Textes erforderlich war. Zu befürchten ist, dass in dieser Beziehung eher zu viel als zu wenig geschehen sei. Namentlich sind alle Composita ohne Ausnahme, soweit das Pada sie abtrennt, angegeben worden. Veränderungen von Vokalen vor anderen, Dualformen auf ī ū e, Wechsel von Accent in Folge eines Zusammentreffens von betonten mit unbetonten Sylben, und anderes Bemerkenswerthe, sind durchweg bemerkt worden. Der Hiatus, der durch Verlust eines s nach a vor ā und ungleichartigen Vokalen entsteht, und der analoge von ā für ās vor allen Vokalen, konnte unbezeichnet bleiben, weil einem Missverständnisse durchgängig vorgebeugt ist.

XLVIII

Die Auflösung von i zu y und u zu v vor unähnlichen Vokalen ist nicht besonders bemerkt worden, hingegen regelmässig, wenn y und v für ī und ū eingetreten waren.

Schrifttabelle.

Vokale	a	ā	i	ī	u	ū	ṛi	ṛī	ḷi	e	ai	o	au
Gutturale	k	kh	g	gh	ṅ								
Palatale	c	ch	j	jh	ñ								
Linguale	ṭ	ṭh	ḍ	ḍh	ṇ	(ḷ, ḷh)							
Dentale	t	th	d	dh	n								
Labiale	p	ph	b	bh	m								
Halbvokale	y	r	l	v									
Zischlaute	ṣ	sh	s		Spirans	h							

Anusvāra im Inlaute eines einfachen Wortes vor ṣ sh s h ist durch ṇ bezeichnet, in allen anderen Fällen durch m, der Anunāsika durch ñ, Visarga durch ḥ. Die beiden Accente sind Udātta ˘, Svarita ˊ.

Berichtigungen.
Band I.

I, 75, 5 Text lies dānam. 95, 1 lies vīrupe, 162, 13 lies māṇṣapanyā. S. 239 Ueberschrift lies 29.

Band II.

VIII, 46, 5 lies āśvavat. 49, 1 lies jaritṛibhṛyo. X, 32, 3 lies chantsad. S. 165 Ueberschrift lies 61, ebenso S. 169 lies 66.

S. 252^b lies apasyuva. S. 560^a lies nāke asthād. S. 622^a lies ṣṛi-bindam. S. 624^a lies yathā viprasya. S. 679 L. 2. 3 von unten lies 8, 5 statt 8, 6, und in L. 2 streiche X. Khila 21, 4 lies pingāksha.

In dem pratika: imā u tvā sute-sute ist Sv. 1, 201, und in sacāyor indraṣ Sv. 1, 196 zuzufügen.

1.

Agnīm náro dídhitibhir aráṇyor hástacyutī janayanta
 praśastām | dūredrīṣaṃ gṛihápatim atharyúm || 1 || tám ag-
 nīm áste vásavo ny ṛiṇvan supratícáksham ávase kútaṣ
 cit | daksháyyo yó dáma ása nítayah || 2 || préddho agne
 dídihi puró nó 'jasrayā sūrmayā yavishṭha | tvām śaśvanta
 úpa yanti vājāḥ || 3 || prá te agnáyo 'gnibhyo váraṃ níḥ
 suvírāsaḥ ṣoṣucanta dyumántaḥ | yátrā náraḥ samásate su-
 jātāḥ || 4 || dá no agne dhiyá rayīm suvīraṃ svapatyám
 sabasya praśastām | ná yám yāvā tátati yātumāvān || 5 || ²³ ||

úpa yám éti yuvatīḥ sudáksham doshā vástor havi-
 shmati ghṛitācī | úpa svaínam arámatir vasūyūḥ || 6 || víśvā
 agne 'pa dahárātīr yébbhis tápobhir ádaho járūtham | prá
 nisvarám cātayasvāmīvām || 7 || á yás te agna idhaté ánikam
 vásishṭha śúkra dídivaḥ pávaka | utó na ebhī staváthair
 ihá syāḥ || 8 || ví yé te agne bhejiré ánikam mártā náraḥ
 píttryāsaḥ purutrā | utó na ebhīḥ sumánā ihá syāḥ || 9 || imé
 náro vṛitrahátYEShu śūrā víśvā ádevīr abhī santu māyāḥ |
 yé me dhíyam panáyanta praśastām || 10 || ²⁴ ||

1, 1 hásta-cyuti. pra-śastām dūre-drīsam gṛihá-patim. 2 ní
 ri° su-praticáksham. dáme. 3 prá-iddhaḥ. naḥ á°. 4 su-
 vírāsaḥ. yátra. sam-ásate su-jātāḥ. 5 dāḥ. su-víram su-apatyám. pra-
 śastām. yātu-māvān. 6 su-dáksham. svā e°. vasu-yūḥ. 7 agne
 ápa daha á°. ní-svarám cātayasva á°. 8 agne. utó *iti*. ebhīḥ.
 9 mártāḥ. su-mánāḥ. 10 vṛitra-hátYEShu śūrāḥ. pra-śastām.

mā śūne agne ní shadāma nṛiṇām māśéshaso 'vīratā
 pári tvā | prajāvatīshu dúryāsu durya || 11 || yām aśví nityam
 upayāti yajñām prajāvantam svapatyām ksháyam naḥ | svá-
 janmanā śéshasā vāvṛidhānām || 12 || pāhí no agne raksháso
 ájushāt pāhí dhūrtér árarusho aghāyóḥ | tvā yujá pṛitanā-
 yūñr abhí shyām || 13 || séd agnír agnīñr áty astv anyān
 yátra vājí tánayo vilúpāñih | sahásrapāthā akshará saméti
 || 14 || séd agnír yó vanushyató nipāti sameddhāram áñhasa
 urushyāt | sujātāsah pári caranti vīrāḥ || 15 || 25 ||

ayām só agnír áhutaḥ purutrā yām íśānaḥ sám íd
 indhé havíshmān | pári yām éty adhvaréshu hótā || 16 || tvé
 agna áhāvanāni bhūriṣānása á juhuyāma nityā | ubhá kṛiṇ-
 vānto vahatū miyédhe || 17 || imó agne vītātāmāni havyā-
 jasro vakshi devātātim ácha | prāti na īm surabhīñi vyantu
 || 18 || mā no agne 'vīrate párā dā durvāsasé 'mataye mā
 no asyaí | mā naḥ kshudhé mā rakshása ṛitāvo mā no dáme
 mā vána á juhūrthāḥ || 19 || nú me bráhmāṇy agna úc cha-
 śādhí tvām deva maghāvadbhyaḥ sushūdaḥ | rātaú syāmo-
 bháyāsa á te yūyám pāta svastíbhīḥ sádā naḥ || 20 || 26 ||

tvām agne suhávo raṇvāsamḍrik sudítí sūno sahaso di-
 dihi | mā tvé sácā tánaye nitya á dhañ mā vīró asmán
 náryo ví dāsīt || 21 || mā no agne durbhṛitáye sácaishú de-
 véddheshv agníshu prá vocaḥ | mā te asmán durmatáyo
 bhṛimác cid devásya sūno sahaso naśanta || 22 || sá máрто
 agne svanika revān ámartye yá ájuhóti havyām | sá devátā
 vasuvānim dadhāti yām sūrír arthí pṛichāmāna éti || 23 ||

1, 11 sadāma. mā a°. 12 upa-yāti. su-apatyām. svá-janmanā.
 vāvṛidhānām. 13 agha-yóḥ. syām. 14 sáh ít (15). vilú-pāñih.
 sahásra-pāthāḥ. sam-éti. 15 ni-pāti sam-eddhāram. su-jātāsah.
 16 á-hutaḥ. 17 tvé *iti* agne á-hāvanāni bhūri r°. vahatū *iti*.
 18 imó *iti*. havyá á°. 19 dāḥ duḥ-vāsase á°. raksháse ṛita-vah.
 váne. 20 nú. agne út s°. susūdaḥ. syāma u°. 21 su-hávaḥ
 raṇvā-samḍrik su-dití sūno *iti*. tvé *iti*. nitye. dhak. asmát. 22 duḥ-
 bhṛitáye sácā e° devá-iddheshu. duḥ-matáyāḥ bhṛimāt. sūno *iti*.
 23 su-anika. á-juhóti. vasu-vānim.

mahó no agne suvitásya vidván rayim sūribhya á vahā
brīhāntam | yēna vayam sahasāvan mādemāvīkshitāsa áyu-
shā suvirāḥ || 24 || nū me brāhmāṇy agna — || 25 || 27 ||

Prathamō 'dhyāyāḥ.

2.

Jushāsva naḥ samīdham agne adyā śócā brīhād yajatām
dhūmām ṛiṇvān | ūpa sprīṣa divyām sānu stūpaiḥ sām ra-
mībhis tatanāḥ sūryasya || 1 || nārāśānsasya mahimānam
eshām ūpa stoshāma yajatāsya yajñāiḥ | yé sukrátavaḥ sú-
cayo dhiyamḍbhāḥ svádanti devā ubhāyāni havyā || 2 || ilé-
nyam vo ásuram sudáksham antár dūtām ródasī satyavā-
cam | manushvād agnīm mánunā sámiddham sām adhva-
ráya sádam ín mahema || 3 || saparyávo bháramāṇā abhijñú
prā vṛiñjate námasā barhír agnaú | ājūhvānā ghṛitāpri-
shtham prīshadvad ádhvaryavo havishā marjayadhvam || 4 ||
svādhyò ví dúro devayántó 'śīṣrayū rathayúr devátātā |
pūrvī śīṣum ná mātārā rihāné sām agrúvo ná sámāneshv
añjan || 5 || 1 ||

utá yóshane divyé mahí na ushāsánáktā sudúgheva
dhenúḥ | barhishádā puruhūté maghónī á yajñíye suvitāya
śrayetām || 6 || víprā yajñéshu mánusheshu kārū mánye vām
jātávedasā yájadhyai | ūrdhvām no adhvarām kṛitam há-
veshu tá devéshu vanatho vāryāni || 7 || á bhárati bhárati-
bhiḥ — || 8 || tán nas turípam — || 9 || vānaspaté 'va —
|| 10 || á yāhy agne — || 11 || 2 ||

1, 24 vaha. mādema ávi-kshitāsaḥ. su-virāḥ. 25 = 20. —
2, 1 sam-īdham. śócā. 3 su-krátavaḥ. dhiyam-dbhāḥ. 3 su-
-dáksham. ródasī *iti* satya-vācam. sám-iddham. *it.* 4 abhi-jñú.
ā-jūhvānāḥ ghṛitā-prishtham. 5 su-ādhyāḥ. deva-yántaḥ áśīṣrayuḥ.
pūrvī *iti.* rihāné *iti.* 6 yóshane *iti* divyé *iti* mahí *iti.* ushāsā-
náktā sudúghā-iva. barhi-sádā puruhūté *iti* puru-hūté maghóni *iti.*
yajñíye *iti.* 7 kārū *iti.* jātá-vedasā. 8—11 = III, 4, 8—11.

Agnīm vo devām agnībhiḥ sajóshā yájishṭham dūtām
 adhvaré kṛiṇudhvam | yó mártyeshu nídhruvir ṛitāvā tá-
 purmūrdhā ghṛitānnaḥ pāvakāḥ || 1 || próthad áṣvo ná yá-
 vase 'vishyán yadá mahāḥ samváraṇād vy ásthāt | ád asya
 vāto ánu vāti ṣocír ádha sma te vrájanam kṛishṇām asti
 || 2 || úd yásya te návajātasya vṛishṇó 'gne cáranty ajárā
 idhānāḥ | áchā dyám arushó dhūmā eti sám dūtó agna
 íyase hí devān || 3 || ví yásya te pṛithivyám pájo áṣret
 tṛishú yád ánnā samávṛikta jámbhaiḥ | séneva ṣishṭā prá-
 sitish ṭa eti yávam ná dasma juhvā vivekshi || 4 || tám íd
 doshā tám ushási yávisṭham agním átyam ná marjayanta
 nárah | niśísānā átithim asya yónau didāya ṣocír áhutasya
 vṛishṇaḥ || 5 || 3 ||

susamdrík te svanika prátikam ví yád rukmó ná rócasa
 upáké | divó ná te tanyatúr eti śúshmaṣ citró ná sūrah
 prāti cakshi bhānám || 6 || yáthā vaḥ svábhāgnāye dāṣema
 párlābhir ghṛitāvadbhiḥ ca havyaiḥ | tébhir no agne ámi-
 tair máhobhiḥ ṣatám pūrbhír áyasibhir ní páhi || 7 || yá vā
 te sánti dāśúshe ádhṛishṭā gíro vā yābhir nṛivátir urush-
 yáḥ | tábhir naḥ sūno sahaso ní páhi smát sūrīṇ jaritṛīṇ
 jātavedaḥ || 8 || nír yát pūtéva svádhitih śúcir gāt sváyā
 kṛipā tanvā rócamaṇaḥ | á yó mātṛór uśenyo jánisṭha de-
 vayágyāya sukrátuḥ pāvakāḥ || 9 || etā no agne saubhagā
 didihy ápi krátum sucétasam vatema | víṣvā stotṛibhyo
 grīnaté ca santu yūyám pāta — || 10 || 4 ||

3, 1 sa-jóshāḥ. ní-dhruvih ṛitā-vā tápuh-mūrdhā ghṛitā-annah.
 2 sam-vārapāt ví. ád — ṣocír 148, 4. 3 náva-jātasya vṛishṇaḥ á^o.
 ácha. agne. 4 sam-ávṛikta. sénā-iva. prá-sitih te. 5 ní-
 śísānāḥ. á-hutasya. 6 su-samdrík. su-anika. rócasa. 7 svāhā
 a^o. pári í^o. 8 yáḥ. ádhṛishṭāḥ. sūno iti. jāta-vedaḥ. 9 pūtā
 -iva svá-dhitih. deva-yágyāya su-krátuḥ. 10 su-cétasam.

4.

Prá vaḥ ṣukráya bhānāve bharadhvaṃ havyām matim
cāgnāye sūpūtam | yó daívyāni mánushā janúnshy antár
viśvāni vidmānā jígāti || 1 || sá gr̥itso agnís tárūṇaṣ cid
astu yáto yáviṣṭho ájanisṭha mātúḥ | sám yó vānā yuváte
śúcidan bhūri cid ánnā sám íd atti sadyáh || 2 || asyá de-
vāsya samsády ánike yám mártāsaḥ syetám jagṛibhré | ní
yó gr̥ibham paúrusheyim uvóca durókam agnír āyāve ṣu-
ṣoca || 3 || ayám kavír ákavishu prácetā márteshv agnír
amṛito ní dhāyi | sá má no átra juhuraḥ sahasvaḥ sádā
tvé sumānasah syāma || 4 || á yó yónim devákṛitam sasáda
krátvā hy agnír amṛitāñ átārit | tám óshadhiṣ ca vanīnaṣ
ca gárbbham bhūmiṣ ca viśvādhāyasam bibharti || 5 || 5 ||

īṣe hy āgnír amṛitasya bhūrer īṣe rāyāḥ suvīryasya
dātōḥ | má tvā vayám sahasāvann avirá māsavaḥ pári
shadāma máduvaḥ || 6 || parishádyam hy áraṇasya rékṇo
nītyasya rāyāḥ pátayaḥ syāma | ná śéshe agne anyájātam
asty ácetānasya má pathó ví dukshaḥ || 7 || nahí grábhāyā-
raṇaḥ suśévo 'nyódaryo mánasā mántavā u | ádhā cid ókaḥ
púnar ít sá ety á no vājy ábbīshāl etu návyah || 8 || tvám
agne vanushyató — || 9 || etá no agne saúbhagā — || 10 || 6 ||

5.

Prāgnāye tavāse bharadhvaṃ gíraṃ divó aratāye pṛi-
thivyāḥ | yó viśveshām amṛitānām upásthe vaiśvānaró vā-
vṛidhé jāgrivádbhiḥ || 1 || pṛisṭhó diví dhāyy agnīḥ pṛithi-
vyām netá síndhūnām vṛishabhá stíyānām | sá mánushīr

4, 1 ca a° sū-putam. 2 śuci-dan. 3 sam-sádi. duḥ-ókam.
4 prá-cetāḥ. tvé iti su-mānasah. 5 devá-kṛitam. hí a°. viśvā
-dhāyasam. 6 hí a°. su-vīryasya. aviráḥ má á°. sadāma má á°.
7 pari-sádyam hí. anyá-jātam. 8 grábhāya á° su-śévaḥ anyá
-udaryah. mántavai. ádha. vāji a°. 9 = VI, 15, 12. — 5, 1 prá
a°. upá-sthe. vavṛidhé. 2 vṛishabhāḥ.

abhi viṣo ví bhāti vaiṣvānaró vāvṛidhānó váreṇa || 2 || tvád
 bhiyá viṣa āyann ásiknīr asamanā jālatīr bhójanāni | vaiṣ-
 vānara pūrāve śoṣucānaḥ pūro yád agne daráyann ádideḥ
 || 3 || táva tridhātu prithiví utá dyaúr vaiṣvānara vratám
 agne sacanta | tvám bhāsá ródasī á tatanthājasreṇa śocishā
 śoṣucānaḥ || 4 || tvám agne haríto vāvaśānā girāḥ sacante
 dhúnayo ghrítācīḥ | pátiṃ kṛishṭīnām rathyām rayīnām
 vaiṣvānarām ushāsām ketúm áhnām || 5 || 7 ||

tvé asuryām vásavo ny ṛiṇvan krátum hí te mitramaho
 jushánta | tvám dásyūñr ókaso agna āja urú jyótir janá-
 yann áryāya || 6 || sá jáyamānaḥ paramé vyòman vāyúr ná
 páthaḥ pári pāsi sadyáḥ | tvám bhúvanā janáyann abhi
 krann ápatyāya jātavedo daśasyán || 7 || tám agne asmé
 ísham érayasva vaiṣvānara dyumátim jātavedaḥ | yáyā rá-
 dhāḥ pínvasi viṣvavāra prithú śrávo dāśúshe mártiyāya
 || 8 || tám no agne maghávadbhyaḥ purukshúm rayīm ní
 vājam śrútyam yuvasva | vaiṣvānara máhi naḥ śarma ya-
 cha rudrébhir agne vásubhiḥ sajóshāḥ || 9 || 8 ||

6.

Prá samrájo ásurasya práṣastim puñsāḥ kṛishṭīnām anu-
 mádyasya | índrasyeva prá tavásas kṛitāni vānde dārúm
 vándamāno vivakmi || 1 || kavīm ketúm dhāsīm bhānám
 ádrer hinvānti śam rājyām ródasyoḥ | puramdarásya gīrbhīr
 á vivāse 'gnér vratāni pūrvyā mahāni || 2 || ny ákratūn gra-
 thīno mṛidhrāvācaḥ pañīñr aśraddhāñ avṛidhāñ ayajñān |
 prá-pra tán dásyūñr agnīr vivāya pūrvaḥ cakārāparāñ

5, 2 vāvṛidhānāḥ. 3 asamanāḥ. 4 tri-dhātu prithiví, ródasī *iti*.
 tatantha á". 5 vāvaśānāḥ. 6 tvé *iti*. ní ri°. mitra-mahaḥ agne.
 7 vi-oman. jāta-vedaḥ (8). 8 asmé *iti*. á r°. viṣva-vāra. 9 puru-
 -kshúm. sa-jóshāḥ. — 6, 1 sam-rājāḥ. prá-ṣastim. anu-mádyasya
 índrasya-iva. 2 puram-darásya. 3 ní a°. mṛidhrá-vācaḥ.
 cakāra á".

áyajyūn || 3 || yó apācīne tāmāsi mādantiḥ prāciṣ cakāra
 nṛítamāḥ śácibhiḥ | tám iṣānam vásvo agnīm gr̥iṇīshé 'nā-
 natam damáyantam pṛitanyūn || 4 || yó dehyò ánamayad
 vadhasnaír yó aryápatnīr ushásaṣ cakāra | sá nirúdhya ná-
 husho yahvó agnīr víśaṣ cakre balihr̥ítaḥ sáhobhiḥ || 5 ||
 yásya śármann úpa víṣve jánāsa évais tasthúḥ sumatīm
 bhíkshamāṇāḥ | vaiṣvānaró váram á ródasyor ágnīḥ sasāda
 pitrór upástham || 6 || á devó dade budhnyà vásūni vaiṣvā-
 nará úditā sūryasya | á samudrād ávarād á párasmad ágnīr
 dade divá á pṛithivyāḥ || 7 || ° ||

7.

Prá vo devám cit sahasānám agnīm áṣyam ná vājīnam
 hishe námobhiḥ | bhāvā no dūtó adhvarásya vidvān tmānā
 devéshu vivide mitádrūḥ || 1 || á yāhy agne pathyā ánu svā
 mandró devānām sakhyám jushāṇāḥ | á sānu śúshmaír na-
 dáyan pṛithivyā jámbhebhír víṣvam usádhag vānāni || 2 ||
 prācīno yajñāḥ súdhitam hí barhiḥ pṛitité agnīr iṭitó ná
 hótā | á mātārā víṣvávāre huvānó yáto yavishṭha jajñishé
 suśévaḥ || 3 || sadyó adhvaré rathirām jananta mánushāso
 vícetaso yá eshām | víśām adhāyi víṣpátir duroṇé 'gnīr
 mandró mádhuvacā řítāvā || 4 || ásādi řító váhnir ājagan-
 vān agnīr brahmā nṛishádane vidhartā | dyaús ca yám pṛi-
 thiví vāvṛidhāte á yám hótā yájati víṣvávāram || 5 || eté
 dyumnébhír víṣvam átiranta mántram yé váram náryā áta-
 kshan | prá yé víśas tiránta śróshamāṇā á yé me asyá dí-
 dhayann řítasya || 6 || nú tvām agna ímahe vásishṭhā íśā-

6, 4 gr̥iṇīshé á°. 5 aryá-patnīḥ. ni-rúdhya. bali-hṛítaḥ.
 6 su-matīm. á a°. upá-stham. 7 út-itā. á a°. — 7, 1 bháva.
 mitá-druh. 2 svāḥ. pṛithivyāḥ. 3 sú-dhitam. víṣvávāre itī
 víṣvā-vāre. su-śévaḥ. 4 ví-cetasāḥ. duroṇé a°. mádhuvacāḥ řítā
 -vā. 5 ā-jaganvān. nṛi-sádane vi-dhartā. vāvṛidhāte itī. víṣvā
 -vāram. 6 á a°. vā á°. 7 nú. agne.

nám sūno sahaso vāsūnām | śhaṃ stotṛibhyo maghāvad-
bhya ānaḍ yūyām pāta svastībhiḥ sādā naḥ || 7 || 10 ||

8.

Indhé rájá sám aryó námobhir yásya prátīkam āhutam
ghṛitēna | náro havyébbhir ilate sabādha ágnír ágra ushá-
sām aśoci || 1 || ayám u shyá sūmahāñ avedi hótā mandró
mánusho yahvó agnīḥ | ví bhá akaḥ saṣṛijānāḥ pṛithivyām
krishṇápavir óshadhībhir vavakshe || 2 || káyā no agne ví
vasaḥ suvṛiktīm kām u svadhām ṛiṇavaḥ śasyámānaḥ | kadá
bhavema pátayah sudatra rāyó vantáro dushṭarasya sādḥóḥ
|| 3 || prá-prāyām agnír bharatásya ṣṛiṇve ví yát sūryo ná
rócate bṛihád bhāḥ | abhí yāḥ pūrúm pṛitanāsu tasthaú
dyutāno daívyo átithiḥ ṣuśoca || 4 || ásann ít tvé āhavanāni
bhūri bhúvo víśvebhiḥ sumánā ánīkaiḥ | stutāḥ cid agne
ṣṛiṇvishe ḡṛiṇānāḥ svayām vardhasva tanvām sujāta || 5 ||
idám vácaḥ śatasāḥ sámśahasram úd agnáye janishīṣṭa
dvibárhāḥ | sám yát stotṛibhya āpāye bhávāti dyumád amī-
vacātanam rakshohá || 6 || nú tvām agna imahe — || 7 || 11 ||

9.

Ábodhi jārā ushāsām upāsthād dhótā mandráḥ kavíta-
maḥ pāvakāḥ | dádḥāti ketúm ubháyasya jantór havyá
devéshu dráviṇam sukrítsu || 1 || sá sukrátur yó ví dúraḥ
pañínām punāno arkám purubhójasam naḥ | hótā mandró
viśám dāmūnās tirás támo dadṛiṣe rāmyānām || 2 || ámūraḥ
kavír áditir vivásvān susamsán mitró átithiḥ śivó naḥ |
citrábhānur ushāsām bhāty ágre 'pām gárbhaḥ pravā á

7, 7 sūno *iti*. — 8, 1 ā-hutam. sa-bādhaḥ ā a° ágre. 2 syāḥ
sū-mahān. akar *ity* akaḥ. krishṇá-paviḥ. 3 su-vṛiktīm. su-datra.
dustárasya. 4 prá-pra a°. 5 tvé *iti* ā-havanāni. su-mānāḥ. su-
jāta. 6 śata-sāḥ sám-sahasram. dvi-bárhāḥ. sám — bhávāti II,
38, 11. amīva-cātanam rakshaḥ-hā. — 9, 1 upá-sthāt hótā. sukrít
-su. 2 su-krátuḥ. puru-bhójasam. 3 su-samsát. citrá-bhānuḥ.
pra-svāḥ.

viveṣa || 3 || ilényo vo mánusho yugéshu samanagá aṣucaj
jātávedāḥ | susaṁdrīṣā bhānúnā yó vibhāti prāti gāvaḥ sam-
idhānām budhanta || 4 || ágne yāhi dūtyām mā rishaṇyo
devāñ áchā brahmakṛitā gaṇéna | sárasvatīm marúto aṣvī-
nāpó yákshi devān ratnadhéyāya viṣvān || 5 || tvám agne
samidhānó vásishtho járūthaṁ han yákshi rāyē púramdhim |
puruñithā jātavedo jarasva yūyám pāta — || 6 || 12 ||

10.

Ushó ná jārāḥ prithú pájo aṣred dávidyutad dídyac
chósucānaḥ | vṛishā háriḥ śúcir á bhāti bhāsá dhíyo hin-
vāná usatír ajīgaḥ || 1 || svār ná vástor ushásām aroci ya-
jñám tanvāná uṣījo ná mánma | agnír jánmāni devá á ví
vidvān dravád dūtó devayāvā vānishthah || 2 || áchā gíro
matáyo devayántir agnīm yanti dráviṇam bhíkshamāṇāḥ |
susaṁdrīṣam suprátikam svāñcam havyavāham aratīm māt-
nushāṇām || 3 || índram no agne vásubhiḥ sajóshā rudrām
rudrébhir á vahā bṛihāntam | ādityébhir áditim viṣvājan-
yām bṛhaspátim ṛikvabhir viṣvāvāram || 4 || mandráṁ hótā-
ram uṣījo yávishtam agnīm víṣa ilate adhvaréshu | sá hí
kshápāvāñ ábhavad rayīṇām átandro dūtó yajáthāya devān
|| 5 || 13 ||

11.

Mahāñ asy adhvarásya praketo ná rité tvád amṛitā
mādayante | á viṣvebhiḥ sarátham yāhi devaír ny ágne
hótā prathamāḥ sadehá || 1 || tvám ilate ajiráṁ dūtyāya ha-

9, 4 samana-gāḥ aṣucat jātā-vedāḥ su-saṁdrīṣā. vi-bhāti. sam-
idhānām. 5 áchā brahma-kṛitā. aṣvīnā a°. ratna-dhéyāya.
6 sam-idhānāḥ. púram-dhim puru-nithā jātā-vedāḥ. — 10, 1 dídyat
ś°. ajigar *iti*. 2 ná. deva-yāvā. 3 áchā. su-saṁdrīṣam su-
-prátikam su-āñcam havya-vāham. 4 sa-jóshāḥ. vaha. viṣvā-jānyām.
viṣvā-vāram. — 11, 1 pra-ketāḥ ná. amṛitāḥ. sa-rátham. ní a°.
sada ihá.

vishmantah sādām in mánushāsah | yásya devaír áśado
 barhír agné 'hāny asmai sudínā bhavanti || 2 || trís cid
 aktóḥ prá cikitur vásūni tvé antár dāśúshe mártýāya | ma-
 nushvād agna ihá yakshi devān bhávā no dūtó abhisasti-
 pávā || 3 || agnír īṣe bṛiható adhvarásyāgnír víśvasya havi-
 shah kṛtásya | krátum hy áśya vásavo jushántáthā devá
 dadhire havyvāham || 4 || ágne vaha havirádyāya devān
 índrajyeshthāsa ihá mādayantām | imám yājñām diví devé-
 shu dhebi yūyám pāta — || 5 || 14 ||

12.

Áganma mahá námasā yávishtam yó didāya sámid-
 dhaḥ své duroṇé | citrábhānum ródasi antár urví svāhutam
 viśvataḥ pratyāñcam || 1 || sá mahná víśvā duritāni sāvān
 agní shṭave dáma á jātavedāḥ | sá no rakshishad duritád
 avadyád asmán grīnatá utá no maghónah || 2 || tvám várūna
 utá mitró agne tvám vardhanti matíbhīr vasishtāḥ | tvé
 vásu sushanāni santu yūyám pāta — || 3 || 15 ||

13.

Prágnáye viśvaśúce dhiyamdhé 'suraghné mánma dhī-
 tím bharadhvam | bháre havír ná barhishi prīṇāno vaiśvā-
 narāya yátaye matinām || 1 || tvám agne śocíshā śósucāna
 á ródasi aprīṇa jáyamānah | tvám devāñ abhisaster amuñco
 vaiśvānara jātavedo mahitvá || 2 || jātó yád agne bhúvanā

11, 2 it. á á°. agne á°. su-dínā. 3 tvé *iti*. agne. bháva.
 abhisasti-pávā. 4 a. 1. b. IV, 12, 3. adhvarásya a°. hí a°. ju-
 shánta átha devāḥ. havya-vāham. 5 á a°. haviḥ-adyāya. índra-
 jyeshthāsah. — 12, 1 sám-iddhaḥ. citrá-bhānum ródasi *iti*. urví
iti sú-āhutam. 2 duḥ-itāni sahvān agniḥ stave dáme. jātá-vedāḥ.
 duḥ-itāt. 3 tvé *iti*. su-sanānāni. — 13, 1 prá a° viśva-śúce dhiyam-
 dhé asura-ghné. 2 ródasi *iti* aprīṇāḥ. abhi-śasteḥ. jātá-vedāḥ.

vy ákhyah paśún ná gopá íryah párijmā | vaiṣvānara bráh
maṇe vinda gātúm yūyám pāta — || 3 || 16 ||

14.

Samídhā jātávedase deváya deváhūtibhiḥ | havírbhiḥ
ṣukráśocishe namasvīno vayám dāṣemāgnāye || 1 || vayám
te agne samídhā vidhema vayám dāṣema sushṭutí yajatra |
vayám ghṛiténādhvarasya hotar vayám deva havíshā bhad-
raśoce || 2 || á no devébbhir úpa deváhūtim ágne yāhi vá-
shaṭkṛitim jushānāḥ | túbhyam deváya dāṣataḥ syāma yū-
yám pāta — || 3 || 17 ||

15.

Upasádyāya mīlhúsha āsyè juhutā havíḥ | yó no nédi-
shṭham ápyam || 1 || yāḥ páñca carshanír abhí nishasāda
dāme-dame | kavír grīhāpatir yúvā || 2 || sá no védo amá-
tyam agní rakshatu viṣvātaḥ | utásmān pātv áñhasaḥ || 3 ||
návaṃ nú stómam agnáye divāḥ ṣyenāya jījanam | vásvaḥ
kuvíd vanāti naḥ || 4 || spārhā yásya śríyo dṛiṣé rayír vírá-
vato yathā | ágre yajñásya śócataḥ || 5 || 18 ||

sémām vetu váshaṭkṛitim agnír jushata no girāḥ | yá-
jishṭho havyavāhanaḥ || 6 || ní tvā nakshya viṣpate dyumán-
tam deva dhīmahi | suvīram agna āhuta || 7 || kshápa usráṣ
ca didihi svagnáyas tváyā vayám | suvīras tvám asmayúḥ
|| 8 || úpa tvā sātāye náro víprāso yanti dhítibhiḥ | upá-
ksharā sahasrínī || 9 || agní rákshāñsi sedhati ṣukráśocir
ámartyaḥ | śúcīḥ pāvaká íḍyaḥ || 10 || 19 ||

13, 3 ví. pári-jmā. — 14, 1 sam-ídhā jātá-vedase. deváhūti
-bhiḥ. ṣukrá-śocishe. dāṣema a°. 2 sam-ídhā. su-stutí. ghṛitēna
a°. bhadra-śoce. 3 devá-hūtim. váshaṭ-kṛitim. — 15, 1 upa-
sádyāya mīlhúshe. juhuta. 2 ní-sasāda. k. g. y. 12, 6. 3 agnīh.
utá a°. 5 spārhāḥ. 6 sáh i°. váshaṭ-kṛitim. havya-vāhanaḥ.
7 su-vīram agne ā-huta. 8 su-agnáyah. su-vírah. 9 úpa á°. 10
agnīḥ. ṣukrá-śociḥ.

sá no rádhāṁsy ā bharéṣānaḥ sahaso yaho | bhágaṣ ca
dātu váryam || 11 || tvám agne vírávad yáṣo deváṣ ca sa-
vitá bhágaḥ | dítis ca dāti váryam || 12 || ágne rákshā no
ánhasaḥ práti śhma deva ríshataḥ | tápiśthair ajáro daha
|| 13 || ádhā mahí na áyasy ánādhṛiṣṭo nṛpítaye | pūr bhavā
ṣatábhujih || 14 || tvám naḥ pāhy ánhaso dóshāvastar aghā-
yatáh | dívā náktam adābhya || 15 || ²⁰ ||

16.

Ená vo agnīm námasorjó nápātam á huve | priyám cé-
tisṭham aratīm svadhvarám víśvasya dūtám amṛítam || 1 ||
sá yojate arushá víśvábhojasā sá dudravat svāhutaḥ | su-
bráhmā yajñáh suśānū vásūnām devám rádhō jánānām || 2 ||
úd asya ṣocír asthād ājūhvānasya mīlhúshaḥ | úd dhūmāso
arushāso divispríṣaḥ sám agnīm indhate nárah || 3 || tám
tvā dūtám kṛiṇmahe yaśástamam devāñ á vitáye vaha | víśvā
sūno sahaso martabhójanā rāsva tát yát tvémahe || 4 ||
tvám agne gṛihápatis tvám hótā no adhvaré | tvám pótā
víśvavāra prácetā yákshi véshi ca váryam || 5 || kṛidhí rá-
tnam yájamānāya sukrato tvám hí ratnadhā ási | á na ríté
ṣiṣhi víśvam rítvījam suśānso yáṣ ca dákshate || 6 || ²¹ ||

tvé agne svāhuta priyásaḥ santu sūráyaḥ | yantáro yé
maghāvāno jánānām ūrvān dáyanta gónām || 7 || yéshām
ílā ghrítāhastā duronā āñ ápi prátā nishídati | táñs trāya-
sva sahasya druhó nidó yáchā naḥ śarma dīrghaṣrút || 8 ||
sá mandráyā ca jihváyā váhnir āsá vidúshṭarah | ágne ra-
yīm maghāvadbbhyo na á vaha havyádātīm ca sūdaya || 9 ||

15, 11 bhara i°. yaho iti. 13 ráksha naḥ. sma. ríshataḥ.
14 ádha. áyasi. nṛi-pítaye. bhava satá-bhujih. 15 t. n. p. á.
VI, 16, 30. dóshā-vastaḥ agha-yatáh. — 16. 1 námasā ū°. su-adhvarám.
2 víśvā-bhojasā. sú-āhutaḥ su-bráhmā. su-sāmī. 3 ā-jūhvānasya.
divi-spríṣaḥ. 4 sūno iti. marta-bhójanā. tvā i°. 5 gṛihá-patih.
víśva-vāra prá-cetāḥ. 6 sukrato iti su-krato. tvám — ási 15, 3.
su-sāñsaḥ. 7 tvé iti. su-āhuta. 8 ghrítā-hastā duroné á. ni-
śídati. yáchā. dīrgha-ṣrút. 9 havyá-dātīm.

yé rádhānsi dádaty áṣvyā maghā kámena śrávaso maháḥ |
 táñ áñhasaḥ piprihi partrībhish tvám śatám pūrbhír yavi-
 shṭhya || 10 || devó vo dravinodāḥ pūrṇām vivashṭy āścam |
 úd vā siñcādhvam úpa vā prīnādhvam ád íd vo devá oḥate
 || 11 || tám bótāram adhvarasya pracetasaṁ váhniṁ devá
 akrīnvata | dádhati rátnaṁ vidhaté suvīryam agnír jánāya
 dāśúshe || 12 || ²² ||

17.

Ágne bháva sushamídhā sámiddha utá barhír urviyá
 ví sṛṇītām || 1 || utá dvāra uṣatír ví śrayantām utá devāñ
 uṣatá á vahehá || 2 || ágne víhí havishā yákshi devān sva-
 dhvará kṛṇuhi jātavedaḥ || 3 || svadhvará karati jātavedā
 yákshad devāñ amṛtān pipráyac ca || 4 || vānsva víśvā vár-
 yāni pracetaḥ satyā bhavantv āśisho no adyá || 5 || tvām u
 té dadhire havyavāhaṁ deváso agna ūrjá á nápātam || 6 ||
 té te devāya dāṣataḥ syāma mahó no rátnā ví dadha iyā-
 náḥ || 7 || ²³ ||

Prathamo 'nuvākaḥ.

18.

Tvé ha yát pitáraḥ cin na indra víśvā vāmá jaritáro
 ásanvan | tvé gávaḥ sudúghās tvé hy áśvās tvám vásu de-
 vayaté vānishṭhaḥ || 1 || rájeva hí jánibhiḥ kshéshy eváva
 dyúbhir abhí vidúsh kavíḥ sán | piśá gíro maghavan gó-
 bhir áśvais tvāyatáḥ śiṣiḥ ráyé asmán || 2 || imá u tvā pa-
 sprīdhānāso átra mandrá gíro devayántir úpa sthuḥ | arvácī

16, 10 partrī-bhiḥ tvám. 11 dravināḥ-dāḥ. āścam. 12 prá-
 -cetasam. su-vīryam. — 17, 1 su-samídhā sám-iddhaḥ. 2 vaha íhá.
 3 su-adhvará (4). jātā-vedaḥ. 4 jātā-vedaḥ. pipráyat. 5 pra-
 ceta *iti* pra-cetaḥ satyāḥ. āśishah. 6 havya-vāham. agne. —
 18, 1 tvé *iti* (3). cit. su-dúghāḥ. hí. 2 rájā-iva. evá áva.
 vidúḥ. 3 mandráḥ.

te pathyā rāyā etu syāma te sumatāv indra śārman || 3 ||
 dhenūṃ nā tvā sūyāvase dūdukshann ūpa brāhmāṇi sasṛje
 vāsishṭhaḥ | tvām in me gópatim víśva āhá na índraḥ su-
 matim gantv ácha || 4 || árṇāṃsi cit paprathānā sudāsa ín-
 dro gādhāny akrīnot supārā | śárdhantam śimyum ucátha-
 sya návyah śāpam síndhūnām akrīnod áśastiḥ || 5 || 24 ||

puroḷā it turváso yákskur āsīd rāyé mátsyāso níṣitā
 āpīva | śrushtīm cakrur bhrīgavo druhyāvaḥ ca sákhā sá-
 khāyam atarad víshūcoḥ || 6 || á pakthāso bhalānāso bha-
 nantālināso vishāṇīnaḥ śivāsaḥ | á yó 'nayat sadhamā árya-
 sya gavyā trītsubhyo ajagan yudhā nṛin || 7 || durādhyò
 áditim sreváyanto 'cetāso ví jagṛibhre párushṇim | mahnāvi-
 vyak pṛithivīm pátyamānaḥ paśúsh kavír aṣayac cáyamānaḥ
 || 8 || iyúr ártham ná nyarthām párushṇim āśúḥ canéd abhi-
 pitvām jagāma | sudāsa índraḥ sutúkāñ amítrān árandhayan
 mánushe vādhrivācaḥ || 9 || iyúr gāvo ná yāvasād ágopā
 yathākṛitām abhi mitrām citāsaḥ | pṛiṣṇigāvaḥ pṛiṣṇinipre-
 shitāsaḥ śrushtīm cakrur niyúto rántayaḥ ca || 10 || 25 ||

ékam ca yó viṇṣatim ca śravasyā vaikarṇāyor jánān
 rájā ny ástaḥ | dasmó ná sádman ní śiṣāti barhíḥ sūraḥ
 sárgam akrīnod índra eshām || 11 || ádha śrutām kavásham
 vṛiddhām apsv ánu druhyúm ní vṛiṇag vájrabāhuḥ | vṛi-
 ṇānā átra sakhyāya sakhyām tvāyánto yé ámadann ánu tvā
 || 12 || ví sadyó víśvā dṛiṇbitāny eshām índraḥ púraḥ sá-
 hasā saptá dardaḥ | vy ánavasya trītsave gáyam bhāg jé-
 shma pūrúm vidátthe mṛidhrávācam || 13 || ní gavyávó 'navo

18, 3 su-mataú. 4 su-yāvase dūdhukshan. it. gó-patim. áha
 ā. su-matim. 5 su-dāse. su-pārā. 6 ní-sitāḥ āpi-iva. 7 bhā-
 nanta á á°. ánayat sadha-māḥ. 8 duḥ-ādhyāḥ. mahnā a°. paśúḥ.
 aṣayat. 9 ní-arthām. canā it abhi-pitvām. su-dāse. su-túkāñ.
 árandhayat. vādhrī-vācaḥ. 10 ágopāḥ yathā-kṛitām. pṛiṣṇi-gāvaḥ
 pṛiṣṇi-nipreshitāsaḥ. ní-yútaḥ. 11 ní ástar ity ástaḥ. 12 ap-sú.
 vájra-bāhuḥ. 13 dardar itī dardaḥ ví. mṛidhrá-vācam. 14 ga-
 vyávaḥ á°.

druhyávaṣ ca shashtīḥ ṣatā sushupuḥ shát sahasrā | sha-
shṭīr vīrāso ádhi shád duvoyú víśvéd índrasya vīryā kṛi-
tāni || 14 || índreṇaité trītsavo vévishāṇā ápo ná śrīshṭā
adhavanta níciḥ | durmitrásah prakalavín mīmānā jahúr víś-
vāni bhójanā sudāse || 15 || 26 ||

ardhām vīrāsa śṛitapām anindrām párā śardhantam
nunude abhí kshām | índro manyúm manyumyò mīmāya
bhejé pathó vartaním pátyamānaḥ || 16 || ádhreṇa cit tát v
ékam cakāra sinhyām cit pétvenā jaghāna | áva sraktír ve-
śyāvriṣcad índraḥ práyachad víśvā bhójanā sudāse || 17 ||
śāsvanto hí śátravo rāradbhúsh te bhedāsa cie chárdhato
vinda rándhim | mártāñ éna stuvató yáḥ kṛiṇóti tigmám
tásmin ní jahi vájram indra || 18 || ávad índram yamúnā
trītsavaṣ ca prátra bhedám sarvátātā mushāyat | ajāśaṣ ca
śigravo yákshavaṣ ca balím śīrshāni jabhrur áśvyāni || 19 ||
ná ta indra sumatáyo ná ráyaḥ samcákshe púrvā usháso
ná nūtnāḥ | dévakam cin mānyamānām jaghanthāva tmānā
brihatāḥ śambaram bhet || 20 || 27 ||

prá yé gṛihád ámamadus tvāyá parāśarāḥ ṣatáyātur vá-
sishtḥaḥ | ná te bhojāsa sakhyám mṛishantádhā sūribhyaḥ
sudínā vy ūchān || 21 || dvé náptur devávataḥ ṣaté gór dvā
ráthā vadhlūmantā sudāsaḥ | árhann agne pajavanāsa dā-
nam hóteva sádma páry emi rébhan || 22 || catváro mā pai-
javanāsa dánāḥ smáddishtayaḥ kṛiṣanīno nireké | řijrásó
mā prithivishṭhāḥ sudāsa tokám tokáya śrávase vahanti
|| 23 || yása śrávo ródasī antár urví śīrshné-śīrshne vi-

18, 14 susupuḥ. víśvā ít. 15 índreṇa eté. duḥ-mitrásah
prakala-vít mīmānāḥ. su-dāse (17). 16 śṛita-pām. manyu-myāḥ.
17 pétvena. vesyā a°. prá a°. 18 rāradbhúḥ te. cit s°. énaḥ.
19 prá á°. 20 te. su-matāyaḥ. sam-cákshe. cit. jaghantha áva.
21 parā-sarāḥ ṣatá-yātuḥ. mṛishanta ádha. su-dínā vi u°. 22 dvé
iti. saté iti. su-dāsaḥ (23). hótā-iva. 23 smát-dishtayaḥ. prithivi
-sthāḥ. 24 ródasi iti. urvi iti.

babbhājā vibhaktā | saptéd indram ná sraváto grīṇanti ní
yudhyāmadhīm aṣiṣād abbhīke || 24 || imām naro marutaḥ
sascatānu dīvodāsam ná pitāram sudāsaḥ | avishtānā paija-
vanāśya kētam dūnāṣam kshatrām ajāram duvoyú || 25 || 28 ||

19.

Yās tigmāśṛiṅgo vṛishabhó ná bhīmá ékaḥ kṛishṭīṣ cyā-
váyati prá víśvāḥ | yāḥ śāśvato ádāśusho gáyasya prayan-
tāsi sūshvitarāya védāḥ || 1 || tvām ha tyád indra kútsam
āvaḥ śúśrūshamāṇas tanvā samaryé | dāsam yác chūshṇam
kúyavam ny āsmā árandhaya ārjuneyāya śíkshan || 2 || tvām
dhṛishṇo dhṛishatā vitáhavyam právo víśvābhīr ūtibhīḥ su-
dāsam | prá paúrúkutsim trasádasyum āvaḥ kshétrasātā vṛi-
trahátyeshu pūrúm || 3 || tvām nṛibhīr nṛimaṇo devávitau
bhūrīṇi vṛitrā haryasva hañsi | tvām ní dāsyum cúmurim
dhúnim cāsvāpayo dabhítaye subántu || 4 || táva cyautnāni
vajrahasta tāni náva yát púro navatim ca sadyāḥ | nivé-
ṣane śatatamāviveshīr áhañ ca vṛitrām námucim utáhan
|| 5 || 29 ||

sánā tá ta indra bhójanāni rātáhavyāya dāśushe su-
dāse | vṛishṇe te hārī vṛishañā yunajmi vyántu bráhmāni
puruṣāka vājam || 6 || má te asyām sahasāvan párishtāv
aghāya bhūma harivaḥ parādaí | tráyasva no 'vṛikébhīr vá-
rūthais táva priyāsaḥ sūrīshu syāma || 7 || priyāsa ít te ma-
ghavann abhíshṭau náro madema śaraṇé sákhāyāḥ | ní tur-
vāsam ní yádvam śiṣīhy atithigvāya śánsyam karishyān
|| 8 || sadyās cin nú té maghavann abhíshṭau nárah śaṇ-

18, 24 vi-babbhāja vi-bhaktā saptā ít. 25 sascatā ānu dīval
-dāsam. su-dāsaḥ avishtāna. duh-nāsam. — 19, 1 tigmā-śṛiṅgaḥ.
cyaváyati. pra-yantā asi sūsvi-tarāya. 2 tvām — indra 63, 4.
sa-maryé. yát ś°. ní asmai. 3 dhṛishṇo iti. vitá-havyam prá a°.
su-dāsam. kshétrasātā vṛitra-hátyeshu. 4 nṛi-manah devá-vitau.
hari-asva. ca á°. su-hántu. 5 vajra-hasta. ni-véṣane sata-tamā
a°. utá a°. 6 sánā — indra 174, 8. rātáhavyāya. su-dāse. hārī
iti. puru-ṣāka. 7 parā-daí. 8 atithi-gvāya. 9 cit.

santṛ ukthaśāsa ukthā | yé te hávebhír ví paññír ádāṣann
asmān vṛiṇishva yújyāya tásmāi || 9 || eté stómā narāṃ nṛi-
tama túbhyam asmadryāñco dádato maghāni | téshām indra
vṛitrahátye śivó bhūḥ sákhā ca śúro 'vitá ca nṛiṇām || 10 ||
nú indra śūra stávamāna ūtí bráhmajūtas tanvā vāvṛidha-
sva | úpa no vājān mimihy úpa stín yūyám pāta —
|| 11 || 30 ||

Dvitiyo 'dhyāyaḥ.

20.

Ugró jajñe vīryāya svaḍhāvāñ cákrir ápo náryo yát
karishyān | jágmir yúvā nṛishádanam ávobhis trātá na ín-
dra énaso maháš cit || 1 || hántā vṛitrám índrah śúśuvānah
právin nú vīró jaritáram ūtí | kártā sudāse áha vá u lokāṃ
dātā vásu múhur á dāśúshe bhūt || 2 || yudhinó anarvā
khajakṛit samádvā śúraḥ satrāshád janúshem áshālhaḥ | vy-
āsa índrah pṛitanāḥ svójá ádhā víśvaṃ śatruyántaṃ ja-
ghāna || 3 || ubhé cid indra ródasī mahitvá paprātha távi-
shībhis tuvishmaḥ | ní vājram índro hárivān mímikshan
sám ándhasā mádeshu vá uvoca || 4 || vṛishā jajāna vṛisha-
naṃ ráñāya tám u cin nári náryaṃ sasūva | prá yáḥ se-
nāñr ádha nṛibhyo ástínāḥ sátvā gavéshanaḥ sá dhṛishnúḥ
|| 5 || 1 ||

nú cit sá bhreshate jáno ná reshan máno yó asya gho-
rám ávivāsāt | yajñair yá índre dádhate dúvānsi ksháyat
sá rāyá rítapá rítejāḥ || 6 || yád indra pūrvo áparāya śi-
kshann áyaj jyāyān kániyaso deshṇām | amṛita ít páry

19, 9 uktha-śāsaḥ. 10 stómāḥ. vṛitra-hátye. 11 nú. bráhma-
-jūtaḥ. vāvṛidhasva. — 20, 1 nṛi-sádanam. 2 prá ávit. su-dāse.
vai. 3 khaja-kṛit. janúshā im. ví āse. su-ójāḥ ádha. śatru-yántam.
4 ubhé *iti*. ródasī *iti* mahi-tvá ā. vai. 5 cit. senā-nñh. ásti i^o.
go-éshanaḥ. 6 nú. reshat. ā-vivāsāt. ráyē rita-pāḥ rite-jāḥ.
7 áyat.

āsīta dūrām ā citra cītryam bharā rayīm naḥ || 7 || yās ta
 indra priyó jáno dādāśad āsan nireké adriṇaḥ sákhā te |
 vayám te asyám sumataú cānīshṭhāḥ syāma várūthe ághnato
 nṛípītau || 8 || eshá stómo acikradad vṛishā ta utá stāmúr
 maghavann akrapīṣṭha | rāyās kámo jaritāraṃ ta āgan tvám
 aṅgá śakra vásva ā śako naḥ || 9 || sá na indra tváyatāyā
 ishē dhās tmānā ca yé maghāvāno junānti | vásvī shú te
 jaritré astu śaktír yūyám pāta — || 10 || ² ||

21.

Āsāvi devám góṛīkam ándho ny āsminn índro janú-
 shem uvoca | bódhāmasi tvā haryaśva yajñāir bódhā na
 stómam ándhaso mādeshu || 1 || prá yanti yajñám vipáyanti
 barhīḥ somamādo vidāthe dudhrāvācaḥ | ny ū bhriyante
 yaśaso grībhād ā dūrātīpabdo vṛishāṇo nṛishācaḥ || 2 || tvám
 indra srāvitavā apās kaḥ páriśṭhītā āhinā śūra pūrvīḥ |
 tvád vāvakre rathyo ná dhénā réjante víśvā kṛitrímāṇi
 bhīṣhā || 3 || bhīmó vivesháyudhebbhir eshām āpānsi víśvā
 náryāṇi vidván | índraḥ púro járhrishāṇo ví dūdhod ví váj-
 rahasto mahinā jaghāna || 4 || ná yātāva indra jūjuvur no
 ná vāndanā śavishṭha vedyābbhiḥ | sá śardhad aryó víshu-
 nasya jantór má śiśnádevā āpi gur řitām naḥ || 5 || ³ ||

abhí krátvendra bhūr ádha jmán ná te vivyañ mahimā-
 nam rájānsi | svénā hí vṛitrám śávasā jaghántha ná śátrur
 ántam vividad yudhá te || 6 || devás cit te asuryāya pūrvé
 ²nu kshatrāya manire sábhānsi | índro maghāni dayate vi-

20, 7 bhara. 8 te. ásat. su-mataú. nṛi-pītau. 9 te.
 te ā a°. 10 tvá-yatāyai. sú. — 21, 1 gó-ṛīkam. ní a°. janúshā
 1m. hari-aśva. bódha naḥ. 2 soma-mādaḥ. dudhrá-vācaḥ ní ūm
 itī. duré-upabdaḥ. nṛi-sūcaḥ. 3 srāvitavai. kar itī kaḥ pári
 -sthitāḥ. dhénāḥ. 4 vivesha ā° vájra-hastāḥ. 5 śiśná-devāḥ.
 6 krátvā i°. vivyak. svéna. 7 pūrvé ánu.

sháhyéndraṃ vājasya johuvanta sātāu || 7 || kīriṣ cid dhí
tvām ávase juhávésānam indra saúbhagasya bhūreḥ | ávo
babbūtha śatamūte asmé abhikshattús tvávato varūtā || 8 ||
sákhāyas ta indra viśváha syāma namovṛidhāso mahinā
tarutra | vanvāntu smā té 'vasā samikè 'bhītim aryó vanú-
shām śāvānsi || 9 || sá na indra tváyatāyā — || 10 || 4 ||

22.

Píbā sómam indra mándatu tvā yām te susháva ha-
ryaśvādirī | sotúr bāhúbhyām sūyato nārvā || 1 || yás te
mádo yújyaś cārur ásti yéna vṛitrāṇi haryaśva háñsi | sá
tvām indra prabhūvaso mamattu || 2 || bódhā sú me magha-
van vācam émām yām te vāsishtho árcati práśastim | imá
bráhma sadhamāde jushasva || 3 || śrudhí hávaṃ vipipāná-
syádrer bódhā viprasýārcato manīshām | kṛishvá dúvānsy
ántamā sácemā || 4 || ná te gíro ápi mṛishye turásya ná su-
shṭutīm asuryásya vidván | sádā te náma svayaśo vivakmi
|| 5 || 5 ||

bhūri hí te sávanā mánusheshu bhūri manīshí havate
tvām ít | mārè asmán maghavañ jyók kaḥ || 6 || túbhyéd
imá sávanā śūra viśvā túbhyam bráhmāṇi várdhanā kṛi-
ṇomi | tvām nṛibhir hávyo viśvādhāsi || 7 || nú cin nú te
mányamānasya dasmód aśnuvanti mahimānam ugra | ná
vīryām indra te ná rádhaḥ || 8 || yé ca pūrva ṛishayo yé
ca nūtnā indra bráhmāṇi janáyanta víprāḥ | asmé te santu
sakhyā śivāni yūyám pāta — || 9 || 6 ||

21, 7 vi-sáhya í°. 8 hí. juháva í°. satam-ūte asmé *iti* abhi-
-kshattúh. 9 te. namah-vṛidhāsaḥ. sma te á° sam-iké abhi-itim.
— 22, 1 píba. susáva hari-aśva á°. sú-yataḥ ná á°. 2 hari-aśva.
prabhuvāso *iti* prabhu-vaso. 3 bódha. á í°. prá-śastim. sadha-
-māde. 4 śrudhí. vi-pipānāsya á° bódha viprasya á°. kṛishvá.
sácā imā. 5 su-stutim. sva-yasaḥ. 6 mā āre asmāt. kar *iti*
kaḥ. 7 túbhya ít. viśvādhā asi. 8 nú cit. dasma út. 9 pūrve.
asmé *iti*.

Úd u bráhmāṇy airata śravasyéndraṃ samaryé mahayā
vasishṭha | á yó víśvāni śávasā tatānopasrotā ma ívato vá-
cāñsi || 1 || áyāmi ghósha indra devájāmir irajyānta yác
ehurúdhó vívāci | nahí svām áyuṣ eikité jáneshu táníd
áñhāñsy áti parshy asmán || 2 || yujé rátham gavéshaṇam
háribhyām úpa bráhmāṇi jujushāṇām asthuh | ví bādhishṭa
syá ródasi mahitvéndro vṛitrāṇy apratí jaghanván || 3 || ápaṣ
cit pipyu staryò ná gāvo nákshann ṛitām jaritāras ta in-
dra | yāhí vāyúr ná niyúto no áchā tvām hí dhībhir dá-
yase ví vājān || 4 || té tvā mādā indra mādayantu śushmí-
ṇam tuvirádhasam jaritré | éko devatrā dáyase hí mártān
asmīñ chūra sávane mādayasva || 5 || evéd índraṃ vṛisha-
ṇam vājrabāhum vásishṭhāso abhy ārcanty arkañ | sá na
stutó vírávat dhātu gómad yūyám pāta — || 6 || 7 ||

Yónish ṭa indra sádane akāri tám á nṛbhiḥ purubhūta
prá yāhi | áso yáthā no 'vitá vṛidhé ca dādo vásūni ma-
mádaṣ ca sómaiḥ || 1 || grībhītām te mána indra dvibárhāḥ
sutāḥ sómaḥ párishiktā mádhūni | víśrisṭadhenā bharate
suvṛiktír iyám índraṃ jóhuvatī manīshā || 2 || á no divá á
pṛithivyā ṛijishinn idám barhíḥ somapéyāya yāhi | váhantu
tvā hárayo madryāñcam āngūshám áchā tavásam mādāya
|| 3 || á no víśvābhir ūtibhiḥ sajóshā bráhma jushānó ha-
ryasva yāhi | várivṛijat sthávirebhiḥ suṣiprāsmé dádhad

23, 1 śravasyā i° sa-maryé mahaya. tatāna upa-srotā me. 2 devá-jūmih. yāt s° ví-vāci. tñi it. 3 go-éshaṇam. ródasi iti mahi-tvá i°. apratí. 4 pipyuh. te. ni-yútah. ácha. 5 tuvi-rádhasam. sūra. 6 evá it. vājra-bāhum. abhi a°. sá — gómad 190, 8. — 24, 1 y. ṭ. i. 104, 1. a. t. á 104, 1. puru-hūta. 2 dvi-bárhāḥ. pári-siktā. víśrisṭa-dhenā. su-vṛiktíh. 3 soma-péyāya. ácha. 4 sa-jóshāḥ. hari-asva. su-ṣipra asmé iti.

vṛiṣhaṇaṃ śuśhmam indra || 4 || eshá stómo mahá ugráya
vāhe dhurivátyo ná vājáyann adbhāyi | indra tvāyām arká
ītte vásūnām divīva dyām ádhi naḥ śrómataṃ dhiāḥ || 5 ||
evá na indra vāryasya pūrdhi prá te mahīm sumatīm ve-
vidāma | ísham pinva maghávadbhyaḥ suvīrām yūyām
pāta — || 6 || * ||

25.

Ā te mahá indrōty ūgra sāmānyavo yát samāranta sé-
nāḥ | pátāti didyún nāryasya bāhvōr mā te máno vishva-
dryag ví cārīt || 1 || ní durgá indra śnathihy amitrān abhí
yé no mártāso amānti | āré tām śānsam kṛiṇuhi ninitśór
ā no bhara sambhāraṇaṃ vásūnām || 2 || śatām te śiprinn
ūtāyaḥ sudāse sabāśraṃ śānsā utá rātír astu | jahí vādhar
vanúsho mártyaśyāsmé dyumnám ádhi rátnaṃ ca dhehi
|| 3 || tvāvato hindra krátve ásmi tvāvato 'vitūḥ śūra rā-
taū | víśvéd áhāni tavishīva ugrañ ókaḥ kṛiṇushva harivo
ná mardhīḥ || 4 || kútsā eté háryaśvāya śūshám indre sáho
devájūtam iyānāḥ | satrá kṛidhi suhánā śūra vṛitrā vayām
tárutrāḥ sanuyāma vājam || 5 || evá na indra vāryasya —
|| 6 || ° ||

26.

Ná sóma índram ásuto mamāda nábrahmāṇo magháva-
naṃ sutásah | tásma ukthām janaye yáj jūjoshan nṛiván
nāvīyaḥ śrināvad yáthā naḥ || 1 || ukthá-ukthe sóma índram
mamāda nīthé-nīthe maghāvānaṃ sutásah | yád im sabā-

24, 5 mahé. dhurī-iva á°. tvā a°. divī-iva. 6 evá. su-
-matīm. su-vīrām. — 25, 1 indra ūti u° sá-manyavaḥ. sam-āranta.
didyút. 2 duḥ-gé. sam-bhāraṇam. 3 su-dāse. vādhaḥ. már-
tyasya asmé iti. 4 hí i°. víśvā it. ugra. 5 hári-śvāya. devá-
-jūtam. su-hánā. — 26, 1 ná á°. tásmai. yát jūjoshat nṛi-vát.
2 ukthé-ukthe. sa-bādhaḥ.

dhah pitaram ná putráḥ samānádakshā ávase hávante || 2 ||
 cakára tá kṛiṇávan nūnám anyá yāni bruvānti vedhásah
 sutéshu | jānir iva pátir ékah samānó ní māmṛije púra ín-
 draḥ sú sárvaḥ || 3 || evá tám āhur utá ṣṛiṇva índra éko
 vibhaktá tarāṇir maghānām | mithastúra útáyo yásya pūr-
 vír asmé bhadráṇi saścata priyāni || 4 || evá vásishṭha ín-
 dram útáye nṛin kṛishṭinām vṛishabhām suté gṛiṇāti | sa-
 hasrīṇa úpa no māhi vājān yūyám pāta — || 5 || 10 ||

27.

Índram náro nemádhitā havante yát páryā yunnájate
 dhíyas táḥ | súro nṛishatā śávasaḥ cakāná á gómati vrajé
 bhajā tvám naḥ || 1 || yá índra śúshmo maghavan te ásti
 śikshā sákhibhyaḥ puruhūta nṛibhyaḥ | tvám hí dṛiḷhā
 maghavan vícetā ápa vṛidhi párivṛitam ná rádhaḥ || 2 || ín-
 dro rájá jágataḥ carshaṇinām ádhi kshámi víshurūpam yád
 ásti | táto dadāti dāśúshe vásūni códad rádha úpastutaḥ
 cid arvák || 3 || nú cin na índro maghávā sáhūti dānó vá-
 jam ní yamate na ūti | ánūnā yásya dákshinā pīpāya vā-
 mām nṛibhyo abhívītā sákhibhyaḥ || 4 || nú índra rāyé vá-
 rivas kṛidhi na á te máno vavṛityāma maghāya | gómad
 ásvāvad ráthavad vyánto yūyám pāta — || 5 || 11 ||

28.

Bráhmā na indrópa yāhi vidván arvāñcas te hárayaḥ
 santu yuktāḥ | viśve cid dhí tvā vibhávanta mártā asmákam

26, 2 samānā-dakshā. 3 kṛiṇávat. māmṛije. 4 evá (5).
 aṛiṇve. vi-bhaktá. mithah-túraḥ. asmé iti. — 27, 1 nemá-dhitā.
 páryah. nṛi-satā. bhaja. 2 śiksha. puru-hūta. ví-cetāḥ ápa.
 pári-vṛitam. 3 víshu-rūpam. úpa-stutaḥ. 4 nú cit. sá-hūti.
 abhí-vitā. 5 nú. kṛidhi. áśva-vat. — 28, 1 bráhma naḥ ín-
 dra úpa. hí. vi-bhávanta.

ie chṛiṇuhi viṣvaminva || 1 || hāvaṃ ta indra mahimā vy
 ānaḍ brāhma yāt pāsi śavasinn rīshīṇām | ā yād vājraṃ
 dadhishé hásta ugra ghorāḥ sán krátvā janishṭhā áshālhaḥ
 || 2 || táva prāṇīndra jóhuvānān sám yān nṛīn ná ródasi
 ninéttha | mahé kshatrāya śávase hí jajñé 'tútujim cit tú-
 tujir aṣiṣnat || 3 || ebhír na indráhabhir daśasya durmitrásō
 hí kshítāyaḥ pávante | prāti yác cáshte anṛitam anená áva
 dvitá váruṇo māyí naḥ sāt || 4 || vocéméd índram maghá-
 vānam enam mahó rāyó rádhaso yād dádan naḥ | yó ár-
 cato bráhmakṛitim ávishṭho yūyám pāta — || 5 || 12 ||

29.

Ayám sóma indra túbhyam sunva á tú prá yāhi hari-
 vas tátokāḥ | píbā tv āsyá súshutasya cāror dádo maghāni
 maghavann iyānāḥ || 1 || bráhmaṇ vīra bráhmakṛitim ju-
 shāṇò 'rvācínó háribhir yāhi túyam | asmín ū shú sāvane
 mādayasvópa bráhmāṇi śṛiṇava imá naḥ || 2 || ká te asty
 áramkṛitih sūktaiḥ kadā nūnām te maghavan dāṣema |
 vísvā matír á tatane tvāyádha ma indra śṛiṇavo hávemá
 || 3 || utó ghā té purushyā id āsan yéshām pūrveshām áṣṛi-
 ñor rīshīṇām | ádhāhām tvā maghavañ johavīmi tvām na
 indrásī prāmatih pitéva || 4 || vocéméd índram — || 5 || 13 ||

30.

Á no deva śavasā yāhi śushmin bhāvā vṛidhá indra
 rāyó asyá | mahé nṛimnāya nṛipate suvajra máhi kshatrāya

28, 1 it s^o viṣvam-inva. 2 te. ví ā^o. háste. 3 prá-niti
 i^o. yāt. ródasi ití. átútujim. 4 indra á^o. duḥ-mitrāsah. yāt.
 5 vocema it. dádat. bráhma-kṛitim. — 29, 1 sunve tát-okāḥ píba
 tú a^o sú-sutasya. 2 bráhma-kṛitim jushāṇāḥ a^o. uñ ití sú. mā-
 dayasva úpa. 3 áram-kṛitih su-uktaiḥ. vísvāḥ. tvā-yā ádha me.
 hávā imá. 4 utó ití gha. ádha a^o. indra así prá-matih pitá-iva.
 — 30, 1 bháva. nṛi-pate su-vajra.

paúṁsyāya śūra || 1 || hávanta u tvā hávyam vívāci tanúshu
 śūrāḥ sūryasya sātaú | tvām víśveshu sényo jáneshu tvām
 vṛitrāṇi randhaya subhántu || 2 || áhā yád indra sudínā vyu-
 chān dádha yát ketúm upamám samátsu | ny ágníḥ sīdad
 ásuṛo ná hótā huvānó átra subhágāya devān || 3 || vayám
 té ta indra yé ca deva stávanta śūra dádato maghāni |
 yáchā sūribhya upamám várūtham svābhúvo jaraṇām aṣṇa-
 vanta || 4 || vocéméd índram — || 5 || 14 ||

31.

Prá va índrāya mādanaṁ háryaṣvāya gāyata | sákhā-
 yaḥ somapávne || 1 || śáṁséd ukthám sudánava utá dyu-
 kshám yáthā nárah | cakṛimá satyárādhase || 2 || tvām na
 indra vājayús tvām gavyúḥ śatakrato | tvām hiranyayúr
 vaso || 3 || vayám indra tvāyávo 'bhí prá nonumo vṛishan |
 viddhí tv ásyá no vaso || 4 || má no nidé ca váktave 'ryó
 randhír árāvṇe | tvé ápi krátur máma || 5 || tvām vármāsi
 sapráthah puroyodhāḥ ca vṛitrahan | tvāyā prāti bruve yujá
 || 6 || 15 ||

mahān utási yásya té 'nu svadhávarī sáhaḥ | mamnáte
 indra ródasi || 7 || tám tvā marútvatī pári bhúvad vāṇi sa-
 yávarī | náksamahānā sahá dyúbhiḥ || 8 || ūrdhvásas tvánv
 índavo bhúvan dasmám úpa dyávi | sám te namanta kṛi-
 shṭáyah || 9 || prá vo mahé mahivṛidhe bharadham pracetase

30, 2 hávanta. ví-vāci. randhaya su-hántu. 3 su-dínā vi-
 -uchān. upa-mám (5). samát-su ní a°. su-bhágāya. 4 te. yáchā.
 su-ábhúvaḥ. — 31, 1 hári-asvāya. soma-pávne. 2 śáṁsa it. su-
 -dānave. cakṛimá satyá-rādhase. 3 satakrato *iti* sata-krato. vaso
iti (4). 4 v. i. t. III, 41, 7. nonumaḥ. viddhí tú a°. 5 tvé *iti*.
 6 váрма asi sa-práthah purah-yodhāḥ. vṛitra-han. 7 utá asi. te
 ánu svadhávarī *iti* svadhā-varī. mamnáte *iti*. ródasi *iti*. 8 sa-
 -yávarī. 9 tvā ánu. 10 p. v. m. 62, 2. mahi-vṛidhe. prá-
 -cetase.

prá sumatīm kṛiṇudhvani | víṣaḥ pūrvīḥ prá carā carsha-
 nīprāḥ || 10 || uruvyácase mahíne suvṛiktīm índrāya bráhma
 janayanta víprāḥ | tásya vratáni ná minanti dhírāḥ || 11 ||
 índram vāṇīr ánuttamanyum evá satrá rájānam dadhire
 sáhadhyai | háryaṣvāya barhayā sám āpín || 12 || 16 ||

32.

Mó shú tvā vāghátaṣ canáre asmán ní rīraman | āráttāc
 cit sadhamādam na á gabihá vā sánn úpa ṣrudhi || 1 || imé
 hí te brahmakṛītaḥ suté sácā mádhau ná máksha ástate |
 índre kāmam jaritáro vasūyávo ráthe ná pádam á dadhuḥ
 || 2 || rāyáskāmo vājrahastam sudákshinam putró ná pitāram
 huve || 3 || imá índrāya sunvire sómāso dádhyāṣirah | táñ á
 mádāya vajrahasta pītāye háribhyām yāhy óka á || 4 || śrá-
 vac chrútkarṇa iyate vásūnām nú cin no mardhishad gí-
 rah | sadyáṣ cid yáḥ sahásrāṇi śatá dádan nákir dítsantam
 á minat || 5 || 17 ||

sá víró ápratishkuta índreṇa ṣūṣuve nṛibhiḥ | yás te
 gabhírā sávanāni vṛitrahan sunóty á ca dhāvati || 6 || bháva
 várūtham maghavan maghónām yát samájāsi śárdhataḥ |
 ví tváhatasya védanam bhajemahy á dūṇāso bhara gáyam
 || 7 || sunótā somapāvne sómam índrāya vajrīṇe | pácatā pak-
 tīr ávase kṛiṇudhvám ít pṛinānn ít pṛinaté máyah || 8 || má
 sredhata somino dákshatā mahé kṛiṇudhvám rāyá átúje |
 tarāṇīr ij jayati kshéti púshyati ná devásah kavatnáve || 9 ||

31, 10 su-matīm. cara carshaṇi-prāḥ. 11 uru-vyácase su-
 -vṛiktīm. 12 ánutta-manyum. hári-aṣvāya barhaya. — 32, 1 mó
 iti sú. caná áre asmát. āráttāt. sadha-mādam. gahi ihá. 2 brahma-
 -kṛītaḥ. vasu-yávah. 3 rāyāḥ-kāmāḥ vājra-hastam su-dákshinam.
 4 imé. dádhi-āṣirah. vajra-hasta. 5 śrávat srút-karṇah. nú cit.
 dádat. 6 áprati-skutah. vṛitra-han. 7 bháva. sam-ájāsi. tvá
 -hatasya. duh-násah bhara. 8 sunóta soma-pāvne. pácata.
 9 dákshata. rāyē á-túje. ít.

nákiḥ sudāso rátham páry āsa ná rīramat | índro yásyāvitá
yásya marúto gámat sá gómati vrajé || 10 ||¹⁸ ||

gámad vájam vājáyann indra mártyo yásya tvám avitá
bhúvaḥ | asmákam bodhy avitá ráthānām asmákam śūra
nṛiṇām || 11 || úd ín nv āsya ricyaté 'ñso dhānam ná jigýú-
shah | yá índro hárivān ná dabhanti tám rīpo dáksham
dadhāti somíni || 12 || mántram ákharvaṃ súdhitam supéša-
sam dádhaṭa yajñíyeshv á | pūrvīś caná prásitayas taranti
tám yá índre kármaṇā bhúvat || 13 || kás tám indra tváva-
sum á mártyo dadharshati | śraddhá ít te maghavan párye
diví vājí vájam sishāsati || 14 || maghónaḥ sma vṛitrahátýe-
shu codaya yé dádati priyá vásu | táva prāñīti haryasva
sūrbhir víśvā tarema duritá || 15 ||¹⁹ ||

távéd indrávamam vásu tvám pushyasi madhyamám |
satrá víśvasya paramásya rájasi nákish tvā góshu vṛiṇvate
|| 16 || tvám víśvasya dhanadá asi śrutó yá im bhávanty
ājayaḥ | távāyám víśvaḥ purubūta párthivo 'vasyúr náma
bhikshate || 17 || yád indra yávasas tvám etávad ahám
íṣiya | stotāram íd didhisheya radāvaso ná pāpatváya rā-
sīya || 18 || śīksheyam ín mahayaté divé-dive rāyá á kuha-
cidvíde | nahí tvád anyán maghavan na ápyam vásyo ásti
pitá caná || 19 || tarāñir ít sishāsati vájam púramdhyā yujá |
á va índram puruhūtám name girá nemím táshteva sudrvām
|| 20 ||²⁰ ||

ná dushtutí mártyo vindate vásu ná srédhantam rayír
naṣat | suśáktir ín maghavan túbhyam mávate deshñám
yát párye diví || 21 || abhí tvā śūra nonumó 'dugdhā iva

32, 10 su-dāsah. yásya a°. 11 a. b. a. V, 4, 9. 12 ít nú
a° ricyate á°. 13 sú-dhitam su-péśasam. prá-sitayaḥ. 14 tvá
-vasum. sraddhá. sisāsati (20). 15 vṛitra-hátýeshu. prá-ñīti hari-
-asva. duḥ-itā. 16 táva ít indra a°. nákiḥ tvā. 17 dhana-dāh.
yé. táva a°. puru-hūta. 18 radavaso íti rada-vaso. 19 ít.
kuhacit-vide. anyát. 20 púram-dhyā. puru-hūtám. táshtā-iva su-
-drvām. 21 duḥ-stutí. su-śáktiḥ ít. 22 nonumāḥ á°.

dhenávaḥ | íṣānam asyá jágataḥ swardrīṣam íṣānam indra
 tasthúṣaḥ || 22 || ná tvávāñ anyó divyó ná párthivo ná jātó
 ná janishyate | aṣvāyānto maghavann indra vājino gavyān-
 tas tvā havāmahe || 23 || abhí shatás tát á bharéndra jyā-
 yaḥ kánīyasah | purūvásur hí maghavan sanád ási bháre
 -bhare ca hávyah || 24 || párá nudasva maghavann amitrān
 suvédā no vásū kṛidhi | asmákam bodhy avitá mahāadhané
 bhávā vṛidhāḥ sákhinām || 25 || índra krátum na á bhara
 pitá putrébhyo yáthā | śikshā no asmín puruhūta yāmani
 jīvā jyótir aśimahi || 26 || má no ájñātā vṛijánā durādhyò
 māsivāso áva kramuḥ | tváyā vayám pravátaḥ śaśvatīr apó
 'ti sūra tarāmasi || 27 || 21 ||

33.

Svityāñco mā dakshinatáskapardā dhiyamjinvāso abhí
 hí pramandúḥ | uttíshṭhan voce pári barhísho nrín ná me
 dūrād ávitave vásishṭhāḥ || 1 || dūrād índram anayaun á
 suténa tiró vaiśantám áti pāntam ugrám | páśadyumnasya
 vāyatasya sómāt sutád índro 'vṛinītā vásishṭhān || 2 || evén
 nú kaṃ síndbum ebhis tatārevén nú kam bhedám ebhir
 jagbhāna | evén nú kaṃ dāśarājñé sudāsam právad índro
 bráhmaṇā vo vasishṭhāḥ || 3 || júshṭi naro bráhmaṇā vaḥ
 pitṛiṇām áksham avyayam ná kilā rishātha | yác chákva-
 rīshu bṛihatā ráveṇéndre śúshmam ádadhātā vasishṭhāḥ
 || 4 || úd dyám ivét trishṇájo nāthitásó 'dīdhayur dāśarājñé
 vṛitāsah | vásishṭhasya stuvatá índro aśrod urúm trītsubhyo
 akrīṇod u lokám || 5 || 22 ||

32, 22 svaḥ-drīṣam. 23 aṣva-yāntah. 24 abhí satáh. bhara
 i°. puru-vásuḥ. 25 nudasva. su-védā. vásu. a. b. a. m. VI, 46, 4.
 bháva. 26 śiksha nah. puru-hūta. jivāḥ. 27 ájñātāḥ vṛijánāḥ.
 duḥ-ādhyāḥ má á°. áti. — 33, 1 dakshinatáh-kapardāḥ dhiyam
 -jinvāsah. pra-mandúḥ ut-tishṭhan. 2 páśa-dyumnasya. avṛiṇṭa.
 3 evá ít (3). tatāra. su-dāsam prá a°. 4 kila. yát s°. ráveṇa
 i°. ádadhata. 5 dyám-iva ít trishṇá-jah nāthitāsah á°.

dandā ivéd goājanāsa āsan pārichinnā bharatā arbhakā-
 sah | ābhavac ca puraetā vāsishṭha ād it trītsūnām viṣo
 aprathanta || 6 || trāyaḥ kṛṇvanti bhūvaneshu rétas tistrāḥ
 prajā āryā jyótiragrāḥ | trāyo gharmāsa ushāsam sacante
 sārvañ it tāñ ānu vidur vāsishṭhāḥ || 7 || sūryasyeva vakshā-
 tho jyótir eshām samudrāsyeva mahimā gabhīrāḥ | vāta-
 syeva prajavō nānyēna stōmo vāsishṭhā ānvetaḥ vaḥ || 8 ||
 tā in ninyām hṛdayasya prāketaiḥ sahāsravalsam abhī sām
 caranti | yamēna tatām paridhīm vāyanto 'psarāsa ūpa se-
 dur vāsishṭhāḥ || 9 || vidyūto jyōtiḥ pāri samjīhānam mitrā-
 vāruṇā yād āpaṣyatām tvā | tát te jānmotāikam vāsishṭhā-
 gāstyo yāt tvā viṣā ājabhāra || 10 || ²³ "

utāsi maitrāvaruṇō vāsishṭhorvāsyā brahman mānasō
 'dhi jātāḥ | drapsām skannām brāhmaṇā daīvyena viṣve
 devāḥ pūshkare tvādadanta || 11 || sā praketa ubhāyasya
 pravidvān sahāsrādāna utā vā sādānaḥ | yamēna tatām
 paridhīm vayishyānn apsarāsah pāri jajñe vāsishṭhāḥ || 12 ||
 satré ha jātāv ishitā nāmobhiḥ kumbhé rétaḥ sishicatuh
 samānām | tāto ha māna ūd iyāya mādhyāt tāto jātām ri-
 shim āhur vāsishṭham || 13 || ukthabhṛitam sāmbhṛitam bi-
 bharti grāvāṇam bībhrat prā vadāty āgre | ūpainam ādhvam
 sūmanasyāmānā ā vo gachāti pratridō vāsishṭhāḥ || 14 || ²⁴ ||

Dvitiyo 'nuvākah.

34.

Prā sukraitu devī manishā asmāt sūtashto rātho nā

33, 6 dandāh-iva it go-ājanāsah. pāri-chinnah. ābhavat. purah
 -etā. 7 pra-jāḥ āryāḥ jyōtiḥ-agrāḥ. 8 suryasya-iva. samudrāsya
 -iva. vātasya-iva pra-javāḥ nā a°. ānu-etave. 9 tā it. pra-ketaiḥ.
 sahāsravalsam. pari-dhīm. 10 vi-dyūtaḥ. sam-jīhānam. jānma
 utā e° vāsishṭha a°. ā-jabhāra. 11 utā asi. vāsishṭha urvāsyāḥ.
 mānasah ā°. tvā a°. 12 pra-ketaiḥ. pra-vidvān sahāsrā-dānaḥ.
 sū-dānaḥ. y. t. p 9. 13 sisicatuh. 14 uktha-bhṛitam sāma-
 bhṛitam. ūpa e°. su-manasyāmānāḥ. pra-tridaḥ. — 34, 1 sukṛā e°.
 manishā. sū-tashtaḥ.

vājī || 1 || vidūḥ pṛthivyā divo janītram ṣṛiṇvānty āpo ādha
 kshārantīḥ || 2 || āpaś cid asmai pīnvanta pṛthivī vṛitreshu
 sūrā mānsanta ugrāḥ || 3 || ā dhūrshv āsmai dādadhātāṣvān
 indro nā vajrī hiraṇyabāhuḥ || 4 || abhī prā sthātāheva
 yajñam yāteva pātman tmānā hinota || 5 || tmānā samātsu
 hinota yajñam dādadhātā ketūm janāya vīram || 6 || úd asya
 sūshmad bhānūr nārta bibharti bhārām pṛthivī nā bhūma
 || 7 || hvāyāmi devān āyātur agne sādhanu rītēna dhīyam
 dadhāmi || 8 || abhī vo devīm dhīyam dadhidhvam prā vo
 devatrā vācam kṛiṇudhvam || 9 || ā cashṭa āsām pātho na-
 dīnām vārūṇa ugrāḥ sahasracakshāḥ || 10 || 25 ||

rājā rāshṭrānām pēso nadīnām ānuttam asmai kshatram
 viśvāyu || 11 || āviśṭo asmān viśvāsu vikshv ādyum kṛiṇota
 sānsam ninitsoḥ || 12 || vy etu didyūd dvishām āṣevā yu-
 yōta vīshvag rūpas tanūnām || 13 || āvīn no agnīr havyān
 nāmobhiḥ prēshṭho asmā adbhāyī stōmah || 14 || sajūr devē-
 bhir apām nāpātām sākhyām kṛidhvam śivō no astu || 15 ||
 abjām ukthaīr āhim grīṇīshe budhnē nadīnām rājassu shī-
 dan || 16 || mā nō 'hir budhnyō rishē dhān mā yajñō asya
 sridhad rītayōḥ || 17 || utā na eshū nīshu śrāvo dhuḥ prā
 rāyē yantu śūrdhanto aryāḥ || 18 || tāpanti śātrum svār nā
 bhūmā mahāsenāso āmebhir eshām || 19 || ā yān nah pātīr
 gāmanty āchā tvāshṭā supānīr dādadhātu vīrān || 20 || 26 ||

prāti na stōmam tvāshṭā jusheta syād asme arāmatir
 vasūyūḥ || 21 || tā no rāsan rātishāco vāsūny ā rōdasi va-
 ruṇānī ṣṛiṇotu | vārūtrībhiḥ suṣaraṇō no astu tvāshṭā su-

34, 2 pṛthivyāḥ. 3 sūrāḥ mānsante. 4 dhuḥ-sū a° dādadhātā
 ā°. hiraṇya-bāhuḥ. 5 sthātā āha-iva. yūtā-iva. 6 samāt-su.
 7 nā ā°. 10 cashṭe. sahasra-cakshāḥ. 11 viśvā-āyu. 12 āviśṭo
 iti. vikshū. 13 vī etu. 14 āvīt. havya-āt. asmai. 15 sa-
 -jūḥ. 16 ap-jām. śīdan. 17 mā-dhāt V, 41, 16. rita-yōḥ.
 19 nā bhūma mahā-senāsaḥ. 20 yāt. ācha. su-pānīḥ. 21 nah.
 asmē iti. vasu-yūḥ. 22 rāti-sācaḥ (23). ā — ṣṛiṇotu V, 46, 8.
 su-ṣaraṇāḥ.

dátro ví dadhātu ráyah || 22 || tán no ráyah párvatās tán
 na ápas tát rātishāca óshadhīr utá dyaúh | vānaspátibhiḥ
 prīthivī sajóshā ubhé ródasī pári pāsato naḥ || 23 || ánu tát
 urvī ródasī jibhātām ánu dyukshó váruṇa índrasakhā | ánu
 víṣve marúto yé sahāso ráyah syāma dharúṇam dhiyádyhai
 || 24 || tán na índro váruṇo mitró agnīr ápa óshadhīr va-
 nīno jushanta | śárman syāma marútām upásthe yūyám
 pāta — || 25 || 27 ||

35.

Śám na indrágnī bhavatām ávobhiḥ śám na indrává-
 ruṇā rātāhavyā | śám indrásómā suvitāya śám yóh śám na
 indrápūshāṇā vājasātau || 1 || śám no bhágaḥ śám u naḥ
 śánsa astu śám naḥ púramdhiḥ śám u santu ráyah | śám
 naḥ satyásya suyámasya śánsaḥ śám no aryamá purujátó
 astu || 2 || śám no dhātā śám u dhartā no astu śám na
 urūcī bhavatu svadhābhiḥ | śám ródasī bhīhatī śám no
 ádriḥ śám no devānām suhāvāni santu || 3 || śám no agnīr
 jyótiranīko astu śám no mitráváruṇāv aśvínā śám | śám
 naḥ sukṛitām sukṛitāni santu śám na ishīró abhī vātu vā-
 taḥ || 4 || śám no dyāvāprīthivī pūrvāhūtau śám antárikshaḥ
 drīśāye no astu | śám na óshadhīr vanīno bhavantu śám
 no rájasas pátir astu jishnúḥ || 5 || 28 ||

śám na índro vásubhir devó astu śám ādityébbhir váru-
 naḥ susánsaḥ | śám no rudró rudrébbhir jálāshaḥ śám nas
 tvāshṭā gnābhir ihá śṛīnotu || 6 || śám naḥ sómo bhavatu
 bráhma śám naḥ śám no grāvāṇaḥ śám u santu yajñāḥ |
 śám naḥ svárūṇām mitáyo bhavantu śám naḥ prasvāḥ śám

34, 22 su-dátrah. 23 tát (2). sa-jóshāḥ ubhé *iti* ródasī *iti*.
 24 urvī *iti* ródasī *iti*. indra-sakhā. 25 tát. upá-sthe. — 35, 1 in-
 drágnī *iti*. rātā-havyā. vāja-sātau. 2 púram-dhiḥ. su-yámasya.
 puru-jatāḥ. 3 ródasī *iti* bhīhatī *iti*. su-hāvāni. 4 jyótiḥ-anīkaḥ.
 su-kṛitām su-kṛitāni. 5 dyāvāprīthivī *iti* pūrvā-hūtau. 6 su-
 śánsaḥ. 7 pra-svāḥ.

v astu védih || 7 || śam naḥ sūrya urucákshā úd etu śam
 naḥ cātasraḥ pradīṣo bhavantu | śam naḥ párvatā dhruváyo
 bhavantu śam naḥ síndhavaḥ śam u santv ápaḥ || 8 || śam
 no áditir bhavatu vratébbih śam no bhavantu marútaḥ
 svarkāḥ | śam no víshnuḥ śam u pūshā no astu śam no
 bhavítram śam v astu vāyúḥ || 9 || śam no devāḥ savitā
 tráyamānaḥ śam no bhavantūshāso vibhātīḥ | śam naḥ par-
 jányo bhavatu prajābhyāḥ śam naḥ kshétrasya pátir astu
 sambhūḥ || 10 || 29 ||

śam no devā viśvádevā bhavantu śam sárasvatī sahā
 dhībhír astu | śam abhishácaḥ śam u rātishácaḥ śam no
 divyāḥ párthivāḥ śam no ápyāḥ || 11 || śam naḥ satyásya
 pátayo bhavantu śam no árvantaḥ śam u santu gāvaḥ |
 śam na řibhávaḥ sukṛitaḥ suhástāḥ śam no bhavantu pi-
 táro háveshu || 12 || śam no ajá ékapād devó astu śam nó
 'hir budhnyāḥ śam samudráḥ | śam no apām nápat perúr
 astu śam naḥ prīsnir bhavatu devágopā || 13 || ādityā
 rudrá vásavo jushantedām bráhma kriyámānaḥ náviyāḥ |
 řiñvāntu no divyāḥ párthivāso gójātā utá yé yajñíyāsaḥ
 || 14 || yé devánāḥ yajñíyā yajñíyānāḥ mánor yájatrá amṛitā
 řitajñāḥ | té no rāsantām urugāyām adyá yūyām pāta —
 || 15 || 30 ||

Tritiyo 'dhyāyaḥ.

36.

Prá bráhmaitu sádanād řitásya ví rařmíbbih sasrije
 sūryo gāḥ | ví sánunā řiřhiví sasra urví řiřthú prátikam

35, 8 uru-cákshāḥ. pra-dīṣaḥ. párvatāḥ. 9 su-arkāḥ. 10 bha-
 vantu u^o vi-bhātīḥ. pra-jābhyāḥ. śam-bbhūḥ. 11 devāḥ viśvá-
 devāḥ. abhi-sācaḥ. rāti-sācaḥ. 12 ř. n. s. 2. su-kṛitaḥ su-
 hástāḥ. 13 éka-pāt. naḥ á^o. devá-gopā. 14 ā. r. v. III, 8, 8.
 jushanta i^o. gó-jātāḥ. 15 yajñíyāḥ. řita-jñāḥ. uru-gāyām. —
 36, 1 bráhma etu. sasre.

ádhy édhe agníḥ || 1 || imám vām mītrāvaruṇā suvṛiktīm
 íṣhaṃ ná kṛiṇve asurā nāvīyaḥ | inó vām anyāḥ padavīr
 ádabdhó jánaṃ ca mītró yatati bruvāṇāḥ || 2 || á vátasya
 dhrájato ranta ityá ápipayanta dhenávo ná súdāḥ | mahó
 divāḥ sádane jáyamānó 'cikradad vṛishabhāḥ sásmim ūdhan
 || 3 || girá yá etá yunájad dhári ta índra priyá suráthā
 śūra dhāyú | prá yó manyúm rīrikshato mináty á sukrá-
 tum aryamāṇaṃ vavṛityām || 4 || yájante asya sakhyām vá-
 yaṣ ca namasvīnaḥ svá řitásya dháman | ví pṛiksho bā-
 badhe nṛbhi stāvāna idám námo rudráya préshṭham
 || 5 || 1 ||

á yát sākám yaśáso vāvaśānāḥ sárasvatī saptáthī sín-
 dhumātā | yāḥ sushváyanta sudúghāḥ sudhārā abhí svéna
 páyasā pípyānāḥ || 6 || utá tyé no marúto mandasāná dhíyaṃ
 tokám ca vājíno 'vantu | má naḥ pári khyad ákshará cá-
 ranty ávīvṛidhan yújyaṃ té rayīm naḥ || 7 || prá vo mahím
 arámatim kṛiṇudhvam prá pūshāṇaṃ vidathyām ná vīram |
 bhágam dhíyo 'vitāram no asyāḥ sātáu vájaṃ rātishácam
 púramdhim || 8 || áchāyám vo marutaḥ ślóka etv áchá
 víshṇum nishiktapám ávobhiḥ | utá prajāyai gṛiṇaté váyo
 dhur yūyám pāta — || 9 || 2 ||

37.

Á vo vāhishṭho vahatu stavádhyai rátho vājā řibhu-
 kshaṇo ámrīktaḥ | abhí triprishṭhaiḥ sávaneshu sómair máde
 suśiprā mahábhīḥ pṛiṇadhvam || 1 || yūyám ha rátnam ma-
 ghávatsu dhattha svađrīṣa řibhukshaṇo ámrīktam | sám

36, 2 á 1°. su-vṛiktīm. pada-vih. 3 rante. jáyamānaḥ á°. 4 hári
 iti te. su-ráthā. dhāyú iti. su-krátum. 5 své. nṛi-bhiḥ. 6 síndhu
 -mātā. susváyanta su-dúghāḥ su-dhārāḥ. 7 mandasānāḥ. cárantī.
 8 dhíyāḥ a°. rāti-sācam púram-dhim. 9 ácha a°. ácha. nisikta
 -pām. pra-jáyai. — 37, 1 tri-prishṭhaiḥ. su-śiprāḥ. 2 svaḥ
 -drīṣaḥ.

yajñēshu svadhāvantaḥ pibadhvaṃ ví no rádhānsi matíbhir
dayadhvam || 2 || uvócitha hí maghavan deshṇám mahó
árbhasya vásuno vibhāgé | ubhá te pūrṇá vásunā gábhastī
ná sūnṛitā ní yamate vasavyā || 3 || tvám indra sváyaśā ṛi-
bhukshá vājo ná sādhrú ástam eshy ṛikvā | vayám nú te
dāśvānsaḥ syāma bráhma kṛiṇvānto harivo vásishṭhāḥ || 4 ||
sánitāsi praváto dāśúshe cid yábhīr víveshó haryaśva dhī-
bhīḥ | vavanmá nú te yújyābhīr ūtí kadá na indra rāyá á
daśasyeḥ || 5 || 3 ||

vāsáyasīva vedhásas tvám naḥ kadá na indra vácaso
bubodhaḥ | ástam tātyá dhiyá rayím suvíram pṛikshó no
árvā ny ūhīta vājí || 6 || abhí yám deví nírritiḥ cid íše ná-
kshanta índram śarādaḥ supṛikshaḥ | úpa tribandhrú jarád-
asṭim ety ásvaveṣam yám kṛiṇávanta mártāḥ || 7 || á no
rádhānsi savita stavádhyā á ráyo yantu párvatasya rā-
taú | sádā no divyāḥ pāyúḥ sishaktu yūyám pāta — || 8 || 4 ||

38.

Úd u shyá devāḥ savitá yayāma hiraṇyáyīm amátim
yám áṣiṣret | nūnám bhágo hávyo mánushebhīr ví yó rátnā
purúvásur dádhati || 1 || úd u tishṭha savitaḥ śrudhy ásyá
hiraṇyapāṇe prábhṛitāv ṛitásya | vy ūrvīm pṛithvīm amátim
sṛijánā á nṛibhyo martabhójanam suvānáḥ || 2 || ápi śtutáḥ
savitá devó astu yám á cid víṣve vásavo grīṇānti | sá na
stómān namasyāḥ cáno dhād víṣvebhīḥ pātu pāyúbhir ní
sūrín || 3 || abhí yám devy áditir grīṇāti savám devásya sa-

37, 3 vi-bhāgé. gábhastī *iti*. 4 svá-yaśāḥ ṛibhukshāḥ. 5 sá-
nitā asi. hari-aśva. vavanmá. 6 vāsáyasi-iva. su-víram. ní u°. 7 níḥ-
-ritiḥ. náksante. su-pṛikshaḥ. tri-bandhrúḥ jarát-asṭim. ásva-vesam.
8 savitar *iti* stavádhyai. sisaktu. — 38, 1 úd — savitá II, 38, 1.
hiraṇyáyīm — áṣiṣret III, 38, 8. puru-vásuh. 2 savitar *iti* śrudhí
a° hiraṇya-pāṇe prá-bhṛitau. ví u°. marta-bhójanam. 3 stutáḥ.
naḥ. 4 a. y. d. VII, 37, 7.

vitúr jushāná | abhí samrájo várūṇo ḡṛiṇanty abhí mitráso
 aryamá sajóshāḥ || 4 || abhí yé mithó vanúshaḥ sápane rā-
 tīm divó rātishācaḥ pṛithivyāḥ | áhir budhnyā utá naḥ
 ṣṛiṇotu várūtry ékadhenubhir ní pātu || 5 || ánu tán no jáś-
 pátir maṇśishṭa rātnaṃ devásya savitúr iyānáḥ | bhágam
 ugró 'vase jóhavīti bhágam ánugro ádha yāti rātnam || 6 ||
 śam no bhavantu vājino háveshu devátātā mitádravaḥ svar-
 kāḥ | jambháyantó 'him vṛikaṃ rākshāṇsi sánemy asmád
 yuyavann ámivāḥ || 7 || vāje-vāje 'vata vājino no dháneshu
 viprā amṛitā ṛitajñāḥ | asyá mádhvaḥ pibata mādáyadhvam
 triptá yāta pathíbhīr devayānāḥ || 8 || 5 ||

39.

Ūrdhvó agnīḥ sumatīm vásvo aṣret pratíci jūrñir devá-
 tātīm eti | bhejáte ádri rathyēva pánthām ṛitām hótā na
 ishító yajāti || 1 || prá vāvṛije suprayā barhír eshām á viṣ-
 pátiṇa bíṛiṭa iyāte | viśám aktór ushásah pūrválūtau vāyúḥ
 pūshá svastāye niyútvan || 2 || jmayá átra vásavo ranta devá
 uráv antárikshe marjayanta śubhrāḥ | arvák pathá urujra-
 yah kṛiṇudhvaṃ ṣrótā dūtásya jagmúsho no asyá || 3 || té
 hí yajñēshu yajñíyāsa úmāḥ sadhásthām víṣve abhí sánti
 devāḥ | tāñ adhvará usató yakshy agne ṣrushṭí bhágam
 násatyā púramdham || 4 || ágne gíro divá á pṛithivyā mitráṃ
 vaha várūṇam índram agním | áryamáṇam áditim víshṇum
 eshām sárasvatī marúto mādayantām || 5 || raré havyám ma-
 tíbhīr yajñíyānām náksat kāmam mártýānām ásinvan |
 dhātā rayīm avidasyám sadāsām sakshīmáhi yújyebhir nú

38, 4 sam-rājāḥ. sa-jóshāḥ. 5 rāti-sācaḥ. várūtri ékadhenu-
 -bhiḥ. 6 tát. jāhpátīḥ. ávase. 7 mitá-dravaḥ su-arkāḥ jam-
 bháyantāḥ á°. 8 ṛita-jñāḥ. triptāḥ. deva-yānāḥ. — 39, 1 su-
 -matīm. bhejáte *iti* ádri *iti* rathyā-iva. 2 vāvṛije su-prayāḥ. viṣ-
 pátiṇeti viśpāti-iva bíṛiṭe iyāte *iti*. pūrvá-hūtau. 3 uru-jrayāḥ.
 ṣrótā. 4 sadhá-stham. adhvaré. púram-dhim. 5 á a°. pṛithi-
 vyāḥ. á a°. 6 dhātā. avi-dasyám sadā-sām.

devāḥ || 6 || nū ródasī abhíshṭute vāsishṭhair ṛitāvāno vá-
runo mitró agnīḥ | yáchantu candrá upamám no arkám yū-
yám pāta — || 7 || 6 ||

40.

Ó ṣrúshṭír vidathyà sám etu prāti stómaṃ dadhīmahi
turāṇām | yád adyá deváḥ savitá suvāti syāmāsyā ratnīno
vibhāgé || 1 || mitrás tán no váruno ródasī ca dyúbhaktam
índro aryamá dadātu | dídesṭu devy áditī rékṇo vāyúṣ ca
yán niyuvaíte bhágaṣ ca || 2 || séd ugró astu marutaḥ sá
ṣuśmī yám mārtyam pṛishadaṣvā ávātha | utém agnīḥ sá-
rasvatī junánti ná tásya rāyáḥ paryetāsti || 3 || ayám hí netá
váruna ṛitāsya mitró rájāno aryamápo dhúḥ | suhávā devy
áditir anarvá té no áñho áti parshann árisṭhān || 4 || asyá
devāsya mīlhúsho vayá víshṇor eshāsya prabhṛithé havír-
bhiḥ | vidé hí rudró rudríyam mahitvám yāsishṭám vartír
aṣvināv írāvat || 5 || mātṛa pūshann āghṛiṇa írasyo várūtrī
yád rātishācaṣ ca rāsan | mayobhúvo no árvanto ní pāntu
vṛishṭím párijmā vāto dadātu || 6 || nū ródasī — || 7 || 7 ||

41.

Prātár agním prātár índraṃ havāmahe prātár mitrává-
runā prātár aṣvínā | prātár bhágam pūshāṇam bráhmaṇas
pátim prātáḥ sómam utá rudráṃ huvema || 1 || prātarjítam
bhágam ugrám huvema vayám putráṃ áditer yó vidhartá |
ādhraṣ cid yám mányamānas turáṣ cid rájá cid yám bhá-

39, 7 nū ródasī *iti* abhístute *ity* abhí-stute. ṛitá-vānah. upa-
-mám. — 40, 1 ó *iti*. syāma a°. vi-bhagé. 2 tát. ródasī *iti*.
dyúbhaktam. devy áditīḥ. yát niyuvaíte *iti* ni-yuvaíte. 3 sáh *it*.
pṛishat-aṣvāḥ. utá *im*. pari-etā a°. 4 aryamá á° dhúr *iti* dhúḥ
su-hávā deví. 5 vayáḥ. pra-bhṛithé. 6 mātṛa a°. āghṛiṇe. rāti
-sācaḥ. mayah-bhúvah. párijmā. — 41, 1 prātár *iti* s°. 2 prātaḥ
-jítam. vi-dhartá.

gam bhakshítý áha || 2 || bhága pránētar bhága sátyarādhō
bhágēmām dhíyam úd avā dādan naḥ | bhága prá ṇo ja-
naya góbbhir áṣvair bhága prá nṛibhir nṛivántaḥ syāma || 3 ||
utédānīm bhágavantāḥ syāmotá prapítvá utá mádhye áh-
nām | utóditā maghavan sūryasya vayān devānām suma-
taú syāma || 4 || bhága evá bhágavāñ astu devās téna va-
yām bhágavantāḥ syāma | táñ tvā bhaga sárva íj johaviti
sá no bhaga puractā bhavēhá || 5 || sám adhvaráyosháso na-
manta dadhikráveva śúcaye padāya | arvācīnām vasuvídā
bhágam no rátham iváśvā vājína á vahantu || 6 || áṣvavatīr
gómātīr na usháso vīrávatīḥ sádā uchantu bhadráḥ | ghṛi-
tām dúhānā viṣvataḥ prápītā yūyám pāta — || 7 || 8 ||

42.

Prá brahmāṇo āṅgirasō nakshanta prá krandanúr na-
bhanyāsyā vetu | prá dhenāva udaprúto navanta yujyātām
ádrī adhvarāsyā pēsah || 1 || sugās te agne sánavitto ádhvā
yukshvā suté harító rohītaḥ ca | yé vā sádmann arushā
vīraváho huvé devānām jánimāni sattāḥ || 2 || sám u vo ya-
jñām mahayan námobhiḥ prá hótā mandró ririca upāké |
yájasva sú purvaṇika devān á yajñíyām arámatim vavṛit-
yāḥ || 3 || yadā vīrāsyā reváto duroṇé syonaśīr átithir ācí-
ketat | súprīto agníḥ súdhito dáma á sá viṣé dāti váryam
íyatyai || 4 || imām no agne adhvarām jushasva marútsv ín-
dre yaśásam kṛidhī naḥ | á náktā barbhīḥ sadatām usháso-

41, 2 bhakshi íti. 3 pránētar *iti* prá-netah. sátya-rādhah
bhága i°. ava dādat. naḥ. 4 utá i°. syāma utá pra-pitvé. utá
út-itā. su-mataú. 5 íti. purah-etā bhava ihā. 6 adhvarāya u°.
dadhikrávā-iva. vasu-vídā. rátham-iva áśvāḥ. 7 áṣva-vatīḥ.
ushásah. dúhānāḥ. prá-pitāḥ. — 42, 1 uda-prútaḥ. ádrī *iti*. 2 su-
gāh. sána-vittah. yukshvā. arushāḥ vīra-vāḥah. 3 ririce. puru-
-anika. 4 syona-śīḥ. ā-cíketat sú-pritah. sú-dhitah dáme. 5 kṛi-
dhi. ushásā.

śāntā mitráváruṇā yajehá || 5 || evágnīm sahasyāṃ vāsishtho
rāyáskāmo viśvápsnyasya staut | ísham rayīm paprathad
vājam asmé yūyām pāta — || 6 || ° ||

43.

Prá vo yajñéshu devayánto arcan dyáva námobhiḥ pri-
thiví ishádhyai | yéshām bráhmāṇy ásamāni víprā víshvag
viyánti vaníno ná śákhāḥ || 1 || prá yajñá etu hétvo ná
sáptir úd yachadhvaṃ sámanaso ghṛitácīḥ | strīṇitá barhír
adhvarāya sādhrúdhvā śocínshi devayúny asthuḥ || 2 || á
putráso ná mātāraṃ víbhṛitrāḥ sánau deváso barhíshaḥ sa-
dantu | á viśváci vidathyāṃ anaktv ágne má no devátātā
mṛidhas kaḥ || 3 || té sishapanta jósham á yájatrá řitasya
dhárāḥ sudúghā dúhānāḥ | jyéshtham vo adyá máha á vá-
sūnām á gantana sámanaso yáti shthá || 4 || evá no agne
vikshv á daśasya tváyā vayāṃ sahasāvann áskrah | rávā
yujá sadhamádo árishtā yūyām pāta — || 5 || 10 ||

44.

Dadhikráṃ vaḥ prathamám aśvínoshásam agním sámid-
dham bhágam útáye huve | índraṃ víshṇum pūshānam
bráhmaṇas pátim ādityān dyāvāprithiví apāḥ svāḥ || 1 || da-
dhikráṃ u námasā bodháyanta udírāṇā yajñām upaprayán-
taḥ | ílām devím barhíshi sādáyanto 'śvinā víprā suháva
huvema || 2 || dadhikrávāṇam bubudhānó agním úpa bruva
ushásam sūryam gām | bradhnám māñṣcatór váruṇasya ba-

42, 5 uśāntā. yaja ihá. 6 evá a°. ráyāḥ-kāmāḥ viśvá-psnyasya.
asmé iti. — 43, 1 prithiví iti. vi-yánti. 2 sá-manasaḥ (4). sādhrú
u°. 3 vi-bhṛitrāḥ. kar iti kaḥ. 4 su-dúghāḥ. sthá. 5 evá.
vikshú. sadha-mādaḥ árishtāḥ. — 44, 1 dadhi-krām (2). aśvinā u°.
sām-iddham. dyāvāprithiví iti. svār iti svāḥ. 2 ut-írāṇāḥ. upa-
prayántaḥ. su-hávā. 3 dadhi-krāvāṇam. bruve. māñṣcatóḥ.

bhrūṃ té víśvāsmād duritā yāvayantu || 3 || dadhikrāvā
prathamó vājy árvāgre ráthānām bhavati prajānān | sam-
vidāná ushāsā sūryeṇādityébhir vásubhir āṅgirobhiḥ || 4 || á
no dadhikrāḥ pathyām anaktv ṛitāsya pānthām ānveta-
vā | śṛiṇótu no daívyam śārdho agníḥ śṛiṇvāntu víśve ma-
hishā ámūrāḥ || 5 || 11 ||

45.

Á devó yātu savitā surátno 'ntarikshaprā váhamāno
áṣvaiḥ | háste dádhdāno náryā purūṇi niveśāyaṇ ca prasu-
vāṇ ca bhūma || 1 || úd asya bāhū śithirá bṛihántā hiraṇ-
yáyā divó ántāṇ anashṭām | nūnām só asya mahimā pa-
nisṭha sūraṣ cid asmā ānu dād apasyām || 2 || sá ghā no
devāḥ savitā sahāvā sāvishad vásupatir vásūni | viśráya-
māṇo amátim urūcīm martabhójanam ádha rāsate naḥ || 3 ||
imā gíraḥ savitāraṃ sujihvām pūrṇágabhas-
tim īlate supā-
ñm | citrām váyo bṛihád asmé dadhātu yūyām pāta —
|| 4 || 12 ||

46.

Imā rudráya sthirádhanvane gíraḥ kshipréshave deváya
svadhāvne | áshālāhāya sáhamānāya vedhāse tigmáyudhāya
bharatā śṛiṇótu naḥ || 1 || sá hí ksháyeṇa kshámyasya ján-
manah sámrajyena divyásya cétati | ávann ávantīr úpa no
dúraṣ carānamívó rudra jásu no bhava || 2 || yá te didyúd
ávasṛishṭā divás pári kshmayā cárati pári sá vṛiṇaktu naḥ |
sahásraṃ te svapivāta bheshajá má nas tokéshu tánayeshu

44, 3 víśvā a° duḥ-itā ya°. 4 dadhi-krāvā. vājī árvā á°. pra-
-jānān sam-vidānāḥ sūryeṇa a°. 5 dadhi-krāḥ. ānu-etavai. —
45, 1 su-rátnah antariksha-prāḥ. ni-veśāyan. pra-suvān. 2 bāhū
iti. asmai. 3 gha. sahā-vā ā. vásu-patih. vi-śráyamāṇah. marta-
-bhójanam. 4 imāḥ. su-jihvām pūrṇā-gabhas-
tim. su-pāñm. asmé
iti. — 46, 1 imāḥ. sthirá-dhanvane. kshiprá-ishave. tigmá-áyudhāya
bharata. 2 cara a°. 3 áva-sṛishṭā. su-apivāta.

rīrishah || 3 || mā no vadhī rudra mā pārā dā mā te bhūma
prāsitaū hīlītasya | ā no bhaja barhīshi jīvaśaṁsé yūyām
pāta — || 4 || ¹³ ||

47.

Āpo yām vaḥ prathamām devayānta indrapānam ūrmīm
ākṛiṇvatelāḥ | tām vo vayām sūcim ariprām adyā ghṛita-
prūsham mādhumantaṁ vanema || 1 || tām ūrmīm āpo mādhu-
mattamaṁ vo 'pām nāpād avatv āṣuhēmā | yāsminn īndro
vāsubhir mādāyāte tām aṣyāma devayānto vo adyā || 2 ||
ṣatāpavitrāḥ svadhāyā mādantīr devīr devānām āpi yanti
pāthah | tā īndrasya nā minanti vratāni sindhubhyo hav-
yām ghṛitāvaj juhota || 3 || yāḥ sūryo raṣmībhir ātatāna
yābhya īndro āradad gātūm ūrmīm | té sindhavo vārivo
dhātānā no yūyām pāta — || 4 || ¹⁴ ||

48.

Ṛibhukshaṇo vājā mādāyadhvam asmé naro maghavā-
naḥ sutāsya | ā vo 'rvācaḥ krátavo ná yātām víbhvo rátham
nāryam vartayantu || 1 || ṛibhūr ṛibhúbhir abhí vaḥ syāma
víbhvo víbhúbhiḥ śávasā śávānsi | vājo asmāñ avatu vāja-
sātāv īndreṇa yujā tarushema vritrām || 2 || té cid dhī pūr-
vīr abhí sánti śāsā víśvāñ aryā uparátāti vanvan | īndro
víbhvāñ ṛibhukshā vājo aryāḥ śátror mithatyā kṛiṇavan ví
nṛimṇām || 3 || nú devāso vārivaḥ kartanā no bhūtā no víśvé
'vase sa-jóshāḥ | sám asmé íshṛṇ vāsavo dadīran yūyām
pāta — || 4 || ¹⁵ ||

46, 3 ririshah. 4 vadhī. dāh. prá-sitaū. jīva-śaṁsé. —
47, 1 indra-pānam. ākṛiṇvata i°. ghṛita-prūsham. 2 āṣu-hēmā.
3 ṣatā-pavitrāḥ. ghṛitā-vat. 4 ā-tatāna. dhātana. — 48, 1 vājāḥ.
asmé iti. ví-bhvah. 2 ví-bhvah víbhú-bhiḥ. vāja-sātāu. 3 hi.
ví-bhvā ṛibhukshāḥ. 4 nú. kartana. víśve á° sa-jóshāḥ. asmé iti.

49.

Samudrájyeshthāḥ salilāsya mādhyāt punānā yanty āni-
viṣamānāḥ | indro yā vajrī vṛishabhó rarāda tá āpo devír
ihá mām avantu || 1 || yā āpo divyā utá vā srāvanti khaní-
trimā utá vā yāḥ svayamjāḥ | samudrárthā yāḥ śucayaḥ
pāvakās tá āpo — || 2 || yāsām rájā váruṇo yāti mādhye
satyānṛité avapáśyañ jánānām | madhuścútaḥ śucayo yāḥ
pāvakās tá āpo — || 3 || yāsu rájā váruṇo yāsu sómo víṣve
devá yásúrjam mādanti | vaiṣvānaró yāsv agníḥ právishtas
tá āpo — || 4 || 16 ||

50.

Ā mām mitrāvaruṇehá rakshataṁ kulāyáyad viṣváyan
má na á gan | ajakāvám durdríṣikaṁ tiró dadhe má mām
pádyena rápasā vidat tsáruḥ || 1 || yád vijáman párushí vándā-
nam bhúvad ashtthívantau pári kulphaú ca déhat | agnísh
tác chócann ápa bādhatām itó má mām pádyena — || 2 ||
yác chalmalaú bhávati yán nadíshu yád óshadhíbhyaḥ pári
jáyate vishám | víṣve devá nír itás tát suvantu má mām
pádyena — || 3 || yāḥ praváto niváta udváta udanvátir anu-
dakāḥ ca yāḥ | tá asmábhyam páyasā pínvamānāḥ śivá de-
vír aṣipadá bhavantu sárvā nadyò aṣimidá bhavantu
|| 4 || 17 ||

51.

Ādityānām ávasā nūtanēna sakshimáhi śármaṇā śámta-
mena | anāgāstvé adititvé turása imám yajñám dadhatu
sróshamānāḥ || 1 || ādityáso áditir mādayantām mitró aryamā

49, 1 samudrá-jyeshthāḥ. punānāḥ. āni-viṣamānāḥ. yāḥ.
2 svayam-jāḥ samudrá-arthāḥ. 3 satyānṛité iti ava-páśyan. madhu-
-ścútaḥ. 4 devāḥ yāsu ū°. prá-vishṭaḥ. — 50, 1 mitrāvaruṇā ihá.
vi-sváyat. duḥ-dríṣikam. 2 vi-jāman. agníḥ tát s°. 3 yát s°.
yát. devāḥ. 4 śivāḥ. aṣipadáḥ. sárvāḥ. aṣimidāḥ.

váruṇo rájishṭhāḥ | asmākaṃ santu bhúvanasya gopāḥ pí-
bantu sómam ávase no adyá || 2 || ādityá víṣve marútaḥ ca
víṣve devāḥ ca víṣva ṛibhávaḥ ca víṣve | índro agnír aṣvínā
tustuvāná yūyám pāta — || 3 || 18 ||

52.

Ādityáso áditayaḥ syāma pūr devatrā vasavo martya-
trā | sánema mitrávaruṇā sánanto bhávema dyāvāprithivī
bhávantaḥ || 1 || mitrás tán no váruṇo nāmahanta śárma
tokāya tánayāya gopāḥ | má vo bhujemānyájātam éno má
tát karma vasavo yác cáyadhve || 2 || turanyávó 'ngiraso
nakshanta rátnaṃ devásya savitúr iyānāḥ | pitá ca tán no
mahán yájatro víṣve devāḥ sámanaso jushanta || 3 || 19 ||

53.

Prá dyāvā yajñāḥ prithivī námobhiḥ sabádha ile bri-
hatí yáatre | té cid dhí pūrve kaváyo grīnántaḥ puró mahí
dadhiré deváputre || 1 || prá pūrvajé pitārā návyasibhir gīr-
bhīḥ kṛiṇudhvam sádane ṛitása | á no dyāvāprithivī dai-
vyena jánena yātam máhi vām várūtham || 2 || utó hí vām
ratnadhéyāni sánti purūṇi dyāvāprithivī sudāse | asmé dhat-
taṃ yád ásad áskṛidhoyu yūyám pāta — || 3 || 20 ||

54.

Vástosh pate práti jānihy asmán svāveśó anamívó bhava
naḥ | yát tvémahe práti tán no jushasva śam no bhava

51, 3 adityāḥ. víṣve. tustuvānāḥ. — 52, 1 dyāvāprithivī *iti*.
2 m. t. n. v. VII, 40, 2. mamahanta. bhujema anyá-jātam. yát.
3 turanyávah á°. tát. sá-manasaḥ. — 53, 1 p. d. y. p. 159, 1. sa-
-bādhaḥ. brīhatī *iti* yáatre *iti* té *iti*. hí. mahí *iti*. de-áputre *iti*
devá-putre. 2 pūrvajé *iti* purva-jé. sádane *iti*. dyāvāprithivī *iti*
(3). 3 uto *iti*. ratna-dhéyāni. su-dāse asmé *iti*. — 54, 1 vástosh
(2. 3). su-aveśāḥ. bhava. tvā í°. tát.

dvipāde śam cātushpade || 1 || vāstosh pate pratāraṇo na
edhi gayasphāno góbhir aśvebhir indo | ajārāsas te sakhyé
syāma pitēva putrān prāti no jushasva || 2 || vāstosh pate
śagmāyā samsādā te sakshīmāhi raṇvāyā gātumātyā | pāhi
kshēma utā yoge vāraṇ no yūyām pāta — || 3 || 21 ||

55.

Amivahā vāstosh pate viśvā rūpāny āviśān | sakhā su-
śēva edhi naḥ || 1 || yād arjuna sārameya datāḥ piśaṅga
yāchase | vīva bhrājanta ṛishtāya ūpa srākveshu bāpsato
nī shū svapa || 2 || stenām rāya sārameya tāskaraṇ vā pu-
naḥsara | stotṛīn indrasya rāyasi kīm asmān duchunāyase
nī shū svapa || 3 || tvām sūkarāsya dardṛiḥi tāva dardartu
sūkarāḥ | stotṛīn indrasya — || 4 || sāstu mātā sāstu pitā
sāstu śvā sāstu viśpātīḥ | sasāntu sārve jñātāyaḥ sāstv ayām
abhīto jānaḥ || 5 || yā āste yās ca cārati yās ca pāsyati no
jānaḥ | téshām sām hanmo akshāni yāthedām harmyām tā-
thā || 6 || sahasrasṛiṅgo vṛishabhó yāḥ samudrād udācarat |
tēnā sahasyēnā vayām nī jānān svāpayāmasi || 7 || prosh-
theṣayā vahyeṣayā nārīr yās talpaśivarīḥ | strīyo yāḥ pūn-
yagandhās tāḥ sārvaḥ svāpayāmasi || 8 || 22 ||

Tritiyo 'nuvākah.

56.

Kā im vyāktā nāraḥ sánílā rudrásya máryā ádhā svāś-
vāḥ || 1 || nákir hy èshām janúnshi véda té aṅgá vidre mi-

54, 1 dvi-pāde. cātuḥ-pade. 2 pra-tāraṇah. gaya-sphānah.
indo *iti*. pitā-iva. 3 sam-sādā. kshēme. — 55, 1 amīva-hā vā-
stoh. ā-viśān. su-śēvaḥ. 2 vī-iva bhrājante. sū. 3 punaḥ
-sara. duchuna-yasē. 6 yāthā i°. 7 sahasra-sṛiṅgaḥ. ut-ācarat
tēna sahasyēna. 8 proshthe-ṣayāḥ vahye-ṣayāḥ. talpa-śivarīḥ.
pūnya-gandhāḥ. — 56, 1 ké. ví-aktāḥ. sā-nīlāḥ. ádhā su-āśvaḥ.
2 hi e°.

thó janítram || 2 || abhí svapūbhir mithó vapanta vātasvana-
 saḥ syenā aspridhran || 3 || etāni dhīro nīnyā ciketa prīṣṇir
 yād ūdho mahī jabhāra || 4 || sá víṭ suvīrā marúdbhir astu
 sanāt sáhanī pūshyanti nṛimṇām || 5 || yāmaṃ yēsṭhāḥ
 ṣubhá śóbhishṭhāḥ śriyā sámmitlā ójobhir ugrāḥ || 6 || ugrām
 va ója sthirā śāvāṅsy ádhā marúdbhir gaṇās tūvishmān
 || 7 || ṣubhró vaḥ śúshmaḥ krúdhmī mánāṅsi dhúnir múnir
 iva śárdhasya dhṛishṇóḥ || 8 || sánemy asmád yuyóta di-
 dyúm má vo durmatír ihá prāṇāṇ naḥ || 9 || priyā vo náma
 huve turāṇām á yát tripán maruto vāvaśānāḥ || 10 || 23 ||

svāyudhāsa ishmīnaḥ sunishkā utā svayām tanvāḥ śum-
 bhamānāḥ || 11 || śúcī vo havyā marutaḥ śúcīnām śúcim hi-
 nomy adhvarām śúcibhyaḥ | řitēna satyām řitasāpa āyañ
 chūcijanmānaḥ śúcayaḥ pāvakāḥ || 12 || ānseshv á marutaḥ
 khādāyo vo vākshassu rukmā upaśiṣṛiyāñāḥ | ví vidyúto
 ná vṛishṭībhi rucānā ánu svadhām áyudhair yāchamānāḥ
 || 13 || prá budhnyā va írate mähāṅsi prá námāni prayajya-
 vas tiradhvam | sahasríyaṃ dāmyam bhāgām etām griha-
 medhíyam maruto jushadhvam || 14 || yádi stutásya maruto
 adhithéthā viprasya vājino hávīman | makshú rāyāḥ suvīr-
 yasya dāta nú cid yām anyā ādābhat ārāvā || 15 || 24 ||

átyāso ná yé marútaḥ svāñco yakshadrīṣo ná ṣubhá-
 yanta máryāḥ | té harmyeshṭhāḥ śiśavo ná ṣubhrā vatsāso
 ná prakrīlīnaḥ payodhāḥ || 16 || daśasyānto no marúto mṛi-
 lantu varivasyānto ródasī suméke | āré gohá nṛihā vadho
 vo astu sumnébhir asmé vasavo namadhvam || 17 || á vo

56, 3 sva-pūbhih. vāta-svanasah. 5 su-vīrā. 6 sám-mislāḥ.
 7 ójah. ádha. 9 duḥ-matīh. prānak. 10 tripát. 11 su-
 āyudhāsah. su-nishkāḥ. 12 řita-sāpah. śúci-janmānaḥ. 13 upa-
 śiṣṛiyāñāḥ. vi-dyútaḥ. vṛishṭī-bhih. 14 pra-yajyavaḥ. griha-
 medhíyam. 15 adhi-ithā i°. makshú. su-víryasya. nú. ā-dābhat.
 16 su-āñcaḥ yaksha-dṛisāḥ. harmye-sthāḥ. ṣubhrāḥ. pra-krīlīnaḥ
 payaḥ-dhāḥ. 17 ródasī iti suméke iti su-méke. go-hā nṛi-hā.
 asmé iti.

hótā jōhavīti sattāḥ satrācīm rātīm maruto grīṇānāḥ | yā
 ívato vṛishaṇo ásti gopāḥ só ádvayāví havate va ukthāḥ
 || 18 || imé turām marúto rāmayantīmé sáhaḥ sáhasa á na-
 manti | imé śāṅṣaṃ vanushyató ní pānti gurú dvésho ára-
 rushe dadhanti || 19 || imé radhrām cin marúto junanti bhrí-
 miṃ cid yáthā vāsavo jushánta | ápa bādhadhvaṃ vṛisha-
 ṇas támānsi dhattá viśvaṃ tánayaṃ tokám asmé || 20 || 25 ||

mā vo dātrān maruto nír arāma mā paścād daghma
 rathyo vibhāgé | á na spārhé bhajatanā vasavyé yád im
 sujātām vṛishaṇo vo ásti || 21 || sám yád dhánanta manyú-
 bhir jánāsaḥ śūrā yahvíshv óshadhīshu vikshú | ádha smā
 no maruto rudriyāsas trātáro bhūta prītanāsv aryāḥ || 22 ||
 bhūri cakra marutaḥ pītryāṇy ukthāni yā vaḥ śasyānte
 purá cit | marúdbhir ugrāḥ prītanāsu sálhā marúdbhir ít
 sánitā vājam árvā || 23 || asmé víró marutaḥ śushmy àstu
 jánānām yó ásu ro vidhartā | apó yéna sukshitāye táremā-
 dha svām óko abhí vaḥ syāma || 24 || tán na índro várūṇo
 mitró agnír — || 25 || 26 ||

57.

Mádhvo vo náma mārutam yajatrāḥ prá yajñéshu śa-
 vasā madanti | yé rejáyanti ródasī cid urví pínvanty útsaṃ
 yád áyāsura ugrāḥ || 1 || nicetáro hí marúto grīṇāntam pra-
 netáro yájamānasya mánma | asmákam adyá vidátheshu
 barbhir á vitāye sadata pipriyāṇāḥ || 2 || naítāvad anyé ma-
 rúto yáthemé bhrājante rukmaír áyudhais tanúbhiḥ | á ró-
 dasī viśvapīṣaḥ piṣānāḥ samānám añjy añjate śubhé kám
 || 3 || rídhak sá vo maruto didyúd astu yád va ágaḥ puru-

56, 19 ramayanti imé. 20 cit. asmé iti. 21 dātrāt. vi-
 -bhāgé. nah. bhajatana. su-jātām. 22 hánanta. śūrāḥ. sma.
 24 asmé iti. śushmī a°. vi-dhartā. su-kshitāye tárema a°. 25 =
 VII, 34, 25. — 57, 1 ródasī iti. urví iti. 2 ni-cetārah. pra-
 -netārah. 3 ná e°. yáthā imé. ródasī iti viśva-pīṣaḥ. añjī a°.

shātā kārāma | mā vas tāsyaṃ āpi bhūmā yajatrā asmé vo
 astu sumatīṣ cānīshthā || 4 || kṛité cid ātra marúto raṇantā-
 navadyāsaḥ śucayaḥ pāvakāḥ | prā ṇo 'vata sumatībhīr ya-
 jatrāḥ prā vājebhis tirata pushyāse naḥ || 5 || utā stutāso
 marúto vyantu viṣvebhir nāmabhir náro havīṃshi | dādāta
 no amṛitasya prajāyai jigṛitā rāyāḥ sūnṛitā maghāni || 6 ||
 ā stutāso maruto viṣva ūtī áchā sūrīn sarvātātā jigāta |
 yé nas tmānā śatīno vardhāyanti yūyām pāta — || 7 || 27 ||

58.

Prā sākamúkshe arcatā gaṇāya yó daívyasya dhámnas
 tívishmān | utā kshodanti ródasī mahitvá nákskhante nákaṃ
 nīṛīter ayaṇṣāt || 1 || jañúṣ cid vo marutas tveshyēna bhí-
 māsas tívimanyavó 'yāsah | prā yé máhobhir ójasotā sánti
 viṣvo vo yáman bhayate swardṛík || 2 || bṛihád váyo maghā-
 vadbhyo dadhāta jújoshann ín marútaḥ sushtútīm naḥ |
 gató nádhvā ví tirāti jantúm prā ṇa spārhābhir ūtībhis
 tireta || 3 || yushmóto vípro marutaḥ śatasví yushmóto árvā
 sáhurīḥ sahasrī | yushmótaḥ samráḥ | utā hanti vṛitrám prā
 tát vo astu dhūtayo deshṇám || 4 || táñ ā rudrásya mī-
 ḷhúsho vivāse kuvín nánsante marútaḥ púnar naḥ | yát sa-
 svártā jihīliré yád āvīr áva tát éna ímahe turānām || 5 ||
 prā sá vāci sushtútīr maghónām idám sūktám marúto ju-
 shanta | ārác cid dvésho vṛishāṇo yuyota yūyām pāta —
 || 6 || 28 ||

59.

Yám tráyadhva idám-idam dévāso yám ca náyatha |

57, 4 bhūma. asmé *iti*. su-matīḥ. 5 raṇanta a°. naḥ. sumatī-
 -bhīh. 6 pra-jāyai. 7 viṣve ūtī ácha. — 58, 1 sākam-úkshe
 arcatā. ródasī *iti*. nīḥ-ṛiteh. 2 túvi-manyavaḥ á°. ójasū utā.
 svaḥ-ḍrīk. 3 ít. su-stutīm. ná ádhvā. naḥ. 4 yushmā-ūtah (3).
 sam-rāt. 5 kuvit. 6 su-stutīḥ. su-uktám. ārāt. — 59, 1 trā-
 yadhve.

tásmā agne várūṇa mītrāryaman mārutaḥ śārma yachata
 || 1 || yushmākam devā ávasāhani priyā ījānās tarati dvī-
 shaḥ | prā sá ksháyam tirate ví mahír ísho yó vo várāya
 dāṣati || 2 || nahí vaṣ caramám canā vāsishthāḥ parimān-
 sate | asmākam adyā marutaḥ suté sácā víṣve pibata kā-
 mínah || 3 || nahí va ūtīḥ prītanāsu mārđhati yásmā árādhvam
 narah | abhí va ávart sumatír návīyasī túyam yāta pipisha-
 vah || 4 || ó shú ghṛishvirādhaso yātánāndhānsi pītāye | imā
 vo havyā maruto raré hí kam mó shv ānyātra gantana
 || 5 || á ca no barhīḥ sádatāvitā ca na spārhanī dātave
 vāsu | áśredbanto marutaḥ somyé mádhau svāhehá māda-
 yādhvai || 6 || ²⁹ ||

sasvāṣ cid dhí tanvāḥ śumbhamānā á hañsāso nīlapri-
 shthā apaptan | víṣvam śárdho abhíto mā ní sheda náro
 ná raṇvāḥ sāvane mādantaḥ || 7 || yó no maruto abhí dur-
 hrīṇāyús tirāṣ cittāni vasavo jíghānsati | druhāḥ páśān prāti
 sá mucīṣṭha tápishthēna hānmanā hantanā tám || 8 || sám̐ta-
 panā idám havír mārutas táj jujushtana | yushmākotí riṣā-
 dasaḥ || 9 || grīhamedhāsa á gata māruto mápa bhūtana |
 yushmākotí sudānavah || 10 || ihéha vah svatavasah kāvayah
 sūryatvacaḥ | yajñām maruta á vṛṇe || 11 || tryāmbakam
 yajāmahe sugāndhim pushtivārdhanam | urvārukām iva bān-
 dhanān mṛityór mukshiya māmṛitāt || 12 || ³⁰ ||

Caturtho 'dhyāyah.

60.

Yád adyā sūrya brávó 'nāgā udyān mitráya várūṇāya

59, 1 tásmāi. mitra á°. 2 y. d. á. p. 110, 7. 3 pari-
 mānsate. 4 yāsmāi. á a° su-matīḥ. 5 ó iti sū ghṛishvi-
 rādhasaḥ yātāna á°. mó iti sū a°. 6 sádata avitā. nah. svāhā
 ihā. 7 sasvár iti. hí. nīla-prishthāḥ. seda. 8 duh-hrīṇāyúh.
 hantana. 9 tát. yushmāka ūtí (10). 10 grīha-medhāsaḥ. mā
 āpa. su-dānavah. 11 ihā-ihā. sva-tavasah. sūrya-tvacaḥ. 12 Im
 pada nicht abgetrennt. — 60, 1 brávah á°. ut-yān.

satyām | vayāni devatrādite syāma táva priyāso aryaman
grīṇāntaḥ || 1 || eshá syá mitrāvaruṇā nṛicákshā ubhé úd
eti sūryo abhí jmán | víṣvasya sthātúr jágataḥ ca gopá
rījú márteshu vṛijínā ca páśyan || 2 || áyukta saptá haritāḥ
sadhásthād yá im vābanti sūryam ghṛitácīḥ | dhāmāni mi-
trāvaruṇā yuvákuḥ sám yó yūthéva jánimāni cáshte || 3 ||
úd vām pṛikshāso mádhunanto asthur á sūryo arubac chuk-
rām árṇaḥ | yásmā ādityā ádhvano rádanti mitró aryamá
váruṇaḥ sajóśhāḥ || 4 || imé cetáro ánritasya bhúrer mitró
aryamá váruṇo hí sánti | imá řitasya vāvṛidhur duroṇé
śagmāsah putrá áditer ádabdhāḥ || 5 || imé mitró váruṇo
dūlābhāso 'cetāsam cic citayanti dákshaiḥ | ápi krátum su-
cétasam vátantas tirāḥ cid áñhaḥ supáthā nayanti || 6 || 1 ||

imé divó ánimishā pṛithivyás cikitváñso acetāsam na-
yanti | pravrajé cin nadyò gādhām asti pārām no asyá vi-
shpitasya parshan || 7 || yád gopávad áditiḥ śarma bhadram
mitró yáchanti váruṇaḥ sudāse | tásminn á tokām tánayam
dádhanā má karma devahélanam turāsah || 8 || áva védim
hótrābhīr yajeta rīpaḥ kās cid varuṇadhrútaḥ sáh | pári
dvéshobhīr aryamá vṛiṇaktūrúm sudāse vṛishanā u lokám
|| 9 || sasvās cid dhí sámritīs tveshy èshām apīcyèna sáhasā
sáhante | yushmád bhiyá vṛishano réjamānā dákshasya cin
mahinā mṛilātā naḥ || 10 || yó bráhmaṇe sumatím āyájāte
vájasya sātáu paramásya rāyāḥ | síkshanta manyúm maghā-
vāno aryá urú ksháyāya cakrire sudhātu || 11 || iyám deva
puróhitir yuvábyām yajñéshu mitrāvaruṇāv akāri | víṣvāni
durgá pipṛitam tiró no yūyám pāta — || 12 || 2 ||

60, 1 deva-trā a°. 2 nṛi-cákshāḥ ubhé iti. 3 sadhá-sthāt.
yūthā-iva. 4 aruhat s°. yásmā. sa-jóśhāḥ. 5 imé. vavṛidhuḥ.
6 duḥ-dābhāsaḥ. cit. su-cétasam. su-páthā. 7 áni-mishā. pra-
-vrajé cit. 8 su-dāse. dádhanāḥ. deva-hélanam. 9 varuṇa-
-dhrútaḥ. vṛiṇaktu u° su-dāse vṛishanau. 10 s. c. dh. VII, 59, 7.
sám-ritiḥ tveshí e°. réjamānāḥ. cit. mṛilāta. 11 su-matím á-
-yájāte. su-dhātu. 12 devā purāḥ-hitiḥ. duḥ-gá.

61.

Úd vām cákshur varuṇa suprátikam deváyor eti sūryas
 tatanvān | abhí yó víṣvā bhúvanāni cáshṭe. sá manyúm
 márttyeshv á ciketa || 1 || prá vām sá mitrávaruṇāv řitávā
 vípro mánmāni dírghaṣrúd iyarti | yásya bráhmāṇi sukratū
 ávātha á yát krátvā ná ṣaradaḥ řiṇaithe || 2 || prórór mi-
 trāvaruṇā řiṭhivyāḥ prá divá řishvād řibhatāḥ sudānū |
 spáṣo dadhāthe óshadhīshu vikshv řídhag yató ánimisham
 rákshamāṇā || 3 || śánsā mitráśya váruṇasya dhāma śúshmo
 ródasī badbadhe mahitvā | áyan māsā áyajvanām aviráḥ
 prá yajñāmanmā řijánam tirāte || 4 || ámūrā víṣvā řiṣha-
 nāv imā vām ná yásu citráṃ dádřiṣe ná yakshām | drúhaḥ
 sacante áṇřitā jánānām ná vām niṇyāny acíte abhūvan || 5 ||
 sám u vām yajñām mahayaṃ námobliir huvé vām mitrá-
 varuṇā sabádhaḥ | prá vām mánmāny řicáse návāni křitāni
 bráhma jujushann imāni || 6 || iyām deva purónitir — || 7 || 3 ||

62.

Út sūryo řibhád arcīnshy aṣret purú víṣvā jánima má-
 nushāṇām | samó divá dadřiṣe rócāmānaḥ krátvā křitāḥ
 súkřitaḥ kartřibhir bhūt || 1 || sá sūrya práti puró na úd
 gā ebhí stómebhir etaṣébbhir évaiḥ | prá no mitráya váru-
 nāya vocó 'nāgaso aryamṇé agnáye ca || 2 || ví naḥ sa-
 háśram řurúdhō radantv řitávāno váruṇo mitró agníḥ | yá-
 chantu candrá upamām no arkām á naḥ kāmam pūpurantu
 stávānāḥ || 3 || dyāvābhūmī adite trāsīthām no yé vām ja-

61, 1 varuṇa su-prátikam. 2 řitá-vā. dírgha-ṣrút. sukratū
 iti su-kratū. řiṇaithe iti. 3 prá u°. sudānū iti su-dānū da-
 dhāthe iti. vikshú. áni-misham. 4 śánsa. ródasi iti. yajñā-
 -manmā. 5 imāḥ. 6 sa-bádhaḥ. — 62, 1 sú-křitaḥ. 2 ebhíḥ.
 vocaḥ á°. 3 řitá-vānaḥ. yāchantu — arkām VII, 39, 7. 4 dyā-
 vābhūmī iti.

jñūḥ sujānimāna ṛishve | mā hēle bhūma vāruṇasya vāyōr
mā mitrāsya priyātamasya nṛiṇām || 4 || prā bhāvā sisṛitaṁ
jīváse na á no gávyūtim ukshataṁ ghṛitēna | á no jáne śra-
vayataṁ yuvānā śrutām me mitrāvaruṇā hāvemā || 5 || nú
mitró vāruṇo aryamā nas tmāne tokāya vārivo dadhantu |
sugā no víṣvā supáthāni santu yūyám pāta — || 6 || 4 ||

63.

Úd v eti subhāgo viṣvácakshāḥ sādharmaṇaḥ sūryo má-
nushāṇām | cākshur mitrāsya vāruṇasya devāḥ cārmeva yāḥ
samāvivyak támāṇsi || 1 || úd v eti prasavitā jánānām ma-
hān ketúr aṇavāḥ sūryasya | samānām cakrām paryāvívrit-
san yád etaśó váhati dhūrshú yuktāḥ || 2 || vibhrájamāna
ushāsām upástthād rebhaír úd ety anumadyámānaḥ | eshá
me devāḥ savitā cachanda yāḥ samānām ná pramināti
dhāma || 3 || divó rukmā urucákshā úd eti dūrēarthas tarā-
ṇir bhrájamānaḥ | nūnām jánāḥ sūryeṇa prāsūtā áyann ár-
thāni kṛiṇāvann ápāṇsi || 4 || yátrā cakrúr amṛitā gātúm
asmai śyenó ná díyann ánv eti páthaḥ | prátí vām sūra
údite vidhema námobhir mitrāvaruṇotá havyaiḥ || 5 || nú
mitró vāruṇo aryamā — || 6 || 5 ||

64.

Diví ksháyantā rájasaḥ pṛithivyām prā vām ghṛitāsya
nirñijo dadīran | havyām no mitró aryamā sújāto rájā su-
kshatró vāruṇo jushanta || 1 || á rájānā maha ṛitasya gopā

62, 4 su-jānimānaḥ ṛishve *iti*. 5 háva imā. 6 nú. su-gā.
su-páthāni. — 63, 1 su-bhāgaḥ viṣvā-cakshāḥ. cārma-iva. sam-āvivyak.
2 pra-savitā. pari-āvívritsan. 3 vi-bhrájamānaḥ. upá-sthāt. anu-
madyámānaḥ. pra-mināti. 4 uru-cákshāḥ. dūrē-arthāḥ. prā-
sutāḥ. 5 yátra. amṛitāḥ. sūre út-ite. mitrāvaruṇā utá. —
64, 1 niḥ-níjaḥ. sú-jātaḥ. su-kshatrāḥ.

sindhupati kshatriyā yātam arvāk | ilām no mitrāvaruṇotā
 vṛishṭīm āva divā invataṃ jīradānū || 2 || mitrās tām no vā-
 ruṇo devō aryāḥ prā sādhisht̥hebbhiḥ pathibhir nayantu |
 brāvad yāthā na ād ariḥ sudāsa ishā madema sahā devā-
 gopāḥ || 3 || yō vām gārtam mānasā tākshad etām ūrdhvām
 dhītīm kṛiṇāvad dhārāyāc ca | ukshéthām mitrāvaruṇā ghṛi-
 téna tā rājānā sukshitīs tarpayethām || 4 || eshá stómo va-
 ruṇa mitra túbhyam sōmaḥ śukró ná vāyāve 'yāmi | avi-
 shṭām dhīyo jigṛitām púramdhīr yūyām pāta || 5 || ८ ||

65.

Prāti vām sūra údite sūktaír mitram huve varuṇam pū-
 tādaksham | yāyor asuryām ákshitam jyéshtham viśvasya
 yāmann ācītā jigatnú || 1 || tā hí devānām ásurā tāv aryā
 tā naḥ kshitīḥ karatam ūrjāyantīḥ | aśyāma mitrāvaruṇā
 vayām vām dyāvā ca yātra pīpāyann áhā ca || 2 || tā bhū-
 ripāsāv ánṛitasya sētū duratyétū ripāve mártýāya | rītasya
 mitrāvaruṇā pathā vām apó ná nāvā duritā tarema || 3 || á
 no mitrāvaruṇā havyájushṭīm ghṛitáir gāvýūtim ukshatam
 flābhiḥ | prāti vām átra vāram á jánāya pṛiṇítām udnó div-
 yāsya cároḥ || 4 || eshá stómo varuṇa mitra — || 5 || 7 ||

66.

Prā mitráyor varuṇayo stómo na etu śuśhyāḥ | ná-
 masvān tuvijátáyoh || 1 || yā dhārāyanta devāḥ sudákshā
 dákshapitarā | asuryāya prámahasā || 2 || tā na stipá ta-

64, 2 sindhupati *iti* sindhu-pati. mitrāvaruṇā utā. jīradānū *iti*
 jīra-dānū. 3 m. t. n. v. VII, 40, 2. su-dāse. devā-gopāḥ. 4 dhā-
 rāyat. su-kshitīḥ. 5 avishtām — púramdhīr IV, 50, 11. — 65, 1 p.
 v. s. ú. VII, 63, 5. su-uktaīḥ. pūtā-daksham. ā-citā. 3 bhūri-
 -pāsau. sētū *iti* 'duratyétū *iti* duḥ-atyétū. duḥ-itā. 4 havyá-jushṭīm.
 — 66, 1 varuṇayoh. tuvi-játáyoh. 2 su-dákshā dáksha-pitarā.
 prá-mahasā. 3 naḥ sti-pā.

nūpā vāruṇa jaritṛṇām | mitra sādhyatam dhīyaḥ || 3 || yād
adyā sūra údite 'nāgā mitró aryamā | suvāti savitā bhāgaḥ
|| 4 || supṛāvīr astu sá kshāyaḥ prá nú yāman sudānavah |
yé no áhno 'tiprati || 5 || 8 ||

utá svarājo áditir ádabdhasya vratasya yé | mahó rá-
jāna īṣate || 6 || prāti vām sūra údite mitráṃ gṛiṇiṣhe vāru-
ṇam | aryamāṇam riśādasam || 7 || rāyā hiraṇyayā matir
iyām avṛikāya śavase | iyām víprā medhāsātaye || 8 || té
syāma deva varuṇa té mitra sūribhiḥ sahā | īṣam svāḥ ca
dhīmahi || 9 || bahāvah sūracakshaso 'gnijihvā ṛitāvṛidhaḥ |
trīṇi yé yemúr vidáthāni dhítibhir víṣvāni páribhūtibhiḥ
|| 10 || 9 ||

ví yé dadhūḥ śarādam māsam ád áhar yajñam aktúm
cād ṛicam | anāpyām vāruṇo mitró aryamā kshatrám rájāna
āṣata || 11 || tát vo adyā manāmahe sūktaiḥ sūra údite |
yād óhate vāruṇo mitró aryamā yūyām ṛitasya rathyaḥ
|| 12 || ṛitāvāna ṛitájātā ṛitāvṛidho ghorāso anṛitadvīshaḥ |
tēshām vaḥ sumné suchardīṣṭame naraḥ syāma yé ca sū-
ráyaḥ || 13 || úd u tyád darṣatām vāpur divá eti prati-
hvaré | yād im āśúr váhati devá étaṣo víṣvasmai cākshase
áram || 14 || śīrshnāḥ-śīrshṇo jágatas tasthūshas pátim sa-
māyā víṣvam á rájaḥ | sapta svāsāraḥ suvitāya sūryam vá-
hanti harito ráthe || 15 || 10 ||

tác cākshur deváhitam śukráṃ uccárat | páśyema śarā-
daḥ śatám jīvema śarādaḥ śatám || 16 || kávyebhir adābhyā
yātam varuṇa dyumát | mitráḥ ca sómapiṭaye || 17 || divó

66, 3 tanū-pā. 4 sūre út-ite ánāgāḥ. 5 supra-avīh. su-
-dānavah. ati-piprati. 6 sva-rājāḥ. 7 p. v. s. ú. VII, 63, 5.
8 medhā-sātaye. 9 svār iti svāḥ. 10 sūra-cakshasaḥ agni-jihvāḥ
ṛita-vṛidhaḥ. páribhūti-bhiḥ. 11 áhah. ca át. 12 su-uktaiḥ
sūre út-ite. 13 ṛitā-vānah ṛitā-jātāḥ ṛita-vṛidhaḥ. anṛita-dvīshaḥ.
suchardīh-tame. 14 prati-hvaré. 16 tát. devá-hitam. ut-cárat.
17 adābhyā á. sóma-pīṭaye.

dhāmabhir varuṇa mitráṣ cá yātam adrúhā | píbataṃ só-
mam ātuḡí || 18 || á yātam mitrávaruṇā jushāṇāv áhutim
narā | pātāṃ sómam řitāvřidhā || 19 || 11 ||

67.

Práti vāṃ rátham nřipatí jarádhyai havíśmatā mánasā
yajñiyena | yó vāṃ dūtó ná dhishnyāv ájigar áchā sūnūr
ná pitārā vivakmi || 1 || áśocy agnīḥ samidhānó asmé úpo
adřisran támasaṣ cid ántāḥ | áceti ketúr ushásaḥ purástāc
chriyé divó duhitúr jáyamānaḥ || 2 || abhí vāṃ nūnám ařvinā
súhotā stómaiḥ sishakti nāsatyā vivakvān | pūrvíbhīr yā-
tam pathyābhīr arvák svarvídā vāsumatā ráthena || 3 || avór
vāṃ nūnám ařvinā yuvákur huvé yád vāṃ suté mádhvī
vasūyúḥ | á vāṃ vahantu sthávīrāso ářvāḥ píbātho asmé
súshutā mádhūni || 4 || prácīm u devāřvinā dhíyam mé 'mři-
dhrām sātāye křitam vasūyúm | vířvā avishtāṃ vāja á pū-
ramdhīs tá naḥ řaktam řacīpatí řacībhiḥ || 5 || 12 ||

avishtāṃ dhishv āřvinā na āsú prajāvad réto áhrayam
no astu | á vāṃ toké tánaye tūtujānāḥ surátñāso devávitim
gamema || 6 || eshá syá vāṃ pūrvagátveva sákhye nidhír
hitó mádhvī rātó asmé | áhelatā mánasā yātam arvág ař-
nántā havyám mánuśbīshu vikshú || 7 || ékasmin yóge blu-
raṇā samāné pári vāṃ saptá sraváto rátho gāt | ná vāyanti
subhvó deváyuktā yé vāṃ dhūrshú tarāṇayo váhanti || 8 ||
asařcātā maghávadbhyo hí bhūtāṃ yé rāyá maghadéyam
junānti | prá yé bándhum sūnřítābhīs tirānte gávyā priñ-

66, 18 ca ā. ātuḡí *iti* ā-tuḡí. 19 ā-hutim. p. s. ři. 47, 3.
— 67, 1 nřipatí *iti* nři-patí. ácha. 2 sam-idhanāḥ asmé *iti* úpo
iti. purástāt ř°. 3 sú-hotā. śisakti. svah-vidā. 4 mádhvī *iti*
vasu-yúḥ. asmé *iti* sú-suta. 5 devā a°. me á°. vasu-yúm. vāja.
púram-dhīḥ. řacīpatí *iti* řaci-patí. 6 dhīshú a°. su-rátñāsaḥ devā
-vitim. 7 pūrvagátvā-iva. ni-dhīḥ. mádhvī *iti*. asmé *iti*. mánasā
ā. 8 su-bhvāḥ devā-yuktāḥ. 9 magha-déyam.

cánto áśvyā maghāni || 9 || nú me hávam á śṛiṇutam yu-
vānā yāsishṭam vartír aṣvināv írāvat | dhattām rátnāni já-
rataṃ ca sūrín yūyám pāta — || 10 || ¹³ ||

68.

Á ṣubhrā yātam aṣvinā svāṣvā gíro dasrā jujushāṇā
yuvákoḥ | havyāni ca prátibhṛitā vītām naḥ || 1 || prá vām
ándhānsi mádyāny asthur áram gantaṃ havisho vītāye me |
tíró aryó hávanāni śrutām naḥ || 2 || prá vām rátho máno-
javā iyarti tíró rájānsy aṣvinā śatótiḥ | asmábhyam sūryā-
vasū iyānāḥ || 3 || ayām ha yád vām devayā u ádrir ūrdhvó
vívakti somasúd yuvábhyām | á valgú vípro vavṛitā hav-
yaīḥ || 4 || citráṃ ha yád vām bhójanaṃ nv ásti ny átraye
málishvantam yuyotam | yó vām omānam dádhate priyāḥ
sán || 5 || ¹⁴ ||

utá tyád vām juraté aṣvinā bhūc cyāvanāya pratítyam
havirdé | ádhi yád várpa itāūti dhatthāḥ || 6 || utá tyám
bhujyám aṣvinā sákhāyo mádhyc jahur durévāsah sam-
udré | nír im parshad árāvā yó yuvákuḥ || 7 || vṛikāya cij já-
samānāya śaktam utá śrutam śayāve hūyāmānā | yāv agh-
nyām ápinvatam apó ná staryām cie chakty aṣvinā śacī-
bhiḥ || 8 || eshá syá kārúr jarate sūktaír ágre budhānā ushā-
sām sumānmā | ishā tám vardhad aghnyā páyobhir yūyám
pāta -- || 9 || ¹⁵ ||

69.

Á vām rátho ródasī badbadhānó hiraṇyāyo vṛishabhir

67, 10 nú. — 68, 1 su-ásvā. prāti-bhṛitā. 3 mánah-javāh.
śatá-utiḥ. sūryāvasu *iti*. 4 deva-yāḥ ūm *iti*. soma-sút. valgú *iti*.
5 nú. ní. 6 bhut. haviḥ-dé. itāḥ-uti. 7 duḥ-évāsah. 8 cit.
cit śakti a°. 9 su-uktaīḥ. su-mānmā. — 69, 1 ródasi *iti*.

yātv aśvaiḥ | ghṛitāvartaniḥ pavibhī rucānā ishām volhā
 nṛipātir vājīnīvān || 1 || sá paprathānó abhī pāñca bhūmā
 trivandhuró mánasā yātu yuktāḥ | viśo yéan gáchatho de-
 vayántiḥ kútrā cid yāmam aśvinā dádhanā || 2 || svāśvā
 yaśásā yātam arvāg dāsra nidhīm mādhumantam pibāthaḥ |
 ví vām rátho vadhvā yádamānó 'ntān divó bādhate varta-
 nfbhyām || 3 || yuvóḥ śríyam pári yóshāvr̥ṇīta sūro duhitā
 páritakmyāyām | yád devayāntam ávathaḥ śácibhiḥ pári
 ghrañsám omānā vām váyo gāt || 4 || yó ha syá vām ra-
 thirā vásta usrá rátho yujānáḥ pariyāti vartíḥ | téna naḥ
 sám yór usháso vyūshṭau ny aśvinā vahataṁ yajñé asmín
 || 5 || nārā gauréva vidyútam trishāṇāsmákam adyá sáva-
 nópa yātam | purutrā hí vām matibhir hāvante má vām
 anyé ní yaman devayāntaḥ || 6 || yuvám bhujoyám áva-vid-
 dham samudrá úd ūhathur árṇaso ásriddhānaiḥ | patatrībhir
 aśramaír avyathībhir dañsānābhir aśvinā pārāyantā || 7 || nū
 me hāvam á śṛiṇutam yuvānā — || 8 || 16 ||

70.

Ā viṣvavārāśvinā gatam naḥ prá tát sthānam avāci
 vām pṛithivyām | aśvo ná vājī ṣunāprishṭho asthād ā yát
 sedáthur dhruvāse ná yónim || 1 || sishakti sá vām sumatīḥ
 cānishṭhātāpi gharmó mánusho duroṇé | yó vām samudrán
 sarítāḥ píparty étagvā cin ná suyújā yujānáḥ || 2 || yāni
 sthānāny aśvinā dadhāthe divó yahvíshv óshadhishu vi-
 kshú | ní párvatasya mūrdhāni sádantésham jánāya dāśúshe

69, 1 ghṛitā-vartaniḥ pavī-bhiḥ. nṛi-pātiḥ. 2 bhūma tri-
 -vandhurāḥ mánasā ā. kútra. 3 su-aśvā yaśásā ā. ni-dhīm. yā-
 damānaḥ ā°. 4 yóshā a°. pári-takmyāyām. 5 vāste usráḥ.
 pari-yāti. ví-ushtau ní a°. 6 gaurā-iva vi-dyútam trishāṇā a°. sávanā úpa. 7 áva-viddham samudré. — 70, 1 viṣva-vārā a°. ṣunā
 -prishṭhaḥ. 2 sishakti. su-matīḥ cānishṭhā ā°. éta-gvā cit. su-
 -yújā. 3 dadhāthe iti. sádantā i°.

vāhantā || 3 || canishṭām devā śshadhīshv apsú yád yogyá
 aśnāvaithe řishīnām | purūṇi rátnā dádhatau ny àsmé ánu
 púrvāṇi cakhyathur yugāni || 4 || śśuruvāṅsā cid aśvinā pu-
 rūṇy abhí bráhmāṇi cakshāthe řishīnām | práti prá yātaṁ
 váram á jánāyāsmé vām astu sumatīśś cānishṭhā || 5 || yó
 vām yajñó nāsatyā havíshmān kṛitábrahmā samaryò bhá-
 vāti | úpa prá yātaṁ váram á vásishṭham imá bráhmāṇy
 řicyante yuvábhyām || 6 || iyám manīshā iyám aśvinā gír
 imám suvṛiktīm vṛishaṇā jushethām | imá bráhmāṇi yuva-
 yūny agman yūyám pāta — || 7 || 17 ||

Caturtho 'nuvākah.

71.

Ápa svásur usháso nág jihíte riṇákti kṛishṇúr arusháya
 pánthām | áśvāmaghā gómaghā vām huvema dívā náktam
 śśarum asmád yuyotam || 1 || upáyātaṁ dāśúshe mártiyāya
 ráthena vāmám aśvinā váhantā | yuyutám asmád ánirām
 ámivām dívā náktam mādhvī trāsīthām nah || 2 || á vām rá-
 tham avamásyām vyúshṭau sumnāyávo vṛishaṇo varta-
 yantu | syúmagabhastim řitayúgbhir áśvair áśvinā vásu-
 mantam vahethām || 3 || yó vām rátho nṛipatí ásti volhá
 trivandhuró vásumāñ usráyāmā | á na ená nāsatyópa yātam
 abhí yád vām viśvāpsnyo jígāti || 4 || yuvám cyāvanam ja-
 ráso 'mumuktaṁ ní pedáva ūhathur āśúm áśvam | nír ān-
 hasas támasa spartam átrim ní jāhushām śīthiré dhātam
 antáh || 5 || iyám manīshā iyám aśvinā gír — || 6 || 18 ||

70, 4 devau. aśnāvaithe *iti*. ní asmé *iti*. 5 cakshāthe *iti*.
 jánāya asmé *iti*. su-matīh. 6 kṛitá-brahmā sa-maryāh. p. y. v.
 á 5. 7 manīshā. su-vṛiktīm. — 71, 1 áśva-maghā gó-maghā.
 2 upa-áyātam. mādhvī *iti*. 3 ví-ushṭau sumna-yávaḥ. syúma-
 gabhastim řitayúk-bhiḥ á a°. 4 nṛipatí *iti* nṛi-patí. tri-vandhuráh.
 usrá-yāmā. nāsatyā úpa. viśvā-psnyāh. 5 ní — áśvam 117, 9.
 támasah. antár *iti*.

72.

Ā gomatā nāsatyā ráthenāśvavatā puruṣcandréṇa yā-
tam | abhí vām vísvā niyútaḥ sacante spārḥáyā śrīyá tanvā
ṣubhāná || 1 || á no devébbhir úpa yātam arvák sajóshasā
nāsatyā ráthena | yuvór hí naḥ sakhyá pítryāṇi samānó
bándhur utá tásya vittam || 2 || úd u stómāso aṣvínor abudh-
rañ jāmí bráhmāṇy ushásas ca devíḥ | āvívāsan ródasī
dhíshṇyemé áchā vípro nāsatyā vivakti || 3 || ví céd uchánty
aṣvinā ushásasḥ prá vām bráhmāṇi kārāvo bharante | ūrdh-
vām bhānūm savitá devó aṣred bṛihád agnáyasḥ samídḥā
jarante || 4 || á paścātān nāsatyá purástād āṣvinā yātam
adharád údaktāt | á viṣvátasḥ páñcajanyaena rāyá yūyám
pāta — || 5 ||¹⁹ ||

73.

Ātārishma támasas pārām asyá práti stómam devayánto
dádḥānāḥ | purudáñsā purutámā purājámartyā havate aṣvínā
gíḥ || 1 || ny ù priyó mánushasḥ sádi hótā nāsatyā yó yá-
jate vándate ca | aṣnítām mádhyo aṣvinā upáká á vām voce
vidátheshu práyasvān || 2 || áhema yajñám pathám urāṇá
imám suvṛiktīm vṛishaṇā jushethām | śrushṭivéva prэшhito
vām abodhi práti stómair járamāṇo vásishṭhasḥ || 3 || úpa tyá
váhnī gamato víśam no rakshohánā sám-bhṛitā vilúpāṇi |
sám ándhāñsy agmata matsaráṇi má no mardhisṭam á ga-
tam śivéna || 4 || á paścātān nāsatyá purástād — || 5 ||²⁰ ||

72, 1 ráthena āśva-vatā puru-candrēṇa. vísvāḥ ni-yútaḥ. 2 sa-
-jóshasā. 3 ā-vívāsan ródasī *iti* dhíshṇye *iti* imé *iti* ácha. 4 ca
ít. ushásasḥ. ūrdhvām — aṣret IV, 13, 2 sam-ídḥā. 5 paścātāt
nāsatyā á. á a°. — 73, 1 átārishma — práti 183, 6. puru-dáñsā.
purā-jā á°. 2 ní ūm *iti*. upáké. 3 su-vṛiktīm. śrushṭivā-iva
prá-ishitaḥ. 4 váhnī *iti*. rakshaḥ-hánā sám-bhṛitā vilúpāṇi *iti*
vilú-pāṇi.

74.

Imā u vām dīviṣṭaya usrā havante aṣvinā | ayām vām
 ahvé 'vase śacīvasū viṣam-viṣam hí gáchathah || 1 || yuvām
 citrām dadathur bhójanam narā códethām sūnṛitāvate | ar-
 vāg rátham sámanasā ní yachatam píbatam somyám mádhu
 || 2 || á yātam úpa bhūshatam mádhvah pibatam aṣvinā |
 dugdhám páyo vṛishaṇā jenyāvasū má no mardhishtam á
 gatam || 3 || áṣvāso yé vām úpa dāśúsho gṛihām yuvām dí-
 yanti bíbhṛataḥ | makshūyúbhir narā háyebhir aṣvinā devā
 yātam asmayú || 4 || ádhā ha yānto aṣvinā pṛikshaḥ sacanta
 sūráyah | tá yaísato maghāvadbhīyo dhruvām yáśaḥ char-
 dīr asmābhyam násatyā || 5 || prá yé yayúr avṛikāso ráthā
 iva nṛipātāro jánānām | utá svéna śávasā śūṣuvur nára utá
 kshiyanti śukshítim || 6 || 21 ||

75.

Vy ūshā āvo divijā ṛitēnāvishkrīṇvānā mahimānam āgāt |
 āpa drúhas táma āvar ájushṭam āṅgīrastamā pathyā ajī-
 gaḥ || 1 || mahé no adyá suvitāya bodhy úsho mahé saú-
 bhagāya prá yandhi | citrām rayīm yaśúsam dheby asmé
 dévi márteshu mānushi śṛavasyúm || 2 || eté tyé bhānāvo
 darsatāyāḥ citrá ushāso amṛitāsa āguḥ | janáyanto dāvyāni
 vratāny āpṛiñānto antārikshā vy āsthuh || 3 || eshā syā yu-
 jānā parākāt páñca kshítih pári sadyó jigāti | abhipāsyanti
 vayúnā jánānām divó duhitā bhúvanasya pátnī || 4 || vājīni-
 vatī sūryasya yóshā citrāmaghā rāyā īṣe vásūnām | ṛishi-
 ṣṭutā jaráyanti maghóny ushā uchatī váhnbhir gṛiñānā || 5 ||

74, 1 i. u. v. III, 62, 1. ahve á° śacīvasu *iti* saci-vasū. 2 sá
 -manasa. p. s. m. VI, 60, 15. 3 jenyāvasu *iti*. má — gatam
 VII, 73, 4. 4 makshuyú-bhih. aṣvinā á. asmayú *ity* asma-yú.
 5 ádha. 6 nṛi-pātārah. su-kshítim. — 75, 1 ví u°. divi-jāh
 ṛitēna āvih-krīṇvānā. á a°. āvah. ājīgar *iti*. 2 asmé *iti*. 3 á
 a°. ā-pṛiñāntah. ví a°. 4 abhi-pāsyanti. 5 citrá-maghā. ṛishi-
 -stutā. maghónī.

práti dyutānām arushāso āśvāṣ cītrā adṛṣrann ushāsam
vāhantaḥ | yāti śubhrā viṣvapīṣā rāthena dādāhāti rātnam vi-
dhaté jánāya || 6 || satyā satyébhir mahatí mahádbhir deví
devébhir yajatā yājatraiḥ | rujád dṛiḥhāni dādād usriyāṇām
práti gāva ushāsam vāvaṣanta || 7 || nú no gómad vīrávad
dhehi rātnam úsho āśvāvad purubhójo asmé | má no bar-
híḥ purushátā nidé kar yūyám pāta — || 8 || 22 ||

76.

Úd u jyótir amṛitam viṣvājanyam viṣvānaraḥ savitā
devó aṣret | krátvā devānām ajanishta cákshur āvīr akar
bhúvanam viṣvam ushāḥ || 1 || prá me pánthā devayānā
adṛṣrann ámaradhanto vásubhir íshkrītāsaḥ | ábhūd u ketúr
ushāsaḥ purástāt prāṭicy āgād ádhi harmyébhyaḥ || 2 || tá-
níd áhāni bahulāny āsan yā prācīnam úditā sūryasya | yá-
taḥ pári jārā iyācāranty úsho dadṛikshé ná púnar yatíva
|| 3 || tá id devānām sadhamāda āsann rītāvānaḥ kaváyah
pūrvyāsaḥ | gūlhām jyótiḥ pitáro ánv avindan satyāmantrā
ajanayann ushāsam || 4 || samāná ūrvé ádhi sám-gatāsaḥ sám-
jānate ná yatante mithás té | té devānām ná minanti vra-
tāny ámaradhanto vásubhir yādamānāḥ || 5 || práti tvā stó-
mair ilate vāsishthā usharbúdhah subhage tustuvānsaḥ |
gāvām netrī vājapatnī na uchóshaḥ sujāte prathamā jarasva
|| 6 || eshá netrī rádhasaḥ sūnṛitānām ushā uchānti ribhyate
vāsishthaiḥ | dīrghaṣrútam rayīm asmé dādhanā yūyám
pāta — || 7 || 23 ||

75, 6 viṣva-pīṣā. 8 nú. āśva-vat puru-bhójah asmé *iti*. —
76, 1 viṣvā-janyam. 2 pánthāḥ deva-yānāḥ. prāṭicī ā a°. 3 tāni
it. út-itā. jārāh-iva ā-cāranti. yatí-iva. 4 té. sadha-mādaḥ.
rītā-vānaḥ. satyā-mantrāḥ. ushāsam. 5 samāné. sám-gatāsaḥ.
6 ushaḥ-búdhah su-bhage tustu-vānsaḥ. vāja-patnī. ucha ú° su-jāte.
7 dīrgha-ṣrútam. asmé *iti*.

77.

Úpo ruruce yuvatír ná yóshā víṣvaṃ jívāṃ prasuvánti
 caráyai | ábhūd agníḥ samídhe mánushāṇāṃ ákar jyótir bā-
 dhamānā támānsi || 1 || víṣvaṃ praticí sapráthā úd asthād
 rúṣad vāso bíbhratí ṣukráṃ aṣvait | hīraṇyavarṇā sudrīṣi-
 kaśaṃdrig gávāṃ mātá netry áhnāṃ aroci || 2 || devānāṃ
 cákshuḥ subhágā váhantí śvetāṃ náyantí sudrīṣikam áṣvaṃ |
 ushā adarśi raśmíbhīr vyāktā citrámaghā víṣvaṃ ánu prá-
 bhūtā || 3 || ántivāmā dūrē amítam uchorvím gávyūtim
 ábhayaṃ kṛidhī naḥ | yāvāya dvésa ā bhara vāsūni co-
 dáya rádhō grīnaté maghoni || 4 || asmé śrēṣṭhebhīr bhā-
 núbhīr ví bhāhy úsho devī pratiránti na áyuh | íshaṃ ca no
 dádhati víṣvavāre gómad áṣvāvad ráthavac ca rádhah || 5 ||
 yām tvā divo duhitar vardháyanty úshaḥ sujāte matíbhīr
 vāsishṭhāḥ | sásmāsu dhā rayīm řishvām bṛihántam yūyám
 pāta — || 6 || 24 ||

78.

Práti ketávaḥ prathamā adriṣṛann ūrdhvā asyā añjāyo
 ví śrayante | úsho arvácā bṛihatā ráthena jyótishmatā vā-
 mām asmábhyam vakshi || 1 || práti śhīm agnir jarate sám-
 iddhah práti víprāso matíbhīr grīnāntah | ushā yāti jyó-
 tishā bādhamānā víṣvā támānsi duritāpa deví || 2 || etā u
 tyāḥ práty adriṣṛan purástāj jyótir yáchantir ushāso vibhā-
 tīḥ | ájijanan sūryam yajñām agním apācīnam támo agād
 ájushṭam || 3 || áceti divó duhitā maghóni víṣve paṣyanty
 ushásam vibhātīm | ásthād rátham svadháyā yuyjámānam ā

77, 1 úpo *iti.* pra-suvánti. sam-ídhe. 2 sa-práthāḥ. hīraṇya-
 -varṇā sudrīṣika-saṃdrig. netrī. 3 su-bhágā. su-drīṣikam. ví-
 -aktā citrá-maghā. prá-bhūtā. 4 ánti-vāmā. ucha u°. kṛidhī.
 yāvāya. bhara. 5 asmé *iti.* pra-tiránti. víṣva-vāre. áṣva-vat
 rátha-vat. 6 su-jāte. sá a° dhāḥ. — 78, 2 śhīm. sám-iddhah.
 ushāḥ. duh-itā āpa. 3 e. u. t. 92, 1. purástāt. ví-bhātīḥ. 4 ví-
 -bhātīm. ā. r. 35, 4.

yám áṣvāsaḥ suyújo váhanti || 4 || práti tvādyá sumánaso
budhantāsmákāso maghāvāno vayāṃ ca | tilvilāyādhvam
ushaso vibhātír yūyám pāta — || 5 || ²⁵ ||

79.

Vy ūshá āvaḥ pathyā jānānām pāñca kshítir mánushīr
bodháyanti | susaṃdrígblhīr ukshábhīr bhānūm aṣred ví sūryo
ródasi cákshasāvaḥ || 1 || vy āñjate divó ánteshv aktūn víṣo
ná yuktá ushāso yatante | sām te gāvas táma á vartayanti
jyótir yachanti savitéva bāhú || 2 || ábhūd ushá índratamā
maghóny ājījanat suvitāya ṣrāvāñsi | ví divó deví duhitá
dadhāty āñgīrastamā sukríte vásūni || 3 || távad usho rádhho
asmábhyam rāsva yávat stotṛībhyo árado grīṇāná | yām tvā
jajñūr vṛishabhásyā ráveṇa ví dṛiḥásya dúro ádrer aurnoh
|| 4 || devāṃ-devam rádhase codáyanty asmadryāk sūnṛítā
īráyanti | vyuchánti naḥ sanáye dhíyo dhā yūyám pāta —
|| 5 || ²⁶ ||

80.

Práti stómehbīr ushásam vásishlthā gīrbhīr víprāsaḥ pra-
thamá abudhīran | vivartáyantīm rájasi sámante āvishkṛiṇva-
tīm bhúvanāni víṣvā || 1 || eshá syá návyam áyur dádhanā
gūḍhví támo jyótishoshá abodhi | ágra eti yuvatír áhrayānā
prácikitat sūryam yajñám agnīm || 2 || áṣvavatír gómatír na
usháso — || 3 || ²⁷ ||

Pañcamo 'dhyāyaḥ.

78, 4 su-yújah. 5 tvā a° su-mánasaḥ budhanta a°. vi-bhātīh.
— 79, 1 v. ū. ā. VII, 75, 1. susaṃdrík-bhīh. ródasi *iti* cákshasā āvar
ity āvaḥ. 2 ví a°. savitū-iva bāhú *iti*. 3 maghóni. su-kríte.
4 vṛishabhásya. 5 codáyanti. vi-uchánti. dhāḥ — 80. 1 vásish-
thāh. vi-vartáyantīm rájasi *iti* sámante *iti* sám-ante āviḥ-kṛiṇvatīm.
2 jyótishā u°. ágre. prá a°. 3 = VII, 41, 7.

81.

Práty u adarṣy āyaty ūchāntī duhitā divāḥ | āpo máhi
vyayati cákshase támo jyótish kṛṇoti sūnārī || 1 || ūd usrí-
yāḥ sṛijate sūryaḥ sácāṇi udyān nákshatram arcivát | távéd
usho vyúshi sūryasya ca sám bhakténa gamemahi || 2 ||
práti tvā duhitar diva úsho jirā abhutsmahi | yá váhasi
purú spārlhām vananvati rátanam ná dāśúshe máyaḥ || 3 ||
uchāntī yá kṛṇóshi mañhānā mahi prakhyaí devi svār
dṛiṣé | tásyās te ratnabhāja īmahe vayām syāma mātúr ná
sūnávaḥ || 4 || tát citráṃ rádha á bharósho yád dīrghaṣrút-
tamam | yát te divo duhitar martabhójanam tát rāsva bhu-
nájāmahai || 5 || śrāvaḥ sūribhyo amṛitam vasutvanām vājāñi
asmábhyam gómataḥ | codayitrī maghónaḥ sūnṛitāvaty ushá
uchad ápa srídhaḥ || 6 || 1 ||

82.

Índrāvaruṇā yuvām adhvarāya no viśé jánāya máhi
śarma yachatam | dīrgháprayajyum áti yó vanushyáti va-
yām jayema pṛitanāsu dūḍhyaḥ || 1 || samráḥ anyāḥ svarāḥ
anyá ucyate vām mahāntāv índrāvaruṇā mahāvasū | víśve
devásah paramé vyòmani sám vām ójo vṛishaṇā sám bá-
lam dadhuḥ || 2 || ánv apām khány atrintam ójasā sūryam
airayatam diví prabhúm | índrāvaruṇā máde asya mājínú
'pinvatam apítah pínvatam dhíyah || 3 || yuvām íd yutsú pṛi-
tanāsu válnayo yuvām kshémasya prasavé mitájñavaḥ |
iṣāná vásva ubháyasya kārāva índrāvaruṇā suhāvā havā-
mahe || 4 || índrāvaruṇā yád imāni cakráthur víśva jātāni

81, 1 ūm *iti.* a-yatí u°. ápo *iti.* jyótiḥ. 2 sácā ut-yát.
táva *it.* vi-úshi. 4 pra-khyaí ratna-bhájah. 5 tát. bhara
u°. dīrghaṣrút-tamam. marta-bhójanam. 6 sūnṛita-vatī. —
82, 1 dīrghá-prayajyum. duḥ-dhyaḥ. 2 sam-rāt. sva-rāt. mahā-
vasu *iti* mahā-vasu. ví-omani. 3 ójasā á. pra-bhúm. mājínah
á°. 4 pra-savé mitá-jñavaḥ. su-hāvā.

bhúvanasya majmánā | kshémeṇa mitró váruṇam duvasyāti
marúdbhir ugrāḥ śubham anyā iyate || 5 || 2 ||

mahé ṣulkāya várunasya nú tvishā ójo mimāte dhru-
vām asya yát svām | ájānim anyāḥ śnatháyantam átirad
dabhrébbhir anyāḥ prá vṛiṇoti bhúyasah || 6 || ná tám áñho
ná duritāni mártiyam índrāvaruṇā ná tápaḥ kútaḥ caná | yá-
sya devā gáchatho víthó adhvarām ná tám mártasya na-
ṣate párihvṛitih || 7 || arvāñ narā daívyenāvasā gatam ṣṛiṇu-
tām hávam yádi me jújoshathaḥ | yuvór hí sakhyām utá
vā yád ápyam mārḍikām índrāvaruṇā ní yachatam || 8 ||
asmákam índrāvaruṇā bháre-bhare puroyodhá bhavatam
kṛishṭyojasā | yád vām hávanta ubháye ádha spridhí náras
tokásya tánayasya sātishu || 9 || asmé índro váruṇo mitró
aryamá dyumnām yachantu máhi śárma sapráthaḥ | avadh-
rām jyótir áditer řitāvṛidho devásya ślókam savitúr manā-
mahe || 10 || 3 ||

83.

Yuvām narā páśyamānāsa ápyam prācā gavyántaḥ pṛi-
thupárśavo yayuḥ | dāsā ca vṛitrā hatām áryāni ca sudā-
sam índrāvaruṇāvasāvatam || 1 || yátrā náraḥ samáyante kṛi-
tádhvajo yásminn ājá bhávati kíṃ caná priyām | yátrā
bháyante bhúvanā swardṛiśas táttrā na índrāvaruṇádhi vo-
catam || 2 || sám bhúmyā ántā dhvasirá adrikshaténdrāva-
ruṇā diví ghósha áruhat | ásthur jánānām úpa mām árā-
tayo 'rvág ávasā havanaṣrutā gatam || 3 || índrāvaruṇā va-
dhánābhir apratí bhedām vanvántā prá sudāsam ávatam |

82, 6 tvishé. mimāte *iti*. á á°. 7 ná — ná II, 23, 5. duḥ
-itāni. pári-hvṛitih. 8 arvāk. daívyena ávasā á. 9 puraḥ
-yodhá. kṛishṭi-ojasā. hávante. 10 asmé *iti*. sa-práthaḥ. řita
-vṛidhaḥ. — 83, 1 pṛithu-párśavaḥ. su-dāsam índrāvaruṇā ávasā a°. 2
yátra (2). sam-áyante kṛitá-dhvajah. svah-dṛiśaḥ táttra. índrāva-
ruṇā á°. 3 ántāḥ. adrikshata í°. á a°. havana-ṣrutā á. 4 su-
-dāsam.

bráhmāṇy eshām ṣṛiṇutaṃ hāvīmani satyā trītsūnām abhava-
vat puróhitiḥ || 4 || indrāvaruṇāv abhy á tapanti māghāny
aryó vanúshām árātayaḥ | yuvām hí vásva ubháyasya rá-
jathó 'dha smā no 'vatam párye divi || 5 || 4 ||

yuvām havanta ubháyāsa ājīshv indraṃ ca vásvo vá-
runaṃ ca sātāye | yātra rájabhir daśabhir níbādhitam prá
sudāsam ávataṃ trīsubhiḥ sahá || 6 || dáśa rájānaḥ sámītā
áyajyavaḥ sudāsam indrāvaruṇā ná yuyudhuḥ | satyā ṛi-
nām admasádām úpastutir devā eshām abhavan deváhūti-
shu || 7 || dāśarājñé páriyattāya viśvátaḥ sudāsa indrāvaru-
ṇāv aṣikshatam | śvityāñeo yātra námasā kapardīno dhiyā
dhívanto ásapanta trītsavaḥ || 8 || vṛitrāny anyāḥ samithéshu
jígñate vratāny anyó abhí rakshate sádā | hāvāmahe vām
vṛishaṇā suvṛiktíbhīr asmé indrāvaruṇā śarma yachatam
|| 9 || asmé índro váruṇo mitró — || 10 || 5 ||

84.

Ā vām rájānāv adhvaré vavṛityām havyébbhir indráva-
ruṇā námobhiḥ | prá vām ghṛitāci bāhvór dádhanā pári-
tmánā víshurūpā jigāti || 1 || yuvó rāshṭráṃ bṛihád invati
dyaúr yaú setṛibhir arajjúbbhiḥ sinītháh | pári no hélo vá-
runasya vṛijyā urúm na indraḥ kṛiṇavad u lokám || 2 || kṛi-
tām no yajñám vidátheshu cáruṃ kṛitám bráhmāṇi sūrīshu
praśastā | úpo rayír devájūto na etu prá ṇa spārhābhīr
ūtíbbhis tīretam || 3 || asmé indrāvaruṇā viśvāvāraṃ rayīm
dhattam vāsumantam purukshúm | prá yá ādityó áñritā
mináty ámitā śúro dayate vásūni || 4 || iyám índraṃ váru-

83, 4 puráh-hitih. 5 abhi. mā a°. rájathaḥ á° sma. 6 ha-
vante. ní-bādhitam. su-dāsam. 7 sám-itāh. su-dāsam. adma-
-sádām úpa-stutih. devá-hūtishu. 8 pári-yattāya. su-dāse. 9 sam-
-ithéshu. suvṛiktí-bhih asmé iti. — 84, 1 víshu-rūpā. 2 yuvóh.
3 pra-sastā úpo iti. devá-jūtaḥ. naḥ. 4 asmé iti. viśvā-vāraṃ.
puru-kshúm.

nam ashta me gīḥ prāvat toké tánaye tūtuḥjānā | surātnāso
devāvitim gamema yūyām pāta — || 5 || 6 ||

85.

Punishé vām arakshāsam manīshām sōmam indrāya vā-
runāya jūhvat | ghṛitāpratīkām ushāsam ná devīm tā no
yāmann urushyatām abhīke || 1 || spārdhante vā u devahūye
ātra yēshu dhvajēshu didyāvaḥ pātanti | yuvām tāñ indrā-
varuṇāv amitrān hatām pārācaḥ śārvā vīshūcaḥ || 2 || āpaḥ
cid dhī svāyaśasaḥ sādassu devīr indram vāruṇam devātā
dhūḥ | kṛishṭīr anyō dhārāyati prāviktā vṛitrāny anyō apra-
tīni hanti || 3 || sā sukrātūr ṛitacīd astu hōtā yā āditya śā-
vasā vām nāmasvān | āvavārtad āvase vām havīshmān āsad
it sā suvitāya prāyasvān || 4 || iyām indram vāruṇam ashta
me gīḥ — || 5 || 7 ||

86.

Dhīrā tv āsya mabinā janūnshi vī yās tastāmbha rō-
dasī cid urvī | prā nākam ṛishvām nunude bṛihāntam dvitā
nākshatram paprāthac ca bhūma || 1 || utā svāyā tanvā sām
vade tāt kadā nv āntār vāruṇe bhuvāni | kīm me havīyām
āhṛiṇāno jusheta kadā mṛiḷikām sumānā abhī khyam || 2 ||
pṛiché tād éno varuṇa didṛikshūpo emi cikitūsho vipṛi-
cham | samānām in me kavāyaś cid āhur ayām ha tūbhyam
vāruṇo hṛiṇīte || 3 || kīm āga āsa varuṇa jyēshṭham yāt sto-
tāram jīghāṁsasi sākḥāyam | prā tām me voco dūḷabha sva-
dhāvō 'va tvānenā nāmasā turā iyām || 4 || āva druḡdhāni

84, 5 prā ā°. su-rātnāsaḥ devā-vitim. — 85, 1 ghṛitā-pratīkām.
2 vai. deva-hūye. 3 hī svā-yaśasaḥ. dhūr iti dhūḥ. prā-viktāḥ.
4 ādityā. su-krātuh ṛita-cit. ā-vavārtat. — 86, 1 tū ā°. rōdasī iti.
urvī iti. paprāthac. 2 nū ā°. su-mānāḥ. 3 didṛikshu ūpo iti.
vi-pṛicham. it. 4 tāt. dūḷ-dabha svadhā-vah āva tvā anenāḥ.

pítryā sṛijā nó 'va yá vayám cakṛimā tanúbhiḥ | áva rājan
 paṣutṛipam ná tāyúm sṛijā vatsám ná dāmno vásishṭham
 || 5 || ná sá svó dáksho varuṇa dhrútiḥ sá sūrā manyúr vi-
 bhídako ácittiḥ | ásti jyáyan kánīyasa upārē svápnaṣ canéd
 áṇṛitasya prayotā || 6 || áram dāsó ná mīlḥúshe karāṇy
 ahám devāya bhūrṇayé 'nāgāḥ | ácetayad acito devó aryó
 grītsam rāyé kavítaro junāti || 7 || ayám sú túbhyam va-
 ruṇa svadhāvo hṛidí stóma úpaṣṛitaṣ cid astu | śám naḥ
 kshéme śám u yóge no astu yūyám pāta — || 8 ||^s ||

87.

Rádat pathó váruṇaḥ sūryāya prārṇānsi samudríyā na-
 dīnām | sárgo ná sṛishṭó árvatir ṛitāyāñ cakāra mahír avá-
 nīr áhabhyaḥ || 1 || ātmā te vāto rája á navinot paśúr ná
 bhūrṇir yāvase sasavān | antár mahí bṛihatí ródasimé vísvā
 te dhāma varuṇa priyāni || 2 || pári spāso váruṇasya smád-
 ishṭā ubhé paśyanti ródasi suméke | ṛitāvānaḥ kaváyo ya-
 jñádhīrāḥ prácetaso yá isháyanta mánma || 3 || uvāca me
 váruṇo médhīrāya trīḥ saptá námághnyā bibharti | vidván
 padásya gūhyā ná vocad yugāya vípra úparāya śíkshan
 || 4 || tísro dyāvo níhitā antár asmin tísro bhūmīr úparāḥ
 shádvidhānāḥ | grītso rájā váruṇaṣ cakra etám diví preñ-
 khám hiraṇyáyaṁ śubhé kám || 5 || áva síndhum váruṇo
 dyaúr iva sthād drapsó ná śvetó mṛigás túvishmán | gam-
 bhīrāśaṇso rájaso vimānaḥ supārákshatraḥ sató asyá rájā
 || 6 || yó mṛiláyāti cakrúshe cid ágo vayám syāma váruṇe

86, 5 sṛija naḥ áva. cakṛimā. paṣu-trípam. sṛijā. 6 ví
 -bhídakah. upa-aré. caná it. pra-yotā. 7 bhūrṇaye á°. 8 úpa-
 -sritah. — 87, 1 prá á°. ṛita-yán. 2 mahí *iti* bṛihatí *iti* ródasi
iti imé *iti*. 3 smád-ishṭāḥ ubhé *iti*. ródasi *iti* suméke *iti* su-méke
 ṛitā-vānaḥ. yajñá-dhīrāḥ prá-cetasaḥ yé 4 nāma á°. 5 ní-
 -hitāḥ. shát-vidhānāḥ. cakre. pra-inkhám. 6 gambhīrā-śaṇsaḥ.
 vi-mānaḥ supārā-kshatraḥ.

ánāgāḥ | ánu vratāny áditer řidhánto yūyám pāta —
 || 7 || 9 ||

88.

Prá řundhyúvaṃ váruṇāya préshtthām matim vasishṭha
 mīlhúshe bharasva | yá im arvāñcam kárate yájatram sa-
 hásrāmagham řiřhaṇam řṛihántam || 1 || ádhā nv āsya sam-
 dṛiřam jagavnān agnér ánikam váruṇasya mañsi | svār yád
 ářmann adhipā u ándho 'bhí mā vāpur dṛiřāye niniyāt
 || 2 || á yád ruhāva váruṇař ea nāvam prá yát samudráṃ
 řáyāva mādhyam | ádhi yád apām snúbhiř cārāva prá
 preñkhā iñkhayāvahai řubhé kām || 3 || vāsishṭham ha vá-
 ruṇo nāvy ádhād řiřim cakāra svāpā mähobhiḥ | stotāram
 vípraḥ sudinatvé áhnām yān nú dyāvas tatānan yád ushā-
 saḥ || 4 || kvā tyāni nau sakhyā babbhūvuḥ sácāvahe yád
 avṛikām purā cit | řṛihántam mānam varuṇa svadhāvaḥ sa-
 hásradvāram jagamā řṛihām te || 5 || yá āpír nítyo varuṇa
 priyāḥ sán tvām āgāñsi řṛiṇāvat sákḥā te | mā ta énasvanto
 yakřhin bhujema yandhí řmā vípra stuvaté várūtham
 || 6 || dhruvāsu tvāsú křhitířhu křhiyānto vy āsmát pářam
 váruṇo mumocat | ávo vanvānā áditer upāsthād yūyám
 pāta || 7 || 10 ||

89.

Mó řhú varuṇa mṛinmāyam řṛihām řājann ahām ga-
 mam | mṛilā sukřhatra mṛilāya || 1 || yád émi prasphurān
 iva dṛitir ná dhmató adrivaḥ | mṛilā s. m. || 2 || krátvaḥ sa-
 maha dīnatā pratípām jagamā řuce | mṛilā s. m. || 3 || apām

88, 1 sahásra-magham. 2 ádha nú a° sam-dṛiřam. adhi-pāḥ
 um̐ iti. 3 pra-iñkhé. 4 nāví ā a°. su-ápāḥ. yāt. ushāsah.
 5 sácāvahe iti. sahásra-dvāram jagama. 6 te. řmā vípraḥ. 7 tvā
 āsú. ví a°. upā-sthāt. — 89, 1 mó iti sú. mṛit-māyam. mṛilā su-
 křhatra. 2 prasphurān-iva. 3 prati-ípām jagama.

mádhye tasthivānsaṃ trīṣṇāvidaḥ jaritāraṃ | mṛilā s. m.
 || 4 || yāt kīṃ cedāṃ varuṇa daīvye jāne 'bhidrohāṃ manu-
 shyāṣ cārāmasi | ācittī yāt tāva dhārmā yuyopimā mā nas
 tāsmād énaśo deva rīrishah || 5 || 11 ||

Pañcamo 'nuvākaḥ.

90.

Prā vīrayā śucayo dadrire vāṃ adhvaryūbhir mādhu-
 mantaḥ sutāsaḥ | vāha vāyo niyūto yāhy āchā pībā sutā-
 syāndhaso mādāya || 1 || īṣānāya prāhutiṃ yās ta ānaḥ chūciṃ
 sōmaṃ śucipās tūbhyaṃ vāyo | kṛiṇōshi tām mārtyeshu
 praśastāṃ jātō-jāto jāyate vājy āsya || 2 || rāyē nū yāṃ
 jajñātū rōdasīmē rāyē devī dhishāṇā dhāti devāṃ | ādha
 vāyūṃ niyūtaḥ saścata svā utā śvetāṃ vāsudhitiṃ nireké
 || 3 || uchānn ushāsaḥ sudīnā ariprā urū jyōtir vividur dī-
 dhyānāḥ | gāvyaṃ cid ūrvāṃ uśījo vī vavrus tēśhām ānu
 pradīvaḥ sasrur āpaḥ || 4 || té satyēna mānasā dīdhyānāḥ
 svēna yuktāsaḥ krātunā vahanti | indravāyū vīravāhaṃ rā-
 thaṃ vāṃ īṣānāyor abhī prīkshaḥ sacante || 5 || īṣānāso yé
 dādāhate svār ṇo gōbhir āṣvebhir vāsūbhir hīraṇyair | in-
 dravāyū sūrāyo vīśvāṃ āyur ārvadbhir vīraiḥ prītanāsu sa-
 hyaḥ || 6 || ārvanto nā śrāvaso bhīkshamāṇā indravāyū su-
 śtutībhir vāsishṭhāḥ | vājayāntaḥ sv āvase huvema yūyām
 pāta — || 7 || 12 ||

91.

Kuvīd āṅgā nāmasā yé vṛidhāsaḥ purā devā anavadyāsa

89, 4 trīṣṇā avidat. 5 ca i°. abhi-drohāṃ. dhārma. rīrishah.
 — 90, 1 vāyo iti ni-yūtaḥ. ācha pība sutāsyā a°. 2 prā-hutiṃ.
 te. śuciṃ. suci-pāḥ. vāyo iti. pra-śastāṃ. vājī a°. 3 jajñātū
 rōdasī iti imē iti. ni-yūtaḥ. vāsu-dhitiṃ. 4 su-dīnāḥ. pra-dīvaḥ.
 5 indravāyū iti (6) vīra-vāhaṃ. 6 naḥ. 7 indravāyū iti sustutī
 -bhiḥ. sū.

āsan | té vāyāve mánave bādhitāyāvāsayan ushāsam sūr-
 yēṇa || 1 || uśāntā dūtā ná dábhāya gopā māsāṣ ca pāthāḥ
 ṣarādaṣ ca pūrvāḥ | indravāyū sushṭutīr vām iyānā mārḍi-
 kām itte suvitām ca nāvyaṃ || 2 || pivoannāñ rayivṛidhaḥ su-
 medhāḥ śvetāḥ sishakti niyútām abhiṣṛīḥ | té vāyāve sā-
 manaso ví tasthur viṣvén náraḥ svapatyāni cakruḥ || 3 ||
 yāvat táras tanvò yāvad ójo yāvan náraṣ cākshasā dīdhyā-
 nāḥ | śúcim sómam śucipā pātām asmé indravāyū sādātām
 barhīr édām || 4 || niyuvānā niyúta spārḥāvīrā indravāyū
 sarātham yātam arvāk | idām hí vām prābhṛitam mādhu-
 ágram ádha prīṇānā ví mumuktam asmé || 5 || yā vām ṣa-
 tām niyúto yāḥ sahásram indravāyū viṣvāvārāḥ sácante |
 ābhir yātam suvidātrābhir arvāk pātām narā prātibhṛita-
 sya mādhuvaḥ || 6 || árvanto ná śrávaso — || 7 || 13 ||

92.

1. vāyo bhūsha śucipā úpa naḥ sahásram te niyúto
 viṣvavāra | úpo te ándho mádyam ayāmi yásya deva da-
 dhishé pūrvapéyam || 1 || prá sótā jīró adhvaréshv asthāt
 sómam indráya vāyāve píbadhyai | prá yád vām mādhu-
 agriyām bháranty adhvaryávo devayántaḥ śácibhiḥ || 2 ||
 prá yābhir yási dāśvánsam áchā niyúdbhir vāyav ishṭáye
 duroṇé | ní no rayīm subhójasam yuvasva ní vīrām gáv-
 yam áṣvyaṃ ca rádhaḥ || 3 || yé vāyāva indramádanāsa
 ádevāso nitóṣanāso aryāḥ | ghnánto vṛitrāni sūrībhiḥ shyāma

91, 1 bādhitāya á°. 2 indravāyū iti su-stutīḥ. 3 pīvaḥ
 -annāñ rayi-vṛidhaḥ su-medhāḥ. sisakti ni-yútām abhi-ṣṛīḥ. sá
 -manasaḥ. viṣvā it. su-apatyāni. 4 yāvat n°. śuci-pā. asmé
 iti indravāyū iti. á i°. 5 ni-yuvānā ni-yútaḥ spārḥā-vīrāḥ indra-
 vāyū iti sa-rātham. prá-bhṛitam. asmé iti. 6 yāḥ. ni-yútaḥ.
 indravāyū iti viṣvā-vārāḥ. á á°. su-vidātrābhiḥ. práti-bhṛitasya. —
 92, 1 vāyo iti. śuci-pāḥ. ni-yútaḥ viṣva-vāra úpo iti. pūrvapéyam.
 3 ácha niyút-bhiḥ vāyo iti. su-bhójasam. 4 vāyāve indra-mádanāsaḥ
 á-devāsaḥ ni-tóṣanāsaḥ. shyāma sa°.

sāsahváṁso yudhá nṛbhir amítṛān || 4 || á no niyúdbbhiḥ śa-
tínibhir adhvarám sahasrínibhir úpa yāhi yajñám | váyo
asmín sávane mādayasva yūyān pāta — || 5 || 14 ||

93.

Śúcim nú stómaṁ návajātam adyéndrāgnī vṛitrahanā
jushéthām | ubhá hí vām suháva jóhavīmi tá vájam sadyá
uṣaté dhéshthā || 1 || tá sánasí śavasānā hí bhūtām sākam-
vṛidhá śavasā sūṣuvānsā | ksháyantau rāyó yávasasya bhū-
reḥ priñktām vájasya sthávirasya ghríshveḥ || 2 || úpo ha
yád vidátham vājīno gúr dhībhir vípraḥ prámatim ichámā-
nāḥ | árvanto ná káshthām náksamānā indrāgní jóhuvato
náras té || 3 || gīrbhir vípraḥ prámatim ichámāna ítte rayīm
yaśásam pūrvabhājam | indrāgnī vṛitrahanā suvajrā prá no
návyebhis tiratām deshñāḥ || 4 || sám yán mahí mithatí
spárdhamāne tanūrúcā sūrasātā yátaite | ádevayum vidáthe
devayúbhiḥ satrá hatam somasútā jánena || 5 || 15 ||

imām u shú sómasutim úpa na éndrāgnī saumanasāya
yātam | nú cid dhí parimamnāthe asmán á vām śásvadbhir
vavṛitīya vájaiḥ || 6 || só agna enā námasā sámiddhó 'chā
mitráṁ váruṇam índram voceḥ | yát sīm ágaṣ cakrímá tát
sú mṛiḷa tát aryamáditih śiṣrathantu || 7 || etá agna āsushā-
nása ishṭír yuvóḥ sácābhy āsyāma vājān | méndro no vísh-
nur marútaḥ pári khyan yūyám pāta — || 8 || 16 ||

94.

Iyám vām asyá mánmana indrāgnī pūrvyástutih | abhrád

92, 5 á — sahasrínibhiḥ 135, 3. ú. y. y. VI, 41, 1. váyo *iti*.
— 93, 1 náva-jātam adyá indrāgnī *iti* vṛitra-hanā. su-hávā. 2 sā-
nasí *iti*. sākam-vṛidhá. 3 úpo *iti*. prá-matim (4). indrāgní *iti*.
4 pūrva-bhājam indrāgnī *iti* vṛitra-hanā su-vajrā. 5 yát mahí *iti*
mithatí *iti* spárdhamāne *iti* tanu-rúcā sūra-sātā yátaite *iti*. soma-sútā.
6 sú sóma-sutim. á indrāgní *iti*. nú. hí parimamnāthe *iti* pari-
mamnāthe. 7 agne (8). sám-iddhah ácha yát-sú 179, 5. aryamā á°.
8 sácā abhi á°. mā í°. — 94, 1 indrāgní *iti* (2. 7—9). pūrvyá-stutih.

vṛiṣṭīr ivājani || 1 || śṛiṇutām jaritūr hāvam indrāgnī vāna-
tam girāḥ | iṣānā pipyatam dhīyaḥ || 2 || mā pāpatvāya no
narēndrāgnī mābhīṣastaye | mā no rīradhatam nidé || 3 || in-
dre agnā nāmo bṛihāt suvṛiktīm érayāmahe | dhiyā dhénā
avasyávaḥ || 4 || tá hí śáṣvantā ílata itthá víprāsa ūtāye |
sabádho vājasātaye || 5 || tá vām gīrbhír vipanyávaḥ prá-
yasvanto havāmahe | medhásātā sanīshyávaḥ || 6 || 17 ||

indrāgnī ávasā gatam asmábhyam carshaṇīśahā | mā
no duḥśānsa iṣata || 7 || mā kāsya no árarusho dhūrtīḥ prá-
ṇān mārtyasya | indrāgnī śarma yachatam || 8 || gómad dhí-
raṇyavad vásu yád vām áśvāvad ímahe | indrāgnī tát va-
nemahi || 9 || yát sóma á suté nára indrāgnī ájohavuh |
sáptivantā saparyávaḥ || 10 || ukthébhīr vṛitrahántamā yá
mandāná cid á girá | āngūśbaír āvivāsataḥ || 11 || táv íd
duḥśānsam mārtyam dūrvidvānsam rakshasvīnam | ābhogām
hánmanā hatam udadhīm hánmanā hatam || 12 || 18 ||

95.

Prá kshódasā dhāyasā sasra eshá sárasvatī dharūṇam
āyasi pūḥ | prabābadhānā rathyēva yāti víśvā apó mahiná
sīndhur anyāḥ || 1 || ékācetat sárasvatī nadínām śúcīr yatí
gīrbhya á samudrāt | rāyáś cétantī bhúvanasya bhūrer
ghṛitám páyo duduhe nāhushāya || 2 || sá vāvṛidhe náryo yó-
shaṇāsu vṛiṣhā śīṣur vṛiṣhabhó yajñíyāsu | sá vājīnam ma-
ghāvadbhyo dadhāti ví sātāye tanvām māmṛijīta || 3 || utá
syá nah sárasvatī jushāṇópa śṛavat subhágā yajñé asmín |

94, 1 vṛiṣṭīḥ-iva a°. 3 narā indrāgnī iti mā abhi-ṣastaye.
4 su-vṛiktīm á i°. 5 ílate. sa-bādhaḥ vāja-sātaye. 6 medhá
-sāta. 7 ávasā á. carshaṇī-sahā. m. n. d. i. 23, 9. 8 árarusho
— mārtyasya 18, 3. i. s. y. 21, 6. 9 hiraṇya-vat. áśva-vat.
10 somé. indrāgnī iti. sápti-vantā. 11 vṛitrahán-tamā. ā-vivāsataḥ.
12 duh-śānsam. dūh-vidvānsam. ā-bhogām. uda-dhīm. — 95, 1 sasre.
pra-bābadhānā rathyā-iva. 2 ékā a°. 3 vāvṛidhe. māmṛijīta.
4 jushāṇā úpa. su-bhágā.

mitájñubhir namasyaṁ iyāná rāyā yujā cid úttarā sákhi-
bhyaḥ || 4 || imā júhvānā yushmád á námobhiḥ práti stó-
maṁ sarasvati jushasva | táva śárman priyátame dádhānā
úpa stheyāma śaraṇām ná vṛikshám || 5 || ayám u te sara-
svati vásishṭho dvārāv ṛitasya subhage vy āvaḥ | vārdha
subhre stuvaté rāsi vājān yūyám pāta — || 6 || 19 ||

96.

Bṛihád u gāyishe váco 'suryā nadínām | sárasvatīm ín
mahayā suvṛiktíbbi stómair vasishṭha ródasi || 1 || ubhé
yát te mahinā subhre ándhasi adhikshiyánti pūrāvaḥ | sá
no bodhy avitrí marútsaklā códa rádho maghónām || 2 ||
bhadram íd bhadrá kṛṇavat sárasvaty ákavāri cetati vājí-
nīvati | grīṇāná jamadagnivát stuvāná ca vasishṭhavát || 3 ||
janiyánto nv ágravaḥ putriyántaḥ śudānavaḥ | sárasvantam
havāmahe || 4 || yé te sarasva ūrmáyo mádhumanto ghṛi-
taścútaḥ | tébhir no 'vitá bhava || 5 || pīpivānsam sárasva-
ta stānam yó viśvādarṣataḥ | bhakshīmáhi prajām ísham
|| 6 || 20 ||

97.

Yajñé divó nṛishádane pṛithivyā náro yátra devayávo
mádanti | índrāya yátra sávanāni sunvé gáman mādāya
prathamám váyaḥ ca || 1 || á daívyā vṛiṇimáhé 'vānsi bṛi-
haspátir no maha á sakhāyaḥ | yáthā bhávema mīlhúshe
ánāgā yó no dátā parāvataḥ pitéva || 2 || tám u jyéshṭham

95, 4 mitájñu-bhiḥ. 5 júhvānā. 6 su-bhage ví āvar ity
āvah. — 96, 1 íd mahāya suvṛiktí-bhiḥ. ródasi iti. 2 ubhé iti.
ándhasi iti adhi-kshiyánti. marút-saklā. 3 sárasvati ákava-ari.
4 jani-yántaḥ nú. putri-yántaḥ su-dānavaḥ. 5 ghṛita-ścútaḥ. 6 sá-
rasvataḥ. viśvā-darṣataḥ. pra-jām. — 97, 1 nṛi-sádane pṛithivyā.
gámat. 2 vṛiṇimahe á. mahe. ánāgā. pitā-iva.

nāmasā havírbhiḥ suśévaṃ bráhmaṇas pátim gr̥ṇīṣhe | ín-
dram ślóko máhi daívyāḥ sishaktu yó bráhmaṇo devákṛi-
tasya rájā || 3 || sá á no yónim sadatu pr̥śhtho br̥haspátir
viśvávāro yó ásti | kámo rāyāḥ suvíryasya tám dāt pārshan
no áti saścáto árishtān || 4 || tám á no arkám amṛitāya jūsh-
tam imé dhāsura amṛitāsah purājāḥ | śúcikrandam yaja-
tām pastyānām br̥haspátim anarváṇam huvema || 5 || 21 ||

tám śagmāso arushāso áṣvā br̥haspátim saha váho va-
hanti | sāhaṣ cid yásya nílavat sadhásthām nábho ná rū-
pām arushām vásānāḥ || 6 || sá hí śúciḥ śatápatraḥ sá
śundhyúr hiraṇyavāṣīr ishiráḥ svarshāḥ | br̥haspátih sá
svāveśá r̥ishvāḥ purú sákhībhya āsutim kárishthah || 7 ||
devī devásya ródasī jānitṛī br̥haspátim vāvṛidhatur ma-
hitvá | daksháyyāya dakshatā sakhāyaḥ kárad bráhmaṇe
sutārā sugādhā || 8 || iyām vām brahmaṇas pate suvṛiktīr
bráhméndrāya vajrīṇe akāri | avishtām dhīyo jigṛitām pū-
ramdhīr jajastām aryó vanúshām árātīḥ || 9 || br̥haspate yu-
vám índraś ca vásvo divyásyeṣāthe utá pāṛthivasya | dhat-
tām rayim stuvaté kíraye cid yūyám pāta — || 10 || 22 ||

98.

Ádhvaryavo 'ruṇām dugdhām aṇṣum juhótana vṛisha-
bhāya kshitínām | gaurád védīyāñ avapānam índro viśvā-
héd yāti sutásomam ichán || 1 || yád dadhishé pradīvi cārv
ānnaṃ divé-dive pītīm íd asya vakshi | utá hṛidótá mánasā
jushāṇá uśānn indra prásthitān pāhi sómān || 2 || jajñānāḥ

97, 3 su-sévaṃ. sisaktu. devá-kṛitasya. 4 viśvā-vārah. su-
-vīryasya. pārshat. 5 purā-jāḥ śúci-krandam. 6 áṣvāḥ. saha-
-vāḥ. sadhá-stham. 7 satá-patraḥ. hiraṇya-vāṣīḥ. svah-sāḥ.
su-āveśāḥ. purú. ā-sutim. 8 devī iti. ródasī iti. jānitṛī iti. vāvṛi-
dhatur. dakshata. su-tārā su-gādhā. 9 su-vṛiktīḥ bráhma í.
9^b = IV, 50, 11. 10 divyásya ísāthe iti. — 98, 1 ava-pānam.
viśvāḥ í. sutá-somam. 2 pra-dīvi. hṛidá utá. prá-sthitān.

sómam sáhase papātha prá te mātá mahimānam uvāca |
 éndra paprāthorv āntárikshaṃ yudhá devébhyo várivaṣ ca-
 kartha || 3 || yád yodháya maható mányamānān sákshāma
 tán bāhúbhiḥ śāśadānān | yád vā nṛbhir vṛta indrābhi-
 yúdhyaś tām tváyājīm sauśravasām jayema || 4 || préndra-
 sya vocam prathamā kṛtāni prá nūtanā maghāvā yá ca-
 kára | yadéd ádevīr áśahishta māyá áthābhavat kévalaḥ
 sómo asya || 5 || távedām víśvam abhítaḥ paśavyām yát
 páśyasi cákshasā sūryasya | gávām asi gópatir éka indra
 bhakshimāhi te práyatasya vásvaḥ || 6 || bṛihaspate yuvám
 indraś ca vásvo — || 7 || ²³ ||

99.

Paró mátrayā tanvā vṛidhāna ná te mahitvám ánv aṣnu-
 vanti | ubhé te vidma rájasī pṛithivyá víshṇo deva tvám
 paramásya vitse || 1 || ná te vishṇo jáyamāno ná jātó déva
 mahimnáḥ páram ántam āpa | úd astabhnā nákam řishvám
 bṛihántam dādhārtha prācīm kakúbham pṛithivyāḥ || 2 || írā-
 vati dhenumāti hí bhūtām sūyavasīnī mánushe daśasyā |
 vy āstabhnā ródasī vishṇav eté dādhārtha pṛithivīm abhíto
 mayúkhaiḥ || 3 || urúm yajñāya cakrathur u lokám janáyantā
 sūryam ushásam agním | dásasya cid vṛishaṣiprásya māyá
 jaghnáthur narā pṛitanájyeshu || 4 || indrávishṇu dṛiñhitāḥ
 śámbarasya náva púro navatīm ca śnathishṭam | śatām var-
 cínāḥ sahásraṃ ca sākám hathó apraty ásurasya vīrān || 5 ||
 iyám manishá bṛihatí bṛihántorukramā tavásā vardháyanti |

98, 3 ā i° paprātha urú a°. 4 yodháyaḥ. indra abhi-yúdhyaḥ.
 tváyā ājīm. 5 prá i°. yadā it. átha a°. 6 táva i°. gó-patīḥ.
 prá-yatasya. — 99, 1 ubhé itī. rájasī itī pṛithivyāḥ vishṇo itī.
 2 vishṇo itī (3) astabhnāḥ. 3 írāvati itī írā-vati dhenumāti itī
 itī. 4 ushásam. vṛisha-ṣiprásya māyāḥ. 5 indrávishṇu itī.
 apratī. 6 bṛihántā uru-krama.

rare vām stómam vidátheshu vishṇo pínvatam ísho vṛijá-
neshv indra || 6 || váshaṭ te vishṇav āsá ā kṛṇomi tán me
jushasva śipivishṭa havyám | várdhantu tvā sushṭutáyo gíro
me yūyám pāta — || 7 || 24 ||

100.

Nú mártó dayate sanishyán yó víshṇava urugāyāya dá-
śat | prá yáḥ satrácā mánasā yájāta etávantaṃ náryam āví-
vāsāt || 1 || tvám vishṇo sumatím viśvájanyām áprayutām
evayāvo matím dāḥ | páreo yáthā naḥ suvitásya bhúrur
áśvāvataḥ puruścandrásya rāyáḥ || 2 || trír deváḥ pṛithivím
eshá etám ví cakrame śatárcasam mahitvá | prá víshṇur
astu tavásas táviyān tveshám hy āsya sthávirasya náma
|| 3 || ví cakrame pṛithivím eshá etám kshétrāya víshṇur
mánushe daśasyán | dhruváso asya kírāyo jánāsa urukshi-
tím sujánimā cakāra || 4 || prá tát te adyá śipivishṭa ná-
māryáḥ śaṁsāmi vayúnāni vidván | tám tvā gṛṇāmi tavá-
sam átavyān ksháyantaṃ asyá rájasah parāké || 5 || kím ít
te vishṇo paricákshyam bhūt prá yád vavakshé śipivishṭó
asmi | má várpo asmád ápa gūha etád yád anyárūpaḥ sam-
ithé babhútha || 6 || váshaṭ te viśṇav — || 7 || 25 ||

Shashṭho 'dhyāyah.

101.

Tisró vácaḥ prá vada jyótiragrā yá etád duhré madhu-
doghám údhaḥ | sá vatsám kṛṇván gárbham óśbadhīnām

99, 6 vishṇo iti (7). 7 tát. śipi-vishṭa. su-stutáyah. —
100, 1 nú. vishṇave uru-gāyāya. yájate. ā-vivāsāt. 2 vishṇo iti
(6). su-matím viśvájanyām ápra-yutām eva-yávaḥ. áśva-vataḥ puru-
-candrásya. 3 śatá-arcasam. hí a°. 4 uru-kshitím su-jánimā.
5 śipi-vishṭa náma a°. 6 pari-cákshyam. śipi-vishṭáḥ. anyá-
-rūpaḥ sam-ithé. — 101, 1 jyótiḥ-agráḥ. madhu-doghám.

sadyó jātó vṛishabhó roravīti || 1 || yó vārdhana óshadhī-
 nām yó apām yó viśvasya jágato devá īṣe | sá tridhātu
 śaraṇām śarma yaṇsat trivártu jyótiḥ svabhishty āsmé || 2 ||
 starír u tvad bhávati sūta u tvad yathāvaśām tanvām ca-
 kra esháh | pitúḥ páyaḥ práti gṛibhñāti mātá téna pitá
 vardhate téna putráḥ || 3 || yásmin viśvāni bhúvanāni ta-
 sthús tistró dyávas tredhá sasrúr āpaḥ | tráyaḥ kóṣāsa upa-
 sécanāso mádhva ścotanty abhíto virapsám || 4 || idám
 vácaḥ parjányāya svaráje hṛidó astv ántaraṃ táj jujoshat |
 mayobhúvo vṛishṭáyaḥ santv asmé supippalá óshadhīr devá-
 gopāḥ || 5 || sá retodhá vṛishabháh śaśvatīnām tásminn ātmá
 jágatas tasthúshaḥ ca | tán ma řitám pátu śatáśāradāya
 yūyám pāta — || 6 || 1 ||

102.

Parjányāya prá gāyata divás putráya mīlhúshe | sá no
 yávasam ichatu || 1 || yó gárbham óshadhīnām gávām kri-
 nóty árvatām | parjányāḥ puruṣhñām || 2 || tasmā íd āsyē
 hávīr juhótā mádhumattamam | ilām naḥ samyátam karat
 || 3 || 2 ||

103.

Samvatsaráṃ śaśayāná brāhmaṇā vratacārīṇaḥ | vácam
 parjanyaajinvitām prá maṇḍúkā avādishuḥ || 1 || divyá ápo
 abhí yád enam áyan dṛitiṃ ná śúshkam sarasí śáyānam |
 gávām áha ná mājúr vatsínīnām maṇḍúkānām vagnúr átrā
 sám eti || 2 || yád īm enāñ uṣató abhy ávarshīt trīshyāvataḥ

101, 2 tri-dhātu. tri-vártu. su-abhishtí asmé *iti*. 3 sūte.
 yathā-vasám. cakra. 4 upa-sécanāsaḥ mádhvaḥ. vi-rapsám. 5 sva-
 rāje. tát. mayā-bhúvaḥ. asmé *iti* su-pippalāḥ. devá-gopāḥ.
 6 retah-dhāḥ. tát māt. śatá-śāradāya. — 102, 3 tasmai. juhóta.
 sam-yátam. — 103, 1 śaśayānāḥ brāhmaṇāḥ vrata-cārīṇaḥ. parjanya-
 -jinvitām. 2 sarasí *iti*. átra. 3 abhí.

prāvṛṣhy āgatāyām | akhkhaliṅṛityā pitāraṃ nā putrō anyō
 anyām ūpa vādantam eti || 3 || anyō anyām ānu gribhṇāty
 enor apām prasargé yād āmandishātām | maṇḍūko yād
 abhivṛishṭaḥ kánishkan pṛiṣṇiḥ samprīṅkté hárítēna vācam
 || 4 || yād eshām anyō anyāsyā vācam śāktāsyeva vādati
 śikshamāṇaḥ | sārvaṃ tād eshām samṛídheva pārva yāt su-
 vāco vādathanādhīy apsú || 5 || 3 ||

gómāyur éko ajámāyur ékaḥ pṛiṣṇir éko háríta éka
 eshām | samānām nāma bíbhṛato vírūpāḥ purutrā vācam
 pipiṣur vādantaḥ || 6 || brāhmaṇāso atirātré nā sóme sáro
 ná pūrṇām abhíto vādantaḥ | samvatsarāsyā tād āhaḥ pári
 shṭha yān maṇḍūkāḥ prāvṛishṇam babhūva || 7 || brāhmaṇā-
 saḥ somíno vācam akrata bráhma kṛiṇvántaḥ parivatsarī-
 ṇam | adhvarýāvo gharmināḥ sishvidānā āvīr bhavanti
 gúhyā ná ké cit || 8 || devāhitim jugupur dvādaśāsyā řitūṃ
 náro ná prá minanty eté | samvatsaré prāvṛishy āgatāyām
 taptā gharṃā aṣṇuvate visargám || 9 || gómāyur adād ajá-
 māyur adāt pṛiṣṇir adād dháríto no vásūni | gávām maṇḍ-
 ūkā dādātaḥ śatāni sahasrasāvé prá tiranta áyuh || 10 || 4 ||

104.

Índrāsomā tápatam ráksha ubjátam ny ārpayatam vṛi-
 shaṇā tamovṛidhaḥ | párā řiṇītam acíto ny ōshatam hatām
 nudéthām ní řiṣītam atrīṇaḥ || 1 || índrāsomā sám aghāśaṇ-
 sam abhy āghām tápur yayastu carúr agnivāñ iva | bra-
 hmadvíshe kravyāde ghorācakshase dvésho dhattam anavā-

103, 3 ā-gatāyām akhkhaliṅṛityā. 4 pra-sargé. abhí-vṛishṭaḥ
 kániskan. sam-prīṅkté. 5 śāktāsyā-iva. samṛídha-iva. su-vācaḥ
 vādathana á°. 6 gó-māyuh (10). ajá-māyuh (10). ví-rūpāḥ.
 7 atirātré. āhar iti. stha yāt. 8 sisvidānāḥ. gúhyāḥ. 9 devā
 -hitim. dvādaśāsyā. ā-gatāyām taptāḥ. vi-sargám. 10 hárítaḥ.
 maṇḍūkāḥ. sahasra-sāvé. tirante. — 104, 1 ní a°. tamah-vṛidhaḥ.
 ní o°. 2 aghā-śaṇsam abhí a°. brahma-dvíshe kravya-āde ghorā-
 -cakshase.

yám kimīdīne || 2 || indrāsomā dushkrīto vavré antár anā-
rambhaṇé tāmāsi prá vidhyatam | yáthā nátaḥ púnar ékaś
canódáyat tát vām astu sáhase manyumác chávah || 3 || in-
drāsomā vartáyatam divó vadhám sám prithivyá agháṣaṇ-
sāya tárhaṇam | út takshatam svaryām párvatebhyo yéna
ráksho vāvṛidhānām nijúrvathaḥ || 4 || indrāsomā vartáya-
tam divás páry agnitaptébbhir yuvám ásmahanmabhiḥ | tá-
purvadhebbhir ajárebhir atríno ní pársāne vidhyatam yantu
nisvarám || 5 || 5 ||

indrāsomā pári vām bhūtu viśváta iyám matīḥ kakshyá-
ṣveva vājínā | yám vām hótrām parihinómi medháyemā
bráhmāṇi nṛipátīva jinvatam || 6 || práti smarethām tujá-
yadbhir évair hatám druho raksháso bhaṅgurávataḥ | in-
drāsomā dushkríte má sugám bhūd yó naḥ kadá cid abhi-
dāsati druhá || 7 || yó mā pákena mánasā cārantam abhi-
cáshte ánṛitebhir vácobhiḥ | ápa iva káśínā sámgrībhītā
ásann astv áсата indra vaktá || 8 || yé pákaśaṇsám vihá-
ranta évair yé vā bhadram dūsháyanti svadhábhiḥ | áhaye
vā tán pradádātu sóma á vā dadhātu níṛṛiter upásthe || 9 ||
yó no rásam dípsati pitvó agne yó áśvānām yó gávām
yás tanúnām | ripú stená steyakṛíd dabhrám etu ní shá
hīyatām tanvā tánā ca || 10 || 6 ||

paráh só astu tanvā tánā ca tísrah prithivír adhó astu
viśvāḥ | práti śushyatu yáso asya devā yó no dívā dípsati
yáš ca náktam || 11 || suvijñānām cikitúshe jánāya sác cá-
sac ca vácasī paspridhāte | táyor yát satyám yatarád ríjīyas

104, 3 duh-krītaḥ. ná á°. caná ut-áyat. manyu-mát ś°. 4 aghá-
-saṇsāya. vāvṛidhānām ni-júrvathaḥ. 5 agni-taptébbhiḥ. ásmahanma-
-bbhiḥ tápuh-vadhebbhiḥ. ni-svarám. 6 kakshyá áśvā-iva. pari-
-hinómi medháya imā. nṛipátīveti nṛipátī-iva. 7 bhaṅgurá-vataḥ.
duh-kríte. su-gám. abhi-dāsati. 8 abhi-cáshte. sám-grībhītāḥ.
ásataḥ. 9 páka-śaṇsám vi-hārante. pra-dádātu. niḥ-ṛiteḥ upá-
-sthe. 10 ripúḥ stenāḥ steya-kṛít. sáh. 11 devāḥ. 12 su-
-vijñānām. sác ca ásat. vácasī iti paspridhāte iti.

tád ít sómo 'vati hánty ásat || 12 || ná vā u sómo vṛijinām
hinoti ná kshatṛiyam mithuyā dhārāyantam | hānti rāksho
hānty ásad vādantam ubhāv índrasya prásitau sayāte || 13 ||
yádi vāhām áñritadeva ása mógham vā devāñ apyūhé
agne | kím asmábhyam jātavedo hṛiṇishe droghavācas te
nirīthām sacantām || 14 || adyā mūrīya yádi yātudhāno
ásmi yádi váyus tatāpa púrushasya | ádhā sá vīraír daṣā-
bhir ví yūyā yó mā mógham yātudhānéty áha || 15 || 7 ||

yó máyātum yātudhānéty áha yó vā rakshāḥ śúcir
asmíty áha | índras tám hantu mahatā vadhéna vísvasya
jantór adhamás padīṣṭa || 16 || prá yā jīgāti khargáleva
náktam ápa druhā tanvām gúhamānā | vavrāñ anantāñ áva
sā padīṣṭa grāvāṇo ghnantu rakshása upabdaíḥ || 17 || ví
tishṭhadvham maruto vikshv íchāta grībhāyāta rakshásah
sám pinasṭana | váyo yé bhūtví patáyanti naktābhir yé vā
rípo dadhiré devé adhvaré || 18 || prá vartaya divó ásmā-
nam indra sómaṣitam maghavan sám śiṣādhi | prāktād
ápāktād adharád údaktād abhí jahi rakshásah párvatena
|| 19 || etá u tyé patayanti śváyātava índram dipsanti dip-
sávó 'dābhyam | śiṣíte śakráḥ píṣunebhyo vadhām nūnām
sṛijad aśānim yātumádbhyah || 20 || 8 ||

índro yātūnām abhavat parāśaró havirmáthīnām abhy
āvívāsatām | abhíd u śakráḥ paraśúr yáthā vānam pátreva
bhindán satá eti rakshásah || 21 || úlūkayātum śuśulūkayā-
tum jahí śváyātum utá kókayātum | suparnáyātum utá
grīdhrayātum dṛishádeva prá mṛiṇa rāksha indra || 22 || má

104, 12 ásat (13). 13 vai. prá-sitau sayāte iti. 14 vā a°
ánrita-devah. api-ūhé. jāta-vedah. drogha-vācah. niḥ-rīthām.
15 adyā. yātu-dhānah. vā ā°. púrushasya ádha. yūyāḥ. yātu-dhāna
íti (16). 16 mā á°. asmi íti. 17 khargálā-iva. 18 vikshú
i°. 19 sóma-ṣitam. 20 eté. śváyātavah. dipsávah á°. 21 parā-
śarāḥ haviḥ-máthīnām abhí ā-vívāsatām abhí íti. pátṛā-iva. 22 úlūka-
yātum śuśulūka-yātum. śváyātum. kóka-yātum suparnáyātum.
grīdhra-yātum dṛishádā-iva.

no rāksho abhī naḥ yātumāvatām āpochatu mithunā yā ki-
mīdīnā | pṛithivī naḥ pāṛthivāt pātv ānhaso 'ntārikshaṃ div-
yāt pātv asmān || 23 || īndra jahī pūmānsaṃ yātudhānam
utā striyam māyāyā śāśadānām | vīgrīvāso mūradevā ri-
dantu mā té dṛiṣan sūryam uccārantam || 24 || prāti ca-
kshva vī cakshvéndraḥ ca soma jāgrītam | rākshobhyo va-
dhām asyatham aśāniṃ yātumādbhyaḥ || 25 || १ ||

Shashṭho 'nuvākaḥ.

SAPTAMAM MAṆḌALAM.

104, 23 yātu-māvatām āpa u°. 24 yātu-dhānam. vī-grīvāsaḥ
mūra-devāḥ. ut-cārantam. 25 cakshva i°.

1.

Má cid anyád ví saṁsata sákhāyo má rishanyata | ín-
dram ít stotā vṛishanaṁ sácā suté mūhur ukthá ca saṁ-
sata || 1 || avakrakshīṇaṁ vṛishabhāṁ yathājúraṁ gāṁ ná
carshaṇīsāham | vidvēshaṇaṁ samvānanobhayamkarām mān-
hishṭham ubhayāvinam || 2 || yác cid dhí tvā jánā imé nānā
hávanta ūtāye | asmákam bráhmedám indra bhūtu té 'hā
vīsvā ca vārdhanam || 3 || ví tartūryante maghavan vi-
pascíto 'ryó vípo jánānām | úpa kramasva pururūpam á
bhara vājāṁ nēdishṭham ūtāye || 4 || mahé caná tvām adri-
vaḥ párā sulkāya deyām | ná sahasrāya nāyūtāya vajrivo
ná śatāya śatāmagha || 5 || 10 ||

vāsyāñ indrāsi me pitúr utá bhrátur ábhuñjataḥ | mātá
ca me chadayathaḥ samā vaso vasutvanāya rádhase || 6 ||
kvēyatha kvéd asi purutrā cid dhí te mánah | álarshi
yudhma khajakṛit puramḍara prá gāyatrā agāsishuḥ || 7 ||
prásmai gāyatrām arcata vāvátur yáḥ puramḍaráḥ | yábhiḥ
kāṇvāsyópa barhír āsádam yásad vajrí bhinát púraḥ || 8 ||
yé te sánti daśagvīnaḥ śatīno yé sahasrīnaḥ | áśvāso yé te
vṛishāṇo raghudrúvas tébhir nás túyam á gahi || 9 || á tv

1, 1 stota. 2 ava-krakshīṇam. yathā a°. carshaṇi-sāham
vi-dvēshaṇam sam-vānanā ubhayam-karām. 3 yāt. hí. hāvante.
bráhma i°. te áhā. 4 vipaḥ-citaḥ. puru-rūpam. 5 ná a°.
sata-magha. 6 indra asi. vaso iti. 7 kvā i° kvā it. hí. khaja
-kṛit puram-ḍara. 8 prá a°. vavātuh. puram-daráḥ. kāṇvāsyā
úpa. ā-sádam. 9 daśa-gvīnaḥ. raghu-drúvaḥ.

ādyā sabardūghām huvé gāyatrāvepasam | indram dhenúm
sudūghām ānyām īsham urúdhārām arañkṛitam || 10 || 11 ||

yāt tudāt sūra étaṣam vañkú vātasya parūmā | váhat
kútsam ārjuneyām śatákratuḥ tsárad gandharvām ástṛitam
|| 11 || yá pité cid abhiśrīṣhaḥ purá jatrúbhya ātrídah |
sámdhātā samdhīm maghāvā purūvásur īshkartā víhrutam
púnah || 12 || má bhūma nīshṭyā ivéndra tvád áraṇā iva |
vánāni ná prajahitāny adriyo duróshāso amanmahī || 13 ||
ámanmahíd anāśávo 'nugrásas ca vṛitrahan | sakṛít sú te
mahatā sūra rádhasānu stómam mudīmahi || 14 || yádi stó-
mam máma śrávad asmákam índram índavaḥ | tiráh paví-
tram sasṛivānsa āśávo mándantu tugryāvṛídah || 15 || 12 ||

á tv ādyā sadhástutim vāvātuḥ sákhyur á gahi | úpa-
stutir maghónām prá tvāvatv ádhā te vaṣṇi sushṭútīm
|| 16 || sotá hí sómam ádribhir ém enam apsú dhāvata |
gavyā vástreva vāsáyanta ín náro nír dhukshan vaksháṇa-
bhyaḥ || 17 || ádha jímó ádha vā divó bṛiható rocanád ádhi |
ayá vardhasya tanvā girá máma jātá sukrato pṛiṇa || 18 ||
índrāya sú madántamam sómam sotā vāreṇyam | śakrá
enam pīpayad víśvayā dhīyā hinvánām ná vājayúm || 19 ||
má tvā sómasya gáldayā sádā yācam ahám girá | bhúrñim
mṛigúm ná sávaneshu eukrudham ká īśānam ná yācīshat
|| 20 || 13 ||

mádeneshítām mádam ugrām ugréṇa śávasā | víśveshām
tarutáram madaeyútam máde hí shmā dúdāti nah || 21 ||
śévāre vāryā purú devó mártāya dāśúshe | sá sunvaté ca

1, 10 tú a° sabah-dúghām. gāyatrā-vepasam. su-dúghām. urú
-dhārām aram-kṛitam. 11 vankú *iti*. śatá-kratuḥ. 12 abhi-
-srīṣhaḥ. ā-trídah sám-dhātā sam-dhīm. puru-vásur. ví-hrutam
púnar *iti*. 13 nīshṭyā-iva i°. pra-jahitūni. 14 ámanmahī *it*.
vṛitra-han. rádhasā ānu. 15 tugrya-vṛídah. 16 á. t. á. 10.
sadhá-stutim vavātuḥ. úpa-stutīḥ. tvā a° ádha. su-stutīm. 17 sotá.
á im. vástre-iva. *it*. 18 máma á. sukrato *iti* su-krato. 19 sota.
enam. 21 mádena i°. mada-eyútam. sma.

stuvaté ca rāsate viśvágūrto arishṭutāḥ || 22 || éndra yāhi
mātsva citréṇa deva rādhasā | sáro ná prāsy udáram sápi-
tibhir á sómebhir urú sphirám || 23 || á tvā sahásram á sa-
tām yuktá ráthe hiraṇyáye | brahmayújo háraya indra ke-
śño váhantu sómapítaye || 24 || á tvā ráthe hiraṇyáye hári
mayúraṣepyā | śitipriṣṭhā vahatām mádhvo ándhaso vi-
vákshaṇasya pítaye || 25 || 14 ||

píbā tv āsyā girvaṇaḥ sutāsyā pūrvapā iva | páriśhkri-
tasya rasína iyám āsutīṣ cārur mādāya patyate || 26 || yá
éko ásti daṇsínā mahān ugró abhí vrataíḥ | gámat sá
ṣiprí ná sá yoshad á gamad dhávam ná pári varjati || 27 ||
tvám púram carishṇvām vadhaíḥ śúshṇasya sám piṇak |
tvám bhá ánu caro ádha dvitá yád indra hávyo bhúvah
|| 28 || máma tvā súra údite máma madhyámdine diváḥ |
máma prapitvé apiśarvaré vasav á stómāso avṛitsata || 29 ||
stuhí stuhí eté ghā te mánhishṭhāso maghónām | ninditá-
śvaḥ prapathí paramajyā maghásya medhyātithe || 30 || 15 ||

á yád āsvān vānanvataḥ śraddháyāhām ráthe ruhám |
utá vāmāsyā vásunaṣ ciketati yó ásti yádvah paśúḥ || 31 ||
yá ríjrá máhyam māmahé sahá tvacá hiraṇyáya | eshá víś-
vāny abhy āstu saúbhagāsaṅgásya svanádrathaḥ || 32 || ádha
pláyogir áti dāsad anyān āsaṅgó agne daśábhiḥ sahásraiḥ |
ádhokshaṇo dáśa máhyam rúṣanto naíá iva sáraso nír
atishṭhan || 33 || ánv asya sthūrám dadṛiṣe purástād anasthá
ūrúr avarámbamāṇaḥ | śásvati náry abhicákshyāha súbhad-
ram aya bhójanam bibharshi || 34 || 16 ||

1, 22 viśvā-gurtaḥ ari-stutāḥ. 23 á i°. sápiṭi-bhiḥ. 24 yuktāḥ.
brahma-yújah. sóma-pítaye. 25 hári *iti* mayúra-ṣepyā śiti-prishṭhā.
26 píba tú a°. pūrvapāḥ-iva pári-kritasya. ā-sutíḥ. 27 hávam.
29 súra út-ite. pra-pitvé api-śarvaré vaso *iti*. 30 stuhí *it*. gha.
ninditá-śvaḥ pra-pathí parama-jyāḥ. medhya-atithe. 31 śraddháyā
a°. 32 māmahé. abhí a° saúbhagā ā-saṅgásya svanáṭ-rathaḥ.
33 ā-saṅgāḥ. ádha u°. 34 ava-rámbamāṇaḥ. nári abhi-cákshya
aha sú-bhadrām.

2.

Idaṃ vaso sutám ándhaḥ píbā súpūrṇam udáram | áná-
bhayin rarimá te || 1 || nṛíbhír dhūtáḥ suto áśnair ávyo vá-
raiḥ páripūtaḥ | áśvo ná niktó nadíṣhu || 2 || tām te yávam
yáthā góbhiḥ svādúm akarma śrīñántaḥ | índra tvāsmín
sadhamáde || 3 || índra ít somapá éka índraḥ sutapá viśvá-
yuh | antár deván mártyañś ca || 4 || ná yám śukró ná dúr-
āśīr ná tṛiprá uruvyácasam | apasprīñvaté suhárdam
|| 5 || 17 ||

góbhir yád im anyé asmán mṛigám ná vrā mṛigáyante |
abhītsáranti dhenúbhiḥ || 6 || tráya índrasya sómāḥ sutásah
santu devásya | své ksháye sutapávnah || 7 || tráyaḥ kósā-
sa ścotanti tistrāś camvāḥ súpūrṇāḥ | samāné ádhi bhār-
man || 8 || śúcīr asi purunishṭhāḥ kshīraír madhyatá āśīrtah |
dadhná mándishṭhah śúrasya || 9 || imé ta índra sómās
tīvṛá asmé sutásah | śukrá āśīram yācante || 10 || 18 ||

tāñ āśīram puroḷāṣam índremám sómam śrīñihī | reván-
tam hí tvā śrīñómi || 11 || hṛitsú pītáso yudhyante durmá-
dāso ná sūrāyām | údhar ná nagná jarante || 12 || revāñ íd
reváta stotá syát tvāvato maghónaḥ | préd u harivaḥ śru-
tásya || 13 || ukthám caná śasyámānam ágor arír á eiketa |
ná gāyatrām gīyámānam || 14 || má na índra pīyatnāve má
śārdhate párá dāḥ | śíkshā śacīvaḥ śacībhiḥ || 15 || 19 ||

vayám u tvā tadídarthā índra tvāyántaḥ sákhāyaḥ |
kāñvā ukthébhír jarante || 16 || ná ghem anyád á papana
vájrinm apáso návishṭau | távéd u stómam eiketa || 17 ||

2, 1 vaso *iti*. píba sú-pūrṇam. rarimá. 2 pári-pūtaḥ. 3 tvā
a° sadha-māde. 4 soma-pāḥ. suta-pāḥ viśvá-āyuh. 5 dúh-āśīh.
uru-vyácasam apa-sprīñvaté su-hārdam. 6 asmát. vrāḥ. abhi-
tsáranti. 7 suta-pávnah. 8 kósāsaḥ. sú-pūrṇāḥ. 9 purunihī
-sthāḥ. ā-sīrtah. 10 te. asmé *iti*. ā-sīram (11). 11 índra i°. 12 dúh-mádasah. údhar. nagnāḥ. 13 revátah. prá ít. 15 śíksha.
16 v. u. t. VI, 15, 19. tadít-arthāḥ. 17 gha im. táva ít.

ichānti devāḥ sunvāntaṃ nā svāpnāya spṛihayanti | yānti
pramādam ātandrāḥ || 18 || ó shú prá yahi vájebhir má
hrīṇīthā abhy āsmān | mahān iva yúvajānīḥ || 19 || mó shv
ādyā durhāpāvaṃ sāyāṃ karad āré asmāt | aṣṭirā iva jā-
mātā || 20 || 20 ||

vidmā hy āsya vīrāsya bhūridāvarīm sumatīm | trishū
jātāsya mātānsi || 21 || á tú shīṇa kāṇvamantaṃ nā ghā
vidma śavasānāt | yaśāstaraṃ śatāmūteḥ || 22 || jyēsthena
sotar indrāya sōmaṃ vīrāya śakrāya | bhārā pīban nāryāya
|| 23 || yó védishtho avyathīshv āśvāvantaṃ jaritṛībhyah |
vājāṃ stotṛībhyo gōmantaṃ || 24 || pāṇyam-pāṇyam it so-
tāra ā dhāvata mādyaṃ | sōmaṃ vīrāya śūraya || 25 || 21 ||

pāta vṛitrahā sūtām ā gha gaman nāré asmāt | ní ya-
mate śatāmūtiḥ || 26 || éhā hāri brahmayūja śagnā vaksha-
taḥ sākḥayam | gīrbhīḥ śrutāṃ gīrvanasaṃ || 27 || svadāyah
sōmā ā yahi śṛitāḥ sōmā ā yāhi | śiprīm rīshīvaḥ śācīvo
nāyām āchā sadhamādam || 28 || stūtaḥ ca yās tyā vārdhanti
mahé rādhasa nṛimāya | indra kārīṇaṃ vṛidhāntaḥ || 29 ||
gīraḥ ca yās te gīrvāha ukthā ca tūbhyam tāni | satrā
dadhiṇé śāvānsi || 30 || 22 ||

evēd eshā tuvikūrmīr vājaṃ éko vājrahastaḥ | sanād
ānṛikto dayate || 31 || hānta vṛitrāṃ dākshīṇenēndraḥ purū
puruḥitāḥ | mahān mahībhīḥ śācībhīḥ || 32 || yāsmīn vīśvas
carshaṇāya utā cyautnā jṛāyaṃsi ca | ānu ghēn mandī ma-
ghōnaḥ || 33 || eshā etāni cakārēndro vīśva yó 'ti sṛīṇvē |
vājadāva maghōnām || 34 || prābharta rātham gavyāntam
apākāc cid yām āvati | inó vāsu sá hī vólha || 35 || 23 ||

2, 18 pra-mādam. 19 ó *iti* sú. abhi a°. yúva-jānīḥ. 20 mó
iti sú a° durhāpāvaṃ. 21 vidmā hī a°. bhūri-dāvarīm su-matīm.
22 tú shīṇa. gha. śatām-uteḥ. 23 bhārā pībat. 24 āśva-vantaṃ.
26 vṛitra-hā. gha gaman nā a°. śatām-ūtiḥ. 27 á hā hāri *iti*
brahma-yūja. 28 rīshi-vaḥ. ná a° āchā sadha-mādam. 31 evā
it. tui-kūrmīḥ. vāja-hastaḥ. 32 dākshīṇena i° purū puru-
hitāḥ. 33 ghā it. 34 cakara i°. āti. vāja-dava. 35 prābharta. apakāc.

sūnitā vipro ārvadbhir hāntā vṛitrām nṛbhiḥ śūrah |
 satyo 'vitā vidhāntam || 36 || yājadhvānam priyamedhā in-
 draṃ satrācā mānasā | yó bhūt sōmaiḥ satyāmadvā || 37 ||
 gāthāśravasam sāt-patim śrāvaskāmam purutnānam | kāṇ-
 vaso gātā vājīnam || 38 || yā ritē cid gās padēbhyo dāt
 sākḥā nṛbhyah śācivān | yé asmin kāmam āśriyan || 39 ||
 itthā dhīvantam adriṇah kāṇvām mēdhyātithim | meshó
 bhūtó 'bhī yānn āyah || 40 || śikṣhā vibhindo asmai catvāry
 ayūtā dādat | aśtā parāḥ sahāsrā || 41 || utā sú tyé pa-
 yovṛidhā māki rūpasya nāptyā | janitvanāya māmāhe
 || 42 || 24 ||

3.

Pibā sutāsya rasīno mātṣvā na indra gómataḥ | āpīr no
 bodhi sadhanādyo vṛidhē 'smān avantu te dhīyah || 1 ||
 bhūyāma te sumataū vājīno vayām mā na star abhūnā-
 taye | asnān citrābhir avatād abhīśtībhir ā naḥ summēshu
 yāmaya || 2 || imā u tvā purūvaso gīro vardhantu yā māma |
 pāvakāvarṇaḥ śucayo vipaścīto 'bhī stōmair anūshata || 3 ||
 ayām sahāsrām ṛṣhibhiḥ sāhaskṛitah samudrā iva papra-
 the | satyāḥ sō asya mahimā grīṇe śāvo yajñēshu vipra-
 rājye || 4 || indram īd devātātaya indram prayaty ādhivaré |
 indraṃ samīké vanīno havāmaha indraṃ dhānasya sātīye
 || 5 || 25 ||

indro malmā rōdasī paprathae chāva indrah sūryam aro-
 cayat | indre ha vīśvā bhūvanāni yemira indre suvānāsa

2, 36 satyāḥ a°. 37 yājadhva c° priya-medhāḥ. satyā-madvā.
 38 gāthā-śravasam sāt-patim śrāvah-kāmam puru-tmānam. 40 mēdhyā-
 -atithim. bhūtāḥ a°. 41 śikṣha vibhindo *iti* vi-bhindo. aśtā.
 42 tyé *iti* payah-vṛidhā māki *iti*. māmāhe. — 3, 1 piba. mātṣva.
 sadha-mādyah vṛidhē a°. 2 su-mataū. naḥ. abhī-mūtaye. yāmaya.
 3 puruvaso *iti* puru-vaso. yāḥ. pāvakā-varṇaḥ. vipaḥ-cītaḥ. 4 sāhah
 -kṛitah. vipra-rājye. 5 devā-tātaye. pra-yati a°. sam-īké. havā-
 mahe. 6 rōdasī *iti* paprathat ṣ°. yemire.

indavaḥ || 6 || abhī tvā pūrvāpītaya indra stómebhir āyā-
vaḥ | samīcīnāsa ṛibhāvaḥ sām asvaran rudrā grīnanta
pūrvyam || 7 || asyéd indro vāvṛidhe vṛishṇyam śavo mādē
sutāsya vishṇavi | adyā tām asya mahimānam āyāvó 'nu
shṭuvanti pūrvāthā || 8 || tát tvā yāmi suvīryam tát bráhma
pūrvacittayē | yēnā yātibhyo bhrīgave dhāne hité yēna prā-
skaṇvam āvitha || 9 || yēnā samudrām āsṛijo mahīr apās tát
indra vṛishṇi te śavaḥ | sadyāḥ só asya mahimā ná sam-
náse yām kshonīr anucakradé || 10 || 26 ||

ṣagdhī na indra yāt tvā rayīm yāmi suvīryam | ṣagdhī
vājāya prathamām sīśhāsate ṣagdhī stómāya pūrvya || 11 ||
ṣagdhī no asyā yād dha paurām āvitha dhīya indra sīśhā-
sataḥ | ṣagdhī yāthā rūṣamam ṣyāvakaṁ kṛīpam indra
prāvaḥ svāṇaram || 12 || kán návyo atasīnām turó grīnīta
mártyaḥ | nahī nv āsya mahimānam indriyām svār grīnānta
ānaśūḥ || 13 || kád u stuvānta ṛitayanta devāta rīshih kó
vīpra ohte | kadā hávam maghavann indra sunvatāḥ kád
u stuvatā á gamah || 14 || úd u tyé mádhumatāmā gīra
stómāsa īrate | satrājīto dhanasā ákshītotoyo vājayānto rá-
thā iva || 15 || 27 ||

kānyā iva bhrīgavaḥ sūryā iva vīśvam íd dhítām
ānaśūḥ | indram stómebhir mahāyanta āyāvaḥ priyāmedhāso
asvaran || 16 || yukshvā hí vṛitrahantama hāri indra parāvā-
taḥ | arvācīnó maghavan sómāpītaya ugrā rīshvēbhir á gahi
|| 17 || imé hí te kārāvo vāvaśūr dhiyā vīprāso medhāsā-
taye | sá tvām no maghavann indra girvaṇo venó ná

3, 7 a. t. p. 19, 9. sam-īcīnāsaḥ. rudrāḥ. 8 asyā ít. va-
vṛidhe. adyā. āyāvaḥ ānu stuvanti. 9 su-vīryam (11). pūrvā
-cittaye yēna. 10 yēna. sam-nāse. anu-cakradé. 11 ṣagdhī.
sīśhāsate. 12 ṣagdhī. ha. sīśhāsataḥ. prā á svāḥ-naram. 13 kát.
nahī nú a°. 14 devātā. 15 mádhumat-tāmāḥ gīrah. satrā
-jitaḥ dhana-sūḥ ákshita-utayah. 16 priyā-medhāsaḥ. 17 yuk-
shvā. vṛitrahān-tama hāri íti. sōma-pitaye. 18 medhā-sātaye.

śṛiṇudhī hāvam || 18 || nīr indra bṛihatībhyo vṛitrām dhā-
nubhyo asphuraḥ | nīr ārbudasya mṛigayasya māyīno nīḥ
pārvatasya gā ājah || 19 || nīr agnāyo rurueur nīr u sūryo
nīḥ sōma indriyō rāsah | nīr antārikshād adhamo mahām
āhim kṛishē tād indra paūṁsyam || 20 || ²⁸ ||

yām me dūr indro marūtaḥ pākasthāmā kaūrayāṇaḥ |
viśveshām tmānā śobhishtham ūpeva divī dhāvamānam
|| 21 || rōhitam me pākasthāmā sudhūram kakshyaprām |
ādād rāyō vibōdhanam || 22 || yāsmā anyē dāsa prāti dhū-
ram vāhanti vāhmayah | āstaṁ vāyo nā tūgryam || 23 || ātmā
pitūs tanūr vāsa ojadā abhyāñjanam | turīyam id rōhitasya
pākasthāmānam bhojām dātāram abravam || 24 || ²⁹ ||

4.

Yād indra prāg āpāg ūdañ nyāg vā hūyāse nṛībhiḥ |
sīma purū nṛishūto asy ānavé 'si praśardha turvāse || 1 ||
yād vā rūme rūsame śyāvake kṛīpa indra mādāyase sácā |
kāṇvāsas tvā brāhmabhi stōmavāhasa indrā yachanty ā
gali || 2 || yāthā gaurō apā kṛitām tṛishyann ēty āvériṇam |
āpitvė naḥ prapitvė tūyam ā gali kāṇveshu sū sácā pība
|| 3 || mādantū tvā maghavann indréndavo rādhodéyāya
sunvaté | āmūshyā sōmam apibaṣ camū sutām jyēsthām
tād dadhishe sāhaḥ || 4 || prā cakre sāhasā sāho babhāñja
manyūm ōjasā | viśve ta indra pṛitanāyāvo yaho nī vṛikshā
iva yemire || 5 || ³⁰ ||

sahāsreṇeva sacate yaviyūdhā yās ta ānaḥ ūpastutim

3, 18 śṛiṇudhī. 21 pāka-sthamā (22). ūpa-iva. 22 su
-dhūram kakshya-prām. vi-bōdhanam. 23 yāsmā. 24 ojaḥ
-dāḥ abhi-āñjanam. pāka-sthamānam. — 4, 1 ūdak. sīma purū nṛi
-sutaḥ ānavé āsi pra-śardha. 2 kṛīpe. brāhma-bhiḥ stōma-vāhasaḥ
indra ā. 3 āva i^o a-pitvė. pra-pitvė. 4 indra i^o-rādhaḥ
-déyaya. a-mūshya. camū iti. 5 te. yaho iti. 6 sahāsreṇa-iva.
yavi-yūdhā. te. ūpa-stutim.

putrām prāvargāṃ kṛṇute suvīrye dāśnōti nāmaūktibhiḥ
 || 6 || mā bhema mā śramishmogrāsya sakhyé tāva | mahāt
 te vṛiṣṭho abhicākshyaṃ kṛtām pāsyema turvāṣaṃ yādum
 || 7 || savyām ānu sphigyaṃ vāvase vṛiṣhā nā dānō asya
 roshati | mādhvā sūm-pṛiktāḥ sārāghēṇa dhenāvas tūyām
 éhi drāvā pība || 8 || aśvī rathī surūpā id gómān id indra
 te sākḥā | svātrabhājā vāyasā sacate sādā candró yāti sa-
 bhām ūpa || 9 || rīṣyo nā tṛiṣhyann avapānam ā gahi pībā
 sōmam vāṣān ānu | nīmēghamāno maghavan divé-diva óji-
 shtham dadhishe sāhaḥ || 10 || 31 ||

ādhvaryo drāvāyā tvām sōmam indraḥ pipāsati | ūpa
 nūmāṃ yuyuje vṛiṣhaṇā hārī ā ca jagāma vṛitrahā || 11 ||
 svayam cit sá manyate dāśurir jāno yātrā sōmasya tṛim-
 pāsi | idam te ānam yūjyam sāmukshitam tāsychi prā
 dravā pība || 12 || ratheshthāyādhvaryavaḥ sōmam indrāya
 sotana | ādhi bradhmāsyādrayo ví cakshate sunvānto dā-
 śvādhvaram || 13 || ūpa bradhmāṃ vāvātā vṛiṣhaṇā hārī in-
 dram apāsu vakshataḥ | arvāñcam tvā sāptayo dhvaraśrīyo
 vāhantu sávanéd ūpa || 14 || prā pūshāṇam vṛiṇmahe yūj-
 yāya purūvāsum | sá śakra śiksha puruhūta no dhiyā tūje
 rāyē vimocana || 15 || 32 ||

sām naḥ śiṣṭhi bhurījor iva kshurām rāsva rāyó vimo-
 cana | tvé tán naḥ suvédam usríyam vāsu yām tvām hi-
 nōshhi mártiyam || 16 || vémi tvā pūsham vṛiṇjāse vémi stó-
 tava āghṛiṇe | ná tāsya vemy āraṇam hí tát vaso stushé
 pajráya sāmne || 17 || párá gāvo yāvasam kác cid āghṛiṇe

4, 6 su-vīrye. nāmaūkti-bhiḥ. 7 śramishma u°. abhi-cākshyam.
 8 vavase. sūm-pṛiktāḥ. ā ihi drāva. 9 su-rupāḥ. svātra-bhājā.
 10 avā-pānam. pība. nīmēghamānaḥ. divé-dive. 11 adhvaryo
 ihi drāvāya. hārī ihi (14). vṛitra-hā. 12 yātra. sām-ukshitam
 tāsya ā ihi. drava. 13 rathe-sthāya a°. bradhmāsyā ā°. dāśū
 -adhvaram. 14 vāvātā. apā-su. sāptayo — ūpa 47. 8. 15 purū
 -vāsum. puru-huta. vi-mocana (16). 16 tvé ihi tát. su-védam.
 17 stótave. vaso ihi. 18 kāt.

nītyaṃ rékṇo amartya | asmákam pūshann avitá śivó bhava
mānhishṭho vājasātaye || 18 || sthūrāṃ rádhaḥ śatáśvam ku-
ruṅáśya dívishṭishu | rájñas tveshásya subhágasya rátishu
turváśeshv amannahi || 19 || dhībhiḥ sātāni kāṇvásya vājī-
naḥ priyámedhaiḥ abhidyubhiḥ | shashṭīm sahásránu nirma-
jam aje nír yūtháni gāvām řishiḥ || 20 || vřikshás cin me
abhipitvé araraṇuḥ | gām bhajanta melánáśvam bhajanta
melána || 21 || ॐ ||

Sapta mo 'dhyāyah.

5.

Dūrād ihéva yāt saty aruṇápsur áśiṣvitat | ví bhānūṃ
viśvádhatanat || 1 || nřivád dasra manoyújā ráthena pñithu-
pājasā | sácteḥ aśvinoshásam || 2 || yuvábhyaṃ vājiniṣasū
prāti stómā adřikshata | vácam dūtó yáthohishe || 3 || puru-
priyá na útāye purumandrá purúvasū | stushé kāṇvāso
aśvinā || 4 || mānhishṭhā vājasátamesháyantā śubhás páti |
gántārā daśúsho gñihām || 5 || १ ||

tá sudevāya dāsúshe sumedhām ávitāriṇīm | ghñitair
gávyyūtim ukshatam || 6 || á na stómam úpa dravát túyaṃ
śvenébhir āśúbhiḥ | yātām áśvebhir aśvinā || 7 || yébbhis
tisráḥ parāvátó divó viśvāni rocanā | triṇr aktīm paridřya-
thaḥ || 8 || utá no gómatir ísha utá sātir aharvidā | ví pa-
thāḥ sātāye sitam || 9 || á no gómantam aśvinā suvřram
surátham rayīm | volhām áśvāvatir íshaḥ || 10 || २ ||

vāvřidhānā śubhas patī dāsra hřraṇyavartanī | píbatam

4, 18 vāja-sātaye. 19 śatá-aśvam. su-bhágasya. 20 priyá-
medhaiḥ abhidyu-bhiḥ. sahásrá ānu nīh-majām. 21 cit. abhi-
pitvé araraṇuḥ. melána á°. — 5, 1 ihā-iva. satī aruṇá-psuh.
viśvádha á°. 2 manah-yújā. pñithu-pājasā sácteḥ *iti* aśvinā u°. 3
vājiniṣasū *iti* vājini-vasu. yáthā ohishe. 4 puru-priyā *naḥ*.
puru-mandrá puruvāsu *iti* puru-vasu. 5 vāja-sītāmā i°. páti *iti*.
6 su-devāya. su-medhām ávi-tāriṇīm. 7 *naḥ*. 8 pari-diyathah.
9 ahar-vidā. 10 su-vřram su-rátham. áśva-vatīḥ. 11 vāvřidhānā.
patī *iti*. hřraṇyavartanī *iti* hřraṇya-vartanī.

somyám mádhū || 11 || asmábhyaṃ vājīnīvasū maghāvad-
bhyaṣ ca sapráthah | chardír yantam ádābhyam || 12 || ní
shú bráhma jánānām yávishtam tūyam á gatam | mó shv
anyān úpāratam || 13 || asyá pibatam aṣvīnā yuvām máda-
sya cārūṇah | mádhvo rātasya dhishṇyā || 14 || asmé á va-
hatam rayīm śatāvantaṃ sahasrīṇam | purukshūṃ viśvādha-
yasam || 15 || 3 ||

purutrā cid dhī vām narā vihvāyante manīshīṇah | vā-
ghādbhir aṣvīnā gatam || 16 || jánāso vṛiktābarhisho havīsh-
manto aramkrītaḥ | yuvām havante aṣvīnā || 17 || asmākam
adyā vām ayām stómo vāhishṭho ántamah | yuvābhyām
bhūtv aṣvīnā || 18 || yó ha vām mádhuno dṛtír áhito ratha-
cārshaṇe | tátaḥ pibatam aṣvīnā || 19 || téna no vājīnīvasū
pāṣve tokāya śám gāve | váhatam pívarīr íshaḥ || 20 || 4 ||

utá no divyá ísha utá sīndhūṃr aharvidā | ápa dvāreva
varshathah || 21 || kadá vām taugryó vidhat samudré jahitó
narā | yád vām rátho víbhish pátāt || 22 || yuvām káṇvāya
nāsatyápiriptāya harmyé | śaṣvad ūtír daśasyathah || 23 ||
tābhir á yātam ūtībhir návyasībhiḥ suśastībhiḥ | yád vām
vṛiṣaṇvasū huvé || 24 || yáthā cit káṇvam ávatam priyá-
medham upastutám | átrīm śīñjāram aṣvīnā || 25 || 5 ||

yáthotá kṛítvye dháne 'ñṣūṃ góshv agástyam | yáthā
vájeshu sóbharim || 26 || etāvad vām vṛiṣaṇvasū áto vā
bhūyo aṣvīnā | grīnāntaḥ sumnām īmahe || 27 || rátham hí-
raṇyavandhuram hiraṇyābhīṣum aṣvīnā | á hí sthātho di-
visprīṣam || 28 || hiraṇyāyī vām rábbir íshā áksho hiraṇyā-

5, 12 vājīnīvasu *iti* vājīnī-vasu (20). sa-práthah. 13 sú. yá
á°. mó *iti* sú a° úpa a°. 15 asmé *iti*. puru-kshūṃ viśvā-dhayasam.
16 hí. vi-hvāyante. aṣvīnā á. 17 vṛiktā-barhishah. aram-kṛitah.
19 á-hitah ratha-cārshaṇe. 21 ahar-vidā. dvāra-iva. yád — pátāt
46. 3. 23 nāsatyā ápi-riptyā. 24 suśasti-bhiḥ. vṛiṣaṇvasu *iti*
vṛiṣaṇvasu (27. 36). 25 priyá-medham upa-stutám. 26 yáthā
utá. 28 hiraṇya-vandhuram hiraṇya-abhiṣum. divi-sprīṣam.
29 íshā.

yaḥ | ubhā cakrá hiranyāyā || 29 || téna no vājinīvasū parā-
vātaḥ cid ā gatam | ūpeṁāṁ susṭutīm māma || 30 || ८ ||

ā vahothe parākāt pūrvīr aṣṇāntāv aṣvinā | īsho dāsīr
amartyā || 31 || ā no dyumnair ā śrāvobhir ā rāyā yātam
aṣvinā | pūruścandrā nāsatyā || 32 || óhā vām prushitápsavo
vāyo vahantu parṇīnaḥ | áchā svadhvarām jānam || 33 || rá-
thaṁ vām ānugāyasam yā ishā vārtate sahā | ná cakrām
abhī bādḥate || 34 || hiraṇyāyena ráthena dravátpāṇibhir
ásvaiḥ | dhíjavanā nāsatyā || 35 || ७ ||

yuvām mṛigāṁ jāgrivāṁsam svádatho vā vṛiṣaṇvasū |
tā naḥ pṛiṅktam ishā rayīm || 36 || tá me aṣvinā sanīnām
vidyātāṁ návānām | yáthā cie caidyāḥ kaśúḥ śatām úshtrā-
nām dádat sahásrā dáṣa gónām || 37 || yó me hiraṇyasam-
driṣo dáṣa rájño ámanhata | adhaspadā íc caidyāsyā kṛish-
tāyaḥ carmaṇná abhíto jānāḥ || 38 || mákir enā pathā gād
yéneṁé yānti cedāyaḥ | anyó nét sūrír óhate bhūrídāvat-
taro jānaḥ || 39 || ८ ||

Prathamó 'nuvākah.

6.

Mahān īndro yā ójasā parjānyo vṛiṣṭimāñ iva | stómair
vatsásya vāvṛidhe || 1 || prajāṁ ṛitásya píprataḥ prá yád
bháranta válmayaḥ | víprā ṛitásya váhasā || 2 || káṇva īn-
draṁ yád ákrata stómair yajñásya sáddhanam | jāmi bruvata
áyudham || 3 || sūm asya manyáve víṣo víṣvā namanta kṛish-
tāyaḥ | samudráyeva síndhavaḥ || 4 || ójas tát asya titvisha
nbhé yád samávartayat | índraḥ cārmeva ródasi || 5 || १ ||

ví cid vṛitrásya dódhato vájreṇa śatáparvaṇā | śiro hi-

5, 30 t. n. v. 20. upá i° su-stutīm. 31 vahothe *iti*. 32 pūru-
-candra. 33 ā íhā. prushitá-psavaḥ. ácha su-adhvarām. 34 ānu-
-gāyasam. 35 dravátpāṇi-bhiḥ. dhí-javanā. 37 cit. 38 hiraṇya-
-samdriṣaḥ. adhaḥ-padāḥ *ít*. carma-mnāḥ. 39 yéna ime. ná *ít*.
bhūrídāvat-taraḥ. — 6, 1 vāvṛidhe. 2 prajāṁ. 3 bruvate.
4 víṣvāḥ. samudráya-iva. 5 titvishe ubhé *iti*. sam-ávartayat.
cārma-iva ródasi *iti*. 6 śatá-parvaṇā.

bheda vṛishṇīnā || 6 || imā abhī prā nonumo vipām āgreshu
 dhītāyaḥ | agnēḥ soḥir nā didyūtaḥ || 7 || gūha satīr ūpa
 tmānā prā yāc chōcanta dhītāyaḥ | kāṇvā rītāsya dhārāya
 || 8 || prā tām indra naśīmahi rayīm gōmantam aśvīnam |
 prā brāhma pūrvācittaye || 9 || ahām id dhī pitūsh pāri me-
 dhām rītāsya jagrābha | ahām sūrya ivājani || 10 || 10 ||

ahām pratnēna mānmanā girāḥ śumbhāmi kaṇvavāt |
 yēnēndrah śūshmam id dadhē || 11 || yē tvām indra nā
 tushṭuvūr rīshayo yē ca tushṭuvūḥ | māmēd vardhasva sū-
 shṭutaḥ || 12 || yād asya manyūr ādhvanīd vī vṛitrām par-
 vaśo rujān | apāḥ samudrām ārayat || 13 || nī śūshṇa in-
 dra dharṇasīm vājraṁ jaghantha dāsyaivi | vṛishā hy ūgra
 śṛiṇvishē || 14 || nā dyāva indram ōjasā nāntārikshāni vajrī-
 ṇam | nā vivyacanta bhūmayāḥ || 15 || 11 ||

yās ta indra mahīr apā stabhūyāmāna āśayat | nī tām
 pādyaśu śiṣṇathāḥ || 16 || yā imē rōdasī mahī samīci samā-
 jagrabhīt | tāmobhir indra tām guhaḥ || 17 || yā indra yāta-
 yas tvā bhrīgavo yē ca tushṭuvūḥ | māmēd ugra śrudhī
 hāvam || 18 || imās ta indra pṛiṣṇayo ghṛitām duhata āśī-
 ram | enām rītāsya pipyūshīḥ || 19 || yā indra prasvās tvāsā
 gārbbham ācakrīran | pāri dhārmeva sūryam || 20 || 12 ||

tvām ic chavasas pate kāṇvā ukthēna vāvṛidhuḥ | tvām
 sūtāsa indavaḥ || 21 || tāvēd indra prānitishūtā prāśastir
 adriyaḥ | yajñō vitantasāyyaḥ || 22 || ā na indra mahīm
 īsham pūram nā darshi gōmatīm | utā prajāṁ suvīryam
 || 23 || utā tyād āśvāśvyam yād indra nāhushīshv ā | āgre

6, 7 nonumah. 8 yāt s°. 9 purvā-cittaye. 10 hī pitūḥ.
 sūryah-iva a°. 11 yēna i°. 12 tustuvūḥ (2). māmā it. sū-
 -stutah. 14 śūshṇe. hī u°. 15 nā a°. 16 te. apāḥ stabhu-
 -yāmānaḥ ā a°. 17 imē iti rōdasī iti mahī iti samīci iti sam-ici
 sam-ājagrabhīt. 18 yē. tustuvūḥ māmā it. śrudhī. 19 te.
 duhate ā-sīram. 20 pra-svāḥ tva āśā. dhārma-iva. 21 it s°.
 vāvṛidhuḥ. 22 tāva it. prā-nitishu utā prā-śastih. 23 pra-jām
 su-vīryam. 24 aśu-āśvyam.

vikshú pradídayat || 24 || abhí vrajám ná tatnīṣhe sūra upā-
kācākshasam | yād indra mṛilāyāsi naḥ || 25 || 13 ||

yād angā tavishīyāsa indra prarājasi kshītīḥ | mahān
apārā ōjasā || 26 || tūm tvā havishmatir viśa ūpa bruvata
ūtāye | urujrāyasam indubhiḥ || 27 || upahvaré girinām sam-
gathé ca nadīnam | dhiyā vipro ajayata || 28 || ātaḥ samud-
rām ndvātaḥ cikityān āva paśyati | yāto vipānā éjati || 29 ||
ād it pratnāsya rétaso jyótīḥ paśyanti vāsaram | paró yād
idhyāte divā || 30 || 14 ||

kānyāsa indra te matīm viśve vardhanti pañīsyam | utó
śavishṭha vṛishmyam || 31 || imām ma indra sushūtīm ju-
shāsya prā sú mām ava | utā prā vardhaya matīm || 32 ||
utā brahmaṇyā vayām tūbhyam pravṛiddha vajrivaḥ | viprā
atakshma jivāse || 33 || abhí kānya anūshatāpo ná pravātā
yatīḥ | indram vānavati matīḥ || 34 || indram ukthāni vā-
vṛidhuḥ samudrām iva sīndhavaḥ | ānuttamanyum ajāram
|| 35 || 15 ||

ā no yāhi paravāto hāribhyām haryatābhyām | imām
indra sūtām piba || 36 || tvām id vṛitrahantama jānāso vṛik-
tābarhishah | hāvante vājasātaye || 37 || ānu tvā ródasi
ubhé cakrām ná varty étaḥsam | ānu suvānāsa indavaḥ || 38 ||
māndasvā sú svāṇpara uténdra śaryañavati | mātsvā víva-
syato matí || 39 || vavṛidhanā ūpa dyāvi vṛishā vajry āroravit |
vṛitrahā somapātamaḥ || 40 || 16 ||

rīshir hí purvajā āsy éka śama ōjasā | indra coṣhkū-
yāse vāsu || 41 || asmākaṁ tvā sūtām ūpa vītāprishṭhā abhí
prāyaḥ | śatām vahantu hārayaḥ || 42 || imām sú pūrvyām

6, 24 pra-dīdayat. 25 upākā-cakshasam. 26 tavishī-yāse.
pra-rājasi. 27 bruvate. uru-jrāyasam. 28 upa-hvaré. sam-
gathé. 30 jyótīḥ. 31 utó *iti*. 32 me. su-stutīm. vardhaya.
33 pra-vṛiddha. 34 anushata ā°. 35 vavṛidhuḥ. ānutta-manyum.
37 vṛitrahantama. vṛiktā-barhishah. vāja-sātaye. 38 ródasi *iti*
ubhé *iti*. 39 māndasva. svāṇ-mare utā i°. mātsva. 40 vavṛidhanāḥ.
vajri a° vṛitra-hā soma-pātamaḥ. 41 purva-jāḥ. 42 vītā-prishṭhah.

dhíyam mádhor ghṛítasya pípyúshīm | káṇvā ukthéna vā-
vṛidhuḥ || 43 || índram íd vímahínām médhce vṛiṇṭa már-
tyah | índram sanishyúr útáye || 44 || arvāñcam tvā puru-
shṭuta priyámedhastutā hári | somapéyāya vakshataḥ || 45 ||
ṣatām ahám tiríndire sahásram pársāv á dade | rádbāñsi
yádvānām || 46 || tríṇi ṣatāny árvatām sahásrā dáṣa gó-
nām | dadúsh pajráya sámne || 47 || úd ānaṭ kakuhó dívam
úshtrāñ caturyújo dádat | ṣrávasā yádvam jánam || 48 || 17 ||

7.

Prá yád vas trisṭtúbham ísham máruto vípro áksharat |
ví párvateshu rájatha || 1 || yád añgá tavishīyavo yámam
ṣubhrā ácidhvam | ní párvatā ahāsata || 2 || úd írayanta vā-
yúbhir vāṣrásah pṛiṣnimātarah | dhukshánta pípyúshīm ísham
|| 3 || vápanti marúto míham prá vepayanti párvatān | yád
yámam yánti vāyúbhiḥ || 4 || ní yád yāmāya vo girir ní
sín dhavo vídharmaṇe | mahé śúshmāya yemiré || 5 || 18 ||

yushmāñ u náktam útáye yushmán dívā havāmahe |
yushmán prayaty ádhvaré || 6 || úd u tyé aruṇápsavaṣ citrá
yámebhir írate | vāsrā ádhi shṇúnā diváh || 7 || sṛijánti
raṣmím ójasā pánthām sūryāya yátave | té bhānúbhir ví
tasthire || 8 || imám me maruto gíram imám stómam řibhu-
kshanaḥ | imám me vanatā hávam || 9 || tríṇi sárāñsi pṛiṣ-
nayo duduhré vajriṇe mádhu | útsam kávandham udríṇam
|| 10 || 19 ||

máruto yád dha vo diváh sumnāyánto hávāmahe | á tú
na úpa gantana || 11 || yūyám hí shṭhā sudānavo rúdrā
řibhukshano dáme | utá prácetaso máde || 12 || á no rayím

6, 43 vavṛidhuḥ. 44 ví-mahínām. 45 puru-stuta priyá-
medha-stutā hári *iti* soma-péyāya. 47 dadúḥ. 48 catuḥ-yújah.
— 7, 1 tri-stúbham. 3 pṛiṣni-mātarah. 5 ví-dharmaṇe. 6 pra-
-yatí a°. 7 aruṇá-psavaḥ citráh. shṇúnā. 9 vanata. 11 ha.
sumna-yántah. tú. 12 y. h. sh. s. 15, 2. prá-cetasah.

madacyútam purukshúm viśvādhāyasam | iyartā maruto di-
vāḥ || 13 || ādhīva yād girīṇām yāmaṁ śubhrā ácidhvam |
suvānaír mandadhva índubhiḥ || 14 || etāvataṣ cid eshām
sumnām bhiksheta mārtyaḥ | ádābhyasya mánmabhiḥ
|| 15 || 20 ||

yé drapsā iva ródasī dhámanty ánu vṛishtībhiḥ | útsam
duhánto ákshitam || 16 || úd u svānébhir irata úd ráthair
úd u vāyúbhiḥ | út stómaiḥ priṣnimātarah || 17 || yénāvā
turváṣam yádum yéna kāṇvaṁ dhanasprítam | rāyē sú tá-
sya dhīmali || 18 || imā u vaḥ sudānavo ghṛitām ná pipyú-
shīr ishah | vārdhān kāṇvāsya mánmabhiḥ || 19 || kvā nūnām
sudānavo mādathā vṛiktabarhishah | brahmá kó vaḥ sapar-
yati || 20 || 21 ||

nalí shma yád dha vaḥ purā stómebhir vṛiktabarhishah |
śārdhāñ ṛitāsya jínvatha || 21 || sám u tyé mahatír apāḥ
sām kshoṇí sám u sūryam | sám vájram parvaśó dadhuḥ
|| 22 || ví vṛitrām parvaśó yayur ví párvatañ arājīnaḥ | ca-
krāṇā vṛishṇi paúṁsyam || 23 || ánu tritāsya yúddhyataḥ súsh-
mam āvann utá krátum | ánv índram vṛitratúrye || 24 || ví-
dyúddhastā abhídyavaḥ śíprāḥ śīrshán hiraṇyáyih | śubhrá
vy āñjata śriyé || 25 || 22 ||

uśānā yát parāvāta ukshoṇó rándhram áyātana | dyaúr
ná cakradad bhiyá || 26 || á no makhásya dāvāné 'śvair hí-
ranyapāñibhiḥ | dévāsa úpa gantana || 27 || yád eshām
priṣhatí ráthe práshṭīr váhati róhitah | yánti śubhrá riṇānn
apāḥ || 28 || sushóme śaryañávaty ārijiké pastyāvati | yayúr

7, 13 mada-cyútam puru-kshúm viśvā-dhāyasam iyarta. 14 ádhi-
iva. mandadhve. 16 ródasī iti. 17 irate. priṣni-mātarah.
18 yéna āvā. dhana-sprítam. 19 su-dānavah (20). 20 mādathā
vṛikta-barhishah (21). 21 sma. ha. 22 kshoṇí iti. 23 ca-
krāṇāḥ. 24 vṛitra-túrye. 25 vidyút-hastāḥ abhí-dyavaḥ. śu-
bhrāḥ ví a°. 27 dāvāne á° hiraṇyapāñi-bhiḥ. 28 priṣhatih.
subhṛāḥ. 29 su-sóme. pastyā-vati.

nícakrayā nárah || 29 || kadá gachātha maruta itthā vípraṃ
hávamānam | mārḍikébhir nádhamānam || 30 || 23 ||

kád dha nūnām kadhapriyo yád indram ájahātana | kó
vaḥ sakhitvá ohate || 31 || sahó shú ṇo vájrahastaiḥ káṇvāso
agním marúdbhiḥ | stushé hīraṇyavāṣibhiḥ || 32 || ó shú vṛ-
shṇaḥ práyayjūn á návyase suvitāya | vavṛityām citrávajān
|| 33 || girāyaś cin ní jilate pársānāso mányamānāḥ | párvā-
tāś cin ní yemire || 34 || ákshṇayāvāno vahanty antárikshēna
pátataḥ | dhātāra stuvaté váyaḥ || 35 || agnúr hí jáni pūr-
vyáś chāndo ná súro arcishā | té bhānúbhir ví tasthire
|| 36 || 24 ||

8.

Á no víśvābhir ūtibhir áṣvinā gáchatam yuvām | dāsra
hīraṇyavartanī pibatam somyām mādhu || 1 || á nūnām yā-
tam áṣvinā ráthēna sūryatvacā | bhūjī hīraṇyapeśasā kāvī
gāmbhīracetasā || 2 || á yātam náhusas páry antárikshāt
suvṛiktībhiḥ | pibātho áṣvinā mādhu káṇvānām sāvane su-
tām || 3 || á no yātam divás páry antárikshād adhapriyā |
putráḥ káṇvasya vām ihā susháva somyām mādhu || 4 || á
no yātam úpaśruty áṣvinā sómapītaye | svāhā stómasya
vardhanā prá kavī dhítibhir narā || 5 || 25 ||

yác cid dhí vām purá řishayo juhūrē 'vase narā | á
yātam áṣvinā gatam úpemām sushūtúm máma || 6 || divás
cid rocanád ádhy á no gantam svarvidā | dhībhir vatsapra-
cetasā stómebhir havanaśrutā || 7 || kím anyé páry āsate

7, 29 ní-cakrayā. 31 k. dh. n. k. 38, 1. sakhi-tvé. 32 sahó
iti sú naḥ vájra-hastaiḥ. hīraṇya-vaṣibhiḥ. 33 ó *iti* sú. prá-yajyun.
citrá-vajān. 34 cit (2). 35 á akshṇa-yāvānaḥ. dhātārah.
36 jáni. te etc. 8. — 8, 1 hīraṇyavartanī *iti* hīraṇya-vartanī. 2 sūrya-
tvacā bhūjī *iti* hīraṇya-peśasā kāvī *iti* gāmbhīra-cetasā. 3 á a°
suvṛiktī-bhiḥ. 4 á a° adha-priyā. susáva. 5 úpa-sruti. sóma-
-pītaye. kavī *iti*. 6 yāt. hí. purā. ávase. áṣvinā á. úpa i°
su-stutím. 7 svaḥ-vida. vatsa-pracetasā. havana-śruti.

'smāt stómebhir aṣvínā | putráḥ káṇvasya vām ṛíshir gīr-
bhír vatsó avīryidhat || 8 || á vām vípra ihávasé 'hvat stó-
mebhir aṣvínā | áripṛā vṛitrahantamā tá no bhūtam mayo-
bhúvā || 9 || á yád vām yóshaṇā rátham átishṭhad vājini-
vasū | víśvāny aṣvínā yuvám prā dhitāny agachatam
|| 10 || ²⁶ ||

átaḥ sahásranirṇijā ráthenā yātam aṣvínā | vatsó vām
mádhumad váco 'śaṁsit kāvyāḥ kavīḥ || 11 || purumandrā
puruvásū manotárā rayīnām | stómam me aṣvínāv imám
abhi válmī anūshātām || 12 || á no víśvāny aṣvínā dhattám
rádhānsy áhṛayā | kṛitám na ṛitvīyāvato ná no riradhatam
nidé || 13 || yán nāsatyā parāvátī yád vā sthó ádhy ám-
bare | átaḥ sahásranirṇijā ráthenā yātam aṣvínā || 14 || yó
vām nāsatyāv ṛíshir gīrbhír vatsó avīryidhat | tásmā sa-
hásranirṇijam ísham dhattam ghṛitaścútam || 15 || ²⁷ ||

prásmā úrjam ghṛitaścútam aṣvínā yāchatam yuvám |
yó vām summāya tustátvad vasūyád dānunas patī || 16 || á
no gantam ṛisādasemām stómam purubhujā | kṛitám naḥ
suśrīyo nareṇā datam abhíshṭaye || 17 || á vām víśvābhir
ūtíbhīḥ priyámedhā alūshata | rájantāv adhivarāṇām aṣvínā
yámahutishu || 18 || á no gantam mayobhúvāṣvínā śambhúvā
yuvám | yó vām vipanyū dhitíbhír gīrbhír vatsó avīryidhat
|| 19 || yábhīḥ káṇvam médhatithim yábhír vāṣam dáṣavrajam |
yábhír góśaryam ávataṁ tábhír no 'vataṁ nara || 20 || ²⁸ ||

yábhír narā trasádasyum ávataṁ kṛítve dhāne | tábhīḥ

8, 9 ihá ávaso á°. vṛitrahantamā. mayah-bhúva. 10 vājini-
vasu *iti* vājini-vasu. 11 sahásra-nirṇijā ráthena á. vácaḥ á°.
12 puru-mandrā puruvásu *iti* puru-vásu. válmī *iti*. 13 ṛitvīya-
vataḥ. 14 yát - ádhy 47, 7. átaḥ - aṣvínā 11. 15 sahásra-
nirṇijam. ghṛita-ścútam (16). 16 prā asmai. tustátvad vasu-yát.
patī *iti*. 17 ṛisādasa i°. puru-bhuja. su-srīyaḥ narā i°. 18 priyá-
medhāḥ. yāma-hutishu. 19 á n. gantam 17. mayah-bhúvā á°
śam-bhúvā. vipanyu *iti*. 20 médha-atithim. dáṣa-vrajam. gó-
śaryam.

shv àsmāñ aṣvīnā prāvatañ vājasātaye || 21 || prā vāṃ stō-
māḥ suvṛiktāyo gīro vardhantv aṣvīnā | pūrutrā vṛitrahan-
tamā tā no bhūtam purusprīhā || 22 || trīṇi padāny aṣvīnor
āvīḥ sānti gūhā parāḥ | kavī ṛitāsya pātunabhir arvāg jī-
vābhyas pāri || 23 || 29 ||

9.

Ā nūnām aṣvīnā yuvām vatsāsya gantam āvase | prās-
mai yachataṃ avṛikām prīthū ehardīr yuyutām yā ārāta-
yaḥ || 1 || yād antārikshe yād divī yāt pāñca mānushāñ ānu |
nṛiṇām tād dhattam aṣvīnā || 2 || yé vāṃ dāñsāñsy aṣvīnā
vīprasah parimāñṛiṣūḥ | evét kāñvāsya bodhatam || 3 || ayām
vāṃ gharmó aṣvīnā stómēna pāri shīcyate | ayām sómo
mādhumāñ vājīñivasū yēna vṛitrām ciketathaḥ || 4 || yād
apsú yād vāñaspātau yād óshadhīshu purudañsasā kṛitām |
téna māñishṭam aṣvīnā || 5 || 30 ||

yāñ nāsatyā bhuranyātho yād vā deva bhishajyāthaḥ |
ayām vāṃ vatsó matībhīr ná vindhate havīshmantañ hí gā-
chathaḥ || 6 || ā nūnām aṣvīnor ṛiṣhi stómam ciketa vā-
māyā | ā sómam mādhumattamañ gharmām siñcād áthar-
vañ || 7 || ā nūnām raghúvartaniñ rátham tishṭhātho aṣvīnā |
ā vāṃ stómā imé máma nábhō ná cūcyavīrata || 8 || yād
adyā vāṃ nāsatyokthaír ācūcyuvīmāhi | yād vā vāñībhīr
aṣvīnevét kāñvāsya bodhatam || 9 || yād vāṃ kakshīvāñ utá
yād vyāṣva ṛiṣhir yād vāṃ dīrghátamā juhāva | prīthī yād
vāṃ vainyāḥ sādāñeshv evéd áto aṣvīnā cetayethām
|| 10 || 31 ||

8, 21 sú a°. prā a° vāja-sātaye. 22 su-vṛiktāyah. pūru-trā.
v. t. n. bh. 9. puru-sprīhā. 23 sānti. kavī iti. — 9, 1 prā a°. 3
3 pari-mamṛiṣūḥ evā it. 4 sicyate. vājīñivasū iti vājīñi-vasū.
5 puru-dañsasā. mā a°. 6 yāt. devā. 7 ṛiṣhiḥ. 8 raghú-
-vartaniñ. 9 nāsatyā u° ā-cūcyuvīmāhi. aṣvīnā. e. k. b. 3.
10 ví-aṣvaḥ. dīrghā-tamāḥ. sādāñeshu evā it.

yātām chardishpā utā naḥ paraspā bhūtām jagatpā utā
nas tanūpā | vartīs tokāya tānayāya yātām || 11 || yād in-
dreṇa sarātham yātho aṣvinā yād vā vāyūnā bhāvathah
sāmokasā | yād ādityēbhir ṛibhūbbih sajōshasā yād vā vīsh-
nor vikrāmaṇeshu tīshṭhathah || 12 || yād adyāṣvīnāv ahām
huvēya vājasātaye | yāt pṛitsú turvāṇe sáhas ták chrēshṭham
aṣvinor ávaḥ || 13 || á nūnām yātām aṣvinemā havyāni vām
hitā | imé sómāso ádhi turvāṣe yādāv imé káṇveshu vām
átha || 14 || yán nāsatyā parāké arvāké ásti bheshajām | téna
nūnām vimadāya pracetasā chardír vatsāya yachatam
|| 15 || ³² ||

ābhutsy u prá devyā sākām vācāhām aṣvīnoḥ | vy àvar
devy á matīm ví rātīm mārtyebhyaḥ || 16 || prá bodhayosho
aṣvinā prá devi sūnrite mabi | prá yajñahotar ānushák prá
mádāya śrávo bṛihát || 17 || yād usho yási bhānúnā sám
sūryeṇa rocasa | á hāyām aṣvīno rátho vartír yāti nṛipáy-
yam || 18 || yād āpitāso anśavo gāvo ná duhrá údhabbhiḥ |
yād vā vāñir ānūshata prá devayānto aṣvinā || 19 || prá
dyumnāya prá śavase prá nṛishāhyāya śarmaṇe | prá dá-
kshāya pracetasā || 20 || yán nūnām dhibhir aṣvinā pitúr
yónā nishídathah | yād vā sumnébhir ukthyā || 21 || ³³ ||

10.

Yāt sthó dīrgháprasadmani yād vādó rocané diváh |
yād vā samudré ádhy ákṛite gṛihé 'ta á yātām aṣvinā || 1 ||

9, 11 chardih-paú. parah-pá. jagat-paú. tanū-pá. 12 sa
-rátham. sám-okasā. sa-jōshasā. vi-krāmaṇeshu. 13 adyā a°.
vāja-sūtaye. tát s°. 14 aṣvinā i°. 15 yāt. vi-madāya pra-
-cetasā. 16 vācā a°. ví āvaḥ. 17 bodhaya u°. yajña-hotah.
18 ha a° aṣvīnoḥ. nṛi-páyyam. 19 ā-pitāsah. duhré. 20 nṛi-
-sāhyāya. pra-cetasā. 21 yāt. ni-sídathah. — 10, 1 dīrghá-
-prasadmani. vā a°. á-kṛite. átaḥ.

yád vā yajñám mánave sammimiksháthur evét kāṇvāsya
 bodhatam | brīhaspátim víśvān devāñ alám huva índrāvishṇū
 aśvínāv āṣubheshasā || 2 || tyá nv aśvínā huve sudānsasā
 gṛibhé kṛitá | yáyor ásti prá ṇaḥ sakhyám devéshv ádhy
 ápyam || 3 || yáyor ádhi prá yajñā asūré sánti sūrāyaḥ | tá
 yajñāsyaadhvarāsya prácetasa svadhábhīr yá píbataḥ so-
 myám mádhu || 4 || yád adyáśvināv ápāg yát prák sthó vāji-
 nīvasū | yád druhyaśv ánavi turváṣe yádau huvé vām átha
 má gatam || 5 || yád antárikṣhe pátathaḥ purubhuja yád
 vemé ródasi ánu | yád vā svadhábhīr adhítishṭhatho rátham
 áta á yatam aśvinā || 6 || ³⁴ ||

11.

Tvám agne yratapá asi devá á mártyeshv á | tvám
 yajñéshv ídyaḥ || 1 || tvám asi praśasyo vidátheshu sahan-
 tya | ágne rathír adhvarāṇām || 2 || sá tvám asmád ápa
 dvísho yuyodhí jātavedaḥ | ádevir agne árātiḥ || 3 || ánti cit
 sántam áha yajñám mártasya ripóḥ | nópa veshi jātavedaḥ
 || 4 || mártā amartyasya te bhúri náma manāmahe | víprāso
 jātávedasaḥ || 5 || ³⁵ ||

vípraṇ víprāsó 'vase devám mártāsa ūtāye | agním gīr-
 bhír havāmahe || 6 || á te vatsó máno yamat paramāc cit
 sadhásthāt | ágne tvāṅkāmaya girá || 7 || purutrá hí sadṛīñ
 ási víṣo víśvā ánu prabhúḥ | samátsu tvā havāmahe || 8 ||
 samátsv agním ávase vājayañto havāmahe | vājeshu citrá-
 rádhasam || 9 || pratnó hí kam ídya adhvaréshu sanāc ca

10, 2 sam-mimiksháthuh. c. k. b. VIII, 9, 3. huve índrāvishṇu
 iti. aśu-héshasā. 3 nú a°. su-dānsasā. ṇaḥ. 4 yajñāsya a°
 prá-cetasa. 5 adyá a°. vājiniwasu iti vājini-vasu. mā ā. 6 puru-
 -bhujā. va imé iti ródasi iti. adhi-tishṭhathah. á. á y. a. 1. —
 11, 1 vrata-pāḥ. 2 pra-śasyaḥ. 3 jātā-vedaḥ (4). 4 ná úpa.
 5 jātā-vedasaḥ. 6 víprasaḥ a°. 7 paramāt. sadhá-sthat. tvám
 -kāmaya. 8 sa-dṛīñ. prabhúḥ samát-su. 9 samát-su. citrá-
 -rādhasam. 10 sanāt.

hótā návyas ca sátsi | svām eagne tanvām pipráyasvasmá-
bhyam ca saúbhagam á yajasva || 10 || 36 ||

Ashṭamo 'dhyayaḥ.

PAÑCAMO 'SHĪTAKAḤ.

12.

Yá indra somapátamo mádaḥ savishṭha cétati | yénā
hánsi ny átrīṇam tám īmahe || 1 || yénā dāśagvam ádhri-
gum vepáyantam svārṇaram | yénā samudrām ávithā tám
īmahe || 2 || yéna síndhum mahír apó ráthān iva pracodá-
yah | pánthām řitásya yátave tám īmahe || 3 || imám stó-
mam abhishṭhaye ghṛitám ná pūtám adrivaḥ | yénā nú sadyá
ójasā vavákshitha || 4 || imám jushasva girvaṇaḥ samudrá
iva pinvate | indra víśvābhir ūtíbhīr vavákshitha || 5 || 1 ||

yó no devāḥ parāvātaḥ sakhitvanāya māmahé | divó ná
vṛishṭīm pratháyan vavákshitha || 6 || vavakshúr asya ketávo
utá vājro gābhastyoḥ | yát sūryo ná ródasī ávardhayat || 7 ||
yádi pravṛiddha satpate sahásram mahishān ághaḥ | ád ít
ta indriyám máhi prá vāvṛidhe || 8 || índraḥ sūryasya raśmí-
bhir ny āṛsasānám oshati | agnír váneva sāsahíḥ prá vāvṛi-
dhe || 9 || iyám ta řitvīyāvati dhítir eti náviyasi | saparyánti
purupriyá mímīta ít || 10 || 2 ||

gárbho yajñásya devayúḥ krátum punīta ānushák | stó-
mair índrasya vāvṛidhe mímīta ít || 11 || sanír mitrásya

10, 10 ca a°. pipráyasva a°. — 12, 1 soma-pátamaḥ. yéna. ní
a°. 2 yéna (2). dāśa-gvam ádhri-gum. svāḥ-naram. ávitha.
3 pra-codáyah. 4 yéna. 6 māmahé. 7 ródasi íti. 8 pra-
-vṛiddha sat-pate. te. vāvṛidhe (9, 11). 9 ní a°. vāna-iva sa°.
10 te řitvīya-vati. puru-priyá mímīte (11, 12). 11 punite.

papratha indraḥ sómasya pītāye | prācī vāṣīva sunvaté mī-
mīta ít || 12 || yām viprā ukthāvāhaso 'bhipramandūr āyā-
vaḥ | ghritām ná pipya āsāny ṛitāsya yāt || 13 || utā svarāje
āditi stómam indrāya jījanat | puruprasastām utāya ṛitāsya
yāt || 14 || abhi vāhnaya utāyē 'nūshata prāṣastaye | ná deva
vīratā hārī ṛitāsya yāt || 15 || ३ ||

yāt sómam indra víshṇavi yád vā gha tritā āptyé | yád
vā marútsu mándase sám indubhiḥ || 16 || yád vā śakra pa-
rāvāti samudré ádhi mándase | asmákam ít suté raṇā sám
indubhiḥ || 17 || yád vāsi sunvató vṛidhó yájamānasya sat-
pate | ukthé vā yāsya rányasi sám indubhiḥ || 18 || devām
-devam vó 'vasa indram-indram grīṇishāṇi | ádhā yajñāya
turvāne vy ānaṣuḥ || 19 || yajñēbhīr yajñāvāhasam sómēbhīḥ
somapātāmam | hótrābhīr indram vāvṛidhur vy ānaṣuḥ
|| 20 || ४ ||

māhīr asya prāṇitayaḥ pūrvīr utā prāṣastayaḥ | víśvā
vāsūni dāśuṣhe vy ānaṣuḥ || 21 || indram vṛitrāya hāntave
devāso dadhire purāḥ | indram vānīr anūshatā sám ójase
|| 22 || mahāntam mahinā vayām stómēbhīr havanaśrútam |
arkaír abhi prá nonumah sám ójase || 23 || ná yām viviktó
ródasi nāntárikshāṇi vajrīnam | ámād íd asya titvishe sám
ójasaḥ || 24 || yád indra prītanājye devās tvā dadhiré pu-
ráḥ | ád ít te haryatā hārī vavakshatuḥ || 25 || ५ ||

yadā vṛitrām nadivṛitam śávasā vajrīnn ávadhīḥ | ád ít
te — || 26 || yadā te víshṇur ójasā trīṇi padā vicakramé |
ád ít te — || 27 || yadā te haryatā hārī vāvṛidhāte divé

12, 12 paprathe. vāsi-iva. 13 ukthā-vāhasaḥ abhi-pramandūh.
pipye. 14 sva-rāje āditih. puru-prasastām utāye. 15 utāye á°
prā-sastaye. ví-vratā hārī iti. 16 tritē. 17 raṇa. 18 vā āsi.
sat-pate. 19 vaḥ ávase. ádha. ví á° (20. 21). 20 yajñā
-vāhasam. soma-pātāmam vāvṛidhuḥ. 21^a = VI, 45, 3. 22 anū-
shata. 23 havana śrútam. nonumah. 24 ródasi iti ná á°.
25 hārī iti (28). 26 nadi-vṛitam. 27 vi-cakramé. 28 vāvṛi-
dhāte iti.

-dive | ād it te viśvā bhūvanāni yemire || 28 || yadā te mārutir viśas tūbhyam indra niyemiré | ād it te v. — || 29 || yadā sūryam amūm divi sukrām jyōtir ādhārayaḥ | ād it te v. — || 30 || imām ta indra sushṭutīm vipra iyarti dhītībhiḥ | jāmīm padēva pīpratīm prādhvaré || 31 || yād asya dhāmani priyē samīcināso āsvaran | nābhā yajñāsya dohānā prādhvaré || 32 || suvīryam svāśvyam sugāvyam indra dad-dhi naḥ | hōteva pūrvācittaye prādhvaré || 33 || ८ ||

Dvitiyo 'nuvākaḥ.

13.

Indraḥ sutēshu sōmeshu krātum punīta ukthyām | vidé vṛidhāsya dākshaso mahān hī shāḥ || 1 || sá prathamé vyōmani devānām sādane vṛidhāḥ | supārāḥ suśrāvastamaḥ sām apsu-jit || 2 || tām ahve vājasātaya indram bhārāya sushmīnam | bhāvā naḥ sunné āntamaḥ sākḥā vṛidhé || 3 || iyām ta indra girvaṇo rātiḥ ksharati sunvatāḥ | mandāno asyā barhīsho ví rājasi || 4 || nūnām tād indra daddhi no yāt tvā sunvānta īmahe | rayīm naḥ citrām ā bhara svarvīdam || 5 || ७ ||

stotā yāt te vīcarshaṇir atiprasārdhāyad girāḥ | vayā ivānu rohate jushānta yāt || 6 || pratnavāj janayā girāḥ śṛi-ṇudhī jaritūr hāvam | māde-made vavakshithā sukrītvane || 7 || krīlanty asya sūnṛitā āpo ná pravātā yatīḥ | ayā dhiyā yā ucyāte pātir divāḥ || 8 || utó pātir yā ucyāte kṛishṭīnām éka íd vaśi | namovṛidhaír avasyúbhiḥ suté raṇa || 9 || stuhī śrutām vipaścitām hāri yāsya prasakshīṇā | gāntārā dā-gúsho grīhām namasvīnaḥ || 10 || ८ ||

12, 29 ni-yemiré. 31 te. su-stutīm. padā-iva. prá a° (32. 33). 32 sam-icīnāsah. 33 su-vīryam su-śśvyam su-gāvyam. hōta-iva pūrvā-cittaye. — 13, 1 punite. sah. 2 vi-omani. su-pārāḥ suśrāvah-tamaḥ. apsu-jit. 3 vāja-sātaye. bhāva. 4 te. 5 bhara svalī-vidam. 6 vi-carshaṇiḥ ati-prasārdhāyat. vayāḥ-iva ānu. 7 pratna-vāt janaya. śṛiṇudhī. vavakshitha su-kṛitvane. 9 utó *iti*. namaḥ vṛidhāḥ. 10 vipaḥ-citam hāri *iti*. pra-sakshīṇa.

tūtujaṇó mahematé 'ṣvebhiḥ prushitápsubhiḥ | á yāhi
yajñám āśúbhiḥ śám íd dhí te || 11 || índra ṣavishṭha sat-
pate rayím grīnātsu dhārāya | śrāvaḥ sūribhyo anṛitam
vasutvanám || 12 || háve tvā sūra údite háve madhyāṃdine
diváh | jushāṇā índra sáptibhir na á gahi || 13 || á tú gahi
prá tú drava mátsvā sutásya gómataḥ | tántuṃ tanushva
pūrvyám yáthā vidé || 14 || yác chakrási parāvátí yád arvā-
vátí vṛitrahan | yád vā samudré ándhaso 'vitéd asi || 15 || 9 ||

índraṃ vardhantu no gíra índraṃ sutása índavaḥ | ín-
dre havishmatīr víṣo arāṇishuḥ || 16 || tám íd viprā avasyā-
vaḥ pravátvatibhir ūtibhiḥ | índraṃ kshonīr avardhayan
vayá iva || 17 || tríkadrakeshu cétanam deváso yajñám
atnata | tám íd vardhantu no gíraḥ sadāvṛidham || 18 || stotá
yát te ánuvrata ukthány ṛituthá dadhé | śúciḥ pāvaká
ucyate só ádbhutaḥ || 19 || tád íd rudrásya cetati yahvám
pratnéshu dhāmasu | máno yátrā ví tád dadhūr vícetasah
|| 20 || 10 ||

yádi me sakhyám āvára imásya pāhy ándhasah | yéna
vísyā áti dvisho átārima || 21 || kadá ta índra girvaṇa
stotá bhavāti śāntamah | kadá no gávye áṣvye vásau da-
dhaḥ || 22 || utá te sústutā hārī vṛishaṇā vahato rátham |
ajuryásya madántamam yám ímahe || 23 || tám ímahe pu-
rushṭutám yahvám pratnábhir ūtibhiḥ | ní barhíshi priyé
sadaḥ ádha dvitá || 24 || várdhasvā sú purushṭuta ṛishishṭu-
tābhir ūtibhiḥ | dhukshásva pipyúshīm ísham ávā ca nah
|| 25 || 11 ||

índra tvám avitéd asitthá stuvató adrivah | ṛitád iyarmi

13, 11 mahe-mate á° prushitápsu-bhiḥ. hí. 12 sat-pate. 13 sūro
út-ite. 14 tú. mátsva. 15 yát śakra ási. vṛitra-han. avitá
ít. 18 trī-kadrakeshu. sadā-vṛidham. 19 s. y. t. 6. ánu-vrataḥ.
20 yátra. ví-cetasah. 21 ā-vārah. 22 te. girvaṇah. 23 sú
-stutā hārī iti. 24 puru-stutám. 25 várdhasva. puru-stuta
ṛishi-stutābhiḥ. áva. 26 avitá ít asi í°.

te dhíyam manoyújam || 26 || ihá tyá sadhamádyā yujanáh
sómapiṭaye | hárī indra pratádvasū abhí svara || 27 || abhí
svarantu yé táva rudrásah sakshata śríyam | utó marútva-
tīr víṣo abhí práyaḥ || 28 || imá asya prátūrtayaḥ padám
jushanta yád diví | nábhā yajñásya sám dadhur yáthā vidé
|| 29 || ayám dīrgháya cákshase práci prayaty ádhvaré | mí-
mīto yajñám ānushág vicákshya || 30 || ¹² ||

vṛṣhāyám indra te rátha utó te vṛṣhaṇā hárī | vṛṣhā
tvám śatakrato vṛṣhā hávaḥ || 31 || vṛṣhā grāvā vṛṣhā
mádo vṛṣhā sómo ayám sutáh | vṛṣhā yajñó yám ínvasi
vṛṣhā hávaḥ || 32 || vṛṣhā tvā vṛṣhaṇam huve vājriṇ citrá-
bhir ūtibhiḥ | vāvántha hí prátishtūtim vṛṣhā hávaḥ || 33 || ¹³ ||

14.

Yád indrāhám yáthā tvám íṣiya vásva éka ít | stotá
me góshakhā syāt || 1 || śíksheyam asmai dītseyam śácipate
manīśiṇe | yád ahám gópatiḥ syám || 2 || dhenúḥ ṭa indra
sūnṛitā yájamānāya sunvaté | gām áśvam pípyúshī duhe
|| 3 || ná te vartāsti rádhassa indra devó ná mártyaḥ | yád
dītsasi stutó maghám || 4 || yajñá índram avardhayaḥ yád
bhúmim vy ávartayat | cakrāṇā opaśám diví || 5 || ¹⁴ ||

vāvṛidhānásya te vayám víśvā dhánāni jigýúshaḥ | ūtīm
indrā vṛiṇīmahe || 6 || vy àntáriksham atiran máde sómasya
rocanā | indro yád ábhinaḥ valám || 7 || úd gá ājad āngiro-
bhya āvīsh kṛiṇvān gúhā satīḥ | arvāncam nunude valám
|| 8 || índreṇa rocanā divó dṛiḥhāni dṛiṇhitāni ca | sthiráni

13, 26 manah-yújam. 27 sadha-mádyā. sóma-pitaye hárī iti.
pratádvasu iti pratát-vasu. 28 utó iti. 29 prá-turtayaḥ. 30 pra-
yati a°. vi-cákshya. 31 vṛṣha a°. utó iti. hárī iti. śatakrato
iti sata-krato. 32^a = V. 40, 2. 33^a = V. 40, 3. vāvántha.
práti-stutim. 14, 1 indra a°. gó-sakhā. 2 śáci-pate. gó-patiḥ.
3 dhenúḥ te. 4 vartā a°. 5 ví. 6 vavṛidhānásya. indra á.
7 ví a° atirat. 8 áviḥ.

ná parāṇúde || 9 || apām ūrmír mādann iva stóma indráji-
rāyate | ví te mādā arājishuḥ || 10 || 15 ||

tvām hí stomavárdhana indrásy ukthavárdhanaḥ | sto-
trīṇām utá bhadrakṛít || 11 || índram ít keśínā hári somapé-
yāya vakshataḥ | úpa yajñām surádhassam || 12 || apām phé-
nena námuceḥ śra indród avartayaḥ | víšvā yád ájaya
sprídhaḥ || 13 || mājābhír utsísṛipsata índra dyām árúruksha-
taḥ | áva dásyūñr adhūnuthāḥ || 14 || asunvām índra samsá-
dam víshūcīm vy ànāsayāḥ | somapā úttaro bhávan
|| 15 || 16 ||

15.

Tám v abhí prá gāyata puruhūtám purushṭutám | ín-
dram gīrbhís tavishám á vivāsata || 1 || yásya dvibárho
bṛihát sáho dādhára ródasī | girīñr ájrañ apāḥ svār vṛisha-
tvanā || 2 || sá rājasi purushṭutañ éko vṛitrāñi jighnase | ín-
dra jaítrā śravasyā ca yántave || 3 || tám te mādām grīñi-
masi vṛishañam prítú sāsahím | u lokakṛitnám adrivo ha-
riśrīyam || 4 || yéna jyótiñshy áyáve mánave ca vivéditha |
mandāno asyá barhísho ví rājasi || 5 || 17 ||

tád adyá cit ta ukthínó 'nu shtuvanti pūrváthā | vṛisha-
patnīr apó jayā divé-dive || 6 || táva tyád indriyám bṛihát
táva śúshmam utá krátum | vájram śiṣāti dhisháñā vāre-
ṇyam || 7 || táva dyaúr índra paúñsyam prithiví vardhati śrá-
vaḥ | tvām ápaḥ párvatāsaḥ ca hinvire || 8 || tvām víshnur
bṛihán ksháyo mitró grīñāti várūṇaḥ | tvām śárdho madaty

14, 9 parā-núde. 10 índra ajira-yate. 11 stoma-várdhanaḥ
índra asi uktha-várdhanaḥ. bhadra-kṛit. 12 hári iti soma-péyāya.
su-rádhassam. 13 índra út. víšvāḥ. ájayaḥ. 14 ut-sísṛipsataḥ.
a-rúrukshataḥ. 15 sam-sadam. ví a° soma-pāḥ. — 15, 1 puru-
hūtám puru-stutám. 2 dvi-bárhoḥ. ródasī iti. 3 puru-stuta.
4 sasahím. loka-kṛitnám. hari-śrīyam. 6 adyá. te ukthinaḥ
ánu stuvanti. vṛisha-patnīḥ. jaya.

ánu mārutam || 9 || tvám vṛ́ṣhā jánānām mánhishṭha indra
jajñishe | satrá vṛ́ṣvā svapatyáni dadhishe || 10 || 18 ||

satrá tvám puruṣṭutañ éko vṛ́itrāṇi toṣase | nánýá ín-
drāt káranam bhúya invati || 11 || yád indra manmaśas tvá
nánā hávanta útáye | asmákebhír nṛ́ibhir átrā svār jaya
|| 12 || áram ksháyāya no mahé vṛ́ṣvā rūpāṇy āviṣān | ín-
dram jaitráya harshayā śácīpátim || 13 || 19 ||

16.

Prá samrájam carshanínām índram stotā návyam gīr-
bhīḥ | náram nṛ́ishāham mánhishṭham || 1 || yásminn uktháni
rányanti vṛ́ṣvāni ca ṣravasyā | apám ávo ná samudré || 2 ||
tām susṭutyā vivāse jyeshṭharájam bháre kṛ́itnám | mahó
vājínam saníbhyaḥ || 3 || yásýānūnā gabbhírā mādā urávas
táruatrāḥ | harshumántaḥ śūrasātau || 4 || tám id dhāneshu
hitéshv adhivākāya havante | yéshām índras té jayanti || 5 ||
tám íc cyautnaír áryanti tám kṛ́itébbhiḥ carhanáyāḥ | eshá
índro varivaskṛít || 6 || 20 ||

índro brahméndra ríshir índraḥ purú puruhūtāḥ | mahán
mahíbhiḥ śácībhiḥ || 7 || sá stómyaḥ sá hávyāḥ satyāḥ sátvā
tuvikūrmīḥ | ékaṣ cit sánn abhíbhūtiḥ || 8 || tám arkébbhis
tām sámabhis tám gāyatraís carshanáyāḥ | índram var-
dhanti kshítáyāḥ || 9 || praṇetāram vásyó áchā kártāram
jyótiḥ samát-su | sāsahváñsam yudhámítrān || 10 || sá naḥ
pápriḥ párayāti svastí nāvā puruhūtāḥ | índro vṛ́ṣvā áti
dvíṣhaḥ || 11 || sá tvám na indra vájebhir daśasyā ca gā-
tuyā ca | áchā ca naḥ sumnám neshi || 12 || 21 ||

15, 10 su-apatyáni. 11 puru-stuta. ná a°. 12 hávante.
átra. 13 ā-viṣān. harshaya śáci-pátim. — 16, 1 sam-rájam. stota.
nṛ́i-sāham. 3 su-stutyā ā. jyeshṭha-rájam. 4 yásya ántūnāḥ
gabbhírāḥ. śūra-sātau. 5 adhi-vākāya. 6 ít. varivah-kṛít.
7 brahmā í°. purú puru-hūtāḥ. 8 tuvi-kurmīḥ. abhí-bhūtiḥ.
10 pra-netāram. áchā. samát-su sa° yudhā a°. 11 puru-hūtāḥ.
12 daśasyā. gātu-yā. áchā.

17.

Á yahi sushumá hí ta índra sómam píba imám | édám
barhíh sado máma || 1 || á tvā brahmayúja hári váhatam
indra keśína | úpa bráhmaṇi naḥ ṣṛiṇu || 2 || brahmáṇas tvā
vayám yujá somapám indra somínaḥ | sutávanto havāmahe
|| 3 || á no yāhi sutávato 'smákam sushtútír úpa | píba sú
ṣiprim ándhasaḥ || 4 || á te siñcāmi kukshyór ánu gátrā ví
dhāvatu | grībhāyá jihvāyā mádhu || 5 || 22 ||

svādúsh te astu samśúde mádhumān tanvè táva | sómaḥ
śám astu te hṛidé || 6 || áyám u tvā vicarshaṇe jánir ivābhí
sámvrītaḥ | prá sóma indra sarpatu || 7 || tuvigrívo vapóda-
raḥ subāhúr ándhaso máde | índro vṛitrāṇi jighnate || 8 || ín-
dra préhi purás tvám víśvasyéśāna ójasā | vṛitrāṇi vṛitra-
hañ jahi || 9 || dīrghás te astv añkušó yénā vásu prayáchasi |
yájamānāya sunvaté || 10 || 23 ||

áyám ta indra sómo nípūto ádhi barhíshi | éhīm asyá
drávā píba || 11 || śácigo śácipūjanāyám ráṇāya te sutáḥ |
ákhaṇḍala prá hūyase || 12 || yás te ṣṛiṅgavṛisho napāt prá-
napāt kuṇḍapáyyaḥ | ny ásmín dadhra á mánaḥ || 13 || vás-
tosh pate dhruvā sthūñānsatram somyānām | drapsó bhettá
purám śásvatīnām índro múnīnām sákhā || 14 || prídākusā-
nur yajató gavéshaṇa ékaḥ sánn abhí bhúyasah | bhūrṇim
áśvam nayat tujá puró grībhéndram sómasya pítāye
|| 15 || 24 ||

18.

Idám ha nūnám eshām summám bhiksheta mártyaḥ |

17, 1 susumá. te. píba. á i°. 2 brahma-yúja hári *iti*. 3 soma-
-pám. sutá-vantaḥ. 4 sutá-vataḥ. su-stutíh. píba. 6 svādúh
te. sam-súde. 7 vi-carshaṇe jániḥ-iva a° sám-vṛitaḥ. 8 tuvi-
-grívaḥ vapó-udaraḥ su-bāhúh. 9 prá ihi. víśvasya i°. vṛitra-han.
10 yéna. prá-yáchasi. 11 té. ní-putaḥ. á ihi im. dráva. 12 śácigo
iti śáci-go śáci-pujana a°. 13 ṣṛiṅga-vṛishah. pránapad *iti* prá-
-napāt kuṇḍa-páyyaḥ ní a° dadhre. 14 vástosh. sthūñā a°. 15
prídāku-sānuḥ. go-éshaṇaḥ. grībhā i°.

ādityānām āpūrvyaṃ sāvīmāni || 1 || anarvāṇo hy eṣhām
pānthā ādityānām | ādabdhāḥ sūnti pāyāvaḥ sugevrīdhāḥ
|| 2 || tāt sū naḥ savitā bhāgo vāruṇo mitrō aryamā | śārma
yachantu saprātho yād īmahe || 3 || devēbhīr devy aditē
'rishiṭabharman ā gahi | smāt sūrībhiḥ purupriye suśārma-
bhiḥ || 4 || té hí putráso āditer vidūr dvēshānsi yótave |
aṇhōś cid urucākrayo 'nehāsaḥ || 5 || 25 ||

ādītir no divā paśūm ādītir nāktam ādvayāḥ | ādītīḥ
pātṛ aṇhasaḥ sadāvṛdhā || 6 || utā syā no divā matir ādītir
ūtyā gamat | sā śāntati māyas karad āpa srīdhāḥ || 7 || utā
tyā daīvyā bhishajā śānt naḥ karato aśvīnā | yuyātām
itō rāpo āpa srīdhāḥ || 8 || śām agnir agnībhiḥ karac chām
nas tapatu sūryaḥ | śānt vāto vātv arapā āpa srīdhāḥ || 9 ||
āpānūvām āpa srīdham āpa sedhata durmatīm | ādityāso
yuyótanā no aṇhasaḥ || 10 || 26 ||

yuyōta śārum asmād ān ādityāsa utāmatīm | rīdhag
dvēshaḥ kṛiṇuta viśvavedasaḥ || 11 || tāt sū naḥ śārma ya-
chatāditya yān mīmocati | énasvantam cid énaḥ sudana-
vaḥ || 12 || yō naḥ kās cid rīrikshati rakshastvéna mārtyaḥ |
svaīḥ shā évai ririshishṭa yūr jānaḥ || 13 || sām it tām aghām
aśuavad duḥśānsam mārtyam rīpūm | yō asmatrā durhātā-
vaḥ āpa dvayūḥ || 14 || pākatrā sthana devā hṛitsū jantva
mārtyam | āpa dvayūm cādvayum ca vasavaḥ || 15 || 27 ||

ā śārma pūrvatanām ōtāpām vṛiṇīmahe | dyāvākshamāre
asmād rāpas kṛitam || 16 || té no bhadrēna śārmaṇa yush-
mākaṇḥ navā vasavaḥ | āti viśvani duritā pīpartana || 17 ||

18, 2 hí e^o, suge-vrīdhāḥ. 3a = IV, 55, 10. sa-prāthāḥ.
4 aditē 'rishiṭa-bharman, purū-priye suśārma-bhiḥ. 5 uru-cākrayaḥ.
6 sadā-vrīdhā. 7 utā a. 9 karat s^o. 10 āpa ā^o. duḥ-matīm.
yuyótana. 11 yuyōta, ā, utā ā^o. viśva-vedasaḥ. 12 yachata.
adityāḥ yāt, su-danavaḥ. 13 sām évaiḥ. 14 duḥ-śānsam, duḥ-
āśanayam. 15 devaḥ, ca ā^o. 16 ā utā a^o. dyāvākshamā a^o.
17 duḥ-ita.

tucé tánāya tát sú no drāghīya āyur jīvāse | ādityāsaḥ su-
mahasaḥ kriṇótana || 18 || yajñó hīló vo ántara ādityā ásti
mṛiláta | yushmé id vo ápi śmasi sajātyè || 19 || bṛihád vá-
rūtham marútām devām trātāram aśvínā | mitráam īmahe
várūṇam svastāye || 20 || anehó mitrāryaman nṛivád varuṇa
śāṇsyam | trivárūtham maruto yanta naṣ chardīḥ || 21 || yé
cid dhī mṛityúbandhava ādityā mánavaḥ smási | prá sú na
āyur jīvāse tīretana || 22 || 28 ||

19.

Tām gūrdhayā svāṇaram devāso devām aratīm da-
dhanvire | devatrā havayām óhire || 1 || víbhūtarātim vipra
citrasocisham agním īlishva yantūram | asyā médhasya
somyāsyā sobhare prēm adhvārāya pūrvyam || 2 || yājish-
tham tvā vavīmahe devām devatrā hótāram amartyam |
asyā yajñāsyā sukrátum || 3 || ūrjó nāpātām subhāgam su-
dīditim agním śrēṣṭhasocisham | sá no mitrásya várūṇa-
sya só apām á sumnām yaksbate diví || 4 || yāḥ samídhā
yá áhuti yó védena dadāṣa mārto agnáye | yó námasā
svadhvarāḥ || 5 || 29 ||

tásyéd árvanto rañhayanta āśāvas tāsya dyumnítamam
yāṣaḥ | ná tám áñho devákṛitam kútaṣ caná ná mártyakṛi-
tam naṣat || 6 || svagnáyo vo agníbhiḥ syāma sūno sahasa
ūrjām pate | suvīras tvām asmayúḥ || 7 || praśānsamāno áti-
thir ná mitríyo 'gní rátho ná védyah | tvé kshémāso ápi
santi sādhasvas tvām rájā rayīṇām || 8 || só addhá dāṣvā-

18, 18 su-mahasah. 19 yushmé iti. smasi sa-jātyè. 21 mitra
a°. tri-várūtham. 22 hí mṛityú-bandhavaḥ ādityāḥ. sú. — 19, 1 gur-
dhaya svāḥ-naram. ā ū°. 2 víbhuta-rātim. citrá-socisham. prá
īm. 3 su-krátum. 4 su-bhāgam su-dīditim. śrēṣṭha-socisham.
5 sam-ídha. ā-huti. su-adhvarāḥ. 6 tāsya ít. rañhayante. devā
-kṛitam. mártya-kṛitam. 7 su-agnāyah. suno iti. su-vīrah. 8 pra
-śānsamānah. agníḥ. tvé iti.

dhvaró 'gne mártah subhaga sá praśánsyah | sá dhībhir
astu sánitā || 9 || yásya tvám ūrdhvó adhvarāya tīshṭhasi
kshayádvīrah sá sādhatē | só árvadbhiḥ sánitā sá vipanyú-
bhiḥ sá śūraiḥ sánitā kṛitām || 10 || 30 ||

yásyāgnír vāpur grīhē stómaṁ cáno dádhitā viśvāvā-
ryah | havýā vā vévishad víshah || 11 || víprasya vā stuva-
tāḥ sahaso yaho makshútamasya rātīshu | avódevam upári-
martyam kṛidhi váso vividúsho vácaḥ || 12 || yó agnīm ha-
vyádātibhir námobhir vā sudáksham āvívāsati | girá vājirā-
śocisham || 13 || samídhā yó níṣitī dāśad áditim dhāmabhir
asya mārtyah | viśvét sá dhībhiḥ subhāgo jánāñ áti dyu-
mnaír udná iva tārishat || 14 || tát agne dyumnám á bhara
yát sāsáhat sádane kām cid atríṇam | manyúm jánasya dū-
dhyāḥ || 15 || 31 ||

yéna cáshtē várūṇo mitró aryamá yéna násatyā bhá-
gaḥ | vayám tát te śávasā gātuvíttamā índratvotā vidhe-
mahī || 16 || té ghéd agne svādhyò yé tvā vipra nidadhiré
nṛicákshasam | víprāso deva sukrátum || 17 || tá íd védim
subhaga tá áhutim té sótum cakrire divi | tá íd vājebhir
jigyur mahád dhánam yé tvé kāmam nyeriré || 18 || bhadró
no agnír áhuto bhadrá rātīḥ subhaga bhadró adhvarāḥ |
bhadrá utá práśastayah || 19 || bhadram mánah kṛiṇushva
vṛitratúrye yénā samátsu sāsáhaḥ | áva sthirá tanubī bhūri
śardhatām vanémā te abhíshṭibhiḥ || 20 || 32 ||

íle girá mánurhitam yám devá dūtām aratim nyeriré |

19, 9 dāśu-adhvarah á°. su-bhaga. pra-śánsyah. 10 kshayát
-vīrah. 11 yásya a°. viśvā-vāryah. 12 yaho íti makshú-tamasya.
aváh-devam upári-martyam. váso íti. 13 havýádāti-bhiḥ. su-
dáksham ā-vívāsati. vā ajirá-śocisham. 14 sam-ídā. ní-siti.
viśvā íti. su-bhāgah. 15 sāsáhat. duh-dhyāḥ. 16 v. m. a. 26, 4.
gātuvit-tamāḥ índratvā-utah. 17 gha íti. su-ādhyāḥ. ni-dadhiré
nṛi-cákshasam. su-krátum. 18 té (3). su-bhaga (19). á-hutim.
tvó íti. ni-eriré (21). 19 á-hutah. prá-śastayah. 20 vṛita-
-túrye yéna samát-su sa°. á. s. t. IV, 4, 5. vanéma. 21 mánuh-
-hitam. devāḥ.

yájishṭhaṃ havyaváhanam || 21 || tigmájambhāya táruṇāya
 rájate práyo gāyasy agnáye | yáḥ piṇṣáte sūnítābhiḥ su-
 víryam agnír ghrítébbhir áhutaḥ || 22 || yádi ghrítébbhir áhuto
 vāṣim agnír bhárata úc cáva ca | ásurā iva nirṇíjam || 23 ||
 yó havyāny aírayatā mánurhito devá āsá sugandhínā | ví-
 vāsate váryāṇi svadhívaró hótā devó ámartyaḥ || 24 || yád
 agne mártayas tvám syám ahám mitramaho ámartyaḥ |
 sáhasaḥ sūnav áhuta || 25 || 33 ||

ná tvā rāsīyābhiśastaye vaso ná pāpatváya santya | ná
 me stotámativá ná dúrhitāḥ syád agne ná pāpáyā || 26 ||
 pitúr ná putráḥ súbhrito duroṇá á devān etu prá ṇo havíḥ
 || 27 || távāhám agna ūtibhir nédishṭhābhiḥ saceya jósham
 á vaso | súdā devásya mártyaḥ || 28 || táva krátvā saneyam
 táva rātíbbhir ágne táva práśastibhiḥ | tvám íd áhuḥ prá-
 matiṃ vaso máníagne hárshasva dátave || 29 || prá só agne
 távotíbbhiḥ suvirābhis tirate vájabharmabhiḥ | yásya tvám
 sakhyám āvárah || 30 || 34 ||

táva drapsó nílavān vāṣá řitvíya índhānaḥ sishṇav á
 dade | tvám mahīmám ushásām asi priyáḥ kshapó vástushu
 rájasi || 31 || tám áganma sóbharayaḥ sahásra-mushkam sva-
 bhishṭīm ávase | samrájam trāsadasyavam || 32 || yásya te
 agne anyé agnáya upakshíto vayá iva | vípo ná dyumná ní
 yuve jánānām táva kshatrāṇi vardhāyan || 33 || yám ādityāso
 adruhaḥ pārām náyatha mártyam | maghónām víśveshām
 sudānavah || 34 || yūyám rájānaḥ kām cic carshaṇisahaḥ

19, 21 havya-váhanam. 22 tigmá-jambhāya. su-víryam. á
 -hutaḥ (23). 23 yádi. bhárata út ca áva. niḥ-níjam. 24 aíra-
 yata mánuh-hitaḥ. su-gandhínā. su-adhvarāḥ. 25 mitra-mahaḥ.
 suno *iti* a-huta. 26 rāsīya abhiśastaye vaso *iti*. stotā amati-vā.
 dúh-hitaḥ. 27 sú-bhritaḥ duroṇé. nah. 28 táva ahám agne.
 vaso *iti* (29). 29 práśasti-bhiḥ. prá-matiṃ. máma á°. 30 táva
 ū° su-virābhiḥ. vájabharma-bhiḥ. á-várah. 31 sishṇo *iti*. 32 á
 a°. sahásra-mushkam su-abhishṭīm. sam-rájam. 33 upa-kshitaḥ
 34 su-dānavah. 35 cit carshaṇi-sahaḥ.

ksháyantam mánushāñ ánu | vayám té vo váruṇa mītrārya-
man syāméd řitāsya rathyāḥ || 35 || ádān me paura-kutsyāḥ
pañcāśātam trasādasyur vadhmām | máñlishṭho aryāḥ sāt-
patih || 36 || utá me prayíyor vayíyoḥ suvástvā ádhi túgvani |
tisřínām saptatínām syāvāḥ prañetā bhuvad vásur díyānām
pátih || 37 || 35 ||

20.

Ā gantā má rishanyata prásthāvāno māpa sthātā sa-
manyavaḥ | sthirā cin namayishyavaḥ || 1 || vilupavibhir
maruta řibhukshaṇa á rudrāsah suditibhiḥ | ishā no adyā
gatā purusprīho yajñām á sobharīyāvaḥ || 2 || vidmā hí rud-
rīyāñām śúshnam ugrām marútām śmīvatām | víshnor
eshāsya mīlūshām || 3 || ví dvīpāni pápatan tishṭhad dúchū-
nobhé yujanta ródasi | prá dhānvāny airata śubhrakhādayo
yád éjatha svabhānavaḥ || 4 || ácyutā cid vo ájmann á ná-
nadati párvatāso vánaspatih | bhūmir yāmeshu rejate
|| 5 || 36 ||

āmāya vo maruto yátave dyaúr jñhita úttarā bñhāt |
yātrā náro dédisate tanúshv á tvákshāñsi bāhvōjasah || 6 ||
svadhām ánu řrīyam náro máhi tveshá ánavanto vřisha-
psavaḥ | váhante áhrutapsavaḥ || 7 || góbhīr vāñó ajyate só-
bharīñām ráthe kōṣe hiranyāye | góbandhavaḥ sujātāsa ishé
bhujé mahānto na spārāse nú || 8 || prāti vo vřishadañjāyo
vřishne śárdhāya mārutāya bharadhyam | havyā vřishapra-
yavne || 9 || vřishanasyéna maruto vřishapsmā ráthena vří-

19. 35 mītra á° syama ít. 36 ádat. sāt-patih. 37 su-
vástvāḥ. pra-neta. - 20. 1 ganta. prá-sthāvanah mā āpa sthāta
sa-manyavaḥ. cit. 2 vilupavī-bhiḥ. suditī-bhiḥ. adyā á gata
puru-sprīhah. sobharī-yavaḥ. 3 vidmā. 4 dúchūna ubhé *iti*.
ródasi *iti*. śubhra-khādayah. sva-bhānavah. 6 jñhite. yātra.
bāhvū-ojasah. 7 vřisha-psavaḥ. áhruta-psavaḥ. 8 gó-bandhavaḥ.
su-jātāsah. nah. 9 vřishat-añjayaḥ. vřisha-prayavne. 10 vřisha-
psuma.

shanābhinā | á syenāso ná pakshīṇo vṛithā naro havyā no
vītāye gata || 10 || 37 ||

samānām añjy èshām ví bhrājante rukmāso ádhi bā-
húshu | dávidyutaty řishṭāyaḥ || 11 || tá ugrāso vṛishṇa
ugrābāhavo nákish řanúshu yetire | sthirā dhānvāny áyudhā
rátheshu vó 'nikeshv ádhi řríyaḥ || 12 || yéshām árṇo ná
saprátho náma tveshām řařvatām ékam íd bhujé | váyo ná
pítṛyaṃ sáhaḥ || 13 || tán vandasva marútas tán úpa stuhi
téshām hí dhúnīnām | arāṇām ná caramás tád eshām dānā
mahná tád eshām || 14 || subhágaḥ sá va útīshv ása púrvāsu
maruto vyúshṭishu | yó vā nūnām utāsati || 15 || 38 ||

yásya vā yūyám práti vājīno nara á havyā vītāye ga-
thá | abhí shá dyumnaír utá vājasātibhiḥ sumná vo dhū-
tayo nařat || 16 || yáthā rudrásya sūnāvo divó vařanty ásu-
rasya vedhásah | yúvānas táthéd asat || 17 || yé cārṇanti
marútaḥ sudānavah smán mīlhúshař cāranti yé | átař cid
á na úpa vásyasā hṛidā yúvāna á vavṛidhvam || 18 || yúna
ū shú návishṭṭhaya vṛishṇaḥ pāvakāñ abhí sobhare girá |
gáya gá iva cārṇishat || 19 || sáhá yé sánti mushtīhēva há-
vyo vířvasu pṛisú hótṛishu | vṛishṇař candrán ná suřrá-
vastamān girá vāndasva marúto áha || 20 || 39 ||

gávař cid ghā samanyavaḥ sa-jātyēna marutaḥ sában-
dhavaḥ | rihaté kakúbho mitháh || 21 || mártas cid vo nṛi-
tavo rukmavakshasa úpa bhrātṛitvām áyati | ádhi no gāta
marutaḥ sádā hí va āpitvām ásti nídhruvi || 22 || māruto
márutasya na á bheshajásya vahatā sudānavah | yūyám
sakhāyaḥ saptayaḥ || 23 || yábhiḥ síndhum ávatha yábhis

20, 10 vṛisha-nābhinā. 11 añjī e°. 12 té. ugrā-bāhavaḥ
nákiḥ t°. vaḥ á°. 13 sa-práthaḥ. 15 su-bhágaḥ. ví-ushtīshu.
utá á°. 16 sáh. vājasāti-bhiḥ. 17 táthā ít. 18 ca á°.
su-dānavah smát. 19 uñ ití sú. 20 saháh. mushtīhā-iva. suřrávaḥ
-tamān. 21 gha sa-manyavaḥ sa-jātyēna. sá-bandhavaḥ. 22 rukma-
vakshasaḥ. á a°. ní-dhruvi. 23 vahata su-dānavaḥ.

túrvatha yábbhir daṣasyáthā krívim | máyo no bhūtótíbbhir
mayobbhavaḥ śivábbhir asacadvishaḥ || 24 || yát síndhau yád
ásiknyām yát samudréshu marutaḥ subarhishaḥ | yát párvat-
teshu bheshajám || 25 || víṣvam páśyanto bibhrithā tanúshv
á ténā no ádhi vocata | kshamá rápo maruta áturasya na
íshkartā víhrutam púnah || 26 || 40 ||

Prathamó 'dhyāyāḥ.

Tṛtíyo 'nuvākaḥ.

21.

Vayám u tvám apūrvya sthūrám ná kác cid bháranto
'vasyávaḥ | váje citráṃ havāmahe || 1 || úpa tvā kármann
ūtáye sá no yúvogrāṣ cakrāma yó dhṛishát | tvám íd dhy
àvitāram vavṛimáhe sákhāya indra sānasím || 2 || á yāhīmá
índavó 'śvapate gópata úrvarāpate | sómam somapate piba
|| 3 || vayám hí tvā bāndhumantam abandhávo víprāsa indra
yemimá | yá te dhāmāni vṛishabha tébbhir á gahi víśvebbhiḥ
sómapiṭaye || 4 || sídantas te váyo yathā góśrite mádhaus
madiré vivákshaṇe | abhí tvám indra nonumaḥ || 5 || 1 ||

áchā ca tvainā námasā vādāmasi kíam múhuṣ cid ví
dīdhayaḥ | sánti kāmāso harivo dadísh tvám smó vayám
sánti no dhíyah || 6 || nútnā íd indra te vayám útí abhūma
nahí nú te adriyaḥ | vidmá purá páriṇasaḥ || 7 || vidmá sa-
khitvám utá śūra bhojyām á te tá vajrinn ímahe | utó sa-
masmínn á śiśhi no vaso váje suśipra gómati || 8 || yó na
ídám-idam purá prá váśya ānināya tám u va stushe | sá-
khāya índram útáye || 9 || háryaśvam sátpatim carshanísá-

20, 24 daṣasyáthā. bhūta u°. mayāḥ-bhuvāḥ. asaca-dvishaḥ.
25 su-barhishah. 26 bibhritha. téna. íshkarta ví-hrutam púnar
íti. — 21, 1 kát. 2 yúvā u°. hí a°. 3 yāhi imé índavaḥ áśva
-pate gó-pate úrvarā-pate. soma-pate. 4 sóma-pitaye. 5 gó
-śrite. 6 ácha. tvā enā. dadísh tvám. 7 utí. nú. vidmá (8).
8 utó ití. vaso ití. su-śipra. 9 ā-nināya. vaḥ. 10 hāri-śvam
sát-patim carshaṇi-sáham.

ham sá hí shmā yó ámandata | á tú nah sá vayati gávyam
áṣṣyam stotṛibhyo maghāvā śatām || 10 || 2 ||

tvāyā ha svid yujā vayām prāti śvasāntaṃ vṛṣhabha
bruvīmahi | samsthé jānasya gómataḥ || 11 || jāyema kārē
puruḥūta kārīṇo bhī tishṭhema dūḍhyāḥ | nṛbhir vṛitrām
hanyāma śuśuyāma cāver indra prā ṇo dhīyaḥ || 12 || abhrā-
trīvyó aná tvām ānāpir indra janūshā sanād asi | yudhéd
āpitvām ichase || 13 || náki revāntaṃ sakhyāya vīndase pí-
yanti te surāṣvāḥ | yadā kṛiṇóshi nadanūṃ sām ūhasy ád
ít pítēva hūyase || 14 || má te amājúro yathā mūrása indra
sakhyé tvāvataḥ | ní shadāma sácā suté || 15 || 3 ||

má te godatra nír arāma rádhasa indra má te grīhā-
mahi | dṛiḥá cid aryāḥ prā mṛiṣābhy á bhara ná te dā-
māna ādābhe || 16 || índro vā ghéd íyan maghām sárasvatī
vā subhágā dadír vāsu | tvām vā citra dāśúshe || 17 || cít-
í d rājā rājaká íd anyaké yaké sárasvatīm ānu | parjánya
iva tatānad dhī vṛiṣṭyā sahāsrām ayútā dādat || 18 || 4 ||

22.

Ó tyām ahva á rátham adyá dāusishṭham ūtāye | yām
aṣvīnā suhavā rudravartanī á sūryāyai tasthāthulḥ || 1 ||
pūrvāpūṣham suhāvam purusprīham bhujoyūṃ vājeshu pūr-
vyaṃ | sacanāvantaṃ sumatībhīḥ sobhare vídveshasam ane-
hāsam || 2 || ihá tyá purubhūtāmā devá námobhir aṣvīnā |
urvācinā sv ávase karāmahe gāntārā daśúsho grīhām || 3 ||
yuvó ráthasya pári cakrām íyata īrmānyád vām ishanyati |
asmān áchā sumatír vām śubhas patí á dhenúr iva dhā-

21, 10 sma. 11 sam-sthé. 12 puru-huta. duh-dhyāḥ. ca
á°. nah. 13 yudhá ít. 14 nákiḥ. pítā-iva. 15 amā-júrah.
sadāma. 16 go-dattra. mṛiṣa abhi. ā-dābhe. 17 gha ít íyat.
su-bhágā. 18 hí. 22, 1 ó íti. ahve. adyá su-havā rudravar-
tam íti rudra-vartanī. 2 purva-āpūṣham su-hāvam puru-sprīham.
sacanā-vantaṃ sumatī-bhīḥ. ví-dveshasam. 3 i. t. p. V, 73, 2. sú.
4 yuvóḥ. iyate īrmā a°. ácha su-matīḥ. patí íti.

vatu || 4 || rātho yó vaṃ trivandhuró hīraṇyabhiṣur aṣvina |
pāri dyāvapṛithivī bhūshati śrutās téna nasatyā gatam
|| 5 || 5 ||

daśasyāntā mánave pūrvyāṃ divī yāvaṃ vṛikeṇa karsha-
thaḥ | tā vaṃ adyā sumatibhiḥ śubhas patī aṣvina prā stu-
vimaḥ || 6 || ūpa no vajinivasū yatām pītāsya pathibhiḥ | yé-
bhis trikshīm vṛishāṇā trasadasyavām mahé kshatrāya jīn-
vathaḥ || 7 || ayām vām ādribhiḥ sutāḥ sómo nara vṛishāṇ-
vasu | ā yatām sōmapitaye pībatām daśūsho grīhē || 8 || ā
hī ruhātām aṣvina rāthe kōṣe hīraṇyāye vṛishāṇvasū | yūñ-
jātham pīvarir īshaḥ || 9 || yābhiḥ pakthām āvatho yābhir
ādhrigum yābhir babhrūm vījoshasam | tābhir no makshū
tūyam aṣvinā gatam bhishajyātām yād āturam || 10 || 6 ||

yād ādhrigāvo ādhrigū idā cid āhno aṣvina hāvamahe |
vayām gīrbhir vipanyāvaḥ || 11 || tābhir ā yatām vṛishāṇōpa
me hāvaṃ viśvāpsum viśvāvāryam | ishā māñbhishthā puru-
bhūtama nara yābhiḥ krīvim vavridhūs tābhir ā gatam || 12 ||
tāv idā cid āhānām tāv aṣvinā vāndamana ūpa bruve | tā
u nāmobhir īmahe || 13 || tāv id doshā tā ushāsi śubhās
patī tā yāman rudrāvartam | mā no mātaya ripāve vajini-
vasu parō rudrāv āti khyatam || 14 || ā sūgmyaya sūgmyam
pratā rāthenaṣvina vā sakshānī | huvé pitēva sōbhari
|| 15 || 7 ||

mānojavasā vṛishāṇā madaeyutā makshumgamābhir uti-
bhiḥ | arāttac cid bhūtam asmé āvase purvibhiḥ purubho-
jasa || 16 || ā no aṣvavad aṣvina vartir yasishtham madhu-

22, 5 tri-vandhurāḥ hīraṇya-abhiṣuḥ, dyāvapṛithivī *iti*, nasatyā
a. 6 sumati-bhiḥ, patī *iti*, 7 vajinivasu *iti* vajini-vasu (14, 16)
8 vṛishāṇvasu *iti* vṛishāṇ-vasu (9), sōma-pitaye, 10 ādhrigum,
vi-joshasam, makshū, aṣvinā ā, 11 ādhrigavaḥ ādhrigu *ity* ādhri-
gu, 12 vṛishāṇa ūpa, viśvā-psum viśvā-vāryam, puru-bhūtama,
vavridhūḥ, 13 tāv uñ *iti*, 14 tāv u^o, patī *iti*, rudrāvartam
iti rudrā-vartam, 15 pratār *iti* rāthēna a^o, sakshānī *iti*, pitā-iva,
16 mānuh-javasā, mada-eyuta makshum-gamabhiḥ, arāttat, asmé
iti, puru-bhojasa, 17 aṣva-vat, madhu-pātama.

pātamā narā | gōmad dasrā hīraṇyavat || 17 || supravargāṃ
suvīryaṃ susṭhū vāryaṃ ānādhṛiṣṭaṃ rakshasvīnā | asmīn
ā vām āyāne vājīnivasū viśvā vāmāni dhīmahi || 18 || 8 ||

23.

īlīshvā hī prativyāṃ yājasva jātāvedasam | carishṇúdhū-
mam āgrībhītaśocisham || 1 || dāmānaṃ viśvacarshaṇe 'gnīm
viśvamaṇo girā | utā stushe viśpārddhaso rāthānām || 2 ||
yēshām ābādhā rīgmīya ishāḥ pṛikshāḥ ca nigrābhe | upa-
vidā vāhnir vindate vāsu || 3 || úd asya śocīr asthād didi-
yúsho vy ājāram | tāpurjāmbhasya sudyúto gaṇasrīyaḥ || 4 ||
úd u tiṣṭha svadhvara stāvāno devyā kṛipā | abhikhyā
bhāsā bṛihatā śuśukvāniḥ || 5 || 9 ||

āgne yāhī śuśastībhīr havyā júhvāna ānushāk | yāthā
dūtó babhútha havyavāhanaḥ || 6 || agnīm vaḥ pūrvyāṃ huve
hótāraṃ carshaṇīnām | tám ayā vācā grīṇe tám u va stushe
|| 7 || yajñébhīr ādbhutakratuṃ yām kṛipā sūdāyanta ít |
mītrām ná jāne sūdhitam rītāvani || 8 || rītāvānam rītāyavo
yajñāsya sādhanam girā | úpo enaṃ jujushur nāmasas padé
|| 9 || áchā no āṅgirastamaṃ yajñāso yantu samyātaḥ | hótā
yó ásti vikshv ā yaśástamaḥ || 10 || 10 ||

āgne táva tyé ajaréndhānāso bṛihād bhāḥ | áśvā iva
vṛiṣhaṇas tavishīyavaḥ || 11 || sá tvām na ūrjām pate rayīm
rāsva suvīryam | práva nas toké tánaye samātsv ā || 12 ||
yád vá u viśpátīḥ śitāḥ sūprīto mánusho viśi | viśvéd
agnīḥ práti rākshāṃsi sedhati || 13 || śrushty āgne návasya

22, 18 su-prāvargāṃ su-vīryam. a-yāne. — 23, 1 īlīshva. jātā-
vedasam carishṇú-dhūmam āgrībhīta-śocisham. 2 viśva-carshaṇe.
viśva-maṇaḥ. vi-spārddhasaḥ. 3 ā-bādhāḥ. nigrābhe upa-vidā.
4 ú. a. s. a. VII, 16, 3. vi a° tāpuḥ-jāmbhasya su-dyútaḥ gaṇa-srīyaḥ.
5 su-adhvara. abhi-khyā. 6 śuśastī-bhīḥ. havya-vāhanaḥ. 7 vaḥ.
8 ādbhuta-kratuṃ. sūdāyante. sū-dhitam rītā-vani. 9 rītā-vanam
rīta-yavaḥ. úpo *iti*. 10 ácha. sam-yātaḥ. vikshú. 11 ajara i°. 12
su-vīryam prá ava. samāt-su. 13 vai. sū-pritaḥ. viśvā ít.
14 śrushtī a°.

me stómasya víra viṣpate | ní māyínas tápushā raksháso
daha || 14 || ná táśya māyáyā caná ripúr iṣṭa mārtyaḥ | yó
agnáye dadáśa havyádātibhiḥ || 15 || 11 ||

vyāṣvas tvā vasuvídāṃ ukshanyúr aprīṇād řishih | mahó
rayé tám u tvā sám idhīmahi || 16 || uṣānā kavyás tvā ní
hótāram asādayat | āyajīm tvā mánave jātāvedasam || 17 ||
viṣve hí tvā sajóshaso devāso dūtām ákrata | řrushi deva
prathamó yajñíyo bhuvah || 18 || imám ghā vīró amṛítam
dūtām kṛiṇvita mārtyaḥ | pāvakām kṛiṣṇāvartanim víhā-
yasam || 19 || tám huvema yatásrucaḥ subhāsam řukráśo-
cisham | viṣām agnín ajáram pratnám íḍyam || 20 || 12 ||

yó asmaí havyádātibhir áhutim mártó 'vidhat | bhúri
pósham sá dhatte virávad yáśaḥ || 21 || prathamám jātāve-
dasam agnīm yajñéshu pūrvyám | práti srúg eti námasā
havishmatí || 22 || ábhír vidhemāgnáye jyésthābhír vyaṣva-
vát | mánikishthābhír matíbhīḥ řukráśocishe || 23 || nūnám
area víhāyase stómebhi sthūrayūpavát | řishe vaiyaṣva
dāmyāyāgnáye || 24 || átithim mánushānām sūnūm vānaspá-
tinām | víprā agnín ávase pratnám ílate || 25 || 13 ||

mahó viṣvāñ abhí shatò 'bhí havyāni mánushā | ágne
ní shatsi námasádhi barhíshi || 26 || vāñsvā no vāryā purú
vāñsva rāyāḥ puruspríhaḥ | suviryasya prajāvato yáśasva-
taḥ || 27 || tvám varo sushāmné 'gne jánāya codaya | sádā
vaso rātīm yavishthā řāśvate || 28 || tvám hí supratūr ási
tvám no gómatír íshaḥ | mahó rāyāḥ sātīm agne ápa vṛidhi
|| 29 || ágne tvám yaśá asy á mitrávárūnā vaha | řitāvānā
samrájá pūtádakshasā || 30 || 14 ||

23, 15 havyádāti-bhiḥ. 16 ví-asvaḥ. vasu-vídāṃ. 17 ā
-yajīm. jātā-vedasam (22). 18 sa-jóshasāḥ. 19 gha. kṛiṣṇā
-vartanim ví-hāyasam. 20 yatā-srucaḥ su-bhāsam řukrá-socisham.
21 havyádāti-bhiḥ á-hutim mártah á°. 23 vidhema á°. řukrá
-socishe. 24 ví-hayase stómebhiḥ. dāmyaya á°. 26 satāḥ á°. 27 vāñsva. puru-spríhaḥ su-viryasya. 28 varo
iti su-sāmné á°. vaso iti. 29 su-pratūḥ. ápa. 30 řitā-vānā
sam-rāja putā-dakshasā.

24.

Sákhaya á śishamahi bráhméndraya vajriṇe | stushá u
shú vo nṛitamāya dhṛishṇāve || 1 || śávaśa hy áśi śrutó vṛi-
trahátyena vṛitrahá | maghair maghóno áti śūra dāśasi || 2 ||
sá na stávāna á bhara rayīm citrāśravastamam | nireké
cid yó harivo vásur dadīh || 3 || á nirekām utá priyām ín-
dra dārshi jánānam | dhṛishatá dhṛishṇo stávamāna á bhara
|| 4 || ná te savyām ná dákshinām hástam varanta amúrah |
ná paribádho harivo gávishṭishu || 5 || 15 ||

á tvā góbbhir iva vrajām girbbhir ṛiṇomy adrivaḥ | á sma
kāmam jaritúr á mánah priya || 6 || viśvani viśvāmanaso
dhiyá no vṛitrahantama | úgra pranetar ádhi shú vaso gahi
|| 7 || vayām te asyá vṛitrahān vidyāna śura návyasaḥ | vá-
so spārhasya puruhūta rádhasaḥ || 8 || índra yátha hy ásti
té 'paritam nṛito sávaḥ | ámríkta ratih puruhuta dāśúshe
|| 9 || á vṛishasva mahāmaha mahé nṛitama rádhasa | dṛiḥhāś
cid dṛihya maghavan maghāttaye || 10 || 16 ||

nú anyátra cid adrivas tvān no jagmur aśísah | mágha-
vañ ehagdhí táva tán na utibhiḥ || 11 || nahy āngá nṛito
tvád anyām vindāmi rádhasa | rayé dyumnāya sāvase ca
girvaṇah || 12 || éndum índraya siñcata píbatī somyām má-
dhu | prá rádhasa codayāte mahitvaná || 13 || úpo hárñām
pátim dáksham pñicántam abravam | nūnām śrudhi stu-
vató aśvyáśya || 14 || nahy āngá purá eaná jajñé virátaras
tvát | náki rāyá náivátha ná bhandána || 15 || 17 ||

éd u mádhvo madántaram siñcá vādhvāryo ándhasaḥ |

24, 1 bráhma 1°. stushé uñ *iti* sú. 2 hí. vṛitra-hátyena
vṛitra-há. 3 sá - bhara 12, 11. citrāśravaḥ-tamam. 4 dhṛishṇo
iti. 5 varante a-múrah. pari-bádhah. gó-ishtishu. 6 sma.
7 viśvā-manasaḥ. vṛitrahān-tama. pranetar *iti* pra-netah. sú vaso
iti. 8 vṛitra-hān. vásah. puru-hūta (9). 9 hí. té ápari-itam
nṛito *iti*. 10 mahā-maha. 11 nú anyátra. tvát. a-śasaḥ. śagdhí.
tát. 12 nahí a° nṛito *iti*. 13 á 1°. 14 úpo *iti*. 15 nahí
a°. nákiḥ. ná evá-tha. 16 á *iti*. vā adhivāryo *iti*.

evā hi virā stāvate sadāvṛidhaḥ || 16 || indra sthatar hari-
nām nākish te pūrvyāstutim | ūl anaṁṣa śāvasa nā bhan-
dānā || 17 || tāṁ vo vājanam pātīm āhūmahī śravasyāvaḥ |
āprāyubhir yajñēbhir vavṛidhēnyam || 18 || ēto nv indram
stāvama sākhyā stomyam nāram | kṛishṭir yō viśva abhy-
āsty ēka it || 19 || āgorudhaya gavīshe dyukshāya dāsmyam
vācaḥ | ghṛitāt svādiyo mādhumaḥ ca vocata || 20 || 18 ||

yāsyāmitāni viryā nā rādhaḥ pāryetave | jyōtir nā viś-
vam abhy āsti dākshīṇa || 21 || stuhīndram vyaśvavād ānur-
miṁ vajnam yāmam | aryō gāyam mānhamanāṁ vī da-
śūshe || 22 || evā nūnām ūpa stuhī vāiśva daśamām nā-
vam | sūvidvaṁsam carakṛityam carāṇmam || 23 || vēthā hi
nīritmām vājrahasta parivṛjam | āhar-ahaḥ śundhyūḥ pa-
ripādām iva || 24 || tād indrāva ā bhara yēnā dāisishṭha
kṛitvane | dvitā kṛtsaya śiśnatho nī codaya || 25 || 19 ||

tām u tvā nūnām māhe nāvyam dāisishṭha sānyase |
sā tvām no viśva abhīmatī sakshāṇī || 26 || yā rikshad
ānhaso mucād yō vāryāt saptā sīndhushu | vādhar dāsāsyā
tūvinṛmṇa nmamah || 27 || yāthā varo sushāṁṇe sanibhya
avaho rayīm | vyāśvebhyaḥ subhage vajinvati || 28 || ā nār-
yāsyā dākshīṇa vyāśvān etu somīnaḥ | sthūrām ca rādhaḥ
satāvāt sahāsravat || 29 || yāt tva pṛichād ijanāḥ kuhayā
kuhayakṛite | eśhō āpasṛito valō gomatīm āva tishṭhati
|| 30 || 20 ||

25.

Tā vam viśvasya gopā devā devēshu yajñīya | ṛitāvana

24, 16 evā. virāh. : sada-vṛidhaḥ. 17 nākish te purvyā-stutim.
18 āprāyu-bhiḥ. vavṛidhēnyam. 19 ēto *iti* nū. sākhyah. abhi.
20 āgo-rudhaya go-isho. 21 yāsyā ā°. pāri-etave. abhi. 22 stuhī
i°. 23 evā. sū-vidvaṁsam. 24 vēthā. nīh-ritmām vājra-hasta
pari-vṛjam āhar-ahaḥ. paripādām-iva. 25 indra ā°. yēnā.
26 abhi-matī. 27 va ā°. vādhaḥ. tūvi-nṛmṇa. 28 varo *iti*
su-sāṁne. ā ā°. vī-śvebhyaḥ su-bhage. 29 vi-śvān. 30 kuhaya
-kṛite. āpa-sṛitah. — 25, 1 ṛitā-vāna.

yajase putādakshasa || 1 || mitrā tāna ná rathya vāruṇo yās
 ca sukrātuḥ | sanāt sujatā tūnaya dhṛitāvratā || 2 || tā matā
 viśvāvedasasuryāya prāmahasa | mahī jajānādītir ṛitāvāri
 || 3 || mahānta mitrāvāruṇa samrāja devāv āsura | ṛitāvānav
 ṛitām ā ghoshato bṛihāt || 4 || nāpatā śāvaso mahāh sūnū
 dākshasya sukrātu | śrīprādanū ishō vāstv ādhi kshitaḥ
 || 5 || 21 ||

sām yā dānūni yemāthur divyāḥ pāṛthivir īśaḥ | nā-
 bhasvatir ā vaṃ carantu vṛiṣṭāyāḥ || 6 || ādhi yā bṛihatō
 divō 'bhī yūthēva pāśyataḥ | ṛitāvāna samrāja nāmase hitā
 || 7 || ṛitāvānā nī shedatuḥ sāmrajyāya sukrātū | dhṛitāvratā
 kshatriya kshatrām aśatuḥ || 8 || akshnāś cid gātuvīttara-
 nulbaṇēna cākshasa | nī cin mishāntā nicirā nī cikyatuh
 || 9 || utā no devy ādītir urushyātām nāsatyā | urushyāntu
 marūto vṛiddhāśavasah || 10 || 22 ||

tē no nāvām urushyata dīvā nāktam sudānavah | āriṣh-
 yanto nī pāyūbbhīḥ sacemahi || 11 || āghnate viśṇave va-
 yām āriṣhyantaḥ sudānave | śrudhī svayāvan sindho pūrvā-
 cittaye || 12 || tād vāryam vṛiṇīmahe vāriṣṭham gopayā-
 tyam | mitrō yāt pānti vāruṇo yād aryamā || 13 || utā naḥ
 sindhur apām tām marūtas tād aśvīnā | īndro viśṇur mī-
 dhvānsah sajōshasah || 14 || tē hī shmā vanūsho nāro 'bhī-
 mātīm kāyasya cit | tigmām nā kshōdah pratighnānti bhūr-
 nayah || 15 || 23 ||

ayām ēka itthā purūrū caṣṭe vī viṣpātīḥ | tāsya vra-
 tāny ānu vaṣ caramasi || 16 || ānu pūrvāṇy okyā sāmrajyā-

25, 1 putā-dakshasa. 2 su-krātuḥ. su-jātā. dhṛitā-vrata (8).
 3 viśvā-vedasa a° prā-mahasa. jajāna ā° ṛitā-vari. 4 sam-rāja (7).
 ṛitā-vānav. 5 sūnū iti. sukrātū iti su-krātu śrīprādanū iti śrīprā-
 danū. 7 divāḥ a° yūthā-iva. ṛitā-vana (8). 8 sedatuḥ. sukrātu
 iti su-krātu. 9 gātuvī-tara a°. cit. nī-cirā. 10 devī. vṛiddhā-
 śavasah. 11 su-dānavah. 12 su-dānave. sva-yāvan sindho iti
 purvā-cittaye. 14 tāt. sa-jōshasah. 15 sma. abhī-mātim.
 prati-ghnānti. 16 purū urū.

sya saścima | mitrāsya vrata vārunasya dirghaśrūt || 17 ||
 pári yó raśmína divó 'ntān mamé prithivyāḥ | ubhé a pa-
 prau ródasī mahitvá || 18 || úd u shyá śaraṇé divó jyótir
 ayaṁsta sūryāḥ | agnir ná śukráḥ samidhanā áhutaḥ || 19 ||
 váco dirgháprasadmanīṣe vājasya gómataḥ | iṣe hí pitvò
 'vishásya dāvāne || 20 || 24 ||

tát sūryaṁ ródasī ubhé doṣhā vāstor úpa bruve | bho-
 jéshv asmāñ abhy úc cara sáda || 21 || řijrām ukshanyáyane
 rajatām hárāyāṇe | ráthaṁ yuktām asanāma sushāmañi
 || 22 || tá me áśvyānāṁ hárīṇaṁ nitóṣaṇā | utó nú kṛityā-
 nām nṛiváhasā || 23 || smádabhiṣu káṣavanta vípra návish-
 thayā matí | mahó vajínava árvanta sácasanam || 24 || 25 ||

26.

Yuvór u shú ráthaṁ huve sadhástutyaya suríshu | átur-
 tadakshā vṛishaṇa vṛishaṇvasu || 1 || yuvām varo sushāṁṇe
 mahé táne násatyā | ávobhir yatho vṛishaṇa vṛishaṇvasū
 || 2 || tá vām adyá havamahe havyébhīr vajínivasū | pūrvir
 ishā isháyantav áti kshapāḥ || 3 || á vām vāhishtho áśvinā
 rátho yātu śrutó nara | úpa stóman turásya darṣathaḥ śriyé
 || 4 || juhurāṇā cid áśvinā manyethaṁ vṛishaṇvasū | yuvām
 hí rudrā pārshatho áti dvishaḥ || 5 || 26 ||

dasrá hí víśvam ānushān makshúbhīḥ paridíyathaḥ |
 dhiyamjinvá mádhuvārṇa śubhās páti || 6 || úpa no yatam
 áśvina rayá viśvapúsha sahá | maghávānā suvírav āna-
 pacyutā || 7 || á me asyá prativyām índranasatya gatam |

25, 17 dirgha-śrūt. 18 ántan. ubhé *iti*. ródasī *iti*. 19 syāḥ.
 sam-idhanāḥ á-hutaḥ. 20 dirghá-prasadmanī iṣe. pitvāḥ a°. 21
 ródasī *iti* ubhé *iti*. abhi út cara. 22 su-sāmāni. 23 ni-
 -tósana utó *iti*. nṛi-vāhasa. 24 smádabhiṣu *iti* smát-abhiṣu. sáca
 a°. — 26, 1 sú. sadhástutyaya. áturta-daksha. vṛishaṇvasu *iti*
 vṛishaṇ-vasū (2. 5). 2 varo *iti* su-sāmne. 3 vajínivasu *iti*
 vajini-vasu. 5 áśvina a°. 6 ānushāk makshúbhīḥ pari-díyathaḥ
 dhiyam-jinvá mádhuvārṇa. páti *iti*. 7 viśva-púsha. su-vírañ
 ānapa-cyutā.

devā devēbhir adyā sacānastamā || 8 || vayāṁ hī vaṁ hāva-
maha ukshanyānto vyaṣvavāt | sumatibhir ūpa viprav ihā
gatam || 9 || aṣvīna sv ṛiṣhe stuli kuvīt te śrāvato hāvam |
nédiyasah kuḷayataḥ pañūr utā || 10 || 27 ||

vaiyaśvāsyā śrutam narotō me asyā vedathah | sajō-
shasa vāruṇo mitrō aryamā || 11 || yuvādattasya dhishnya
yuvāntasya sūribhiḥ | āhar-ahar vṛishana māhyam śiksha-
tam || 12 || yō vaṁ yajñēbhir āvṛitō 'dhivastra vadhūr iva |
saparyānta ṣubhé cakrate aṣvīnā || 13 || yō vaṁ uruvyācas-
tamaṁ ciketati nṛipāyyam | vartīr aṣvīnā pāri yātam as-
mayū || 14 || asmābhyam sū vṛishanvasu yatām vartīr nṛi-
pāyyam | vishudrūheva yajñām uḥathur girā || 15 || 28 ||

vāhishtho vāṁ hāvānām stōmo dutō huvan nara | yu-
vābhyam bhūtv aṣvīnā || 16 || yād adō divō arṇavā ishō va
mādatho grihē | śrutām īn me amartyā || 17 || utā syā ṣve-
tayāvāri vāhishthā vāṁ nadīnām | sīndhur hīraṇyavartaniḥ
|| 18 || smād etāya sukīrtyaṣvīnā ṣvetāya dhiyā | vāhethe
ṣubbrayavana || 19 || yukshvā hī tvāṁ rathasāha yuvāsva
pōshya vaso | ān no vāyo mādhu pibāsmākaṁ sāvanā gahi
|| 20 || 29 ||

tāva vayav ṛitaspate tvāshṭur jāmatar adbhuta | āvaṁsy
ā vṛiṇmahe || 21 || tvāshṭur jāmataram vayām īśānam rayā
imahe | sūtāvanto vayūṁ dyumnā jānasah || 22 || vāyo yahi
ṣivā divō vāhasva sū svāṣvayam | vāhasva mahāḥ pṛithu-
pākshasā rāthe || 23 || tvāṁ hī supsārastamaṁ nṛishādaneshu

26, 8 sacānah-tamā. 9 hāvamahe. sumati-bhiḥ. ihā ā.
10 sū ṛi°. 11 nara utō *iti*. sa-jōshasa. 12 yuvā-dattasya.
yuvā-ntasya. āhar-ahar. 13 ā-vṛitah ādhi-vastra. cakrate *iti*.
14 uruvyācaḥ-tamam. nṛi-payyam (15). asmayū *ity* asma-yu.
15 vṛishanvasu *iti* vṛishan-vasu. vishudrūha-iva. 16 huvat.
17 arṇavō. *it*. 18 ṣveta-yavari. hīraṇya-vartaniḥ. 19 su-kīrtya
ā°. vāhethe *iti* ṣubhṛa-yavana. 20 yukshvā. ratha-sāha. vaso
iti at. vāyo *iti*. piba a° sāvanā ā. 21 vāyo *iti* ṛitahpate. 22 sūtā-
-vantah. 23 vāyo *iti* (25). ṣiva ā. vāhasva. su-āṣvayam. pṛithu-
-pākshasa. 24 supsārāḥ-tamam nṛi-sādaneshu.

hūmāhe | grāvāṇaṃ nāṣvapriṣṭham mañbhānā || 24 || sā tvāṃ
no deva mānasā vāyo mandānó agriyāḥ | kṛidhī vājāṃ apó
dhīyah || 25 || 30 ||

27.

Agnír ukthé puróhito grāvāṇo barhír adhvaré | ṛicā
yāmi marúto bráhmaṇas pátiṃ devāñ ávo vareṇyam || 1 ||
á paśūṃ gāsi pṛithivīm vānaspátin ushásā náktam ósha-
dhīḥ | víṣve ca no vasavo viṣvavedaso dhīmāṃ bhūta prā-
vitārah || 2 || prá sú na etv adhvaró 'guá devēshu pūrvyāḥ |
ādityēshu prá váruṇe dhṛitávrata marútsu viṣvābhānushu
|| 3 || víṣve hí śmā mānave viṣvāvedaso bhūvan vṛidhē ri-
ṣādasah | áriṣṭebhīḥ pāyúbhir viṣvavedaso yāntā no 'vṛi-
kām chardīḥ || 4 || á no adyā sūmanaso gāntā víṣve sajó-
shasah | ṛicā girā māruto dévy ádite sādane pástye mahi
|| 5 || 31 ||

abhí priyā maruto yā vo áśvyā havyā mitra prayā-
thāna | á barhír índro váruṇas turā nára ādityāso sadantu
nah || 6 || vayām vo vṛiktābarhiṣho hitāprayasa ānushák |
sutāsomāso varuṇa havāmahe manushvād iddhāgnayah || 7 ||
á prá yāta māruto víṣṇo áśvinā púshan mākīnayā dhiyā |
índra á yātu prathamāḥ sanishyúbhir vṛiṣhā yó vṛitrahā
grīṇe || 8 || ví no devāso adruhó 'chidraṃ śarma yachata |
ná yād dūrād vasavo nú cíd ántito várūtham ādadhārshati
|| 9 || ásti hí vah sajātyām riṣādaso dévāso ásty ápyam |
prá nah pūrvasmai suvitāya vocata makshúḥ sunmāya ná-
vyase || 10 || 32 ||

26, 24 ná áśva-priṣṭham. — 27, 1 purāḥ-hitah. 2 ushásā.
viṣva-vedasah (4. 11). pra-avitārah. 3 sú. adhvaróḥ a°. dhṛitá-
-vrata. viṣvā-bhānushu. 4 sma. viṣvā-vedasah. yānta. 5 sū
-manasah. gānta. sa-jóshasah. 6 pra-yāthāna. turāḥ. 7 vṛiktā-
-barhiṣah hitā-prayasah. sutā-somāsaḥ. iddhā-agnayah. 8 víṣṇo
iti. vṛitrā-hā. 9 adruhah á°. nú. ā-dadhārshati. 10 sa-jatyām.
nah. makshú.

idā hí va úpastutin idā vāmāsya bhaktāye | úpa vo
 viṣvavedaso namasyúr āñ śrīkshy ānyām iva || 11 || úd u
 shyā vaḥ savitā supranītayó 'sthād ūrdhvó várenyah | ní
 dvipádaṣ cātushpādo arthínó 'viśran patayishnávaḥ || 12 ||
 devám-devam vó 'vase devám-devam abhīshṭaye | devám
 -devam huvema vājasātaye grīnānto devyā dhiyā || 13 || devāso
 hí shmā mánave sāmānyavo viṣve sākām sārātayah | té no
 adyā té aparām tucé tú no bhāvantu varivovídaḥ || 14 ||
 prá vaḥ ṣaṁsāmy adruhaḥ samsthā úpastutinām | ná tām
 dhūrtír varuṇa mitra mártyaṁ yó vo dhāmabhyó 'vidhat
 || 15 || prá sá ksháyam tirate ví mahír ísho yó vo várāya
 dáṣati | prá prajābhír jāyate dhármaṇas páry áriṣṭaḥ sārva
 edhate || 16 || ³³ ||

ṛité sá vindate yudhāḥ sugébbhir yāty ádhvanah | ar-
 yamā mītró varuṇah sārātayo yām tráyante sajóshasah
 || 17 || ájre cid asmai kṛīnuthā nyāñcanam durgé cid á su-
 saraṇām | eṣhā cid asmād aśāniḥ paró nú sāsredhantī ví
 naṣyatu || 18 || yád adyā súrya udyatí prīyakshatrā ṛitām
 dadhá | yán nimrúci prabúdhi viṣvavedaso yád vā madhyām-
 dine diváh || 19 || yád vābhipitvé asurā ṛitām yaté chardír
 yemá ví dāśúshe | vayām tát vo vasavo viṣvavedasa úpa
 stheyāma mādhyā á || 20 || yád adyā sūra údite yán madh-
 yāmdina ātúci | vāmām dhatthā mánave viṣvavedaso
 júhvānāya pracetase || 21 || vayām tát vaḥ samrāja á vṛiṇi-
 mahe putró ná bahupáyyam | aṣyāma tát ādityā júhvato
 havír yéna vásyo 'náśāmahai || 22 || ³⁴ ||

27, 11 úpa-stutin. á. 12 syāh. su-pranitayah á°. dvi-pādaḥ
 cātuh-pādaḥ arthīnāḥ á°. 13 d. vo 'v. VIII, 12, 19. vāja-sātaye.
 14 sma. sāmānyavah. sārātayah (17). varivah-vidah. 15 sam-
 sthē úpa-stutinām. dhāma-bhyah á°. 16a = VII, 59, 2. prá-
 pári VI, 70, 3. áriṣṭaḥ s. e. 41, 2. 17 su-gébbih. sa-jóshasah.
 18 kṛīnutha ní-ñcanam duh-gé. su-saraṇām. sū á°. 19 sūrye
 ut-yatí priya-kshatrāḥ. yát ni-mrúci pra-búdhi viṣva-vedasah (20, 21).
 20 vā abhi-pitvé. mādhye. 21 sūre út-ite yát madhyāmdine ā-túci.
 prá-cetase. 22 v. t. v. 20. sam-rājah. bahu-páyyam. ādityāḥ.

28.

Yé triṇṣāti trāyas paró devāso barhír āsadan | vidānu āha
dvitāsanan || 1 || vāruṇo mitró aryamá smādrātishāco agnāyāḥ |
pātnīvanto váshaṭkṛitāḥ || 2 || té no gopā apācyās tā údak
tā itthā nyāk | purástāt sárva yā viśā || 3 || yáthā váṣanti
devās tátthéd asat tát eshām nákir á minat | árāvā caná
mártyāḥ || 4 || saptānām saptá řishtāyāḥ saptá dyumnāny
eshām | saptó ádhi řrīyo dhiire || 5 || 35 ||

29.

Babhrúr éko víshuṇaḥ sūnáro yúvāñjy āukte hiraṇyāyam
|| 1 || yónim éka á sasāda dyótano 'ntár devéshu médhiraḥ
|| 2 || vāṣīm éko bibharti hásta āyasīm antár devéshu ní-
dhruviḥ || 3 || vājram éko bibharti hásta āhitam téna ři-
trāñi jighmate || 4 || tigmám éko bibharti hásta āyudham
śúceir ugró jálāshabheshajāḥ || 5 || pathá ékaḥ pīpāya táskaro
yathāñ eshá veda nidhīnām || 6 || tríṇy éka urugāyó ví ca-
krame yátra devāso mādanti || 7 || víbhir dvā carata ékayā
sahá prá pravāséva vasataḥ || 8 || sádo dvā cakráte upamá
diví samrájā sarpírāsutí || 9 || árcanta éke máhi sáma man-
vata téna sūryam arocayan || 10 || 36 ||

30.

Nahí vo ásty arbhakó dévāso ná kumāarakāḥ | víṣve sa-
tómahānta ít || 1 || ítí stutāso asathā řiśādaso yé sthá trāyaṣ
ca triṇṣāc ca | mánor devā yajñīyāsaḥ || 2 || té nas trādhvam
tè 'vata tá u no ádhi vocata | má naḥ pathāḥ pītryān mā-

28, 1 á á°. dvitā a°. 2 v. m. a. 26, 4. smādrāti-sācah.
váshaṭ-kṛitāḥ. 3 té (2). 4 tátthā ít. 5 saptá ři°. saptó ítí.
— 29, 1 yúvā añjī a°. 3 háste (4. 5). ní-dhruviḥ. 4 ā-bitam.
5 jálāsha-bheshajāḥ. 6 yathā. ní-dhīnām. 7 uru-gūyāḥ.
8 pravāsā-iva. 9 cakráte ítí upa-mā. sam-rájā sarpírāsutí ítí
sarpíḥ-āsutí. — 30, 1 satāḥ-mahāntāḥ. 2 asatha. triṇṣāt. devāḥ.
3 té a° té. pītryāt.

navād ādhi dūrāṃ naiṣṭha parāvataḥ || 3 || yé devāsa ihā
stlāna viṣve vaiṣvānarā utā | asmābhyam śūrma saprātho
gāvé 'śvāya yachata || 4 || 37 ||

Caturtho 'nuvākaḥ.

31.

Yó yājāti yājāta it sumāvac ca pācāti ca | brahméd in-
drasya cākanat || 1 || puroḷāṣam yó asmai sōmam rārata
āśram | pād it tāṃ śakró ālhasaḥ || 2 || tāsya dyumān asad
rātho devājutaḥ sá śūṣuvat | viśvā vanvān amitríyā || 3 ||
āsyā prajāvatī grīhē 'śaṣcanti divé-dive | ilā dhenumātī duhe
|| 4 || yá dāmpatī sūmanasā sunutā á ca dhāvataḥ | dévāso
nītyayāśirā || 5 || 38 ||

prāti praśavyān itaḥ samyāñcā barhír āṣāte | ná tá vá-
jeshu vāyataḥ || 6 || ná devānām āpi hnutāḥ sumatīm ná ju-
gukshataḥ | śrávo brīhád vivāsataḥ || 7 || putrīṇā tá kumā-
rīṇā viśvam āyur vy āṣnutaḥ | ubhā hīraṇyapeśasā || 8 ||
vitihotrā kṛitādvāsu daśasyāntāmṛitāya kām | sūm údho ro-
maśūṃ hato devēshū kṛiṇuto dúvaḥ || 9 || á śūrma pārvatā-
nām vṛiṇīmāhe nadīnām | á viśvāḥ sacābhūvaḥ || 10 || 39 ||

aītu pūshā rayir bhāgaḥ svastī sarvadhātamaḥ | urūr
ādhvā svastāye || 11 || arāmatir anarvāṇo viśvo devāsya mā-
nasā | ādityānām anehā it || 12 || yāthā no mitró aryamā
vārunaḥ sānti gopāḥ | sugā rītāsya pānthāḥ || 13 || agnīm
vaḥ pūrvyām girā devām ilē vāsūnām | saparyāntaḥ puri-
priyām mitrām ná kshetrasādhasam || 14 || makshú devāvato
rāthaḥ śūro vā pṛitsú kāsū cit | devānām yá in māno yā-

30, 4 sa-prāthiḥ gāve ā°. — 31, 1 yājāte. sumāvat. brahmā it.
2 rārata ā-sīram. 3 devā-jutaḥ. 4 āṣcanti. 5 dāmpatī it.
dāmpatī sū-manasā. nītyaya ā-śirā. 6 āṣāte it. 7 su-matīm.
juglukshataḥ. 8 vi ā°. hīraṇya-pesasā. 9 vitī-hotra kṛitād-
vasu it. kṛitāt-vasu daśasyāntā ā°. 10 ā s. p. VIII, 18, 16. saca-
bhūvaḥ. 11 ā etu. sarva-dhātamaḥ. 13 su-gāḥ. 14 a. v. p.
VIII, 23, 7. puru-priyām. kshetra-sādhasam. 15 makshú. it.

jamāna íyakshaty abhíd áyajvano bhuvat || 15 || ná yaja-
māna rishyasi ná sunvāna ná devayo | devānām yá ín máno
— || 16 || nákish tám kármanā naśan ná prá yoshan ná yo-
shati | devānām yá ín máno — || 17 || ásad átra suv́ryam
utá tyád āṣvāsṡyam | devānām yá ín máno — || 18 || 40 ||

Dvitiyo 'dhyāyah.

32.

Prá kṛitāny řijishīṇaḥ kánvā índrasya gáthayā | máde
sómasya vocata || 1 || yáḥ řṛibindam ánarṣanim píprum dā-
sám abh́śuvam | vádhd ugró řiṇānn apáh || 2 || ny árbuda-
sya vish́tāpam varshmánam bṛihatás tira | kṛishé tát indra
paúnśyam || 3 || práti řrutáya vo dhṛishát túrnāṣam ná gi-
rér ádhi | huvé suṣiprám útaye || 4 || sá gór āṣvasya ví
vrajám mandānāḥ somyébhyaḥ | púram ná řūra darshasi
|| 5 || 1 ||

yádi me rārāṇaḥ sutá ukthé vā dádhasa cānaḥ | ārád
úpa svadhá gahi || 6 || vayám ghā te ápi shmasi stotára in-
dra girvaṇaḥ | tvám no jinva somapāḥ || 7 || utá naḥ pitúm
á bhara samṛarāṇó ávikshitam | mághavan bhúri te vásu
|| 8 || utá no gómatas kṛidhi híraṇyavato āṣvīnaḥ | ílābhiḥ
sám rabhemahi || 9 || bṛibáduktham havāmahe řṛiprákarasnam
útaye | sádhu kṛiṇvántam ávase || 10 || 2 ||

yáḥ samsthé cie chatákratur ád im kṛiṇóti vṛitrahá |
jaritṛibhyaḥ purúvásuḥ || 11 || sá naḥ řakráś cid á řakad
dānavāñ antarābharāḥ | índro víśvābhír útíbiḥ || 12 || yó
rāyò 'vánir mahám supārāḥ sunvatāḥ sákbā | tám índram

31, 15 abh́ í. 16 devayo *iti* deva-yo. 17 nákih tám.
naśat. yoshat. 18 su víryam. āṣu-āṣvyam. — 32, 3 ní. 4 su
-řiprám. 6 rārāṇaḥ suté. svadhá á. 7 gha. smasi. soma-pāḥ.
8 sam-rarāṇāḥ ávi-kshitam. 10 bṛibát-uktham. řṛiprá-karasnam.
11 sam-sthé cit řatá-kratuḥ. vṛitra-há. puru-vásuḥ. 12 antara
-ābharāḥ. 13^a = 4, 10.

abhi gāyata || 13 || āyantāram māhi sthirām pṛitanāsu śra-
vojītam | bhūrer iṣānam ójasā || 14 || nákir asya śácīnām
niyantā sūnṛtānām | nákir vaktā ná dād iti || 15 || 3 ||

ná nūnām brahmānām ṛiṇām praśūnām asti sunvatām |
ná sómo apratā pape || 16 || pánya íd úpa gāyata pánya
ukthāni śaṁsata | bráhmā kṛiṇota pánya íti || 17 || pánya á
dardirac chatā sahásrā vājy ávṛitaḥ | índro yó yájvano
vṛidhāḥ || 18 || ví shú cara svadhā ánu kṛishṭīnām ánv āhú-
vaḥ | índra píba sūtānām || 19 || píba svádhainavānām utá
yás túgrye sácā | utáyām índra yás táva || 20 || 4 ||

átli manyushāvinām sushuvāṁsam upāraṇe | imām rātām
sutām píba || 21 || íhi tistrāḥ parāvāta íhi páñca jānān āti | dhénā
indrāvacākaṣat || 22 || sūryo raṣmīm yáthā sṛijá tvā yachantu
me gíraḥ | nīmnam ápo ná sadhryāk || 23 || ádhvaryav á
tú hí shiñcá sómam vīráya śiprīṇe | bhārā sūtasya pītaye
|| 24 || yá udnāḥ phaligām bhinān nyāk síndhūn avāsrijat |
yó góshu pakvām dhārayat || 25 || 5 ||

áhan vṛitrām ṛicīshama aurnavābhām ahīśuvam | himé-
nāvidhiyad árbudam || 26 || prá va ugrāya nishṭúré 'shālḥāya
prasakshiṇe | devāttam bráhma gāyata || 27 || yó víśvāny
abhi vratā sómasya máde ándhasaḥ | índro devéshu cétati
|| 28 || íhā tyā sadhamādyā hārī híraṇyakeṣyā | volhām abhi
práyo hitām || 29 || arvāñcam tvā puruṣṭuta priyāmedha-
stutā hārī | somapéyāya vakshataḥ || 30 || 6 ||

33.

Vayām gha tvā sūtāvanta ápo ná vṛiktábarhishah | pa-

32, 14 ā-yantāram. śravaḥ-jītam. 15 ni-yantā. 17 pánye (3).
bráhma. 18 dardirat s°. vājī. 19 sú. ā-húvaḥ. 20 svá
-dhaivavānām. utá a°. 21 áti íhi manyu-sāvinām susu-vāṁsam
upa-árane. 22 índra ava-cākaṣat. 23 sṛija ā. 24 adhvaryo
iti. siñcā. bhāra. 25 phali-gām bhināt. ava-ásrijat. 26 hi-
ména a°. 27 niḥ-túre á° pra-sakshiṇe. d. b. g. 37, 4. 29 i. t.
s. VIII, 13, 27. hārī iti híraṇya-keṣyā. 30 = VIII, 6, 45. —
33, 1 sūtá-vantaḥ. vṛiktá-barhishah.

vítrasya prasrávaṇeshu vṛitrahan pári stotára āsate || 1 ||
 sváranti tvā suté náro váso nireká ukthínah | kadá sutám tṛi-
 shāná óka á gama índra svabdíva vánsagaḥ || 2 || káṇvebhir
 dhṛishṇav á dhṛishád vájam darshi sahasríṇam | piśāṅgarū-
 pam maghavan vicarshaṇe makshú gómantam ímahe || 3 || pāhí
 gáyāndhaso máda índrāya medhyātithe | yáh sámmisslo há-
 ryor yáh suté sácā vajrí rátho hiraṇyáyah || 4 || yáh sushav-
 yáh sudákshiṇa inó yáh sukrátur grīné | yá ākaráh sa-
 hásrā yáh śatāmagha índro yáh pūrbhíd āritáh || 5 || 7 ||

yó dhṛishító yó 'vṛito yó ásti śmāśrushu śritáh | ví-
 bhūtadyumnaś cyávanah puruṣtutáh krátvā gaúr iva śā-
 kináh || 6 || ká ím veda suté sácā pībantam kád váyo dadhe |
 ayám yáh pūro vibhináttý ójasā mandánáh śipry ándhasah
 || 7 || dāná mṛigó ná vāraṇáh purutrā carátham dadhe | ná-
 kish tvā ní yamad á suté gamo mahāñś carasy ójasā || 8 ||
 yá ugráh sánn ánishtṛita sthiró ráṇāya sámśkrítah | yádi
 stotúr maghávā śṛinávad dhávam néndro yoshaty á gamat
 || 9 || satyám itthá vṛishéd asi vṛishajūtir nó 'vṛitah | vṛishā
 hy ūgra śṛinvishé parāvátí vṛisho arvāvátí śrutáh || 10 || 8 ||

vṛishāṇas te abhíśavo vṛishā kúṣā hiraṇyáyī | vṛishā
 rátho maghavan vṛishāṇā hári vṛishā tvám śatakrato || 11 ||
 vṛishā sótā sunotu te vṛishann ṛijipinn á bhara | vṛishā
 dadhanve vṛishāṇam nadíshv á túbhyam sthātar harīṇām
 || 12 || éndra yāhi pītāye mádhv śavishṭha somyám | náyam
 áchā maghávā śṛinávad gíro bráhmokthá ca sukrátuh || 13 ||

33, 1 pra-srávaṇeshu vṛitra-han. 2 váso *iti* nireké. svabdí
 -iva. 3 dhṛishṇo *iti*. piśāṅga-rūpam. vi-carshaṇe makshú. 4 gáya
 á° máde. medhya-atithe. sám-miślah. 5 su-savyáh su-dákshiṇah.
 su-krátuh (13). ā-karáh. śatá-maghaḥ. pūh-bhít. 6 ávṛitah.
 víbhūta-dyumnah. puru-stutáh. 7 vi-bhinátti. śiprí. 8 ná-
 kih tvā. 9 ániḥ-śritah. hávam ná í°. 10 vṛishā it. vṛisha
 -jūtíh nah á°. hí u°. vṛisho *iti*. 11 hári *iti*. śatakrato *iti* śata
 -krato (14). 13 á í°. ná a° ácha. bráhma u°.

vāhantu tvā ratheshṭhām ā hārayo rathayújah | tirāṣ cid
 aryām sávanāni vṛitrahan anyéshām yá ṣatakrato || 14 ||
 asmákam adyántamam stómam dhishva mahāmaha | asmá-
 kam te sávanā santu śamtamā mādāya dyuksha somapāḥ
 || 15 || 9 ||

nahí shás táva nó máma śāstré anyāsya ráṇyati | yó
 asmán vīrá ányat || 16 || índraṣ cid ghā tát abravīt striyá
 aṣāsyām mánah | utó áha krátum raghúm || 17 || sápti cid
 ghā madaeyútā mithunā vahato rátham | evéd dhūr vṛishṇa
 úttarā || 18 || adháḥ paśyasva mópāri samtarām pādakaú
 hara | má te kaṣaplakaú dṛiṣan strī hí brahmá babhúvitha
 || 19 || 10 ||

34.

Ēndra yāhi hāribhir úpa káṇvasya sushtútīm | divó
 amúshya śasato divám yayá divāvaso || 1 || ā tvā grāvā vá-
 dann ihá somí ghósheṇa yachatu | divó amúshya — || 2 ||
 átrā ví nemír eshām úrām ná dhūnute vṛíkaḥ | divó amú-
 shya — || 3 || ā tvā káṇvā ihāvase hāvante vājasātaye |
 divó amúshya — || 4 || dádhāmi te sutánām vṛishṇe ná pūr-
 vapáyyam | divó amúshya — || 5 || 11 ||

smátpuramḍhīr na ā gahi viṣvátodhīr na útāye | divó
 amúshya — || 6 || ā no yāhi mahemate sáhasrote śátā-
 magha | divó amúshya — || 7 || ā tvā hótā mánurhito de-
 vatrā vakshad ídyah | divó amúshya — || 8 || ā tvā mada-
 cyútā hāri śyenám pakshéva vakshataḥ | divó amúshya —

33, 14 rathe-sthām. ratha-yújah. vṛitra-han. 15 adyá á°. mahā-maha. soma-pāḥ. 16 sáh. nó *iti*. ā á°. 17 gha. utó *iti*. 18 sápti *iti*. gha mada-cyútā. evá *it*. 19 mā u°. kaṣa-plakaú. — 34, 1 é. y. 130, 1. su-stutím. divāvaso *iti* divā-vaso. 3 átra. 4 ihá á°. vāja-sātaye. 5 purva-pāyyam. 6 smát-puramḍhīh. visvátah-dhīh. 7 mahe-mate sáhasra-ute śátā-magha. 8 mánuh -hitaḥ. 9 mada-cyútā hāri *iti*. pakshā-iva.

|| 9 || á yāhy aryá á pári svāhā sómasya pītāye | divó amúshya — || 10 || 12 ||

á no yāhy úpaśruty ukthéshu raṇayā ihá | divó amúshya — || 11 || sárūpair á sú no gahi sám-bhṛitaiḥ sám-bhṛitāṣvaḥ | divó amúshya — || 12 || á yāhi párvatebhyaḥ samudrásyádhi viśṭāpaḥ | divó amúshya — || 13 || á no gáv-yāny áśvyā saháśrā śūra dardṛiḥi | divó amúshya — || 14 || á naḥ sahasraśó bharāyútāni śatāni ca | divó amúshya — || 15 || á yád indraś ca dádvahe saháśraṃ vásuro-cishaḥ | ójishṭham áśvyam paśúm || 16 || yá řijrá vátaraṇhaso 'rusháso raghusyádaḥ | bhrájante sūryā iva || 17 || pá-rāvatasya rātīshu draváccakreshv āśúshu | tīshṭham vána-sya mádhya á || 18 || 13 ||

35.

Agnínéndreṇa várūṇena víshṇunādityái rudraír vásubhiḥ sacābhúvā | sajóshasā ushásā sūryeṇa ca sómam pibatam aśvinā || 1 || víṣvābhir dhībhir bhúvanena vājīnā divá pṛithivyádr̥ibhiḥ sacābhúvā | sajóshasā ushásā — || 2 || víṣvair devaís tribhír ekādaśaír ihádbhír marúdbhír bhrīgubhiḥ sacābhúvā | sajóshasā ushásā — || 3 || jushéthām yajñám bó-dhatam hávasya me víṣvehá devau sávanāva gachatam | sajóshasā ushásā sūryeṇa césham no volham aśvinā || 4 || stómam jushethām yuvaśéva kanyánām víṣvehá devau sávanāva gachatam | sajóshasā ushásā sūryena césham — || 5 || gíro jushethām adhvarám jushethām víṣvehá devau

34, 11 úpa-śruti. raṇaya. 12 sá-rupaiḥ. sám-bhṛitaiḥ sám-bhṛita-aśvaḥ. 13 samudráśya á°. 15 bhara á°. 16 dádvahe *iti*. vásu-rocishaḥ. 17 yé řijráḥ vāta-raṇhasaḥ. raghu-syádaḥ. 18 dravát-cakreshu. mádhya. — 35, 1 agnínā í°. víshṇunā ádityaiḥ. sacā-bhúvā. sa-jóshasau. 2 pṛithivyā á°. 3 ihá á°. 4 víṣvā íhá. sávanā áva. ca á ísham. 5 yuvaśá-iva.

sávanáva gachatam | sajóshasā ushásā sūryeṇa céshaṃ —
|| 6 || 14 ||

hāridravéva patatho vánéd úpa sómaṃ sutám mahishé-
váva gachathah | sajóshasā ushásā sūryeṇa ca trír vartír
yātam aṣvinā || 7 || haṁsāv iva patatho adhvagāv iva sómaṃ
sutám mahishévvāva gachathah | sajóshasā ushásā sūryeṇa
ca trír — || 8 || syenāv iva patatho havyádātaye sómaṃ
sutám mahishévvāva gachathah | sajóshasā ushásā sūryeṇa
ca trír — || 9 || píbatam ca triṇutám cá ca gachatam pra-
jám ca dhattám dráviṇam ca dhattam | sajóshasā ushásā
sūryeṇa córjam no dhattam aṣvinā || 10 || jáyatham ca prá
stutam ca prá cāvatam prajám ca dhattám dráviṇam ca
dhattam | sajóshasā ushásā sūryeṇa córjam — || 11 || hatám
ca śátrūn yátatam ca mitráṇah prajám ca dhattám drávi-
ṇam ca dhattam | sajóshasā ushásā sūryeṇa córjam —
|| 12 || 15 ||

mitrávárūṇavantā utá dhārmavantā marútvantā jaritúr
gachatho hávam | sajóshasā ushásā sūryeṇa cādityaír yātam
aṣvinā || 13 || āṅgirasvantā utá víshṇuvantā marútvantā jari-
túr gachatho hávam | sajóshasā ushásā sūryeṇa cādityaír
— || 14 || řibhumántā vřishaṇā vājavantā marútvantā jaritúr
gachatho hávam | sajóshasā ushásā sūryeṇa cādityaír —
|| 15 || bráhma jinvatam utá jinvatam dhiyo hatám rákshāṁsi
sédhatam ámivāḥ | sajóshasā ushásā sūryeṇa ca sómaṃ
sunvató aṣvinā || 16 || kshatrám jinvatam utá jinvatam
nřín hatám rákshāṁsi sédhatam ámivāḥ | sajóshasā ushásā
sūryeṇa ca sómaṃ — || 17 || dhenúr jinvatam utá jinvatam
višo hatám rákshāṁsi sédhatam ámivāḥ | sajóshasā ushásā
sūryeṇa ca sómaṃ — || 18 || 16 ||

35, 7 hāridravā-iva. vāná ít. mahishā-iva áva. 8 adhvagaú
-iva. 9 havyá-datayo. 10 ca á. pra-jám. ca ú. 11 ca a°.
13 mitrávárūṇa-vantau. ca á°. 14 āṅgirasvantau.

átrer iva ṣṇutām pūrvyástutīm syāvāśvasya sunvató
 madaeyutā | sajóshasā ushásā sūryeṇa cáśvinā tiróahnyam
 || 19 || sárgāñ iva srijatām sushṭutír úpa syāvāśvasya su-
 nvató madaeyutā | sajóshasā ushásā sūryeṇa cáśvinā || 20 ||
 raśmíñ iva yachatām adhvarāñ úpa syāvāśvasya sunvató
 madaeyutā | sajóshasā ushásā sūryeṇa cáśvinā — || 21 ||
 arvág rátham ní yachatām píbatām somyám mádhu | á yā-
 tam aśvinā gatam avasyúr vām ahám huve dhattám rá-
 tnāni dāśúshe || 22 || namovāké prásthite adhvaré narā vi-
 vákshaṇasya pītāye | á yātam — || 23 || svāhākṛitasya tṛim-
 patām sutāsya devāv ándhasaḥ | á yātam — || 24 || 17 ||

36.

Avitási sunvató vṛiktábarhishah píbā sómam mádāya
 kām ṣatakrato | yám te bhāgám ádhārāyan víśvāḥ sehā-
 nāḥ pṛitanā urú jráyaḥ sám apsujín marútvāñ índra satpate
 || 1 || práva stotáram maghavann áva tvám píbā sómam
 mádāya kām ṣatakrato | yám te bhāgám — || 2 || ūrjá de-
 vāñ ávasy ójasā tvám píbā sómam mádāya kām ṣatakrato |
 yám te bhāgám — || 3 || janitá divó janitá pṛithivyāḥ píbā
 sómam mádāya kām ṣatakrato | yám te bhāgám — || 4 ||
 janitáśvānām janitá gávām asi píbā sómam mádāya kām
 ṣatakrato | yám te bhāgám — || 5 || átrīṇām stómam adrivo
 mahás kṛidhi píbā sómam mádāya kām ṣatakrato | yám te
 bhāgám — || 6 || syāvāśvasya sunvatás tátthā ṣṇu yáthā-
 ṣṇinor átreḥ kármāñi kṛiṇvatāḥ | prá trasádasyum ávitha
 tvám éka ín nṛisháhya índra bráhmāñi vardháyan || 7 || 18 ||

35, 19 purvyá-stutīm syāvāśvasya. mada-eyutā. ca á° tiráḥ
 -ahnyam. 20 su-stutíḥ. 22 p. s. m. VI, 60, 15. á — gatam
 VIII, 8, 6. 23 namā-vāké prá-sthite. 24 svāhā-kṛitasya. —
 36, 1 avitá asi. vṛiktá-barhishah píba. ṣatakrato *iti* ṣata-krato. apsu-
 -jít. sat-pate. 2 prá ava. 5 janitá á°. 7 syāvāśvasya.
 yáthā á°. ít nṛi-sáhye.

37.

Prédám bráhma vṛitratúryeshv āvitha prá sunvatāḥ ṣa-
cīpata índra víṣvābhir ūtibhiḥ | mādhyam̐dinasya sávanasya
vṛitrahann anedya píbā sómasya vajrivaḥ || 1 || sehāná ugra
pṛitanā abhí drúhaḥ ṣacīpata índra víṣvābhir ūtibhiḥ | mād-
dhyam̐dinasya — || 2 || ekarāḥ asyá bhúvanasya rājasi ṣaci-
pata índra víṣvābhir ūtibhiḥ | mādhyam̐dinasya — || 3 ||
sasthāvānā yavayasi tvám éka íc chacīpata índra víṣvābhir
ūtibhiḥ | mādhyam̐dinasya — || 4 || kshémasya ca prayújaḥ
ca tvám īśishe ṣacīpata índra víṣvābhir ūtibhiḥ | mādhyam̐-
dinasya — || 5 || kshatrāya tvam ávasi ná tvam āvitha
ṣacīpata índra víṣvābhir ūtibhiḥ | mādhyam̐dinasya — || 6 ||
ṣyāvāśvasya rébhatas tátthā ṣṛiṇu yáthāṣṛiṇor átreḥ kármāṇi
kṛiṇvatāḥ | prá trasádasyum āvitha tvám éka ín nṛisháhya
índra kshatrāṇi vardháyan || 7 || 19 ||

38.

Yajñásya hí sthá ṛitvījā sásnī vājeshu kármasu | ín-
drāgnī tásya bodhatam || 1 || toṣásā rathayāvānā vṛitrahāṇā-
parājita | índrāgnī tásya bodhatam || 2 || idám vām madirám
mādhv ādhukshann ādriḥ nārah | índrāgnī tásya bodha-
tam || 3 || jushétham̐ yajñám ishṭāye sutám sómam̐ sadha-
stuti | índrāgnī á gatam̐ narā || 4 || imá jushetham̐ sávanā
yébhīr havyány ūhátluḥ | índrāgnī á gatam̐ narā || 5 || imám̐
gāyatrāvartanim̐ jushétham̐ sushṭutim̐ máma | índrāgnī á
gatam̐ narā || 6 || 20 ||

37, 1 prá íº. vṛitra-túryeshu. ṣaci-pate. vṛitra-han. píba.
3 eka-rāt. 4 sa-sthāvāna. ít sº. 5 pra-yújah. 7 ṣyāvā-
-asvasya. tátthā-índra VIII, 36, 7. — 38, 1 sásni *iti*. índrāgnī *iti*.
2 ratha-yāvānā vṛitra-hānā úpara-jita. 4 sadhastuti *iti* sadha-stuti.
6 gāyatrā-vartanim. su-stutim.

prātaryāvabhir ā gatam devēbhir jenyāvasū | indrāgnī
sómapiṭaye || 7 || syāvāśvasya sunvató 'trīṇām ṣṛiṇutam há-
vam | indrāgnī sómapiṭaye || 8 || evā vām ahva ūtāye yá-
thāhuvanta médhiraḥ | indrāgnī sómapiṭaye || 9 || áhām
sárasvatīvator indrāgnýór ávo vṛiṇe | yábhyām gāyatrām
rieyáte || 10 || 21 ||

39.

Agním astoshy ṛigmíyam agnīm ilā yajádhyai | agnír
devāñ anaktu na ubhé hí vidátthe kavír antás cárati dū-
tyām nábhantām anyaké same || 1 || ny ágne návyasā vá-
cas tanúshu śánsam eshām | ny árātī rárāvṇām víśvā aryó
árātīr itó yuchantv āmúro nábhantām anyaké same || 2 ||
ágne mánmāni túbhyaṁ kām ghṛitām ná juhva āsáni | sá
devéshu prá cikiddhi tvām hy ási pūrvyāḥ śivó dūtó vi-
vāsvato nábhantām anyaké same || 3 || tát-tad agnír váyo
dadhe yátlā-yatlā kṛipanyáti | ūrjáhutir vásūnām śám ca
yós ca máyo dadhe víśvasyai deváhūtyai nábhantām anyaké
same || 4 || sá ciketa sáhiyasāgníḥ citréṇa kármanā | sá hótā
śásvatīnām dákshinābhir abhívṛita inóti ca pratívyām ná-
bhantām anyaké same || 5 || 22 ||

agnír jātā devánām agnír veda mártānām apīcyam |
agníḥ sá draviṇodá agnír dvārā vy ūṛṇute svāhuto nāvī-
yasā nábhantām anyaké same || 6 || agnír devéshu sámva-
suḥ sá vikshú yajñíyāsv ā | sá mudá kávyā purú víśvam
bhūmeva pushyati devó devéshu yajñíyo nábhantām anyaké

38, 7 prātaryāva-bhiḥ. jenyāvasu *iti*. sóma-piṭaye. 8 syāvāś-
vasya. útrīṇām. 9 evā. ahve. yáthā á°. 10 ā a°. —
39, 1 ubhé *iti*. vidátthe *iti*. antár *iti*. 2 ní a°. ní árātīḥ. ā
-múraḥ. 3 juhve. hí. 4 urjá-āhutīḥ. devá-hutyai. 5 sáhiyasā
a°. abhí-vṛitaḥ. 6 draviṇaḥ-dāḥ. ví u° sū-āhutaḥ. 7 sám-vasuḥ.
bhūma-iva.

same || 7 || yó agníḥ saptámānushaḥ ṣritó víṣveshu síndhu-
shu | tám āganma tripastyám mandhātúr dasyuhántamam
agním yajñéshu pūrvyám nábhantām anyaké same || 8 ||
agnís trīṇi tridhātūny ā ksheti vidáthā kavīḥ | sá trīm ekāda-
śāñ ihá yákshac ca pipráyac ca no vípro dūtāḥ párishkrīto
nábhantām anyaké same || 9 || tvám no agna āyúshu tvám
devéshu pūrvya vásva éka irajyasi | tvám āpaḥ parisrútaḥ
pári yanti svásetavo nábhantām anyaké same || 10 || ²³ ||

40.

Indrāgnī yuvám sú naḥ sáhanā dāsatho rayím | yéna
dṛiḥá samátstv ā vilú cit sálishīmáhy agnír vāneva vāta
ín nábhantām anyaké same || 1 || nahí vām vavráyāmahé
'théndram íd yajāmahe śávishtāḥ nṛiṇām náram | sá naḥ
kadá cid árvatā gámad ā vājasātaye gámad ā medhásā-
taye nábhantām anyaké same || 2 || tá hí mādhyam bhárā-
ṇām indrāgní adhi-kshítāḥ | tá u kavítvanā kaví prichyá-
mānā sakhiyáté sám dhítām aṣṇutam narā nábhantām an-
yaké same || 3 || abhy ārea nabhākavád indrāgní yajásā
girá | yáyor víṣvam idám jágad iyám dyaúḥ prithiví mahy
úpásthe bibhṛitó vásu nábhantām anyaké same || 4 || prá
bráhmāṇi nabhākavád indrāgníbhyām irajyata | yá saptá-
budhnam arṇavám jihmábāram apornutá índra íṣāna ójasā
nábhantām anyaké same || 5 || ápi vṛiṣea purāṇavád vratá-
ter iva gushpitám ójo dāsásya dambhaya | vayám tát asya

39, 8 saptá-mānushaḥ. ā a° tri-pastyám. dasyuhán-tamam.
9 tri-dhātuni. yákshat. pipráyat. pári-kṛitaḥ. 10 agne. pári-
-srútaḥ. svá-setavaḥ. — 40, 1 indrāgnī *iti*. samát-su. sálishīmáhi.
vānā-iva vāte *it*. 2 vavráyāmahe átha í°. vāja-sātaye. medhā-
-sātaye. 3 indrāgní *iti* (4. 7) adhi-kshítāḥ taú. kaví *iti*. sakhi-
-yaté. 4 abhi a°. mahí upá-sthe. 5 saptá-budhnam. jihmá-
-bāram apa-urnutāḥ.

sámbhṛitam vásv índreṇa ví bhajemahi nábhantām anyaké same || 6 || ²⁴ ||

yád indrāgní jánā imé vihváyante tánā girá | asmáke-
bhir nṛibhir vayám sāsahyāma pṛitanyató vanuyāma va-
nushyató nábhantām anyaké same || 7 || yá nú śvetāv avó
divá uccārāta úpa dyúbhiḥ | indrāgnyór ánu vratām úhānā
yanti sín dhavo yán sīm bandhád ámuñcatām nábhantām
anyaké same || 8 || pūrvish ṭa indrópamātayah pūrvir utá
prāśastayah sūno hinvāsya harivah | vásvo vírāsyaṇprico yá
nú sádhanta no dhíyo nábhantām anyaké same || 9 || tám
śiṣitā suvṛiktíbhish tveshām sátvānam ṛigmíyam | utó nú cid
yá ójasā śúshṇasyāñḍāni bhédati jéshat svārvatir apó ná-
bhantām anyaké same || 10 || tám śiṣitā svadhvarām satyām
sátvānam ṛitvīyam | utó nú cid yá óhata āñḍā śúshṇasya
bhédaty ájaiḥ svārvatir apó nábhantām anyaké same || 11 ||
evéndrāgníbhyaṁ pítṛiván náviyo mandhātrivád āngirasvád
avāci | tridhātunā śármaṇā pātam asmán vayám syāma pá-
tayo rayiṇām || 12 || ²⁵ ||

41.

Asmá ū shú prābhūtaye váruṇāya marúdbhyó 'reā vi-
dúshṭarebhyah | yó dhítā mánushāṇām paśvó gā iva rá-
kshati nábhantām anyaké same || 1 || tám ū shú samanā
girá pítṛiṇām ea mánmabhiḥ | nábhākāsya prāśastibhir yáh
sín dhūnām úpodayé saptásvasā sá madhyamó nábhantām
anyaké same || 2 || sá kshápaḥ pári shasvaje ny ūsró mā-
yāyā dadhe sá víṣvam pári darṣatáh | tāsya vénir ánu vra-

40, 6 sám-bhṛitam. 7 vi-hváyante. sasahyāma. 8 ut
-cārātaḥ. úhānāḥ. 9 purvish te indra úpa-matayah. prá-śastayah
sūno *iti*. vírāsya ā-pricaḥ yáh. 10 śiṣita suvṛiktí-bhiḥ. utó *iti*.
śúshṇasya ā°. 11 śiṣita su-adhvarām. u. n. c. 10. óhate. 12 ová
i° pítṛi-vát. tri-dhātunā. vayám *etc.* IV, 50, 6. — 41, 1 asmai um
iti sú prá-bhūtaye. marút-bhyah área. 2 um *iti* sú. prāśasti-bhiḥ.
úpa ut-ayé saptá-svasā. 3 sasvaje ní u°.

tám ushás tistró avardhayan nábhantām anyaké same || 3 ||
 yáh kakúbho nidhārayáh pr̥thivyām ádhi darśatáh | sá
 mātā pūrvyām padām tād várunasya sáptyam sá hí gopá
 ivéryo nábhantām anyaké same || 4 || yó dhartā bhúvanā-
 nām yá usrāṇām apīcyā véda námāni gúhya | sá kavīh ká-
 vyā purú rūpām dyaúr iva pushyati nábhantām anyaké
 same || 5 || 26 ||

yásmin víśvāni kávyā cakré nábbhir iva śritā | tritām
 jūti saparyata vrajé gávo ná samyúje yujé áśvān ayukshata
 nábhantām anyaké same || 6 || yá āsv átka āśāye víśvā jā-
 tāny eshām | pári dhāmāni mármṛiṣad várunasya puró gáye
 víśve devā ánu vratām nábhantām anyaké same || 7 || sá
 samudró apīcyās turó dyām iva rohati ní yád āsu yájur
 dadhé | sá māyā arcinā padāstrīṇān nākam áruhan nábhān-
 tām anyaké same || 8 || yásya śvetā vicakshaṇā tistró bhū-
 mīr adhikshitáh | trīr úttarāni paprátur várunasya dhruvām
 sádaḥ sá saptānām irajyati nábhantām anyaké same || 9 ||
 yáh śvetān ádhinirñijaḥ cakré kṛishṇān ánu vratā | sá dhāma
 pūrvyām mame yá skambhéna ví ródasī ajó ná dyām
 ádhārayan nábhantām anyaké same || 10 || 27 ||

42.

Ástabhnād dyām ásuro víśvávedā ámimīta varimāṇam
 pr̥thivyāḥ | áśidad víśvā bhúvanāni samrād víśvét tāni vá-
 runasya vratāni || 1 || evá vandasva várunam bṛihantam na-
 masyā dhíram amṛitasya gopām | sá naḥ śarma trivárū-
 tham ví yaṁsat pātām no dyāvāpr̥thivi upásthe || 2 || imām

41, 4 ni-dhārayáh. gopāḥ-iva íryah. 6 sam-yúje. 7 ā
 -sāye. 8 padā ástrīṇāt. ā aruhat. 9 vi-cakshaṇā. adhi-kshitáh.
 10 ádhi-nirñijah. yáh. ródasī iti. ádhārayat. — 42, 1 víśvá-vedāḥ.
 ā a°. sam-rāt víśvā it. 2 evá. namasyá. tri-várūtham. dyāvā-
 pr̥thivi iti úpa-sthe.

dhīyaṃ śikṣamāṇasya deva krātum dākṣhaṃ varuṇa sām
 ṣiṣādhi | yáyāti viśvā duritā tárēma sutármāṇam ádhi ná-
 vaṃ ruheṃa || 3 || á vāṃ grāvāṇo aṣvinā dhībhír víprā
 acueyavuh | násatyā sómapīṭaye nábhantām anyaké same
 || 4 || yáthā vāṃ átrir aṣvinā gīrbhír vípro ájohavīt | ná-
 satyā sómapīṭaye nábhantām anyaké same || 5 || evá vāṃ
 ahva ūṭāye yáthāhuvanta médhirāḥ | násatyā sómapīṭaye
 nábhantām anyaké same || 6 || ²⁸ ||

Pañcamo 'nuvākaḥ.

43.

Imé víprasya vedhāso 'gnér ástrīṭayajvanah | gíra stó-
 māsa irate || 1 || ásmāi te pratiháryate jātavedo vícarshaṇe |
 ágne jánāmi sushṭutīm || 2 || ārokā iva ghéd áha tigmā agne
 táva tvishaḥ | dadbhír vānāni bapsati || 3 || hárayo dhūmá-
 ketavo vātajūtā úpa dyávi | yátante vrīthag agnáyaḥ || 4 ||
 eté tyé vrīthag agnáya iddhāsaḥ sām adrikshata | ushásām
 iva ketávaḥ || 5 || ²⁹ ||

krīṣṇā rájānsi patsutāḥ prayāṇe jātávedasaḥ | agnír
 yád ródhati kshāmi || 6 || dhāsīm kṛiṇvāná óshadhír bāpsad
 agnír ná vāyati | púnar yán tárūnīr ápi || 7 || jīhvābhír áha
 nānnamad arcīśhā jāñjañābhāvan | agnír vāneshu rocate
 || 8 || apsv ágne sádhiṣh táva saúshadhír ánu rudhyase |
 gárbhe sán jāyase púnah || 9 || úd agne táva tát ghṛitád
 arcí rocata áhutam | nísānam juhvó múkhe || 10 || ³⁰ ||

ukshānnāya vaṣānnāya sómapriṣṭhāya vedhāse | stó-

42, 3 yáya áti. duh-ítā. su-tármāṇam. 4 sóma-pīṭaye.
 6a = VIII, 38, 9. — 43, 1 ástrīṭa-yajvanah girah. 2 prati-háryate
 jātā-vedaḥ ví-carshaṇe. su-stutīm. 3 ārokāh-iva gha ít. 4 dhūmá-
 -ketavah vāta-jutāḥ. 6 pra-yāṇe jātā-vedasaḥ. 8 jāñjañā-bhāvan.
 9 ap-sú a° sádhiḥ táva sáh ó°. púnar íti. 10 arcīḥ rocate á
 -hutam. 11 ukshā-annāya vaṣā-annāya sóma-priṣṭhāya.

mair vidhemāgnāye || 11 || utā tvā nāmasā vayām hōtar vā-
renyakrato | āgne samídbhir īmahe || 12 || utā tvā bhr̥iguvác
chuce manushvād agna āhuta | āngirasvād dhavāmahe || 13 ||
tvām hy āgne agnínā vípro vípreṇa sán satá | sákhā sá-
khyā samidhyāse || 14 || sá tvām víprāya dāṣúshe rayīm
dehi sahasrīṇam | āgne vīrávatīm ísham || 15 || 31 ||

āgne bhr̥ātāḥ sáhaskr̥ita rōhidaṣva śúcivrata | imám
stómam jushasva me || 16 || utā tvāgne máma stúto vāṣṛāya
pratibharyate | goshtíam gáva ivāṣata || 17 || túbhyam tá
āngirastama víṣvāḥ sukshitáyaḥ pr̥íthak | āgne kāmāya ye-
mire || 18 || agním dhibhír manīshīṇo médhirāso vipaṣcítāḥ |
admasádyāya hinvire || 19 || tám tvām ájmeshu vājínam
tanvāná agne adhvarám | váhniṃ hótāram ilāte || 20 || 32 ||

purutrā lí sadr̥íṇī āsi víṣo víṣvā ānu prabhbūḥ | sa-
mātsu tvā havāmahe || 21 || tám ilishva yá áhuto 'gnír vi-
bhr̥ájate ghṛitāḥ | imám naḥ ṣṛiṇavad dhávam || 22 || tám
tvā vayām havāmahe ṣṛiṇvántam jātávedasam | āgne ghnán-
tam ápa dvíṣaḥ || 23 || víṣam rájānam ádbhutam ádhyā-
ksham dhármaṇām imám | agním ile sá u ṣravat || 24 || agním
viṣvāyuvepasam máryam ná vājínam hitám | sáptim ná vā-
jayāmasi || 25 || 33 ||

ghnán mṛidhr̥āṇy ápa dvíṣho dáhan rákshānsi víṣvāḥ |
āgne tigména didili || 26 || yām tvā jánāsa indhaté manush-
vād āngirastama | āgne sá bodhi me vácāḥ || 27 || yád
agne divijá ásy apsujá vā sabaskr̥ita | tám tvā gīrbhír ha-

43, 11 vidhema a°. 12 várenyakrato *iti* várenya-krato. samít
-bhīḥ. 13 bhr̥igu-vát ṣ°. agne ā-huta. havāmahe. 14 hí a°. sam-
idhyāse. 16 bhr̥ātar *iti* sáhaḥ-kṛita rōhit-aṣva śúci-vrata.
17 tvā a°. prati-haryate go-sthám gávaḥ-iva a°. 18 su-kshitáyaḥ
(29). 19 vipaḥ-citāḥ adma-sádyāya. 21 = VIII, 11, 8. 22 t.
i. y. VI, 60, 10. ā-hutaḥ. vi-bhr̥ájate. dhávam. 23 jātá-vedasam.
24 ádhi-aksham. 25 viṣvāyu-vepasam. 28 divi-jāḥ. apsu-jāḥ.
sahāḥ-kṛita.

vāmahe || 28 || túbhyaṃ ghét té jánā imé víśvāḥ sukshítā-
yaḥ príthak | dhāsīm hinvanty áttave || 29 || té ghéd agne
svādhyó 'hā víśvā nṛicákshasaḥ | tárantaḥ syāma durgáhā
|| 30 || 34 ||

agním mandráṃ purupriyám śīráṃ pāvakáśocisham |
hṛidbhír mandrébhir ímahe || 31 || sá tvám agne vibhāvasuḥ
sriján sūryo ná raśmíbhīḥ | śárdhan támānsi jighnase || 32 ||
tát te sahasva ímahe dātrám yán nópadásyati | tvád agne
vāryam vásu || 33 || 35 ||

44.

Samídhāgním duvasyata ghṛitáir bodhayatátithim | ásmín
havyá juhótana || 1 || ágne stómaṃ jushasva me vārdhasvā-
néna mánumanā | práti sūktáni harya naḥ || 2 || agnīm dū-
tám puró dadhe havyaváham úpa bruve | devāñ á sādāyād
ihá || 3 || út te bṛihánto arcáyaḥ samidhānásya dídivaḥ |
ágne śukrása írate || 4 || úpa tvā juhvò máma ghṛitáécir
yantu haryata | ágne havyá jushasva naḥ || 5 || 36 ||

mandráṃ hótāram řitvijaṃ citrábhānum vibhāvasum |
agním íle sá u śravat || 6 || pratnáṃ hótāram ídyaṃ júsh-
tam agnīm kavíkratum | adhvaránām abhiśríyam || 7 || ju-
shánó āṅgīrastamemá havyány ānushák | ágne yajñám naya
řituthá || 8 || samidhāná u santya śukraśoca ihá vaha | ci-
kitván daívyam jánam || 9 || vípraṃ hótāram adrúham dhū-
máketum vibhāvasum | yajñánām ketúm ímahe || 10 || 37 ||

ágne ní pāhi nas tvám práti shma deva říshataḥ | bhin-

43, 29 gha ít. 30 t. gh. a. svādhyāḥ VIII, 19, 17. áhā. nṛi-
-cákshasaḥ. duḥ-gáhā. 31 puru-priyám. pāvaká-śocisham. 32 vibhā-
-vasuḥ. 33 yát ná upa-dásyati. — 44, 1 sam-ídhā a°. bodhayata
á° á a°. 2 vārdhasva a°. su-uktáni. 3 havya-váham. 4 sam-
-idhānásya. 6 citrá-bhānum vibhā-vasum. agnīm etc. VIII, 43, 24.
7 kaví-kratum. abhi-śríyam. 8 āṅgīraḥ-tama imā. naya. 9 sam-
-idhānáḥ. śukra-śoce ihá á. 10 dhumā-ketum vibhā-vasum.
11 sma. říshataḥ.

dhī dvēshaḥ sahaśkṛita || 11 || agnīḥ pratnéna mánmanā
 śumbhānas tanvām svām | kavír vípreṇa vāvṛidhe || 12 ||
 ūrjō nāpātām ā huve 'gnīm pāvakāśocisham | asmín yajñé
 svadhvaré || 13 || sá no mitramahas tvám ágne śukrēṇa ṣo-
 cīshā | devaír ā satsi barhīshi || 14 || yó agnīm tanvō dāme
 devám mártah saparyāti | tásmā íd didayad vásu || 15 || 38 ||

agnír mūrdhā divāḥ kakút pátiḥ pṛithivyā ayám | apām
 rétāsi jinvati || 16 || úd agne śúcayas táva śukrá bhrājanta
 irate | táva jyótiṣhy arcáyah || 17 || íṣiṣhe vāryasya hí dā-
 tráśyāgne svārpatiḥ | stotā syām táva śármaṇi || 18 || tvám
 agne manīśhīṇas tvám hinvanti cíttibhiḥ | tvám vardhantu
 no gírah || 19 || ádabdhasya svadhávato dūtásya rébhataḥ
 sádā | agnēḥ sakhyām vṛiṇīmahe || 20 || 39 ||

agnīḥ śúcihratatamaḥ śúciḥ víprah śúciḥ kavīḥ | śúci
 rocata áhutaḥ || 21 || utá tvā dhītáyo máma gíro vardhantu
 viṣvāhā | ágne sakhyásya bodhi naḥ || 22 || yád agne syām
 ahám tvám tvám vā ghā syā ahám | syúṣh ṭe satyā ihāśi-
 shaḥ || 23 || vásur vásupatir hí kam ásy agne vibhāvasuḥ |
 syāma te sumatāv ápi || 24 || ágne dhṛitávratāya te samud-
 ráyeva síndhavaḥ | gíro vāśrāsa irate || 25 || 40 ||

yúvānam viṣpátim kavīm viṣvādam puruvépasam | ag-
 nīm śumbhāmi mánmabhiḥ || 26 || yajñānām ratlye vayām
 tigmájambhāya vilāve | stómair ishemāgnāye || 27 || ayám
 agne tvé ápi jaritā bhūtu santya | tásmāi pāvaka mṛīlaya
 || 28 || dhíro hy ásy admasád vípro ná jágrivīḥ sádā | ágne
 dīdáyasi dyávi || 29 || purágne duritébhyah purá mṛidhré-
 bhyah kave | prá ṇa áyur vaso tira || 30 || 41 ||

44, 11 sahaś-kṛita. 12 vavṛidhe. 13 pāvakā-śocisham. su
 -adhvaré. 14 mitra-mahaḥ. d. ā s. b. 12, 4. 15 tásmāi.
 17 sukrāḥ. 18 dātrāśya a° svāḥ-patiḥ. 21 śúcihrata-tamaḥ.
 śúciḥ rocate á-butah. 23 gha. syúḥ ṭe. ihā ā-śiṣhaḥ. 24 vásu-
 -patiḥ. vibhā-vasuḥ. su-mataú. 25 dhṛitá-vratāya. samudrāya
 -iva. 26 viṣva-ádam puru-vépasam. 27 tigmá-jambhāya. ishema
 a°. 28 tvé iti. t. p. m. 12, 9. 29 hí. adma-sát. 30 purá
 a° duḥ-itébhyah. naḥ. vaso iti.

45.

Ā ghā yé agním indhaté strīṇānti barhīr ānushāk | yé-
 shām índro yúvā sákhā || 1 || bṛhānān id idhmā eshām bhūri
 śastām prithūh sváruḥ | yéshām índro yúvā sákhā || 2 ||
 áyuddha id yudhā vṛitam śúra ájati sátvabhīh | yéshām
 índro yúvā sákhā || 3 || ā bundām vṛitrahā dade jātāh pri-
 chad ví mātāram | ká ugrāh ké ha śṛiṇvire || 4 || prāti tvā
 śavasí vadad girāv āpso ná yodhishat | yás te śatrutvām
 ācaké || 5 || 42 ||

utá tvām maghavañ chṛiṇu yás te váshtī vavákshi tát |
 yád viláyāsi vilú tát || 6 || yád ājīm yáty ājīkrīd índrah
 svasvayúr úpa | rathítamo rathínām || 7 || ví shú víśvā abhi-
 yújo vājrin víshvag yáthā vṛiha | bhāvā naḥ suśrávasta-
 mah || 8 || asmákam sú rátham purá índrah kṛiṇotu sātāye |
 ná yām dhūrvanti dhūrtāyah || 9 || vṛijyāma te pári dvishó
 'ram te śakra dāvāne | gaméméd índra gómatah || 10 || 43 ||

śánaish cid yánto adrivó 'śvāvantaḥ śatagvīnaḥ | vivá-
 kshaṇā anchásah || 11 || ūrdhvā hí te divé-dive sahásrā sū-
 nrītā śatā | jaritṛībhyo vimāñhate || 12 || vidmā hí tvā dha-
 namjayām índra dṛiḥhā cid ārujām | ādāriṇam yáthā gāyam
 || 13 || kakuhām cit tvā kave mándantu dhṛishṇav índavaḥ |
 ā tvā pañīm yád ímaḥ || 14 || yás te revāñ ádāsurīh pra-
 mamārsha maghāttaye | tāsya no véda ā bhara || 15 || 44 ||

imá u tvā ví cakshate sákhāya índra somínaḥ | pushṭá-
 vanto yáthā paśúm || 16 || utá tvābadhīram vayām śrútkar-

45, 1 gha. 3 ā a°. 4 vṛitra-hā. ké. 5 ā-caké.
 6 śṛiṇu. 7 āji-kṛit. svasva-yúh. rathí-tamah rathínām. 8 sú.
 abhi-yújah. bháva. suśrávah-tamah. 10 dvishah á°. gaméma
 ít. 11 adri-vah ásva-vantaḥ śata-gvīnaḥ. 12 vi-māñhate.
 13 vidmā. dhanam-jayām. ā-rujām ā-dāriṇam. 14 dhṛishṇo iti.
 15 pra-mamārsha. 16 imé. pushṭá-vantaḥ. 17 tvā á°. śrút
 -karṇam.

ṇaṃ sántam ūtāye | dūrād ihā havāmahe || 17 || yác chu-
 ṣrūyā imāṃ hāvaṃ durmārshaṃ cakriyā utā | bhāver āpīr
 no ántamaḥ || 18 || yác cid dhī te āpi vyāthir jaganvāṃso
 ámanmahi | godā íd indra bodhi naḥ || 19 || á tvā rambhāṃ
 ná jívrayo rarabhmā ṣavasas pate | uṣmāsi tvā sadhāstha
 á || 20 || 45 ||

stotrám índrāya gāyata puruṇṛimṇāya sātvané | nákir
 yāṃ vṛiṇvaté yudhī || 21 || abhī tvā vṛishabhā suté sutám
 sṛijāmi pītāye | ṭṛimpā vy āṣnuhī mādama || 22 || mā tvā
 mūrā avishyāvo mópahāsvāna á dabhan | mākīm brahma-
 dvīsho vanaḥ || 23 || ihā tvā gópariṇasā mahé mandantu rá-
 dhase | sáro gauró yāthā piba || 24 || yā vṛitrahá parāvāti
 sánā návā ca cencyuvé | tá samsátstu prá vocata || 25 || 46 ||

āpibat kadrúvaḥ sutám índraḥ sahāsrabāhve | átrāde-
 diṣṭa paúnsyam || 26 || satyám tát turváṣe yádau vídāno
 ahnavāyyám | vy ānaṭ turváṇe ṣāmi || 27 || tarāṇim vo jánā-
 nām tradám vājasya gómataḥ | samānām u prá ṣaṇsisham
 || 28 || ṛibhukshāṇaṃ ná vārtava ukthéshu tugryāvṛidham |
 índraṃ sóme sácā suté || 29 || yāḥ kṛitád íd ví yonyám
 triśókāya girím pṛithúm | góbhyo gātúm níretave || 30 || 47 ||

yád dadhishé manasyāsi mandānāḥ préd íyakshasi | má
 tát kar indra mṛilāya || 31 || dabhrám cid dhī tvāvataḥ kṛi-
 tām ṣṛiṇvé ádhi kshāmi | jígātv indra te mánah || 32 || tá-
 véd u táḥ sukīrtáyó 'sann utā práṣastayah | yád indra
 mṛiláyāsi naḥ || 33 || má na ékasminn āgasi má dváyor utā
 trishú | vādhīr má ṣūra bhūrishu || 34 || bibhāyā hí tvā-

45, 18 yát ṣuṣrūyāḥ. duḥ-mārshaṃ. 19 yát. hí. go-dāḥ.
 20 rarabhmā. sadhā-sthe. 21 puru-ṇṛimṇāya. 22 vṛishabhā.
 ṭṛimpā ví āṣnuhī. 23 mā upa-hāsvānaḥ. brahma-dvīshaḥ. 24 gó-
 -pariṇasā. 25 vṛitra-hā. samsát-su. 26 sahāstra-bāhve átra a°. 27 ví ā°. 29 vārtave. tugrya-vṛidham. i. s. s. 5, 2. 30 tri-
 -śókāya. nih-etave. 31 prá ít. 32 hí. 33 táva ít. su-
 -kīrtáyah á°. prá-ṣastayah. yád — naḥ VIII, 6, 25. 35 bibhāya.

vata ugrād abhiprabhaṅgīṇaḥ | dasmād ahām ṛitishāhaḥ
|| 35 || 48 ||

mā sākhyuḥ sūnam ā vide mā putrāsya prabhūvaso |
āvrītvad bhūtu te mānaḥ || 36 || kó nú maryā āmithitaḥ sāk-
khā sākḥāyam abravīt | jahā kó asmād īshate || 37 || evāre
vṛishabhā suté 'sinvan bhūry āvayaḥ | śvaghnīva nivātā
cāran || 38 || ā ta etā vacoyúja hārī grībhṇe sumādrathā |
yád īm brahmābhya íd dādaḥ || 39 || bhindhī víśvā āpa dvīshaḥ
pāri bādho jahí mṛīdhaḥ | vásu spārham tād ā bhara || 40 ||
yád viśáv indra yát sthiré yát pársāne párabhṛitam | vásu
spārham tād ā bhara || 41 || yásya te víśvāmānusho bhūrér
dattāsya védati | vásu spārham tād ā bhara || 42 || 49 ||

Tṛitiyo 'dhyāyaḥ.

46.

Tvāvataḥ purūvaso vayám indra praṇetaḥ | smāsi sthā-
tar harīṇām || 1 || tvām hí satyám adriyo vidmā dātāram
ishám | vidmā dātāram rayīṇām || 2 || ā yásya te mahimā-
naṁ śātamūte śātakrato | gīrbhír grīṇānti kārāvaḥ || 3 || su-
nīthó ghā sá mártyo yám marúto yám aryamá | mitráḥ
pānty adrúhaḥ || 4 || dādhaño gómad āśvavad suvíryam ādi-
tyájūta edhate | sādā rāyā purusprīhā || 5 || 1 ||

tám indram dánam īmahe śavasānām ábbhīrvam | íśā-
naṁ rāyā īmahe || 6 || tásmin hí sánty ūtáyo víśvā ábbhīra-
vaḥ sácā | tám ā vahantu śáptayaḥ purūvāsum mādāya há-
rayaḥ sutám || 7 || yás te mádó váreṇyo yá indra vṛitra-

45, 35 abhi-prabhaṅgīṇaḥ. ṛiti-sāhaḥ. 36 prabhūvaso *iti*
prabhu-vaso ā-vrītvad. 38 vṛishabha. āsinvan. śvaghnī-iva.
39 te. vacaḥ-yúja hārī *iti*. sumāt-rathā. 40 jahí. 41 pára-
bhṛitam. 42 víśvā-mānushaḥ. — 46, 1 puruvaso *iti* puru-vaso.
pranetar *iti* pra-netaḥ. 3 śātam-ūte śātakrato *iti* śāta-krato.
4 su-nīthāḥ gha. 5 su-víryam. ādityá-jūtaḥ. puru-sprīhā.
7 puru-vāsum. 8 vṛitrahān-tamaḥ.

hántamaḥ | yá ādadīḥ svār nṛībhir yáḥ pṛītanāsu duṣṭā-
raḥ || 8 || yó duṣṭáro viṣvavāra ṣravāyō vājeshv āsti ta-
rutá | sá naḥ ṣavishṭha sávaná vaso gahi gaméma gómati
vrajé || 9 || gavyó shú no yáthā purāṣvayótá rathayá | vari-
vasyá mahāmaha || 10 || 2 ||

nabí te śūra rádhasó 'ntaṃ vindāmi satrá | daṣasyá no
maghavan nú cid adrivo dhíyo vājebhir āvitha || 11 || yá
ṛishváḥ ṣṛāvayátsakhā vísvét sá veda jánimā puruṣtutáḥ |
tám víṣve mánushā yugéndraṃ havante tavishám yatásru-
caḥ || 12 || sá no vājeshv avitá purūvásuḥ purasthātá ma-
ghávā vṛitrahā bhuvat || 13 || abhí vo vírām ándhaso má-
deshu gāya girá mahá vícetasam | índraṃ náma śrútyaṃ
śákinaṃ váco yáthā || 14 || dadí rékṇas tanvè dadír vásu
dadír vājeshu puruhūta vājinaṃ | nūnám átha || 15 || 3 ||

viṣveshām irajyántaṃ vásūnām sāsahvánsam cid asyá
várpasah | kṛipayató nūnám áty átha || 16 || maháh sú vo
áram ishe stávāmahe mīlhúshe aramgamāya jágmaye | ya-
jñébhīr gīrbhīr viṣvāmanushām marútām iyakshasi gāye tvā
nāmasā girá || 17 || yé pátáyante ájmabhir girīṇām snúbhīr
eshām | yajñām mahishváṇīnām sumnām tuvishváṇīnām prá-
dhvaré || 18 || prabhaṅgám durmatīnām índra ṣavishṭhá
bhara | rayīm asmábhyaṃ yújyaṃ codayanmate jyéshṭhaṃ
codayanmate || 19 || sánitah sūsanitar úgra cítra cétishṭha
sūnṛita | prāsáhā samrāt sáburim sáhantam bhujoyúm vāje-
shu púrvyam || 20 || 4 ||

46, 8 ā-dadīḥ. dustárah (9). 9 viṣva-vāra. sávanā ā vaso
iti. 10 gavyó iti sū naḥ. purā asva-yá utá. mahā-maha.
11 rádhasah á°. daṣasyá. nú. 12 ṣravayát-sakhā vísvā it. jánima
puru-stutáḥ. yugá í°. yatá-srucaḥ. 13 puru-vásuḥ purah-sthātá.
vṛitra-hā. 14 ví-cetasam. 15 dadíḥ r°. puru-huta. 16 sasah-
vánsam. 17 aram-gamāya. viṣvá-manushām. 18 mahi-svánīnām.
tuvi-svánīnam prá a°. 19 pra-bhaṅgám duh-matīnām. ṣavishṭha
ā. codayat-mate (2). 20 sánitar iti sū-sanitah. pra-sáhā
sam-rāt.

á sá etu yá ívad áñ ádevaḥ pūrtám ādadé | yáthā cid
 váṣo aṣvyāḥ prithuśrávasi kánitē 'syá vyúshy ādadé || 21 ||
 shashtīm saháśrāśvyasyāyútāsanam úshtrānām viṇṣatīm
 śatá | dáṣa śyāvinām śatá dáṣa tryàrushīnām dáṣa gávām
 saháśrā || 22 || dáṣa śyāvā řidhādrayo vītāvārāsa āśavaḥ |
 mathrá nemīm ní vāvrituḥ || 23 || dánāsaḥ prithuśrávasaḥ
 kánitasya surādhasaḥ | rátham hiranyāyam dádan máñhi-
 shṭaḥ sūrír abhūd vārshishṭham akṛita śrávaḥ || 24 || á no
 vāyo mahé táne yāhí makhāya pájase | vayám hí te ca-
 kṛimá bhūri dāvāne sadyāś cin máhi dāvāne || 25 || 5 ||

yó áṣvebhir váhate vásta usrás triḥ saptá saptatīnām |
 ebhīḥ sómebhiḥ somasúdbhiḥ somapā dánāya śukrapūtapāḥ
 || 26 || yó ma imām cid u tmánāmandae citrām dāvāne |
 aratvé ákshe náhushe sukṛítvani sukṛítarāya sukrātuḥ || 27 ||
 ueathyē vāpushi yāḥ svarāḥ utá vāyo ghṛitasnāḥ | áṣveshi-
 tam rájeshitam śuneshitam prájma tát idám nú tát || 28 ||
 ádha priyám ishirāya shashtīm saháśrāsanam | áṣvānām ín
 ná vṛishnām || 29 || gávo ná yúthám úpa yanti vādhraya
 úpa má yanti vādhrayaḥ || 30 || ádha yāe cārathe gaṇé śa-
 tám úshtrāñ ácikradat | ádha śvítneśhu viṇṣatīm śatá || 31 ||
 śatám dāsé balbūthé vípras táruksha á dade | té te vāyav
 imé jánā mādantińdragopā mādanti devágopāḥ || 32 || ádha
 syá yóshaṇa mahí pratíci vāsam aṣvyám | ádhirukmā ví
 nīyate || 33 || 6 ||

46, 21 á. a-dadé (2). prithu-śrávasi kanité asyāḥ vi-úshi.
 22 saháśrā áṣvyasya ayúta a°. tri-arushīnām. 23 řidhāt-rayah
 vītā-varāsaḥ. mathráḥ. vavrituḥ. 24 prithu-śrávasaḥ. su-
 rādhasaḥ. dádat. 25 vayo íti (28. 32). cakṛimá. cit. 26 vá-
 ste. somasút-bhiḥ soma-pāḥ. śukraputa-pāḥ. 27 me. tmána
 ámandat. su-kṛítvani sukṛít-tarāya su-krātuḥ. 28 sva-rāt. ghṛita-
 -snāḥ áṣva-ishitam rájaḥ-ishitam śúna-ishitam prá á°. 29 saháśrā
 a°. íti. 30 ma á. 31 yāt. 32 táruksha. jánaḥ mādanti
 índra-gopāḥ. devá-gopāḥ. 33 ádhi-rukma.

Máhi vo mahatām ávo várūṇa mitra dāṣúshe | yám ādi-
tyā abhí druho rákshathā nēm aghām naṣad aneháso va
ūtáyah suūtáyo va ūtáyah || 1 || vidā devā aghánām ādityāso
apákṛitim | pakshā váyo yáthopári vy āsmé śarma yacha-
tāneháso va ūtáyah suūtáyo va ūtáyah || 2 || vy āsmé ádhi
śarma tát pakshā váyo ná yantana | viśvāni viśvavedaso
varūthyā manāmahe 'neháso va ūtáyah suūtáyo va ūtáyah
|| 3 || yásmā árāsata ksháyam jivátum ca pracetasaḥ | má-
nor viśvasya ghéd imā ādityā rāyā īṣate 'neháso va ūtá-
yah suūtáyo va ūtáyah || 4 || pári ṇo vṛiṇajann aghā dur-
gāni rathyò yathā | syáméd indrasya śarmany ādityānām
utávasy aneháso va ūtáyah suūtáyo va ūtáyah || 5 || 7 ||

parihvṛitéd aná jáno yushmádattasya vāyati | devā ādabh-
ram āṣa vo yám ādityā áhetanāneháso va ūtáyah suū-
táyo va ūtáyah || 6 || ná tám tigmām caná tyájo ná drāsad
abhí tám gurú | yásmā u śarma saprátha ādityāso árādhvam
aneháso va ūtáyah suūtáyo va ūtáyah || 7 || yushmé devā
āpi shmasi yúdhyaṇta iva vármasu | yūyám mahó na énaso
yūyám árbhād urushyatāneháso va ūtáyah suūtáyo va ūtá-
yah || 8 || áditir na urushyatv áditiḥ śarma yachatu | mātá
mitrásya reváto 'ryamṇó várūṇasya cāneháso va ūtáyah
suūtáyo va ūtáyah || 9 || yád devāḥ śarma śaraṇām yád
bhadram yád anāturām | tridhātu yád varūthyām tát
asmásu ví yantanāneháso va ūtáyah suūtáyo va ūtáyah
|| 10 || 8 ||

47, 1 rákshatha ná im su-ūtáyah. 2 vidā. apa-ākṛitim.
yáthā u^o ví asmé *iti*. yachata. 3 ví asmé *iti*. viśva-vedasaḥ.
4 yásmā. prá-cetasaḥ. gha it imé ādityāḥ. 5 nah. duh-gāni.
s. i. s. 4, 6. utā ā^o. 6 pari-hvṛitā *iti*. yushmā-dattasya. áhe-
tana. 7 yásmā. sa-prátha. 8 yushmé *iti*. smasi. urushyata.
9 ca. 10 tri-dhātu. yantana.

ādityā āva hī khyátādhi kúlād iva spásah | sutīrthám
 árvato yathānu no neshathā sugám aneháso va ūtáyah
 suūtáyo va ūtáyah || 11 || néhá bhadráṃ rakshasvīne náva-
 yai nópayá utá | gáve ca bhadráṃ dhenáve víráya ca śra-
 vasyatē 'neháso va ūtáyah suūtáyo va ūtáyah || 12 || yád
 āvīr yád apīcyam dévāso ásti dushkrítam | trité tād víśvam
 āptyá āré asmád dadhātanāneháso va ūtáyah suūtáyo va
 ūtáyah || 13 || yác ca góshu dushvápnyam yác cāsmé duhi-
 tar divah | tritáya tād vibhāvāry āptyáya párā vahāneháso
 va ūtáyah suūtáyo va ūtáyah || 14 || nishkám vā ghā kṛiṇá-
 vate srájam vā duhitar divah | trité dushvápnyam sárvam
 āptyé pári dadmasy aneháso va ūtáyah suūtáyo va ūtáyah
 || 15 || 9 ||

tádannāya tādapase tám bhāgám upasedúshe | tritáya
 ca dvitáya cósho dushvápnyam vahāneháso va ūtáyah suū-
 táyo va ūtáyah || 16 || yáthā kalám yáthā śaphám yátha
 riṇám samnáyāmasi | evá dushvápnyam sárvam āptyé sám
 nayāmasy aneháso va ūtáyah suūtáyo va ūtáyah || 17 ||
 ájaishmādyāsanāma cábhūmánāgasō vayám | úsho yásmād
 dushvápnyāt ábhaishmāpa tād uchatv aneháso va ūtáyah
 suūtáyo va ūtáyah || 18 || 10 ||

48.

Svādór abhakshi váyasah sumedháh svādhýò varivovít-
 tarasya | víśve yám devá utá mártýāso mádhū bruvánto
 abhí samcáranti || 1 || antás ca prágā áditir bhavāsy ava-

47, 11 khyáta á°. su-tirthám. yathā ánu. neshatha su-gám.
 12 ná ihá. ná ava-yai ná upa-yai. śravyaté. 13 duh-krítam.
 áptyé. dadhātana. 14 yát. duh-svápnyam (15—17) yát ca asmé
 iti. vaha. 15 gha. 16 tát-annāya tát-apase. upa-sedúshe.
 ca ú°. vaha. 17 yáthā ri° sam-náyāmasi evá. 18 ájaishma
 adyá á° ca ábhuma á°. duh-svápnyāt ábhaishma ápa. — 48, 1 su-
 medháh su-ádhýah varivovít-tarasya. sam-cáranti. 2 antár iti.
 prá a°. ava-yátá.

yātā hāraso daívyasya | índav índrasya sakhyám jushāṇāḥ
 śraúṣṭīva dhúram ánu rāyá řidhyāḥ || 2 || ápāma sómam
 amṛítā abhūmāganma jyótir ávidāma devān | kím nūnám
 asmán kṛiṇavad árātiḥ kím u dhūrtír amṛita mártasya
 || 3 || śám no bhava hṛidá á pítā indo pítéva soma sūnáve
 suśévaḥ | sákheva sákhyā uruśaṇsa dhírah prá na áyur jī-
 váse soma tāriḥ || 4 || imé mā pítā yaśása urushyávo rá-
 thaṁ ná gávaḥ sám anāha párvasu | té mā rakshantu vi-
 srāsaḥ caritrād utá mā srámād yavayantv índavaḥ || 5 || 11 ||

agním ná mā mathitám sám didīpaḥ prá cakshaya kṛi-
 nuhí vásyaso naḥ | áthā hí te máda á soma mánye revān
 iva prá carā pushtím ácha || 6 || ishíreṇa te mánasā sutá-
 sya bhakshīmáhi pítṛasyeva rāyāḥ | sóma rājan prá na
 áyūnshi tāriḥ áhāniva sūryo vāsarāṇi || 7 || sóma rājan mṛi-
 láyā naḥ svastí táva smasi vṛatyās tásya viddhi | álartí
 dáksha utá manyúr indo má no aryó anukāmám párā dāḥ
 || 8 || tvám hí nas tanvāḥ soma gopá gātre-gātre nishasátthā
 nṛicákshāḥ | yát te vayám pramināma vṛatāni sá no mṛiḷa
 sushakhá deva vásyah || 9 || řidūdāreṇa sákhyā sacceya yó
 mā ná řishyed dharyasva pítāḥ | ayám yāḥ sómo ny ádhāyy
 asmé tasmā índram pratíram emy áyuh || 10 || 12 ||

ápa tyá asthur ánirā ámivā nír atrasan támishīcīr ábhai-
 shuh | á sómo asmān aruhad víhāyā áganma yátra prati-
 ránta áyuh || 11 || yó na índuh pitaro hṛitsú pító 'martyo
 mártyañ ávivéṣa | tasmai sómāya havíṣhā vidhema mṛiḷiké
 asya sumataú syāma || 12 || tvám soma pítṛibhiḥ samvidānó

48, 2 indo *iti*. śraúṣṭī-iva. rāyé. 3 abhuma á°. 4 hṛidé.
 indo *iti* pítā-iva. su-sévaḥ sákha-iva sákhye uru-śaṇsa. naḥ. 5 pī-
 tāḥ. vi-srāsaḥ. 6 átha. máde. cara. 7 pítṛasya-iva. naḥ.
 áhāni-iva. 8 mṛiláya. indo *iti* (13). anu-kamám. 9 gopāḥ.
 ni-sasáttha nṛi-cákshāḥ. pra-mināma. su-sakhá. 10 hari-asva. ní.
 asmé *iti* tasmai. pra-tíram. 11 ámivāḥ ví-hāyāḥ. pra-tíránte.
 12 ámartyaḥ. á-vivéṣa. su-mataú. 13 sam-vidānāḥ.

'nu dyāvāprithivī ā tatantha | tasmai ta indo havishā vi-
dhema vayam syāma pātayo rayīṇām || 13 || trātāro devā
ādhi vocatā no mā no nidrā īṣata mótā jālpiḥ | vayam só-
masya viśváha priyāsaḥ suvīrāso vidátham ā vadema || 14 ||
tvām naḥ soma viṣvāto vayodhās tvām svarvíd ā viṣā nri-
cákshāḥ | tvām na inda ūtibhiḥ sajóshāḥ pāhī paścátād utá
vā purástāt || 15 || 13 ||

Shashṭho 'nuvakaḥ.

48, 13 ánu dyāvāprithivī *iti*. te. v. s. p. r. 1V, 50, 6. 14 vo-
cata. ni-drā. mā utá. su-vīrāsaḥ. 15 vayah-dhāḥ. svaḥ-vít.
viṣa nri-cákshaḥ. indo *iti*. sa-jóshaḥ

Atha Vālakhilyam.

49.

Abhí prá vaḥ surádhasam índram area yáthā vidé | yó
jaritríbhyo maghávā purūvásuḥ sahásreṇeva śikshati || 1 ||
ṣatánikeva prá jigāti dhṛishṇuyá hánti vṛitrāṇi dāśúshe |
girér iva prá rāsā asya pinvire dátrāṇi purubhójasah || 2 ||
á tvā sutása índavo mādā yá indra girvaṇaḥ | ápo ná vaj-
rinn ánv okyām sáraḥ priṇānti śūra rádhase || 3 || aneḥásam
pratáraṇam vivákshaṇam mádhvaḥ svádishṭham im piba |
á yáthā mandasānāḥ kirási naḥ prá kshudréva tmánā dhṛi-
shát || 4 || á na stómam úpa dravád dhiyānó áṣvo ná só-
tribhiḥ | yām te svadhāvan svadáyanti dhenáva índra kán-
veshu rātáyah || 5 || ¹⁴ ||

ugráṁ ná vīrāṁ námasópa sedima víbhūtim ákshitāva-
sum | udríva vajrinn avató ná siñcaté kshárantíndra dhī-
táyah || 6 || yád dha nūnām yád vā yajñé yád vā pṛithi-
vyám ádhi | áto no yajñám āśúbhir mahemata ugrá ugré-
bhir á gahi || 7 || ajiráso hárayo yé ta āśávo vātā iva pra-
sakshínah | yébhiri ápatyam mánushah paríyase yébhiri víś-

49, 1 su-rádhasam. puru-vásuḥ sahásreṇa-iva. 2 satánikā-iva.
puru-bhójasah. 3 mādāḥ yé. 4 pra-táraṇam. kshudré-iva.
5 naḥ. hiyānāḥ. 6 námasā úpa. ví-bhūtim ákshita-vasum udri-
-iva. kshárantí i°. 7 ha. mahe-mate. 8 te. pra-sakshínah.
pari-iyase.

vaṃ svār dṛiṣé || 8 || etāvatas ta īmaha īndra sumnāsya gó-
mataḥ | yáthā právo maghavan médhya-atithim yáthā nīpā-
titihim dhāne || 9 || yáthā kánve maghavan trasádasyavi yá-
thā pakthé dāṣavraje | yáthā góṣarye ásanor řijīṣvanīndra
gómad dhíraṇyavat || 10 || 15 ||

50.

Prá sú řrutám surádhasam árcā řakráṃ abhísṭaye |
yáḥ sunvaté stuvaté kámyaṃ vásu sahásreṇeva mánhate
|| 1 || řatānīkā hetáyo asya duřtārā índrasya samíśho ma-
hīḥ | girír ná bhujmá maghávatsu pinvate yád īṃ sutá
ámandishuḥ || 2 || yád īṃ sutása índavo 'bhí priyám ámandi-
shuḥ | ápo ná dhāyi sávanam ma á vaso dúghā ivópa
dāśúshe || 3 || anehásam vo hávamānam ūtāye mádhvaḥ
ksharanti dhítayaḥ | á tvā vaso hávamānása índava úpa
stotrēshu dadhire || 4 || á naḥ sóme svadhvará iyāno átyo
ná toṣate | yám te svadāvan svádanti gūrtayaḥ paure
chandayase hávam || 5 || 16 ||

prá vīrám ugrám vícieṃ dhanasprítam víbhūtim rádhaso
mahāḥ | udríva vajrinn avató vasutvaná sádā pīpetha dā-
śúshe || 6 || yád dha nūnám parāvátí yád vā prithivyám
diví | yujāná indra háríbhír mahemata řishvá řishvébhír á
gahi || 7 || rathiráso hárayo yé te asrídha ójo vátasya pí-
prati | yébhír ní dásyum mánusho nighóshayo yébhíḥ svāḥ
paríyase || 8 || etāvatas te vaso vidyāma řūra návyasaḥ |
yáthā práva étaṣam kṛítvye dhāne yáthā váṣam dāṣavraje
|| 9 || yáthā kánve maghavan médhe adhvaré dírghānīthe

49, 9 te īmahe. prá ā°. médhya-atithim. nīpa-atithim. 10 dāsa-
-vraje. gó-sarye. řijīsvani ī°. hīranya-vat. — 50, 1 su-rádhasam
árca. sahásreṇa-iva. 2 řatā-anīkaḥ. duřtārāḥ. sam-īśaḥ. 3 me.
vaso *iti* (4. 9). dúghāḥ-iva úpa. 5 su-adhvaré. svadā-van. 6 dhana-
-sprítam ví-bhūtim. u. v. a. VIII, 49, 6. 7 y. dh. n. — y. v. p.
VIII, 49, 7. mahe-mate. 8 h. y. t. VIII, 49, 8. ni-ghóshayaḥ.
svār *iti* svāḥ pari-íyase. 9 y. p. VIII, 49, 9. dāṣa-vraje. 10 y.
k. m. VIII, 49, 10. dírghā-nīthe.

dāmūnasi | yáthā góṣarye ásisāsas adrivo máyi gotráṃ hari-
sṛíyam || 10 || 17 ||

51.

Yáthā mánau sāmvarāṇau sómam indrápibaḥ sutám |
nípātithau maghavan médhyaātithau púshṭigau śrúshṭigau
sácā || 1 || pārsadyāṇāḥ prāskaṇvaṃ sām asādayae chāyā-
naṃ jivrim úddhitam | sahāsrāṇy asishāsad gāvām řishis
tvóto dāsyave vṛikaḥ || 2 || yá ukthébhír ná vindháte cikíd
yá řishicódanah | índram tām áchā vada návyasyā maty
árishyantam ná bhójase || 3 || yásmā arkām saptáśīrshāṇam
āṇricús tridhātum uttamé padé | sá tv imá víśvā bhúva-
nāni cikradad ád íj janishṭa paúnśyam || 4 || yó no dātā
vásūnām índram tām hūmahe vayám | vidmá hy áśya su-
matím návyasām gaméma gómati vrajé || 5 || 18 ||

yásmāi tvám vaso dánāya śikshasi sá rāyās pósham
aṣṇute | tām tvā vayám maghavanam indra girvaṇah sutá-
vanto havāmahe || 6 || kadā caná starír asi néndra saścasi
dāśúshe | úpopén nú maghavan bhúya ín nú te dánam de-
vāsya pṛicyate || 7 || prá yó nanakshé abhy ójasā krívim
vadhañ śúshṇam nighosháyan | yadéd ástambhít prathá-
yann amúm dívam ád íj janishṭa párthivaḥ || 8 || yáśyāyám
víśva áryo dásah řevadhipá aríḥ | tiráś eid aryé rúśame
párrāvi túbhyét só ajyate rayíḥ || 9 || turāyávo mádhū-
mantam ghṛitaścútam víprāso arkām āṇricuḥ | asmé rayíḥ
paprathe vṛishṇyam śávo 'smé suvanāsa índavaḥ || 10 || 19 ||

50, 10 gó-ṣarye ásisāsah. hari-sṛíyam. — 51, 1 indra á°. nīpa-
-atithau. médhya-atithau púshṭi-gau śrúshṭi-gau. 2 asadayat s°.
asisāsas. tvā-utah. 3 řishi-códanah. ácha. mati. 4 yásmāi.
saptá-śīrshāṇam. tri-dhātum. tú i°. it. 5 vidmá hí a° su-matím.
6 vaso íti. sutá-vantah. 7 ná i°. úpa-úpa it. it. 8 abhi.
ni-ghosháyan yadā it. it. 9 yásya a°. řevadhi-pāḥ. túbhya it.
10 ghṛita-ścútam. asmé íti (2).

52.

Yáthā mánau vívasvati sómam śakrápibaḥ sutám | yá-
thā trité chānda indra jújoshasy áyaú mādayase sácā || 1 ||
prishadhre médhyc mātariśvaníndra suváné ámandathāḥ |
yáthā sómam dáśaṣipre dáṣoṇyc syúmarasṃvāv řijūnasi
|| 2 || yá ukthá kévalā dadhé yáḥ sómam dhṛishitápibat |
yásmai víshṇus trīṇi padá vicakramá úpa mitrásya dhár-
mabhiḥ || 3 || yásya tvám indra stómeshu cākāno váje vājiñ
chatakrate | tám tvā vayám sudúghām iva godúho juhū-
mási śravasyávaḥ || 4 || yó no dátá sá naḥ pitá mahāñ ugrá
īśānakṛít | áyāmann ugró maghlávā purúvásur gór áṣvasya
prá dātu naḥ || 5 || ²⁰ ||

yásmai tvám vaso dánāya mánhase sá rāyás pósham
invati | vasūyávo vásupatim śatákratum stómair índram
havāmahe || 6 || kadá caná prá yuchasy ubhé ní pāsi ján-
manī | túriyāditya hávanam ta indriyám á tasthāv amṛitam
diví || 7 || yásmai tvám maghavann indra girvaṇaḥ śiksho
śikshasi dáśushe | asmákam gíra utá sushṭutim vaso kaṇ-
vavác chṛinudhī hávam || 8 || ástāvi mánma pūrvyám bráh-
méndrāya vocata | pūrvír řitásya bṛihatír anūshata stotúr
medhá asṛikshata || 9 || sám índro ráyo bṛihatír adhūnuta
sám kshoní sám u sūryam | sám śukrásah śucayaḥ sám
gávāṣiraḥ sómā índram amandishuḥ || 10 || ²¹ ||

53.

Upamám tvā maghónām jyéshtham ca vṛishabhánām |

52, 1 śakra á°. 2 mātariśvani í°. dáśa-ṣipre dáśa-oṇyc syúma-
-rasmau. 3 dhṛishitá á°. vi-cakramé. 4 śatakrate *iti* sata-krato.
t. tv. v. 30, 10. sudúghām-iva go-dúghāḥ. 5 y. n. d. VIII, 51, 5.
īśāna-kṛít. puru-vásuh. 6 y. t. v. d. VIII, 51, 6. s. r. p. VIII;
51, 6. vasu-yávaḥ vasu-patim satá-kratum. 7 ubhé *iti*. jánmaní
iti túriya á°. te. 8 śiksho *iti*. su-stutim vaso *iti* kaṇva-vát sri-
nudhi. 9 bráhma í°. 10 kshoní *iti*. gó-āṣiraḥ. — 53, 1 upa-mám.

pūrbhittamam maghavann indra govīdam īṣānam rāyā īmahe
 || 1 || yā āyūṃ kútsam atithigvām ārdayo vāvṛidhānó divé-
 dive | tám tvā vayām hāryaṣvam śatákratum vājayānto
 havāmahe || 2 || ā no viśveshām rāsam mādhaḥ siñcantv
 ādrayaḥ | yé parāvátī sunviré jāneshv ā yé arvāvátīndavaḥ
 || 3 || viśvā dvēśhānsi jahí cáva cá kṛidhi viśve sanvantv ā
 vāsu | śiśṭeṣhu cit te madiráso anśavo yātrā sómasya
 trīmpāsī || 4 || 22 ||

īndra nēdīya éd ihi mitāmedhābhir ūtībhiḥ | ā śaṃtama
 śaṃtamābhir abhīṣṭībhir ā svāpe svāpībhiḥ || 5 || ājitūram
 sātpatim viśvācarshaṇim kṛidhī prajāsv ābhagam | prá sú
 tirā śacībhir yé ta ukthīnaḥ krátum punatā ānushák || 6 ||
 yās te sādhishtā 'vase té syāma bhāreshu te | vayām hó-
 trābhir utā devāhūtibhiḥ sasavāṃso manāmahe || 7 || ahām
 hí te harivo brāhma vājayūr ājīm yāmi sādōtibhiḥ | tvām
 íd evā tám āme sām aṣvayūr gavyūr āgre mathinām
 || 8 || 23 ||

54.

Etát ta indra vīryam gīrbhír gṛiṇánti kārāvaḥ | té stó-
 bhanta ūrjam āvan ghṛitaścūtam paurāso nakshan dhītībhiḥ
 || 1 || nākshanta índram āvase sukṛityāyā yéshām sutéshu
 mándase | yáthā samvarté ámodo yáthā kṛiśā evāsmé indra
 matsva || 2 || ā no viśve sajóshaso dévāso gántanópa naḥ |
 vásavo rudrá ávase na ā gamañ chṛiṇvāntu marúto hávam
 || 3 || pūshā víshṇur hávanam me sárasvaty ávantu saptā

53, 1 pūrbhīt-tamam. go-vīdam. 2 atithi-gvām. vāvṛidhānāḥ.
 t. tv. v. 30, 10. hāri-asvam śatā-kratum. 3 arvā-vāti í°. 4 ca
 āva ca ā. yātra. 5 ā it. mitā-medhābhiḥ. su-āpe svāpī-bhiḥ.
 6 āji-tūram sāt-patim viśvā-carshaṇim. pra-jāsu ā-bhagam. sú tira.
 te. punatē. 7 sādhishtāḥ á°. devāhūti-bhiḥ. 8 sādā ū°. —
 54, 1 te. ghṛita-ścūtam. 2 nākshante. su-kṛityāyā. sam-vartē.
 kṛiśē evā asmé iti. 3 sa-jóshasaḥ. gántana ūpa. śṛiṇvāntu.
 4 sárasvatī.

sindhavaḥ | āpo vātaḥ pārvatāso vānaspātīḥ ṣṛiṇótu prithivī
hávam || 4 || 24 ||

yád indra rádho ásti te mágghonam maghavattama | téna
no bodhi sadhamádyo vṛidhē bhágo dānáya vṛitrahan || 5 ||
ājipate nṛipate tvám íd dhí no vāja á vakshi sukrato | vītí
hótrābhir utá devávitibhiḥ sasavā́nso ví ṣṛiṇvire || 6 || sánti
hy àryá āśisha indra áyur jánānām | asmán nakshasva ma-
ghavann úpāvase dhukshásva pipyúshīm ísham || 7 || vayám
ta indra stómebhir vidhema tvám asmákam śatakrato |
máhi sthūrám śaśayám rádho áhrayam práskanvāya ní
toṣaya || 8 || 25 ||

55.

Bhúrid indrasya vīryam vy ákhyam abhy áyati | rádhas
te dasyave vṛika || 1 || śatám śvetása ukshāṇo diví táro ná
rocante | mahná dívam ná tastabhuḥ || 2 || śatám venūñ
chatám śunaḥ śatám cārmāṇi mlātāni | śatám me balba-
jastuká árushīṇām cátuḥśatam || 3 || sudevá stha kāṇvāyanā
vāyo-vayo vicarántaḥ | áśvāso ná cañkramata || 4 || ád ít
sāptásya carkirann ānūnasya máhi śrávaḥ | śyāvīr atidhva-
sán pathás cākshushā caná samnáṣe || 5 || 26 ||

56.

Práti te dasyave vṛika rádho adarsy áhrayam | dyaúr
ná prathiná śávaḥ || 1 || dáśa máhyam pautakratáḥ sahásrā
dásyave vṛikaḥ | nítýād rāyó amanhata || 2 || śatám me gar-
dabhánām śatám ūrṇāvatīnām | śatám dāsāñ áti srājāḥ || 3 ||
tátro ápi práñiyata pūtákratāyai vyáktā | áśvānām ín ná

54, 5 sadha-mádyah. vṛitra-han. 6 āji-pate nṛi-pate. hí.
vāje. sukrato *iti* su-krato. devávitī-bhiḥ. 7 hí aryé ā-śishah
indre. úpa á°. 8 te. śatakrato *iti* śata-krato. — 55, 1 bhūri ít.
ví. abhí á ayati. 3 śatám s°. balbaja-stukāḥ. cátuḥ-śatam. 4 su-
devāḥ. kāṇvāyanāḥ. vi-carántaḥ. 5 á á°. ati-dhvasán. sam-náṣe.
— 56, 4 tátro *iti* prá añiyata pūtá-kratāyai ví-aktā. ít.

yūthyām || 4 || ācety agniṣ cikitūr havyavāt sá sumádrathah |
agniḥ ṣukreṇa ṣocishā bṛihát súro arocata diví súryo aro-
cata || 5 || 27 ||

57.

Yuvám devā krátunā pūrvyēṇa yuktá ráthena tavishám
yajatrā | ágachataṃ nāsatyā śácibhir idám tṛitīyaṃ sáva-
nam pibāthah || 1 || yuvám devás tráya ekādaśasaḥ satyāḥ
satyasya dadṛiṣe purástāt | asmákam yajñám sávanam ju-
shāná pátám sómam aṣvinā dídyagni || 2 || panáyyam tád
aṣvinā krítám vām vṛishabhó divó rájasaḥ pṛithivyāḥ | sa-
hásram ṣánsā utá yé gávishṭau sárvañ ít tán úpa yāta
píbadhyai || 3 || ayám vām bhāgó níhito yajatremá gíro
nāsatyópa yātam | píbatam sómam mádhumantam asmé prá
dāṣváṁsam avataṃ śácibhiḥ || 4 || 28 ||

58.

Yám ṛitvijo bahudhá kalpáyantaḥ śacetaso yajñám imám
váhanti | yó anūcāno brāhmaṇó yuktá āsīt ká svit tátra
yájamānasya samvit || 1 || éka evágnír bahuadhá sámiddha
ékaḥ súryo víṣvam ánu prābhūtaḥ | ékaivóśhāḥ sárvaṃ
idám ví bhāty ékam vá idám ví babbhūva sárvaṃ || 2 || jyó-
tishmantam ketumántam tricakráṃ sukhám rátham sushá-
dam bhúrivāram | citrámaghā yásya yóge 'dhijajñe tám
vām huvé áti riktam píbadhyai || 3 || 29 ||

59.

Imáni vām bhāgadhéyāni sistrata índrāvaruṇā prá mahé
sutéshu vām | yajñé-yajñe ha sávanā bhuranyátho yát su-

56, 5 havya-vāt. sumát-rathah. — 57, 1 ā a°. 2 dídyagni
iti dídi-agni. 3 gó-ishtau. yāta. 4 ní-hitah yajatrā imāh.
nāsatyā úpa. asmé iti. — 58, 1 sá-cetasah. sam-vit. 2 evá a°.
sám-iddhah. prá-bhūtaḥ éka evá u°. vai. 3 tri-cakráṃ su-khám.
su-sádam bhúri-vāram citrá-maghā. adhi-jajñe. — *Dieser Hymnus
fehlt in mehreren Handschriften.* — 59, 1 bhāga-dhéyāni sistrata.

nvaté yájamānāya śikshathaḥ || 1 || nishśhīdhvarīr óshadbhir
 āpa āstām indrāvaruṇā mahimānam āśata | yá sísratū rá-
 jasaḥ paré ádhvano yáyoḥ śátrur nákir ádeva óhate || 2 ||
 satyām tát indrāvaruṇā kṛiśásya vām mádhyā ūrmīm du-
 hate saptá vāñih | tábhīr dāśvānsam avataṁ śubhas patī
 yó vām ádabdho abhí páti cíttibhiḥ || 3 || ghṛitaprúshaḥ
 saúmyā jirádānavaḥ saptá svásāraḥ sádana rítasya | yá ha
 vām indrāvaruṇā ghṛitaścútas tábhīr dhattam yájamānāya
 śikshatam || 4 || ³⁰ ||

ávocāma mahaté saúbhagāya satyām tveshábhyām ma-
 himānam indriyām | asmān sv indrāvaruṇā ghṛitaścútas
 tribhiḥ sáptébhīr avataṁ śubhas patī || 5 || indrāvaruṇā yád
 rishibhyo manúshāṁ vācá matīm śrutām adattam ágre | yāni
 sthānāny asṛijanta dhírā yajñām tanvānás tápasābhy āpaṣ-
 yam || 6 || indrāvaruṇā saumanasām ádriptaṁ rāyás póshaṁ
 yájamāneshu dhattam | prajām pushtīm bhūtim asmāsu
 dhattam dīrghāyutváya prá tirataṁ na áyuh || 7 || ³¹ ||

VĀLAKHILYAM SAMĀPTAM.

59, 2 niḥ-sīdhvarīh. sísratuḥ. ádevaḥ. 3 patī *iti* (5). 4 ghṛita-
 -prúshaḥ saúmyāḥ jirá-dānavaḥ. sádane. yáḥ. ghṛita-ścútaḥ (5). 6 sá
 i^o. dhírāḥ. tápasā abhí a^o. 7 pra-jam.

60.

Agna á yāhy agnībhir hótāraṃ tvā vṛṇīmahe | á tvám
anaktu práyatā havishmati yājishṭham barhīr āsāde || 1 ||
āchā hī tvā sahasaḥ sūno aṅgīraḥ srūcaḥ cāranty adhvaré |
ūrjó nāpātāṃ ghṛitakeṣaṃ īmahe 'gnīm yajñēshu pūrvyām
|| 2 || āgne kavīr vedhā asi hótā pāvaka yākshyaḥ | mandró
yājishṭho adhvarēshv īdya viprebhiḥ śukra māmabih || 3 ||
ādrogham á vahoṣatō yavishṭhya devān ājasra vītāye | abhī
práyānsi sūdhitā vaso gahi māndasva dhītībhir hitāḥ || 4 ||
tvám ít saprāthā asy āgne trātar rītās kavīḥ | tvām viprā-
saḥ samidhāna dīdiva á vivāsanti vedhāsaḥ || 5 || 32 ||

śocā śocishṭha dīdihī viṣe māyo rāsva stotrē mahān
asi | devānām śārman māna santu sūrāyaḥ śatrūśāhaḥ
svagnāyaḥ || 6 || yāthā cid vṛiddhām atasām āgne samjūrv-
asi kshāni | evā daha mitramaho yō asmadhrūk durmānmā
kāṣ ca vēnati || 7 || mā no mātāya ripāve rakshasvīne mā-
ghāṣaṇsāya rīradhaḥ | āsredhadbhis tarāṇibhir yavishṭhya
śivēbhiḥ pāhi pāyūbhiḥ || 8 || pāhi no agna ekayā pāhy utā
dvitīyayā | pāhi gīrbhis tīrībhir ūrjām pate pāhi eatasī-
bhir vaso | 9 || pāhi viśvasmād rakshāso ārvāṇaḥ prā sma
vājeshu no 'va | tvām ít dhī nēdishṭham devātātaya āpīm
nākshāmahe vṛidhē || 10 || 33 ||

á no agne vayovṛidham rayīm pāvaka śānsyam | rāsvā

60, 1 āgne. prá-yatā. ā-sāde. 2 ācha. suno *iti*. ghṛitā
-keṣam. 4 vaha u^o. sū-dhita ā vaso *iti*. 5 sa-prāthāḥ. sam
-idhāna. 6 śocā. śatru-sūhaḥ su-agnāyaḥ. 7 sam-jurvasi. evā.
mitra-mahāḥ. asma-dhrūk duḥ-mānmā. 8 mā aghā-ṣaṇsaya.
9 agne. pāhi utā. vaso *iti*. 10 hī. devā-tātaye. 11 vayah
-vṛidham. rāsva.

ca na upamāte puruṣprīhaṃ sūnīti svāyaṣastaram || 11 ||
 yēna vāṇsāma prītanāsu śārḍhataḥ tāranto aryā ādīṣaḥ |
 sā tvāṃ no vardha prāyasā śacīvaso jīnvā dhīyo vasuvīdaḥ
 || 12 || śīṣāno vṛishabhó yathāgnīḥ śṛīṅge dāvidhvāt | tigmā
 asya hānavo ná pratidhrīshe sujāmbhaḥ sāhaso yahúḥ || 13 ||
 nahí te agne vṛishabha pratidhrīshe jām̐bhāso yád vití-
 shthase | sā tvāṃ no hotaḥ sūhutaṃ havīṣh kṛidhi vāṇsvā no
 vāryā purú || 14 || śéshe vāneshu mātṛóḥ sām̐ tvā mártāsa
 indhate | átandro havyā vahasi havishkrīta ād íd devéshu
 rājasi || 15 || ³⁴ ||

saptá hótāras tām íd ilate tvāgne sutyājam áhrayam |
 bhinātsy ádriṃ tūpasā ví śocīshā prāgne tishṭha jánāñ áti
 || 16 || agnīm-agnim̐ vo ádhrigum̐ huvēna vṛiktābarhishah |
 agnīm̐ hitāprayasah̐ śaṣvatīshv̐ á hótāram̐ carshanīnām̐ || 17 ||
 kétena śārman sacate sushāmāny̐ ágne tūbhyam̐ cikītvānā |
 ishanyāyā nah̐ pururūpam̐ á bhara vājam̐ nēdishṭham̐ ūtāye
 || 18 || ágne jārītar̐ viśpātis̐ tepānó deva rakshāsah̐ | ápro-
 shivān̐ grīhāpatir̐ mahāñ̐ asi divās̐ pāyúr̐ duroṇayūḥ || 19 ||
 má no rāksha á veśīd̐ āghṛiṇīvaso má yātúr̐ yātumāvatām̐ |
 parogavyūty̐ ānirām̐ āpa kshūdham̐ ágne sēdha rakshasvī-
 nah̐ || 20 || ³⁵ ||

61.

Ubhāyam̐ śṛiṇāvac̐ ca na índro arvāg̐ idām̐ vācaḥ | sa-
 trācyā maghāvā sōmapītaye dhiyā śāvishṭha á gamat̐ || 1 ||
 tām̐ hí svarājām̐ vṛishabhām̐ tām̐ ójase dhishāṇe nishṭata-

60, 10 upa-māte puru-sprīham̐ sū-nīti svāyaṣah-taram. 12 ā
 -dīṣah. śacīvaso *it̐* saci-vaso jīnvā. vasu-vīdah. 13 yatha a° śṛīṅge
it̐. prati-dhrīshe (14) su-jām̐bhaḥ. 14 vi-tishṭhase. s. tv. n. 12.
 hotar *it̐* sū-hutam̐ havīḥ. vāṇsva. 15 havīḥ-krītah. 16 tvā
 a° su-tyājam. prā a°. 17 ádhrī-gum. vṛiktā-barhishah. hitā
 -prayasah. 18 su-sāmāni. puru-rūpam. 19 grīhā-patīḥ.
 20 āghṛiṇīvaso *it̐* aghṛiṇī-vaso. yātu-māvatām̐ parah-gavyutī. —
 61, 1 śṛiṇāvat. sōma-pītaye. 2 sva-rājām. dhishāṇe *it̐* nih̐
 -tatakshātul.

kshátuḥ | utópamānām prathamó ní shīdasi sómakāmaṃ hí
te mánah || 2 || á vṛishasva purūvaso sutásyendrāndhasaḥ |
vidmá hí tvā harivaḥ pṛitsú sāsahím ádhṛishṭam cid da-
dhṛishvānim || 3 || áprāmisatya maghavan táthéd asad índra
krátvā yáthā váṣaḥ | sanéma vājāṃ táva śiprīm ávasā ma-
kshú cid yánto adriṣaḥ || 4 || śagdhy ũ shú śacīpata índra
vīśvābhir ũtibhiḥ | bhágam ná hí tvā yaśasaṃ vasuvídam
ánu śūra cārāmasi || 5 || ³⁶ ||

pauró áśvasya purukṛíd gávām asý útso deva hiraṇyá-
yaḥ | nákir hí dánam parimárdhishat tvé yád-yad yámi
túd á bhara || 6 || tvám hy éhi cérove vidá bhágam vásut-
taye | úd vāvṛishasva maghavan gávishtāya úd indráśvam-
ishtāye || 7 || tvám purú sahásrāṇi śatāni ca yúthā dánāya
mānase | á puramdarām cakṛima vipravacasa índraṃ gá-
yantó 'vase || 8 || avipró vā yád ávidhad vípro vendra te
vácaḥ | sá prá mamandat tváyá śatakrato prácāmanyó
áhamšana || 9 || ugrábāhur mrakshakṛítvā puramdaró yádi
me śṛiṇávad dhávam | vasūyávo vásupatim śatákratum stó-
mair índraṃ havāmahe || 10 || ³⁷ ||

ná pāpāso manāmahe nárāyāso ná jálhavaḥ | yád ín nv
índraṃ vṛishanaṃ sácā suté sákhāyaṃ kṛiṇávāmahai || 11 ||
ugrām yuyujma pṛitanāsu sāsahím ṛiṇákātim ádābhyam |
védā bhrinām cit sánitā rathítamo vājinaṃ yám íd ũ ná-
śat || 12 || yáta índra bháyāmahe táto no ábhayaṃ kṛidhi |

61, 2 utá upa-mānām. sīdasi sōma-kāmani. 3 puruvaso *iti*
puru-vaso sutásya índra á° vidmá. sasahím. 4 áprāmi-satya.
táthā ít. makshú. 5 śagdhi ũ *iti* sú śacī-pate. vasu-vídam.
6 puru-kṛít. pari-márdhishat tvé *iti*. 7 hí á ili. vidāḥ. vāvṛi-
shasva. gó-ishṭāye. índra áśvam-ishṭāye. 8 purú. puram-darām.
vipra-vacasaḥ. gāyantaḥ á°. 9 vā i°. satakrato *iti* sata-krato
prácāmanyó *iti* prácā-mānyo áham-sana. 10 ugrá-bāhulī mraksha-
-kṛítvā puram-daráḥ. hávam vasu-yávaḥ vasu-patim śatá-kratum.
11 ná á°. ít nú. 12 sasahím ṛiṇá-kātim. véda. rathí-tamaḥ.
ũ *iti*.

māghavañ chagdhī tāva tán na ūtíbhīr ví dvísho ví mṛídhō
jahi || 13 || tvám hí rādhaspate rādhaso mahāḥ ksháyasyási
vidhatāḥ | tám tvā vayám maghavann indra girvaṇaḥ su-
távanto havāmahe || 14 || indra spāl utá vṛitrahā paraspá no
váreṇyaḥ | sá no rakshishac caramám sá madhyamám sá
paścāt patu naḥ purāḥ || 15 || ³⁸ ||

tvám naḥ paścād adharād uttarāt purá indra ní pahi
viśvataḥ | āré asmāt kṛiṇuhi daívyam bhayám āré hetír
ádevih || 16 || adyádyā śvāḥ-śva indra trāsva paré ca naḥ |
viśva ca no jaritrīm satpate áhā dívā náktam ca rakshi-
shaḥ || 17 || prabhaṅgí śúro maghávā tuvímaghaḥ sám̐miṣlo
viryāya kám | ubhá te bāhú vṛishanā śatakrato ní yá vá-
jram mimikshátuḥ || 18 || ³⁹ ||

62.

Pró asma úpastutim bháratā yáj jújoshati | ukthaír ín-
drasya máhinam váyo vardhanti somíno bhadrá índrasya
ratáyah || 1 || ayujó ásamo nṛíbhīr ékaḥ kṛishṭír ayásyah |
purv́r áti prá vāvṛidhe víśvā jātāny ójasā bhadrá índra-
sya ratáyah || 2 || áhitena cid árvatā jírādānuḥ sishāsati |
pravácyaṃ indra tát táva víryāni karishyató bhadrá índra-
sya ratáyah || 3 || á yāhi kṛiṇávāma ta indra bráhmāni vár-
dhanā | yébbih śavishṭha cākāno bhadráṃ ihá śravyasyaté
bhadrá índrasya ratáyah || 4 || dhṛishatāś cid dhṛishān má-
naḥ kṛiṇóshindra yát tvám | tivrāḥ sómaiḥ saparyató ná-
mobhiḥ pratibhúshato bhadrá índrasya ratáyah || 5 || áva

61, 13 śagdhī. tát. 14 rādhaḥ-pate. ksháyasya ási. sutá
-vantaḥ. 15 indrah. vṛitra-hā parah-pāl. rakshishat. 17 adyá
-adya. sat-pate. 18 pra-bhaṅgí. tuvi-maghaḥ sám̐-miṣlah. bāhú
iti. śatakrato iti śata-krato. — 62, 1 pró iti asmai úpa-stutim bhá-
rata yát. 2 vāvṛidhe. 3 jírā-dānuḥ sisāsati pra-vácyaṃ. 4 te.
5 dhṛishat kṛiṇóshi i^o. prati-bhúshataḥ.

cashṭa řicishamo 'vatāñ iva mánushaḥ | jusṭví dákshasya
somínah sákhāyaṃ kṛiṇute yújan bhadrá índrasya ratáyah
|| 6 || 40 ||

víṣve ta indra vīryāñ devá ánu krátuṃ daduḥ | bhúvo
víśvasya gópatih puruṣṭuta bhadrá índrasya ratáyah || 7 ||
gṛiṇé tát indra te śáva upamāñ devátataye | yád dhāñsi
vṛitrām ójasa śaci-pate bhadrá índrasya ratáyah || 8 || sáma-
neva vapushyatāḥ kṛiṇávan mánushā yugá | vidé tát indraś
cétanam ádha śrutó bhadrá índrasya ratáyah || 9 || új jātāñ
indra te śáva út tvām út táva krátuṃ | bhūri-go bhūri vā-
vṛidhur mághavan táva śarmañi bhadrá índrasya ratáyah
|| 10 || ahām ca tvām ca vṛitrahan sám yujyāva sanibhya
á | arātivá cid adrivó 'nu nau śūra mañsate bhadrá indra-
sya ratáyah || 11 || satyām íd vá u tām vayām indrañ sta-
vāma nāñritam | mahāñ ásunvato vadhó bhūri jyótiñshi
sunvató bhadrá índrasya ratáyah || 12 || 41 ||

63.

Sá pūrvyó mahānāñ venāḥ krátubhir anaje | yásya
dvārā mánush pitá devéshu dhíya anajé || 1 || divó mánāñ
nót sadan sómapṛishṭhāso ádrayah | ukthá bráhma ca śāñ-
syā || 2 || sá vidvāñ āñgirobhya índro gá avṛiṇod ápa | stu-
shé tát asya paññsyam || 3 || sá pratnáthā kavivṛidhá índro
vākásya vakshāñih | śivó arkásya hómāñy asmatrá gantv
ávase || 4 || ád ū nú te ánu krátuṃ svāhā várasya yájya-
vah | śvātrām arká anūshaténdra gotrásya dāvāñe || 5 || in-

62, 6 cashṭe. 7 te. gó-patih puru-stuta. 8 upa-mám.
háñsi. śaci-pate. 9 sámanā-iva. kṛiṇávat. 10 út. bhūri-go
íti bhūri-go. vavṛidhuh. 11 vṛitra-han. arati-vá. adrivah ánu.
12 vai. ná á°. — 63, 1 mánuh. 2 ná út. sóma-pṛishṭhāsaḥ.
4 kavi-vṛidháh. 5 ūñ ití. anūshata í°.

dre viṣvani vīryā kṛitāni kārtvāni ca | yām arkā adhvarām
vidūh || 6 || ⁴² ||

yāt pāñcajanya yā viṣṇendre ghóshā áśṛikshata | áśṛiṇad
barhāṇa vipō ryó mānasya sá ksháyah || 7 || iyām u te
ánushtutis cakrishé tāni pañśyā | prāvaṣ cakráśya varta-
nīm || 8 || asyá vṛiṣṇo vyódana urú kramishṭa jivāse | yá-
vam ná paśvá á dade || 9 || tát dádhānā avasyávo yushmá-
bhīr dákshapitarah | syāma marútvato vṛidhé || 10 || bál
ṛitvīyā dhāmma ṛikvabhīh śūra nonumah | jéshāmendra
tvāya yujá || 11 || asmé rudrá mehána párvatāso vṛitrahátye
bhárahūtau sajóshah | yáh śánsate stuvaté dhāyi pajrá ín-
drajyeshṭha asmāu avantu devāh || 12 || ⁴³ ||

64.

Út tvā mandantu stómah kṛiṇushvá rádho adrivah | áva
brahmadvīsho jahi || 1 || padá pañūr arádhāso ní bādhasva
mahān asi | nahí tvā káś caná práti || 2 || tvām īśishe sutá-
nam índra tvam ásutānām | tvām rájā jánānām || 3 || éhi
préhi ksháyo divy āghóshan carshaṇīm | óbhé pṛiṇāsi ró-
dasi || 4 || tyām cit párvatam girīm śatāvantam sahasrīnam |
ví stotṛibhyo ruojitha || 5 || vayām u tvā dívā suté vayām
náktam havāmahe | asmákam kāmam á pṛiṇa || 6 || ⁴⁴ ||

kvā syá vṛiṣabhó yúvā tuvigrívo ánānatah | brahmá
kás tām saparyati || 7 || kásya svit sávanam vṛiṣh jujushvān
áva gachati | índram ká u svid á cake || 8 || kām te dāná
asakshata vṛitrahau kām suvīryā | ukthé k' u svid ánta-

63, 7 viśa i°. vipāh a°. 8 ánu-stutih. prá a°. 9 vi-ódane.
10 dáksha-pitarah. 11 dhāmmē. jéshāma i°. 12 asmé iti rudráh.
vṛitra-hátye bhára-hutau sa-jóshah. y. s. s. V, 42, 7. índra-jyeshṭhah.
— 64, 1 brahma-dvīshah. 4 á ihí prá ihí. divi ā-ghóshan. á
ubhé iti. ródasi iti. 7 tuvi-grivah. 9 vṛitra-hau. su-vīryā.

maḥ || 9 || ayám te mánushe jáne sómaḥ pūrúshu sūyate |
 tásyéhi prá dravā píba || 10 || ayám te śaryañávati sushó-
 māmāyān ádhi priyáḥ | āṛjikiye madíntamaḥ || 11 || tám adyá
 rádhase mahé cárum mādāya ghrīshvaye | éhim indra dráva
 píba || 12 || 46 ||

65.

Yád indra práḡ ápāḡ údañ nyàḡ vā hūyāse nṛībhiḥ | á
 yāhi túyam āṣūbhiḥ || 1 || yád vā prasrávaṇe divó mādā-
 yāse svārnare | yád vā samudré ándhasaḥ || 2 || á tvā gīr-
 bhír mahám urúm huvé gám iva bhójase | indra sómasya
 pītāye || 3 || á ta indra mahimānaḡ hárayo deva te máhaḥ |
 ráthe vahantu bíbhṛataḥ || 4 || indra grīñishá u stushé ma-
 háñ ugrá īśānakṛít | éhi naḥ sutám píba || 5 || sutávantas
 tvā vayám práyasvanto havāmahe | idám no barhír āsāde
 || 6 || 46 ||

yác cid dhí śáṣvatām ásíndra sádhāraṇas tvám | tám
 tvā vayám havāmahe || 7 || idám te somyám mádhv ádhu-
 kshann ádribhir náraḥ | jushāṇá indra tát píba || 8 || víṣvāñ
 aryó vipaṣcító 'ti khyas túyam á gahi | asmé dhehi śrávo
 bṛihát || 9 || dātá me prīshatīnām rájā hiraṇyavínām | má
 devā maghāvā rishat || 10 || sahásre prīshatīnām ádhi ścan-
 drám bṛihát pṛithú | śukráḡ hiraṇyam á dade || 11 || ná-
 pāto durgáhasya me sahásreṇa surádhasaḥ | śrávo devéshv
 akrata || 12 || 47 ||

66.

Tárobhir vo vidádvasum índraḡ sabádha útāye | bṛihád

64, 10 táśya á ihi. drava. 11 su-sómāyām. 12 á ihi im.
 dráva. — 65, 1 yát — nṛībhiḥ VIII, 4, 1. 2 pra-srávaṇe. svāḥ
 -nare. 4 te. 5 grīñishé. īśāna-kṛít á ihi. 6 sutá-vantaḥ.
 i. n. b. a. 13, 7. 7 = IV, 32, 13. 9 vipaḥ-cítah áti. a. dh. ś.
 b. 9, 8. 10 hiraṇya-vínām. devāḥ. 11 cādrám. 12 duḥ
 -gáhasya. su-rádhasaḥ. — 66, 1 vidát-vasum. sa-bádhaḥ.

gáyantah sutásome adhvaré huvé bháram ná kārīṇam || 1 ||
 ná yám dudhrā vārante ná sthirā mūro máde suṣiprám
 ándhasah | yá ādrītyā ṣaṣamānāya sunvaté dātā jaritrā
 ukthyām || 2 || yáh ṣakró mṛikshó āsvyo yó vā kíjo hiraṇ-
 yáyah | sá ūrvāsya rejayaty āpāvritim índro gávyasya vṛi-
 trahā || 3 || níkhātam cid yáh purusambhṛitām vásúd id vá-
 pati dāśúshe | vajrí suṣipró háryaṣva ít karad índrah krá-
 tvā yáthā váṣat || 4 || yád vāvántha purushṭuta purá cic
 chūra nṛiṇām | vayám tát ta indra sám bharāmasi yajñām
 ukthām turām vácah || 5 || 48 ||

sácā sómeshu puruhūta vajrivo mādāya dyuksha soma-
 pāh | tvám id dhí brahmakṛíte kāmyaṃ vásu désṣṭhah
 sunvaté bhúvah || 6 || vayám enam idā hyó 'pīpemehá vajri-
 ṇam | tásmā u adyá samanā sutám bharā nūnām bhūshata
 ṣruté || 7 || vṛikaṣ cid asya vāraṇā urāmáthir á vayūneshu
 bhūshati | sémām na stómaṃ jujushāná á gahíndra prá
 citráyā dhiyá || 8 || kád ū nv āsyákṛitam índrasyāsti paūn-
 syam | kéno nú kaṃ ṣrómatena ná ṣuṣruve janúshah pári
 vṛitrahā || 9 || kád ū mahír ádhṛishṭā asya távishih kád u
 vṛitraghnó ástṛitam | índro víṣvān bekaṇātān ahardṛiṣa utá
 krátvā paññir abhí || 10 || 49 ||

vayám ghā te āpūrvyéndra bráhmāṇi vṛitrahan | purū-
 támāsah puruhūta vajrivo bhṛitīm ná prá bharāmasi || 11 ||
 pūrvīṣ cid dhí tvé tuvikūrminn āśáso hávanta indrotáyah |
 tirāṣ cid aryáh sávanā vaso gahi śávisṭṭha ṣrudhí me há-

66, 1 sutá-some. 2 dudhrāh. sthirāh. su-ṣiprám. ā-drītya.
 jaritré. 3 āpa-vritim. vṛitra-hā. 4 ní-khātam. puru-sambhṛitām
 vásu út. su-ṣipráh hári-aṣvah. 5 vavántha puru-stuta. cit s°. te.
 6 puru-huta. soma-pāh. hí brahma-kṛíte. 7 āpīpema ihā. tásmāi.
 bhara á. 8 urā-máthih. sáh imám nah. gahi i°. 9 uñ iti
 nú asya á° índrasya a°. kéno iti. vṛitra-hā. 10 uñ iti. vṛitra-
 -ghnáh. beka-nāṭān ahaḥ-drīṣah. 11 gha. āpūrvya i°. vṛitra-
 -han puru-támāsah puru-hūta. 12 hí tvé iti tuvi-kūrmin ā-śáṣah
 hávante indra u°. sávanā á vaso iti.

vam || 12 || vayāṃ gha te tvé íd v índra víprā ápi shmasi |
 nahí tvád anyāḥ puruhūta káṣ caná mághavann ásti mar-
 ðitá || 13 || tvāṃ no asyá ámater utá kshudhò 'bhíṣaster áva
 spridhi | tvāṃ na utí táva citráya dhiyá śikshā śacishṭha
 gātuvít || 14 || sóma íd vaḥ sutó astu kálayo má biblutana |
 ápéd eshá dhvasmáyati svayāṃ ghaishó ápayati || 15 || 50 ||

67.

Tyān nú kshatríyān áva ādityān yācishāmahe | sumṛi-
 ḷikān abhíṣṭaye || 1 || mitró no áty añhatīm várūṇaḥ par-
 shad aryamá | ādityāso yáthā vidúḥ || 2 || tésham hí citráṃ
 ukthyām várūtham ásti dāśúshe | ādityānām aramkríte || 3 ||
 máhi vo mahatām ávo várūṇa mitráryaman | ávaṅsy á vṛi-
 ṇīmahe || 4 || jīvān no abhí dhetanādityāsaḥ purá háthāt |
 kád dha stha havanaṣrutaḥ || 5 || 51 ||

yád vaḥ śrāntáya sunvaté várūtham ásti yāc chardih |
 tēnā no ádhi vocata || 6 || ásti devā añhór urv ásti rátnam
 ánāgasah | ádityā ádbhutainasaḥ || 7 || má naḥ sétuḥ sished
 ayām mahé vṛiṇaktu nas pári | índra íd dhí śrutó vaśi
 || 8 || má no mṛicā ripūnām vṛijínānām avishyavaḥ | dévā
 abhí prá mṛikshata || 9 || utá tvām adite mahy ahām devy
 úpa bruve | sumṛilíkām abhíṣṭaye || 10 || 52 ||

pārshi dīné gabhírā ān úgraputre jíghānsataḥ | mákis
 tokásya no rishat || 11 || anchó na uruvraja úruci ví prá-
 sartave | kṛidhí tokáya jīvāse || 12 || yé mürdhānaḥ kshiti-
 nām ádabdhāsaḥ svāyaśasaḥ | vratá rákshante adrúhaḥ || 13 ||

66, 13 v. gh. t. 11. tvé *iti*. smasi. puru-huta. 14 kshu-
 dhāḥ abhí-sasteh. śiksha. gātu-vit. 15 āpa ít. dhvasmā a°. gha
 eshāḥ āpa ā°. — 67, 1 su-mṛilíkām. 3 aram-kríte. 4 máhi —
 ávo VIII, 47, 1. v. m. V, 67, 1. ā. á v. VIII, 27, 21. 5 dhetana
 ā°. ha. havana-ṣrutaḥ. 6 yát. tēna. 7 urú. ádbhuta-enasaḥ.
 8 siset. hí. 10 su-mṛilíkām. 11 gabhírē á úgra-putre. 12 uru-
 -vraje. prá-sartave. 13 svā-yaśasaḥ.

té na asnó vṛikāṇām ādityāso mumócata | stenām baddhām
ivadite || 14 || āpo shú na iyāṁ śārur ādityā āpa durma-
tīḥ | asmād etv ājaghnushi || 15 ||⁵³ ||

śaṣvad dhī vaḥ sudānava ādityā ūtibhir vayām | purā
nunām bubhujmāhe || 16 || śaṣvantam hí pracetasah prati-
yāntam cid énasah | dévalḥ kṛiṇuthá jivāse || 17 || tát sú no
návyam sányasa ādityā yān mímocati | bandhād baddhām
ivadite || 18 || násmākam asti tát tára ādityāso atishkáde |
yūyām asmābhyam mṛilata || 19 || ná no hetír vivásvata
ādityāḥ kṛitrimā śāruh | purā nú jarāso vadhít || 20 || ví
shú dvésho vy āñhatim ādityāso ví sámhitam | víshvag ví
vṛihata rápah || 21 ||⁵⁴ ||

Caturtho 'dhyayah.

68.

Ā tva rátham yáthotāye sumnáya vartayamasi | tuvi-
kurmím ṛitisháham índra śávishtḥa sátpate || 1 || túviśushma
túvikrato śácivo víśvayā mate | á paprátha mahítvaná || 2 ||
yásya te mahiná mahāḥ pári jmayāntam iyátuḥ | hásta vá-
jram hiraṇyáyam || 3 || víśvánarasya vas pátim ānānatasya
śávasah | évaiḥ ca carshaṇímām ūtí huve ráthānām || 4 ||
abhiśhtāye sadāvṛidham svārmīlheshe yāṁ nárah | nána
hávanta utāye || 5 ||¹ ||

parómātram ṛicishamam índram ugrām surádhasam | íśa-
nam cid vásunām || 6 || táṁ-tam íd rádhase mahá índram
codāmi pitāye | yāḥ pūrvyām ānushṭutim íśe kṛiṣṭínām
nṛitúḥ || 7 || ná yásya te śavasāna sakhyām ānāṇsa mār-

67, 14 baddhām-ivadite (18). 15 āpo *iti* sú nah. duḥ-matīḥ
16 hí. su-dānavah. 17 pra-ctasah prati-yāntam. 18 t. s. n.
IV, 55, 10. sányase. ā. y. m. VIII, 18, 12. 19 ná a°. atī-skúde
21 sú. ví a°. sám-hitam. vṛihata. — 68, 1 yátha u°. tuvi-kūrmím
ṛiti-sāham. sátpate. 2 túvi-śushma túvikrato *iti* túvi-krato.
sadā-vṛidham svāḥ-mīlheshe. hávante. 6 parāḥ-mātram. su-
rādhasam. 7 mahé. ānu-stutim.

tyah | nákiḥ śāvāṁsi te naṣat || 8 || tvótāsas tvā yujāpsú
sūrye mahād dhānam | jāyema pṛitsú vajrivaḥ || 9 || tām tvā
yajñēbhīr imahe tām gīrbhīr girvaṇastama | indra yāthā cid
āvitha vājeshu purumāyyam || 10 || २ ||

yāsyā te svādú sakhyām svādvī prāṇītir adrivaḥ | yajñó
vitantasāyyaḥ || 11 || urú ṇas tanvè tāna urú kshāyāya nas
kṛidhi | urú ṇo yandhi jivāse || 12 || urūṃ nṛibhya urūṃ
gāva urūṃ rāthāya pānthām | devāvītim manāmahe || 13 ||
ūpa mā shād dvā-dvā nāraḥ sōmasya hārshyā | tīshṭhanti
svādurātāyaḥ || 14 || ṛijrāv indrotā ā dade hārī ṛikshasya
sūnāvi | āṣvamedhāsyā rōhitā || 15 || ३ ||

surāthāñ ātithigvė svabhīṣūñr ārkshė | āṣvamedhė supė-
ṣasaḥ || 16 || shāl āṣvāñ ātithigvā indrotė vadhūmataḥ | sāca
pūtākratau sanam || 17 || aīshu cetad vṛiṣaṇvaty antār ṛij-
rėshv ārushī | svabhīṣūḥ kāsāvati || 18 || nā yushmė vāja-
bandhavo ninitśuṣ canā mārtyaḥ | avadyām ādhi dīdharat
|| 19 || ४ ||

69.

Prā-pṛa vas trishṭūbham īsham mandādvīrāyēndave |
dhiyā vo medhāsātaye pūramdhyā vivāsati || 1 || nadām va
ódatinām nadām yóyuvatinām | pátim vo ághnyānām dhe-
nūnām ishudhyasi || 2 || tá asya sūdadohasaḥ sōmaṃ ṣṛiṇanti
pṛiṣṇayaḥ | jānman devānām víṣas trishv ā rocané divāḥ
|| 3 || abhī prá gópatim giréndram arca yāthā vidé | sūnūṃ
satyāsyā sátpatim || 4 || ā hārayaḥ sasṛijrīré 'rushīr ādhi
barhīshi | yātrābhī samnāvāmahe || 5 || ५ ||

68, 9 tvā-ūtāsaḥ. yujā a°. 10 puru-māyyam. 11 prā-ntih.
12 nah (2). tāne. 13 gāve. devā-vitim. 14 svādu-rātāyaḥ.
15 indrotė. hārī iti. 16 su-rāthān. su-abhiṣūñ. su-pėsaḥ.
17 ātithi-gvė. putā-kratau. 18 ā e°. vṛiṣaṇ-vati. su-abhiṣūḥ.
19 yushmė iti vāja-bandhavaḥ. — 69, 1 v. t. i. VIII, 7, 1. mandāt
-virāya i°. medhā-sātaye pūram-dhyā ā. 3 sūda-dohasaḥ. trishū.
gó-patim girā i°. sátpatim. 5 sasṛijrīre ā°. yātra a° sam-nāvāmahe.

īndrāya gāva āśīraṃ duduhré vajrīṇe mādhu | yāt sīm
upahvaré vidāt || 6 || ūd yād bradhmāsyā viśtāpaṃ gṛihām
īndraṣ ca gānvali | mādhuvaḥ pītṛvā sacevali trīḥ saptā sā-
khyuḥ padé || 7 || ārcata prārcata priyamedhāso ārcata |
ārcantu putrakā utā pūraṃ nā dhrishṇv ārcata || 8 || āva
svarāti gārgaro godhā pāri sanishvanat | pīṅgā pāri cani-
shkadad īndrāya brāhmōdyatam || 9 || ā yāt pātanty enyāḥ
sudūghā ānapasphuraḥ | apasphūraṃ gṛibhāyata sōmam īn-
drāya pātave || 10 || 6 ||

āpād īndro āpād agnīr viśve devā amatsata | varuṇa īd
ihā kshayat tām āpo abhy ānūshata vatsām samśīṣvarīr iva
|| 11 || sudevō asi varuṇa yāsyā te saptā sīndhavaḥ | anu-
kshāranti kākūdaṃ sūmnyām sushirām iva || 12 || yō vyā-
tīr āplāṇayat sūyuktān ūpa dāśūshe | takvō netā tād īd
vāpur upamā yō āmucyata || 13 || ātīd u śakrā ohata īndro
viśvā āti dvīṣaḥ | bhīnāt kanīna odanām pacyāmānam parō
gīrā || 14 || arbhakō nā kumārakō 'dhi tishṭhan nāvam rā-
tham | sā pakshan mahishām mṛigām pītṛé mātṛé vibhu-
krātum || 15 || ā tū suśipra dampate rātham tishṭhā hiraṇ-
yāyam | ādha dyukshām sacevali sabāsrāpādā arushām
svastigām anehāsam || 16 || tām ghem itthā namasvīna ūpa
svarājā āsate | ārtham cid asya sūdhitam yād étava āvar-
tāyanti dāvāne || 17 || ānu pratnāsyaukāsaḥ priyāmedhāsa
eshām | pūrvām ānu prāyatīm vṛiktābarhisho hitāprayasa
āṣata || 18 || 7 ||

Saptamo 'nuvākah.

69, 6 ā-śīram. upa-hvaré. 8 prā a° priya-medhāsaḥ. dhrishṇú
a°. 9 sanishvanat. caniskadat. brāhma út-yatam. 10 su-dūghāḥ
ānapa-sphuraḥ apa-sphūram. 11 abhī a°. samśīṣvariḥ-iva. 12 sū-
-devāḥ. anu-kshāranti. sushirām-iva. 13 sū-yuktān. upa-mā. 14 āti
īt. ohate. 15 ādhi tishṭhat. pakshat. vibhu-krātum. 16 tū
su-śipra dam-pate. tishṭhā. sabāsrā-pādā. svasti-gām. tam —
āṣate 36, 7. sū-dhitam. étave ā-vartāyanti. 18 ā. p. 30, 9. priyā-
-medhāsaḥ. p. ā. p. 126, 5. vṛiktā-barhishah. hitā-prayasah.

Yó rájā carshaṇīmāṇ yātā rāthebhir ādhrigūḥ | viśvāsāṃ
tarutā pṛitanānāṃ jyēsthō yó vṛitrahā grīṇé || 1 || índraṃ
tām ṣumbha puruḥanmān āvase yāsyā dvitā vidhartāri |
hāstāya vājraḥ prāti dhāyī darsātó mahó divé ná sūryaḥ
|| 2 || nákiśh tām kārmaṇā naśad yāś cakāra sadāvṛidham |
índraṃ ná yajñāṇ viśvágūrtam ṛibhvasam ādhrishṭam dhrish-
ṇvòjasam || 3 || áshālham ugrām pṛitanāsu sāsahīm yāsmín
mahír urujráyaḥ | sām dhenávo jáyamāne anonavur dyāvaḥ
kshámno anonavūḥ || 4 || yád dyáva indra te śatām śatām
bhúmīr utá syūḥ | ná tvā vajrin sakásraṃ sūryā ánu ná
jātām ashṭa ródasī || 5 || 8 ||

á paprātha malinā vṛishṇyā vṛishan viśvā ṣavishṭha
śúvasā | asmāñ ava maghavan gómati vrajé vājriñ citrábhir
ūtíbhīḥ || 6 || ná sīm ádeva āpad íshaṃ dirghāyo mārtyaḥ |
étagvā cid yá étaśā yuyójate hárī índro yuyójate || 7 ||
tām vo mahó mahāyyam índraṃ dānāya saksháñim | yó
gādhéshu yá áraṇeshu hávyo vājeshv ásti hávyāḥ || 8 ||
úd ū shlú ṇo vaso mahé mṛishásva śūra rádhase | úd ū
shlú mahyaí maghavan maghāttaya úd indra śrávase mahé
|| 9 || tvām na indra ṛitayús tvānído ní tṛimpasi | má-
dhyc vasishva tuvinṛimṇorvór ní dāsām ṣiṣnatho háthaiḥ
|| 10 || 9 ||

anyávratam ámánusham áyajvānam ádevayum | áva sválh
sákhā dudhuvīta párvataḥ suglmāya dāsyum párvataḥ || 11 ||
tvām na indrásām háste ṣavishṭha dāvāne | dhānānām ná

70, 1 ádhri-gūḥ. vritra-há. 2 puru-hanman. vi-dhartári.
3 n. t. k. n. VIII, 31, 17. sadā-vridham. viśvā-gurtam. dhrishṇú-
-ojasam. 4 sasahim. uru-jráyaḥ. 5 syúr *iti* syūḥ. ródasi *iti*.
7 dirghāyo *iti* dirgha-āyo. éta-gvā. hárī *iti*. 8 a-áraṇeshu.
9 uñ *iti* sú (2) nah vaso *iti*. maghāttaye. 10 indra. tvā-nídaḥ.
tuvi-nṛimṇa u°. 11 anyá-vratam. su-glmāya. 12 t. n. i. 9. āsam.

sām grībhāyāsmayūr dvīḥ sām grībhāyāsmayūḥ || 12 || śā-
khāyaḥ krātum ichata kathā rāḍrāma śarāśya | ūpastutīm
bhojāḥ sūrīr yō āhrayaḥ || 13 || bhūrībhīḥ samaha ṛishibhir
barhishmatbhi stavishyase | yād itthām ēkam-ekam ic-
chāra vatsām parādādaḥ || 14 || karna-grīhyā maghāvā śaura-
devyō vatsām nas tribhyā ānayat | ajām sūrīr nā dhātave
|| 15 || 10 ||

71.

Tvām no agne māvobhīḥ pāhī viśvasyā ārāteḥ | utā
dvishō mārtyasya || 1 || nahī manyūḥ paūruseya īśe hī vaḥ
priyajāta | tvām id asi kshāpāyān || 2 || śā no viśvebhir de-
vėbhir ūrjo napād bhādraśoce | rayīm dehi viśvāvāram || 3 ||
nā tām agne ārātayo mātām yuvanta rāyāḥ | yām trāyase
dāśvāsam || 4 || yām tvām vipra medhāsātāv agne hinōshi
dhānāya | śā tāvotī gōshu gāntā || 5 || 11 ||

tvām rayīm puruvīram āgne dāśūshe mātāya | prā no
naya vāśyo ācha || 6 || urushyā no mā pārā dā aghāyatē
jātavedaḥ | durādhyē mātāya || 7 || āgne mākīḥ te devāśya
rātīm ādevo yuyota | tvām īśīshe vāsūnām || 8 || śā no vāsva
ūpa māsy ūrjo napān māvīnasya | śāke vaso jaritribhyāḥ
|| 9 || āchā naḥ śīrāśocisham gīro yantu darśatām | āchā
yajñāso nāmasā purūvāsum puruprasastām ūtāye || 10 || 12 ||

agnīm sūnīm sāhaso jātāvedasam dānāya vāryāṇām |
dvitā yō bhūd anṛito mārtyeshv ā hōtā mandrātamo viśī
|| 11 || agnīm vo devayajyāyāgnīm prayaty ādhvarē | agnīm

70. 12 grībhāya a° (2). 13 ūpa-stutīm. 14 samaha.
barhishmat-bhih. it s°. parā-dādaḥ. 15 karna-grīhya. ū a°. —
71. 1 tv. n. a. 31, 9. 2 priya-jāta. 3 bhādra-śoce. viśvā-vāram.
5 medhā-sātāu. tāva ūtī. 6 puru-vīram. nahī. 7 urushyā nahī.
agha-yatē jāta-vedaḥ duḥ-ādhyē. 8 mākīḥ te. 9 napat. vaso
īti. 10 ācha (2). śīrā-śocisham (14). puru-vāsum puru-prasastām.
11 jātā-vedasam. 12 deva-yajyāyā a° pra-yatī a°.

dhīshū prathamām agnīm ārvaty agnīm kshaītrāya sādhasē
 || 12 || agnīr ishām sakhyē dadātu na īṣe yō vāryāṇām |
 agnīm tokē tānaya śāśvad īmahe vāsum sāntam tanūpām
 || 13 || agnīm ilishvāvase gāthābhīḥ śīrāṣocisham | agnīm
 rāyē purumīḥa śrutām nāro 'gnīm sudītāye chardīḥ || 14 ||
 agnīm dvēsho yótavaī no grīṇimasy agnīm śām yōṣ ca dā-
 tave | viśvāsu vikshv āvitēva hāvyo bhūvad vāstur ṛishū-
 nām || 15 ||¹³ ||

72.

Haviṣ kṛiṇudhvam ā gamad adhvaryūr vanate pūnaḥ |
 vidvāṅ asya praśāsanam || 1 || nī tigmām abhy āṇṣūm sīdad
 dhótā manāv ādhi | jushānō asya sakhyām || 2 || antār
 ichanti tām jāne rudrām parō manīshāyā | grībhānti jih-
 vāyā sasām || 3 || jāmy ātītape dhānur vayodhā arubad vā-
 nam | dṛishādām jihvāyāvadbhīt || 4 || cāran vatsō rūṣaṇm ihā
 nidātāram nā vindate | vēti stótava ambyām || 5 ||¹⁴ ||

utō nv āsya yān mahād āśvāvad yōjanam bṛihād | dānā
 rāthasya dādṛiṣe || 6 || dubānti saptaīkām ūpa dvā pāñca
 śṛijataḥ | tīrthē sīndhor ādhi svarē || 7 || ā daśābhīr vivās-
 vata īndrah kōṣam acucyavīt | khēdayā trivṛitā divāḥ || 8 ||
 pāri tridhātūr adhvarām jūrñīr eti nāvīyasī | mādhwā hō-
 tāro añjate || 9 || siñcānti nāmasāvatām uccācākram pāri-
 jmanam | nīcīnabāram ākshitam || 10 ||¹⁵ ||

abhyāram īd ādrayo nīshiktam pūshkare mādhu | ava-
 tāsya visārjane || 11 || gāva ūpāvatāvatām mahī yajñāsya

71, 13 tanu-pām. 14 ilishva ā°. puru-mīḥa. su-dītāye.
 15 vikshū avitā-iva. — 72, 1 havīḥ. pūnar *iti*. pra-śāsanam. 2 abhī
 a°. hótā. 4 jāmy a°. vayah-dhāḥ. jihvāyā ā a°. 5 nī-dātāram.
 stótave. 6 utō *iti* nū a" yāt. āśva-vat. 7 sapta ē°. 8 tri-
 vṛitā. 9 tri-dhātuh. 10 nāmasā a° uccā-cākram pāri-jmanam
 nīcīna-bāram. 11 abhi-āram. nī-siktam. vi-sārjane. 12 ūpa
 avata a° mahī *iti*.

rapsúdā | ubhá kárṇā hiranyáyā || 12 || á suté siñcata śrí-
yam ródasyor abhiśríyam | rasá dadhíta vṛishabhám || 13 ||
té jānata svám okyam sám vatsāso ná mātṛibhiḥ | mithó
nasanta jānibhiḥ || 14 || úpa srákveshu bāpsataḥ kṛiṇvaté
dharúṇaṃ diví | índre agná námaḥ svāḥ || 15 || 16 ||

ádhuksbat pipyúshīm ísham ūrjam saptápadīm aríḥ |
súryasya saptá raśmibhiḥ || 16 || sómasya mitrávaruṇóditā
súra á dade | tát áturasya bheshajám || 17 || utó nv ásyā
yát padám baryatásya nidhānyam | pári dyám jihváyātanat
|| 18 || 17 ||

73.

Úd irāthām řitāyaté yuñjāthām aṣvinā rátham | ánti
shád bhūtu vām ávaḥ || 1 || nimíshaṣ cij jávīyasā ráthená
yātam aṣvinā | ánti shád — || 2 || úpa strīñitam átraye hi-
ména gharmám aṣvinā | ánti shád — || 3 || kúha sthaḥ kúha
jagmathuḥ kúha syenéva petathuḥ | ánti shád — || 4 || yád
adyá kárhi kárhi eie chuśrūyátam imám hávam | ánti shád
— || 5 || 18 ||

aṣvínā yāmahútamā nédishṭhaṃ yāmy ápyam | ánti shád
— || 6 || ávantam átraye grīhám kṛiṇutám yuvám aṣvinā |
ánti shád — || 7 || vārethe agním átápo vádate valgv átraye |
ánti shád — || 8 || prá saptávadhrir āśāsā dhárām agnér
aṣāyata | ánti shád — || 9 || ihá gataṃ vṛishanvasū śṛiṇutám
ma imám hávam | ánti shád — || 10 || 19 ||

kún idám vām purāṇaváj járatōr iva śasyate | ánti shád

72, 13 abhi-śríyam. 15 svār *iti* svāḥ. 16 saptá-padīm.
17 mitrávaruṇā út-ita sure. 18 utó — yát 6. ni-dhānyam. jih-
váyā a? — 73, 1 řita-yaté. sát. 2 ni-míshaḥ cit. ráthena á.
4 syenā iva. 5 cit śuśrūyátam. 6 yāma-hútamā. 8 vārethe
iti. ā-tápah. valgū. 9 saptá-vadhrir ā-śāsā. 10 ihá á.
vṛishanvasu *iti* vṛishan-vasu. me. 11 purāṇa-vát.

— || 11 || samānām vām sajātyām samāno bāndhur aṣvina |
 ānti shād — || 12 || yó vām rájaṁsy aṣvina rátho viyāti
 ródasi | ānti shād — || 13 || á no gávyebhir aṣvyaiḥ sahás-
 rair úpa gachatam | ānti shād — || 14 || má no gávyebhir
 aṣvyaiḥ sahásrebhir áti khyatam | ānti shād — || 15 || aru-
 nāpsur ushā abhūd ákar jyótir řitāvarī | ānti shād — || 16 ||
 aṣvínā sú vicākaśad vřikshám paraśumāñ iva | ānti shād
 — || 17 || púram ná dhřishṇav á ruja křishṇáyā bādhito
 viśā | ānti shād || 18 ||²⁰ ||

74.

Viśo-viśo vo átithim vājayāntaḥ purupriyām | agním
 vo dúryam váca stushé śūśhāsya mánmabhiḥ || 1 || yām
 jánāso havishmanto mitráṁ ná sarpírāsutim | praśāṁsanti
 praśastibhiḥ || 2 || pányāṁsam jātávedasam yó devátāty
 údyatā | havyāny árayat divi || 3 || áganma vřitrahántamam
 jyéshtham agním ánavam | yásya śrutārvā bñihān ārkshó
 ánika édhate || 4 || amřitam jātávedasam tīrás támāñsi darśa-
 tám | ghřitāhavanam íḍyam || 5 ||²¹ ||

sabādho yām jánā imē 'gnīm havyébhīr řlate | júhvā-
 nāso yatásrucaḥ || 6 || iyām te návyasī matír ágne ádhāyy
 asmád á | mándra sújāta súkrató 'mūra dāsmāpithe || 7 || sá
 te agne śāmtamā cānishthā bhavatu priyā | táyā vardhasva
 súshṭutaḥ || 8 || sá dyumnair dyumnīnī bñihád úpopa śrávasi
 śrávaḥ | dádhiṭa vřitratūrye || 9 || aṣvam íd gām rathaprām

73, 12 sa-jātyām. 13 vi-yāti ródasi iti. 16 arunā-psuh.
 řitā-vari. 17 vi-cākaśat. 18 dhřishṇo iti. — 74, 1 puru-
 -priyam. vácah. 2 sarpīh-āsutim pra-śāṁsanti praśasti-bhiḥ.
 jātā-vedasam (5). 3 út-yatā. 4 á a° vřitrahān-tamam. ánika.
 5 ghřitā-āhavanam. 6 sa-bādhah (12). imé a°. yatā-srucaḥ.
 7 sú-jāta súkrato iti sú-krato á° dāsma á°. 8 sú-stutaḥ. 9 úpa-
 -upa. vřitra-tūrye (12). 10 ratha-prām.

tveshám indram ná sátpatim | yásya śṛavāṃsi túrvatha pán-
yam-panyam ca kṛishṭáyah || 10 || 22 ||

yám tvā gopávano girā cānishṭhad agne āṅgiraḥ | sá
pāvaka śrudhī hávam || 11 || yám tvā jánāsa ílate sabádho
vájāsātaye | sá bodhi vṛitratúrye || 12 || ahám huvāná ārkshé
śrutárvaṇi madacyúti | śárdhāṃsiva stukāvinām mṛikshá śīr-
shá caturṇám || 13 || mām catvára āśávaḥ śávisṭhasya dra-
vitnávaḥ | suráthāso abhí práyo vákshan váyo ná túgryam
|| 14 || satyám ít tvā mahenadi párushṇy áva dediṣam | ném
āpo aśvadātarah śávisṭhād asti mártayah || 15 || 23 ||

75.

Yukshvá hí devahútamāñ áṣvāñ agne rathír iva | ní
hótā pūrvyāḥ sadaḥ || 1 || utá no deva devāñ áchā voco vi-
dúshṭarah | śrād viśvā váryā kṛidhi || 2 || tvām ha yád ya-
vishṭhya sáhasaḥ sūnav āhuta | řitávā yajñíyo bhúvaḥ || 3 ||
ayám agníḥ sahasríṇo vájasya śatínas pátiḥ | mūrdhá kaví
rayīṇám || 4 || tám nemím řibhávo yathá namasva sáhūti-
bhīḥ | nédiyo yajñám āṅgiraḥ || 5 || 24 ||

tásmai nūnám abhídyave vācā virūpa nítayā | vṛishṇe
codasva sushṭutim || 6 || kám u shvid asya sénayāgnér āpā-
kacakshasaḥ | pañím góshu starāmahe || 7 || má no devānām
vísah prasnātír ivosráḥ | kṛishám ná hāsur ághnyāḥ || 8 || má
naḥ samasya dūḍhyāḥ páridveshaso añhatīḥ | ūrmír ná ná-
vam á vadhīt || 9 || námas te agna ójase gṛiṇānti deva kṛish-
ṭáyah | ámaír amíttram ardaya || 10 || 25 ||

74, 10 sátpatim. 11 śrudhi. 12 vāja-sātaye. 13 mada-
-cyúti śárdhāṃsi-iva. 14 su-ráthāsaḥ. 15 mahe-nadi. ná ím.
asva-dātarah. — 75, 1 yukshvá. deva-hútamāñ. 2 ácha. 3 sūno
ití ā-huta řitá-vā. 4 kavíḥ. 5 yathā á. sáhūti-bhīḥ. 6 abhí-
-dyave. vi-rūpa. su-stutim. 7 svit. sénayā a° āpāka-cakshasaḥ.
8 prasnātīḥ-iva u°. 9 duḥ-dhyāḥ pári-dveshasaḥ. 10 agne.

12*

kuvít sú no gávishtáyé 'gne samvéshisho rayím | úru-
 kṛid urú ṇas kṛidhi || 11 || má no asmín mahādhané pára-
 varg bhārabhrīd yathā | samvārgam sám rayím jaya || 12 ||
 anyām asmád bhiyá iyām āgne síshaktu duchúnā | vārdhā
 no áma-va- chāvaḥ || 13 || yásyáájushan namasvínah śámīm
 ádurmakhasya vā | tám ghéd agnir vṛidhāvati || 14 || pára-
 syā ádhi samvátó 'varāñ abhy á tara | yátrāhām ásmi táñ
 ava || 15 || vidmá hí te purá vayām āgne pitúr yáthāvasaḥ |
 ádhā te sumnām īnahe || 16 || 26 ||

76.

Imām nú māyīnam huva índram íṣānam ójasā | marút-
 vantam ná vṛiñjāse || 1 || ayām índro marútsakhā ví vṛitrá-
 syābhinac chīrah | vājreṇa śatāparvaṇā || 2 || vāvṛidhānó
 marútsakhéndro ví vṛitrām airayat | sṛijān samudrīyā apāḥ
 || 3 || ayām ha yéna vā idām svār marútvatā jitām | indreṇa
 sómapítaye || 4 || marútvantam ṛijīśhīnam ójasvantam vi-
 rapśīnam | índram gīrbhír havāmahe || 5 || índram pratnéna
 mánmanā marútvantam havāmahe | asyá sómasya pítaye
 || 6 || 27 ||

márutvāñ indra mīdhvaḥ píbā sómam śatakrato | asmín
 yajñé purushṭuta || 7 || túbhyéd indra marútvate sutāḥ só-
 māso adrivaḥ | hṛidá hūyanta ukthínah || 8 || píbéd indra
 marútsakhā sutām sómam dívishtīshu | vājram śīṣāna ójasā

75, 11 gó-ishtaye á° sam-véshishah. úru-kṛit. nah. 12 mahā-
 -dhané. bhāra-bhrít. sam-vārgam. 13 bhiyái. síshaktu. vārdha.
 áma-vat s°. 14 yásya ájushat. áduḥ-makhasya. gha it. vṛidhā
 a°. 15 sam-vátah á° abhi. yátra a°. 16 vidmá. yáthā á°
 ádhā. — 76, 1 huve. 2 marút-sakhā (9). vṛitrásya abhinat s°. śatā-
 -parvaṇā. 3 vāvṛidhānāḥ marút-sakhā í°. 4 vai. sóma-pítaye.
 5 vi-rapśīnam. 6 a. s. p. 22, 1. 7 píba. śatakrato íti śata-
 -krato. puru-stuta. 8 túbhya it. hūyante. 9 píba it.

॥ 9 ॥ uttīṣṭhann ójasā sahá pítvī śīpre avepayah | sómam
 indra camú sutám ॥ 10 ॥ ánu tvā ródasī ubhé krákshamā-
 ṇam akṛipetām | indra yád dasyuhābhavaḥ ॥ 11 ॥ vácam
 ashtápadīm ahám návasraktīm řitasprīṣam | indrāt pári ta-
 nvām mame ॥ 12 ॥ ²⁸ ॥

77.

Jajñānó nú ṣatákratur ví pñichad íti mātáram | ká ugráh
 ké ha řinvíre ॥ 1 ॥ ād im ṣavasy ābravīd aurnāvābhām
 ahīśuvam | té putra santu nishṭúraḥ ॥ 2 ॥ sám ít tán vñitra-
 hákhidat khé arān iva khédayā | právriddho dasyuhābha-
 vat ॥ 3 ॥ ékayā pratidhāpibat sākám sārāṇsi triṇśátam | ín-
 draḥ sómasya kāṇukā ॥ 4 ॥ abhí gandharvám atñiṇad abudh-
 nésu rájassv ā | índro brahmábhya íd vñidhé ॥ 5 ॥ ²⁹ ॥

nír āvidhyad giríbhya ā dhāráyat pakvām odanám | ín-
 dro bundám svātátam ॥ 6 ॥ ṣatábradhna íshus táva sahásra-
 parṇa éka ít | yám indra cakṛishé yújam ॥ 7 ॥ téna stotrí-
 bhya ā bhara nñibhyo nárībhyo áttave | sadyó jātá řibhu-
 sṭhira ॥ 8 ॥ etá cyautnāni te kṛitá vārshishṭhāni páriṇasā |
 hñidá vñdv ādhārayah ॥ 9 ॥ víśvét tá víshñur ābharad uru-
 kramás tvéshitah | ṣatám mahishán kshīrapākám odanám
 varāhám índra emushám ॥ 10 ॥ tuvikshám te súkṛitam sū-
 máyam dhānuḥ sādñur bundó hiraṇyáyah | ubhá te bābhí
 rányā súsaṃskṛita řidūpé cid řidvññidhā ॥ 11 ॥ ³⁰ ॥

76, 10 ut-tīṣṭhan. śīpre *iti*. camú *iti*. 11 ánu-ubhé VIII,
 6, 38. dasyu-hā a°. 12 ashtá-padīm. náva-sraktīm řita-sprīṣam.
 — 77, 1 ṣatá-kratuḥ. ké. 2 ṣavasi a°. niḥ-túraḥ. 3 vñitra-
 hā a°. prá-vñiddhaḥ dasyu-hā a°. 4 prati-dhā a°. 6 avi-
 dhyat. sú-átatam. 7 ṣatá-bradhnaḥ. sahásra-parṇah. 8 řibhu-
 sṭhira. 9 vñdv a°. 10 víśvā ít. ā a° uru-kramáh tvā-ishitah.
 kshīra-pakám. 11 tuvi-kshám. sú-kṛitam su-máyam. ú. t. b. VIII,
 61, 18. sú-saṃskṛitā řidu-pé. řidu-vñidhā.

78.

Puroḷāṣam no ándhasa índra saháśram á bhara | satá
ca ṣūra gónām || 1 || á no bhara vyāñjanam gām aśvam
abhyāñjanam | sácā maná hiranyáyā || 2 || utá naḥ karṇasó-
bhanā purūṇi dhṛishṇav á bhara | tvám hí ṣṛiṇvishé vaso
|| 3 || nákim vṛidhíká índra te ná sushá·ná sudá utá | nán-
yás tvác chūra vāghátāḥ || 4 || nákim índro níkartave ná
ṣakráḥ páriṣaktave | víṣvam ṣṛiṇoti páśyati || 5 || 31 ||

sá manyúm mártyanām ádabdhó ní cikishate | purá ni-
dāṣ cikishate || 6 || krátva ít pūrṇám udáram turásyāsti vi-
dhataḥ | vṛitraghnáḥ somapávnah || 7 || tvé vásūni sám-gatā
viṣvā ca soma saubhagā | sudátv áparihvṛitā || 8 || tvám íd
yavayúr máma kámo gavyúr hiranyayúḥ | tvám aśvayúr
éshate || 9 || távéd indrahám āśásā háste dátram caná dade |
dinásya vā maghavan sám-bhṛitasya vā pūrdhí yávasya
kāśínā || 10 || 32 ||

79.

Ayám kṛitnúr ágribhīto viṣvajíd udbhíd ít sómah | ři-
shir víprah kávyena || 1 || abhy ūrṇoti yán nagnám bhi-
shákti víṣvam yát turám | prém andháḥ khyan níḥ ṣroṇó
bhūt || 2 || tvám soma tanūkṛídbhyo dvéshobhyo 'nyákṛite-
bhyah | urú yantási várūtham || 3 || tvám cittí táva dákshair
divá á pṛithivyá řijishin | yāvīr aghásya cid dvéshah || 4 ||

78, 2 vi-āñjanam. abhi-āñjanam. 3 karṇa-sóbhanā. dhṛishṇo
iti. vaso iti. 4 su-sāḥ. su-dāḥ. ná a° tvát ṣ°. 5 ní-kartave.
pári-ṣaktave. 7 turásya a°. vṛitra-ghnáḥ somá-pávnah. 8 tvé
iti. sám-gatā. su-dātu ápari-hvṛitā. 9 á 1°. 10 táva ít índra
a° āśásā. caná á°. sám-bhṛitasya. — 79, 1 viṣva-jít ut-bhít.
2 abhi u° yát. prá 1m (6). khyat. 3 tanūkṛít-bhyah. anyá
-kṛitebhyah. yantā asi.

arthīno yānti céd ārthaṃ gāchān īd dadūsho rātim | va-
vriyūś trīshyataḥ kāmam || 5 || ³³ ||

vidād yāt pūrvyām nashtām úd īm ṛitāyūm īrayat |
prēm āyus tārid ātīrnam || 6 || suśévo no mṛīlayākur ādri-
p-takratur avātāḥ | bhāvā naḥ soma śam hṛidē || 7 || mā naḥ
soma sām vivijo mā ví bibhishathā rājan | mā no hārdi
tvishā vadhiḥ || 8 || āva yāt svē sadhāsthe devānām durma-
tīr īkshe | rājann āpa dvīshaḥ sedha mīdhvo āpa sṛidhaḥ
sedha || 9 || ³⁴ ||

80.

Nahy ānyām balākaram marditāraṃ śatakrato | tvām
na indra mṛīlaya || 1 || yó naḥ śasvat purāvithāmṛidhro vā-
jasātaye | sá tvām na indra mṛīlaya || 2 || kīm aṅgá radhra-
códanaḥ sunvānasyāvitéd asi | kuvít sv indra naḥ śákah
|| 3 || indra prá no rátham ava paścác cit sántam adrivaḥ |
purástād enam me kṛidhi || 4 || hānto nú kīm āsase pratha-
mām no rátham kṛidhi | upamām vājayú śrávaḥ || 5 || ³⁵ ||

āvā no vājayūm rátham sukāram te kīm ít pári | asmán
sú jigyúshas kṛidhi || 6 || indra dṛiḥyasva pūr asi bhadrá
ta eti nishkṛitām | iyām dhír ṛitvīyāvati || 7 || mā sīm avadyá
á bhag urví káshthā hitām dhānam | apāvṛiktā aratnāyaḥ
|| 8 || turīyaṃ nána yajñīyaṃ yadā káras tát uśmasi | ád
ít pátir na ohase || 9 || ávivṛidhad vo amṛitā ámandīd eka-
dyúr devā utá yás ca devīḥ | tásmā u rádhaḥ kṛīnuta pra-
śastām prātár makshú dhiyāvasur jagamyāt || 10 || ³⁶ ||

Ashṭamo 'nuvākah.

79, 5 ca ít. 6 ṛita-yūm. 7 su-sévaḥ. ādṛipta-kratuḥ.
bhāva. 8 bibhishathah. 9 sadhā-sthe. duh-matīh. — 80, 1 nahí
a° balā á°. śatakrato *iti* śata-krato. 2 purā āvitha a° vāja
-sātaye. sá etc. VI, 45, 17. 3 radhra-códanaḥ sunvānasya avitā
it. sú i° nah. 4 naḥ. paścāt. 5 hānto *iti*. upa-mām.
6 āva. su-kāram. 7 te. nih-kṛitām. ṛitviya-vati. 8 avadyé.
apa-āvṛiktāḥ. 10 eka-dyūh. tásmāi. pra-śastām. prātár etc. 58, 9.

81.

Ā tú na indra kshumántam citram grābhām sám gri-
bhāya | mahāhastī dākshīṇena || 1 || vidmā hí tvā tuvikūr-
mīm tuvideshnam tuvimagham | tuvimātrām avobhiḥ || 2 ||
nahí tvā śūra devā ná mártāso dītsantam | bhīmāṃ ná gām
vārāyante || 3 || éto nv indram stāvāmēśānam vásvaḥ sva-
rájam | ná rádhāsā mardhishan naḥ || 4 || prá stoshad úpa
gāsishac chrávat sáma gīyámānam | abhí rádhāsā jugurat
|| 5 || 37 ||

ā no bhara dākshīṇēnābhí savyéna prá mṛiṣa | indra
mā no vásor nír bhāk || 6 || úpa kramasvā bhara dhṛishatā
dhṛishṇo jánānām | ádāṣuṣṭarasya védah || 7 || indra yá u
nú te ásti vájo víprebhiḥ sánitvah | asmābhiḥ sú tám sa-
nuhi || 8 || sadyojúvas te vājā asmābhyam viśváścandrāḥ |
váṣaiḥ ca makshú jarante || 9 || 38 ||

Pañcamo 'dhyāyah.

82.

Ā prá drava parāváto 'rvāvátas ca vṛitrahan | mádhvah
práti prābharmani || 1 || tivrāḥ sómāsa ā gahi sutāso māda-
yishnávaḥ | píbā dadhrīg yáthocishé || 2 || ishā mandasvād
u té 'ram vārāya manyáve | bhúvat ta indra śám hṛidé
|| 3 || ā tv āṣatrav ā gahi ny ūkthāni ca hūyase | upamé
rocané divāḥ || 4 || túbhyāyám ádribhiḥ sutó góbhiḥ śṛitó
mádāya kām | prá sóma indra hūyate || 5 || 1 ||

81, 1 ā t. n. i. 10, 11. mahā-hastī. 2 vidmā. tuvi-kurmīm
tuvi-deshnam tuvi-magham tuvi-mātrām. 3 devāḥ. 4 é. n. i.
stāvāma VIII, 24, 19. īśānam. sva-rājam. mardhishat. 5 gāsi-
shat s°. 6 ā n. b. III, 30, 19. dākshīṇena a°. 7 kramasva ā.
dhṛishṇo iti. ádāṣuṣṭarasya. 9 sadyaḥ-júvaḥ. viśvá-candrāḥ.
makshú. — 82, 1 vṛitra-han. prá-bharmani. 2 t. s. a g. 23, 1.
píba. yáthā o°. 3 mandasva āt. te á°. te. 4 tú āṣatro iti.
ní u°. upa-mé. 5 túbhya a°.

indra śrudhī sū me hāvam asmé sutāsya gómataḥ | ví
pītīm triptīm aṣnuhi || 6 || yá indra camaséshv á sómaṣ ca-
mūshu te sutāḥ | píbéd asya tvám īṣiṣhe || 7 || yó apśú can-
drāmā iva sómaṣ camūshu dádrīṣe | píbéd asya tvám īṣiṣhe
|| 8 || yám te śyenāḥ padābharat tiró rájāṁsy áspṛitam | pí-
béd asya tvám īṣiṣhe || 9 || 2 ||

83.

Devānām íd ávo mahát tád á vṛiṇīmahe vayám | vṛi-
shṇām asmábhyam ūtāye || 1 || té naḥ santu yújaḥ sádā vá-
ruṇo mitró aryamá | vṛidhāsaḥ ea prácetasah || 2 || áti no
vishpitā purú naubhír apó ná parshatha | yūyám řitāsya
rathyaḥ || 3 || vāmám no astv aryaman vāmám varuṇa śān-
syam | vāmám hy āvṛiṇīmahe || 4 || vāmāsya hí pracetasa
īṣānāṣo řiṣādasah | ném ādityā aghāsya yát || 5 || 3 ||

vayám íd yaḥ sudānavaḥ kshiyānto yānto ádhvann á |
dévā vṛidhāya hūmahe || 6 || ádhi na indraishām víshṇo sa-
jātyānām | itá māruto áṣvinā || 7 || prá bhrātṛitvám sudā-
navó 'dha dvitá samānyā | mātúr gárbbhe bharāmahe || 8 ||
yūyám hí shthā sudānava índrajyeshthā abhidyavaḥ | ádhā
cid va utá bruve || 9 || 4 ||

84.

Préshtham vo átithim stushé mitráṁ iva priyám | agním
rátham ná védyam || 1 || kavím iva prácetasam yám deváso
ádha dvitá | ní mārtyeshv ādadhūḥ || 2 || tvám yavishtḥa

82, 6 asmé *iti*. 7 piba *it*. 9 padā á á°. — 83, 2 v. m. a.
26, 4. prá-cetasah. 4 hí ā-vṛiṇīmahe. 5 pra-cetasah. ná Im.
6 su-dānavaḥ. dévāḥ. 7 indra e° víshṇo *iti* sa-jātyānām itá.
8 su-dānavaḥ á°. 9a = VI, 51, 15. ádha. — 84, 2 prá-cetasam.
ā-dadhūḥ.

dāśuṣho nṛñḥ pāhi śṛiṇudhī gīraḥ | rākshā tokām utā
tmānā || 3 || kāyā te agne aṅgira ūrjo napād ūpastutim | vā-
rāya deva manyāve || 4 || dāśema kāśya mānasā yajñāsya
sahasō yaho | kād u voca idāṃ nāmaḥ || 5 || ॥ ॥

ādhā tvām hī nas kāro vīśvā asmābhyam sukshītīḥ |
vājadraviṇaso gīraḥ || 6 || kāśya nūnām pārīṇaso dhīyo jin-
vasi dampate | gōshātā yāsya te gīraḥ || 7 || tām marjayanta
sukrātum puroyāvānam ājīshu | svēshu kshāyeshu vājīnam
|| 8 || kshēti kshēmebhiḥ sādhubhir nākīr yām gbnānti hānti
yāḥ | āgne suvīra edhate || 9 || ॥ ॥

85.

Ā me hāvam nāsatyāśvinā gāchatam yuvām | mādhvah
somasya pītāye || 1 || imām me stōmam aśvinemām me śṛi-
ṇutam hāvam | mādhvah somasya pītāye || 2 || ayām vām
kṛiṣṇo aśvinā hāvate vājīnivasū | mādhvah somasya pītāye
|| 3 || śṛiṇutam jaritūr hāvam kṛiṣṇasya stuvatō narā | mā-
dhvah somasya pītāye || 4 || chardīr yantam ādābhyam vip-
rāya stuvatē narā | mādhvah somasya pītāye || 5 || ॥ ॥

gāchatam dāśuṣho grīhām itthā stuvatō aśvinā | mā-
dhvah somasya pītāye || 6 || yuñjāthām rāsabham rāthe vī-
dvāṅge vṛiṣaṇvasū | mādhvah somasya pītāye || 7 || tri-
vandhurēṇa trivṛitā rāthenā yātam aśvinā | mādhvah somasya
pītāye || 8 || nū me gīro nāsatyāśvinā prāvātām yuvām |
mādhvah somasya pītāye || 9 || ॥ ॥

84, 3 śṛiṇudhī. rāksha. 4 ūpa-stutim. 5 yaho iti. voce.
6 ādha. su-kshītīḥ vāja-draviṇasah. 7 dam-pate gō-sātā. 8 su-
krātum purah-yāvānam. 9 su-vīrah. -- 85, 1 nāsatyā ā° (9).
2 aśvinā i°. 3 vājīnivasu iti vājīni-vasu. 7 vīlū-aṅge vṛiṣaṇ-
vasū iti vṛiṣaṇ-vasu. 8 tri-vandhurēṇa tri-vṛitā rāthena ā. 9 nū.
prā a°.

86.

Ubhā hī dasrā bhishajā mayobhūvobhā dākshasya vá-
 caso babbhūvāthuh | tá vām viśvako havate tanūkṛithé má
 no ví yaushṭam sakhyā mumócatam || 1 || kathā nūnām vām
 vímanā úpa stavad yuvām dhíyam dadathur vásyaishtaye |
 tá vām viśvako — || 2 || yuvām hí shmā purubhujemám
 edhatum vishnāpvē dadāthur vásyaishtaye | tá vām viśvako
 — || 3 || utā tyām vírām dhanasām řijīshīnam dūre cit sán-
 tam ávase havāmahe | yásya svádishthā sumatī pitúr ya-
 thā má no ví yaushṭam sakhyā mumócatam || 4 || řitēna
 devāḥ savitā śamāyata řitāsya řīṅgam urviyā ví papra-
 the | řitām sāsāha máhi cit řṛitanyatō má no ví yaushṭam
 sakhyā mumócatam || 5 || ० ||

87.

Dyumní vām stómo aśvinā krivir ná séka á gatam |
 mádhvah sutāsya sá diví priyó narā pātām gaurāv ivériṇe
 || 1 || píbatam gharmám mádhumantam aśvinā barhiḥ sīda-
 tam narā | tá mandasānā mánusho duroṇá á ní pātām vé-
 dasā váyah || 2 || á vām viśvābhir ūtibhiḥ priyāmedhā ahū-
 shata | tá vartir yātam úpa vṛiktābarhisho jūshṭam yajñām
 divishṭishu || 3 || píbatam sómam mádhumantam aśvinā bar-
 hiḥ sīdatam sumát | tá vāvṛidhānā úpa sushtutim divó
 gantām gaurāv ivériṇam || 4 || á nūnām yātam aśvināśvebhiḥ
 prushitāpsubhiḥ | dásrā hīraṇyavartanī śubhas patī pātām
 sómam řitāvṛidhā || 5 || vayām hí vām hávāmahe vipanyávo

86, 1 mayā-bhūvā u°. tanū-kṛithé. 2 ví-manāḥ. vásyah
 -ishtaye (3). 3 sma puru-bhujā i°. 4 dhana-sām. su-matīḥ.
 5 śam-āyate. sasāha. — 87, 1 séke. gaurā-iva i° (4). 2 aśvinā
 ā. duroṇé. 3 á — ahūshata VIII, 8, 18. vṛiktā-barhishah. 4 m.
 a. b. s. 2. vāvṛidhānā. su-stutim. 5 á — aśvinā VIII, 8, 2.
 āśvebhiḥ prushitāpsu-bhiḥ. hīraṇyavartanī iti hīraṇya-vartanī. patī
 iti. p. s. ři. 47, 3. 6 v. h. v. h. VIII, 26, 9.

víprāso vājasātaye | tá valgú dasrá purudānsasā dhiyāśvinā
śrushty ā gatam || 6 || 10 ||

88.

Tām vo dasmām ṛitishāham vásor mandānām āndha-
sah | abhí vatsām ná svásareshu dhenáva indram gīrbhír
navāmahe || 1 || dyukshām sudānum tāvishībhir āvṛitam gi-
rīm ná purubhójasam | kshumántam vājam ṣatīnam sahasrí-
nam makshú gómantam īmahe || 2 || ná tvā bṛihānto ádrayo
váranta indra vilávaḥ | yád dítsasi stuvaté māvate vásu
nákish tát ā mināti te || 3 || yódhāsi krátvā sávasotá dan-
sānā víśvā jātābhí majmánā | ā tvāyām arká ūtāye va-
vartati yām gótamā ájījanan || 4 || prá hí ririkshá ójasā divó
ántebhyas pári | ná tvā vivyāca rája indra párthivam ánu
svadhām vavakshitha || 5 || nákiḥ párishtīr maghavan ma-
ghásya te yád dāśúshe daśasyási | asmákam bodhy ucá-
thasya coditá mánhishtho vājasātaye || 6 || 11 ||

89.

Bṛihád indráya gāyata māruto vṛitrahántamam | yéna
jyótir ájanayann ṛitāvṛidho devām devāya jágrivi || 1 || ápā-
dhamad abhíṣastīr aṣastiháthéndro dyumny ábhavat | devás
ta indra sakhyāya yemire bṛihadbhāno mārudgaṇa || 2 || prá
va indráya bṛihaté māruto bráhmārcata | vṛitrām hanati
vṛitrahá ṣatákratur vājreṇa ṣatáparvaṇā || 3 || abhí prá bhara
dhṛishatá dhṛishanmanah śrávaṣ cit te asad bṛihát | ár-

87, 6 vāja-sātaye. t. v. d. VI, 62, 5. puru-dānsasā dhiyā a°
śrushtī. — 88, 1 ṛiti-sāham. 2 su-dānum. ā-vṛitam. puru-bhójasam.
makshú. 3 vārante. nákiḥ tát. 4 yódhā asi. sávasā utá.
jātā a°. tvā a°. 5 ririkshé. 6 vāja-sātaye. — 89, 1 vṛitrahán-
-tamam. ṛita-vṛidhah. 2 ápa a° abhí-ṣastīh aṣasti-há átha i°
dyumnī ā a°. te. bṛihadbhāno iti bṛihat-bhāno mārut-gaṇa. 3 bráhma
a°. vṛitra-há ṣatá-kratuh. ṣatá-parvaṇa. 4 dhṛishat-manah.

shantv āpo jávasā ví mātáro háno vṛitrām jáyā svàh || 4 ||
 yáj jáyathā apūrvya mághavan vṛitrahátyāya | tát prithi-
 vīm aprathayas tát astabhñā utá dyām || 5 || tát te yajñó
 ajāyata tát arká utá háskṛitih | tát víśvam abhibhūr asi
 yáj jātām yáe ca jántvam || 6 || āmāsu pakvām áfṛaya á
 sūryam rohaya diví | gharmām ná sáman tapatā suvṛiktí-
 bhir jūshṭam gírvaṇase brihát || 7 || 12 ||

90.

Á no víśvāsu hávya índrah samátsu bhūshatu | úpa
 bráhmāni sávanāni vṛitrahá paramajyá řícishamaḥ || 1 || tvám
 dátá prathamó rádhasām asy ási satyá řīśanakṛít | tuvi-
 dyumnásya yújyá vṛiñmahe putrásya śávaso maháḥ || 2 ||
 bráhmā ta indra gírvaṇaḥ kriyánte ánatidbhutā | imá ju-
 shasva haryaśva yójanéndra yá te ámamahi || 3 || tvám hí
 satyó maghavanū ánānato vṛitrá bhūri nyṛiñjāse | sá tvám
 śavishṭha vajrahasta dāśúshe 'rvāñcam rayím á kṛidhi || 4 ||
 tvám indra yaśá asy řiñishí śavasas pate | tvám vṛitrāñi
 hañsy apratíny éka íd ánuttá carshañīdhṛítā || 5 || tám u
 tvā nūnām asura prácetasam rádho bhāgām ívemahe | ma-
 híva kṛítih śaraṇá ta indra prá te sumná no aśnavan
 || 6 || 13 ||

91.

Kanyā vár avāyatí sómam ápi srutávidat | ástam bhá-
 ranty abravíd índrāya sunavai tvā śakráya sunavai tvā || 1 ||

89, 4 jáya svār *iti* svàh. 5 yát. vṛitra-hátyāya. 6 abhi-
 -bhūh. yát (2). tapata suvṛiktí-bhih. — 90, 1 samát-su. vṛitra-há
 para-ma-jyáḥ. 2 řīśana-kṛít tuvi-dyumnásya yújyā ří. 3 bráhma
 te. hari-aśva yójaná í^o. 4 ni-ñjāse. vajra-hasta. 5 carshañi-
 -dhṛítā. 6 prá-cetasam. bhāgām-iva í^o. mahí-iva. te. — 91, 1 ava-
 -yatí. srutá a^o. bhárantí.

asaú yá éshi vīrakó gṛihāṃ-gṛihāṃ vicākaṣad | imāṃ jámbha-
 bhasutam piba dhānāvantaṃ karambhīṇaṃ apūpāvantaṃ
 ukthīṇaṃ || 2 || á caná tvā cikitsāmó 'dhi caná tvā némasi |
 śānair iva śanakaír ivēndrāyendo pári srava || 3 || kuvíc
 chákāt kuvít kárat kuvín no vāsýasas kárat | kuvít pati-
 dvísho yatír índreṇa samgámāmahai || 4 || imāni trīṇi vi-
 śhṭápā tánindra ví rohaya | śiras tatásyorvárām ád idám
 ma úpodáre || 5 || asaú ca yá na urvárád imāṃ tanvám
 máma | átho tatásya yác chíraḥ sárvā tá romaśá kṛidhi
 || 6 || khé ráthasya khé 'nasah khé yugásya śatakrato | apā-
 lám indra trīsh pūtvý ákṛiṇoḥ sūryatvacam || 7 || 14 ||

92.

Pántam á vo ándhasa índram abhí prá gāyata | viśvā-
 sáham śatákratum mánhishṭhāṃ carshaṇínám || 1 || puruhū-
 tám purushṭutám gāthānyāṃ sánaśrutam | índra íti bravī-
 tana || 2 || índra ín no mahánām datá vájānām nṛitúḥ | ma-
 háñ abhijñv á yamat || 3 || ápād u śipry ándhasaḥ sudá-
 kshasya prahoshíṇaḥ | índor índro yávaśirah || 4 || tám v
 abhí prárcaténdram sómasya pítáye | tát id dhy ása vár-
 dhanam || 5 || 15 ||

asyá pítvá mādánām devó devásyaújasā | viśvābhi bhú-
 vanā bhuvat || 6 || tyám u vaḥ satrásáham viśvāsu gīrshv
 áyatam | á cyāvayasy útáye || 7 || yudhmám sántam anarvá-
 ṇam somapám ánapacyutam | náram avāryákratum || 8 || śi-

91, 2 vi-cākaṣat. jámbha-sutam. dh. k. a. u. III, 52, 1. 3 ci-
 kitsāmāḥ á°. ná i°. śanakaír-iva índrāya indo íti. 4 kuvít ś°.
 kuvít nah. pati-dvishah. sam-gámāmahai. 5 tñi i°. tatásya u°.
 me úpa u°. 6 urvárā áti. átho íti. yát ś°. 7 ánasah. śata-
 krato íti śata-krato. trīḥ pūtví. sūrya-tvacam. — 92, 1 í. a. p. g.
 5, 1. viśvā-sáham śatá-kratum. 2 puru-hútám puru-stutám. sána-
 -grutam. 3 ít. abhi-jñú. 4 śiprī. su-dákshasya pra-hoshíṇaḥ.
 yáva-śirah. 5 tám — prá VIII, 15, 1. arcata i°. hí a°. 6 de-
 vásya ó° viśvā a°. 7 satrá-sáham. gīrshú á-yatam. cyāvayasi.
 8 soma-pám ánapa-cyutam. avāryá-kratum.

kshā na indra rāyā ā purú vidvāñ ṛicīshama | āvā naḥ
pārye dhāne || 9 || ātaṣ cid indra na ūpā yāhi ṣatāvājayā |
ishā saḥsra-vājayā || 10 || 16 ||

āyāma dhīvato dhīyó 'rvadbhiḥ śakra godare | jāyema
pritsú vajrivah || 11 || vayām u tvā ṣatakrato gāvo ná yá-
vaseshv ā | ukthéshu raṇayāmasi || 12 || viśvā hí martyatva-
nānukāmā ṣatakrato | āganma vajrin āśāsah || 13 || tvé sú
putra śavasó 'vritran kāmakātayah | ná tvām indrāti ri-
cyate || 14 || sá no vṛishan sánishṭhayā sám ghoráyā dra-
vitnvā | dhiyāviddhi púramdhyā || 15 || 17 ||

yás te nūnām ṣatakrataḥ indra dyumnítamo mādah |
téna nūnām máde madeḥ || 16 || yás te citráśravastamo yá
indra vṛitrahántamah | yá ojadátamo mādah || 17 || vidmā
hí yás te adrivās tvádattah satya somapāḥ | viśvāsu dasma
kṛishṭīshu || 18 || indrāya mādvané sūtām pári śtobhantu
no girāḥ | arkām arcantu kārāvah || 19 || yásmín viśvā ádhi
śrīyo ráṇanti saptá samśadah | indram suté havāmahe
|| 20 || 18 ||

trikadrakeshu cétanam devāso yajñām atnata | tám íd
vardhantu no girāḥ || 21 || ā tvā viśantv índavah samudrām
iva síndhavah | ná tvām indrāti ricyate || 22 || vivyáktha
mahiná vṛishan bhakshām sómasya jāgrive | yá indra ja-
ṭhāreshu te || 23 || áram ta indra kukshāye sómo bhavatu
vṛitrahan | áram dhāmabhya índavah || 24 || áram áśvāya
gāyati śrutákaksho áram gāve | áram indrasya dhāmne
|| 25 || áram hí shmā sutéshu naḥ sómeshv indra bhūshasi |
áram te śakra dāvāne || 26 || 19 ||

92, 9 śiksha naḥ. áva. 10 naḥ ūpa ā. ṣatā-vājayā. saḥsra-
-vājayā. 11 dhīyah ā°. go-dare. 12 ṣatakrato iti ṣata-krato
(13. 16). 13 martya-tvanā anu-kāmā. āśāsah. 14 tvé iti.
śavasah ā° kāmā-kātayah. indra āti. 15 dhiyā a° púram-dhyā.
16 māder iti madeḥ. 17 citráśravah-tamah. vṛitrahán-tamah.
ojah-dátamah. 18 vidmā. tvā-dattah. soma-pāḥ. 19 stobhantu.
20 sam-sadah. 21 = VIII, 13, 18. 22 ā t. v. í. 15, 1. ná etc.
14. 24 té. vṛitra-han. 25 śrutá-kakshah. 26 sma. naḥ.

parākāttāc cid adrivās tvām nakshanta no girāḥ | āraṇ
 gamāma te vayām || 27 || evā hy āsi vīrayūr evā śūra utā
 sthirāḥ | evā te rādhyam mānaḥ || 28 || evā rātis tuvīmagha
 viśvebhīr dhāyī dhātṛībhiḥ | ādhā cid indra me sácā || 29 ||
 mó shū brahméva tandrayūr bhūvo vājānām pate | mátsvā
 sutāsya gómataḥ || 30 || má na indra abhy ādīṣaḥ sūro
 aktúshv ā yaman | tvā yujā vanema tát || 31 || tvāyéd indra
 yujā vayām prāti bruvīmahi sprīdhaḥ | tvām asmākaṃ tāva
 smasi || 32 || tvām íd dhī tvāyāvo 'nūnónuvataḥ cārān | sá-
 khyā indra kārāvaḥ || 33 || 20 ||

93.

Úd ghéd abhī śrutāmaghaṃ vṛishabhāṃ nāryāpasam |
 āstāram eshi sūrya || 1 || náva yó navatīm pūro bibhēda
 bāhū-ōjasā | āhim ca vṛitrahāvadhīt || 2 || sá na indraḥ śivāḥ
 sákhāśvavad gómata yāvat | urúdhāreva doḥate || 3 || yád
 adyā kác ca vṛitrahann udágā abhī sūrya | sārvaṃ tát in-
 dra te váṣe || 4 || yád vā pravṛiddha satpate ná marā íti
 mánýase | utó tát satyām ít táva || 5 || 21 ||

yé sómāsaḥ parāvāti yé arvāvāti sunviré | sārvañs tán
 indra gachasi || 6 || tám índraṃ vājayāmasi mahé vṛitrāya
 hāntave | sá vṛishā vṛishabbó bhuvat || 7 || índraḥ sá dāmane
 kṛitā ójishṭhaḥ sá máde hitāḥ | dyumní ślokí sá somyāḥ
 || 8 || girā vājro ná sámbhṛitaḥ sábaló ānapacyutaḥ | vava-
 kshā rishvó ástṛitaḥ || 9 || durgé cin naḥ sugām kṛidhi grī-
 ṇāná indra girvaṇaḥ | tvām ca maghavan váṣaḥ || 10 || 22 ||

92, 27 parākāttāt. 28 evā (3). hí. 29 evā. tuvi-magha.
 ádha. 30 mó *iti* sū brahmā-iva. mátsva. 31 abhī ā-dīṣaḥ.
 32 tvāya ít. 33 hí. anu-nónuvataḥ. — 93, 1 gha ít. śrutā-magham.
 nārya-apasam. 2 bāhū-ōjasā. vṛitra-hā a°. 3 sákhā āśva-vat.
 urúdhāra-iva. 4 kát. vṛitra-han ut-ágāḥ. 5 pra-vṛiddha sat
 -pate. marai. utó *iti*. 9 sám-bhṛitaḥ sá-balaḥ ānapa-cyutaḥ
 vavakshé. 10 duḥ-gé cit. su-gām.

yāsyā te nū cid ādīṣam nā minānti svarājyaṃ | nā devō
nādhriḡur jānaḥ || 11 || ādhā te āpratiṣkutam devī śūṣh-
mam saparyataḥ | ubhé suṣipra ródasī || 12 || tvām etád
adhārayaḥ kṛishṇāsu rōhinīṣhu ca | pārushṇīṣhu rūṣat pá-
yaḥ || 13 || ví yád āher ādha tvishó víṣve devāso ákramuḥ |
vidán mṛigāsya táñ āmaḥ || 14 || ád u me nivaró bhuvad
vṛitrahádishṭa paúnsyam | ájātaṣatrur ástritaḥ || 15 || 23 ||

śrutām vo vṛitrahántamam prá śārdham carshaṇīnām |
ā śushe rádhase mahé || 16 || ayá dhiyá ca gavyayá pūru-
ṇāman pūrushṭuta | yát sóme-soma ábhavaḥ || 17 || bodhín-
manā íd astu no vṛitrahá bhūryāsutiḥ | ṣṛiṇótu śakrá āśi-
sham || 18 || káyā tvām na ūtyābhí prá mandase vṛishan |
káyā stotṛibhya ā bhara || 19 || kāsya vṛishā suté sácā ni-
yútvaṃ vṛishabhó raṇat | vṛitrahá sómapítaye || 20 || 24 ||

abhí shú ṇas tvām rayím mandasānāḥ sahasrīṇam | pra-
yantā bodhi dāśúshe || 21 || pátnīvantaḥ sutá imá uśānto
yanti vītāye | apām jāgmir nicumpuṇāḥ || 22 || ishṭá hó-
trā asṛikshaténdram vṛidhāso adhvaré | áchāvabhṛithám
ójasā || 23 || ihá tyá sadhamādyā hārī hiraṇyakeṣyā | volhām
abhí práyo hitám || 24 || túbhyam sómāḥ sutá imé stīrṇám
barhír vibhāvaso | stotṛibhya índram ā vaha || 25 || 25 ||

ā te dākshaṃ ví rocanā dādhad rátnā ví dāśúshe | sto-
tṛibhya índram arcata || 26 || ā te dadhāmīndriyām ukthá
víṣvā śatakrato | stotṛibhya índra mṛilaya || 27 || bhadram
-bhadram na ā bharésham ūrjam śatakrato | yád indra

93, 11 nū. ā-dīsam. sva-rājyaṃ. nā ādhri-guḥ. 12 ādha.
āprati-skutam devī *iti*. ubhé *iti* su-ṣipra ródasī *iti*. 14 vidát.
15 ni-varāḥ, vṛitra-hā a°. ájāta-ṣatruḥ. 16 vṛitrahán-tamam.
17 pūru-nāman pūru-stuta. sóme-some ā á°. 18 bodhít-manāḥ.
vṛitra-hā bhūri-āsutiḥ. ā-śisham. 19 utyá a°. 20 vṛitra-hā
soma-pítaye. 21 abhí sú naḥ. pra-yantā. 22 imé. ni-cumpuṇāḥ.
23 ishṭāḥ. asṛikshata í°. ácha ava-bhṛithám. 24 = VIII, 32, 29.
25 vibhāvaso *iti* vibhā-vaso. 27 dadhāmi í°. śatakrato *iti* śata-
-krato (28. 29). 28 bhara í°. yát — naḥ VIII, 6, 25.

mṛīlāyāsi naḥ || 28 || sá no víśvāny ā bhara suvitāni śata-
krato | yád indra mṛīlāyāsi naḥ || 29 || tvám íd vṛitrahān-
tama sutāvanto havāmahe | yád indra mṛīlāyāsi naḥ
|| 30 || 26 ||

úpa no háribhiḥ sutám yāhí madānām pate | úpa no
háribhiḥ sutám || 31 || dvitá yo vṛitrahāntamo vidá índraḥ
śatákratuḥ | úpa no háribhiḥ sutám || 32 || tvám hí vṛitra-
hanm eshām pātá sómānām ási | úpa no háribhiḥ sutám
|| 33 || índra ishé dadātu na ṛibhukshānam ṛibhúm rayím |
vājí dadātu vājīnam || 34 || 27 ||

Navamo 'nuvākah.

94.

Gaúr dhayati marútām śravasyúr mātá maghónām |
yuktá válmī ráthānām || 1 || yásyā devá upásthe vratá víśve
dhāráyante | sūryamása dṛiṣé kám || 2 || tát sú no víśve
aryá á sádā grīṇanti kārāvaḥ | marútaḥ sómapiṭaye || 3 ||
ásti sómo ayám sutáḥ píbanty asya marútaḥ | utá svarájo
aśvínā || 4 || píbanti mitró aryamá tána putásya váruṇaḥ |
trishadhashthásya jávataḥ || 5 || utó nv àsya jósham áu ín-
draḥ sutásya gómataḥ | prātár hótēva matsati || 6 || 28 ||

kád atvishanta sūráyas tirá ápa iva srídhaḥ | árshanti
pūtádakshasaḥ || 7 || kád vo adyá mahānām devānām ávo
vṛiṇe | tmánā ca dasmávarcasām || 8 || á yé víśvā párthivāni
papráthan rocaná diváḥ | marútaḥ sómapiṭaye || 9 || tyán nú
pūtádakshaso divó vo maruto huve | asyá sómasya piṭáye
|| 10 || tyán nú yé ví ródasi tastabhúr marúto huve | asyá

93, 30 tv. i. v. V, 35, 6. sutá-vantah. 32 vṛitrahān-tamah
vidé. śatá-kratuḥ. 33 vṛitra-han. — 94, 1 válmīh. 2 yásyāh.
upá-sthe. 3 tát — kārāvaḥ VI, 45, 33. sómā-piṭaye (9). 4 sva-
-rájah. 5 tri-sadhashthásya. 6 u. n. a. VIII, 72, 6. á. hótá
-iva. 7 putá-dakshasaḥ (10). 8 dasmá-varcasām. 10 a. s. p.
22, 1. 11 ródasi iti.

sómasya pītāye || 11 || tyāṃ nú mārutaṃ gaṇāṃ girishṭhām
vrīṣhaṇaṃ huve | asyā sómasya pītāye || 12 || 29 ||

95.

Ā tvā giro rathīr ivāsthuh sutēshu girvaṇaḥ | abhī tvā
sām anūshatēndra vatsām ná mātāraḥ || 1 || ā tvā ṣukrá
acueyavuh sutāsa indra girvaṇaḥ | pībā tv āsyāndhasa indra
viśvasu te hitām || 2 || pībā sómam mādāya kām indra
śyenābhrītaṃ sutām | tvām hí śaśvatīnām pátī rájā viśām
āsi || 3 || śrudhī hávaṃ tīraṣeyā indra yás tvā saparyāti |
suvīryasya gómato rāyās pūrdhi mahāñ asi || 4 || indra yás
te návīyasīm giram mandráṃ ājījanat | cikítvīnmanasaṃ
dhīyaṃ pratnām řitāsya pipyúshīm || 5 || 30 ||

tām u shtavāma yāṃ gīra índram ukthāni vāvřidhūḥ |
purūṇy asya paūṇsyā sīshāsanto vanāmahe || 6 || éto nv ín-
draṃ stāvāma ṣuddhāṃ ṣuddhēna sāmñā | ṣuddhaír ukthaír
vāvřidhvānsaṃ ṣuddhā āśřivān mamattu || 7 || indra ṣuddhó
na á gahi ṣuddhāḥ ṣuddhābhīr ūtibhiḥ | ṣuddhó rayīm ní
dhāraya ṣuddhó mamaddhi somyāḥ || 8 || indra ṣuddhó hí
no rayīm ṣuddhó rátnāni dāśúshe | ṣuddhó vřitrāni jighñase
ṣuddhó vājaṃ sishāsasi || 9 || 31 ||

96.

Asmā ushāsa ātiranta yāmam índrāya náktam ūrmyāḥ
suvācaḥ | asmā āpo mātāraḥ saptā tasthur nřibhyas tārāya
sindhavaḥ supārāḥ || 1 || ātividdhā vithurēṇā cid āstrā trīḥ
saptā sānu sāmhitā gīrīṇām | ná tát devó ná mārtyas tu-
turyād yāni právřiddho vřishabhās cakāra || 2 || índrasya

94, 12 giri-sthām. — 95, 1 rathīh-iva á°. anushata í°. 2 pība
tú asyā á°. 3 pība. śyenā-abhrītaṃ. pátīh. 4 śrudhī. su-
-vīryasya. 5 cikítvīt-manasaṃ. 6 stāvāma. vāvřidhūḥ. sīsā-
santaḥ. 7 éto — stāvāma VIII, 81, 4. vāvřidhvānsam. 9 sīsā-
sasi. — 96, 1 asmaí ushāsaḥ ā a°. su-vācaḥ asmaí. su-pārāḥ. 2 áti-
-viddhā vithurēṇa. sām-hitā prá-vřiddhaḥ.

vájra āyasó nímiṣṭa índrasya bāhvór bhūyishṭham ójaḥ |
 śīrshānn índrasya krátavo nireká āsānn éshanta śrútyā
 upáké || 3 || mánye tvā yajñíyaṃ yajñíyānām mánye tvā
 cyávanam ácyutānām | mánye tvā sátvanām indra ketúm
 mánye tvā vṛishabhám carshanínām || 4 || á yád vájram
 bāhvór indra dhátse madacyútam áhaye hántavá u | prá
 párvatā ánavanta prá gávaḥ prá brahmāño abhinákshanta
 índram || 5 || ³² ||

tám u śtāvāma yá imá jajána vísvā jātāny ávarāṇy
 asmāt | índreṇa mitráṃ didhishema gīrbhír úpo námobhir
 vṛishabhám viṣema || 6 || vṛitrásya tvā śvasáthād íshamāṇā
 víśve devá ajahur yé sákhāyaḥ | marúdbhír indra sakhyām
 te astv áthemá vísvāḥ prítanā jayāsi || 7 || tríḥ shashṭís tvā
 marúto vāvṛidhāná usrá iva rāśāyo yajñíyāsaḥ | úpa tvé-
 maḥ kṛidhí no bhāgaddhéyaṃ śúślmanḥ ta ená havíshā vi-
 dhema || 8 || tigmám áyudham marútām ánikam kás ta in-
 dra práti vájram dadharsha | anāyudháso ásurā adevāṣ ca-
 kréṇa táu ápa vapa řijīshin || 9 || mahá ugrāya tavāse su-
 vṛiktím préraya śivátamāya paśvāḥ | gírvāhase gíra índraya
 pūrvír dhelí tanvé kuvíd aṅgá védat || 10 || ³³ ||

ukthāvāhase víbhvè manīshám drúṇā ná pāram irayā
 nadínām | ní spṛiṣa dhiyá tanvì śrutásya júṣhtatarasya ku-
 víd aṅgá védat || 11 || tátl vivíddhi yát ta índro jújoshat
 stuhí sushṭutím námasá vivāsa | úpa bhūsha jaritar má ru-
 vanyāḥ śrāváyā vācam kuvíd aṅgá védat || 12 || áva drapsó
 aṇṣumátim atishṭhad iyānáḥ kṛiṣṇó daśábhīḥ sabásraiḥ |
 ávat tám índraḥ śácyā dhāmantam ápa snéhitír nṛimāṇā

96, 3 ní-miṣṭaḥ. nireké. á 1º śrútyai. 5 mada-cyútam. hánta-
 vai. abhi-nákshantaḥ. 6 stavāma. úpo iti. 7 íshamāṇāḥ. átha
 imāḥ. prítanāḥ. 8 vāvṛidhānāḥ. tvā á 1º. bhāga-dhéyam. te.
 9 te. vapa. 10 mahé. su-vṛiktím prá 1º. 11 ukthā-vāhase
 vi-bhvè. iraya. 12 te. su-stutím námasá á. śrāvāya. 13 nṛi-
 mánāḥ.

adhatta || 13 || drapsám apaśyaṃ víshuṇe cárantam upahvaré
nadyò añśumátyāḥ | nábhō ná kṛishṇám avatasthivāñsam
ishyāmi vo vṛishṇo yúdhyaṭājau || 14 || ádha drapsó añśu-
mátyā upásthé 'dhārayat tanvāṃ titvishānāḥ | viśo ádevīr
abhy ācārantīr bṛihaspátinā yujéndraḥ sasāhe || 15 || 34 ||

tvám ha tyát saptábhyo jáyamāno 'ṣatrúbhoyo abhavaḥ
ṣátrur indra | gūlḥé dyāvāprithiví ánv avindo vibhumád-
bhyo bhúvanebhyo ráṇaṃ dhāḥ || 16 || tvám ha tyád apra-
timānām ójo vājreṇa vajrin dhr̥ishitó jaghantha | tvám śúsh-
nasyāvātiro vādhatrais tvám gā indra śácyéd avindaḥ
|| 17 || tvám ha tyád vṛishabha carshaṇīmāṃ ghanó vṛitrā-
ṇām tavishó babbūtha | tvám síndhūnr asṛijas tastabhānān
tvám apó ajayo dāsápatnīḥ || 18 || sá sukrátū rāṇitā yāḥ su-
tēshv ánuttamanyur yó áheva revān | yá éka ín náry ápāñsi
kártā sá vṛitrahá prátid anyām āhuḥ || 19 || sá vṛitrahén-
draḥ carshaṇīdhr̥it tám sushṭutyā hávyam huvema | sá prā-
vitā maghāva no 'dhivaktā sá vājasya śravasyāsyā dātā
|| 20 || sá vṛitrahéndra r̥ibhukshāl̥ sadyó jajñāno hávyo ba-
bhūva | kṛiṇvām ápāñsi náryā purūṇi sómo ná pītó hávyah
sákhibhyah || 21 || 35 ||

97.

Yá indra bhúja ábharah svārvān ásurebhyaḥ | stotá-
ram ín maghavann asya vardhaya yé ca tvé vṛiktábarhi-
shaḥ || 1 || yám indra dadhishé tvám ásvam gám bhāgám
ávyayam | yájamane sunvatí dākshināvatí tásmín tám dhebi
má paṇaú || 2 || yá indra sásty avrató 'nushvāpam ádeva-

96, 14 upa-hvaré. avatasthi-vāñsam. yúdhyaṭa a°. 15 upá-
-sthe á°. abhi ācārantīh. yujā í° sasāhe. 16 tv. h. t. 63, 4.
gūlḥé *iti* dyāvāprithiví *iti*. 17 aprati-mānām. śúshnasya áva a°.
śácyā í°. 18 dāsá-patnīh. 19 su-krátuh. ánutta-manyuh. áhā-
-iva. y. é. í°. 84, 7. vṛitra-há prátí í°. 20 s. v. (21) 11, 20, 7.
carshaṇi-dhr̥it. su-stutyā. pra-avita. adhi-vaktā. — 97, 1 á a°. í°.
tvé *iti* vṛiktá-barhishah. 3 avratāḥ anu-svāpam.

yuh | svaīḥ shā évair mumurat pōshyaṃ rayīm sanutār
dhehi tāṃ tātāḥ || 3 || yāc chakrāsi parāvāti yād arvāvāti
vṛtrahan | ātas tvā gīrbhīr dyugād indra keṣībhīḥ sutāvāñ
ā vivāsati || 4 || yād vāsi rocané divāḥ samudrāsyādhi vi-
shṭāpi | yāt pārthive sādane vṛtrahantama yād antāriksha
ā gahi || 5 || 36 ||

sā naḥ sōmeshu somapāḥ sutēshu śavasas pate | mādā-
yasva rādhasā sūnṛitāvatēndra rāyā pārīṇasā || 6 || mā na
indra pārā vṛiṇag bhāvā naḥ sadhamādyah | tvāṃ na ūti
tvām in na āpyam mā na indra pārā vṛiṇak || 7 || asmé in-
dra sácā suté ní shadā pītāye mādhu | kṛidhī jaritré ma-
ghavann āvo mahād asmé indra sácā suté || 8 || ná tvā de-
vāsa āṣata ná mārtyāso adrivaḥ | viśvā jātāni śavasābhi-
bhūr asi ná tvā devāsa āṣata || 9 || viśvāḥ pṛitanā abhibhū-
taram nāram saījūs tatakshur indram jajanūs ca rājase |
krátvā vārishṭham vāra āmúrim utógrām ójishṭham tavā-
sam tarasvīnam || 10 || 37 ||

sám īm rebhāso asvarann indram sōmasya pītāye | svār-
patim yād īm vṛidhé dhṛitāvratō by ójasā sám ūtibhiḥ
|| 11 || nemīm namanti cākshasā meshām viprā abhisvārā |
sudītāyo vo adrúhó 'pi kārṇe tarasvīnaḥ sám ṛikvabhiḥ
|| 12 || tám indram jōhavīmi maghāvānam ugrām satrá dá-
dhānam āpratishkutam śāvāñsi | mánhishṭho gīrbhīr ā ca
yajñīyo vavártad rāyé no viśvā supáthā kṛiṇotu vajrí || 13 ||
tvām púra indra cikíd enā vy ójasā śavishṭha śakra nā-
śayādhyai | tvād viśvāni bhūvanāni vajrin dyāvā rejete pṛi-

97, 3 sáh. 4^a = VIII, 3, 15. dyu-gát. sutá-vān. 5 vā
ási. samudráya á°. vṛtrahan-tama. antārikshe. 6 soma-pāḥ.
sūnṛitā-vatā í°. 7 bhāva. sadha-mādyah. ít. 8 asmé iti. sada.
kṛidhī. 9 śāvasā abhi-bhūḥ. 10 abhi-bhūtaram. sa-jūḥ. vāro
ā-múrim utá u°. 11 svāh-patim. dhṛitā-vrataḥ hí. 12 abhi-
-svārā su-ditāyah. adrúhah āpi. 13 āprati-skutam. su-páthā.
14 enāḥ ví. rejete iti pṛithivī iti.

thivī ca bhishā || 14 || tām ma rītām indra sūra citra pātva
apó ná vajrin duritāti parshi bhūri | kadā na indra rāyā ā
daśasyer viśvāpsnyasya sprihayāyyasya rājan || 15 || as ||

Shashtho 'dhyāyaḥ.

98.

Indraya sāma gayata viprāya bṛihatē bṛihat | dharmā-
krīte vipaścite panasyāve || 1 || tvām indrabhibhūḥ asi tvām
sūryam arocayaḥ | viśvākarmā viśvādevo mahān asi || 2 ||
vibhrājañ jyōtiṣhā svār āgachh rocanām divāḥ | devās ta
indra sakhyāya yemire || 3 || éndra no gadhi priyāḥ satrā-
jīd āgohyaḥ | girīr ná viśvātas pṛithūḥ pātir divāḥ || 4 ||
abhi hí satya somapā ubhé babhūtha ródasi | indrāsi sun-
vató vṛidhāḥ pātir divāḥ || 5 || tvām hí śaśvatnām indra
darta purām āsi | hantā dāsyor mānor vṛidhāḥ pātir divāḥ
|| 6 || 1 ||

ādha hīndra girvaṇa ūpa tvā kāmān mahāḥ saśrijmāhe |
udēva yānta udābhiḥ || 7 || vār ná tvā yayvābhir vārdhanti
sūra brāhmaṇi | vāvṛidhvānsam eid adrivo divé-dive || 8 ||
yuñjanti hāri ishirāsyā gāthayoraū rātha urūyuge | indra-
vāhā vacoyūjā || 9 || tvām na indrā bharaṇi ōjo nṛimnām
ṣatakrato vicarshaṇe | ā virām pṛitanashāham || 10 || tvām
hí naḥ pitā vaso tvām matā ṣatakrato babhūvitha | ādha
te summām imāhe || 11 || tvām śushmin puruhūta vājayān-
tam ūpa bruve ṣatakrato | sá no rasva suvīryam || 12 || 2 ||

97. 15 tāt mā. duḥ-itā āti. kadā — daśasyer VII, 37, 5. viśvā-
-psnyasya. — 98. 1 dharmā-krīte vipaś-cite. 2 indra abhi-bhūḥ.
viśvā-karmā viśvā-devaḥ. 3 vi-bhrājañ. te. 4 ā i°. satrā-jīd.
5 soma-pāḥ ubhé *iti*. ródasi *iti*. indra āsi. 6 tv. h. s. VIII, 95, 3.
7 ādha hí i°. udā-iva. 8 ná. vāvṛidhvānsam. 9 hāri *iti*.
gāthayā u° rāthe urū-yuge indra-vāhā vacaḥ-yūjā. 10 indra ā
bhara. ṣatakrato *iti* ṣata-krato (11. 12) vi-carshaṇe. pṛitanā-sāham.
11 vaso *iti*. ādha. 12 puru-hūta. su-vīryam.

99.

Tvám idā hyó náró 'pīpyan vajrin bhūrṇayaḥ | sá in-
dra stóma-vāhasām ihá śrudhy úpa svásaram á gahi || 1 ||
mátsvā suṣipra harivas tād imahe tvé á bhūshanti vedhā-
saḥ | táva śrávāṇsy upamāny ukthyā sutéshv indra girva-
ṇaḥ || 2 || śráyanta iva sūryam viśvéd índrasya bhakshata |
vásūni jāté jánamāna ójasā prāti bhāgām ná didhima || 3 ||
ánarṣarātiṃ vasudām úpa stuhi bhadrá índrasya rātáyaḥ |
só asya kāmam vidható ná roshati máno dānāya codāyan
|| 4 || tvám indra prátūrtishv abhí viśvā asi sprídhah | aśas-
tibhá janitá viśvatúr asi tvám tūrya tarushyatáh || 5 || ánu
te śúshmam turáyantam iyatuḥ kshoní śíṣum ná mātárá |
viśvās te sprídhah śnathayanta manyáve vṛitrāṃ yád indra
túrvasi || 6 || itá ūtí vo ajáram prahetāram áprahitam | āśúm
jētāram hétāram rathítamam átūrtam tugryāvṛidham || 7 ||
ishkartāram ánishkrítam sáhaskrítam śatámūtiṃ śatákra-
tum | samānám índram ávase havāmahe vásavānam vasu-
júvam || 8 || 3 ||

100.

Ayám ta emi tanvā purástād víṣve devá abhí mā yanti
paścát | yadá máhyam dídharo bhāgām indrád ín máyā
kṛiṇavo víryāṇi || 1 || dádhāmi te mádhuno bhakshám ágre
hitás te bhāgáh sutó astu sómah | ásaḥ ca tvám dakshiṇa-
táh sákhā mé 'dhā vṛitrāṇi jañghanāva bhūri || 2 || prá sú
stómam bharata vājáyanta índrāya satyám yádi satyám
ásti | néndro astítí néma u tva āha ká im dadarṣa kám

99, 1 nárah á°. stóma-vāhasām. 2 mátsva su-ṣipra. tvé *iti*.
upa-māni. 3 viśvā *it.* jánamāne. 4 ánarṣa-rātiṃ vasu-dām.
bh. i. r. VIII, 62, 1. 5 prá-tūrtishu. aśasti-há. viśva-tūh.
6 kshoní *iti*. 7 pra-hetāram ápra-hitam. rathí-tamam. tugrya-
-vṛidham. 8 ániḥ-krítam sáhah-krítam śatám-utim śatá-kratam.
vasu-júvam. — 100, 1 te. indra át *it.* 2 me ádha. 3 ná *it*^o
asti *iti*.

abhī shtavāma || 3 || ayām asmi jaritaḥ pāsya mehá viśvā
jātāny abhy āsmi mahná | řitāsya mā pradīṣo vardhayanty
ādardiró bhúvanā dardarīmi || 4 || ā yān mā venā áruhan
řitāsyāñ ékam āsinam haryatāsya řiśthē | mānaṣ cin me
hridā ā prāty avocaḍ ācikradañ chīṣumantaḥ sákhāyaḥ
|| 5 || viśvét tá te sávaneshu pravācyā yā cakārtha magha-
vanu indra sunvaté | pářavatam yāt purusambhřitām vásv
apāvřinoḥ řarabhāya řiśhibandhave || 6 || 4 ||

prā nūnām dhāvata prīthañ néhá yó vo ávāvarīt | ní
shīm vřitrāsya mārmañi vājram índro apīpatat || 7 || máno-
javā áyamāna áyasīm atarat púram | dívam suparñó ga-
tvāya sómam vajřina ābharat || 8 || samudré antāḥ řayata
udná vājro abhīvřitaḥ | bhāranty asmai samyátāḥ purāḥ-
prasravañā balīm || 9 || yád vāg vādanty avicetanāni rāshřtri
devānām nishasāda mandrá | cátsra ūřjam dudube páyāñsi
kvā svid asyāḥ paramām jagāma || 10 || devīm vācam aja-
nayanta devās tām viśvárūpāḥ paśavo vadanti | sá no
mandrésham ūřjam dúhānā dhenúr vāg asmān ūpa sūshtu-
taítu || 11 || sákhe vishño vitarām ví kramasva dyaúr dehi
lokām vājřaya vishkábhe | hánāva vřitrām řiñácāva sindhūn
índrasya yantu prasavé viśřishtāḥ || 12 || 5 ||

101.

Rídhag itthá sá mářtyaḥ řaśamé devátātaye | yó nūnām
mitřávaruṇāv abhishřtaya ācakré havyádātaye || 1 || vārshish-
řhakshatrā urucákshasā nārā rájānā dířghařrúttamā | tá

100, 3 stavāma. 4 jaritar *iti* mā ihā. abhi a°. pra-dīśah.
ā-dardirāh. 5 yāt. řitāsya. cit. hřidē. řiśu-mantah. 6 v. t.
t. s. p. 51, 13. puru-sambhřitām. apa-ávřinoḥ řarabhāya řiśhi-
-bandhave. 7 dhāvata prīthak ná ihā. śim. 8 mānaḥ-javāḥ.
su-parñāḥ. vajřino ā a°. 9 antār *iti* řayate. abhī-vřitaḥ. sam-yátāḥ
purāḥ-prasravañāḥ. 10 vādanti avi-cetanāni. ni-sasāda. 11 viśvā-
-rūpāḥ. mandrá i°. sū-stutā ā etu. 12 sakhe — kramasva IV,
18, 11. vi-skábhe. pra-savé vi-śřishtāḥ. — 101, 1 abhishřtaye ā-cakré
havyā-dātaye. 2 vārshishřta-kshatrau uru-cákshasā. dířghařrút-tama.

bāhūtā ná daṁsānā ratharyataḥ sākāṁ sūryasya raṣṁbhiḥ
 || 2 || prā yō vām mitrāvaruṇājirō dūtō ādravat | āyah-sīrshā
 māderaghuḥ || 3 || ná yāḥ samprīche ná pūnar hāvītave ná
 samvādāya rāmate | tasmān no adyā sāmṛiter urushyatam
 bāhūbhyām na urushyatam || 4 || prā mitrāya prāryamṇe
 sacathyām rītāvaso | varūthyām vārune chāndyam vāca
 stotrām rājasu gayata || 5 || 6 ||

té hinvire aruṇām jēnyam vāsv ēkam putrām tīrṇān |
 té dhāmāny amṛitā mārtyānam ādabdhā abhī cakshate || 6 ||
 ā me vācāṁsy ūdyatā dyumāttamāni kārṭvā | ubhā yātam
 nāsatyā sajōshasā prāti havyāni vitāye || 7 || rātīm yād vām
 arakshāsam hāvāmāhe yuvābhyām vājīnivasū | prācim hō-
 trām pratirāntāv itam nara grīṇānā jamādagninā || 8 || ā no
 yajñām divi-sprīṣam vāyo yāhī sumānma-bhiḥ | antāḥ pavī-
 tra upāri sṛiṇānō 'yām śukrō ayāmi te || 9 || vēty adhvar-
 yūḥ pathibhī rājishṭhaiḥ prāti havyāni vitāye | ādhā niyutva
 ubhāyasya naḥ piba śūcim sōmam gāvāśiram || 10 || 7 ||

bāṇ mahān asi sūrya bāl āditya mahān asi | mahās te
 satō mahimā panasyate 'ddhā deva mahān asi || 11 || bāt
 sūrya śrāvasā mahān asi satrā deva mahān asi | mahnā de-
 vānam asuryāḥ purōhito vibhū jyōtir ādābhyam || 12 || iyām
 yā nīcy arkīni rūpā rōhiṇya kṛitā | citrēva prāty adarṣy
 ayaty antār daśasu bāhūshu || 13 || prajā ha tīrō atyāyam
 iyur ny ānyā arkām abhīto vivisre | bhīhād dha tasthau
 bhūvaneshv antāḥ pāvamāno haritā ā viveṣa || 14 || matā
 rudrāṇām duhitā vāsūnām svāsādityānam amṛitasya nābhiḥ |

101, 3 mitravaruṇa a°. āyah-sīrshā māde-raghuḥ. 4 sam-
 -prīche. sam-vadāya. tasmāt. sām-rītel. 5 prā a°. rītāvaso *iti*
 rītā-vaso. vācaḥ. 6 amṛitāḥ. 7 ūt-yata. sa-jōshasā. 8 vā-
 jīnivasu *iti* vājīnivasu. prā-tirāntau. jamāt-agninā. 9 divi-sprīṣam
 vāyo *iti*. sumānma-bhiḥ antār *iti* pavītre. sṛiṇānāḥ a°. 10 pathi-
 -bhiḥ. ādhā. gō-aśiram. 11 bāt. 12 purāḥ-hitāḥ vi-bhū-
 13 nīcy. citrā-iva. ā-yati a°. 14 prā-jah. atī-āyam. nī a°. ha.
 antār *iti*. 15 svāsā a°.

prá nú vocam cikitúshe jánāya má gám ánāgām áditim va-
dhishta || 15 || vacovidam vácam udírāyantim víṣvābhir dbi-
bhír upatishthamānām | devīm devébhyaḥ páry eyúshim
gám á māvṛikta mártyo dabhráčetāḥ || 16 || s ||

102.

Tvám agne bṛihád váyo dádbāsi deva dāśúshe | kavír
grihápatir yúvā || 1 || sá na ílānayā sahá devāñ agne duvas-
yúvā | cikíd vibhānav á vaha || 2 || tváyā ha svid yujá va-
yám códishthēna yavishthya | abhí shmo vājasātaye || 3 ||
aurvabhṛiguvác chūcim apnavānavád á huve | agním sam-
udrávāsasam || 4 || huvé vātasvanam kavím parjānyakrandyam
sāhaḥ | agním samudrávāsasam || 5 || ° ||

á savām savitúr yathā bhágasyeva bhujím huve | agním
samudrávāsasam || 6 || agním vo vṛidhāntam adhvarāñām
purútāmam | áchá náptre sáhasvate || 7 || ayám yáthā na
abhúvat tváshṭā rūpéva táksyā | asyá krátvā yásasvataḥ
|| 8 || ayám víṣvā abhí śríyo 'gnír devéshu patyate | á vājair
úpa no gamat || 9 || víṣveshām ihá stuhi hótṛīñām yaśasta-
mam | agním yajñéshu pūrvyám || 10 || 10 ||

śīrām pāvakaśocisham jyéshtho yó dāmeshv á | dīdāya
dirghasrúttamaḥ || 11 || tám árvantam ná sānasim grīñibí
vipra śushmīnam | mitráṃ ná yātayājjanam || 12 || úpa tvā
jámāyo gíro dédisatír havishkrítaḥ | vāyór áñike asthiran
|| 13 || yásya tridhátv ávṛitam barhís tasthāv ásamdinam |

101, 16 vacah-vidam. ut-irāyantim. upa-tishthamānām. ā-iyúshim.
mā a°. dabhrá-cetāḥ. — 102, 1 k. g. y. 12, 6. 2 vibhāno iti vi-
bhāno. 3 tváyā — vayám VIII, 21, 11. smah vāja-sātaye.
4 aurvabhṛigu-vát s°. samudrá-vāsasam. 5 vāta-svanam parjānya-
-krandyam. 6 bhágasya-iva. 7 puru-tāmam ácha. 8 ā-bhúvat.
rūpā-iva. 11 pāvakaśocisham. dirghasrút-tamah. 12 t. ā. n.
s. IV, 15, 6. yātayát-janam. 13 haviḥ-kritāḥ. 14 tri-dhātu,
ásam-dinam.

āpaṣ cin nī dadhā padām || 14 || padām devāsya mīlhūshó
 'nādhṛishṭābhīr ūtibhiḥ | bhadṛā sūrya ivopadrīk || 15 || 11 ||
 āgne ghṛitāsya dhītibhis tepāno deva śociśhā | ā devān
 vakshi yākshe ca || 16 || tāṃ tvājananta mātāraḥ kavīm de-
 vāso āngirah | havyaavāham āmartyam || 17 || prācetasam tvā
 kavé 'gne dūtām vāreṇyam | havyaavāham nī shedire || 18 ||
 nahī me āsty āghnyā nā svādhitir vānanvati | āthaitādrig
 bharāmi te || 19 || yād agne kāni kāni cid ā te dārūṇi dadh-
 māsi | tā jushasva yavishṭhya || 20 || yād ātṭy upajīhvika
 yād vamró atisárpati | sárvaṃ tād astu te ghṛitām || 21 ||
 agnīm indhāno mánasā dhíyaṃ saceta mārtyaḥ | agnīm idhe
 vivāsvabhiḥ || 22 || 12 ||

103.

Ādarṣi gātuvittamo yāsmīn vratāny ādadhūh | ūpo shū
 jātām āryasya vārdhanam agnīm nakshanta no girah || 1 ||
 prā daivodāso agnir devān āchā nā majmānā | ānu mātā-
 ram pṛithivīm ví vāvṛite tasthaū nākasya sānavi || 2 || yā-
 smād réjanta kṛishṭāyaṣ carakṛityāni kṛiṇvatāḥ | sahasrasām
 medhāsātāv iva tmānāgnīm dhībhiḥ saparyata || 3 || prā yām
 rāyē nīnīshasi mārto yās te vaso dāṣat | sá vīrām dhatte
 agna ukthaśānsinam tmānā sahasraposhīnam || 4 || sá ḍṛilḥé
 cid abhī tṛiṇatti vājam ārvatā sá dhatte ākshiti śrávaḥ |
 tvé devatrā sādā purūvaso víṣvā vāmāni dhīmahi || 5 || 13 ||

yó víṣvā dāyate vāsu hótā mandró jānānām | mādhor
 ná pátrā prathamāny asmai prā stómā yanty agnáye || 6 ||
 āṣvam ná gīrbhī rathyām sudānavo marmṛijyānte devayā-

102, 14 cit. dadha. 15 mīlhūshah á°. sūrya-iva upa-drīk.
 16 ā — ca V, 26, 1. 17 tvā a°. havya-vāham (18). 18 prā
 -cetasam. kavé á°. sedire. 19 svā-dhitiḥ vānan-vati ātha c°.
 21 upa-jīhvika. atī-sárpati. — 103, 1 gātuvit-tamah. ā-dadhūh ūpo
 itī sú. 2 ācha. vāvṛite. 3 sahasra-sām medhāsātāu-iva tmānā
 a°. 4 vaso itī. agne uktha-śānsinam. sahasra-poshīnam. 5 tvé
 itī. puruvaso itī puru-vaso. 7 gīrbhī. su-dānavah.

vaḥ | ubhé toké tánaye dasma viṣpate pārshi rádho ma-
ghónām || 7 || prá mánhishthāya gāyata rītávne bṛihaté su-
kráśocishe | úpastutāso agnáye || 8 || á vaṇsate maghávā vī-
rávad yáṣaḥ sámiddho dyumny áhutaḥ | kuvín no asya su-
matír náviyasy áchá vājebhir āgámat || 9 || prэшtham u
priyānām stuhý āsāvátithim | agním ráthānām yānam
|| 10 || 14 ||

úditā yó nídītā védītā vásv á yajñíyo vavártati | dush-
tārā yásya pravaṇé nórmaýo dhiyá vájam síshāsataḥ || 11 ||
má no hrīnītām átithir vásur agníḥ puruprasastá esháḥ |
yáḥ suhótā svadhvaráh || 12 || mó té rishan yé áchoktibhir
vaso 'gne kébhiḥ cid évaiḥ | kíriḥ cid dhí tvám ítte dū-
tyāya rātáhavyaḥ svadhvaráh || 13 || ágne yāhi marútsakhā
rudrébhiḥ sómapítaye | sóbharyā úpa sushṭútīm mādāyasva
svāṇṇare || 14 || 15 ||

Daśamo 'nuvākaḥ.

ASHṬAMAM MAṆḌALAM.

103, 7 ubhé *iti* toké *iti*. 8 gāyata rītá-vñe. sukrá-śocishe
úpa-stutāsaḥ. 9 sám-iddhaḥ dyumní ā-hutaḥ kuvít. su-matír
náviyasy áchá. ā-gámat. 10 stuhí ā-sava á°. 11 út-itā. nī-
-ditā. dustārāḥ. ná ā°. síshāsataḥ. 12 puru-prasastāḥ. su-hótā
su-adhvarāḥ. 13 mó *iti*. áchokti-bhiḥ vaso *iti* á°. hí. rātá-havyaḥ
su-adhvarāḥ. 14 ā a°. marút-sakhā. sóma-pítaye. su-stutīm.
svāḥ-ṇare.

1.

Svādishṭhayā mādishṭhayā pāvasva soma dhārayā | in-
drāya pātave sutāḥ || 1 || rakshohā viśvācarshanir abhī yó-
nim āyohatam | drūṇā sadhāstham āsadat || 2 || varivodhā-
tamo bhava mānhishṭho vritrahāntamaḥ | pārshi rādho ma-
ghónām || 3 || abhy ārsha mahānām devānām vītm āndhasā |
abhī vājam utā śrāvaḥ || 4 || tvām āchā carāmasi tād id
ārtham divé-dive | indo tvé na āśāsah || 5 || 16 ||

punāti te parisrūtaṁ sōmaṁ sūryasya duhitā | vāreṇa
śāsvatā tānā || 6 || tām im ānvīḥ samaryā ā gribhṇānti yó-
shaṇo dāṣa | svāsārah pārye divi || 7 || tām im hinvanty
agrūvo dhāmanti bākuraṁ dṛitīm | tridhātu vāraṇām mādhu
|| 8 || abhīmām āghnyā utā śrīṇānti dhenāvaḥ śīsum | só-
mam indrāya pātave || 9 || asyéd indro mādeshv ā viśvā
vritrāṇi jighnate | śūro maghā ea mānhate || 10 || 17 ||

2.

Pāvasva devavīr āti pavitraṁ soma rāñhya | indram
indo vṛishā viṣa || 1 || ā vacyasva māli psāro vṛishendo
dyumnāvattamaḥ | ā yōnim dharmasīḥ sadaḥ || 2 || ādhu-

1, 2 rakshah-hā viśvā-carshanīḥ. āyah-hatam. sadhā-stham ā
a°. 3 varivah-dhātamaḥ. vritrahān-tamaḥ. 4 abhī a°. 5 ācha.
indo iti tvé iti. ā-śāsah. 6 pari-srūtam. 7 sa-maryé. 8 tri-
dhātu. 9 abhī i°. 10 asyā it. — 2, 1 deva-vīḥ. indo iti vṛishā
ā. 2 vṛishā indo iti.

kshata priyām mādhu dhārā sutāsya vedhāsah | apó vasi-
 shṭa sukrátuh || 3 || mahántam tvā mahír ánv ápo arshanti
 sándhavaḥ | yád gobhír vāsayishyāse || 4 || samudró apsú
 māmrije viśṭambhó dharúṇo diváh | sómah pavítre asma-
 yúh || 5 || 18 ||

áekradad vṛishā hárir mahán mitró ná darṣatáh | sám
 súrvena rocate || 6 || gíras ta índra ójasā marmṛijyánte apas-
 yúvaḥ | yábhír mádāya śumbhase || 7 || tám tvā mádāya
 ghṛishvaya u lokakṛitnám imāhe | táva prāśastayo mahíh
 || 8 || asmábhyam índra índrayúr mádhaḥ pavasva dhá-
 rayā | parjānyo vṛishṭimān iva || 9 || goshá indo nṛishá asy
 aśvasá vājasá uta | átmā yajñāsya purvyáh || 10 || 19 ||

3.

Eshā devó ámartyaḥ parṇavír iva diyati | abhí dróṇany
 áśadam || 1 || eshá devó vipá kṛitó 'ti hvārānsi dhāvati | pá-
 vamāno ádābhyah || 2 || eshá devó vipanyúbhih pávamāna
 ritáyúbhih | hárir vājaya mṛijyate || 3 || eshá viśvāni váryā
 śúro yám iva sátvabhih | pávamānaḥ sishāsati || 4 || eshá
 devó ratharyati pávamāno daśasyati | ávish kṛitoti vagva-
 nóm || 5 || 20 ||

eshā víprair abhíshṭuto 'pó devó ví gāhate | dádhad
 rátnani dāśuṣhe || 6 || eshá dívaṃ ví dhāvati tíró rájānsi
 dhárayā | pávamānaḥ kánikradat || 7 || eshá dívaṃ vy ásarat
 tíró rájānsy áspṛitah | pávamānaḥ svadhvaráh || 8 || eshá
 pratnéna jámnanā devó devébhyaḥ sutáh | háríh pavítre
 arshati || 9 || eshá u syá puruvrató jajñanó janáyann íshah |
 dháraya pavate sutáh || 10 || 21 ||

2 3 su-krátuh. 5 mamrije. 7 te indo *iti* (9, 10). 8 ghṛi-
 shváye. loka-kṛitnám. prā-śastayaḥ. 10 go-sáh. mṛi-sáh. aśva
 -sáh. vāja-sáh. — 3, 1 parṇavíh-iva. á-śadam. 2 áti. 3 ritayú-
 -bhih. 4 sisāsati. 5 avíh. 6 abhí-stutah. 8 ví á a°. su
 -adhvaráh. 10 puru-vratáh.

4.

Sánā ca soma jéshi ca pávamāna máhi śrávaḥ | áthā
no vásyasas kṛidhi || 1 || sánā jyótiḥ sánā svār vísvā ca
soma saúbhagā | áthā --- || 2 || sánā dáksham utá krátum
ápa soma mṛídhō jahi | áthā — || 3 || pávitārah punitána
sómam índrāya pátave | áthā — || 4 || tvám sūrye na á
bhaja táva krátvā távotíbhīḥ | áthā — || 5 || 22 ||

táva krátvā távotíbhīr jyók paśyema sūryam | áthā —
|| 6 || abhy ārsha svāyudha sóma dvibārhasam rayīm | áthā
— || 7 || abhy ārshānapacyuto rayīm samātsu sāsahīḥ | áthā
— || 8 || tvám yajñāir avīṛidhan pávamāna vídharmaṇi |
áthā — || 9 || rayīm naṣ citrām aśvīnam índo viśvāyum á
bhara | áthā — || 10 || 23 ||

5

Sámiddho viśvátas pátīḥ pávamāno ví rājati | prīṇán
vṛishā kánikradat || 1 || tánūnápāt pávamānaḥ śṛíṅge śíśāno
arshati | antárikshenā rárajat || 2 || ilényaḥ pávamāno rayír
ví rājati dyumán | mádhōr dhārābhīr ójasā || 3 || barhīḥ prā-
cīnam ójasā pávamāna stṛīṇán hárīḥ | devéshu devá iyate
|| 4 || úd átair jilate bṛihád dváro devír hiraṇyáyīḥ | páva-
mānena súshtutāḥ || 5 || 24 ||

suśilpé bṛihatí mahí pávamāno vṛishanyati | náktoshāsā
ná darsaté || 6 || ubhá devá nṛicákshasā hótārā daívyā huve |
pávamāna índro vṛishā || 7 || bhárati pávamānasya sárasva-
tīlā mahí | imám no yajñám á gaman tísro devīḥ supéśa-
saḥ || 8 || tváshtāram agra-jām gopām puroyāvānam á huve |

4, 1 sána (2. 3). átha. 4 pávitārah. 5 táva ū°. 7 abhí
a° su-āyudha. dvi-bārhasam. 8 abhí a° ānapa-cyutah. samāt-su
sasahīḥ. 9 ví-dharmaṇi. 10 índo iti viśvā-āyum. — 5, 1 sám
-iddhaḥ. 2 tánū-nápāt. śṛíṅge iti. 4 pávamānaḥ. 5 sú
-stutāḥ. 6 suśilpé iti su-śilpé bṛihatí iti mahí iti. náktoshāsā.
darsaté iti. 7 nṛi-cákshasā. 8 sárasvatī ilā. su-péśasaḥ.
9 agra-jām. puraḥ-yāvānam.

índur índro vṛ́ṣhā hárīḥ pávamānaḥ prajāpatiḥ || 9 || vānas-
pátim pavamāna mādhwā sám aṅgdhi dhārayā | sahásra-
valsaṃ hárítam bhrájamānaḥ hiraṇyáyaḥ || 10 || vísve devāḥ
svāhākṛitim pávamānasyā gata | vāyúr brīhaspátīḥ sūryo
'gnír índraḥ sa-jóshasaḥ || 11 || 25 ||

6.

Mandráyā soma dhārayā vṛ́ṣhā pavasva devayúḥ | ávyo
váreshv asmayúḥ || 1 || abhí tyám mádyam mádam índav índra
íti kshara | abhí vājino árvataḥ || 2 || abhí tyám pūrvyám má-
dam suvānó arsha pavítṛa á | abhí vājam utá śrávaḥ || 3 ||
ánu drapsāsa índava ápo ná pravátāsaran | punāná índram
āṣata || 4 || yám átyam iva vājínam mṛijánti yóshaṇo dāṣa |
vāne kṛīlantam átyavim || 5 || 26 ||

tām góbhīr vṛ́ṣhaṇam rásam mādāya devávitaye | su-
tām bhārāya sám śrīja || 6 || devó devāya dhārayéndrāya
pavate sutáḥ | páyo yád asya pīpáyat || 7 || ātmā yajñāsyā
rāñhyā sushvānāḥ pavate sutáḥ | pratnām ní pāti kávyam
|| 8 || evā punāná indrayúr mādham madishṭha vītāye | gúhā
cid dadhishe gírah || 9 || 27 ||

7.

Áṣṛigram índavaḥ pathá dhārmann ṛitāsyā suśríyaḥ | vi-
dāná asya yójanam || 1 || prá dhārā mādhwā agriyó mahír
apó ví gāhate | havír havishshu vāndyaḥ || 2 || prá yujó vācō
agriyó vṛ́ṣhāva cakradad vāne | sádmābhí satyó adhvarāḥ
|| 3 || pári yát kávyā kavír nṛimṇā vásāno árshati | svār vājí

4, 9 prajā-patiḥ. 10 sahásra-valsaṃ. 11 svāhā-kṛitim
pávamānasya á. sa-jóshasaḥ. — 6, 2 índro iti. 3 pavítṛe. 4 pra-
vátā a°. 5 áti-avim. 6 devá-vitaye. 7 dhārayā i°. 8 su-
svānāḥ. 9 evā. — 7, 1 su-śríyaḥ. 3 vṛ́ṣhā áva. sádma a°.

sishāsati || 4 || pávamāno abhí sprīdho víṣo rájeva sīdati |
yád im riṇvānti vedhāsaḥ || 5 || 28 ||

ávyo vāre pári priyó hárir vāneshu sīdati | rebhó va-
nushyate matí || 6 || sá vāyúm índram aṣvínā sākám mádena
gachati | ráṇa yó asya dhārmabhiḥ || 7 || á mitráváruṇā bhá-
gam mádhvaḥ pavanta ūrmāyaḥ | vidāná asya śákmabhiḥ
|| 8 || asmábhyam rodasi rayím mádhvo vājasva sātāye
śrávo vásūni sám jitam || 9 || 29 ||

8.

Eté sómā abhí priyám índrasya kámam aksharan | vár-
dhanto asya víryam || 1 || punānāsaḥ camūshádo gáchanto
vāyúm aṣvínā | té no dhāntu suvíryam || 2 || índrasya soma
rádhase punāno hárdi codaya | řitāsya yónim āsadam || 3 ||
mřijānti tvā dáṣa kshípo hinvānti saptá dhítāyaḥ | ánu
víprā amādishuḥ || 4 || devébhyas tvā mādāya kám sřijānám
āti meshyāḥ | sám góbhīr vāsayāmasi || 5 || 30 ||

punānāḥ kalāśeshv á vástrāny arushó hárīḥ | pári gáv-
yāny avyata || 6 || maghóna á pavasva no jalí víṣvā ápa
dvíṣaḥ | indo sákḥāyam á viṣa || 7 || vřishťīm divāḥ pári
srava dyumnám řithivýá ádhi | sáho naḥ sóma řitsú dhāḥ
|| 8 || nřicákshasam tvā vayám índrapítam svarvídām | bha-
kshímáhi prajám ísham || 9 || 31 ||

9.

Pári priyá divāḥ kavír váyānsi naptýor hitáḥ | suvāno
yāti kavíkratuḥ || 1 || prá-přa ksháyāya pányase jánāya
júshto adrúhe | vity ārsha cānishťhayā || 2 || sá sūnúr mātārā

7. 4 sisāsati. 5 rája-iva. 7 ráṇa. 8 pavante. 9 rodasi
iti. — 8, 2 camu-sádaḥ. su-víryam. 3 ā-sadam. 7 indo iti.
9 nři-cákshasam. índra-pítam svaḥ-vídām. pra-jām. — 9, 1 kaví
-kratuḥ. 2 vity a°.

ṣúeir jātó jāté arocayat | mahām mahī ṛitāvṛidhā || 3 || sā
saptā dhātībhir hitó nadyò ajinvad adrúhaḥ | yá ékam ákshi
vāvṛidhūḥ || 4 || tá abhí sántam ástritam mahé yúvānam á
dadhuḥ | índum indra táva vraté || 5 || 32 ||

abhí válmir ámartyaḥ saptá paśyati vāvahilḥ | krívir de-
vír atarpayat || 6 || ávā kálpeshu naḥ pumas támānsi soma
yódhyā | túni punāna jaṅghanaḥ || 7 || nú návyase návīyase
suktāya sādhyā pathāḥ | pratnavád rocaya rūcaḥ || 8 || pá-
vanāna máhi śrávo gām áśvaṃ rāsi vīrávat | sánā medhām
sánā svāḥ || 9 || 33 ||

10.

Prá svanāso ráthā ivárvanto ná śravaśyávaḥ | sómāso
rayé akramuḥ || 1 || himvānāso ráthā iva dadhanviré gābhas-
tyoḥ | bhārāsaḥ kārīṇām iva || 2 || rájāno ná práśastibhīḥ
sómāso góbhīr añjate | yajñó ná saptá dhātībhir || 3 || pári
suvānāsa índavo mádāya barhāṇā girá | sutá arshanti dhá-
raya || 4 || apānāso vivásvato jánanta ushāso bhágam | súra
áṇvaṃ ví tanvate || 5 || 34 ||

ápa dvārā matimám pratiná ṛipvanti kārávaḥ | vṛiṣṭyo
hárasa áyávaḥ || 6 || samīcīnāsa āsate hótāraḥ saptájāmayah |
padām ékasya píprataḥ || 7 || nábhā nábhīm na á dade cá-
kshuḥ cit sūrye sáca | kavér ápatyam á duhe || 8 || abhí
priyá divás padām adhvaryúbhir gúhā hitám | súraḥ paś-
yati cákshasā || 9 || 35 ||

11.

Úpāsmāi gūyatā naraḥ pávamānāyéndave | abhí devān

9, 3 jāté *iti*. mahī *iti* ṛita-vṛidhā. 4 vavṛidhūḥ. 7 áva.
8 nú. su-uktāya sādhyā. rocaya. 9 sūna (2). svār *iti* svāḥ.
— 10, 1 ráthāḥ-iva á°. 3 práśasti-bhīḥ. 6 hárase. 7 sam-
icīnāsaḥ. saptájāmayah. — 11, 1 úpa a° gūyata. pávamānāya í°.

iyakshate || 1 || abhí te mádhunā páyó 'tharvāṇo aṣiṣrayuḥ |
devām devāya devayú || 2 || sá naḥ pavasva śám gáve śám
jánāya śám árvate | śám rājann ósbadhībhyah || 3 || ba-
bhrāve nú svátavase 'ruṇāya diviṣṛiṣe | sómāya gāthām
arcata || 4 || hástacyutebhir ádribhiḥ sutām sómam puni-
tana | mádhāv ā dhāvata mádhu || 5 || 36 ||

námaséd úpa sīdata dadhnéd abhí śrīṇitana | índum ín-
dre dadhātana || 6 || amitrahá vícarshaṇiḥ pávasva soma
śám gáve | devébhyo anukāmakṛít || 7 || índrāya soma pá-
tave mādāya pári shicyase | manaścín mánasas pátiḥ || 8 ||
pávamāna suvīryam rayīm soma rirīhi naḥ | índav índreṇa
no yujá || 9 || 37 ||

12.

Sómā aṣṛigram índavaḥ sutá rītāsya sádane | índrāya
mádhumattamāḥ || 1 || abhí víprā anūshata gávo vatsām ná
mātārah | índram sómasya pītāye || 2 || mada-cyút ksheti sá-
dane síndhor ūrmā vipaścít | sómo gaurí ádhi śritāḥ || 3 ||
divó nábhā vicakshaṇó 'vyo vāre mahīyate | sómo yáh su-
krátuḥ kavíḥ || 4 || yáh sómah kalāśeshv āñ antāḥ pavitra
āhitah | tám índuḥ pári shasvaje || 5 || 38 ||

prá vácam índur ishyati samudrásyádhi viṣṭápi | jínvan
kóṣam madhuścútam || 6 || nityastotro vánaspátir dhīnám
antāḥ sabardúghah | hinvāno mánushā yugā || 7 || abhí priyá
divás padá sómo hinvāno arshati | víprasya dhārayā kavíḥ
|| 8 || ā pavamāna dhārāya rayīm sahásravarcasam | asmé
indo svābhúvam || 9 || 39 ||

Saptamo 'dhyāyah.

11, 2 páyah á°. 4 svá-tavase, divi-sprīse. 5 hásta-cyutebhiḥ.
dhāvata. 6 námasā ít. dadhnā ít. 7 amitra-há ví-carshaṇiḥ.
anukāma-kṛít. 8 sicyase manah-cít. 9 su-vīryam. indo ítí. —
12, 1 sádane (3). 3 mada-cyút. vipah-cít. gaurí ítí. 4 vi-
cakshaṇah á°. su-krátuḥ. 5 ā antár ítí pavitre ā-hitah. sasvaje.
6 samudrásya á°. madhu-ścútam. 7 nitya-stotraḥ. antár ítí sabah-
dúghah. 9 sahásra-varcasam asmé ítí indo ítí su-ābhúvam.

13.

Sómah punānó arshati sahásradhāro átyaviḥ | vāyór ín-
drasya nishkrítām || 1 || pávamānam avasyavo vípram abhí
prá gāyata | sushvānām devávitaye || 2 || pávante vājasātaye
sómāḥ sahásrapājasah | grīṇāná devávitaye || 3 || utá no vā-
jasātaye pávasva bṛihatír íshah | dyumád indo suvīryam
|| 4 || té nah sahasrīṇam rayīm pávantām á suvīryam | su-
vāná devāsa índavaḥ || 5 || 1 ||

átyā hiyāná ná hetṛibhir ásrigrām vājasātaye | ví váram
ávyam āśavaḥ || 6 || vāṣṭá arshantíndavo 'bhí vatsám ná
dhenávaḥ | dadhanviré gábhastyoh || 7 || júṣṭa índrāya mat-
saráh pávamāna kánikradat | víṣvā ápa dvíṣho jahi || 8 ||
apaghnáto áravnāḥ pávamānāḥ swardṛīṣah | yónāv rítasya
sīdata || 9 || 2 ||

14.

Pári prásishyadat kavíḥ síndhor ūrmāv ádhi ṣrítāḥ | kā-
rám bíbhrat puruspríham || 1 || girá yádi sábandhavaḥ páñca
vrátā apasyávaḥ | parishkrīṇvánti dharmasím || 2 || ád asya
ṣushmíno ráse víṣve devá amatsata | yádi góbhir vasāyáte
|| 3 || niriṇānó ví dhāvati jáhac cháryāṇi tánvā | átrā sám
jighnate yujá || 4 || naptíbhir yó vivásvataḥ ṣubhró ná mā-
mṛijé yúvā | gáh krīṇvānó ná nirñijam || 5 || 3 ||

áti ṣrítí tiraścátā gavyá jigāty áṇvyā | vagnúm iyarti
yám vidé || 6 || abhí kshípaḥ sám agmata marjáyantír ishás
pátim | prishthá grībhṇata vājínah || 7 || pári divyāni már-
mṛīṣad víṣvāni soma párthivā | vásūni yāhy asmayúḥ || 8 || 4 ||

13, 1 sahásra-dhārah áti-aviḥ. nih-kṛitām. 2 susvānām devá-
vitaye (3). 3 vāja-sātaye (4. 6). sahásra-pājasah. grīṇānāḥ.
4 indo *iti* su-vīryam (5). 5 suvānāḥ. 6 átyāḥ hiyānāḥ.
7 arshanti í°. 9 apa-ghnāntah. svaḥ-dṛīṣah. — 14, 1 prá asisya-
dat. puru-spríham. 2 yádi sá-bandhavaḥ. pari-krīṇvánti. 3 yádi.
4 ni-riṇānāḥ. jáhat ṣ°. átra. 5 mamṛijé. nih-nijam.

15.

Eśhā dhiyā yaty āpya śūro rāthebhīr aśūbhiḥ | gācham
 indrasya nishkrītām || 1 || eśhā purū dhiyāyate bṛihatē de-
 vātātaye | yātrāmṛtāsa āsate || 2 || eśhā hitō vī nyate 'ntāḥ
 subhrāvataḥ pathā | yādī tuñjānti bhūrṇayaḥ || 3 || eśhā śrīm-
 gāṇi dódhuvac chīṣite yūthyō vṛishā | nṛimnā dādhiāna ōjasā
 || 4 || eśhā rukmībhīr iyate vājī subhrébhir aṇṣūbhiḥ | pātīḥ
 sīndhūnām bhāvan || 5 || eśhā vāsūni pibdanā pārushā yayi-
 vān āti | āva śādeshu gachati || 6 || etām nṛijanti mārjyam
 ūpa drōṇeshv ayāvaḥ | pracakraṇām mahīr īshaḥ || 7 || etām
 u tyām dāsa kshīpo nṛijānti saptā dhītayaḥ | svāyudhām
 madāntanam || 8 || 5 ||

16.

Prā te sotāra onyō rāsam mādāya ghrīshvaye | sārgo
 nā takty étaṣaḥ || 1 || krātvā dākshasya rathīyām apō vāsa-
 nam āndhasā | goshām āyveshu saṣcīma || 2 || ānaptam apsū
 duṣṭāram sōmam pavitra ā sṛija | punihīndrāya pātave
 || 3 || prā punānāsya cētasa sōmaḥ pavitre arshati | krātvā
 sadhāstham āsadat || 4 || prā tvā nāmobhīr indava indra
 sōmā asṛikshata | mahé bhārāya karīṇaḥ || 5 || punānō rūpé
 avyāye viśvā ārsham abhī śrīyaḥ | śūro nā gōshu tishṭhati
 || 6 || divō nā sānu pipyūshī dhārā sutāsya vedhāsaḥ | vṛithā
 pavitre arshati || 7 || tvām soma vipaścitam tāna punānā
 ayūshu | āvyo vāram vī dhavasi || 8 || 6 ||

17.

Prā nimméneva sīndhavo ghnānto vṛitrāṇi bhūrṇayaḥ |

15, 1 niḥ-kṛītām. 2 purū. yātra a°. 3 antār itī subhrā
 -vatā. yādī. 4 dódhuvat s°. 7 pra-cakraṇām. 8 su-āyudhām.
 — 16, 1 onyōḥ. 2 go-sām. 3 duṣṭāram. pavitre. punihī i°
 4 sadhā-stham ā a°. 8 vipaś-citam. — 17, 1 nimména-iva.

sómā asṛigram āśávaḥ || 1 || abhí suvānáśa índavo vṛishṭá-
 yaḥ pṛithivím iva | índraṃ sómāso aksharan || 2 || átyūrmir
 matsaró mádaḥ sómāḥ pavítre arshati | vighnán rákshānsi
 devayúḥ || 3 || á kalāśeshu dhāvati pavítre pári shicyate |
 ukthaír yajñēshu vardhate || 4 || áti trī soma rocaná róhan
 ná bhrājase dívam | ishṇán sūryaṃ ná codayaḥ || 5 || abhí
 víprā anūshata mūrdhán yajñāsya kārívaḥ | dádhanāś cá-
 kshasi priyám || 6 || tám u tvā vājinaṃ náro dhībhir víprā
 avasyávaḥ | mṛijánti devátātaye || 7 || mádhor dhārām ánu
 kshara tivrāḥ sadhásthām āsadaḥ | cárur pítāya pítāye
 || 8 || 7 ||

18.

Pári suvāno girishṭhāḥ pavítre sómo akshaḥ | mádeshu
 sarvadhá asi || 1 || tvám vípras tvám kavír mádhu prā jā-
 tám ándhasaḥ | mádeshu — || 2 || táva víṣve sajóshaso de-
 vásaḥ pítim āsata | mádeshu — || 3 || á yó víṣvāni váryā
 vásūni hástayor dadhé | mádeshu — || 4 || yá imé ródasī
 mahí sám mātāreva dóhate | mádeshu — || 5 || pári yó ró-
 dasī ubhé sadyó vájebhir árshati | mádeshu — || 6 || sá
 sushmí kalāśeshv á punāno acikradat | mádeshu — || 7 || 8 ||

19.

Yát soma citráṃ ukthyám divyám párthivaṃ vásu | tán
 naḥ punāná á bhara || 1 || yuvám hí sthāḥ svàrpati índraṣ
 ca soma gópati | īśāná pipyatam dhíyaḥ || 2 || vṛishā punāná
 áyushu stanáyann ádhi barhíshi | háriḥ sán yónim āsadat

17. 3 áti-urnih. vi-ghnán. 4 sicyate. 8 sadhá-stham á a°. — 18. 1 giri-sthāḥ. akshār iti. sarva-dhāḥ. 3 sa-jóshasah. 5 imé
 iti ródasī iti mahí iti. mātāra-iva. 6 ródasī iti ubhé iti. —
 19. 1 tát. 2 svāḥpati iti svāḥ-patī. gópati iti gó-patī. 3 á a°.

॥ 3 ॥ ávāṣanta dhitáyo vṛishabhásyádhi rétasi | sūnór vat-
sásya mātārah ॥ 4 ॥ kuvíd vṛishanyántibhyaḥ punānó gár-
bham ādádhat | yāḥ ṣukráṃ duhaté páyaḥ ॥ 5 ॥ úpa śikshā-
patasthúsho bhiyásam á dhehi śátrushu | pávamāna vidā
rayím ॥ 6 ॥ ní śátroh soma vṛishṇyaṃ ní śúshmaṃ ní vá-
yas tira | dūré vā sató ánti vā ॥ 7 ॥ 9 ॥

20.

Prá kavír devávītayé 'vyo vārebhir arshati | sāhvān viśvā
abhi sprīdhaḥ ॥ 1 ॥ sá hí shmā jaritṛibhya á vājaṃ gó-
mantam ínvati | pávamānaḥ sahasrīṇam ॥ 2 ॥ pári viśvāni
cétasā mṛiśáse pávase matí | sá naḥ soma śrávo vidaḥ ॥ 3 ॥
abhy ārsha bṛihád yāso maghávadbhyo dhruvám rayím |
íshaṃ stotṛibhya á bhara ॥ 4 ॥ tvám rájeva suvrató gírah
somá viveṣitha | punānó vahne adbhuta ॥ 5 ॥ sá váhnir apsú
dushṭáro mṛijyámāno gábhastyoh | sómaḥ camúshu sidati
॥ 6 ॥ krīlúr makhó ná manhayúḥ pavitraṃ soma gachasi |
dádhat stotré suvīryam ॥ 7 ॥ 10 ॥

21.

Eté dhāvantíndavaḥ sómā indrāya ghṛiṣhvayaḥ | matsa-
rásah svarvídaḥ ॥ 1 ॥ pravṛiṇvānto abhiyújah sūshvaye va-
rivovídaḥ | svayám stotré vayaskṛítah ॥ 2 ॥ vṛithā krīlanta
índavaḥ sadhásthā abhy ékam ít | síndhor ūrmā vy áksha-
ran ॥ 3 ॥ eté viśvāni vāryā pávamānāsa āṣata | hitá ná sá-
tayo ráthe ॥ 4 ॥ ásmín piśāṅgam indavo dádhātā venám
ādīṣe | yó asmábhyam árāvā ॥ 5 ॥ rībhúr ná ráthyam ná-

19, 4 vṛishabhásya á°. 5 ā-dádhat. 6 śiksha apa-tasthúshah.
vidāh. — 20, 1 devá-vītaye á°. sahvān. 2 sma. 4 abhi á°.
5 rája-iva su-vratāh. soma á. 6 dustaráh. 7 su-vīryam. —
21, 1 dhāvanti í°. svah-vidah. 2 pra-vṛiṇvāntah abhi-yújah sū-
svaye varivah-vidah. vayah-kṛítah. 8 sadhá-sthām abhi. ví á°.
4 hitāh. 5 ā á°. dádhātā (6). ā-diṣe (6).

vaṃ dādhatā kētam ādiṣe | śukrāḥ pavadhvam āṇṣā || 6 ||
etā u tyē avīvaṣaṇ kāśhṭhāṃ vājīno akrata | satāḥ prāsā-
vishur matīm || 7 || 11 ||

22.

Eté sómāsa āṣāvo rāthā iva prā vājīnaḥ | sárgāḥ ṣṛiṣṭā
aheshata || 1 || eté vātā ivorávaḥ parjányasyeva vṛiṣṭáyāḥ |
agnér iva bhramá vṛithā || 2 || eté pūtā vipaṣcítaḥ sómāso
dádhyāṣirah | vipā vy ānaṣur dhíyah || 3 || eté mṛiṣṭā ámar-
tyāḥ saṣivāṇso ná ṣaṣramuḥ | íyakshantaḥ pathó rájah
|| 4 || eté pṛiṣṭhāni ródasor viprayánto vy ānaṣuḥ | utédám
uttamám rájah || 5 || tántuṃ tanvānám uttamám ánu praváta
āṣata | utédám uttamáyyam || 6 || tvám soma pañibhya ā
vásu gávyāni dhārayaḥ | tatám tántum acikradaḥ || 7 || 12 ||

23.

Sómā aṣṛigram āṣāvo mádhor mādasya dhārayā | abhí
vīṣvāni kávyā || 1 || ánu pratnása āyávaḥ padám návīyo
akramuḥ | rucé jananta sūryam || 2 || ā pavamāna no bha-
rāryó ádāṣusho gáyam | kṛidhí prajāvatīr íshaḥ || 3 || abhí
sómāsa āyávaḥ pávante mádyam mādám | abhí kóṣam ma-
dhuṣcútam || 4 || sómo arshati dharmasír dádhdhāna indriyám
rásam | suvíro abhiṣastipāḥ || 5 || índrāya soma pavase de-
vébhyāḥ sadhamádyah | indo vájam sishāsasi || 6 || asyá pī-
tvā mādānām índro vṛitrāny apratí | jaghdhāna jaghdhānac ca
nú || 7 || 13 ||

21, 7 eté. prā a°. — 22, 2 vātāḥ-iva u° parjányasya-iva. bhra-
māḥ. 3 putāḥ vipaḥ-cítaḥ. dádhi-āṣirah. vi a°. 5 vi-prayántah
vi ā° utā i°. 6 utā i°. — 23, 3 bhara a°. 4 madhu-ṣcútam.
5 su-vírah abhiṣasti-pāḥ. 6 sadha-mādyah indo iti. sisāsasi.
7 jaghdhānat.

24.

Prá sómāso adhanvishuḥ pávamānāsa índavaḥ | śrīṇānā
apsú mṛiñjata || 1 || abhí gávo adhanvishur ápo ná pravátā
yatíḥ | punānā índram āṣata || 2 || prá pavamāna dhanvasi
sóméndrāya páṭave | nṛíbhīr yató ví nīyase || 3 || tvám soma
nṛimādanah pávasva carhaṇísáhe | sásnir yó anumādyah
|| 4 || indo yád ádribhīḥ sutáḥ pavítram paridhāvasi | áram
índrasya dhámne || 5 || pávasva vṛitrahantamokthébhīr anu-
mādyah | śúciḥ pávakó ádbhutaḥ || 6 || śúciḥ pávaká ucyate
sómah sutásya mádhvah | devāvír aghaṣaṇsahá || 7 || 14 ||

Prathamó 'nuvākah.

25.

Pávasva dakshasádhano devébhyaḥ pítāye hare | ma-
rúdbhyo vāyāve mádah || 1 || pávamāna dhiyá hitó 'bhí yó-
niḥ kánikradat | dhármaṇā vāyúm á viṣa || 2 || sám devaíḥ
śobhate vṛíṣhā kavír yónāv ádhi priyáḥ | vṛitrahá devaví-
tamah || 3 || víśvā rūpāny āviśán punāno yāti haryatáḥ | yá-
trāmṛitāsa ástate || 4 || arushó janáyan gírah sómah pavata
āyushák | índram gáchan kavíkratuḥ || 5 || á pavasva madin-
tama pavítram dhárayā kave | arkásya yónim áśadam
|| 6 || 15 ||

26.

Tám amṛikshanta vājīnam upásthe áditer ádhi | víprāso
āṇvyā dhiyá || 1 || tám gávo abhy ānūshata sahasradhāram
ákshitam | índum dhartāram á diváḥ || 2 || tám vedhām

24, 3 sóma í°. 4 nṛi-mādanah. carshaṇi-sáhe. anu-mādyah
(6). 5 indo *iti*. pari-dhāvasi. 6 vṛitrahantama u°. 7 deva-
-avíḥ aghaṣaṇsa-hā. — 25, 1 daksha-sáadhanah. 2 hitáḥ a°. 3 vṛitra-
-hā deva-vítamah. 4 ā-viśán. yátra a°. 5 pavatē. kaví-kratuḥ.
6 ā-sádam. — 26, 1 upá-sthe. 2 abhí a° sahasra-dhāram.

medhāyāhyan pāvamānam ādhi dyāvi | dharmasīm bhūridhā-
 yasam || 3 || tām ahyam. bhurījor dhiyā samvāsānam vivāsva-
 taḥ | pātiṃ vācō ādābhyam || 4 || tām sānāv ādhi jāmāyo
 hāriṃ hinvanty ādribhiḥ | baryatām bhūricakshasam || 5 ||
 tām tvā hinvanti vedhāsah pāvamāna girāvṛdham | indav
 indrāya matsarām || 6 || 16 ||

27.

Eshā kavīr abhīśtutaḥ pavitre ādhi toṣate | punanō
 ghnān āpa sridhaḥ || 1 || eshā indrāya vāyāve svarjīt pāri
 shieyate | pavitre dakshasāadhanah || 2 || eshā nṛibhir vī nī-
 yate divō mūrdhā vṛishā sutāḥ | sōmo vāneshu viṣvavīt
 || 3 || eshā gavyūr acikradat pāvamāno hiranyayūḥ | induḥ
 satrājīd āstritaḥ || 4 || eshā sūryeṇa hāsate pāvamāno ādhi
 dyāvi | pavitre matsarō mādaḥ || 5 || eshā śushmy āsishya-
 dad antārikshe vṛishā hāriḥ | punānā indur indram ā
 || 6 || 17 ||

28.

Eshā vajī hitō nṛibhir viṣvavīn mānasas pātiḥ | āvyo
 vāram vī dhāvati || 1 || eshā pavitre aksharat sōmo devē-
 bhyah sutāḥ | viṣvā dhāmāny āviśān || 2 || eshā devāḥ śu-
 bhāyate dhi yōnāv āmartyah | vṛitrahā devavītamah || 3 ||
 eshā vṛishā kānikradat daśābhir jāmibhir yatāḥ | abhī drō-
 ṇāni dhāvati || 4 || eshā sūryam arocayat pāvamāno vīcar-
 shaniḥ | viṣvā dhāmāni viṣvavīt || 5 || eshā śushmy ādābhyah
 sōmah punanō arshati | devāvīr aghaṣaṇsahā || 6 || 18 ||

26, 3 medhāya a°. bhūri-dhayasam. 4 sam-vāsānam. 5 bhūri-
 cakshasam. 6 girā-vṛidham indo iti. — 27, 1 abhī-stutah. 2 svah-
 jīt. sieyate. daksha-sāadhanah. 3 viṣva-vīt. 4 satrā-jīt. 6 śu-
 shmi asisyadat. — 28, 1 viṣva-vīt (5). 2 ā-viśān. 3 śubhayate
 a°. vṛitra-hā deva-vītamah. 5 vī-carshaniḥ. 6 śushmī. deva-
 aviḥ aghaṣaṇsa-hā.

29.

Prāsya dhārā aksharan vṛśṇaḥ sutāsyaūjasā | devān
 ānu prabhūshataḥ || 1 || sāptim mṛijanti vedhāso grīṇāntaḥ
 kāraḥ girā | jyōtir jajñānām ukthyām || 2 || sushāhā soma
 tāni te punānāya prabhūvaso | vārdhā samudrām ukthyām
 || 3 || vīṣvā vāsūni samjāyan pāvasva soma dhārayā | inū
 dvēśhānsi sadhryāk || 4 || rākshā sū no ārarushaḥ svanāt sa-
 masya kāśya cit | nidō yātra mumucmāhe || 5 || ēndo pārthi-
 vam rayīm divyām pāvasva dhārayā | dyumāntam śūshmam
 ā bhara || 6 || 19 ||

30.

Prā dhārā asya śūshmīno vṛthā pavitre aksharan | pu-
 nānō vācam ishyati || 1 || indur hiyānāḥ sotṛibhir mṛijyāmā-
 naḥ kánikradat | iyarti vagnūm indriyām || 2 || ā naḥ śūsh-
 mam nṛishāhyam vīrāvāntam purusprīham | pāvasva soma
 dhārayā || 3 || prā sómo āti dhārayā pāvamāno asishyadat |
 abhī drōṇāny āsādam || 4 || apsū tvā mādhumattamam há-
 riṁ hinvanti ádribhiḥ | índav índrāya pītāye || 5 || sunótā
 mādhumattamam sómam índrāya vajrīṇe | cāruṁ śārdhāya
 matsarām || 6 || 20 ||

31.

Prā sómāsaḥ svādhyāḥ pāvamānāso akramuḥ | rayīm
 kṛiṇvanti cétanam || 1 || divás prithivyā ádhi bhávendo dyu-
 mnāvārdhanaḥ | bhāvā vājānām pátiḥ || 2 || túbhyam vātā
 abhipriyas túbhyam arshanti síndhavaḥ | sóma vārdhanti te

29, 1 prā a°. sutāsya ó°. pra-bhūshataḥ. 3 su-sāhā. prabhu-
 vaso *iti* prabhu-vaso vārdha. 4 sam-jāyan. 5 rāksha. 6 ā
 indo *iti*. — 30, 3 nṛi-sāhyam. puru-sprīham. 4 asishyadat. ā-sādam.
 5 indo *iti*. 6 sunóta. — 31, 1 su-ādhyāḥ. 2 bhāva indo *iti*
 dyumna-vārdhanaḥ bhāva. 3 abhi-priyaḥ.

māhaḥ || 3 || ā pyāyasya sām etu te viṣvātaḥ soma vṛish-
nyam | bhāvā vājasya saṁgathé || 4 || túbhyaṁ gāvo ghṛi-
tām páyo bābhro duduhré ákshitam | vārshishthe ádhi sá-
navi || 5 || svāyudhásya te sató bhúvanasya pate vayám |
índo sakhitvám uṣmasi || 6 || ²¹ ||

32.

Prá sómāso madacyútaḥ śrávase no maghónaḥ | sutá
vidáthe akramuḥ || 1 || ád im tritásya yóshano háriṁ hin-
vanty ádribhiḥ | índum índrāya pítāye || 2 || ád im haísó
yáthā gaṇám viśvasyāvīvaṣan matím | átyo ná góbbhir ajyate
|| 3 || ubhé somāvacákaṣan mṛigó ná taktó arshasi | sídann
ṛitásya yónim á || 4 || abhí gāvo anūshata yóshā jārām iva
priyám | ágann ājím yáthā hitám || 5 || asmé dhehi dyumád
yáso maghávadbhyaḥ ca máhyaṁ ca | saním medhám utá
śrávaḥ || 6 || ²² ||

33.

Prá sómāso vipaścito 'pām ná yanty ūrmáyaḥ | vānāni
mahishá iva || 1 || abhí dróṇāni babhrávaḥ sukrá ṛitásya
dhárayā | vājam gómantam aksharan || 2 || sutá índrāya vā-
yáve váruṇāya marúdbhyaḥ | sómā arshanti víshṇave || 3 ||
tisró váca úd írate gāvo mimanti dhenávaḥ | hárir eti káni-
kradat || 4 || abhí bráhmīr anūshata yahvír ṛitásya mātāraḥ |
marmṛijyānte diváh śíṣum || 5 || rāyáh samudráñś catúro
'smábhyaṁ soma viṣvātaḥ | á pavasva sahasríṇaḥ || 6 || ²³ ||

34.

Prá suvānó dhárayā tánéndur hinvánó arshati | rujád

31, 4 = 91, 16. 5 bābhro *iti*. 6 su-āyudhásya. indo *iti*.
— 32, 1 mada-cyútaḥ. sutāḥ. 3 viśvasya avīvaṣat. 4 ubhé *iti*
soma ava-cákaṣat. 6 asmé *iti*. — 33, 1 vipaś-cítaḥ. — 34, 1 tánā *iti*.

drīlḥā vy ójasā || 1 || sutā índrāya vāyāve vāruṇāya marūd-
 bhyah | sómo arshati víshṇave || 2 || vṛśhāṇam vṛśhabhir
 yatām sunvānti sómam ádribhiḥ | duhānti śúkmanā páyah
 || 3 || bhúvat tritásya márjyo bhúvad índrāya matsaráḥ |
 sám rūpaír ajyate háriḥ || 4 || abhím řitásya viśtāpam du-
 haté priśnimātarah | cáru priyátanam havih || 5 || sám enam
 áhrutā imá gíro arshanti sasrútaḥ | dhenúr vāśró avivaśat
 || 6 || 24 ||

35.

Ā nah pavasva dhārāyā pávamāna rayīm prithúm |
 yāyā jyótir vidási nah || 1 || índo samudramūkhaya pávasva
 viśvamejaya | rāyó dhartā na ójasā || 2 || tvāyā vīreṇa
 vīravo bhí shyāma prītanyatāḥ | kshará ṇo abhí vár-
 yam || 3 || prá vájam índur ishryati síshāsan vajasā řishih |
 vratā vidānā áyudhā || 4 || tām gīrbhir vācamūkhayām pu-
 nānām vāsayāmasi | sómam jānasya gópatim || 5 || viśvo yá-
 sya vraté jāno dādhāra dhármanas páteḥ | punānāsya pra-
 bhúvasoh || 6 || 25 ||

36.

Āsarji ráthyo yathā pavitre camvoh sutāḥ | kārshman
 vājī ny àkramīt || 1 || sá válnih soma jágrivih pávasva de-
 vavír áti | abhí kóṣam madhuścútam || 2 || sá no jyótiñshi
 pūrva pávamāna ví rocaya | krátve dákshāya no hinu
 || 3 || śumbhāmāna řitáyúbhir mṛijyāmāno gābhastyoh | pá-
 vate vāre avyāye || 4 || sá víśva dāśúshe vásu sómo divyāni

34, 1 ví. 5 abhi im. priśni-mātarah. 6 imāḥ. sa-srútaḥ. —
 35, 2 índo *iti* samudram-ūkhaya. viśvam-ejaya. 3 vira-vali. syāma.
 kshāra nah. 4 síśāsan vāja-sāḥ. 5 vācam-ūkhayām. gó-patim.
 prabhú-vasoh. — 36, 1 ní a°. 2 deva-vih. madhu-ścútam.
 4 řitayú-bhiḥ.

pārthivā | pāvatām āntārikshyā || 5 || á divás prishṭhám
 aṣvayúr gavyayúḥ soma rohasi | vīrayúḥ śavasas pate
 || 6 || 26 ||

37.

Sá sutāḥ pītāye vṛishā sómah pavítre arshati | vighnán
 rákshānsi devayúḥ || 1 || sá pavítre vicakshaṇo hárir arshati
 dharmasíḥ | abhí yónim kánikradat || 2 || sá vājí rocaná di-
 vāḥ pávamāno ví dhāvati | rakshohá váram avyáyam || 3 ||
 sá tritáśyādhi sánavi pávamāno arocayat | jāmbhīḥ sūryam
 sahá || 4 || sá vṛitrahá vṛishā sutó varivovíd ádābhyaḥ | sómo
 vájam ivāsarāt || 5 || sá devāḥ kavíneshitò 'bhí dróṇāni dhā-
 vati | índur índrāya mañhānā || 6 || 27 ||

38.

Eshá u syá vṛishā rátho 'vyo várebhir arshati | gáchan
 vájam sahasríṇam || 1 || etám tritásya yóshaṇo hárīm hin-
 vanty ádribhīḥ | índum índrāya pītāye || 2 || etám tyám ha-
 ríto dáśa marmṛijyānte apasyúvaḥ | yābhír mādāya śúm-
 bhate || 3 || eshá syá mánushīshv á syenó ná vikshú sídati |
 gáchañ jāró ná yoshítam || 4 || eshá syá mádyo rásó 'va
 cashṭe divāḥ śísuḥ | yá índur váram áviṣat || 5 || eshá syá
 pītāye sutó hárir arshati dharmasíḥ | krándan yónim abhí
 priyám || 6 || 28 ||

39.

Āśúr arsha brīhanmate pári priyéṇa dhámnā | yátra

36, 5 á a°. — 37, 1 vi-ghnán. 2 vi-cakshaṇāḥ. 3 rakshaḥ
 -hā. 4 tritásya á°. 5 vṛitra-hā. varivah-vit. vájam-iva a°.
 6 kavina ishitáh a°. — 38, 1 ráthah á°. 5 rásah áva. á á°. —
 39, 1 brīhat-mate.

devā itī brávan || 1 || parishkṛiṇvān ānīshkṛitam jānāya yā-
tāyann īśhaḥ | vṛiṣṭīm divāḥ pári srava || 2 || sutá eti pa-
vitra ā tvīshim dādāhāna ójasā | vicákshāno virocāyaṇ || 3 ||
ayām sá yó divás pári raghu-yāmā pavitra ā | sīndhor ūrmā
vy áksharat || 4 || āvivāsan parāvāto átho arvāvātaḥ sutáḥ |
īndrāya sicyate mādhu || 5 || samīcinā anūshata hāriṃ hin-
vanty ádribhiḥ | yónāv ṛitāsyā sīdata || 6 || 29 ||

40.

Punānó akramīd abhī vīṣvā mṛidho vícarshaṇiḥ | ṣum-
bhānti vípraṃ dhītībhiḥ || 1 || ā yónim aruṇó ruhad gāmad
īndraṃ vṛiṣhā sutáḥ | dhruvé sādasi sīdati || 2 || nú no ra-
yīm mahām indo 'smābhyam soma viṣvātaḥ | ā pavasva
sahasrīṇam || 3 || vīṣvā soma pavamāna dyumnānīndav ā
bhara | vidāḥ sahasrīṇīr īśhaḥ || 4 || sá naḥ punāná ā bhara
rayīm stotrē suvīryam | jaritūr vardhayā girāḥ || 5 || punāná
īndav ā bhara sóma dvibārhasam rayīm | vṛiṣhann indo na
ukthyām || 6 || 30 ||

41.

Prá yé gávo ná bhūrṇayas tveshā ayāso ákramuḥ |
ghnāntaḥ kṛiṣṇām āpa tvācam || 1 || suvitāsyā manāmahé
'ti sētum durāvyām | sāvāṇso dāsyum avratām || 2 || ṣṛiṇvé
vṛiṣṭér iva svanáḥ pávamānasya ṣushmīṇaḥ | cāranti vi-
dyúto diví || 3 || ā pavasva mahīm īśham gómad indo híraṇ-
yavat | áṣvavad vājavat sutáḥ || 4 || sá pavasva vicarshaṇa
ā mahí ródasi pṛiṇa | ushāḥ sūryo ná raṣmībhiḥ || 5 || pári

39, 2 pari-kṛiṇvān ānīsh-kṛitam. 3 pavitre. vi-cákshāṇaḥ vi-
-rocāyaṇ. 4 raghu-yāmā pavitre. ví. 5 ā-vivāsan. átho *iti*.
6 sam-īcināḥ. — 40, 1 vīṣvāḥ. vi-carshaṇiḥ. 3 nú. indo *iti*.
4 dyumnānī indo *iti*. 5 su-vīryam. vardhaya. 6 indo *iti* (2).
dvi-bārhasam. — 41, 2 manāmahe áti. duḥ-āvyām sahvāṇsaḥ. 3 vi-
-dyútaḥ. 4 indo *iti*. áṣva-vat. 5 vi-carshaṇe. mahí *iti* ródasi *iti*.

naḥ śarmayāntyā dhārayā soma viśvātāḥ | sūrā raséva vi-
shṭāpam || 6 || 31 ||

42.

Janāyan rocanā divó janāyann apsú sūryam | vāsāno
gá apó háriḥ || 1 || eshá prathnána mánmanā devó devébhyas
pári | dhārayā pavate sutāḥ || 2 || vāvṛidhānāya tūrvaye pá-
vante vājasātaye | sómāḥ sahásrapājasah || 3 || duhānāḥ
prathnām ít páyah pavitre pári shicyate | krāndan devāñ
ajījanat || 4 || abhí viśvāni vāryābhí devāñ ṛitāvṛidhaḥ | só-
mah punāno arshati || 5 || góman naḥ soma virāvad āśvāvad
vājavat sutāḥ | pávasva brīhatír íshaḥ || 6 || 32 ||

43.

Yó átya iva mṛijyáte góbhīr mādāya haryatāḥ | tám
gīrbhír vāsayāmasi || 1 || tám no viśvā avasyúvo gírah śum-
bhanti pūrvāthā | índum índrāya pītāye || 2 || punāno yāti
haryatāḥ sómo gīrbhíḥ páriśhkrītaḥ | víprasya médhyātithēḥ
|| 3 || pávamāna vidá rayím asmábhyam soma suśríyam |
índo sahásravarcasam || 4 || índur átyo ná vājasṛít káni-
kranti pavíttra á | yád ákshār áti devayúḥ || 5 || pávasva vā-
jasātaye víprasya grīnató vṛidhé | sóma rāsva suv́ryam
|| 6 || 33 ||

Ashṭamo 'dhyāyah.

SHASHṬHO 'SHṬAKAḤ.

41, 6 nah. sára rasā-iva. — 42, 3 vāvṛidhānāya. vāja-sātaye.
sahásra-pājasah. 4 shicyate. 5 vāryā a°. ṛita-vṛidhaḥ. 6 gó-mat.
āśva-vat. — 43, 3 pári-kṛitaḥ. médhya-atithēḥ. 4 vidāḥ. su-sríyam
índo iti sahásra-varcasam. 5 vāja-sṛít. pavitre. 6 vāja-sātaye.
su-v́ryam.

44.

Prá na indo mahé tána ūrmīm ná bíbhrad arshasi |
 abhí devāñ ayāsyah || 1 || matí jushṭó dhiyā hitāḥ sómo
 hinve parāvátí | víprasya dhārayā kavīḥ || 2 || ayām devé-
 shu jágrivīḥ sutá eti pavitra á | sómo yāti vícarshañiḥ
 || 3 || sá naḥ pavasva vājyúṣ cakrāñś cārun adhvarām |
 barhishmāñ á vivāsati || 4 || sá no bhāgāya vāyāve vípravī-
 rah sadāvṛidhaḥ | sómo devéshv á yamat || 5 || sá no adyá
 vásuttaye kratuvíd gātuvittamaḥ | vājam jeshi śrávo brīhāt
 || 6 || 1 ||

45.

Sá pavasva mādāya kām nṛicákshā devávītaye | índav
 índrāya pītāye || 1 || sá no arshābhí dūtyām tvām índrāya
 toṣase | devāñ sákhībhya á váram || 2 || utá tvām aruṇām
 vayām góbhīr añjmo mādāya kām | ví no rāyé dúro vṛidhi
 || 3 || áty ū pavítram akramīd vājí dhúram ná yāmani | ín-
 dur devéshu patyate || 4 || sām ī sákhāyo asvaran vāne krí-
 lantam átyavim | índum nāvá anūshata || 5 || táyā pavasva
 dhārayā yáyā pītó vicákshase | indo stotré suvīryam
 || 6 || 2 ||

46.

Áṣṛigran devávītayé 'tyāsaḥ kṛítvyā iva | kshárantaḥ
 parvatāvṛidhaḥ || 1 || párishkṛitāsa índavo yósheva pítṛyā-
 vatí | vāyūm sómā aṣṛikshata || 2 || eté sómāsa índavaḥ prá-
 yasvantaḥ camú sutāḥ | índram vardhanti kármabhiḥ || 3 ||

44, 1 naḥ indo *iti*. táne. 3 pavitre. ví-carshañiḥ. 5 vípra-
 -viraḥ sadā-vṛidhaḥ. 6 kratu-vít gātuvít-tamah. — 45, 1 nṛi-cákshāḥ
 devá-vītaye indo *iti*. 2 arsha a°. 4 ūm *iti*. 5 im *iti*. áti-
 -avim. 6 vi-cákshase indo *iti*. su-vīryam. — 46, 1 devá-vītaye á°.
 parvata-vṛidhaḥ. 2 pári-kṛitāsaḥ. yósā-iva pítṛya-vatí. 3 camú *iti*.

ā dhāvata suhastyah ſukrá gṛibhñīta manthínā | góbhiḥ śrī-
ñīta matsarām || 4 || sá pavasva dhanamjaya prayantā rá-
dhaso mahāḥ | asmābhyam soma gātuvít || 5 || etāni mṛijanti
márjyam pávamānam dáśa kshípaḥ | índrāya matsarām má-
dam || 6 || 3 ||

47.

Ayá sómah sukṛityāyā mahāḥ cid abhy āvardhata |
mandaná úd vṛishāyate || 1 || kṛitáníd asya kártvā cétante
dasyurtárhanā | ṛiñā ca dhṛishñúḥ cayate || 2 || át sóma in-
driyó ráso vājrah sahasrasā bluvat | ukthām yád asya já-
yate || 3 || svayām kavír vidhartári víprāya rátnam ichati |
yádī marmṛijyáte dhíyah || 4 || sishāsátuḥ rayīṇām vājeshv
árvatām iva | bhāreshu jigyúshām asi || 5 || 4 ||

48.

Tām tvā nṛimñāni bíbhrataṃ sadhástheshu mahó di-
vāḥ | cáruṃ sukṛityāyemahe || 1 || sámvyiktadhṛishñum uk-
thyām mahámahivratam mádam | śatām pūro ruruksháṇim
|| 2 || átas tvā rayīm abhí rájānam sukrato divāḥ | suparṇó
avyathír bharat || 3 || víśvasmā ít svār dṛiṣé sádhāraṇam
rajastúram | gopām ṛitáśya vír bharat || 4 || ádhā hinvāná
indriyām jyáyo mahitvām ānaṣe | abhishṭīkṛít vícarshaṇiḥ
|| 5 || 5 ||

49.

Pávasva vṛishṭīm ā sú no 'pām ūrmím divás pári | aya-

46, 4 dhāvata su-hastyah. 5 dhanam-jaya pra-yantā. gātu-
vít. — 47, 1 su-kṛityāyā. abhí a°. vṛisha-yate. 2 kṛitāni ít.
dasyu-tárhanā. 3 sahasra-sāḥ. 4 vi-dhartári. yádi. 5 sisā-
sátuḥ. — 48, 1 sadhá-stheslu. su-kṛityāyā i°. 2 sámvyikta-
dhṛishñum. mahā-mahivratam. 3 sukrato iti su-krato. su-parṇāḥ.
4 víśvasmai. rajah-túram. 5 ádhā. abhishṭī-kṛít ví-carshaṇiḥ. —
49, 1 ayakshmāḥ.

kṣhmā bṛihatīr īśaḥ || 1 || tāyā pavasva dhārayā yāyā gāva
ihāgāman | jānyāsa ūpa no grīhām || 2 || ghṛitām pavasva
dhārayā yajñēshu devavītamah | asmābhyam vṛiṣṭīm ā
pava || 3 || sá na ūrjé vy āvyāyam pavītram dhāva dhārayā |
devāsah śṛiṇāvan hí kam || 4 || pávamāno asishyadad rá-
kshānsy apajāñghanat | pratnavád rocāyan rúcaḥ || 5 || 6 ||

50.

Út te śúślmāsa īrate sīndhor ūrmér iva svanāḥ | vā-
nāsyā codayā pavīm || 1 || prasavé ta úd īrate tísro váco
makhasyúvaḥ | yád ávya éshi sánavi || 2 || ávyo vāre pári
priyām hāriṁ hinvanty ádribhiḥ | pávamānam madhuścú-
tam || 3 || ā pavasva madintama pavītram dhārayā kave |
arkāsya yónim āsadam || 4 || sá pavasva madintama góbhir
añjāno aktúbhiḥ | índav índrāya pītāye || 5 || 7 ||

51.

Ádhvāryo ádribhiḥ sūtām sómam pavītra ā śṛija | pu-
nīlīndrāya pátave || 1 || divāḥ pīyīṣham uttamām sómam
índrāya vajrīne | sunótā mádhumattamam || 2 || táva tyá
índo ándhaso devá mádhv vy āṣnate | pávamānasya ma-
rútaḥ || 3 || tvām hí soma vardháyan sūtó mádāya bhūr-
ṇaye | vṛiṣhan stotāram ūtāye || 4 || ābhy ārsha vicakshaṇa
pavītram dhārayā sūtāḥ | abhí vājam utá śṛávaḥ || 5 || 8 ||

52.

Pári dyuksháh sanádrayir bhárad vājam no ándhasā |

49, 2 ihā ā-gāman. 3 deva-vītamah. 4 ví a°. 5 asisya-
dat. apa-jāñghanat. — 50, 1 codaya. 2 pra-savé te. ávye.
3 madhu-ścútam. 4 = IX, 25, 6. 6 índo *iti*. — 51, 1 ádhva-
ryo *iti*. pavītre. punīhi í°. 2 sunóta. 3 tyé indo *iti*. devāḥ.
ví a°. 5 abhí a° vi-cakshaṇa. — 52, 1 sanát-rayiḥ.

suṁāno arsha pavitra ā || 1 || tāva pratnébhīr ādhvabhīr
 āvyo vāre pāri priyāḥ | sahāsradhāro yāt tānā || 2 || carūr
 nā yās tān īkṣayēdo nā dānam īkṣaya | vadhaīr va-
 dhasnav īkṣaya || 3 || nī śūślmam indav eśhām pūruhūta
 jānānam | yō asmān adīdesati || 4 || śatām na inda ūtibhīh
 sahāsrām vā śūślmām | pāvasva mañhayādrayiḥ || 5 || 9 ||

53.

Ūt te śūślmāso asthū rāksho bhindānto adrivaḥ | nu-
 dāsva yāḥ parispṛidhaḥ || 1 || ayā nijaghuīr ōjasā ratha-
 sangé dhāne hité | stāva ābibhyusha hṛidā || 2 || āsya vratāni
 nādhrishe pāvamānasya dūḍhya | rujā yās tvā prītanyāti
 || 3 || tān hinvanti madaeyūtām hāriṁ nadīshu vājīnam |
 indum indrāya matsarām || 4 || 10 ||

54.

Asyā pratnām ānu dyūtām śukrām duduhre ābrayaḥ |
 pāyaḥ sahasrasām ṛishim || 1 || ayām sūrya ivopadrīg ayām
 sārāṁsi dhāvati | saptā pravāta ā divam || 2 || ayām viśvāni
 tishṭhati punāno bhūvanopāri | sōmo devō nā sūryaḥ || 3 ||
 pāri no devāvītaye vājān arshasi gómataḥ | punānā indav
 indrayūḥ || 4 || 11 ||

55.

Yāvaṁ-yavaṁ no āndhasa pushtām-pushtām pāri srava |
 sōma viśva ca saūbhaga || 1 || indo yāthā tāva stāvo yāthā
 te jātām āndhasaḥ | nī barhishi priyé sadah || 2 || utā no

52, 1 pavitre. 2 sahāsrā-dhārāḥ. 3 mṣhaya indo ūti.
 vadhasno ūti vadha-sno. 4 indo ūti (5. pūru-hūta. a-dīdesati.
 5 mañhayāt-rayiḥ. -- 53, 1 asthūh. pari-spṛidhaḥ. 2 nī-jaghuīh.
 ratha-sangé. stāvai. 3 nā a-dhrishe. dūḍ-dhya. 4 mada-
 eyūtām. 54, 1 sahasra-sām. 2 sūrya-iva upa-drīk. 3 bhū-
 vanā u°. 4 naḥ devā-vītaye. indo ūti. -- 55, 2 indo ūti.

govíd aṣṣavít pávasva somándhasā | makshútamebhir áha-
bhiḥ || 3 || yó jināti ná jīyate hánti śātrum abhītya | sá
pavasva sahasrajit || 4 || 12 ||

56.

Pári sóma řítám bṛihád aṣúḥ pavítre arshati | vighnán
rákshānsi devayúḥ || 1 || yát sómo vájam árshati śatám
dhárā apasyúvaḥ | índrasya sakhyám āviśán || 2 || abhí tvā
yóshaṇo dáśa jārám ná kanyānūshata | mṛijyāse soma sā-
tāye || 3 || tvám índrāya víśhmave svādúr indo pári srava |
nṛín stotrín páhy āñhasaḥ || 4 || 13 ||

57.

Prá te dhárā asaśeáto divó ná yanti vṛishtāyaḥ | áchā
vájam sahasríṇam || 1 || abhí priyāṇi kávyā víśvā cákshāṇo
arshati | háris tuñjánā áyudhá || 2 || sá marmṛijánā áyúbhir
íbho rájeva suvratáḥ | śyenó ná váñsu shīdati || 3 || sá no
víśvā divó vásūtó pṛithivyā ádhi | punánā indav á bhara
|| 4 || 14 ||

58.

Tárat sá mandí dhāvati dhára sutásyándhasaḥ | tárat
sá mandí dhāvati || 1 || usrá veda vásūnāmi mártasya devy
ávasaḥ | tárat sá mandí dhāvati || 2 || dhvasráyoḥ purushán-
tyor á saháśrāṇi dadmahe | tárat sá mandí dhāvati || 3 || á
yáyos triñśatam tánā saháśrāṇi ca dádmahe | tárat sá mandí
dhāvati || 4 || 15 ||

55, 3 go-vít aṣṣa-vít. soma á° makshú-tamebhiḥ. 4 abhi-itya.
sahasra-jit. — 56, 1 vi-ghnán. 2 ā-viśán. 3 kanyā a°. 4 indo
iti. — 57, 1 ácha. 3 rāja-iva su-vratáḥ. śidati. 4 vásu utó
iti. indo iti. — 58, 1 sutásya á°. 2 deví. 3 puru-sántyoḥ.

59.

Pávasva gojít aṣvajít viṣvajít soma ranya-jít | prajāvad
rátnam á bhara || 1 || pávasvādbhyó ádābhyah pávasvaúsha-
dhībhyah | pávasva dhishāñābhyah || 2 || tvām soma páva-
māno viṣvāni duritā tara | kavīḥ sīda ní barhīshi || 3 || pá-
vamāna svār vido jāyamāno 'bhavo mahān | indo viṣvān
abhīd asi || 4 || 16 ||

60.

Prā gāyatrēṇa gāyata pávamānaṃ vicarshaṇim | indum
sahāsracakshasam || 1 || tām tvā sahāsracakshasam átho sa-
hāsrabharṇasam | áti vāram apāvishuḥ || 2 || áti vārān páva-
māno asishyadat kalāṣān abhī dhāvati | indrasya hárđy āvi-
śān || 3 || indrasya soma rádhase śum pavasva vicarshaṇe |
prajāvad réta á bhara || 4 || 17 ||

Dvitiyo 'nuvākaḥ.

61.

Ayá vití pári srava yás ta indo mādeshv á | avāhan
navatír náva || 1 || púraḥ sadyá itthādhiye dívodāsāya śam-
baram | ádha tyām turvāsaṃ yádum || 2 || pári ṇo áśvam
aṣvavíd gómād indo híraṇyavat | kshārā sahasrīṇīr íshaḥ
|| 3 || pávamānasya te vayām pavítram abhyundatāḥ | sakhī-
tvām á vṛiṇmahe || 4 || yé te pavítram ūrmáyo 'bhikshá-
ranti dhārayā | tébhīr naḥ soma mṛīlaya || 5 || 18 ||

sá naḥ punāná á bhara rayīm vīrávatīm íshan | íśanaḥ
soma viṣvátāḥ || 6 || etām u tyām uāsa kshípo mṛijánti sín-

59, 1 go-jít aṣva-jít viṣva-jít. ranya-jít. 2 pávasva a°. pá-
vasva ó°. 3 duḥ-itā. 4 indo *iti*. abhī *it*. — 60, 1 vi-carshaṇim.
sahāśra-cakshasam (2). 2 átho *iti* sahāśra-bharṇasam. 3 asīśya-
dat. ā-viśān. 4 vi-carshaṇe. — 61, 1 te indo *iti*. ava-āhan.
2 itthā-dhiye dívaḥ-dasāya. 3 naḥ. aṣva-vít. indo *iti*. kshāra.
4 abhī-undatāḥ. 5 abhī-kshāranti. 7 síndhu-mataram.

dhumātaram | sām ādityēbhir akhyata || 7 || sām indreṇotā
vāyūnā sūtā eti pavitra ā | sām sūryasya raṣṇībhiḥ || 8 ||
sā no bhāgāya vāyāve pūṣṇé pavaśva mādhumān | cārur
mitré vāruṇe ca || 9 || uccā te jātūm āndhaso divī śhād
bhūmy ā dade | ugrām śārma māhi śrāvaḥ || 10 || 19 ||

enā viśvāny aryā ā dyumnāni mānuṣaṇam | śiśāsanto
vanāmahe || 11 || sā na indrāya yājyave vāruṇāya marūd-
bhyah | varivovīt pāri srava || 12 || ūpo śhū jātām aptūram
gōbhir bhaṅgām pāriṣkṛitam | indum devā ayāsishuḥ || 13 ||
tām id vardhantu no gīro vatsām saṁśiṣvarīr iva | yā in-
drasya hṛidaṁsāniḥ || 14 || ārsha naḥ soma śam gāve dhu-
kshāsva pipyūshīm īsham | vārdhā samudrām ukthyām
|| 15 || 20 ||

pāvamāno ajījanad divāś citrām nā tanyatūm | jyōtir
vaiśvānarām bṛihāt || 16 || pāvamānasya te rāso mādō rā-
jam aduchumāḥ | vī vāram āvyam arshati || 17 || pāvamāna
rāsas tāva dāksho vī rājati dyumnān | jyōtir viśvam svār
driṣé || 18 || yās te mādō vāreṇyas tēnā pavaśvāndhasā | de-
vāvīr aghaṣaṁsahā || 19 || jāghnīr vṛitrām amitrīyam sāsuir
vājam divé-dive | goshā u aśvasā asi || 20 || 21 ||

sāmmiṣṭho arushō bhava sūpasthābhir nā dhenūbhiḥ | śi-
dañ chyenō nā yōnim ā || 21 || sā pavaśva yā āvithēndram
vṛitrāya hāntave | vavrivānsam mahīr apāḥ || 22 || suvirāso
vayām dhānā jāyema soma mīdhvaḥ | punānō vardha no
gīrah || 23 || tvōtasas tāvāvasā syūma vanvānta āmūrah |
sōma vratēshu jāgrīhi || 24 || apaghnān pavate mīdhō 'pa
sōmo ārvāṇah | gāchann indrasya nishkṛitām || 25 || 22 ||

61, 8 indreṇa utā. pavitre. 10 sāt bhūmih. 11 śiśasantaḥ.
12 varivah-vit. 13 ūpo iti sū. ap-tūram. pāri-kṛitam. 14 saṁ-
śiṣvarīh-iva. hṛidaṁsāniḥ. 15 ārsha naḥ. vārdha. 16 tēnā
pavaśva ā° deva-aviḥ aghaṣaṁsa-hā. 17 go-sūh. asva-siḥ. 21 sām
-miṣṭah. su-upasthābhiḥ. syenāḥ. 22 āvitha ī°. 23 su-virāsaḥ.
24 tvā-utasah tāva ā°. ā-mūrah. 25 apa-ghnān. mīdhah āpa.
niḥ-kṛitām.

mahó no rāyā á bhara pávamāna jahí mṛídhah | rá-
svendo vīrávad yáṣaḥ || 26 || ná tvā ṣatúm caná hrúto rádho
dītsantam á minan | yát punāno makhasyāse || 27 || páva-
svendo vṛishā sutāḥ kṛidhí no yaśaso jáne | víṣvā ápa dví-
sho jahí || 28 || ásyā te sakhyé vayám távendo dyumná
uttamé | sāsahyāma prítanyatāḥ || 29 || yá te bhīmāny áyu-
dhā tignāni sánti dhúrvaṇe | rákshā samasya no nidāḥ
|| 30 || ²³ ||

62.

Étē asṛigram índavas tirāḥ pavítram aśávaḥ | víṣvāny
abhí saubhagā || 1 || viglmānto duritā purú sugā tokāya vā-
jīnaḥ | tānā kṛiṇvānto árvate || 2 || kṛiṇvānto várivo gáve
'bhy ārshanti sushṭutīm | ilām asmābhyam samyátam || 3 ||
ásavy anṣúr mādāyāpsú dāksho girishṭhāḥ | syenó ná yó-
nim ásadat || 4 || ṣubhrām ándho devāvātām apsú dhūtó
mṛibhīḥ sutāḥ | svádanti gávaḥ páyobhīḥ || 5 || ²⁴ ||

ád im ásvam ná hétaró 'ṣuṣubham amṛitāya | mádhvo
rásam sadhamāde || 6 || yás te dhārā madhuśeútó 'sṛigram
inda útāye | tábhīḥ pavítram ásadah || 7 || só arshéndrāya
pitāye tiró rómāny avyāya | sídan yónā vāneshv á || 8 ||
tvām indo pári srava svádishṭho āngirobhyaḥ | varivovíd
ghṛitām páyah || 9 || ayám vícarshaṇir hitāḥ pávamānaḥ sá
cetati | bhīmaná ápyam bṛihāt || 10 || ²⁵ ||

eshá vṛishā vṛishavratāḥ pávamāno aśastihá | kárad vá-
sūni daśúshe || 11 || á pavasva sahasrīnam rayīm gómantam
asvīnam | puruścandrām purusprīham || 12 || eshá syá pári

61, 26 jahí. rāsya indo *iti*. 28 pávasva indo *iti*. kṛidhí.
29 táva indo *iti* dyumné. sāsahyāma. 30 ráksha. — 62, 2 vi-
ghnāntāḥ duḥ-iti. su-gā. 3 abhí a° su-stutīm. sam-yátam.
4 mādāya a°. giri-ṣṭhāḥ. á a°. 5 devā-vātām. 6 hétarah á°.
sadha-māde. 7 dhārāḥ madhu-śeútāḥ á° indo *iti*. á a°. 8 arsha
i°. 9 indo *iti*. varivah-vit. 10 ví-carshaṇīḥ. 11 vṛishā
-vratāḥ. aśasti-hā. 12 puru-candrām puru-sprīham.

shicyate marmriḃyāmāna āyúbhiḥ | urugāyāḥ kavīkratuḥ
 || 13 || saḥāsrotiḥ śatāmagho vimāno rājasah kavīḥ | indrāya
 pavate mādah || 14 || girā jāta ihā stutā indur indrāya dhi-
 yate | vīr yonā vasatāv iva || 15 || 26 ||

pāvamānaḥ suto nṛbhiḥ sōmo vājam ivāsarāt | camūshu
 śākmanāsādam || 16 || tāṃ triprishthé trivandhuré rāthe yuñ-
 janti yātave | rīshīṇām saptā dhītībhiḥ || 17 || tāṃ sotāro
 dhanasprītam āśūṃ vājāya yātave | hūriṃ hinota vājnam
 || 18 || āviśān kalāṣam suto viśvā ārsham abhī śrīyaḥ | śūro
 nā gōshu tishṭhati || 19 || ā ta. indo mādāya kām pāyo du-
 hanty āyāvaḥ | devā devébhyo mādhu || 20 || 27 ||

ā naḥ sōmam pavitra ā srijātā mādhumattamam | de-
 vébhyo devaśrúttamam || 21 || eté sōmā aśīkshata grīṇanāḥ
 śrāvase mahé | madīntamasya dhārāya || 22 || abhī gāvyaṇi
 vītāye nṛimṇā punāno arshasi | sanādvajāḥ pāri srava || 23 ||
 utā no gōmatīr īsho viśvā arsha parishṭūbhaḥ | grīṇāno ja-
 mādagninā || 24 || pāvasva vācō agriyāḥ sōma citrābhīr ūti-
 bhiḥ | abhī viśvāni kāvyā || 25 || 28 ||

tvām samudriyā apó 'griyó vāca irāyan | pāvasva viṣ-
 vamejaya || 26 || túbhyemā bhūvanā kave mahimné soma
 tasthire | túbhyam arshanti síndhavaḥ || 27 || prā te divó nā
 vṛishṭāyo dhārā yanty asaścātah | abhī śukrām upastīram
 || 28 || indrāyéndum punītanogrām dākshāya sādhanam | īṣa-
 nām vītīrāhasam || 29 || pāvamāna rītāḥ kavīḥ sōmah pa-
 vitram āsadat | dādhat stotrē suvīryam || 30 || 29 ||

62, 13 siccyate. uru-gāyāḥ kavī-kratuḥ. 14 saḥāsra-utiḥ satā
 -maghaḥ vi-mānah. 16 vājam-iva a°. śākmana ā-sādam. 17 tri-
 -prishthé tri-vandhuré. 18 dhana-sprītam. 19 ā-viśān. 20 te
 indo iti. devāḥ. 21 pavitre. srijāta. devaśrūt-tamam. 23 sanāt
 -vājah. 24 pari-stūbhaḥ. jamāt-agnina. 26 viśvam-ejaya.
 27 túbhya imā. 28 dhārāḥ. upa-stīram. 29 indrāya ī° puni-
 tana u°. vītī-rāhasam. 30 ā a°. su-vīryam.

63.

Ā pavasva sahasrīṇaṃ rayīm soma suvīryam | asmé śrá-
vānsi dhārāya || 1 || śīlam ūrjam ca pinvasa indrāya matsa-
rīntamaḥ | canūshv ā ní shīdasi || 2 || sutā indrāya vīshṇave
sōmaḥ kalāṣe aksharat | mādhumāñ astu vāyāve || 3 || eté
asṛigram āśāvó 'ti hvārānsi babhrávaḥ | sōmā rītāsya dhā-
rayā || 4 || indraṃ vārdhanto aptúraḥ kṛiṇvānto vīṣvam
āryam | apaghmānto ārāvṇaḥ || 5 || ³⁰ ||

sutā ānu svām ā rájo 'bhy ārshanti babhrávaḥ | indraṃ
gāchanta indavaḥ || 6 || ayā pavasva dhārāyā yāyā sūryam
ārocayaḥ | hinvánó mánushīr apāḥ || 7 || áyukta sūra étaṣam
pávamāno manāv ādhi | antárikshēṇa yátave || 8 || utá tyā
haríto dáśa sūro ayukta yátave | indur indra ít bruván
|| 9 || páritó vāyāve sutāṃ gíṛa indrāya matsarām | ávyo vá-
reshu síñcata || 10 || ³¹ ||

pávamāna vidá rayīm asmābhyam soma dushtāram | yó
duṇāṣo vanushtatā || 11 || abhy ārsha sahasrīṇaṃ rayīm gó-
mantam aśvīnam | abhí vājam utá śrávaḥ || 12 || sómo devó
ná sūryó 'dribhiḥ pavate sutāḥ | dādhanāḥ kalāṣe rāsam
|| 13 || eté dhāmāny ārya śukrá rītāsya dhārāyā | vājam gó-
mantam aksharan || 14 || sutā indrāya vajrīṇe sōmāso dá-
dhyāṣiraḥ | pavītram áty aksharan || 15 || ³² ||

prá soma mādhumattamo rāyē arsha pavitra ā | mádo
yó devavítamaḥ || 16 || tām i mṛijanty āyāvo hárīm nadīshu
vajīnam | indum indraya matsarām || 17 || ā pavasva híran-
yavad ásvavat soma virāvat | vājam gómantam ā bhara
|| 18 || pári vāje ná vajayūm ávyo váreshu síñcata | indrāya

63, 1 su-vīryam asmé *iti*. 2 pinvasa. sīdasi. 4 āśāvāḥ
āti. 5 ap-túraḥ. apa-ghmāntaḥ. 6 abhí a°. 9 tyāḥ. 10 pári
i°. 11 vidāḥ. dustāram. duḥ-nāṣaḥ. 12 abhí a°. 13 sūryaḥ
ā°. 15 dādhi-āṣiraḥ. 16 pavitre. deva-vitamaḥ. 17 im *iti*.
18 āśva-vat.

mádhumattamam || 19 || kavín mṛijanti mārjyaṃ dhibhír
vīprā avasyāvaḥ | vṛisha kánikrad arshati || 20 || 31 ||

vṛishāṇam dhibhír aptúram sómam řitasya dhāraya |
matí vīprāḥ sām asvaran || 21 || pávasva devāyushāg índram
gachatu te mādah | vayúm á roha dhármaṇā || 22 || pávamāna
ní toṣase rayín soma řravāyyam | priyāḥ samudrām á viṣa
|| 23 || apaghnán pavase mṛídhaḥ kratuvít soma matsaráḥ |
nudásvádevayum jánam || 24 || pávamānā asṛikshata sómāḥ
śukrása índavaḥ | abhí víśvāni kāvya || 25 || 32 ||

pávamānāsa āśvāḥ śubhrā asṛigram índavaḥ | ghmánto
víśvā āpa dvíshaḥ || 26 || pávamāna divās páry antárikshad
asṛikshata | pṛithivyā ádhi sánavi || 27 || punānāḥ soma dhā-
rayéndo víśvā āpa sṛídhaḥ | jahí rákshānsi sukrato || 28 ||
apaghnán soma raksháso 'bhy ārsha kánikradat | dyumán-
tam śúshnam uttamám || 29 || asmé vásūni dhāraya sóma
divyāni párthiva | índo víśvāni várya || 30 || 33 ||

61.

Vṛisha soma dyumán asi vṛisha deva vṛishavrataḥ | vṛi-
shā dhármāni dadhishe || 1 || vṛishṇas te vṛishṇyam śávo
vṛishā vānam vṛishā mādah | satyám vṛishan vṛishéd asi
|| 2 || áśvo ná cakrado vṛishā sām gá indo sām árvataḥ | ví
no rāyé dúro vṛidhi || 3 || áśṛikshata prá vājīno gavyā só-
māso asvayā | śukráso vírayāśvāḥ || 4 || śumblhūmānā řitā-
yúbhir mṛijyāmānā gābhastyoḥ | pávante vāre avyāye
|| 5 || 34 ||

té víśvā dāśúshe vásu sómā divyāni párthiva | pávan-
tām antárikshyā || 6 || pávamānasya víśvavit prá te sárga

63, 21 ap-túram. 22 deva a°. 24 apa-ghmán (29). kratu
-vít. nudásva á°. 27 pávamānāḥ. 28 dhāravyā indo *iti*. sukrato
iti su-krato. 29 abhí a°. 30 asmé *iti*. indo *iti*. 64, 1 vṛisha
-vrataḥ. 2 vṛishā *it*. 3 indo *iti*. 4 víra-ya a°. 5 řitayú
-bhíh mṛijyāmānāḥ. 6 sómāḥ. á a°. 7 víśva-vít.

asṛikshata | sūryasyeva ná raṣmāyaḥ || 7 || ketúm kṛiṇvān
divás pári víśvā rūpābhy ārshasi | samudráḥ soma pinvase
|| 8 || hinvánó vācam ishyasi pávamāna vídharmaṇi | ákrān
devó ná sūryaḥ || 9 || índuḥ pavishṭa cétanaḥ priyāḥ kavī-
nām matí | sṛijád āśvaṃ rathír iva || 10 || 37 ||

ūrmír yás te pavitra á devāvīḥ paryáksharat | sídann
ṛitásya yónim á || 11 || sá no arsha pavitra á mádo yó de-
vavítamaḥ | índav índrāya ṛitāye || 12 || ishé pavasva dhā-
rayā mṛijyāmāno manishībhiḥ | indo rucābhí gá ihi || 13 ||
punāno váriyas kṛidhy úrjaṃ jánāya girvaṇaḥ | háre sṛi-
jáná āśíram || 14 || punāno devávītaya índrasya yāhi nishkṛi-
tām | dyutāno vājībhir yatāḥ || 15 || 38 ||

prá hinvánāsa índavo 'chā samudráṃ āśávaḥ | dhiyá
jūtá asṛikshata || 16 || marmṛijānāsa āyávo vṛíthā samudráṃ
índavaḥ | ágmam ṛitásya yónim á || 17 || pári no yāhy asma-
yúr víśvā vásūny ójasā | páhí naḥ śárma vīrávat || 18 || mí-
māti váhnir étaṣaḥ padám yujāná ṛíkvabhiḥ | prá yát sam-
udrá áhitaḥ || 19 || á yád yónim hiraṇyāyam āśúr ṛitásya
sídati | jáhāty ápracetasah || 20 || 39 ||

abhí vená anūshatékshanti prácetasah | májjanty ávi-
cetasah || 21 || índrāyendo marútvate pávasva mádhumatta-
maḥ | ṛitásya yónim āsádam || 22 || tám tvā víprā vacoví-
daḥ páriśh kṛiṇvanti vedhásah | sám tvā mṛijanty āyávaḥ
|| 23 || rásam te mitró aryamá píbanti várunaḥ kave | páva-
mānasya marútaḥ || 24 || tvám soma vipaścítam punāno vā-
cam ishyasi | indo sahásrabharṇasam || 25 || 40 ||

utó sahásrabharṇasam vācam soma makhasyúvam | pu-

64, 7 sūryasya-iva. 8 rūpā abhí a°. 9 ví-dharmaṇi.
11 pavítre (12). deva-avīḥ pari-áksharat. 12 deva-vítamaḥ indo
iti. 13 indo iti rucā a°. 14 ā-śíram. 15 devá-vítaye. nih
-kritám. 16 índavaḥ ácha. 18 naḥ. 19 samudré á-hitah.
20 ápra-cetasah. 21 anūshata í° prá-cetasah. ávi-cetasah. 22 ín-
drāya indo iti. ā-sádam. 23 víprāḥ vacaḥ-vídaḥ pári. 25 vipaḥ
-cítam. indo iti sahásra-bharṇasam (26). 26 utó iti.

nānā indav ā bhara || 26 || punānā indav eshām pūruhūta
jānānām | priyāḥ samudrām ā viṣa || 27 || dāvidyutatyā rucā
parishtëbhantya kṛipā | somāḥ sukrā gāvāṣirah || 28 || hin-
vānō hetṛibhir yatā ā vājam vājy ākramit | sīdanto vanūsho
yathā || 29 || ṛidhāk soma svastāye samjagmānō divāḥ ka-
vīḥ | pāvasva sūryo dṛiṣe || 30 || 41 ||

Prathamō 'dhyāyaḥ.

65.

Hinvānti sūram ūsrayaḥ svāsāro jānāyas pātim | ma-
hām indum mahīyūvaḥ || 1 || pāvamāna rucā-rucā devō de-
vėbhyas pāri | viṣva vāsūny ā viṣa || 2 || ā pavamāna sushtu-
tīm vṛiṣṭīm devėbhyo dūvaḥ | ishē pavasva samyātām
|| 3 || vṛiṣhā hy āsi bhānūnā dyumāntam tvā havāmahe | pā-
vamāna svādhyāḥ || 4 || ā pavasva suvīryam mādamānaḥ
svāyudha | ihō shv indav ā gahi || 5 || 1 ||

yād adbhīḥ parishicyāse mṛijyāmāno gābhastyoḥ | drūṇā
sadhāsthām aṣnushe || 6 || prā sōmāya vyaṣvavāt pāvamā-
nāya gāyata | mahē sahāsracakshase || 7 || yāsya vārṇam
madhuścūtām hāriṁ hinvānty ādribhiḥ | indum indrāya pī-
tāye || 8 || tāsyā te vājīno vayām viṣvā dhānāni jigyūshaḥ |
sakhitvām ā vṛiṇīmahe || 9 || vṛiṣhā pavasva dhārayā ma-
rūtivate ca matsarāḥ | viṣvā dādadhāna ōjasā || 10 || 2 ||

tām tvā dhartāram oṇyōḥ pāvamāna swardṛiṣam | hinvē
vājeshu vājīnam || 11 || ayā cittō vipānāyā hāriḥ pavasva
dhārayā | yūjam vājeshu codaya || 12 || ā na indo mahīm
isham pāvasva viṣvādarṣataḥ | asmābhiyam soma gātuvīt

64, 26 indo *iti* (27). 27 pūru-huta. 28 pari-stōbhantya. sukrāḥ
gō-āṣirah. 29 vājī a°. 30 sam-jagmānāḥ. — 65, 3 su-stutīm. sam-
yātām. 4 hi. su-ādhyāḥ. 5 su-vīryam. su-āyudha ihō *iti* sū indo
iti. 6 pari-sicyāse. sadhā-stham. 7 sahāśra-cakshase. 8 madhu-
ścūtām. 11 svah-dṛiṣam. 12 vipā a°. 13 indo *iti*. viṣvā-
darṣataḥ. gātu-vīt.

॥ 13 ॥ á kalāṣā anūshatēdo dhārābhir ójasā | éndrasya pī-
tāye viṣa ॥ 14 ॥ yāsya te mādyaṃ rāsaṃ tivrāṃ duhānty
ádrībhiḥ | sá pavasvābbimātihá ॥ 15 ॥ ३ ॥

rāja medhābhir iyate pávamāno manāv ádhi | antári-
kṣheṇa yátave ॥ 16 ॥ á na indo ṣatagvínāṃ gávāṃ pōshaṃ
svāśvyam | váhā bhágattim ūtāye ॥ 17 ॥ á naḥ soma sáho
júvo rūpāṃ ná várease bhara | sushvāṇó devávītaye ॥ 18 ॥
árshā soma dyumáttamo 'bhí dróṇāni róruvat | sídañ chyenó
ná yónim á ॥ 19 ॥ apsá índrāya vāyāve váruṇāya marúd-
bhyah | sómo arshati víshṇave ॥ 20 ॥ ४ ॥

íshaṃ tokāya no dádhad asmābhyam soma viṣvátah | á
pavasva sahasrínāṃ ॥ 21 ॥ yé sómāsaḥ parāvāti yé arvāvāti
sunviré | yé vādāḥ śaryañāvati ॥ 22 ॥ yá ājīkēshu kṛtvasu
yé mādhye pastyānām | yé vā jāneshu pañcāsu ॥ 23 ॥ té no
vṛiṣṭīm divás pári pávantām á suvīryam | suvánā devāsa
índavaḥ ॥ 24 ॥ pávate haryató hárir grīṇāno jamádagninā |
hinvāno gór ádhi tvací ॥ 25 ॥ ५ ॥

prá ṣukráso vayojúvo hinvānāso ná sáptayah | śrīnānā
apsú mṛiñjata ॥ 26 ॥ táṃ tvā sutéshv ābhúvo hinviré devá-
tātaye | sá pavasvānāyā rucā ॥ 27 ॥ á te dáksham mayo-
bhúvam váhniṃ adyá vṛiñīmahe | pāntam á purusprīham
॥ 28 ॥ á mandrām á váreṇyam á vípram á manīśhīṇam |
pāntam á purusprīham ॥ 29 ॥ á rayīm á sucetúnām á su-
krato tanúshv á | pāntam á purusprīham ॥ 30 ॥ ६ ॥

66.

Pavasva viṣvacarshaṇe 'bhí víśvāni kávyā | sákhā sá-

65, 14 anūshata indo *iti*. á í°. 15 pavasva abhimāti-hā.
17 indo *iti* ṣata-gvínām. su-śśvyam váha. 18 susvánāḥ devá-
-vītaye. 19 ársha. syenāḥ. 22 yé — sunviré VIII, 93, 6. vā
a°. 23 yé. 24 su-vīryam suvánāḥ. 25 jamát-agninā.
26 vayah-júvah. 27 ā-bhúvah. pavasva a°. 28 mayah-bhúvam.
adyá. puru-sprīham. 30 su-cetúnām. sukrato *iti* su-krato. —
66, 1 viṣva-carshaṇe.

khibhya idyah || 1 || tábhyām viśvasya rājasi yé pavamāna
dhāmanī | pratīci soma tasthātuḥ || 2 || pári dhāmāni yāni
te tvām somāsi viśvātaḥ | pávamāna ritūbhiḥ kave || 3 || pá-
vasva janáyann ishó 'bhí viśvāni vāryā | sáklā sákhibhya
ūtāye || 4 || táva śukráso arcāyo divás prishthé ví tanvate |
pavítram soma dhāmabhiḥ || 5 || 7 ||

tāvemé saptá sīndhavaḥ praśisham soma sisrate | tí-
bhyam dhāvanti dhenávaḥ || 6 || prá soma yāhi dhārayā sutá
índrāya matsaráḥ | dádhdāno ákshiti śrávaḥ || 7 || sām u tvā
dhībhir asvaran hinvatīḥ saptá jāmāyaḥ | vípram ājā vivás-
vataḥ || 8 || mrijānti tvā sām agrúvó 'vye jīrāv ádhi shvāni |
rebhó yád ajyāse vāne || 9 || pávamānasya te kave vājín
sārgā asṛikshata | árvanto ná śravasyávaḥ || 10 || s ||

áchā kōṣam madhuścútam áśrigraṃ vāre avyāye | ávā-
vaśanta dhítāyaḥ || 11 || áchā samudráṃ índavó 'stam gāvo
ná dhenávaḥ | ágmān ritāsya yónim á || 12 || prá na indo
mahé ráṇa ápo arshanti sīndhavaḥ | yád góbhīr vāsaiś-
yāse || 13 || ása te sakhyé vayám íyakshantas tvótayaḥ |
índo sakhitvām uśmasi || 14 || á pavasva gávishṭaye mahé
soma nṛicákshase | éndrasya jathāre viṣa || 15 || s ||

mahāñ asi soma jyéshṭha ugrāṇām inda ójishṭhaḥ |
yúdhvā sáñ cháśvaj jigetha || 16 || yá ugrébhyaḥ cid ójīyāñ
chúrebhyaḥ cie chúratarāḥ | bhūridābhyaḥ cin máñhiyāñ
|| 17 || tvām soma sūra éshas tokāsya sātā tanúnām | vṛiñi-
māhe sakhyāya vṛiñimāhe yújyāya || 18 || ágna áyūñshi pa-
vasa á suvórjam ísham ca naḥ | āré bādhasva duchúnām

66, 2 yé *iti*. dhāmanī *iti* pratīci *iti*. 3 soma asi. páva-
māna. 6 táva imé. pra-śisham. 9 agrúvaḥ á°. svāni.
11 ácha (12). madhu-ścútam. 12 índavaḥ á°. 13 naḥ indo *iti*.
ráṇe. 14 tvā-ūtayaḥ indo *iti*. 15 gó-ishtaye. nṛi-cákshase
á í°. 16 indo *iti*. śasvat. 17 śūrebhyaḥ cit s° bhūri-dābhyaḥ
cit. 18 á íshaḥ. 19 ágne. pavase. suva ú°.

|| 19 || agnir īśhiḥ pāvamānaḥ pāñcajanyaḥ puróhitaḥ | tám
īmahe mahāgayām || 20 ||¹⁰ ||

ágne pávasva svápā asmé várcaḥ suvīryam | dádhat ra-
yīm máyi pósham || 21 || pávamāno áti srídho 'bhy ārshati
sushṭutīm | sūro ná viśvādarśataḥ || 22 || sá marmṛijānā āyú-
bhiḥ práyasvān práyase hitāḥ | índur átyo vicakshaṇāḥ
|| 23 || pávamāna rítam bṛihác chukráṁ jyótir ajījanat |
kṛiṣṇā támāñsi jáñghanat || 24 || pávamānasya jáñghnato
háreṣ candrá asṛikshata | jirā ajiráśocishaḥ || 25 ||¹¹ ||

pávamāno rathítamaḥ śubhrébhiḥ śubhrāśastamaḥ | há-
riścandro marúdganaḥ || 26 || pávamāno vy āśnavad rasmi-
bhir vājasátamaḥ | dádhat stotrē suvīryam || 27 || prá suvāná
índur akshāḥ pavítram áty avyáyam | punāná índur índram
á || 28 || eshá sómo ádhi tvací gávām kṛīaty ádribhiḥ | ín-
dram mādāya jóhuvat || 29 || yásya te dyumnávat páyaḥ
pávamānābhṛitam divāḥ | téna no mṛīḷa jivāse || 30 ||¹² ||

67.

Tvám somāsi dhārayúr mandrá ójishṭho adhvaré | pá-
vasva mañhayádrayih || 1 || tvám sutó nṛimādanó dadhanvān
matsaríntamaḥ | índrāya sūrír ándhasā || 2 || tvám sushvānó
ádribhir abhy ārsha kánikradat | dyumántam śúshmam utta-
mám || 3 || índur hinvānó arshati tiró várāpy avyáya | hárir
vājam acikradat || 4 || indo vy ávyam arshasi ví śrāvāñsi ví
saúbhagā | ví vājān soma gómataḥ || 5 ||¹³ ||

á na indo śatagvínam rayīm gómantam aśvínam | bhārā
soma sahasrínam || 6 || pávamānāsa índavas tirāḥ pavítram

66, 20 purāh-hitah. mahā-gayām. 21 su-ápāḥ asmé iti. su-
vīryam. 22 abhi a° su-stutim. viśvā-darśataḥ. 23 vi-cakshaṇāḥ.
24 bṛihāt ś°. 25 ajirá-śocishaḥ. 26 rathī-tamaḥ. śubhrāśas-
-tamaḥ hāri-candraḥ marút-ganaḥ. 27 ví a°. vāja-sātamaḥ. su-
vīryam. 28 akshār iti. 30 pávamāna ā-bhṛitam. — 67, 1 soma
asi. mañhayāt-rayih. 2 nṛi-mādanah. 3 susvānāḥ. abhi a°.
5 indo iti ví. 6 indo iti śata-gvínam. bhāra.

āśavaḥ | indraṃ yāmebhir āśata || 7 || kakuhāḥ somyó rāsa
indur indrāya pūrvyāḥ | āyūḥ pavata āyāve || 8 || hinvánti
sūram úsrayaḥ pávamānam madhuścútam | abhí girá sám
asvaran || 9 || avitá no ajáśvaḥ pūshá yāmani-yāmani | á
bhakshat kanyāsu naḥ || 10 || 14 ||

ayám sómaḥ kapardīne ghṛitám ná pavate mádhu | á
bhakshat kanyāsu naḥ || 11 || ayám ta āghṛiṇe suto ghṛi-
tám ná pavate śuci | á bhakshat kanyāsu naḥ || 12 || vācó
jantūḥ kavīnām pávasva soma dhárāyā | devéshu ratnadhá
asi || 13 || á kalāśeshu dhāvati śyenó várma ví gāhate | abhí
dróṇā kánikradat || 14 || pári prá soma te rásó 'sarji kalāśe
sutāḥ | śyenó ná taktó arshati || 15 || 15 ||

pávasva soma mandāyanu indrāya mádhumattamaḥ || 16 ||
ásrigran devávitaye vājayánto ráthā iva || 17 || té sutáso
madántamaḥ śukrá vāyúm asṛikshata || 18 || grāvṇā tunnó
abhiśtutaḥ pavítram soma gachasi | dádhat stotré suvír-
yam || 19 || eshá tunnó abhiśtutaḥ pavítram áti gāhate |
rakshohá váram avyáyam || 20 || 16 ||

yád ánti yác ca dūraké bhayám vindáti mām ihá | pá-
vamāna ví táj jahi || 21 || pávamānaḥ só adyá naḥ pavítreṇa
vícارشانيḥ | yáḥ potá sá punātu naḥ || 22 || yát te paví-
tram arcíshy ágne vítatam antár á | bráhma téna puníhi
naḥ || 23 || yát te pavítram arcívád ágne téna puníhi naḥ |
brahmasavañiḥ puníhi naḥ || 24 || ubhábhyaṃ deva savítāḥ
pavítreṇa savéna ca | mām puníhi viśvátāḥ || 25 || 17 ||

tribhíḥ tvám deva savítar várshishṭhāñiḥ soma dháma-
bhiḥ | ágne dáksaiḥ puníhi naḥ || 26 || punātu mām deva-

67, 8 pavate. 9 madhu-ścútam. 10 ajá-śvaḥ. 12 te.
13 ratna-dhāḥ. 15 rásāḥ á. 17 devá-vitaye. 18 śukráñi.
19 abhi-stutaḥ (20). su-víryam. 20 rakshah-hā. 21 yát. tát.
22 ví-carshaniḥ. 23 ví-tatam. 24 brahma-savañiḥ. 25 savítar
iti. 26 tri-bhíḥ tvám. 27 deva-janāñi.

janāḥ punāntu vāsavo dhiyā | viśve devāḥ punītā mā jāta-
vedah punihī mā || 27 || prā pyāyasva prā syandasva sōma
viśvebhir anśūbhiḥ | devébhya uttamam havih || 28 || ūpa
priyam pānīpnatam yūvānam āhutivṛdham | āganma bī-
bhrato nāmaḥ || 29 || alāyyasya paraśūr nanāṣa tām ā pa-
vasva deva soma | ākhūm cid evā deva soma || 30 || yāḥ
pāvamānīr adhyēty ṛṣhibhiḥ sām̐bhṛitam rāsam | sārvaṃ
sā pūtām aṣṇāti svaditām mātariṣvanā || 31 || pāvamānīr yō
adhyēty ṛṣhibhiḥ sām̐bhṛitam rāsam | tasmai sārvasvatī duhe
kṣhīrām sarpīr mādhdakām || 32 || 18 ||

Tṛtīyo 'nuvākah.

68.

Prā devām āchā mādhumanta īndavō 'sishyadanta gāva
ā nā dhenavaḥ | barhishādo vacanāvanta ūdhabhiḥ parisrū-
tam usriyā nirṇijam dhire || 1 || sā rōruvad abhī pūrvā aci-
kradad upārūhaḥ ṣṛathāyan svādate hāriḥ | tirāḥ pavītram
pariyān urū jrāyo nī śāryāṇi dadhate devā ā vāram || 2 ||
vī yō mamē yamyā samyati mādah sākamvṛdhā pāyasā
pinvad ākshitā | mahī apāré rājasī vivēvidad abhivṛjānam
ākshitam pāja ā dade || 3 || sā mātārā vicāran vājāyanam
apāḥ prā mēdhirah svadhāyā pinvate padām | anśūr yā-
vena pipise yatō nṛibhiḥ sām̐ jām̐bhir nāsate rākshate śi-
rah || 4 || sām̐ dākshēṇa mānasā jāyate kavīr ṛitāsya gūrbho
nīhito yamā parāḥ | yūnā ha sātā prathamam vī jajñatur
gūhā hitam jānima nēmam ūdyatam || 5 || 19 ||

mandrāsya rūpam vividur manishīṇaḥ syenō yād āndho
ābharat parāvataḥ | tām marjayanta suvṛdham nadīshv ān

67, 27 jāta-vedah. 29 āhuti-vṛdham. 31 adhi-ēti (32). sām̐-
bhṛitam (32). 32 mādhu u°. — 68, 1 ācha. īndavaḥ āsisyadanta.
barhi-sūdah. pari-srūtam usriyah nīh-nijam. 2 upa-ārūhaḥ. pari-
-yān. 3 samyati iti sam-yati. sākam-vṛdhā. mahī iti apāré iti
rājasī iti vi-vēdidat abhi-vṛjān. 4 vi-cāran. 5 nī-hitaḥ. ūt-yatam.
6 su-vṛdham. ā.

uṣántam aṁśúm pariyántam ṛigmíyam || 6 || tvám mṛijanti
 dáṣa yóshaṇaḥ sutám sóma ṛishibhir matibhir dhítibhir hi-
 tám | ávyo várebhir utá deváhūtibhir nṛibhir yató vājam á
 darshi sātāye || 7 || pariprayántam vayyam sushamsádam só-
 mam manishá abhy ānūshata stúbhaḥ | yó dhārayā mādhu-
 māñ ūrmīnā divá iyarti vācam rayishál ámartyaḥ || 8 || ayam
 divá iyarti víśvam á rájaḥ sómaḥ punānāḥ kalāśeshu si-
 dati | adbhír góbbhir mṛijyate ádribhiḥ sutáḥ punāná índur
 várivo vidat priyám || 9 || evá naḥ soma parishicyámāno
 váyo dádhaḥ citrátamam pavaśva | adveshé dyāvāprithiví
 huvema dévā dhattá rayím asmé suvīram || 10 || 20 ||

69.

Íshur ná dhánvan práti dhīyate matír vatsó ná nātúr
 úpa sarjy údhani | urúdhāreva dube ágra āyaty áśya vra-
 téshv ápi sóma ishyate || 1 || úpo matih prīcyáte siecyáte
 mādhu mandrájanī codate antár āsāni | pávamānaḥ samta-
 nīḥ praghnatām iva mādhumān drapsāḥ pári vāram arshati
 || 2 || ávye vadhūyūḥ pavate pári tvací śrathnité naptír ádi-
 ter ṛitām yaté | hárir akrān yajatāḥ samyató mádo nṛimṇā
 śísāno mahishó ná śobhate || 3 || ukshá mimāti práti yanti
 dhenávo devásya devír úpa yanti nishkrítām | áty akramíd
 árjunam vāram avyáyam átkam ná níktām pári sómo avy-
 ata || 4 || ámríktena rúṣatā vāsasā hárir ámartyo nirñijānāḥ
 pári vyata | divás prishthám barháṇā nirñije kṛitopastára-
 nam camvòr nabhasmáyam || 5 || 21 ||

sūryasyeva raśmáyo drāvayitnāvo matsarāsah prasúpaḥ
 sākām írate | tántum tatám pári sárgāsa āśávo néndrād

68, 6 pari-yántam. 7 sóma. deváhūti-bhih. 8 pari-prayántam.
 su-samsádam. abhi a°. 10 evá. pari-sicyámānaḥ. dádhat. ad-
 veshé *iti* dyāvāprithiví. dévāḥ. asmé *iti* su-vīram. — 69, 1 urúdhārā
 -iva. ágre ā-yatí. 2 úpo *iti*. mandra-ájani. sam-taniḥ praghnatām
 -iva. 3 sam-yatāḥ. 4 niḥ-kṛítām. 5 niḥ-nijānāḥ. niḥ-níje
 kṛita upa-stāraṇam. 6 sūryasya-iva. dravayitnávaḥ. pra-súpaḥ. ná í°.

ṛité pavate dhāma kīm canā || 6 || sīndhor iva pravaṇé
nimná āśāvo vṛishacyutā mādāso gātūm āṣata | śām no ni-
veśé dvipāde cātushpade 'smé vājāḥ soma tishṭhantu kṛish-
tāyaḥ || 7 || ā naḥ pavasva vāsumad dhīraṇyavad āśvāvad
gōmad yāvat suvīryam | yūyām hī soma pitāro māma
sthāna divo mūrdhānaḥ prāsthitaḥ vayaskṛitāḥ || 8 || eté só-
māḥ pāvamānāsa indraṃ rāthā iva prā yayuḥ sātīm ācha |
sutāḥ pavītram āti yanty āvyam hitvī vavṛim harīto vṛish-
tīm ācha || 9 || indav indrāya bṛihaté pavasva sumṛīḷikó
anavadyó riśádāḥ | bhārā candrāṇi grīṇaté vāsūni devaír
dyāvāprithivī prāvataṃ naḥ || 10 || ²² ||

70.

Trīr asmai saptā dhenāvo duduhre satyām āśram pūr-
vyé vyōmani | catvāry anyā bhūvanāni nirñje cārūṇi cakre
yād ṛitair āvardhata || 1 || sá bhīkshamāṇo amṛitasya cāruṇa
ubhé dyāvā kāvyenā ví śaśrathe | téjishṭhā apó mānhānā
pāri vyata yādī devāsya śrávasā sádo vidúḥ || 2 || té asya
santu ketávó 'mṛityavó 'dābhyāso janúshī ubhé ānu | yé-
bhir nṛimná ca devyā ca punatá ād id rájānam manānā
agṛibhṇata || 3 || sá mṛijyāmāno daśábhiḥ sukārmabhiḥ prā
madhyamāsu mātṛīshu pramé sácā | vratāni pānó amṛitasva
cāruṇa ubhé nṛicákshā ānu paśyate víṣau || 4 || sá marmṛi-
jāná indriyāya dhāyasa óbhé antá ródasī harshate hitāḥ |
vṛishā śúshmeṇa bādhate ví durmatír ādédiṣānaḥ śarya-
héva śurúdhah || 5 || ²³ ||

sá mātārā ná dādṛiṣāna usriyo nānadad eti marútām

69, 7 nimné. vṛisha-cyutāḥ. ni-veśé dvi-pāde cātuh-pade asmé
iti. 8 hīraṇya-vat āśva-vat. su-vīryam. prā-sthitāḥ vayah-kṛitāḥ.
10 indo iti. su-mṛīḷikāḥ. bhāra. devaír etc. 31, 8. — 70, 1 ā-śram.
ví-omani. nih-nīje. 2 ubhé iti. kāvyena. yādi. 3 ketāvaḥ
āmṛityavaḥ á° janúshī iti ubhé iti. punaté. 4 sukārma-bhiḥ (8).
pra-mé. ubhé iti nṛi-cákshāḥ. 5 dhāyase ā ubhé iti antár iti
ródasi iti. duḥ-matīḥ ā-dédiṣānaḥ śaryahā-iva.

iva svanāḥ | jānān ṛitām prathamām yāt svārṇaram prā-
 śastaye kām avṛiṇīta sukrātuḥ || 6 || ruvāti bhīmó vṛisha-
 bhās tavishyāyā śṛiṅge śiśāno hāriṇī vicakṣhaṇāḥ | á yó-
 niṃ sómaḥ sukṛitam ní shīdati gavyāyī tvág bhavati nirṇig
 avyāyī || 7 || śúciḥ punānās tanvām arepāsam ávye hárir ny
 ādhāvishta sánavi | júshto mitráya váruṇāya vāyāve tri-
 dhātu mādhu kriyate sukármabhiḥ || 8 || pávasva soma de-
 vāvītaye vṛishéndrasya hárđi somadhānam ā viṣa | purá no
 bādhād duritāti pāraya kshetravid dhí dīṣa āhā vipriehaté
 || 9 || hitó ná sáptir abhí vājam arshéndrasyendo jaṭhāram
 ā pavasva | nāvā ná síndhum áti parshi vidvān chūro ná
 yúdhyan āva no nidá spaḥ || 10 || 24 ||

71.

Á dákshinā sriyyate śushmy āsādam véti druhó rakshá-
 saḥ pāti jāgrivih | hárir opaśam kṛiṇute nábhas páya upa-
 stīre camvòr bráhma nirñije || 1 || prā kṛishṭihéva śūshā eti
 róruvad asuryam vārṇam ní riṇīte asya tám | jáhāti vavrim
 pitúr eti nishkṛitam upaprútam kṛiṇute nirñijam tánā || 2 ||
 ádribhiḥ sutāḥ pavate gābhastyor vṛishāyāte nábhasā vé-
 pate matí | sá modate násate sādgate girá nenikté apsú yá-
 jate pārimāṇi || 3 || pári dyukshām sáhasaḥ parvatāvṛidham
 mādhuvaḥ siñcanti harmyāsyā sakshānim | á yásmin gāvaḥ
 subutāda údhani mūrdhān chrīṇānty agriyām vārīmabhiḥ
 || 4 || sám ī rátham ná bhurījor aleshata dāṣa svāsāro ádi-
 ter upástha ā | jīgād úpa jrayati gór apīcyām padām yád
 asya matúthā ájijanan || 5 || 25 ||

70, 6 svāh-naram prā-śastaye. su-krātuḥ. 7 śṛiṅge *iti*. hāriṇī
iti vi-cakṣhaṇāḥ. sú-kṛitam. śidati. niḥ-nik. 8 ní a°. tri-dhātu.
 9 devā-vītaye vṛishā i°. soma-dhānam. duh-itā āti. kshetra-vit hí.
 āha vi-prichaté. 10 arsha indrasya indo *iti*. śūrah. nidāh spar
iti spaḥ. — 71, 1 śushmī ā-sādam. upa-stīre. niḥ-nije. 2 kṛishṭihā
 -iva. niḥ-kṛitam upa-prútam. niḥ-nijam. 3 vṛisha-yāte. 4 parvata
 -vṛidham. suhuta-ādhā. śṛipānti. 5 Im *iti*. upa-sthe.

syenó ná yónim sádanam dhiyá kṛitām hiranyāyam āsā-
dam devá éshati | é riṇanti barhíshi priyām girásvo ná de-
vā́ āpy eti yajñíyah || 6 || párá vyáкто arushó diváh kavír
vríshā triprishthó anavishta gá abhí | sahásranítir yátih pa-
ráyātī rebhó ná pūrvír usháso ví rajati || 7 || tveshām rū-
pām kṛiṇute várṇo asya sá yátrāsayat sámritā sédhati sri-
dháh | apsá yāti svadháyā daívyam jánam sám sushtutí ná-
sate sám góagrayā || 8 || ukshéva yūthá pariyánn arāvīd
ádhi tvíshir adhita sūryasya | divyáh suparnó 'va cakshata
kshám sómah pári krátunā paśyate jáh || 9 || 26 ||

72.

Hárim mṛijanty arushó ná yujyate sám dhenúbhih ka-
láse sómo ajoyate | úd vácam íráyati hinváte matí purushṭu-
tásya káti cit paripríyah || 1 || sákām vadanti bahávo manī-
shína índrasya sómam jatháre yád áduhúh | yádī mṛijánti
súgabhastayo nárah sánilābhir daśábhih kámyam mádhu
|| 2 || áramamāṇo áty eti gá abhí sūryasya priyām duhitús
tiró rávam | ánv asmai jósham abharad vinamgrísáh sám dva-
yíbhīh svásribhih ksheti jámíbhīh || 3 || nṛídhūto ádrishuto
barhíshi priyáh pátir gávām pradíva índur řitvīyah | pú-
ramdhivān mánusho yajñasádhanah śúcir dhiyá pavate sóma
indra te || 4 || nṛibāhúbhyām coditó dhárayā sutó 'nushva-
dhám pavate sóma indra te | áprāh krátūn sám ajair
adhvaré matír vér ná drushác camvòr ásadad dhárih
|| 5 || 27 ||

añśúm duhanti stanáyantam ákshitam kavím kaváyo

71, 6 ā-sādam. ā íshati ā ím íti. girá á°. 7 ví-aktaḥ. tri-
-prishtháh. sahásra-nítih. parā-yátih. 8 yátra á° sám-ritā.
apsāh. su-stutí. gó-agrayā. 9 ukshā-iva. pari-yān. su-parṇáh
áva. — 72, 1 puru-stutásya. pari-priyah. 2 ā-duhúh yádi. sú-
-gabhastayah. sá-nīlābhih. 3 -inam-grísáh. 4 nṛí-dhūtah ádri-
-sutah. pra-dívah. púramdhi-vān. yajña-sádhanah. 5 nṛibāhú-
-bhyām. sutáh anu-svadhám. á a°. dru-sát. á a° hárih.

'páso manishínah | sám ī gávo matáyo yanti samyáta řitá-
 sya yónā sádane punarbhúvaḥ || 6 || nábhā prithivyā dha-
 rūṇo mahó divó 'pám ūrmaú síndhushv antár ukshitāḥ | ín-
 drasya vājro vřishabhó vibhúvasuḥ sómo hřidé pavate cáru
 matsaráḥ || 7 || sá tú pavasva pári pártlivam rája stotré
 śíkshann ādhūnvaté ca sukrato | má no nír bhāg vásunaḥ
 sādanasprīso rayím piśāngam bahulām vasīmahi || 8 || á tú
 na indo śatádātv āśvyam sahásradātu paśumád dhíraṇya-
 vat | úpa māsva bñihatí revátīr íshó 'dhi stotrásya pava-
 māna no gahi || 9 || 28 ||

73.

Śrákve drapsásya dhámataḥ sám asvarann řitásya yónā
 sám aranta nábhayaḥ | trín sá mŭrdhnó ásuras cakra ārá-
 bhe satyásya návaḥ sukřitam apíparan || 1 || samyák samy-
 āñco mahishā aheshata síndhor ūrmāv ádhi venā avivi-
 pan | mádhor dhārābhir janáyanto arkám ít priyām índra-
 sya tanvām avivřidhan || 2 || pavítravantaḥ pári vácam āsate
 pitaśhām pratnó abhí rakshati vratám | mahāḥ samudráṃ
 váruṇas tīró dadhe dhírá íc chekur dharúñeshv ārābham
 || 3 || sahásradhāré 'va té sám asvaran divó náke mádhu-
 jīhvā asaścātaḥ | ásyā spāso ná ní mishanti bhŭrṇayaḥ
 padé-pade pāśínah santi sétavaḥ || 4 || pitúr mātúr ádhy á
 yé samásvarann řicā śócantaḥ samdáhanto avratán | índra-
 dvishtām ápa dhamanti māyáyā tvácam ásiknīm bhŭmano
 divás pári || 5 || 29 ||

pratnán mánād ádhy á yé samásvarañ chlókayantrāso

72, 6 im *iti*. sam-yátaḥ. punaḥ-bhúvaḥ. 7 prithivyāḥ. vibhú-
 -vasuḥ. 8 tú. rájaḥ. ā-dhūnvaté. sukrato *iti* su-krato. sadana-
 -sprīsaḥ. 9 tú. indo *iti* śatá-dātu. sahásra-dātu. hīraṇya-vat.
 bñihatí. íshaḥ á. — 73, 1 cakra ā-rābhe. su-křitam. 3 pitā e°.
 it ś°. ā-rābham. 4 sahásra-dhāre áva. mádhu-jīhvā. 5 sam-
 -asvaran. sam-dáhantaḥ. índra-dvishtām. 6 pratnāt. á. á y.
 s. 5. ślóka-yantrāsaḥ.

rabhasāsya mántavaḥ | āpānakshāso badhirā ahāsata ṛitā-
 sya pānthām ná taranti dushkrītaḥ || 6 || sahasradhāre vītate
 pavitra ā vācam punanti kavāyo manishīṇaḥ | rudrāsa eshām
 ishīrāso adrūha spāśaḥ svāñcaḥ sudrīṣo nṛicākshasaḥ || 7 ||
 ṛitāsya gopā ná dābhāya sukrātus trī shā pavitrā hṛidy
 āntār ā dadhe | vidvān sā viśvā bhūvanābhī paśyaty āvā-
 jushṭān vidhyati karté avratān || 8 || ṛitāsya tāntur vītataḥ
 pavitra ā jihvāyā āgre vāruṇasya māyāyā | dhīrāṣ cit tát
 samīnakshanta āṣatātrā kartām āva padāty āprabhuh
 || 9 || 30 ||

74.

Śiṣur ná jātó 'va cakradad vāne svār yád vājy ārushāḥ
 śishāsati | divó rétasā sacate payovṛidhā tām imahe sumatī
 śārma saprāthah || 1 || divó yā skambhó dharūṇaḥ svātata
 āpūrṇo anṣūḥ paryéti viśvataḥ | sémé mahī ródasī yakshad
 āvṛitā samīciné dādhāra sám íshaḥ kavīḥ || 2 || máhi psārah
 súkritam sohyām mádhbūrvī gāvīyūtir āditer ṛitam yaté |
 íṣe yó vṛishṭér itá usríyo vṛishāpām netā yá itāūtir ṛigmī-
 yah || 3 || ātmanvān nābho duhyate ghṛitām páya ṛitāsya
 nābhīr amṛitam ví jāyate | samīcināḥ sudānavaḥ prīṇanti
 tām náro hitām āva mehanti péravaḥ || 4 || āravīd anṣūḥ
 sácamāna ūrmīṇā devāvyām mánushe pīnvati tvācam | dá-
 dhāti gárbbham āditer upāstha ā yéna tokām ca tánayam
 ca dhāmahe || 5 || 31 ||

sahasradhāre 'va tá asaścátas tritíye santu rájasi pra-

73, 6 ápa a°. ahāsata. duh-krītaḥ. 7 sahasra-dhāre vī-tate
 pavitre. adrūhaḥ. su-āñcaḥ su-drīṣaḥ nṛi-cākshasaḥ. 8 gopāḥ.
 su-krātuḥ. sáh hṛidī a°. bhūvanā a°. āva ā°. 9 vī-tataḥ pavī-
 tre. sam-inakshantaḥ āsata ātra. āpra-bhuh. — 74, 1 āva. vājī a°
 śisāsati. payah-vṛidhā. su-matī. sa-prāthah. 2 yāh. sú-ātataḥ
 ā-pūrṇaḥ. pari-éti. sáh imé iti mahī iti ródasī iti. ā-vṛitā samīciné
 iti sam-īciné. 3 sú-kritam. mádhū u°. vṛishā a°. itāh-utīh.
 4 ātman-vāt. sam-īcināḥ su-dānavaḥ. 5 deva-avyām. upā-sthe.
 6 sahasra-dhāre āva.

jāvatīḥ | cātasro nābho nīhitā avó divó havír bharanty amṛi-
 taṃ ghṛitaṣcūtaḥ || 6 || śvetām rūpām kṛiṇute yāt sishāsati
 sómo mīdhvān āsuro veda bhūmanah | dhiyā śāmī sacate
 sém abhi pravád divás kāvandham áva darshad udriṇam
 || 7 || ádha śvetām kalāṣam góbhir aktām kārshmann á vājy
 àkramīt sasavān | á hinvire māṇasā devayāntaḥ kakshivate
 śatāhimāya gónām || 8 || adbhiḥ soma papṛicānāsya te rāsó
 'vyo vāram ví pavamāna dhāvati | sá mṛijyāmānaḥ kavibhir
 madintama svādasvindrāya pavamāna pītāye || 9 || 32 ||

75.

Abhi priyāṇi pavate cānohito nāmāni yahvó ádhi yéshu
 vārdhate | á sūryasya bṛiható bṛihānn ádhi rátham víshv-
 aṇcam aruhad vicakshaṇāḥ || 1 || řitāsya jihvā pavate mādhu
 priyām vaktā pátir dhiyó asyā ádābhyah | dádhati putráḥ
 pitrór apīcyām náma řitīyam ádhi rocané divāḥ || 2 || áva
 dyutānāḥ kalāṣāñ acikradan nṛibhir yemānāḥ kōṣa á hi-
 ranýāye | abhīm řitāsya dohānā anūshatādhi triprishthā
 ushásó ví rājati || 3 || ádribhiḥ sutó matibhiḥ cānohitaḥ pra-
 rocāyan ródasī mātārā śúciḥ | rómāṇy ávyā samáyā ví dhā-
 vati mādhor dhārā pínvamānā divé-dive || 4 || pári soma prá
 dhanvā svastāye nṛibhiḥ punānó abhi vāsayaśíram | yé te
 mādā āhanásó víhāyasas tébhir índram codaya dátave ma-
 ghām || 5 || 33 ||

Dvitiyo 'dhyāyāḥ.

76.

Dhartā divāḥ pavate kṛitvyo rásó dāksho devānām anu-

74, 6 nī-hitāḥ. ghṛita-ṣcūtaḥ. 7 sishāsati. sáh im. 8 ádha —
 aktām IV, 27, 5. vājī a°. śatā-himāya. 9 rāsah á°. svādasva í°. —
 75, 1 cānaḥ-hitāḥ (4). vi-cakshaṇāḥ. 3 acikradat. kōṣe. abhīm
 — anūshata 144, 2. ádhi tri-prishthāḥ. 4 pra-rocāyan ródasī iti.
 5 dhanva. vāsaya ā-śíram. ví-hāyasah. — 76, 1 anu-mādyah.

mádyo nṛibhiḥ | háriḥ sṛijānó átyo ná sátvabhir vṛithā pá-
jānsi kṛiṇute nadíshv á || 1 || sūro ná dhatta áyudhā gābhas-
tyoḥ svāḥ sishāsan rathiró gāvishṭishu | índrasya śúshmam
iráyann apasyúbhir índur hinvānó ajyate manishibhiḥ || 2 ||
índrasya soma pávamāna ūrmīnā tavishyámāṇo jaṭháreshv
á viṣa | prá ṇaḥ pinva vidyúd abhréva ródasi dhiyá ná vá-
jāñ úpa māsī śáśvataḥ || 3 || víśvasya rájā pavate svardṛiṣa
ritásya dhítim ṛishishāl avivaṣat | yáḥ sūryasyásireṇa mṛij-
yáte pitá matinām ásamashṭakāvyah || 4 || vṛisheva yūthá
pári kóṣam arshasy apám upásthe vṛishabbhāḥ kánikradat |
sá índrāya pavase matsaríntamo yáthā jéshāma samithé tvó-
tayah || 5 || 1 ||

77.

Eshá prá kóṣe mádhumañ acikradat índrasya vájro vá-
pusho vápushṭarah | abhím ritásya sudúghā ghṛitaścúto
vāśrá arshanti páyaseva dhenávah || 1 || sá pūrvyāḥ pavate
yām divás pári syenó mathāyád ishitás tiró rájah | sá
mádhma á yuvate vévijāna ít kṛiṣānor ástur mánasāha bi-
bhyúshā || 2 || té naḥ pūrvāsa úparāsa índavo mahé vājāya
dhanvantu gómate | ikshenyāso ahyò ná cāravo bráhma-
brahma yé jujushúr havír-haviḥ || 3 || ayám no vidván va-
navad vanushyatá índuḥ satrácā mánasā purushṭutāḥ | iná-
sya yáḥ sádane gárbbham ādadhé gāvām urubjám abhy
árshati vrajám || 4 || cákrir divāḥ pavate kṛitvyo ráso ma-
hāñ ádadbdho váruṇo hurúg yaté | ásāvi mitró vṛijāneshu
yajñíyó 'tyo ná yūthé vṛishayúḥ kánikradat || 5 || 2 ||

76, 2 dhatte. svār *iti* svāḥ sisāsan. gó-ishtishu. 3 naḥ. vi-
dyút abhrā-iva ródasi *iti*. 4 svāḥ-dṛiṣah. sūryasya á°. ásamashṭa-
kāvyaḥ. 5 vṛishā-iva. upá-sṭhe. sam-ithé tvā-utayah. — 77, 1 abhí
im. su-dúghāḥ ghṛita-ścútaḥ. páyasā-iva. 2 mánasā áha. 4 puru-
stutāḥ. á-dadhé abhí a°. 5 yajñíyah á°.

78.

Prá rájā vácmaṃ janáyann asishyadad apó vásāno abhí
 gá iyakshati | gribhñáti ripráma ávir asya tánvā śuddhó de-
 vānām úpa yāti nishkrítam || 1 || índrāya soma pári shicyase
 nṛíbhír nṛicákshā ūrmíh kavír ajoyase vāne | pūrvír hí te
 srutáyaḥ sánti yátave sahásram áśvā hárayaḥ camūshádaḥ
 || 2 || samudríyā apsaráso maníshíṇam áśinā antár abhí só-
 mam aksharan | tá īm hinvanti harmyásya saksháṇim yá-
 cante sumnám pávamānam ákshitam || 3 || gojín naḥ sómo
 rathajíd dhiranya-jít svarjíd abjít pavate sahasrajít | yám
 devásaḥ cakriré pítāye mádam svádishṭham drapsám aru-
 nám mayobhúvam || 4 || etáni soma pávamāno asmayúḥ sat-
 yáni kṛiṇvān dráviṇāny arshasi | jahí śátrum antiké dūraké
 ca yá urvím gávyūtim ábhayaṃ ca nas kṛidhi || 5 || 3 ||

79.

Accdāso no dhanvantv índavaḥ prá suvānāso bṛiháddi-
 veshu hárayaḥ | ví ca náśan na ishó árātayo 'ryó naśanta
 sánishanta no dhíyaḥ || 1 || prá no dhanvantv índavo ma-
 dacyúto dhánā vā yébbir árvato junímási | tiró mártasya
 kásya cit párihvṛitím vayám dhánāni viśvádihā bharemahi
 || 2 || utá svásyā árātyā arir hí shá utányásyā árātyā vṛiko
 hí sháh | dhánvan ná tṛishṇā sám aríta táñ abhí sóma jahí
 pavamāna durādhyah || 3 || diví te nábhā paramó yá ādadé
 pṛithivyás te ruruhūh sánavi kshípaḥ | ádrayas tvā bapsati
 gór ádhi tvacy āpsú tvā hástair dudubur maníshíṇaḥ || 4 ||
 evá ta indo subhvaṃ supéśasam rásam tuñjanti prathamā
 abhiśríyaḥ | nídam-nídam pavamāna ní tārisha āvis te śúshmo
 bhavatu priyó mádaḥ || 5 || 4 ||

78, 1 asisyadat. nih-kritam. 2 sicyase. nri-cakshah. asvah.
 camu-sadah. 4 go-jit. ratha-jit hiranya-jit svah-jit ap-jit sahasra-
 -jit. mayah-bhuvam. — 79, 1 bṛihát-diveshu. 2 naḥ. mada-cyútaḥ.
 pári-hvritim. 3 sháh (2). utá a° árātyah. duh-adhyah. 4 ā-dadé.
 tvací a°. 5 evá. indo iti su-bhvaṃ su-péśasam. abhi-sriyah.

80.

Sómasya dhārā pavate nṛicákshasa ṛiténa devān havate
 divás pári | bṛhaspáte raváthenā ví didyute samudrásō ná
 sávanāni vivyacuḥ || 1 || yám tvā vājinn aghnyā abhy ánū-
 shatáyohataṃ yónim á rohasi dyumán | maghónām áyuh
 pratirán máhi śráva índrāya soma pavase vṛishā mádaḥ
 || 2 || éndrasya kukshā pavate madíntama ūrjam vásānaḥ
 śrávase sumañgálah | pratyān sá vísvā bhúvanābhí paprathe
 krīḷan hárir átyaḥ syandate vṛishā || 3 || tám tvā devébhyo
 mádhumattamaṃ náraḥ sahásradhāraṃ duhate dáśa kshí-
 paḥ | nṛibhiḥ soma prácyuto grávbabhiḥ sutó víśvān devāñ
 á pavasvā sahasrajit || 4 || tám tvā hastíno mádhumantam
 ádribhir duhánty apsú vṛishabhám dáśa kshípaḥ | índraṃ
 soma mādáyam daívyam jánam síndhor ivormíḥ pávamāno
 arshasi || 5 || ॥

81.

Prá sómasya pávamānasyormāya índrasya yanti jaṭhá-
 raṃ supéśasaḥ | dadhnā yád im únñitā yaśásā gávāṃ dā-
 nāya śúram udámandishuḥ sutáḥ || 1 || áchā hí sómaḥ ka-
 láśāñ ásisshyadat átyo ná vólhā raghúvartanir vṛishā | áthā
 devānām ubháyasya jánmano vidvāñ aṣnoty amúta itáś ca
 yát || 2 || á naḥ soma pávamānaḥ kirā vásv indo bháva ma-
 ghávā rádhaso maháh | śikshā vayodho vásave sú cetúnā
 má no gáyam āré asmát párá sicaḥ || 3 || á naḥ pūshā pá-
 vamānaḥ surátáyo mitró gachantu váruṇaḥ sa-jóshasaḥ | bṛi-
 haspátir marúto vāyúr aśvínā tváshtā savitá suyámā sá-

80, 1 nṛi-cákshasaḥ. bṛhaspáteḥ raváthena. 2 abhi ánūshata
 áyah-hataṃ. pra-tirán. 3 á i°. su-mañgálah. bhúvanā a°. 4
 sahásra-dhāraṃ. prá-cyutaḥ. pavasva sahasra-jit. 5 síndhor-iva
 ū°. — 81, 1 pávamānasya ū°. su-péśasaḥ. út-nítāḥ. ut-ámandishuḥ.
 2 ácha. ásisyadat. raghú-vartaniḥ. átha. 3 kira. indo ití.
 śiksha vayah-dhaḥ. 4 su-rátáyah. sa-jóshasaḥ. su-yámā.

rasvatī || 4 || ubhé dyāvāprithivī viṣvaminvé aryamá devó
áditir vidhātá | bhágo nṛśánsa urv àntárikshaṃ víṣve de-
vāḥ pávamānaṃ jushanta || 5 || 6 ||

82.

Āsāvi sómo arushó vṛśhā hārī rájeva dasmó abhí gá
acikradat | punāno váram páry ety avyáyaṃ ṣyenó ná yó-
nim ghṛitávantaṃ āsādam || 1 || kavír vedhasyá páry eshi
māhinam átyo ná nṛishṭó abhí vájam arshasi | apasédhan
duritá soma mṛīlaya ghṛitáṃ vásānaḥ pári yāsi nirṇījam
|| 2 || parjānyaḥ pitá mahishásya parṇīno nábhā prithivyá
girīshu ksháyam dadhe | svāsāra ápo abhí gá utásaran sám
grāvabhir nasate vité adhvare || 3 || jāyēva pátyāv ádhi séva
mañhase pájṛyā garbha ṣṛiṇhí brávmī te | antár vāñishu
prá carā sú jivāse 'nindyó vṛijāne soma jāgrihi || 4 || yáthā
pūrvebhyaḥ śatasá āmṛidhraḥ sahasrasāḥ paryáya vájam
indo | evá pavasva suvitāya návyase táva vratám ánv ápaḥ
sacante || 5 || 7 ||

83.

Pavítam te vítatam brahmaṇas pate prabhúr gátrāṇi
páry eshi viṣvātaḥ | átaptatanūr ná tát āmó aṣnute ṣṛitása
íd váhantas tát sám āṣata || 1 || táposh pavítam vítatam
divás padé śocanto asya tántavo vy àsthiran | ávanty asya
pavitāram āśavo divás pṛishṭhám ádhi tishṭhanti cétaśā || 2 ||
árūrucad ushásah pṛīṣṇir agriyá ukshá bilharti bhūvanāni
vājayúḥ | māvāvīno mamire asya māváyā nṛicákshasaḥ pi-

81, 5 ubhé *iti* dyāvāprithivī *iti* viṣvaminvé *iti* viṣvam-invé. vi
-dhātá. nṛi-sánsaḥ urú a°. — 82, 1 hārīḥ rájā-iva. ā-sādam. 2 apa-
sédhan duḥ-itá. nih-nījam. 3 prithivyāḥ. utá a°. 4 jāyā-iva.
pájṛyāḥ. cara. 5 śata-sūh. sahasra-sāḥ pari-áyāḥ. indo *iti* evá.
— 83, 1 ví-tatam (2). pra-bhūḥ. átapta-tanūḥ. 2 tápoḥ. ví a°.
pavitāram. 3 nṛi-cákshasaḥ.

táro gárblham á dadhuḥ || 3 || gandharvá itthá padám asya
rakshati páti devánām jānimāny ádbhutaḥ | grībhñāti ripúm
nidháyā nidhāpatiḥ sukrítamā mádhuno bhakshám āṣata
|| 4 || havír havishmo máhi sádma daívyam nábhō vāsānaḥ
pári yāsy adhvarám | rájā pavítraratho vājam árubah sa-
hásrabhrīṣtīr jayasi śrávo bṛihát || 5 || 8 ||

84.

Pávasva devamādano vícarshaṇir apśá índrāya váruṇāya
vāyāve | kṛidhí no adyá vāriḥ svastimád urukshitaú gri-
ñīhi daívyam jānam || 1 || á yás tasthaú bhúvanāny ámartyo
víśvāni sómah pári tūny arshati | kṛiṇvān saṃerítam vi-
erítam abhíśhtaya índuḥ sishakty ushásam ná sūryaḥ || 2 ||
á yó góbhiḥ sṛijyáta óshadhīshv á devánām sumná ishá-
yam upāvasuḥ | á vidyútā pavate dhārayā sūtá índram
sómo mādāyan daívyam jānam || 3 || eshá syá sómah pavate
sahasra-jít dhinvāno vācam ishirám usharbúddham | índuḥ
samudrám úd iyarti vāyúbhiḥ éndrasya hárdi kalāśeshu sī-
dati || 4 || abhí tyám gávaḥ páyasā payovṛidham sómam
śṛiṇanti matibhiḥ svarvídham | dhanamjayáḥ pavate kṛitvyo
rásō vípraḥ kavīḥ kāvyenā svāreanāḥ || 5 || 9 ||

85.

Índrāya soma súshutaḥ pári sravápāmivā bhavatu rák-
shasā sahá | má te rāsasya matsata dvayāvīno drávinasvanta
ihá santv índavaḥ || 1 || asmán samaryé pavamāna codaya
dáksho devánām ási hí priyó madaḥ | jahi śátrūñir abhy á
bhandanāyatáḥ pibendra sómam áva no mṛidho jahi || 2 ||

83, 4 ni-dháya nidhā-patiḥ sukrít-tamāḥ. 5 pavitra-rathah.
á a° sahasra-bhrīṣtīḥ. — 84, 1 deva-mādanah ví-carshaṇiḥ. kṛidhí.
uru-kshitaú. 2 saṃ-erítam vi-erítam abhíśhtaye. sisakti. 3 gri-
jyáte. sumné. úpa-vasuḥ. vi-dyútā. 4 sahasra-jít hinvánāḥ.
ushah-búddham. á i°. 5 payah-vṛidham. svah-vídham dhanam-jayáḥ.
kāvyena svāh-canaḥ. — 85, 1 sū-sutaḥ. srava úpa á°. 2 sa-maryé.
abhí. píba i°.

ádabdhā indo pavase madántama ātméndrasya bhavasi dhā-
sír uttamāḥ | abhí svaranti bahávo mauṣhíṇo rájānam asyá
bhúvanasya nīnsate || 3 || sahásra-nīthaḥ śatádhāro ádbhuta
índrāyénduḥ pavate kámyam mádhū | jáyan kshétram abhy
ārshā jáyanm apá urūm no gātūm kṛiṇu soma mīdhvaḥ || 4 ||
kánikradat kalāṣe góbhīr ajyase vy ávyáyaṃ samáyā vā-
ram arshasi | marmṛijyámāno átyo ná sānasír índrasya
soma jathāre sám aksharaḥ || 5 || svādūḥ pavasva divyáya
jánmane svādúr índrāya suhávitunāmne | svādúr mitráya
váruṇāya vāyāve brīhaspátaye mádhumāñ ádābhyāḥ || 6 || 10 ||

átyam mṛijanti kalāṣe dáṣa kshípaḥ prá víprāṇām ma-
táyo vāca irate | pávamānā abhy ārshanti sushtútīm én-
draṃ viṣanti madirāsa índavaḥ || 7 || pávamāno abhy ārshā
suvíryam urvīm gávyūtīm máhi śárma sapráthaḥ | mákir
no asyá párishūtīr īsaténdo jáyema tváyā dhānam-dhanam
|| 8 || ádhi dyām asthād vṛishabhó vicakshaṇo 'rūrucad ví
divó rocanā kavīḥ | rájā pavítram áty eti róruvad divāḥ
pīyúshaṃ duhate nṛicákshasaḥ || 9 || divó náke mádhujihvā
asaścáto venā duhanty ukshāṇaṃ girishthām | apsú drapsám
vāvṛidhānām samudrá á síndhor ūrmā mádhumantam pa-
vitra á || 10 || náke suparṇām upapaptivāṇsam gíro venānām
akṛipanta pūrvīḥ | śísuṃ rihanti matáyāḥ pánipnataṃ hi-
raṇyáyaṃ śakunām kshámaṇi sthām || 11 || ūrdhvó gan-
dharvó ádhi náke asthād víśvā rūpā praticákshāno asya |
bhānūḥ śukrēṇa śocīśhā vy ádyaut prārūrucad ródasi mā-
tārā śúcīḥ || 12 || 11 ||

Caturtho 'nuvākah.

85, 3 indo *iti*. ātmā i°. 4 sahásra-nīthaḥ śatá-dhārah. ín-
drāya i°. abhí arsha. 5 ví a°. 6 suhávitu-nāmne. 7 abhí a°
su-stutīm á i°. 8 abhí arsha su-víryam. sa-práthaḥ. pári-sūtīḥ
Isata indo *iti*. 9 vi-cakshaṇāḥ á°. nṛi-cákshasaḥ. 10 mádhū
-jihvāḥ. venāḥ. giri-sthām. vāvṛidhānām samudré. pavitre. 10 su-
-parṇām upapapti-vāṇsam. 12 prati-cákshāṇaḥ. ví a° prá a° ró-
dasi *iti*.

86.

Prá ta āśávaḥ pavamāna dhijávo mādā arshanti raghujá iva tmánā | divyāḥ suparnā mādhumanta índavo madíntanāsaḥ pári kóṣam āsate || 1 || prá te mādāso madirása āśávó 'śrikshata ráthyāso yáthā príthak | dhenúr ná vatsám páyasābhí vajríṇam índram índavo mādhumanta ūrmáyaḥ || 2 || átyo ná hiyanó abhí vájam arsha svarvít kóṣam divó ádrimātaram | vṛishā pavítre ádhi sáno avyáye sómaḥ punáná indriyáya dháyase || 3 || prá ta āśviniḥ pavamāna dhijúvo divyā asṛigran páyasā dhárīmaṇi | prántár řishaya stháviriṣ asṛikshata yé tvā mṛijanty řishishāna vedhásah || 4 || vísvā dhāmāni viśvacaksha řibhvasah prabhós te satāḥ pári yanti ketávaḥ | vyānaśiḥ pavase soma dhármabhiḥ pátir viśvasya bhúvanasya rājasi || 5 || 12 ||

ubhayátaḥ pávamānasya raśmáyo dhruvása satāḥ pári yanti ketávaḥ | yádī pavítre ádhi mṛijyáte háriḥ sáttā ní yónā kalāśeshu sīdati || 6 || yajñása ketūḥ pavate svadhvarāḥ sómo devánām úpa yāti nishkrítam | sahásradhārah pári kóṣam arshati vṛishā pavítram áty eti róruvat || 7 || rájā samudráṁ nadyò ví gāhate 'pām ūrmím sacate síndhushu śritāḥ | ádhy asthāt sánu pávamāno avyáyam nábhā prithivyá dharúno mahó divāḥ || 8 || divó ná sánu stanáyann acikradad dyaús ca yása prithiví ca dhármabhiḥ | índrasya sakhyám pavate vivévidat sómaḥ punánāḥ kalāśeshu sīdati || 9 || jyótir yajñása pavate mádhu priyám pitá devánām janitá vibhúvasuḥ | dádhāti rátnam svadháyor apīcyam madíntamo matsará indriyó rásah || 10 || 13 ||

86, 1 te. dhi-jávaḥ. raghujáḥ-iva. su-parṇāḥ. 2 āśávaḥ á°. páyasā a°. 3 svaḥ-vít. ádri-mātaram. sánau. 4 te. dhi-júvaḥ. prá a° řishayaḥ. řishi-sāna. 5 viśva-cakshaḥ. pra-bhóḥ. vi-ānasīḥ. 6 yádi. 7 su-adhvarāḥ. niḥ-krítam sahásra-dhārah. 8 prithivyāḥ. 9 vi-vévidat. 10 vibhú-vasuḥ.

abhikrándan kaláṣam vājy ārshati pátir diváh ṣatádharo
vicakṣhaṇáh | hárir mitráśya sádaneshu sīdati marmṛijānó
'vibhiḥ síndhubhir vṛishā || 11 || ágre síndhūnām pávamāno
arshaty ágre vācō agriyó góshu gachati | ágre vājasya bhā-
jate mahāadhanām svāyudháh sotṛibhiḥ pūyate vṛishā || 12 ||
ayám matávāñ chakunó yáthā hitó 'vye sasāra pávamāna
ūrmīṇā | táva krátvā ródasī antarā kave śúcir dhiyá pavate
sóma indra te || 13 || drāpīm vásāno yajató divisprīṣam an-
tarikshaprā bhūvaneshv árpitaḥ | svār jajñānó nābhasābhy
ākramīt pratnām asya pitāram á vivāsati || 14 || só asya
viśé máhi śarma yachati yó asya dhāma prathamām vyā-
naśé | padām yád asya paramé vyòmany áto viśvā abhi
sām yāti samyátaḥ || 15 || 14 ||

pró ayāsīd índur índrasya nishkrítam sákhā sákhyur ná
prá mināti samgíram | márya iva yuvatíbhīḥ sām arshati
sómah kaláṣe ṣatáyāmnā pathá || 16 || prá vo dhíyo mand-
rayúvo vipanyúvaḥ panasyúvaḥ samvásaneshv akramuḥ |
sómam manīshā abhy ānūshata stúbho 'bhí dhenávaḥ pá-
yasem aṣiṣrayuḥ || 17 || á nah soma samyátam pipyúshīm
isham indo pávasva pávamāno asrídham | yá no dóhate
trír áhann ásaṣcushī kshumád vājavan mádhumad suvírnam
|| 18 || vṛishā matínām pavate vicakṣhaṇáh sómo áhnaḥ pra-
tarítósháso diváh | krāṇā síndhūnām kaláṣāñ avivaṣad ín-
drasya hárdy āviśán manīshíbhīḥ || 19 || manīshíbhīḥ pavate
pūrvyáh kavír nṛibhir yatáḥ pári kóṣāñ acikradat | tritásya
náma janáyan mádhu ksharad índrasya vāyóḥ sakhyáya
kártave || 20 || 15 ||

86, 11 abhi-krándan. vāji a°. ṣatá-dhārah vi-cakṣhaṇáh (19).
ávi-bhiḥ. 12 mahā-dhanām su-āyudháh. 13 śakunáh. ávye.
ródasi íti. 14 divi-sprīṣam antariksha-práh. nābhasā abhi a°. 15 vi-ānaśé. ví-omani. sam-yátaḥ. 16 pró íti. nih-kṛítam. sam-
gíram. satá-yāmnā. 17 sam-vásaneshu. abhi a°. páyasā ím. 18 sam-yátam. indo íti. vāja-vat. su-vírnam. 19 pra-tarítā u°.
ā-viśán.

ayám punáná usháso ví rocayad ayám síndhubhyo abha-
vad u lokakṛít | ayám tríḥ saptá duduháná āśíram sómo
hridé pavate cāru matsaráḥ || 21 || pávasva soma divyēshu
dhāmasu sṛijāná indo kalāṣe pavitra ā | sídann índrasya
jathāre kánikradan nṛibhir yatáḥ sūryam ārohayo diví
|| 22 || ádrībhiḥ sutáḥ pavase pavitra āñ índav índrasya ja-
thāreshv āviśán | tvám nṛicákshā abhavo vicakshaṇa sóma
gotráṁ āngirobhyo 'vṛiṇor ápa || 23 || tvám soma pávamā-
nam svādhíyó 'nu víprāso amadaṁ avasyávaḥ | tvám su-
parṇá ábharad divás páriṇdo víṣvābhir matíbhiḥ páriśbkṛi-
tam || 24 || ávye punánám pári vāra ūrmínā háriṁ navante
abhi saptá dhenávaḥ | apám upásthe ádhy āyávaḥ kavín
ritásya yónā mahishā aleshata || 25 || 16 ||

índuḥ punánó áti gāhate mṛídho víṣvāni kṛiṇvān su-
páthāni yávyave | gāḥ kṛiṇvānó nirṇijam baryatáḥ kavír
átyo ná kṛiḥ pári vāram arshati || 26 || asaścátáḥ śatá-
dhārā abhiśríyo háriṁ navanté 'va tá udanyúvaḥ | kshípo
mṛijanti pári góblir ávṛitam tṛitíye pṛishthé ádhi rocané
diváḥ || 27 || távemáḥ prajā divyásya rétasas tvám víṣvasya
bhúvanasya rájasi | áthedám víṣvam pavamāna te vāse tvám
indo prathamó dhāmadhá asi || 28 || tvám samudró asi víṣva-
vít kave távemáḥ páñca pradīṣo vídharmaṇi | tvám dyám
ca pṛithivím cāti jabhrishe táva jyótiṁshi pavamāna sūryaḥ
|| 29 || tvám pavitre rájaso vídharmaṇi devébhyaḥ soma
pavamāna pūyase | tvám usíjaḥ prathamā agṛibhṇata tú-
bhymá víṣvā bhúvanāni yemire || 30 || 17 ||

prá rebhlá ety áti vāram avyáyaṁ vṛishā vāneshv áva

86, 21 loka-kṛít. ā-śíram. 22 indo *iti*. pavitre. kánikradat.
ā a°. 23 pavitre ā indo *iti*. ā-viśán. nṛi-cákshāḥ. vi-cakshaṇa.
24 su-ādhyāḥ ánu. su-parṇāḥ ā a°. pári indo *iti*. pári-kṛitam.
25 vāre. upá-sthe. 26 su-páthāni. nih-nijam. 27 śatá-dhārāḥ
abhi-sriyah. navante áva. ā-vṛitam. 28 táva i° pra-jāḥ. áthā
i°. indo *iti*. dhāma-dhāḥ. 29 víṣva-vít. táva i°. pra-diṣaḥ ví-
-dharmaṇi (30). ca áti. 30 túbhya imā.

cakradad dhāriḥ | sāṃ dhītāyo vāvaśānā anūshata śiṣum
 rihanti matāyaḥ pānīpnatam || 31 || sā sūryasya raṣṇībhiḥ
 pāri vyata tāntum tanvānās trivṛitam yāthā vidē | nāyam
 ṛitāsya praśiṣho nāvīyasīḥ pātir jānīnām ūpa yāti nishkṛi-
 tām || 32 || rājā sīndhūnām pavate pātir divā ṛitāsya yāti pa-
 thībhiḥ kānikradat | sahāsradhārāḥ pāri shicyate hāriḥ pu-
 nānō vācam janāyann ūpāvasuḥ || 33 || pāvamāna māhy āro
 vī dhāvasi sūro nā citrō āvyayāni pāvayā | gābhastipūto
 nṛībhir ādribhiḥ sūtō mahē vājāya dhānyāya dhanvasi || 34 ||
 īsham ūrjam pavamānābhy ārshasi syenō nā vāṇsu kalā-
 ṣeshu sīdasi | īndrāya mādīvā mādyo mādah sūtō divō vi-
 śhāmbhā upanō vicakṣaṇāḥ || 35 || 18 ||

saptā svāsāro abhī mātārah śiṣum nāvaṃ jajñānām jēn-
 yaṃ vipaścitam | apām gandharvām divyām nṛicākshasam
 sōmam viśvasya bhūvanasya rājāse || 36 || īṣānā imā bhūva-
 nāni vīyase yujānā indo harītaḥ suparnyāḥ | tās te ksha-
 rantu mādhumad ghṛitām pāyas tāva vratē soma tishṭhantu
 kṛiṣṭāyaḥ || 37 || tvām nṛicākshā asi soma viśvātāḥ pāva-
 māna vṛishabha tā vī dhāvasi | sā naḥ pavasva vāsumad
 dhīraṇyavad vayām syāma bhūvaneshu jīvāse || 38 || govīt
 pavasva vasuvid dhīraṇyavid retodhā indo bhūvaneshv ārpi-
 taḥ | tvām suvīro asi soma viśvavīt tām tvā viprā ūpa gi-
 rēma āsate || 39 || ūn mādhyā ūrmīr vanānā atishṭhipad apō
 vāsāno mahishō vī gāhate | rājā pavītraratho vājam āruhat
 sahāsrabhṛiṣṭīr jayati śrāvo bhīhāt || 40 || 19 ||

sā bhandānā ūd iyarti prajāvatīr viśvāyur viśvāḥ su-
 bhārā āhardivi | brāhma prajāvad rayīm āsvapastyam pītā

86, 31 hāriḥ. 32 tri-vṛitam. pra-śiṣah. nih-kritām.
 33 sahāśra-dhārāḥ. sicyate. ūpa-vasuḥ. 34 gābhasti-putaḥ.
 35 pavamāna abhī a°. upa-māḥ vi-cakṣaṇāḥ. 36 vipaś-citam.
 nṛi-cākshasam. 37 vī i°. indo iti. su-parnyāḥ. 38 nṛi-cākshah.
 hīraṇya-vat. 39 go-vīt. vasu-vīt hīraṇya-vīt retāḥ-dhāḥ indo iti. su-
 -vīraḥ. viśva-vīt. girā imē. 40 ūt. atishṭhipat. pavītra-rathaḥ. ā a°
 sahāśra-bhṛiṣṭīḥ. 41 viśvā-āyuh. su-bhārāḥ āhah-divi. āsva-pastyam.

indav índram asmábhyaṃ yācatāt || 41 || só ágre áhnaṃ há-
rir haryató mádaḥ prá cétasā cetayate ánu dyúbhiḥ | dvá
jánā yātáyann antár iyate nárā ca śāṅsam daívyam ca
dhartári || 42 || añjáte vy añjate sám añjate krátum rihanti
mádhunábhy añjate | sándhor uechvāsé patáyantam ukshá-
ṇam hiraṇyapávāḥ paśúm āsu grībhñate || 43 || vipaśeṭe
pávamānāya gāyata mahí ná dhárāty ándho arshati | áhir
ná jurnám áti sarpati tvácam átyo ná kríḥann asarad vṛ-
shā háriḥ || 44 || agregó rájāpyas tavishyate vimāno áhnaṃ
bhúvaneshv árpitaḥ | hárir ghṛitásmuḥ sudṛíṣiko arṇavó jyo-
tíratḥ pavate rāyá okyāḥ || 45 || 20 ||

ásarji skambhó divá údyato mádaḥ pári tridhátur bhú-
vanāny arshati | añṣúm rihanti matáyāḥ pānīpnatam girá
yádi nirñjam ṛignmno yayúḥ || 46 || prá te dhárā áty ánvāni
meshyāḥ punānāsyā samyáto yanti ráūhayaḥ | yád góbhīr
indo camvòḥ samajyāsa á suvānāḥ soma kalāśeshu sīdasi
|| 47 || pávasva soma kratuvín na ukthyó 'vyo vāre pári
dhāva mádhu priyám | jahí víṣvān rakshāsa indo atrīṇo
brīhád vadema vidátḥe suvīrāḥ || 48 || 21 ||

87.

Prá tú drava pári kōṣam ní shīda nṛbhiḥ punāno abhí
vājam arsha | áṣvam ná tvā vājīnam marjāyantó 'cha barhí
raṣanābhir nayanti || 1 || svāyudhāḥ pavate devá índur aṣas-
tíhā vṛjānam rákshamāṇāḥ | pitá devānam janitá sudáksho
vishṭambhó divó dharúnāḥ pṛthivyāḥ || 2 || ṛíshir vípraḥ
puraetá jánānam ṛibhūr dhíra uṣāna kávyena | sá cid ví-

86, 41 indo *iti*. 42 nárasāṅsam ca. 43 ví a°. mádhuna
abhí a°. ut-svasé. hiraṇya-pávāḥ. 44 vipaś-eṭe. dhára áti.
45 agre-gaḥ rája a°. vi-manah. ghṛitá-smuḥ su-dríṣikaḥ. jyotíḥ
-ratḥ. rāyó. 46 út-yataḥ. tri-dhātuh. nīh-nījam. 47 sam
-yātāḥ. indo *iti* (48). sam-ajyāse. 48 kratu-vit. ukthyāḥ á°.
brīhád etc. II. 1. 16. 87, 1 sīda. marjayāntāḥ ácha barhíḥ. 2 su
-áyudhāḥ. aṣasti-ha. su-dákshāḥ. 3 puraḥ-etá.

veda níhitam yád āsām apīcyam gúhyam náma gónam || 3 ||
 eshá syá te mádhumān indra sómo vṛishā vṛishṇe pári pa-
 vītre akshāḥ | sahasrasāḥ śatasā bhūridāvā śaṣvattamām
 barhīr ā vājy āsthāt || 4 || eté sómā abhī gavyā sahasrā
 malé vājāyāmṛitāya śrávānsi | pavītrebhiḥ pāvamānā asṛig-
 rañ chravasyávo ná prītanājo átyāḥ || 5 || 22 ||

pári hí shmā puruhūtó jánānam viśvasarad bhójanā pū-
 yāmānaḥ | áthā bhara syenabhṛita práyānsi rayīm tūñjāno
 abhī vājam arsha || 6 || eshá suvánāḥ pári sómaḥ pavītre
 sárgo ná śṛiṣṭó adadhāvad árvā | tigmé śīśāno mahiṣhó
 ná śṛīṅge gā gavyānm abhī śūro ná sátvā || 7 || eshá yayau
 paramād antár ádreḥ kúcit satír ūrvé gā viveda | divó ná
 vidyút stanáyanty abhrañ sómasya te pavata indra dhārā
 || 8 || utá sma rāśīm pári yāsi gónam índreṇa soma sará-
 tham punānāḥ | pūrvír ísho bṛihatír jīradāno śikṣhā śaci-
 vas táva tá upaśtút || 9 || 23 ||

88.

Ayám sóma indra túbhyam sunve túbhyam pavate tvám
 asya páhi | tvám ha yám cakṛishé tvám vavṛishá índum
 mādāya yújyāya sómam || 1 || sá im rátho ná bhurisháḥ ayoji
 mahāḥ purūṇi sātāye vásūni | ád im víśvā nahushyāṇi jatá
 svārshātā vāna ūrdhvā navanta || 2 || vāyúr ná yó niyútvān
 ishṭáyāmā násatyeva háva ā śambhaviṣṭhah | viśvāvāro
 draviṇodá iva tmān pūshéva dhijāvano 'si soma || 3 || índro
 ná yó mahá kármāṇi cakṛir hantá vṛitṛāṇām asi soma pūr-
 bhít | paidvó ná hí tvám álināmnām hantá viśvasyāsi soma

87, 3 ní-hitam. 4 akshar *iti* sahasra-sāḥ śata-sāḥ bhuri-dāvā.
 vāji a°. 5 vājaya a°. śravasyāvah. 6 sma puru-hutāḥ. viśvā
 ā°. átha ā. syena-bhṛita. 7 tigmé *iti*. śṛinge *iti* gāḥ. 8 eshá ā.
 gāḥ. vi-dyút stanáyanti. pavate. 9 sa-rátham. jīradano *iti* jīra-dano
 śikṣha. upa-stút. — 88, 1 ayám — sunve VII, 29, 1. vavṛishé.
 2 svāḥ-satā vāno. 3 ishṭá-yamā násatya-iva háve. śam-bhaviṣṭhah
 viśvā-vārah draviṇodāḥ-iva. pushā-iva dhi-jāvanah. 4 pur-bhít.
 áhi-namnam. viśvasya asi.

dāsyoh || 4 || agnir ná yó vána ā sṛijyāmāno vṛithā pájāñsi
 kṛiṇute nadīshu | jáno ná yúdhvā mahatā upabdir íyarti
 sómaḥ pávamāna ūrmim || 5 || eté sómā āti várāṇy ávyā
 divyā ná kōṣāso abhírávarshāḥ | vṛithā samudrām sīndhavo
 ná níciḥ sutāso abhí kalāṣāñ asṛigran || 6 || śuśhmí śārdho
 ná mārutam pavasvānabhiṣastā divyā yāthā vīt | āpo ná
 makshū sumatír bhavā naḥ sahásrāpsāḥ pritanāshāñ ná
 yajñāḥ || 7 || rájño nú te várūṇasya vratáni — || 8 || ²⁴ ||

89.

Pró syá válmih pathyābhir asyān divó ná vṛishṭīḥ pá-
 vamāno akshāḥ | sahásradhāro asadan ny āsmé mātúr upá-
 sthe vána ā ca sómaḥ || 1 || rájā sīndhūnām avasishṭa vása
 ritāsya nāvam ārubad rájishṭhām | apsú drapsó vāvridhe
 syenájūto duhá īm pitá duhá īm pitúr jám || 2 || sīnhām
 nasanta mádhvo ayásam hárīm arushām divó asyá pátim |
 súro yutsú prathamāḥ prichate gá áya cákshasā pári pāty
 ukshā || 3 || mádhuprishṭhām ghorām ayásam ásvam ráthe
 yuñjanty urucakrá rishvám | svásāra īm jāmáyo marjayanti
 sánābhayo vājīnam ūrjayanti || 4 || cátsara īm ghṛitadúhah
 sacante samāné antár dharūṇe nishattāḥ | tá īm arshanti
 námasā punánās tá īm viśvataḥ pári shanti pūrvīḥ || 5 ||
 viśṭambhó divó dharúṇaḥ prithivyā viśvā utá kshitáyo
 háste asya | ásat ta útso grīṇaté niyútvan mádhvo añśūḥ
 pavata indriyāya || 6 || vanvām ávāto abhí devāvītim ín-
 drāya soma vṛitrahá pavasva | śagdhi mahāḥ puruṣcandrā-
 sya rāyāḥ suvīryasya pátayaḥ syāma || 7 || ²⁵ ||

88, 5 vāne. 6 divyāḥ. abh. á-varshāḥ. 6 pavasva ánabhi-
 -sastā. makshū su-matīḥ bhava. sahásra-apsāḥ pritanāshāt. 8 =
 91, 3. — 89, 1 pró iti. akshar iti sahásra-dharaḥ asadat ní asmé
 iti. upá-sthe vāne. 2 ā a°. vāvridhe syená-jutah duhé (2).
 4 mádhuprishṭhām. uru-cakré. sánābhayaḥ. 5 ghṛita-dúhah.
 ní-sattāḥ. santi. 6 prithivyāḥ. te. pavate. 7 devā-vītim.
 vṛitra-hā. puru-candrāsyā. su-vīryasya.

90.

Prā hinvánó janitá ródasyo rátho ná vájam sanishyám
 ayāsīt | índram gáchann áyudhā samśīśāno víśvā vásu hás-
 tayor ādádhanah || 1 || abhí triprishṭhām vṛishanām vayo-
 dhām āngūshāṇām avāvaśanta vāñih | vānā vásāno vāruṇo
 ná síndhūn ví ratnadhā dayate váryāni || 2 || śúragrāmaḥ
 sárvavīrah sáhāvāñ jētā pavasva sánitā dhánāni | tigmáyu-
 dhaḥ kshiprádhanvā samátsv áshālhaḥ sāhvān prítanāsu śát-
 rūn || 3 || urúgavyūtir ábhayāni kṛiṇvān samīciné á pa-
 vasvā púramdhi | apāḥ síshāsann ushásah svār gālḥ sám ci-
 krado mahó asmábhyam vájān || 4 || mátsi soma vāruṇam
 mátsi mitráam mátsíndram indo pavamāna víshṇum | mátsi
 śárdho mārutam mátsi devān mátsi mahám índram indo
 mādāya || 5 || evā rájeva krátumāñ ámena víśvā ghánighnad
 duritá pavasva | indo súktāya vácasa váyo dhā yūyám pāta
 svastibhiḥ sádā nah || 6 || 26 ||

Tritiyo 'dhyāyah.

91.

Ásarji vákvā ráthye yáthājaú dhiyá manótā prathamó
 manishí | dáśa svásāro ádhi sāno ávyé 'janti váhniṃ sáda-
 nāny ácha || 1 || vītí jánasya divyásya kavyaír ádhi suvánó
 nahushyèbhir índuh | prá yó nṛibhir amṛito mártyebhir
 marmṛijāno 'vibhir góbhira adbhíḥ || 2 || vṛishā vṛishṇe ró-
 ruvad aṇśúr asmai pávamāno rúṣad írte páyo gólḥ | sa-
 háśram ríkvā pathíbhira vacovíd adhvasmábhiḥ súro áṇvam
 ví yāti || 3 || rujá dṛilhá cid rakshásah sádāñsi punāná inda

90, 1 ródasyoh. sam-śīśānah. ā-dádhanah. 2 tri-prishṭhām.
 vayah-dhām. ratna-dhāḥ. 3 śúra-grāmaḥ sárva-vīrah. tigmā
 -áyudhaḥ kshiprá-dhanvā samát-su. sahvān. 4 urú-gavyutíḥ.
 samīciné *iti* sam-īciné. pavasva púramdhi *iti* púram-dhi. sisasan.
 5 mátsi *i*º indo *iti* (2). 6 evā rája-iva. duh-itā. indo *iti* su-
 -uktāya. dhāḥ. — 91, 1 yáthā áº. sánau ávyé áº. 2 ávi-bhiḥ.
 3 vacah-vit. 4 rujá. indo *iti*.

urūhi ví vājān | vṛṣeóparishṭāt tujatá vadhéna yé ánti
dūrād upanāyām eshām || 4 || sá pratnaván návyase viṣva-
vāra sūktāya pathāḥ kṛiṇubi prácaḥ | yé duḥśhāhāso va-
núshā bṛihāntas táns te aśyāma purukṛit puruksho || 5 || evá
punānó apāḥ svār gā asmābhyam toká tánayāni bhūri | śam-
naḥ kshétram urú jyótiṣhi soma jyón naḥ sūryam dṛiṣāye
rirīhi || 6 || 1 ||

92.

Pári suvānó hárir aṅśūḥ pavítre rátho ná sarji sanāye
hiyānāḥ | āpac chlókam indriyām pūyāmānaḥ práti devāñ
ajushata práyobhiḥ || 1 || áchā mṛicákshā asarat pavítre náma
dādhanāḥ kavír asya yónau | sídan hóteva sádane camū-
shúpem agmann rīshayaḥ saptá víprāḥ || 2 || prá sumedhá
gātuvíd viṣvádevaḥ sōmaḥ punānāḥ sáda eti nityam | bhú-
vad víshveshu kávyeshu rántānu jánān yatate páñca dhíraḥ
|| 3 || táva tyé soma pavamāna ninyé víṣve devás tráya ekā-
daśāḥ | dáśa svadhábhír ádhi sáno ávye mṛijánti tvā na-
dyāḥ saptá yahvíḥ || 4 || tán nú satyān pávamānasyāstu yá-
tra víṣve kārāvaḥ samnāsanta | jyótir yád áhne ákṛiṇod u
lokām právan mánunī dāsyave kar abhíkam || 5 || pári sád-
meva paśumānti hótā rájā ná satyāḥ sámītir iyānāḥ | só-
maḥ punānāḥ kalāṣāñ ayāsīt sídan mṛigó ná mahishó vá-
neshu || 6 || 2 ||

93.

Sākamúksho marjayanta svásāro dáśa dhírasya dhítāyo

91, 4 vṛṣcā u°. upa-nāyām. 5 pratna-vāt. viṣva-vāra su-
-uktāya. duḥ-sāhāsaḥ. puru-kṛit puruksho iti puru-ksho. 6 evá.
jyók. — 92, 1 āpat s°. 2 ácha mṛi-cákshaḥ. hótā-iva. camūshu
upa im. 3 su-medhāḥ gātu-vit viṣvá-devaḥ. rántā ánu. 4 sánuau.
5 tát. pávamānasya a°. sam-nāsanta. prá ávat. 6 sádma-iva
paśu-mānti. sám-ituḥ. — 93, 1 sākam-úkshaḥ.

dhánuṭrīḥ | háriḥ páry adravaj jáḥ sūryasya dróṇaṃ nana-
kshe átyo ná vājī || 1 || sám mātrībhiḥ ná śiṣur vāvaṣānó
vṛiṣhā dadhanve puruvāro adbhīḥ | máryo ná yóshām abhī
nishkṛitām yān sám gachate kalāṣa usríyābhiḥ || 2 || utá
prá pipya údhar ághnyāyā índur dhárābhiḥ sacate sume-
dhāḥ | mūrdhānam gāvah páyasā camūshv abhī śrīṇanti vá-
subhir ná niktaíḥ || 3 || sá no devébhiḥ pavamāna radéndo
rayím aśvīnam vāvaṣānāḥ | rathirāyātām uṣatí púramdhir
asmadryāg á dāvāne vásūnām || 4 || nú no rayím úpa māsva
nṛivántam punānó vātápyam viśváścandram | prá vanditúr
indo tāry áyuh prātúr makshú dhiyávasur jagamyāt || 5 || 3 ||

94.

Ádhi yád asmin vājínīva śúbha spárdhante dhíyah
sūrye ná viṣaḥ | apó vṛiṇānāḥ pavate kavīyān vrajám ná
paṣuvárdhanāya mánma || 1 || dvitā vyūrnván amṛitasya
dhāma svarvīde bhūvanāni prathanta | dhíyah pinvánāḥ svá-
sare ná gāva řitāyántir abhī vāvaṣra índum || 2 || pári yát
kavíḥ kavyā bhárate śūro ná rátho bhūvanāni viśvā | de-
véshu yáso mártāya bhūshan dákshāya rāyāḥ purubhúshu
návyah || 3 || śriyé jātāḥ śriyá á nír iyāya śriyam váyo ja-
ritrībhyo dadhāti | śriyam vásānā amṛitatvām āyan bhá-
vanti satyá samithá mitádrau || 4 || ísham úrjam abhy ār-
sháṣyam gám urú jyótiḥ kṛiṇuḥ mātṣi deván | viśvāni hí su-
sháhā táni túbhyam pávamāna bádhasa soma śátrūn || 5 || 4 ||

95.

Kánikranti hárir á śriyámānaḥ sídan vānasya jatháre

93, 1 adravat. 2 puru-vārah. nih-kṛitām. kalāṣe. 3 pipye
údhaḥ. su-medhāḥ. 4 rada indo *iti*. púram-dhiḥ. 5 nú. viśvá
-candram. indo *iti*. prātúr *etc.* 58, 9. — 94, 1 vājínī-iva śúbhaḥ. kavī
-yān. paṣu-várdhanāya. 2 vi-urnván. svah-vīde. řita-yántiḥ. vāvaṣre.
3 puru-bhúshu. 4 śriyé á. sam-ithá mitá-drau. 5 abhī arsha
á°. su-sáhā.

punānāḥ | nṛbhir yataḥ kṛiṇṭe nirṇijam gā́ áto matír ja-
 nayata svadhābhiḥ || 1 || hāriḥ sṛijānāḥ pathyām ritāsýéyarti
 vácam aritéva návam | devó devánām gúhyāni námāvish
 kṛiṇoti barhishi praváce || 2 || apām ivéd ūrmáyas tárturā-
 nāḥ prá manishā́ irate sómam ácha | namasyántir úpa ca
 yánti sám cá ca viṣanty uṣatír uṣántam || 3 || tám marmṛi-
 jānām mahishām ná sánāv anṣūm duhanty ukshānam gi-
 rishtām | tám vāvaśānām matáyaḥ sacante tritó bibharti
 váruṇam samudré || 4 || íshyan vácam upavaktéva hótuh pu-
 náná indo ví shyā manishām | índraṣ ca yát ksháyathaḥ
 saubhagāya suviryasya pátayaḥ syāma || 5 || 5 ||

96.

Prá senānīḥ śūro ágre ráthānām gavyānm eti hārshate
 asya sénā | bhadrán kṛivānm indrahavān sákhibhya á
 sómo vástrā rabhasāni datte || 1 || sám asya hārim hārayo
 nṛijanty aśvalayaír ániṣitam námobhiḥ | á tishṭhati rátham
 índrasya sákha vidvān enā sumatīm yāty ácha || 2 || sá no
 deva devátāte pavasva mahé soma psárasa indrapānah |
 kṛivānm apó varshāyan dyām utémām urór á no varivasyā
 punānāḥ || 3 || ájitayé 'hataye pavasva svastāye sarvátātaye
 bṛihaté | tát uṣanti víṣva imé sákhyas tát ahām vaṣmi
 pavamāna soma || 4 || sómah pavate janitá matinām janitá
 divó janitá pṛithivyāḥ | janitágnér janitá sūryasya janitén-
 drasya janitótá víshnoḥ || 5 || 6 ||

brahmá devánām padavīḥ kavínām řishir vípraṇām ma-
 hishó nṛigāṇām | syenó grídhraṇām svádhítir vānānām só-

95, 1 nīḥ-nijam. 2 rītāsya. iyarti -- návam II, 42, 1. náma
 avīḥ. pra-váce. 3 apām-iva it. ca á. 4 giri-sthām. 5 upavaktá
 -iva. indo *ití*. sya. su-viryasya. - 96, 1 senā-nīḥ. indra-havān.
 2 aśva-hayaír áni-ṣitam. enā su-matīm. 3 psárase indra-pānah.
 utá i°. varivasya. 4 ájitaye á°. víṣve. 5 janitá a°. janitá i°
 janitá utá. 6 pada-vīḥ. svá-dhítir.

maḥ pavītram āty eti rébhan || 6 || prāvīvipad vācā ūrmīm
 ná síndhur gírah sómaḥ pávamāno manīshāḥ | antāḥ páśyan
 vṛijānemávarāṇy á tiṣṭhāti vṛishabhó góshu jānān || 7 || sá
 matsarāḥ pritsú vanvānn ávātaḥ sahásraretā abhí vājam
 arsha | índrāyendo pávamāno manīshy āṇśor ūrmīm īraya
 gá ishanyān || 8 || pári priyāḥ kalāṣe devāvāta índrāya sómo
 rányo mādāya | sahásradhārah śatāvāja índur vājí ná śáptiḥ
 sámānā jigāti || 9 || sá pūrvyó vasuví jáyamāno mṛijānó
 apsú duduhānó ádrau | abhiṣastipá bhúvanasya rájā vidád
 gātúm bráhmaṇe pūyāmanah || 10 || 7 ||

tvāyā hí naḥ pitārah soma pūrve kármāṇi cakrūḥ pa-
 vamāna dhírāḥ | vanvānn ávātaḥ paridhīr āporṇu vīrébhir
 áṣvair maghāvā bhavā naḥ || 11 || yáthāpavathā mánave va-
 yodhá amitrahá varivovíd dhavíshmān | evá pavasva drá-
 viṇam dádhiāna índre sám tiṣṭha janáýáyudhāni || 12 || pá-
 vasva soma mádhumān pítāvāpó vásāno ádhi sáno ávye |
 áva dróṇāni ghrítāvānti sída madíntamo matsará indrapá-
 nah || 13 || vṛiṣṭīm divāḥ śatádharah pavasva sahasrasá vā-
 jayúr devāvītau | sám síndhubhiḥ kalāṣe vāvaśānāḥ sám
 usríyābhiḥ pratirān na áyuh || 14 || eshá syá sómo matíbhiḥ
 punanó 'tyo ná vājí tūratíd árātīḥ | páyo ná dugdhām ádi-
 ter ishirām urv íva gātūḥ suyāmo ná vólha || 15 || s ||

svāyudhāḥ sotṛibhiḥ pūyāmāno 'bhy ārsha gūhyam cáru
 náma | abhí vājam śáptir íva śravasyābhiḥ vayūm abhí gá
 deva soma || 16 || śíṣum jajñānām haryatām mṛijanti ṣum-
 bhānti válmim marúto gaṇéna | kavír gīrbhiḥ kavyena ka-

96, 7 prá a°. antār *iti*. vṛijāna imā ā°. 8 sahásra-retah. índrāya indo *iti*. manīshí a°. 9 devā-vataḥ. sahásra-dhārah śatā-vajāḥ. 10 vasu-vīt. abhiṣastī-pāḥ. 11 pári-dhīm āpa a°. bhava. 12 yáthā āpavathah. vayah-dhāḥ amitra-hā varivah-vīt havishman evā. janāya ā°. 13 pítā-vā a°. samau. ghrítā-vanti. indra-pānah. 14 śatā-dhārah sahasra-sah. devā-vītau. pra-tirān. 15 átyah. tūratī *iti*. urū-iva. su-yāmāḥ. 16 su-áyudhāḥ. abhí a°. śravasya a°. gāḥ. 17 kavyena.

vīḥ sām sōmah pavītram āty eti rébhan || 17 || řishimanā yá řishikṛít svarshāḥ sahásrañīthaḥ padavīḥ kavīnām | tritīyaṁ dhāma mahishāḥ śishāsan sōmo virājam ānu rājati śhūp || 18 || camūshāc chyenāḥ śakunó vibhṛítvā govindúr drapsá āyudhāni bíbhrat | apām ūrmīm sácamaṇaḥ samudrām turīyaṁ dhāma mahishó vivakti || 19 || máryo ná śubhrás tanvām mṛijāno 'tyo ná sṛítvā sanāye dhānānām | vṛisheva yūthá pári kōṣam árshan kánikradac camvòr á viveṣa || 20 || 9 ||

pávasvendo pávamāno máhobhiḥ kánikradat pári várāny arsha | kṛīḥ camvòr á viṣa pūyāmāna índraṁ te ráso madiró mamattu || 21 || práśya dhārā bṛihatír asṛigrann aktó góbbhiḥ kalāśān á viveṣa | sāmna kṛiṇvān sāmānyò vipaścít krāṇdam ety abhí sákhyur ná jānm || 22 || apaghnānn eshi pavamāna śātrūn priyām ná jāró abhígīta índuḥ | sídan vāneshu śakunó ná pátvā sōmah punānāḥ kalāśeshu sáttā || 23 || á te rúcaḥ pávamānasya sōma yósheva yanti sudúghāḥ sudhārāḥ | hárir ānītaḥ puruváro apsv ácikradat kalāṣe devayūnām || 24 || 10 ||

Pañcama 'nuvākah.

97.

Asyá preshá hemānā pūyāmāno devó devébhiḥ sām apṛikta rāsam | sūtāḥ pavītram páry eti rébhan mitéva súdha paṣumānti hótā || 1 || bhadrā vástrā samanyā vāsāno mahān kavír nivācanāni śānsan | á vacyasva camvòḥ pūyāmāno vicakshaṇó jágrivir devávitau || 2 || sām u priyó mṛij-

96, 18 řishi-manāḥ. řishi-kṛít svah-sāḥ sahásra-nīthaḥ pada-vīḥ. śisāsan. vi-rājam. stūp. 19 camu-shāt s°. vi-bhṛítvā go-vindúḥ. 20 átyah. vṛishā-iva. kánikradat. 21 pávasva indo ii. 22 prá a° dhārāḥ. vipaś-cít. 23 apa-ghnām. abhí-gītaḥ. 24 yósḥā -iva. su-dúghāḥ su-dhārāḥ. ā-nītaḥ puru-vārah ap-sú. — 97, 1 pres-ha. mitā-iva. paṣu-mānti. 2 ni-vācanāni. vi-cakshaṇāḥ. devá-vitau.

yate sáno ávye yaśástaro yaśásām kshaíto asmé | abhí-
svara dhánvā pūyámāno yūyám pāta svastíbhiḥ sádā naḥ
|| 3 || prá gāyataḥbhy ārcāma deván sómaṁ hinōta mahaté
dhánāya | svādūḥ pavāte áti vāram ávyam á sīdāti kalá-
ṣaṁ devayúr naḥ || 4 || índur devánām úpa sakhyám āyán
sahásradhārah pavate mādāya | nṛíbli stāvāno ánu dhāma
pūrvam ágann índram mahaté saubhagāya || 5 || 11 ||

stotré rāyé hárir arshā punáná índram mádo gachatu
te bhārāya | devaír yāhi sarátham rádhō áchá yūyám pāta
svastíbhiḥ sádā naḥ || 6 || prá kávyam usāneva bruvānó
devó devánām jánimā vivakti | máhivrataḥ śúcibandhuḥ pā-
vakāḥ padá varāhó abhy èti rébhan || 7 || prá haṁsāsas tri-
pālam manyúm áchāmád ástaṁ vṛishagaṇā ayāsuḥ | āngū-
shyām pávamānam sákhayo durmārsham sākām prá vadanti
vāṇām || 8 || sá rañhata urugāyasya jūtīm vṛithā krīlantam
mimate ná gāvaḥ | parīṇasām kṛiṇute tigmáśṛiṅgo dívā há-
rir dādṛiṣe náktam ṛijrāḥ || 9 || índur vājí pavate gónyoghā
índre sómaḥ sáha ínvan mādāya | hánti ráksho bádhaté
páry áratír várivaḥ kṛiṇvān vṛijánasya rájā || 10 || 12 ||

ádha dhárayā mádhvā pṛicánás tiró róma pavate ádri-
dugdhaḥ | índur índrasya sakhyám jushānó devó devasya
matsaró mādāya || 11 || abhí priyāṇi pavate punánó devó
deván svéna rásena pṛicán | índur dhármāny ṛituthá vá-
sāno dáṣa kshípo avyata sáno ávye || 12 || vṛishā ṣoṇo abhi-
kánikradad gā nadáyann eti pṛithivím utá dyám | índra-
syeva vagnúr á ṣṛiṇva ājaú pracetáyann arshati vácam
émām || 13 || rasáyyaḥ páyasā pínvamāna írāyann eshi má-

97, 3 sánau (12). asmé *iti*. dhánva. 4 gāyata abhí a°. 5 ā-
-yán sahásra-dhārah. nṛi-bhiḥ. 6 arsha. sa-rátham. ácha. 7 usānā
-iva. jánima. máhi-vrataḥ śúci-bandhuḥ. abhí eti. 8 ácha a°. 9
vṛisha-gaṇāḥ. duḥ-mārsham. 10 gónyoghā. 11 ádri-dugdhaḥ. 12 vṛishā
índrasya-iva. ṣṛiṇve. pra-cetáyan. á i°.

dhumantam aṇṣūm | pāvamānaḥ saṁtanīm eshi kṛiṇvān
 indrāya soma parishicyāmānaḥ || 14 || evā pavasva madirō
 mādāyodagrābhāsyā namāyan vadhasnaḥ | pāri vārṇam
 bhāramāṇo rūṣantaṁ gavyūr no arsha pāri soma siktāḥ
 || 15 || 13 ||

jushṭvī na indo supāthā sugāny uraú pavasva vārivāṇsi
 kṛiṇvān | ghanéva víshvag duritāni vighnān ādhi shnúnā
 dhanva sāno ávye || 16 || vṛiṣṭīm no arsha divyām jigatnūm
 ilāvatiṁ saṁgāyīm jirādānum | stūkeva vitā dhanvā vicin-
 vān bāndhūn imān āvarān indo vāyūn || 17 || granthīm ná
 ví shya grathitām punāná ṛijūm ca gātūm vṛijinām ca
 soma | átyo ná krado hárir ā sṛijāno máryo deva dhanva
 pastyāvān || 18 || júshto mādāya devātāta indo pāri shnúnā
 dhanva sāno ávye | sahásradhārah surabhír ādabdhah pāri
 srava vājasātau nṛisháhye || 19 || araṣmāno yē 'rathā áyuktā
 átyāso ná sasṛijānása ājaú | eté ṣukráso dhanvanti sómā
 dévasas tān úpa yātā pibadhyaí || 20 || 14 ||

evā na indo abhí devāvitim pāri srava nábhho árṇas ca-
 mūshu | sómo asmábhyaṁ kāmīyam bṛihāntaṁ rayīm da-
 dātu vīrāvantaṁ ugrām || 21 || tákshad yádi mánaso vénato
 vág jyésthasya vā dhármaṇi kshór ánike | ād im āyan
 vāram ā vāvaśāná júshtaṁ pátim kalāṣe gāva índum || 22 ||
 prá dānudó divyó dānupinvá ṛitām ṛitāya pavate sume-
 dhāḥ | dharmā bhuvad vṛijanyāsyā rájā prá raṣmibhir da-
 śābhīr bhāri bhūma || 23 || pavítrebhiḥ pāvamāno nṛicákshā
 rájā devānām utá mártīyānām | dvitā bhuvad rayipāti rayi-

97, 14 sam-tanīm. pari-sicyāmānaḥ. 15 evā. mādāya uda-
 -grābhāsyā. 16 indo *iti* su-pāthā su-gāni. ghanā-iva. duh-itāni
 vi-ghnān. snúnā. sānau (19). 17 saṁ-gāyīm jirā-dānum stūkā-iva.
 dhanva vi-cinvān. indo *iti* (19. 21). 18 sya. pastyā-vān. 19 devā-
 -tāte. snúnā. sahāsra-dhārah. vāja-sātau nṛi-sāhye. 20 yē a°. sómāh.
 yāta. 21 evā. devā-vitim. 22 yádi. vāvaśānāḥ. 23 dānu-dālī.
 dānu-pinvālī. su-medhāḥ. 24 nṛi-cákshāḥ. rayi-pátīḥ.

nām ṛitām bharat sūbhṛitam cārv induḥ || 24 || ārvāṇi iva
 śrāvase sātīm āchēndrasya vāyōr abhī vītīm arsha | sā naḥ
 sahāsra bṛihatīr īsho dā bhāvā soma draviṇovīt punānāḥ
 || 25 || 15 ||

devāvyō naḥ parishicyāmānāḥ kshāyaṃ suvīraṃ dhan-
 vantū sōmāḥ | āyayāvaḥ sumatīm viśvāvārā hōtāro nā di-
 viyājo mandrātāmāḥ || 26 || evā deva devātāte pavasva mahé
 soma psārāse devapānāḥ | mahāṣ cid dhī smāsi hitāḥ sam-
 aryé kṛidhī sushthāné rōdasī punānāḥ || 27 || āśvo nō krado
 vṛishabhir yujānāḥ siṃhō nā bhīmō mānasō jāvyān | arvā-
 cīnāḥ pathibhir yé rājishthā ā pavasva saumanasām na
 indo || 28 || śatām dhārā devājātā asṛigran sahāsrām enāḥ
 kavāyo mṛijanti | indo sanītram divā ā pavasva puractāsi
 mahatō dhānasya || 29 || divō nā sārgā asasṛigram āluṇām
 rājā nā mitrām prā mināti dhīraḥ | pitūr nā putrāḥ krā-
 tubhir yatānā ā pavasva viṣé asyā ājītim || 30 || 16 ||

prā te dhārā mādhumatīr asṛigran vārān yāt pūtō
 atyēshy āvyān | pāvamāna pāvase dhāma gōnām jajñānāḥ
 sūryam apinvo arkaiḥ || 31 || kánikradad ānu pānthām ṛi-
 tāsyā śukrō ví bhāsy amṛitasya dhāma | sā indrāya pavase
 matsarāvān hinvānō vācam matibhiḥ kavīnām || 32 || divyāḥ
 suparnō 'va cakshi soma pīnvan dhārāḥ kārmanā devāvī-
 tau | ēndo viṣa kalāṣam śomadhānam krāndann ihi sūrya-
 syōpa raśmīm || 33 || tistrō vāca irayati prā vāhnir ṛitāsyā
 dhītīm brāhmaṇo manīṣhām | gāvo yanti gōpatim prichā-
 mānāḥ sōmam yanti matāyo vāvaśānāḥ || 34 || sōmam gāvo
 dhenāvo vāvaśānāḥ sōmam viprā matibhiḥ prichāmānāḥ |

97, 24 sū-bhṛitam. 25 ācha ī°, dāḥ bhāva. dravināḥ-vit.
 26 deva-avyāḥ. pari-sicyāmānāḥ. su-vīram. ā-yayāvaḥ su-matīm
 viśvā-vārāḥ. divi-yājāḥ. 27 evā. deva-pānāḥ. hī smāsi. sa-
 m-aryé. sushthāné *iti* su-sthāné rōdasī *iti*. 28 indo *iti*. 29 dhā-
 rāḥ devā-jātāḥ. indo *iti*. purāḥ-etā asi. 30 asyāi. 31 dhārāḥ.
 atī-ēshi. 33 su-parṇāḥ āva. devā-vītau ā indo *iti*. soma-dhānam.
 sūryasya ūpa. 34 gō-patim. 35 viprāḥ.

sómaḥ sutáḥ pūyate ajyámānaḥ sóme arkás trishṭúbhaḥ sám
navante || 35 || 17 ||

evá naḥ soma parishicyámāna á pavasva pūyámānaḥ
svastí | índram á viṣa bṛihatá ráveṇa vardháyā vácma ja-
náyā púramaḍhim || 36 || á jágrivir vípra ritá matínāṃ só-
maḥ punānó asada camúshu | sápani yám mithunáso
níkāmā adhvaryávo rathirásah suhástāḥ || 37 || sá punāná
úpa sūre ná dhátóbhé aprā ródasí ví shá āvaḥ | priyá cid
yásya priyasāsa ūtí sá tú dhānam kārīṇe ná prá yaṁsat
|| 38 || sá vardhitá várdhanaḥ pūyámānaḥ sómo mīdhvāñ
abhí no jyótishāvit | yénā naḥ pūrve pitáraḥ padajñāḥ svar-
vīdo abhí gá ádrim ushṇán || 39 || ákrān samudráḥ pra-
thamé vídharman janáyan prajā bhúvanasya rájā | vṛishā
pavítre ádhi sáno ávye bṛihat sómo vāvṛidhe suváná induh
|| 40 || 18 ||

mahát tát sómo mahishás cakārāpām yád gárbho 'vri-
ñita deván | ádadhād índre pávamāna ójó 'janayat sūrye
jyótir induh || 41 || mátsi vāyúm ishṭáye rádhase ca mátsi
mitrávaruṇā pūyámānaḥ | mátsi śárdho márutam mátsi de-
ván mátsi dyāvāprithiví deva soma || 42 || ríjūḥ pavasva vṛi-
jinásya hantápāmivām bádhamāno mṛídhaḥ ca | abhiśrīṇán
páyah páyasābhí gónām índrasya tvám táva vayám sákhā-
yah || 43 || mádhvah sūdam pavasva vásva útsam vīram ca
na á pavasvā bhágam ca | svádasvéndrāya pávamāna indo
rayim ca na á pavasvā samudrát || 44 || sómaḥ sutó dhāra-
yátyo ná hítvā síndhur ná nimnúm abhí vājy ákshāḥ | á

97, 35 tri-stúbhaḥ. 36 evá. pari-sicyámānaḥ. vardhaya.
janaya púram-dhim. 37 asadat. ní-kāmāḥ. su-hástāḥ. 38 dhātā
á ubhé *iti* aprāḥ ródasí *iti*. sáh āvar *ity* āvaḥ. tú. 39 jyótishā
ā°. yéna — padajñāḥ 62, 2. svaḥ-vīdah. 40 ví-dharman. pra-jāḥ.
sānu. vāvṛidhe. 41 cakāra a°. gárbhaḥ á°. ójah á°. 42 dyāvā-
prithiví *iti*. 43 hantā āpa á°. abhi-śrīṇán. páyasā a°. 44 pa-
vasva (2). svádasva í°. indo *iti*. 45 dhārayā á°. vājí akshār *iti*.

yónim ványam asadat punānāḥ sām índur góbbhir asarat
sām adbbhīḥ || 45 || 19 ||

eshā syā te pavata indra sómaṣ camúshu dhíra uṣaté
távasvān | svāreakshā rathirāḥ satyáśushmaḥ kámo ná yó
devayatām ásarji || 46 || eshā pratnéna váyasā punānās tiró
várpañsi duhitúr dádhānaḥ | vāsānaḥ śarma trivárūtham
apsú hóteva yāti sámaneshu rébhan || 47 || nú nas tvám ra-
thiró deva soma pári srava camvòḥ pūyámanaḥ | apsú svá-
dishṭho mádhunāu řitāvā devó ná yāḥ savitā satyámanmā
|| 48 || abhí vāyūṃ vity ārshā grīṇāno 'bhí mitrávaruṇā pū-
yámanaḥ | abhí náraṃ dhījāvanam ratheshṭhām abhíndram
vṛṣhaṇam vājrabāhum || 49 || abhí vástrā suvasanāny arshā-
bhí dhenúḥ sudúghāḥ pūyámanaḥ | abhí candrá bhártave
no hiraṇyābhy āśvān rathíno deva soma || 50 || 20 ||

abhí no arsha divyā vásuny abhí víṣva párthiva pūyá-
manaḥ | abhí yéna dráviṇam aśnávamābhy ārsheyaṃ jamad-
agnivān naḥ || 51 || ayá pavá pavasvainā vásuni māñṣatvá
índo sárasi prá dhanva | bradhmāś cid átra vāto ná jūtāḥ
puru-médhaś eit tákave náraṃ dāt || 52 || utá na enā pavayá
pavasvādhi śruté śravāyyasya tīrthé | shashtīm saháśrā nai-
gutó vásuni vṛikshām ná pakvām dhūnavad ráṇaya || 53 ||
máhiṃé asya vṛṣhanāma śūshé māñṣatve vā pṛṣane vā
vádhatre | ásvāpayan nigútaḥ sneháyac cápmítrān āpácito
acetāḥ || 54 || sám trí pavítrā vítatāny eshy ánv ékam dhā-
vasi pūyámanaḥ | ási bhágo ási datrásyā dātási maghávā
maghávadbhya índo || 55 || 21 ||

97, 46 pavata. svāh-cakshāḥ. satyá-sushmaḥ. 47 tri-várūtham.
hótā-iva. 48 nú. řitā-vā. satyá-manma. 49 viti a° grīṇānāḥ
a°. abhí. dhī-jāvanam rathe-sthām abhí i°. vāja-bāhum. 50 su-
vasanāni arsha a°. su-dúghaḥ. hiraṇya abhí. 51 abhí. aśnávāma
abhí a° jamadagni-vāt. 52 pavasva enā. māñṣatvé índo *iti* (55).
puru-médhaḥ. 53 pavasva á°. 54 máhi imé *iti*. vṛṣhanāma
śūshé *iti*. vádhatre *iti* ásvāpayat ni-gútaḥ sneháyat ca ápa a° ápa
acítāḥ aca i°. 55 ví-tatāni. dātā ási.

eshā viṣvavīt pavate manīśī sómo viṣvasya bhūvanasya
 rájā | drapsāñ íráyan vidátheshv índur ví váram ávyaṃ
 samáyāti yāti || 56 || índuṃ rihanti mahishá ádabdhāḥ padé
 rebhanti kaváyo ná grídhrah | hinvánti dhírā daśábhīḥ
 kshípābhīḥ sūm añjate rūpām apām rásena || 57 || tváyā
 vayām pávamānena soma bhāre kṛitām ví cinuyāma śá-
 śvat | tán no mitró váruṇo māmahantām áditīḥ síndhubḥ pri-
 thiví utá dyaúḥ || 58 || 22 ||

98.

Abhí no vājasátamaṃ rayīm arsha purusprīham | indo
 sahasrabharṇasam tuvidyumnām vibhvasāham || 1 || pári
 shyá suvánó avyáyaṃ ráthe ná vármāvyata | índur abhí
 drūṇā hitó hiyānó dhárābhír akshāḥ || 2 || pári shyá suvánó
 akshā índur áye mádaeyutaḥ | dhárā yá ūrdhvyó adhvare
 bhrajá náti gavyayúḥ || 3 || sá hí tvám deva śśsvate vásu
 mártāya dāśúshe | indo sahasrīṇam rayīm śatātmanām vi-
 vāsasi || 4 || vayām te asyá vritrahan váso vásvaḥ purusprī-
 haḥ | ní nédishthata mā ishāḥ syāma sumnāsyādhriḥ || 5 ||
 dvír yām páñca sváyaśasam svásāro ádri-samhatam | pri-
 yām índrasya kāmiam prasnāpáyanty ūrmīṇam || 6 || 23 ||

pári tyām haryatām hárīm babhrūm punanti váreṇa |
 yó devān viṣvāñ ít pári mádena sahá gáehati || 7 || asyá vo
 hy ávasā pánto dakshasādhnanam | yáḥ sūrīshu śrávo bṛi-
 hád dadhé svār ná haryatāḥ || 8 || sá vām yajñéshu mānavi
 índur janishṭa rodasi | devó devī girishṭhá ácredhan tám

97, 56 viṣva-vīt. samáyā áti. 57 dhírāḥ. 58 tán no etc.
 94, 16. — 98, 1 vája-sūtāman. puru-sprīham indo *iti* sahasra-
 -bharṇasam tuvi-dyumnām vibhva-sāham. 2 syāḥ. váрма a°.
 akshār *iti* (3). 3 máda-cyutaḥ. ná éti. 4 indo *iti*. śatā-
 -ātmanām. 5 v. t. a. v. 8, 24, 8. váso *iti*. puru-sprīhaḥ. sumná-
 -sya adhriḥ *ity* adhri-go. 6 svá-yaśasam. ádri-samhatam. p. i.
 k. 18, 6. pra-snāpáyanti. 8 hí. daksha-sādhnanam. ná. 9 mā-
 navi *iti*. rodasi *iti*. devī *iti* giri-sthāḥ.

tuvishváni || 9 || índrāya soma pátave vṛitraghné pári shic-
yase | náre ca dákshināvate devāya sadanāsáde || 10 || té
pratnáso vyūshṭishu sómāḥ pavítre aksharan | apapróthan-
taḥ sanutár huraśeītaḥ prátás táñ ápracetasah || 11 || tám
sakhāyah purorúcam yūyám vayám ca sūrāyah | aśyāma
vājagandhyam sanéma vājapastyam || 12 || 24 ||

99.

Á haryatāya dhṛishṇāve dhánus tanvanti paúṁsyam |
sukráṁ vayanty ásurāya nirñijam vipám ágre mahīyúvaḥ
|| 1 || ádha kshapá párishkṛito vājañ abhí prá gāhate | yádī
vivásvato dhīyo háriṁ hinvánti yátave || 2 || tám asya mar-
jayāmasi mádo yá indrapátamaḥ | yám gáva āsábhīr da-
dhúḥ purá nūnám ca sūrāyah || 3 || tám gáthayā purānyá
punánám abhy ānūshata | utó kṛipanta dhítāyo devānām
náma bibhratīḥ || 4 || tám ukshámānam avyāye vāre punanti
dharnasīm | dūtám ná pūrvácittaya á śāsate manīshīnaḥ
|| 5 || 25 ||

sá punānó madántamaḥ sómaś camúshu sīdati | paśau
ná réta ādádhat pátir vacasyate dhiyāḥ || 6 || sá mṛijyate
sukármabhir devó devébhyaḥ sutáḥ | vidé yád āsu samda-
dīr mahír apó ví gāhate || 7 || sutá indo pavíttra á nṛibhir
yató ví nīyase | índrāya matsaríntamaś camúshv á ní shī-
dasi || 8 || 26 ||

100.

Abhí navante adrúhaḥ priyám índrasya kámyam | vat-
sám ná pūrva áyuni jātám rihanti mātáraḥ || 1 || punānā

98, 9 tuvi-sváni. 10 i. s. p. IX, 11, 8. vṛitra-ghné. sicyase.
sadana-sáde. 11 vi-ushṭishu. apa-próthantah. huraś-cītaḥ prátar
iti. ápra-cetasah. 12 purah-rúcam. vāja-gandhyam. vāja-pastyam.
— 99, 1 nih-nijam. 2 pári-kṛitah. yádi. 3 indra-pátamaḥ.
4 abhí a° utó iti. 5 pūrvá-cittaye. 6 ā-dádhat. 7 sukárma
-bhiḥ. sam-dadīḥ. 8 indo iti pavítre. sīdasi. — 100, 1 abhí.
p. i. k. 18, 6. pūrve.

indav á bhara sóma dvibárhasam rayīm | tvām vásūni
pushyasi víśvāni dāśúsho grihé || 2 || tvām dhíyam mano-
yújam srijá vṛishtīm ná tanyatúh | tvām vásūni pāṛthivā
divyā ca soma pushyasi || 3 || pári te jigýúsho yathā dhārā
sutásya dhāvati | ráñhamānā vy ávyáyam váram vājíva sā-
nasih || 4 || krátve dákshāya naḥ kave pávasva soma dhā-
rayā | índrāya pátave sutó mitráya varuṇāya ca || 5 ||²⁷ ||

pávasva vājasátamaḥ pavítre dhārayā sutáh | índrāya
soma víshṇave devébhyo mádhumattamaḥ || 6 || tvām rihanti
mātáro hárím pavítre adrúhaḥ | vatsām jātām ná dhenávaḥ
pávamāna vídharmaṇi || 7 || pávamāna máhi śrávaḥ citrébhir
yāsi raśmíbbih | śárdhan támāñsi jighnase víśvāni dāśúsho
grihé || 8 || tvām dyām ca mahivrata pṛithivīm cáti jabhri-
she | práti drāpím amuñcathāḥ pávamāna mahitvanā
|| 9 ||²⁸ ||

Caturtho 'dhyāyāḥ.

101.

Purójiti vo ándhasaḥ sutāya mādayitnāve | ápa svānam
ṣnathishtāna sákhāyo dírghajihvyām || 1 || yó dhārayā páva-
káyā pariprasýandate sutáh | índur áśvo ná kṛitvyaḥ || 2 ||
tām durósham abhí nárah sómam víśvácyā dhiyā | yajñám
hinvanty ádribbih || 3 || sutāso mádhumattamaḥ sómā ín-
drāya mandinaḥ | pavitravanto aksharan devān gachantu
vo mādāḥ || 4 || índur índrāya pavata íti devāso abruvan |
vácās pátir makhasyate víśvasyészāna ójasā || 5 ||¹ ||

sahásradhārah pavate samudró vācamīñkhayāḥ | sómah
páti rayīṇám sákhéndrasya divé-dive || 6 || ayám pūshā ra-

100, 2 indo *iti*. dvi-bárhasam. 3 manah-yújam srijá. 4 ví
a°. vājí-iva. 6 vāja-sátamah. 7 ví-dharmaṇi. 9 mahi-vrata.
ca áti. — 101, 1 puráh-jiti. dírgha-jihvyām. 2 pari-prasyándate.
3 abhi. 5 pavate. vísvasya i°. 6 sahásra-dhārah. vācam
-īñkhayāḥ. pátiḥ. sákhā i°.

yir bhāgaḥ sōmaḥ punāno arshati | pātir viśvasya bhūmano
vy ākhyad rōdasi ubhé || 7 || sām u priyā anushata gāvo
mādāya ghṛīshvayaḥ | sōmasaḥ kṛīvate pathāḥ pāvama-
nasa indavaḥ || 8 || yā ōjishthas tām ā bhara pāvamana śra-
vāyāyā | yāḥ pāṇca carshaṇīr abhī rayīm yēna vānamahai
|| 9 || sōmāḥ pavanta indavo 'smābhyam gātuvīttamaḥ | mi-
trāḥ suvanā arepāsah svādhyāḥ svarvīdah || 10 || २ ||

sushvāṇāso vy ādribhiḥ citāna gōr ādhi tvaci | iśham
asmābhyam abhītaḥ sām asvaran vasuvīdah || 11 || etē putā
vipaścitāḥ sōmaso dādhyāśirah | sūryāso nā darsatāso ji-
gatnāvo dhruvā ghṛitē || 12 || prā sunvānāsyaṇdhaso mārto
nā vṛita tād vācaḥ | āpa śvānam aradhāsam hatā makhām
nā bhṛīgavaḥ || 13 || ā jamīr ātke avyata bhujē nā putrā
onyōḥ | sārāj jārō nā yōshanaṁ varō nā yōnim asādam
|| 14 || sā virō dakshasādhano vī yās tastāmbha rōdasi | hā-
riḥ pavītre avyata vedhā nā yōnim asādam || 15 || āvyo vā-
rebhiḥ pavate sōmo gāvyē ādhi tvaci | kānikradad vṛisha
hārīr indrasyabhy ēti nishkrītām || 16 || ३ ||

102.

Krāṇā śīsur mahīmāṁ hinvān rītāsya dīdhitim | viśvā
pāri priyā bhuvad ādha dvitā || 1 || ūpa tritāsya pāshyōr
ābhakta yād gūha padām | yajñāsya saptā dhāmabhir ādha
priyām || 2 || trīṇi tritāsya dhārāya pṛishthēshv ēraya ra-
yīm | mīmte asya yōjana vī sukrātuh || 3 || jajñānām saptā
mātāro vedhām aśāsata śriyē | ayām dhruvō rayīmāṁ ci-
keta yāt || 4 || asyā vratē sajōshaso viśve devāso adrūhaḥ |
spārḥā bhavanti rāntayo jushānta yāt || 5 || ४ ||

101, 7 vī a° rōdasi *iti* ubhé *iti*. 10 pavante. gātuvīttamāḥ. su-
-adhyāḥ svaḥ-vidah. 11 susvānāsah vī. citānah. vasu-vīdah.
12 putāḥ vipaś-citah. dādhyāśirah. dhruvāḥ. 13 sunvānāsya
a°. hatā. 14 sārāj. a-sādam (15). 15 daksha-sādhanaḥ. rō-
dasi *iti*. vedhah. 16 indrasya abhī eti nishkrītām. — 102, 3 ā
iraya. su-krātuh. 5 sa-jōshasah. spārḥāḥ.

yām ī gārbham ṛitāvṛīdhō dṛiṣe cārum ājijanan | kavīm
mānbhishṭham adhvare purusprīham || 6 || samīcinē abhī
tmāna yāhvī ṛitāsya mātārā | tanvānā yajñām ānushāg yād
añjatē || 7 || krātva śukrēbhir akshābhir ṛiṇōr āpa vrajām
divāḥ | hinvānn ṛitāsya dīdhitim prādhvare || 8 || 5 ||

103.

Prā punānāya vedhāse sōmāya vāca ūdyatam | bhṛitīm
nā bharā matībhir jūjoshate || 1 || pāri vārāpy avyāyā gō-
bhir añjanō arshati | trī shadhāsthā punānāḥ kṛiṇute hāriḥ
|| 2 || pāri kōṣam madhuścūtam avyāye vāre arshati | abhī
vāṇir ṛishīṇām saptā nūshata || 3 || pāri netā matīnām viśvā-
devo ādābhyah | sōmah punānāḥ camvōr viṣad dhāriḥ || 4 ||
pāri daivīr ānu svadhā īndreṇa yāhi sarātham | punānō vā-
ghād vāghādbhir āmartyah || 5 || pāri sāptir nā vājayūr devō
devēbhyah sūtāḥ | vyānaṣiḥ pāvamāno vī dhāvati || 6 || 6 ||

Shashṭho 'nuvākah.

104.

Sākhāya ā nī shīdata punānāya prā gāyata | śiṣum nā
yajñāḥ pāri bhūshata śriyē || 1 || sām ī vatsūm nā mātṛi-
bhiḥ sṛijātā gayasādhanam | devāvyām mādām abhī dviṣa-
vasam || 2 || punātā dakshasādhanam yāthā śārdhāya vītāye |
yāthā mitrāya vāruṇāya śāntamah || 3 || asmābhyam tvā
vasuvīdam abhī vāṇir anūshata | gōbhiḥ te vāruṇam abhī
vasayamasi || 4 || sā no madānām pata īndo devāpsarā asi |

102, 6 im *iti*. ṛita-vṛīdhah. puru-sprīham. 7 samīcinē *iti* sam-
-iciné. yāhvī *iti*. tanvānāḥ. 8 prā a°. — 103, 1 ūt-yatam. bhara.
2 sadhā-sthā. 3 madhu-ścūtam. 4 netā. viśvā-devah. hāriḥ.
5 sa-rātham. 6 vi-ānaṣiḥ. — 104, 1 shīdata. 2 im *iti*. sṛijātā
gaya-sādhanam deva-avyām. dvi-savasam. 3 punātā daksha-
-sādhanam. 4 vasu-vīdam. gōbhiḥ te. 5 pate īndo *iti* devā-
-psarah.

sákheva sákhye gātuvittamo bhava || 5 || śānemi kṛidhy
 āsmād ā rakshāsaṃ kām cid atrīṇam | āpādevaṃ dvayūm
 āñho yuyodhi naḥ || 6 || 7 ||

105.

Tāṃ vaḥ sakhāyo mādāya punānām abhī gāyata | śīṣuṃ
 nā yajñāñ svadayanta gūrtībhiḥ || 1 || sām vatsā iva mā-
 trībhir indur hinwāno ajyate | devāvīr mado matībhiḥ pā-
 rishkrītaḥ || 2 || ayām dākshāya sādhanō 'yām śārdhāya vī-
 tāye | ayām devébhyo mādhumattamaḥ sutāḥ || 3 || góman
 na indo āśvavat sutāḥ sudaksha dhanva | śūciṃ te vāṇam
 ādhi góshu dīdharam || 4 || sá no harīṇām pata indo devā-
 psarastamaḥ | sákheva sákhye nāryo rucé bhava || 5 || sá-
 nemi tvām asmād āñ ādevaṃ kām cid atrīṇam | sāvāñ
 indo pári bádho ápa dvayūm || 6 || 8 ||

106.

Índram ácha sutá imé vṛishaṇam yantu hárayaḥ |
 śrushṭī jātāsa índavaḥ svarvídah || 1 || ayām bhārāya sā-
 nasír índrāya pavate sutāḥ | sómo jāitṛasya cetati yáthā
 vidé || 2 || asyéd índro mādeshv ā grābhām grībhñīta sāna-
 sīm | vājraṃ ca vṛishaṇam bharat sām apsu-jít || 3 || prá
 dhanvā soma jágrivir índrāyendo pári srava | dyumántam
 śúshmam ā bhara svarvídam || 4 || índrāya vṛishaṇam má-
 dam pávasva viśvadarṣataḥ | sahásrayāmā pathikrīd vica-
 kshanāḥ || 5 || 9 ||

asmábhyam gātuvittamo devébhyo mādhumattamaḥ | sa-

104, 5 sákha-iva. gātuvit-tamah. 6 kṛidhí a°. ápa á°. —
 105, 1 ś. n. y. IX, 104, 1. 2 deva-avīh. pári-kṛitah. 4 gó-
 -mat. indo iti. su-daksha. 5 pate indo iti devāpsaraḥ-tamah
 sákha-iva. 6 ā. sahvān indo iti. — 106, 1 svah-vidah. 3 a. i.
 m. ā IX, 1, 10. apsu-jít. 4 dhanva. i. p. s. VIII, 91. 3. bhara
 svah-vidam. 5 viśvā-darṣataḥ sahásra-yāmā pathi-kṛit vi-cakshanāḥ.
 6 gātuvit-tamah.

hásraṃ yāhi pathībhiḥ kánikradat || 6 || pávasva devávītaya
 indo dhārābhir ójasā | á kalāṣam mádhumān soma naḥ
 sadaḥ || 7 || táva drapsá udaprúta índram mádāya vāvri-
 dhuh | tvāṃ deváso amṛítāya kám papuh || 8 || á naḥ sutāsa
 indavaḥ punāná dhāvata rayīm | vṛishṭídyaḥ rityāpaḥ
 svarvídaḥ || 9 || sómaḥ punāná ūrmínāvyo váraṃ ví dhāvati |
 ágre vācāḥ pávamānaḥ kánikradat || 10 || 10 ||

dhībhir hinvanti vājīnaṃ vāne kṛīṇāntam átyavim | abhí
 triprishṭhām matáyaḥ sám asvaran || 11 || ásarji kalāṣāñ abhí
 mīlhé sáptir ná vājayúḥ | punāno vācam janáyann asishya-
 dat || 12 || pávate haryató hárir áti hvárāñsi ráñhya | abhy-
 árshan stotṛibhyo vírávad yáṣaḥ || 13 || ayá pavasva deva-
 yúr mádhor dhārā asṛikshata | rébhan pavítram páry eshi
 viṣvataḥ || 14 || 11 ||

107.

Páritó shiñcatā sutām sómo yá uttamām havíḥ | da-
 dhanvāñ yó náryo apsv ántár á susháva sómam ádribhiḥ
 || 1 || nūnām punāno vibhiḥ pári sraṇádabdhāḥ surabhínta-
 raḥ | suté cit tvāpsú madāmo ándhasā śṛñānto góbhir útta-
 ram || 2 || pári suvānāḥ cākshase devamādanaḥ krátur índur
 vicakshaṇāḥ || 3 || punānāḥ soma dhārayāpó vásāno arshasi |
 á ratnadhā yónim ṛitāsya sīdasy útso deva hiranyáyaḥ
 || 4 || duhāná ūdhar divyām mádhvu priyām pratnām sadhā-
 stham ásatat | āprichyam dharúṇam vājy ārshati nṛbhir
 dhītó vicakshaṇāḥ || 5 || 12 ||

punānāḥ soma jāgrivir ávyo váre pári priyāḥ | tvām

106, 7 devá-vītaye indo *iti*. 8 uda-prútaḥ. vavridhuh. 9 pu-
 nārāñ dhāvata. vṛishṭi-dyāvaḥ riti-āpaḥ svah-vidaḥ. 10 ūrmīṇa
 á°. 11 áti-avim. tri-prishṭhām. 12 asiśyadat. 13 abhi-árshan.
 — 107, 1 pári i° shiñcata. ap-sú a°. susáva. 2 ávi-bhiḥ. sraṇa á°.
 tvā a°. 3 deva-mādanaḥ. vi-cakshaṇāḥ (5. 7. 16). 4 dhārayā
 a°. ratna-dhāḥ. 5 ūdhaḥ. sadhástham á a° ā-prichyam. vājī a°.

vipro abhavó 'ngirastamo mádhvā yajñām mimiksha nah
 || 6 || sómo midhvān pavate gātuvittama řishir' vipro vi-
 cakshañāḥ | tvām kavir abhavo devavitama ā sūryam ro-
 hayo divi || 7 || sóma u shuvāñāḥ sotribhir ādhi shñūbhīr
 āvinām | āśvayeva harita yāti dhārayā mandrāyā yāti dhā-
 rayā || 8 || anūpé gómān góbhīr akshāḥ sómo dugdhābhīr
 akshāḥ | samudrām ná samvārañāny agman mandī mādāya
 toṣate || 9 || ā soma suvānó ādribhis tiró vārañy avyāyā |
 jāno ná puri camvōr viṣad dhāriḥ sádo vāneshu dadhishe
 || 10 || 13 ||

sá māmrije tiró āṇvāni meshyō mūḥé sāptir ná vāja-
 yūḥ | anumādyāḥ pávamāno manīshībhiḥ sómo víprebhīr
 řikvabhiḥ || 11 || prá soma devāvitaye sīndhur ná pipye
 ārnasā | anśōḥ páyasā madiró ná jāgrivir āchā kōṣam ma-
 dhuścūtami || 12 || ā haryató ārjune átke avyata priyāḥ sūnūr
 ná mārjyaḥ | tām īm hinvanty apāso yāthā rātham nadīshv
 ā gābhastyoḥ || 13 || abhi sōmāsa āyāvaḥ pávante mādya-
 mādāma | samudrāsyādhi viṣṭāpi manīshīno matsarāsāḥ svar-
 vīdah || 14 || tātāt samudrām pávamāna ūrmīnā rājā devā
 řitām bṛihāt | ārshan mitrāsya vāruṇasya dhiārmanā prá
 hinvānā řitām bṛihāt || 15 || 14 ||

nṛibhir yemānó haryató vicakshañó rājā devāḥ samud-
 rīyaḥ || 16 || índrāya pavate mādāḥ sómo marútvate sūtāḥ |
 sahásradhāro áty ávyam arshati tām ī mṛijanty āyāvaḥ
 || 17 || punānāś camū janāyan matīm kavīḥ sómo devēshu
 ranjati | apó vásānaḥ pári góbhīr úttaraḥ sídan vāneshv
 avyata || 18 || távāhām soma rāraṇa sakhyā indo divé-dive |

107, 6 abhavaḥ á°. 7 gātuvít-tamah. deva-vítamah. 8 su-
 vānāḥ. snū-bhiḥ. āsvayā-iva. 9 akshār iti (2). sam-vārañāni.
 10 hāriḥ. 11 māmrije. anu-mādyāḥ. 12 devā-vitaye. ācha.
 madhu-ścūtami. 14 samudrāsya á°. svah-vīdah. 15 ārśat.
 17 sahásra-dhārah. 1m iti. 18 camū iti. 19 táva a°. rāraṇa
 sakhyé indo iti.

perūṇi babhro nī caranti mām āva paridhīm āti tān ihi
 || 19 || utāhām nāktam utā soma te divā sakhyāya babhra
 ūdhani | ghṛiṇā tāpantam āti sūryam parāḥ śakunā iva
 paptīna || 20 || 15 ||

mṛijyāmanah suhastya samudrē vācam invasi | rayīm
 piśāgam bahulam puruṣpṛiham pāvamanabhy ārshasi || 21 ||
 mṛijānō vāre pāvamano avyāye vṛishāva cakrado vāne | de-
 vānam soma pavamana nishkrītām gōbhir añjānō arshasi
 || 22 || pāvasva vājasataye 'bhi viśvani kāvya | tvām samud-
 rām prathamō vī dhārayo devēbhyah soma matsarāḥ || 23 ||
 sā tū pavasva pāri pārthivam rājo divyā ca soma dhārma-
 bhīḥ | tvām vipraso matibhir vicakṣhaṇa śubhrām hinvanti
 dhutibhiḥ || 24 || pāvamana asṛikṣhata pavītram āti dhāraya |
 marūtunto matsarā indriyā hāya medhām abhi prāyāñsi
 ca || 25 || apō vāsanaḥ pāri kōṣam arshatīndur hiyānāḥ so-
 trībhiḥ | janāyañ jyōtir mandāna avivaśad gāḥ kṛiṇvanō nā
 nirṇijam || 26 || 16 ||

108.

Pāvasya mādhumattama indrāya soma kratuvittamo mā-
 dah | māhi dyukshātamo mādah || 1 || yāsyā te pītṛā vṛi-
 shabhō vṛishayāte 'syā pītā svarvidah | sā supraketo abhy
 ākramid īshō 'cha vājam naitasah || 2 || tvām hy āngā dā-
 vyā pāvamana jūnimani dymāttamaḥ | amṛitatvāya gho-
 shāyah || 3 || yēna nāvagvo dadhyām apornutē yēna viprasa
 apirē | devānam summē amṛitasya cārūṇo yēna śrāvaṇsy

107, 19 babhro *iti*. pari-dhīm. 20 utā a°. babhro *iti*.
 21 su-hastya. puru-spṛiham pāvamana abhi a°. 22 vṛishā āva.
 nih-kritām. 23 vāja-sataye. 24 sā -- rājo IX, 72, 8. vī
 -cakṣhaṇa. 25 indriyah hāyah. 26 a. v. p. 18. arshati i. nih
 -nijam. -- 108, 1 kratuvit-tamaḥ. 2 vṛisha-yāte. svah-vidah. su-
 -praketaḥ abhi a° ishah ācha. nā e°. 3 hi a°. 4 yēna nāva
 -gvali. apa-urnutē.

ānaśūḥ || 4 || eshā syā dhārayā suto 'vyo vārebhiḥ pavate
madāntamaḥ | kṛīḥann ūrmīr apām iva || 5 || 17 ||

yā usriyā āpyā antār āsmāno nīr gā ākṛintad ōjasā |
abhī vrajāṃ tatniṣhe gāvyaṃ āsvyaṃ varmīva dhrishṇav
ā ruja || 6 || ā sota pāri shiñcatāśvaṃ nā stōmam aptūram
rajastūram | vanakrakshām udaprūtam || 7 || sahasradhāram
vṛishabhām payovṛidham priyām devāya jānmane | ṛitēna
yā ṛitājāto vivāvṛidhē rājā devā ṛitām bṛihāt || 8 || abhī
dyumnām bṛihād yāsa īshas pate didihī deva devayūḥ | vī
kōṣam madhyamām yuva || 9 || ā vacyasva sudaksha camvōḥ
suto viśām vālnir nā viśpātīḥ | vṛishṭīm divāḥ pavasva rī-
tīm apām jīnvā gāvishṭaye dhīyaḥ || 10 || 18 ||

etām u tyām mada-cyūtām sahasradhāram vṛishabhām
dīvo duhuḥ | viśvā vāsūni bībhṛatam || 11 || vṛishā vī jajñe
janāyann āmartyaḥ pratāpañ jyōtishā tāmaḥ | sā sūstūtaḥ
kavībhir nirñijam dadhe tridhātva asya dānsasā || 12 || sā
sunve yō vāsūnām yō rāyām ānetā yā ilānām | sōmo yāḥ
sukshītūnām || 13 || yāsya na īndraḥ pībād yāsya marūto
yāsya vāryamāṇā bhāgaḥ | ā yēna mitrāvāruṇā kārāmaha
ēndram āvase mahē || 14 || īndrāya soma pātave nṛībhir ya-
tāḥ svāyudhō madāntamaḥ | pāvasva mādhumattamaḥ || 15 ||
īndrasya hārdi somadhānam ā viśa samudrām iva sīndha-
vaḥ | jūshṭo mitrāya vāruṇāya vāyāve divō viśṭambhā utta-
māḥ || 16 || 19 ||

109.

Pāri prā dhanvendrāya soma svādūr mitrāya pūshṇē

108, 5 āvyah. 6 varmī-iva dhrishṇo *iti*. 7 sota. siñcata
ā°. ap-tūram rajah-tūram vana-krakshām uda-prūtam. 8 sahasra-
dhāram. payah-vṛidham. ṛitā-jātaḥ vi-vavṛidhē. 10 su-daksha.
jīnva gō-ishṭaye. 11 mada-cyūtām sahasra-dhāram. 12 pra-
tāpan. sū-stutaḥ. niñ-nijam. tri-dhātu. 13 ā-netā. su-kshītūnām.
14 vā a°. kārāmaha ā i°. 15 su-āyudhāḥ. 16 soma-dhānam.
— 109, 1 dhanva i°.

bhágāya || 1 || índras te soma sutásya peyāḥ krátve dákshāya
viṣve ca devāḥ || 2 || evámṛítāya mahé ksháyāya sá ṣukró
arsha divyāḥ pīyúṣhaḥ || 3 || pávasva soma mahān samud-
ráḥ pitá devánāṃ víśvābhí dhāma || 4 || ṣukráḥ pavasva
devébhyaḥ soma divé pṛithivyaí śám ca prajāyai || 5 || divó
dhartāsi ṣukráḥ pīyúṣhaḥ satyé vídharman vājí pavasva
|| 6 || pávasva soma dyumní sudhāró mahām ávīnām ánu
pūrvyāḥ || 7 || nṛíbhīr yemānó jajñānāḥ pūtāḥ kshárad víśvāni
mandráḥ svarvít || 8 || índuḥ punānāḥ prajām urāṇāḥ kárad
víśvāni dráviṇāni naḥ || 9 || pávasva soma krátve dákshā-
yāsvo ná níktó vājí dhánāya || 10 || 20 ||

tām te sotáro rásam mádāya punānti sómam mahé
dyumnāya || 11 || śíṣum jajñānām hárīm mṛijanti pavítre
sómam devébhya índum || 12 || índuḥ pavishta cárrur mádā-
yāpām upásthe kavír bhágāya || 13 || bíbharti cárv índrasya
náma yéna víśvāni vṛitrá jaghána || 14 || píbanty asya viṣve
deváso góbhiḥ śritásya nṛíbhīḥ sutásya || 15 || prá suvánó
akshāḥ sahásradhāras tirāḥ pavítram ví vāram ávyam || 16 ||
sá vājy ákshāḥ sahásraretā adbhír mṛijānó góbhiḥ śrīṇā-
nāḥ || 17 || prá soma yāhíndrasya kukshá nṛíbhīr yemānó
ádribhiḥ sutāḥ || 18 || ásarji vājí tirāḥ pavítram índrāya só-
mah sahásradhārah || 19 || añjānty enam mádho rásenén-
drāya vṛíṣṇa índum mádāya || 20 || devébhyas tvā vṛíthā
pājase 'pó vásānam hárīm mṛijanti || 21 || índur índrāya to-
ṣate ní toṣate śrīṇān ugró riṇān apāḥ || 22 || 21 ||

110.

Páry ū shú prá dhanva vājasātaye pári vṛitrāni sakshá-

109, 3 evá a°. 4 víśvā a°. 5 pra-jāyai. 6 dhartā asi. ví
-dharman. 7 su-dhārāḥ. 8 svaḥ-vít. 9 pra-jām 10 dák-
shāya á°. 13 mádāya a° upá-sthe. 16 akshār iti sahásra-dhārah
(19). 17 vājí akshār iti sahásra-retāḥ. 18 yāhi i°. 20 rásena
i° vṛíṣṇe. — 110, 1 ūm iti sú. vāja-sātaye.

ñiḥ | dvishās tarādhyā riṇayā na iyase || 1 || ānu hī tvā su-
tām soma mādāmasi mahé samaryarūjye | vājān abhī pava-
māna prā gāhase || 2 || ājījano hī pavamāna sūryaṃ vidhāre
śakmanā pāyaḥ | gōjīraya rāṇhamānaḥ pūrapdhyā || 3 || āji-
jano amṛita mārtyeshv ān rītāsya dhārmann amṛitasya cā-
ruṇaḥ | sādāsaro vājam āchā sūnishyadat || 4 || abhy-ābhi hī
śrāvāsā tatārdithotsam nā kām cij janapānam ākshitam |
śaryābhir nā bhāramāno gābhastyoḥ || 5 || ād im ké cit
pāsyannānāsa āpyaṃ vasurūco divyā abhy ānūshata | vā-
raṃ nā devāḥ savitā vy ūrnute || 6 || 22 ||

tvé soma prathamā vṛiktābarhisho mahé vājāya śrāvase
dhīyaṃ dadhuḥ | sā tvām no vīra vīryāya codaya || 7 || di-
vāḥ pīyūshan pūrvyāṃ yād uktīyām mahó gāhād divā á
nīr adhuksata | indram abhī jāyamānam sām asvaram || 8 ||
ādha yād imé pavamāna ródasi imá ca víśvā bhūvanābhi
majmánā | yūthé nā nishthā vṛishabhó ví tishthase || 9 || só-
maḥ punāno avyāye vāre śīsur nā kriṣṇan pāvamāno akshāḥ |
sahāsradhārah śatāvāja índuḥ || 10 || eshā punāno mādhu-
māñ rītāvēndrāyēnduḥ pavate svādūr ūrmīḥ | vājasānir va-
rivovíd vayodhāḥ || 11 || sā pavasva sāhamānaḥ prītanyūn
sédhan rákshānsy āpa durgāhāni | svāyudhāḥ sāsahvān
soma śātrūn || 12 || 23 ||

111.

Ayá rucá hárīṇyā punāno víśvā dvéśhānsi tarati sva-
yúgvabhiḥ sūro nā svayúgvabhiḥ | dhārā sutāsya rocate

110, 1 tarādhyai riṇa-yāḥ. 2 samarye-rūjye. 3 vi-dhāre.
gō-jīrayā. pūram-dhyā. 4 ā. sūdā a°. āchā sūnisyadat. 5 abhi-
-abhi. tatārditha u°. cit jana-pānam. 6 vasu-rūcali. abhi a°.
ví u°. 7 tvé iti. prathamāḥ vṛiktā-barhishah. 9 imé iti.
ródasi iti. bhūvanā a°. nih-sthāḥ. 10 akshār iti sahāsra-dhārah
śatā-vajāḥ. 11 rītā-vā indrāya í°. vāja-sānir varivah-vit vayaḥ
-dhāḥ. 12 duḥ-gāhāni su-ayudhāḥ sa°. — 111, 1 svayúgva-bhiḥ.

punāno arusho hāriḥ | viśvā yād rūpā pari-yāty ṛikvabhiḥ
 saptāsyebhir ṛikvabhiḥ || 1 || tvām tyāt paṇinām vido vāsu
 sūm mātrībhir marjayasi svā ā dāma ṛitāsyā dhītībhir
 dāme | parāvato nā sāma tād yātrā rāṇanti dhītayaḥ | tri-
 dhātubhir ārushībhir vāyo dadhe rōcamāno vāyo dadhe
 || 2 || pūrvām ānu pradīṣam yāti cēkitat sām raṣmībhir ya-
 tate darśatō rātho daīvyo darśatō rāthaḥ | āgmanu ukthāni
 paūṇsyēndram jaitrāya harshayan | vājraś ca yād bhāvatho
 ānapacyutā samātsv ānapacyutā || 3 || 24 ||

112.

Nānānām vā u no dhīyo vī vratāni jānānām | tākshā
 riṣṭām rutām bhishāg brahmā sunvāntam ichatīndrāyendo
 pāri srava || 1 || jāratībhir ōshadhībhiḥ parṇēbhiḥ śakunā-
 nām | karmārō āśmabhir dyūbhir hiraṇyavantam ichatīn-
 drāyendo pāri srava || 2 || kārūr ahām tatō bhishāg upala-
 prakshīṇi nānā | nānādhiyo vasūyāvō 'nu gā iva tasthi-
 mēndrāyendo pāri srava || 3 || āśvo vólhā sukhām rātham
 hasanām upamantrīṇaḥ | śēpo rōmaṇvantau bhedaū vār īn
 maṇḍūka ichatīndrāyendo pāri srava || 4 || 25 ||

113.

Śaryanāvati sōmam īndraḥ pibatu vṛitrahā | bālam dā-
 dhāna ātmāni karishyān vīryam mahād īndrāyendo pāri
 srava || 1 || ā pavasva diṣam pata ārjikāt soma mīdhvaḥ |
 ṛitavākēna satyēna śraddhāyā tāpasā sutā īndrāyendo pāri
 srava || 2 || parjānyavṛiddham mahishām tām sūryasya du-

111, 1 pari-yāti. saptā-syebhiḥ. 2 svē. dāme. yātrā. tridhātu-
 -bhiḥ. 3 pra-diṣam. paūṇsyā ī. ānapa-cyutā (2) samāt-su. —
 112, 1 vai. ichatī. īndrāyendo etc. 8, 91, 3. 3 upala-prakshīṇi. nānā
 -dhiyaḥ vasu-yāvaḥ ānu. tasthima. 4 su-khām. upa-mantrīṇaḥ.
 it. — 113, 1 vṛitra-hā. 2 pate. ṛita-vākēna. 3 parjānya
 -vṛiddham.

hitābharat | tāṃ gandharvāḥ prāty aḡribhṇan tāṃ sōme
 rāsam ādadhur indrāyendo pāri srava || 3 || ṛitām vādann
 ṛitadyumna satyām vādan satyakarman | śraddhām vādan
 soma rājan dhātrā soma pārishkṛita indrāyendo pāri srava
 || 4 || satyāmugrasya bṛihatāḥ sām sravanti saṃsravāḥ | sām
 yanti rasīno rāsāḥ punāno brāhmaṇā hara indrāyendo pāri
 srava || 5 || ²⁶ ||

yātra brahmā pavamāna chandasyām vācam vādan |
 grāvṇā sōme mahīyāte sōmenānandām janāyann indrāyendo
 pāri srava || 6 || yātra jyōtir ājasraṃ yāsmin loké svār hitām |
 tāsmin mām dhehi pavamānāmṛite loké ākshita indrāyendo
 pāri srava || 7 || yātra rājā vaivasvató yātrāvaróghanam di-
 vāḥ | yātrāmūr yahvātīr āpas tātra mām amṛitam kṛidhīn-
 drāyendo pāri srava || 8 || yātrānukāmām cāraṇam trināké
 tridivé divāḥ | lokā yātra jyōtishmantas tātra mām amṛitam
 kṛidhīndrāyendo pāri srava || 9 || yātra kāmā nikāmāḥ ca
 yātra bradhnāsyā viśtāpam | svadhā ca yātra trīptiḥ ca
 tātra mām amṛitam kṛidhīndrāyendo pāri srava || 10 || yā-
 trānandāḥ ca mōdāḥ ca mūdaḥ pramūda āsate | kāmasya
 yātrāptāḥ kāmās tātra mām amṛitam kṛidhīndrāyendo pāri
 srava || 11 || ²⁷ ||

114.

Yā indoḥ pavamānasyānu dhāmāny ākramīt | tām ābuh
 suprajā iti yās te somāvidhan māna indrāyendo pāri srava
 || 1 || ṛishe mantrakṛitām stōmaiḥ káśyapodvardhāyan girāḥ |

113, 3 duhitā ā a°. ā a°. 4 ṛita-dyumna. satya-karman.
 pāri-kṛitah. 5 satyām-ugrasya. sam-sravāḥ. hare. 6 sōmena
 ā-nandām. pavamāna a°. ākshite. 8 yātra ava-róghanam. yātra
 a°. kṛidhi (9—11). 9 yātra anu-kāmām. tri-nāké tri-divé. lokāḥ.
 10 kāmāḥ ni-kāmāḥ. 11 yātra ā-nandāḥ. pra-mūdaḥ. yātra ā°. — 114, 1 pavamānasya ānu. su-prajāḥ. soma āvidhat. 2 mantra
 -kṛitām. káśyapa ut-var dhāyan.

sómam namasya rájānam yó jajñé vírúdhām pátir índrā-
yendo pári srava || 2 || saptá díṣo nánāsūryāḥ saptá hótāra
ritvíjaḥ | devā ādityā yé saptá tébhiḥ somābhlī raksha na
índrāyendo pári srava || 3 || yát te rājañ chṛitām havís téna
somābhlī raksha naḥ | arātīvā má nas tārīn mó ca naḥ kíṃ
canāmamad índrāyendo pári srava || 4 || ²⁸ ||

Saptamo 'nuvākaḥ.

NAVAMAM MAṆḌALAM.

114, 3 nánā-sūryāḥ. ādityāḥ. soma abhlī. 4 śritām. soma
a°. arāti-vā. tārīt mó iti. canā āmamat.

1.

Ágre bṛihánn ushásām ūrdhivó asthān nirjaganván tá-
 maso jyótishágāt | agnír bhānúnā rūṣatā svāṅga á jātó
 víśvā sádmāny aprāḥ || 1 || sá jātó gáurbho asi ródasyor ágne
 cārur víbhṛita óshadhīshu | citráḥ śīśuḥ pári támāṅsy aktún
 prá mātṛibhyo ádhi kánikradat gāḥ || 2 || víśhṇur itthá pa-
 ramám asya vidvān jātó bṛihánn abhí páti tṛitíyam | āsá
 yád asya páyo ákrata svām sáacetaso abhy ārcanty átra
 || 3 || áta u tvā pitubhṛito jánitrīr annāvṛidham práti ea-
 ranty ánnaiḥ | tá īm práty eshi púnar anyárūpā ási tvām
 vikshú mánushīshu hótā || 4 || hótāraṃ citrúratham adhva-
 ráśya yajñásya-yajñasya ketúm rūṣantam | prátyardhim de-
 vāsya-devasya mahná śriyá tv āgním átithim jánānām || 5 ||
 sá tú vástrāṇy ádha péśanāni vásāno agnír nálbhā pṛithi-
 vyāḥ | arushó jātāḥ padá flāyāḥ puróhito rájan yakshīhá
 deván || 6 || á hí dyāvāpṛithiví agna ubhé sádā putró ná
 mātārā tatántha | prá yāhy áchoṣató yavishṭhāthá vaha sa-
 hasyechá deván || 7 || 29 ||

1, 1 asthāt nih-jaganván. jyótisha á a°. su-āngah. 2 ví
 -bhṛitah. 3 sá-cetasah abhí a°. 4 pitu-bhṛitah. anna-vṛidham.
 anyá-rūpāḥ. 5 citrúratham. práti-ardhim. tú a°. 6 padé.
 puráh-hitah. yakshi ihá. 7 dyāvāpṛithiví iti agne ubhé iti. ácha
 u° yavishṭha átha á. sahasya ihá.

2.

Piprīhī devāñ uṣatō yavishṭha vidvāñ ṛitūñ ṛitupate
 yajehā | yé daivyā ṛitvijas tébhīr agne tvāṃ hótṛiṇām asy
 āyajishṭhaḥ || 1 || véshi hotrām utā potrām jānānām man-
 dhātāsi draviṇodā ṛitāvā | svāhā vayāṃ kṛiṇāvāmā havīñshi
 devō devān yajatv agnīr ūrhan || 2 || á devānām āpi pān-
 thām aganna yāc chaknāvāma tát ānu prāvohum | agnīr
 vidvān sá yajat séd u hótā só adhvarān sá ṛitūn kalpa-
 yāti || 3 || yád vo vayāṃ pramināma vratāni vidúshām devā
 ávidushtarāsaḥ | agnīsh tát viśvam á pṛiṇāti vidvān yébhīr
 devāñ ṛitúbhiḥ kalpáyāti || 4 || yát pākatrá mánasā dīnāda-
 kshā ná yajñāsyā manvaté mártýāsaḥ | agnīsh tát dhótā
 kratuvíd vijānān yājishṭho devāñ ṛituśo yajāti || 5 || viśve-
 shām hy ādhvarāṇām ānikam citrām ketūm jānitā tvā ja-
 jāna | sá á yajasva nṛivātīr ānu kshā spārhā íshaḥ kshu-
 mátīr viśvājanyāḥ || 6 || yām tvā dyāvāpṛithivī yām tvāpas
 tvāshṭā yām tvā sujānimā jajāna | pānthām ānu pravidvān
 pitṛiyāṇam dyumád agne samidhānó ví bhāhi || 7 || 30 ||

3.

Inó rājann aratḥ sāmiddho raúdro dákshāya sushumāñ
 adarśi | eikíd ví bhāti bhāsā bṛihatāsiknīm eti rúsatīm apá-
 jan || 1 || kṛiṣṇām yád énīm abhí vārpasā bhūj janāyan
 yóshām bṛihatāḥ pitúr jām | ūrdhvām bhānūm sūryasya
 stabhāyān divó vásubhīr aratīr ví bhāti || 2 || bhadró bhad-
 ráyā sácamaṇa āgāt svāsāram jāró abhy eti paścāt | su-

2, 1 ritu-pate yaja ihā. ā-yajishṭhaḥ. 2 v. h. u. p. 76, 4.
 mandhātā asi draviṇaḥ-dāḥ ṛitā-vā. kṛiṇāvāma. 3 yát ṣ°. prá-
 -volhum. sáh ít. 4 pra-mināma. áviduḥ-tarāsaḥ agnīh tát. 5 dīnā-
 -dakshāḥ. agnīh tát hótā kratu-vit vi-jānān. 6 hí a°. kshāḥ.
 viśvā-janyāḥ. 7 dyāvāpṛithivī iti. tvā á°. su-jānimā. pra-vidvān
 pitṛi-yānam. sam-iddhāḥ. — 3, 1 sām-iddhāḥ. susu-mān. bṛihatā
 á°. apa-ajan. 2 bhūt. 3 á a°. abhí eti. su-praketaḥ.

praketaír dyúbhir agnír vitíshthan rúṣadbhir várṇair abhí
 rāmám asthāt || 3 || asyá yāmāso bṛiható ná vagnūn índhānā
 agnéḥ sákhyuḥ śivásya | ídyasya vṛiṣṇo bṛihatāḥ svāso
 bhāmāso yāmann aktávaṣ cikitre || 4 || svaná ná yásya bhā-
 māsah pávante rócāmānasya bṛihatāḥ sudívaḥ | jyéshṭhe-
 bhir yás téjishṭhaiḥ krīlumádbhir várshishṭhebhir bhānúbhir
 nákshti dyām || 5 || asyá śúślmāso dadṛiṣānápaver jéhamā-
 nasya svanayan niyúdbhiḥ | pratnébhir yó rúṣadbhir devá-
 tato ví rébhadbhir aratír bhāti víbhvā || 6 || sá á vakshi
 máhi na á ca satsi divásprithivyór aratír yuvatyóḥ | agnīḥ
 sutúkaḥ sutúkebhir áṣvai rábhasvadbhī rábhasvāñ éhá gam-
 yāḥ || 7 || 31 ||

4.

Prá te yakshi prá ta iyaṁi mánma bhúvo yáthā vándyo
 no háveshu | dhánvann iva prapá asi tvám agna iya-
 ksháve pūrāve pratna rājan || 1 || yám tvā jánāso abhí sam-
 cāranti gáva ushṇám iva vrajám yavishṭha | dūtó devānām
 asi mártýānām antár mahāñṣ carasi rocanéna || 2 || śiṣum
 ná tvā jényam vardháyantī mātá bibharti sacanasyámānā |
 dhānor ádli pravátā yāsi háryaṁ jígīshase paśúr ivávasṛi-
 shṭaḥ || 3 || mūrā amūra ná vayám cikitvo mahitvám agne
 tvám āngá vitse | śáye vavrīṣ cārati jihváyādán rerihyáte
 yuvatīm viśpátīḥ sán || 4 || kúciḥ jāyate sánayāsu návyo váne
 tasthau palitó dhūmáketuḥ | asnātápo vṛiṣabhó ná prá veti
 sáccetaso yám paráyanta mártāḥ || 5 || tanūtyájeva táskarā
 vanargú raṣanābhir daśābhir abhy ádhītām | iyám te agne

3, 3 vi-tíshthan. 4 su-āsah. 5 svaná. su-dívaḥ. 6 da-
 dṛiṣānā-paveḥ. niyút-bhiḥ. ví-bhvā. 7 diváḥprithivyóḥ. su-túkaḥ
 su-túkebhiḥ áṣvaiḥ rábhasvat-bhiḥ. á ihá. — 4, 1 te. pra-pá. agne.
 2 sam-cāranti. 3 paśúr-iva áva-sṛishṭaḥ. 4 jihváyā a°. 5 kú-
 -cit. dhūmá-ketuḥ asnātā a°. sá-cetasah. pra-náyanta. 6 tanūtyájā
 -iva. vanargú ití. abhí a°.

návyasi manishā yukshvā rátham ná śucáyadbhir āngaiḥ
 || 6 || bráhma ca te jātavedo námaṣ ceyāṃ ca gīḥ sádam
 íd vārdhanī bhūt | rákshā ṇo agne tánayāni tokā rákshotā
 nas tanvò áprayuchan || 7 ||³² ||

5.

Ékaḥ samudró dharúṇo rayīnām asmád dhṛidó bhūri-
 janmā ví cashte | śishakty ūdhar niṇyór upásttha útsasya
 mādhye níhitam padām vél || 1 || samānām nīlām vṛishaṇo
 vásānāḥ sām jagmire mahishā árvatibhiḥ | ṛitásya padām
 kaváyo ní pānti gúhā námāni dadhire púrāṇi || 2 || ṛitāyīni
 māyīni sām dadhāte mitvá śíṣum jajñatur vardháyanti | viś-
 vasya nābhiṃ cárato dhruvásya kavéṣ cit tántum mánasā
 viyántaḥ || 3 || ṛitásya hí vartanáyaḥ sújātam ísho vājāya
 pradívaḥ sácante | adhivāsām ródasi vāvasāné ghṛitaír án-
 nair vāvṛidhāte mādhnām || 4 || saptá svāśrīr árushīr vā-
 vaśānó vidván mādhma új jabhārā dṛiṣé kām | antár yeme
 antárikshe purājā ichán vavṛim avidat pūshanásya || 5 ||
 saptá maryádāḥ kaváyas tatakshus tāsām ékām íd abhy
 ānhuró gāt | āyór ha skambhá upamásya nīlé pathām vi-
 sargé dharúṇeshu tasthau || 6 || ásac ca sác ca paramé vyò-
 man dákshasya jánmann áditer upástthe | agnír ha naḥ pra-
 thamajā ṛitásya púrva áyuni vṛishabhás ca dhenúḥ || 7 ||³³ ||

Pañcamo 'dhyāyah.

6.

Ayám sá yásya śármann ávobhir agnér édhaté jaritá-

4, 6 yukshvā. 7 jāta-vedah. ca i°. r. n. a. IV, 3, 14. ráksha
 utá. ápra-yuchan. — 5, 1 hṛidāḥ bhūri-janmā. śisakti ūdhaḥ. upá-
 sthe. ní-hitam. vér *iti* vél. ṛitayīni *ity* ṛita-yīni māyīni *iti*. da-
 dhāte *iti*. vardháyanti *iti*. vi-yántaḥ. 4 sú-jātam. pra-dívaḥ.
 ródasi *iti* vavasāné *iti*. vāvṛidhāte *iti*. 5 út jabhāra. purā-jāḥ.
 6 abhi a°. upa-másya. vi-sargé. 7 ásat. sát. vi-oman. upá-
 sthe. prathama-jah. púrve. — 6, 1 jaritā a°.

bhīṣṭau | jyēṣṭhēbhir yó bhānúbhir ṛishūnām paryēti pā-
 rivīto vibhāvā || 1 || yó bhanúbhir vibhāvā vibhāty agnīr
 devēbhir ṛitāvājasrah | ā yó vivāya sakhyā sākhibhyo 'pa-
 rihvṛito ātyo ná sāptih || 2 || īṣe yó viśvasyā devāvīter īṣe
 viśvāyur ushāso vyūṣṭau | ā yāsmīn manā havīṣhy agnāv
 āriṣṭaratha skabhmāti sūṣhaiḥ || 3 || sūshēbhir vṛidhó ju-
 shāṇo arkaīr devān āchā raghupātvā jigāti | mandró hōta
 sá juhvā yājishṭhaḥ sāmīṣlo agnīr ā jigharti devān || 4 ||
 tām usrām índram ná réjamānam agnīm gīrbhīr nānobhir
 ā kṛiṇudhvam | ā yām viprāso matībhir grīṇānti jātāveda-
 sam juhvam sahānām || 5 || sām yāsmīn viśvā vāsūni jagmūr
 vāje nāṣvāḥ sāptivanta évaiḥ | asmé ūtīr índravātata mā
 arvācīnā agna ā kṛiṇushva || 6 || ādhā hy āgne malmā ni-
 shādyā sadyo jajñāno hāvyo babbhūtha | tām te devāso ānu
 kētam āyann ādhāvardhanta prathamāsa ūmāḥ || 7 || 1 ||

7.

Svastī no divo agne prithivyā viśvāyur dhehi yajāthāya
 deva | sācenahi tāva dasma praketaīr urushyā ṇa urūbhir
 deva śāṁsaiḥ || 1 || imā agne matāyas tūbhyam jātā gōbhir
 āṣvair abhi grīṇanti rādhaḥ | yadā te mūrto ānu bhōgam
 ānaḍ vāso dādhaṇo matībhiḥ sujāta || 2 || agnīm manye pi-
 tāram agnīm āpīm agnīm bhrātaram sādām it sākhyāyam |
 agnēr ānikam brīhatāḥ saparyam divi śukrām yajatām sūr-
 yasya || 3 || sīdhrā agne dhiyo asmé sānutrīr yām trāyase
 dāma ā nityahotā | ṛitāvā sá rohīdaṣvaḥ purukshūr dyūbhir

6, 1 pari-ēti pari-vitah. 2 vi-bhāti. ṛitā-vā ā°. sākhi-bhyah
 āpari-hvritah. 3 viśvasyāḥ devā-viteḥ. viśvā-ayuh. vi-ushtau.
 āriṣṭa-rathah. 4 ācha raghu-pātvā. sām-mīṣah. 5 jātā
 -vedasam. 6 nā ā° sāpti-vantah. asmé ūtī. índravāta-tamāḥ.
 agne. 7 ādha hi ā°. ni-sādyā. ādha ā°. - 7, 1 prithivyāḥ viśvā
 -ayuh. pra-ketaīḥ urushyā mah. 2 jātāḥ. yadā-ānaḍ 163, 7. vāso
 ūtī. su-jāta (6). 4 asmé ūtī. dāme. nitya-hotā ṛitā-va. rohīd-aṣvaḥ
 puru-kshūḥ.

asmā āhabhir vāmām astu || 4 || dyúbhir hitám mitráṃ iva
 prayógam prasnám ṛitvījam adhvarásya jārām | bāhúbhyām
 agnīm āyávo 'jananta vikshú hótāraṃ ny āsādayanta || 5 ||
 svayám yajasva diví deva deván kīm te pákaḥ kṛṇavad
 ápracetāḥ | yáthāyaja ṛitúbhir deva deván evā yajasva tan-
 vām sujāta || 6 || bhāvā no agne 'vitótá gopā bhāvā vayas-
 kṛíd utá no vayodhāḥ | rāsvā ca naḥ sumaho havyádātīm
 trāsvoṭá nas tanvò áprayuchan || 7 || 2 ||

8.

Prá ketúnā bṛihatā yāty agnír ā ródasi vṛishabhó rora-
 vīti | diváḥ eíd ántāñ upamāñ úd ānaḥ apām upásthe ma-
 hishó vavardha || 1 || mumóda gárbho vṛishabháḥ kakúdmān
 asremā vatsáḥ śīmivāñ arāvit | sá devátāty údyatāni kṛi-
 ṇvān svéshu ksháyeshu prathamó jigāti || 2 || á yó mürdhā-
 nam pitrór árabdha ny ádhvaré dadhire súro árṇaḥ | ásyā
 pátmann árushīr ásvabhudhnā ṛitásya yónau tanvò jushanta
 || 3 || ushá-usho hí vaso ágram éshi tvám yamáyor abhavo
 vibhāvā | ṛitāya saptá dadhishe padāni janāyan mitráṃ
 tanvè svāyai || 4 || bhúvaḥ cākshur mahá ṛitásya gopā bhúvo
 váruṇo yád ṛitāya véshi | bhúvo apām nāpāj jātavedo
 bhúvo dūtó yásya havyám jújoshā || 5 || 3 ||

bhúvo yajñásya rájasaḥ ca netá yātrā niyúdbhiḥ sácasa
 śivábhiḥ | diví mürdhānam dadhishe svarshām jihvām agne
 cakṛishe havyavāham || 6 || asyá tritāḥ krátunā vavré antár
 ichán dhítīm pitúr évaiḥ pára.ja | sacasyámānaḥ pitrór
 upásthe jāmi bruvāṇá áyudhāni veti || 7 || sá pítiryāny áyu-

7, 4 asmai. 5 pra-yógam. ní a°. 6 ápra-cetāḥ yátha á°.
 evā. 7 bháva. avitā utá gopāḥ bháva vayah-kṛít. vayah-dhāḥ
 rāsva. su-mahaḥ havyá-dātim. trāsva utá. ápra-yuchan. — 8, 1 á
 r. v. r. VI, 73, 1. upa-mān. upá-sthe (7). 2 út-yatāni. 3 ní
 a°. ásva-budhnāḥ. 4 vaso íti. 5 gopāḥ. nāpāt jāta-vedaḥ.
 6 yātrā niyút-bhiḥ. svaḥ-sām. havya-vāham.

dhani vidván índreshita āptyó abhy āyudhyat | triśirshāṇaṁ
saptáraṣmim jaghanván tvāshtrāsya cin nīḥ sasṛje tritó gáḥ
|| 8 || bhūríd índra udínakshantam ójó 'vābhinat sátpatir
mányamānam | tvāshtrāsya cid viṣvárūpasya gónam ācakra-
nās trīṇi śirshā párá vark || 9 || 4 ||

9.

Āpo hí śhthá mayobhúvas tá na ūrjé dadhātana | mahé
ráṇaya cákshase || 1 || yó vaḥ śivátamo rásas tásya bhaja-
yatehá naḥ | uṣatír iva mātáraḥ || 2 || tásmā áraṇ gamāma
vo yásya ksháyāya jínvatha | ápo janáyathā ca naḥ || 3 ||
śám no devír abhíshṭaya ápo bhavantu pítāye | śám yór
abhí sravantu naḥ || 4 || íṣānā váryāṇāṃ ksháyantiṣ carsha-
ñínám | apó yācāmi bheshajám || 5 || apsú me sómo abravid
antár viṣvāni bheshajá | agnīm ca viṣváṣambhuvam || 6 ||
āpaḥ priṇítá bheshajám várūthaṇi tanvè máma | jyók ca
súryaṇi drīṣé || 7 || idám āpaḥ prá vahata yát kíṃ ca dur-
itám máyi | yád vahám abhidudróha yád va ṣepá utāñritam
|| 8 || ápo adyānv acārishaṇ rásena sám agasmahi | pá-
yavān agna á gahi tám mā sám sṛija várcasā || 9 || 5 ||

10.

Ó cit sákhāyaṃ sakhyá vavṛityāṃ tiráḥ purú cid arṇa-
vám jaganván | pitúr nápatam á dadhita vedhá ádhi kshámi
pratarám dídhyaṇaḥ || 1 || ná te sákhā sakhyāṃ vashṭy etát
sálakshmā yád víshurūpā bhávāti | mahás putráso ásurasya

8, 8 índra-ishitah. abhí a° tri-śirshāṇam saptá-raṣmim. cit.
9 bhūri ít. ut-inakshantam ójah áva a° sátpatir. viṣvá-rupasya. ā-
-cakranāḥ. varg iti vark. — 9, 1 sthā mayah-bhúvah táḥ. 2 bha-
jayata ihā. 3 tásmā. janáyatha. 4 abhíshṭaye. 5 íṣānāḥ.
6—9 = 23, 20—23. — 10, 1 ó iti. purú. 2 sá-lakshmā. víshu-
-rupā.

vīrá divó dhartāra urviyā pári khyan || 2 || uśánti ghā té
amṛitāsa etád ékasya cit tyajāsam mártasya | ní te máno
mánasi dhāyy asmé jányuḥ pátis tanvām á vivisyāḥ || 3 ||
ná yát purá cakṛimā kád dha nūnám řitā vádanto ánṛitam
rapema | gandharvó apsv ápyā ca yóshā sá no nábhiḥ pa-
ramám jáni tán nau || 4 || gárbhe nú nau janitā dāmpatī
kar devās tváshtā savitā viśvárūpaḥ | nákir asya prá mi-
nanti vratáni véda nāv asyá pṛithiví utá dyaúḥ || 5 || 6 ||

kó asyá veda prathamásyālnaḥ ká īm dadarśa ká ihá
prá vocat | bṛihán mitrásya váruṇasya dhāma kád u brava
āhano vícyā nṛin || 6 || yamásya mā yamyām káma ágan
samāné yónau sahaséyyāya | jáyéva pátye tanvām řicieyām
ví cid vṛiheva ráthyeva cakrá || 7 || ná tishṭhanti ná ní mi-
shanty eté devānām spāsa ihá yé cáranti | anyéna mád
āhano yāhi túyam téna ví vṛiha ráthyeva cakrá || 8 || rátri-
bhir asmā áhabhir daśasyet sūryasya cakshur múhur ún
mimīyāt | divá pṛithivyā mithunā sábandhū yamír yamásya
bibhṛiyād ájani || 9 || á ghā tá gachān úttará yugáni yátra
jāmáyaḥ kṛiṇāvam ájani | úpa barbhili vṛishabhāya bāhúm
anyām ichasva subhage pátim mát || 10 || 7 ||

kím bhrátasad yád anāthām bhávāti kím u svásā yán
nīṛitir nigáchāt | kámanūta balv etád rapāmi tanvā me
tanvām sám piprigdhi || 11 || ná vá u te tanvā tanvām sám
papricyām pāpām āhur yāḥ svásaram nigáchāt | anyéna
mát pramúdaḥ kalpayasva ná te bhrāta subhage vashṭy
etát || 12 || bató batasi yama naivá te máno hṛidayam cá-

10, 2 virāḥ. 3 gha. asmé *iti*. 4 cakṛimā. ha. ap-sú. tát.
5 dāmpatī *iti* dām-patī. viśvá-rupaḥ. pṛithiví. 6 prathamásya á°.
bṛihát. 7 á a°. saha-séyyāya jáya-iva. ráthy-iva (8). 9 asmai.
út. sábandhu *iti* sá-bandhu. 10 gha. su-bhage (12). 11 bhrāta
a°. yát níḥ-řitih ní-gáchāt kama-nūta balv a°. 12 vai. ní-gáchāt.
pra-múdaḥ. 13 bata asi. ná evá. ca a°.

vidāma | anyā kīla tvām kakshyēva yuktām pāri shvajāte
libujeva vṛikshām || 13 || anyām ū shū tvām yamy anyā u
tvām pāri shvajāte libujeva vṛikshām | tāsyā vā tvām māna
ichā sá vā távādhā kṛiṇushva samvidam sūbhadram
|| 14 || 8 ||

11.

Vṛishā vṛishṇe duduhe dóhasā divāḥ páyānsi yahvó
áditer ádābhyah | víṣvam sá veḍa váruṇo yáthā dhiyá sá
yajñíyo yajatu yajñíyāñ ṛitín || 1 || rápad gandharvír ápyā
ca yóshaṇā nadásya nādé pári pātu me mánah | ishtásya
mádhye áditir ní dhātu no bhrátā no jyeshṭháh prathamó
ví vocati || 2 || só cin nú bhadrá kshumátí yáṣasvaty ushá
uvāsa mánave svārvatí | yád im usántam usatām ánu krá-
tum agnīm hótāram vidáthāya jíjanan || 3 || ádha tyám drap-
sām vibhvām vicakshaṇám vír ábharad ishitáh syenó
adhvaré | yádí víṣo vṛiṇáte dasmám áryā agnīm hótāram
ádha dhír ajāyata || 4 || sádāsi ranvó yávaseva púshyate hó-
trābhir agne mánushah svadhvaráh | víprasya vā yác cha-
samāná ukthyām vájam sasavāñ upayási bhúribliḥ || 5 || 9 ||

úd iraya pitārā jārā á bhāgam íyakshati haryató hṛittá
ishyati | vívakti váhniḥ svapasyáte makhás tavishyáte ásure
vépate matí || 6 || yás te agne sumatím márto ákshat sáha-
sah sūno áti sá prá sṛiṇve | ísham dádhāno váhamāno
áṣvair á sá dyumāñ ámavān bhūshati dyún || 7 || yád agna
eshá sámítir bhávāti deví devéshu yajatá yajatra | rátñā ca
yád vibhájasi svadhāvo bhāgám no átra vásumantam vītāt

10, 13 kakshyā-iva. svajāte libujā-iva. 14 uñ ití sú.
ichā. táva ádha. sam-vidam sū-bhadram. — 11, 3 so ití cit. yáṣa-
svati. 4 vi-bhvām vi-cakshaṇám. ā a°. yádi. 5 sádā asi.
yávase-iva. su-adhvaráh. yát s°. upa-yási. 6 su-apasyaté. 7 su-
matím. sūno ití. 8 agne. sám-ití. vi-bhájasi.

|| 8 || ṣṛudhī no agne sādane sadhāsthe yukshvā rātham
amṛitasya dravīṇm | ā no vaha rōdasī devāputre mākīr
devānām āpa bhūr ihā syāh || 9 || 10 ||

12.

Dyāvā ha kshāmā prathamé rītēnābhiśrāvē bhavataḥ
satyavacā | devō yān mārtaṇ yajāthāya kṛiṇvān sīdad
dhōtā pratyān svām āsum yān || 1 || devō devān paribhūr
rītēna vāhā no havyām prathamās cikītvān | dhūmāketuḥ
samīdhā bhāṛijiko mandrō hōtā nītyo vācā yājīyān || 2 ||
svāvṛig devāsyāmṛitam yādī gōr āto jātāso dhārayanta urvī |
visve devā ānu tāt te yājur gur duhē yād ēnī divyām
ghṛitām vāh || 3 || ārcāmi vām vārdhāyāpo ghṛitasnū dyā-
vābhumī śṛiṇutām rōdasī me | āhā yād dyāvō 'suntim āyan
mādhvā no ātra pitārā śiṣitām || 4 || kīm svin no rājā ja-
grihe kād asyāti vratām cakṛimā kō vī veda | mitrās cid
dhī shmā juhurāṇō devān chlōko nā yātām āpi vājo āsti
|| 5 || 11 ||

durmāntv ātrāmṛitasya nāma sālakshmā yād vīshurūpā
bhāvāti | yamāsya yō manāvate sumāntv āgne tām pishva
pāhy āprayuchan || 6 || yāsmiṇ devā vidāthe mādāyante vi-
vasvataḥ sādane dhārayante | sūrye jyōtīr ādadhur māsy
āktūn pāri dyotanīm carato ājasrā || 7 || yāsmiṇ devā mūn-
mani samēcānty apīcye nā vayām asya vidma | mitrō no
ātrādītir ānāgān savitā devō vāruṇāya vocat || 8 || ṣṛudhī
no agne sādane sadhāsthe yukshvā — || 9 || 12 ||

11, 9 ṣṛudhī. sadhā-sthe yukshvā. rōdasī *iti* devāputre *iti* devā-
putre. — 12, 1 prathamé *iti* rītēna abhiśrāvē. satya-vacā. yāt.
hōtā. 2 pari-bhūr. vāha. dhūmā-keṭuḥ sam-īdha bhāṛ-iṇikāḥ.
3 devāsya a° yādī. dhārayante urvī *iti*. vār *iti* vāh. 4 vārdhaya
a° ghṛitasnu *iti* ghṛita-snū dyāvabhumī *iti*. rōdasī *iti*. dyāvah āsu
-nītim. 5 svit. asya āti. cakṛima. hī sma. ślōkaḥ. 6 duh
-māntu ātra a°. s. y. v. bh. X, 10, 2. su-māntu. āpra-yuchan.
7 devaḥ (8). masī a°. 8 sam-cānti. ātra ā°.

13.

Yujé vām bráhma pūrvyāṃ nāmobhir ví ślōka etu pa-
 thyēva sūrēḥ | ṣṛiṇvāntu viśve amṛitasya putrá ā yé dhā-
 māni divyāni tasthūḥ || 1 || yamé iva yátamāne yád aítam
 prá vām bharan mánushā devayántaḥ | ā sīdatam svām u
 lokām vídāne svāsasthé bhavatam índave naḥ || 2 || páñca
 padāni rupó ānv aroham cātushpadīm ānv emi vraténa |
 akshāreṇa prāti mima etām ṛitāsya nābhāv ádhi sám pu-
 nāmi || 3 || devébhyaḥ kām avṛiṇīta mṛityúm prajáyai kām
 amṛitam nāvṛiṇīta | brīhaspátim yajñām akṛiṇvata ṛishim
 priyām yamás tanvām prārireṇ || 4 || saptá ksharanti śiśave
 marútvate pitré putráso ápy avivatann ṛitam | ubhé íd asyo-
 bháyasya rājata ubhé yatete ubháyasya pushyataḥ || 5 || 13 ||

14.

Pareyivāṁsam praváto mahír ánu bahúbhyaḥ pánthām
 anupaspaśanām | vaivasvatām saṃgámanam jánānām yamām
 rájanam havishā duvasya || 1 || yamó no gātúm prathamó
 viveda naishā gávyūtir ápabhartavá u | yátrā naḥ pūrve
 pitáraḥ pareyúr ená jajñānāḥ pathyā ánu svāḥ || 2 || mátalī
 kavyaír yamó āngirobhir brīhaspátir ṛikvabhir vāvṛidhānāḥ |
 yāṅs ca devá vāvṛidhūr yé ca deván svāhānyé svadhá-
 yānyé madanti || 3 || imām yama prastarām ā hí sídāngi-
 robbih pitṛibhiḥ saṃvidānāḥ | ā tvā mántrāḥ kaviṣastá va-
 hantv ená rájan havishā mādayasva || 4 || āngirobhir ā gahí
 yajñíyebhir yāma vairūpaír ihá mādayasva | vívasvantam
 huve yáḥ pitá te 'smín yajñé barhíshy ā nishádyā || 5 || 14 ||

13, 1 pathyā-iva. 2 yaméiveti yamé-iva yátamāne *iti*. mā-
 nushāḥ. vídāne *iti* svāsasthé *iti* su-āsathé. 3 cātuh-padīm. mime.
 4 pra-jáyai. ná a°. akṛiṇvata. prá a°. 5 ubhé *iti* (2). asya u°.
 yatete *iti*. -- 14, 1 pareyi-vāṁsam. anu-paspaśanām. saṃ-gámanam.
 2 ná e°. ápa-bhartavai. yátra. parā-iyūḥ. 3 vāvṛidhānāḥ. devāḥ va°.
 svāha a° svadhāya a°. 4 pra-starām. sída a°. saṃ-vidānāḥ. kavi-
 -sastāḥ. 5 ni-sádyā.

āṅgirasō naḥ pitāro nāvagvā ātharvāṇo bhṛīgavaḥ som-
yāsaḥ | téshāṃ vayāṃ sumataú yajñīyānāṃ āpi bhadré sau-
manasé syāma || 6 || prēhi prēhi pathībhiḥ pūrvyēbhir yātrā
naḥ pūrve pitāraḥ pareyāḥ | ubhā rājānā svadhāyā mādantā
yamāṃ paśyāsi vāruṇaṃ ca devāṃ || 7 || sām gachasva pi-
trībhiḥ sām yaméneshtāpūrtēna paramé vyōman | hitvāyā-
vadyāṃ pūnar āstam éhi sām gachasva tanvā suvárcāḥ || 8 ||
āpeta vīta ví ca sarpatāto 'smā etām pitāro lokāṃ akran |
ābobbhir adbbhir aktūbhir vyāktam yamó dadāty avasānam
asmai || 9 || āti drava sārameyaú śvānau caturakshaú śabā-
lau sādhnūnā pathā | áthā pitṛīn suvidátrāñ úpehi yaména
yé sadhamādam mādanti || 10 || 15 ||

yaú te śvānau yama rakshitārau caturakshaú pathirá-
kshī nṛicákshasau | tábhyām enam pári dehi rājan svastí
cāsmā anamīvāṃ ca dhēhi || 11 || urūnasāv asutṛipā udum-
balaú yamasya dūtaú carato jánāñ ānu | táv asmábhyam
dṛiṣāye sūryāya pūnar dātām ásum adyéhá bhadráṃ || 12 ||
yamāya sōmaṃ sunuta yamāya juhutā havīḥ | yamāṃ ha
yajñó gachaty agnídūto áramkṛitāḥ || 13 || yamāya ghṛitāvad
dhavir juhóta prá ca tishṭhata | sá no devéshv á yamad
dīrghām áyuh prá jīvāse || 14 || yamāya mádhumattamaṃ
rājñe havyam juhutana | idāṃ náma ṛishibhyaḥ pūrvajé-
bhyaḥ pūrvebhyaḥ pathikṛídbhyaḥ || 15 || tríkadrakebhiḥ pa-
tati shāl urvīr ékam íd bhīhāt | trishṭúb gāyatrí chándānsi
sārvā tá yamā áhitā || 16 || 16 ||

14, 6 náva-gvāḥ. su-mataú. āpi — syāma lúf, 1, 21. 7 prá
ihī (2). yātra — pareyūḥ 2. 8 yaména i°. ví-oman hitvāya a°.
á ihī. su-vārcāḥ. 9 āpa ita ví ita. sarpatā á° asmaí. ví-aktam.
ava-sānam. 10 catuḥ-akshaú (11). áthā. su-vidátrāñ úpa ihī.
sadha-mādam. 11 pathirákshi *iti* pathi-rákshi nṛi-cákshasau. ca
asmaí. 12 uru-nasāu asu-trípau. adyá ihā. 13 juhuta. agní-
-dutaḥ áram-kṛitāḥ. 14 havīḥ. j. p. c. t. 15, 9. purva-jébhyah.
pathikṛít-bhyaḥ. 16 trí-kadrakebhiḥ. tri-súp. yamé á-hitā.

15.

Úd īratām ávara út púrāsa ún madhyamāḥ pitāraḥ
somyāsah | ásum yá iyúr avṛikā ṛitajñās té no 'vantu pi-
táro háveshu || 1 || idám pitṛibhyo námo astv adyá yé púr-
vāso yá úparāsa iyúḥ | yé pártḥive rájasy á nishattā yé vā
nūnām suvṛijánāsu vikshú || 2 || áhām pitṛīm suvidátrāñ
avitsi nápatam ca vikrámaṇam ca víshṇoḥ | barhishádo yé
svadháyā sutásya bhájanta pitvās tá ihágamishṭhāḥ || 3 ||
bárhishadaḥ pitara úty árvāg iná vo havyá cakṛimā ju-
shádhvam | tá á gatávasā śmṛtamenáthā naḥ śám yór arapó
dadhāta || 4 || úpahūtāḥ pitāraḥ somyāso barhishyèshu ni-
dhíshu priyèshu | tá á gamantu tá ihá śrūvantv ádhi bru-
vantu tè 'vantv asmán || 5 || 17 ||

ácyā jánu dakṣiṇató nishádyemám yajñám abhí gr̥ñīta
vīṣve | má hiñsisṭṭa pítaraḥ kóna cin no yád va ágaḥ pu-
rushátā kárāma || 6 || áśīnāso aruṇínām upástḥe rayīm dhatta
dāśúsḥe mártýāya | putrébhyah pítaras tāsya vāsavaḥ prá
yachata tá ihórjam dadhāta || 7 || yé naḥ púrve pitāraḥ
somyāso 'nūhiré somapíthām vāsishṭhāḥ | tébbhir yamāḥ sam-
rarāṇó havínshy uśānn uśádbhiḥ pratikāmám attu || 8 || yé
tātrishúr devatrā jéhamānā hotrāvída stómatasṭṭāso arkaíḥ |
ágne yāhi suvidátrebhir arvāñ satyaíḥ kavyaíḥ pitṛibhir
gharmasádbhiḥ || 9 || yé satyāso havirádo havishpá índreṇa
devaíḥ sarátham dádhanāḥ | ágne yāhi sahásram devavan-
daíḥ páraiḥ púrvaiḥ pitṛibhir gharmasádbhiḥ || 10 || 18 ||

15, 1 ávare. út m°. yé. ṛita-jñāḥ. 2 yé. ní-sattāḥ. su-
-vṛijánāsu. 3 á a°. su-vidátrāñ. vi-krámaṇam. barhi-sádaḥ. té
ihá á-gamishṭhāḥ. 4 bárhi-sadaḥ. utí a°. cakṛima. té. gata
á° gām-tamena átha. 5 úpa-hutāḥ. ní-dhíshu. té (2). té a°.
6 á-ácyā. ní-sádyā i°. cit. yád va etc. VII, 57, 4. 7 upá-stḥe.
té ihá ú°. 8 anu-úhiré soma-píthām. sam-rarāṇāḥ. prati-kāmám.
9 tātrishúḥ. jéhamānāḥ hotrā-vidāḥ stóma-tasṭṭāḥ. á a°. su-
-vidátrebhiḥ. gharmasát-bhiḥ (10). 10 haviḥ-ádaḥ haviḥ-pāḥ. sa-
-rátham. á. y 9. deva-vandaiḥ.

ágnishvāttāḥ pitara éhá gachata sádaḥ-sadaḥ sadata su-
 pranītayāḥ | attá havīṁshi práyatāni barhīshy áthā rayīm
 sárva-vīraṃ dadhātana || 11 || tvām agna īlító jātavedó 'vāḍ
 dhavyāni surabhīni kṛitvī | prādāḥ pītṛibhyaḥ svadháyā té
 akshaṇṇ addhī tvām deva práyatā havīṁshi || 12 || yé cehá
 pitáro yé ca nélá yāṁs ca vidmá yāu u ca ná pravidmá |
 tvām vettha yāti té jātavedaḥ svadhábhīr yajñāṃ sūkṛitaṃ
 jushasva || 13 || yé agnidagdhá yé ánagnidagdhá mádhye di-
 váḥ svadháyā mādáyante | tébhiḥ svarāḥ ásunītim etām ya-
 thāvaśāṃ tanvām kalpayasva || 14 || 19 ||

16.

Maīnam agne ví daho mábhiḥ ṣoco māsya tvácāṃ ci-
 kshipo má śúrīraṃ | yadá śṛitāṃ kṛiṇávo jātavedó 'them
 enaṃ prá hiṇutāt pītṛibhyaḥ || 1 || śṛitāṃ yadá kárasī jāta-
 vedó 'them énaṃ pári dattāt pītṛibhyaḥ | yadá gáchāty
 ásunītim etām áthā devānāṃ vaśanír bhavāti || 2 || sūryaṃ
 cákshur gachatu vátam ātmá dyām ca gacha pṛithivīm ca
 dhúrmaṇā | apó vā gacha yádi tátṛa te hitám óshadhīshu
 práti tishṭhā śúrīraiḥ || 3 || ajó bhāgás tápasaḥ tām tapasva
 tām te ṣocís tapatu tām te arcīḥ | yás te śivás tanvó jā-
 tavedas tábhīr vahanaṃ sūkṛitām u lokām || 4 || áva sṛija
 púnar agne pītṛibhyo yás ta áhutaḥ cārati svadhábhīḥ |
 áyur vásāna úpa vetu śéshaḥ sám gachatām tanvā jātave-
 daḥ || 5 || 20 ||

yát te kṛiṣṇāḥ śakunā ātutóda pipilāḥ sarpá utá vā

15, 11 ágni-svāttāḥ. á ihá. su-pranītayāḥ attá. prá-yatāni.
 áthā. sárva-vīraṃ. 12 agne. jāta-vedaḥ ávāt h°. prá a°. prá-
 -yatā. 13 ca ihá ná ihá. prá-vidmá. jāta-vedaḥ. sū-kṛitaṃ.
 14 agni-dagdháḥ. ánagni-dagdháḥ. sva-rāt ásu-nītim. yathā-vaśāṃ.
 — 16, 1 má e°. má a°. má asya. jāta-vedaḥ áthā im (2). prá
 hiṇutāt. 2 ásu-nītim. áthā. vaśa-nīḥ. 3 tishṭhā. 4 jāta-
 -vedaḥ (5). vaha e° su-kṛitām. 5 té á-hutaḥ. 6 ā-tutóda.

ṣvāpadaḥ | agnīṣṭ tād viṣvād agadām kṛiṇotu sōmaṣ ca yō
brāhmaṇāñ āvivēṣa || 6 || agnēr vārma pāri gōbhīr vyayasva
sām prōrṇushva pīvasā mēdasā ca | nēt tvā dhrīṣṭhūr hā-
rasā jāhrīṣṭhāṇo dadhrīg vidliakshyān paryaṇkhāyāte || 7 ||
imām agne camasām mā vī jihvarah priyō devānām utā
somyānām | eshā yāṣ camasō devapānas tāsmin devā amṛitā
mādayante || 8 || kravyādam agnīm prā hiṇomi dūrām ya-
mārājñō gachatu ripravāhah | ihaivāyām itaro jātāvedā de-
vēbhyo havyām vahatu prajānān || 9 || yō agnīḥ kravyāt
pravivēṣa vo grīhām imām pāṣyann itaram jātāvedasam |
tām harāmi pitṛiyajñāya devām sū gharṇām invāt paramē
sadhāsthe || 10 || 21 ||

yō agnīḥ kravyavāhanah pitṛīm yākshad rītāvṛidhaḥ |
préd u havyāni vocati devēbhyas ca pitṛībhyā ā || 11 ||
uśāntas tvā nī dhīmaby uśāntah sām idhīmahi | uśānn uśatā
ā vaha pitṛīm haviṣhe āttave || 12 || yām tvām agne samā-
dahas tām u nīr vāpayā pūnah | kiyāmbv ātra rohatu pā-
kadūrvā vyālkaṣā || 13 || śītike śītīkāvati hlādike hlādīkā-
vati | maṇḍūkyā sū sām gama imām sv āgnīm harṣhaya
|| 14 || 22 ||

Prathamō 'nuvākah.

17.

Tvāṣṭhā duhitré vahatūm kṛiṇotītīdām viṣvam bhūva-
nam sām eti | yamāsyā mātā paryuhyāmānā mahō jāyā vī-
vasvato nanāṣa || 1 || āpāgūhann amṛitām mārtyebhyah kṛitvī
sāvāṇām adadur vīvasvate | utāṣvīnāv abharad yāt tād

16, 6 agnīḥ tāt viṣva-āt. ā-vivēṣa. 7 prā ū°. nā it. vī
-dhakshyān pari-ānkhāyāte. 8 deva-pānah. amṛitāh. 9 kravya
-ādam. prā hiṇomi. yamā-rājñah. ripra-vāhah ihā evā a°. jātā
-vedāh. pra-jānān. 10 kravya-āt pra-vivēṣa. jātā-vedasam. pitṛi
-yajñāya. sadhā-sthe. 11 kravya-vāhanah. rīta-vṛidhaḥ prā it.
13 sam-ādahah. vāpayā pūnar itī. pāka-dūrvā vi-alkasā. 14 sū
a°. — 17, 1 kṛiṇotī itī i°. pari-uhyāmānā. 2 āpa a°. sāvāṇām.

āsīd ājahād u dvā mithunā saranyūḥ || 2 || pūshā tvetaṣ cyā-
vayatu prā vidvān ānashṭapaṣur bhūvanasya gopāḥ | sā
tvaitēbhyah pāri dadat pitṛibhyo 'gnīr devēbhyah suvida-
triyebhyah || 3 || āyur viśvāyuh pāri pāsati tvā pūshā tvā
pātu prāpathe purastāt | yātrāsate sukrīto yātra té yayūs
tātra tvā devāḥ savitā dadhātu || 4 || pūshēma āśā ānu veda
sūrvāḥ sō asmān ābhayatamena neshat | svastidā āghṛiṇīḥ
sārvavīrō 'prayuehan purā etu prajānān || 5 || 23 ||

prāpathe pathām ajanishṭa pūshā prāpathe divāḥ prā-
pathe prithivyāḥ | ubhé abhī priyātame sadhāsthe ā ea pāra
ea carati prajānān || 6 || sārvasvatīm devayānto havante sā-
rasvatīm adhvarē tāyāmāne | sārvasvatīm sukrīto ahvayanta
sārvasvatī dāśūsthe vāryam dāt || 7 || sārvasvatī yā sarātham
yayātha svadhābhir devi pitṛibhir mādanti | āsādyāsmīn
barhīshi mādayasvānanivā īsha ā dhehy asmē || 8 || sārvasva-
tīm yām pitāro hāvante dakṣiṇā yajñām abhinākshamā-
nāḥ | sahasrarghām iḷō ātra bhāgām rāyās pōsham yājamā-
neshu dhehi || 9 || āpo asmān mātārah śundhayantu ghṛitēna
no ghṛitapvāḥ punantu | viśvam hī riprām pravāhanti de-
vīr ūd īd ābhyah śūcīr ā pūtā emi || 10 || 24 ||

drapsās caskanda prathamān ānu dyūn imām ea yōniim
ānu yās ea pūrvāḥ | samānām yōniim ānu samcārantam
drapsām juhomy ānu saptā hōtrāḥ || 11 || yās te drapsā
skāndati yās te anṣūr bahūcyuto dhiśhāṇyā upāsthāt |
adhvaryōr vā pāri vā yāḥ pavitrāt tāṃ te juhomi mānasā
vāshaṭkrītam || 12 || yās te drapsā skāmō yās te anṣūr

17, 3 tvā i° cyavayatu. ānashṭa-paṣuḥ. tvā o°. su-vidatriyebhyah.
4 viśvā-ayuh. prā-pathe (6). yātra ā° su-krītah. 5 pūshā i°. svasti-dāḥ. sūrva-vīrah āpra-yuehan. prajānān (6). 6 ubhé *iti*. priyātame *iti* priyātame sadhāsthe *iti* sadhāsthe. 7 su-krītah. 8 sa-rātham. ā-sādyā a°. mādayasva a°. asmē *iti*. 9 abhī -nākshamānāḥ sahasra-arghām. 10 ghṛita-pvāḥ. pra-vāhanti. 11 sam-cārantam. 12 drapsāḥ. bahū-cyutah. upāsthāt. vāshaṭ-krītam. 13 y. 4. d. 11. y. 4. a. 11

avāṣ ca yāḥ parāḥ srucā | ayāṁ devō br̥haspātīḥ sām tām
siñcatu rādhase || 13 || pāyasvatīr ōshadhayaḥ pāyasvan mā-
makām vācaḥ | apām pāyasvad it pāyas tēna mā sahā
sundhata || 14 || 25 ||

18.

Pāram mṛityo ānu pārehi pānthām yās te svā itaro de-
vayānāt | cakṣhushmate ṣṇivatē te bravīmi mā naḥ prajāṁ
rīrisbo mótā vīrān || 1 || mṛityōḥ padām yopāyanto yād aīta
drāghīya āyuh pratarām dādhanāḥ | āpyāyamānāḥ prajāyā
dhānena suddhāḥ pūtā bhavata yajñīyāsah || 2 || imē jīvā vi
mṛitair āvavṛitrann ābhūd bhadra devāhūtir no adyā |
prāñco agāma nṛitāye hāsāya drāghīya āyuh pratarām dā-
dhanāḥ || 3 || imām jivébhyah paridhīm dadhāmi maīśhām
nū gād āparo ārtham etām | śatām jīvantu śarādah purū-
cīr antār mṛityūm dadhatām pārvatena || 4 || yāthāhāny anu-
pūrvām bhāvanti yātha rītāva rītūbhir yānti sādhu | yāthā
nā pūrvam āparo jāhāty evā dhātar āyūnshi kalpayaiśhām
|| 5 || 26 ||

ā rohatāyur jarāsam vṛiṇānā anupūrvām yātamānā yāti
sthā | ihā tvāshṭā sujānimā sa-jōshā dīrghām āyuh karati
jivāse vah || 6 || imā nārīr avidhāvāḥ supātnīr āñjanena sar-
pīshā sām viśantu | anaśrāvo 'namivāḥ surātnā ā rohanu
jānayo yōnim āgre || 7 || ūd īrshva nāry abhī jīvalokām ga-
tāsum etām ūpa śesha ēhi | hastagrābhāsya didhishōs tā-
vedām pātyur janitvām abhī sām babhūtha || 8 || dhānur
hāstād ādādāno mṛitāsyāsmé kshatrāya vārcase bālāya |

17, 14 pāyasvat. — 18. 1 mṛityo *iti*. pārā ihi. deva-yānāt. pra-
jām rīrisah mā utā. 2 d. ā. p. d. (3) 53, 11. ā-pyāyamānāḥ
pra-jāyā. pūtāḥ. 3 jivāḥ. ā a°. devā-hūtīh. 4 pari-dhīm.
mā e°. 5 yāthā ā° anu-pūrvām (6). yāthā rī°. evā. kalpaya
e°. 6 rohata ā°. yātamānāḥ. sthā. su-jānimā sa-jōshāḥ. 7 imāḥ.
su-pātnīh ā-ñjanena. su-rātnāḥ. 8 jiva-lokām gatū-asum. śeshe
ā ihi hasta-grābhāsya. tāva i°. 9 ā-dādānāḥ mṛitāsyā asmé *iti*.

átraivá tvám ihá vayám suvīrā víśvā sprídho abhímātīr
jayema || 9 || úpa sarpa mātáram bhúmim etám uruvyáca-
sam prithivīm suśévvām | ūṇamradā yuvatīr dákshināvata
cshá tvā pātu nírīter upástthāt || 10 || 27 ||

úc chvañcasva prithivi má ní bādhathāḥ sūpāyanāsmāi
bhava sūpavañcanā | mātā putráṃ yáthā sicábhy ènam
bhūma ūṇuhi || 11 || ucelhvāñcamānā prithiví sú tishṭhatu
sahásram mīta úpa hí śráyantām | té gṛiháso ghṛitaścúto
bhavantu viśvāhāsmāi śaranāḥ santv átra || 12 || út te stabh-
nāmi prithivīm tvát párimām logám nidádhan mó abám
risham | etám sthūṇām pitúro dhārayantu té 'trā yamāḥ sá-
danā te minotu || 13 || pratícine mām áhanīshvāḥ parṇám
ivá dadhuḥ | pratícim jagrabhā vácam áśvam raśanáyā
yathā || 14 || 28 ||

Shashṭho 'dhyāyāḥ.

19.

Ní vartadbhvam mánu gātāsmān sishakta revatīḥ | ágnī-
shomā punarvasū asmé dhārayatām rayīm || 1 || púnar enā
ní vartaya púnar enā ny á kuru | índra enā ní yachatv
agnír enā upájatu || 2 || púnar etā ní vartantām asmín push-
yantu gópatau | ihaívāgne ní dhārayehá tishṭhatu yá ra-
yīḥ || 3 || yán niyānam nyāyanam samjñānam yát parāya-
nam | āvartānam nivartānam yó gopá api tám huve || 4 ||
yá udānaḥ vyāyanam yá udānaḥ parāyanam | āvartānam ni-

18, 9 átra evá. su-vīrāḥ víśvāḥ. abhí-mātīḥ. 10 uru-vyácasam.
su-sévām ūṇa-mradāḥ. dákshinā-vate níh-riteḥ upá-sthāt. 11 út
sv°. su-upāyanā a°. su-upavañcanā. sicā abhí e° bhūme. 12 ut
-svāñcamānā. ghṛita-ścútaḥ. viśvāḥ a°. 13 pári i°. ní-dádhat
mó iti. te átra. sádana. 14 áhāni i° parṇám-iva á. jagrabha. —
19, 1 mū ánu gāta a° sisakta. punarvasu iti punaḥ-vasū asmé iti.
2 enāḥ (2). ní. índraḥ enāḥ. upa-ájatu. 3 etāḥ. gó-patau ihá
evá a°. dhāraya i°. 4 yát ní-yānam ní-āyanam sam-jñānam. parā
-āyanam (5) ā-vartānam ní-vartānam (5). 5 ut-ānaḥ (2) vi-āyanam.

vārtanam āpi gopā nī vartatām || 5 || ā nivarta nī vartaya
pūnar na indra gā debi | jīvābhir bhunajāmabhai || 6 || pāri
vo viśvāto dadha ūrjā ghṛitēna pāyasā | yé devāḥ ké ca
yajñīyās té rayyā sām srijantu naḥ || 7 || ā nivartana var-
taya nī nivartana vartaya | bhūmyāś cātasraḥ pradīśas tā-
bhya enā nī vartaya || 8 || 1 ||

20.

Bhadrām no āpi vātaya mānaḥ || 1 || agnīm ilc bhujām
yāvishṭham śāsā mitrām durdhāritum | yāsyā dhārman svār
ēnīḥ saparyānti mātūr ūdhaḥ || 2 || yām āsā kṛipānilam bhā-
sāketum vardhāyanti | bhrājate śrēṇidan || 3 || aryō viśām
gātūr eti prā yād ānaḥ divō āntān | kavīr abhrām dīdyā-
naḥ || 4 || jushād dhavyā māmushasyordhvās tasthāv ṛibhivā
yajñē | minvān sādma purā eti || 5 || sū hī kshēmo havīr
yajñāḥ śrūṣṭīd asya gātūr eti | agnīm devā vāṣimantam
|| 6 || 2 ||

yajñāsāham dīva ishe 'gnīm pūrvasya śēvasya | ādreh
sūnūm āyūm ālūḥ || 7 || nāro yé ké cāsmād ā viśvēt té
vāmā ā syuḥ | agnīm havīshā vārdhantaḥ || 8 || kṛishnāḥ
śvetō 'rushō yāno asya bradhnā ṛijrā utā śoṇo yāśasvān |
hīranyarūpam jānitā jajāna || 9 || evā te agne vimadō ma-
nīshām ūrjo napād amṛitebhiḥ sajōshāḥ | gīra ā vakshat su-
matīr iyānā īsham ūrjam sukshītīm viśvam ābhāḥ || 10 || 3 ||

21.

Āgnīm nā svāvṛiktibhir hōtāram tvā vṛiṇīmahe | yajñāya

19, 5 gopāḥ. 6 ni-varta. gāḥ. 7 dadhe. 8 ni-vartana
(2). pra-disaḥ. enāḥ. — 20, 1 *In pada nicht abgetheilt.* 2 duḥ
-dhāritum. 3 kṛipā-nilam bhāsi-ke-tum. śrēṇi-dan. 5 havya māmū-
shasya u°. 6 śrūṣṭī it. devāḥ. 7 yajña-sāham. 8 ca a°. *viśvā it. vāmē. syur it. syuḥ.* 9 śvetāḥ a°. hīranya-rupam.
10 evā. vi-madāḥ. sa-jōshāḥ. su-matīḥ. su-kshītīm. ā abhār *ity*
abhāḥ. — 21, 1 ā a°. svāvṛikti-bhūḥ.

stirṇābarhishe ví vo máde śīrām pāvakāśocisham víva-
kshase || 1 || tvām u té svabhúvaḥ śumbhānty āśvarādha-
saḥ | vṛtī tvām upasécanī ví vo máda rījītir agna áhutir
vívakshase || 2 || tvé dharmāya āsate juhūbhīḥ siñcatīr iva |
kṛishṇā rūpāny ārjunā ví vo máde víśvā ádhi śríyo dhishe
vívakshase || 3 || yām agne mányase rayīm sáhasāvann
amartya | tám ā no vájasātaye ví vo máde yajñéshu citrām
ā bhara vívakshase || 4 || agnīr jāto átharvaṇā vidád víśvāni
kávyā | bhúvad dūtó vivásvato ví vo máde priyó yamáśya
kámno vívakshase || 5 || 4 ||

tvām yajñéshv ilaté 'gne prayaty ádhivaré | tvām vásūni
kámnyā ví vo máde víśvā dadhāsi daśúshe vívakshase || 6 ||
tvām yajñéshv rítvījam cārum agne ní shedire | ghṛitāpra-
tikam mánusho ví vo máde śukráṇi cētishtham akshābhīr
vívakshase || 7 || ágne śukréṇa śocishorú prathayase bhīhát |
abhihrāndan vṛishāyase ví vo máde gárbham dadhāsi ja-
mīshu vívakshase || 8 || 5 ||

22.

Kúha śrutá índraḥ kásmim adyá jáne mītró ná śru-
yate | rīshīṇam va yāḥ kshāye gúha va cārkrishhe girá || 1 ||
ihá śrutá índro asmé adyá stáve vajry rīcishamaḥ | mītró
ná yó jáneshv á yāśas cakré ásāmy á || 2 || mahó yás pá-
tīḥ śávaso ásāmy á mahó nṛimāśya tūtujīḥ | bhartá vājra-
śya dhrishṇóḥ pitá putrām iva priyām || 3 || yujāno áśva
vátasya dhūmī devó deváśya vajrivaḥ | syánta pathá virúk-
mata srijāná stoshy ádhvanaḥ || 4 || tvām tyá cid vátasyā-

21, 1 stirṇā-barhishe. pavakā-socisham. 2 su-abhúvaḥ. āśva-
-radhasaḥ. upa-sécanī. máde. agne á-hutīḥ. 3 tvé *iti*. 4 vāja
-sataye. bhara. 6 ilaté ā^o prayati a^o. 7 tv. y. rī^o. III, 10, 2.
sedire ghṛitā-pratikam. 8 socishā urū. abhi-krāndan vṛisha-yase.
22, 2 asmé *iti*. vajri. yāśas - á 25, 15. 4 dhūmī *iti*. sri-
janaḥ. 5 vátasya áśvā a a^o.

svágā rījrá tmánā váhadhyai | yáyor devó ná mártyo yantā
nákir vidáyyah || 5 || ° ||

ádha gmántoṣānā prichate vām kádarthā na á grihām |
á jagmathuḥ parākád divás ca gmaś ca mártiyam || 6 || á
na indra prīkshase 'smákam bráhmódyatam | tát tvā yācā-
mahé 'vaḥ śúshṇam yád dhánn ámānusham || 7 || akarmā
dásyur abhí no amantúr anyávrato ámānushaḥ | tvām tá-
syāmitrahan vádhar dāsásya dambhaya || 8 || tvām na indra
śūra śúrair utá tvótāso barhánā | purutrā te ví pūrtáyo
návanta kshonáyo yathā || 9 || tvām tán vritrahátye codayo
nrīn kárpāné śūra vajrivaḥ | gúhā yádī kavīnām viśām
nákshatraśavasām || 10 || 7 ||

makshú tá ta indra dānāpnasa ākshāné śūra vajrivaḥ |
yád dha śúshṇasya dambháyo jātām viśvam sayāvabhīḥ
|| 11 || mákudhryāg indra śūra vāsvir asmé bhūvann abhí-
shṭayah | vayām-vayam ta āsām sumné syāma vajrivaḥ
|| 12 || asmé tá ta indra santu satyāhiṁsantūr upasprīṣaḥ |
vidyāma yāsām bhūjo dhenūnām ná vajrivaḥ || 13 || ahastā
yád apádi vārdhata kshāḥ śácibhir vedyānām | śúshṇam
pári pradakshiníd'viśváyave ní śiṣṇathaḥ || 14 || pibā-pibéd
indra śūra sómam má rishaṇyo vasavāna vásuḥ sán | utá
trāyasva grīṇató maghóno mahás ca rāyó revátas kṛidhi
naḥ || 15 || ° ||

23.

Yájāmaha índram vājradakshīṇam hárīṇām rathyaṇi ví-

22, 6 gmánta u°. kát-artha. 7 bráhma út-yatam. yācāmahe
á°. hán. 8 anyá-vrataḥ. tánya amitra-han vādhaḥ. 9 tvā
-utāsah. 10 vritra-hátie. yádi. nákshatra-savasām. 11 makshú.
te. dānā-apnasah. ha. sayāva-bhiḥ. 12 má a°. asmé ití (13).
te. 13 te. satyā á° upa-sprīṣah. 14 pra-dakshinít viśvá-āyave.
15 pibā — sómam II, 11, 11. kṛidhi. — 23, 1 yájāmahe. vājra
-dakshīṇam. ví-vratānām.

vratānām | prā śmāṣru dódhuvad ūrdhvāthā bhūd ví sēnā-
 bhir dāyamāno ví rādhasā || 1 || hārī nv āsya yā váne vidé
 vāsv índro maghaír maghāvā vṛitrahá bhuvat | ṛibhúr vāja
 ṛibhuksháh patyate śávó 'va kshṇaumi dāsasya nāma cit
 || 2 || yadá vájraṃ hiraṇyam íd áthā ráthaṃ hārī yám asya
 váhato ví sūrībhiḥ | á tishṭhati maghāvā sánaṣruta índro
 vājasya dirgháṣravasaś pátih || 3 || só cin nú vṛishṭír yūthyā
 svā sácāñ indrah śmāṣrūñi háritābhí prushṇute | áva veti
 sukháyam suté mádhūd íd dhūnoti vāto yáthā vānam || 4 ||
 yó vācā vívāco mṛidhrāvācaḥ purú sahásráṣivā jaghána |
 tát-tad íd āsya paúnśyam grīṇimasi pitéva yás távishīm
 vāvṛidhé śávaḥ || 5 || stómaṃ ta índra vimadá ajījanann
 āpūrvyam purutāmam sudānave | vidmā hy āsya bhójanam
 ināsya yád á paśúm ná gopāḥ karāmahe || 6 || mákir na enā
 sakhyā ví yaushus táva cendra vimadāsya ca řisheḥ | vidmā
 hí te prāmatim deva jānivád asmé te santu sakhyā řiváni
 || 7 || ° ||

24.

Índra sómam imám piba mádhumantaṃ camū sutám |
 asmé rayim ní dhāraya ví vo máde sahasríṇam purūvaso
 vívakshase || 1 || tvām yajñébbhir ukthaír úpa havyébbhir
 imahe | śácipate śacínām ví vo máde řrēshṭhaṃ no dhehi
 váryam vívakshase || 2 || yás nátir váryāṇām ási radhrásya
 coditá | índra stotṛiṇām avitá ví vo máde dvishó naḥ pāhy
 āñhaso vívakshase || 3 || yuvám řakrá māyāvinā samicí nír

23, 2 hārī iti (3) nú a°. vṛitra-hā. śávaḥ áva. 3 átha. sána
 -srutaḥ. dirghá-ṣravasaḥ. 4 só iti cit. sácā. háritā a°. su
 -ksháyam. mádhū út. 5 ví-vācaḥ mṛidhrá-vācaḥ purú sahásrá á°.
 tát — grīṇimasi 155, 4. pítā-iva. vāvṛidhé. 6 te. vi-madāḥ.
 su-dānave vidmā hí a°. 7 ca i° vi-madāsya ca. vidmā. prá
 -matim. asmé etc. VII, 22, 9. — 24, 1 camū iti. a. r. n. dh. 30, 22.
 ví vo máde X, 21, 1. puruvaso iti puru-vaso. 2 śáci-pate.
 4 samicí iti sam-ici.

amanthlatam | vinadéna yád ilítá násatya nirámanthlatam
 || 4 || víṣve devá akṛīpanta samīcyór nishpátantyoh | ná-
 satyav abruvan deválh púnar á vahatañd íti || 5 || mádhuman
 me paráyaṇam mádhumat púnar áyanam | tá no deva de-
 vátaya yuvám mádhumatás kṛitam || 6 || 10 ||

25.

Bhadrám no ápi vātaya máno dāksham utá krátum |
 ádha te sakhyé ándhaso ví vo máde ráṇan gávo ná yāvase
 vívakshase || 1 || hṛdisprīṣas ta asate víṣveshu soma dhá-
 masu | ádhā kāmā imé máma ví vo máde ví tishthante va-
 suyávo vívakshase || 2 || utá vratáni soma te práhām mī-
 nāmi pakyā | ádhā pítéva sūnáve ví vo máde mṛilá no abhi-
 cid vadhād vívakshase || 3 || sām u prá yanti dhítáyah sár-
 gaso 'vatān iva | krátum naḥ soma jiváse ví vo máde dha-
 ráyā camasān iva vívakshase || 4 || táva tyé soma śáktibhīr
 níkamāso vy ṛiṇvire | grītsasya dhīras tavāso ví vo máde
 vrajām gómantam aśvīnam vívakshase || 5 || 11 ||

paśúm naḥ soma rakshasī purutrā víshthitam jāgat |
 samákṛīṇoshi jiváse ví vo máde víṣva sampāṣyan bhūvana
 vívakshase || 6 || tvām naḥ soma víṣvato gopā ádabhyo
 bhava | sédha rajann ápa srídhó ví vo máde má no duḥ-
 śānsa íṣata vívakshase || 7 || tvām naḥ soma sukrátur va-
 yodhēyaya jāgrīhi | kshetravítaro mánusho ví vo máde
 druhoḥ naḥ pāhy ándhaso vívakshase || 8 || tvām no vṛitra-
 hantaméndrasyendo śiválh sákha | yát smi hávante samithé
 ví vo máde yúdhyananas tokásatau vívakshase || 9 || ayám

24, 4 vi-madéna, nih-amanthlatam. 5 sam-icyoh nih-pátantyoh.
 6 mádhumat. para-áyanam. a-áyanam. 25, 1 ádha (2). 2 hṛdi-
 -sprīṣah te. vasu-yávah. 3 prá a. ádha píte-iva. mṛilá. 4 dha-
 ráya. 5 ní-kamāsah ví ṛiṇvire. 6 vi-sthítam. sam-akṛīṇoshi. sam-
 -pāṣyan. 7 duḥ-śānsah íṣata. 8 su-krátur vayah-dhēyaya.
 kshetravít-tarah. 9 vṛitrahant-tama índrasya indo íti. sam-ithé.
 toká-satau.

gha sá turó máda índrasya vardhata priyāḥ | ayām kakshí-
vato mahó ví vo máde matīm víprasya vardhayad víva-
kshase || 10 || ayām vípraya daśúshe vájañ iyarti gómataḥ |
ayām saptābhya á várañ ví vo máde prāndhām ṣṇonām ca
tarishad vívakshase || 11 || 12 ||

26.

Prā hy ácha manushā sparhā yānti niyūtaḥ | prā dasrá
niyúdrathaḥ pūshā avishṭu máhinaḥ || 1 || yāsyā tyāñ ma-
hítvām vatápyam ayām jánaḥ | vípra á vaísad dhitíbhīḥ
ciketa sushṭutínām || 2 || sá veda sushṭutínām índur ná pū-
shā vṛisha | abhí psúraḥ prushayati vrajām na á prushā-
yati || 3 || mañsīmāhi tvā vayām asmākaṃ deva pūshan |
matmām ca sādhanam víprāṇām cādhavām || 4 || prātyardhir
yajñānam aśvahayó ráthānām | říshīḥ sá yó mánurhito víp-
rasya yāvayatsakhāḥ || 5 || 13 ||

adhíshamāpāyāḥ pātiḥ śucāyās ca śucāsyā ca | vaso-
vayó 'vnam á vásāñsi mārñrijat || 6 || inó vājānam pātir
ināḥ pushtimām sákha | prā śmāśru haryató dūdhod ví vṛi-
tha yó ádabhyāḥ || 7 || á te ráthasya pūshan ajā dhúrañ
vavṛityuḥ | víśvasyarthínaḥ sákha sanojá ánapacyutaḥ || 8 ||
asmākaṃ urjá rátham pūshā avishṭu máhinaḥ | bhúvad vá-
janañ vṛidhā imām naḥ ṣṇṇavad dhāvam || 9 || 14 ||

27.

Āsat sú me jaritaḥ sábhivegó yāt sunvaté yājamanaya

25, 11 prā a°. 26, 1 hí ácha manushāḥ sparhāḥ. ni-yūtaḥ.
niyut-rathaḥ pūsha a°. 2 tyāt su-stutinām (3). 4 ca a-dhavām.
5 prāti-ardhīḥ. aśva-hayāḥ. mánur-hitāḥ. yāvayat-sakhāḥ. 6 a
-dlushamāpāyāḥ. vasah-vāyāḥ a°. 8 ajāḥ. víśvasya a°. sano-jah
anapa-cyutaḥ. 9 pūsha a°. dhāvam. 27, 1 jaritar ūti sah abhí
-vegāḥ.

śikṣham | ānāṣīrdām ahām asmi prahantā satyadhvṛitam vṛi-
jināyāntam ābhūm || 1 || yādīd ahām yudhāye samnāyāny
ādevayūn tanvā śūṣujānān | amā te tūmrām vṛishabhām
pacāni tivrām sutām pañcadaśām nī shiñcam || 2 || nāhām
tām veda yā iti brāvīty ādevayūn samāraṇe jaghanvān |
yadāvākhyat samāraṇam ṛigbhāvad ād id dha me vṛishabhā
prā bruvanti || 3 || yād ājñāteshu vṛijāneshv āsam viṣve sató
maghāvāno ma āsan | jināmi vét kshéma ā sántam ābhūm
prā tām kṣhiṇām párvate pādagrīhya || 4 || ná vá u mām
vṛijāne vārayante ná párvatāso yād ahām manasyé | máma
svanát kṛidhukárṇo bhayāta evéd ānu dyūn kirāṇaḥ sám
ejāt || 5 || 15 ||

dārṣan nv átra śṛitapāñ anindrān bāhukshádaḥ śarave
pátyamānān | ghṛishum vā yé ninidūḥ sákhāyam ádhy ū
nv èshu paváyo vavṛityuḥ || 6 || ábhūr v aukshīr vy ū áyur
ānad dārshan nú pūrvo áparo nú darshat | dvé pavāste
pári tām ná bhūto yó asyá pāré rájaso vivésha || 7 || gávo
yávam práyutā aryó akshan tá apaśyam sahāgopāś cāran-
tiḥ | hávā id aryó abhítāḥ sám āyan kíyad āsu svápatiḥ
chandayāte || 8 || sám yād váyam yavasádo jánānām ahām
yaváda urvājre antāḥ | átrā yuktó 'vasātāram ichād átho
áyuktam yunajad vavanvān || 9 || átréd u me mañsase sat-
yám uktām dvipāc ca yác cátushpāt samśṛijāni | strībhīr
yó átra vṛishanām prítanyád áyuddho asya ví bhajāni vó-
dah || 10 || 16 ||

yásyānakshá duhitā jātv āsa kás tām vidvāñ abhí man-

27, 1 ānāṣīh-dām. pra-hantā satya-dhvṛitam vṛijina-yāntam.
2 yādi it. sam-nāyāni. pañca-daśām. siñcam. 3 ná a°. sam
-āraṇe. yadā ava-ākhyat sam-āraṇam. ha. 4 me. vā it kshéme.
pāda-grīhya. 5 vai. kṛidhu-kārṇaḥ bhayāte evā it. 6 nú. śṛita-
-pān. bāhu-kshádaḥ. ūm iti nú c°. 7 ví ūm iti. dārshat. dvé
iti pavāste iti. 8 prá-yutāḥ. sahā-gopāḥ. svá-patiḥ. 9 yavasa-
-ādaḥ. yava-ādaḥ uru-ājre antār iti átra yuktāḥ ava-sātāram. átho
iti. 10 átra it. dvi-pāt. yāt cátuḥ-pāt sam-śṛijāni. 11 yásya a°.

yāte andhām | kataró mením prāti tám mucāte yá īm vá-
hāte yá īm vā vareyāt || 11 || kíyati yóshā maryató vadhū-
yóh páripitā pányasā váryeṇa | bhadrá vadhúr bhavati yát
supéśāḥ svayám sá mitráṃ vanute jáne cit || 12 || pattó ja-
gāra pratyāñcam atti śīrśhā śīraḥ prāti dadhau várūtham |
ásina ūrdhvām upási kshīṇāti nyāññ uttānām ánv eti bhū-
nim || 13 || bṛihānn achāyó apalāśó árvā tasthaú mātá ví-
shito atti gárbhaḥ | anyásyā vatsám rihatí mimāya káyā
bhuvá ní dadhe dhenúr ūdhaḥ || 14 || saptá vīrásó adharád
úd āyann ashtóttarāttāt sám ajagmíran té | náva paścātāt
sthivimánta āyan dáśa prák sánu ví tiranty áśnaḥ || 15 || 17 ||

daśānām ékaṃ kapilám samānám tám hinvanti krátave
páryāya | gárbham mātá súdhitam vakshāñśv ávenantam
tusháyanti bibharti || 16 || pívānam meshám apacanta vīrá
nyūptā akshá ánu divá āsan | dvá dhānum bṛihatím apsv
ántāḥ pavítravantā carataḥ punántā || 17 || ví krośanāso ví-
shvañca āyan pácāti némo nahí pákshad ardháḥ | ayám me
deváḥ savitá tát āha drvānna íd vanavat sarpírannaḥ || 18 ||
ápaśyam grāmam váhamānam ārād acakráyā svadháyā
vartamānam | síshakty aryáḥ prá yugá jánānām sadyáḥ
śīśná pramināno návīyān || 19 || etaú me gávau pramarásya
yuktaú mó shú prá sedhír mūhur ín mamandhi | ápaś cid
asya ví naśanty ártham sūraḥ ca marká úparo babhūvān
|| 20 || 18 ||

ayám yó vájraḥ purudhá vívṛitto 'váḥ sūryasya bṛi-
hātāḥ púrīshāt | śráva íd ená paró anyád asti tát avyathí
jarimānas taranti || 21 || vṛikshé-vṛikshe níyatā mīmayad

27, 11 varo-yāt. 12 pári-prttā. su-pésāḥ. 14 ví-sitāḥ.
anyásyā — ūdhaḥ III, 55, 13. 15 ashtá u^o. 16 sú-dhitam.
17 vīrāḥ ní-uptāḥ. divé. ap-sú antár iti. 18 drú-annah. sarpíḥ
-annah. 19 sísakti. pra-minānāḥ. 20 pra-marásya. mó iti.
sú. íd. 21 ví-vṛittāḥ. 22 ní-yatā.

gaṁś tāto vāyaḥ prā patan puruṣādah | āthedān vīśvam
bhūvanam bhayata indrāya sunvād rīshaye ca śikṣat || 22 ||
devānām māne prathamā atishṭhan kṛitātrād eśham ūpara
ūd āyan | trāyas tapanti prithivīm anupā dvā bṛibukam va-
hataḥ pūrisham || 23 || sā te jīvātur utā tāsyā viddhi mā
smaitādrīg āpa gūhaḥ samaryé | avīḥ svāḥ kṛitūte gūhate
busām sā pādūr asya nirñījo nā mucyate || 24 || 19 ||

28.

Viśvo hy ānyō arīr ajagāma māméd āha śvaśuro nā
jagama | jakṣhiyād dhanā utā sōman papīyat svāśitah pū-
nar āstaṁ jagāyāt || 1 || sā rōruvad vṛishabhās tigmāśṛingo
vārshman tashau vārimann ā prithivyāḥ | vīśveshv enaṁ
vṛijāneslu pāmi yō me kukṣhī sutāsomah pṛināti || 2 || ādriṇa
te mandina indra tūyān sunvānti sōman pibasi tvām eśham |
pācanti te vṛishabhān ātsi tēshām pṛikṣhēna yūn maghavan
hūyāmānah || 3 || idāṁ sū me jaritar ā cikiddhi pratipāṁ
śāpaṁ nadyō vahanti | lopāśāḥ sinhām pratyāñcam atsaḥ
kroṣhṭā varahām nīr atakta kākṣat || 4 || kathā ta etād
ahām ā ciketaṁ grītsasya pākas tavāso manishām | tvām
no vidvān rītuthā vī voco yām ārdham te maghavan
kshemyā dhūḥ || 5 || evā hī mām tavāsaṁ vardhāyanti divās
cin me bṛihatā ūttarā dhūḥ | purū sahāsra nī śīṣami sakām
aśatrūṁ hī ma jūnita jajāna || 6 || 20 ||

evā hī mām tavāsaṁ jajñūr ugrām kārman-karman vṛi-
shaṇam indra devāḥ | vādhiṁ vṛitrām vājreṇa mandasanō
'pa vrajām mahinā daśūshe vam || 7 || devāsa ayan para-

27, 22 puruṣa-ādah ātha i°. bhayate. 23 anupāḥ. 24 sma
c°. sa-maryé. svār *ili* svāḥ. nīh-nījah. — 28, 1 hī a°. a-jagāma
māma it. nā ā. sū-āsitah. 2 tigmā-śṛingah. kukṣhī *ili* sutā
purū. 3 yāt. 4 prati-pāṁ. atsar *ili*. 5 te. 6 evā. cit.

śūīr abibhīran vānā vṛṣeānto abhī viḍbhīr āyan | nī su-
 drvām dādhatō vakshānāsu yātrā kṛipītam ānu tād dahanti
 || 8 || śaśūh kshurām pratyāñcam jagārādrim logēna vy
 ābhedam ārāt | brīhāntam cid rīhatē randhayāni vāyad
 vatsō vṛishabhām śīṣuvānah || 9 || suparnā itthā nakhām ā
 sishāyāvaruddhah paripādām nā sīnhāh | niruddhās cin ma-
 hishās tarshyāvān godhā tasmā ayātham karshad etāt || 10 ||
 tēbhyo godhā ayātham karshad etād yē brahmānah prati-
 piyanty ānnaiḥ | sinā ukshnō 'vasṛishṭān adanti svayām bā-
 lāni tanvāh śṛiṇānāh || 11 || etē sūmibhiḥ suśānī abhūvan
 yē hinvirē tanvāh sōma ukthaiḥ | nṛivād vādām ūpa no
 māhi vājān divī śrāyo dadhishe nāma vīrāh || 12 || 21 ||

29.

Vāne nā vā yō ny ādhāyi cākān chūcīr vām stōmo bhu-
 ranāv ajīgaḥ | yāsyēd indrah purudīneshu hōtā nṛiṇām
 nūryo nṛitamāh kshapāvān || 1 || prā te asyā ushāsah prā-
 parasyā nṛitān syāma nṛitamasya nṛiṇām | ānu triśōkah śa-
 tām āvahan nṛm kūtsena rātho yō āsat sasavān || 2 || kās
 te mādā indra rāntyo bhūd dūro gīro abhy ūgrō vī dhāva |
 kād vāho arvāg ūpa mā manishā ā tvā śakyām upamām
 rādho ānnaiḥ || 3 || kād u dyammām indra tvāvato nṛm
 kāyā dhiyā karase kām na āgan | mitrō nā satyā urugāya
 bhṛityā āme samasya yād āsan manishāh || 4 || prērāya sūro
 ārtham nā pārām yē asya kāmam janidhā iva gmām | gī-
 raś ca yē te tuvijāta pūrvīr nāra indra pratiśikshanty ān-
 naiḥ || 5 || 22 ||

28, 8 su-drvām. yātra. 9 jagāra ā°. vī a°. 10 su-parnāh.
 sisaya āva-ruddhah. pari-pādām. ni-ruddhāh cit. tasmāi. 11 gō-
 dhāh. prati-piyanti. ukshnāh āva-sṛishṭān. 12 su-sūmī a°. sōma.
 — 29, 1 nī a°. śūcīh. ajīgar *iti* yāsya it. puru-dīneshu. 2 prā
 āparasyah. tri-sōkah. ā avahat. 3 abhī u°. manishā. upa-mām.
 kād. ā a°. uru-gāya bhṛityāi. 5 prā r°. janidhāh-iva. tuvi-jāta.
 prati-śikshanti.

mātre nú te sūmite indra pūrvī dyaúr majmánā pṛithivī
 kāvyena | várāya te ghṛitāvantaḥ sutásah svádman bha-
 vantu pītāye mādhlūni || 6 || á mādhlvo asmā asicann áma-
 tram índrāya pūrṇāṃ sá hí satyārādhāḥ | sá vāvṛidhe vá-
 rimann á pṛithivyá abhí krátvā náryaḥ pañśyais ca || 7 ||
 vy ānaḥ índraḥ pṛítanāḥ svójá ásmā yatante sakhyáya pūr-
 víḥ | á smā rátham ná pṛítanāsu tishṭha yám bhadráya su-
 matyá codáyāse || 8 || 23 ||

Dvitiyo 'nuvākaḥ.

30.

Prá devatrā bráhmaṇe gātúr etv apó áchā mánaso ná
 práyukti | mahím mitrásya váruṇasya dhāsm pṛithujráyase
 rīradhā suvṛiktím || 1 || ádhvaryavo havíshmanto hí bhūtá-
 chāpá itoṣatír uṣantaḥ | áva yás cáshṭe aruṇāḥ suparnás
 tám ásyadhvam ūrmím adyá suhastāḥ || 2 || ádhvaryavo 'pá
 itā samudrám apāṃ nápātāṃ havíshā yajadhvam | sá vo
 dadad ūrmím adyá súpūtāṃ tásmāi sómam mādhumantaṃ
 sunota || 3 || yó anidhmó dídayad apsv āntár yám víprāsa
 ílate adhvaréshu | ápāṃ napān mādhumatír apó dā yábhir
 índro vāvṛidhé vīryāya || 4 || yábhiḥ sómo módate hárshate
 ca kalyāñbhir yuvatíbhīr ná máryaḥ | tá adhvaryo apó
 áchā párehi yád āsiñcā óshadhībhiḥ punítāt || 5 || 24 ||

evéd yāne yuvatáyo namanta yád īm uṣānn uṣatír éty
 ácha | sām jānate mánasā sām cikitre 'dhvaryávo dhishá-
 nāpaḥ ca devíḥ || 6 || yó vo vṛitábhyo ákṛiṇod u lokāṃ yó
 vo mahyá abhiṣaster ámuñcat | tásmā índrāya mādhu-

29, 6 mātre *iti*. sūmite *iti* sū-mite. pūrvī *iti*. 7 asmaí.
 satyá-rādhāḥ. vāvṛidhe. 8 ví á°. su-ójáḥ á a°. sma. su-matyá.
 — 30, 1 ácha. prá-yukti pṛithu-jráyase rīradha su-vṛiktím. 2 bhūtá
 ácha a° ita u°. su-parṇāḥ. á a°. adyá su-hastāḥ. 3 ita. adyá
 sū-putam. 4 ap-sú a°. napāt. dah. vāvṛidhé. 5 adhvaryo
iti. ácha pára íhi. ā-siñcāḥ. 6 evá it. dhishāpa á°. 7 abhí
 -sasteh. tásmāi.

mantam ūrmīm devamādanam prā hiṇotanāpaḥ || 7 || prāsmai
 hinota mādhumantam ūrmīm gārbho yó vaḥ sindhavo
 mādharma ūtsaḥ | ghṛitāprishtham īdyam adhvarēshv āpo re-
 vatīḥ śṛiputā hāvam me || 8 || tāṃ sindhavo matsarām in-
 drapānam ūrmīm prā beta yā ubhé iyarti | madacyútam
 auṣānām nabhojām pári tritántum vicárantam ūtsam || 9 ||
 āvārvritatīr ādha nú dvidhārā goshyúddho ná niyavām cá-
 rantīḥ | řishe jānitīr bhūvanasya pátnīr apó vandasva sa-
 vṛidhaḥ sáyonīḥ || 10 || 25 ||

hinótā no adhvarām devayajyā hinóta bráhma sanáye
 dhānānām | řitāsya yóge ví shyadhvam ūdhaḥ śṛushṭivārīr
 bhūtānāsmābhyam āpaḥ || 11 || āpo revatīḥ ksháyathā hí
 vásvaḥ krátum ca bhadrām bibhṛithāmṛitam ca | rāyās ca
 sthā svapatyāsya pátnīḥ sárasvatī tád grīnaté váyo dhāt
 || 12 || práti yád āpo ādṛiṣram āyatīr ghṛitām páyānsi bí-
 bhratīr mādhuñi | adhvaryúbhir mánasā samvidāná īndrāya
 sómam sūshutam bhárantīḥ || 13 || émā agman revatīr jivá-
 dhanyā ādhvaryavaḥ sādáyata sakhāyaḥ | ní barhíshi dhat-
 tana somyāso 'pām náptrā samvidānása enāḥ || 14 || āgmann
 āpa usatīr barhír édām ny ādhvaré asadan devayāntīḥ |
 ādhvaryavaḥ sunuténdrāya sómam ábhūd n vaḥ suśúkā de-
 vayajyā || 15 || 26 ||

31.

Ā no devānām úpa vetu śāṁso víṣyebhis turáir ávase
 yājatraḥ | tébhir vayām sushakhāyo bhavema tūranto víśva

30, 7 deva-mādanam prā hiṇotana a°. 8 prā a°. ghṛitā
 -prishtham. śṛiputā. 9 indra-pānam. ubhé ūti. mada-cyútam.
 nabhaḥ-jām. tri-tántum vi-cárantam. 10 ā-vārvritatīḥ. dvi-dhārāḥ
 goshy-yúddhaḥ. ní-yavām. sa-vṛidhaḥ sá-yonīḥ. 11 hinóta. deva-
 -yajyā (15). syadhvam. bhūtana a°. 12 ksháyatha. bibhṛithā a°.
 su-apatyāsya. 13 ā-yatīḥ. sam-vidānāḥ. sū-sutam. 14 ā imāḥ.
 jivá-dhanyāḥ. sādáyata. sam-vidānāsaḥ. 15 ā a°. ā idām ní a°.
 sunutā í°. su-śúkā. — 31, 1 su-sakhāyaḥ.

duritā syāma || 1 || pāri cin mārto drāviṇam mamanyād ri-
tāsyā pathā nāmasā vivāset | utā svēna krātunā sūm vadeta
śrēyānsam dāksham mānasā jagribhyāt || 2 || ādhāyi dhītīr
āsasṛigram āūsās tīrthē nā dasmām ūpa yanty ūmah | abhy
ānaṣma suvitāsyā śūshām nāvedaso amṛitānām abhūma
|| 3 || nītyaś cākanyāt svāpatir dāmūnā yāsmā u devāḥ savitā
jajāna | bhāgo vā gōbhīr aryamēm anajyāt sō asmai cāruṣ
chadayad utā syāt || 4 || iyām sā bhūya ushāsām iva kshā
yād dha kshumāntaḥ śāvasā samāyan | asyā stutīm jaritūr
bhikshamāṇā ā naḥ śagmāsa ūpa yantu vājāḥ || 5 || 27 ||

asyēd eshā sumatīḥ paprathānābhavat pūrvyā bhūmana
gaūḥ | asyā sāmīlā āsurasya yōnau samānā ā bhāraṇe bi-
bhramāṇāḥ || 6 || kīm svid vānam kā u sā vṛikshā āsa yāto
dyāvāprithivī nishṭatakshūḥ | samasthānē ajāre itāuti āhām
pūrvīr ushāso jaranta || 7 || naitāvad enā parō anyād asty
ukshā sā dyāvāprithivī bibharti | tvācam pavitraṁ kṛiṇuta
svadbāvān yād īm sūryam nā harito vāhanti || 8 || stegō nā
kshām āty eti prithivīm mīhaṁ nā vāto vī ha vāti bhūma |
mitrō yātra vāruṇo ajyāmāno 'gnīr vāne nā vy āsṛiṣṭa śo-
kam || 9 || starīr yāt sūta sadyō ajyāmānā vyāthīr avyathīḥ
kṛiṇuta svāgopā | putrō yāt pūcāḥ pitrōr jānīṣṭa śamyām
gaūr jagāra yād dha prichān || 10 || utā kānyam nṛiśādaḥ
putrām āhur utā śyāvō dhānam ādatta vājī | prā kṛiṣh-
ṇāya rūṣad apinvatōdhar rītām ātra nākir asmā apipet
|| 11 || 28 ||

32.

Prā sū gmāntā dhiyasānāsya sakshāṇi varēbhīr varāṇ

31, 1 duḥ-itā. 2 cit. nāmasā ā. 3 abhī ā°. 4 svā
-patīḥ dāmūnāḥ yāsmā. aryamā īm. 5 kshāḥ. ha. sam-āyan.
6 asyā it. su-matīḥ paprathānā ā°. sāmīlā. samānē. 7 dyāvā-
prithivī itī (8) nīḥ-tatakshūḥ. samasthānē itī sam-tasthānē ajāre itī
itāuti ititāḥ-uti. 8 nā c°. vī. 10 svā-gopa. ha. 11 nṛi-
-śādaḥ. ā ā°. apinvata ūdhaḥ. āsmā.

abhí shú prasídataḥ | asmákam índra ubháyaṃ jujoshati yát
somyásyāndhaso búbodhati || 1 || vīndra yāsi divyāni rocanā
vī pátrhivāni rájasā purusṣṭuta | yé tvā váhanti mūhur
adhvarāñ úpa té sú vanvantu vagyanāñ arādhāsah || 2 || tád
ín me chantsat vāpusho vāpusṣṭaram putró yáj jánam pi-
trór adhiyati | jāyā pátiṃ vahati vagnúnā sumát puṣá íd
bhadró vahatūḥ párishkrītaḥ || 3 || tád ít sadhástham abhí
cāru dīdhaya gāvo yác chāsan vahatūṃ ná dhenávaḥ | mātá
yán mántur yūthásya pūrvyābhí vāñásya saptádhātur íj já-
naḥ || 4 || prá vó 'chā ririce devayúṣh padám éko rudrébbhir
yāti turvāpiḥ | jará vā yéshv amrīteshu dāvāne pári va
úmebhyaḥ síncatā mádhu || 5 || 29 ||

nidhiyámānam ápagūḷham apsú prá me devānām vra-
tapā uvāca | índro vidvāñ ánu hí tvā cacáksha ténāhám
agne ánuṣisṭha ágām || 6 || ákshetravit kshetravidam hy
áprāt sá prāiti kshetravidānuṣisṭhaḥ | etád vai bhadram
anuśāsanasyotá srutīm vindaty añjasínām || 7 || adyéd u prá-
ñid ámamann imāhāpīvrīto adhayan mātúr ūdhaḥ | ém enam
āpa jarimā yúvānam áheḷan vásuḥ sumánā babbhūva || 8 ||
etáni bhadrá kalaṣa kriyāma kúruśravaṇa dádato maghāni |
dānā íd vo maghavānaḥ só astv ayám ca sómo hridí yám
bíbharmi || 9 || 30 ||

Saptamo 'dhyāyāḥ.

33.

Prá mā yuyujre prayújo jánānām váhāmi sma pūshá-

32, 1 sú pra-sídataḥ. somyásya á°. 2 ví i°. puru-stuta.
3 ít. yát. adhi-iyati. pári-kritāḥ. 4 sadhástham. yát s°. yát.
pūrvyā a°. saptá-dhātuh ít. 5 vaḥ ácha. deva-yúḥ. síncata.
6 ní-dhiyámānam ápa-gūḷham. prá — ágām V, 2, 8. 7 ákshetra-
vít kshetra-vidam hí. prá eti kshetra-vidā ánu-ṣisṭhaḥ. anu-śāsanasya
utá. 8 adyá ít. prá ānit. imā ūhā ápi-vrītaḥ adhayaṭ. ā im-
su-mánāḥ. 9 kúru-śravaṇa. — 33, 1 pra-yújah.

nam ántareṇa | viṣve deváso ádha mām arakshan duḥśāsura-
 ágād íti ghósha āsīt || 1 || sám mā tapanty abhítāḥ sapátnīr
 iva pársavaḥ | ní bādhate ámatir nagnátā jásur vér ná ve-
 viyate matíḥ || 2 || músho ná ṣiṣṇá vy ádanti mādhyà sto-
 tāram te śatakrato | sakṛít sú no maghavann indra mṛīḷa-
 yádha pitéva no bhava || 3 || kuruśrávaṇam āvṛiṇi rájānam
 trāsadasyavam | mánhishīṭham vāghátām řiṣihī || 4 || yásya
 mā haríto ráthe tísro váhanti sādhuýá | stávai sahásrada-
 kshīṇe || 5 || 1 ||

yásya prásvādaso gíra upamáśravasaḥ pitúḥ | kshétram
 ná raṇvám ūcúshe || 6 || ádhi putropamaśravo nāpān mitrá-
 tithēr ihi | pitúḥ ṭe asmi vanditá || 7 || yád íṣiyāmrítānām
 utá vā múrtyānām | jíved ín maghávā máma || 8 || ná devá-
 nām áti vratām śatátmā caná jivati | táthā yujá ví vāvṛite
 || 9 || 2 ||

34.

Prāvepá mā bṛiható mādayanti pravātejá íriṇe vāvṛi-
 tānāḥ | sómasyeva maujavatásya bhakshó vibhídako jágrivir
 máhyam achān || 1 || ná mā mimetha ná jihīḷa eshā śivá
 sákhībhyā utá máhyam āsīt | akshásyāhām ekaparásya he-
 tór ánuvratām ápa jāyám arodham || 2 || dvéshti śvasúr
 ápa jāyá ruṇaddhi ná náthitó vindate marḍitāram | áśva-
 syeva járato vásnyasya náhām vindāmi kitavásya bhógam
 || 3 || anyé jāyám pári mṛiṣanty asya yásyágrīdhad védane
 vājy ákshah | pitá matá bhrátara enam āhur ná jānīmo ná-

33, 1 duḥ-sāsura ā a°. 2 sám — pársavaḥ 105, 8. 3 músho
 — śatakrato 105, 8. mṛīḷaya ádha pitú-iva. 4 kuru-srávaṇam
 āvṛiṇi. 5 sahásra-dakshīṇe. 6 prá-svadasaḥ. upamá-sravasaḥ.
 7 putra upama-sravaḥ nāpāt mitra-atithēḥ. pitúḥ te. 8 íṣiya a°.
 íti. 9 śatá-ātmā. vāvṛite. — 34, 1 prāvepāḥ. pravāte-jāḥ. sómasya
 -iva. ví-bhīdakaḥ. 2 jihīḷe. akshásya a° eka-parásya. ánu-vratām.
 3 áśvasya-iva. ná a°. 4 yásya á°. vājí a°. náyata.

yatā baddhām etām || 4 || yād ādīdhye ná davishāṇy ebhiḥ
parāyādbhyó 'va hiye sākhibhyaḥ | nyūptāḥ ca babhrāvo
vācam ākratañ émīd eshāṃ nishkrītām jārīva || 5 || 3 ||

sabhām eti kitavāḥ prichāmāno jeshyāmīti tanvā śūṣu-
jānaḥ | akshāso asya ví tiranti kāmam pratidīvne dādḥata
ā krītāni || 6 || akshāsa íd āñkuśīno nitodīno níkrítvānas tá-
panās tāpayishnávaḥ | kumārādesḥṇā jáyataḥ punarháno
mādhvā sāmpríktāḥ kitavāsya barhānā || 7 || tripañcāśāḥ
krīḷati vrāta eshām devā iva savitā satyādharmā | ugrāsya
ein manyāve ná namante rájā cid ebhyo náma ít krīṇoti
|| 8 || nīcā vartanta upāri sphuranty abastāso hástavantam
sahante | divyā āngārā íriṇe nyūptāḥ śītāḥ sánto hrīdayam
nir dahanti || 9 || jáyā tapyate kitavāsya hīnā mātā putrāsya
cārataḥ kvā svit | řiṇāvā bíbhyaḥ dhānam ichāmāno 'nyé-
shām ástam úpa náktam eti || 10 || 4 ||

striyam dṛishṭvāya kītavām tatāpānyeshām jāyām sú-
krītām ca yōnim | pūrvāḥṇé ásvān yuyujé hí babhrūn só
agnér ánte vṛishalāḥ papāda || 11 || yó vaḥ senānir maható
gaṇāsya rájā vrātasya prathamó babhūva | tasmai krīṇomi
ná dhānā ruṇadhmi dáśāhām prácis tát řitām vadāmi || 12 ||
akshaír má dívyāḥ krīḷīm ít krīshasva vitté ramasva bahú
mānyamānaḥ | tātṛa gāvaḥ kitava tātṛa jáyā tūn me ví
easṭe savitáyām aryāḥ || 13 || mitráṃ krīṇudhvam khálu
mrīlātā no má no ghorēṇa caratābhí dhṛishnú | ní vo nú
manyúr viṣatām árātír anyó babhrūṇām prásitau nv àstu
|| 14 || 5 ||

34. 5 ā-dīdhye. parāyāt-bhyaḥ áva. ní-uptāḥ (9). ákrata émi
ít. níh-krītām jārīni-iva. 6 jeshyāmi íti. prati-dīvne. 7 ní-
todīnaḥ ní-krítvānaḥ. kumārā-desḥṇāḥ. punar-hānaḥ. sām-príktāḥ.
8 tri-pañcāśāḥ. satyā-dharmā. cit. ná. 9 vartante. 10 řiṇa
-vā. 11 tatāpa a°. sú-krītām. 12 senā-niḥ. dáśa a°. 13 tát.
savitā a°. 14 mrīlātā. carata a°. prá-sitau nú a°.

35.

Ábudhram u tyá índravanto agnýo jyótir bháranta
 ushásó vyūshṭishu | mahí dyāvāprithiví cetatām ápo 'dyá
 devánām áva á vṛiṇīmahe || 1 || divásprithivyór áva á vṛiṇī-
 mahe mātṛīn sīndhūn párvatañ charyañávataḥ | anāgāstváṃ
 sūryam ushásam īmahe bhadráṃ sómam suvānó adyá kri-
 ṇotu naḥ || 2 || dyāvā no adyá prithiví ánāgaso mahí trāye-
 tāṃ suvitāya mātārā | ushā uchānty āpa bādhātām aghām
 svasty āgnīm samidhānām īmahe || 3 || iyām na usrá pra-
 thamá sudevyām revát sanībhyo revátī vy ūchatu | āré
 manyūṃ durvidātrasya dhīmahi svasty āgnīm samidhānām
 īmahe || 4 || prá yāḥ sísrate sūryasya raṣmībhir jyótir bhá-
 rantīr ushásó vyūshṭishu | bhadrá no adyá śrāvase vy ūchata
 svasty āgnīm samidhānām īmahe || 5 || ॐ ||

anamīvá ushása á carantu na úd agnýo jihatām jyó-
 tishā bṛihát | áyukshātām aṣvínā títujīm rátham svasty
 āgnīm samidhānām īmahe || 6 || śrēshṭham no adyá savitar
 váreṇyam bhāgām á suva sá hí ratnadhā ási | rāyó jāni-
 trīm dhishāṇām úpa bruve svasty āgnīm samidhānām īmahe
 || 7 || pípartu mā tát ṛitāsya pravācanam devánām yán ma-
 nushyā ámanmahi | viśvā íd usrá spāl úd eti sūryaḥ svasty
 āgnīm samidhānām īmahe || 8 || adveshó adyá barhísha stá-
 rīmañ grāvṇām yóge mánmanah sádha īmahe | ādityānām
 śármañ sthā bhuranyasi svasty āgnīm samidhānām īmahe
 || 9 || á no barhiḥ sadhamāde bṛihád diví devāñ īle sādāyā

35, 1 tyé. ví-ushṭishu mahí *iti* dyāvāprithiví *iti*. adyá. 2 di-
 váḥprithivyóḥ. saryañá-vataḥ. ushásam. adyá. 3 prithiví *iti*.
 mahí *iti*. uchānti. svasti a° sam-idhānām. 4 su-devyām. ví
 u°. duḥ-vidātrasya. 5 ví-ushṭishu bhadráḥ. ví u°. 6 áyuk-
 shātām. 7 ratna-dhāḥ. 8 pra-vācanam. yát. usráḥ. 9 bar-
 hīshaḥ. sádhe. sthāḥ. 10 sadha-māde. sādāya.

saptá hótṛīn | índram mitráṃ várūṇaṃ sātáye bhágaṃ
svasty ágnīm samidhānám imahe || 10 || 7 ||

tá ādityā ā gatā sarvātātaye vṛidhē no yajñám avatā
sajoshasaḥ | bṛihaspátim pūshāṇaṃ aśvínā bhágaṃ svasty
ágnīm samidhānám imahe || 11 || tán no devā yachata su-
pravācanám chardír ādityāḥ subháraṃ nṛipáyyam | páṣve
tokāya tánayāya jīvāse svasty ágnīm samidhānám imahe
|| 12 || víṣve adyā marúto víṣva ūtí víṣve bhavantv agná-
yaḥ sámiddhāḥ | víṣve no devā ávasā gamantu víṣvam astu
dráviṇaṃ vájo asmé || 13 || yám devāsó 'vatha vājasātau
yám tráyadhve yám pipṛitháty áñhaḥ | yó vo gopīthé ná
bhayāsya véda té syāma devāvītaye turāsaḥ || 14 || 8 ||

36.

Ushāsānāktā bṛihatí supéśasā dyāvākshámā várūṇo mī-
tró aryamá | índraṃ huve marútaḥ párvatañ apá ādityān
dyāvāpṛithiví apáḥ svāḥ || 1 || dyaús ca naḥ pṛithiví ca prá-
cetasa rítāvarī rakshatām áñhaso risháh | má durvidátrā
nīrṛitir na īṣata tát devānām ávo adyā vṛiñimahe || 2 ||
víṣvasmān no áditih pātv áñhaso mātā mitrásya várūṇasya
revátaḥ | svārvaj jyótir avṛikám naṣīmahi tát devānām —
|| 3 || grāvā vādann ápa rákshānsi sedhatu dushvápnyam
nīrṛitim víṣvam atríṇam | ādityám śárma marútām aṣīmahi
tát devānām — || 4 || éndro barhíḥ sídatu pínvatām ílā bṛi-
haspátih sāmabhir ṛikvó arcatu | supraketaṃ jīvāse mánma
dhīmahi tát devānām — || 5 || 9 ||

35, 10 í. m. v. 106, 1. tá — sarvātātaye 106, 2. avata sa-
-joshasaḥ. 12 tát. devāḥ. su-pravācanám. su-bháraṃ nṛi-páyyam.
13 víṣve ū°. sám-iddhāḥ. ávasā ā. asmé iti. 14 devāsah á°
vāja-sātau. pipṛithá áti. go-pīthé. devā-vītaye. — 36, 1 ushāsānāktā
bṛihatí iti su-péśasā. dyāvāpṛithiví iti. svār iti svāḥ. 2 prá-
-cetasa rítāvarī ity rítā-varī. duḥ-vidátrā nih-ṛitim. adyā. 3 víṣva-
smāt. svāḥ-vat. 4 duḥ-svápnyam nih-ṛitim. 5 ā í°. su-praketaṃ.

divisprīṣaṃ yajñām asmākam aṣvinā jīrādhvaram kṛiṇu-
 taṃ sumnām iṣṭāye | prācinaraśmim ālutam ghritēna tād
 devānām — || 6 || ūpa hvaye suhāvam mārutaṃ gaṇām pā-
 vakām ṛishvām sakhyāya śambhūvam | rāyās pōsham sau-
 ṣravasāya dhīmahi tād devānām — || 7 || apām pérum jīvā-
 dhanyam bharāmahe devāvyām suhāvam adhvaraśrīyam |
 suraśmim sōmam indriyām yamīmahi tād devānām — || 8 ||
 sanēma tát susanītā sanītvabhir vayām jivā jivāputrā ānā-
 gasaḥ | brahmadviśho viśhvag éno bharerata tād devānām
 — || 9 || yé sthā mánor yajñīyās té śṛiṇotana yád vo devā
 ímahe tād dadātana | jaítṛam krátum rayimád vīrávad yá-
 śas tād devānām — || 10 || ¹⁰ ||

mahád adyá mahatām ā vṛiṇimahé 'vo devānām bṛiha-
 tām anarvāṇām | yáthā vásu vīrájātā nāśāmahai tād de-
 vānām — || 11 || mahó agnēḥ samidhānāsya śarmāny ānāgā
 mitré vārune svastāye | śrésṭhe syāma savitūḥ sāvīmāni
 tād devānām — || 12 || yé savitūḥ satyāsavasya viśve mi-
 trāsya vraté váruṇasya devāḥ | té saubhagam vīrávad gó-
 mad āpno dádhdātana dráviṇam citrām asmé || 13 || savitā
 paścātāt savitā pūrāstāt savitóttarāttāt savitādhārāttāt | sa-
 vitā naḥ suvatu sarvātātīm savitā no rāsatām dīrghām áyuh
 || 14 || ¹¹ ||

37.

Nāmo mitrásya váruṇasya cākshase mahó devāya tād
 ṛitām saparyata | dūredṛiṣe devājātāya ketāve divās putráya
 sūryāya śaṁsata || 1 || sá mā satyóktiḥ pári pātu viśvāto

36, 6 divi-sprīṣam. jīrā-adhvaram. prācina-raśmim ā-hutam.
 7 su-hāvam (8). śam-bhūvam. 8 jivā-dhanyam. deva-avyām.
 adhvara-śrīyam su-raśmim. 9 su-sanitā. jivāḥ jivā-putrah. brahma-
 -dvishah. 10 sthā. 11 vṛipimahe ā°. vīrá-jātām. 12 sam-
 -idhānāsya. ānāgah. 13 satyā-savasya. asmé itī. 14 savitā u°
 savitā a°. — 37, 1 dūre-dṛiṣe devā-jātāya. 2 satyā-uktiḥ.

dyāvā ca yātra tatānann āhāni ca | viśvam anyān nī viṣate
yād ējati viśvāhāpo viśvāhód eti sūryaḥ || 2 || ná te ádevaḥ
pradīvo nī vāsate yād etaṣébbhiḥ pataraí ratharyási | prācī-
nam anyād ānu vartate rája úd anyéna jyótishā yāsi sūrya
|| 3 || yéna sūrya jyótishā bādhasse támō jágac ca viśvam
udiyārshi bhānúnā | ténāsmád viśvām ānirām ānāhutim
ápāmivām āpa dushvāpnyam suva || 4 || viśvasya hí prēshito
rākshasi vratām āhēlayann uccárasī svadhā ānu | yād adyā
tvā sūryopabrāvāmahai tám no devā ānu mānsīrata krátum
|| 5 || tám no dyāvāprithiví tán na āpa índraḥ ṣṇīnavantu
marúto hávam vācaḥ | má ṣṭne bhūma sūryasya samdriṣi
bhadráṃ jívanto jaraṇām aṣimahi || 6 ||¹² ||

viśvāhā tvā sumānasah sucákshasah prajāvanto anamivā
ānāgasah | udyāntam tvā mitramaho divé-dive jyóg jivāḥ
prāti paśyema sūrya || 7 || máhi jyótir bíbhratam tvā vica-
kshana bhāsvantam cákshushe-cakshushe máyaḥ | āróhan-
tam bṛihatāḥ pājasas pári vayām jivāḥ prāti paśyema sūrya
|| 8 || yāsyā te viśvā bhūvanāni ketúnā prā cérate nī ca vi-
śānte aktúbhiḥ | anāgāstvéna harikeṣa sūryāhnāhnā no vá-
syasā-vasyasód ihi || 9 || śám no bhava cákshasā śám no
āhnā śám bhānúnā śám himā śám ghṛīṇéna | yáthā śám
ádhvāñ chām ásad duroné tát sūrya dráviṇam dhebi cit-
rām || 10 || asmákam devā ubháyāya jánmane śárma ya-
chata dvipáde cátushpade | adát píbad ūrjáyamānam áṣitam
tád asmé śám yór arapó dadhātana || 11 || yād vo devās
cakṛimā jihváyā gurú mánaso vā práyuti devahēlanam |

37, 2 anyāt. viśvāhā á° viśvāhā út. 3 pra-díval. pataraíh.
4 jágat. ut-iyārshi. téna a°. āpa á°. duh-svāpnyam. 5 prá-
ishitah. ut-cárasī. sūrya upa-brāvāmahai. 6 dyāvāprithiví iti
tát. sam-driṣi. 7 su-mānasah su-cákshasah. ut-yāntam. mitra-
mahah. 8 vi-cakshana. ā-róhantam. 9 ca í°. hari-keṣa sūrya
āhnā-ahnā. vasyasā-vasyasā út. 10 ádhvan śám. 11 dvi-páde
cátuḥ-pade. asmé iti. 12 prá-yuti deva-hēlanam.

ārāvā yó no abhí duchunāyáte tásmin tát éno vasavo ní
dhetana || 12 || 13 ||

38.

Asmín na indra pñitsutaú yáśasvati śímivati krándasi
práva sātaye | yátra góshātā dhṛishitēshu khādīshu víshvak
pátanti didyávo nṛisháhye || 1 || sá naḥ kshumántam sádane
vy ũrñuhi góarñasam rayím indra śraváyyam | syáma te
jáyataḥ śakra medíno yáthā vayám uśmási tát vaso kñi-
dhi || 2 || yó no dáśa áryo vā puruśtutádeva indra yudháye
cīketati | asmābhish te susháhāḥ santu śátravas tváyā va-
yám tán vanuyāma samgamé || 3 || yó dabhṛébhir hávyo
yáś ca bhūribhir yó abhíke varivovín nṛisháhye | tám vi-
khādé sásnim adyá śrutám náram arvāñcam índram ávase
karāmahe || 4 || svavñijam hí tvám ahám indra suśrávānā-
nudám vñishabha radhracódanam | prá muñcasva pári kú-
tsād ihá gahi kím u tvávān mushkáyor baddhá āsate
|| 5 || 14 ||

39.

Yó vām párijmā suvñíd aśvinā rátho doshám ushásó
hávyo havishmatā | śasvattamāśas tám u vām idám vayám
pitúr ná náma suhávam havāmahe || 1 || codáyataḥ sūññítāḥ
pínvataḥ dhíya út púramdhír irayataḥ tát uśmasi | ya-
śásam bhāgám kññutám no aśvinā sómam ná cārum ma-
ghávatsu nas kññitam || 2 || amājúraś cid bhavatho yuvám
bhāgo 'nāśós cid avitārāpamásya cit | andhásya cin nāsa-
tyā kññásya cid yuvám íd āhur bhishájā rutásya cit || 3 ||

37, 12 duchuna-yáte. — 38, 1 prá ava. gó-sātā. nṛi-sáhye.
2 vi n° gó-arñasam. vaso iti. 3 puru-stuta á°. asmābhish te su-
-sábāḥ. sam-gamé. 4 varivah-vit nṛi-sáhye. vi-khādé. 5 sva-
-vñijam. suśráva ananu-dám. radhra-códanam. ihá á. — 39, 1 pári-
-jmā su-vñit. ushásah. su-hávam. 2 púram-dhíh. 3 amā-júraḥ.
avitārā a°. cit.

yuvām cyāvānaṃ sanāyaṃ yáthā rátham púnar yúvānaṃ
caráthāya takshathuḥ | nish taugryām ūhathur adbhyaś
pári viśvét tá vām sávaneshu pravácyā || 4 || purāṇā vām
vīryā prá bravā jáné 'tho hāsathur bhishájā mayobhúvā |
tá vām nú návyāv ávase karāmahe 'yām nāsatyā śrād arir
yáthā dádhat || 5 || 15 ||

iyām vām ahve sṛiṇutām me aśvinā putráyeva pitārā
máhyam śikshatam | ānāpir ājñā asajātyāmatih purā tāsya
abhiśaster āva spritam || 6 || yuvām ráthena vimadāya śundh-
yúvam ny ūhathuḥ purumitrásya yóshaṇām | yuvām há-
vam vadhrimatyā agachatam yuvām súshutim cakrathuḥ
púramdhaye || 7 || yuvām víprasya jaraṇām upeyúshaḥ pú-
naḥ kalér akṛiṇutam yúvad váyah | yuvām vándanam řiśya-
dād úd ūpathur yuvām sadyó viśpálām étave kṛithaḥ || 8 ||
yuvām ha rebhām vṛishaṇā gúbhā hitám úd airayatam ma-
mriváṅsam aśvinā | yuvām řibísam utá taptám átraya
ómanvantam cakrathuḥ saptávadhraye || 9 || yuvām śvetám
pedáve 'śvináśvam navábhir vājair navatí ca vājínam | car-
krityam dadathur drāvayátsakham bhágam ná řibhyo háv-
yam mayobhúvam || 10 || 16 ||

ná tám rājānāv adite kútaś caná nánho aśnoti duritām
nákir bhayám | yām aśvinā suhavā rudravartanī purora-
thām kṛiṇutháḥ pátnyā sahá || 11 || á téna yātam mánaso
jávīyasā rátham yām vām řibhávaś cakrúr aśvinā | yásya
yóge duhitá jáyate divá ubhé áhanī sudíne vivásvataḥ || 12 ||
tá vartír yātam jayúshā ví párvatam ápinvatam śayáve

39, 4 níh t°. vísvā ít. pra-vácyā. 5 brava jáne átho *iti* ha
a°. mayah-bhúvā. 6 putráya-iva. asajātyā a°. abhi-śasteh. 7 vi
-madāya. ní u° puru-mitrásya. sú-sutim. púram-dhaye. 8 upa
-íyushaḥ púnar *iti*. řiśya-dāt. 9 átraye. saptá-vadhraye. 10 aśvinā
á°. dravayát-sakham. mayah-bhúvam. 11 ná a°. duh-itám. su
-hava rudravartanī *iti* rudra-vartanī puraḥ-rathám. 12 ubhé *iti*
áhanī *iti* sudíne *iti* su-díne.

dhenúm aṣvínā | vṛikasya cid vārtikām antār āsyād yuvám
 śacibhir grasitām amuñcatam || 13 || etām vām stómam aṣvi-
 nāv akarmátakshāma bhrígavo ná rátham | ny āmṛikshāma
 yóshañām ná márye nityam ná sūnúm tánayam dādhanāḥ
 || 14 || 17 ||

40.

Rátham yántam kúha kó ha vām narā prátí dyumán-
 tam suvitāya bhūshati | prātaryāvāṇam vibhvam viśe-viśe
 vāstor-vāstor váhamānam dhiyā śāmi || 1 || kúha svid doshā
 kúha vāstor aṣvínā kúhābhipitvām karataḥ kúhoshatuḥ |
 kó vām ṣayutrā vidhāveva devāram máryam ná yóshā
 kṛiñute sadhāstha á || 2 || prātár jarethe jarañéva kápayā
 vāstor-vāstor yajatā gachatho gṛihām | kāsya dhvasrá bha-
 vathah kāsya vā narā rājaputrēva sávanāva gachathah
 || 3 || yuvám mṛigēva vāraṇā mṛiganyāvo doshā vāstor ha-
 víshā ní hvayāmahe | yuvám hótrām ṛituthā júhvate naré-
 sham jánāya vahathah śubhas pati || 4 || yuvám ha ghóshā
 páry aṣvínā yatí rájña ūce duhitā pṛiché vām narā | bhū-
 tām me áhna utá bhūtam aktávē 'śvāvate rathíne śaktam
 árvate || 5 || 18 ||

yuvám kaví sthah páry aṣvínā rátham viśo ná kútso
 jaritúr naśayathah | yuvór ha mákshā páry aṣvínā mādhy-
 āsā bharata nishkrítām ná yóshañā || 6 || yuvám ha bhujoyúm
 yuvám aṣvínā váṣam yuvám śinjāram uśānām úpārathuḥ |
 yuvó rárāvā pári sakhyām āsate yuvór ahām ávasā sumnām
 á cake || 7 || yuvám ha kṛiśam yuvám aṣvínā ṣayúm yuvám
 vidhántam vidhávām urushyathah | yuvám saníbhya sta-

39, 14 akarma á°. ní a°. — 40, 1 prātaḥ-yāvānam vi-bhvam.
 2 kúha abhi-pitvām. kúha u°. vidhāvā-iva. sadhā-sthe. 3 jarethe
 iti jarañā-iva. rājaputrā-iva sávanā áva. 4 mṛigā-iva. narā i°.
 pati iti. 5 áhne. aktávē áśva-vate. 6 kaví iti sthah. nih-
 -krítām. 7 úpa á° yuvóh. 8 saní-bhyah.

náyantam aṣvínāpa vrajám ūṇuthaḥ saptáśyam || 8 || já-
nishta yóshā patáyat kanínakó ví cáruhan vírúḍho daṇśánā
ánu | ásmāi rīyante nivanéva sīndhavo 'smā áhne bhavati
tát patitvanám || 9 || jīvám rudanti ví mayante adhvaré dīr-
ghám ánu prásitim dīdhiyur nárah | vāmám pítrībhyo yá
idám sameriré máyaḥ pátibhyo jánayaḥ parishváje
|| 10 || 19 ||

ná tásya vidma tát u shú prá vocata yúvā ha yád yu-
vatyáḥ kshéti yónishu | priyósriyasya vṛishabhásya retíno
grīhám gamemāśvinā tát uśmasi || 11 || á vām agan su-
matír vājinivasū ny aśvinā hṛitsú kāmā ayaṇsata | ábhū-
tam gopā mīthunā śubhas patī priyā aryamṇó dúryāñ aṣi-
mahi || 12 || tá mandasāná mánusho duroṇā á dhattám ra-
yīm sahāvīram vacasyáve | kṛitám tīrthám suprapāṇám śu-
bhas patī sthāṇúm patheshṭhám ápa durmatīm hatam || 13 ||
kvā svid adyá katamásv aśvinā vikshú dasrá mādayete śu-
bhás pátī | ká im ní yeme katamáśya jagmatur víprasya
vā yájamānasya vā grīhám || 14 || 20 ||

41.

Samānám u tyám puruhūtám ukthyám rátham tricak-
ráṃ sávanā gánigmatam | párijmānam vidathyám suvṛiktī-
bhīr vayám vyūshṭā ushásó havāmahe || 1 || prātaryújam
nāsatyádhi tishṭhathaḥ prātaryāvānam madhuvāhanam rá-
tham | víšo yéna gáchatho yájvarīr narā kíreś cid yajñám
hótrimantam aśvinā || 2 || adhvaryúm vā mádhupāṇim su-

40, 8 aśvinā ápa. saptá-śyam. 9 ca á°. á asmai. nivanā
-iva. asmai. 10 prá-sitim. yé. sam-eriré. pari-sváje. 11 sú.
priyá-usriyasya. gamema a°. 12 su-matīḥ vājinivasu iti vājini
-vasu ní a°. patī iti (13). 13 tá — á VIII, 87, 2. sahā-vīram.
su-prapāṇám. pathe-sthām. duḥ-matīm. 14 mādayete iti. pátī
iti. — 41, 1 puru-hūtám. tri-cakráṃ. pári-jmānam. suvṛiktī-bhīḥ.
vi-ushṭau. 2 prātaḥ-yújam nāsatyā á°. prātaḥ-yāvānam madhu
-vāhanam. 3 mádhupāṇim su-hástyam.

hástyam agnídham vā dhṛitádaksham dāmūnasam | víprasya
vā yát sávanāni gáchathó 'ta á yātam madhupéyam aṣvínā
|| 3 || 21 ||

42.

Ásteva sú pratarám láyam ásyān bhúshann iva prá
bharā stómam asmai | vácā viprás tarata vācam aryó ní
rāmaya jaritaḥ sóma índram || 1 || dóhena gām úpa śikshā
sákhāyam prá bodhaya jaritar jārām índram | kóṣam ná
pūrnām vásunā nyṛishṭam á cyāvaya maghadéyāya śúram
|| 2 || kím āngá tvā maghavan bhojām āhuḥ śiṣhí mā śiṣa-
yām tvā ṣṛiṇomi | ápnasvatī máma dhír astu śakra vasu-
vidam bhágam indrá bharā naḥ || 3 || tvām jánā mamasat-
yéshv indra samtasthāná ví hvayante samiké | átrā yújam
kṛiṇute yó havíshmān násunvatā sakhyām vashṭi śúraḥ
|| 4 || dhánam ná syandráṁ bahulám yó asmai tivrán só-
māñ āsunóti práyasvān | tásmāi śátrūn sutúkān prátár
áhno ní sváshṭrān yuvāti hánti vṛitrām || 5 || 22 ||

yásmīn vayām dadhimā śānsam índre yáḥ śiṣṛāya ma-
ghávā kāmam asmé | ārác cit sán bhayatām asya śátrur
ny ásmāi dyumnā jányā namantām || 6 || ārác chátrum ápa
bādhāsya dūrām ugró yáḥ śámbaḥ puruhūta téna | asmé
dhehi yávamad gómad indra kṛidhí dhíyam jaritré vāja-
ratnām || 7 || prá yām antár vṛishasaváso ágman tivrāḥ sómā
bahulántāsa índram | náha dāmānam maghávā ní yañsan
ní sunvaté vahati bhūri vāmām || 8 || utá prahām atidívyā

41, 3 dhṛitá-daksham. gáchathah. á. á. y. VIII, 10, 1. madhu-
péyam. — 42, 1 ástā-iva. bhara. ramaya jaritar *iti* sóme. 2 śiksha.
ní-riṣṭam. cyāvaya magha-déyāya. 3 vasu-vidam. indra á bhara.
4 jánāḥ mama-satyéshu. sam-tasthānāḥ. sam-iké átra. ná á°.
5 ā-sunóti. su-túkān. su-áshṭrān. 6 dadhimā. asmé *iti* (7) ārāt.
ní á°. 7 ārāt ś°. puru-hūta. kṛidhí. vāja-ratnām. 8 vṛisha-
-savāsaḥ. sómāḥ bahulá-antāsaḥ. ná áha. yañsat. 9 pra-hām
ati-dívyā.

jayāti kṛitām yāc chvaghñī vicinóti kālē | yó devákāmo ná
dhánā ruṇaddhi sām ít tām rāyā sṛijati svadhāvān || 9 || gó-
bhish ṭareṃāmātiṃ durévām yāvena kshúddham puruhūta
vīśvām | vayām rájabhiḥ prathamā dhánāny asmákēna vṛi-
jánēnā jayema || 10 || bṛihaspátir naḥ pári pātu paścād utót-
tarasmād ádharād aghāyóḥ | índraḥ purástād utá madhyató
naḥ sákhā sákhibhyo vārivaḥ kṛinotu || 11 || ²³ ||

Tṛitīyo 'nuvākah.

43.

Áchā ma índram matáyaḥ svarvídaḥ sadhrícīr vīśvā
uṣatīr anūshata | pári shvajante jánāyo yáthā pátim mār-
yam ná śundhyúm maghāvānam útāye || 1 || ná ghā tvadríg
ápa veti me mánas tvé ít kāmam puruhūta śisraya | rájeva
dasma ní shadó 'dhi barhíshy asmín sú sóme 'vapānam
astu te || 2 || vishūvṛíd índro ámater utá kshudháh sá íd
rāyó maghāvā vásva īṣate | tásyéd imé pravaṇé saptá sín-
dhavo váyo vardhanti vṛishabhásya śushmínāḥ || 3 || váyo
ná vṛikshám supalāśám áśadan sómāsa índram mandínaḥ
camūśhádaḥ | praishām ánikam śávasā dávidyutad vidát
svār mánave jyótir áryam || 4 || kṛitām ná śvaghñī ví cinoti
dévane samvārgam yán maghāvā sūryam jáyat | ná tát te
anyó ánu víryam śakan ná purāṇó maghavan nótá nūta-
naḥ || 5 || ²⁴ ||

vīṣam-vīṣam maghāvā páry aśāyata jánānām dhénā ava-
cākaśad vṛishā | yásyāha śakráḥ sávaneshu ráṇyati sá tī-
vraḥ sómāiḥ sahate prítanyatáh || 6 || ápo ná síndhum abhí

42, 9 yát śva-ghñī vi-cinóti. devá-kāmah. 10 góbhiḥ tarema
á° duh-évām. puru-hūta. prathamāḥ. vṛijánēna. 11 utá ú°.
agha-yóh. — 43, 1 ácha me. svah-vídaḥ. svajante. 2 gha. tvé
iti. puru-hūta. rájā-iva. sadah á°. ava-pānam. 3 vishu-vṛit.
tásya ít. 4 su-palāśám ā a°. camū-sádah prá e°. 5 śva-ghñī.
sam-vārgam yát. śakat. ná utá. 6 ava-cākaśat. yásya áha.

yát samáksharan sómāsa índram kulyá iva bradám | vár-
dhanti víprā máho asya sádane yávam ná vṛishṭír divyéna
dánunā || 7 || vṛishā ná kruddhāḥ patayad rájassv á yó aryá-
patnīr ákṛiṇod imá apāḥ | sá sunvaté maghāvā jirádānavé
'vindaj jyótir mánave havíshmate || 8 || új jāyatām paraśúr
jyótishā sahá bhūyá ṛitasya sudúghā purāṇavát | ví roca-
tām arushó bhānúnā śúcīḥ svār ná śukráṃ śusucīta sátpa-
tiḥ || 9 || góbhish ṭaremánatiṃ — || 10 || brīhaspátir nah
pári — || 11 || ²⁵ ||

44.

Á yātv índraḥ svápatir málāya yó dhármanā tūtujanás
túvishmān | prativakshāṇó áti vísvā sáhaṇsy apāreṇa mahatā
vṛishṇyena || 1 || sushthāmā ráthah suyāmā hári te mīmýa-
ksha vájro nṛipate gábhastau | śībham rájan supáthā yāhy
arvān várdhāma te papúsho vṛishṇyāni || 2 || éndraváho nṛi-
pátim vájrabāhum ugrám ugrásas tavishása enam | prátva-
kshasam vṛishabhám satyášushmam ém asmatrá sadhamádo
vahantu || 3 || evá pátim droṇasácām sáccetasam ūrjá skan-
bhám dharúṇa á vṛishāyase | ójah kṛishva sūm gṛibhāya
tvé ápy áso yáthā kenipánām inó vṛidhé || 4 || gámann asmé
vásūny á hí śánsisham svāśisham bháram á yāhi somínah |
tvám íshishe sásmím á satsi barhishy anādhṛishyá táva pá-
trāṇi dhármanā || 5 || ²⁶ ||

prīthak práyan prathamá deváhūtayó 'kṛiṇvata śra-
vasyāni dushtārā | ná yé śekúr yajñiyām návam ārúham

43, 7 sam-áksharan. víprāḥ. sádane. 8 aryá-patnīḥ. jirá-
dānave ávindat. 9 út. su-dúghā. ná. sátpatiḥ. — 44, 1 á y.
i. IV, 21, 1. svá-patiḥ. prativakshāṇāḥ. 2 su-sthāmā. su-yāmā
hári *iti*. nṛi-pate. su-páthā á. 3 á indra-váhaḥ nṛi-pátim vájra-
bāhum. prá-tvakshasam. satyá-sushmam á im. sadha-mádaḥ.
4 evá. droṇa-sácām sá-cetasam ūrjáḥ. dharúṇe. vṛishā-yase. tvé
iti. ke-nipánām. 5 asmé *iti*. su-śisham. sah a^o. 6 prá ā^o
prathamāḥ devá-hutayaḥ á^o. dustārā. ā-rúham.

īrmaivá té ny àviṣanta képayah || 6 || evaivāpāg āpare santu
 dūḍhyó 'śvā yéshāṃ duryúja āyuyujré | itthá yé prág
 úpare sūnti dāvāne purūṇi yātra vayúnāni bhójanā || 7 || gi-
 rīrū ājṛān réjamānāni adhārayad dyaúḥ krandad antárikshāni
 kopayat | samīciné dhihāṇe ví shkabhāyati vṛishṇah pītvā
 máda ukthāni śaṁsati || 8 || imām bibharmi sūkṛitam te añ-
 kuṣāṃ yénārujāsi maghavañ chaphārújah | asmín sú te sá-
 vane astv okyāṃ sutá ishṭāu maghavan bodhy ábhagah
 || 9 || góbhish ṭāremāmatim — || 10 || bṛihaspátir nah pári —
 || 11 || 27 ||

45.

Divás pári prathamām jajñe agnir asmád dvitīyam pári
 jātāvedāḥ | tṛitīyam apsú nṛimānā ājasram índhāna enaṃ
 jarate svādhīḥ || 1 || vidmā te agne tredhā trayāṇi vidmā
 te dhāma víbhṛitā purutrā | vidmā te nāma paramām gúhā
 yád vidmā tūn útsaṃ yāta ājagānthā || 2 || samudré tvā
 nṛimānā apsv āntār nṛicákshā ídhe divó agna údhan | tṛi-
 tiye tvā rájasi tasthivānsam apām upásthe mahishā avar-
 dhan || 3 || ákrandad agnir stanáyann iva dyaúḥ kshāmā
 rérihad vírúdhah samañján | sadyó jajñānó ví lím iddhó
 ákhyad á ródasi bhānúnā bhāty antāḥ || 4 || śṛīṇām udāró
 dharūṇo rayīṇām manīshāṇām prārpaṇah sōmagopāḥ | vá-
 suḥ sūnūḥ sáhaso apsú rájā ví bhāty ágra ushāsām idhā-
 nūḥ || 5 || víśvasya ketúr bhúvanasya gárbha á ródasi apṛi-
 ṇāj jáyamānah | víḷum cid ádrim abhinat parāyāñ jánā yád
 agnīm áyajanta páñca || 6 || 28 ||

44, 6 īrmā evā. ní a°. 7 evā evā á°. duh-dhyāḥ áśvāḥ.
 duh-yújah ā-yuyujré. 8 samīciné *iti* sam-iciné dhihāṇe *iti*. skā-
 bhāyati. máde. 9 sū-kṛitam. yéna ā-rujāsi. śapha-ārújah. suté.
 ā-bhagah. — 45. 1 jātā-vedāḥ. nṛi-mānāḥ (3). sū-adhīḥ. 2 vidmā
 (4). ví-bhṛitā. ā-jagānthā. 3 ap-sú ā° nṛi-cákshāḥ agne. upá-
 sthe. 4 agnīḥ. kshāmā. sam-añján. lím. ródasi *iti*. antār
iti. 5 ut-ārāḥ. pra-árpaṇah sōma-gopāḥ. ágre. 6 á r. a. j.
 IV, 18, 5. para-yāñ jánāḥ.

uṣīk pāvako aratīḥ sumedhā mārteshv agnīr amṛito nī
 dhāyi | iyarti dhūmām arushām bhāribhṛad ūc chukrēṇa
 ṣocīṣhā dyām īnakshan || 7 || dṛiṣāno rukmā urviyā vy
 ādyaud durmārsham āyuh śriyē rucānāḥ | agnīr amṛito abha-
 vad vāyobhir yād enaṃ dyaúr janāyat surētāḥ || 8 || yās te
 adyā kṛināvad bhadraṣoce 'pūpām deva ghṛitāvantam agne |
 prā tām naya pratarāṃ vāsyō áchābhī sumnām devābhak-
 tam yavishṭha || 9 || á tām bhaja sauṣṛavaséshv agna ukthā-
 uktha á bhaja śasyāmāne | priyāḥ sūrye priyō agnā bha-
 vāty ūj jātēna bhinādād ūj jānitvaiḥ || 10 || tvām agne yā-
 jamānā ānu dyūn víṣvā vāsu dadhire vāryāṇi | tvāyā sahā
 drāviṇam ichāmānā vrajām gómantam uṣījo ví vavruḥ || 11 ||
 ástāvy agnīr narām suśēvo vaiṣvānarā rīṣhibhiḥ sómago-
 pāḥ | adveshē dyāvāprithivī huvema dévā dhattā rayīm
 asmé suvīram || 12 || 29 ||

Ashtamo 'dhyāyaḥ.

SAPTAMO 'SHṬAKAḤ.

46.

Prā hótā jātō mahān nabhovīn nṛishādvā sīdad apām
 upāsthe | dādhir yō dhāyi sá te vāyānsi yantā vāsūni vi-
 dhaté tanūpāḥ || 1 || imām vidhāntō apām sadhāsthe paśūṃ
 ná nashtām padaír ānu gman | gúhā cātantam uṣījo námo-
 bhir ichāntō dhīrā bhrīgavo 'vindan || 2 || imām tritō bhūry

45, 7 su-medhāḥ. mārteshu — dhāyi VII, 4, 4. út s°. 8 ví
 a° duh-mārsham. su-rētāḥ. 9 bhadra-ṣoce. ácha a°. devā-bhaktam.
 10 ukthé-ukthe. priyāḥ — bhavāti 5, 36, 5. út (2). 11 ichā-
 mānāḥ. vrajām etc. IV, 1, 15. 12 su-sēvaḥ. sōma-gopāḥ. adveshē
 etc. IX, 68, 10. — 46, 1 nabhaḥ-vit nṛi-sādvā. upā-sthe. tanu-pāḥ.
 2 i. v. a. s. II, 4, 2. dhīrāḥ.

avindad ichán vaibhūvasó mūrdhāny ághnyāyāḥ | sá śevṛi-
dho jātá á harmyéshu nábhīr yúvā bhavati rocanásya || 3 ||
mandráṃ hótāram uṣījo námobhiḥ práñcam yajñám netā-
ram adhvaránām | viśám akrīṇvann aratím pāvakám hav-
yaváham dádhato mánusheshu || 4 || prá bhūr jáyantam
mahám vipodhám mūrā ámūram purám darmāṇam | náyanto
gárbham vanám dhíyam dhur híriṣmaṣrum nárvāṇam dhá-
narcam || 5 || 1 ||

ní pastyāsu tritá stabhūyán párivīto yónau sīdad
antáh | átah samgrībhya viśám dāmūnā vídharmanāyantraíṛ
iyate nrīn || 6 || asyájārāso damám aritrā arcáddhūmāso
agníyah pāvakáh | śvitícíyah śvātrāso bharanyávo vanar-
shádo vāyávo ná sómāḥ || 7 || prá jihváyā bharate vépo
agníḥ prá vayúnāni cétaśa prīthivyāḥ | tám āyávaḥ śucá-
yantam pāvakám mandráṃ hótāram dadhire yájishṭham
|| 8 || dyāvā yám agním prīthiví jánishṭām ápas tváshṭā
bhṛígavo yám sáhobhiḥ | ilényam prathamám mātariśvā de-
vās tatakshur mánave yájatram || 9 || yám tvā devá dadhiré
havyaváham purusprīho mánushāso yájatram | sá yámann
agne stuvaté váyo dhāḥ prá devayán yaśasaḥ sám hí pūr-
vīḥ || 10 || 2 ||

47.

Jagrībhmá te dákshīṇam indra hástaṃ vasūyávo vasu-
pate vásūnām | vidmá hí tvā gópatim śūra gónām asmá-
bhyam citráṃ vṛishaṇam rayím dāḥ || 1 || svāyudhám svá-
vasam sunīthám cátuḥsamudram dharúnām rayīṇām | car-

46, 3 vaibhu-vasáh. śé-vṛidhaḥ. 4 m. h. u. VII, 10, 5. havya-
vāham (10). 5 vipāḥ-dhām. híri-śmaṣrum ná á° dhāna-arcam.
6 tritáh stabhu-yán pári-vītaḥ. antár iti. sam-grībhya. dāmūnāḥ
vi-dharmanā a°. 7 asyá a°. arcát-dhūmāsaḥ. vana-sádaḥ. 9 prī-
thiví iti. 10 devāḥ. puru-sprīhaḥ. — 47, 1 jagrībhmá. vasu-
-yávaḥ vasu-pate. vidmá. gó-patim. 2 su-āyudhám su-āvasam
su-nīthám cátuḥ-samudram.

krītyaṃ śāṅsyaṃ bhūrivāraṃ asmābhyāṃ citrāṃ vṛiṣhaṇaṃ
 rayīm dāḥ || 2 || subrahmāṇaṃ devāvantam bṛihāntam urūṃ
 gabhīraṃ prithūbudhnam indra | śrutāṛishim ugrāṃ abhimā-
 tishāham asmābhyāṃ citrāṃ vṛiṣhaṇaṃ rayīm dāḥ || 3 || sa-
 nādvaṃ vipravīraṃ tārutram dhanasprītaṃ sūṣuvāṅsam
 sudāksham | dasyuhānam pūrbhīdam indra satyāṃ asmā-
 bhyāṃ citrāṃ vṛiṣhaṇaṃ rayīm dāḥ || 4 || āśvāvantam ra-
 thīnaṃ vīrāvantam sahasrīnaṃ śatīnaṃ vājam indra | bhadrā-
 vrātāṃ vipravīraṃ svarshāṃ asmābhyāṃ citrāṃ vṛiṣha-
 ṇaṃ rayīm dāḥ || 5 || 3 ||

prā saptāgum ṛitādhitim sumedhām bṛihaspātīm matir
 āchā jigāti | yā āṅgirasō nāmasopasādyo 'smābhyāṃ citrāṃ
 vṛiṣhaṇaṃ rayīm dāḥ || 6 || vānīvāno māma dūtāsa indraṃ
 stōmāṣ caranti sumatir iyānāḥ | hṛidisprīso mānasā vacyā-
 mānā asmābhyāṃ citrāṃ vṛiṣhaṇaṃ rayīm dāḥ || 7 || yāt
 tvā yāmi daddhī tān na indra bṛihāntam kshāyam āsanaṃ
 jānānām | abhī tād dyāvāprithivī grīṇītām asmābhyāṃ ci-
 trāṃ vṛiṣhaṇaṃ rayīm dāḥ || 8 || 4 ||

48.

Ahām bhuvam vāsunaḥ pūrvyās pātir ahām dhānāni
 sām jayāmi śasvataḥ | mām havante pitāraṃ nā jantāvo
 'hām dāśūshe vī bhajāmi bhōjanam || 1 || ahām indro rōdho
 vāksho ātharvaṇas tritāya gā ajanayam āher ādhi | ahām
 dāsyubhyaḥ pāri ṇimṇām ā dade gotrā śikshan dadhīcē
 mātāṛisvane || 2 || māhyam tvāshṭā vājram atakshad āyasām
 māyi devāso 'vrijann āpi krātum | māmānikam sūryasyeva
 dushṭāram mām āryanti kṛitēna kārtvena ca || 3 || ahām

47, 2 bhūri-vāram. 3 su-brāhmāṇam. prithū-budhnam. śrutā-
 -rīshim. abhimāti-sāham. 4 sanāt-vājam vipra-vīram (5). dhana-
 -sprītam. su-dāksham dasyu-hānam pūrbhīdam. 5 āśva-vantam
 bhadrā-vrātām. svaḥ-sām. 6 saptā-gum ṛitā-dhitim su-medhām.
 ācha. nāmasā upa-sādyah. 7 su-matīḥ. hṛidi-sprīsaḥ. 8 tāt.
 dyāvāprithivī iti. — 48, 3 māma ā^o sūryasya-iva dustāram.

etām gavyāyam aśvyam paśūm purīṣhīṇaṁ sáyakenā hiran-
 ranyāyam | purú sahásrā ní ṣiṣāmi dāśúshe yān mā sómāsa
 ukthíno ámandishuḥ || 4 || ahám índro na párá jigya íd dhá-
 naṁ ná mṛityávé 'va tasthe kádā caná | sómam ín mā su-
 nvánto yācatā vásu ná me pūravah sakhyé rishāthana
 || 5 || ॥ ॥

ahám etāñ chāśvasato dvā-dvéndraṁ yé vájraṁ yu-
 dháyé 'kṛiṇvata | āhvāyamānāñ áva hánmanāhanam dṛiḥbā
 vādann ánamasyur namasvínah || 6 || abhídám ékam éko
 asmi nishshát abhí dvá kím u tráyaḥ karanti | khále ná
 parshán prāti hanmi bhūri kím mā nindanti śátravo 'nin-
 drāḥ || 7 || ahám guṇgūbhyo atithigvám íshkaram íshaṁ ná
 vṛitratúram vikshú dhārayam | yát parṇayaghná utá vā ka-
 rañjahé prāhám mahé vṛitrahátye aśuṣravi || 8 || prá me
 nāmī sāpyá íshé bhujé bhūd gāvām éshe sakhyá kṛiṇuta
 dvitá | didyúm yád asya samithéshu manihāyam ád íd enam
 śáṇsyam ukthyām karam || 9 || prá némasmin dadṛiṣe sómo
 antár gopá néman āvír asthá kṛiṇoti | sá tigmáśṛiṅgam vṛi-
 shabhám yúyutsan druhás tasthan bahulé baddhó antáḥ
 || 10 || ādityānām vásūnām rudríyāṇām devó devánām ná
 mināmi dhāma | té mā bhadráya śávase tatakshur áparāji-
 tam ástṛitam áshālham || 11 || ॥ ॥

49.

Ahám dām grīṇaté pūrvyam vásv ahám bráhma kṛiṇa-
 vam máhyam vārdhanam | ahám bhuvam yájamānasya co-
 ditáyajvanah sākshi víśvasmin bhāre || 1 || mām dhur índraṁ

48, 4 sáyakena. purú. yát. 5 jigye. mṛityáve áva. ít.
 yácatā. 6 śásvasatah dvā-dvā íº. yudháye áº āhvāyamānāñ.
 hánmanā aº. 7 abhí íº. nishshát abhí. 8 atithi-gvám. vṛitra-
 -túram. parṇaya-glmé. karañja-hé prá aº. vṛitra-hátye. 9 sam-
 -ithéshu. 10 gopāñ. tigmá-śṛiṅgam. antár íti. 11 áparā-
 -jitam. — 49, 1 coditá áº.

nāma devātā divāṣ ca gmāṣ cāpām ca jantāvaḥ | ahām
 hārī vṛishaṇā vīratā raghū ahām vājraṃ śāvasa dhrishṇv
 ā dade || 2 || ahām ātkam kavāye ṣiṣnatham hāthair ahām
 kútsam āvam ābhīr ūtibhiḥ | ahām śūshṇasya snāthitā vā-
 dhar yamaṃ nā yó rarā āryam nāma dāsyave || 3 || ahām
 pitēva vetasūñr abhīshṭaye tūgram kútsāya smādibham ca
 randhayam | ahām bhuvam yājamānasya rājāni prā yād
 bhāre tūjaye nā priyādhṛiṣhe || 4 || ahām randhayam mṛiga-
 yaṃ śrutārvaṇe yān mājihīta vayūnā canānushāk | ahām
 veśām namrām āyāve 'karam ahām sāvyaṃ pādgrībhim
 arandhayam || 5 || 7 ||

ahām sá yó nāvavāstvam bṛihadratham sām vṛitrēva
 dāsam vṛitrahārujam | yād vardhāyantam prathāyantam ānu-
 shág dūrē pārē rājaso rocanākaram || 6 || ahām sūryasya
 pári yāmy āśúbhiḥ praītaśébbhir váhamāna ójasā | yān mā
 sāvó mánusha āha nirñija rīdhak kṛiṣhe dāsam kṛitvyam
 hāthaiḥ || 7 || ahām saptahā náhushe náhushtarāḥ práśrāva-
 yaṃ śāvasā turváṣam yādum | ahām ny ānyām sábasā sá-
 has karam náva vrádhato navatīm ca vakshayam || 8 || ahām
 saptá sraváto dhārayam vṛishā dravītnvāḥ prīthivyām sīrá
 ādhi | ahām árñānsi ví tirāmi sukrátur yudhā vidam má-
 nave gātúm ishṭāye || 9 || ahām tát āsu dhārayam yād āsu
 ná devāṣ caná tvāshṭādhārayad rūṣat | spārhām gávām
 ūdhassu vakshāṇāsv ā mādhor mādhu ṣvātryam sómam
 āśīram || 10 || evā devāñ indro vivye nṛīn prā cyautnéna
 maghāvā satyārādhāḥ | víṣvét tá te harivaḥ śacīvo 'bhī
 turāsaḥ svayaśo grīnanti || 11 || 8 ||

49, 2 ca a°. hārī *iti*. ví-vratā raghū *iti*. dhrishṇú. 3 vādhaḥ.
 raré. 4 pitā-iva. smāt-ibham. a. bh. y. 1. priyā ā-dhrīṣhe.
 5 yāt mā á°. canā ā°. pāt-grībhim. 6 náva-vāstvam bṛihāt-
 -ratham. vṛitrā-iva. vṛitra-hā á°. rocanā á°. 7 prā e°. yāt.
 nih-nīje. 8 saptahā. prá āśravayam. ní a°. 9 su-krátuh.
 10 tvāshṭā á°. ā-śīram. 11 evā. satyā-rādhāḥ. v. t. t. 51, 8.
 sva-yaśaḥ.

50.

Prā vo mahé mándamānāyāndhaso 'reā viṣvānarāya
 viṣvābhūve | índrasya yāsya sūmakhaṃ sāho máhi śrávo
 nṛimṇām ca ródasi saparyátaḥ || 1 || só cin nú sákhyā nárya
 iná stutáḥ carkṛítya índro māvate náre | viṣvāsu dhūrshú
 vājakṛítyeshu satpate vṛitré vāpsv ābhí śūra mandase || 2 || ké
 té nára indra yé ta ishé yé te sumnáṃ sadhanyām iyakshān |
 ké te vājāyāsuryāya hinvire ké apsú svāsūrvārāsu paúnīsyē
 || 3 || bhúvas tvám indra bráhmaṇā mahān bhúvo viṣveshu
 sávaneshu yajñíyah | bhúvo nṛīṣ cyautnó viṣvasmin bhāre
 jyéshṭhaḥ ca mántro viṣvacarshaṇe || 4 || ávā nú kaṃ jyā-
 yān yajñāvanaso mahīm ta ómātrām kṛishṭáyo viduḥ | áso
 nú kam ajáro vārdhāḥ ca viṣvéd etá sávanā tūtumā kṛishe
 || 5 || etá viṣvā sávanā tūtumā kṛishe svayám sūno sahaso
 yāni dadhishé | vārāya te pátraṃ dhármaṇe tánā yajñó
 mántro bráhmódyatam vācaḥ || 6 || yé te vipra brahmakṛi-
 taḥ suté sácā vásūnām ca vásunaḥ ca dāvāne | prá té su-
 mnāsya mánasā pathá bhuvan máde sutásya somyásyāndha-
 saḥ || 7 || ° ||

51.

Mahát tát úlbaṃ stháviraṃ tát āsīd yénāvisṭitaḥ pra-
 vivéṣithāpāḥ | viṣvā apaśyad buhudhá te agne jātavedas
 tanvò devá ékaḥ || 1 || kó m^ā dadarṣa katamáḥ sá devó yó
 me tanvò bahudhá paryápaśyat | kváha mitrávaruṇā kshi-
 yanty agnér viṣvāḥ samídho devayānīḥ || 2 || aíchāma tvā
 bahudhá jātavedaḥ právisṭtam agne apsv óshadhīshu | tám

50, 1 p. v. m. 62, 2. mándamānāya ándhasaḥ área. viṣva-bhūve.
 sú-makham. ródasi *iti*. 2 sáh cit. ináh. vāja-kṛítyeshu sat-pate.
 vā ap-sú a°. 3 te. sa-dhanyām. vājāya a°. svāsu u°. 4 viṣva
 -carshaṇe. 5 áva. yajñā-vanasaḥ. te. viṣvā *it*. 6 sūno *iti*.
 bráhma út-yatam. 7 brahma-kṛítah. somyásya á°. — 51, 1 yéna
 ā-visṭitah pra-vivéṣitha a°. jāta-vedaḥ. 2 pari-ápaśyat kvā áha.
 sam-idhaḥ deva-yānīḥ. 3 jāta-vedaḥ prá-visṭtam. ap-sú.

tvā yamó acikee citrabhāno daṣāntarushyād atirócamānam
 || 3 || hotrād ahām varuṇa bíbhyad āyaṃ néd evá mā yu-
 nájann átra devāḥ | tásya me tanvò bahudhá nívishtā etām
 ártham ná ciketāhām agnīḥ || 4 || éhi mánur devayúr yajñá-
 kāmó 'ramkrítýā tāmasi ksheshy agne | sugán patháḥ kṛi-
 ṇuhi devayánān váha havyáni sumanasyámānah || 5 || 10 ||

agnéḥ pūrve bhrátaro ártham etām rathívádhvānam
 ánv ávarivuh | tasmād bhiyá varuṇa dūrām āyaṃ gauró ná
 kshepnór aviye jyáyāḥ || 6 || kurmás ta áyur ajāram yád
 agne yáthā yuktó jātavedo ná rishyāḥ | áthā vahāsi suma-
 nasyámāno bhāgām devébhyo havishaḥ sujāta || 7 || prayājān
 me anuyājāṅś ca kévalān ūrjasvantam havisho datta bhā-
 gām | ghṛitām cāpām púrusham caúshadbhīnām agnéḥ ca
 dīrghām áyur astu devāḥ || 8 || táva prayājá anuyājāś ca
 kévala ūrjasvanto havishaḥ santu bhāgāḥ | távagne yajñò
 'yām astu sárvas túbhyaṃ namantām pradīṣaś cátasraḥ
 || 9 || 11 ||

52.

Vísve devāḥ śastāna mā yáthehá hótā vṛitó manávai
 yān nishádyā | prá me brūta bhāgadhéyaṃ yáthā vo yéna
 pathá havyám á vo váhāni || 1 || ahām hótā ny àsīdam yá-
 jīyān vísve devá marúto mā junanti | áhar-ahar aṣvinádh-
 varyavam vām brahmá samíd bhavati sáhutir vām || 2 ||
 ayám yó hótā kír u sá yamáśya kām ápy ūhe yát sam-
 añjānti devāḥ | áhar-ahar jāyate māsí-māsy áthā devá da-

51, 3 aciket citrabhāno iti citra-bhāno daṣa-antarushyāt ati-
 -rócamānam. 4 ná it. ní-vishṭāḥ. ciketa a°. 5 á ihi. yajñá-
 -kāmāḥ aram-krítýa. su-gān. deva-yánān. su-manasyámānah.
 6 rathí-iva á°. á avarivur iti. 7 te. jātavedaḥ. átha. su-
 -manasyámānah. su-jāta. 8 pra-yājān. anu-yājān. ca a°. ca ó°. 9
 pra-yājāḥ. anu-yājāḥ. kévale. táva á°. pra-dīṣaḥ. — 52, 1 yáthā
 ihá. yát ní-sádyā. bhāga-dhéyam. 2 ní a°. devāḥ. áhah-ahah
 (3) aṣvina á°. sam-it. sá á-hutiḥ. 3 sam-anjānti. átha devāḥ.

dhire havyavāham || 3 || māṃ devā dadhire havyavāham
 āpamluktam bahū kṛichrā cārantam | agnīr vidvān yajñāṃ
 naḥ kalpayāti pāñcayāmam trivṛitam saptātantum || 4 || ā vo
 yakshy amṛitatvāṃ suvīram yāthā vo devā vāriṣaḥ kārāṇi |
 ā bāhvōr vājram indrasya dheyām āthemā viśvāḥ prītānā
 jayāti || 5 || triṇi śatā trī sahasrāṇy agnīm triṇśac ca devā
 nāva cāsaparyan | aūkshan ghṛitair āstṛiṇan barhīr asmā
 ād id dhótāram ny āsādayanta || 6 || 12 ||

53.

Yām aīchāma mānasā sò 'yām āgād yajñāsya vidvān
 pārushaḥ cikivān | sá no yakshad devátātā yājīyān ní hí
 shátsad ántaraḥ pūrvo asmāt || 1 || árādhi hótā nishádā yá-
 jīyān abhí práyānsi súdhitāni hí khyát | yājāmahai yajñi-
 yān hānta devāḥ ílāmahā ídyāṇ ājyena || 2 || sādhvīm akar
 devāvītim no adyā yajñāsya jihvām avidāma gūhyām | sá
 āyur āgāt surabhīr vāsāno bhadram akar devāhūtim no
 adyā || 3 || tát adyā vācāḥ prathamām masiya yénásurāṇ
 abhí devā ásāma | ūrjāda utā yajñīyāsaḥ pāñca janā máma
 hotrām jushadhvam || 4 || pāñca jánā máma hotrām jushan-
 tāṃ gójātā utā yé yajñīyāsaḥ | pṛithiví naḥ pāṛthivāt pātv
 ānhaso 'ntárikshaṃ divyāt pātv asmān || 5 || 13 ||

tántum tanvān rájaso bhānūm ānv ihi jyótishmataḥ
 pathó raksha dhiyā kṛitān | nūlbaṇām vayata jóguvām
 āpo mánur bhava janāyā daívyam jānam || 6 || akshānáho
 nahyatanotá somyā ishkrīṇudhvam raṣanā ótā piṇśata |

52, 3 havya-vāham. 4 d. d. h. 3. āpa-muktam. pāñca-yāmam
 tri-vritam saptā-tantum. 5 su-vīram. devāḥ. ā. v. p. VIII, 96, 7.
 6 = III, 9, 9. — 53, 1 sáḥ ayām ā a°. sá — yājīyān III, 19, 1. sátsat.
 2 ni-sádā. sú-dhitāni. ílāmahai. 3 devā-vitim. ā agāt. devā
 -hūtim. 4 yēna á°. ūrja-adah. janāḥ. 5 jánah. g. u. y. y.
 VII, 35, 14. pṛithivi etc. VII, 104, 23. 6 janāya. 7 aksha
 -náhaḥ nahyatana utā. ā utā.

ashtāvandhuram vahatābhīto rātham yēna devāso ānayann
 abhī priyam || 7 || aśmanvati rīyate sām rabhadhvam út
 tishṭhata prā taratā sakhāyaḥ | ātrā jahāma yé āsann āsevāḥ
 śivān vayām út taremābhī vājān || 8 || tvāshṭā māyā ved
 apāsām apāstamo bibhrat pātrā devapānāni śāntamā | śi-
 ṣīte nūnām paraśum svāyasām yēna vṛṣcād étaṣo brāhma-
 nas pātīḥ || 9 || sató nūnām kavayaḥ sām śiṣīta vāśībhīr yā-
 bhīr amṛitāya tákshatha | vidvānsaḥ padā gúhyāni kartana
 yēna devāso amṛitatvām ānaśúḥ || 10 || gārbhe yóshām áda-
 dhur vatsām āsāny apīcyēna mánasotá jihvāyā | sá viśvāhā
 sumánā yogyā abhī sishāsānir vanate kārā ij jítim || 11 || 14 ||

54.

Tām sú te kirtīm maghavan mahitvá yát tvā bhíté ró-
 dasī áhvayetām | právo devāñ átiro dāsam ójaḥ prajāyai
 tvasyai yád áṣiksha indra || 1 || yád ácaras tanvā vāvṛi-
 dhānó bálānīndra prabruvāṇó jáneshu | māyét sá te yāni
 yuddhány áhūr nádyá śátruṃ nanú purá vivitse || 2 || ká u
 nú te mahimānaḥ samasyāsmát pūrva rīshayó 'ntam āpuḥ |
 yán mātaram ca pitaram ca sākām ájanayathās tanvāḥ
 svāyāḥ || 3 || catvāri te asuryāni námādābhyāni mahishásya
 santi | tvām aṅgá táni viśvāni vitse yébbhiḥ kármāni ma-
 ghavañ cakārtha || 4 || tvām viśvā dadhishe kévalāni yāny
 āvir yá ca gúhā vásūni | kāmam ín me maghavan má ví
 tārís tvām ájñātá tvām indrásī dātá || 5 || yó ádadbhāj jyó-
 tishi jyótir antár yó áśrijan mádhunā sám mádhūni | ádha

53, 7 ashtā-vandhuram vahata a°. 8 tarata. átra. tarema
 a°. 9 māyāḥ. deva-pānāni. su-āyasām. 11 mánasā utá. su-
 -mánāḥ. sisāsāniḥ. ít — 54, 1 bhíté *iti* ródasi *iti*. prá a°. ā a°.
 pra-jāyai. 2 vāvṛidhānāḥ bálāni i° pra-bruvāṇāḥ. māyā ít. ná
 a°. 3 samasya a° pūrve rīshayaḥ á°. yát. 4 náma á°. 5 ít.
 ā-jñātá. indra asi. 6 ádadbhāt. áśrijat.

priyāṃ sūśhām īndrāya mánma brahmakṛíto bṛihádukhthāḍ
avāci || 6 ||¹⁵ ||

55.

Dūré tán náma gúhyam parācaír yát tvā bhíté áhvaye-
tām vayodhai | úd astabhnāḥ pṛithivīm dyām abhíke bhrá-
tuḥ putrán maghavan titvishāṇāḥ || 1 || mahát tán náma
gúhyam purusprīg yéna bhūtām janáyo yéna bhávyam |
pratnām jātām jyótir yád asya priyām priyāḥ sám aviśanta
pāñca || 2 || á ródasī aprīṇād ótá mádhyam pāñca devāñ ṛi-
tusāḥ saptá-sapta | cátustrīṇṣatā purudhā ví cashte sárū-
peṇa jyótishā vívratena || 3 || yád usha aúchaḥ prathamā
vibhānām ájanayo yéna pushtásya pushtām | yát te jāmi-
tvám ávaram párasya mahán mahatyā asuratvám ékam
|| 4 || vidhúm dadrāṇām sámame bahūnām yúvānam sántam
palító jagāra | devásya paśya kávyam mahitvādyā mamāra
sá hyāḥ sám āna || 5 ||¹⁶ ||

śákmanā śákó aruṇāḥ suparnā á yó mahāḥ śúraḥ sa-
nád ānilāḥ | yác cikéta satyám ít tán ná mógham vásu
spārham utá jétotá dátā || 6 || aibhir dade vṛishnyā paúñs-
yāni yébbhir aúkshad vṛitrahátýāya vajrí | yé kármanāḥ
kriyāmāṇasya mahnā ṛitekarmám udájāyanta devāḥ || 7 ||
yujá kármāni janáyan viśvaújā aśastithā viśvámanās turā-
shát | pítvī sómasya divá á vṛidhānāḥ śūro nír yudhádha-
mad dásyūn || 8 ||¹⁷ ||

56.

Idám ta ékam pará ū ta ékam tṛitíyena jyótishā sám

54, 6 brahma-kṛitah bṛihát-ukthāt. — 55, 1 tát. y. t. bh. X,
54, 1. vayah-dhai. 2 t. n. g. l. puru-sprík. 3 ródasi *iti*. á
utá. cátuh-trīṇṣatā. sá-rupeṇa. ví-vratena. 4 vi-bhānām. pára-
syah mahát. 5 mahi-tvá adyá. 6 su-parṇāḥ. yát. tát. jétā
utá. 7 á e°. vṛitra-hátýāya. mahnā rite-karmám ut-ájāyanta.
8 viśvá-ojaḥ aśasti-hā viśvá-manāḥ. yudhā a°. — 56, 1 te. ūm *iti* te.

viṣasva | samvēśane tanvāṣ cārur edhi priyó devánām pa-
 ramé janítre || 1 || tanúṣh ṭe vājin tanvaṃ náyantī vāmám
 asmábhyam dhātu śarma túbhyam | áhruto mahó dharī-
 nāya deván divīva jyótiḥ svám á minūyāḥ || 2 || vājy āsi
 vājinenā suvenīḥ suvitá stómam suvitó dívam gāḥ | suvitó
 dhárma prathamānu satyá suvitó deván suvitó 'nu pátma
 || 3 || mahimná eshām pitáraṣ canéṣire devā devéshv ada-
 dhur ápi krátum | sám avivyacur utá yāny átvishur aishām
 tanúshu ní viviṣuḥ púnāḥ || 4 || sáhobhir víṣvam pári ca-
 kramū rájaḥ pūrvā dhāmāny ámitā mīmānāḥ | tanúshu
 víṣvā bhúvanā ní yemiré prásārayanta purudhá prajā ānu
 || 5 || dvídhā sūnávó 'suram svarvídān ásthāpayanta tṛití-
 yena kármanā | svām prajām pitáraḥ píttryam sāha ávareshv
 adadhus tántum átatam || 6 || nāvá ná kshódaḥ pradīṣaḥ
 pṛithivyāḥ svastíbhīr áti durgāni víṣvā | svām prajām bṛi-
 háduktho mahitvávareshv adadhād á páreshu || 7 || 18 ||

57.

Mā prá gāma pathó vayám má yajñād indra somínāḥ |
 mántā sthur no árātayaḥ || 1 || yó yajñásya prasádhanas
 tántur devéshv átataḥ | tám áhutaṃ naśimahi || 2 || máno
 nv á huvāmahe nārāṣānséna sómena | pítṛiñām ca mánma-
 bhiḥ || 3 || á ta etu mánāḥ púnāḥ krátve dákshāya jivāse |
 jyók ca sūryam dṛiṣé || 4 || púnar naḥ pitaro máno dádātu
 daívyo jánaḥ | jivám vrátam sacemahi || 5 || vayám soma
 vraté táva mánas tanúshu bíbhṛataḥ | prajāvantāḥ sacemahi
 || 6 || 19 ||

56, 1 sam-vēśane. 2 tanūḥ te. divī-iva. 3 vājī asi vājinenā
 su-venīḥ suvitāḥ. prathamā ānu. ānu. 4 canā 1° devāḥ. á c^o. púnar
 iti. 5 cakramuḥ. prá a^o. pra-jāḥ. 6 sūnāvāḥ á^o svaḥ-vídān
 ā a^o. pra-jām (7). ā a^o. ā-tatam. 7 pra-dīṣaḥ. duḥ-gāni. bṛihāt
 -ukthaḥ mahi-tvā ā á^o. — 57, 1 mā antár iti. 2 pra-sāadhanāḥ.
 ā-tataḥ. ā-hutaṃ. 3 nú. 4 te. púnar iti. j. c. s. d. 23, 21.

58.

Yát te yamáṃ vaivasvatám máno jagáma dūrakám | tát
ta á vartayāmasihá ksháyāya jivāse || 1 || yát te divaṃ yát
prithivím máno jagáma dūrakám | tát ta — || 2 || yát te
bhúmim cāturbhṛishṭim máno jagáma dūrakám | tát ta —
|| 3 || yát te cātasraḥ pradīṣo máno jagáma dūrakám | tát
ta — || 4 || yát te samudrám arṇavám máno jagáma dūra-
kám | tát ta — || 5 || yát te márīciḥ praváto máno jagáma
dūrakám | tát ta — || 6 || 20 ||

yát te apó yád óshadhīr máno jagáma dūrakám | tát
ta — || 7 || yát te sūryaṃ yád ushásam máno jagáma dū-
rakám | tát ta — || 8 || yát te párvatān bṛiható máno ja-
gáma dūrakám | tát ta — || 9 || yát te viśvam idám jagan
máno jagáma dūrakám | tát ta — || 10 || yát te párāḥ pa-
rāvato máno jagáma dūrakám | tát ta — || 11 || yát te
bhūtám ca bhávyam ca máno jagáma dūrakám | tát ta —
|| 12 || 21 ||

59.

Prá tāry áyuh pratarám náviya sthātāreva krátumatā
ráthasya | ádha cyāvāna út tavīty ártham parātarám sú
nīrṛitir jihītām || 1 || sáman nú rāyē nidhimán nv ánnam
kárāmahe sú purudhá śrávāñsi | tá no viśvāni jaritā ma-
mattu parātarám sú nīrṛitir jihītām || 2 || abhí shv àryāḥ
paúnsyair bhavema dyaúr ná bhúmim giráyo nájran | tá
no viśvāni jaritā ciketa parātarám sú nīrṛitir jihītām || 3 ||
mó shú naḥ soma mṛityāve párā dāḥ páśyema nú sūryam
uccárantam | dyúbhir hitó jarimā sú no astu parātarám sú

58, 1 te. vartayāmasi ihá. 3 cātuh-bhṛishṭim. 4 pra-
-diśah. 10 jágat. — 59, 1 náviyah sthātāra-iva. nīh-rītiḥ.
2 nidhi-mát nú. 3 abhí sú a°. ná á°. 4 mó iti sú naḥ. út
-cárantam. sú.

nīrītir jīhītām || 4 || āsunīte mánō asmāsu dhāraya jīvātave
sú prā tirā na áyuh | rārandhī naḥ sūryasya samdrīṣi ghṛi-
tēna tvām tanvām vardhayasva || 5 || ²² ||

āsunīte púnar asmāsu cákshuḥ púnah prāṇām ihā no
dhehi bhógam | jyók paśyema sūryam uccárantam ánumate
mrīláyā naḥ svastí || 6 || púnar no ásum pṛithiví dadātu pú-
nar dyaúr deví púnar antáriksham | púnar naḥ sómas tan-
vām dadātu púnah pūshā pathyām yā svastíḥ || 7 || śám
ródasi subándhave yahví řitāsya mātārā | bháratām ápa yád
rápo dyaúḥ pṛithivi kshamá rápo mó shú te kíṃ canáma-
mat || 8 || áva dvaké áva trikā divāṣ caranti bhesajā |
kshamá carishṇv èkakám bháratām ápa yád rápo dyaúḥ
pṛithivi kshamá rápo mó shú te kíṃ canámamat || 9 || sám
índreraya gám anadváham yá ávahad uṣínárāṇyā ánah |
bháratām ápa yád rápo dyaúḥ pṛithivi kshamá rápo mó
shú te kíṃ canámamat || 10 || ²³ ||

60.

Ā jānaṃ tveshásamdrīṣam māhīnānām úpastutam |
áganma bíbhrato námaḥ || 1 || ásamātim nitóṣanam tveshām
niyayīnaṃ rátham | bhajérathasya sátpatim || 2 || yó jānān
mahishān ívātītasthaú páviravān | utápavīravān yudhá || 3 ||
yásyekshvákúr úpa vraté revān marāyy édgate | divīva
pāñca kṛishṭáyah || 4 || índra kshatrásamātishu ráthaprosh-
theshu dhāraya | divīva sūryam drīṣé || 5 || agástyasya
nádbhyah sápti yunakshi róhitā | pañin ny ákramīr abhí
viśvān rájann arādhāsah || 6 || ²⁴ ||

59, 5 āsu-nīte (6). tira. rarandhī. sam-drīṣi. 6 púnar *iti*
pr°. ut-cárantam ánu-mate mrīláyā. 7 púnar *iti* pū°. 8 ródasi
iti su-bándhave yahví *iti*. mó *iti* sú. canā á°. 9 dvaké *iti*. ca-
rishṇú e°. 10 índra í°. á á°. — 60, 1 tveshā-samdrīṣam. úpa-
stutam. 2 ni-tóṣanam. ni-yayīnam. bhajé-rathasya sátpatim.
3 mahishān-iva atī-tasthaú. utā á°. 4 yásya í°. marāyī. divi
-iva (6). 5 kshatrā á° rátha-proshtheshu. 6 sápti *iti*. ní á°.

ayám mātáyám pitáyám jivátur ágamat | idám táva pra-
sárpanam súbandhav éhi nír ili || 7 || yáthā yugám vara-
tráyā náhyanti dharúnāya kám | evá dādhāra te máno jī-
vátave ná mṛityávé 'tho arishtátātaye || 8 || yátheyám prithiví
mahí dādhāremān vānaspātīn | evá dādhāra te máno jivá-
tave ná mṛityávé 'tho arishtátātaye || 9 || yamād ahám vai-
vasvatāt subāndhor mána ābharam | jivátave ná mṛityávé
'tho arishtátātaye || 10 || nyāg vātó 'va vāti nyāk tapati
sūryaḥ | nīcīnam aghnyā duhe nyāg bhavatu te rápaḥ || 11 ||
ayám me hásto bhágavān ayám me bhágavattarah | ayám
me viśvābheshajo 'yám śivābhimarśanaḥ || 12 || ²⁵ ||

Caturtho 'nuvākah.

61.

Idám itthā raúdraṃ gūrtávacā bráhma krátvā śacyām
antár ājaú | krāṇā yád asya pitārā mañhaneshthāḥ pārsat
pakthé áham ā saptá hótṛīn || 1 || sá íd dānāya dābhyāya
vanvān cyāvānaḥ súdair amimīta védim | túrvayāṇo gūrtá-
vacastamaḥ kshódo ná réta itáūti siñcat || 2 || máno ná
yēshu hávaneshu tigmám vípaḥ śacyā vanuthó drāvantaḥ |
á yāḥ śaryābhis tuvinrīmno asyāśrīnitādīsam gābhastau
|| 3 || kṛishṇā yád góshv aruñishu sídad divó nāpātāṣvinā
huve vām | vitám me yajñám ā gatam me ánnam vavan-
vānsā nēsham āsmṛitadhrū || 4 || prāthishta yāsya vīrā-
karmam ishṇád ānushthitam nú náryo āpauhat | púnas tát
ā vṛihati yát kanāyā duhitúr ā ānubhṛitam anarvá || 5 || ²⁶ ||

60, 7 mātā a° pitā a°. ā a°. pra-sárpanam súbandho iti sú-
bandho ā ihī. 8 evá. mṛityáve átho iti. 9 yáthā i°. dādhāra i°. 10 su-bāndhoḥ. ā a°. 11 vātāḥ áva. 12 viśvā-bheshajāḥ. śivā-
-abhimarśanaḥ. — 61, 1 gūrtā-vacāḥ. mañhane-sthāḥ. 2 gūrtávacaḥ
-tamaḥ. itāh-ūti. 3 tuvi-nrīmāḥ asya āśrīnīta ā-dīsam. 4 ná-
pātā a°. ná i° āsmṛitadhrū ity āsmṛita-dhrū. 5 vīrā-karmam.
ānu-sthitam. āpa au° púnar iti. kanāyāḥ. āḥ ānu-bhṛitam.

madhyā yāt kártvam ábhavad abhíke kámaṃ kṛiṇvāṇé
pitári yuvatyām | manānág réto jahatur viyántā sánau ní-
sbiktam sukritásya yónau || 6 || pitá yāt svām duhitáram
adbhiskán kshmayá rétaḥ samjagmānó ní shiñcat | svā-
dhyò 'janayan bráhma devá vástosh pátim vratapām nír-
atakshan || 7 || sá im vṛishā ná phénam asyad ājaú smád á
páraid úpa dabhrá-cetāḥ | sárat padā ná dáksiniā parāvṛiṇ
ná tá nú me pṛiṣanyò jagṛibhre || 8 || makshú ná válniḥ
prajāyā upadír agnīm ná nagná úpa sídad údhaḥ | sáni-
tedhmām sánitotá vájam sá dhartá jajñe sáhasā yaviyút
|| 9 || makshú kanáyāḥ sakhyām návagvā rítam vádanta ri-
táyuktim agman | dvibárlhaso yá úpa gopám águr adakshi-
ñáso ácyutā dudukshan || 10 || 27 ||

makshú kanáyāḥ sakhyām návīyo rādho ná réta rítam
ít turāyan | śuci yāt te rékṇa áyajanta sabardúghāyāḥ
páya usriyāyāḥ || 11 || paśvá yāt paścā víyutā budhántéti
bravíti vaktári rārāṇaḥ | vásor vasutvá kārāvo 'nehá víśvam
viveshti dráviṇam úpa kshú || 12 || tát ín nv àsya pari-
shádvāno agman purú sádanto nārshadām bibhitsan | ví
śúshṇasya sámgrathitam anarvá vidát puruprajātásya gúhā
yāt || 13 || bhárgo ha námotá yásya devāḥ svār ná yé tri-
shadhashté nishedúḥ | agnír ha námotá jātávedāḥ sṛudhí
no hotar rításya hótādhrúk || 14 || utá tyá me raúdrāv arci-
mántā násatyāv indra gūrtáye yájadhyai | manushvád vṛik-
tábarhishe rārāṇā mandú hitáprayasā vikshú yájyū || 15 || 28 ||

61, 6 vi-yántā. ní-siktam su-kritásya. 7 adhi-skán. sam-
-jagmānāḥ. siñcat su-ādhyāḥ. devāḥ vástosh. vrata-pām. 8 pára
ait. dabhrá-cetāḥ. parā-vṛik. táḥ. 9 makshú (10). pra-jāyāḥ.
sánita i° sánitā utá. yavi-yút. 10 náva-gvāḥ. rítá-yuktim. dvi-
-bárlhasaḥ yé. á á°. dudukshan. 11 m. k. s. 10. śuci etc.
125, 5. 12 vi-yutā budhánta iti. vaktári. aneḥ. 13 ít nú a°
pari-sádvānāḥ. purú. nārshadām. sám-grathitam. puru-prajātásya.
14 náma utá (2). ná. tri-sadhashté ní-sedúḥ. jātá-vedāḥ sṛudhí.
hótā a°. 15 vṛiktá-barhishe. mandú hitá-prayasā. yájyū iti.

ayám stutó rájā vandi vedhā apás va vípras tarati
svásetuḥ | sá kakshívantam rejayat só agním nemím ná ca-
krám árvato raghudrú || 16 || sá dvibándhur vaitaraṇó
yáshṭā sabardhúm dhenúm asvám duhádhyaí | sám yám
mitráváruṇā vṛiñjá ukthaír jyéshṭhebhír aryamāṇam várū-
thaiḥ || 17 || tádbandhuḥ sūrír diví te dhiyamdhā nábhāné-
dishṭho rapati prá vénan | sá no nábhíḥ paramáśyá vā
ghāhám tát pascā katithás cid āsa || 18 || iyám me nábbhir
ihá me sadhásthām imé me devā ayám asmi sárvaḥ | dvi-já
áha prathamajá řitásyedám dhenúr aduhaj jáyamānā || 19 ||
ádhasu mandró aratír vibhāvāva syati dvivartanír vane-
shát | ūrdhvā yác chrónir ná říšur dán makshú sthirám
sevridhám sūta mātá || 20 || 29 ||

ádha gáva úpamātim kanáyā ánu řvāntásya kásya cit
páreyuḥ | řrudhí tvám sudravīno nas tvám yā āřvaghnásya
vāvridhe sūnřitābhíḥ || 21 || ádha tvám indra viddhy ásmán
mahó řáyé nřipate vájrabāhuḥ | rákshā ca no maghónaḥ
pāhí sūrín aneśāsas te harivo abhířtau || 22 || ádha yád
rājānā gáviřtau sárat saranyúḥ kārāve jaranyúḥ | vípraḥ
préřṭhaḥ sá hy éřhām babhúva párá ca vákshad utá
parřhad enān || 23 || ádhā nv ása jényasya puřṭhau vřṭhā
rébhanta imahe tát ū nú | saranyúr asya sūnúr ářvo víprař
cāsi řrávasař ca sātau || 24 || yuvór yádi sakhyáýāsmé
řárdhāya stómaṇ jujushé námasvān | viřvátra yásminn á
gíraḥ samíciḥ pŭrvíva gātúr dářat sūnřitāyai || 25 || sá gri-

61, 16 svá-setuḥ. raghu-drú. 17 dvi-bándhuḥ. sabah-dhúm.
yát. vṛiñjé. 18 tát-bandhuḥ. dhiyam-dhāḥ. paramā a°. gha a°. 19
sadhá-stham. dvi-jāḥ. prathama-jāḥ řitásya i°. aduhat. 20 ádha
āsu. vibhā-vā áva. dvi-vartanīḥ vaneshát. yát ř°. makshú. ře-
-vridhám. 21 ádha. úpa-mātim. párá i°. su-dravīnaḥ. yát. vavridhe.
22 viddhí a°. nri-pate vájra-bāhuḥ. ráksha — surín 54, 11. 23 gó-
-ishṭau. hí e°. 24 ádha nú a°. um̐ iti. ca asi. 25 sakhyāya
asmé iti. sam-íciḥ pŭrví-iva.

ṇānó adbhír devāvān íti subándhur námasā sūktaiḥ | vár-
dhad ukthaír vácobhir á hí nūnām vy ádhvaiti páyasa
usríyāyāḥ || 26 || tá ū shú ṇo mahó yajatrā bhūtā devāsa
ūtāye sajóshāḥ | yé vājāñ ánayatā viyānto yé sthā nicetáro
ámūrāḥ || 27 || 30 ||

Prathamó 'dhyāyāḥ.

62.

Yé yajñéna dákshinayā sámaktā índrasya sakhyám
amṛitavám ānaśá | tébhyo bhadráṃ āngiraso vo astu práti
gṛibhñīta mānavám sumedhasaḥ || 1 || yá udájan pitáro go-
máyaṃ vāsv řiténābhindan parivatsaré valám | dírgbhāyu-
tvám āngiraso vo astu práti gṛibhñīta mānavám sumedha-
saḥ || 2 || yá řitēna sūryam árohayan divy áprathayan pṛi-
thivím mātáram ví | suprajāstváṃ āngiraso vo astu práti
gṛibhñīta mānavám sumedhasaḥ || 3 || ayám nábhā vadati
valgú vo gṛihé dévaputrā řishayas tác chrīnotana | subrah-
manyám āngiraso vo astu práti gṛibhñīta mānavám sume-
dhasaḥ || 4 || vírūpāsa íd řishayas tá íd gambhírāvepasah |
té āngirasaḥ sūnávas té agnéḥ pári jajñire || 5 || 1 ||

yé agnéḥ pári jajñiré vírūpāso divás pári | návagvo nú
dāṣagvo āngirastamo sácā devéshu mañhate || 6 || índreṇa
yujá nīḥ srijanta vāgháto vrajám gómantam aśvínam | sa-
hásram me dádato aśṭakarnyāḥ řrávo devéshv akrata || 7 ||
prá nūnām jāyatām ayám mánus tókmeva rohatsu | yāḥ sa-
hásram śatáśvam sadyó dānāya mánhate || 8 || ná tám aśnoti
káś caná divá iva sánv ārābham | sāvarnyāsyā dákshinā ví

61, 26 su-bándhuh. su-uktaíḥ. ví ádhvā eti. 27 té ūñ íti
sú nah. yajatrāḥ. sa-jóshāḥ. ánayata vi-yántah. sthā ni-cetárah.
— 62, 1 sám-aktāḥ. su-médhasaḥ. 2 yé út-ājan. řitēna áº.
3 yé. á áº divi. 4 déva-putrāḥ. tát śº su-brahmanyám. 5 ví
-rūpāsaḥ (6). té. gambhírā-vepasah. 6 náva-gvah. dása-gvah.
7 v. g. a. X, 25. 5. aśṭa-karnyāḥ. ř. d. a. VIII, 65. 12. 8 tókma
-iva. śatá-aśvam. 9 ārābham.

síndhur iva paprathe || 9 || utá dāsá parivíshe smáddishṭi
góparīnasā | yádus turvāṣ ca māmāhe || 10 || sahasradā grā-
mañir má rishan mánuḥ sūryeṇāsya yátamānaitu dákshinā |
sávarṇer devāḥ prá tirantv áyur yásminn áśrāntā ásanāma
vájam || 11 || 2 ||

63.

Parāváto yé dídhishanta ápyam mánuprītāso jánimā vi-
vásvataḥ | yayáter yé nahushyāsya barhíshi devá ástate té
ádlhi bruvantu naḥ || 1 || víṣvā hí vo namasyāni vándyā ná-
māni devā utá yajñíyāni vaḥ | yé sthá jātā áditer adbhyás
pári yé prithivyás té ma ihá śrutā hávam || 2 || yébhyo
mātā mádhumat pínvate páyaḥ pīyúṣhaṃ dyaúr áditir ádri-
barhāḥ | ukthásushmān vṛishabharān svápnasas tāñ ádityāñ
ánu madā svastáye || 3 || nṛicákshaso ánimishanto arháñā
bṛihád devāso amṛitatvām ānaṣuḥ | jyotírathā áhimāyā ánā-
gaso divó varshmāṇaṃ vasate svastáye || 4 || samrájo yé
suvrídho yajñām āyayúr áparihvṛitā dadhiré diví ksháyam |
tāñ á vivāsa námasā suvríktibhir mahó ádityāñ áditim svas-
táye || 5 || 3 ||

kó va stómaṃ rādhati yám jújoshatha víṣve devāso
manusho yáti shthána | kó vo 'dhvarám tuvijātā áraṃ ka-
rad yó naḥ párshad áty áñhaḥ svastáye || 6 || yébhyo hó-
trām prathamám āyejé mánuḥ sámiddhāgnir mánasā saptá
hótribhiḥ | tá ádityā ábhayaṃ śárma yachata sugá naḥ
karta supáthā svastáye || 7 || yá íṣire bhúvanasya prácetaso

62, 10 pari-víshe smáddishṭi iti smát-dishṭi gó-parīnasā. ma-
mahe. 11 sahasra-dāḥ grāma-niḥ. rishat. sūryeṇa a° yátamānā
etu. — 63, 1 dídhishante. mánu-prītāsah jánima. 2 me. śruta.
3 ádri-barhāḥ ukthá-sushmān vṛisha-bharān su-ápnasah. mada.
4 nṛi-cákshasah áni-mishantah. jyotir-rathah áhi-māyāh. 5 sam-
rájah. su-vrídhaḥ. ā-yayúḥ ápari-hvṛitah. suvríkti-bhiḥ. 6 vah.
sthána. tuvi-jātāh. 7 ā-yejé. sámiddha-agnih. té. su-gñ. su-
páthā. 8 yé. prá-cetasah.

vīśvasya sthātūr jāgataḥ ca mātavaḥ | té naḥ kṛitād ākri-
tād énasas páry adyā devāsaḥ pipṛitā svastāye || 8 || bhá-
reshv índraṃ suhávam havāmahe 'ñhomúcam sukṛitam daí-
vyam jānam | agním mitráṃ váruṇam sātāye bhāgam dyá-
vāpṛithiví marútaḥ svastāye || 9 || sutrāmāṇam pṛithivīm
dyām anehāsam suśármāṇam áditim supráñitim | daívīm ná-
vam svaritrām ánāgasam ásravantim á ruhemā svastāye
|| 10 || 4 ||

vīśve yajatrā ádhi vocatotāye tráyadhvam no durévāyā
abhibrútaḥ | satyāyā vo devābhūtyā huvema śṛiṇvató devā
ávase svastāye || 11 || ápāmivām ápa vīśvām ánāhutim ápá-
rātim durvidátrām aghāyatāḥ | áre devā dvésho asmád yu-
yotanorú naḥ śárma yachata svastāye || 12 || árishtaḥ sá
márto vīśva edhate prá prajābhír jāyate dhármaṇas pári |
yám ádityāso náyathā sunítibhir áti vīśvāni duritā svastāye
|| 13 || yám devāsó 'vatha vájasātau yám śúrasātā maruto
hité dhāne | prātaryāvāṇam rátham índra sánasím árishtyan-
tam á ruhemā svastāye || 14 || svastí naḥ pathyāsu dhánvasu
svasty āpsú vṛijāne svārvati | svastí naḥ putrakṛithéshu yó-
nishu svastí rāyé maruto dadhātana || 15 || svastír íd dhí
prápathe śṛéshthā rékṇasvaty abhí yá vāmám éti | sá no
amá só áraṇe ní pātu svāveśā bhavatu devágopā || 16 || evā
platéḥ sūnúr avivṛidhad vo vīśva ádityā adite manishí |
isānāso náro ámartyenástāvi jáno divyó gáyena || 17 || 5 ||

63, 8 adyā. pipṛita. 9 su-hávam. añhaḥ-múcam su-kṛitam.
dyāvāpṛithiví iti. 10 su-trāmāṇam. su-śármāṇam. su-prāñitim.
su-aritrām. ruhemā. 11 vocata ū°. duḥ-évāyāḥ abhi-brútaḥ.
devā-bhūtyā. 12 ápa á°. ápa á° duḥ-vidátrām agha-yatāḥ. devāḥ.
yuyotana urú naḥ. yachata. 13 prá — pári VI, 70, 3. náyatha
sunítibhir. duḥ-itā. 14 yám — yám X, 35, 14. śúra-sātā.
prātah-yāvāṇam. ruhemā. 15 svastí ap-sú. putra-kṛithéshu.
16 hí prá-pathe. rékṇasvatí. só iti. su-āveśā. devā-gopā. 17 evā.
vīśve. ámartyena á°.

64.

Kathā devānām katamāsyā yāmani sumāntu nāma ṣṛi-
ṇvatām manāmahe | kó mṛīḷāti katamó no máyas karat ka-
tamá ūtí abhy á vavartati || 1 || kratūyānti krátavo hṛitsú
dhītáyo vénanti venāḥ patáyanty á díṣaḥ | ná mardítā
vidyate anyá ebhyo devéshu me ádhi kāmā ayaṁsata || 2 ||
nārā vā śāṁsam pūshāṇam ágoḥyam agnīm devéddham
abhy ārcase girā | sūryāmāsā candrámasā yamām divi tri-
tām vátam ushásam aktúm aṣvínā || 3 || kathā kavís tuvī-
rávān káyā girā bṛībaspátir vāvṛidhate suvṛiktībhiḥ | ajá
ékapāt suhávebhir ṛīkvabhir áhiḥ ṣṛiṇotu budhnyò hávī-
mani || 4 || dákshasya vādite jánmani vraté rájānā mitrává-
ruṇā vivāsasi | átūrtapanthāḥ pururátho aryamā saptáhotā
vīshurūpesu jánmasu || 5 || 6 ||

té no árvanto havanaṣrúto hávaṁ víṣve ṣṛiṇvantu vā-
jīno mitádravaḥ | sahasrasā medhásātāv iva tmánā mahó
yé dhānam samithéshu jabhriré || 6 || prá vo vāyūm ratha-
yūjam púramdhīm stómaiḥ kṛiṇudhvaṁ sakhyáya pūshā-
ṇam | té hí devásya savitūḥ sávīmani krátum sácante sací-
taḥ sácetasah || 7 || tríḥ saptá sasrá nadyò mahír apó vá-
naspátīn párvatañ agnīm ūtáye | kṛiṣānum ástṛīn tishyām
sadbástha á rudráṁ rudréshu rudríyam havāmahe || 8 || sá-
rasvatí saráyuh sándhur ūrmibhir mahó mahír ávasā yantu
vákshañiḥ | devír ápo mātáraḥ sūdayitnvò ghrítavat páyo
mádhuman no arcata || 9 || utá mātá bṛihaddivá ṣṛiṇotu nas
tváshtā devébhir jánibhiḥ pitá vácaḥ | ṛibhukshá vájo rá-

64, 1 su-mántu. ūtí abhí. 2 kratu-yánti. 3 nārāsāṁsam
vā. devā-iddham abhí a°. 4 tuvī-rávān. vāvṛidhate suvṛiktī-bhiḥ.
éka-pāt su-hávebhiḥ. 5 vā a°. mitrávárūṇā ā. átūrta-panthāḥ
puru-ráthah. saptá-hotā vīshu-rūpesu. 6 havana-srútaḥ. mitá-
dravaḥ sahasra-sāḥ medhásātāu-iva. sam-ithéshu. 7 p. v. v. r.
V, 41, 6. púram-dhīm. sa-citāḥ sá-cetasah. 8 sasráḥ. sadhá-sthe.
9 ávasā ā. mádhū-mat. 10 bṛihat-divá. ṛibhukshāḥ. ráthahpátīḥ.

thaspátir bhágo ranvāḥ śānsaḥ śaṣamānāsya pātu naḥ
|| 10 || 7 ||

ranvāḥ sám̐dr̥ishṭau pitumāñ iva ksháyo bhadrá rudrá-
nām marútām úpastutih | góbhiḥ shyāma yaśaso jáneshv á
sádā devāsa ilayā sacemahi || 11 || yām me dhíyam māruta
índra dévā ádadāta varuṇa mitra yūyám | tám pīpayata
páyaseva dhenúm kuvíd gíro ádhi ráthe váhātha || 12 || ku-
víd aṅgá práti yáthā cid asyá naḥ sajātyāsa maruto bú-
bodhatha | nábhā yātra prathamám samnāsāmahe tátra jā-
mítvám áditir dadhātu naḥ || 13 || té hí dyāvāprithiví mā-
tārā mahí deví devāñ jánmanā yajñíye itáḥ | ubhé bibhṛita
ubháyam bhárimabhiḥ purú rétāñsi pitṛibhiḥ ca siñcataḥ
|| 14 || ví shá hótrā víśvam aṣnoti váryam bṛihaspátir ará-
matih páñiyasi | grāvā yātra madhushúd ucyáte bṛihád
ávivaśanta matibhir manishinaḥ || 15 || evá kavís tuvírāvāñ
ṛitajñá dravinasayúr drávinasaḥ cakānāḥ | ukthébbhir átra
matibhiḥ ca vípro 'pīpayad gáyo divyāni jánma || 16 || evá
platéh sūnúr — || 17 || 8 ||

65.

Agnír índro váruṇo mitró aryamá vāyúḥ pūshá sá-
rasvatí sajóshasaḥ | ádityá víshṇur marútaḥ svār bṛihát
sómo rudró áditir bráhmaṇas pátiḥ || 1 || indrágní vṛitra-
hátYESHU sátpati mithó hinvāná tanvā sámokasā | antá-
riksham máhy á paprur ójasā sómo ghṛitaṣṛír mahimānam
írāyan || 2 || téshām hí mahná mahatám anarvánām stómāñ
íyarmy ṛitajñá ṛitāvṛidhām | yé apsavám arnavám citrárá-

64, 11 ranvāḥ — ksháyo 144, 7. úpa-stutih. syāma. 12 páyasā
-iva. 13 sa-jātyāsa. sam-nāsāmahe. 14 t. h. dy. 160, 1. mahí
iti deví iti. yajñíye iti. ubhé iti. purú. 15 sū. madhu-sút.
16 evá. tuvi-rāvāñ ṛita-jñāñ. vípraḥ á°. — 65, 1 sa-jóshasaḥ ádityāñ.
2 indrágní iti vṛitra-hátYESHU sátpati iti sátpati. sám-okasā. ghṛita-
-sṛíh. 3 ṛita-jñāñ ṛita-vṛidhām. citrá-rādhasaḥ.

dhasas té no rāsantām mahāye sumitryāḥ || 3 || svārṇaram
antāriksāṇi rocanā dyāvābhūmī prithivīm skambhur ōjasā |
prikshā iva mahāyantaḥ surātāyo devā stavante mānu-
shāya sūrāyaḥ || 4 || mitrāya śiksha vāruṇāya dāśūshe yā
samrājā mānasā nā prayúchataḥ | yāyor dhāma dhārmaṇā
rócate bhīhād yāyor ubhé ródasī nādhāsī vṛitau || 5 || ॥

yā gaúr vartanīm paryéti nishkrítām páyo dúhānā vra-
tanír avārataḥ | sá prabruvāṇā vāruṇāya dāśūshe devébhyo
dāśad dhavishā vivásvate || 6 || divákshaso agnijihvá řitā-
vṛidha řitāsya yónim vimṛisánta āsate | dyām skabhitvy
ápā á cakrur ōjasā yajñām janitvī tanvī ní māmṛijuh || 7 ||
parikshītā pitārā pūrvajāvārī řitāsya yonā kshayataḥ sám-
kasā | dyāvāprithivī vāruṇāya sāvrate ghṛitavat páyo ma-
hishāya pinvataḥ || 8 || parjānyāvātā vṛishabhā purishñen-
dravāyū vāruṇo mitró aryamā | devāñ ādityāñ áditim ha-
vāmahe yé pārthivāso divyāso apsú yé || 9 || tváshtāram
vāyúm řibhavo yā óhate daivyā hótārā ushāsam svastāye |
bhīhaspátim vṛitrakhādām sumedhāsam indriyām sómam
dhanasā u imahe || 10 || ॥

bráhma gām áśvam janáyanta óshadhīr vānaspátin pṛi-
thivīm párvatañ apāḥ | sūryam diví rohāyantaḥ sudánava
āryā vrataḥ viśṛijánto ádhi kshāmi || 11 || bhujoyúm āñhasaḥ
pipṛitho nír aśvinā śyāvam putrām vadhrimatyā ajinvatam |
kamadyúvam vimadāyohathur yuvām vishnāpvām viśvakā-
yāva sṛijathah || 12 || pávīravī tanyatúr ékapād ajó divó
dhartā síndhur āpaḥ samudríyah | viśve devāsah sṛinavan

65, 3 su-mitryāḥ. 4 svāḥ-naram. dyāvābhūmī *iti*. su-rātāyah
devāḥ. 5 sam-rājā. pra-yúchataḥ. ubhé *iti* ródasī *iti* nādhāsī *iti*.
6 pari-éti nih-kritām. vrata-nīḥ. pra-bruvāṇā. havishā. 7 agni-
jihvāḥ řita-vṛidhaḥ. vi-mṛisántaḥ. skabhitvī a°. tanvī. māmṛijuh.
8 pari-kshītā. pūrvajāvārī *iti* purva-jāvarī. sám-okasā dyāvāprithivī
iti. sāvrate *iti* sāvrate. 9 purishñā indravāyū *iti*. 10 yé.
hótārau. vṛitra-khādām su-medhāsam. dhana-sāḥ. 11 su-dānavah.
vi-sṛijāntah. 12 kama-dyúvam vi-madāya u°. viśvakāya āva.
13 éka-pāt.

vácānsi me sárasvatī sahá dhībhīḥ púramdhyā || 13 || víśve
devāḥ sahá dhībhīḥ púramdhyā mánor yájatrā amṛitā ṛi-
tajñāḥ | rātisháco abhishácaḥ svarvídaḥ svār giro bráhma
sūktám jusherata || 14 || deván vásishtho amṛitān vavande
yé víśvā bhúvanābhī pratasthúḥ | té no rāsantām urugāyám
adyá yūyám pāta svastíbhīḥ sádā naḥ || 15 || 11 ||

66.

Deván huve bṛihácchravasah svastáye jyotishkríto adh-
varásya prácetasah | yé vāyṛidhúḥ pratarám viśvávedasa ín-
drajyeshtháso amṛitā ṛitāvṛidhaḥ || 1 || índraprasūtā várūṇa-
prasishṭā yé sūryasya jyótisho bhāgám ānaśúḥ | marúdgane
vṛijáne mánma dhīmahi mághone yajñám janayanta sūrú-
yah || 2 || índro vásubhiḥ pári pātu no gāyam ādityaír no
áditih śárma yachatu | rudró rudrébhir devó mṛīlayāti nas
tváshtā no gnábhiḥ suvitāya jinvatu || 3 || áditir dyāvāpri-
thiví ṛitám mahád índrāvishṇū marútaḥ svār bṛihát | deván
ādityāḥ ávase havāmahe vásūn rudrán savitāram sudānsa-
sam || 4 || sárasvān dhībhír várūṇo dhṛitāvrataḥ pūshá
vishṇur mahimá vāyúr aśvínā | brahmakríto amṛitā viśvá-
vedasah śárma no yañsan trivárūtham áñhasah || 5 || 12 ||

vṛishā yajñó vṛishañah santu yajñíyā vṛishāno devá vṛi-
shaṇo havishkrítah | vṛishanā dyāvāpriṭhiví ṛitāvāri vṛishā
parjáno vṛishāno vṛishastúbhaḥ || 6 || agníśnómā vṛishañā
vājasātaye puruprasastā vṛishanā úpa bruve | yāv ījiré vṛi-
shaṇo devayajyāyā tá naḥ śárma trivárūtham ví yañsataḥ

65, 13 púram-dhyā (14). 14 m. y. a. ṛi. VII, 35, 15. rāti
-sācaḥ abhi-sācaḥ svah-vidah. su-uktám. 15 bhúvanā a° pra-
-tasthúḥ. té no etc. VII, 35, 15. — 66, 1 bṛihát-gravasah. jyotih
-krítah. prá-cetasah. vavṛidhúḥ. viśvá-vedasah (5) índra-jyeshthásah.
ṛita-vṛidhaḥ. 2 índra-prasūtāḥ várūṇa-prasishṭāḥ. marút-gane.
4 dyāvāpriṭhiví iti (6. 9). índrāvishṇū iti. su-dānsasam. 5 dhṛitā
-vrataḥ. brahma-kṛtaḥ amṛitah. tri-várūtham (7). 6 yajñíyāḥ.
devāḥ. haviḥ-kṛtaḥ. ṛitāvāri iyy ṛitā-varī. vṛisha-stúbhaḥ. 7 vāja
-sātaye puru-prasastā vṛishanau. deva-yajyāyā.

॥ 7 ॥ dhṛitāvratāḥ kṣhatrīyā yajñanishkrīto bṛihaddivā adhva-
rāṇām abhiṣṛīyaḥ | agnīhotāra ṛitasāpo adruho 'pó asrijann
ānu vṛitratūrye ॥ 8 ॥ dyāvāpṛithivī janayann abhī vṛatāpa
óshadhīr vanīnāni yajñīyā | antáriksham svār á paprur ūtāye
vāṣam devāsas tanvī ní māmṛijuh ॥ 9 ॥ dhartāro divā ṛibhā-
vaḥ suhástā vātāparjanya mahishásya tanyatóḥ | ápa ósha-
dhīḥ prá tirantu no gíro bhágo rātír vājino yantu me há-
vam ॥ 10 ॥ 13 ॥

samudráḥ síndhū rájo antáriksham ajá ékapāt tanayitnúr
arṇavāḥ | áhir budhnyāḥ ṣṛiṇavad vácānsi me víṣve devāsa
utá sūráyo máma ॥ 11 ॥ syāma vo mánavo devávitaye
prāñcam no yajñám prá ṇayata sādhuṃyá | ádityā rúdra
vāsavaḥ súdānava imā bráhma ṣasyámānāni jinvata ॥ 12 ॥
daivya hótārā prathamā puróhita ṛitásya pánthām ánv emi
sādhuṃyá | kshétrasya pátim prátivesam ímahe víṣvān devāñ
amṛítāñ áprayuchataḥ ॥ 13 ॥ vāsishṭhāsah pitṛivád vācam
akrata devāñ ílānā ṛishivát svastāye | prítā iva jñátāyaḥ
kāmam étyāsmé devāsó 'va dhūnutá vāsu ॥ 14 ॥ devān vá-
sishtḥo amṛítān vavande — ॥ 15 ॥ 14 ॥

67.

Imām dhīyaṃ saptāśīrshñim pitā na ṛitāprajātām bṛi-
hatīm avindat | turīyaṃ svij janayad viṣvājanyo 'yásya
ukthám índrāya śānsan ॥ 1 ॥ ṛitām śānsanta ṛijú dídhyanā
divás putráso ásurasya vírāḥ | vípram padám āngiraso dá-
dhānā yajñásya dhāma prathamám mananta ॥ 2 ॥ haṇsaír
iva sákhibhir vávadadbhir aṣmanmáyaṇi náhanā vyásyān |

66, 8 dhṛitā-vratāḥ kṣhatrīyāḥ yajñanishkrītaḥ bṛihat-divāḥ. abhi-
-ṣṛīyaḥ agnī-hotārāḥ ṛita-sāpāḥ. vṛitra-tūrye. 9 vratā áⁿ. tanvī.
māmṛijuh. 10 su-hástāḥ. 11 síndhuḥ. éka-pat. 12 devā-
-vitaye. ṇayata. ádityāḥ rúdraḥ. sú-dānavāḥ. 13 d. h. p. III, 4, 7.
purāḥ-hitā. prátī-vesam. ápra-yuchataḥ. 14 ā-itya asmé *iti*
devāsah áva dhunuta. — 67, 1 saptā-śīrshñim. ṛitā-prajātām. svit.
viṣvā-janyaḥ. 2 dídhyanāḥ. d. p. á. v. III, 53, 7. dádhānāḥ.
3 vi-ásyān.

brīhaspátir abhikánikradad gá utá prástaud úc ca vidvāñ
 agāyat || 3 || avó dvábhyām pará ékayā gá gúhā tishthantīr
 áñritasya sétau | brīhaspátis tāmasi jyótir ichāñn úd usrá
 ákar ví hí tísra ávah || 4 || vibhídya púram śayáthem ápā-
 cīm nis trīñi sākām udadhér akṛintat | brīhaspátir ushásam
 sūryam gām arkām viveda stanáyann iva dyaúh || 5 || índro
 valám rakshitāram dúghānām karéneva ví cakartā ráveṇa |
 svédāñjibhir āśīram ichámānó 'rodayat pañim á gá amush-
 nāt || 6 || 15 ||

sá im satyébbhiḥ sákhibhiḥ śucádbhīr gódhāyasam ví
 dhanasair adardah | bráhmaṇas pátir vṛishabhir varáhair
 gharmaśvedebhir dráviṇam vy ānat || 7 || té satyéna mánasā
 gópatim gá iyānása ishaṇayanta dhibhiḥ | brīhaspátir mi-
 thāvadyapebhir úd usrīyā asṛijata svayúgbhiḥ || 8 || tám
 vardháyanto matibhiḥ śivábhiḥ sinhām iva nānadatam sa-
 dhásthe | brīhaspátim vṛishanam śūrasātau bhāre-bhare ānu
 madema jishnūm || 9 || yadá vājam āsanad viśvárūpam á
 dyām árukshad úttarāñi sádma | brīhaspátim vṛishanam
 vardháyanto nānā sánto bíbhtrato jyótir āsā || 10 || satyām
 āśisham kṛiṇutā vayodhai kīrim cid dhy ávatha svébbhir
 évaiḥ | paścā mṛidho ápa bhavantu viśvās tát rodasi śṛi-
 nutam viśvaminvé || 11 || índro mahná maható arṇavásya ví
 mūrdhānam abhinad arbudásya | áhann áhim áriṇāt saptá
 síndhūn devair dyāvāprithivī právatam nah || 12 || 16 ||

68.

Udaprúto ná váyo rākshamānā vāvadato abhriyasyeva

67, 3 abhi-kánikradat. prá a° út. 4 gāh. á akah. āvar ity
 ávah. 5 vi-bhídya. śayátha im. uda-dhéh. 6 karéṇa-iva.
 cakarta. svédāñji-bhiḥ āśīram ichámānah á°. 7 gó-dhāyasam.
 dhana-sair adardar ity adardah. gharmaśvedebhiḥ. ví a°. 8 gó-
 patim. mithál-avadyapebhiḥ. svayúk-bhiḥ. 9 sadhá-sthe. śūra-
 satau. 10 viśvá-rupam. 11 āśisham kṛiṇuta vayah-dhai. hí.
 rodasi iti. viśvaminvé iti viśvam-invé. 12 áhann — síndhum IV,
 28, 1. devair etc. 31, 8. — 68, 1 uda-prútaḥ. rākshamāñah. abhriyasya-iva.

ghóshah | giribhrájo nórmaýo mádato brīhaspátim abhy
 arká anāvan || 1 || sám góbhir āṅgirasó náksamāno bhága
 ivéd aryamāṇam nināya | jáne mitró ná dāmpati anakti
 brīhaspate vājáyaśūnir ivājaú || 2 || sādhvaryá atithínir ishi-
 rá spārhláh suvárṇā anavadyárūpāḥ | brīhaspátih párvate-
 bhyo vitúryā nír gā ūpe yávam iva sthivibhyah || 3 || āpru-
 shāyán mádhuna řitásya yónim avakshipánn arká ulkām
 iva dyóh | brīhaspátir uddháram āśmano gā bhúmyā udnéva
 ví tvácam bibheda || 4 || ápa jyótishā támo antárikshād
 udnáh śípālam iva vāta ājat | brīhaspátir anumřisyā valá-
 syābhrām iva vāta á cakra á gāḥ || 5 || yadá valásya píyato
 jásum bhéd brīhaspátir agnitápobhir arkañ | dadbhír ná
 jihvá párivishṭam ádad āvir nidhínir akřinod usřiyāṇam
 || 6 || 17 ||

brīhaspátir ámata hí tyád āsām náma svarínām sádane
 gūhā yát | āndéva bhittvá śakunásya gárbham úd usřiyāḥ
 párvatasya tmánājat || 7 || áśnāpinaddham mádhu páry apaş-
 yan mátsyam ná díná udáni kshiyántam | nísh táj jabhāra
 camasām ná vřikshád brīhaspátir viravéṇā vikřitya || 8 || só-
 shām avindat sá svāḥ só agním só arkéna ví babādhe tá-
 mānsi | brīhaspátir góvpusho valásya nír majjánam ná
 párvato jabhāra || 9 || himéva parṇā mushitá vānāni brīhas-
 pátinākřipayad való gāḥ | anānu-křityám apunáš cakāra yát
 sūryāmāsā mithá uccárataḥ || 10 || abhí řyāvām ná křīśane-
 bhir áşvam náksatrebbih pitáro dyám apiñşan | rátryām
 támo ádadhur jyótir áhan brīhaspátir bhinád ádrim vidád

68, 1 giri-bhrájah ná u°. abhí a°. 2 bhágah-iva ít. dāmpati
 iti dām-pati. vājáya āśūn-iva a°. 3 sādhu-aryāḥ. ishirāḥ. su-
 várṇāḥ anavadyá-rūpāḥ. vi-túrya. 4 ā-prushāyán mádhunā. ava-
 kshipán. uddháran. gāḥ. udnā-iva. 5 anu-mřisyā valásya a°.
 cakre. 6 agnitápah-bhiḥ. pári-vishṭam. ni-dhín. 7 āndā-iva.
 tmánā a°. 8 áśnā āpi-naddham. apaşyat. díné. nísh tát. ví-
 ravéna vi-křitya. 9 sáh u°. svār iti svāḥ. gó-vapushah. 10 himā
 -iva. brīhaspátina a°. ananu-křityám apunár iti. ut-cārāthah.

gāḥ || 11 || idām akarma nāmo abhriyāya yāḥ pūrvīr ānv
 ānōnavīti | bṛihaspātiḥ sá hí góbhiḥ só āṣvaiḥ sá vīrēbhiḥ
 sá nṛībhir no váyo dhāt || 12 || 18 ||

Pañcama 'nuvākaḥ.

69.

Bhadrā agnér vadhryaṣvāsya samdrīso vāmī prāṇitīḥ
 surāṇā úpetayaḥ | yád īm sumitrā víṣo ágra indháte ghṛi-
 ténāhuto jarate dávidyutat || 1 || ghṛitām agnér vadhryaṣvā-
 sya vārdhanam ghṛitām ánnam ghṛitām v asya médanam |
 ghṛiténāhuta urviyā ví paprathe sūrya iva rocate sarpír-
 āsutīḥ || 2 || yát te mánur yád ānīkam sumitrāḥ samidhé agne
 tát idām návīyah | sá revác choca sá gíro jushasva sá vā-
 jam darshi sá ihá śrávo dhāḥ || 3 || yām tvā pūrvam ílitó
 vadhryaṣvāḥ samidhé agne sá idām jushasva | sá na stipā
 utá bhavā tanūpā dātrām rakshasva yád idām te asmé || 4 ||
 bhāvā dyumnī vādhryaṣvotá gopā má tvā tārīd abhīmātir
 jánānām | śūra iva dhṛishnūṣ cyávanah sumitrāḥ prá nú
 vocam vādhryaṣvasya náma || 5 || sām ajryā parvatyā vá-
 sūni dāsā vṛitrāṇy áryā jigetha | śūra iva dhṛishnūṣ cyá-
 vano jánānām tvám agne pṛitanāyūñir abhí shyāḥ || 6 || 19 ||

dīrghátantur bṛiháduksāyām agnīḥ sahásrastariḥ śatá-
 nītha rībhvā | dyumán dyumátsu nṛībhir mṛijyāmānah su-
 mitréshu dīdayo devayátsu || 7 || tvé dhenūḥ sudúghā jāta-
 vedo 'saścáteva samanā sabardhúk | tvám nṛībhir dákshi-
 ṇāvadbhir agne sumitrébhir idhyase devayádbhiḥ || 8 || de-
 vās cit te amṛitā jātavedo mahimānam vādhryaṣva prá vo-

68, 12 ā-nōnavīti. — 69, 1 vadhri-asvāsya (2. 11. 12) sam-drīsaḥ.
 prā-nitīḥ su-rāṇāḥ úpa-itayah. su-mitrāḥ ágre. ghṛitēna ā-hutaḥ (2).
 2 sarpīḥ-āsutīḥ. 3 su-mitrāḥ sam-idhé. revát s°. 4 vadhri-asvāḥ
 (10) sam-idhé. naḥ sti-pāḥ. bhava tanu-pāḥ. asmé iti. 5 bhāva.
 vādhri-asva utá gopāḥ. abhī-mātiḥ. su-mitrāḥ. 6 s. i. dh. c. 4. syāḥ.
 7 dīrghā-tantuh bṛihāt-ukshā a°. sahásra-stariḥ śatá-nīthaḥ. su-
 mitréshu. 8 tvé iti. su-dúghā jāta-vedaḥ (9) āsaścātā-iva. sabah-
 -dhúk. su-mitrébhiḥ. 9 amṛitāḥ.

can | yāt sampṛīcham mánushīr víṣa áyan tvám nṛíbhīr
 ajayas tvāvṛidhebbhiḥ || 9 || pitéva putráṃ abibhar upásthe
 tvám agne vadhryaṣvāḥ saparyán | jushāṇó asya samídham
 yavishthotá pūrvān avanor vrádhataṣ cit || 10 || śaṣvad agnir
 vadhryaṣvāsya śátrūn nṛíbhīr jigāya sūtásomavadbhiḥ | sá-
 manam cid adahaṣ citrabhānó 'va vrádhantam abhinad vṛi-
 dháṣ cit || 11 || ayám agnir vadhryaṣvāsya vṛitrahá sanakát
 préddho námasopavākyāḥ | sá no ájāmiṇ utá vā víjāmiṇ
 abhí tishṭha śárdhato vādhryaṣva || 12 || 20 ||

70.

Imám me agne samídham jushasvelás padé práti haryā
 ghṛitácim | várshman pṛithivyāḥ sudinatvé áhnām ūrdhvó
 bhava sukrato devayajyá || 1 || á devānām agrayāvehá yātu
 nārāśāṇso viśvārūpebbhir áṣvaiḥ | ṛitásya patlá námasā mi-
 yédho devébhyo devátamaḥ sushūdat. || 2 || ṣaṣvattamám
 ilate dūtyāya havíshmanto manushyāso agním | váhishṭhāir
 áṣvaiḥ suvṛitá ráthená deván vakshi ní shadehá hótā || 3 ||
 ví prathatām devájushtam tirascá dīrghám drāghmá sura-
 bhí bhūtv asmé | áheḷatā mánasā deva barhir índrajye-
 shṭhān uṣató yakshi deván || 4 || divó vā sánu sprīśatā vá-
 rīyaḥ pṛithivyá vā mátrayā ví śrayadhvam | uṣatír dvāro
 mahiná mahádbhir devám rátham rathayúr dhārayadhvam
 || 5 || 21 ||

deví divó duhitārā suśilpé ushāsānāktā sadatām ní yó-
 nau | á vām devāsa uṣatí uṣánta uraú sidantu subhage
 upásthe || 6 || ūrdhvó grāvā bṛihád agniḥ sámiddhaḥ priyá

69, 9 sam-prīcham. tvā-vṛidhebbhiḥ. 10 pitā-iva. upā-sṭhe.
 sam-idham yavishṭha utá. 11 citrabhāno *iti* citra-bhāno áva.
 12 vṛitra-hā. prá-iddhaḥ námasā upa-vākyāḥ. ví-jāmin. — 70, 1 i.
 m. a. s. II, 6, 1. jushasva i^o. harya. sukrato *iti* su-krato deva-
 -yajyā. 2 agra-yāvā ihā. viśvā-rupebbhiḥ. susūdat. 3 su-vṛitá
 ráthena á. sada ihā. 4 devá-jushtam. asmé *iti*. índra-jyeshṭhān.
 5 sprīśatā. 6 deví *iti*. suśilpé *iti* su-silpé ushāsānāktā. uṣatí *iti*.
 subhage *iti* su-bhage upā-sṭhe (7). 7 sám-iddhaḥ.

dhāmāny āditer upāsthe | purōhitāv ṛitvijā yajñe asmīn vi-
dūṣṭarā draviṇam ā yajethām || 7 || tísro devīr barhīr idām
vārīya ā sidata cakṛimā vaḥ syonām | manushvād yajñām
súdhītā havīnshīlā devī ghṛitāpadī jushanta || 8 || déva
tvashtar yád dha cārutvām ānaḍ yád āngirasām ábhavaḥ
sacābhūḥ | sá devānām pátha úpa prá vidvān uṣán yakshi
dravinodaḥ surátnaḥ || 9 || vānaspate raṣanáyā niyúyā devā-
nām pátha úpa vakshi vidvān | svádāti devāḥ kṛiṇávad
dhavīnshy ávatām dyāvāprithiví hávam me || 10 || āgne vaha
váruṇam ishtáye na índram divó marúto antárikshāt | sí-
dantu barhīr viṣva ā yájatrāḥ svāhā devā amṛitā mādā-
yantām || 11 || 22 ||

71.

Bṛihaspate prathamām vācō ágram yát prairata nāma-
dhéyam dádhanāḥ | yád eshām śrēshṭham yád ariprám ásit
preṇā tát eshām níhitam gúhāvīḥ || 1 || sáktum iva-títaiṇā
punānto yátra dhīrā mánasā vācam ákrata | átrā sákhāyaḥ
sakhýāni jānate bhadrāishām lakshmír níhitādhi vāci || 2 ||
yajñéna vācāḥ padavíyam āyan tám ānv avindann ṛishishu
právishtām | tám ābhṛityā vy ádadhuḥ purutrā tám saptá
rebhá abhí sám navante || 3 || utá tvaḥ páṣyan ná dadarṣa
vācam utá tvaḥ śṛiṇvān ná śṛiṇoty enām | utó tvasmai
tanvam ví sasre jāyéva pátya uṣatí suvāsāḥ || 4 || utá tvam
sakhýe sthirápītam āhur naínam hinvanty ápi vājīneshu |
ádhenvā carati māyáyaishá vācam ṣuṣruvān aphalām apush-
pām || 5 || 23 ||

yás tityāja sacivídām sákhāyam ná tásya vācy ápi

70, 7 purāḥ-hitau. 8 cakṛimā. sú-dhītā havīnshi ilā. ghṛitā
-padī. 9 ha. sacā-bhūḥ. draviṇaḥ-daḥ su-rátnaḥ. 10 ni-yúya.
havīnshi. dyāvāprithiví ití. 11 ā a°. viṣve. svāhā etc. III, 4, 11.
— 71, 1 prá ai° nāma-dhéyam. ní-hitam gúhā a°. 2 dhīrāḥ. átra.
bhadrā e°. ní-hitā a°. 3 pada-víyam. prá-vishtām. a-bhṛitya ví
a°. 4 utó ití. jāyéva etc. 124, 7. 5 sthirá-pītam. ná e°.
māyáyā e°. 6 saci-vidam. vāci.

bhāgo asti | yād im śṛiṇōty ālakam śṛiṇoti nahī pravēda
 sukṛitāsya pānthām || 6 || akshaṇvāntaḥ kārnavantaḥ sākḥāyo
 manojavēshv āsamā babhūvuḥ | ādaghnāsa upakakshāsa u
 tve hradā iva snātvā u tve dadṛiṣre || 7 || hṛidā tashtēshu
 mánaso javēshu yād brāhmaṇāḥ samyājante sākḥāyaḥ |
 átrāha tvam ví jahur vedyābhir óhabrahmāṇo ví caranty u
 tve || 8 || imé yé nārvān ná parāṣ cāranti ná brāhmaṇāso
 ná sutékarāsaḥ | tá eté vācam abhipádyā pāpāyā sirís tán-
 traṃ tanvate áprajajñayaḥ || 9 || sārve nandanti yaśásāga-
 tena sabhāsāhēna sākhyā sākḥāyaḥ | kilbishasprīt pitushānir
 hy ēshām áram hitó bhāvati vājīnāya || 10 || řicām tvaḥ pó-
 sham āste pupushvān gāyatrām tvo gāyati śákvarishu |
 brahmá tvo vādati jātavidyām yaññāsya mátrām ví mimīta
 u tvaḥ || 11 || ²⁴ ||

Dvitiyo 'dhyāyaḥ.

72.

Devānām nú vayām jānā prá vocāma vipanyāyā | ukthé-
 shu śasyāmāneshu yāḥ páśyād úttare yugé || 1 || brāhmaṇas
 pátir etā sám karmāra ivādhmat | devānām pūrvyé yugé
 'sataḥ sād ajāyata || 2 || devānām yugé prathamé 'sataḥ sād
 ajāyata | tād āśā ánv ajāyanta tād úttānāpadas pári || 3 ||
 bhūr jajña úttānāpado bhuvá āśā ajāyanta | áditer dáksho
 ajāyata dákshād v áditih pári || 4 || áditir hy ájanishṭa dá-
 ksha yá duhitā táva | tám devá ánv ajāyanta bhadrá amṛi-
 tabandhavaḥ || 5 || ¹ ||

yād devā adāḥ salilé súsamrabdhā átishṭhata | átrā vo

71, 6 pra-vēda su-kṛitāsya. 7 manah-javēshu āsamāh. āda-
 ghnāsaḥ upa-kakshāsa. 8 sam-yājante. átra áha. óha-brāhmaṇāḥ.
 9 ná arvāk. suté-karasaḥ té. abhi-pádyā. ápra-jajñayaḥ. 10 ya-
 śásū ā-gatena sabhā-sahēna. kilbisha-sprīt pitu-sānih hí e°. 11 jāta
 -vidyām. mimīte. — 72, 2 karmārah-iva a°. āsataḥ. 3 á. s. a. 2.
 úttānā-padaḥ (4). 4 jajñe. 5 hí. amṛita-bandhavaḥ. 6 sú-
 -samrabdhāḥ. átra.

nrītyatām iva tivró reṇúr ápāyata || 6 || yád devā yátayo
yáthā bhúvanāny ápinvata | átrā samudrá á gūlham á sūr-
yam ajabharta || 7 || ashtaú putráso áditer yé jātās tanvās
pári . devāi úpa prait saptábhīḥ párá mārtaṇḍám āsyat
|| 8 || saptábhīḥ putráir áditir úpa prait pūrvyān yugám |
prajāyai mṛityáve tvat púnar mārtaṇḍám ábharat || 9 || 2 ||

73.

Jánishṭhā ugrāḥ sábase turāya mandrá ójishṭho babulá-
bbhimānaḥ | ávardhan indram marítaḥ cid átra mātá yád
vīram dadhānad dbánishṭhā || 1 || druho nishattā priṣanī cid
évaiḥ purú śānsena vāvridhush tá indram | abhivṛiteva
tá mahāpadéna dhvāntāt prapitvād úd aranta gárbhāḥ || 2 ||
ṛishvá te pādā prá yáj jīgāsy ávardhan vājā utá yé cid
átra | tvám indra sālāvṛikān sahásram āsán dadhishe aśvinā
vavṛityāḥ || 3 || samaná túmṛir úpa yāsi yajñám á násatyā
sakhýāya vakshi | vasávyām indra dhārayaḥ sahásrāśvinā
ṣūra dadatur maghāni || 4 || mándamāna ṛitád ádhi prajāyai
sákhibhir indra ishírebhir ártam | ábhír hí māyá úpa dās-
yum ágān mīhaḥ prá tamrá avapat támānsi || 5 || 3 ||

sānāmānā cid dhvasayo ny āsmā ávāhan indra ushāso
yáthānaḥ | ṛishvaír agachaḥ sákhibhir níkamaiḥ sákám pra-
tisṭhā hṛidyā jaghantha || 6 || tvám jaghantha námucim ma-
khasyúm dāsam kṛinvānā ṛishaye ví-māyam | tvám cakartha
mánave syonán pathó devatrāñjaseva yānān || 7 || tvám etāni
papishe ví námēṣāna indra dadhishe gábhastau | ánu tvā
devāḥ śávasā madanty upáribudhnān vanínaḥ cakartha || 8 ||

72, 6 ápa a°. 7 devāḥ. átra samudré. 8 prá ait. 9 prá
ait. pra-jāyai. á a°. — 73, 1 bahulá-abhimānaḥ. 2 ní-sattā. purú.
vavridhush té. abhivṛitā-iva. mahā-padéna. pra-pitvāt. 3 yát.
sālāvṛikān. aśvinā á. 4 sahásrā a°. 5 pra-jāyai. á ábhīḥ. á
agāt. 6 sá-nāmānā. ní asmai áva a°. yáthā á°. ní-kamaiḥ. prati-
-sthā. 7 ví-māyam. deva-trā āñjasā-iva. 8 nāma í°. upári-
-budhnān.

cakrām yád asyāpsv á nishattam utó tát asmai mādhy íc
cachadyāt | prithivyām átishitam yád údhaḥ páyo góshv
ádadhā óshadhishu || 9 || áṣvād iyāyēti yád vādanty ójaso
jātām utá manya enam | manyór iyāya harmyéshu tasthau
yátaḥ prajāññā índro asya veda || 10 || váyaḥ suparnā úpa
sedur índram priyámedhā řishayo nádhamānāḥ | ápa dhvān-
tām ūrūhi pūrdhí cākshur mumugdhy ásmān nidháyeva
baddhān || 11 || 4 ||

74.

Vásūnām vā carkṛisha íyakshan dhiyá vā yajñāir vā
ródasyoh | árvanto vā yé rayimāntaḥ sātaú vanúm vā yé
suśrūṇam suśrúto dhúḥ || 1 || háva eshām ásuro nakshata
dyām śravasyatá manasā niṇsata kshām | cākshāṇā yátra
suvitāya devá dyaúr ná vārebhiḥ kṛiṇávanta svaíḥ || 2 ||
iyām eshām amṛitānām gñiḥ sarvátātā yé kṛipánanta rátnam |
dhíyam ca yajñām ca sádhantas té no dhāntu vasavyām
ásāmi || 3 || á tát ta indráyavaḥ panantābhi yá ūrvām gó-
mantam titṛitsān | sakṛitsvām yé puruputrām mahím sa-
hásradhārām bṛihatīm dúdukshan || 4 || śáciḥva índram ávase
kṛiṇudhvam ánānatam damáyantam pṛitanyūn | řibhukshā-
ṇam maghávānam suvṛiktīm bhártā yó vájraṇ náryam pu-
rukshúḥ || 5 || yád vāvāna purutāmam purāshāḥ á vṛitrahén-
dro námāny aprāḥ | áceti prāsáhas pátis túvishmān yád im
uśmāsi kártave kárat tát || 6 || 5 ||

75.

Prá sú va āpo mahimānam uttamām kārúr vocāti sá-

73, 9 asya ap-sú. ní-sattam utó *iti*. ít. áti-sitam. 10 iyāya
íti. manye. pra-jajñé. 11 su-parṇāḥ. priyá-medhāḥ. mumugdhí
a° nidháya-iva. — 74, 1 carkṛishe. su-śrūṇam su-śrútaḥ dhúr *iti* dhúḥ.
2 cākshāṇāḥ. devāḥ. 4 te indra ā° pananta a° yé. sakṛit-svām.
puru-putrām. sahásra-dhārām. dúdukshan. 5 su-vṛiktīm. puru-
-kshúḥ. 6 vāvāna. purāshāt. vṛitra-hū í°. pra-sáhaḥ.

dane vivásvataḥ | prá saptá-sapta tredhá hí cakramúḥ prá
 srítvarīṇām áti síndhur ójasā || 1 || prá te 'radad váruṇo yá-
 tave patháḥ síndho yád vājāñ abhy ádravas tvám | bhūmyā
 ádhi pravátā yāsi sánunā yád eshām ágram jāgatām iraj-
 yāsi || 2 || divi svanó yatate bhūmyopáry anantām śúshmam
 úd iyarti bhānúnā | abhrád iva prá stanayanti vṛishṭáyāḥ
 síndhur yád éti vṛishabhó ná róruvat || 3 || abhí tvā síndho
 śiṣum ín ná mātáro vāṣṛá arshanti páyaseva dhenávaḥ |
 rájeva yúdhvā nayasi tvám ít sícau yád āsām ágram pra-
 vátām ínakshasi || 4 || imám me gaṅge yamune sarasvati śú-
 tudri stóman sacatā párushṇy á | asiknyā marudvṛidhe vi-
 tástayárjikiye śṛiṇuhy á sushómayā || 5 || 6 ||

trīṣṭāmāyā prathamām yátave sa-jūḥ sasártvā rasáyā
 svetyā tyā | tvám síndho kúbhayā gomatīm krúmūn me-
 hatnvā sarátham yábbir íyase || 6 || ríjity éni rúṣatī mahitvá
 pári jrāyāñsi bharate rájāñsi | ádabdhā síndhur apāsām
 apástamāśvā ná citrá vāpushīva darṣatā || 7 || svāśvā sín-
 dhuḥ suráthā suvāsā hiraṇyáyī súkritā vājínīvatī | úrṇavatī
 yuvatīḥ silāmāvaty utádhi vaste subhágā madhuvṛidham
 || 8 || sukhám rátham yuyuje síndhur aśvīnam téna vájam
 sanishad asmín ājaú | mahán hy āsya mahimā panasyáté
 'dabdhasya sváyaśaso virapśīnaḥ || 9 || 7 ||

76.

Á va riñjasa ūrjām vyūṣṭīshv índram marúto ródasi
 anaktana | ubhé yáthā no áhanī sacābhúvā sádaḥ-sado va-
 rivasyáta udbhídā || 1 || tád u śréshtḥam sávanam sunota-

75, 2 síndho *iti*. abhi. 3 bhūmyā u°. 4 síndho *iti* (6).
 it. páyasā-iva. rájā-iva. 5 sacata. marut-vṛidhe vitástayā á° śṛi-
 nuhi. su-sómayā. 6 trīṣṭā-amayā. sa-jūḥ su-sártvā. sa-rátham.
 7 ríjiti. apāḥ-tamā á°. vāpushi-iva. 8 su-āśvā. su-ráthā su-vāsāḥ.
 sú-kritā. silāmā-vatī utá á°. su-bhágā madhu-vṛidham. 9 su-khám.
 hí a°. panasyáte á° svá-yaśasāḥ vi-rapśīnaḥ. — 76, 1 riñjase. ví-
 ūṣṭīshu. ródasi *iti*. ubhé *iti*. áhanī *iti* sacā-bhúvā. ut-bhídā.
 2 sunotana á°.

nátyo ná hástayato ádriḥ sotári | vidád dhy àryó abhíbhūti
 paúnsyam mahó rāyé cit tarute yád árvataḥ || 2 || tád íd
 dhy áśya sávanam vivér apó yáthā purá mánave gātúm
 áṣret | góarṇasi tvāshtré áṣvanirṇiji prém adhivaréshv adhya-
 ráñ aṣiṣrayuḥ || 3 || ápa hata raksháso bhaṅgurávata
 skabhāyáta nírṛitim sédhatāmatim | á no rayim sárvavīram
 sunotana devāyām bharata ślókam adrayaḥ || 4 || diváṣ cid
 á vó 'navattarebhyo vibhvánā cid áṣvāpastarebhyah | vā-
 yóṣ cid á sómablastarebhyo 'gnéṣ cid area pitukṛittare-
 bhyah || 5 || s ||

blurántu no yaśasaḥ sótv ándhaso grāvāno vācá divitā
 divítmatā | náro yátra duhaté kámyam mádhv āghoshá-
 yanto abhíto mithastúraḥ || 6 || sunvánti sómam rathiráso
 ádrayo nír asya rásam gavísho duhanti té | duhánty údhar
 upasécānaya kām náro havyá ná marjayanta āsābhiḥ || 7 ||
 eté naraḥ svāpaso abhūtana yá índrāya sunuthā sómam
 adrayaḥ | vāmān-vāman vo divyāya dhānne vāsu-vasu vaḥ
 pāthivaya sunvaté || 8 || s ||

77.

Abhraphrúsho ná vācá prushā vāsu havíśmanto ná yajñā
 vijānūshaḥ | sumárutam ná brahmānam arháse gaṇām
 astoshy eshām ná śobháse || 1 || śriyé máryāso añjñir akri-
 nyata sumárutam ná pūrvir áti kshápal | divás putrása étā
 ná yetira ādityásas té akrá ná vāvridhuḥ || 2 || prá yé di-
 váḥ pṛithivýá ná barhāṇā mānā ririeré abhrán ná sūryaḥ |

76, 2 hásta-yataḥ. hí a° abhí-bhuti. 3 hí a°. gó-arnasi.
 áśva-nirṇiji prá m. 4 bhaṅgurá-vataḥ. nīḥ-ritim sédhata á°.
 sárvavīram. deva-avyām. 5 vaḥ á° vi-bhvánā. áṣvāpah-tarebhyah.
 sómablasta-tarebhyah. pitukṛít-tarebhyah. 6 ā-ghosháyantaḥ.
 mithastúraḥ. 7 go-íshah. údhar upa-sécānaya. marjayanto.
 8 su-āpasah. yé. 77, 1 abhra-prúshah. prusha. yajñāḥ vi-jānūshaḥ
 su-marutam (2). 2 étah. yetire. akrāḥ vāvridhuḥ. 3 pṛithí-
 vyah. abhrat

pājasvanto ná vīráḥ panasyávo riśádaso ná máryā abhídya-
 vaḥ || 3 || yushmákam budhné apāṃ ná yāmani vithuryáti
 ná mahí śratharyáti | viśvápsur yajñó arvāg ayāṃ sú vaḥ
 práyasvanto ná satráca á gata || 4 || yūyāṃ dhūrshú pra-
 yújo ná raśmíbhīr jyótishmanto ná bhāsá vyūshṭishu | sye-
 nāso ná sváyaśaso riśádasah pravāso ná prāsītāsah pari-
 prúshah || 5 || 10 ||

prá yád váhadhve marutaḥ parākád yūyāṃ mahāḥ saṃ-
 váraṇasya vásvaḥ | vidānāso vasavo rádhyaśyārāc cid dvé-
 shaḥ sanutár yuyota || 6 || yá udṛici yajñé adhvareshṭhā
 marúdbhyo ná mánusho dádaśat | revát sá váyo dadhate
 suvīraṃ sá devānāṃ ápi gopithé astu || 7 || té hí yajñéshu
 yajñíyāsa ūmā ādityéna námnā śámbhaviṣṭhāḥ | té no
 'vantu rathatúr manīśhām mahāś ca yānann adhvare ca-
 kánāḥ || 8 || 11 ||

78.

Víprāso ná mánmabhiḥ svādhyò devāvyò ná yajñāḥ
 svāpnasah | rájāno ná citráḥ susaṃdrīṣah kshitinām ná
 máryā arepāsah || 1 || agnir ná yé bhrájasā rukmávakshaso
 vātāso ná svayújah sadyáūtayah | prajñātáro ná jyéshṭhāḥ
 sunítayah suśármāṇo ná sómā ritām yaté || 2 || vātāso ná
 yé dhúnayo jigatnávo 'gnínām ná jilhvá virokīṇah | vár-
 maṇvanto ná yodbhāḥ śimīvantah pitṛīṇām ná śānsāḥ surā-
 táyah || 3 || ráthānām ná yé 'ráḥ sánābhayo jigivāṇso ná
 śūrā abhídyavaḥ | vareyávo ná máryā ghṛitaprúsho 'bhi-
 svartáro arkām ná susṭúbhah || 4 || áśvāso ná yé jyéshṭhāsa

77, 3 abhi-dyavaḥ. 4 viśvá-psuh. 5 pra-yújah. vi-usṭishu.
 svá-yasasah. prá-sitāsah pari-prúshah. 6 saṃ-váraṇasya. rádhya-
 sya arāt. 7 ut-ríci. adhvareshṭhāḥ. su-vīraṃ. go-pithé. 8 té
 — ūmā VII, 39, 4. śám-bhaviṣṭhāḥ. ratha-tūḥ. — 78, 1 su-ādhyāḥ
 deva-avyāḥ. su-āpnasah. su-saṃdrīṣah. 2 rukmá-vakshasah. svā-
 yújah sadyáḥ-utayah prajñātārāḥ. su-nítayah su-śármāṇah. 3 jil-
 hvā vi-rokīṇah váрмаṇ-vantah. su-ratāyah. 4 yé a' sá-nābhayah.
 abhi-dyavaḥ vare-yávaḥ. máryāḥ ghṛita-prúshah abhi-svartārāḥ. su-
 stúbhah.

āṣavo didhishāvo ná rathyāḥ sudānavāḥ | āpo ná nim-
nair udābhir jigatnāvo viṣvārūpā āṅgirasō ná sāmabhiḥ
|| 5 || 12 ||

grāvāno ná sūrāyaḥ sindhumātara ādardirāso ādrayo ná
viṣvāhā | ṣiṣūlā ná krīlāyaḥ sumātāro mahāgrāmō ná yā-
mann utā tvishā || 6 || ushāsām ná ketāvo 'dhvaraśrīyaḥ ṣu-
bhamyāvo nāñjibhir vy āṣvitan | sindhavo ná yayīyo bhrā-
jadṛiṣṭayaḥ parāvato ná yōjanāni mamire || 7 || subhāgān
no devāḥ kṛinutā surātnān asmān stotṛīm maruto vāvṛidhā-
nāḥ | ādhi stotrāsya sakhyāsya gāta sanād dhī vo ratna-
dhéyāni sānti || 8 || 13 ||

79.

Āpaśyam asya mahatō mahitvām āmartyasya mārtyāsu
vikshū | nānā hānū vibhṛite sām bharete āsinvatī bāpsatī
bhūry attāḥ || 1 || gūhā śīro nīhitam ṛidhag akshī āsinvann
atti jihvāyā vānāni | ātrāṇy asmai padbhiḥ sām bharanty
uttānāhastā nāmasādhi vikshū || 2 || prā mātūḥ pratarām gūh-
yam ichān kumārō ná vīrūdhāḥ sarpad urvīḥ | sasām ná
pakvām avidae chucāntam ririhvānsam ripā upāsthe antāḥ
|| 3 || tād vām ṛitām rodasī prā bravīmi jāyamāno mātārā
gārbho atti | nāhām devāsya mārtyaḥ ciketāgnīr āṅgā vīce-
tāḥ sā prācetāḥ || 4 || yō asmā ānnam ṛiṣhv ādādhdhātvy ājyair
ghṛitair juhōtī pūshyati | tasmai sahāsram akshābhir vī
cakshé 'gne viṣvātāḥ pratyānū asi tvām || 5 || kīm devēshu
tyāja énaḥ cakarthāgne prichāmi nū tvām āvidvān | ākrīḥan
krīḥan hārīr āttave 'dān vī parvaśaḥ cakarta gām ivāsiḥ

78, 5 su-dānavāḥ. viṣvā-rūpāḥ. 6 sindhu-mātaraḥ ā-dardirāśaḥ.
ṣiṣūlāḥ. su-mātārāḥ mahā-grāmāḥ. 7 adhvara-śrīyaḥ. ná a° vī
a°. bhrājat-ṛiṣṭayaḥ. 8 su-bhāgān. kṛinutā su-rātnān. vāvṛi-
dhānāḥ. a. s. s. V, 55, 9. hī. ratna-dhéyāni. — 79, 1 hānū *iti*
vibhṛite *iti* vī-bhṛite. bharete *iti* āsinvatī *iti* bāpsatī *iti*. 2 nī
-hitam. akshī *iti*. uttānā-hastāḥ nāmasā a°. 3 avidat s°. upā-
-sthe antār *iti*. 4 rodasī *iti*. ná a°. ciketa a°. vī-cetāḥ. prā-
-cetāḥ. 5 asmai. ṛiṣhū ā-dādhdhātī. cakshé a°. 6 cakarta a°.
gām-iva a°.

॥ 6 ॥ vīshūco āṣvān yuyuje vanejā r̥jītibhī raṣanābhīr gr̥i-
bhitān | cakshadé mitró vásubhiḥ sújātaḥ sám ān̄ridhe pār-
vabhir vāv̄ridhānāḥ ॥ 7 ॥¹⁴ ॥

80.

Agnīḥ sāptim vājambarāṃ dadāty agnīr virāṃ śrūtyaṃ
karmanishṭhām | agnī ródasī ví carat samāñjān agnīr uā-
rīm virākukshīm pūramdhiṃ ॥ 1 ॥ agnér āpnasāḥ samīd
astu bhadrágnīr mahī ródasī á viveṣa | agnīr ékaṃ coda-
yat samātsv agnīr v̄itrāṇi dayate purūṇi ॥ 2 ॥ agnīr ha-
tyām jārataḥ kárṇam āvāgnīr adbh̄yó nīr adabaj jārūtham |
agnīr ātrīm gharṇā urushyad antár agnīr n̄rimédham pra-
jáyāsrijat sám ॥ 3 ॥ agnīr dād dráviṇam vīrāpeṣā agnīr r̥i-
shīm yāḥ sahásrā sanóti | agnīr divi havyām á tatānāgnér
dhāmāni víbhritā purutrā ॥ 4 ॥ agnīm ukthaír r̥ishayo ví
hvayante 'gnīm náro yāmani bādhitāsāḥ | agnīm váyo antá-
rikshe pátanto 'gnīḥ sahásrā pūri yāti gónām ॥ 5 ॥ agnīm
vīṣa īlate mánushīr yá agnīm mánusho náhushe ví jātāḥ |
agnīr gándharvīm pathyām r̥itāsyāgnér gávyūtir ghritā á
nīshattā ॥ 6 ॥ agnáye bráhma r̥ibhāvas tatakshur agnīm ma-
bām avocāmā suv̄r̥iktīm | ágne práva jaritāraṃ yavishṭhāgne
mahī dráviṇam á yajasva ॥ 7 ॥¹⁵ ॥

81.

Yá imā vīṣva bhúvanāni jūhyad r̥ishir hótā ny āsīdat
pitā naḥ | sá āśishā dráviṇam ichāmānaḥ prathamachād
āvarān á viveṣa ॥ 1 ॥ kīm svid āsīd adhishṭhānam arāmbha-

79, 7 vane-jāḥ r̥jīti-bhīḥ. sú-jātaḥ. vāv̄ridhānāḥ. — 80, 1 vajam-
bharām. karmanishṭhām agnīḥ ródasī *iti*. sam-āñjān. virā-kukshīm
pūram-dhiṃ. 2 sam-īd. bhadra a° mahī *iti* ródasī *iti*. samāt-su.
3 āva a°. adabāt. gharṇe. n̄ri-médham pra-jáyā a°. 4 virā
peṣāḥ. tatāna a°. ví-bhritā. 6 r̥itāsyā a°. ghritā. nī-sattā.
7 bráhma. āvocāma su-v̄r̥iktīm. prá-ava. yavishṭha. ágne mahī *etc.*
III, 1, 22. — 81, 1 nī. ā-śishā. prathama-chāt. 2 adhi-sthānam á
-rāmbhanam.

ṇaṃ katamāt svit kathāsīt | yāto bhūmim janāyan viśvā-
 karma vi dyām aūrṇon mahinā viśvācakhshāḥ || 2 || viśvā-
 taṣcakhshur utā viśvātomukho viśvātobāhur utā viśvātaspat |
 sām bāhūbhyāṃ dhāmāti sām pātatrair dyāvābhūmī janā-
 yan devā ékaḥ || 3 || kim svid vānaṃ kā u sá vṛikshā āsa
 yāto dyāvāprithivī nishṭatakshuh | mānishiṇo mānasā pri-
 chātéd u tād yād adhyātishṭhad bhūvanāni dhārāyan || 4 ||
 yā te dhāmāni paramāṇi yāvamá yā madhyamā viśvakar-
 man utemā | śikshā sākhibhyo havishi svadhāvah svayām
 yajasva tanvām vṛidhānāḥ || 5 || viśvakarman havishā vāvri-
 dhānāḥ svayām yajasva prithivīm utā dyām | mūhyantv
 anyé abhīto jānāsa ihāsmākam maghāvā sūrīr astu || 6 ||
 vācās pātim viśvākarmāṇam ūtāye manojūvam vāje adyā
 huvema | sá no viśvāni hāvanāni joshad viśvāśambhūr āvase
 sādḥukarmā || 7 || 16 ||

82.

Cákshushaḥ pitā mānasā hí dhīro ghrítām ene ajanan
 nánnamāne | yadéd ántā ádadṛihanta pūrva ád íd dyāvā-
 prithiví aprathetām || 1 || viśvākarmā vímanā ád vihāyā
 dhātā vidhātā paramótā samdṛik | téshām ishṭāni sām ishā
 madanti yātrā saptarishín parā ékam āhuh || 2 || yó naḥ pitā
 janitā yó vidhātā dhāmāni véda bhūvanāni viśvā | yó devā-
 nām nāmadhā éka evā tām sampraśnām bhūvanā yanty
 anyā || 3 || tā āyajanta drāviṇam sām asmā rishayah pūrve
 jaritāro ná bhūnā | asūrte sūrte rājasi nishatté yé bhūtāni

81, 2 kathā a°. vi. vā-karmā. aūrṇot. viśvā-cakshah. 3 viśvātah-
 cakshuh. viśvātah-mukhah viśvātah-bāhuh. viśvātah-pat. dyāvā-
 bhūmī iti. 4a = X, 31, 7. prichāta it. adhi-ātishṭhat. 5 yā
 av°. viśva-karman utā imā śiksha. 6 viśva-karman. vāvridhānāḥ.
 ihā a°. 7 viśvā-karmāṇam. manah-jūvam. adyā. viśvā-sambhuh.
 sadhū-karmā. — 82, 1 ene iti ajanat nánnamāne iti yadā it. pūrve
 iti. dyāvāprithivī iti. 2 viśvā-karmā ví-manāḥ. ví-hāyah. ví-
 dhātā (3) paramā utā sam-dṛik. yātra sapta-rishín. 3 nāma-dhāḥ.
 sam-praśnām. 4 té ā a°. asmai. ni-satté.

samākṛiṇvann imāni || 4 || paró divá pará ená pṛithivyá paró
devébhir ásurair yád ásti | káṃ svid gárbbham prathamám
dadhra ápo yátra deváh samápaṣyanta viṣve || 5 || tám id
gárbbham prathamám dadhra ápo yátra deváh samágachanta
viṣve | ajásya nábhāv ádhy ékam árpitaṃ yásmin viṣvāni
bhúvanāni tasthúḥ || 6 || ná tám vidātha yá imá jajānānyád
yushmákam ántaram babbhúva | nīhāreṇa prāvṛitā jālpyā cā-
sutṛipa ukthaśásaṣ caranti || 7 || 17 ||

83.

Yás te manyó 'vidhad vajra sāyaka sāha ójaḥ pushyati
viṣvam ānushák | sāhyāma dásam áryaṃ tváyā yujá sá-
haskṛitena sáhasā sáhasvatā || 1 || manyúr indro manyúr
evāsa devó manyúr hótā váruṇo jātāvedāḥ | manyúm viṣa
ilāte mánushīr yáh pāhī no manyo tápasā sajóshāḥ || 2 ||
abhīhi manyo tavásas táviyān tápasā yujá ví jahi śātrūn |
amitrāhá vṛitrahá dasyuhá ca viṣvā vásūny á bhara tvám
naḥ || 3 || tvám hí manyo abhībhūtyojāḥ svayambhūr bhāmo
abhimātishāhāḥ | viṣvācarshaṇiḥ sáhuriḥ sáhāvān asmāsv
ójaḥ pṛitanāsu dhehi || 4 || abhāgāḥ sánn āpa páreto asmi
táva krátvā tavishásya pracetaḥ | tám tvā manyo akratúr
jihvāhām svá tanúr baladéyāya méhi || 5 || ayám te asmy
úpa méhy arvān pratināḥ sahure viṣvadhāyaḥ | mányo
vajrinn abhí mām á vavṛitsva hánāva dásyūñr utá bodhy
ápēḥ || 6 || abhí préhi dakṣhiṇató bhavā mé 'dhā vṛitrāṇi
jañghanāva bhūri | juhómi te dharúṇam mādho ágram
ubhá upāñsú prathamā pibāva || 7 || 18 ||

82, 4 sam-ākṛiṇvan. 5 dadhre. sam-āpaṣyanta. 6 g. p. d.
ā. y. d. 5. sam-ágachanta. 7 jajāna a°. prāvṛitāḥ. ca asu-trīpaḥ
uktha-śasaḥ. — 83, 1 manyo *iti* ā°. sahyāma. sáhaḥ-kṛitena. 2 evā
asa. jātā-vedāḥ. manyo *iti* (3—5). sa-jóshāḥ. 3 abhí ihi. amitra
-há vṛitra-há dasyu-há. bhara. 4 abhībhūti-ojaḥ svayam-bhūḥ.
abhimāti-sahāḥ viṣvā-carshaṇiḥ. 5 pára-itah. praceta *iti* pra
-cetaḥ. jihvā a°. bala-déyāya mā á ihi. 6 mā á ihi. viṣva
-dhayaḥ mányo *iti*. 7 prá ihi. bhava me ádha. upa-añsú.

84.

Tvāyā manyo sarātham ārujānto hārshamaṇāso dhṛi-
 shitā marutvaḥ | tigméshava āyudha saṁśīṣanā abhī prā
 yantu nāro agnīrūpāḥ || 1 || agnīr iva manyo tvishitāḥ sa-
 hasva senānīr naḥ sahure hūtā edhi | hatvāya śātrūn ví
 bhajasva véda ójo mīmāno ví mṛídho nudasva || 2 || sáhasva
 manyo abhīmātim asmé rujān mṛiṇān pramṛiṇān préhi śāt-
 rūn | ugrām te pájo nanv ā rurudhre vaśí váṣaṁ nayasa
 ekaja tvám || 3 || éko bahūnām asi manyav īlitó víṣaṁ-viṣaṁ
 yudháye sám śīṣādhi | ákṛittarak tvāyā yujā vayám dyu-
 mántaṁ ghóshaṁ vijayāya kṛiṇmahe || 4 || vijeshakṛíd indra
 ivānavabravó 'smákam manyo adhipá bhavéhā | priyám te
 náma sahure grīṇimasi vidmā tám útsaṁ yáta ābabhūtha
 || 5 || ābhūtyā saha-jā vajra sāyaka sáho bibharsy abhibhūta
 úttaram | krátvā no manyo sahā medy edhi mahādhanásya
 puruhūta saṁśrīji || 6 || sámśrishtaṁ dhánam ubháyaṁ sam-
 ákṛitam asmábhyaṁ dattām váruṇaḥ ca manyúḥ | bhíyaṁ
 dádhānā hṛidayeshu śātravaḥ párājitāso ápa ní layantām
 || 7 || 19 ||

Shasht'ho 'nuvākah.

85.

Satyénóttabhitā bhūmīḥ sūryenóttabhitā dyauiḥ | řitēna-
 dityās tishthanti diví sómo ádhi řritāḥ || 1 || sómenādityā
 balīnaḥ sómena prīthiví mahí | átho náksatraṇām eshām

84, 1 manyo *iti* (2—6). sa-rátham a-rujántah. dhṛishitāh.
 tigma-ishavah. sam-śīṣanah. agnī-rupāḥ. 2 senā-nīḥ. 3 abhī
 -mātim asmé *iti*. pra-mṛiṇān prā ihi. nanú. nayase eka-ja. 4 ákṛitta
 -ruk. vi-jayāya. 5 vijesha-kṛit indrah-iva anava-bravāḥ a°. adhi
 -pāḥ bhava ihā. v. t. ú. y. X, 45, 2. ā-babhūtha. 6 ā-bhūtyā
 saha-jāḥ. abhi-bhute. medi e° mahā-dhanásya pura-huta sam-srīji.
 7 sám-śrishtam. sam-ákṛitam. dádhānāḥ. párā-jitāsaḥ. -- 85, 1 sa-
 tyēna úttabhitā. sūryeṇa úttabhitā. řitēna a°. 2 sómena ádityāḥ.
 átho *iti*.

upāsthe sōma āhitaḥ || 2 || sōmam manyate papivān yāt sam-
piṇshānty ōshadhīm | sōmaṃ yām brahmaṇo vidūr nā tā-
syaśnāti kās canā || 3 || āchādvidhānair gupitō bārhatāḥ
soma rakshitāḥ | grāvṇam ic chṛiṇvān tishṭhasi nā te aśnāti
pārthivaḥ || 4 || yāt tvā deva prapībanti tāta ā pyāyase pū-
naḥ | vāyūḥ sōmasya rakshitā sāmānam māsa ākritiḥ
|| 5 || 20 ||

raibhy asid anudēyī nārāṣaṇsī nyōcanī | sūryāyā bhadrām
īd vāso gāthayaiti pārishkṛitam || 6 || cīttr a upabār-
haṇam cākshur ā abhyāñjanam | dyaūr bhūmiḥ kōṣa asid
yād āyāt sūryā pātīm || 7 || stōmā āsan pratidhāyaḥ kurīram
chānda opaśāḥ | sūryāyā aśvīna varāgnīr āsit purōgavāḥ
|| 8 || sōmo vadhūyūr abhavad aśvināstam ubhā varā | sū-
ryām yāt pātye śāṇsantīm mānasā savitādadāt || 9 || māno
asyā āna āsid dyaūr āsid utā chadīḥ | śukrāv anadvāhav
astam yād āyāt sūryā grīhām || 10 || 21 ||

rik-sāmābhyām abhīhitau gāvau te sāmānāv itaḥ | śrō-
tram te cakrē āstam divī pānthāḥ caracarāḥ || 11 || śūci te
cakrē yātyā vyānō āksha āhataḥ | āno manasmāyam sūryā-
rohat prayatī pātīm || 12 || sūryāyā vahatūḥ prāgāt savitā
yām avāśrijat | aghāsu hanyante gāvō 'rjunyoh pāry uhyate
|| 13 || yād aśvinā prichāmānāv āyātam tricakrēṇa vahatūḥ
sūryāyāḥ | viśve devā ānu tād vām ajānan putrāḥ pitārāv
avṛiṇita pūshā || 14 || yād āyātam śubhas patī vareyām sū-
ryām ūpa | kvaikam cakrām vām āsit kvā deshtrāya tastha-
thuh || 15 || 22 ||

85, 2 upā-sthe. ā-hitaḥ. 3 sam-piṇshānti. tāsyā a°. 4 achād-
vidhānāḥ. it s°. 5 pra-pībanti. pūnar iti. ā-kritiḥ. 6 raibhi.
anu-dēyī. ni-ōcanī suryāyāḥ. gāthaya cti pāri-kṛitam. 7 upa-
bārhaṇam. abhi-āñjanam. 8 prati-dhāyaḥ. varā a°. puraḥ-gavāḥ.
9 aśvinā a°. savitā a°. 10 y. ā. s. 7. 11 rik-sāmābhyām abhi-
hitau. cakrē iti (12). 12 śūci iti. yātyāḥ vi-anāḥ. ā-hataḥ suryā
ā a° pra-yatī. 13 suryāyāḥ. prā a°. ava-śrijat. gāvāḥ a°. 14 tri-cakrēṇa. 15 patī iti vare-yām. kvā a°.

dvē te cakrē surye brahmāṇa ṛituthā viduḥ | āthaikaṁ
cakrāṁ yād gūha tād addhatāya īl viduḥ || 16 || sūryāyai
devēbhyo mitrāya vāruṇāya ca | yē bhūtāsya prācetasā idāṁ
tēbhyo 'karaṁ nāmaḥ || 17 || pūrvaparāṁ carato māyāyai-
taū śiṣū kṛīṇtau pāri yato adbhavarām | viṣvāny anyo bhū-
vanābhicāśṭa ṛitūn anyo vidādhaḥ jāyate pūnaḥ || 18 || nāvo
-navo bhavati jāyamanō 'hnām ketūr ushāsām ety āgram |
bhāgām devēbhyo vī dadhāty āyān prā candrāmās firate
dirghām āyuh || 19 || sukiṁśukām śalmalīm viṣvārūpaṁ hī-
raṇyavarṇam suvṛitam sucakrām | ā roha sūrye amṛitasya
lokām syonām pātye vahatūṁ kṛiṇushva || 20 || 23 ||

ūd īrshvātaḥ pātivatī hy eṣhā viṣvāvasuṁ nāmasā gīr-
bhīr ile | anyām iccha pītṛishādāṁ vyāktām sā te bhāgo ja-
nūshā tāsya viddhi || 21 || ūd īrshvāto viṣvāvaso nāmaselā-
mahe tvā | anyām iccha prapharvyām sām jāyām pātyā
sṛija || 22 || anṛiksharā ṛijāvaḥ santu pānthā yēbhiḥ sākhyāyo
yānti no vareyām | sām aryamā sām bhāgo no niniyāt sām
jaspatyām suyāmam astu devāḥ || 23 || prā tvā muñcāmi vā-
ruṇasya pāśād yēna tvābadhnāt savitā suśēvaḥ | ṛitāsya
yōnau sukṛitāsya lokē 'rishiṭām tvā sahā pātyā dadhāmi
|| 24 || prēto muñcāmi nāmūtaḥ subaddhām amūtas karam |
yātheayām indra mīḍhvaḥ suputrā subhāgāsati || 25 || 24 ||

pūshā tvetō nayatu hastagṛihyāśvīnā tvā prā vahatām
rāthēna | gṛihān gacha gṛihāpatnī yāthāso vaṣiṇī tvām vi-
dātham ā vadāsi || 26 || ihā priyām prajāyā te sām ṛidhya-
tām asmīn gṛihē gārhapatyāya jāgṛihi | enā pātyā tanvām

85, 16 dvē *iti*. cakrē *iti*. ātha *ā°*. 17 prā-cetasah. 18 purva
-aparām. māyāyā *e°* śiṣu *iti*. bhūvanā abhi-cāśṭe. vi-dādhat. pūnar
iti. 19 jāyamanāḥ *ā°*. ā-yān. 20 su-kiṁśukām. viṣvā-rupam
hiraṇya-varṇam su-vṛitam su-cakrām. 21 īrshva *ā°*. hī *e°* viṣvā
-vasum. pītṛi-sādām vī-aktām. 22 viṣvavaso *iti* viṣva-vaso nāmasa
i°. pra-pharvyām. 23 pānthāḥ. jāḥpatyām su-yāmam. 24 tvā
ā°. su-sēvaḥ. su-kṛitāsya. ārishiṭām. 25 prā *i°*. nā *a°* su-baddhām.
yāthā *i°*. su-putrā su-bhāgā *ā°*. 26 tvā *i°*. hasta-gṛihya *a°*. gṛihā
-patnī yāthā *ā°*. 27 pra-jāyā.

sām sṛijasvādhā jivri vidātham ā vadāthaḥ || 27 || nilalohi-
tām bhavati kṛityāsaktī vy ājyate | édhante asyā jñātāyaḥ
pátir bandhēshu badhyate || 28 || párá deli śāmulyām brah-
mābhyo vi bhajā vāsu | kṛityaishā padvātī bhūtvī ā jāyā
viṣate pátim || 29 || aṣṛirā tanūr bhavati rūṣatī pāpāya-
muyā | pátir yād vadhvō vāsasā svām āngam abhidhītsate
|| 30 || 25 ||

yé vadhvāḥ candrām vahatūm yākshma yānti jānād
ānu | pūnas tām yajñīyā devā nāyantu yāta āgatāḥ || 31 ||
mā vidan paripanthīno yā āsīdanti dāmpatī | sugēbhir dur-
gām ātītām āpa drāntv ārātayaḥ || 32 || sumāṅgalī iyām
vadhūr imām samēta pāṣyata | saubhāgyam asyā dattvāyā-
thāstaḥ vī pāretana || 33 || trishṭām etāt kātukam etād apā-
shthāvad vishāvan naitād āttave | sūryām yō brahmā vidyāt
sā id vādhūyam arhati || 34 || āśāsanam viśāsanam ātho
adhivikārtanam | sūryāyaḥ paṣya rūpāni tāni brahmā tū
ṣundhati || 35 || 26 ||

grihñāmi te saubhagatvāya hāstam mātā pātā jarād-
ashtīr yāthāsaḥ | bhāgo aryamā savitā pūramdhir māhyaḥ
tvādūr gārhapatyāya devāḥ || 36 || tām pūshaḥ chivatāmām
érayasva yāsyām bījam manushyā vāpanti | yā na ūrū uṣatī
viśrāyāte yāsyām uṣāntaḥ prahārāma śēpam || 37 || tūbhyam
āgre pāry avahan sūryām vahatūnā sahā | pūnaḥ pātibhyo
jāyām dā agne prajāyā sahā || 38 || pūnaḥ pātīm agnir
adād āyushā sahā vārcasā | dīrghāyur asyā yāḥ pátir jīvātī
śarādaḥ ṣatām || 39 || sōmaḥ prathamō vivide gandharvō

85, 27 sṛijasva ādha jivri *iti*. 28 nila-lohitām. kṛityā āsaktīḥ
vī a°. asyāḥ. 29 bhajā. kṛityā e°. bhūtvī. 30 pāpāyā a°. abhi-
dhītsate. 31 yākshmaḥ. pūnar *iti*. yajñīyāḥ devāḥ. ā-gatāḥ.
32 pari-panthinaḥ yé ā-sīdanti dāmpati *iti* dām-pati su-gēbhiḥ duḥ-
gām ātī i°. 33 su-māṅgalīḥ. sam-ēta. dattvāya ātha ā°. párá
i°. 34 vishā-vat nā e°. 35 ā-śāsanam vi-śāsanam ātho *iti* adhi-
vikārtanam. 36 jarāt-ashtīḥ yāthā ā°. pūram-dhiḥ. tvā a°.
37 śivā-tamām ā i°. manushyāḥ. ūrū *iti*. vi-srāyāte. pra-hārāma.
38 pūnar *iti* (39). pra-jāyā. 39 dīrghā-āyur asyāḥ.

vivida úttaraḥ | tṛitīyo agníḥ te pátis turíyas te manu-
shyajāḥ || 40 || 27 ||

sómo dadad gandharváya gandharvó dadad agnáye |
rayīm ca putráṅś cādād agnir máhyam átho imám || 41 ||
ihaívá stam má ví yaushtam víśvam áyur vy āśnutam |
krīlantau putráir náptṛibhir módamānau své gṛihé || 42 || á
naḥ prajám janayatu prajāpatir ājarasāya sám anaktv ar-
yamá | ádurmaṅgalīḥ patilokám á viṣa śam no bhava dvi-
páde śam cátushpade || 43 || ághoracakshur ápatighny edhi
śivá paśúbhyaḥ sumánāḥ suvárcāḥ | vírasúr devákāmā syoná
śam no bhava dvipáde śam cátushpade || 44 || imám tvám
indra mīdhvah suputrám subhágām kṛiṇu | dáśāsyaṁ pu-
trán á dhehi pátim ekādaśam kṛidhi || 45 || samrājñī śva-
sure bhava samrājñī śvasṛvám bhava | nánāndari samrājñī
bhava samrājñī ádhi devṛishu || 46 || sám añjantu víśve de-
vāḥ sám ápo hṛidayāni nau | sám mātariṣvā sám dhātá
sám u dēshtrī dadhātu nau || 47 || 28 ||

Tṛitīyo 'dhyāyah.

86.

Ví hí sótor áśrikshata néndram devám amaṁsata | yá-
trámadad vṛishákapiṛ aryáḥ pushtéshu mátsakhā víśvasmād
indra úttaraḥ || 1 || párā hīndra dhāvasi vṛishákaper áti vyá-
thih | nó áha prá vindasy anyátra sómapítaye víśvasmād
indra úttaraḥ || 2 || kím ayám tvám vṛishákapiṣ cakára há-
rito mṛigáh | yásmā irasyásid u nv áryó vā pushtimád vásu
víśvasmād indra úttaraḥ || 3 || yám imám tvám vṛishákapim

85, 40 vivide. agnīḥ te. manushya-jāḥ. 41 ca a°. átho iti.
42 ihá evá. ví a°. 43 pra-jām. prajā-patiḥ ā-jarasāya. áduh-maṅgalīḥ
pati-lokám. śam etc. VII, 54, 1. 44 ághora-cakshuḥ ápati-ghnī.
su-mánāḥ su-várcāḥ víra-sūḥ devá-kāmā. 45 su-putráṁ su-bhágām.
dáśa a°. 46 sam-rājñī. (4). — 86, 1 ná í°. yátra á°. māt-sakhā,
2 hí í°. nó iti. sóma-pítaye. 3 yásmai irasyási ít. nú a°.

priyāṃ indrabhirākshasi | śvā nv āsya jambhishad āpi kārṇe
varahayūr viśvasmād indra úttarah || 4 || priyā tashtāni me
kapir vyāktā vy ādudushat | śiro nv āsya rāvisham nā su-
gām dushkrīte bhuvam viśvasmād indra úttarah || 5 || 1 ||

nā māt strī subhasāttarā nā suyāṣutarā bhuvat | nā māt
prātiecyaviyāsī nā sākthy ūdyamīyasī viśvasmād indra útta-
rah || 6 || uvē amba sulābhike yāthevāṅgā bhavishyāti | bha-
sān me amba sākthi me śiro me vīva hrishyati viśvasmād
indra úttarah || 7 || kīm subāho svaṅgure prīthushṭo prīthu-
jāghane | kīm śūrapatnī nas tvām abhy āmīshi vṛishākapiṃ
viśvasmād indra úttarah || 8 || avīrām iva mām ayām śarā-
rur abhī manyate | utāhām asmi vīrīṇīndrapatnī marūtsakhā
viśvasmād indra úttarah || 9 || samhostrām sma purā nārī
sāmanam vāva gachati | vedhā rītāsya vīrīṇīndrapatnī ma-
hīyate viśvasmād indra úttarah || 10 || 2 ||

indrāṇīm āsū nārīshu subhāgām ahām aṣṛavam | nahy
āsya aparām canā jarāsā mārāte pātir viśvasmād indra út-
tarah || 11 || nāhām indrāṇi rāraṇa sākhyur vṛishākaper rītē |
yāsyedām āpyam havīḥ priyām devēshu gāchati viśvasmād
indra úttarah || 12 || vṛishākapāyi révati sūputra ād u sū-
snushe | ghāsat ta indra ukshāṇaḥ priyām kācītkarām havir
viśvasmād indra úttarah || 13 || ukshṇō hī me pāñcadaśa
sākām pācanti viṇṣatīm | utāhām admi pīva īd ubhā kukshī
prīṇanti me viśvasmād indra úttarah || 14 || vṛishabhō nā
tigmāṣṛīṅgo 'ntār yūthēshu rōruvat | manthās ta indra śam

86, 4 indra abhi-rākshasi. nū a°. 5 vi-aktā vī a°. nū a°. su-gām duh-krīte. 6 subhasāt-tarā. suyāsu-tarā. prāti-cyaviyāsī. ut-yamīyasī. 7 yātha-iva a°. bhasāt. vī-iva. 8 subāho itī su-bāho su-angure prīthusto itī prīthusto prīthu-jāghane. śura-patnī. abhī a°. 9 utā a°. vīrīṇi indra-patnī (10) marūt-sakha. 10 sam-hotrām. va āva. 11 su-bhāgam. nahī a°. 12 nā a°. rāraṇa-yāsya i°. 13 sū-putre. sū-snushe. te. kācīt-karām. 14 pāñca-daśa. utā a°. kukshī itī. 15 tigmā-ṣṛīṅgaḥ. te.

hrīdé yām te sunōti bhāvayūr viśvasmād indra úttaraḥ
|| 15 || 3 ||

ná sēse yásya rámbate 'ntará saktiḥ káprīṭ | séd īṣe
yásya romaṣām nishedúsho vijrím̐bhate viśvasmād indra
úttaraḥ || 16 || ná sēse yásya romaṣām nishedúsho vijrím̐-
bhate | séd īṣe yásya rámbate 'ntará saktiḥ káprīṭ viśva-
smād indra úttaraḥ || 17 || ayám indra vṛishákapiḥ párasvan-
taṁ hatám vidat | asīm sūnām návaṁ carúm ád édhasyāna
ácitaṁ viśvasmād indra úttaraḥ || 18 || ayám emi vicákaṣad
vicinván dásam áryam | píbāmi pákasútvanō 'bhī dhíram
acákaṣam viśvasmād indra úttaraḥ || 19 || dhánva ca yát
kr̥ntátaraṁ ca káti svit tá ví yójanā | nédīyaso vṛishákapé
'stam éhi gr̥ihān ūpa viśvasmād indra úttaraḥ || 20 || púnar
éhi vṛishákape suvitá kalpayāvahai | yá eshá svapna-nāṣa-
ṇanō 'stam éshi pathá púnar viśvasmād indra úttaraḥ || 21 ||
yád údañeo vṛishákape gr̥ihām indrájagantana | kvā syá
pulyaghó mṛigáh kúm agaṁ janayópano viśvasmād indra
úttaraḥ || 22 || páṣur ha náma mānaví sákām sasūva viṣa-
tīm | bhadram bhala tyásyā abhūd yásyā udáram ámayad
viśvasmād indra úttaraḥ || 23 || 4 ||

87.

Rakshohāṇam vājīnam á jigharmi mitráṁ práthishṭham
ūpa yāmi śarma | śīṣāno agnīḥ krátubhiḥ sámiddhaḥ sá no
dīvā sa risháh pātu náktam || 1 || áyodañshṭro arcíshā yā-
tudhánān ūpa spr̥iṣa jātavedaḥ sámiddhaḥ | á jiliváyā mū-
radevān rabhasva kravyádo vṛiktvī ápi dhatsvāsūn || 2 ||

86, 16 sáh īse. sáh ít. ni-sedúshah vi-jrím̐bhate. 17 galita
durchweg. 18 édhasya á° á-citaṁ. 19 vi-cákaṣat vi-cinván.
páka-sútvanah. 20 vṛishákape á° á ihi (21). 21 svapna-nāṣanah
á°. 22 indra á°. pulyagháh. jana-yópanah. 23 tyásyā.
87, 1 rakshah-hānam. sám-iddhah (2). sá no etc. 98, 2. 2 áyah-
-dañshṭrah. yātu-dhánān. jata-vedah. mura-devan. kravya-ádah
vṛiktvī. dhatsva á°.

ubhóbbhayāvimn ūpa dhehi dānshtrā hiṁsrāḥ śīśānó 'varam
pāraṁ ca | utāntārikshe pári yāhi rājañ jāmbhaiḥ sām dhehy
abhi yātudhānān || 3 || yajñair īshūḥ samnāmamāno agne
vācā śalyāñ aśunibhir dihānāḥ | tābhīr vidhya hrīdaye yā-
tudhānān pratīcō bāhūn prāti bhañdhy eshām || 4 || āgne
tvācam yātudhānasya bhindhi hiṁsrāśunir hārasā hantv
enam | prā párvāpi jātavedaḥ śṛiṇiḥi kravyāt kravishṇúr ví
cinotu vṛikṣām || 5 || 5 ||

yātreḍānīm páśyasi jātavedas tishṭhantam agna utā vā
cārantam | yād vāntārikshe pathībhiḥ pātantaṁ tām āstā
vidhya śārvā śīśānaḥ || 6 || utālabdham śṛiṇuḥi jātaveda āle-
bhānād rishṭībhir yātudhānāt | āgne pūrvo ní jahi śóśucāna
āmādaḥ kshvīnkās tām adantv éniḥ || 7 || ihā prā brūhi ya-
tamāḥ só agne yó yātudhāno yā idām kṛiṇóti | tām ā ra-
bhasva samīdhā yavishṭha nṛicākshasas cākshushe randha-
yainam || 8 || tikshṇénāgne cākshushā raksha yajñām prāñ-
cam vāsubhīyaḥ prā naya pracetaḥ | hiṁsrām rākshānsy abhi
śóśucānam mā tvā dabhan yātudhānā nṛicakshaḥ || 9 || nṛi-
cākshā rākshaḥ pári paśya vikshú tāsya trīni prāti śṛiṇiḥy
āgrā | tāsyaagne prishṭir hārasā śṛiṇiḥi tredhā mūlam yā-
tudhānasya vṛiṣca || 10 || 6 ||

trīr yātudhānaḥ prāsītīm ta etv rītām yó agne ānṛitena
hānti | tūn arcīshā sphūrjāyañ jātavedaḥ samakshām enam
grīnaté ní vṛīndhi || 11 || tād agne cākshuḥ prāti dhehi rebhē
ṣaphārújam yéna páśyasi yātudhānam | atharvaváj jyótishā
daivyena satyām dhūrvantam acítam ny ōsha || 12 || yād

87, 3 ubhá u°. śīśānaḥ á°. utā a°. yātu-dhānān (4). 4 sam-
nāmamānaḥ. 5 yātu-dhānasya (10). hiṁsrā a°. jāta-vedaḥ (6. 7.
11). kravya-āt. 6 yātra i°. agne. vā a°. 7 utā ā-labdham. ā
lebhānāt. yātu-dhānāt. āna-ūdaḥ. 8 yātu-dhānaḥ (11). sam-īdha.
nṛi-cākshasah. randhaya c°. 9 tikshṇéna a°. naya praceta itī prā-
cetaḥ. yātu-dhānāḥ nṛi-cakshaḥ. 10 nṛi-cākshah. tāsya a°.
11 prā-sītīm te. sam-akshām. 12 ṣapha-arújam. yātu-dhānam
atharva-vāt. ní osha.

agne adyā mithunā śūpāto yād vācās trīṣṭām janāyanta
reblāḥ | manyór mānasah śaravyā jāyate yā tāyā vidhya
hrīdaye yātudhānān || 13 || pārā śṛiṇīhi tāpasā yātudhānān
pārāgne rāksho hārasā śṛiṇīhi | pārārcībhā mūrādevān chṛi-
ṇīhi pārāsutrīpo abhī śōśucānah || 14 || pārādyā devā vṛiji-
nām śṛinantu pratyāg enam śapāthā yantu trīṣṭāḥ | vācā-
stenam śārava rīchantu mārman vīsvasyaitu prāsitiṃ yātu-
dhānah || 15 || 7 ||

yāḥ paūrusheyaṇa kravīṣhā samānkté yó āśveyena pa-
śūnā yātudhānah | yó aghnyāyā bhārati kshīrām agne té-
shām śīrshāni hārasāpi vṛiṣca || 16 || samvatsarīnam páya
usriyāyās tāsyā māsīd yātudhāno nṛicakshah | pīyūsham
agne yatamās tītripsāt tām pratyāñcam arcībhā vidhya mār-
man || 17 || vishām gāvāṃ yātudhānah pibantv ā vṛiṣeyan-
tām áditaye durévāḥ | párainān devāḥ savitā dadātu pārā
bhāgām óshadhīnām jayantām || 18 || sanād agne mṛiṇasi
yātudhānān ná tvā rākshānsi pṛitanāsu jigyuh | ánu daba
sahāmūrān kravayādo mā te hetyā mukshata dávyāyāḥ
|| 19 || tvām no agne adharād údaktāt tvām paścād utā ra-
kshā purástāt | prāti té te ajārāsas tāpishthā aghāśaṃsam
śōśucato dahantu || 20 || 8 ||

paścāt purástād adharād údaktāt kavīḥ kávyena pári
pāhi rājan | sákhe sákhyāyam ajáro jarimñé 'gne mártāñ
ámartyas tvām nah || 21 || pári tvāgne pūram vayām vip-
ram sahasya dhīmahi | dhṛishádvarṇam divé-dive hantā-
ram bhaṅgurávatām || 22 || vishéṇa bhaṅgurávataḥ prāti
slma raksháso daha | ágne tigména śocīshā tāpuragrābhīr

87, 13 yātu-dhānān (14. 19). 14 pārā agne. pārā a° mūra
-devān s° pārā asu-trīpah. 15 pārā a° devāḥ. śapāthāḥ. vācā
-stenam. vīsvasya c° prā-sitiṃ yātu-dhānah (16. 17). 16 sam-añkté.
aghnyāyāḥ. hārasā āpi. 17 mā a°. nṛi-cakshah. 18 yātu-
dhānah. duh-évāḥ pārā c°. 19 sahā-mūrān kravya-ádah. he-
tyāḥ. 20 raksha. aghā-śaṃsam. 21 ágne. 22 tvā a°. dhṛishát
-varṇam. bhaṅgurá-vatām. 23 bhaṅgurá-vataḥ. sma. tāpuḥ-agrābhīḥ.

ṛishṭībhīḥ || 23 || prāty agne mithunā daha yatudhānā kīmi-
dīnā | sūm tvā śiṣāmi jagrihy ādabdhām vipra māmabbhīḥ
|| 24 || prāty agne hārasā hāraḥ śṛiṇihī viśvātaḥ prāti | ya-
tudhānasya rakshāso bālaḥ vī ruja vīryam || 25 || १ ||

88.

Haviṣh pāntam ajāraṁ svarvīdi diviṣpṛiṣy āhutam jūṣṭam
agnaū | tāsyā bhārmaṇe bhūvanāya devā dhārmaṇe kām sva-
dhāyā paprathanta || 1 || gṛpām bhūvanam tūmasāpagūlham
āvīḥ svār abhavaḥ | jāté agnaū | tāsyā devāḥ pṛithivī dyaūr
utāpó raṇayam śhādhiḥ sakhyé asya || 2 || devēbhīr ny ishītó
yajñīyēbhīr agnūm stoshāny ajāraṁ brīhāntam | yó bhanūma
pṛithivīm dyām utēmām ātatāna ródasi antáriksham || 3 ||
yó hótāsīt prathamó devājushṭo yām samāñjam ājyenā vṛi-
nānāḥ | sá pátatrīvarūm sthā jāgad yāc chvatrām agnīr
akṛinoḥ jātāvedaḥ || 4 || yāj jātavedo bhūvanasya mūrdhām
ātīshṭho agne sahā rocanēna | tām tvahema matibhīr gṛ-
bhīr ukthāḥ | sá yajñīyo abhavo ródasi-prāḥ || 5 || 10 ||

mūrdhā bhuvó bhavati náktam agnīs tátatḥ sūryo jā-
yate prātár udyān | mayām u tú yajñīyanām etām āpo yāt
tūmṣiś cūrati prajāmán || 6 || dṛiṣényo yó mahinā sámiddhó
rocata divíyonir vibhāvā | tásminn agnaū sūktavakēna devā
havír viśya ājuhavyus tanupāḥ || 7 || sūktavakām prathamām
ād id agnūm ād id dhavír ājanayanta devāḥ | sá esham
yajñó abhavat tanupās tām dyaūr veda tām pṛithivī tām
āpaḥ || 8 || yām devāsó jānayanagnūm yásminn ājuhavar

87, 24 yatudhāna. jagrihi. 25 yatudhānasya. 88, 1 havīḥ.
svaḥ-vīdi divi-spṛiśi āhutam. devāḥ. 2 tūmasā āpa-gūlham. abhā-
vat. utā āpaḥ ā°. 3 nū ī°. utā ī° ātatāna ródasi ā°. 4 hótā
ā°. devā-jushṭāḥ. sam-āñjam ājyenā. papatri ī° sthāḥ. yāt s°. akṛiṇot
jātā-vedaḥ. 5 yāt jātā-vedaḥ. tvā a°. ródasi-prāḥ. 6 ut-yām.
mūn ā°. prajāmán. 7 sám iddhāḥ ā° divi-yonih. sūkta-vakēna
devāḥ. viśve a° tanu-pāḥ (8). 8 sūkta-vakām. havīḥ. 9 devasāḥ
ājanayanta a°. ā ā°.

bhūvanāni viśvā | só arcīshā prithivīm dyām utémām řijū-
yāmāno atapan mahitvā || 9 || stómena hí diví deváso agnīm
ájijanañ chákṭibhī rodasi-prām | tám ū akṛiṇvan tredhā bhuvé
kām sá óshadhīh pacati viśvárūpāh || 10 || 11 ||

yadéd enam ádadhur yajñíyāso diví devāh sūryam ādi-
teyām | yadā carishñú mithunāv ábhūtām ád ít prāpaśyan
bhūvanāni viśvā || 11 || viśvasmā agnīm bhūvanāya devā
vaiśvānarām ketúm áhnām akṛiṇvan | á yás tatánosháso vi-
bhātír apo ūrñoti támo arcīshā yán || 12 || vaiśvānarām ka-
vāyo yajñíyāso 'gnīm devā ajanayann ajuryām | náksatram
pratnām áminac carishñú yakshásyádhyaśhaksham tavishám
bṛihántam || 13 || vaiśvānarām viśvāhā dīdivānsam mántrair
agnīm kavīm áchā vadāmaḥ | yó mahinnā paribabhúvorví
utávástād utá devāh parástāt || 14 || dvé srutí asṛiṇavam pi-
trīñām alhām devánām utá mártýānām | tábhyām idám viś-
vam éjat sám eti yád antarā pitáram mātáram ca || 15 || 12 ||

dvé samící bibhṛitaś cárantaṁ řiřsható jātām mánasā
vímřiřtām | sá pratyāñ viśvā bhūvanāni tasthāv áprayu-
chan tarāñir bhrájamānaḥ || 16 || yátrā vādete ávaraḥ páraś
ca yajñanyòḥ kataró nau ví veda | á řekur ít sadhamádam
sákhāyo náksanta yajñām ká idám ví vocat || 17 || káty
agnáyah káti sūryásah káty ushásah káty u svid ápah | nó-
paspñjam vaḥ pitaro vadāmi pñichāmi vaḥ kavayo vidmāne
kām || 18 || yāvanmātrām ushásó ná prátikam suparnyò vá-
sate mātariřyah | távad dadhāty úpa yajñām āyán brāh-
maṇó hótur ávaro nishídan || 19 || 13 ||

88, 9 p. d. u. III, 32, 8. řiju-yāmānaḥ atapat. 10 sákti-bhih
rodasi-prām. ūm *iti*. viśvá-rūpāh. 11 yadā ít. carishñú *iti*. prā
a°. 12 viśvasmai. devāh. tatāna u° vi-bhātīh apo *iti*. 13 ámi-
nat. yakshásya ádhi-akshām. 14 ácha. pari-babhúva urví *iti* utá
a°. 15 dvé *iti* srutí *iti*. 16 dvé *iti* samící *iti* sam-icí. ví
-mřiřtām. ápra-yuchan. 17 yátrā vādete *iti*. yajña-nyòḥ. sadha
-mādam. 18 ushásah. ná upa-spñjam. 19 yāvat-mātrām. su
-parnyāḥ. ā-yán. ni-śídan.

Índram stavā nṛitam yasya mahnā vibabādhé rocanā
 ví jmó ántān | á yāḥ papraú carshaṇīdhṛīd várobhiḥ prá
 síndhubhyo riricānó mahitvá || 1 || sá sūryaḥ páry urú vá-
 rāṇsy éndro vavṛityād ráthyeva cakrá | átiśṭhantam apas-
 yām ná sárgam kṛishṇā támāṇsi tvishyā jaghāna || 2 || sa-
 mānám asmā ánapāvṛid arca kshmayā divó ásamam bráhma
 návyam | ví yāḥ pṛishṭhēva jánimāny aryá índraḥ cikāya ná
 sákhāyam íshé || 3 || índrāya gíro ániṣitasargā apāḥ prera-
 yam ságarasya budhnāt | yó áksheneva cakríyā śacībhir
 víshvak tastúbha pṛithivím utá dyām || 4 || ápāntamanyus
 tṛipálaprabharmā dhúnīḥ śmivāñ chárumāñ řijīshī | sómo
 víśvāny atasá vānāni nárváḡ índram pratimānāni debhuḥ
 || 5 || 14 ||

ná yasya dyāvāpṛithiví ná dhánva nántárikshaṃ nádra-
 yaḥ sómo akshāḥ | yád asya manyúr adhiníyámānaḥ ři-
 nāti vilú rujāti sthirāni || 6 || jaghāna vṛitrām svádhitr vá-
 neva rurója púro áradan ná síndhūn | bibhēda girím návam
 ín ná kumbhām á gā índro akrīṇuta svayúgbhiḥ || 7 || tvām
 ha tyád řiṇayā índra dhíro 'sír ná párva vṛijínā řiṇāsi |
 prá yé mitrásyá váruṇasya dhāma yújam ná jánā minánti
 mitráṃ || 8 || prá yé mitráṃ práryamāṇam durévāḥ prá
 samgíraḥ prá váruṇam minánti | ny àmitreshu vadhām índra
 túmraṃ vṛishan vṛishāṇam arushām řiṣīhi || 9 || índro divá
 índra íše pṛithivyā índro apām índra ít párvatānām | índro
 vṛidhām índra ín médhirāṇām índraḥ kshéme yóge hávya
 índraḥ || 10 || 15 ||

89, 1 stava. vi-babādhé. carshaṇī-dhṛit. 2 urú. á í°. ráthyā
 -iva. 3 asmāi ánapa-vṛit. pṛishṭhā-iva. 4 ániṣita-sargāḥ. prá
 í°. ákshena-iva. 5 ápānta-manyuh tṛipála-prabharmā. sáru-mān.
 ná a°. prati-mānāni. 6 dyāvāpṛithiví ití. ná a° ná á°. akshār ití.
 adhi-niyámānaḥ. 7 svá-dhitr vānā-iva. áradat. ít. svayúk-bhiḥ.
 8 řiṇa-yāḥ. jánāḥ. 9 prá a° duḥ-évāḥ. sam-gíraḥ. ní a°. 10 ít.

práktúbhya índraḥ prá vṛidhó áhabhyaḥ prántárikshāt
 prá samudrásyā dhāsēḥ | prá vátasya práthasaḥ prá jmo
 ántāt prá síndhubhyo ririce prá kshitúbhyaḥ || 11 || prá śo-
 śucatyā ushásō ná ketúr asinvá te vartatām indra hetṛḥ |
 ášmeva vidhya divá á sṛijánás tápishṭhena hēshasā drógha-
 mitrān || 12 || ánv áha māsā ánv íd vānāny ánv óshadhīr
 ánu párvatāsah | ánv índram ródasī vāvaśāné ánv ápo aji-
 hata jáyamānam || 13 || kárhi svit sá ta indra cetyāsad
 aghásya yád blhinádo rāksha éshat | mitrakrúvo yác chá-
 sane ná gāvaḥ pṛithivyā āprīg amuyá śáyante || 14 || śatrū-
 yánto abhí yé nas tatasré máhi vrádhanta ogaṇása indra |
 andhénāmitrās támasā sacantām sujyotísho aktávas tān abhí
 shyuh || 15 || purúṇi hí tvā sávanā jánānām bráhmāṇi mán-
 dan grīnatām rīshīṇām | imām āghóshan āvasā sáhūtim
 tiró viśvān árcato yāhy arvān || 16 || evá te vayám indra
 bhuñjatīnām vidyāma sumatīnām nāvānām | vidyāma vāstor
 ávasā grīnānto viśvāmitrā utá ta indra nūnām || 17 || śunām
 huvema maghāvānam — || 18 || 16 ||

90.

Sahásrasīrshā púrushaḥ sahasrāksháḥ sahásrapāt | sá
 bhūmim viśvato vṛitvāty atishṭhad daśāṅgulām || 1 || pú-
 rusha evédām sárvaṃ yád bhūtām yác ca bhávyam | utá-
 mṛitatvásyēśāno yád ánnenātiróhati || 2 || etāvān asya mahi-
 máto jyáyāṇs ca púrushaḥ | pádo 'sya viśvā bhūtāni tri-
 pād asyāmṛitam divi || 3 || tripād ūrdhvá úd ait púrushaḥ

89, 11 prá a°. prá a°. 12 ásmā-iva. drógha-mitrān. 13 ró-
 dasī *iti* vāvaśāné *iti*. 14 te. cetyā a°. ā-íshat mitra-krúvaḥ yát
 ś°. ā-prík. 15 satru-yántah. andhēna a°. su-jyotíshah. syur *iti*
 syuh. 16 ā-ghóshan. sá-hūtim. 17 evá. su-matīnām. v. v. á.
 g. 177, 5. utá *etc.* VI, 25, 9. 17 = III, 30, 22. — 90, 1 sahásra-
 -sīrshā. sahasra-aksháḥ sahásra-pāt. vṛitvā áti. daśa-aṅgulām.
 2 evá i°. yát ca. utá amṛita-tvásyā i°. ánnena ati-róhati. 3 ma-
 himā a°. púrushaḥ. tri-pāt asya a°. 4 tri-pāt.

pádo 'syehábhavat púnah | táto víshvañ vy àkrāmat sāṣa-
nāṇaṣané abhí || 4 || tásmād virá! ajāyata virájo ádhi púru-
shah | sá jātó áty aricyata paścád bhúmim átho puráh
|| 5 || 17 ||

yát púrushena havishā devā yajñám átanvata | vasantó
asyāsíd ájyam grīshmā idhmāḥ śarād dhavīḥ || 6 || tám
yajñám barhīshi praúkshan púrusham jātám agratāḥ | téna
devā ayajanta sādhyā řishayaḥ ca yé || 7 || tásmād yajñāt
sarvahútaḥ sámbhritam řishadājyám | paśún táñś cakre
vāyavyān āraṇyān grāmyāś ca yé || 8 || tásmād yajñāt sarva-
húta řícaḥ sāmāni jajñire | chándāñsi jajñire tásmād yájus
tásmād ajāyata || 9 || tásmād áśvā ajāyanta yé ké cobhayá-
dataḥ | gávo ha jajñire tásmāt tásmāj jātá ajāvāyaḥ || 10 || 18 ||

yát púrusham vy ádadhuḥ katidhā vy àkalpayan | mú-
kham kím asya kau bāhú ká ūrú pádā ucyete || 11 || brāh-
maṇò 'sya múkham āsíd bāhú řajanyaḥ kṛitāḥ | ūrú tát
asya yád vaiśyaḥ padbhyám śūdró ajāyata || 12 || candramā
mánaso jātāś cākshoḥ sūryo ajāyata | múkhād índraś cā-
gníś ca prāṇád vāyúr ajāyata || 13 || nábhya āsíd antári-
ksham řīrshṇó dyaúḥ sám avartata | padbhyám bhúmir dí-
śah śrótrāt táthā lokāñ akalpayan || 14 || saptāsyāsan pari-
dhāyas triḥ saptá samídhaḥ kṛitāḥ | devā yád yajñám tan-
vāná ábadhnan púrusham paśúm || 15 || yajñéna yajñám
ayajanta devās táni dhármāni prathamāny āsan | té ha ná-
kam mahimānaḥ sacanta yáttra púrve sādhyāḥ sánti devāḥ
|| 16 || 19 ||

Saptamo 'nuvākah.

90, 4 asya ihá a° púnar *iti*. ví a° sāṣanāṇaṣané *iti*. 5 vi-rāt.
vi-rājah. púrushah. átho *iti*. 6 devāḥ. asya a°. havīḥ. 7 prá
au°. 8 sarva-hútaḥ sám-bhritam řishat-ājyám. 10 ca ubhayá-
dataḥ. tásmāt j° ajāvāyaḥ. 11 ví. ví a°. bāhú *iti* (12) kau ūrú *iti*
(12) pádau ucyete *iti*. 12 brāhmaṇāḥ a°. 13 candramāḥ. ca a°.
15 saptá asya a° pari-dhāyaḥ. sam-ídhaḥ. devāḥ. 16 = 164, 50.
Im pada wiederholt.

91.

Sām jāgrivádbhir járamāṇa idhyate dāme dāmūnā ishā-
yann ilās padé | viśvasya hótā havisho váreṇyo vibhúr vi-
bhāvā sushákhā sakhiyaté || 1 || sá darśataśrīr átithir grīhé
-grīhe váne-vane śiśriye takvavír iva | jánaṃ-janaṃ jányo
náti manyate víṣa á ksheti viśyò viśaṃ-viśaṃ || 2 || sudáksho
dákshaiḥ krátunāsi sukrátur ágne kavīḥ kávyenāsi viśvavít |
vásur vásūnāṃ kshayasi tvám éka íd dyāvā ca yáni pṛi-
thiví ca púshyataḥ || 3 || prajānānn agne táva yónim ṛitvī-
yam ílāyās padé ghṛitávantaṃ áśadaḥ | á te cikitra ushā-
sām ivétayo 'repasaḥ sūryasyeva raśmáyaḥ || 4 || táva śrīyo
varshyāsyeva vidyútaḥ citráś cikitra ushásāṃ ná ketávaḥ |
yád óshadbhīr abhísriṣhto vánāni ca pári svayám cinushé
ánnam āsyè || 5 || 20 ||

tám óshadbhīr dadhire gárbham ṛitvīyaṃ tám ápo agnīm
janayanta mātáraḥ | tám ít samānám vanínaḥ ca vīrúdhō
'ntárvatiḥ ca súvate ca viśvāhā || 6 || vātōpadbhūta ishító vá-
śāñ ānu trīshú yád ánnā vévishad vitíṣṭhase | á te yatante
rathyò yáthā pṛithak chárdhānsy agne ajárāṇi dhákshataḥ
|| 7 || medhākārám vidáthasya prasádhanam agnīm hótāram
paribhūtamam matím | tám íd árbhe havíshy á samānám
ít tám ín mahé vṛinate nányám tvát || 8 || tvám íd átra vṛi-
nate tvāyávo hótāram agne vidátheshu vedhásaḥ | yád de-
vayánto dádhati práyāñsi te havíshmanto mánavo vṛiktá-
barhishaḥ || 9 || távagne hotráṃ táva potráṃ ṛitvīyaṃ táva

91, 1 vi-bhūḥ. su-sákhā sakhi-yaté. 2 darśata-srīḥ. takvavīḥ
-iva. ná áti. 3 su-dákshaḥ. krátunā asi su-krátuḥ. kávyenā
asi viśva-vít. pṛithiví iti. 4 pra-jūnán. á a°. cikitre ushásam
-iva é°. sūryasya-iva. 5 varshyāsya-iva vi-dyútaḥ. cikitre. abhí-
-srīṣṭaḥ. 6 sárdhañsi. 7 vāta-upadhutaḥ. vi-tíṣṭhase.
8 medhā-kārám. pra-sádhanam. pari-bhūtamam. ít. ná a°. 9 vṛiktá-
barhishaḥ. 10 = II, 1, 2.

neshṭrām tvām agníd ṛitāyatāḥ | tāva praśāstrām tvām
adhvariṃyasi brahmā cāsi grīhāpatiḥ ca no dāme || 10 || 21 ||

yās túbhyam agne amṛitāya mārtyaḥ samídhā dāṣad utā
vā havíṣkṛiti | tāsyā hótā bhavasi yāsi dūtyām úpa brūshe
yājasy adhvariṃyāsi || 11 || imā asmai matāyo vāco asmād
āñ ṛico grīhaḥ susṭutāyaḥ sám agmata | vasūyāvo vásave
jātāvedase vṛiddhāsu cid vārdhano yāsu cākānat || 12 ||
imām prathāya susṭutīm návīyasīm vocēyam asmā uṣatē
sṛiṇótu naḥ | bhūyā ántarā hṛidy āsya nisprīṣe jāyēva pátya
uṣatí suvāsāḥ || 13 || yāsminn āśvāsa ṛishabhāsa ukshāṇo
vaśā meshā avasṛishṭāsa āhutāḥ | kīlālapē sōmapṛishṭhāya
vedhāse hṛidā matīm janaye cārum agnāye || 14 || āhāvya agne
havír āsyē te sruçīva ghṛitām camvīva sōmaḥ | vājasānim
rayīm asmé suvīram praśastām dhehi yaśāsam bṛihāntam
|| 15 || 22 ||

92.

Yajñāsya vo rathyaṃ viṣpátim viṣāṃ hótāram aktór
átithim vibhāvasum | śocāñ chūshkāsu hāriṇīṣhu járbhurad
vṛishā ketúr yajató dyām aśyāta || 1 || imām añjaspām
ubháye akrīṇvata dharmāṇam agnīm vidáthasya sādhanam |
aktūṃ ná yāhvām ushāsāḥ puróhitam tánūnápātam aru-
shāsya niṁsate || 2 || bāl āsya nīthā ví pañēṣ ca manmahe
vayā āsya práhutā āsur áttave | yadā ghorāso amṛitatvām
āṣatád ij jánasya daívyasya carikiran || 3 || ṛitāsya hí prá-
sitir dyaúr urú vyāco námō mahy ārámatih pánīyasī | índro

91, 11 y. t. a. a. IV, 42, 9. sam-ídhā. haviṣ-kṛiti. adhvari-
-yāsi. 12 ā. su-stutāyaḥ. vasu-yāvah. jātā-vedase. 13 su-
-stutīm. asmai. hṛidī a° ni-sprīṣe. jāyēva etc. 124, 7. 14 vaśāḥ.
ava-sṛishṭāsaḥ ā-hutāḥ kīlāla-pē sōma-pṛishṭhāya. 15 sruçī-ivā.
camvi-iva. vāja-sānim. asmé iti su-vīram pra-sastām. — 92, 1 vibhā-
-vasum. sūshkāsu. 2 añjah-pām. purāḥ-hitam tánu-nápātam.
3 prá-hutāḥ. āṣata át it. 4 prá-sitih. mahī a°.

mitró várūṇaḥ sām cikitiré 'tho bhāgaḥ savitā pūtādaksha-
saḥ || 4 || prā rudréṇa yayínā yanti sīndhavas tiró mahīm
arāmatim dadhanvire | yébbih párijmā pariyān urú jráyo
ví róruvaj jathāre víṣvam uksháte || 5 || 23 ||

krāṇā rudrá marúto viśvákrishṭayo divāḥ syenāso ásu-
rasya nīlāyaḥ | tébbiḥ cashte várūṇo mitró aryaméndro de-
vébbhir arvaṣébbhir árvaṣaḥ || 6 || índre bhújam ṣaṣamānāsa
āṣata sūro drīṣike vṛishanaṣ ca paúnṣye | prā yé nv āsyā-
rhānā tataksiré yújam vájram nṛishādanesu kārāvaḥ || 7 ||
sūraṣ cid á haríto asya rīramad índrād á káṣ cid bhayate
távīyasah | bhīmasya vṛishṇo jathārād abhiṣváso divé-dive
sáhuri stann ābādhitah || 8 || stóman vo adyá rudráya śík-
vase kshayádvīráya námasā didisṭana | yébbih śivāḥ svá-
vān evayāvabhir divāḥ sīshakti svāyaṣā nīkāmabhiḥ || 9 ||
té hí prajāyā ábharanta ví śrávo bṛihaspátir vṛishabhāḥ
sómajāmayah | yajñair átharvā prathamó ví dhārayad devá
dákshair bhrīgavaḥ sām cikitire || 10 || 24 ||

té hí dyāvapṛithivī bhūriretasā nārāśānsaḥ caturaṅgo
yamó 'ditih | devás tváshtā draviṇodā ribhukshāṇaḥ prā
rodasī marúto víshṇur arhire || 11 || utá syá na uṣjām
urviyá kavír áhiḥ ṣṛiṇotu budhnyò hávīmāni | sūryāmāsā
vicārantā divikshítā dhiyá ṣamīnahushī asyá bodhatam
|| 12 || prā naḥ pūshá carátham viśvádevyo 'pām nāpād avatu
vāyúr ishtāye | ātmānam vásyó abhí vátam arcata tát
aṣvinā suhavā yāmani ṣrutam || 13 || viśám āsām ábhayā-
nām adhikshítam gīrbhír u svāyaṣasam grīṇīmāsi | gnābbhir

92, 4 cikitire átho *iti*. putá-dakshasaḥ. 5 pári-jmā pari-yán.
róruvat. 6 krāṇā rudráh. viśvá-krishṭayah. aryamā *i*º. 7 nú
asya *a*º. nṛi-sādānesu. 8 abhi-ṣvāsaḥ. sáhuriḥ. 9 kshayāt
-vīráya. svá-vān evayáva-bbih. sīsa-ti svá-yaṣāḥ nīkama-bbih. 10 pra-
-jāyāḥ. sóma-jāmayah. y. a. pr. 83, 5. devāḥ. 11 t. h. d. 160, 1.
bhūri-retasā. cātuḥ-aṅgaḥ. áditih. draviṇaḥ-dāh. rodasī *iti*. 12 vi-
-cārantā divi-kshítā. ṣamīnahushī *iti*. 13 viśvá-devyah. su-havā.
14 adhi-kshítam. svá-yaṣasam.

vīṣvābhir āditim anarvāṇam aktór yúvānam nṛimāṇā ādhā
pátim || 14 || rébhāḍ átra janúshā púrvó āṅgirā grāvāṇa
ūrdhvā abhí cakshur adhvarām | yébbhir víhāyā ábhavad vi-
cakshaṇāḥ páthah sumékaṁ svádhitiṛ vānanvati || 15 || 25 ||

93.

Máhi dyāvāprithiví bhūtam urvī nārī yahví ná ródasi
sádam naḥ | tébbhir naḥ pātaṁ sáhyasa ebhír naḥ pātaṁ
ṣūshāṇi || 1 || yajñé-yajñe sá mártyo devān saparyati | yáḥ
sumnaír dírgshaṣrúttama āvívāsaty enān || 2 || víṣveshām
irajyavo devānām vār maháḥ | víṣve hí viṣvámahaso víṣve
yajñéshu yajñíyāḥ || 3 || té ghā rájāno amṛítasya mandrá
aryamá mitró váruṇaḥ párijmā | kád rudró nṛiṇām stutó
marútaḥ pūshāṇo bhágaḥ || 4 || utá no náktam apāṁ vṛi-
shaṇvasū sūryāmāsā sádanāya sadhanyā | sácā yát sády
eshām áhir budhnéshu budhnyāḥ || 5 || 26 ||

utá no devāṁ aṣvínā ṣubhás páti dhāmabhir mitrává-
ruṇā urushyatām | maháḥ sá rāyá éshaté 'ti dhánveva dur-
itá || 6 || utá no rudrá cin mṛilatām aṣvínā víṣve devāso
ráthaspátir bhágaḥ | řibhúr vāja řibhukshaṇaḥ párijmā viṣ-
vavedasaḥ || 7 || řibhúr řibhukshá řibhúr vidható máda á te
hári jūjuvānasya vājínā | dushtāram yasya sáma cid řidhag
yajñó ná mánushaḥ || 8 || kṛidhí no áhrayo deva savitaḥ sá
ca stushe maghónām | sahó na índro váhnibhir ny éshām
carshaṇínām cakráṁ raṣmím ná yoyuve || 9 || aishu dyāvā-
prithiví dhātam mahád asmé víréshu viṣvácarsaṇi řrá-

92, 14 nṛi-mānāḥ ádha. 15 āṅgirāḥ. ví-hāyāḥ. vi-cakshaṇāḥ.
su-mékaṁ svádhitiḥ vānan-vati. — 93, 1 dyāvāprithiví iti (10). urvī
iti nārī iti yahví iti. ródasi iti. 2 dírgshaṣrút-tamaḥ ā-vívāsati.
3 viṣvā-mahasah. 4 gha. pári-jmā (7). 5 vṛishaṇvasū iti
vṛishaṇ-vasu. sa-dhanyā. 6 páti iti. mitráváruṇau. m. s. r. éshate
149, 1. áti dhánva-iva duḥ-itá. 7 cit. ráthaspátih. viṣva-vedasaḥ.
8 hári iti. dustāram. 9 kṛidhí. savitar iti. sahó iti. ní eḥ.
10 á eshu. asmé iti. viṣvácarsaṇi.

vah | priksām vājasya sātāye priksām rāyótā turvāne
|| 10 || 27 ||

etām śānsam indrāsmayúsh tvām kúcit sántam sahasā-
vann abhíshṭaye sádā páhy abhíshṭaye | medátām vedátā
vaso || 11 || etām me stómaṁ tanā ná sūrye dyutádyāmā-
nam vāvṛidhanta nṛiṇām | samvānanam náshvyam táshṭevā-
napacyutam || 12 || vāvarta yéshām rāyā yuktaishām hiraṇ-
yáyī | nemádhita ná paúṁsyā vṛitheva vishṭántā || 13 || prá
tád duḥśīme prithavāne vené prá rāmé vocam ásure ma-
ghāvatsu | yé yuktvāya páñca śatāsmayú pathā viśṭāvy
eshām || 14 || ádhín nv átra saptatīm ca saptá ca | sadyó
didishṭa tánvah sadyó didishṭa pāthyāḥ sadyó didishṭa
māyavāḥ || 15 || 28 ||

94.

Praité vadantu prá vayám vadāma grāvabhyo vácam
vadatā vádadbhyaḥ | yád adrayaḥ parvatāḥ sākām āśavaḥ
ślókaṁ ghósham bháráthéन्द्रāya somínaḥ || 1 || eté vadanti
śatávat sahasravad abhí krandanti háritebhir āsábhiḥ |
vishṭví grāvāṇaḥ sukṛitaḥ sukṛityáyā hótus cit pūrve ha-
virádyam āśata || 2 || eté vadanty ávidann aná mádhu ny
ūṅkhayante ádhi pakvá ámishi | vṛikshásya śákhām aru-
násyā bāpsatas té sūbharvā vṛishabhāḥ prém arāvishuh
|| 3 || bṛihád vadanti madiréṇa mandínéndram króśanto 'vi-
dann aná mádhu | samrábhyā dhírāḥ svásribhir anartishur
āghosháyantaḥ prithivím upabdíbhiḥ || 4 || suparnā vácam

93, 10 rāyā utā. 11 indra asma-yúh tvām. vaso *iti*. 12 dyutát
-yāmānam va°. sam-vānanam ná á° táshṭā-iva ánapa-cyutam. 13 va-
varta. yukta e°. nemá-dhita. vṛithā-iva vishṭā-antā. 14 duḥ-
śīme. śatā a°. vi-śrāvi. 15 ádhi it nú. — 94, 1 prá eté. va-
data. bhárátha í°. 2 su-kṛitaḥ su-kṛityáyā. haviḥ-ádyam. 3 ní
u°. pakvé. sūbharvāḥ. prá im. 4 mandínā í°. sam-rábhya. ā-
ghosháyantaḥ. 5 su-parṇāḥ.

akratópa dyávy ākharé kṛishṇā ishirā anartishuḥ | nyān ní
yanty úparasya nishkṛitām purú réto dadhire sūryaśvítah
|| 5 || ²⁹ ||

ugrá iva praváhantah samāyamuh sākām yuktā vṛi-
shaṇo bíbhtrato dhúraḥ | yác chvasáto jagrasānā árāvishuh
sṛinvá eshām prothátho árvatām iva || 6 || dāśāvanibhyo
dāśakakshyebhyo dāśayoktrebhyo dāśayojanebhyah | dā-
śābhīsubhyo arcatajārebhyo dāśa dhúro dāśa yuktā vá-
hadbhyah || 7 || té ádrayo dāśayantrāsa āśāvas téshām
ādhānam páry eti haryatām | tá ū sutāsyā somyāsyān-
dhaso 'ñśóḥ piyúsham prathamāsyā bhejire || 8 || té somádo
hārī índrasya niñsate 'ñśúm duhánto ádhy āsate gávi |
tébhīr dugdhām papivān somyām mádhv índro vardhate
práthate vṛishāyáte || 9 || vṛishā vo añśúr ná kílā rishā-
thanélāvantah sádām ít sthanāśitāḥ | raivatyéva máhasā
cārava sthana yāsyā grāvāṇo ájushadhvam adhvarām
|| 10 || ³⁰ ||

tridilā átridilāso ádrayo 'śramaṇā áśrithitā ámrityavah |
anāturā ajārā sthānavishṇavaḥ supivāso átrishitā átrishṇa-
jah || 11 || dbruvā evā vah pitáro yugé-yuge kshémakāmā-
sah sádaso ná yuñjate | ajuryāso harishāco harídrava ā
dyām ráveṇa pṛithivīm aśuśravuh || 12 || tád íd vadanty
ádrayo vimócane yāmann añjaspā iva ghéd upabdíbbih |
vápanto bíjam iva dhānyākṛitah piñcānti sómam ná mi-
nanti bāpsataḥ || 13 || suté adhvaré ádhi vácam akratā kṛi-

94, 5 akrata úpa. a-kharé. nyāk. nih-kritām purú. surya
-svítah. 6 pra-váhantah sam-āyamuh. yuktāh. yāt s°. sṛinvé.
7 dāśāvani - bhyah dāsa - kakshyebhyah dāsa - yoktrebhyah dāsa
-yojanēbhyah dāśābhīsu-bhyah arcata a°. yuktāh. 8 dāsa-yantrāsah.
ā-dhānam. té ū itī. somyāsyā ā°. 9 soma-ādah hārī itī. vṛishā
-yáte. 10 kila rishāthana í°. sthana ā° raivatyā-iva. cāravah.
11 ajārāh stha ā° su-pivāsah. átrishṇa-jah. 12 kshéma-kāmāsah.
hari-sācaḥ. 13 vi-mócane. añjapāḥ-iva gha ít. dhānya-kṛitah.
14 akrata ā.

lāyo ná mātāraṃ tudāntaḥ | ví shú muñcā sushuvúsho ma-
nishāṃ ví vartantāṃ ādrayaḥ cáyamānāḥ || 14 || 31 ||

Caturtho 'dhyāyāḥ.

95.

Hayé jáye mánasā tīshṭha ghore vácānsi miśrá kṛiṇa-
vāvahai nú | ná nau mántrā ánudītāsa eté máyas karan pá-
rataré canáhan || 1 || kím etá vācā kṛiṇavā távāhám prākra-
misham ushásām agriyéva | púruravaḥ púnar ástam párehi
durāpanā vāta ivāhám asmi || 2 || íshur ná śriyá ishudhér
asanā gosāḥ śatasā ná ránhih | avíre krátāu ví davidyu-
tan nórā ná māyúm citayanta dhúnayaḥ || 3 || sá vásu dá-
dhatī svāśurāya váya úsho yádi váshty ántigrihāt | ástam
manakshe yásmiñ cākán divā náktam śnathitá vaitaséna || 4 ||
trīḥ sma máhnaḥ śnathayo vaitasénotá sma mé 'vyatyai
priṇāsi | púruravó 'nu te kétam āyaṃ rájā me víra tanvās
tád āsiḥ || 5 || 1 ||

yá sujūrñih śrēñih sumnāāpir bradécakshur ná granthínī
caranyúḥ | tá añjāyo 'ruṇāyo ná sasruḥ śriyé gāvo ná dhe-
návo 'navanta || 6 || sám asmiñ jáyamāna āsata gná utém
avardhan nadyāḥ svágūrtāḥ | mahé yát tvā pururavo ráñā-
yāvardhayan dasyuhátyāya devāḥ || 7 || sácā yád āsu jáha-
tīshv átkam ámānushīshu mánusho nishéve | ápa sma mát
tarásanti ná bhujoyás tá atrasan rathasprīso náśvāḥ || 8 ||
yád āsu márto amṛtāsu nisprīk sám kshonībhiḥ krátubhir
ná priṇkté | tá átāyo ná tanvāḥ śumbhata svá áśvāso ná

94, 14 sú muñca susu-vúshah. — 95, 1 canā á°. 2 kṛiṇava
tāva a° prá a°. agriyā-iva. pára íhi duḥ-āpanā vātaḥ-iva a°. 3 śriyé
ishu-dhéh. go-sāḥ śata-sāḥ. davidyutat ná úrā. 4 ánti-grihāt.
5 mā á°. vaitaséna utá. me á°. púruravaḥ ánu. 6 su-jūrñih.
sumnē-āpiḥ bradé-cakshuḥ. 7 jáyamānē. utá im. svá-gurtāḥ.
ránaya á° dasyu-hátyāya. 8 ní-sévo. ratha-sprīśah ná á°. 9 ní-
sprīk.

kriláyo dāndaśānāḥ || 9 || vidyún ná yā pátanti dávidyod
bhárantī me ápyā kámyāni | jánishto apó náryaḥ sújātaḥ
prórvāṣī tirata dīrghám áyuh || 10 || 2 ||

jajñishá itthá gopíthyāya hí dadhātha tát purūravo ma
ójah | áśāsam tvā vidúshī sásminn áhan ná ma áṣṛiṇoḥ kím
abhúg vadāsi || 11 || kadā sūnúḥ pitáram jātá ichāc cakrán
náśru vartayad vijānán | kó dámpati sámanasā ví yūyod
ádha yád agníḥ śváśureshu dídayat || 12 || práti bravāni
vartáyate áśru cakrán ná krandaḍ ádhye śiváyai | prá tát
te hinavā yát te asmé páreby ástaṁ nahí mūra mápaḥ
|| 13 || sudevó adyá prapáted ánāvrit parāvátam paramám
gántavá u | ádhā śáyita níṛriter upásthé 'dhainam vṛikā ra-
bhasáso adyúḥ || 14 || púrūravo má mṛithā má prá paptó
má tvā vṛikāso áśivāsa u kshan | ná vaí straiṇāni sakhyāni
santi sālāvṛikāṇām hṛidayāny etá || 15 || 3 ||

yád vírūpácaram márttyeshv ávasam rátriḥ śarádaḥ cá-
tasraḥ | ghritásya stokám sakṛid áhna áśnām tád evédám
tātripāṇá carāmi || 16 || antarikshaprám rájaso vimānim úpa
śikhāmy urváṣim vásishthāḥ | úpa tvā rátriḥ sukṛitásya
tishthān ní vartasva hṛidayam tapyate me || 17 || íti tvā
devá imá āhur aila yáthem etád bhávasi mṛityúbandhuḥ |
prajā te deván havishā yajāti svargá u tvám ápi mādayāse
|| 18 || 4 ||

96.

Prá te mahé vidátthe śaṁsisham hárī prá te vanve va-
núsho haryatám mádam | ghritám ná yó háribhiḥ cáru

95, 10 vidyút. jánishto *iti*. sú-jātaḥ prá u°. 11 jajñishé.
go-píthyāya. me. me á a°. 12 ichāt. ná á°. vi-jānán. dámpati
iti dām-pati sá-manasā. 13 á-dhye. hinava. asmé *iti* pára ihi.
mā āpah. 14 su-deváh. prá-páted. gántavai. ádha. níḥ-riteh
upá-she ádha e° vṛikāḥ. 15 mṛithāḥ. sālāvṛikāṇām. 16 ví
-rūpā á°. evá idám ta°. 17 antariksha-prám. vi-mānim. su
-kṛitásya tishthāt. 18 imé. yáthā im. mṛityú-bandhuḥ prá-jā.
svah-gé. — 96, 1 hárī *iti*.

sécata á tvā viṣantu hárivarpasam gírah || 1 || hárīm hí yó-
nim abhí yé samásvaran hinváto hári divyám yáthā sá-
daḥ | á yám priṇánti háríbhír ná dhenáva índrāya ṣūśhám
hárivantam arcata || 2 || só asya vājro háríto yá āyasó hárir
níkāmo hárir á gábhastyoh | dyumní suṣípró hárímanyusā-
yaka índre ní rūpá hárítā mimikshire || 3 || diví ná ketúr
ádhi dhāyi haryató vivyácad vājro háríto ná ráñhyā | tudád
áhiṃ háríṣipro yá āyasáh sahásraṣokā abhavad dharim-
bharáh || 4 || tvám-tvam aharyathā úpastutaḥ púrvebhír in-
dra harikeṣa yájvabhíḥ | tvám haryasi táva víṣvam ukthyaṃ
ásāmi rádho harijāta haryatám || 5 || ॥

tá vajrínam mandínam stómyam máda índram ráthe va-
hato haryatá hári | purúṇy asmai sávanāni háryata índrāya
sómā hárayo dadhanvire || 6 || áram kāmāya hárayo dadhan-
vire sthirāya hinvan hárayo hári turá | árvadbhir yó hári-
bhír jósham íyate só asya kāmam hárivantam ānaṣe || 7 ||
háriṣmaṣārur háríkeṣa āyasás turaspéye yó haripá ávar-
dhata | árvadbhir yó háríbhír vājínivasur áti víṣvā duritá
párishad dhári || 8 || srúveva yásya háríṇi vipetátuḥ śípre
vájaya háríṇi dávidhvataḥ | prá yát kṛité camasé mármri-
jad dhári pítvá mādasya haryatásyándhasaḥ || 9 || utá sma
sádma haryatásya pastyòr átyo ná vájam hárivāñ acikra-
dat | mahí cid dhí dhishánāharyad ójasā bṛihád váyo da-
dhishe haryatás cid á || 10 || ॥

á ródasi háryamāṇo mahitvá návyam-navyam haryasi
mánma nú priyám | prá pastyàm asura haryatám gór āvish
kṛidhi háraye sūryāya || 11 || á tvā haryántam prayújo já-

96, 1 sécate. hári-varpasam. 2 sam-ásvaran. hári iti (6. 7).
3 ní-kāmāh. su-ṣípráh hárímanyu-sāyakah. 4 hári-ṣípráh. sahásra-
-sokāh. harim-bharáh. 5 úpa-stutaḥ. hari-keṣa. hari-jāta.
6 máde. háryate. sómāh. 8 hári-ṣmaṣārur hári-keṣah. turah
-péye. hari-páh. á. y. h. 7. vājíní-vasuh. duh-ítā. hári iti. 9 srúvā
-iva. háríṇi iti (2) vi-petátuḥ śípre iti. hári iti. haryatásya áº.
10 hí dhishánā áº. 11 ródasi iti. āvīh. 12 pra-yújah.

nānām ráthe vahantu háriṣipram indra | píbā yáthā prátí-
bhritasya mádhvo háryan yajñām sadhamáde dáṣoṇim || 12 ||
ápāḥ púrveshām harivaḥ sutánām átho idám sávanam ké-
valam te | mamaddhí sómam mádhumantam indra satrá
vṛishañ jathára á vṛishasva || 13 || 7 ||

97.

Yá óshadhīḥ pūrvā jātā devébhyas triyugám purá | má-
nai nú babhrūṇām ahám ṣatám dhāmāni saptá ca || 1 || ṣa-
tám vo amba dhāmāni sahásram utá vo rúhaḥ | ádhā ṣa-
takratvo yūyám imám me agadám kṛita || 2 || óshadhīḥ prátí
modadhvam pūshpavatīḥ prasúvariḥ | ásvā iva sajítvarīr vī-
rúdhah pārayishṇvāḥ || 3 || óshadhīr íti mātaraś tād vo de-
vīr úpa bruve | sanéyam áṣvam gām vāsa ātmánam táva
pūrusha || 4 || aṣvatthé vo nishádanam parṇé vo vasa-
tīś kṛitá | gobhāja ít kílāsatha yát sanávatha pūrusham
|| 5 || 8 ||

yátraúshadhīḥ samágmata rájānaḥ sámitāv iva | vípraḥ
sá ucyate bhishág rakshohāmīvacátanaḥ || 6 || aṣvavatīm so-
māvatīm ūrjáyantīm údojasam | ávitsi sárvā óshadhīr asmá
arishṭátātaye || 7 || úc chúshmā óshadhīnām gāvo goshtád
iverate | dhánam sanishyántīnām ātmánam táva pūrusha
|| 8 || íśhkṛitir náma vo mātátho yūyám stha níśhkṛitīḥ | sī-
ráḥ patatrīṇī sthana yád āmáyati níśh kṛitha || 9 || áti
vīśvāḥ parishṭhá stená iva vrajám akramuḥ | óshadhīḥ
prácucyavur yát kíṃ ca tanvò rápaḥ || 10 || 9 ||

96, 12 hári-sipram. píba. prátí-bhritasya. sadha-máde dáṣa-
oṇim. 13 átho íti. jatháre. — 97, 1 pūrvāḥ jātāḥ. tri-yugám.
2 ádha sata-kratvaḥ. 3 pra-sūvariḥ. sa-jítvariḥ. 4 purusha (8).
5 ni-sádanam. vasatīḥ. go-bhājāḥ. kíla a°. pūrusham. 6 yátra
ó° sam-ágmata. sámitau-iva. rakshaḥ-há amīva-cátanaḥ. 7 aśva
-vatīm soma-vatīm. út-ojasam á a°. asmaí. 8 út a°. goshtát-iva
í°. 9 mātā átho íti. níśh-kṛitīḥ. patatrīṇīḥ. níśh. 10 pari-
-sthāḥ. prá a°.

yád imá vājáyann ahám óshadhīr hásta ādadhé | ātmá
yákshmasya naṣyati purá jivagrībho yathā || 11 || yásyau-
shadhīḥ prasárpathāṅgam-aṅgam párush-paruḥ | táto yáksh-
maṃ ví bādhadhva ugró madhyamaśrī iva || 12 || sākám
yakshma prá pata cásheṇa kikiḍivínā | sākám vátasya dhrá-
jyā sākám naṣya nihákayā || 13 || anyā vo anyám avatv
anyányásyā úpāvata | táḥ sárvaḥ samvidāná idám me prá-
vatā vácaḥ || 14 || yáḥ phalínīr yá aphalá apushpá yás ca
pushpínīḥ | brīhaspátiprasūtās tá no muñcantv áñhasaḥ
|| 15 || 10 ||

muñcántu mā śapathyād átho varuṇyād utá | átho ya-
māsya páḍbīṣāt sárvasmād devakīlbishāt || 16 || avapátantīr
avadan divá óshadhayas pári | yám jívám aśnávāmahai ná
sá rishyāti púrushaḥ || 17 || yá óshadhīḥ sómarājñīr bahvīḥ
śatávicakshaṇāḥ | tāsāṃ tvám asy uttamāraṃ kāmāya śám
hrīdé || 18 || yá óshadhīḥ sómarājñīr víśthitāḥ prithivīm
ánu | brīhaspátiprasūtā asyaí śám datta víryam || 19 || má
vo rishat khanitá yásmai cāhám khánāmi vaḥ | dvipác cá-
tushpad asmákam sárvaṃ astv anāturám || 20 || yás cedám
upaśrīṇvánti yás ca dūrám páragatāḥ | sárvaḥ samgátya
vīrudho 'syaí śám datta víryam || 21 || óshadhayaḥ śám va-
dante sómena sahá rájñā | yásmai kṛinóti brāhmaṇás tám
rájan párayāmasi || 22 || tvám uttamásy oshadhe táva vṛikshá
úpastayaḥ | úpastir astu sò 'smákam yó asmāñ abhidāsati
|| 23 || 11 ||

97, 11 imáḥ. háste ā-dadhé. jiva-grībhaḥ. 12 yásya o° pra-
-sárpatha āṅgam-aṅgam páruḥ-paruḥ. bādhadhve. madhyamaśrī-iva.
13 ni-hákayā. 14 anyā a° úpa a°. sam-vidānáḥ. pra avata.
15 apushpāḥ. brīhaspátī-prasūtāḥ (19) táḥ. 16 átho iti (2). deva-
-kilbīṣāt. 17 ava-pátantīḥ. púrushaḥ. 18 sóma-rājñīḥ. śatá-
-vicakshaṇāḥ. ut-tamā a°. 19 ví-sthitāḥ. 20 ca a°. dvi-pát-
-cátuḥ-pat. 21 ca i° upa-srīṇvánti. pára-gatāḥ. sam-gátya. asyaí
etc. 19. 23 ut-tamā asi. sah a°. abhi-dāsati.

Bṛhaspate prāti me devātām ihi mitró vā yád váruṇo
 vási pūshā | ādityaír vā yád vásubhir marútván sá parján-
 yaṁ śám̐tanave vṛishāya || 1 || á devó dūtó ajiráś cikitván
 tvád devāpe abhí mām agachat | pratícínāḥ prāti mām á
 vavṛitsva dád̐hāmi te dyumátīm vácam āsán || 2 || asmé
 dhehi dyumátīm vácam āsán bṛhaspate anamīvām ishirām |
 yáyā vṛishṭīm śám̐tanave vánāva divó drapsó mádhumañ á
 viveṣa || 3 || á no drapsá mádhumanto viśantv índra dehy
 ádhirathaṁ sahásram | ní shīda hotrám ṛituthá yajasva de-
 vān devāpe havishā saparya || 4 || ārshtīshenó hotrám ṛishir
 nishídan devápir devasumatīm cikitván | sá úttarasmād ádha-
 raṁ samudráṁ apó divyā asṛijad varshyā abhí || 5 || asmín
 samudré ádhy úttarasminn āpo devébhir nívr̐tā atishṭhan |
 tá adravann ārshtīshenēna sṛishṭā devápinā prēshitā
 mṛikshínīshu || 6 || 12 ||

yád devápiḥ śám̐tanave puróhito hotráya vṛitāḥ kṛipá-
 yann ádīdhet | devasrútaṁ vṛishṭivānim rārāṇo bṛhaspátir
 vácam asmā ayachat || 7 || yám tvā devápiḥ śusucāno agna
 ārshtīshenó manushyāḥ samīdhé | viśvebhir devaír anumad-
 yámānaḥ prá parjányam irayā vṛishṭimántam || 8 || tvám
 pūrva ṛishayo gṛrbhír āyan tvám adhvaréshu puruhūta
 viśve | sahásrāṇy ádhirathāny asmé á no yajñāṁ rohid-
 asvópa yāhi || 9 || etāny agne navatír náva tvé áhutāny ádhi-
 rathā sahásra | tébhir vardhasva tanvāḥ śūra pūrvír divó
 no vṛishṭīm ishitó rirīhi || 10 || etāny agne navatīm sahásrā
 sám prá yacha vṛishṇa índrāya bhāgám | vidván pathá ri-

98, 1 vā ási. śám̐tanave (3. 7) vṛishaya. 2 deva-ape (4).
 3 asmé *iti*. 4 drapsāḥ. dehi ádhi-ratham. sīda. 5 ní-sídan
 devá-āpiḥ (7. 8) deva-sumatīm. 6 ní-vṛitāḥ. sṛishṭāḥ devá-āpinā
 prá-ishitāḥ. 7 purāḥ-hitāḥ. deva-srútaṁ vṛishṭi-vānim. asmai.
 8 agne. sam-īdhé. ānu-madyāmānaḥ. iraya. 9 pūrve. puru-hūta.
 ádhi-rathāni asmé *iti*. rohit-asva úpa. 10 tvé *iti* á-hutāni ádhi-
 -rathā. 11 vṛishṇe.

tuṣó devayānān āpy aulānām divi devéshu dhehi || 11 ||
 ágne bádhasva ví mṛídho ví durgáhápāmīvām ápa rákshāṇsi
 sedha | asmát samudrád bṛiható divó no 'pām bhūmánam
 úpa naḥ sṛijehá || 12 || 13 ||

99.

Kām naṣ citrām ishanyasi eikiván prithugmánam vāṣ-
 rām vāvṛidhádhyai | kát tásya dātu śávaso vyūshṭau
 tákshad vájraṃ vṛitratúram ápinvat || 1 || sá hí dyutá vidyútā
 véti sáma prithúm yónim asuravá sasāda | sá sánīlebhiḥ
 prasahānó asya bhrátur ná rité saptáthasya māyāḥ || 2 || sá
 vājam yátápadushpadā yán svārshatā pári shadat sanish-
 yán | anarvá yác chatádurasya védo ghnāñ chiṣnádevāñ
 abhí várpasā bhūt || 3 || sá yahvyò 'vánir góshv árvā juhóti
 pradhanyāsu sásriḥ | apádo yátra yújyāso 'rathá droṇyā-
 śvāsa írate ghṛitām vāḥ || 4 || sá rudrébhir áṣastavāra řibhvā
 hitví gáyam āréavadya ágāt | vamrásya manye mithunā ví-
 vavri ánnam abhítyārodayan mushāyán || 5 || sá íd dásam
 tuvīrávam pátir dán shalākshám triřirshāṇam damanyat |
 asyá tritó nv ójasā vṛidhānó vipá varāhám áyoagrayā han
 || 6 || 14 ||

sá drúhvaṇe mánusha ūrdhvasāná á sāvishad arśasā-
 náya śárum | sá nṛítamo nábushe 'smát sújātaḥ púro 'bhi-
 nad árhan dasyuhátye || 7 || só abhriyo ná yávasa udanyán
 ksháyāya gātúm vidán no asmé | úpa yát sídad índum śá-

98, 11 deva-yānān. 12 duh-gáhā ápa á°. sṛija ihá. —
 99, 1 prithu-gmánam. vāvṛidhádhyai. ví-ushtau. vṛitra-túram.
 2 vi-dyútā. asura-tvā ā. sá-nīlebhiḥ pra-sabānāḥ. ná. 3 yūtā
 ápaduh-padā. svāh-sātā. sadat. yát śatá-durasya. řiśná-devān.
 4 árvā ā. pra-dhanyāsu. arathāḥ droṇi-āśvāsah. vār ití vāḥ.
 5 áṣasta-vārah. āré-avadyaḥ ā a°. vívavri ití ví-vavri. abhi-itya
 arodayat. 6 tuvi-rávam. shat-akshám tri-řirshāṇam. nú. áyah
 -agrayā hann ití han. 7 mánushe. sú-jātaḥ. dasyu-hátye. 8 yá-
 vase. vidát. asmé ití.

rīraiḥ śyenó 'yopāśṭīr hanti dāsyūn || 8 || sá vrádhataḥ śa-
vasānébhir asya kútsāya śúśṇam kṛipāṇe párádāt | ayám
kavīm anayac chasyámānam átkam vó asya sánitotá nṛi-
ṇām || 9 || ayám daśasyán náryebhir asya dasmó devébbhir
várūṇo ná māyí | ayám kanína ṛitupá avedy ámimītārūṇ
yáś cātushpāt || 10 || asyá stómebhir auṣijá ṛijīśvā vrajám
darayad vṛishabhéna píproḥ | sūtvā yád yajató dīdáyad gīḥ
púra iyānó abhí várpasā bhūt || 11 || evá mahó asura
vaksháthāya vamrakáḥ paḍbhír úpa sarpad índram | sá iyā-
náḥ karati svastīm asmā ísham úrjam sukshítīm víśvam
ábhāḥ || 12 || 15 ||

Ashṭamo 'n uvākāḥ.

100.

Índra drīhya maghavan tvávad íd bhujá ihá stutáḥ su-
tapá bodhi no vṛidhé | devébbhir naḥ savitá právatu śrutám
á sarvátātim áditīm vṛiṇīmahe || 1 || bhārāya sú bharata
bhāgám ṛitvīyam prá vāyáve śucipé krandádishtāye | gau-
ráśya yáḥ páyasah pítīm ānasá á sarvátātim áditīm vṛiṇī-
mahe || 2 || á no deváh savitá sāvishad váya ṛijūyaté yāja-
mánāya sunvaté | yáthā deván pratibhūshema pākavád á
sarvátātim áditīm vṛiṇīmahe || 3 || índro asmé sumánā astu
viśváḥ rájā sómah suvitáśyádhya etu naḥ | yáthā-yathā mi-
trádhītāni samdadadhúr á sarvátātim áditīm vṛiṇīmahe || 4 ||
índra ukthéna śávasā páruṇ dadhe bṛīlaspate prataritáśy
áyushah | yajñó mánuḥ prámatir naḥ pitá hí kam á sarvá-
tātim áditīm vṛiṇīmahe || 5 || índrasya nú súkṛitam daí-

99, 8 áyah-apāśṭīh. 9 párá a°. anayat ś°. sánitá ntá.
10 ṛitu-pāḥ. ámimita a°. cātuh-pāt. 12 evá. asmai. ísham etc.
X, 20, 10. — 100, 1 bhujé. suā-pāḥ. prá a°. 2 śuci-pé krandát
-ishtāye. ānasé. 3 ṛiju-yaté. prati-bhūshema. 4 asmé iti su
-mánāḥ. suvitáśya á°. mitrá-dhītāni sam-dadhúḥ. 5 pra-taritá
asi. prá-matīḥ. 6 sú-kṛitam.

vyam sāho 'gnīr grīhē jaritā mēdhirah kavīh | yajñās ca
bhūd vidāthe cārur āntama ā sarvātātīm āditīm vṛiṇīmahe
|| 6 || 16 ||

nā vo gūhā cakṛīma bhūri dushkṛitām nāvīshṭyam va-
savo devahēlanam | mākīr no devā ānṛitasya vārpasa ā
sarvātātīm āditīm vṛiṇīmahe || 7 || āpāmīvām savitā sāvishan
nyāg vārīya id āpa sedhantv ādrayaḥ | grāvā yātra madhu-
shūd ucyāte brīhād ā sarvātātīm āditīm vṛiṇīmahe || 8 ||
ūrdhvō grāvā vasavo 'stu sotāri vīṣvā dvēshānsi sanutār
yuyota | sā no devāḥ savitā pāyūr īdya ā sarvātātīm āditīm
vṛiṇīmahe || 9 || ūrjam gāvo yāvase pīvo attana ṛitāsya yāb
sādane kōṣe aṅgdhvé | tanūr evā tanvō astu bheshajām ā
sarvātātīm āditīm vṛiṇīmahe || 10 || kratuprāvā jaritā śāsva-
tām āva īndra id bhadrā prāmatih sutāvatām | pūrṇām
ūdhar divyām yāsya siktāya ā sarvātātīm āditīm vṛiṇīmahe
|| 11 || citrās te bhānūḥ kratuprā abhisṭīh sānti spṛīdho ja-
raṇiprā ādhrīṣṭāḥ | rājīṣṭhayā rājyā paśvā ā gōs tūtūr-
shaty pāry āgram duvasyūḥ || 12 || 17 ||

101.

Ūd budhyadhvam sāmanasaḥ sakhāyaḥ sām agnīm in-
dhvam bahāvaḥ sānilāḥ | dadhikrām agnīm ushāsam ca de-
vīm īndrāvato 'vase nī hvaye vaḥ || 1 || mandrā kṛiṇudhvam
dhīya ā tanudhvam nāvam aritrāpāraṇīm kṛiṇudhvam |
īshkṛiṇudhvam āyudhāram kṛiṇudhvam prāñcam yajñām prā
nayatā sakhāyaḥ || 2 || yunākta sīrā vī yugā tanudhvam
kṛitē yónau vapatehā bījam | girā ca ṣrushṭīh śābharā āsan

100, 7 duh-kṛitām nā āvīh-tyam. deva-hēlanam. 8 āpa ā°.
sāvishat. grāvā — brīhāt X, 64, 15. 10 attana. 11 kratu-
prāvā. prā-matih sutā-vatām. ūdhaḥ. siktāye. 12 kratu-prāh.
jaraṇi-prāh. — 101, 1 sā-manasaḥ. sā-nilāḥ. d. a. u. c. d. III, 20, 5.
īndra-vataḥ ā°. 2 aritra-pāraṇīm. āyudhā ā°. nayata. 3 va-
pata ihā. śā-bharāḥ asat.

no nédīya ít sṛiṇyāḥ pakvām éyāt || 3 || sīrā yuñjanti ka-
vāyo yugā ví tanvate prīthak | dhīrā devéshu sumnayā
|| 4 || nīr āhāvān kṛiṇotana sám varatrā dadhātana | siñcā-
mahā avatām udrīṇam vayām sushékam ānupakshitam || 5 ||
íshkṛitāhāvam avatām suvaratrām sushecanām | udrīṇam
siñce áksbitam || 6 || 18 ||

prīṇitāśvān hitām jayātha svastivāham rátham ít kṛi-
ṇudhvam | dróṇāhāvam avatām ásmacakram ánsatrakoṣam
siñcatā nṛipānam || 7 || vrajām kṛiṇudhvam sá hí vo nṛipāno
várma sīvyadhvam bahulā prithūni | púraḥ kṛiṇudhvam áya-
sīr ádhṛishṭā má vah susroc camasó drīṇhata tám || 8 || á
vo dhīyam yajñīyām varta útāye dévā devīm yajatām ya-
jñīyām ihá | sá no duhīyad yāvaseva gatví sahásradhārā pá-
yasā mahí gaúḥ || 9 || á tú shiñca hárīm im drór upásthe
vāsībhis takshatāśmanmáybhiḥ | pári shvajadhvam dáśa
kakshyābhir ubhé dhúrau prāti váhniṃ yunakta || 10 || ubhé
dhúrau váhnir āpīdamāno 'ntár yóneva carati dvijāniḥ |
vánaspátim vána ásthāpayadhvam ní shú dadhidhvam
ákhananta útsam || 11 || káprin naraḥ kapṛithām úd dadbhā-
tana codáyata khudáta vájasātaye | nisṭigryāḥ putrām á
cyāvayotāya índram sabádha ihá sómapiṭaye || 12 || 19 ||

102.

Prá te rátham mithūkṛitam índro 'vatu dhṛishṇuyā |
asmínn ājaú puruhūta śraváyye dhanabhakshéshu no 'va

101, 3 á iyāt. 4 dhīrāḥ. 5 ā-hāvān. varatrāḥ. siñcā-
mahā. su-sékam ānupa-kshitam. 6 íshkṛita-āhāvam. su-varatrām
su-secanām. 7 prīṇitā á°. svasti-vāham. dróṇa-āhāvam. áśma-
cakram ánsatra-koṣam siñcata nṛi-pānam. 8 nṛi-pānah. ádhṛi-
shṭāḥ. susrot. drīṇhata. 9 varte. dévāḥ. sá no etc. IV, 40, 5.
10 tú siñca. upá-sthe. takshata a°. svajadhvam. ubhé *iti* (11).
11 ā-pīdamānah. yóna-iva. dvi-jāniḥ. váne á a°. sú. 12 káprít.
vája-sātaye. cyāvaya utāye. sa-bádhaḥ. sóma-pīṭaye. — 102, 1 mithu-
-kṛitam. puru-huta. dhana-bhakshéshu.

|| 1 || út sma váto vahati vāso 'syā ádhiratham yád ájayat
 sahásram | rathír abhūn mudgalānī gávishṭau bháre kṛitām
 vy áced indrasenā || 2 || antár yacha jígḥānsato vájram in-
 drábhīdásataḥ | dāsasya vā maghavann áryasya vā sanutár
 yavayā vadhām || 3 || udnó hradám apibaj járhṛishāṇaḥ kú-
 ṭam sma tṛinhád abhīmātim eti | prá mushkábhāraḥ śráva
 ichámāno 'jirám bāhū abharat síshāsan || 4 || ny ákranda-
 yann upayánta enam ámeḥayanṁ vṛishabhām mádhyā ājēḥ |
 téna sūbharvam ṣatávat sahásram gávām mūdgalāḥ pra-
 dhāne jigāya || 5 || kakárdave vṛishabhó yuktá āsīd ávāvacīt
 sárathir asya keśī | dúdher yuktásya drávataḥ sahānasa ṛi-
 chānti shmā nishpádo mudgalānīm || 6 || 20 ||

utá pradhīm úd ahann asya vidván úpāyunag vānsa-
 gam átra śikshan | índra úd ávat pátim ághnyānām
 áraṇhata pádyābhiḥ kakúdmān || 7 || śunám ashtṛāvy ácarat
 kapardī varatrāyām dārv ānāhyamānaḥ | nṛimṇāni kṛinván
 baháve jánāya gāḥ paspaśānās távishīr adhatta || 8 || imām
 tám paśya vṛishabhásya yūñjam káshṭhāyā mádhye dru-
 ghanám śáyānam | yéna jigāya ṣatávat sahásram gávām
 mūdgalāḥ pṛitanájyeshu || 9 || āré aghá kó nv itthá dadarṣa
 yām yuñjānti tám v á sthāpayanti | násmāi tṛiṇam nódā-
 kām á bharanty úttaro dhuró vahati pradédisat || 10 || pa-
 rivṛiktéva patividyam ānaṭ pípyānā kūcakreṇeva siñcán |
 eshaishyā cid rathyā jayema sumaṅgālam sínavad astu sā-
 tám || 11 || tvám víśvasya jágataḥ cākshur indṛāsi cākshu-

102, 2 ádhi-ratham. abhūt. gó-ishṭau. ví a° indra-senā. 8 in-
 dra abhi-dāsataḥ. yavaya. 4 apibat. abhi-mātim. mushká-bhāraḥ.
 bāhū iti. síshāsan. 5 ní a° upa-yántaḥ. mádhye. sūbharvam. pra-
 dhāne. 6 sahā ānasā. sma nih-pádah. 7 pra-dhīm. úpa a°. 8
 ashtṛā-ví a°. ā-nāhyamānaḥ. 9 káshṭhāyā. dru-ghanám. 10
 nú i°. ná a°. ná u°. pra-dédisat. 11 parivṛiktā-iva pati-
 vidyam. kūcakreṇa-iva. esha-eshyā. su-maṅgālam sína-vat. 12 in-
 dra asi.

shah | vṛishā yád ājīm vṛishanā sishāsasi codāyan vādhrinā
yujā || 12 || 21 ||

103.

Āśūh śīśāno vṛishabhó ná bhīmó ghanāghanāh kshó-
bhaṇaṣ carshaṇīnām | samkrāndano 'nimishā ekavīrah śa-
tām sénā ajayat sākām indrah || 1 || samkrāndanenānimi-
shéna jishṇúnā yutkārēna duṣcyavanéna dhṛishṇúnā | tát
indrena jayata tát sahadhvam yúdhō nara ishuhastena
vṛishṇā || 2 || sá ishuhastaiḥ sá nishaṅgibhir vaśí sámśrashtā
sá yúdhā índro gaṇéna | samśrishtajít somapá bāhuśardhy
ugrádhanvā prátihitābhir ástā || 3 || brīhaspate pári diyā
ráthēna rakshohāmītrāñ apabādhamānaḥ | prabhañján sé-
nāḥ pramṛiṇó yudhá jáyann asmákam edhy avitá ráthānām
|| 4 || balavijñāyá sthāviraḥ prāviraḥ sáhasvān vājí sáha-
māna ugrāḥ | abhívīro abhísatvā sahojá jaitram indra rá-
tham á tishṭha govít || 5 || gotrabhídāṃ govidāṃ vājrabā-
hum jáyantam ájma pramṛiṇántam ójasā | imām sajātā
ánu vírayadhvam índraṃ sakhāyo ánu sám rabhadhvam
|| 6 || 22 ||

abhí gotrāṇi sáhasā gāhamāno 'dayó virāḥ śatāmanyur
indrah | duṣcyavanāḥ pritanāshāl ayudhyó 'smákam sénā
avatu prá yutsú || 7 || índra āsām netá brīhaspátir dákshinā
yajñāḥ purá etu sómaḥ | devasenánām abhibhañjatīnām já-
yantīnām marúto yantv ágram || 8 || índrasya vṛishṇo váru-
nasya rájña ādityánām marútām śárdha ugrām | mahāma-

102, 12 sishāsasi. — 103, 1 sam-krāndanaḥ ani-mishāḥ eka-vīrah.
2 sam-krāndanena ani-mishéna. yut-kārēna. duḥ-cyavanéna. ishuh-
astena. 3 ishuhastaiḥ. nishaṅgi-bhiḥ. sám-srashtā. samśrishtā-
jít soma-pāḥ bāhu-sardhy ugrā-dhanvā prāti-hitābhiḥ. 4 diyā.
rakshah-hā a° apa-bādhamānaḥ pra-bhañján. pra-mṛiṇāḥ. 5 bala-
-vijñāyāḥ. prá-viraḥ. abhí-viraḥ abhí-satvā sáhas-jāḥ. go-vít.
6 gotra-bhidaṃ go-vidāṃ vāja-bāhum. pra-mṛiṇántam. sa-jātāḥ.
7 satā-manyuh. duḥ-cyavanāḥ. ayudhyāḥ a°. 8 deva-senánām
abhí-bhañjatīnām. 9 mahā-manāsām.

nasām bhuvanacyavānām ghósho devānām jáyatām úd asthāt
 || 9 || úd dharshaya maghavann áyudhāny út sātvanām mā-
 makānām mánānsi | úd vṛitrahan vājīnām vājīnāny úd rá-
 thānām jáyatām yantu ghóshāḥ || 10 || asmákam índraḥ
 sámṛiteshu dhvajéshv asmákaṁ yá íshavas tá jayantu | asmá-
 kaṁ vīrá úttare bhavantv asmāñ u devā avatā háveshu
 || 11 || amíshām cittām pratilobháyanti grīhāñāṅgāny apve
 párehi | abhí préhi nír daha hṛtsú śókair andhénāmítrās
 támasā sacantām || 12 || préta jáyata nara índro vaḥ śarma
 yachatu | ugrá vaḥ santu bāhavo 'nādhṛishyá yáthāsatha
 || 13 || ²³ ||

104.

Ásavi sómaḥ puruhūta túbhyam hárībhyām yajñām úpa
 yāhi túyam | túbhyam gíro vípravīrá iyāná dadhanvirá
 indra píba sutásya || 1 | apsú dhūtásya harivaḥ píbehá nṛi-
 bhiḥ sutásya jatháram priṇasva | mimikshúr yám ádraya
 indra túbhyam tébhir vardhasva mádam ukthavāḥ || 2 ||
 prógrām pítīm vṛishṇa iyarmi satyām prayai sutásya hary-
 aṣva túbhyam | indra dhénābhir ihá mādayasva dhībhir
 víṣvābhiḥ śacyā grīnānáḥ || 3 || ūtí śacivas táva víryēna
 váyo dádhanā usíja řitajñāḥ | prajávad indra mánusho du-
 roné tasthúr grīnāntaḥ sadhamádyāsaḥ || 4 || prāñitibhish ṭe
 haryasva sushtóḥ sushumnásya pururúco jánasaḥ | mánhi-
 sbthām ūtīm vitíre dádhanā stotára indra táva sūnṛitābhiḥ
 || 5 || ²⁴ ||

úpa bráhmāni harivo hárībhyām sómasya yāhi pítāye

103, 9 bhuvana-cyavānām. 10 harshaya. vṛitra-han. 11 sám-
 ṛiteshu. tāh. avata. 12 prati-lobháyanti grīhāná á°. pára ihi.
 prá ihi. andhēna etc. X, 89, 15. 13 prá ita jáyata. ugrāh.
 anadhṛishyāḥ yátha á°. — 104, 1 puru-huta. vípra-viráḥ iyānáḥ
 dadhanviré. píba. 2 píba ihá. uktha-vāḥ. 3 prá u°. vṛishṇe.
 pra-yai. hari-asva (5). 4 řita-jñāḥ. sadha-mādyāsaḥ. 5 prāñiti-
 bhish ṭe. su-stóḥ su-sumnásya puru-rúcaḥ. vi-tíre dádhanāḥ.

sutásya | índra tvā yajñāḥ kshámamāṇam ānaḍ dāṣvāñ asy
adhvarásya praketāḥ || 6 || sahásravājam abhimātisháham su-
tēraṇam maghávānam suvṛiktím | úpa bhūshanti gíro ápra-
titam índram namasyá jaritúḥ pananta || 7 || saptápo devíḥ
surāṇā ámríktā yábhiḥ síndhum átara índra pūrbhít | na-
vatím srotyá náva ca srávantir devébhyo gātúm mánushe
ca vindaḥ || 8 || apó mahír abhíśaster amuñcó 'jāgar āsv ádhi
devá ékaḥ | índra yás tvám vṛitratúrye cakártha tábhir
viśváyus tanvām pupushyāḥ || 9 || vírényaḥ krátur índraḥ
susastír utápi dhénā puruhūtám itte | árdadayad vṛitrám ákri-
nod u lokám sasāhé śakráḥ pṛitanā' abhishtíḥ || 10 || ṣunám
huvema maghávānam índram — || 11 || 25 ||

105.

Kadá vaso stotrám háryata āva śmaśá rudhad váḥ |
dīrghám sutám vātápyāya || 1 || hárī yásya suyújā vívratā
vér árvantānu śépā | ubhá rají ná keśínā pátir dán || 2 ||
ápa yór índraḥ pápaja á máрто ná śaśramāṇo bibhívān |
śubhé yád yuyujé távishívān || 3 || sácāyór índraḥ cárkrisha
āñ upānasáh saparyán | nadáyor vívratayoh śúra índraḥ
|| 4 || ádhi yás tasthaú kēśavantā vyácasvantā ná pushtyaí |
vanóti śiprābhyām śiprínivān || 5 || 26 ||

prástaud řishvaújā řishvébhis tatáksha śúraḥ śávasā |
řibhúr ná krátubhir mātariśvā || 6 || vájram yás cakré su-
hánāya dásyave hirímaśó hírímān | árutahanur ádbhutam
ná rájah || 7 || áva no vřijiná řiśiḥy řicá vanemāñřicah |

104, 6 pra-ketāḥ. 7 sahásra-vājam abhimāti-sāham sutē-raṇam
su-vṛiktím. áprati-itam. namasyāḥ. 8 saptá á°. su-rāṇāḥ
ámṛiktāḥ. puh-bhít. srotyāḥ. 9 abhi-sasteḥ amuñcaḥ á°. vṛitra-
-túrye. viśvá-āyuh. 10 su-sastíḥ utá ápi. puru-hūtám. sasahé.
11 = III, 31, 22. — 105, 1 vaso ití. háryate ā áva. vār ití vāḥ.
2 hárī ití. su-yújā ví-vratā. árvantā ānu. rají ití. 3 pápaje.
4 sácā á°. cárkrishe ā upānasáh. ví-vratayoh. 6 prá a°. řishvá
-ojāḥ. 7 su-hánāya. áruta-hanuḥ. 8 vanema a°.

nābrahmā yajñā řídhaḡ jóshati tvé || 8 || ūrdhvā yát te tre-
tīnī bhūd yajñásya dhūrshú sádman | sajúr nāvaṃ svá-
yaśasaṃ sácāyóh || 9 || řriyé te prīşnir upasécāni bhūc chriyé
dárvir arepāh | yáyā své pátre siñcása út || 10 || řatām vā
yád asurya prāti tvā sumitrā itthástaud durmitrá itthástaut |
ávo yád dasyuhátýe kutsaputrám právo yád dasyuhátýe
kutsavatsám || 11 || 27 ||

Pañcama 'dhyāyaḡ.

106.

Ubhá u nūnām tád íd arthayethe ví tanvāthe dhíyo
vástrápáseva | sadhrīcinā yátave prém ajīgaḡ sudíneva prī-
ksha á tañsayethe || 1 || ushtāreva phárvareshu řrayethe
prāyogéva řvātryā řásur éthaḡ | dūtéva hí sthó yaśásā
jáneshu māpa sthātam mahishévāpānāt || 2 || sākamyújā
řakunásýeva pakshā paşvéva citrá yájur á gamiştam |
agnir iva devayór dīdivānsā párijmāneva yajathaḡ purutrā
|| 3 || āpí vo asmé pitāreva putrógréva rucā nripátīva tur-
yaí | řryeva pushtyaí kirāneva bhujaí řrushťivāneva hávam
á gamiştam || 4 || vānsageva pūsharyā řimbāta mitréva řitā
řatārā řātapanā | vájevoccā váyasā gharmyeshtā méshe-
veshā saparyā púřishā || 5 || 1 ||

řriņýeva jarbhāri turphāritū naitoşéva turphāri parpha-
rīkā | udanyajéva jémanā maderú tá me jaráyyv ajáram ma-

105, 8 ná á°. tvé *iti*. 9 sa-jūh. svá-yaśasaṃ sácā á°. 10 upa-
-sécāni bhūt ř°. siñcáse. 11 su-mitrāh itthā á° duḡ-mitrāh itthā
á°. dasyu-hátýe kutsa-putrám prá. ávo — dasyuhátýe *galita*. kutsa-
-vatsám. — 106, 1 ubháú. arthayethe *iti*. tanvāthe *iti*. vástrā apásā
-iva. prá im ajīgar *iti* sudinā-iva. tañsayethe *iti*. 2 ushtārā-iva.
řrayethe *iti* prāyogā-iva. á i° dūtā-iva. sthāh. mū ápa. mahishā
-iva ava-pānāt. 3 sākam-yújā řakunásya-iva. paşvā-iva. párijmānā
-iva. 4 āpí *iti*. asmé *iti* pitārā-iva putrá ugrā-iva. nripátīveti
nripāti-iva. řryā-iva. kirānā-iva. řrushťivānā-iva. 5 vānsagā-iva.
mitrā-iva. vájā-iva uccā. gharmye-sthā méshā-iva i°. 6 řriņyā
-iva jarbhāri *iti* turphāritū *iti* naitoşā-iva turphāri *iti*. udanyajā-iva.
maderú *iti*.

rāyu || 6 || pajréva cárcaram járam marāyu kshádmevārthe-
 shu tartarītha ugrā | řibhū nápat kharamajrá kharájrur
 vāyúr ná parpharat kshayad rayiṇām || 7 || gharméva mádhū
 jaṭhāre sanérū bhágevitā turphārī phārivāram | pataréva
 cacará candránirñiṇ mánariṅgā mananyā ná jágmī || 8 || bñi-
 hánteva gambháreshu pratishṭhām pádeva gādhām tārte
 vidāthah | kárneva śásur ánu hí smárāthó 'ñseva no bha-
 jataṁ citráṁ ápnah || 9 || āraṅgaréva mádhv érayethe sāra-
 ghéva gávi nicínabāre | kīnāreva svédam āsishvidānā kshá-
 mevorjā sūyavasāt sacethe || 10 || řidhyāma stómaṁ sanu-
 yāma vājam ā no mántram saráthehópa yātam | yāso ná
 pakvām mádhū góshv antár ā bhūtāṅso aṣvīnoḥ kāmam
 aprāḥ || 11 || 2 ||

107.

Āvīr abhūn máhi mághonam cshām viṣvam jīvām tá-
 maso nír amoci | máhi jyótiḥ piṭrībhir dattām āgād urūḥ
 pánthā dákshināyā adarṣi || 1 || uccā divi dákshināvanto
 asthur yé aṣvadāḥ sahā té súryeṇa | hiranyadā amṛitatvām
 bhajante vāsodāḥ soma prá tiranta áyuh || 2 || daivī pūrtīr
 dákshinā devayajyā ná kavāribhyo nahí té pñinānti | áthā
 nárah práyata dakshināso 'vadyabhiyā bahāvah pñinanti
 || 3 || śatádthāram vāyūm arkām svarvídāṁ nṛicákshasas té
 abhí cakshate havīḥ | yé pñinānti prá ca yāchanti samgamé
 té dákshinām duhate saptámātaram || 4 || dákshināvān pra-

106, 7 pajrá-iva. kshádma-iva á°. řibhū *iti* ná āpat. khará-
 -jrur. 8 gharmā-iva. sanérū *iti* bháge-avita turphārī *iti* phārivā-
 -aram patará-iva. candrá-nirnik mánah-riṅgā. jágmī *iti*. 9 bñihántā
 -iva. prati-sthām pādā-iva. kárñā-iva. smárāthah āñsā-iva.
 ā-sisvidānā kshāma-iva u° suyavasa-āt sacethe *iti*. 11 sa-ráthā ihā
 úpa. bhūtā-añsah. — 107, 1 abhūt. ā a°. pánthah. 2 aṣva-dāḥ.
 hiranya-dāḥ. vāsah-dāḥ. tirante. 3 deva-yajyā. kava-aribhyah.
 átha. práyata-dakshināsaḥ avadya-bhiyā. 4 śatā-dhāram. svah-
 -vidam nṛi-cákshasah. sam-gamé. saptā-mātaram.

thamó hū́tá eti dákshināvān grāmaṇír ágram eti | tám evá
manyé nṛipátim jánānām yáḥ prathamó dákshinām āvivā́ya
|| 5 || 3 ||

tám evá říṣim tám u brahmānam āhur yajñanyam sā-
magām ukthaśásam | sá ṣukráśya tanvò veda tisró yáḥ pra-
thamó dákshinayā rarādha || 6 || dákshināśvām dákshinā
gām dadāti dákshinā candrām utá yád dbíraṇyam | dákshi-
nānnam vanute yó na ātmā dákshinām vārma kṛiṇute vi-
jānán || 7 || ná bhojá mamrur ná nyarthām īyur ná rishyanti
ná vyathante ha bhojáḥ | idām yád viśvam bhúvanam svāṣ
caitát sárvaṁ dákshinaibhyo dadāti || 8 || bhojá jigyuḥ su-
rabhīm yónim ágre bhojá jigyur vadhvām yá suvāsāḥ |
bhojá jigyur antaḥpéyam súrāyā bhojá jigyur yé áhūtāḥ
prayánti || 9 || bhojáyāśvam sám mṛijanty āśúm bhojáyāste
kanyā śumbhamānā | bhojáśyedām pushkarīṇīva vēśma pá-
rishkritam devamānéva citrām || 10 || bhojām áśvāḥ sushṭhu-
váho vahanti suvrít rátho vartate dákshināyāḥ | bhojām
devāso 'vatā bhāreshu bhojáḥ śátrūn samaníkēshu jétā
|| 11 || 4 ||

108.

Kím ichánti sarāmā prédám ānaḍ dūré hy ádhvā jágu-
riḥ parācaḥ | kásméhitih ká páritakmyāsīt kathām rasāyā
atarah páyānsi || 1 || índrasya dūtír ishitá carāmi mahá
ichánti paṇayo nidhín vah | atishkádo bhiyāsā tán na āvat
táthā rasāyā ataram páyānsi || 2 || kídrīnī́ndrah sarame

107, 5 grāma-nih. nṛi-pátim. ā-vivāya. 6 evá. yajña-nyam
sāma-gām uktha-śásam. 7 dákshinā á°. híraṇyam dákshinā á°.
vi-jānán. 8 bhojáḥ. ni-arthām. svār iti svāḥ ca e°. dákshinā
e°. 9 bhojáḥ (4). su-vāsāḥ. antaḥ-péyam súrāyāḥ. pra-yánti.
10 bhojáya á°. bhojáya á°. bhojáśya i° pushkarīṇī-iva. pári-kṛitam
devamānā-iva. 11 sushṭhu-vāhah. su-vṛit. avata. sam-aníkēshu.
— 108, 1 prá i°. hí. ká asmé-hitih. pári-takmyā á°. 2 ni-dhín.
ati-skádaḥ. tát.

ká dṛiṣiká yásyedam dūtír ásaraha parākāt | á ca gáchān
mitrām enā dadhāmāthā gávām gópatir no bhavāti || 3 ||
nāhām tám veda dábhyam dábhat sá yásyedam dūtír ása-
ram parākāt | ná tám gūhanti sravāto gabhírā hatā índreṇa
paṇayaḥ ṣayadhve || 4 || imā gávaḥ sarame yá aíchah pári
divó ántān subhage pátanti | kás ta enā áva sṛijād áyudhvy
utásmákam áyudhā santi tigmā || 5 || 5 ||

asenyá vaḥ paṇayo vácānsy anishavyās tanvāḥ santu
pāpīḥ | ádhṛiṣhto va étavā astu pánthā bṛihaspátir va
ubhayá ná mṛilāt || 6 || ayám nidhiḥ sarame ádribudhno
góbhir áṣvebhir vásubhir nyṛiṣṭaḥ | rákshanti tám paṇāyo
yé sugopá réku padām álakam á jagantha || 7 || éhá gamann
ṛishayaḥ sómaṣitā ayásyo āngiraso návagvāḥ | tá etām ūr-
vām ví bhajanta gónām áthaitád vácaḥ paṇāyo vámann ít
|| 8 || evā ca tvám sarama ājagántha prábādhitā sáhasā daí-
vyena | svásāram tvā kṛiṇavai má púnar gā ápa te gávām
subhage bhajāma || 9 || nāhām veda bhrāṭṛitvám nó svasṛi-
tvám índro vidur āngirasaḥ ca ghorāḥ | gókāmā me acha-
dayan yád áyam ápāta ita paṇayo váriyaḥ || 10 || dūrām ita
paṇayo váriya úd gávo yantu minatír ṛiténa | bṛihaspátir
yá ávindaṇ nígūlhāḥ sómo grāvāṇa ṛishayaḥ ca víprāḥ
|| 11 || 6 ||

109.

Tè 'vadan prathamā brahmakilbishé 'kūpārah saliló mā-
tarīṣvā | vilūharās tāpa ugró mayobhūr āpo devīḥ pratha-
majā ṛiténa || 1 || sómo rájā prathamó brahmajāyām púnah

108, 3 yása i°. gáchāt. ena dadhāma átha. gó-patih. 4 n.
t. v. X, 27, 3. y. d. 3. gabhírāḥ. 5 imāḥ. su-bhage (9). áyu-
dhvi utá a°. 6 étavai. pánthāḥ. 7 ní-dhíḥ. ádri-budhnaḥ. ní-
rīṣṭaḥ. su-gopāḥ. 8 á ihā. sóma-ṣitāḥ. náva-gvāḥ té. átha e°. 9
evā. sarame ā-jagántha prá-badhita. 10 ná a°. nó iti. gó-
kāmāḥ. ápa a°. 11 ávindaṇ ní-gūlhāḥ. — 109, 1 té a° pratha-
māḥ brahma-kilbishé a°. vilú-harāḥ. mayāḥ-bhūḥ. prathama-jāḥ.
2 brahma-jāyām púnar iti.

práyachad áhṛiṇīyamānaḥ | anvartitá váruṇo mītrá āsīd agnír
 hótā hastagrīhyā nināya || 2 || hástenaivā grāhyā ādhír asyā
 brahmanājāyáyām íti céd ávocan | ná dūtāya prahye tastha
 eshá tātā rāshtrām gupitām kshatriyasya || 3 || devā etá-
 syām avadanta pūrve saptarisháyas tápase yé nishedúḥ |
 bhīmá jāyá brāhmaṇásyópanītā durdhām dadhāti paramé
 vyòman || 4 || brahmacāri carati vévishad víshaḥ sá devānām
 bhavaty ékam āngam | téna jāyām ānv avindad brīhaspátīḥ
 sómena nītām juhvaṁ ná devāḥ || 5 || púnar vai devā adaduḥ
 púnar manushyā utá | rájānaḥ satyām kṛiṇvānā brahma-jā-
 yām púnar daduḥ || 6 || punardāya brahmanājāyām kṛitvī de-
 vaír nīkilbishám | úrjam prithivyā bhaktvāyorugāyām úpā-
 sate || 7 || 7 ||

110.

Sámiddho adyá mánusho duroné devó deván yajasi jā-
 tavedaḥ | á ca váha mitramahaḥ cikitvān tvám dūtāḥ kavír
 asi prácetāḥ || 1 || tánūnapāt pathá řitásya yānān mádhvā
 samañján svadayā sujihva | mánmāni dhībhr utá yajñām
 řindhān devatrā ca kṛiṇuhy adhvarām naḥ || 2 || ājūhvāna
 ídyo vándyaḥ cá yāhy agne vásubhiḥ sajóshāḥ | tvám de-
 vānām asi yahva hótā sá enān yakshīshitó yájīyān || 3 || prā-
 cīnam barhiḥ pradīṣā prithivyā vástor asyā vṛijyate ágre
 áhnām | vy ù prathate vitarām váriyo devébhyo áditaye
 syonām || 4 || vyácasvatīr urviyā ví řrayantām pátibhyo ná
 jánayaḥ śumbhamānāḥ | dévīr dvāro brīhatīr viṣvaminvā
 devébhyo bhavata supṛāyañāḥ || 5 || 8 ||

109, 2 prá a°. anu-artitá. hasta-grīhya ā. 3 hástena evá.
 ā-dhīḥ asyāḥ brahma-jāyā i°. ca íti. pra-hye tasthe. 4 sapta-
 řisháyāḥ. ni-sedúḥ. brāhmaṇásya úpa-nītā duḥ-dhām. ví-oman.
 5 brahma-cāri. 6 kṛiṇvānāḥ brahma-jāyām (7). 7 punaḥ-dāya.
 ni-kilbishám. prithivyāḥ bhaktvāya uru-gāyām úpa a°. — 110, 1 sám-
 -iddhaḥ. jāta-vedaḥ. mitra-mahaḥ. prá-cetāḥ. 2 tánū-
 napāt. sam-añján svadaya su-jihva. 3 ā-jūhvānaḥ. ca ā. sa-jóshāḥ. yakshi
 i°. 4 pra-dīṣā prithivyāḥ. asyāḥ. vy — váriyāḥ 124, 5. 5 viṣvam
 -invāḥ. supra-ayanāḥ.

ā sushvāyanti yajaté ūpāke ushāsānāktā sadatām nī
 yónau | divyē yóshane bṛihatī surukmé ādhi śrīyaṃ śukra-
 píṣaṃ dādhanē || 6 || daīvyā hótārā prathamā suvācā mī-
 mānā yajñām mánusho yájadhyai | pracodáyantā vidátheshu
 kārū prācīnam jyótiḥ pradīṣā diśántā || 7 || ā no yajñām
 bhāratī tūyam etv ilā manushvād ihā cetáyanti | tistró de-
 vír barhír édām syonām sárasvatī svāpasah sadantu || 8 ||
 yá imé dyāvāprithivī jánitri rūpaír āpiñśad bhúvanāni
 víśvā | tám adyā hotar ishító yájīyān devām tváshṭāram
 ihā yakshi vidván || 9 || upāvasṛija tmányā samañján devā-
 nām pátha řitutbā havínshi | vānaspátīḥ řamitā devó agnīḥ
 svádantu havyām mádhunā ghṛitēna || 10 || sadyó jātó vy-
 āmimīta yajñām agnír devānām abhavat purogāḥ | asyā
 hótuh pradīṣy řitāsya vācī svābhākṛitam havír adantu devāḥ
 || 11 || ° ||

111.

Mānīshīṇaḥ prá bharadhvam mānīshām yáthā-yathā ma-
 táyaḥ sánti nṛiṇām | índram satyaír érayāmā kṛitébbhiḥ sá
 hí víró girvanasyúr vídānaḥ || 1 || řitāsya hí sádaso dhítir
 ádyaut sám gārshṭeyó vṛishabhó góbbhir ānaṭ | úd atishṭhat
 tavishéṇā ráveṇa mahánti cit sám vivyācā rájānsi || 2 || ín-
 draḥ kila śrútyā asyā veda sá hí jishnúḥ pathikṛít sūr-
 yāya | án ménām kṛiṇvānn ácyuto bhúvad góḥ pátir divāḥ
 sanajā ápratitah || 3 || índro mahná maható arṇavāsya vra-
 táminād āngirobbhir gṛiṇānāḥ | purúṇi cin ní tatānā rájānsi
 dādhanā yó dharuṇam satyátātā || 4 || índro divāḥ pratimā-

110, 6 susvāyanti *iti* yajaté *iti* ūpāke *iti*. u. s. n. y. X, 70, 6.
 divyē *iti* yóshane *iti* bṛihatī *iti* surukmé *iti* su-rukme. śukra-píṣam
 dādhanē *iti*. 7 d. h. p. III, 4, 7. su-vācā. pra-codáyantā. kārū
iti. pra-diśā. 8 ā idām. su-ūpasah. 9 imé *iti* dyāvāprithivī
iti jánitri *iti*. 10 upa-āvasṛija. sam-añján. 11 ví a°. puraḥ
 -gāḥ. pra-diśi. svābhā-kṛitam. — 111, 1 ā irayāma. 2 tavishéṇa.
 vivyāca. 3 śrútyai. pathi-kṛít. āt. sana-jāḥ ápratī-itali. 4 í.
 m. m. a. X, 67, 12. vratā a°. cit. tatāna. 5 prati-mānam.

nam prithivyā vīṣvā veda sāvanā hānti śuśnuṃ | mahīm
cid dyām ātanot sūryeṇa cāskāmbha cit kāmbranena skā-
bbiyān || 5 || 10 ||

vājreṇa hī vritrahā vritrām āstar ādevasya śuśuvānasya
māyāḥ | vī dhṛishṇo ātra dhṛishatā jaghanthāthābhavo ma-
ghavan bāhvōjāḥ || 6 || śacanta yād ushāsaḥ sūryeṇa citrām
asya ketāvo rām avindan | ā yān nākshatraṃ dādṛiṣe divo
nā pūnar yatō nākir addhā nū veda || 7 || dūrām kīla pra-
thamā jagmur āsām indrasya yāḥ prasavé sasrūr āpaḥ |
kvā svid āgram kvā budhnā āsām āpo mādhyam kvā vo
nūnām āntaḥ || 8 || śṛijāḥ śindbhūñr āhinā jagrasānāñ ād id
etāḥ prā vivijre javēna | mūmukshamānā utā yā mumueré
'dhéd etā ná ramante nītikṭāḥ || 9 || sadhrīcīḥ śindhūm uṣa-
tīr ivāyan sanāj jārá āritāḥ pūrbhīd āsām | āstam ā te
pārthivā vāsūny asmé jagmuḥ sūnrītā indra pūrvīḥ
|| 10 || 11 ||

112.

Indra pība pratikāmām sutāsya prātaḥsāvās tāva hī
pūrvāpītiḥ | hārshasva hāntave ṣūra śātrūn ukthébbhish ṭe
vīryā prā bravāma || 1 || yās te rātho mánaso jāvíyān éndra
téna somapéyāya yāhi | tūyam ā te hārayaḥ prā dravantu
yébhir yāsi vṛishabhir mándamānaḥ || 2 || hāritvatā vārcasā
sūryasya śṛēṣṭhai rūpaś tanvām sparsayasva | asmābbhir
indra sākhibhir huvānāḥ sadhrīcīno mādayasvā nishādya
|| 3 || yāsya tyāt te mahimānam mādeshv imé mahī ródasī
nāviviktām | tād óka ā hāribhir indra yuktaḥ priyébbhir

111, 5 prithivyāḥ. ā a°. skāmbhanena. 6 vritra-hū. dhṛishṇo
iti. jaghantha ātha a°. bāhū-ojāḥ. 7 yāt. 8 prathamāḥ. pra-
-savé. 9 yāḥ. ādha it etāḥ. nī-tiktāḥ. 10 uṣatīḥ-iva a°. sanāt.
puh-bhīt. asmé iti. — 112, 1 prati-kāmām. prātaḥ-sāvāḥ. pūrvā-
-pītiḥ. ukthébbhish te. 2 ā i°. soma-péyāya. 3 hāritvatā.
śṛēṣṭhaiḥ. mādayasva ni-sādya. 4 imé iti mahī iti ródasī iti
ná a°.

yāhi priyām ānam ācha || 4 || yāsyā śāśvat papivāñ indra
śātrūn anānukṛityā rānyā cakārtha | sá te púramdhim tá-
vishim iyarti sá te mādāya sutá indra sómah || 5 || 12 ||

idám te pátram sánavittam indra píba sómam enā śa-
takrato | pūrṇā āhāvó madirāsya mádhvo yám víśva íd
abhiháryanti devāḥ || 6 || ví hí tvám indra purudhá jánāso
hitáprayaso vṛishabha hváyante | asmákam te mádhumatta-
mānimá bhuvan sávanā téshu harya || 7 || prá ta indra pūr-
vyāni prá nūnám víryā vocam prathamā kṛitāni | satíná-
manyur aśrathāyo ádriṃ suvedanám akṛiṇor bráhmaṇe gām
|| 8 || ní shú sída gaṇapate gaṇéshu tvám āhur vípratamam
kavínám | ná řitē tvát kriyate kíṃ canáré mahám arkám
maghavañ citráṃ arca || 9 || abhikhyá no maghavan nádhā-
mānān sákhe bodhí vasupate sákhinām | ráṇam kṛidhi
raṇakṛit satyaśushmābhakte cid á bhajā rāyē asmán
|| 10 || 13 ||

Navamo 'nuvākaḥ.

113.

Tám asya dyāvāprithiví śáchetasā víśvebhir devaír ānu
śúshmam āvatām | yád áit kṛiṇvānó mahimānam indriyám
pitvī sómasya krátumāñ avardhata || 1 || tám asya víśṇur
mahimānam ójasāñśum dadhanván mádhuno ví rapšate |
devébhir índro maghávā sayávabhir vṛitrám jaghanván
abhavad várenyah || 2 || vṛitrēṇa yád áhinā bíbhrad áyudhá
samástthithá yudháye śānsam ávide | víśve te átra marútaḥ
sahá tmánāvardhann ugra mahimānam indriyám || 3 || jajñānā

112, 5 ananu-kṛityā. púram-dhim. 6 sána-vittam. píba.
śatakrato *iti* sata-krato. ā-hāvāḥ. víśve. abhi-háryanti. 7 hitá-
prayasaḥ. mádhumat-tamāni imā. 8 te. satíná-manyuh aśrathayah.
su-vedanām. 9 sú. gaṇa-pate. ná. caná aré. 10 abhi-khyá.
vasu-pate. raṇa-kṛit satya-śushma á°. bhaja. — 113, 1 dyāvāprithiví
iti (5) śá-cetasā. 2 ójasā a°. sayáva-bhiḥ. 3 sam-ástthithāḥ. ā

evā vy ābādhata sprīdhaḥ prāpaṣyad vīro abhī paūṁsyam
rānam | āvṛiṣcad ādrim āva sasyādaḥ sṛijad āstabhnān
nākaṁ svapasyāyā prithum || 4 || ād īndrah satrá távishīr
apatyata váiyo dyāvāprithivī abādhata | āvābharad dhṛi-
shitó vájram āyasām śevam mitráya varuṇāya dāśuṣhe
|| 5 || 14 ||

īndrasyātra távishībhyo virapṣīna ṛighāyató arañhayanta
manyāve | vṛitrām yād ugró vy āvṛiṣcad ójasāpó bībhṛatam
tāmasā páivṛitam || 6 || yā vīryāni prathamāni kártvā ma-
hitvébhir yátamānau samīyātuḥ | dhvāntām támó 'va da-
dhvase hatá īndro mahnā pūrvāhūtāv apatyata || 7 || vīṣve
devāso ādha vṛiṣṇyāni té 'vardhayan sómavatyā vaca-
syāyā | raddhām vṛitrām āhim īndrasya hānmanāgnīr ná
jāmbhais tṛiṣhv ānnam āvayat || 8 || bhūri dākshebhīr vaca-
nébhir ṛīkvabhiḥ sakhyébhiḥ sakhyāni prā vocata | īndro
dhūnim ca cūmurim ca dambhāyān chraddhāmanasyā sṛi-
ṇute dabhītaye || 9 || tvām purīṇy ā bhara svāśvyā yébhir
mānsai nivācanāni śānsan | sugébhir vīṣvā duritā tarema
vidó shú ṇa urviyā gādhām adyā || 10 || 15 ||

114.

Gharmā sāmāntā tri-vṛitam vy āpatas táyor júshtim mā-
tarīṣvā jagāma | divās páyo dídbhishāṇā aveshan vidúr de-
vāḥ sahāsāmānam arkām || 1 || tīsró deshtrāya nīrītir ūpā-
sate dīrghaśrúto ví hí jānānti vāhnayaḥ | tāsām ní cikyuḥ
kavāyo nidānam páreshu yā gūhyeshu vratēshu || 2 || cātush-

113, 4 ví a°. prá a°. sa-syādaḥ. astabhnāt. su-apasyāyā.
5 āva a°. 6 īndrasya ā°. vi-rapṣīnāḥ. ví. ójasā a°. pári-vṛitam.
7 sam-iyātuḥ. támāḥ āva. haté. pūrvā-hūtau. 8 te ā°. hānmanā
a°. tṛiṣhú. 9 sraddhā-manasyā. 10 bhara su-āśvyā. ni-vācanāni.
su-gébhiḥ. duḥ-ītā. vidó *iti* sū nah. — 114, 1 sām-antā tri-vṛitam
ví a°. sahā-sāmānam. 2 nīr-ītir ūpā nī° dīrgha-śrútaḥ. ni-dānam.
yāḥ. 3 cātuh-kapardā.

kapardā yuvatīḥ supēṣā ghrītāpratīkā vayūnāni vaste |
 tāsyaṃ suparṇā vṛiṣhaṇā nī shedatur yātra devā dadhiré
 bhāgadhéyam || 3 || ékaḥ suparṇāḥ sá samudrām á viveṣa
 sá idāṃ viśyam bhúvanam ví cashte | tám pákena mána-
 sāpaṣyam ántitas tám mātá reḥi sá u reḥi mātáram || 4 ||
 suparṇám víprāḥ kaváyo vácobhir ékaṃ sántam bahudhá
 kalpayanti | chándānsi ca dádható adhvaréshu grábhān só-
 masya mimate dvádaśa || 5 || 16 ||

shattriṃśāṇs ca catúraḥ kalpáyantaḥ chándānsi ca dá-
 dhata ādvādaśam | yajñam vimāya kaváyo manishá rikṣā-
 mábhyām prá rátham vartayanti || 6 || caturdaśānyé mahi-
 máno asya tám dhírā vácá prá ṇayanti saptá | āpnānam
 tūrtham ká ihá prá vocad yéna pathá prapibante sutásya
 || 7 || sahasradhá pañcadaśāny ukthá yávad dyāvāprithiví
 távad ít tát | sahasradhá mahimānaḥ sahasram yávad bráhma
 víshthitam távati vák || 8 || káḥ chándasām yógam á veda
 dhírah kó dhishṇyām práti vácam papāda | kām řitvijām
 aṣṭamām śūram āhur hárī índrasya ní cikāya káḥ svit
 || 9 || bhūmyā ántam páry éke caranti ráthasya dhūrshú
 yuktáso asthuḥ | śrámsya dāyam ví bhajanty ebhyo yadá
 yamó bhávati harmyé hitáḥ || 10 || 17 ||

115.

Citrá íc chíṣos tárūṇasya vakshátho ná yó mātārāv
 apyéti dhátave | anūdhá yádi jījanad ádhā ca nú vaváksha
 sadyó máhi dūtyam cáran || 1 || agnír ha náma dhāyi lānn
 apástamaḥ sám yó vānā yuváte bhásmanā datá | abhipra-

114, 3 su-pēsāḥ ghrītā-pratikā. su-parṇā. sedatur. devāḥ.
 bhāga-dhéyam. 4 su-parṇāḥ. mánasā a°. 5 su-parṇām.
 6 shat-triṃśān. ā-dvādaśam. vi-māya. manishá rik-sāmābhyām.
 7 catuḥ-dāśa a°. dhírah. nayanti. pra-pibante. 8 pañca-dāśāni.
 dyāvāprithiví iti. ví-sthitam. 9 hárī iti. — 115, 1 ít ś°. api-éti.
 anudhāḥ. ádha. 2 abhi-pramúṛā.

múra juhvā svadhvarā inó ná próthamāno yāvase vṛishā
 || 2 || tām vo víṃ ná drushádam devám ándhasa índum pró-
 thantam pravápantam arṇavām | āsā váhniṃ ná śocishā
 virapśnam máhivratam ná sarájantam ádhvanah || 3 || ví
 yasya te jrayasānasyājara dhákshor ná vātāḥ pári sánty
 ácyutāḥ | ā raṇvāso yúyudhaya ná satvanām tritām naṣanta
 prá śishánta ishṭáye || 4 || sá íd agníḥ káṇvatamah káṇvasa-
 khāryāḥ párasyaántarasya tárushah | agníḥ pátu grīṇató
 agníḥ sūrín agnir dadātu téshām ávo nah || 5 || 18 ||

vājintamāya sáhyase supitrya trishú cyávāno ánu jātá-
 vedase | anudré cid yó dhṛishatā váram saté mahíntamāya
 dhánvanéd avishyaté || 6 || evágnir mártaiḥ sahá sūribhir
 vásu shṭave sáhasah sūnáro nṛibhiḥ | mitrásó ná yé sú-
 dhītā řitāyávo dyávo ná dyumnaír abhí sánti mánushān
 || 7 || ūrjo napāt sahasāvann íti tvopastutásya vandate vṛishā
 vāk | tvām stoshāma tváyā suvírā drághiya áyuh pratarām
 dádbhānāḥ || 8 || íti tvāgne vṛishṭihávyasya putrá upastutása
 řishayo 'vocan | tāñś ca páhí grīṇatāś ca sūrín váshad vá-
 shaḥ íty ūrdhvāso anakshan námo náma íty ūrdhvāso ana-
 kshan || 9 || 19 ||

116.

Píbā sómam mahatá indriyáya píbā vṛitráya hántave
 śavishṭha | píba rāyē śávase hūyámānah píba mádhvas ři-
 pād indrá vṛishasva || 1 || asyá piba kshumátah prástṭita-
 syéndra sómasya váram á sutásya | svastidā mánasā māda-
 yasvārvācínó reváte saúbhagāya || 2 || mamáttu tvā divyáh

115, 2 su-adhvarāḥ. 3 dru-sádam. pra-vápantam. vi-rapsnam
 máhi-vratam. 4 jrayasānasya a°. 5 káṇva-sakhā. aryāḥ —
 tárushah VI, 15, 3. 6 su-pitrya. jātá-vedase. dhánvanā ít.
 7 evá a°. vásuḥ stave. sú-dhītāḥ řita-yávaḥ. 8 tvā upa-stutásya.
 tvām etc. 53, 11. 9 tvā a° vṛishṭi-hávyasya. upa-stutásah. —
 116, 1 píba (2). mahaté. indra ā. 2 prá-stṭitasya í°. svasti-dāḥ.
 mādayasva a°.

sóma indra mamáttu yáḥ sūyáte páarthiveshu | mamáttu
yéna váriṣas cakártha mamáttu yéna niriṇási śátrūn || 3 ||
á dvibárhā aminó yātv indro vṛishā háribhyāṃ párishiktam
ándhaḥ | gávy á sutásya prábhr̥itasya mádhvaḥ satrá khé-
dām aruṣahá vṛishasva || 4 || ní tigmāni bhrāśāyan bhrāś-
yāny áva sthirá tanuḥi yātujúnām | ugrāya te sáho bálam
dadāmi pratítyā śátrūn vigadéshu vṛiṣca || 5 || 20 ||

vy àryá indra tanuḥi śrávānsy ója sthiréva dhánvano
'bhímātiḥ | asmadyāg vāvṛidhānāḥ sáhobhir ánibhr̥ishṭas
tanvāṃ vāvṛidhasva || 6 || idāṃ havír maghavan túbhyam
rātām prāti samrāḥ áhṛiṇāno gṛibhāya | túbhyam sutó ma-
ghavan túbhyam pakvò 'ddhinda píba ca prásthitasya
|| 7 || addhíḥ indra prástthitemā havíṃshi cáno dadhishva pa-
catótá sómam | práyasvantah prāti haryāmasi tvā satyāḥ
santu yájamānasya kāmāḥ || 8 || préndrāgnibhyāṃ suvacasyām
iyarṇi síndhāv iva prérayaṃ návam arkaḥ | áyā iva pári
caranti devā yé asmábhyam dhanadā udbhídaṣ ca || 9 || 21 ||

117.

Ná vá u devāḥ kshúdham íd vadhāṃ dadur utáṣitam
úpa gachanti mṛityávaḥ | utó rayiḥ piṇató nópa dasyaty
utápiṇan marḍitāraṃ ná vindate || 1 || yá ádhrāya cakamā-
náya pitvó 'nnavān sán raphitāyopajagmúshe | sthirām
mánah kṛiṇuté sévate purótó cit sá marḍitāraṃ ná vindate
|| 2 || sá íd bhojó yó gṛiháve dádāty ánnakāmāya cérate
kṛiṣāya | áram asmai bhavati yāmahūtā utápariṣhu kṛiṇute

116, 3 ni-riṇási. 4 dvi-bárhāḥ. pári-siktam. prá-bhr̥itasya.
aruṣa-hā á. 5 á. s. t. y. IV, 4, 5. prati-itya. vi-gadéshu. 6 ví
a°. ójah sthirá-iva. abhi-mātiḥ. vavṛidhānāḥ. áni-bhr̥ishṭah. va-
vṛidhasva. 7 sam-rāḥ. pakvāḥ addhí i°. prá-sthitasya. 8 addhí
it. prá-sthita i°. pacatá utá. 9 prá i° su-vacasyām. prá i°.
devāḥ. dhana-dāḥ ud-bhídaḥ. — 117, 1 vaí. utá á°. utó iti. ná
úpa. utá á°. 2 ánnā-vān. raphitāya upa-jagmúshe. purá utó iti.
3 ánnā-kāmāya. yāma-hutau utá a°.

sákhāyam || 3 || ná sá sákhā yó ná dádāti sákhye sacabhúve
 sácamānāya pitvāḥ | ápāsmāt préyān ná tát óko asti pri-
 ṇāntam anyām āraṇam cid ichet || 4 || priṇīyād in nádha-
 mānāya távyān drāghīyānsam ānu paṣyeta pānthām | ó hí
 vārtante ráthyeva cakrányām-anyam úpa tishṭhanta ráyah
 || 5 || ²² ||

mógham ánnam vindate ápracetāḥ satyām bravīmi va-
 dhā ít sá tásyā | náryamāṇam púshyati nó sákhāyam kéva-
 lāgho bhavati kevalādi || 6 || kṛishānn ít phāla āṣitam kṛi-
 ṇoti yānn ádhvānam ápa vṛīṅkte caritrāiḥ | vādan brahmā-
 vadato vānīyān priṇānn āpír āpriṇantam abhí shyāt || 7 ||
 ékapād bhūyo dvipádo ví cakrame dvipāt tripádam abhy
 èti paścāt | cátushpād eti dvipádām abhisvaré sampáśyan
 pañktír upatishṭhamānaḥ || 8 || samaú cid dhástau ná samām
 vivishṭaḥ sammātārā cin ná samām duhāte | yamāyoḥ cin
 ná samā víryāṇi jñāti cit sántau ná samām priṇītaḥ
 || 9 || ²³ ||

118.

Ágne háñsi ny àtrīṇam dídyan mártyeshv á | své ksháye
 śucivrata || 1 || út tishṭhasi svāhuto ghṛitāni prāti modase |
 yát tvā srúcaḥ samāsthiran || 2 || sá āhuto ví rocate 'gnír
 iléno girá | srucā prátikam ajyate || 3 || ghṛiténāgniḥ sám
 ajyate mádhupratika āhutaḥ | rócāmāno vibhāvasuḥ || 4 ||
 járamānaḥ sám idhyase devébhyo havyavāhana | tám tvā
 havanta mártyaḥ || 5 || ²⁴ ||

117, 4 sacā-bhúve. ápa a° prá iyāt. 5 ít. ó *iti*. ráthyā-iva
 cakrá a°. 6 ápra-cetāḥ. ná a°. nó *iti*. kévala-aghah. kevala
 -ādi. 7 brahmā á°. syāt. 8 éka-pāt. dvi-pádaḥ. dvi-pāt tri-
 -pádam abhí eti. cátuḥ-pāt. dvi-pádām abhi-svaré sam-páśyan. upa-
 -tishṭhamānaḥ. 9 hástau. sam-mātārā cit. duhāte *iti*. cit. jñāti
iti. — 118, 1 ní a° dídyat. śuci-vrata. 2 sú-āhutaḥ. sam-āsthiran.
 3 ā-hutaḥ (4). 4 ghṛitēna a° (6). mádhu-pratikāḥ. vibhā-vasuḥ.
 5 havya-vahana.

tām martā ámartyaṃ ghríténāgnīm saparyata | ádābhyam
grihápatim || 6 || ádābhyena śocíśhāgne rākshas tvām daha |
gopá řitásya didihi || 7 || sá tvām agne prátikena práty
osha yātudhānyāḥ | uruksháyeshu dídyat || 8 || tám tvā gīr-
bhír uruksháyā havyaváhaṃ sám ídhire | yájishṭham má-
nushe jáne || 9 || 25 ||

119.

Íti vá íti me máno gám áśyaṃ sanuyām íti | kuvít só-
masyápām íti || 1 || prá vātā iva dódhata ún mā pītā ayañ-
sata | kuvít — || 2 || ún mā pītā ayañsata rátham áśvā ivā-
śávaḥ | kuvít — || 3 || úpa mā matír asthita vāśrá putráṃ
iva priyám | kuvít — || 4 || ahám táshṭeva vandhúrām páry
acāmi hřídā matím | kuvít — || 5 || nahí me akshipác ca-
náchāntsuh páñca křishṭáyāḥ | kuvít — || 6 || 26 ||

nahí me ródasī ubhé anyám pakshám caná práti | kuvít
— || 7 || abhí dyám mahinā bhuvam abhímám prithivím ma-
hím | kuvít — || 8 || hántāhám prithivím imám ní dadhānīhá
vehá vā | kuvít — || 9 || oshám ít prithivím ahám jañghánā-
nīhá vehá vā | kuvít — || 10 || diví me anyāḥ pakshò 'dhó
anyám acikřisham | kuvít — || 11 || ahám asmi mahāmahò
'bhinabhyám údishitah | kuvít — || 12 || gřihó yāmy áram-
křito devébhyo havyaváhanah | kuvít — || 13 || 27 ||

Shashṭho 'dhyāyāḥ.

120.

Tád íd āsa bhúvaneshu jyéshṭham yáto jajñá ugrás tve-

118, 6 grihá-patim. 7 śocíśhā á°. 8 yātu-dhanyāḥ uru-
-ksháyeshu. 9 uru-ksháyāḥ havya-vāham. — 119, 1 vai. sómasya
á°. 2 út. 3 ú. m. p. a. 2. áśvāh-iva á°. 5 táshṭā-iva.
6 akshi-pát. caná á°. 7 ródasī íti ubhé íti. 8 abhí i°. 9 hánta
a°. dadhāni ihá vā ihá. 10 jañghánāni. i. v. v. 9. 11 paksháh
a°. 12 mahā-maháh abhi-nabhyám út-íshitah. 13 áram-křitah.
havya-váhanah. — 120, 1 jajñé. tveshá-nřimñah.

shānṛimṇaḥ | sadyó jajñānó ní rināti śātrūn ānu yām viṣve
māḍlanty ūmāḥ || 1 || vāvṛidhānāḥ śávasā bhūryojaḥ śātrur
dāsāya bhiyāsam dadhāti | ávyanac ca vyanac ca sāsni sám
te navanta prābhṛitā mādeshu || 2 || tvé krátum ápi vṛiñjanti
viṣve dvir yád eté trír bhāvanty ūmāḥ | svādóḥ svādiyaḥ
svādúnā srijā sám adāḥ sú mádhu mádhunābhí yodbhī || 3 ||
iti cid dhí tvā dhánā jáyantam máde-made anumádanti
víprāḥ | ójīyo dhrishṇo sthirám á tanushva má tvā dabhan
yātudhānā durévāḥ || 4 || tváyā vayām śāśadmahe ráneshu
prapáśyanto yudhényāni bhūri | codáyāmi ta áyudhā váco-
bhiḥ sám te šiṣāmi bráhmaṇā váyānsi || 5 || 1 ||

stushéyyam puruvárpasam ṛibhvam inátamam āptyām
āptyānām | á darshate śávasā saptá dánūn prá sākshate
pratimānāni bhūri || 6 || ní tát dadhishé 'varam páram ca
yásminn ávithāvasā duroṇé | á mātārā sthāpayase jigatnú
áta inoshi kárvarā purūṇi || 7 || imá bráhma bṛiháddivo vi-
vaktíndrāya śūshám agriyāḥ svarsháh | mahó gotrásya
kshayati svarájo dúraṣ ca viśvā avṛiṇod ápa sváh || 8 || evá
mahán bṛiháddivo átharvāvocat svām tanvām índram evá |
svāsāro mātāribhvarīr ariprá hinvānti ca śávasā vardhā-
yanti ca || 9 || 2 ||

121.

Hiranyagarbhāḥ sám avartatāgre bhūtásya jātāḥ patir
éka āsit | sá dādhāra pṛithivīm dyām utémām kásmāi de-
vāya havishā vidhema || 1 || yá ātmadā baladā yásya viśva

120, 2 vāvṛidhānāḥ. bhūri-ojaḥ. ávi-anat. vi-anát. prá-bhṛita.
3 tvé *iti*. srijā. mádhuna a°. 4 hí. anu-mádanti. dhrishṇo *iti*.
yātu-dhānāḥ duḥ-évāḥ. 5 pra-páśyantah. te. 6 puru-várpasam.
prati-mānāni. 7 dadhishé a°. ávitha a°. jigatnú *iti*. 8 bṛihát-
divah (9) vivakti i°. svah-sáh. sva-rājah. dúraṣ *etc.* III, 3, 21.
9 evá. átharva a°. ariprāḥ. — 121, 1 hiranya-garbhāḥ. avartata
a°. utá i°. 2 átma-dāḥ bala-dāḥ. viṣve.

upāsate praśisham yāsya devāḥ | yāsya chāyāmṛitaṃ yāsya
mṛityūḥ kāsmai devāya havishā vidhema || 2 || yāḥ prāṇatō
nimishatō mahitvaika id rājā jāgato babbhūva | yā īṣe asyā
dvipādaḥ cātushpadaḥ kāsmai devāya havishā vidhema || 3 ||
yāsyemē himāvanto mahitvā yāsya samudrām rasāyā sahā-
hūḥ | yāsyemāḥ pradīṣo yāsya bābū kāsmai devāya havishā
vidhema || 4 || yēna dyaūr ugrā pṛithivī ca dṛiḥā yēna svā
stabhitām yēna nākaḥ | yō antārikshe rājaso vimānaḥ kā-
smai devāya havishā vidhema || 5 || 3 ||

yām krāṇdasī āvasā tastabhānē abhy aikshetām mānasā
réjamāne | yātrādhi sūra údito vibhāti kāsmai devāya ha-
vishā vidhema || 6 || āpo ha yād bṛihatīr viśvam āyan gār-
bham dādhanā janāyantīr agnīm | tāto devānām sām avar-
tatāsaur ékaḥ kāsmai devāya havishā vidhema || 7 || yāḥ cid
āpo mahinā paryāpaśyad dāksham dādhanā janāyantīr ya-
jñām | yō devēshv ādhi devā éka āsīt kāsmai devāya havī-
shā vidhema || 8 || mā no hinsīj janitā yāḥ pṛithivyā yō vā
dīvam satyādharmā jajāna | yāḥ cāpāḥ candrā bṛihatīr ja-
jāna kāsmai devāya havishā vidhema || 9 || prājāpate ná tvād
etāny anyō viśvā jātāni pāri tā babbhūva | yātkāmās te ju-
humās tán no astu vayām syāma pātayo rayiṇām || 10 || 4 ||

122.

Vāsum ná citrāmahasam grīṇīshe vāmām śevam ātithim
advisheniyām | sá rāsate śurūdho viśvādhāyaso 'gnīr hótā
grīhāpatīḥ suvīryam || 1 || jushāṇō agne prāti harya me váco

121, 2 upa-āsate pra-śisham. chāyā a°. 3 prāṇatāḥ ni-mishatāḥ
mahi-tvā é°. dvi-pādaḥ cātuh-padaḥ. 4 yāsya imē. sahā a° yāsya
imāḥ pra-diśah. bābū iti. 5 svār iti svāḥ. vi-mānaḥ. 6 krān-
dasi iti. tastabhānē iti abhi. réjamāne iti yātra a°. út-itāḥ vi-
bhāti. 7 dādhanāḥ. avartata a°. 8 pari-āpaśyat. dādhanāḥ.
9 hinsīt. pṛithivyāḥ. satyā-dharmā. ca a° candrāḥ. 10 Im pāda
nicht abgetheilt. Vergleiche VII, 59, 12. — 122, 1 citrā-mahasam.
viśvā-dhāyasaḥ. grīhā-patīḥ su-vīryam.

viśvāni vidvān vayúnāni sukrato | ghṛítanirñig bráhmaṇe
gātúm éraya táva devā ajanayann ánu vratám || 2 || saptá
dhámāni pariýān amartyo dāśad dāśuṣhe sukṛíte māma-
hasva | suvíreṇa rayínāgne svābhúvā yás ta ánat samídhá
tām jushasva || 3 || yajñásya ketúm prathamám puróhitam
havishmanta ilate saptá vājínam | śṛiṇvántam agním ghṛítá-
prishtham ukshánam priṇántam devám priṇaté suvíryam
|| 4 || tvám dūtāḥ prathamó vāreṇyaḥ sá hūyámāno amṛi-
tāya matsva | tvám marjayan marúto dāśuṣho gṛihé tvám
stómebhir bhṛígavo ví rurucuḥ || 5 || ॥

ísham duhán sudúghām viśvadhāyasam yajñapriye yá-
jamānāya sukrato | ágne ghṛítāsnus trír rítāni dídyad vartír
yajñám pariýān sukratūyase || 6 || tvám íd asyá usháso vy-
ùštīshu dūtām kṛiṇvāná ayajanta mánushāḥ | tvám devā
mahayāyyāya vāvṛidhur ájyam agne nimṛijánto adhvaré
|| 7 || ní tvā vāsishthā alhvanta vājínam gṛiṇánto agne vidá-
theshu vedhásah | rāyás pósham yájamāneshu dhārāya yū-
yám pāta svastibhiḥ sādā naḥ || 8 || ॥

123.

Ayám venāṣ codayat pṛisnigarbhā jyótiṃjarāyū rájaso
vimāne | imám apām samgamé súryasya śiṣum ná víprā
matibhiḥ rihanti || 1 || samudrád ūrmím úd iyarti venó na-
bhajāḥ pṛishthám haryatásya darśi | rításya sánāv ádhi
viśtāpi bhrāt samānām yónim abhy ānūshata vrāḥ || 2 ||
samānām pūrvír abhí vāvaśānās tishthan vatsásya mātārah

122, 2 sukrato *iti* su-krato (6) ghṛíta-nirnik. á 1°. 3 pari-
-yān (6). su-kṛíte ma° su-víreṇa rayínā a° su-ābhúvā. te. sam-ídhá.
4 y. k. p. p. IV, 11, 2. ghṛítá-prishtham. su-víryam. 6 su-dúghām
viśvā-dhāyasam yajña-priye. ghṛítá-snuh. sukratu-yase. 7 ví-
-ushtīshu. devāḥ. vāvṛidhuḥ. ní-mṛijántaḥ. 8 r. p. y. X, 17, 9. —
123, 1 pṛisni-garbhāḥ jyótiḥ-jarāyuh. vi-māne. sam-gamé. víprāḥ
matī-bhiḥ. 2 nabhaḥ-jāḥ. abhí a°.

sānīlāḥ | ṛitāsya sánāv ádhi cakramāṇā rihānti mādho
amṛitasya vāṇīḥ || 3 || jāuānto rūpām akṛipanta víprā mṛi-
gāsya ghósham mahishāsya hí gmán | ṛiténa yānto ádhi
síndhum asthur vidád gandharvó amṛítāni náma || 4 || apsarā
jārām upasishmiyāṇā yóshā bibharti paramé vyòman | cárat
priyāsya yónishu priyāḥ sán sídat pakshé hiraṇyáye sá
venāḥ || 5 || 7 ||

náke suparnám úpa yát pátantam hṛidá vénanto abhy
ácakshata tvā | hiraṇyapaksham várūṇasya dūtām yamāsya
yónau śakunám bhuranyúm || 6 || ūrdhvó gandharvó ádhi
náke asthāt pratyāṇ citrá bíbhrad asyāyudhāni | vásāno
átkaṁ surabhīm dṛiśé kām svār ná náma janata priyāni
|| 7 || drapsāḥ samudrām abhí yáj jígāti páśyan grídhṛasya
cákshasā vídharman | bhānūḥ śukreṇa śocishā cakānās tri-
tíye cakre rájasi priyāni || 8 || s ||

124.

Imám no agna úpa yajñám éhi páñcayāmam trivṛítam
saptátantum | áso havyavāt utá naḥ purogá jyóg evá dīr-
ghám táma áśayishthāḥ || 1 || ádevād devāḥ pracátā gúhā
yán prapáśyamāno amṛitatvám emi | śivám yát sántam
áśivo jáhāmi svát sakhyád áraṇīm nábbhim emi || 2 || páśyann
anyásyā átithim vayáyā ṛitāsya dhāma ví mime purūṇi |
śānsāmi pitré ásurāya śévam ayajñiyád yajñíyam bhāgām
emi || 3 || bahvīḥ sámā akaram antár asminn índram vṛiṇā-
nāḥ pitāram jáhāmi | agniḥ sómo várūṇas té cyavante pa-
ryávard rāshṭrām tát avāmy āyán || 4 || nirmāyā u tyé ásurā

123, 3 sá-nīlāḥ. ṛi. s. á. 2. cakramāṇāḥ. 4 víprāḥ. 5 apsa-
rāḥ. upa-sishmiyāṇā. ví-oman. 6 su-parṇám. abhí. hiraṇya-
paksham. 7 ūrdhvó — asthāt IX, 85, 12. asya ā°. vásāno —
na VI, 29, 9. yát. ví-dharman. bh. s. s. IX, 85, 12. — 124, 1 agne.
ā ihi páñca-yāmam tri-vṛítam saptá-tantum. havya-vāt. puraḥ-gāḥ.
ā a°. 2 pra-cátā. pra-páśyamānāḥ. 4 pari-āvart. ā-yán.
5 níh-māyāḥ.

abhūvan tvām ca mā varuṇa kāmāyāse | rītena rājann ānri-
taṁ viviñcān māma rāshṭrāsyādhipatyam éhi || 5 || 9 ||

idāṁ svār idāṁ id āsa vāmām ayām prakāśā urv ān-
tāriksham | hānāva vṛitrām niréhi soma havish tvā sántam
havishā yajāma || 6 || kavīḥ kavitvá divī rūpām āsajad āpra-
bhūti vāruṇo nīr apāḥ srijat | kshémaṁ kṛiṇvānā jánayo
ná síndhavaḥ tá asya vārṇam śúcayo bharibhṛati || 7 || tá
asya jyésthām indriyām sacante tá īm ā ksheti svadhāyā
mādanṭiḥ | tá īm viśo ná rājānam vṛiṇānā bibhatsúvo āpa
vṛitrād atishṭhan || 8 || bibhatsúnām sayújam hañsām āhur
apām divyānām sakhyé cārantam | anustúbbham ānu car-
cūryāmānam índram ní cikyuḥ kaváyo manīshā || 9 || 10 ||

125.

Ahām rudrébhir vásubhiḥ carāmy ahām ādityair utá
viśvádevaiḥ | ahām mitrávaruṇobhá bibharmy ahām in-
drāgnī ahām aśvīnobhá || 1 || ahām sómam āhanāsam bi-
barmy ahām tvāshṭāram utá pūshānam bhāgam | ahām
dadhāmi drāviṇam havishmate suprávyē yājamānāya su-
nvaté || 2 || ahām rāshṭrī saṁgāmanī vásūnām cikitúshī pra-
thamā yajñīyānām | tām mā devā vy ādadhuḥ purutrā
bhūristhātrām bhūry āveśāyantīm || 3 || máyā só ānnam atti
yó vipāśyati yāḥ prāṇīti yā īm śṛiṇóty uktām | amantávo
mām tá úpa kshiyanti śrudhī śruta śṛaddhivām te vadāmi
|| 4 || ahām evá svayām idāṁ vadāmi júshtaṁ devébhir utá
mánushebbih | yām kāmāye tám-tam ugrām kṛiṇomi tám
brahmānam tám rīshim tám sumedhām || 5 || 11 ||

124, 5 vi-viñcān. rāshṭrāsyā ādhi-patyam ā ihi. 6 pra-kāśāh
urū a°. niḥ-éhi. havish tvā. 7 ā a° āpra-bhūti. kṛiṇvānāḥ.
8 vṛiṇānāḥ. 9 sa-yújam. anu-stúbbham. — 125, 1 viśvá-devaiḥ.
mitrávaruṇa u°. indragñī iti. aśvīnā u°. 2 supra-avyē. 3 sam-
gāmani. devāḥ ví a°. bhūri-sthātrām. ā-veśāyantīm. 4 vi-pāśyati.
prāṇīti. té. śṛaddhi-vām. 5 su-medhām.

ahám rudráya dhánur á tanomi brahmadvíshe śárave
hántavá u | ahám jánāya samádam kṛṇomy ahám dyāvāpri-
thiví á viveṣa || 6 || ahám suve pitáram asya mūrdhán máma
yónir apsv antáḥ samudré | táto ví tishṭhe bhúvanānu víś-
votámum dyám varshmanópa sprīṣāmi || 7 || ahám evá váta
iva prá vāmy ārabhamāṇā bhúvanāni víśvā | paró divá pará
ená prithivyaítávatī mahiná sám babbhūva || 8 || 12 ||

126.

Ná tám áñho ná duritám dévāso ashta mártiyam | sajó-
shaso yám aryamá mitró náyanti váruṇo áti dvíśaḥ || 1 ||
tád dhí vayám vṛṇīmáhe váruṇa mītrāryaman | yénā nír
ánhaso yūyám pāthá nethá ca mártiyam áti dvíśaḥ || 2 ||
té nūnám no 'yám ūtāye váruṇo mitró aryamá | náyishthā
u no neshāni párshishṭhā u naḥ parshāny áti dvíśaḥ || 3 ||
yūyám víśvam pári pātha váruṇo mitró aryamá | yushmá-
kam śármani priyé syāma supranítayó 'ti dvíśaḥ || 4 ||
ādityāso áti sridho váruṇo mitró aryamá | ugrám marúdbhī
rudráḥ huveméndram agním svastáyé 'ti dvíśaḥ || 5 || né-
tāra ū shú ṇas tiró váruṇo mitró aryamá | áti víśvāni dur-
itá rájānaḥ carshaṇínām áti dvíśaḥ || 6 || ṣunám asmá-
bhyam ūtāye váruṇo mitró aryamá | śárma yachantu sa-
prátha ādityāso yád ímahe áti dvíśaḥ || 7 || yáthā ha tyád
vasavo gauryām cit padí shítám ámuñcatā yajatrāḥ | evó
shv āsmán muñcatā vy áñhaḥ prá tāry agne pratarāḥ na
áyuḥ || 8 || 13 ||

125, 6 brahma-dvíshe. hántavai. sa-mádam. dyāvāprithiví *iti*.
7 ap-sú antár *iti*. bhúvanā ánu víśvā utá a°. varshmanā úpa. 8 ā-
rabhamāṇā. paró — prithivyā X, 82, 5. ctāvati. — 126, 1 duḥ-
itám. sa-jóshasah. 2 hi. v. m. V, 67, 1. yéna. nethá. 3 v.
m. a. (4—7) 26, 4. 4 su-pranítayah áti. 4 marút-bhīh. huvema
i°. svastāye áti. 6 ūm *iti* sú naḥ. duḥ-itá. 7 sa-práthah.
8 = IV, 12, 6.

127.

Rātrī vy ākhyad āyatī purutrā devy ākshābhiḥ | vīṣvā
 ādhi śrīyo 'dhita || 1 || ōrv āprā āmartyā nivāto devy ūd-
 vātāḥ | jyōtishā bādhatē tāmaḥ || 2 || nīr u svāsāram askṛito-
 shāsam devy āyatī | āpéd u hāsate tāmaḥ || 3 || sá no adyá
 yásyā vayāṃ ní te yāman āvikshmahī | vṛikshé ná vasa-
 tīm váyah || 4 || ní grāmāso avikshata ní padvānto ní pa-
 kshīnaḥ | ní syenāsaṣ cid arthīnaḥ || 5 || yāváyā vṛikyāṃ
 vṛikaṃ yaváya stenām ūrmye | áthā naḥ sutārā bhava || 6 ||
 ūpa mā pépiṣat tāmaḥ kṛishṇāṃ vyāktam asthita | ūsha
 riṇéva yātaya || 7 || ūpa te gá ivākaram vṛiṇīshvá duhitar
 divaḥ | rátri stómam ná jigyúshe || 8 || 14 ||

128.

Māmāgne várco vihavéshv astu vayāṃ tvéndhānās tan-
 vām pushema | máhyam namantām pradīṣaṣ cātāsras tváyā-
 dhyakshena prītanā jayema || 1 || máma devā vihavé santu
 sārva índravanto marúto víshṇur agnīḥ | māmāntáriksham
 urúlokam astu máhyam vātāḥ pavatām káme asmín || 2 ||
 máyi devā dráviṇam ā yajantām máyy āśír astu máyi de-
 vābhūtiḥ | daívyā hótāro vanushanta pūrvé 'rishtāḥ syāma
 tanvā suvīrāḥ || 3 || máhyam yajantu máma yāni havýākū-
 tiḥ satyā mánaso me astu | éno má ní gāṃ katamác caná-
 hām víṣve devāso ādhi vocatā naḥ || 4 || dévīḥ shaḥ urvīr
 urú naḥ kṛiṇota víṣve devāsa ihá vírayadhvam | má hās-

127, 1 ví a° ā-yatī. devī a°. 2 ā urú a°. devī u°. 3 akṛita
 u° devī ā-yatī āpa ít. 4 yásyāḥ. 6 yaváya. átha. su-tārā.
 7 ví-aktam. riṇā-iva. 8 gāḥ-iva ā a°. — 128, 1 máma a°. vi-
 havéshu. tvā i°. pra-dīṣaḥ. tváyā ādhi-akshena prītanāḥ. 2 de-
 vāḥ vi-havé. sārve. máma a° urú-lokam. 3 devāḥ. ā-śīḥ. devā
 bhūtiḥ. daívyāḥ. pūrvé á°. su-vīrāḥ. 4 havýā ā-kūtiḥ. katamát
 canā a°. vocatā.

mahi prajāyā mā tanúbhir mā radhāma dvishaté soma rā-
jan || 5 || 15 ||

agne manyúm pratinudán páreshām ádabdhō gopāḥ pári
pāhi nas tvám | pratyāñeo yantu nigútaḥ púnas tè 'maí-
shām cittám prabúdhām ví neṣat || 6 || dhātá dhātrīṇām
bhúvanasya yás pátir devám trātāram abhimātishāhām |
imám yajñám aṣvínobhā bṛihaspátir devāḥ pāntu yájamā-
nam nyarthāt || 7 || uruvyācā no mahisháh śárma yaṇsad
asmín háve puruhūtāḥ purukshúḥ | sá naḥ prajāyai haryaṣva
mṛīlayendra mā no rīrīsho mā párá dāḥ || 8 || yé naḥ sa-
pátnā āpa té bhavantv indrāgnibhyām áva bādhamāhe tán |
vásavo rudrá ādityā uparispṛīṣam mográṃ cétāram adhirā-
jām akran || 9 || 16 ||

Daśamo 'nuvākah.

129.

Násad āsīn nó súd āsīt tadánīm násīd rájo nó vyomā
paró yát | kím āvarīvaḥ kúḥa kásya śármann ámbhaḥ kím
āsīd gáḥanam gabhírām || 1 || ná mṛityúr āsīt amṛitam ná
tārhi ná rátryā áhna āsīt praketāḥ | ánid avātām svadháyā
tád ékam tásmād dhānyán ná parāḥ kím canāsa || 2 || táma
āsīt támasā gūḥām ágre 'praketām salilām sárvam ā idám |
tuchyénabhv ápihitam yád āsīt tápasas tán mabinájāyatai-
kam || 3 || kámas tát ágre sám avartatádhi mánaso rétaḥ
prathamám yád āsīt | sató bándhum ásati nír avindan bṛídī
pratíshyā kaváyo manīśhā || 4 || tiraścīno vítato raśmír eshām

128, 5 pra-jāyā. 6 prati-nudán. ni-gútaḥ púnar *iti* té amā
e°. pra-búdhām. 7 abhimāti-sahām. aṣvínā u°. ni-arthāt. 8 uru-
vyācāḥ. puru-hutāḥ puru-kshúḥ. pra-jāyai hari-aṣva mṛīlaya i°.
rīrīshah. 9 sa-pátnāḥ. upari-spṛīṣam mā u°. adhi-rājām. —
129, 1 ná ásat āsīt nó *iti* (2). ná a°. ví-oma. ā avarīvar *iti*.
2 pra-ketāḥ. ha anyát. canā āsa. 3 apra-ketām. tuchyénā ábhú
ápi-hitam. tát malínā ájāyata e°. 4 avartata á°. prati-íshya.
5 ví-tataḥ.

adhāḥ svid āsīd upāri svid āsīt | retodhā āsan mahimānā
 āsan svadhā avāstāt prāyatih parāstāt || 5 || kó addhā veda
 ká ihā prá vocat kúta ājātā kúta iyám víśrīṣṭih | arvāg
 devā asyā visárjanenāthā kó veda yāta ābabhūva || 6 || iyám
 víśrīṣṭir yāta ābabhūva yādi vā dadhé yādi vā ná | yó
 asyādhyakshaḥ paramé vyòman só āngā veda yādi vā ná
 véda || 7 || 17 ||

130.

Yó yajñó viśvátas tántubhis tatá ékaṣatam devakarmé-
 bhir áyataḥ | imé vayanti pitáro yá āyayúḥ prá vayāpa
 vayéty āsate taté || 1 || púmāñ enam tanuta út kṛṇatti pú-
 mān ví tatne ádhi náke asmín | imé mayúkhā úpa sedur ū
 sádaḥ sāmāni cakrus tásarāṇy ótave || 2 || kāsīt pramá pra-
 timā kím nidānam ájyam kím āsīt paridhīḥ ká āsīt | chāndaḥ
 kím āsīt prátigam kím ukthām yád devā devám áyajanta
 víśve || 3 || agnér gāyatri ābhavat sayúgvoshñihayā savitā
 sám babhūva | anusṭúbhā sóma ukthair máhasvān bṛhas-
 páter brihatí vācam āvat || 4 || virāñ mitrávárūṇayor abhi-
 sṛir índrasya trisṭúb ihā bhāgó áhnaḥ | viśvān devāñ já-
 gaty á viveṣa téna cākṛipra řishayo manushyāḥ || 5 || cākṛipré
 téna řishayo manushyā yajñé jāté pitáro naḥ purāṇé | páśyan
 manye mánasā cākshasā tán yá imām yajñām áyajanta
 púrve || 6 || sahástomāḥ saháchandasa āvrītaḥ sahápramā
 řishayaḥ saptá daívyāḥ | púrveshām pánthām anudṛīśya dhírā
 anvālebhire rathyò ná raṣmín || 7 || 18 ||

129, 5 retah-dhāḥ. svadhā. prá-yatih. 6 kó — vocat III,
 54, 5. ā-jātā. ví-srīṣṭih (7). vi-sárjanena átha. ā-babhūva (7).
 7 asya ádhi-akshaḥ. ví-oman. yādi vā ná *galita*. — 130, 1 éka-
 -satam deva-karmébhiḥ ā-yataḥ. yé ā-yayúḥ. vaya āpa vaya íti.
 2 tanute. um *iti*. 3 ká ā° pra-māñ prati-māñ. ni-dānam. pari-
 -dhīḥ. devāḥ. 4 gāyatrī a° sa-yúgvā u°. anu-stúbhā. 5 vi-rāt.
 abhi-sṛih. tri-stúp. jágati. cākṛipre. 6 téna. manushyāḥ. yé.
 7 sahā-stomāḥ sahā-chandasaḥ ā-vrītaḥ sahā-pramāñ. anu-dṛīśya.
 anu-ālebhire.

131.

Ápa práca indra víśvāñ amítrāñ ápápāco abhibhūte
 nudasva | ápódico ápa śūrādhārāca uraú yáthā táva śarman
 mādema || 1 || kuvíd āṅgá yávamanto yávam cid yáthā dānty
 anupūrvām viyúya | ihéhaishām kṛiṇuḥi bhójanāni yé bar-
 hísho námovṛiktīm ná jagmúḥ || 2 || nahí sthūry ṛituthá yā-
 tám ásti nótá śrávo vivide samgaméshu | gavyánta índram
 sakhyáya viprā aśváyānto vṛiṣhaṇam vājáyantaḥ || 3 || yu-
 vām surámam aśvinā námucāv āsuré sácā | vipipāná śubhas
 patí índram kármasv āvatam || 4 || putráṃ iva pitárāv aśvino-
 bhéndrāvátuḥ kávyair dansánābhiḥ | yát surámam vy ápi-
 baḥ śácibhiḥ sárasvatī tvā maghavann abhishṇak || 5 || ín-
 draḥ sutráṃ svávāñ ávobhiḥ sumṛilikó bhavatu viśváve-
 dāḥ | bádhatām dvésho ábhayaṃ kṛiṇotu suvṛiyasya pátayah
 syāma || 6 || tásya vayām sumataú yajñíyasyápi bhadré san-
 manasé syāma | sá sutráṃ svávāñ índro asmé ārac cid
 dvéshaḥ sanutár yuyotu || 7 || 19 ||

132.

Ījānám íd dyaúr gūrtāvasur ījānám bhūmir abhí pra-
 bhūshāni | ījānām devāv aśvināv abhí sumnaír avaradhatām
 || 1 || tá vām mitrāvaruṇā dhārayátkshiti sushumnéshitatvátā
 yajāmasi | yuvóḥ krāñāya sakhyaír abhí shyāma rakshásah
 || 2 || ádhā cin nú yád dídhishāmahe vām abhí priyām rék-
 ṇah pátymānāḥ | dadvāñ vā yát púshyati rékṇah sám v
 āran nákir asya magháni || 3 || asāv anyó asura sūyata dyaús

131, 1 ápa á° abhi-bhūte. ápa ú°. śūra a°. 2 anu-purvām
 vi-yúya ihá-íha e°. námaḥ-vṛiktīm. 3 ná utá. sam-gaméshu.
 gavyánta etc. IV, 17, 16. 4 surámam. vi-pipāná. patí iti.
 5 aśvinā ubhá índra a°. ví. 6. 7 = VI, 47, 12. 13. — 132, 1 gūrtā-
 vasuḥ. pra-bhushāni. 2 dhārayátkshiti iti dhārayát-kshiti su-sumuñ
 i°. syāma. 3 ádha cit.

tvām viśveshām varuṇāsi rājā | mūrdhā rāthasya cākan
 naítāvataīnasāntakadhrūk || 4 || asmín sv étac chākapūta
 éno hité mitré nigatān hanti vīrān | avór vā yád dhāt ta-
 nūshv ávalḥ priyāsu yajñíyāsv árvā || 5 || yuvór hí mātáditir
 vicetasā dyaúr ná bhūmih páyasā pupūtāni | áva priyá
 didishṭana sūro ninikta raṣṁfbhīḥ || 6 || yuvām hy āpnarājāv
 ásīdatam tīshṭhad rātham ná dhūrshādām vanarshādām | tá
 naḥ kaṇūkayāntír nṛimédhas tatre áñhasaḥ sumédhas tatre
 áñhasaḥ || 7 || 20 ||

133.

Pró shv āsmai purorathām índrāya śūshām arcata | abhíke
 cid u lokakṛít samgé samátsu vṛitrahásmákam bodbi coditá
 nábhantām anyakéshām jyāká ádhi dhánvasu || 1 || tvām sín-
 dbhūr ávāsrijo 'dharáco áham áhim | asatrúr indra jajñishe
 viśvam pushyasi váryam tám tvā pári shvajāmahe nábhantām
 anyakéshām jyāká ádhi dhánvasu || 2 || ví shú viśvā árātayo
 'ryó naṣanta no dhíyah | ástāsi śátrave vadhām yó na in-
 dra jighāñsati yá te rātír dadír vásu nábhantām anyaké-
 shām jyāká ádhi dhánvasu || 3 || yó na indrabhító jáno vṛi-
 kāyúr ādīdesati | adhaspadām tám im kṛidhi vibādhó asi
 sāsahír nábhantām anyakéshām jyāká ádhi dhánvasu || 4 ||
 yó na indrabhidāsati sánābhír yás ca nīshṭyah | áva tāsya
 bálam tira mahíva dyaúr ádha tmánā nábhantām anyaké-
 shām jyāká ádhi dhánvasu || 5 || vayám indra tvāyávalḥ sa-
 khitvām á rabhāmahe | ritāsya naḥ pathá nayáti viśvāni

132, 4 tvām — rājā II, 27, 10. ná etāvatā énasā antaka-dhrūk.
 5 sú etāt śāka-pute. ní-gatan. 6 mātā á° vi-cetasā. 7 hí apna-
 -rājau. dhuh-sadam vana-sadam táh. nṛi-médhah su-médhah. —
 133, 1 pró ití sú a° puraḥ-rathām. loka-kṛít sam-gé samát-su vṛitra-
 -há a°. 2 áva a°. svajāmahe. 3 ástā asi. 4 indra a°. vṛika-
 -yúr ā-dīdesati adhaḥ-padām. vi-badhāh. sasahīh. 5 y. n. indra
 4. abhi-dāsati sá-nābhīh. mahi-iva. 6 v. i. tv. VII, 31, 4.
 naya áti.

duritā nābhantām anyakēśhām jyākā ādhi dhānvasu || 6 ||
asmābhyam sū tvām indra tām śiksha yā dōhate prāti vā-
ram jaritrē | āchidrodhni pīpāyad yāthā naḥ sahasradbhārā
pāyasā mahī gaūh || 7 || 21 ||

134.

Ubhé yād indra rōdasī āpaprāthoshā iva | mahāntam
tvā mahinām samrājām carshaṇinām devī jānītry ajījanad
bhadra jānītry ajījanat || 1 || āva sma durhanāyatō mārtaśya
tanuḥi sthirām | adhaspadām tām im kṛidhi yō asmān ādīdeṣati
devī jānītry ajījanad bhadra jānītry ajījanat || 2 || āva tyā bṛi-
hatīr īsho viśvāścandrā amitrahan | śācībhiḥ śakra dhūnu-
hīndra viśvābhīr ūtībhir devī jānītry — || 3 || āva yāt tvām
śatakratav indra viśvāni dhūnushē | rayīm nā sunvatē śācā
sahasrīnībhir ūtībhir devī jānītry — || 4 || āva svēdā ivābhīto
viśhvak patantu didyāvah | dūrvāyā iva tāntavo vy āsmād
etu durmatīr devī jānītry — || 5 || dīrghām hy ānkuṣām yathā
śāktim bibharshi mantumah | pūrveṇa maghavan padājō va-
yām yāthā yamo devī jānītry — || 6 || nākir devā minīmasi
nākir ā yopayāmasi mantrasrūtyam carāmasi | pakshēbhīr
apikakshēbhīr ātrābhī sām rabhāmabe || 7 || 22 ||

135.

Yāsmīn vṛikshē supalāśē devāḥ sampībate yamāḥ | ātrā
no viṣpātīḥ pitā purāṇān ānu venati || 1 || purāṇān anuvē-

133, 6 duh-itā. 7 āchidra-ūdhni. sahasradbhārā etc. IV, 41, 5.
— 134, 1 ubhé itī. rōdasī itī ā-paprātha u°. sam-rājam. jānītry
(2). 2 duh-hanāyatāh. a. t. i. k. X, 133, 4. yō a. ā. IX, 52, 4.
3 tyāh. viśvā-candrāh amitra-han. dhūnuhi i°. 4 satakrato itī
śata-krato. 5 svēdāh-iva a°. vī a°. duh-matīh. 6 hī a°. padā
a°. 7 devāh. mantra-srūtyam. apī-kakshēbhīh ātra a°. —
135, 1 su-palāśē. sam-pībate. ātra. 2 anu-vēnantām.

nantam cārantam pāpāyāmuyā | asūyān abhy ācākaṣaṃ
 tasmā asprihayānu pūnaḥ || 2 || yām kumāra nāvam rātham
 acakrām mānasākṛiṇoḥ | ēkeshaṃ viśvātāḥ prāñcam āpa-
 yann ādhi tiṣṭhasi || 3 || yām kumāra prāvartayo rātham
 viprebhyas pāri | tāṃ sāmānu prāvartata sām ito nāvy āhi-
 tam || 4 || kāl kumārām ajanayad rātham kō nīr avartayat |
 kāl svit tād adyā no brūyād anudēyī yāthābhavat || 5 ||
 yāthābhavad anudēyī tāto āgram ajāyata | purastād budhnā
 ātataḥ paścān nirāyaṇam kṛitām || 6 || idāṃ yamāsya sādā-
 nam devamānām yād ucyāte | iyām asya dharmyate nālīr
 ayām gīrbhīḥ pāriśkṛitāḥ || 7 || ²³ ||

136.

Keśy āgnīm keśī vishām keśī bibharti ródasī | keśī
 viśvam svār dṛiṣe keśīdām jyótir ucyate || 1 || mūmayo vā-
 taraṣanāḥ piśāṅgā vasate mālā | vātasyānu dhrājīm yanti
 yād devāso āvikshata || 2 || ūmaditā mañeyena vātāḥ ā
 tasthimā vayām | śārīrēd asmākam yūyām mātāso abhī
 paśyatā || 3 || antārikshēṇa patati viśvā rūpāvacākaṣat |
 mūnir devāsya-devāsya saūkṛityāya sākḥā hitāḥ || 4 || vā-
 tasyāśvo vāyoh sākḥātho devēshito mūniḥ | ubhaū sam-
 udrāv ā ksheti yāś ca pūrva utāparaḥ || 5 || apsarāsām gan-
 dharvāṇām mṛigāṇām cāraṇe cāram | keśī kētasya vidvān
 sākḥā svādūr madāntamaḥ || 6 || vāyūr asmā ūpāmanthat
 pināślī smā kunamamā | keśī vishāsya pātṛeṇa yād rudrē-
 nāpibat sahā || 7 || ²⁴ ||

135, 2 pāpāyā a°. abhī a° tasmai. pūnar *iti*. 3 mānasā ā°
 ēka-isham. 4 prā ā°. sāmā ānu prā a°. nāvī ā-hitam. 5 anu-
 dēyī yāthā ā°. 6 yāthā ā° anu-dēyī. ā-tataḥ paścāt niḥ-āyanam.
 7 sādānam deva-mānām. pāri-kṛitāḥ. — 136, 1 keśī a°. ródasī *iti*.
 keśī i°. 2 vāta-rasanāḥ. vātasya ānu. 3 ūt-maditāḥ. tasthima.
 sūrīrā *iti*. 4 rūpā ava-cākaṣat. 5 vātasya ā°. sākḥā ūtho *iti*
 devā-ishitāḥ. utā ā°. 5 asmaī ūpa ā°. sma. rudrēṇa ā°.

137.

Utā devā āvahitaṃ devā ūn nayathā pūnaḥ | utāgaṣ
cakrūṣhaṃ devā devā jīvāyathā pūnaḥ || 1 || dvāv imaū
vātau vāta ā sīndhor ā parāvātaḥ | dākṣhaṃ te anyā ā vātu
pārānyō vātu yād rāpaḥ || 2 || ā vāta vāhi bheshajāṃ vī vāta
vāhi yād rāpaḥ | tvāṃ hī viśvābheshajō devānāṃ dūtā
īyase || 3 || ā tvāgamam śāntātibhir ātho arishṭātātibhiḥ |
dākṣhaṃ te bhadrām ābhārshaṃ pārā yāksmaṃ suvāmi
te || 4 || trāyantām ilā devās trāyatām marūtām gaṇāḥ |
trāyantām viśvā bhūtāni yāthāyām arāpā āsat || 5 || āpa īd
vā n bheshajīr āpo amīvacātaniḥ | āpaḥ sārvasya bheshajīs
tās te kṛiṇvantu bheshajān || 6 || hāstābhyāṃ dāśasākha-
bhyāṃ jihvā vacāḥ purogavī | anāmayaṣṭnūbhyāṃ tvā tā-
bhyāṃ tvōpa sprīṣāmasi || 7 || 25 ||

138.

Tāva tyā indra sakhyēṣhu vālmaya rītām manvānā vy
ādardirur valām | yātrā dāśasyāṃ ushāso riṇāṃ apāḥ kū-
tsāya māmman ahyāṣ ca dāśasyaḥ || 1 || āvāsṛijah prasvāḥ
ṣvañcāyo girīn ūd āja usrā āpiḥ mādhu priyām | āvar-
dhayo vanīno asya dāśasā ṣuśōca sūrya rītājātayā girā
|| 2 || vī sūryo mādhye amucad rāthaṃ divō vidād dāśāya
pratimānam āryaḥ | dṛiḥāni pīpror āsurasya māyīna indro
vy āsyac cakrivān rījīṣvanā || 3 || ānādhṛishṭāni dhṛishitō vy
āsyān nidhīr ādevān amṛiṇad ayāsyah | māśēva sūryo vāsu
pūryam ā dade grīṇānāḥ sātrūn āṣṛiṇād virūkmatā || 4 ||

137, 1 āva-hitam. ūt nayatha pūnar *iti* (2) utā ā°. devāḥ devāḥ
jivāyatha. 2 pārā a°. 3 viśvā-bheshajah. 4 tvā a°. ātho
iti. ā a°. 5 yāthā a°. 6 vāi. amīva-cātaniḥ. 7 dāśa-
sākhabhyām. puraḥ-gavī. tvā ūpa. — 138, 1 tyē. manvānāḥ vī
a°. yātra. 2 āva a° pra-svāḥ. rītā-jātaya. 3 prati-mānam.
vī asyat. 4 vī asyat ni-dhīn. māśa-iva.

áyuddhaseno vibhva vibhindatā dāṣad vṛitrahā tūjyani te-
jate | indrasya vājṛād abibhed abhiṣnāthaḥ prākṛāmac chundh-
yūr ājahad ushā ānaḥ || 5 || etā tyā te śrūtyani kévalā yād
éka ékam ākṛiṇor ayajñām | māsām vidhānam adadhā ādhi
dyāvi tvāyā vibhinmam bharatī pradhīm pitā || 6 || 26 ||

139.

Sūryaraṣmīr hārikeṣaḥ purāstāt savitā jyōtir ūd ayañ
ājasram | tāsya pūshā prasavé yāti vidvān sampāṣyan viṣvā
bhūvanāni gopāḥ || 1 || nṛicākshā eshā divo mādhyā āsta
āpaprivān rōdasi antāriksham | sū viṣvācīr abhī cashte
ghṛitācīr antarā pūrvam āparam ca ketum || 2 || rāyō budh-
nāḥ saṃgāmano vāsūnām viṣvā rūpābhī cashte śacībhiḥ |
devā iva savitā satyādharmaéndro ná tasthau samaré dhā-
nānam || 3 || viṣvāvasuṃ soma gandharvām āpo dadṛiṣūshīs
tād ṛitēnā vy āyan | tād anvāvaid īndro rārahānā āsām
pūri sūryasya paridhīm apaṣyat || 4 || viṣvāvasur abhī tām
no gṛiṇātu divyō gandharvō rājaso vimānaḥ | yād vā ghā
satyām utā yān ná vidmā dhīyo hinvāno dhīya in no avyāḥ
|| 5 || sānuim avindae cāraṇe nadīnām āpāvṛiṇod dūro āśma-
vrajanam | prāsām gandharvō amṛitāni vocad īndro dāksham
pūri jānād ahīmām || 6 || 27 ||

140.

Āgne tāva śṛāvo vāyo māhi bhrājante arcāyo vibhāvaso |

138, 5 āyuddha-senaḥ vi-bhva vi-bhindatā. vṛitra-ha abhi-snāthaḥ
prā akṛamat s°. 6 vi-dhānam. vi-bhū ram. pra-dhīm. — 139, 1 sūrya-
raṣmīh hāri-keṣaḥ. pra-savé. sam-pāṣyan. 2 nṛi-cākshāḥ. mādhye.
āpaprī-vān rōdasi ū. 3 r. b. s. v. 96, 6. rūpā a°. d. i. s. satyā-
dharmā X, 34, 8. indraḥ. sam-aré. 4 viṣvā-vasuḥ. ṛitēna vi a°.
anu-āvait. rārahānāḥ. pari-dhīm. 5 viṣvā-vasuḥ. tāt. vi-mānaḥ.
yād — vidmā V, 85, 8. it. 6 avindat. āpa a°. āśma-vrajanam
prā asām. — 140, 1 vibhāvaso ū. vibhā-vaso.

brīhadbhāno śavasā vājam ukthyām dādhāsi daśūshe kave
 || 1 || pāvakāvarcāḥ sukrāvarcā ānūnavarcā úd iyarshi bha-
 nūnā | putró mātārā vicārann upāvasi priṇāksī ródasi
 ubhé || 2 || ūrjo napāj jātavedaḥ suṣastībhīr māndasva dhitībhīr
 hitāḥ | tvé īśhaḥ sām dadbur bhūrivarpaśaḥ citrótayo vāmāja-
 tāḥ || 3 || irajyānn agne prathayasva jantūbhīr asmé rāyo amar-
 tyā | sá darśatāsyā vāpusho ví rājasi priṇāksī sānasīm krā-
 tum || 4 || ishkartāram adhvarāsyā prācetasam kshāyantam
 rādhaso mahāḥ | rātīm vāmāsyā subhāgām mahīm īśham
 dādhāsi sānasīm rayīm || 5 || řitāvānam mahishām viśvādar-
 ṣatam agnīm sumnāya dadhire puró jānāḥ | řrútkarṇam
 sapráthastamam tvā girá daívyam mánushā yugá || 6 || 28 ||

141.

Ágne áchā vadehá naḥ pratyān naḥ sumánā bhava |
 prá no yacha viśas pate dhanadā asi nas tvām || 1 || prá
 no yachatv aryamā prá bhāgaḥ prá brīhaspātīḥ | prá devāḥ
 prótā sūnřitā rāyó deví dadātu naḥ || 2 || sómam rājānam
 ávase 'gnīm gīrbhīr havāmahe | ādityān víshṇum sūryam
 brahmānam ca brīhaspátim || 3 || indravāyū brīhaspátim
 suhávehá havāmahe | yáthā naḥ sárva ij jānāḥ sámgyatām
 sumánā ásat || 4 || aryamānam brīhaspátim índram dánāya
 codaya | vātām víshṇum sárvasvatīm savitāram ca vājīnam
 || 5 || tvām no agne agnībhīr bráhma yajñām ca vardhaya |
 tvām no devátātaye rāyó dánāya codaya || 6 || 29 ||

140, 1 brīhadbhāno *iti* brīhat-bhāno. 2 pāvakā-varcāḥ sukrā-
 -varcāḥ ānūna-varcāḥ. vi-cāran ūpa a°. ródasi *iti* ubhé *iti*. 3 na-
 pāt jāta-vedaḥ suṣastī-bhīh. tvé *iti*. bhūri-varpaśaḥ citrá-ūtayah
 vāmā-jātāḥ. 4 asmé *iti*. 5 prā-cetasam. su-bhāgām. 6 řitā-
 -vānam. viśvā-darśatam. agnīm — jānāḥ III, 2, 5. řrút-karṇam
 sapráthah-tamam. — 141, 1 ácha vada ihá. su-mānūh (4). dhana-
 -dāh. 2 prá utá. 4 indravāyū *iti*. su-hávā ihá. ít. sám-
 -gatyām. 6 tv. n. a. 31, 8.

142.

Ayám agne jaritá tvé abhūd ápi sáhasaḥ sūno nahy
 ānyád ásty ápyam | bhadrām hí śárma trivárūtham ásti ta
 aré hínsānām āpa didyúm ā kridhi || 1 || pravát te agne
 jānimā pitūyatāḥ sácīva víśvā bhūvanā ny řiñjase | prá
 sáptayaḥ prá sanishanta no dhíyaḥ purás caranti paśupá
 iva tmánā || 2 || utá vá u pári řṇakshi bāpsad bahór agna
 úlapasya svadhāvaḥ | utá khilyá urvárāṇām bhavanti má
 te hetīm távishīm cukrudhāma || 3 || yád udváto niváto yási
 bāpsat prīthag eshi pragardhínīva sénā | yadá te váto anu-
 váti šocir vápteva śmāśru vapasi prá bhūma || 4 || práty
 asya řrēṇayo dadṛiṣa ékaṁ niyānam bahávo ráthāsaḥ |
 bāhú yád agne anumármṛijāno nyāññ uttānām anvēshi bhū-
 mim || 5 || út te śúśmā jihatām út te arcir út te agne řa-
 šamānāsya vājāḥ | úc chvañcasva ní nana vārdhamāna ā
 tvādyá víṣve vásavaḥ sadantu || 6 || apām idām nyāyanam
 samudrásya nivēśanam | anyām kṛiṇuśvetāḥ pānthām téna
 yahi vāśāñ ānu || 7 || áyane te parāyaṇe dūrvā rohantu
 puśpīñiḥ | hradaś ca puñḍárikāñi samudrásya gṛihā imé
 || 8 || ³⁰ ||

Saptamo 'dhyāyaḥ.

143.

Tyám cid átrim řitajúram ártham áśvam ná yátave |
 kakshivantaṇi yádi púnā ráthāñ ná kṛiṇuthó návam || 1 ||
 tyám cid áśvañi ná vājīnam areṇávo yám átnata | dṛiḥhām

142, 1 tvé *iti*. sūno *iti* nahí a°. tri-várutham. te. 2 jānima
 pitu-yatāḥ sáci-iva. ní ři°. paśupāḥ-iva. 3 vai. agne. 4 pragardhīni
 -iva. v. a. s. IV, 7, 10. vápta-iva. 5 dadṛiṣre. ni-yānam. bahū
iti. anu-mármṛijanaḥ. anu-ēshi. 6 śúśmaḥ. út řv°. tvā a°. 7
 ni-āyanam. ni-vēśanam. kṛiṇuśvā i°. 8 ā-āyane. parā-āyane
 dūrvāḥ. — 143, 1 řita-júram. yádi púnar *iti*.

granthīm ná ví shyatam átriṃ yáviṣṭham á rájaḥ || 2 ||
 nārā dānsishṭhav átraye śubhrā sīśāsataṃ dhīyaḥ | áthā
 hí vāṃ divó narā pūna stómo ná viśāse || 3 || cité tát vāṃ
 surādhāsā rātiḥ sumatīr aṣvīnā | á yān naḥ sādane pṛithaú
 sámāne pársatho narā || 4 || yuvām bhujoyūṃ samudrá á
 rájasaḥ pārá īñkhítam | yātām áchá patatrībhir násatyā
 sātāye kṛitam || 5 || á vāṃ sumnāiḥ śamyú iva máñhishṭhā
 viśvavedasā | sūm asmé bhūshataṃ narótsaṃ ná pipyúshir
 íshaḥ || 6 || 1 ||

144.

Ayám hí te ámartya índur átyo ná pátyate | dáksho
 viśváyur vedhāse || 1 || ayám asmāsu kávyā řibhūr vājro
 dāsvate | ayám bibharty ūrdhvákṛiṣanam mādām řibhūr
 ná kṛityam mādām || 2 || ghrīṣuḥ śyenāya kṛitvana āsú
 svāsu vānsagaḥ | áva dīdhed abhīśuvaḥ || 3 || yām suparnāḥ
 parāvataḥ śyenāsyā putrá ábharat | śatácakram yò 'hyò
 vartanīḥ || 4 || yām te śyenās cárum avṛikām padābharad
 aruṇām mánām ándhasaḥ | enā váyo ví tāry áyur jivāsa
 enā jāgāra bandhūtā || 5 || evā tát índra índunā devéshu
 cid dhārayāte máhi tyājaḥ | krátvā váyo ví tāry áyuh su-
 krato krátvāyám asmád á sutāḥ || 6 || 2 ||

145.

Imām khañāmy óshadhiṃ vírúdhām bálavattamām | yāyā
 sapátnīm bádgate yāyā samvindáte pátim || 1 || úttānaparṇe

143, 2 syatam. 3 sisāsataṃ. átha. pūnar *iti*. vi-śāse. 4 su-
 -rādhāsā. su-matīḥ. yāt. 5 samudré. páre. ácha. 6 śamyú
 iveti śamyú-iva. viśva-vedasā. asmé *iti*. narā útsam. — 144, 1 viśvā
 -áyuh. 2 ūrdhvā-kṛiṣanam. 3 kṛitvana. 4 su-parṇāḥ. á áº
 śatá-cakram. yāḥ aº. 5 padā á áº jivāse. 6 evā. k. v. v.
 t. á. 5. sukrato *iti* su-krato krátvā aº. — 145, 1 sa-pátnīm (2. 4. 5).
 sam-vindáte. 2 úttāna-parṇe.

sūbhage dévajūte sāhasvati | sapātnīm me pārā dhama pātīm
me kévalam kuru || 2 || úttarāhām úttara úttaréd úttarā-
bhyah | áthā sapātnī yá māmádhara sādharābhyah || 3 ||
nahy āsyā náma gṛibhñāmi nó asmín ramate jáne | párām
evá parāvátam sapātnīm gamayāmasi || 4 || ahām asmi sá-
hamānātha tvām asi sāsahih | ubhé sāhasvati bhūtvī sa-
pātnīm me sahāvahai || 5 || úpa te 'dhām sáhamānām abhi
tvādhām sáhiyasā | mām ānu prá te máno vatsām gaúr iva
dhāvatu pathá vár iva dhāvatu || 6 || 3 ||

146.

Áraṇyāny áraṇyāny asaú yá préva náṣyasi | kathá grá-
mam ná prichasi ná tvā bhír iva vindatī || 1 || vṛishāra-
váya vādāte yád upāvati ciccikāh | āghātībhir iva dhāvā-
yam aranyānir mahīyate || 2 || utá gāva ivādanty utá vēṣ-
meva dṛiṣyate | utó aranyānīh sāyām śakaṭīr iva sarjati || 3 ||
gām āngaishá á hvayati dārv āngaishó āpāvadhī | vásann
aranyānyām sāyām ákrukshad íti manyate || 4 || ná vá araṇ-
yānir hantý anyāṣ cén nābhigāchati | svādólh phálasya
jagdhváya yathākāmam ní padyate || 5 || āñjanagandhim su-
rabhim bahvannām ákṛishīvalām | práhām mṛigāṇām mā-
tāram aranyānīm aśaṁsisham || 6 || 4 ||

147.

Śrāt te dadhāmi prathamāya manyávé 'han yád vṛitrām
náryam vivér apāh | ubhé yāt tvā bhāvato ródasi ānu ré-

145, 2 sū-bhage déva-jute. 3 út-tarā a° ut-tare út-tara it.
átha sa-pātnī. máma á° sá á°. 4 nahí asyāh. nó ití. 5 sáha-
mānā átha sasahih ubhé ití sāhasvati ití. 6 tvā a°. — 146, 1 prá-
-iva. vindati mīt pluta. 2 vṛisha-ravāya. upa-ávati. 3 gāvah
-iva a°. vēṣma-iva. utó ití. 4 angá c° (2). ápa a°. 5 vai. ca
it ná abhi-gāchati. yathā-kāmam. 6 āñjana-gandhim. bahu-annām
ákṛishi-valām prá a°. — 147, 1 manyáve á°. vivéh. ubhé ití. ró-
dasi ití.

jate śūśmāt prīthivī cid adrivaḥ || 1 || tvām māyābhir anavadya māyīnam śravasyatā mānasā vṛitrām ardayaḥ | tvām in nāro vṛiṇate gāvishṭishu tvām viśvasu havyāsv isṭishu || 2 || aīshu cākandhi puruhūta sūrishu vṛidhāso yē maghavan ānaśūr maghām | ārcanti tokē tūnaye pāriṣṭishu medhāsātā vājīnam āhraye dhāne || 3 || sā in nū rāyāḥ sūbhṛitasya cākanan mādām yō asya rāṇhyam ciketati | tvāvṛidho maghavan dāṣvādhraro makshū sā vājam bharate dhānā nṛibhiḥ || 4 || tvām śārdhāya mahinā grīṇānā urū kṛidhi maghavañ chagdhī rāyāḥ | tvām no mitrō vāruṇo nā māyī pitvō nā dasma dayase vibhaktā || 5 || 5 ||

148.

Sushvāṇāsa indra stumāsi tvā sasavāṇsaś ca tuvīṇṛimṇa vājam | ā no bhara suvitām yāsyā cākān tmānā tātā sanuyāma tvōtāḥ || 1 || rishvās tvām indra śūra jātō dāsīr viśaḥ sūryeṇa sahyāḥ | gūhā hitām gūhyam gūḥām apsū bibhṛimāsi prasrāvaṇe nā sōmam || 2 || aryō vā gīro abhy āra vidvān rishīṇām vipraḥ sumatīm cakānāḥ | tē syāma yē raṇāyanta sōmair enōtā tūbhyam ratholha bhakshaīḥ || 3 || imā brāhmendra tūbhyam śaṇsi dā nṛibhyo nṛinām śūra śāvaḥ | tébhīr bhava sākatur yēshu cākān utā trāyasva grīṇatā utā stīn || 4 || śrudhī hāvam indra śūra prīthyā utā stavase venyāsyārkaīḥ | ā yās te yōniṃ ghṛitāvantam āsvār ūrmīr nā nimnair dravayanta vākvāḥ || 5 || 6 ||

147, 2 it. gō-isṭishu. 3 ā eshu. puru-huta. medhā-sāta.
4 it. sū-bhṛitasya cākanat. tvā-vṛidhaḥ dāsū-adhvaraḥ makshū.
5 sagdhī. vi-bhaktā. — 148. 1 susvāṇāsaḥ. tuvī-nṛimṇa. tvā-ūtāḥ.
2 dāsīr — apsū II, 11, 4, 5. pra-srāvaṇe. 3 abhi a°. su-matīm.
enā utā. ratha-olha. 4 brāhma i°. dāḥ. sākatur. 5 śrudhī.
venyāsyā a°.

149.

Savitā yantrañ prīthivīm aramṇād askambhané savitā
dyām adṛīṇhat | āśvam ivādhukshad dhūnim antāriksham
atūrte baddhām savitā samudrām || 1 || yātrā samudrā ska-
bhitó vy aīmad āpām napāt savitā tāsya veda | áto bhūr
áta a útthitam rájó 'to dyāvāprīthivī aprathetām || 2 || paś-
cédām anyād abhavad yājatram amartyasya bhūvanasya
bhūnā | suparṇó aṅgā savitūr garútmān pūrvo jātāḥ sá u
asyānu dhárma || 3 || gāva iva grāmaṃ yúyudhir ivāśvān
vāsrēva vatsām sumānā dūhānā | pátir iva jāyām abhí no
ny ètu dhartā divāḥ savitā viśvāvārah || 4 || hiraṇyastūpaḥ
savitar yāthā tvāṅgirasó juhvé vāje asmín | evā tvārcann
āvase vāudamānaḥ sómasyevāṅśum prāti jāgarāham || 5 || 7 ||

150.

Sámiddhaḥ eit sám idhyase devébhyo havyavāhana |
ādityai rudraír vásubhir na á gahi mṛṇīkāya na á gahi
|| 1 || imām yaññām idám váco jujushāṇā upāgahi | mártāsas
tvā samidhāna havāmahe mṛṇīkāya havāmahe || 2 || tvām u
jātāvedasaṃ viśvāvāraṃ grīṇe dhiyā | ágne devāñ á vaha
naḥ priyāvratān mṛṇīkāya priyāvratān || 3 || agnir devó de-
vānām abhavat puróhito 'gnīm manushyā rīshayaḥ sám
īdhire | agnīm mahó dhānasātāv ahām huve mṛṇīkām dhā-
nasātaye || 4 || agnir átrim bharádvājam gāvishṭhīram právan
naḥ káṇvaṃ trasádasyum āhavé | agnīm vásishṭho havate
puróhito mṛṇīkāya puróhitah || 5 || 8 ||

149, 1 āśvam-iva a°. 2 yātra samudrah. ví. āñ útthitam
rájah a° dyāvāprīthivī iti. 3 paścā i°. su-parṇāḥ. ūñ iti asya ānu.
yúyudhih-iva a° vāsrā-iva. su-mānāḥ. ní etu. viśvā-vārah. 5 hiraṇya-
stūpaḥ. tvā a°. evā tvā a°. sómasya-iva a°. jāgara a°. — 150, 1 sám-
iddhaḥ. havya-vāhana adityaiḥ. 2 imām — upāgahi 91, 10. sám-
idhāna. 3 jātā-vedasaṃ viśvā-vāraṃ. priyā-vratān (2). 4 purāḥ-
hitah. dhāna-sātavi. dhāna-sātaye. 5 bharāt-vājam gāvishṭhīram
prā āvat. ā-havé. purāḥ-hitah (2).

151.

Ṣraddhāyagnīḥ sām idhyate ṣraddhāya buyate haviḥ |
 ṣraddhām bhāgasya mūrdhāni vācasā vedayamasi || 1 || pri-
 yām ṣraddhe dādataḥ priyām ṣraddhe didāsataḥ | priyām
 bhojēshu yājvasv idām na uditām kṛidhi || 2 || yāthā devā
 āsureshu ṣraddhām ugrēshu cakrīrē | evām bhojēshu yāj-
 vasv asmākam uditām kṛidhi || 3 || ṣraddhām devā yājananā
 vāyūgopā ūpāsate | ṣraddhām hṛidayyākūtyā ṣraddhāya
 vindate vāsu || 4 || ṣraddhām prātāu havāmahe ṣraddhām
 madhyāmdinam pāri | ṣraddhām sūryasya nīmrucei ṣraddhe
 śrād dhāpayachā naḥ || 5 || ॥

Ekādaśo 'nuvākah.

152.

Śāsā itthā mahān asy amitrakhādō ādbhutaḥ | nā yāsya
 hanyāte sakhā nā jīyate kādā canā || 1 || svastidā viśās pātir
 vṛitrahā vimṛidhō vaśi | vṛishēndrah purā etu naḥ somapā
 abhayamkarāḥ || 2 || vī rāksho vī mṛidho jahi vī vṛitrāsya
 hānū ruja | vī manyūm indra vṛitrahann amitrasyābhidāsa-
 taḥ || 3 || vī na indra mṛidho jahi nīcā yacha pṛitanyatāḥ |
 yō asmān abhidāsaty ādharam gamayā tāmaḥ || 4 || āpendra
 dvishatō mánō 'pa jījyāsato vadhām | vī manyōḥ śarma
 yacha vāriyo yavayā vadhām || 5 || 10 ||

153.

Īnkhāyantir apasyūva indram jātām ūpāsate | bhejānāsah

151, 1 ṣraddhāya agniḥ. vācasā ā. 2 me. 3 devāḥ yāja-
 manāḥ vāyū-gopāḥ ūpā āsate. hṛidayyāya ā-kūtyā. 5 nī-mrūcei.
 dhāpayā ihā. — 152, 1 amitra-khādāḥ. 2 svasti-dāḥ. vṛitra-hā
 vī-mṛidhāḥ. vṛishā indrah. soma-pāḥ abhayam-karāḥ. 3 hānu
 iti. vṛitra-hau amitrasya abhi-dāsataḥ. 4 abhi-dāsati. gamaya.
 5 āpa indra. mānaḥ āpa. yavaya. — 153, 1 ūpā āsate.

suvíryam || 1 || tvám indra bálād ádhi sáhaso jātá ójasah |
 tvám vṛishan vṛishéd asi || 2 || tvám indrāsi vṛitrahá vy
 antáriksham atirah | úd dyám astabhñā ójasā || 3 || tvám
 indra sajóshasam arkám bibharshi bāhvóḥ | vájraṃ śīṣāna
 ójasā || 4 || tvám indrabhibhūr asi viśvā jātāny ójasā | sá
 viśvā bhúva ábhavaḥ || 5 || 11 ||

154.

Sóma ékebhyah pavate ghṛitám éka úpāsate | yébhyo
 mádhu pradhávati tánṣ cid evápi gachatāt || 1 || tápasā yé
 anādhrishyās tápasā yé svār yayúḥ | tápo yé cakriré máhas
 tánṣ cid evápi gachatāt || 2 || yé yúdhyanthe pradhāneshu
 śúrāso yé tanūtyájah | yé vā sahásradakshinās tánṣ cid
 evápi gachatāt || 3 || yé cit púrva ritasápa ritāvāna ritā-
 vṛidhah | pitṛin tápasvato yama tánṣ cid evápi gachatāt || 4 ||
 sahásranīthāh kaváyo yé gopāyānti sūryam | řishm tápas-
 vato yama tapojān ápi gachatāt || 5 || 12 ||

155.

Árāyi káṇe víkaṭe girim gacha sadānve | řirimbīḥasya
 sátvabhis tébhish tvā cātayāmasi || 1 || cattó itāṣ cattámútaḥ
 sárvā bhrūnāny árúshī | arāyāṃ brahmanas pate tikshṇa-
 śṛingodṛishān ibi || 2 || adó yád dāru plávate síndhoḥ päré
 apūrushām | tát á rabhasva durhano téna gacha parasta-
 rām || 3 || yád dha prácīr ájagantóro maṇḍūradhāṇikīḥ | batá

153, 1 su-víryam. 2 vṛishā ít. 3 indra asi vṛitra-há ví
 antáriksham. 4 sa-jóshasam. 5 indra abhi-bhūh. á abhavaḥ. —
 154, 1 éke úpa ásate. pra-dhávati. evá ápi. 3 pra-dhāneshu.
 tanū-tyájah. sahásra-dakshināh. 4 pūrve rita-sápaḥ ritā-vānaḥ
 rita-vṛidhah. 5 sahásra-nīthāh. tapah-jān. — 155, 1 ví-kaṭe.
 tébhish tvā. 2 cattó iti. cattá amútaḥ. tikshṇa-śṛinga ut-řishān.
 3 apūrushām. durhano iti duḥ-hano. 4 ha. ájaganta úrah
 maṇḍūra-dhāṇikīḥ.

īndrasya śātravaḥ sārve budbudāyāśavaḥ || 4 || pārīmé gām
aneshata páry agním abṛishata | devéshv akrata śrávaḥ ká
imāñ á dadharshati || 5 || 13 ||

156.

Agním hinvantu no dhíyaḥ sáptim āśúm ivājīshu | téna
jeshma dhānaṃ-dhanam || 1 || yáyā gā ākárāmahe sēnayāgne
tāvotyā | tām no hinva maghāttaye || 2 || āgne sthūrām
rayīm bhara prithūm gómantam aśvīnam | āndhī khām
vartáyā pañīm || 3 || āgne náakshatram ajáram á sūryam ro-
hayo divi | dádhaḥ jyótir jānebhyaḥ || 4 || āgne ketúr viśām
asi prēsthāḥ śrēsthā upasthasát | bódhā stotrē váyo dá-
dhat || 5 || 14 ||

157.

Imá nú kam bhúvanā sīshadhāmēndraḥ ca viśve ca
devāḥ || 1 || yajñām ca nas tanvām ca prajām cādityaír ín-
draḥ sahá cikṣipāti || 2 || ādityaír índraḥ ságaṇo marúdbhir
asmákam bhūtv avitá tanúnām || 3 || hatváya devá ásurān yád
áyan devá devatvām abhirákshamāṇāḥ || 4 || pratyāñcam
arkám anayañ chácibhir ád ít svadhām ishirām páry apaś-
yan || 5 || 15 ||

158.

Súryo no divás pātu vāto antárikshāt | agnír naḥ pár-
thivebhyaḥ || 1 || jóshā savitar yásya te háraḥ śatām savāñ
árhati | pāhí no didyútaḥ pátantyāḥ || 2 || cákshur no devāḥ

155, 4 budbudá-yāśavaḥ. 5 pári imé. — 156, 1 āśúm-iva
ājīshu. 2 ā-kárāmahe sēnayā agne táva ūtyā. 3 á agne. var-
tāya. 4 dádhat. 5 upastha-sút bódha. — 157, 1 sīshadhāma
índraḥ. 2 pra-jām ca ādityaír. 3 sá-gaṇaḥ. 4 devāḥ.
abhi-rákshamāṇāḥ. 5 śácibhīḥ. ád etc. 168, 9. — 158, 2 jóshā.

savitā cākshur na utā pārvataḥ | cākshur dhātā dadhātu
 naḥ || 3 || cākshur no dhehi cākshushe cākshur vikhyai ta-
 nūbhyah | sām cedām vi ca paṣyema || 4 || susaṁdrīṣaṁ tvā
 vayām prāti paṣyema sūrya | vi paṣyema nṛicākshasah
 || 5 || 16 ||

159.

Úd asaú sūryo agād úd ayám māmako bhāgaḥ | ahám
 tād vidvalā pátim abhy āsākshi vishāsahīḥ || 1 || ahám ketúr
 ahám mūrdhlāhám ugrā vivācanī | māméd ānu krátum pátih
 sehānāyā upācaret || 2 || máma putráḥ śatrubhāṇó 'tho me
 duhitā virāt | utābám asmi saṁjayā pátyau me ślóka utta-
 mālḥ || 3 || yénéndro havishā kṛitvy ábhavad dyumny út-
 tamālḥ | idám tād akri devā asapatná kílābhuvam || 4 ||
 asapatná sapatnaghní jáyanty abhibhūvarī | ávriksham anyā-
 sām váreo rádho ástheyasām iva || 5 || sām ajaisham imā
 ahám sapátnīr abhibhūvarī | yáthāhám asyā vīrāsya virājāni
 jánasya ca || 6 || 17 ||

160.

Tivrāsyaābhivayaso asyā pāhi sarvarathā ví hārī ihá
 muñca | indra má tvā yájanānāso anyé ní rīraman túbhyam
 imé sutāsah || 1 || túbhyam sutás túbhyam u sótvasas tvám
 gírah śvātryā á hvayanti | índredām adyā sávanam jushāṇó
 víśvasya vídvāñ ihá pāhi sómam || 2 || yá uṣatā mánasā
 sómam asmai sarvahridā devákāmaḥ sunóti | ná gá índras

158, 4 vi-khyai. ca idám. 5 s. tv. v. 82, 3. p. s. X, 37, 7.
 nṛi-cákshasah. — 159, 1 abhi asākshi vi-sasahīḥ. 2 mūrdhā
 ahám. vi-vācani máma it. upa-ācaret. 3 śatru-bhānah átho *iti*.
 vi-rāt utā ahám. saṁ-jayā. 4 yéna índrah. kṛitvī. dyumnī ut-
 -tamālḥ. kila abhuvam. 5 sapatna-ghnī jáyanti abhi-bhūvarī á
 avriksham. 6 sa-pátnīr abhi-bhūvarī yátha ahám. vi-rājāni. —
 160, 1 tivrásya abhi-vayasah. sarva-rathā. hārī *iti*. 2 índra idám.
 3 sarva-hridā devā kāmah.

tāsya pārā dadāti praśastām ic cārum asmai kṛṇoti || 3 ||
 ānuspashto bhavaty esho asya yō asmai revān nā sunōti
 sōmam | nīr aratnau maghāvā tām dadhāti brahmadvīsho
 hantya ānānudishṭah || 4 || aśvāyānto gavyānto vājāyānto bā-
 vāmahe tvōpagantavā u | ābhūshantas te sumatau nāvāyām
 vayām indra tvā sunām huvema || 5 || 18 ||

161.

Muñcāmi tvā havishā jīvanāya kām ajñātakshmat
 utā rājyakshmat | grāhir jagrāha yādi vaitād enam tāsya
 indrāgnī prā mumuktam enam || 1 || yādi kshītāyur yādi vā
 pāreto yādi mṛityōr antikām nīta evā | tām ā harāmi nīr-
 riter upāsthād āspārsham enam śatāśārādāya || 2 || sāha-
 srākshēna śatāśārādēna śatāyushā havishāhārsham enam |
 śatām yāthemām śarādo nāyātīndro vīśvasya duritāsya
 pārām || 3 || śatām jīva śarādo vārdhamānah śatām hema-
 tān chatām u vasantām | śatām indrāgnī savitā bṛīhaspātīh
 śatāyushā havishemām pūnar duḥ || 4 || āhārsham tvāvidam
 tvā pūnar āgāh punarava | sārvaṅga sārvaṁ te cākshuh
 sārvaṁ āyus ca te 'vidam || 5 || 19 ||

162.

Brāhmaṇāgnīh samvidāno rakshohā bādhatām itāh |
 āmīvā yās te gārbham durnāmā yōnim āśāye || 1 || yās te
 gārbham āmīvā durnāmā yōnim āśāye | agnīh tām brāh-

160, 3 pra-śastām it. 4 ānu-spashtah. brahma-dvīshah. ānanu-
 dishṭah. 5 aśva-yāntah. tvā ūpa-gantavai. ā-bhūshantah. su-
 -matau. — 161, 1 ajñāta-yakshmat. rāja-yakshmat. vā etāt. in-
 drāgni iti. 2 kshītā-ayuh. pārā-italah. nī-italah. nīh-riteh upā-sthāt.
 śatā-śārādāya. 3 sāhasra-akshēna śatā-śārādēna śatā-ayushā (4)
 havishā ā ahārsham. yāthā imām. nāyāti indrah. duḥ-italasya.
 4 hemantām śatām. indrāgni iti. havishā imām. 5 ā ahārsham
 tvā āvidam. ā āgāh punah-ava sārva-anga. — 162, 1 brāhmaṇā
 agnīh sam-vidānāh rakshah-hā. duḥ-nāma. ā-śāye. 2 y. t. g. 1.
 d. y. ā. 1 agnīh tām.

maṇā sahā nīśh kravyādam anīnaṣat || 2 || yās te hānti pa-
tāyantaṃ nishatsnūṃ yāḥ sarīṣipām | jātām yās te jīghāṃ-
sati tām ito nāṣayāmasi || 3 || yās ta ūrū viháraty antarā
dāmpati śāye | yōniṃ yó antár āréḷhi tām ito nāṣayāmasi
|| 4 || yās tvā bhrātā pátir bhūtvā jāró bhūtvā nipádyate |
prajāṃ yās te jīghāṃsati tām ito nāṣayāmasi || 5 || yās tvā
svāpnena tāmāsā mohayitvā nipádyate | prajāṃ yās te
jīghāṃsati tām ito nāṣayāmasi || 6 || 20 ||

163.

Akshíbhyām te nāsikābhyām kárṇābhyām chúbukād
ádhi | yákshmaṃ ṣīrshanyām mastíśhkāj jihvāyā ví vṛihāmi
te || 1 || grīvābhyas ta nshñihābhyah kīkasābhyo anūkyāt |
yákshmaṃ doshanyām ānsābhyām bāhūbhyām ví vṛihāmi
te || 2 || āntṛébhyas te gúdābhyo vanishthór hṛidayād ádhi |
yákshmaṃ mátasnābhyām yakuñāḥ plāṣibhyo ví vṛihāmi te
|| 3 || ūrúbhyām te ashtthivádbyām pārshñibhyām prápadā-
bhyām | yákshmaṃ ṣrōñibhyām bhāśadād bhānsaso ví vṛi-
hāmi te || 4 || méhanād vanamkáraṇāl lómabhyas te nakhé-
bhyah | yákshmaṃ sārvasmād ātmānas tām idám ví vṛi-
hāmi te || 5 || āngād-aṅgāl lómno-lomno jātām párvaṇi-par-
vaṇi | yákshmaṃ sārvasmād ātmānas tām idám ví vṛihāmi
te || 6 || 21 ||

164.

Ápehi manasas paté 'pa krāma parāś cara | paró nír-
rityā á cakshva bahudhā jívato mánah || 1 || bhadrām vai

162, 2 nīh kravya-ādam. 3 ni-satsnūṃ. 4 te ūrū itī vi
-hāratī. dāmpati itī dām-pati. ā-réḷhi. 5 ni-pádyate (6) pra-
-jām. yās te etc. 3. 6 prajāṃ etc. 5. — 163, 1 mastíśhkāt jih-
vāyāh. 2 te. 4 prá-padābhyām. 5 vanam-káraṇāt. 6 āngāt
-aṅgāt. yákshmaṃ etc. 5. — 164, 1 ápa ihi. pate ápa. nīh-rityai.

váram vṛṇate bhadraṃ yuñjanti dákshinam | bhadraṃ vai-
vasvaté cákshur balutrā jívato mánah || 2 || yád āśāsā niḥ-
śāsābhiśasopārimá jāgrato yát svapántaḥ | agnír víśvāny
ápa dushkrítāny ájushṭāny āré asmád dadhātu || 3 || yád
indra brahmaṇas pate 'bhidroláṃ cárāmasi | prácetā na
āṅgirasó dvishatām pāty áñhasaḥ || 4 || ájaishmādyāsanāma
cābhūmánāgasó vayám | jāgratsvapnáḥ saṃkalpāḥ pāpó
yám dvishmās tám sá rīchatu yó no dvéshṭi tám rīchatu
|| 5 || 22 ||

165.

Dévāḥ kapóta ishító yád ichán dūtó níṛṛityā idám āja-
gāma | tásmā arcāma kṛṇávāma níshkrítim śám no astu
dvipáde śám cátushpade || 1 || śivāḥ kapóta ishító no astv
anāgá devāḥ śakunó gṛihéshu | agnír hí vípro jushátām
havír naḥ pári hetīḥ pakshínī no vṛṇaktu || 2 || hetīḥ pakshínī
ná dabhāty asmán āshṭṛyām padám kṛṇute agnidhāne |
śám no góbhyaḥ ca púrushebhyaḥ cāstu má no hiñsíd ihá
devāḥ kapótaḥ || 3 || yád úlūko vádati moghám etád yát
kapótaḥ padám agnaú kṛṇóti | yásya dūtāḥ práhita eshá
etát tásmāi yamāya námo astu mṛityáve || 4 || rīcá kapótaṃ
nudata praṇódam ísham mādantaḥ pári gām nayadhvam |
sam-yopáyanto duritāni víśvā hitvá na ūrjam prá patāt
pátishṭhaḥ || 5 || 23 ||

166.

Rishabhám mā samānānām sapátnānām vishāsaḥim |

164, 3 āśāsā niḥ-śāsā abhi-śāsā upa-ārimá. duh-krítāni. 4 abhi-
drohám. prá-cetāḥ. 5 ájaishma — vayám VII, 47, 18. jāgrat
svapnáḥ sam-kalpāḥ. — 165, 1 níḥ-ṛityāḥ. ā-jagāma tásmāi. níḥ-
krítim. dvi-páde. cátuḥ-pade. 2 anāgāḥ. 3 agni-dhāne.
ca astu. 4 prá-hitāḥ. 5 pra-nódam. sam-yopáyantaḥ duh-itāni.
— 166, 1 sa-pátnānām vi-sasaḥim.

hantāraṃ śātrūṇāṃ kṛidhi virājaṃ gópatim gávām || 1 ||
 ahám asmi sapatnahéndra · ivárishto ákshataḥ | adhāḥ sa-
 pátnā me padór imé sárve abhíshtitāḥ || 2 || átraivá vó 'pi
 nahyāmy ubhé ártñi iva jyáyā | vácas pate ní shedhemán
 yáthā mád ádharaṃ vādān || 3 || abhibhūr ahám ágamam
 viṣvákarmaṇa dhámnā | á vaṣ cittám á vo vratám á vo
 'hám sámītim dade || 4 || yogakshemám va ādāyāhám bhū-
 yāsam uttamá á vo mūrdhānam akramīm | adhaspadān ma
 úd vadata maṇḍūkā ivodakān maṇḍūkā udakād iva || 5 ||²⁴ ||

167.

Túbhyedám indra pári shicyate mádhu tvám sutásya
 kalásasya rájasi | tvám rayīm puruvírām u nas kṛidhi tvám
 tápaḥ paritápyājayaḥ svāḥ || 1 || svarjítam máhi mandānám
 ándhaso hávāmahe pári śakráṃ sutāñ úpa | imám no ya-
 jñām ihá bodhy á gahi sprídho jáyantam maghávānam īmahe
 || 2 || sómasya rájño váruṇasya dhármaṇi bṛihaspáter ánu-
 matyā u sármaṇi | távābám adyá maghavann úpastutau
 dhátar vídhātāḥ kalāṣāñ abhakshayam || 3 || prásūto bha-
 kshám akaraṃ carāv ápi stómaṃ cemám prathamāḥ sūrír
 ún mṛije | suté sāténa yády ágamam vām práti viṣvāmitra-
 jamadagnī dáme || 4 ||²⁵ ||

168.

Vátasya nú mahimānaṃ ráthasya rujān eti stanáyann

166, 1 vi-rājam gó-patim. 2 sapatna-há indrah-iva árishtāḥ.
 sa-pátnāḥ. abhi-sthitāḥ. 3 átra evá vaḥ ápi. ubhé *iti* ártñivety
 ártñi-iva. sedha imán. 4 abhi-bbhūḥ. á agamam viṣvā-karmaṇa.
 sám-ītim. 5 yoga-kshemám. ā-dāya ahám. adhāḥ-padāt me.
 maṇḍūkāḥ-iva udakāt. — 167, 1 túbhya idám. shicyate. puru-vírām.
 pari-tápya ajayaḥ svār *iti* svāḥ. 2 svah-jítam. 3 ánu-matyāḥ.
 táva abám. úpa-stutau. vídhatar *iti* ví-dhātāḥ. 4 prá-sūtāḥ. ca
 imám. út. á ágamam. viṣvāmitrajamadagnī *iti*.

asya ghóshah | divispríg yāty aruṇāni kṛiṇvānn utó eti pri-
thivyā reṇum ásyān || 1 || sám prérāte ānu vātasya viśthā
aīnam gachanti sámanam ná yóshāḥ | tábhiḥ sayúk sará-
tham devá iyate 'syá viśvasya bhúvanasya rájā || 2 || antá-
rikshe pathíbhīr íyamāno ná ní viśate katamác canāḥaḥ |
apām sákhā prathamajā řitāvā kvā svij jātāḥ kúta á ba-
bhūva || 3 || ātmā devānām bhúvanasya gárbho yathāvaśāṃ
carati devá eshāḥ | ghóshā íd asya řiṇvire ná rūpām
tásmai vātāya havishā vidhema || 4 || 26 ||

169.

Mayobhūr vāto abhí vātūsrā úrjasvatīr óshadhīr á ri-
śantām | pívasvatīr jīvādhanyāḥ pibantv avasāya padvāte
rudra mṛiḷa || 1 || yāḥ sārūpā vírūpā ékarūpā yāsām agnīr
íshtyā námāni véda | yā āngirasas tápasehá cakrús tábhyah
parjanya máhi śarma yacha || 2 || yā devéshu tanvām aīra-
yanta yāsām sómo viśvā rūpāni véda | tá asmábhyam pá-
yasā pínvamānāḥ prajāvatīr indra goshthé rirīhi || 3 || pra-
jāpatīr máhyam etā rārāṇo viśvair devaḥ pitṛíbhīḥ samvi-
dānāḥ | śivāḥ satīr úpa no goshtám ákas tāsām vayām
prajāyā sám sadema || 4 || 27 ||

170.

Vibhrád bṛihát pibatu somyám mádhv áyur dádhad
yajñápatāv ávihrutam | vātajūto yó abhirákshati tmānā pra-

168, 1 divi-sprík. utó *iti*. 2 prá irate. vi-sthāḥ á enam.
sa-yúk sa-rátham. 3 katamát caná áhar *iti*. prathama-jāḥ řitā
-vā. svit. 4 yathā-vaśām. — 169, 1 mayah-bhūh. vātu usrāḥ.
jivā-dhanyāḥ. avasāya. 2 sārūpāḥ ví-rūpāḥ éka-rūpāḥ. tápasa
ihā. 3 yāḥ. tá — pínvamānāḥ VII, 50, 4. go-sthé. 4 prajā
-patih. etāḥ. sam-vidānāḥ. go-stbām á akar *ity* akah. pra-jāyā.
— 170, 1 vi-bhrāt (2). yajñā-patau ávi-hrutam vāta-jūtaḥ. abhi-
-rákshati. pra-jāḥ.

jāḥ pupoṣha purudhā ví rājati || 1 || vibhrād bṛihát súbhṛi-
tam vājasátamam dhārman divó dharuṇe satyám árpitam |
amitrahá vṛitrahá dasyuhántamam jyótir jajñe asurahá sa-
patnahá || 2 || idám śrēṣṭham jyótishām jyótir uttamám
viṣvajíd dhanajíd ucyate bṛihát | viṣvabhṛād bhrājó máhi
sūryo dṛiṣá urú paprathe sáha ójo ácyutam || 3 || vibhrájan
jyótishā svār ágachō rocanám diváh | yénemá viṣvā bhū-
vanāny ábhṛitā viṣvákarmaṇā viṣvādevyāvata || 4 || 28 ||

171.

Tvám tyám ítato rátham índra právaḥ sutāvataḥ | áṣṛi-
noḥ somíno hávam || 1 || tvám makhásya dódhataḥ śiró 'va
tvacó bharaḥ | ágachāḥ somíno gṛihám || 2 || tvám tyám in-
dra mártiyam āstrabudhnāya venyám | múhuḥ ṣrathnā ma-
nasyáve || 3 || tvám tyám índra sūryam paścā sántam purás
kṛidhi | devánām cit tiró váṣam || 4 || 29 ||

172.

Á yāhi vānasā sahā gāvaḥ sacanta vartaním yád údha-
bhiḥ || 1 || á yāhi vásvyā dhiyá máñhishṭho jārayánmakhaḥ
sudānubhiḥ || 2 || pitubhṛito ná tántum ít sudānavaḥ práti
dadhmo yájāmasi || 3 || ushá ápa svásus támah sám varta-
yati vartaním sujātātā || 4 || 30 ||

173.

Á tvāhārsham antár edhi dhruvās tishṭhāvicācaliḥ | viṣas
tvā sárvā vāñchantu má tvád rāshṭrám ádhi bhraṣat || 1 ||

170, 2 sú-bhṛitam vāja-sátamam. amitra-hā vṛitra-hā dasyu-
hántamam. asura-hū sapatna-hā. 3 idám — jyótir 113, 1. viṣva-
-jít dhana-jít. viṣva-bhrāt. dṛiṣé. 4 vibhrájan — diváh VIII,
98, 3. yéna imā. á-bhṛitā viṣvā-karmaṇā viṣvādevya-vatā. — 171, 1 prá-
āvaḥ sutā-vataḥ. 2 śirah áva. 3 āstra-budhnāya. ṣrathnāh. —
172, 2 jārayát-makhaḥ sudānu-bhiḥ. 3 pitu-bhṛitah. su-dānavaḥ.
4 su-jātātā. — 173, 1 tvā ahārsham. tishṭha ávi-cācaliḥ. sárvāh.

ihāivaīdhi māpa cyoshṭhāḥ pārvata ivāvicācaliḥ | indra ivehā
 dhruvās tishṭhehā rāshṭrām u dhārāya || 2 || imām índro adī-
 dharad dhruvām dhruvēṇa havishā | tasmai sómo ádhi bra-
 vat tasmā u brāhmaṇas pátiḥ || 3 || dhruvā dyaúr dhruvā
 pṛithivī dhruvāsah pārvatā imé | dhruvām víṣvam idām
 jágad dhruvó rájā víśām ayám || 4 || dhruvām te rájā vá-
 ruṇo dhruvām devó bṛihaspátiḥ | dhruvām ta índraṣ cāgníṣ
 ca rāshṭrām dhārayatām dhruvām || 5 || dhruvām dhruvēṇa
 havishābhī sómam mṛiṣāmasi | átho ta índraḥ kévalír víṣo
 balihrītas karat || 6 || ³¹ ||

174.

Abhivartēna havishā yénéndro abhivāvṛité | ténāsmān
 brahmaṇas pate 'bhī rāshṭráya vartaya || 1 || abhivṛitya sa-
 pátnān abhī yá no árātayaḥ | abhī pṛitanyántam tishṭhābhī
 yó na irasyáti || 2 || abhī tvā devāḥ savitābhī sómo avīṛi-
 tat | abhī tvā víṣvā bhūtāny abhivartó yáthāsasi || 3 || yé-
 néndro havishā kṛity abhavad dyumny úttamāḥ | idām tát
 akri devā asapatnáḥ kílābhuvam || 4 || asapatnáḥ sapatnahā-
 bhírāshṭro vishāsahīḥ | yáthāhām eshām bhūtānām virājāni
 jánasya ca || 5 || ³² ||

175.

Prá vo grāvāṇaḥ savitā devāḥ suvatu dhármaṇā | dhūr-
 shú yujyadhvam sunutá || 1 || grāvāṇo ápa duchúnām ápa
 sedhata durmatim | usráḥ kartana bheshajám || 2 || grāvāṇa
 úpareshv á mahīyānte sajóshasaḥ | vṛiṣṇe dádható vṛiṣh-

173, 2 ihā evā edhi mā ápa. párvataḥ-iva ávi-cācaliḥ índraḥ-iva
 ihā. tishṭha ihā. 3 tasmai. 5 te índraḥ ca agnīḥ. 6 havishā
 abhī. átho *iti* te. bali-hṛitaḥ. — 174. 1 abhi-vartēna. yēna índraḥ
 abhi-vavṛité téna asmān. 2 abhi-vṛitya sa-pátnān. yāḥ. tishṭha
 abhī. 3 savitā abhī. abhi-vartāḥ yáthā ásasi. 4 yénéndro —
 devā X, 159, 4. kila abhuvam. 5 sapatna-hā abhi-rāshṭraḥ vi-
 -sasahīḥ yáthā ahām. virājāni etc. X, 159, 6. — 175, 2 duḥ-matim.
 3 sa-jóshasaḥ.

nyam || 3 || grāvāṇaḥ savitā nū vo devāḥ suvatu dhārmaṇā |
yājamānāya sunvaté || 4 || ³³ ||

176.

Prā sūnāva ṛibhūṇām bṛihān uavanta vṛijānā | kshāmā
yé viṣvādhāyasó 'śnan dhenūm ná mātāram || 1 || prā de-
vām devyā dhiyā bhārata jātāvedasam | havyā no vakshad
ānushák || 2 || ayām u shyā prā devayūr hótā yajñāya nī-
yate | rátho ná yór abhívṛito ghrīṇivāñ cetatī tmānā || 3 ||
ayām agnūr urushyaty amṛitād iva jánmanah | sáhasaḥ cid
sāhīyān devó jīvātave kṛitāḥ || 4 || ³⁴ ||

177.

Patamgám aktám ásurasya māyáyā hṛidá paśyanti má-
nasā vipaścitāḥ | samudré antāḥ kavāyo ví cakshate mārī-
cīnām padām ichanti vedhāsaḥ || 1 || patamgó vācam má-
nasā bibharti tām gandharvò 'vadaḥ gárbhe antāḥ | tām
dyótamānām svaryām manīṣhām ṛitāsya padé kavāyo ní
pānti || 2 || āpaśyam gopām ānīpadyamānam ā ca, parā ca
pathibhiḥ cārantam | sá sadhrīcīḥ sá víshūcīr vāsāna ā va-
rīrvarti bhūvaneshv antāḥ || 3 || ³⁵ ||

178.

Tyām ū shú vājīnam devājūtam sahāvānam tarutāram
rāthānām | ārishtānemim pṛitanājam āśūm svastāye tār-
kshyam ihā huvema || 1 || indrasyeva rātīm ājōhuvānāḥ svas-
tāye nāvam ivā ruhema | ūrvī ná pṛithvī bāhule gābhīre

175, 4 d. s. dh. 1. — 176. 1 bṛihāt. kshāma. viṣvā-dhāyasah
āśnan. 2 bhārata jātā-vedasam. 3 syāḥ. abhī-vṛitāḥ ghrīṇi-
vāu. — 177, 1 vipaś-citāḥ. antār iti. 2 gandharvāḥ avadat.
antār iti. 3 = 164, 31. — 178, 1 ūm iti sū. devā-jūtam sahā-
vānam. ārishta-nemim. ihā. 2 indrasya-iva. ā-jōhuvānāḥ.
nāvam-iva ā. ūrvī iti. pṛithvī iti bāhule iti gābhīre iti.

mā vām étau mā páretau rishāma || 2 || sadyas cid yāḥ śa-
vasā pāñca kṛishṭīḥ sūrya iva jyótishāpās tatāna | sahasra-
sāḥ śatasā asya rāñhir ná smā varante yuvatīm ná śaryām
|| 3 || ³⁶ ||

179.

Út tishṭhātāva paśyaténdrasya bhāgām ṛitvīyam | yádi
ṣrātó juhótana yády áṣrāto mamattāna || 1 || ṣrātām havír
ó shv índra prá yāhi jagāma sūro ádhvano vímadhyam |
pári tvāsate nidhibhiḥ sákhāyāḥ kulapā ná vrājápatim cá-
rantam || 2 || ṣrātām manya údhani ṣrātām agnaú súśrātām
manye tād ṛitām náviyāḥ | mádhyamdinasya sávanasya da-
dhnāḥ píbendra vajrin purukṛij jushāṇāḥ || 3 || ³⁷ ||

180.

Prá sasāhishe puruhūta śátrūñ jyéshṭhas te śúshma ihá
rātír astu | índrá bhāra dákshinēnā vásūni pátih sīndhūnām
asi revátinām || 1 || mṛigó ná bhīmāḥ kucaró girishṭhāḥ pa-
rāvāta á jaganthā párasyaḥ | śṛikām samśāya pavīm índra
tigmām ví śátrūñ tālhi ví mṛidho nudasva || 2 || índra ksha-
trām abbí vāmām ójó 'jāyathā vṛishabha carsanānām |
ápānudo jānam amitrayāntam urīm devébhyo akṛiṇor u
lokām || 3 || ³⁸ ||

181.

Práthaṣ ca yásya sapráthaṣ ca námānusṭubhasya ha-
visho havír yát | dhātúr dyútānāt savitús ca víshṇo ra-

178, 2 ā-ítāu. párá-ítāu. 3 jyótishā apāḥ. sahasra-sāḥ sata-
-sāḥ. sma. — 179, 1 tishṭhāta āva paśyata índrasya. 2 ó 'iti sū
índra. ví-madhyam. tvā āsate nidhi-bhiḥ. kula-pāḥ. vrājá-patim.
3 manye. sū-srātām. píba índra. puru-kṛit. — 180, 1 sasāhishe
puru-huta. índra á. dákshinēna. 2 mṛigó — girishṭhāḥ 154. 2.
jagantha. sam-śāya. 3 ójaḥ ájāyathāḥ. āpa anudāḥ. — 181, 1 sa-
-práthaḥ. náma ānu-stubhasya. víshṇoḥ ratham-tarām.

thaṃtarām ā jabhārā vāsishṭhaḥ || 1 || āvandan té ātihitam
yād āsīd yajñāsya dhāma paramām gūhā yāt | dhātūr dyū-
tānāt savitūḥ ca vishṇor bharádvājo bṛihád ā cakre agnēḥ
|| 2 || tè 'vandan mánasā dīdhyānā yāju shkannám pratha-
mám devayānam | dhātūr dyútānāt savitūḥ ca vishṇor ā
sūryād abharan gharmám eté || 3 || 39 ||

182.

Bṛihaspátir nayatu durgáhā tirāḥ púnar neshad aghá-
śaṁśāya mánma | kshipád āśastim āpa durmatīm hann áthā
karad yájamānāya śám yóḥ || 1 || nārāśāno no 'vatu pra-
yājé śám no astv anuyājó háveshu | kshipád āśastim āpa
durmatīm hann áthā karad yájamānāya śám yóḥ || 2 ||
tápurmūrdhā tapatu rakshāso yé brahmadvíshaḥ śárove
hántavá u | kshipád āśastim āpa durmatīm hann áthā ka-
rad yájamānāya śám yóḥ || 3 || 40 ||

183.

Ápaśyam tvā mánasā cékitānam tápaso jātām tápaso
vibhūtam | ihá prajám ihá rayīm rúrāṇaḥ prá jāyasva pra-
jáyā putrakāma || 1 || ápaśyam tvā mánasā dīdhyānām svá-
yām tanú rítvye nádhamānām | úpa mām uccā yuvatír ba-
bhūyāḥ prá jāyasva prajáyā putrakāme || 2 || ahám gárbham
adadhām óshadhīshv ahám víśveshu bhúvaneshv antáḥ |
ahám prajā ajanayam pṛithivyám ahám jánibhyo aparíshu
putrán || 3 || 41 ||

181, 1 jabhāra. 2 āti-hitam. bharát-vajah. 3 té avindan.
dīdhyānāḥ yājuḥ shkannám. deva-yānam. — 182, 1 duḥ-gáhā. aghá-
śaṁśāya. duḥ-matīm. átha. 2 pra-yājé. ś. n. a. X, 165, 1.
anu-yājāḥ. 3 tápuḥ-mūrdhā. brahma-dvíshaḥ. hántavai. —
183, 1 ví-bhutam. pra-jām. pra-jáyā putra-kāma. 2 a. t. m. 1.
tanū ití. p. j. p. l. putra-kāme. 3 antár ití. pra-jāḥ.

184.

Vishṇur yóniṃ kalpayatu tváshtā rūpāṇi piṇṣatu | á
siñcatu prajāpatir dhātā gárbhaṃ dadhātu te || 1 || gárbhaṃ
dhehi sinīvālī gárbhaṃ dhehi sarasvatī | gárbhaṃ te aśvínau
devāv á dhattām púshkarasrajā || 2 || hiranyáyī arāṇi yām
nirmánthato aśvínā | tām te gárbhaṃ havāmahe daśamé
māsī sūtave || 3 || 42 ||

185.

Māhi triṇām ávo 'stu dyukshām mitráśyāryamṇāḥ | dur-
ādhārshaṃ vāruṇasya || 1 || nahí téshām amá caná nádhrvasu
vāraṇéshu | íṣe ripúr agháśaṇsah || 2 || yásmāi putráso ádi-
teḥ prá jīvāse mártiāya | jyótir yáchanty ájasram || 3 || 43 ||

186.

Vāta á vātu bheshajām śambhú mayobhú no hṛidé |
prá ṇa áyūnshi tārishat || 1 || utá vāta pitási na utá bhrá-
totá naḥ sákha | sá no jivátave kṛidhi || 2 || yád adó vāta
te grihè 'mrítasya nidhír hitáh | táto no dehi jivāse
|| 3 || 44 ||

187.

Prágnāye vácam íraya vṛishabhāya kshitinām | sá naḥ
parshad áti dvíshaḥ || 1 || yáh párasyaḥ parāvátas tiró dhán-
vātírócate | sá naḥ parshad áti dvíshaḥ || 2 || yó rákshāṇsi
nijúrvati vṛishā śukrēṇa śocíshā | sá naḥ parshad áti dví-
shaḥ || 3 || yó víśvābhí vipáśyati bhúvanā sám ca páśyati |

184, 1 prajā-patī. 2 púshkara-sraja. 3 hiranyáyī *iti*
arāṇi *iti* niḥ-mánthataḥ. — 185, 1 mitráśya aryamṇāḥ duḥ-ādhārshaṃ.
2 ná ādhva-su. aghá-śaṇsah. — 186, 1 śam-bhú mayāḥ-bhú. naḥ.
2 pitá asi. bhráta utá. 3 grihè amṛítasya ní-dhíh. — 187, 1 prá
agnāye. 2 dhánva ati-rócate. 3 ní-júrvati. 4 yó — páśyati
III, 61, 9.

sá naḥ parshad áti dvíśhaḥ || 4 || yó asyá pāré rájasah śukró
agnír ájāyata | sá naḥ parshad áti dvíśhaḥ || 5 || 45 ||

188.

Prá nūnám jātávedasam áśvam hinota vājīnam | idám
no barhír āsāde || 1 || asyá prá jātávedaso vípravīrasya mīlhú-
śhaḥ | mahīm iyarmi sushṭutīm || 2 || yá rúco jātávedaso
devatrā havyavāhanīḥ | tábhír no yajñám invatu || 3 || 46 ||

189.

Áyám gaúḥ priṣṇir akramīd āsadan mātáram puráh |
pitáram ca prayán svāḥ || 1 || antás carati rocanásyá prā-
ṇád apānatí | vy ākhyan mahishó dívam || 2 || triṇśád dhāma
ví rājati vāk patamgáya dhīyate | práti vāstor áha dyúbhiḥ
|| 3 || 47 ||

190.

Rítám ca satyám cābhīddhāt tápasó 'dhy ajāyata | táto
rátry ajāyata tátah samudró arṇaváh || 1 || samudrád arṇa-
vād ádhi samvatsaró ajāyata | ahorātrāṇi vidádhad víśvasya
misható vaśí || 2 || sūryācandramásau dhātá yathāpūrvám
akalpayat | dívam ca pṛthivīm cāntáriksham átho svāḥ
|| 3 || 48 ||

191.

Sám-sam íd yuvase vṛishann ágne víśvāny aryá á | ilás
padé sám idhyase sá no vásūny á bhara || 1 || sám gacha-
dhvam sám vadadhvam sám vo mánānsi jānatām | devá
bhāgám yáthā pūrve samjānāná upāsate || 2 || samāno mán-

188, 1 jātá-vedasam. i. n. b. ā. 13, 7. 2 jātá-vedasah vípra-
-virasya. su-stutīm. 3 yāḥ jātá-vedasah. havya-vāhanīḥ. —
189, 1 ā ayám. āsadat. pra-yán svār iti svāḥ. 2 antár iti. ro-
caná asyá. apa-anatí ví akhyat. — 190 *Diesser Hymnus wird im*
páda nicht abgetheilt. — 191, 2 devāḥ. sam-jānānáḥ upa-āsate.

trah sāmitiḥ samānī samānām mānaḥ sahā cittām eśhām |
 samānām māntram abhī mantraye vaḥ samānéna vo havishā
 juhomi || 3 || samānī va ākūtiḥ samānā hṛdayāni vaḥ | sa-
 mānām astu vo māno yāthā vaḥ sūsaśāsati || 4 || 49 ||

Dvādaśo 'nuvākaḥ.

DAṢAMAM MAṆḌALAM.

Aṣṭamo 'dhyāyaḥ.

ASHTAMO 'SHTAKAḤ.

3 sām-itih. 4 ā-kūtiḥ. sū-saśa śasati.

Beigaben.

- I. Verzeichniss der angeblichen Dichter, Gottheiten und Maasse.
 - II. Alphabetisches Verzeichniss der angeblichen Dichter.
 - III. Versanfänge und Vergleichungsstellen.
 - IV. Allgemeiner Inhalt der Hymnen.
 - V. Die Khila des Rigveda.
-

I. Verzeichniss der angeblichen Dichter, Gottheiten und Maasse, gemäss der Sarvānukramaṇī.

Maṇḍala I.

1	Madhuchandas Vai- śvāmitra	Agni	gāyatrī
2	—	Vāyu (1—3), Indra und Vāyu (4—6), Mitra und Varuṇa (7—9)	—
3	—	Aśvinau (1—3), Indra (4 —6), Viśve Devāḥ (7—9), Sarasvatī (10—12)	—
4	—	Indra	—
5	—	—	—
6	—	Indra (1—3. 10), Marutaḥ (4. 6. 8. 9), Marutaḥ und Indra (5. 7)	—
7	—	Indra	—
8	—	—	—
9	—	—	—
10	—	—	—
11	Jetṛi Mādhuhan- dasa	—	anushṭubh
12	Medhātithi Kāṇva	Agni. Der erste pāda von 6 ist Agni Nirmathya und Agni Āhavanīya geweiht	gāyatrī
13	—	Āpriyāḥ. Idhmō 'gnih oder Samiddho 'gnih (1), Ta- nūnapāt (2), Nārāṣaṇsa (3), Ilāḥ (4), Barhiṣ (5), Devīr Dvārāḥ (6), Uśhāsa- naktā (7), Daivyau Hotā- rau Pracetasau (8), Tisro Devyah, nämlich Sara- svatī, Ilā, Bhārati (9), Tva- shṭṛi (10), Vanaśpati (11), Svāhākṛitayāḥ (12) ¹⁾	—

1) In den Hymnen, die mit dem adj. *āpra* bezeichnet sind, ist *Tanūnapāt* übergangen. Wenn die Anukramaṇī den Ausdruck *āpriyāḥ* verwendet und der Hymnus nur 11 Verse enthält, so fehlt *Nārāṣaṇsa*.

14	Medhātithi Kāṇva	Visve Devāḥ	gāyatrī
15	—	Ritudevataḥ. Indra (1. 5), Marutaḥ (2), Tvashṭrī (3). Agni (4. 12), Mitra und Varuṇa (5), Dravinodā (7—10), Aśvinau (11)	—
16	—	Indra	—
17	—	Indra und Varuṇa	gāyatrī. 4. 5 pā-danicrit
18	—	Brahmaṇaspati (1—3), Brahmaṇaspati, Indra und Soma (4), dieselben und Dakṣiṇā (5), Sadasa-spati (6—8), Sadasa-spati oder Narāsaṇsa (9)	gāyatrī
19	—	Agni und Marutaḥ	—
20	—	Ribhavaḥ	—
21	—	Indra und Agni	—
22	—	Aśvinau (1—4), Savitrī (5—8), Agni (9. 10), Devāḥ (11), Indrāṇi, Varuṇāni, Agnāyi (12), Dyāvāprithivyau (13. 14), Prithivi (15), Viṣṇu oder Devāḥ (16), Viṣṇu (17—21)	—
23	—	Vāyu (1), Indra und Vāyu (2. 3), Mitra und Varuṇa (4—6), Indra Marutvat (7—9), Visve Devāḥ (10—12), Pushan (13—15), Āpaḥ (16—23a), Agni (23b. 24)	gāyatrī. 19 pu-raūshniḥ. 20 anuṣṭubh. 21 pratishṭhā. 22—24 anuṣṭubh
24	Ṣaṇṣepa Ājigarti, der von Viśvāmitra an Kindes Statt angenommen den Namen Devarāta erhielt	Ka (1). Agni (2), Savitrī (3. 4), Savitrī oder Bhaga (5), Varuṇa (6—15)	trishṭubh. 3—5 gāyatrī
25	—	Varuṇa	gāyatrī
26	—	Agni	—
27	—	Agni (1—12), Devāḥ (13)	gāyatrī. 13 tri-shṭubh
28	—	Indra (1—4), Ulūkhalā (5. 6), Ulūkhalā und Musala (7. 8), Prajāpati Hari-scandra oder (adhishavāṇa-) carmapraśaṇsā (9)	1—6 anuṣṭubh. 7—9 gāyatrī
29	—	Indra	pāṅkti
30	—	Indra (1—16), Aśvinau (17—19), Ushas (20—22)	gāyatrī. 11 pā-danicrit. 16 tri-shṭubh

31	Hiranyastupa Āngi-rasa	Agni	jagati. 8. 16. 18 trishṭubh
32	—	Indra	trishṭubh
33	—	—	—
34	—	Aśvinau	jagati. 9. 12 tri- shṭubh
35	—	Agni, Mitra und Varuṇa, Rātri, Savitṛi (1), Savitṛi (2—11)	trishṭubh. 1. 9 jagati
36	Kaṇva Ghaura	Agni (1—12. 15—20), Yupa (13. 14)	Stropheum Stro- phe brihati und satobrihati
37	—	Marutaḥ	gāyatrī
38	—	—	—
39	—	—	Stropheum Stro- phe brihati und satobrihati
40	—	Brahmanaspati	—
41	—	Varuṇa, Mitra, Aryaman (1—3. 7—9), Ādityāḥ (4 —6)	gāyatrī
42	—	Pushan	—
43	—	Rudra (1. 2. 4—6), Rudra, Mitra und Varuṇa (3), Soma (7—9)	gāyatrī. 9 anu- shṭubh
44	Praskaṇva Kāṇva	Agni, Aśvinau, Ushas (1. 2), Agni (3—14)	Stropheum Stro- phe brihati und satobrihati
45	—	Agni (1—10 ^a), Devāḥ (10 ^b)	anushṭubh
46	—	Aśvinau	gāyatrī
47	—	—	Stropheum Stro- phe brihati und satobrihati
48	—	Ushas	—
49	—	—	anushṭubh
50	—	Surya. 10—13 rogaghna, upanishad. 13 _b śatru- ghnaś ca	gāyatrī. 10—13 anushṭubh
51	Savya Āngirasa (In- dra in mensch- licher Gestalt)	Indra	jagati. 14. 15 tri- shṭubh
52	—	—	jagati. 13. 15 tri- shṭubh
53	—	—	jagati. 10. 11 tri- shṭubh
54	—	—	jagati. 6. 8. 9. 11 trishṭubh
55	—	—	jagati
56	—	—	—
57	—	—	—
58	Nodhas Gautama	Agni	jagati. 6—9 tri- shṭubh

59	Nodhas Gautama	Vaiṣvānara	trishṭubh
60	—	Agni	—
61	—	Indra	—
62	—	—	—
63	—	—	—
64	—	Marutaḥ	jagati. 15 tri- shṭubh dvipadā virāj
65	Parāśara Śaktya	Agni	—
66	—	—	—
67	—	—	—
68	—	—	—
69	—	—	—
70	—	—	—
71	—	—	trishṭubh
72	—	—	—
73	—	—	—
74	Gotama Rāhugaṇa	—	gāyatri
75	—	—	—
76	—	—	trishṭubh
77	—	—	—
78	—	—	gāyatri
79	—	Agni, oder Agni madhya- ma ¹⁾ (1—3), Agni(4—12)	gāyatri. 1—3 tri- shṭubh. 4—6 ushṇīḥ pañkti
80	—	Indra	—
81	—	—	pañkti. 6 jagati
82	—	—	jagati
83	—	—	1—6 anusṭubh.
84	—	—	7—9 ushṇīḥ. 10 —12 pañkti. 13 —15 gāyatri. 16 —18 trishṭubh. 19 brihati. 20 satobrihati
85	—	Marutaḥ	jagati. 5. 12 tri- shṭubh
86	—	—	gāyatri
87	—	—	jagati
88	—	—	1. 6 prastāra- pañkti. 2—4 trishṭubh. 5 vi- rādrupā
89	—	Viṣve Devaḥ	1—5. 7 jagati. 6 virātsthānā. 8—10 trishṭubh. gāyatri. 9 anu- shṭubh
90	—	—	—

1) madhyamaya C: madhyamasthānāya vaidyutāya.

91	Gotama Rāhūgaṇa	Soma	1—4 trishṭubh. 5—16 gāyatrī. 17 ushṇih. 18— 23 trishṭubh
92	—	Ushas (1—15), Aṣvinau (16—18)	1—4 jagatī- 5— 12 trishṭubh. 13 —18 ushṇih
93	—	Agni und Soma	1—3 anusṭubh. 4—7. 12 tri- shṭubh. 8 jagatī oder trishṭubh. 9—11 gāyatrī jagatī. 15. 16 tri- shṭubh
94	Kutsa Āngirasa	Agni (1—7. 8a. 9—15. 16 ^{ab}). Devāh (8 ^{abc}), Agni, oder Mitra, Varuṇa, Aditi, Sindhu, Prithivī, Div (16 ^{cd})	
95	—	Agni, oder Agni Aushasa ¹⁾	trishṭubh
96	—	Agni, oder Agni Draviṇodā	—
97	—	Agni, oder Agni Suci	gāyatrī
98	—	Agni, oder Agni Vaiśvānara	trishṭubh.
99	Kaśyapa Mārica	Agni, oder Agni Jātavedas	—
100	Rijrāsva, Ambari- sha, Sahadeva, Bha- yamāna, Surādhas, alle fünf Vārshā- gira	Indra	—
101	Kutsa	Indra. 1 garbhāsrāvīṇī ²⁾ , upanishad	jagatī. 8—11 tri- shṭubh
102	—	Indra	jagatī. 11 tri- shṭubh
103	—	—	trishṭubh
104	—	—	—
105	Trita Āptya, oder Kutsa	Viṣve Devāh	pañkti. 8 mahā- brihatī yavamā- dhyā. 19 tri- shṭubh jagatī. 7 tri- shṭubh trishṭubh
106	Kutsa	—	—
107	—	—	—
108	—	Indra und Agni	—
109	—	—	—
110	—	Ribhavaḥ	jagatī. 5. 9 tri- shṭubh
111	—	—	jagatī. 5 tri- shṭubh
112	—	Dyāvāprithivyaṇ (1 ^a), Agni (1 ^b). Aṣvinau (1 ^{cd} —25)	jagatī. 24. 25 tri- shṭubh

1) C: prātarāhutiḥhājine.

2) C: asyū japāt sukhaṇ garbhāḥ sravanti.

113	Kutsa	Ushas (1 ^{ab} . 2—20). Ushas und Ratri (1 ^{ed})	trishṭubh
114	—	Rudra	jagati. 10. 11 trishṭubh
115	—	Sūrya	trishṭubh
116	Kakshivat Dairgha- tamasa, Sohn der Usij ¹⁾	Aśvinau	—
117	—	—	—
118	—	—	—
119	—	—	jagati
120	—	Aśvinau. 10 duḥsvapna- nāsinī	1. 10—12 gāya- tri. 2 kakubh. 3 kāvirāj. 4 na- shṭarupī. 5 ta- nuṣirā. 6 ushṇih. 7 viśtārabhī- hati. 8 kriti. 9 virāj
121	—	Indra, oder Viṣve Devāḥ	trishṭubh
122	—	Viṣve Devāḥ	trishṭubh. 5. 6 virādrupā
123	—	Ushas	trishṭubh
124	—	—	—
125	—	Svanayasya dānastutiḥ	trishṭubh. 4. 5 jagati
126	Kakshivat (1—5), Bhāvayavya (6), Romaśā (7)	Bhāvayavya ²⁾ (1—5. 7), Romaśā (6)	trishṭubh. 6. 7 anushṭubh
127	Paruccheḥpa Daivo- dasi	Agni	atyashti. 6 ati- dhriti
128	—	—	atyashti
129	—	Indra (1—5. 7—11), In- du (6)	atyashti. 8. 9 ati- sakvari. 11 ashti.
130	—	Indra	atyashti. 10 tri- shṭubh
131	—	—	atyashti
132	—	Indra (1—5. 6 ^b), Indra und Parvata (6 ^a)	—
133	—	Indra	1 trishṭubh. 2—4 anushṭubh. 5 gāyatri. 6 dhriti. 7 atyashti
134	—	Vāyu	atyashti. 6 ashti
135	—	Vāyu (1—3. 9), Vāyu und Indra (4—8)	atyashti. 7. 8 ashti
136	—	Mitra und Varuṇa (1—5), līngoktadevatāḥ (6. 7)	atyashti. 7 tri- shṭubh

1) C: Aṅgarājasya yā mahishi tasyā yā pradhānadasi sū uṣiṇāmā.
2) C: = Svanaya.

137	Paruccheṇa dasi	Daivo-	Mitra und Varuṇa	atiṣakvari
138	—	—	Pushan	atyashti
139	—	—	Viṣve Devāḥ, oder einzeln: Viṣve Devāḥ (1. 11), Mi- tra und Varuṇa (2), Asvi- nau (3—5), Indra (6), Agni (7), Marutaḥ (8), Indra und Agni (9), Bṛihaspati (10)	atyashti. 5 bṛi- hati. 11 tri- shṭubh
140	Dirghatamas thya	Auca-	Agni	jagati. 10 jagati oder trishṭubh. 12.13 trishṭubh.
141	—	—	—	jagati. 12.13 tri- shṭubh
142	—	—	Āpriyaḥ (1—12), Indra (13)	anusṭubh
143	—	—	Agni	jagati. 8 tri- shṭubh
144	—	—	—	jagati
145	—	—	—	jagati. 5 tri- shṭubh
146	—	—	—	trishṭubh
147	—	—	—	—
148	—	—	—	—
149	—	—	—	virāj
150	—	—	—	ushnih
151	—	—	Mitra (1), Mitra und Va- ruṇa (2—9)	jagati
152	—	—	Mitra und Varuṇa	trishṭubh
153	—	—	—	—
154	—	—	Vishṇu	—
155	—	—	Vishṇu und Indra (1—3), Vishṇu (4—6)	jagati
156	—	—	Vishṇu	—
157	—	—	Asvinau	jagati. 5. 6 tri- shṭubh
158	—	—	—	trishṭubh. 6 anu- shṭubh
159	—	—	Dyāvaprithivyau	jagati
160	—	—	—	—
161	—	—	Ribhavaḥ	jagati. 14 tri- shṭubh
162	—	—	aṣvastutiḥ	trishṭubh. 3. 6 jagati
163	—	—	—	trishṭubh
164	—	—	Viṣve Devāḥ (1—41), Vāc (42 ^a . 45), Āpaḥ (42 ^b), sakadhuma (43 ^a), Soma (43 ^b), Agni, Surya, Vāyu (44), Surya (46. 47), saṃ- vatsarasamṣṭha - kālaca- kravarṇanam (48), Sara-	trishṭubh. 12. 15. 23. 29. 36. 41 jagati. 42 pra- starapankti. 51 anusṭubh

		svati (49), Sadhyah (50), Surya, oder Parjanya und Agni (51), Sarasvat oder Surya (52)	
165	Indrah (1. 2. 4. 6. 8. 10—12), Maru- tah (3. 5. 7. 9), Aga- stya (13—15)	Indra Marutvat	trishṭubh
166	Agastya Maitrāva- runi	Marutah	jagati. 14. 15 tri- shṭubh
167	—	Indra (1), Marutah (2—11)	trishṭubh
168	—	Marutah	jagati. 8—10 tri- shṭubh
169	—	Indra	trishṭubh. 2 virāj.
170	Indra (1. 3), Aga- stya (2. 5), Indra oder Agastya (4)	—	1 brihati. 2—4 anusṭubh 5 trishṭubh
171	Agastya	Marutah (1. 2), Indra Ma- rutvat (3—6)	trishṭubh
172	—	Marutah	gayatri
173	—	Indra	trishṭubh
174	—	—	—
175	—	—	anusṭubh. 1 skandhogrivi. 6 trishṭubh
176	—	—	anusṭubh. 6 tri- shṭubh
177	—	—	trishṭubh
178	—	—	—
179	Lopāmudrā (1. 2), Agastya (3. 4), des- sen Zōgling (5. 6)	Rati	trishṭubh. 5 bri- hati
180	Agastya	Aṣvinau	trishṭubh
181	—	—	—
182	—	—	jagati. 6. 8 tri- shṭubh
183	—	—	trishṭubh
184	—	—	—
185	—	Dyāvāprithivya	—
186	—	Viṣve Devah	—
187	—	anustutiḥ	1 anusṭubgar- bhā. 2. 4. 8. 10 gayatri. 3. 5—7 anusṭubh. 11 anusṭubh oder brihati
188	—	Āpriyah	gayatri
189	—	Agni	trishṭubh
190	—	Bṛhaspati	—
191	—	Āp, trīna, Surya. Upa- nishad	anusṭubh. 10— 12 mahāpankti. 13 mahābrihati

Maṇḍala II.

1	Gṛitsamada Bhārgava va Śaunaka, vor- mals Āngirasa Śau- nahotra	Agni	jagati
2	—	—	—
3	—	Āpra	trishṭubh. 7 ja- gati ¹⁾
4	Somahuti Bhargava	Agui	trishṭubh
5	—	—	anushṭubh
6	—	—	gāyatri
7	—	—	—
8	Gṛitsamada	—	gāyatri. 6 anu- shṭubh
9	—	—	trishṭubh
10	—	—	—
11	—	Indra	virātsthānā tri- shṭubh. 21 tri- shṭubh
12	—	—	trishṭubh
13	—	—	jagati. 13 tri- shṭubh
14	—	—	trishṭubh
15	—	—	—
16	—	—	jagati. 9 tri- shṭubh
17	—	—	jagati. 8. 9 tri- shṭubh
18	—	—	trishṭubh
19	—	—	—
20	—	—	trishṭubh. 3 virā- drūpā
21	—	—	jagati. 6 tri- shṭubh
22	—	—	1 ashṭi. 2. 3 ati- śakvari. 4 ati- śakvari oder ashṭi
23	—	Brahmaṇaspati (1. 5. 9. 11. 17. 19), Bṛihaspati (2—4. 6—8. 10. 12—16. 18)	jagati. 15. 19 tri- shṭubh
24	—	Brahmaṇaspati (1—11. 13 —16), Brahmaṇaspati und Indra (12)	jagati. 12. 16 tri- shṭubh
25	—	Brahmaṇaspati	jagati
26	—	—	—

1) Nach Shadguruṣishya sind 1—5 trishṭubh, 6—11 jagati. Bei-
des ist falsch.

27	Kurma Gātsamada, oder Gṛītsamada	Ādityāḥ	trishṭubh
28	—	Varuṇa. 10 duḥsvapnau- sini	—
29	—	Viṣve Devāḥ	—
30	Gṛītsamada	Indra (1—5. 7. 8 ^b . 10), Indra und Soma (6), Sara- svati (8 ^a), Brihaspati (9), Marutaḥ (11)	trishṭubh. 15 ja- gati
31	—	Viṣve Devāḥ	jagati. 7 tri- shṭubh
32	—	Dyāvāprithivyau (1), Indra oder Tvashtṛi (2. 3), Rākā (4. 5), Sinivālī (6. 7), lin- goktadevatāḥ (8)	jagati. 6—8 anu- shṭubh
33	—	Rudra	trishṭubh
34	—	Marutaḥ	jagati. 15 tri- shṭubh
35	—	Aponapṛi	trishṭubh
36	—	Ṛitavaḥ	jagati
37	—	—	—
38	—	Savitri	trishṭubh
39	—	Aṣvinau	—
40	—	Soma und Pushan (1—6 ^a), dieselben und Aditi (6 ^b)	—
41	—	Vāyu (1—2), Indra und Vāyu (3), Mitra und Va- ruṇa (4—6), Aṣvinau (7 —9), Indra (10—12), Vi- ṣve Devāḥ (13—15), Sara- svati (16—18) ¹ , Dyāvā- prithivyau oder havir- dhāne (19 ^{ab} —21), die- selben oder Agni (19 ^c)	gayatri. 16. 17 anushṭubh. 18 brihati
42	—	Adhvani vāṣyamānasya ṣa- kuntasya stutiḥ	trishṭubh
43	—	—	1—3 jagati. 2 atīśakvari oder ashti

Maṇḍala III.

1	Viṣvāmitra Gathina	Agni	trishṭubh
2	—	Vaiśvānara	jagati
3	—	—	—
4	—	Āpriyaḥ	trishṭubh
5	—	Agni (anyasām api deva- tānām nipāto dṛiṣyate)	—
6	—	—	—

1) Dioses sind die präugadevatāḥ.

7	Viṣvāmitra Gathina	Agni	trishṭubh
8	—	Yupa (1—5), Yupāḥ (6. 7. 9. 10), Yupāḥ oder Visve Devāḥ (8), vraścāni (11)	trishṭubh. 3. 7 anusṭubh
9	—	Agni	bṛihati. 9 tri- shṭubh
10	—	—	ushnih
11	—	—	gāyatri
12	—	Indra und Agni	—
13	Ṛishabha Vaiṣvā- mitra	Agni	anusṭubh
14	—	—	trishṭubh
15	Utkīla Kātya	—	—
16	—	—	Str. um Str. bṛi- hati und sato- bṛihati
17	Kata Vaiṣvāmitra	—	trishṭubh
18	—	—	—
19	Gathin Kauṣika	—	—
20	—	Visve Devāḥ (1. 5), Agni (2—4)	—
21	—	Agni	1. 4 trishṭubh. 2. 3 anusṭubh. 5 virādrupā sa- tobṛihati
22	—	Purishyā Agnayāḥ	trishṭubh. 4 anu- shṭubh
23	Devasravas Bharata und Devavāta Bhā- rata	Agni	trishṭubh. 3 sato- bṛihati
24	Viṣvāmitra	—	gāyatri. 1 anu- shṭubh
25	—	Agni (1—3. 5), Agni und Indra (4)	virāj
26	Viṣvāmitra (1—6. 8. 9), 7 atman	Vaiṣvānara (1—3), Maru- taḥ (4—6), Agni oder atmastutiḥ (purvātmagītā 7. 8), upādhyāyastutiḥ (9)	1—6 jagati. 7—9 trishṭubh
27	Viṣvāmitra	Agni oder Ritavāḥ (1), Agni (2—15)	gāyatri
28	—	Agni	1. 2. 6 gāyatri. 3 ushniḥ. 4 tri- shṭubh. 5 jagati
29	—	Agni (1—4. 6—16), Agni oder ṛitvijāḥ (5)	trishṭubh. 1. 4. 10. 12 anu- shṭubh. 6. 11. 14. 15 jagati
30	—	Indra	trishṭubh
31	Kusika Aishirathi, oder Viṣvāmitra	—	—
32	Viṣvāmitra	—	—

33	Viṣvāmitra (1—3. 5. 7. 9. 11—13), Nadyah (4. 6. 8. 10)	Nadyah (1—3. 5. 9. 11—13), Viṣvāmitra (4. 8. 10), Indra (6. 7)	trishṭubh. 13 anushṭubh
34	Viṣvāmitra	Indra	trishṭubh
35	—	—	—
36	Viṣvāmitra (1—9. 11), Ghora Āngirasa (10) ¹⁾	—	—
37	Viṣvāmitra	—	gāyatri. 11 anushṭubh trishṭubh
38	Prajāpati Vaiṣvāmitra, oder Prajāpati Vācya, oder beide vereint, oder Viṣvāmitra allein	—	—
39	Viṣvāmitra	—	—
40	—	—	gāyatri
41	—	—	—
42	—	—	—
43	—	—	trishṭubh
44	—	—	brīhati
45	—	—	—
46	—	—	trishṭubh
47	—	—	—
48	—	—	—
49	—	—	—
50	—	—	—
51	—	—	1—3 jagati. 4—9 trishṭubh. 10—12 gāyatri 1—4 gāyatri. 5. 7. 8 trishṭubh. 6 jagati
52	—	—	trishṭubh. 10. 16 jagati. 13 gāyatri. 12. 20. 22 anushṭubh. 18 brīhati
53	—	Indra und Parvata (1), Indra (2—14. 21—24), vāc sasarpari (15. 16), rathāṅgastutiḥ (17—20) ²⁾	trishṭubh
54	Prajāpati Vaiṣvāmitra, oder Prajāpati Vācya	Viṣve Devāḥ	trishṭubh
55	—	—	—
56	—	—	—
57	Viṣvāmitra	—	—
58	—	Asvinau	—
59	—	Mitra	trishṭubh. 6—9 gāyatri

1) sā(rik) nirdahec chasyamāneti śrūyate.

2) antyāḥ (21—24) abhiśāparthās, tā vasishṭhadvēshipyo na vasishṭhāḥ śrīṇvanti.

60	Viṣvāmitra	Ṛibhavaḥ (1—4), Ṛibhavaḥ und Indra (5—7)	jagati
61	—	Ushas	trishṭubh
62	Viṣvāmitra (1—15), Viṣvāmitra oder Jamadagni (16— 18)	Indra und Varuṇa (1—3), Brihaspati (4—6), Pushan (7—9), Savitri (10—12), Soma (13—15), Mitra und Varuṇa (16—18)	1—3 trishṭubh. 4—18 gāyatri

Maṇḍala. IV.

1	Vāmadeva Gautama	Agni (1. 6—20), Agni allein, oder Agni und Varuṇa (2—5)	trishṭubh. 1 asṭī. 2 atija- gati. 3 dhṛiti.
2	—	Agni	trishṭubh
3	—	—	—
4	—	Agni Rakshohan	—
5	—	Vaiśvānara	—
6	—	Agni	—
7	—	—	1 jagati. 2—6 anusṭubh. 7— 11 trishṭubh gāyatri
8	—	—	—
9	—	—	—
10	—	—	padapaṅkti. 4. 6. 7. padapaṅkti oder ushṇih. 5 mahāpadapaṅ- kti. 8 ushṇih trishṭubh
11	—	—	—
12	—	—	—
13	—	Agni oder līṅgoktadevatāḥ	—
14	—	—	—
15	—	Agni (1—6), Somaka Sāha- devya (7. 8), Aśvinau (9. 10)	gāyatri
16	—	Indra	trishṭubh
17	—	—	trishṭubh. 15 oka- padā virāj trishṭubh
18	saṁvāda Indraditivāmadevānām	—	—
19	Vāmadeva	Indra	—
20	—	—	—
21	—	—	—
22	—	—	—
23	—	Indra (1—7. 11), Indra oder rita (8—10)	—
24	—	Indra	trishṭubh. 10 anusṭubh trishṭubh
25	—	—	—
26	Indra oder Vāma- deva (1—3), Vāma- deva (4—7)	Indra oder Vāmadeva (1 —3), sycenastutiḥ (4—7)	—

27	Vāmadeva	syenastutih (1—4), syena oder Indra (5)	trishṭubh. 3 ṣa- kvari
28	—	Indra, oder Indra und Soma	trishṭubh
29	—	Indra	—
30	—	Indra (1—8, 12—24), In- dra und Ushas (9—11)	gāyatri. 8. 24 anushṭubh
31	—	Indra	gāyatri. 3 pāda- nīṣṭit
32	—	Indra (1—22), Indrasyā- svau (23. 24)	gāyatri
33	—	Ribhavaḥ	trishṭubh
34	—	—	—
35	—	—	—
36	—	—	jagati. 9 tri- shṭubh
37	—	—	1—4 trishṭubh. 5—8 anu- shṭubh
38	—	Dyāvāprithivya (1), Da- dhikrā (2—10)	trishṭubh
39	—	Dadhikrā	trishṭubh. 6 anu- shṭubh
40	—	Dadhikrā (1—4), Surya (5)	1 trishṭubh. 2 —5 jagati
41	—	Indra und Varuṇa	trishṭubh
42	Trasadasyu Pauru- kutsya	Trasadasyu (1—6), Indra und Varuṇa (7—10)	—
43	Purumīlha Sauho- tra und Ajamīlha Sauhotra	Aṣvinau	—
44	—	—	—
45	Vāmadeva	—	jagati. 7 tri- shṭubh
46	—	Vāyu (1), Indra und Vāyu (2—7)	gāyatri
47	—	Vāyu (1), Indra und Vayu (2—4)	anushṭubh
48	—	Vāyu	—
49	—	Indra und Brihaspati	gāyatri
50	—	Brihaspati (1—9), Indra und Brihaspati (10. 11)	trishṭubh. 10 ja- gati
51	—	Ushas	trishṭubh
52	—	—	gāyatri
53	—	Savitṛi	jagati
54	—	—	jagati. 6 tri- shṭubh
55	—	Viṣve Devāḥ	trishṭubh. 8—10
56	—	Dyāvāprithivya	gāyatri
57	—	Kshetrapati (1—3), Suna	trishṭubh. 5—7 gāyatri
			1. 4. 6. 7 anu-

58 Vāmadeva	(4), Sunāsīrau (5. 8), stā (6. 7) Agni, oder Sūrya, oder Apah, oder gāvah, oder ghṛitastutiḥ	shṭubh. 2. 3. 8 trishṭubh. 8 pu- raūshnih trishṭubh. 11 ja- gati
-------------	--	--

Maṇḍala V.

1 Budha Ātreya und Gaviṣṭhira Ātreya.	Agni	trishṭubh
2 Kumāra Ātreya, oder Vṛṣa Jāna, oder beide vereint (1. 3—8. 10—12), Vṛṣa Jāna (2. 9)	—	trishṭubh. 12 ṣa- kvari
3 Vasuṣruta Ātreya	Agni (1. 2. 4—12), Maru- taḥ, Rudra und Viṣṇu (3)	trishṭubh
4 —	Agni	—
5 —	Āpra	gāyatrī
6 —	Agni	pankti
7 Isha Ātreya	—	anusṭubh. 10 pankti
8 —	—	jagati
9 Gaya Ātreya	—	anusṭubh. 5. 7 pankti
10 —	—	anusṭubh. 4. 7 pankti
11 Sutambhara Ātreya	—	jagati
12 —	—	trishṭubh
13 —	—	gāyatrī
14 —	—	—
15 Dharuṇa Āngirasa	—	trishṭubh
16 Puru Ātreya	—	anusṭubh. 5 pankti
17 —	—	—
18 Mṛiktavāhas Dvita Ātreya	—	—
19 Vavri Ātreya	—	1. 2 gāyatrī. 3. 4 anusṭubh. 5 virāḍrūpa
20 Prayasvanta Ātre- yah	—	anusṭubh. 4 pankti
21 Sasa Ātreya	—	—
22 Viṣvasāman Ātreya	—	—
23 Dyumna Viṣvacar- shaṇi Ātreya	—	—
24 Bandhu (1), Suban- dhu (2), Srutaban- dhu (3), Vipraban- dhu (4), sämtlich Gaupāyana oder Laupāyana	—	dvipadā virāj

25	Vasūyava Ātreyaḥ	Agni	anushtubh
26	—	Agni (1—8), Viṣve Devāḥ (9)	gāyatri
27	Tryarūṇa Traivri- shṇa, Trasadasyu Paurukutsya, und Asvamedha Bhā- rata. Nach einigen Atri	Agni (1—5), Indra und Agni (6)	tristubh. 4—6 anushtubh
28	Viṣvavārā Ātreya	Agni	1. 3 tristubh. 2 jagati. 4 anu- stubh. 5. 6 gā- yatri tristubh
29	Gauriviti Śaktya	Indra (1—8. 9 ^{bed}), Indra oder Uśanas (9 ^a)	—
30	Babhru Ātreya	Indra (Riṇamcayo 'py atra rājā stutah)	—
31	Avasyu Ātreya	Indra (1—7. 8 ^{ab}), Indra oder Kutsa (8 ^c), Indra oder Uśanas (8 ^d), Indra und Kutsa (9)	—
32	Gātu Ātreya	Indra	—
33	Samvaraṇa Prajā- patya	—	—
34	—	—	jagati. 9 tri- stubh
35	Prabhūvasu Āngi- rasa	—	anushtubh. 8 pañkti
36	—	—	tristubh. 3 ja- gati
37	Atri Bhauma	—	tristubh
38	—	—	anushtubh
39	—	—	anushtubh. 5 pañkti
40	—	Indra (1—4), Sūrya (5), Atri (6—9)	1—3 uṣṇih. 4 tristubh. 5. 9 anushtubh. 6— 8 tristubh
41	—	Viṣve Devāḥ	tristubh. 16. 17 atijagati. 20 eka- padā virāj
42	—	Viṣve Devāḥ (1—10. 12— 18), Rudra (11)	tristubh. 17 eka- padā virāj
43	—	Viṣve Devāḥ	tristubh. 16 eka- padā virāj
44	Avatsāra Kāsyapa (und andere im Liede ersichtliche Rishi)	—	jagati. 14. 15 tri- stubh
45	Sadapriṇa Ātreya	—	tristubh
46	Pratikshatra Ātreya	Viṣve Devāḥ (1—6), deva- patnistavaḥ (7. 8)	jagati. 2. 8 tri- stubh
47	Pratiratha Ātreya	Viṣve Devāḥ	tristubh

48	Pratibhānu Ātreya	Viṣve Devāḥ	jagati
49	Pratiprabha Ātreya ¹⁾	—	trishṭubh
50	Svastyātreya Ātreya	—	anusṭubh. 5
51	—	—	pañkti 1—4 gāyatrī. 5 —10 uṣṇīh. 11 —13 jagati oder trishṭubh. 14. 15 anusṭubh anusṭubh. 6. 16. 17 pañkti 1. 5. 10. 11. 15 kakubh. 2 brī- hati. 3 anu- sṭubh. 4 pu- rāuṣṇīh. 6. 7. 9. 13. 14 ²⁾ . 16 satobṛīhati. 8. 12 gāyatrī jagati. 14 tri- sṭubh jagati. 10 tri- sṭubh brīhati. 3. 7 sa- tobṛīhati jagati. 7. 8 tri- sṭubh trishṭubh jagati. 8 tri- sṭubh trishṭubh. 7. 8 jagati gāyatrī. 5 anu- sṭubh. 9 sato- brīhati
52	Śyāvāśva Ātreya	Marutaḥ	
53	—	—	
54	—	—	
55	—	—	
56	—	—	
57	—	—	
58	—	—	
59	—	—	
60	—	Marutaḥ, oder Marutaḥ und Agni	
61	—	Marutaḥ (1—4. 11—16), Sasīyāsi Tarantamahishi (5—8), Purumīlha Vaida- daṣvi (9), Taranta Vaida- daṣvi (10), Rathaviti Dār- bhya (17—19)	
62	Srutavid Ātreya	Mitra und Varuṇa	trishṭubh
63	Arcanānas Ātreya	—	jagati
64	—	—	anusṭubh. 7 pañkti anusṭubh. 6 pañkti anusṭubh
65	Rātahavya Ātreya	—	
66	—	—	
67	Yajata Ātreya	—	

1) pra ye vasubhya iti pañcamīm adhiyānah pāṇau triṇaṇi grīh-
nātity adhiyānanadvareṇyaṇ triṇapāṇīr bhavati.

2) caturdaṣi viṣṭūrapañktir iti kecit.

68	Yajata Ātreya	Mitra und Varuṇa	gāyatrī
69	Urucakri Ātreya	—	trishṭubh
70	—	—	gāyatrī
71	Bāhuvṛikta Ātreya	—	—
72	—	—	ushṇih
73	Paura Ātreya	Aśvinau	anushṭubh
74	—	—	—
75	Avasyu Ātreya	—	pañkti
76	Atri Bhauma	—	trishṭubh
77	—	—	—
78	Saptavadhri Ātreya	Aśvinau (5—7 garbhāsrā- viṇyaḥ, upanishat)	1—3 ushṇih. 4 trishṭubh. 5—9 anushṭubh
79	Satyāśravas Ātreya	Ushas	pañkti
80	—	—	trishṭubh
81	Śyāvāśva Ātreya	Savitṛi	jagati
82	—	—	gāyatrī. 1 anu- shṭubh
83	Atri Bhauma	Parjanya	1. 5—8. 10 tri- shṭubh. 2—4 ja- gati. 9 anu- shṭubh
84	—	Prithivī	anushṭubh
85	—	Varuṇa	trishṭubh
86	—	Indra und Agni	anushṭubh. 6 vi- ratpurvā
87	Evayāmarut Ātreya	Marutaḥ	atijagati

Maṇḍala VI.

1	Bharadvāja Bārha- spatya	Agni	trishṭubh
2	—	—	anushṭubh. 11 śakvari
3	—	—	trishṭubh
4	—	—	—
5	—	—	—
6	—	—	—
7	—	Vaiśvānara	trishṭubh. 6. 7 jagati
8	—	—	jagati. 7 tri- shṭubh
9	—	—	trishṭubh
10	—	Agni	trishṭubh. 7 dvi- pada virāj
11	—	—	trishṭubh
12	—	—	—
13	—	—	—
14	—	—	—
15	Vitahavya Āngirasa, oder Bharadvāja	—	anushṭubh. 6 śa- kvari jagati. 3. 15 śa- kvari. 6 atisa-

16	Bharadvāja	Agni	kvari. 10—14. 16. 19 trishtubh. 17 anushtubh. 18 bṛhati gāyatri. 1. 6 var- dhamānā. 27. 47. 48 anu- shtubh. 46 tri- shtubh. 15 trishtubh. 15 dvipadā tri- shtubh trishtubh
17	—	Indra	trishtubh. 7 virāj trishtubh
18	—	—	—
19	—	—	—
20	—	—	—
21	—	Indra (1—8. 10. 12), Vi- śve Devāḥ (9. 11)	—
22	—	Indra	—
23	—	—	—
24	—	—	—
25	—	—	—
26	—	—	—
27	—	Indra (1—17), Abhyāvar- tinas Cāyamānasya dāna- stutiḥ	—
28	—	gāvaḥ (1. 3—7. 8 ^{abc}), gā- vaḥ oder Indra (2. 8 ^d)	trishtubh. 2—4 jagati. 8 anu- shtubh trishtubh
29	—	Indra	—
30	—	—	—
31	Suhotra Bhāradvāja	—	trishtubh. 4 śa- kvari trishtubh
32	—	—	—
33	Ṣunahotra Bhāra- dvāja	—	—
34	—	—	—
35	Nara Bhāradvāja	—	—
36	—	—	—
37	Bharadvāja	—	—
38	—	—	—
39	—	—	—
40	—	—	—
41	—	—	—
42	—	—	—
43	—	—	anushtubh. 4 bṛ- hati ushṇih
44	Ṣamyu Bārhaspatya	—	trishtubh. 1—6 anushtubh. 7. 9 virāj oder tri- shtubh. 8 virāj gāyatri. 29 ati- nicrit. 31 pāda-
45	—	Indra (1—30), Bṛibu ta- kshan (31—33)	31

CC-0. Nanaji Deshmukh Library, BJP, Jammu.

Maṇḍala VI, 63—75. VII, 1—17.

483

63	Bharadvāja	Aṣvinau	trishṭubh. 1 vi- rāj. 11 ekapadā
64	—	Ushas	trishṭubh
65	—	—	—
66	—	Marutaḥ	—
67	—	Mitra und Varuṇa	—
68	—	Indra und Varuṇa	trishṭubh. 9. 10 jagati
69	—	Indra und Viṣṇu	trishṭubh
70	—	Dyāvāprithivyaḥ	jagati
71	—	Savitri	1—3 jagati. 4—6 trishṭubh
72	—	Indra und Soma	trishṭubh
73	—	Bṛihaspati	—
74	—	Soma und Rudra	—
75	Pāyū Bhāradvāja	Samgrāmāṅgāni: varman (1), dhanus (2), jyā (3), ārti (4), ishudhi (5), sā- rathi (6 ^a), raṣmayah (6 ^b), asvāḥ (7), ratha (8), ra- thagopāḥ (9), līṅgokta- devatāḥ (10), ishavaḥ (11). 12. 15. 16), pratoda (13), hastaghna (14), līṅgokta- devatāḥ (17—19 samgrā- māsishah)	trishṭubh. 6. 10 jagati. 12. 13. 15. 16. 19 anu- shṭubh. 17 pañ- kti

Maṇḍala VII.

1	Vasishṭha varuṇi	Maitrā-	Agni	virāj. 19—25 tri- shṭubh
2	—	—	Āpra	trishṭubh
3	—	—	Agni	—
4	—	—	—	—
5	—	—	Vaiṣvānara	—
6	—	—	—	—
7	—	—	Agni	—
8	—	—	—	—
9	—	—	—	—
10	—	—	—	—
11	—	—	—	—
12	—	—	—	—
13	—	—	Vaiṣvānara	—
14	—	—	Agni	1 bṛihati. 2. 3 trishṭubh
15	—	—	—	gāyatri
16	—	—	—	Str. um Str. bṛi- hati und sato- bṛihati
17	—	—	—	dvipadā tri- shṭubh

31*

18	Vasishṭha varuṇi	Maitrā-	Indra (1—21), Sudāsaḥ Paijavanasya dānastutiḥ (22—25)	trishṭubh
19	—	—	Indra	—
20	—	—	—	—
21	—	—	—	—
22	—	—	—	virāj. 9 trishṭubh
23	—	—	—	trishṭubh
24	—	—	—	—
25	—	—	—	—
26	—	—	—	—
27	—	—	—	—
28	—	—	—	—
29	—	—	—	—
30	—	—	—	—
31	—	—	—	gāyatri. 10—12 virāj
32	Vasishṭha (1—25), Sakti Vasishṭha (26 ^a), Vasishṭha (26 ^b , 27), oder auch Verfasser von 26 ^a	—	—	Str. um Str. bri- hati und Sato- brihati. 3 dvi- padā virāj
33	Vasishṭha (1—9), seine Söhne (10 —14)	—	Vasishṭha's Söhne (1—9), Vasishṭha (10—14)	trishṭubh
34	Vasishṭha	—	Viṣve Devāḥ (1—15. 17 ^b . 18—25), Ahi (16), Ahir- budhnya (17 ^a)	dvipadā. 22—25 trishṭubh
35	—	—	Viṣve Devāḥ	trishṭubh
36	—	—	—	—
37	—	—	—	—
38	—	—	Savitṛi (1—5. 6 ^a), Savitṛi oder Bhaga (6 ^b), vājinaḥ (7. 8)	—
39	—	—	Viṣve Devāḥ	—
40	—	—	—	—
41	—	—	līṅgoktadevatāḥ (1), Bhaga (2—6), Ushas (7)	trishṭubh. 1 ja- gati
42	—	—	Viṣve Devāḥ	trishṭubh
43	—	—	—	—
44	—	—	līṅgoktadevatāḥ (1), Da- dhikrā (2—5)	trishṭubh. 1 ja- gati
45	—	—	Savitṛi	trishṭubh
46	—	—	Rudra	jagati. 4 tri- shṭubh
47	—	—	Āpah	trishṭubh
48	—	—	Ribhavaḥ (1—3), Ribhavaḥ oder Viṣve Devāḥ (4)	—
49	—	—	Āpah	—
50	—	—	Mitra und Varuṇa (1), Agni (2), Viṣve Devāḥ (3), nadistutiḥ (4)	jagati. 4 atija- gati oder sa- kvari

51	Vasishṭha	Ādityaḥ	trishṭubh
52	—	—	—
53	—	Dyāvaprithivya	—
54	—	Vāstoshpati	—
55	—	Vāstoshpati (1), prasvā- pinyaḥ, upanishad (2—8)	1 gāyatri. 2—4 uparishṭādbri- hati. 5—8 anu- shṭubh
56	—	Marutaḥ	1—11 dvipada virāj. 12—25 trishṭubh
57	—	—	trishṭubh
58	—	—	trishṭubh
59	—	Marutaḥ (1—11), Rudra (12 mṛityuvimocanī)	1. 3. 5 brihati. 2. 4. 6 satobri- hati. 7. 8 tri- shṭubh. 9—11 gāyatri. 12 anu- shṭubh
60	—	Sūrya (1), Mitra und Va- ruṇa (2—12)	trishṭubh
61	—	Mitra und Varuṇa	—
62	—	Sūrya (1—3), Mitra und Varuṇa (4—6)	—
63	—	Sūrya (1—4. 5 ^a), Mitra und Varuṇa (5 ^b . 6)	—
64	—	Mitra und Varuṇa	—
65	—	—	—
66	—	Mitra und Varuṇa (1—3. 17—19), Ādityaḥ (4—13), Sūrya (14—16)	gāyatri. 10—15 Str. um Str. bri- hati und sato- brihati. 16 pu- rāuṣṇih
67	—	Aśvinau	trishṭubh
68	—	—	virāj. 8. 9 tri- shṭubh
69	—	—	trishṭubh
70	—	—	—
71	—	—	—
72	—	—	—
73	—	—	—
74	—	—	Str. um Str. bri- hati und sato- brihati
75	—	Ushas	trishṭubh
76	—	—	—
77	—	—	—
78	—	—	—
79	—	—	—
80	—	—	—
81	—	—	St. um St. brihati und satobrihati

82	Vasishṭha	Indra und Varuṇa	jagati
83	—	—	—
84	—	—	trishṭubh
85	—	—	—
86	—	Varuṇa	—
87	—	—	—
88	—	— ¹⁾	—
89	—	—	gāyatrī. 5 jagati
90	—	Vāyu (1—4), Indra und Vāyu (5—7)	trishṭubh
91	—	Vāyu (1. 3), Indra und Vāyu (2. 4—7)	—
92	—	Vāyu (1. 3—5), Indra und Vāyu (2)	—
93	—	Indra und Agni	—
94	—	—	gāyatrī. 12 anu- shṭubh
95	—	Sarasvatī (1. 2. 4—6), Sa- rasvat (3)	trishṭubh
96	—	Sarasvatī (1—3), Sarasvat (4—6)	1 brihatī. 2 sato- brihatī. 3 pra- stārapankti. 4 —6 gāyatrī
97	—	Indra (1), Brihaspati (2. 4—8), Indra und Brah- manaspati (3. 9), Indra und Brihaspati (10)	trishṭubh
98	—	Indra (1—6), Indra und Brihaspati (7)	—
99	—	Vishṇu (1—3. 7), Indra und Vishṇu (4—6)	—
100	—	Vishṇu	—
101	Kumara Āgneya, oder Vasishṭha	Parjanya	—
102	—	—	1. 3 gāyatrī. 2 pādanīrit
103	Vasishṭha	Maṇḍukāḥ (Parjanya-stuti)	trishṭubh. 1 anu- shṭubh
104	—	Rakshoghnam śāpābhiṣā- paprāyam. Indra und Soma (1—7. 15. 25), In- dra (8. 16. 19—22. 24), Soma (9. 12. 13), Agni (10. 14), Devāḥ (11), grā- vāṇāḥ (17), Marutāḥ (18), Vasishṭhasyātmana āsiḥ (23 ^a), prithivī und anta- riksha (23 ^b)	trishṭubh. 1—6. 18. 21. 23 ja- gati. 7 jagati oder trishṭubh. 25 anushṭubh

1) 7 pāṣavimocanī.

Maṇḍala VIII.

1	Pragātha Kāṇva, früher Pragātha Ghaura, Bruder und Adoptivsohn von Kāṇva (1. 2), Medhatithi Kāṇva und Medhyātithi Kāṇva (3—29), Āsaṅga Plāyogi (30—33), Sasvatī Āngirasi, die Gattin des Āsaṅga (34)	Indra (1—29), Āsaṅgasya dānastutiḥ (30—33), Āsaṅga (34)	bṛihatī. 2. 4 sato- bṛihatī. 33. 34 trishṭubh
2	Medhatithi Kāṇva und Priyamedha Āngirasa (1—40), Medhatithi Kāṇva (41. 42)	Indra (1—40), Vibhindor dānastutiḥ (41. 42)	gāyatrī. 28 anu- shṭubh
3	Medhyātithi Kāṇva	Indra (1—20), Pakasthā- mnaḥ Kaurayāṇasya dā- nastutiḥ (21—24)	Str. um Str. bṛi- hatī und sato- bṛihatī. 21 anu- shṭubh. 22. 23 gāyatrī. 24 bṛi- hatī
4	Devātithi Kāṇva	Indra (1—14), Indra oder Pushan (15—18), Kuru- gasya dānastutiḥ (19—21)	Str. um Str. bṛi- hatī und sato- bṛihatī. 21 pu- raūshṇīh
5	Brahmatithi Kāṇva	Aśvinau (1—36. 37 ^a), Ka- ṣos Caidyasya dānastutiḥ (37 ^b —39)	gāyatrī. 37. 38 bṛihatī. 39 anu- shṭubh
6	Vatsa Kāṇva	Indra (1—45), Tirindirasya Pārsavyasya dānastutiḥ (46—48)	gāyatrī
7	Punarvatsa Kāṇva	Marutaḥ	anushṭubh
8	Sadhvaṇsa Kāṇva	Aśvinau	1. 4. 6. 14. 15 bṛihatī. 2. 3. 20. 21 gāyatrī.
9	Śaśakarṇa Kāṇva	—	5 kakubh. 7— 9. 13. 16—19 anushṭubh. 10 trishṭubh. 11 viraj. 12 jagatī
10	Pragātha Kāṇva	—	1. 5 bṛihatī. 2 madhyejyotis. 3 anushṭubh. 4 āstārāpaṅkti. 6 sato-bṛihatī
11	Vatsa Kāṇva	Agni	gāyatrī. 1 pra-

12	Parvata Kāṇva	Indra	tishṭha. 2 var- dhamānā. 10 trishṭubh
13	Nārada Kāṇva	—	ushṇih
14	Goshūktin Kāṇvā- yana und Aṣvasū- ktin Kāṇvāyana	—	gāyatrī
15	—	—	ushṇih
16	Irimbiṭhi Kāṇva	—	gāyatrī
17	—	—	gāyatrī. 14 bri- hati. 15 sato- brihati
18	—	Ādityāḥ (1—7. 10—22), Aṣvināu (8), Agni, Sūrya, Anīla (9)	ushṇih
19	Sobhari Kāṇva	Agni (1—33), Ādityāḥ (34. 35), Trasadasyoh dāna- stutiḥ (36. 37)	1—26. 28—33. Str. um Str. ka- kubh und sato- brihati. 27 dvi- padā virāj. 34 ushṇih. 35 sato- brihati. 36 ka- kubh. 37 paṅkti
20	—	Marutaḥ	Str. um Str. ka- kubh und sato- brihati
21	—	Indra (1—16), Citrasya dānastutiḥ (17. 18)	—
22	—	Aṣvināu	1—7 Str. um Str. brihati und sa- tobrihati. 8 anu- shṭubh. 9. 10. 13—18 Str. um Str. kakubh und sato-brihati. 11 kakubh. 12 ma- dhyejyotis
23	Viṣvamanas Vaiya- śva	Agni	ushṇih
24	—	Indra (1—27), Varoh Sau- shāmnasya dānastutiḥ (28 —30)	ushṇih. 30 anu- shṭubh
25	—	Mitra und Varuṇa (1—9. 13 —24), Viṣve Devāḥ (10 —12)	ushṇih. 23 ushṇiggarbha
26	Derselbe, oder Vya- śva Angirasa	Aṣvināu (1—9), Vāyu (20 —25)	ushṇih. 16. 19. 21. 25 gāyatrī. 20 anushṭubh
27	Manu Vaivasvata	Viṣve Devāḥ	Str. um Str. bri- hati und sato- brihati

28	Manu Vaivasvata	Viṣve Devāḥ	gāyatrī. 4 pu- raūshṇih dvipadā virāj
29	Derselbe, oder Ka- syapa Mārica	—	
30	Manu Vaivasvata	—	1 gāyatrī. 2 pu- raūshṇih. 3 bṛi- hatī. 4 anu- shṭubh
31	—	ijyāstavo yajamānapraṣaṇ- sā ca (1—4), dampatī (5 —9), dampatyor āśishah (10—18)	gāyatrī. 9. 14 anusṭubh. 10 pādanīcrit. 15 —18 paṅkti
32	Medhatithi Kāṇva	Indra	gāyatrī
33	Medhyātithi Kāṇva	—	bṛihatī. 16—18 gāyatrī. 19 anu- shṭubh anusṭubh. 16— 18 gāyatrī
34	Nīpātithi Kāṇva (1 —15), die tausend rishi Vasurocis Ān- girasa (16—18)	—	
35	Syāvāśva Ātreya	Aśvinau	upariśṭajjyotis. 22—24 paṅkti. 23 mahābṛihatī śakvarī. 7 mahā- paṅkti mahāpaṅkti. 1 atijagatī
36	—	Indra	gāyatrī
37	—	—	mahāpaṅkti
38	—	Indra und Agni	gāyatrī
39	Nabhāka Kāṇva	Agni	mahāpaṅkti
40	—	Indra und Agni	mahāpaṅkti. 2 śakvarī. 12 tri- shṭubh mahāpaṅkti
41	—	Varuṇa	1—3 trisṭubh.
42	Arcanānas, oder der vorige	Varuṇa (1—3), Aśvinau (4—6)	4—6 anusṭubh
43	Virupa Āngirasa	Agni	gāyatrī
44	—	—	—
45	Triṣoka Kāṇva	Agni und Indra (1), Indra (2—42)	—
46	Vaśa Aśvya	Indra (1—20. 29. 31. 33), Prithusravasaḥ Kāṇitasya dānastutih (21—24), Vāyu (25—28. 32)	1 pādanīcrit. 2 —4. 6. 10. 23. 29. 33 gāyatrī. 5 kakubh. 7. 11. 19. 25. 27 bṛihatī. 8 anu- shṭubh. 9. 26. 28 satobṛihatī. 12 viparītā. 13 caturviṃśatikā dvipadā. 14 pi- pilikamadhyā bṛihatī. 15 ka-

		kubh nyanku- sira. 16 virāj. 17 jagati. 18 uparishṭādbri- hati. 20 visha- mapada. 21. 22. 24. 32 paṅkti. 30 dvipada vi- rāj. 31 ushṇih mahapaṅkti
47 Trita Āptya	Ādityāḥ (1—13), Ādityāḥ und Ūshas (14—18)	
48 Pragātha Kāṇva	Soma	trishṭubh. 5 ja- gati
[49 Praskaṇva Kāṇva	Indra	Str. um Str. bri- hati und sato- brihati
50 Pushtigu Kāṇva	—	—
51 Srushtigu Kāṇva	—	—
52 Āyu Kāṇva	—	—
53 Medhya Kāṇva	—	—
54 Mātariṣvan Kāṇva	Indra (1. 2. 5—8), Viṣve Devāḥ (3. 4)	—
55 Kṛiṣa Kāṇva	Praskaṇvasya dānastutih	gāyatri. 3—5 anusṭubh
56 Prishadhra Kāṇva	Praskaṇvasya dānastutih (1—4), Agni und Surya (5)	gāyatri. 5 paṅkti
57 Medhya Kāṇva	Aśvinau	trishṭubh
58	In der Sarvānukramaṇi nicht genannt.	
59 Suparna Kāṇva	Indra und Varuṇa	jagati]
60 Bharga Prāgātha	Agni	Str. um Str. bri- hati und sato- brihati
61 —	Indra	—
62 Pragātha Kāṇva	—	paṅkti. 7. 9 bri- hati
63 —	Indra (1—11), Devāḥ (12)	gāyatri. 1. 4. 5. 7 anusṭubh. 12 trishṭubh.
64 —	Indra	gāyatri
65 —	—	—
66 Kali Prāgātha	—	Str. um Str. bri- hati und sato- brihati. 15 anu- sṭubh
67 Matsya Sammada ¹⁾ , oder Mānya Mai- trāvaruṇi, oder ba- havo matsyā jāla- naddhāḥ	Ādityāḥ	gāyatri

1) C: Sammadākhyamahāmīnarājaputraḥ.

68	Priyamedha Āngirasa	Indra (1-13), Rikshāsvalmedhayor dānastutiḥ (14-19)	gāyatri. 1. 4. 7. 10 anuśṭubh
69	—	Indra (1—10. 13—18), Viśve Devāḥ (11a), Varuṇa (11b. 12)	anuśṭubh. 2 ushṇih. 4—6 gāyatri. 11. 16 pañkti. 17. 18 brihati
70	Puruhanman Āngirasa	Indra	1—6 Str. um Str. brihati und sato-brihati. 7—12 brihati. 13 ushṇih. 14 anuśṭubh. 15 puraūshṇih
71	Suditi Āngirasa, und Purumīḥ Āngirasa, oder einer von beiden	Agni	gāyatri. 10—15 Str. um Str. brihati und sato-brihati
72	Haryata Prāgātha	Agni, oder havishāṃstutiḥ	gāyatri
73	Gopavana Ātreya, oder Saptavadhri Ātreya	Aśvinau	—
74	Gopavana Ātreya	Agni (1—12), Sutarvana Ārkshyasya dānastutiḥ (13—15)	gāyatri. 1. 4. 7. 10. 13—15 anuśṭubh
75	Virupa Āngirasa	Agni	gāyatri
76	Kurusuti Kāṇva	Indra	—
77	—	—	gāyatri. 10 brihati. 11 sato-brihati
78	—	—	gāyatri. 10 brihati
79	Kṛitnu Bhārgava	Soma	gāyatri. 9 anuśṭubh
80	Ekadyu Naudhasa	Indra (1—9), Devāḥ (10)	gāyatri. 10 triśṭubh
81	Kusīdin Kāṇva	Indra	gāyatri
82	—	—	—
83	—	Viśve Devāḥ	—
84	Usanas Kāvya	Agni	—
85	Kṛishṇa Āngirasa	Aśvinau	—
86	Derselbe, oder Viśvaka Kārshṇi	—	jagati
87	Dyumnika Vāsiṣṭha, oder Priyamedha Āngirasa, oder Kṛishṇa Āngirasa	—	Str. um Str. brihati und sato-brihati
88	Nodhas Gautama	Indra	—
89	Nṛimedha Āngirasa und Purumedha Āngirasa	—	1. 3. 7 brihati. 2. 4 sato-brihati. 5. 6 anuśṭubh

90	Nṛimedha Āṅgīrasa und Purumedha Āṅgīrasa	Indra	Str. um Str. bri- hati und sato- brihati
91	Apālā Ātreya	—	anushtubh. 1. 2 pankti
92	Śrutakaksha Āṅgi- rasa, oder Suka- ksha Āṅgīrasa	—	gāyatri. 1 anu- shṭubh
93	Sukaksha Āṅgīrasa	Indra (1—33), Indra und Ribhu (34)	gāyatri
94	Bindu Āṅgīrasa, oder Pūtadaksha Āṅgīrasa	Marutaḥ	—
95	Tiraśet Āṅgīrasa	Indra	anushtubh
96	Der vorige, oder Dyutāna Māruti	Indra (1—13. 14 ^{abc}), Ma- rutaḥ (14 ^d), Indra und Bṛihaspati (15)	trishṭubh. 4 viraj
97	Rebha Kāśyapa	Indra	bṛihati. 10. 13 atijagati. 11. 12 upariśṭādbṛiha- ti. 14 trishṭubh. 15 jagati
98	Nṛimedha Āṅgīrasa	—	ushṇih. 7. 10. 11 kakubh. 9. 12 puraūshṇih
99	—	—	Str. um Str. bri- hati und sato- brihati
100	Nema Bhārgava (1 —3. 6—12), Indra (4. 5)	Indra (1—9. 12), vāc (10. 11)	trishṭubh. 6 ja- gati. 7—9 anu- shṭubh
101	Jamadagni Bhār- gava	Mitra und Varuṇa (1—4. 5 ^{abc}), Ādityāḥ (5 ^d . 6), Asvinau (7. 8), Vāyu (9. 10), Sūrya (11. 12), Ushas od. sūryaprabhāstuti (13), Pavamāna (14), go (15. 16)	1. 5. 7. 9. 11. 13 bṛihati. 2. 4. 6. 8. 10. 12 sato- bṛihati. 3 gāya- tri. 14—16 tri- shṭubh
102	Prayoga Bhārgava, oder Agni Pāvaka Bārhaspatya, oder Agni Gṛiḥapati Sa- hasaḥ sūnu u. Agni Yavishṭha Sahasaḥ sūnu vereint, oder einer von beiden	Agni	gāyatri
103	Sobhari Kāṇva	Agni (1—13), Agni und Marutaḥ (14)	1—4. 6 bṛihati. 5 virādrūpā. 7. 9. 11. 13 satobṛi- hati. 8. 12 ka- kubh. 11 gāya- tri hrasiyasi. 14 anushtubh

Maṇḍala IX.

1	Madhuchandras Vai- śvāmītra	Soma Pavamāna	gāyatrī
2	Medhātithi Kāṇva	—	—
3	Śunahṣepa Ājigarti	—	—
4	Hiraṇyastupa Āngi- rasa	—	—
5	Asita Kāśyapa, oder Devala Kāśyapa	Āpriyah	gāyatrī. 8—11
6	—	Soma Pavamāna	anushṭubh
7	—	—	gāyatrī
8	—	—	—
9	—	—	—
10	—	—	—
11	—	—	—
12	—	—	—
13	—	—	—
14	—	—	—
15	—	—	—
16	—	—	—
17	—	—	—
18	—	—	—
19	—	—	—
20	—	—	—
21	—	—	—
22	—	—	—
23	—	—	—
24	—	—	—
25	Drīḥacyuta Āga- styā	—	—
26	Idhmavāha Dārdha- cyuta	—	—
27	Nṛimedha Āngirasa	—	—
28	Priyamedha Āngi- rasa	—	—
29	Nṛimedha Āngirasa	—	—
30	Bindu Āngirasa	—	—
31	Gotama Rāhugaṇa	—	—
32	Śyāvāsya Ātreya	—	—
33	Trita Āptya	—	—
34	—	—	—
35	Prabhūvasu Āngi- rasa	—	—
36	—	—	—
37	Rahūgaṇa Āngirasa	—	—
38	—	—	—
39	Bṛiḥanmati Āngi- rasa	—	—
40	—	—	—
41	Medhyātithi Kāṇva	—	—

42	Medhyātithi Kāṇva	Soma Pavamāna	gāyatri
43	—	—	—
44	Ayāsyā Āṅgīrasa	—	—
45	—	—	—
46	—	—	—
47	Kavi Bhārgava	—	—
48	—	—	—
49	—	—	—
50	Ucathya Āṅgīrasa	—	—
51	—	—	—
52	—	—	—
53	Avatsāra Kāśyapa	—	—
54	—	—	—
55	—	—	—
56	—	—	—
57	—	—	—
58	—	—	—
59	—	—	—
60	—	—	gāyatri. 3 pu- raūshṇih
61	Amahīyu Āṅgīrasa	—	gāyatri
62	Jamadagni Bhār- gava	—	—
63	Nidhruvi Kāśyapa	—	—
64	Kāśyapa Mārīca	—	—
65	Bhṛigu Vāruṇi, oder Jamadagni Bhār- gava	—	—
66	ṣaṭaṃ vaikhānasāḥ	Pavamāna Soma (1—18. 22—30), Agni (19—21)	gāyatri. 18 anu- shṭubh
67	Bharadvāja (1—3), Kāśyapa (4—6), Gotama (7—9), Atri (10—12), Vi- śvāmitra (13—15), Jamadagni (16— 18), Vasishṭha (19 —21), Pavitra Āṅ- gīrasa, oder Vasi- shṭha, oder beide vereint (22—32)	Pavamāna Soma (1—9. 13 —22. 28—30), Pavamāna Soma oder Pushan (10— 12), Agni (23. 24), Agni oder Savitṛi (25), Agni oder Agni und Savitṛi (26), Agni oder Viśve Devāḥ (27), pavamānya- dhyetṛistutiḥ (31. 32)	gāyatri. 16—18 dvipada gāya- tri. 27. 31. 32 anushṭubh. 30 puraūshṇih
68	Vatsapri Bhalan- dana ¹⁾	Pavamāna Soma	jagati. 10 tri- shṭubh
69	Hiranyastūpa Āṅgi- rasa	—	jagati. 9. 10 tri- shṭubh
70	Reṇu Vaiśvāmitra	—	jagati. 10 tri- shṭubh

1) Zur Beruhigung schüchterner Seelen genüge es zu bemerken, dass die Form Vatsapri nicht jünger ist als die Taittirīya Saṃhitā, also ein wenig älter als die Anukramaṇi sammt Sāyaṇa.

Maṇḍala IX, 71—97.

495

71	Ṛishabha Vaiṣvā- mitra	Pavamāna Soma	jagati. 9 tri- shṭubh
72	Harimanta Āṅgīrasa	—	jagati
73	Pavitra Āṅgīrasa	—	—
74	Kakshivat Dairgha- tamasa	—	jagati. 8 tri- shṭubh
75	Kavi Bhārgava	—	jagati
76	—	—	—
77	—	—	—
78	—	—	—
79	—	—	—
80	Vasu Bhāradvāja	—	—
81	—	—	jagati. 5 tri- shṭubh
82	—	—	—
83	Pavitra Āṅgīrasa	—	jagati
84	Prajapati Vācyā	—	—
85	Vena Bhārgava	—	jagati. 11. 12 tri- shṭubh
86	Akrishṭāḥ alias Mā- shā rishiganāḥ (1 — 10), Sikatāḥ alias Nivāvari rishiga- nāḥ (11—20), Pri- snayāḥ alias Ajā ri- shiganāḥ (21—30), Atrayaḥ (31—40) ¹⁾ , Atri Bhauma (41 — 45), Grītsamada (46—48)	—	jagati
87	Uśanas Kavya	—	trishṭubh
88	—	—	—
89	—	—	—
90	Vasishṭha Maitrā- varuṇi	—	—
91	Kaśyapa Mārīca	—	—
92	—	—	—
93	Nodhas Gautama	—	—
94	Kaṇva Ghaura	—	—
95	Praskanya Kāṇva	—	—
96	Pratardana Daivo- dāsi	—	—
97	Vasishṭha (1—3), Indrapramati Vā- sishṭha (4—6), Ma- nyu Vāsishṭha (10)	—	—

1) Caturthe dasarce Atraya itināmānāḥ. So Shadgurushishya in Cod. Wilson Oxford, und Cod. Chambers Berlin. Wären, wie Sūyana und seine Nachbeter wollen, die drei vorhergehenden gemeint, so musste es unvermeidlich in der Anukraman trayo 'pi heissen.

—12), Upamanyu Vāsishtha (13—15), Vyāghrapād Vāsi- shtha (16—18), Sa- kti Vāsishtha (19 —21), Karnaśrut Vāsishtha (22— 24), Mrīṇika Vāsi- shtha (25—27), Va- sukra Vāsishtha (28 —30), Parāśara Sā- ktya (31—44), Ku- tsa Āṅgīrasa (45 —58)			
98	Ambarīsha Vārsha- gira und Rījiṣvan Bhāradvāja	Pavamāna Soma	anushtubh. 11 bṛihati
99	Robhasūnu Kāśya- pau	—	anushtubh. 1 bṛihati
100	—	—	anushtubh
101	Andhigu Syāvāsvi (1—3), Yayāti Nā- hushta (4—6), Nā- hushta Mānava (7 —9), Manu Sām- varāṇa (10—12), Prajāpati (13—16)	—	anushtubh. 2. 3 gāyatrī
102	Trita Āptya	—	ushnih
103	Dvita Āptya	—	—
104	Parvata Kāṇva und Nārada Kāṇva, oder die beiden Apsaras Śikhāndini, Töch- ter des Kasyapa	—	—
105	Parvata und Nārada	—	—
106	Agni Cākshusha (1 —3. 10—14), Ca- kshus Mānava (4 —6), Manu Āpsava (7—9)	—	—
107	Sapta ṛishayaḥ	—	1. 4. 6. 8—10. 12. 14. 17. 19. 21. 23. 25 bṛihati. 2. 5. 7. 11. 13. 15. 18. 22. 24. 26 satobṛihati. 3 dvipadā virāj bhurij. 16 dvi- padā virāj
108	Gaurivṛti Saktya (1. 2), Sakti Vāsishtha (3. 14—16), Ūru		1—12 Str. um Str. kakubh und satobṛihati. 13

	Āṅgīrasa (4. 5), Rijisvan Bhāra- dvāja (6. 7), Ūr- dhvasadman Āṅgi- rasa (8. 9), Kṛita- yaśas Āṅgīrasa (10. 11), Rīṇamcaya (12. 13)			gāyatrī yava- madhyā. 14. 16. satobṛihatī. 15 kakubh
109	Agnayo Dhishnyā Aisvarayaḥ	Pavamāna Soma		dvipadā virāj
110	Tryāruṇa und Tra- sadasyu	—		1—3 anushtubh piptlikamadhya. 4—9 ūrdhvaḥbṛi- hatī. 10—12 vi- rāj
111	Anānata Pāruccheṇi	—		atyashtī
112	Śiṣu Āṅgīrasa	—		pañkti
113	Kaśyapa Mārica	—		—
114	—	—		—

Maṇḍala X.

1	Trita Āptya	Agni		trishṭubh
2	—	—		—
3	—	—		—
4	—	—		—
5	—	—		—
6	—	—		—
7	—	—		—
8	Triśiras Tvāṣṭra	Agni (1—6). Indra (7—9)		—
9	Derselbe, oder Sin- dhudvipa Āmba- rīsha	Āpaḥ		gāyatrī. 5 var- dhamāna 7 pra- tishtā. 8. 9 anushtubh trishṭubh
10	Yama Vaivasvata (2. 4. 8—10. 12. 14), Yamī Vaiva- svatī (1. 3. 5—7. 11. 13)	Samvāda. Yama (1. 3. 5 —7. 11. 13), Yamī (2. 4. 8—10. 12. 14)		
11	Havirdhāna Āṅgi	Agni		jagatī. 7—9 tri- shṭubh
12	—	—		trishṭubh
13	Der vorige, oder Vi- vasvat Āditya	havirdhāna ¹⁾		trishṭubh. 5 ja- gati
14	Yama Vaivasvata	Yama (1—5. 13—16), liṅ- goktadevatāḥ (6), die- selben oder Pitarāḥ (7 —9), Śvānau Sārameyau (10—12)		trishṭubh. 13. 14. 16 anushtubh. 15 bṛihatī

1) C: havirdhānākhye dve śakate.

15	Ṣaṅkha Yāmāyana	Pitarah	trishṭubh. 11 jagati
16	Damana Yāmāyana	Agni	trishṭubh. 11—14 anushṭubh
17	Devaśravas Yāmāyana	Saranyū (1. 2). Pūshan (3—6), Sarasvatī (7—9). Āpaḥ (10. 14), Āpaḥ oder Soma (11—13)	trishṭubh. 14 anushṭubh. 13 anushṭubh oder purastādbrīhati
18	Samkusuka Yāmāyana	Mrityu (1—4), Dhātṛi (5), Tvasṭṛi (6), pitṛimedhaḥ (7—13), pitṛimedha oder Prajāpati (14. aniruktā C: aprakāṣadevatā-bhidhānā)	trishṭubh. 11 prastārapaṅkti. 13 jagati. 14 anushṭubh
19	Mathita Yāmāyana, oder Bhṛigu Vāruṇi, oder Cyavana Bhārgava	Āpaḥ oder gāvah (1a. 2—7), Agni und Soma (1b)	anushṭubh. 6 gāyatri
20	Vimada Aindra oder Prājāpatya, oder auch Vasukṛit Vasukra	Agni	gāyatri. 1 eka-padāvirāj, oder ein pāda (śāntyarthaḥ). 2 anushṭubh. 9 virāj. 10 trishṭubh
21	—	—	āstārapaṅkti
22	—	Indra	purastādbrīhati. 5. 7. 9 anushṭubh. 15 trishṭubh
23	—	—	jagati. 1. 7 trishṭubh. 5 abhisāriṇi
24	—	Indra (1—3), Aśvinau (4—6)	āstārapaṅkti. 4—6 anushṭubh
25	—	Soma	āstārapaṅkti
26	—	Pūshan	anushṭubh. 1. 4 ushṇih
27	Vasukra Aindra	Indra	trishṭubh
28	Vasukrapatnī (1), Indra (2. 6. 8. 10. 12), Vasukra (3—5. 7. 9. 11)	Indra (1. 3—5. 7. 9. 11), Vasukra (2. 6. 8. 10. 12)	—
29	Vasukra Aindra	Indra	—
30	Kavasha Ailusha	Āpaḥ oder Aponapṛi	—
31	—	Visve Devāḥ	—
32	—	Indra	1—5 jagati. 6—9 trishṭubh
33	—	Visve Devāḥ (1), Indra (2. 3), Kurusṛavaṇasya Trāsadasyavasya dānastutiḥ (4. 5), Upamaśra-	1 trishṭubh. 2 brīhati. 3 satobrihati. 4—9 gāyatri

	vas Mitrātithiputra (6 —9)	
34 Derselbe, oder Aksha Maujavat	akshakṛishiprasānsā ca,	trishṭubh. 7 ja- gati
35 Luṣa Dhānaka	akshakṛitavanindā ca Viṣve Devāḥ	jagati. 13. 14 trishṭubh
36 —	—	—
37 Abhitapas Saurya	Sūrya	jagati. 10 tri- shṭubh
38 Indra Mushkavat	Indra	jagati
39 Ghoshā Kākshivati	Aṣvinau	jagati. 14 tri- shṭubh
40 —	—	jagati
41 Subastya Ghausheya	—	—
42 Kṛishṇa Āṅgirasa	Indra	trishṭubh
43 —	—	jagati. 10. 11 tri- shṭubh
44 —	—	jagati. 1—3 10. 11 trishṭubh
45 Vatsapri Bhālan- dana	Agni	trishṭubh
46 —	—	—
47 Saptagu Āṅgirasa	Indra Vaikuṇṭha	—
48 Indra Vaikuṇṭha	—	jagati. 7. 10. 11 trishṭubh
49 —	—	jagati. 2. 11 tri- shṭubh
50 —	—	1. 2. 6. 7 jagati. 3. 4 abhisāriṇi. 5 trishṭubh
51 Agni Saucika (2 4. 6. 8), Devāḥ (1. 3 5. 7. 9)	Agni (1. 3. 5. 7. 9), De- vāḥ (2. 4. 6. 8)	trishṭubh
52 Agni Saucika	Devāḥ	—
53 Agni Saucika (4. 5), Devāḥ (1—3. 6— 11)	Agni (1—3. 6—11), Devāḥ (4. 5)	trishṭubh. 6. 7. 9—11 jagati
54 Brihaduktha Vāma- devya	Indra	trishṭubh
55 —	—	—
56 —	Viṣve Devāḥ	trishṭubh. 4—6 jagati
57 Bandhu, Subandhu, Śrutabandhu, Vi- prabandhu, alle vier Gaupāyana oder Lauṇḍāyana	—	gāyatri
58 —	manaūvartanam ¹⁾	anushṭubh

1) manaso dehān nirgatasya punaḥpraveśabetu manodevatyaṇi
jepuḥ.

59	Die vorigen	Nirṛiti (1—3), Nirṛiti und Soma (4), Asuniti (5. 6), līṅoktadevataḥ (7), Dyāvāprithivyau (8. 9. 10 ^b), Dyāvāprithivyau oder Indra (10 ^a)	trishṭubh. 8 paṅkti. 9 mahapaṅkti. 10 paṅktyuttarā
60	Dieselben, aber 6 von ihrer Mutter, einer Schwester des Agastya	Asamāti (1—4. 6), Indra (5), Subandhor jīvitāhvānam (7—11), hastastutiḥ (12)	anushṭubh. 1—5 gāyatri. 8. 9 paṅkti
61	NābhānedishṭhaMānava	Viṣve Devāḥ	trishṭubh
62	—	Viṣve Devāḥ, oder Aṅgirasām stutiḥ (1—6), Viṣve Devāḥ (7), Sāvarṇer dānastutiḥ (8—11)	1—4 jagati. 5. 8. 9 anushṭubh. 6 brihati. 7 sato-brihati. 10 gāyatri. 11 trishṭubh
63	Gaya Plāta	Viṣve Devāḥ (1—14. 17), pathyā svasti (15. 16)	jagati. 16. 17 trishṭubh. 15 trishṭubhod.jagati
64	—	Viṣve Devāḥ	jagati. 12. 16. 17 trishṭubh
65	Vasukarṇa Vāsukra	—	jagati. 15 trishṭubh
66	—	—	—
67	Ayāsyā Āṅgirasa	Brihaspati	trishṭubh
68	—	—	—
69	SumitraBādhyasva	Agni	trishṭubh. 1. 2 jagati
70	—	Āpra	trishṭubh
71	Brihaspati Āṅgirasa	jñāua	trishṭubh. 9 jagati
72	Derselbe, oder Brihaspati Laukya, oder Aditi Dākshāyaṇi	Devāḥ	anushṭubh
73	Gauriviti Śaktya	Indra	trishṭubh
74	—	—	—
75	Sindhukshit Praiyamedha	nadistutiḥ	jagati
76	Jaratkarṇa Airāvata sarpa	grāvāṇaḥ	—
77	Syumarasmi Bhārgava	Marutaḥ	trishṭubh. 5 jagati
78	—	—	1. 3. 4. 8 trishṭubh. 2. 5—7 jagati
79	Agni Saucika, oder Agni Vaiśvānara, oder Sapti Vajambhara	Agni	trishṭubh

80	Agni Sauctka, oder Agni Vaiṣvānara	Agni	trishṭubh
81	Viṣvakarman Bhauvana	Viṣvakarman	—
82	—	—	—
83	Manyu Tāpasa	Manyu	trishṭubh. 1 jagati
84	—	—	1—3 trishṭubh. 4—7 jagati
85	Suryā Savitri	Soma (1—5), Sūryāvivāha (6—16), Devāh (17), Soma und Arka (18), Candramas (19), nṛiṇām vi-vāhamantra āśishaṣ ca (20—28), vadhūvāsahsaṁsparsanindā (29.30), dāmpatyor yakshmanāśana (31), Sūryā (32—47)	anusṭubh. 14. 19—21. 23. 24. 26. 36. 37. 44 trishṭubh. 18. 37. 43 jagati. 34 urobrīhati
86	Indra (1. 8. 11. 12. 14. 19—22), Indrāṇi (2—6. 9. 10. 15—18), Vṛishakapi Aindra (7. 13. 23)	Vṛishakaper Aindrasya. Indrāṇyāh, Indrasya ca saṁvādah	pañkti
87	Payu Bhāradvāja	Agni Rakshohan	trishṭubh. 22—25 anusṭubh trishṭubh
88	Murdhanvat, ein Āṅgīrasa oder Vama-devya	Surya und Vaiṣvauara	—
89	Reṇu Vaiṣvāmitra	Indra (1—4. 6—18), Indra und Soma (5)	—
90	Nārāyaṇa	Purusha	anusṭubh. 16 trishṭubh
91	Aruṇa Vaitahavya	Agni	jagati. 15 trishṭubh
92	Sāryata Mānava	Viṣve Devāh	jagati
93	Tāva Pārtha	—	prastārapañkti. 2. 3. 13 anusṭubh. 9 den Sylben nach pañkti. 11 nyan-kusūriṇi. 15 purastādbṛīhati jagati. 5. 7 14. trishṭubh
94	Arbuda Kādraveya sarpa	grāvāṇah	jagati. 5. 7 14. trishṭubh
95	Pururavas Aila (1. 3. 6. 8—10. 12. 14. 17), Urvasi (2. 4. 5. 7. 11. 13. 15. 16. 18)	Urvasi (1. 3. 6. 8—10. 12. 14. 17). Pururavas (2. 4. 5. 7. 11. 13. 15. 16. 18)	trishṭubh
96	Baru Āṅgīrasa, oder Sarvahari Aindra	haristutiḥ	jagati. 12. 13 trishṭubh

97	Bhishaj Ātharvaṇa	oshadhistutih	anushṭubh
98	Devāpir Ārshṭisheno	vṛishṭikāmo devāns tu-	trishṭubh
	shṭava		
99	Vamra Vaikhānasa	Indra	—
100	Duvasyu Vādana	Viṣve Devāḥ	jagati. 12 tri-
			shṭubh
101	Budha Saumya	Viṣve Devāḥ, oder ritvi-	trishṭubh. 4. 6
		kstutih	gāyatri. 5 bṛi-
			hati. 9. 12 ja-
			gati
102	Mudgala Bhārmya-	Indra oder drughaṇa ¹⁾	trishṭubh. 1. 3.
	ṣva		12 bṛihati
103	Apratiratha Aindra	Indra (1—3. 5—11), Bri-	trishṭubh. 13
		haspati (4), Apvā (12),	anushṭubh
		Indra oder Marutaḥ (13)	
104	Asṭaka Vaiṣvāmi-	Indra	trishṭubh
	tra		
105	Durmitra (seinen	—	ushṇih. 1 ushṇih
	Eigenschaften nach		oder gāyatri. 2.
	sumitra) Kautsa,		7 pipilikama-
	oder Sumitra (sei-		dhyā. 11 tri-
	nen Eigenschaften		shṭubh
	nach durmitra)		
	Kautsa		
106	Bhutaṅsa Kāsyapa	Aśvinau	trishṭubh
107	Divya Āngirasa,	dakṣhiṇā, oder dakṣhiṇā-	trishṭubh. 4 ju-
	oder Dakṣhiṇā Prā-	dātaraḥ	gati
	jāpatyā		
108	Paṇayo 'surāḥ (1. 3.	Saramā (1. 3. 5. 7. 9), Pa-	trishṭubh
	5. 7. 9), Saramā	ṇayaḥ (2. 4. 6. 8. 10. 11)	
	Devasūni (2. 4. 6.		
	8. 10. 11)		
109	Juhū Brahmajāyā,	Viṣve Devāḥ	trishṭubh. 6. 7
	oder Ūrdhvanā-		anushṭubh.
	bhan Brāhma		
110	Jamadagni Bhārga-	Āpriyaḥ	trishṭubh
	va, oder Rāma Jā-		
	madagnya		
111	Ashṭrādānshṭra Vairūpa	Indra	—
112	Nabbahprabhedana	—	—
	Vairupa		
113	Ṣataprabhedana	—	jagati. 10 tri-
	Vairupa		shṭubh
114	Sadhri Vairūpa,	Viṣve Devāḥ	trishṭubh. 4 ja-
	oder Gharma Tā-		gati
	pasa		

1) Mudgalasya hṛitā gāvaḥ caurais tyaktvā jaradgavam | so 'gni-
shṭhaśakataṁ kṛtvā yuktvaikatra jaradgavam || drughaṇaṁ yuyuje
'nyatra cauramārganusārataḥ | drughaṇaṁ cāgrataḥ kṛtvā caurebhyo
jagṛihe svagaḥ ||

115	Upastuta Vārshṭi-havya	Agni	jagati. 8 trishṭubh. 9 śa-kvārī
116	Agniyuta ¹⁾ Sthaura, o. Agniyupa Sthaura	Indra	trishṭubh
117	Bhikshu Āṅgīrasa	dhanānnadānapraśaiṣā	trishṭubh. 1. 2 jagati gāyatrī
118	Urukshaya Āmahī-yava	Agni Rakshohan	—
119	Laba Aindra	Labasya (Indrasya) ātmastutiḥ	—
120	Bṛihaddiva Āthar-vaṇa	Indra	trishṭubh
121	Hiranyagarbha Prā-jāpatya	Ka	—
122	Citramahas Vāsi-shṭha	Agni	jagati. 1. 5 trishṭubh
123	Vena Bhārgava	Vena	trishṭubh
124	Agni (2—4), Agni, Varuṇa, Soma (1. 5—9)	Agni (1—4), yathanipātam (5—8), Indra (9)	trishṭubh. 7 jagati
125	Vac Āmbhṛiṇī		trishṭubh. 2 jagati
126	Kulmalabarhisha Śailushi, oder An-homuc Vāmadevya	Viṣve Devāḥ	upariśṭādbri-hatī. 8 trishṭubh
127	Kusika Saubhara, oder Rātri Bhāra-dvājī	rātristavaḥ	gāyatrī
128	Vihavya Āṅgīrasa	Viṣve Devāḥ	trishṭubh. 9 jagati
129	Prajāpati Parame-shṭhin	bhāvavṛttam ²⁾	trishṭubh
130	Yajña Prājāpatya	—	trishṭubh. 1 jagati
131	Sukirti Kakshivata	Indra (1—3. 6. 7), Aśvinau (4. 5)	trishṭubh. 4 anu-shṭubh
132	Śakaputa Nārmedha	Dyāvabhūmī und Aśvinau (1), Mitra und Varuṇa (2—7)	1 nyanīkusarīṇī. 2. 6 prastāra-pāṅkti. 3—5 virādrūpā. 7 mahāsatobrihatī
133	Sudās Pajavana	Indra	1—3 śakvarī. 4 —6 mahāpāṅkti. 7 trishṭubh

1) Agniyūta lesen beide von mir verglichene Hss. von Shaḍgurusishya.

2) C: bhāvanām padārthanām vṛttiḥ śṛiṣṭyādipravṛttir yasya devata, tad bhāvavṛttiyam.

134	Mandhātṛi Yauva- nāṣva (1—5. 6 ^a), Godhā (6 ^b . 7)	Indra	mahāpāṅkti. 7 pāṅkti
135	Kumāra Yāmāyana	Yama	anusṭubh
136	Juti (1), Vatajuti (2), Viprajūti (3), Vṛishāṇaka (4), Karikrata (5), Eta- sa (6), Rīṣyaśrīṅga (7), alle sieben mu- ni Söhne des Vā- tarasana	Kesināḥ (= Agni, Surya, Vāyu)	—
137	Bharadvāja (1), Ka- syapa (2), Gotama (3), Atri (4), Viśvā- mitra (5), Jama- dagni (6), Vasi- shṭha (7)	Viṣve Devāḥ	—
138	Aṅga Aurava	Indra	jagati
139	Viśvāvasu Devagan- dharva	Sūrya (1—3), Viśvāvasu (4—6)	trishṭubh
140	Agni Pāvaka	Agni	1 viśtārapāṅ- kti. 2—4 sato- bṛihati. 5 upa- riśtājjyotis. 6 trishṭubh
141	Agni Tāpasa	Viṣve Devāḥ	anusṭubh
142	Jaritrī (1. 2), Droṇa (3. 4), Śarīṣṛikva (5. 6), Stambamitra (6. 7), alle vier Śārṅga ¹⁾	Agni	trishṭubh. 1. 2 jagati. 7. 8 anu- shṭubh
143	Atri Sāmkhya	Aśvinau	anusṭubh
144	Suparṇa Tārkshya- putra, oder Ūr- dhvakṛiṣana Yā- māyana	Indra	1. 3. 4 gāyatrī. 2 bṛihati. 5 sa- to-bṛihati. 6 vi- shṭārapāṅkti
145	Indrāṇi	upanishad, sapatnibādha- nam	anusṭubh. 6 pāṅkti
146	Devamuni Airam- mada	araṇyāni	anusṭubh
147	Suvedas Śairīshi	Indra	jagati. 5 tri- shṭubh
148	Prithu Vainya	—	trishṭubh
149	Arcat Hairanya- stūpa	Savitṛi	—
150	Mṛiḷika Vasishṭha	Agni	1—3 bṛihati. 4 upariśtājjyotis oder jagati. 5 upariśtājjyotis

1) C: Śārṅga jātitāḥ | śārṅga iti pakshiviśeshākhyā.

151	Sraddhā Kāmāyani	sraddhā	anushtubh	
152	Śāsa Bhāradvāja	Indra	—	
153	Devajāmaya Indra- mātaraḥ	—	gāyatrī	
154	Yamī	bhāvavṛttam	anushtubh	
155	Śirimbīṭha Bhāra- dvāja	alakshmināsa (1. 4), Brah- maṇaspati (2. 3), Viṣve Devāḥ (5)	—	
156	Ketu Āgneya	Agni	gāyatrī	
157	Bhuvana Āptya, oder Sādhana Bhau- vana	Viṣve Devāḥ	dvipadā shṭubh	tri-
158	Cakshus Saurya	Sūrya	gāyatrī	
159	Śaci Paulomī	Paulomī	anushtubh	
160	Purapa Vaiśvāmitra	Indra	trishṭubh	
161	Yakshmanāśana Prājāpatya	Indra (rājayakshma- ghnam)	trishṭubh. 5 anu- shṭubh	
162	Rakshoban Brāhma	garbhasamsrāve prāyaścit- tam ¹⁾	anushtubh	
163	Vivṛiḥan Kāśyapa	yakshmaghnam	—	
164	Pracetāś Āngirasa	duḥsvapnaghnam	1. 2. 4 anu- shṭubh. 3 tri- shṭubh. 5 pañ- kti	
165	Kapota Nairrita	Viṣve Devāḥ (kapotopa- hatau prāyaścittam)	trishṭubh	
166	Rishabha, ein Vai- rāja oder Śakvara	sapatnaghnam	anushtubh. 5 ma- hāpañkti	
167	Viśvāmitra und Ja- madagni	Indra (1. 2. 4), līngokta- devatāḥ (3) ²⁾	jagati	
168	Anila Vātāyana	Vāyu	trishṭubh	
169	Śabara Kākshivata	gāvaḥ	—	
170	Vibhrāj Saurya	Sūrya	jagati. 4 āstāra- pañkti	
171	Ita Bhārgava	Indra	gāyatrī	
172	Samvarta Āngirasa	Ushas	dvipadā virāj	
173	Dhruva Āngirasa	rājūḥ stutiḥ	anushtubh	
174	Abhivarta Āngirasa	—	—	
175	Ūrdhvagrāvan Ār- budi	grāvāṇaḥ	gāyatrī	
176	Sūnu Ārbhava	Ribhavaḥ (1), Agni (2—4)	anushtubh. 2 gā- yatrī	
177	Patamga Prājāpa- tya	māyābhedaḥ	1 jagati. 2. 3 trishṭubh	

1) C: garbhasya nihatasya srāve pātavishayabhūte tasya prāya-
ścittam samādhāyakam | garbhasamādhānam atra devatā |

2) Weder Shadgurusishya, noch die beiden von mir benutzten
Hss. der Sarvānukramāṇī lesen vā. Bei Sayana ist dieses wahrschein-
lich aus dem hinter līngoktadevatā unmittelbar folgenden vātasya
entstanden.

178	Arishtanemi Tār-kshya	Tārksya	trishtubh
179	Śibi Ausinara (1), Pratarḍana Daivodāsi Kāśirāja (2), Vasumaṇas Rauhi-daśva (3)	Indra	1 anushtubh. 2. 3 trishtubh
180	Jaya Aindri	—	trishtubh
181	Pratha Vasiṣṭha (1), Sapratha Bhāradvāja (2), Gharma Saurya (3)	Viṣve Devāḥ	—
182	Tapurmūrdhan Bārhaspatya	Bṛhaspati	—
183	Prajāvat Prajāpatya	yajamāna (1), yajamāna-patni (2), hotṛi (3)	—
184	Tvaṣṭṛi garbhakarṭṛi, oder Viṣṇu Prajāpatya	liṅgoktadevatāḥ (garbhār-thāṣiḥ)	anushtubh
185	Satyadhṛiti Vāruṇi	Aditi (svastyayanam)	gāyatrī
186	Ula Vātāyana	Vāyu	—
187	Vatsa Āgneya	Agni	—
188	Śyena Āgneya	Agni Jātavedas	—
189	Sārparājñi	Sārparājñi, oder Surya	—
190	Aghamarshaṇa Mādhuḥchandasa	bhāvavṛttam	anushtubh
191	Samvanana Āngi-rasa	Agni (1), samjñānam (2—4)	anushtubh. 3 trishtubh

II. Alphabetisches Verzeichniss der angeblichen Hymnendichter, deren Patronymica und Attribute.

Añhomuc Vāmadevya X, 126	Agni Gṛihapati Sahasah sunu 8, 102
Akṛiṣṭā Masha ṛiṣhigaṇāḥ 9, 86, 1—10	— Cakshusha 9, 106, 1—3. 10—14
Aksha Maujavat 10, 34	— Tāpasa 10, 141
Agastya Maitrāvaruṇi 1, 165, 13—15. 166—169. 170, 2. 4. 5. 171—178. 179, 3. 4. 180—191	— Pavaka 10, 140
Agastyasishya 1. 179, 5. 6	— Bārhaspatya 8, 102
Agastyasya svasa 10, 60, 6	— Yāviṣṭha Sahasah sunu 8, 102
Agnayo Dhishnya Aisvarayaḥ 9, 109	— Vaiṣvānara 10, 79. 80
Agni 10, 124	— Saucika 10, 51 (2. 4. 6. 8). 52. 53 (4. 5). 79. 80
	Agniyuta Sthaura 10, 116
	Agniyupa Sthaura 10, 116

- Aghamarshaṇa Mādhuchandasa
 10. 190
 Aṅga Aurava 10, 138
 Ajamīlha Sauhotra 4, 43. 44
 Ajāh s. Prīsnayah
 Atrayah 9, 86, 31—40
 Atri Bhauma 5, 27. 37—43. 76.
 77. 83—86. 9, 67, 10—12. 86,
 41—45. 10, 137, 4
 — Samkhya 10, 143
 Aditi 4, 18
 — Dakshāyāni 10, 72
 Anānata Pāruccheṇi 9, 111
 Anila Vātayana 10, 168
 Andhigu Śyāvasvi 9, 101, 1—3
 Apālā Ātreya 8, 91
 Apratiratha Aindra 10, 103
 Apsaras s. Śikhāṇḍini
 Abhitapas Saurya 10, 37
 Abhivarta Āngirasa 10, 172
 Amahiya Āngirasa 9, 61
 Ambarisha Varshāgira 1, 100. 9, 98
 Ayāsyā Āngirasa 9, 44—46. 10,
 67. 68
 Arishtanemi Tarkshya 10, 178
 Aruṇa Vaitahavya 10, 91
 Arcat Hairanyastupa 10, 149
 Arcanānas Ātreya 5, 63. 64. 8, 42
 Arbuda Kādraveya sarpa 10, 94
 Avatsara Kāsyapa 5, 44. 9, 53—60
 Avasyu Ātreya 5, 31. 75
 Aśvamedha Bhārata 5, 27
 Aśvasuktin Kāṇvayana 8, 14. 15
 Aśvya s. Vasa
 Ashtaka Vaiśvāmītra 10, 104
 Ashtrādānshtra Vairupa 10, 111
 Asita Kāsyapa 9, 5—24
 Asurāḥ s. Paṇayah
 Āgastya s. Drīlhacyuta
 Āgucya s. Kumāra. Ketu, Vatsa,
 Syena
 Āngi s. Havirdhāna
 Āngirasa s. Abhivarta. Amahiya,
 Ayāsyā, Ucahya, Ūru, Ūrdhva-
 sadman, Kutsa, Kṛitayaśas, Kṛi-
 shṇa, Gṛitsanada, Ghora, Tira-
 sci, Divya, Dharuṇa, Dhruva,
 Nṛimedha, Pavitra, Purumīlha,
 Purumedha, Puruhanman, Pūta-
 daksha, Pracetas, Prabhuvasu,
 Priyamedha. Baru, Bindu, Bri-
 hanmati, Brihaspati, Bhikshu,
- Mūrdhanvat, Rahūgana, Virupa,
 Vihavya. Vītahavya, Vyaśva,
 Śiṣu, Śrutakaksha, Samvanana,
 Samvarta, Saptagu, Savya, Su-
 kaksha, Suditi, Harimanta, Hi-
 ranvastupa
 Āngirasāḥ s. Vasurocis
 Āngirasā s. Śasvatī
 Āngarti s. Sunahsepa
 Ātman 3, 26, 7
 Ātreya s. Arcanānas, Avasyu, Isha,
 Urucakri, Evayāmarut, Kumāra,
 Gaya, Gavishthira, Gātu, Gṛitsa-
 mada, Gopavana, Dymna, Puru,
 Paura, Pratikshatra, Pratipra-
 bha, Pratibhānu, Pratiratha,
 Babhru, Bahuvṛikta, Buddha,
 Mṛiktavāhas, Yajata, Rātahavya,
 Vavri, Vasuśruta, Viśvasāman,
 Śyāvasva, Śrutavid, Satyaśravas,
 Sadāpṛiṇa, Saptavadhri, Sasa,
 Sutambhara, Svastyātreyā
 Ātreyaḥ s. Prayasvantah, Vasu-
 yavaḥ
 Ātreya s. Apālā, Viśvavara
 Ātharvāṇa s. Brihaddiva, Bhishaj
 Āditya s. Vivasvat
 Āptya s. Trita, Dvita, Bhuvana
 Āpsava s. Manu
 Amahiyava s. Urukshaya
 Ambarisha s. Sindhudvīpa
 Ambhrinī s. Vāc
 Āyu Kāṇva 8, 52
 Ārbudi s. Ūrdhvagrāvan
 Ārbhava s. Sūnu
 Ārshtishēpa s. Devāpi
 Āsaṅga Plāyogi 8, 1, 30—33
 Itā Bhūrgava 10, 171
 Idhmavāha Dārdhacyuta 9, 26
 Indra 1, 165, 1. 2. 4. 6. 8. 10—
 12. 170, 1. 3. 4. 4, 18. 26, 1—
 3. 8, 100, 4. 5. 10, 28, 2. 6. 8.
 10. 12. 86, 1. 8. 11. 12. 14. 19
 —22
 — Mushkavat 10, 38
 — Vaikuṇṭha 10, 48—50
 Indrapramati Vasishtha 9, 97, 4—6
 Indramātaro Devajūmayah 10, 153
 Indrāni 10, 86, 2—6. 9. 10. 15—
 18. 145
 Irimbithi Kāṇva 8, 16—18
 Isha Ātreya 5, 7. 8

- Ucathya Āṅgīrasa 9, 50—52
 Utkīla Kātya 3, 15. 16
 Upamanyu Vāsishtha 9, 97, 13—15
 Upastuta Vārshāhavya 10, 115
 Urukshaya Amahyava 10, 118
 Urucakri Ātreya 5, 69. 70
 Urvāsi 10, 95, 2. 4. 5. 7. 11. 13. 15. 16. 18
 Ula Vātāyana 10, 186
 Usanas Kāvya 8, 84. 9, 87—89
Uṣij s. Kakshivat
 Ūru Āṅgīrasa 9, 108, 4. 5
 Ūrdhvakṛiṣana Yāmāyana 10, 144
 Ūrdhvaḡraṇvan Ārbudi 10, 175
 Ūrdhvanābhan Brāhma 10, 109
 Ūrdhvasadman Āṅgīrasa 9, 108, 8. 9
 Rijiṣvan Bhāradvāja 6, 49—52. 9, 98. 108, 6. 7
 Rijiṣva Vārshāgira 1, 100
 Riṇamcaya 9, 108, 12. 13
 Rishabha Vairāja oder Śākvara 10, 166
 — Vaiśvāmītra 3, 13. 14. 9, 71
 Riṣyasṛiṅga Vātarasana 10, 136, 7
 Ekadyū Naudhasa 8, 80
 Etaṣa Vātarasana 10, 136, 6
 Evayāmarut Ātreya 5, 87
Aiḷa s. Purūravas
Aindra s. Apratiratha, Laba, Vasukra, Vimada, Vṛishākapi, Sarvahari
Aindri s. Jaya
Airamada s. Devamuni
Airāvata s. Jaratkarna
Ailūsha s. Kavasha
Aiṣvari s. Agnayah
Aishirathi s. Kuṣika
Aucathya s. Dirghatamas
Aurava s. Anga
Auṣinara s. Śibi
 Kakshivat Dirghatamasa, Sohn der Uṣij 1, 116—125. 126, 1—5. 9, 74
 Kāṇva Ghaura 1, 36—43. 9, 94
 Kata Vaiśvāmītra 3, 17. 18
 Kapota Nairrita 10, 165
 Karikrata Vātarasana 10, 136, 5
 Karnasrut Vāsishtha 9, 97, 22—24
 Kali Prāgātha 8, 66
 Kavasha Ailusha 10, 30—34
 Kavi Bhārgava 9, 47—49. 75—79
 Kasyapa Mārica 1, 99. 8. 29. 9, 64. 67, 4—6. 91. 92. 113. 114. 10, 137, 2
Kākshivata s. Sabara, Sukirti
Kākshivati s. Ghoshā
Kāṇva s. Āyu, Irimbithi, Kurusuti, Kusidin, Kṛiṣa, Triṣoka, Devātithi, Nabhāka, Nārada, Nipātithi, Parvata, Punarvatsa, Puṣṭigu, Prishadhra, Pragātha, Praskanva, Brahmatithi, Bharga, Medhātithi, Medhya, Medhyatithi, Vatsa, Śasakarna, Śrushtigu, Sadhvaṇsa, Suparṇa, Sobhari
Kāṇvāyana s. Aṣvasūktin, Goshūktin
Kātyu s. Utkīla
Kādraveya s. Arbuda
Kāmāyanī s. Śraddhā
Kārshni s. Viṣvaka
Kāvya s. Usanas
Kāṣirāja s. Pratardana
Kāṣyapa s. Avatsāra, Asita, Deva, Nidhruvi, Bhutāṇsa, Rebha, Rebhasunu, Vivrihan
Kāṣyapī s. Śikhandini
 Kutsa Āṅgīrasa 1, 94—98, 101—115. 9, 97, 45—58
 Kumāra Āgneya 7, 101. 102. Vgl. Vatsa
 — Ātreya 5, 2, 1. 3—8. 10—12
 — Yāmāyana 10, 135
 Kurusuti Kāṇva 8, 76—78
 Kulmalabarhisha Śailushi 10, 126
 Kuṣika Aishirathi 3, 31
 — Saubhara 10, 127
 Kusidin Kāṇva 8, 81—83
 Kurma Gārtamada 2, 27—29
 Kṛitayasas Āṅgīrasa 9, 108, 10. 11
 Kṛitnu Bhārgava 8, 79
 Kṛiṣa Kāṇva 8, 55
 Kṛiṣhna Āṅgīrasa 8, 85—87. 10, 42—44
 Ketu Āgneya 10, 156
Kautsa s. Durmitra, Sumitra
Kauṣika s. Gāthin
 Gaya Ātreya 5, 9. 10
 — Plāta 10, 63. 64
 Garga Bhāradvāja 6, 47
Garbhakartri s. Tvashtri
 Gavishṭhira Ātreya 5, 1

- Gātu Ātreya 5, 32
 Gathin 3, 19—22
Gāthina s. Viṣvāmitra
Gārtisamada s. Kurma
 Gṛtsamada Āngirasa Śaunahotra
 s. d. f.
 — Bhārgava Śaunaka 2, 1—3. 8
 — 43. 9, 86, 46—48
Grihapati s. Agni
 Gotama Rāhugana 1, 74—93. 9,
 31. 67, 7—9. 10, 137, 3
 Godhā 10, 134, 6b. 7
 Gopavana Ātreya 8, 73. 74
 Goshuktin Kāṇvāyana 8, 14. 15
Gautama s. Nodhas, Vāmadeva
Gauṇpāyana s. Bandhu, Viprabandhu,
 Srutabandhu, Subandhu
 Vgl. *Laupāyana*
 Gaurivīti Śāktya 5. 29. 9, 108, 1.
 2. 10, 73. 74
 Gharma Tāpasa 10, 114
 — Saurya 10, 181, 3
 Ghora Āngirasa 3, 36, 10
 Ghoshā Kakshivati 10, 39. 40
Ghaura s. Kanva, Pragātha
Ghausheya s. Suhastya
 Cakshus Mānava 9, 106, 4—6
 — Saurya 10, 158
Cakshusha s. Agni
 Citramahas Vāsishṭha 10, 122
 Cyavana Bhārgava 10, 19
 Jamadagni Bhārgava 3, 62, 16—
 18. 8, 101. 9, 62. 65. 67, 16—
 18. 110. 10, 110. 137, 6. 167
 Jaya Aindri 10, 180
 Jaratkarna Airāvata sarpa 10, 76
 Jaritri Śārṅga 10, 142, 1. 2
Jāna s. Vṛiṣa
Jamadagnya s. Rāma
 Juhū Brahmajyā 10, 109
 Jūti Vātarasana 10, 136, 1
 Jetri Mādhuṇḍasana 1, 11
 Tapurmūrdhan Bārhaspatya 10, 182
 Tānva Pārtha 10, 93
Tāpasa s. Agni, Gharma, Manyu
Tārksheya s. Arishtanemi
Tārksheya s. Suparna
 Tiraścī Āngirasa 8, 95. 96
 Trasadasya Paurukutsya 4, 42. 5,
 27. 9, 110
 Trita Aptya 1, 105. 8, 47. 9, 33.
 34. 102. 10, 1—7
 Triṣiras Tvāshṭra 10, 8. 9
 Triṣoka Kāṇva 8, 45
Traiṛishṇa s. Tryaruna
 Tryaruna Traiṛishṇa 5. 27. 9, 110
 Tvashṭri Garbhakartṛi 10, 184
Tvāshṭra s. Triṣiras
 Dakṣhiṇā Prājāpatya 10, 107
 Damana Yāmāyana 10, 16
Dākshāyāṇī s. Aditi
Dārḍhacyuta s. Idhmavāha
 Divya Āngirasa 10, 107
 Dirghatamas Aucathya 1, 140—164
 Durmitra Kautsa 10, 105
 Duvasyu Vāndana 10, 100
 Drilhacyuta Āgastya 9, 25
Devagandharva s. Viṣvāvasu
Devajāmāyah s. Indrāmātarah
 Devamuni Airammada 10, 146
 Devarāta s. Śunahsepa 1, 24—30
 Devala Kāsyapa 9, 5—24
 Devavāta Bhārata 3, 23
Devasūnī s. Saramā
 Devasravas Bhārata 3, 23
 — Yāmāyana 10, 17
 Devāh 10, 51, 1. 3. 5. 7. 9. 53,
 1—3. 6—11
 Devātithi Kāṇva 8, 4
 Devāpi Ārshṭishēpa 10, 98
Dirghatamasa s. Kakshivati
Daivodāsi s. Paruccheṇa, Pratar-
 dana
 Dyutāna Māruti 8, 96
 Dyumna Viśvacarshaṇi Ātreya 5, 23
 Dyumnika Vāsishṭha 8, 87
 Droṇa Śārṅga 10, 142, 3. 4
 Dvita Aptya 9, 103
 — s. Mṛiktavāhas
 Dharuna Āngirasa 5, 15
Dhānaka s. Luṣa
Dhishṇya s. Agnayah
 Dhruva Āngirasa 10, 173
 Nadyah 3, 33, 4. 6. 8. 10
 Nabhaliprabhedana Vairupa 10, 112
 Nara Bhāradvāja 6, 35. 36
 Nahusha Mānava 9, 101, 7—9
 Nabhaka Kāṇva 8, 39—42
 Nabhānedishṭha Mānava 10, 61. 62
 Nārada Kāṇva 8, 13. 9, 104. 105
 Nārāyana 10, 90
Nārmedha s. Śakapūta
Nāhusha s. Yayāti
 Nidhruvi Kāsyapa 9, 63

- Nivāvarī* s. Sikatāh
Nīpātithi Kāṇva 8, 34, 1—15
Nṛmedha Āṅgirasa 8, 89. 90. 98.
 99. 9, 27. 29
Nema Bbārgava 8, 100, 1—3. 6
 —12
Nairṛita s. Kapota
Nodhas Gautama 1, 58—64. 8, 88.
 9, 93
Naudhasa s. Ekadyū
Papayo 'surāh 10, 108, 1. 3. 5.
 7. 9
Patanga Prājāpatya 10, 177
Parameshthin s. Prajāpati
Parāsara Śaktya 1, 65—73. 9, 97,
 31—44
Parucohepa Daivodāsi 1, 127—139
Parvata Kāṇva 8, 12. 9, 104. 105
Pavitra Āṅgirasa 9, 67, 22—32.
 73. 83
Pāyu Bhāradvāja 6, 75. 10, 87
Pāruccheṇi s. Anānata
Pārtha s. Tānva
Pāvaka s. Agni
Punarvatsa Kāṇva 8, 7
Purumilha Āṅgirasa 8, 71
 — Sauhotra 4, 43. 44
Purumedha Āṅgirasa 8, 89. 90
Purubanman Āṅgirasa 8, 70
Purūravas Aila 10, 95, 1. 3. 6. 8
 —10. 12. 14. 17
Pushtiga Kāṇva 8, 50
Putadaksha Āṅgirasa 8, 94
Pūraṇa Vaiśvāmītra 10, 160
Puru Ātreya 5, 16. 17
Prithu Vainya 10, 148
Prishnayo 'jā ṛishiganāh 9, 86, 21
 —30
Prishadhra Kāṇva 8, 56
Paijavana s. Sudās
Paura Ātreya 5, 73. 74
Paurukutsya s. Trasadasyu
Paulomī s. Śaci
Pragātha Kāṇva 8, 1, 1. 2. 10.
 48. 62—65
 — Ghaura s. d. v.
Pracetas Āṅgirasa 10, 164
Prajāpati 9, 101, 13—16
 — Parameshthin 10, 129
 — Vācyā 3, 38. 54—56. 9, 84
 — Vaiśvāmītra 3, 38. 54—56
Prajāvat Prājāpatya 10, 183
Pratardana Daivodāsi Kāṣirāja 9,
 96. 10, 179, 2
Pratikshatra Ātreya 5, 46
Pratiprabha Ātreya 5, 49
Pratibhānu Ātreya 5, 48
Pratiratha Ātreya 5, 47
Pratha Vāsishtha 10, 181, 1
Prabhūvasu Āṅgirasa 5, 35. 36.
 9, 35. 36
Prayasvanta Ātreya 5, 20
Prayoga Bhārgava 8, 102
Praskanva Kāṇva 1, 44—50. 8, 49.
 9, 95
Prāgātha s. Kali, Pharga, Haryata
Prājāpatya s. Patanga, Prajāvat,
 Yakshmanāśana, Yājña, Vimada,
 Vishnu, Samvarana, Hiranya-
 garbha
Prājāpatyā s. Dakṣiṇā
Priyamedha Āṅgirasa 8, 2, 1—40.
 68. 69. 87. 9, 28
Praiymedha s. Sindhuksht
Plāta s. Gaya
Plāyogi s. Āsaṅga
Bandhu Gaupāyana oder Laupā-
 yana 5, 24. 1. 10, 57—60
Babhrū Ātreya 5, 30
Baru Āṅgirasa 10, 96
Bādhyasya s. Sumitra
Bārhaspatya s. Agni, Tapurmū-
 rhan, Bhāradvāja, Samyu
Bāhuvrikta Ātreya 5, 71. 72
Bindu Āṅgirasa 8, 94. 9, 30
Budha Ātreya 5, 1
 — Saumya 10, 101
Bṛihaduktha Vāmadevya 10, 54
 —56
Bṛihaddiva Ātharvāṇa 10, 120
Bṛihanmati Āṅgirasa 9, 39. 40
Bṛihaspati Āṅgirasa 10, 71. 72
 — Laukya 10, 72
Brahmajāyā s. Juhū
Brahmātithi Kāṇva 8, 5
Bṛāhma s. Ūrdhvanābhan, Ra-
 kshohan
Bhayamāna Varshāgira 1, 100
Bharadvāja Bārhaspatya 6, 1—30.
 37—43. 53—74. 9, 67. 1—3. 10,
 137, 1
Bharga Prāgātha 8, 60. 61
Bhārata s. Aśvamedha, Devavāta,
 Devaśravas

- Bhāradvāja* s. Rijiṣvan, Garga, Nara, Payu, Vasu, Śāsa, Śirimbitha, Śunahotra, Sapratha, Suhotra
Bhāradvāja s. Rātri
Bhārgava s. Iṭa, Kavi, Kritnu, Gritsamada, Cyavana, Jamadagni, Nema, Prayoga, Vena, Somāhuti, Syūmarasmi
Bhārmyaśva s. Mudgala
Bhālandana s. Vatsapri
Bhāvayavya 1, 126, 6
Bhikshu Āngirasa 10, 117
Bhishaj Ātharvana 10, 97
Bhuvana Āptya 10, 157
Bhutaṇṣa Kāsyapa 10, 106
Bhṛigu Vāruṇi 9, 65. 10, 19
Bhauṃsa s. Atri
Bhāwana s. Viśvakarman, Sādhanā
Matsya Sāmmada 8, 67
Matsyāh 8, 67
Mathita Yāmāyana 10, 19
Madhuchandas Vaiśvāmītra 1, 1—10, 9, 1
Manu Āpsava 9, 106, 7—9
 — Vaiśvasvata 8, 27—31
 — Sāmvarana 9, 101, 10—12
Manyu Tāpasa 10, 83. 84
 — Vasiṣṭha 9, 97, 10—12
Marutaḥ 1, 165, 3. 5. 7. 9
Mātarīṣvan Kāṇva 8, 54
Mādhuḥchandas s. Aghamarshaṇa, Jetṛi
Mānava s. Cakshuḥ, Nahusha, Nābhānedishtha, Śāryāta
Mādhātṛi Yāuvanāśva 10, 134, 1—5. 6a
Mānya Maitrāvaruṇi 8, 67
Mārica s. Kāsyapa
Māruti s. Dyutāna
Māshāh s. Akṛishṭāh
Mudgala Bhārmyaśva 10, 102
Mushkavat s. Indra
Murdhanvat Āngirasa oder Vāmadevya 10, 88
Mṛiktavāhas Dvita Ātreya 5, 18
Mṛilka Vasiṣṭha 9, 97, 25—27. 10, 150
Medhātithi Kāṇva 1, 12—23. 8, 1, 3—29. 2. 32. 9, 2
Medhya Kāṇva 8, 53. 57
Medhyātithi Kāṇva 8, 1, 3—29. 3. 33. 9, 41—43
Maitrāvaruṇi s. Agastya, Mānya, Vasiṣṭha
Maṇjavat s. Aksha
Yakshmanāśana Prājāpatya 10, 161
Yajata Ātreya 5, 67. 68
Yajña Prājāpatya 10, 130
Yama Vaiśvasvata 10, 10 (2. 4. 6. 8—10. 12. 14). 14
Yami 10, 154
Yami Vaiśvasvati 10, 10, 1. 3. 5—7. 11. 13
Yayāti Nahusha 9, 101, 4—6
Yavishtha s. Agni
Yāmāyana s. Ūrdhvakṛiṣana, Kumāra, Damana, Devaśravas, Mathita, Śankha, Saṃkusuka
Yāuvanāśva s. Mādhātṛi
Rakshohan Brāhma 10, 162
Rahugana Āngirasa 9, 37. 38
Rātaḥavya Ātreya 5, 65. 66
Rātri Bhāradvāja 10, 127
Rāma Jāmadagnya 10, 110
Rākūgana s. Gotama
Reṇu Vaiśvāmītra 9, 70. 10, 89
Rebha Kāsyapa 8, 97
Rebhasūnū Kāsyapa 9, 99. 100
Romaśā 1, 126, 7
Rauhidaśva s. Vasumanas
Labā Aindra 10, 119
Luśa Dhānāka 10, 35. 36
Lopāmudrā 1, 179, 1. 2
Laukya s. Brihaspati
Laupāyana s. Bandhu, Viprabandhu, Śrutabandhu, Subandhu. Vgl. *Gāupayana*
Vatsa Āgneya 10, 187. Vgl. Kumāra
 — Kāṇva 8, 6. 11
Vatsapri Bhālandana 9, 68. 10, 45. 46
Vamra Vaikhāṇasa 10, 99
Varuṇa 10, 124, 1. 5—9
Vavri Ātreya 5, 19
Vaśa Asvya 8, 46
Vasiṣṭha Maitrāvaruṇi 7, 1—32. 33, 1—9. 34—104. 9, 67, 19—32. 90. 97, 1—3. 10, 137, 7
Vasiṣṭhaputrāḥ 7. 33, 10—14
Vasu Bhāradvāja 9, 80—82
Vasukarṇa Vasukra 10, 65. 66

- Vasukrit Vāsukra 10, 20—26
 Vasukra Aindra 10, 27. 28 (3—5. 7. 9. 11). 29
 — Vāsishṭha 9, 97, 28—30
 Vasukrapatni 10, 28, 1
 Vasumanas Rauhidasya 10, 179, 3
 Vasurocisha Āngirasāḥ 8, 34, 16—18
 Vasuṣruta Ātreya 5, 3—6
 Vasūyava Ātreyaḥ 5, 25. 26
 Vāc Āmbhrīni 10, 125
 Vācyā s. Prajāpati
 Vājambhara s. Sapti
 Vātajuti Vātarasana 10, 136, 2
 Vātarasana s. Rīṣyaṣṛīṅga, Etasa, Karikrata, Juti, Vātajuti, Vipra-juti, Vṛishanaka
 Vātāyana s. Anila, Ula
 Vāndana s. Duvasyu
 Vamadeva Gautama 4, 1—41. 45—58
 Vāmadevya s. Āñhomuc, Bṛihaduktha, Mūrdhanvat
 Vārūṇi s. Bhṛigu, Satyadhriti
 Vārshāgira s. Ambarisha, Rījraśva, Bhayamāna, Sahadeva, Surādhas
 Vārshṭihavya s. Upastuta
 Vāsishṭha s. Indrapramati, Upamanyu, Kārṇasrut, Citramahas, Dyumnika, Pratha, Manyu, Mṛīlika, Vasukra, Vṛishagana, Vyāghrapād, Śakti
 Vāsukra s. Vasukarṇa, Vasukrit
 Viprajuti Vātarasana 10, 136, 3
 Viprabandhu Gaupāyana oder Lau-pāyana 5, 24, 4 10, 57—60
 Vibhraj Saurya 10, 170
 Vimada Aindra oder Prajāpatya 10, 20—26
 Virupa Āngirasa 8, 43. 44. 75
 Vivasvat Aditya 10, 13
 Vivrihan Kāśyapa 10, 163
 Viśvaka Karṣṇi 8, 86
 Viśvakarman Bhauvana 10, 81. 82
 Viśvacarṣaṇi s. Dyumna
 Viśvamanas Vaiyaśva 8, 23—26
 Viśvavara Ātreya 5, 28
 Viśvasāman Ātreya 5, 22
 Viśvāmītra Gāthina 3, 1—12. 24. 25. 26 (1—6. 8. 9). 27—32. 33 (1—3. 5. 7. 9. 11—13). 34. 35. 36 (1—9. 11). 37—53. 57—62. 9, 67, 13—15. 10, 137, 5. 167
 Viśvāvasu Devagandharva 10, 139
 Viṣṇu Prajāpatya 10, 184
 Vihavya Āngirasa 10, 128
 Vitahavya Āngirasa 6, 15
 Vṛiṣa Jāna 5, 2
 Vṛishagana Vāsishṭha 9, 97, 7—9
 Vṛishākapi Aindra 10, 86, 7. 13. 23
 Vṛishanaka Vātarasana 10, 136, 4
 Vena Bhārgava 9, 85. 10, 123
 Vaikunṭha s. Indra
 Vaikhānasa s. Vamra
 Vaikhānasāḥ śatam 9, 66
 Vaitahavya s. Aruṇa
 Vainya s. Prithu
 Vaiyaśva s. Viśvamanas
 Vairāja s. Rishabha
 Vairūpa s. Aṣṭrādaṇṣhṭra, Nabhaḥprabhedana, Śataprabhedana, Sadhri
 Vaivasvata s. Manu, Yama
 Vaivasvati s. Yamī
 Vaiśvānara s. Agni
 Vaiśvāmītra s. Aṣṭaka, Rishabha, Kata, Pūrāṇa, Prajāpati, Madhuchandas, Reṇu
 Vyāśva Āngirasa 8, 26
 Vyāghrapād Vāsishṭha 9, 97, 16—18
 Śamyu Bārhaspatya 6, 44—46. 48
 Śakapūta Nārmedha 10, 132
 Śakti Vāsishṭha 7, 32, 26a. 9, 97, 19—21. 108, 3. 14—16
 Śaṅkha Yāmāyana 10, 15
 Śaci Paulomī 10, 159
 Śataprabhedana Vairupa 10, 113
 Śabara Kākshivata 10, 109
 Śaśakarṇa Kāṇva 8, 9
 Śasvati Āngirasi 8, 1, 34
 Śaktya s. Gauriviti, Parāṣara
 Śakvara s. Rishabha
 Śārṅga s. Jaritṛi, Droṇa, Sārispikva, Stambamitra
 Sāryāta Mānava 10, 92
 Śasa Bhāradvāja 10, 92
 Śikhaṇḍinyāv Apsarasau Kāśyapau 9, 104
 Sibi Ausinara 10, 179, 1
 Śirimbitha Bhāradvāja 10, 155
 Śiṣu Āngirasa 9, 112
 Śunahsepa Ajigarti 1, 24—30. 9, 3

- Sunahotra Bhāradvāja 6, 33. 34
Sairīshi s. Suvedas
Sailīshi s. Kulmalabarhisha
Šaunaka s. Gṛitsamada
Šaunahotra s. Gṛitsamada
 Śyāvāśva Ātreya 5, 52—61. 81.
 82. 8. 35—38. 6, 32
Syāvāśvi s. Andhīgu
 Syena Āgneya 10, 188
 Sraddhā Kāmāyāni 10, 151
 Śrutakaksha Āngirasa 8, 92
 Śrutabandhu Gaupāyana oder Lau-
 pāyana 5, 24, 3. 10, 57—60
 Śrutavid Ātreya 5, 62
 Śrushtigu Kāṇva 8, 51
 Saṃvauana Āngirasa 10, 191
 Saṃvaraṇa Prājāpatya 5, 33. 34
 Saṃvarta Āngirasa 10, 172
 Saṃkusuka Yāmāyana 10, 18
 Satyadhṛiti Vāruṇi 10, 185
 Satyaśravas Ātreya 5, 79. 80
 Sadāprīna Ātreya 5, 45
 Sadhri Vairūpa 10, 114
 Sadhvaṇsa Kāṇva 8, 8
 Sapta ṛishayaḥ 9, 107. Vgl. 10, 137
 Saptagu Āngirasa 10, 47
 Saptavadhri Ātreya 5, 78. 8. 73
 Sapti Vājambhara 10, 79
 Sapratha Bhāradvāja 10, 181, 2
 Saramā Devaṣuṇi 10, 108, 2. 4. 6.
 8. 10. 11
Sarpa s. Arbuda, Jaratkarma
 Sarvahari Aindra 10, 96
 Savya Āngirasa 1, 51—57
 Sasa Ātreya 5, 21
 Sahadeva Vārshāgira 1, 100
Sahasah sṇnu s. Agni
Sāmvaraṇa s. Manu
Sāmkhya s. Atri
 Sādhana Bhauvana 10, 157
Sāmmada s. Matsya
 Śarīpikva Śārṅga 10, 142, 5. 6
 Śārparājñi 10, 189
Sāvitrī s. Sūrya
 Sikatā Nivāvari ṛishigaṇāḥ 9, 86,
 11—20
 Sindhuksht Praiyamedha 10, 75
 Sindhudvīpa Āmbarīsha 10, 9
 Sukaksha Āngirasa 8, 92. 93
 Sukīrti Kakshivata 10, 131
 Sutambhara Ātreya 5, 11—14
 Sudās Paijavana 10, 133
 Suditi Āngirasa 8, 71
 Suparna Kāṇva 8, 59
 — Tārksyaputra 10, 144
 Subandhu Gaupāyana oder Lau-
 pāyana 5, 24, 2. 10, 57—60
 Sumitra Kautsa 10, 105
 — Badbryasva 10, 69. 70
 Surādhas Vārshāgira 1, 100
 Suvedas Śairīshi 10, 147
 Suhastya Ghausheya 10, 41
 Suhotra Bhāradvāja 6, 31. 32
 Sunu Ārbhava 10, 176
 Sūrya Sāvitrī 10, 85
 Sobhari Kāṇva 8, 19—22. 103
 Soma 10, 124, 1. 5—9
 Somāhuti Bhārgava 2, 4—7
Saucika s. Agni
Saubhara s. Kuśika
Saumya s. Budha
Saurja s. Abhitapas, Gharma,
 Cakshus, Vibhrāj
Sauhotra s. Ajamīlha, Purumīlha
 Stambamitra Śārṅga 10, 142, 7. 8
Sthaura s. Agniyuta, Agniyupa
 Syumaraṣmi Bhārgava 10, 77. 78
 Svastyātreya Ātreya 5, 50. 51
 Harimanta Āngirasa 9, 72
 Haryata Prāgātha 8, 72
 Havirdhāna Āṅgi 10, 11—13
 Hiranyagarbha Prājāpatya 10, 121
 Hiranyastupa Āngirasa 1, 31—35.
 9, 4. 69
Hairanyastupa s. Arcat

III. Versanfänge und Vergleichungsstellen.

Ait. ā = Aitareya Āraṇyaka; Ait. Br. = Aitareya Brāhmaṇa; Av. = Atharvaveda; Aṣv. Śr. = Āśvalāyana Śrautasūtra; Kāty. Śr. = Kātyāyana Śrautasūtra; Ta. = Taittirīya Āraṇyaka; Tāṇḍya = Tāṇḍya Brāhmaṇa; Tb. = Taittirīya Brāhmaṇa; Ts. = Taittirīya Saṃhita; N. = Nirukta; Vs. = Vājasaneyi Saṃhita; Ś. P. = Śatapatha Brāhmaṇa; Sv. = Samaveda.

- aṇṣumduhanti stanayantam 9, 72, 6
 aṇṣeṣhu va riṣṭayāḥ 5, 54, 11
 aṇṣeṣiv ā marutaḥ 7, 56, 13. Tb.
 2, 8, 5, 5
 aṇhoyuvas tanvas 5, 15, 3
 akarma te svapaso 4, 2, 19. Av.
 18, 3, 24
 akarmā dasyur abhi no 10, 22, 8
 akāri ta indra gotamebhir 1, 63, 9
 akāri brahma samidhāna 4, 6, 11
 akāri vām andhaso 6, 63, 3
 akrandad agni etanayann 10, 45,
 4. Vs. 12, 6. Ts. 1, 3, 14, 2.
 4, 2, 1, 2, 2, 2
 akravihastā 5, 62, 6
 akrān samudrah prathame 9, 97,
 40. Sv. 1, 529. 2, 603. Ta. 10,
 1, 15. N. 14, 16
 akro na babhriḥ 3, 1, 12. N. 6, 17
 akshanvantah karnavantah 10, 71,
 7. N. 1, 9
 akshann amimādanta 1, 82, 2. Sv.
 1, 415. Vs. 3, 51. Ts. 1, 3, 5, 2
 akshūnahq nabyatanota 10, 53, 7
 akshāsa id aṅkuṣino 10, 34, 7
 akshitotiḥ sande imam 1, 5, 9.
 Av. 20, 69, 7
 akshibhyam te 10, 163, 1. Av. 2,
 33, 1. 20, 96, 17
 akshetravit ksbetravidam 10, 32, 7
 akshair mā divyaḥ 10, 34, 13
 akshodayac chavasā 4, 19, 4. Tb.
 2, 4, 5, 2
 aksho na cakryoh śura 6, 24, 3.
 N. 1, 4
 akshṇas cid gatuvittarā 8, 25, 9
 agachataṃ kripamāṇam 1, 119, 8
 agachad u vipratamah 3, 31, 7
 agann indra sravo bṛihad 3, 37,
 10. Av. 20, 20, 3. 57, 6
 aganma mahā namasā 7, 12, 1.
 Sv. 2, 654. Tb. 3, 11, 6, 2
 agavyuti kshetram 6, 47, 20
 agastyah khanamānaḥ 1, 179, 6
 agastyasya nadbhyaḥ 10, 60, 6
 agorudhāya gavishe 8, 24, 20. Av.
 20, 65, 2
 agna ā yahi vitaye 6, 16, 10. Sv.
 1, 1. 2, 10. Ts. 2, 5, 7, 3. 8, 1.
 Tb. 3, 5, 2, 1
 agna ā yahi agnibhir 8, 60, 1.
 Sv. 2, 902. Av. 20, 103, 2
 agna āyūṁshi pavasa 9, 66, 19. Sv.
 2, 814. 868. Vs. 19, 38. 35, 16.
 Ts. 1, 3, 14, 7. 4, 29, 1. 5, 5,
 1. 6, 6, 2. Tb. 2. 6, 3, 4. Ta.
 2, 5, 1
 agna iḥā sam idhyase 3, 24, 2
 agna indra varuṇa 5, 46, 2. Vs.
 33, 48
 agna indras ca dāsusho 3, 25, 4
 agna ojishtham ā bhara 5, 10, 1.
 Sv. 1, 81
 agnaye brahma ribhavas 10, 80, 7
 agnā yo martyo duvo 6, 14, 1
 agniṃ yanturam 3, 27, 11
 agniṃ vah purvyaṃ huve 8, 23, 7
 agniṃ vah purvyaṃ girā 8, 31, 14
 Ts. 1, 8, 22, 3
 agniṃ vardhantu no giro 3, 10, 6
 agniṃ viṣa ilate 10, 80, 6
 agniṃ viṣva abhi priksah 1, 71, 7

- agnim viṣvāyuvapasam 8, 43, 25
 agnim vo devam agnibhiḥ 7, 3, 1.
 Sv. 2, 569
 agnim vo devayajyayāgnim 8, 71, 12
 agnim vo vridhantam adhvarānam
 8, 102, 7. Sv. 1, 21, 2, 296
 agnim suditiṃ sudriṣam 3, 17, 4.
 Tb. 3, 6, 9, 1
 agnim sumnāya dadhire puro 3, 2, 5
 agnim sunum sanasrutam 3, 11, 4
 agnim sunum sahaso jātavedasam
 8, 71, 11. Sv. 2, 905
 agnim stomena bodhaya 5, 14, 1.
 Vs. 22, 15. Ts. 4, 1, 11, 4
 agnim hinvantu no dhiyaḥ 10,
 156, 1. Sv. 2, 877
 agnim hotaram iṭate 1, 128, 8
 agnim hotaram pra vṛiṇe 3, 19, 1
 agnim hotaram manye 1, 127, 1.
 Sv. 1, 465, 2, 1163. Av. 20, 67,
 3. Vs. 15, 47. Ts. 4, 4, 4, 8.
 N. 6, 8
 agnih pūrvebbhir pishibhir 1, 1, 2.
 N. 7, 16
 agnih pratruena manmanā 8, 44,
 12. Sv. 2, 1061. Tb. 3, 5, 6, 1
 agnih sucivratatamah 8, 44, 21.
 Ts. 1, 3, 14, 8, 5, 5, 3
 agnih sanoti vīryani 3, 25, 2
 agnih saptim vajambharam 10, 80, 1
 agnih ghrītena vāvridhuh 5, 14, 6
 agniagnih sam idhyate 1, 12, 6.
 Sv. 2, 194. Ts. 1, 4, 46, 3, 3,
 5, 11, 5. Tb. 2, 7, 12, 3
 agniua turvaṣam yadam 1, 36, 18
 agniā rayim ānavat 1, 1, 3. Ts.
 3, 1, 11, 1, 4, 3, 13, 5
 agninendrena varuṇena 8, 35, 1.
 N. 5, 5
 agniṃ tam manye yo vaṣur 5, 6,
 1. Sv. 1, 425, 2, 1087. Vs. 15, 41
 agniṃ dutam vṛiṇmahe 1, 12, 1.
 Sv. 1, 3, 2, 40. Av. 20, 101, 1.
 Ts. 2, 5, 8, 5. Tb. 3, 5, 2, 3
 agniṃ dutam puro dadhe 8, 44, 3
 agniṃ dutam prati yad 1, 161, 3
 agniṃ devāso agriyam 6, 16, 48
 agniṃ devāso mānushishu 2, 4, 3
 agniṃ dvesho yotavai 8, 71, 15
 agniṃ dhibhir manishipo 8, 43, 19
 agniṃ na mā mathitum 8, 48, 6
 agniṃ naro didhitibhir 7, 1, 1.
 Sv. 1, 72, 2, 723. N. 5, 10
 agniṃ-agniṃ vah samidha 6, 15, 6
 agniṃ-agniṃ vo adhrigum 8, 60, 17
 agniṃ-agniṃ havimabhiḥ 1, 12, 2.
 Sv. 2, 141. Av. 20, 101, 2. Ts.
 4, 3, 13, 8
 agniṃ achā devayatām 5, 1, 4
 agniṃ astoshy rigmiyam 8, 39, 1.
 N. 5, 23
 agniṃ indhāno manasā 8, 102, 22.
 Sv. 1, 19
 agniṃ iṣhvāvase 8, 71, 14. Sv.
 1, 49. Av. 20, 103, 1
 agniṃ iṇenyam kavim 5, 14, 5
 agniṃ iṇe purohitam 1, 1, 1. Ts.
 4, 3, 13, 3. N. 7, 15
 agniṃ iṇe bhujām 10, 20, 2
 agniṃ ukthair pishayo 10, 80, 5
 agniṃ ushasam aṣvina 3, 20, 1
 agniṃ mandram purupriyam 8,
 43, 31
 agniṃ manye pitaram 10, 7, 3
 agniṃ atrim bharadvājam 10, 150, 5
 agniṃ apsām pīṣhaham 6, 14, 4
 agniṃ asmi janmanā 3, 26, 7. Vs.
 18, 66. N. 14, 2
 agniṃ id dhi pracetā 6, 14, 2
 agniṃ indro varuṇo mitro 10, 65, 1
 agniṃ iva manyo 10, 84, 2. Av. 4,
 31, 2. N. 1, 17
 agniṃ ishām sakhye 8, 71, 13
 agniṃ iṣe bṛihatāḥ kshatriyasyā
 4, 12, 3
 agniṃ iṣe bṛihato adhvarasyā 7,
 11, 4
 agniṃ iṣe vasavyasyāgniṃ 4, 55, 8
 agniṃ ukthe purohito 8, 27, 1. Sv.
 1, 48
 agniṃ pishih pavamānah 9, 66, 20.
 Sv. 2, 869. Vs. 26, 9. Ta. 2, 5, 2
 agniṃ jajñe juhvā 3, 31, 3
 agniṃ jāgāra tam 5, 44, 15. Sv.
 2, 1177
 agniṃ jāta devānam agniṃ 8, 39, 6
 agniṃ jāto atharvaṇā 10, 21, 5
 agniṃ jāto arocata ghuṇa 5, 14, 4
 agniṃ jushata no giro 5, 13, 3. Sv.
 2, 756
 agniṃ dadāti satpatim 5, 25, 6
 agniṃ dād dravinam vira 10, 80, 4.
 Ts. 2, 2, 12, 6

- agnir devebhir manushaṣ ca 3, 3, 6
 agnir deveshu rājay 5, 25, 4
 agnir deveshu samvasuḥ 8, 39, 7
 agnir devo devānām abhavat 10, 150, 4
 agnir dyāvāprithivi viṣvajanye 3, 25, 3
 agnir dhiyā sa cetati 3, 11, 3
 agnir na ye bhrājasā 10, 78, 2. N. 3, 15
 agnir na yo vana ā 9, 88, 5
 agnir na śuṣhkaṁ vanam 6, 18, 10
 agnir netā bhaga iva 3, 20, 4
 agnir no yajñam upa vetu 5, 11, 4
 agnir murdhā divah kakut 8, 44, 16. Sv. 1, 27, 2, 882. Vs. 3, 12, 13, 14, 15, 20. Ts. 1, 5, 5, 1, 4, 4, 1, 1. Tb. 3, 5, 7, 1
 agnir vavne suvīryam 1, 36, 17
 agnir vritrāṇi jaughanad 6, 16, 34. Sv. 1, 4, 2, 746. Vs. 33, 9. Ts. 4, 3, 13, 1. Tb. 3, 5, 6, 1
 agnir ha tyaṁ jarataḥ 10, 80, 3
 agnir ha nāma dhāyī 10, 115, 2
 agnir hi jāni purvyaṣ 8, 7, 36
 agnir hi vājinaṁ viṣe 5, 6, 3. Sv. 2, 1088. Tb. 3, 11, 6, 4
 agnir hi vidmanā nido 6, 14, 5
 agnir hotā kavikratuḥ 1, 1, 5
 agnir hotā grihapatiḥ 6, 15, 13. Tb. 3, 5, 12, 1
 agnir hotā dāsvataḥ 5, 9, 2
 agnir hotā no adhvare 4, 15, 1. Tb. 3, 6, 4, 1
 agnir hotā ny asidat 5, 1, 6. Tb. 1, 3, 14, 1
 agnir hotā purohito 3, 11, 1
 agniṣ ca yan maruto 5, 60, 7
 agniśriyo maruto 3, 26, 5. Tb. 2, 7, 12, 3
 agniśhvātāḥ pitara cha 10, 15, 11. Av. 18, 3, 44. Vs. 19, 59. Ts. 2, 6, 12, 2
 agniṣ tigmena śociṣā 6, 16, 28. Sv. 1, 22. Vs. 17, 16. Ts. 4, 6, 1, 5
 agniṣ tuviśravastamaṁ 5, 25, 5
 agniṣ trini tridhatunyo 8, 39, 9. Ts. 3, 2, 11, 3
 agni-parjanyaḥ avataṁ 6, 52, 16
 agni rakṣāṁsi sedhati 7, 15, 10. Av. 8, 3, 26. Tb. 2, 4, 1, 6
 agniśhomā ceti 1, 93, 4. Tb. 2, 8, 7, 10
 agniśhomā pipṛitam 1, 93, 12
 agniśhomā ya āhutiṁ 1, 93, 4. Tb. 2, 8, 7, 10
 agniśhomā yo adya vām 1, 93, 2. Tb. 2, 8, 7, 9
 agniśhomāv anena vām 1, 93, 10
 agniśhomāv imaṁ su me 1, 93, 1. Ts. 2, 3, 14, 2
 agniśhomāv imāni no 1, 93, 11
 agniśhomā vṛiṣaṇā 10, 66, 7
 agniśhomā svedasā 1, 93, 9. Ts. 2, 3, 14, 1. Tb. 3, 5, 7, 2
 agniśhomā havishah 1, 93, 7. Ts. 2, 3, 14, 2
 agne achā vadeha naḥ 10, 141, 1. Av. 3, 20, 2. Vs. 9, 28. Ts. 1, 7, 10, 2
 agne apām sam idhyase 3, 25, 5
 agneḥ purve bhrātaro 10, 51, 6
 agne kadā ta ānushag 4, 7, 2
 agne kavir vadha asi 8, 60, 3
 agne ketur viṣāṁ asi 10, 156, 5. Sv. 2, 881
 agne ghṛitasya dhātibhis 8, 102, 16
 agne cikiddhy asya na 5, 22, 4
 agne jarasva svapatya 3, 3, 7
 agne jaritar viṣpatis 8, 60, 19. Sv. 1, 39
 agne jushasva no haviḥ 3, 28, 1
 agne jushasva prati harya 1, 144, 7
 agne tam adyaśvam na 4, 10, 1. Sv. 1, 434, 2, 1127. Vs. 15, 44, 17, 77. Ts. 4, 4, 4, 7
 agne tava tyad ukthyam 1, 105, 13
 agne tava tye ajarendhā 8, 23, 11
 agne tava sravo vayo 10, 140, 1. Sv. 2, 1166. Vs. 12, 106. Ts. 4, 2, 7, 2
 agne tritiye savane hi 3, 28, 5
 agne tri te vājina 3, 20, 2. Ts. 3, 2, 11, 1
 agne tvam yaśa asy 8, 23, 30
 agne tvacam yātudhānasya 10, 87, 5. Av. 8, 3, 4
 agne tvam no antama 5, 24, 1. Sv. 1, 448, 2, 457. Vs. 3, 25, 15, 48, 25, 47. Ts. 1, 5, 6, 2, 4, 4, 4, 8
 agne tvam asmad yuyodhy 1, 189, 3. Tb. 2, 8, 2, 4

- agne tvam pārayā 1, 189, 2. Ts.
 1, 1, 14, 4. Tb. 2, 8, 2, 5. Ta.
 10, 2, 1
 agne dā dāśuṣe 3, 24, 5. Ts. 2,
 2, 12, 6
 agne divaḥ sunur asi 3, 25, 1
 agne divo arṇam achā 3, 22, 3.
 Vs. 12, 49. Ts. 4, 2, 4, 2
 agne devāñ ihā vaha jajñāno 1,
 12, 3. Sv. 2, 142. Av. 20, 101,
 3. Tb. 3, 11, 6, 2
 agne devāñ ihā vaha sādāyā 1,
 15, 4
 agne dyumnena jāgrive 3, 24, 3
 agne dhṛitavratāya te 8, 44, 25
 agne nakshatram ajaram 10, 156,
 4. Sv. 2, 880
 agne naya supathā rāye 1, 189, 1.
 Vs. 3, 36. 7, 43. 40, 16. Ts. 1,
 1, 14, 3. 4, 43, 1. Tb. 2, 8, 2,
 3. Ta. 1, 8, 8. S. P. 14, 8, 3, 1
 agne ni pāhi nas tvam 8, 44, 11
 agne nemir arañ iva 5, 13, 6. Ts.
 2, 5, 9, 3
 agne patnir ihā vaha 1, 22, 9. Vs.
 26, 20
 agne pavasva svapā 9, 66, 21. Sv.
 2, 870. Vs. 8, 38. Ts. 1, 3, 14,
 8. 5, 5, 2. 6, 6, 2. Tb. 2, 6, 3,
 4. Ta. 2, 5, 1
 agne pāvaka rocishā 5, 26, 1. Sv.
 2, 871. Vs. 17, 8. Ts. 1, 3, 14,
 8. 5, 5, 3. 4, 6, 1, 2
 agne purvā anūshaso 1, 44, 10
 agne bādhasva vi mridho 10, 98,
 12. Tb. 2, 5, 8, 11
 agne bhava sushamidhā 7, 17, 1
 agne bhurīni tava jātavedo 3, 20,
 3. Ts. 3, 1, 11, 6
 agne bhrātāḥ sahasakṛita 8, 43, 16
 agne manmāni tubhyam kam 8,
 39, 3
 agne manyum pratinudan 10, 128,
 6. Av. 5, 3, 2. Ts. 4, 7, 14, 2
 agne marudbhiḥ śubhayadbhir 5,
 60, 8
 agne mākish te devasya 8, 71, 8
 agne mṛiḷa mahāñ asi 4, 9, 1. Sv.
 1, 23
 agne yaṃ yajñam 1, 1, 4. Ts. 4,
 1, 11, 1
 agne yajasva havishā 2, 9, 4
 agne yajishtho adhvare 3, 10, 7.
 Sv. 1, 100
 agne yat te divi varcaḥ 3, 22, 2.
 Vs. 12, 48. Tb. 4, 2, 4, 2
 agne yad adya viso 6, 15, 14. Ts.
 4, 3, 13, 4. Tb. 3, 5, 7, 6. 6, 12, 2
 agne yāhi dutyam mā 7, 9, 5. Tb.
 2, 8, 6, 4
 agne yāhi suṣastibhir 8, 23, 6
 agne yukshvā hi ye tava 6, 16,
 43. Sv. 1, 25, 2, 733. Vs. 13,
 36. Ts. 4, 2, 9, 5
 agne rakshā no anhasaḥ 7, 15, 13.
 Sv. 1, 24. Tb. 2, 4, 1, 6
 agner apnasah samid 10, 80, 2
 agner indrasya somasya 2, 8, 6
 agner gāyatri abhavat 10, 130, 4
 agner vayam prathamasya 1, 24, 2
 agner varma pari gobhir 10, 16, 7.
 Av. 18, 2, 58. Ta. 6, 1, 4
 agne vājasya gomata 1, 79, 4. Sv.
 1, 99, 2, 911. Vs. 15, 35. Ts.
 4, 4, 4, 5
 agne vivasvad ushasaḥ 1, 44, 1.
 Sv. 1, 40, 2, 1130
 agne viṣvāni vāryā 3, 11, 9
 agne viṣvebhiḥ svanika 6, 15, 16.
 Ts. 3, 5, 11, 2
 agne viṣvebhir agnibhir 3, 24, 4
 agne viṣvebhir ā gahi devebhir
 5, 26, 4
 agne vihi puroḷāṣam 3, 28, 3
 agne vihi havishā yakshi 7, 17, 3
 agne vṛidhāna āhutim 3, 28, 6
 agne śakema te vayam 3, 27, 3.
 Tb. 2, 4, 2, 5
 agne śardhantam ā ganam 5, 56, 1
 agne śardha mahate 5, 28, 3. Av.
 7, 73, 10. Vs. 33, 12. Tb. 2, 4,
 1, 1, 5, 2, 4
 agne sukrena śocishā viṣvābhir
 1, 12, 12
 agne sukrena śocishoru 10, 21, 8
 agne sa ksheshad ṛitapā 6, 3, 1
 agne sahintam ā bhara 5, 23, 1.
 Ts. 1, 3, 14, 6
 agne sahasva pritanā 3, 24, 1.
 Vs. 9, 37
 agne sukhatame rathe 1, 13, 4.
 Sv. 2, 700
 agne sūtasya pītaye 5, 51, 1
 agne stomam jushasva me 8, 44, 2

- agne stomam manāmahe 5, 13, 2.
 Sv. 2, 755
 agne hañsi ny atrinam 10, 118, 1.
 Tb. 2, 4, 1, 7
 agram pihā madhūnām 4, 46, 1
 agrego rājāpyas 9, 86, 45. Sv.
 2, 966
 agre brihann ushasām 10, 1, 1.
 Vs. 12, 13. Ts. 4, 2, 1, 4
 agre sindhūnām pavamāno 9, 86,
 12. Sv. 2, 383
 aghoracakshur apatighny 10, 85,
 44. Av. 14, 2, 17
 aghnate vishnave 8, 25, 12
 āngād-āngāl lomno-lomno 10, 163,
 6. Av. 2, 33, 7. 20, 96, 22
 āngiraso naḥ pitaro 10, 14, 6. Av.
 18, 1, 58. Vs. 19, 50. Ts. 2, 6,
 12, 6. N. 11, 19
 āngirasvantā uta 8, 35, 14
 āngirobhir ā gahi 10, 14, 5. Av.
 18, 1, 59. Ts. 2, 6, 12, 6
 acikītvā cikitushaś cid 1, 164, 6.
 Av. 9, 9, 7
 acikradad vṛishā harir 9, 2, 6.
 Sv. 1, 497. 2, 392. Vs. 38, 22.
 Ta. 4, 11, 6
 acitti yac cakṛimā 4, 54, 3. Ts.
 4, 1, 11, 1
 aceti dasrā vy u 1, 139, 4
 aceti divo duhitā 7, 78, 4
 acety agniś cikitur 8, 56, 5. Sv.
 1, 447
 acodaso no dhanvantv 9, 79, 1.
 Sv. 1, 555
 acyutā cid vo ajmann ā 8,
 20, 5
 achā rishe mārutam 5, 52, 14
 achā kavim nṛimaṇo 4, 16, 9
 achā koṣam madhuścutam 9, 66, 11.
 Sv. 2, 8
 achā giro matayo deva 7, 10, 3.
 Tb. 2, 8, 2, 4
 achā ca tvainā namasā 8, 21, 6
 achā nah śraśocisham 8, 71, 10.
 Sv. 2, 904
 achā nricakshā asarat 9, 92, 2
 achā no āngirastamam 8, 23, 10
 achā no mitramaho deva 6, 2, 11.
 14, 6
 achā no yāhy ā vahā 6, 16, 44.
 Sv. 2, 734
 achā ma indram matayaḥ 10, 43,
 1. Av. 20, 17, 1
 achā mahi brihati 5, 43, 8
 achāyam vo marutaḥ sloka 7, 36, 9
 achā yo gantā nādhmānam 4,
 29, 4
 achā vada tanā girā 1, 38, 13
 achā vada tavasaṁ gīrbhir 5, 83, 1.
 Tb. 2, 4, 5, 5
 achā vivakmi rodasi 3, 57, 4
 achā vo agnim avase 5, 25, 1
 achā voceya śusucānam 4, 1, 19
 achā vo devīm ushasam 3, 61, 5
 achā samudram indavo 9, 66, 12.
 Sv. 2, 9
 achā sindhum mātritāmam 3, 33, 3
 achā hi tvā sahasaḥ suno 8, 60, 2.
 Sv. 2, 903. Av. 20, 103, 3
 achā hi somaḥ kalaśān 9, 81, 2
 achidrā śarma jaritaḥ 3, 15, 5
 achidrā suno sahaso no 1, 58, 8
 ajā anyasya vahnayo 6, 57, 3
 ajātasatrum ajarā 5, 34, 1
 ajā vṛita indra śurapatnir 1, 174, 3
 ajāsvaḥ paśupā 6, 58, 2. Tb. 2,
 8, 5, 4
 ajirāsas tadapa 5, 47, 2
 ajirāso harayo ye ta 8, 49, 8
 ajījanann amṛitam martyāso 3,
 29, 13. Tb. 1, 2, 1, 19
 ajījano amṛita martyeshv 9, 110,
 4. Sv. 2, 858
 ajījāno hi pavamāna 9, 110, 3.
 Sv. 2, 715. Vs. 22, 18
 ajitaye 'hataye 9, 96, 4
 ajaishmādyāsanaṁ cābhumānāga-
 so vayam | usho 8, 47, 18
 ajaishmādyāsanaṁ cābhumānāga-
 gasō vayam | jāgratsvapunaḥ 10,
 164, 5
 ajo na kshām 1, 67, 5
 ajo bhāgas tapasā 10, 16, 4. Av.
 18, 2, 8. Ta. 6, 1, 4
 ajohavid aśvinā taugryo 1, 117, 15
 ajohavid aśvinā vartikā 1, 117, 16.
 N. 5, 21
 ajohavin nāsatyā karā 1, 116, 13
 ajyeshthāso akanishthāso 5, 60, 5
 ajre cid asmai kṛiṇutha 8, 27, 18
 añjate vy añjate sam añjate 9, 86,
 43. Sv. 1, 564. 2, 964. Av. 18,
 3, 18

añjanti tvām adhvare devayanto
 3, 8, 1. Tb. 3, 6, 1, 1. N. 8, 18
 añjanti yam prathayanto 5, 43, 7.
 Ta. 4, 5, 2
 añjanty enam madhvo rasene° 9,
 109, 20
 ata u tvā pitubhrito 10, 1, 4
 atah pariṃmanu 1, 6, 9. Av. 20,
 70, 5
 atah samudram udvatas 8, 6, 29
 atah sahasranirṇijā 8, 8, 11
 atapyamāne avasāvantī 1, 185, 4
 atas cid indra ṇa upā 8, 92, 10.
 Sv. 1, 215
 atas tvā rayim abhi 9, 48, 3. Sv.
 2, 188
 atārishur bharatā 3, 33, 12
 atārishma tamasas pāram asya
 prati vām stoma 1, 183, 6. 184, 6
 atārishma tamasas pāram asya
 prati stomam 7, 73, 1
 atārishma tamasas pāram asyoshā
 1, 92, 6
 ati trishṭam vavakshithā 3, 9, 3
 ati trī soma rocanā 9, 17, 5
 atithim mānuṣhāṇam sunum 8,
 23, 25
 ati drava sārameyau 10, 14, 10.
 Av. 18, 2, 11. Ta. 6, 3, 1
 ati naḥ śascato naya 1, 42, 7
 ati no vishpitā puru 8, 83, 3
 ati vā yo maruto manyate 6, 52,
 2. Av. 2, 12, 6
 ati vāyo sasato 1, 135, 7
 ati vārān pavamāno 9, 60, 3
 atividhā vithurenā cid 8, 96, 2
 ati viśvāḥ parishṭhā 10, 97, 10.
 Vs. 12, 84. Ts. 4, 2, 6, 3
 ati śriti tirascatā 9, 14, 6
 atishṭhantīnām 1, 32, 10. N. 2, 16
 atid u śakra ohata 8, 69, 14. Av.
 20, 92, 11
 atiyāma nidās tirah 5, 53, 14
 atibi manyushāvīṇam 8, 32, 21.
 Sv. 1, 223
 atriṇṇuvantam viyatam 4, 19, 3
 ato devā avantu no 1, 22, 16. Sv.
 2, 1024
 ato na ā nrīn atithin 5, 50, 3
 ato vāyam autamebhir 1, 165, 5
 ato viśvāny adbhutā 1, 25, 11
 atyam haviḥ sacate 5, 44, 3

atyam mriṇjanti kalāṣe 9, 85, 7
 atyayātām aśvinā 5, 75, 2. Sv. 2,
 1094
 atyā vridhasnū 4, 2, 3
 atyāso na ye marutaḥ 7, 56, 16.
 Ts. 4, 3, 13, 7
 atyā hiyānā na hetribhir 9, 13, 6.
 Sv. 2, 541
 aty u pavitram akramid 9, 45, 4
 atyurmīr matsaro madaḥ 9, 17, 3
 atyo na hiyāno abhi vājam 9, 86, 3
 atyo nājman 1, 65, 6
 atrā te rupam uttamam 1, 163, 7.
 Vs. 29, 18. Ts. 4, 6, 7, 3. N.
 6, 8
 atrā vi nemir eshām 8, 34, 3. Sv.
 2, 1158
 atrāha gor amānvata 1, 84, 15.
 Sv. 1, 147. 2, 265. Av. 20, 41, 3.
 Tb. 1, 5, 8, 1. N. 4, 25
 atrāha tad vāhethe 1, 135, 8
 atrāha te harivas tā 4, 22, 7
 atrim anu svarājyam 2, 8, 5
 atrir yad vām avarohann 5, 78, 4
 atrinām stomam adriyo 8, 36, 6
 atred u me mānsase 10, 27, 10
 atrer iva śṛiṇutam 8, 35, 19
 atraiva vo pi nahyāmy 10, 166, 3
 athā te āgīrastamagne 1, 75, 2
 athā te antamānām 1, 4, 3. Sv.
 2, 439. Av. 20, 57, 3. 68, 3
 athā na ubhayeshām 1, 26, 9
 adatrāyā dayate vāryāni 5, 49, 3
 adadā arbham 1, 51, 13
 adabdhā indo pavase 9, 85, 3
 adabdbasya svadhāvato 8, 44, 20
 adabdbhebhīḥ savitāḥ pāyubhiḥ 6,
 71, 3. Vs. 33, 69. 84. Ts. 1, 4,
 24, 1. Tb. 2, 4, 4, 7
 adabdbhebbhis tava gopābbir 6, 8, 7
 adardar utsam asrijo 5, 32, 1. Sv.
 1, 315. N. 10, 9
 adarsi gātūr urave 1, 136, 2
 adarsi gātuvittamo 8, 103, 1. Sv.
 1, 47. 2, 865
 adān me paurukutsyah 8, 19, 36
 adābhyah puratā viśam 3, 11, 5.
 Sv. 2, 906. Tb. 2, 4, 8, 1
 adābhyena socishāgue 10, 118, 7
 adābhyo bhuvanāni pracākāṣad
 4, 53, 4
 aditir dyāvāprithivī 10, 66, 4

- aditir dyaaur aditir 1, 89, 10. Av.
7, 6, 1. Vs. 25, 23. Ta. 1, 13, 2.
N. 4, 23
aditir na urushyatv 8, 47, 9. Ts.
1, 5, 11, 5
aditir no divā paṣum 8, 18, 6
aditir hy ajanishṭa 10, 72, 5
adite mitra varuṇota 2, 27, 14
aditsantam cid āghṛiṇe 6, 53, 3
adidyutat sv apāko 9, 11, 4. vgl
Av. 3, 3, 1
adrisram asya ketavo 1, 50, 3. Av.
13, 2, 18. 20, 47, 15. Vs. 8, 40
adrishtān hantya 1, 191, 2
adedishṭa vritrabā gopatir 3, 31, 21
adevād devaḥ pracatā 10, 124, 2
adevena manasā yo 2, 23, 12
ado yad dāru plavate 10, 155, 3
addhīd indra prasthitemā 10, 116,
8. N. 6, 16
adbbih soma papricānasya 9, 74, 9
adyā cin nu cit tad apo 6, 30, 3.
N. 4, 17
adyā dutam vṛṇimahe 1, 44, 3
adyā devā uditā 1, 115, 6. Vs.
33, 42. Tb. 2, 8, 7, 2
adyādyā śvaḥ-śva 8, 61, 17. Sv.
2, 808
adyā no deva savitah 5, 82, 4.
Sv. 1, 141. Tb. 2, 4, 6, 3. Ta.
10, 10, 2
adyā muriya yadi 7, 104, 15. Av.
8, 4, 15. N. 7, 3
adyed u prāṇid 10, 32, 8
adriṇā te mandinā 10, 28, 3
adribhiḥ sutaḥ pavate gabhastyor
9, 71, 3
adribhiḥ sutaḥ pavase pavitra āñ
9, 86, 23
adribhiḥ suto matibhiḥ 9, 75, 4
adrogham ā vahoṣato 8, 60, 4
adrogha satyam tava 3, 32, 9
adrau cid asmā 1, 70, 4
advesho adya barhisha 10, 35, 9
advesho no maruto gātum 5, 87, 8
adhaḥ pasyasva mopari 8, 33, 19
adha kratvā maghavan 5, 29, 5
adha kshapā parishkrīto 9, 99, 2.
Sv. 2 981
adha gmanā nahusho 1, 122, 11.
adha gmanōsanā prichate 10, 22, 6
adha jihvā pāpatīti 6, 6, 5. N. 4, 17
adha jmo adha vā divo 8, 1, 18.
Sv. 1, 52
adha te viṣvam anu hasad 1, 57,
2. Av. 20, 15, 2
adha tyam drapṣam vibhvaṃ 10,
11, 4. Av. 18, 1, 21
adha tvam indra viddhy 10, 61, 22
adha tvashṭā te maha 6, 17, 10
adha tvā viṣve pura indra 6, 17, 8
adha tvishimāñ abhy ojasā 2, 22,
2. Sv. 2, 838
adha dyutānah pitroḥ 4, 5, 10
adha dyaus cit te apa 6, 17, 9
adha drapso aṇsumatyā 8, 96, 15.
Av. 20, 137, 9
adha dhārāyā madhvā 9, 97, 11.
Sv. 2, 370
adha pra jajñe taranir 1, 121, 6
adha priyam ishirāyā 8, 46, 29
adha plāyogir 8, 1, 33
adha yac cārathe gaṇe 8, 46, 31
adha yad ime pavamāna 9, 110, 9.
Sv. 2, 846
adha yad rājānā gavishtau 10, 61, 23
adha śrutam kavasham 7, 18, 12
adha śvetam kalasam gobhir aktam
kārshmann 9, 74, 8
adha śvetam kalasam gobhir aktam
āpiṇyānam 4, 27, 5
adha sma yasyārcayaḥ 5, 9, 5
adha smā te carshaṇayo 6, 25, 7
adha smā na ud avatā 2, 31, 2
adha smā no vridhe 6, 46, 11
adha smāsyā panayanti 6, 12, 5
adha syā yoshanā mahi 8, 46, 33
adha svanād uta 1, 94, 11
adha svanān marutām 1, 38, 10
adha svapnasya nir vide 1, 120, 12
adhākṛiṇoḥ prithivim 2, 13, 5
adhākṛiṇoḥ prathamam vīryam
2, 17, 3
adhā gāva upamātim kanāyā 10,
61, 21
adhā cin nu yad didhishāmahe
10, 132, 3
adhā te apratishkutam 8, 93, 12
adhā tvam hi nas karo 8, 84, 6.
Sv. 2, 901
adhā naro ny oḥate 5, 52, 11
adhā no viṣvasaubhaga 1, 42, 6
adhā nv asya jenyasya 10, 61, 24
adhā nv asya samdriṣam 7, 88, 2

- adhā manye bṛihad asuryam 6, 30, 2
 adhā manye śrat 1, 104, 7
 adhā mahi na āyasy 7, 15, 14
 adhā mātur ushasaḥ sapta 4, 2, 15
 adhā yathā nah pitarāḥ 4, 2, 16.
 Av. 18, 3, 21. Vs. 19, 69. Ts. 2, 6, 12, 4
 adhāyi dhitiṛ asasiḡram 10, 31, 3
 adhā yo viśvā bhuvanābhi 2, 17, 4
 adhāy agniṛ mānushishu 3, 5, 3
 adhārayatam prithivim uta 5, 62, 3
 adhārayanta vahnayo 1, 20, 8
 adhāsu mandro aratir 10, 61, 20
 adhā ha yad vayam agne 4, 2, 14
 adhā ha yanto aśvinā 7, 74, 5
 adhā hi kāyā yuvam 5, 66, 4
 adhā hinvāna indriyam 9, 48, 5.
 Sv. 2, 189
 adhā hi vikshv idyo 6, 2, 7
 adhā hindra girvaṇa 8, 98, 7. Sv. 1, 406 2, 60. Av. 20, 100, 1
 adhā hotā ny asido 6, 1, 2. Tb. 3, 6, 10, 1
 adhā hy agna eshām 5, 16, 4
 adhā hy agne krator 4, 10, 2. Sv. 2, 1128. Vs. 15, 45. Ts. 4, 4, 4, 7
 adhā hy agne mahnā nishadyā 10, 6, 7
 adhi dyām asthād vṛishabho 9, 85, 9
 adhi dvayor adadhā 1, 83, 3. Av. 20, 25, 3
 adhi na indraishām 8, 83, 7. Vs. 33, 47
 adhi putropamaśravo 10, 33, 7
 adhi peśāṇsi vapatē 1, 92, 4
 adhi bṛibuh paṇinām 6, 45, 31
 adhi yad asmin vājiniṇa 9, 94, 1.
 Sv. 1, 539. Ts. 7, 1, 20, 1
 adhi yas tasthau keśavantā 10, 105, 5
 adhi yā bṛihato divo 8, 25, 7
 adhi śriyam ni dadhuḥ 1, 72, 10
 adhi śriye duhitā suryaśya 6, 63, 5
 adhi sānau ni jighnate 1, 80, 6
 adhīn nv atra saptatim 10, 93, 15
 adhiva yad girinām 8, 7, 14
 adhivāsam pari mātū 1, 140, 9
 adhuksata priyam madhu 9, 2, 3.
 Sv. 2, 389
 adhuksat pipyushim isham 8, 72, 16
 adhenum dasrā 1, 117, 20
 adhvaryavaḥ kartanā 2, 14, 9
 adhvaryavaḥ payasodhar 2, 14, 10
 adhvaryavaś cakrivāṇso 5, 43, 3
 adhvaryāv ā tu hi shiūca 8, 32, 24
 adhvaryavo 'pa itā 10, 30, 3
 adhvaryavo bharatendrayā 2, 14, 1.
 N. 5, 1
 adhvaryavo ya uraṇam 2, 14, 4
 adhvaryavo yaḥ śatam śambarasya 2, 14, 6
 adhvaryavo yaḥ śatam ā 2, 14, 7
 adhvaryavo yaḥ sv asnam 2, 14, 5
 adhvaryavo yan naraḥ 2, 14, 8
 adhvaryavo yo apo vavṛivāṇsam 2, 14, 2
 adhvaryavo yo divyasya 2, 14, 11.
 N. 3, 20
 adhvaryavo yo dṛibhikam 2, 14, 3
 adhvaryavo 'ruṇam dugdham 7, 98, 1. Av. 20, 87, 1
 adhvaryavo havishmanto hi 10, 30, 2
 adhvaryum vā madhupāṇim 10, 41, 3
 adhvaryubhiḥ pañcabhiḥ sapta 3, 7, 7
 adhvaryo adribhiḥ sutam 9, 51, 1.
 Sv. 1, 499. 2, 575. Vs. 20, 31
 adhvaryo drāvayā tvam 8, 4, 11.
 Sv. 1, 308
 adhvaryo vira pra mahe 6, 44, 13
 anac chaye 1, 164, 30. Av. 9, 10, 8
 anaptam apsu dushtaram 9, 16, 3
 anamivā ushasa ā carantu 10, 35, 6
 anamivāsa ilayā 3, 59, 3. Ts. 2, 8, 7, 5
 anarvānam vṛishabham 1, 190, 1.
 N. 6, 23
 anarvāno hy eshām panthā 8, 18, 2
 anarsarātim vasudām 8, 99, 4. Sv. 2, 670. Av. 20, 53, 2. N. 6, 23
 anavadyair abhidubhir 1, 6, 8.
 Av. 20, 40, 2. 70, 4
 anavas te ratham asvāya 5, 31, 4.
 Sv. 1, 439. 440. Ts. 1, 6, 12, 6
 anasvo jāto anabhiḥsur arvā 1, 152, 5
 anasvo jāto anabhiḥsur ukthyo 4, 36, 1

- anasvantā satpatir 5, 27, 1
 anāgasō aditaye devasya 5, 82, 6
 anādhrishṭāni dhrishito 10, 138, 4
 anānudo vṛishabho jagmir 2, 23, 11
 anānudo vṛishabho dodhato 2, 21, 4
 anāyato anibaddhaḥ 4, 13, 5, 14, 5
 anārambhaye tad 1, 116, 5
 anireṇa vacasā 4, 5, 14
 anukāmaṃ tarpayethām 1, 17, 3
 anu krishṇe vasudhiti jihāte 3, 31, 17
 anu krishṇe vasudhiti yemāte 4, 48, 3
 anu tad urvi rodasi 7, 34, 24
 anu tan no jāspatir 7, 38, 6
 anu te dāyī maha 6, 25, 8. Ts. 1, 6, 12, 1. Tb. 2, 8, 5, 7
 anu te śushmāṃ turayantam 8, 99, 6. Sv. 2, 988. Av. 20, 105, 3. Vs. 33, 67
 anuttam ā te 1, 165, 9. Vs. 33, 79
 anu tritasya yudhyataḥ 8, 7, 24
 anu tvā mahi pājasi 1, 121, 11
 anu tvā ratho anu 1, 163, 8. Vs. 29, 19. Ts. 4, 6, 7, 3
 anu tvā rodasi ubhe krakshamānam 8, 76, 11. Sv. 2, 339. Av. 20, 42, 2
 anu tvā rodasi ubhe cakram 8, 6, 38
 anu tvāhigne adha deva 6, 18, 14
 anu dyāvāprithivi tat ta ojo 6, 18, 15
 anu drapsāsa indava 9, 6, 4
 anu dvā jahitā 4, 30, 19
 anu pūrvāny okyā 8, 25, 17
 anu pratnasyaukasah priyamedhāsa 8, 69, 18. Av. 20, 92, 15
 anu pratnasyaukaso huve 1, 30, 9. Sv. 2, 94. Av. 20, 26, 3
 anu pratnāsa āyavaḥ 9, 23, 2. Sv. 1, 502
 anu pra yeje jano 6, 36, 2
 anu yad im maruto 5, 29, 2
 anuvratāya randhayann 1, 51, 9
 anu śrutām amatim 5, 62, 5
 anuspashṭo bhavaty esho 10, 160, 4. Av. 20, 96, 4
 anu svadhām aksharann 1, 33, 11. Tb. 2, 8, 3, 4
 anu hi tvā sutam soma 9, 110, 2. Sv. 1, 432. 2, 716
 anunod atra hastayato 5, 45, 7
 anupe gomān gobhir 9, 107, 9. Sv. 2, 348. N. 5, 3
 anṛiksharā ṛijavaḥ santu 10, 85, 23. Av. 14, 1, 34
 aneno vo maruto yāmo 6, 66, 7
 anehasaṃ vo havamānam 8, 50, 4
 anehasaṃ prataranam 8, 49, 4
 aneho dātram aditer 1, 185, 3
 aneho na uruvraja 8, 67, 12
 aneho mitrāryanan 8, 18, 21
 antarikshapram rajaso 10, 95, 17
 antariksheṇa patati viśvā 10, 136, 4. vgl. Av. 6, 80, 1
 antarikshe pathibhir 10, 168, 3
 antar ichanti tam jane 8, 72, 3
 antaraḥ cakrais 6, 62, 10
 antar dūto rodasi 3, 3, 2
 antar yacha jighāṃsato 10, 102, 3
 antar hy agna iyase 2, 6, 7
 antaḥ ca prāgā 8, 48, 2
 antaḥ carati rocanāsyā 10, 189, 2. Sv. 2, 727. Av. 6, 31, 2. 20, 48, 5. Vs. 3, 7. Ts. 1, 5, 3, 1
 anti cit santam aha 8, 11, 4
 antivāmā dure amitram 7, 77, 4
 anyad adya karvaram 6, 24, 5
 anyam asmad bhiyā 8, 75, 13. Ts. 2, 6, 11, 3
 anyam ū shu tvam yamy 10, 10, 14. Av. 18, 1, 16. N. 11, 34
 anyavratam amānusham 8, 70, 11
 anyasyā vatsam rihati 3, 55, 13
 anyā vo anyām avatv 10, 97, 14. Vs. 12, 88. Ts. 4, 2, 6, 3
 anye jāyām pari 10, 34, 4
 anyo anyam anu gṛibhṇaty 7, 103, 4
 anv apām khāny atṛintam 7, 82, 3
 anv asya sthuram dadṛise 8, 1, 34
 anv aha māsā anv 10, 89, 13. Ts. 1, 7, 13, 1
 anv eko vadati yad 2, 13, 3
 apaghnavanto arāvṇaḥ 9, 13, 9. Sv. 2, 545
 apaghnavann eshi pavamāna 9, 96, 23
 apaghnavan pavate mṛidho 9, 61, 25. Sv. 1, 510. 2, 563
 apaghnavan pavase mṛidhaḥ 9, 63, 24. Sv. 1, 492. 2, 587
 apaghnavan soma rakshaso 9, 63, 29

- apa jyotishā tamo 10, 68, 5. Av.
 20, 16, 5
 apa tyam vṛjinaṃ ripuṃ 6, 51,
 13. Sv. 1, 105
 apa tyam paripanthinaṃ 1, 42, 3
 apa tyā asthur anirā 8, 48, 11
 apa tye tāyavo yathā 1, 50, 2. Av.
 13, 2, 17. 20, 47, 14
 apa dvārā matnām 9, 10, 6. Sv.
 2, 474
 apa nah sośucad 1, 97, 1. Av. 4,
 33, 1. Ta. 6, 10, 1. 11, 1
 apa prāca indra 10, 131, 1. Av.
 20, 125, 1. Tb. 2, 4, 1, 2
 apa yor indrah pāpaja 10, 105, 3
 apaś cid esha vibhvo 3, 31, 16
 apasyam gopām ani° 1, 164, 31.
 10, 177, 3. Ait. a. 2, 6. Av. 9,
 10, 11. Vs. 37, 17. Ta. 4, 7, 1.
 N. 14, 3
 apasyam grāmaṃ vahanānam 10,
 27, 19
 apasyam tvā manasā cekitānam
 10, 183, 1
 apasyam tvā manasā didhyānam
 10, 183, 2
 apasyam aśya mahato 10, 79, 1.
 N. 6, 4
 apa svasur ushaso 7, 71, 1
 apa hata rakshaso 10, 76, 4
 apāh pūrveshām harivaḥ 10, 96,
 13. Av. 10, 32, 3
 apāh somam astam indra 3, 53, 6
 apāgubhān amṛitām 10, 17, 2. Av.
 18, 2, 33. N. 12, 10
 apām garbham darsatam 3, 1, 13
 apān prān 1, 164, 38. Ait. a. 2,
 8. Av. 9, 10, 16. N. 14, 23
 apād aḥasto 1, 32, 7.
 apād ita ud u naś 6, 38, 1
 apād indro apād agnir 8, 69, 11.
 Av. 20, 92, 8
 apad u śipry andhasaḥ 8, 92, 4.
 Sv. 1, 145
 apād eti prathamā 1, 152, 3. Av.
 9, 10, 23
 apād dhotrād uta potrād 2, 37, 4
 apādhamad abhiṣastir 8, 89, 2.
 Vs. 33, 95
 apām napātām avase 1, 22, 6
 apām napād a hy asthād 2, 35, 9.
 Ts. 2, 5, 12, 1
 apānyad ety abhy 1, 123, 7
 apām atishṭhad dharuṇa° 1, 54, 10
 apāma somam amṛitā 8, 48, 3.
 Ts. 3, 2, 5, 4
 apām idam nyayanam 10, 142, 7.
 Av. 6, 106, 2. Ts. 4, 6, 1, 3.
 vgl. Vs. 17, 7
 apām ived ūrmayas 9, 95, 3. Sv.
 1, 544
 apāmivām savitā sāvishan 10, 100, 8
 apāmivām apa viśvām 10, 63, 12
 apāmivām apa sridham 8, 18, 10.
 Sv. 2, 397
 apām upasthe mahishā 6, 8, 4.
 N. 7, 26
 apām urmīr madann iva 8, 14, 10.
 Av. 20, 28, 4. 39, 5
 apām peruṃ jivadhanyam 10,
 36, 8
 apām phenena namuceḥ 8, 14, 13.
 Sv. 1, 211. Av. 20, 29, 3. Vs.
 19, 71
 apām madhye tasthivāḥsam 7, 89, 4
 apāy asyāndhaso 2, 19, 1
 apāro vo mahimā 5, 87, 6
 api panthām aganmahi 6, 51, 16.
 Vs. 4, 29. Ts. 1, 2, 9, 1
 apibat kadruvaḥ sutam 8, 45, 26.
 Sv. 1, 131
 api vṛisca purāṇavad 8, 40, 6. Av.
 7, 90, 1
 api śhṛutah savitā devo 7, 38, 3
 apurvyā purutamāny 6, 32, 1.
 Sv. 1, 322
 apeta vīta vi ca sarpatāto 10, 14,
 9. Av. 18, 1, 55. Vs. 12, 45.
 Ts. 4, 2, 4, 1. Tb. 1, 2, 1, 16.
 Ta. 1, 27, 5. 6, 6, 1
 apendra dvishato mano 10, 152, 5.
 Av. 1, 21, 4
 apehi manasas pate 10, 164, 1.
 Av. 20, 96, 23. N. 1, 17
 apo devir upa hvaye 1, 23, 18.
 Av. 1, 4, 3
 apo mahir abhiṣaster 10, 104, 9
 apo yad adriṃ puruhuta 4, 16, 8.
 Av. 20, 77, 8
 apo vāsanaḥ pari kośam 9, 107, 26
 apo vṛitram vavrivāḥsam 4, 16, 7.
 Av. 20, 77, 7
 aposhā anasaḥ sarat 4, 30, 10.
 N. 11, 47

- apo shu na iyaṃ sarur 8, 67, 15
 apo su myaksha 2, 28, 6. N. 13, 1
 apo hy eshām ajushanta 4, 33, 9
 aptūrye naruta āpir 3, 51, 9
 apnasvatīm aṣvīnā 1, 112, 24. Vs.
 34, 29
 aprakshitam vasu bibharshi 1,
 55, 8
 apratito jayati sam 4, 50, 9
 aprayuchann aprayuchadbhir 1,
 143, 8
 aprāmisatya maghavan 8, 61, 4
 apsarasaṃgandharvāṇām 10, 136, 6
 apsara jāram upasishmiyānā 10,
 123, 5
 apsa indrāya vāyave 9, 65, 20. Sv.
 2, 345
 apsu tvā madhumattam 9, 30, 5
 apsu dhutasya harivaḥ 10, 104, 2.
 Av. 20, 33, 1
 apsu me somo abraid 1, 23, 20.
 10, 9, 6. Av. 1, 6, 2. Tb. 2, 5,
 8, 6
 apsv agne sadhish tava 8, 43, 9.
 Vs. 12, 36. Ts. 4, 2, 3, 2. 11, 3
 apsv antar amṛitam 1, 23, 19. Av.
 1, 4, 4. Vs. 9, 6. Ts. 1, 7,
 7, 1
 abudhne rājā 1, 24, 7
 abudhram u tyā indra° 10, 35, 1
 abodhi jāra ushasām 7, 9, 1
 abodhi hotā yajathāya 5, 1, 2.
 Sv. 2, 1097. N. 6, 13
 abodhy agnih samidhā 5, 1, 1. Sv.
 1, 73. 2, 1096. Av. 13, 2, 46.
 Vs. 15, 24. Ts. 4, 4, 4, 1
 abodhy agnir jma 1, 157, 1. Sv.
 2, 1108
 abjām ukthair ahim 7, 34, 16. N.
 10, 44
 abhāgaḥ sann apa 10, 83, 5. Av.
 4, 32, 5
 abhi kanvā anushatāpo 8, 6, 34
 abhi kratvendra bbur 7, 21, 6.
 Ts. 7, 4, 15, 1
 abhikrandan kalasam vājy 9, 86,
 11. Sv. 2, 382
 abhi kranda stanaya 5, 83, 7. Ts.
 3, 1, 11, 6. vgl. Av. 4, 15, 6
 abhi kshipaḥ sam agmata 9, 14, 7
 abhikhyā no maghavan 10, 112, 10
 abhi gandharvam atṛiṇad 8, 77, 5
 abhi gavyāni vītaye 9, 62, 23. Sv.
 2, 412
 abhi gāvo adhanvishur 9, 24, 2.
 Sv. 2, 312
 abhi gāvo anūshata yoshā 9, 32, 5
 abhi gotrāni sahasā 10, 103, 7.
 Sv. 2, 1205. Av. 19, 13, 7. Vs.
 17, 39. Ts. 4, 6, 4, 2
 abhi jaitrīr asacanta 3, 31, 4
 abhi tashṭeva didhaya 3, 38, 1
 abhi te madhunā payo 9, 11, 2.
 Sv. 2, 2
 abhi tyam viraṃ girvaṇasam 6,
 50, 6
 abhi tyam gāvaḥ payasā 9, 84, 5
 abhi tyam pūrvyam madam 9, 6, 3
 abhi tyam madyam madam 9, 6, 2
 abhi tyam mesham 1, 51, 1. Sv.
 1, 376
 abhi triprishtham vṛishanam 9,
 90, 2. Sv. 1, 528. 2, 758
 abhi tvā gotamā girā jātavedo 1,
 78, 1
 abhi tvā gotamā girānūsha° 4, 32, 9
 abhi tvā devaḥ savitābhi 10, 174,
 3. Av. 1, 29, 3
 abhi tvā deva savitar 1, 24, 3.
 Ts. 3, 5, 11, 3
 abhi tvā naktīr ushaso 2, 2, 2
 abhi tvā pājo rakshaso 6, 21, 7
 abhi tvā pūrvapītaya indra 8, 3, 7.
 Sv. 1, 256. 2, 923. Av. 20, 99, 1
 abhi tvā pūrvapītaye srijāmi 1,
 19, 9. N. 10, 37
 abhi tvā yoshano daśa 9, 56, 3
 abhi tvā vṛishabhā sute 8, 45, 22.
 Sv. 1, 161. 2, 88. Av. 20, 22, 1
 abhi tvā sura nonumo 7, 32, 22.
 Sv. 1, 233. 2, 30. Av. 20, 121,
 1. Vs. 27, 35. Ts. 2, 4, 14, 2
 abhi tvā sindho siṣum 10, 75, 4
 abhi dyāu mahinā bhuvam 10,
 119, 8
 abhi dyumnām brihad yaśa 9,
 108, 9. Sv. 1, 579. 2, 361
 abhi dyumnāni vanina 3, 40, 7.
 Av. 20, 6, 7
 abhi droṇāni babhravaḥ 9, 33, 2.
 Sv. 2, 115
 abhi dvijanmā trivṛid 1, 140, 2
 abhi dvijanmā trī rocanāni 1, 149,
 4. Sv. 2, 1125

- abhi na ilā yūthasya 5, 41, 19.
N. 11, 49
- abhinakshanto abhi ye 2, 24, 6
- abhi no devir avasā 1, 22, 11
- abhi no naryam vasu 6, 53, 2
- abhi no vājasātamaṃ 9, 98, 1. Sv.
1, 549. 2, 588
- abhi pra gopatim girendram 8,
69, 4. Sv. 1, 168. 2, 839. Av.
20, 22, 4. 92, 1
- abhi pra dadrur 4, 19, 5
- abhi pra bhara dhrishatā 8, 89, 4
- abhi prayānsi vāhasā 3, 11, 7. Sv.
2, 907
- abhi prayānsi sudhitāni 6, 15, 15
- abhi pra vah surādhasam 8, 49, 1.
Sv. 1, 235. 2, 161. Av. 20, 51, 1
- abhi pravanta samaneva 4, 58, 8.
Vs. 17, 96. N. 7, 17
- abhi pra sthātāheva 7, 34, 5
- abhi priyāni kāvyā 9, 57, 2. Sv.
2, 1112
- abhi priyāni pavate canohito 9,
75, 1. Sv. 1, 554. 2, 50
- abhi priyāni pavate punāno 9, 97,
12. Sv. 2, 371
- abhi priyā divas padam 9, 10, 9.
Sv. 2, 477
- abhi priyā divas padā 9, 12, 8.
Sv. 2, 554
- abhi priyā maruto yā 8, 27, 6
- abhi prehi dakṣiṇato 10, 83, 7.
Av. 4, 32, 7
- abhi brahmīr anushata 9, 33, 5.
Sv. 2, 220
- abhibhūve 'bhibhaṅgāya 2, 21, 2
- abhibhūr aham āgamam 10, 166, 4
- abhi yajñam grīṇīhi no 1, 15, 3.
Vs. 26, 21
- abhi yaṃ devi nirritis cid 7, 37, 7
- abhi yaṃ devy aditir grīṇāti 7,
38, 4
- abhi ye tvā vibhāvāri 5, 79, 4
- abhi ye mitho vanushaḥ 7, 38, 5
- abhi yo mahinā divam 3, 59, 7.
Vs. 38, 17. Ts. 4, 1, 6, 3. Ta.
4, 3, 1
- abhi vastrā suvasanāny 9, 97, 50.
Sv. 2, 777
- abhi vahnaya utaye 8, 12, 15
- abhi vahnir amartyaḥ 9, 9, 6
- abhi vāṃ nūnam aśvīnā 7, 67, 3
- abhi vāyum vīty arshā 9, 97, 45.
Sv. 2, 776
- abhi viprā anushata gāvo 9, 12,
2. Sv. 2, 547
- abhi viprā anushata murdhan 9,
17, 6
- abhi visvāni vāryābhi 9, 42, 5
- abhivṛityā sapatnān 10, 174, 2.
Av. 1, 29, 2
- abhi venā anushateyakshanti 9,
64, 21
- abhi vo arce poshyāvato 5, 41, 8
- abhi vo devīm dhiyam 7, 34, 9
- abhi vo vīram andhaso 8, 46, 14.
Sv. 1, 265
- abhi vyayasva khadirasya 3, 53, 19
- abhi vrajaṃ na tatuishe 8, 6, 25
- abhivlagyā cid adriṇaḥ 1, 133, 2
- abhi syāvaṃ na krisanebhir 10,
68, 11. Av. 20, 16, 11
- abhishṭane te adriṇo 1, 80, 14
- abhishṭaye sadāvṛidham 8, 68, 5
- abhi sidhmo ajigād 1, 33, 13. Tb.
2, 8, 4, 4. N. 6, 16
- abhi suvānāsa indavo 9, 17, 2
- abhi suyavasam naya 1, 42, 8
- abhi somāsa āyavaḥ pavante ma-
dyam madam | abhi 9, 23, 4
- abhi somāsa āyavaḥ pavante ma-
dyam madam | samudrasyādhi
9, 107, 14. Sv. 1, 528. 2, 206
- abhi svapubhir mitho 7, 56, 3
- abhi svarantu ye tava 8, 13, 28
- abhi svavṛiṣṭim made 1, 52, 5
- abhi hi satya somapā 8, 98, 5.
Sv. 2, 598. Av. 20, 64, 2
- abhika āsām padavir 3, 56, 4
- abhidam ekam eko 10, 48, 7. N.
3, 10
- abhi na ā vavṛitsva 4, 31, 4
- abhi navante adruhaḥ 9, 100, 1.
Sv. 1, 550
- abhi no agna uktham 1, 140, 13
- abhi no arshā divyā 9, 97, 51. Sv.
2, 778
- abhimam aghnyā uta 9, 1, 9
- abhim avanvan svabhishṭim 1,
51, 2
- abhim ṛitasya dohanā 1, 144, 2
- abhim ṛitasya viṣtapam 9, 34, 5
- abhivartena havishā 10, 174, 1.
Av. 1, 29, 1

- abhivṛitam kṛṣṇanair 1, 35, 4. Tb.
 2, 8, 6, 1
 abhi shatas tad ā bharendra 7,
 32, 24. Sv. 1, 309
 abhi shu naḥ sakhinām 4, 31, 3.
 Sv. 2, 34. Av. 20, 124, 3 Vs.
 27, 41. 36, 6. Ta. 4, 42, 3
 abhi shu naḥ tvam rayim 8, 93, 21
 abhi shv aryaḥ paṇḍityair 10, 59, 3
 abhihi manyo tavasas 10, 83, 3.
 Av. 4, 32, 3
 abhutsy u pra devyā 8, 9, 16. Av.
 20, 142, 1
 abhud idam vayunam 1, 182, 1
 abhud u pāram etave 1, 46, 11
 abhud u bhā u 1, 46, 10
 abhud u vo vidhate 4, 34, 4
 abhud ushā indratamā 7, 79, 3
 abhud ushā ruṣatpaṣur 5, 75, 9
 abhud devaḥ savitā vandyo 4, 54,
 1. Tb. 3, 7, 13, 4
 abhur u vira girvaṇo 6, 45, 13
 abhur eko rayipate 6, 31, 1
 abhur v aukshir 10, 27, 7
 abhy-abhi hi sravaṣā 9, 110, 5.
 Sv. 2, 857. N. 5, 4
 abhy arca nabhākavad 8, 40, 4
 abhy arshata sushtutim 4, 58, 10.
 Av. 7, 82, 1. Vs. 17, 98
 abhy arsha bṛihad yaṣo 9, 20, 4.
 Sv. 2, 321
 abhy arsha mahānām devānām 9,
 1, 4
 abhy arsha vicakṣhaṇa 9, 51, 5
 abhy arsha sahasriṇām rayin 9,
 63, 12
 abhy arsha svayudha 9, 4, 7. Sv.
 2, 403
 abhy arshānapacyuto 9, 4, 8. Sv.
 2, 404
 abhy avasthāḥ 5, 19, 1
 abhyāram id adrayo 8, 72, 11.
 Sv. 2, 953
 abhy urnoti yan nagnam 8, 79, 2
 abhraprusho na vācā 10, 77, 1
 abhrāji sardho maruto 5, 54, 6
 N. 6, 4
 abhrātaro na yoshano 4, 5, 5
 abhrātrivyo anā tvam 8, 21, 13. Sv.
 1, 399. 2, 739. Av. 20, 114, 1
 abhrāteva puṇsa eti 1, 124, 7. N.
 3, 5
 amanthishṭam bhārata 3, 23, 2
 amandan mā maruta 1, 165, 11
 amandān stomān pra bhare 1,
 126, 1. N. 9, 10
 amāmahid anāsavo 8, 1, 14. Av.
 20, 116, 2 Tāṇḍya 9, 10, 1
 amājuraḥ cid bhavatho 10, 39, 3
 amājur iva pitroḥ 2, 17, 7
 amād eshām bhiyasā 5, 59, 2
 amāya vo maruto yātave 8, 20, 6
 amitrāhā vicarshaṇiḥ 9, 11, 7. Sv.
 2, 797
 amitrāyudho marutām 3, 29, 15
 aminatī daivyāni vratāni 1, 124, 2
 amī ya rikshā 1, 24, 10. Ta. 1,
 11, 2. N. 3, 20
 amī ye devā sthāna 1, 105, 5. Sv.
 1, 368
 amī ye pañcokṣhaṇo 1, 105, 10
 amī ye sapta raṣmayah 1, 105, 9
 amivahā vāstosh pate 7, 55, 1. N.
 10, 17
 amishām cittam 10, 103, 12. Sv.
 2, 1211. Av. 3, 2, 5. Vs. 17, 44.
 N. 6, 12. 9, 33
 amuraḥ kavir aditir 7, 9, 3
 amūrā viṣvā vṛiṣhanāv 7, 61, 5
 amuro hotā ny asādi 4, 6, 2
 amur yā upa 1, 23, 17. Av. 1, 4,
 2. Vs. 6, 24
 amṛikena ruṣatā vāsasā 9, 69, 5
 amṛitam jātavedasam tiras 8, 74, 5
 ameva naḥ suhavā 2, 36, 3. Vs.
 26, 24
 ambayo yanty 1, 23, 16. Av. 1,
 4, 1
 ambitame naditame 2, 41, 16
 amyak sā ta indra 1, 169, 3. N.
 6, 15
 ayam yah sṛiṇjaye puro 4, 15, 4
 ayam yajño devayā 1, 177, 4
 ayam yathā na ābhuvat 8, 102, 8.
 Sv. 2, 297
 ayam yonis cakṛimā 4, 3, 2
 ayam yo vajrah purudhā 10, 27, 21
 ayam yo hotā kir u sa 10, 52, 3.
 N. 6, 35
 ayam rocayad aruco 6, 39, 4
 ayam vām kṛiṣṇo aṣvinā 8,
 85, 3
 ayam vām gharṇo aṣvinā 8, 9, 4.
 Av. 20, 139, 4

- ayam vām adribhih sutaḥ 8, 22, 8
 ayam vām pari shicyate 4, 49, 2.
 Ts. 3, 3, 11, 1
 ayam vām bhāgo nihito 8, 57, 4
 ayam vām madhumattamaḥ 1, 47, 1. Sv. 1, 306
 ayam vām mitrāvaruṇā sutaḥ 2, 41, 4. Sv. 2, 260. Vs. 7, 19.
 Ts. 1, 4, 5, 1
 ayam vicarshaṇir hitaḥ 9, 62, 10.
 Sv. 1, 508
 ayam vidac citradṛṣikam 6, 47, 5
 ayam viprāya dāśuṣhe 10, 25, 11
 ayam visvā abhi śriyo 8, 102, 9.
 Sv. 2, 298
 ayam visvāni tishṭhati 9, 54, 3.
 Sv. 2, 107
 ayam vṛitaḥ cātayate 4, 17, 9
 ayam venāḥ codayat 10, 123, 1.
 Vs. 7, 16. Ts. 1, 4, 8, 1. N. 10, 39
 ayam vo yajña rībhavo 4, 34, 3
 ayam śrīṇve adha jayann 4, 17, 10. Tb. 2, 8, 3, 3
 ayam samaha mā tanū 1, 120, 11
 ayam sa yasya śarmann 10, 6, 1
 ayam sa yo divas pari 9, 39, 4.
 Sv. 2, 250
 ayam sa yo varimāṇam 6, 47, 4
 ayam sa śinkte yena 1, 164, 29.
 Av. 9, 10, 7. N. 2, 9
 ayam sahasram rishibhih 8, 3, 4.
 Sv. 2, 958. Av. 20, 104, 2. Vs. 33, 83
 ayam sa hotā yo dvijanmā 1, 149, 5. Sv. 2, 1126
 ayam su tubhyam varuṇa 7, 86, 8
 ayam surya ivopadṛig 9, 54, 2.
 Sv. 2, 106
 ayam so agnir āhutaḥ 7, 1, 16
 ayam so agnir yasmin 3, 22, 1.
 Vs. 12, 47. Ts. 4, 2, 4, 2
 ayam soma indra tubhyam sunva ā tu 7, 29, 1
 ayam soma indra tubhyam sunve tubhyam 9, 88, 1. Sv. 2, 821
 ayam somaḥ kapardine 9, 67, 11
 ayam somaḥ camu suto 5, 51, 4
 ayam stuto rājā vandi 10, 61, 16
 ayam svādur iha madishṭha 6, 47, 2
 ayam ha yad vām devayā 7, 68, 4
 ayam ha yena vā idam 8, 76, 4
 ayam hi te amartya 10, 144, 1
 ayam hi netā varuṇa 7, 40, 4
 ayam hotā prathamah 6, 9, 4
 ayam kavir akavishu 7, 4, 4
 ayam kritnur agribhito 8, 79, 1.
 Tb. 2, 4, 7, 6
 ayam gha sa turo mada 10, 25, 10
 ayam cakram ishanat 4, 17, 14
 ayam jāyata manusho 1, 128, 1
 ayam ta āghriṇe suto 9, 67, 12
 ayam ta indra somo 8, 17, 11.
 Sv. 1, 159. 2, 75. Av. 20, 5, 5
 ayam ta emi tanvā 8, 100, 1
 ayam te astu haryataḥ 3, 44, 1
 ayam te asmy upa 10, 83, 6. Av. 4, 32, 6
 ayam te mānusho jane 8, 64, 10
 ayam te yonir rītiyo 3, 29, 10.
 Av. 3, 20, 1. Vs. 3, 14. 12, 52.
 15, 56. Ts. 1, 5, 5, 2. 4, 2, 4, 3. 7, 13, 5. Tb. 1, 2, 1, 16. 2, 5, 8, 8
 ayam te śaryanāvati 8, 64, 11
 ayam te stomo agriyo 1, 16, 7
 ayam dakshāya sādhanō 9, 105, 3.
 Sv. 2, 450
 ayam daśasyan naryebhir 10, 99, 10
 ayam diva iyarti visvam 9, 68, 9
 ayam dīrghāya cakshase 8, 13, 30
 ayam devaḥ sahasā 6, 44, 22
 ayam devānām apasām 1, 160, 4
 ayam devāya janmane 1, 20, 1
 ayam deveshu jāgrivih suta 9, 44, 3
 ayam dyāvāprithivi vi shkabhāyad 6, 44, 24
 ayam dyotayad adyuto 6, 39, 3
 ayam nābhā vadati 10, 62, 4
 ayam nidhih sarame 10, 108, 7
 ayam no vidvān vanavad 9, 77, 4
 ayam akriṇod ushasuḥ supatniḥ 6, 44, 23
 ayam agnih sahasriṇo 8, 75, 4.
 Vs. 15, 21. Ts. 2, 6, 11, 1. 4, 4, 1
 ayam agnih suvṛyasyeṣe 3, 16, 1.
 Sv. 1, 60
 ayam agnir urushyaty 10, 176, 4.
 Ts. 3, 5, 11, 1

- ayam agnir vadhryaṣvasya 10, 69, 12
 ayam agne jaritā tve 10, 142, 1
 ayam agne tve api jaritā 8, 44, 28
 ayam asmān vanaspatir mā 3, 53, 20
 ayam asmāsu kāvya 10, 144, 2
 ayam asmi jaritah paśya 8, 100, 4
 ayam indra vṛishākapiḥ 10, 86, 18.
 Av. 20, 126, 18
 ayam indro marutsakhā 8, 76, 2
 ayam iha prathamō dhāyī 4, 7, 1.
 Vs. 3, 15. 15. 26. 33, 6 Ts. 1, 5, 5, 1
 ayam u te sam atasi 1, 30, 4. Sv. 1, 183. 2, 949. Av. 20, 45, 1. N. 1, 10
 ayam u te sarasvati vaśishṭho 7, 95, 6
 ayam u tvā vicarshaṇe 8, 17, 7. Av. 20, 5, 1
 ayam u vām purutamo 3, 62, 2
 ayam uśānah pary 6, 39, 2
 ayam u shya pra devayur 10, 176, 3. Ts. 3, 5, 11, 1
 ayam u shya sumahāñ 7, 8, 2
 ayam eka itthā purūru 8, 25, 16
 ayam emi vicākaśad 10, 86, 19. Av. 20, 126, 19
 ayam panthā anuvittah 4, 18, 1
 ayam punāna ushaso vi 9, 86, 21. Sv. 2, 173
 ayam pūshā rayir bhagaḥ 9, 101, 7. Sv. 1, 546. 2, 168
 ayam bharāya sānasir 9, 106, 2. Sv. 2, 45
 ayam matavāñ chakuno 9, 86, 13
 ayam mātāyam 10, 60, 7
 ayam mitrasya varuṇasya 1, 94, 12
 ayam mitrāya varuṇāya śaṁtamaḥ 1, 136, 4
 ayam mitro namasyaḥ 3, 59, 4. Tb. 2, 8, 7, 5
 ayam me pīta ud iyarti 6, 47, 3
 ayam me hasto bhagavān 10, 60, 12. Av. 4, 13, 6
 ayānsam agne sukshitim 2, 35, 15
 ayā citto vipānaya 9, 65, 12. Sv. 2, 155
 ayā te agne vidhemorjo 2, 6, 2
 ayā te agne samidhā vidhema 4, 4, 15, Ts. 1, 2, 14, 6. N. 3, 21
 ayā dhiyā ca gavyayā 8, 93, 17. Sv. 1, 188
 ayā nijaghnir ojaś 9, 53, 2. Sv. 2, 1065
 ayā pavasva devayur 9, 106, 14. Sv. 2, 122
 ayā pavasva dhārayā yayā 9, 63, 7. Sv. 1, 493. 2, 566
 ayā pavā pavasvainā 9, 97, 52. Sv. 1, 541. 2, 454
 ayāma dhivato dhiyo 8, 92, 11
 ayāmi ghosha indra 7, 23, 2. Av. 10, 12, 2
 ayāmi te namaṁktim 3, 14, 2
 ayā rucā harinyā 9, 111, 1. Sv. 1, 463. 2, 940
 ayā vājam devahitam 6, 17, 15. Sv. 1, 454. Av. 19, 12, 1. 20, 63, 3. 124, 6
 ayā viti pari srava 9, 61, 1. Sv. 1, 495. 2, 560
 ayā somaḥ sukṛityayā 9, 47, 1. Sv. 1, 507
 ayā ha tyam māyayā 6, 22, 6. Av. 20, 36, 6
 ayukta sapta sundhyuvah 1, 50, 9. Av. 13, 2, 24. 20, 47, 31. Tb. 2, 4, 5, 4
 ayukta sapta haritah 7, 60, 3
 ayukta sura etaśam 9, 63, 8. Sv. 2, 567
 ayujo asamo nṛibhir 8, 62, 2
 ayujran ta indra visvaⁿ 1, 169, 2
 ayuddha id yudhā 8, 45, 3. Sv. 2, 690
 ayuddhaseno vibhva 10, 138, 5
 ayuyutsann 1, 33, 6
 ayodaishṭro arcishā 10, 87, 2. Av. 8, 3, 2
 ayoddheva durmada 1, 32, 6. Tb. 2, 5, 4, 3. N. 6, 4
 aram hi shmā suteshu ṇah 8, 92, 26
 aram kāmāya harayo 10, 96, 7. Av. 20, 31, 2
 aram kṛinvantu vedim 1, 170, 4
 aram kshāyāya no mahe 8, 15, 13
 aranyāny aranyāny 10, 146, 1. Tb. 2, 5, 5, 6. N. 9, 30
 aranyor nihito jātavedā 3, 29, 2. Sv. 1, 79

aram ta indra kukshaye 8, 92, 24.
Sv. 2, 1012

aram dāso na miḥlushe 7, 86, 7
aramatir anarvaṇo 8, 31, 12
aramamāno aty eti gā 9, 72, 3
aramayaḥ sarapaso 2, 13, 12
aram asvāya gāyati 8, 92, 25 Sv.
1, 118

aram ma usrayāmpo 4, 32, 24
aram me gantaṁ havanāya 6,
63, 2

araśmāno ye 'rathā 9, 97, 20
arā ived acaramā 5, 58, 5. Tb.
2, 8, 5, 7

arādhi hotā nishadā 10, 53, 2
arādhi hotā svar 1, 70, 8
arāyi kāpe 10, 155, 1. N. 6, 30
arāvīd aṇṣuḥ sacamāna 9, 74, 5
aritraṁ vāp divas prīthu 1, 46, 8
arishṭaḥ sa marto viṣva 10, 63, 13
aruṇapsur ushā abhūd 8, 73, 16
aruṇo mā sakṛd 1, 105, 18. N.
5, 21

arushasya duhitarā 6, 49, 3
arusho janayan giro 9, 25, 5
arurucad ushasaḥ prīṣṇir 9, 83, 3.
Sv. 2, 227

aroravid vṛishṇo asya 2, 11, 10
arcata prārcata 8, 69, 8. Sv. 1,
362 Sv. 20, 92, 5

arcad vṛishā vṛishabhīḥ 1, 173, 2
arcanta eke mahi sāma 8, 29, 10
arcantas tvā havāmahe 5, 13, 1
arcanti nārir apaso 1, 92, 3. Sv.
2, 1107

arcā dive brihate 1, 54, 3. N.
6, 18

arcāmi te sumatiṁ ghoshy 4, 4,
8. Ts. 1, 2, 14, 3

arcāmi vām vardhāyāpo 10, 12, 4.
Av. 18, 1, 31

arcā sakrāya śakine 1, 54, 2
arṇāṇsi cit paprathānā 7, 18, 5
artham id vā u 1, 105, 2
arthino yanti ced arthaṁ 8, 79, 5
ardhaṁ vīrasya sṛitapāmi 7, 18, 16
arbhako na kumārako 8, 69, 15.
Av. 20, 92, 12

aryamaṇaṁ varuṇaṁ mitram 4, 2, 4
aryamaṇaṁ brihaspatim indram
10, 141, 5. Av. 3, 20, 7. Vs. 9,
27. Ts. 1, 7, 10, 2

aryamā no aditir yajñīyāso 3,
54, 18

aryamyam varuṇa 5, 85, 7
aryo vā giro abhy arca 10, 148, 3
aryo viṣaṁ gātūr eti 10, 20, 4
arvadbhīr agne arvato 1, 73, 9
arvanto na śravaso 7, 90, 7. 91, 7
arvāg rathaṁ viṣvavāram 6, 37, 1
arvāg rathaṁ ni yachiatam 8,
35, 22

arvāṇi ehi somakāmaṁ 1, 104, 9.
Av. 20, 8, 2

arvāṇi trīcakro madhu° 1, 157, 3.
Sv. 2, 1110

arvāṇi narā daivyaenāvāsā 7, 82, 8
arvācīnaṁ su te mana 3, 37, 2.
Av. 20, 19, 2

arvācīno vaso bhavāsmi 4, 32, 14
arvācīr subhage bhava 4, 57, 6.
Av. 3, 17, 8. Ta. 6, 6, 2

arvācīnaṁ tvā puruṣhṛta 8, 6, 45.
32, 30

arvācīnaṁ tvā sukhe rathe 3, 41,
9. Av. 20, 23, 9

arvācīnaṁ daivyaṁ janam 1, 45, 10
arvācīnaṁ adya yayyaṁ 2, 37, 5
arvācīnā vāpī saptayo 1, 47, 8
arvācīno adya bhavātā 2, 29, 6.
Vs. 32, 51

arvāṇi iva śravase 9, 97, 25
arvāvato na ā gahi parāvataḥ ca 3,
40, 8. Av. 20, 6, 8

arvāvato na ā gahy atho sakra
3, 37, 11. Av. 20, 20, 4. 57, 7
arshā naḥ soma saṁ gave 9, 61,
15. Sv. 2, 687

arshā soma dyumattamo 9, 65, 19.
Sv. 1, 503. 2, 344

arhanto ye sudānavo 5, 52, 5
arhan bibharshī sāyakāni 2, 33,
10. Ta. 4, 5, 7

alātriṇo vaka indra 3, 30, 10. N.
6, 2

alāyasya paraśur 9, 67, 30
avaṇse dyām astabhāyad 2, 15, 2
avah pareṇa para enā 1, 164, 17.
Av. 9, 9, 17

avah pareṇa pitarāṁ 1, 164, 18.
Av. 9, 9, 18

avakrakshinaṁ 8, 1, 2. Sv. 2, 711
Av. 20, 85, 2

ava kranda dukshināto 2, 42, 3

- ava kshipa divo aśmānam 2, 30, 5
 ava caṣṭha pīcīśhamo 8, 62, 6
 ava te helo varuṇa 1, 24, 14. Ts.
 1, 5, 11, 3
 ava tmanā bharate 1, 104, 3
 ava tyā bṛihatir isho 10, 134, 3
 ava tve indra pravato 6, 47, 14
 avadyam iva manyamānā 4, 18, 5
 ava dyutānaḥ kalaśāṇ 9, 75, 3.
 Sv. 2, 52
 ava drapso aṇṣumatim 8, 96, 13.
 Sv. 1, 323. Av. 20, 137, 7. Ta.
 1, 6, 3
 ava drugdhāni pitryā 7, 86, 5
 ava dṛake ava trikā 10, 59, 9
 ava no vṛjinā śiṣhy 10, 105, 8
 avantam atraye grīhaṃ 8, 73, 7
 avantu naḥ pitarāḥ 1, 106, 3
 avantu mām ushasō 6, 52, 4
 avapatantir avadan 10, 97, 17.
 Vs. 12, 91. Ts. 4, 2, 6, 5
 ava yac chyeno asvanid 4, 27, 3
 ava yat tvam śatakratav 10, 134, 4
 ava yat sve sadhasthe 8, 79, 9
 avartyā śuna antrāpi 4, 18, 13
 avardhayan subhagaṃ sapta 3, 1, 4
 avar maha indra 1, 133, 6
 avarshir varsham 5, 83, 10
 avavidham taugryam 1, 182, 6
 ava vedim hotrabhir 7, 60, 9
 ava sindhum varuṇo dyaur 7,
 87, 6
 avasrijann upa tmanā 1, 142, 11
 ava srija punar agne pitribhyo
 10, 16, 5. Av. 18, 2, 10. Ta.
 6, 4, 2
 ava srija vanaspate 1, 13, 11
 avasṛiṣṭā parā pata 6, 75, 16.
 Sv. 2, 1213. Av. 3, 19, 8. Vs.
 17, 45. Ts. 4, 6, 4, 4. Tb. 3,
 7, 6, 23
 ava spridhi pitarāṃ 5, 3, 9
 ava sma durhanāyato 10, 134, 2.
 Sv. 2, 442
 ava sma yasya veshane 5, 7, 5
 avasyate stuvate 1, 116, 23
 ava sya śurādhanā 4, 16, 2. Av.
 20, 77, 2
 ava syūmeva cinvati 3, 61, 4
 ava svayuktā diva ā 1, 168, 4
 ava svarāti gargaro 8, 69, 9. Av.
 20, 92, 6
 ava svedā ivābhito 10, 134, 5
 avā kalpeshu naḥ pumas 9, 9, 7
 avācacaksham padam 5, 30, 2
 avā nu kam jyāyā 10, 50, 5
 avā no agna utibhir 1, 79, 7. Sv.
 2, 874
 avā no vājayam ratham 8, 80, 6
 avāvaṣanta dhītayo 9, 19, 4
 avāsām maghavaṇ jahi 1, 133, 3
 avāsprijaḥ prasvaḥ 10, 138, 2
 avāsprijanta jivrayo na 4, 19, 2
 avitā no ajāsvaḥ 9, 67, 10
 avitāsi sunvato 8, 36, 1
 avidad daksham mitro 6, 44, 7
 avindad divo nihitam 1, 130, 3
 avindan te atihitam 10, 181, 2
 avipre cid vayo dadhad 6, 45, 2
 avipro vā yad avidhad 8, 61, 9
 avishṭam dhishv aśvinā 7, 67, 6.
 Tb. 2, 4, 3, 7
 avishṭo aśmān viśvasu 7, 34, 12
 avin no agnir havyān 7, 34, 14
 avirām iva mām 10, 86, 9. Av.
 20, 126, 9. N. 6, 31
 avivridhad vo amṛitā 8, 80, 10
 avivridhanta gotamā 4, 32, 12
 aveyam asvaid 1, 124, 11
 avocāma kavaye medhyāya 5, 1,
 12. Vs. 15, 25. Ts. 4, 4, 4, 2
 avocāma namo aśmā 1, 114, 11
 avocāma nivacanāny 1, 189, 8
 avocāma mahate saubhagāya 8,
 59, 5
 avocāma rahugaṇā 1, 78, 5
 avo dvābhyām para ekayā 10, 67,
 4. Av. 20, 91, 4
 aver itthā vām 6, 67, 11
 avor vām nuṇam aśvinā 7, 67, 4
 aye punānam pari vāra 9, 86, 25
 aye vadhuṇ pavate 9, 69, 3
 ayo vāre pari priyaṃ hariṃ 9,
 50, 3. Sv. 2, 557
 ayo vāre pari priyo harir 9, 7,
 6. Sv. 2, 483
 ayo vārebhiḥ pavate 9, 101, 16
 aśocy agnih samidhāno 7, 67, 2
 aśūpinaddham madhu 10, 68, 8.
 Av. 20, 16, 8. N. 10, 12
 aśmanvati riyate 10, 53, 8. Av.
 12, 2, 26. Vs. 35, 10. Ta. 6, 3, 2
 aśmāsyam avatam 2, 24, 4. N.
 10, 13

- aśyāma tam kāmam agne 6, 5, 7.
 Vs. 18, 74. Ts. 1, 3, 14, 3
 aśyāma te sumatiṃ deva 1, 114, 3
 aśravam hi bhuridāvattarā 1, 109,
 2. Ts. 1, 1, 14, 1. N. 6, 9
 aśrīrā tanūr bhavati 10, 85, 30.
 Av. 14, 1, 27
 aśvatthe vo nishadanam 10, 97,
 5. Vs. 12, 79. 35, 4. Ts. 4, 2,
 6, 2
 aśvam na gīrbhī rathyam 8, 103,
 7. Sv. 2, 934
 aśvam na gulham 1, 117, 4
 aśvam na tvā vāravantam 1, 27, 1.
 Sv. 1, 17, 2, 984. N. 1, 20
 aśvam id gām rathaprām 8, 74, 10
 aśvasyātra janimāsyā 2, 35, 6
 aśvā ived arushāsah 5, 59, 5
 aśvād iyāyeti yad 10, 73, 10
 aśvā na yā vājīnā 6, 67, 4
 aśvāyanto gavyanto vājayanto 10,
 160, 5. Av. 20, 96, 5. Tb. 2, 5,
 8, 12
 aśvāvati prathamam 1, 83, 1. Av.
 20, 25, 1
 aśvāvatiṃ somāvatiṃ 10, 97, 7.
 Vs. 12, 81. Ts. 4, 2, 6, 4
 aśvāvatiṃ gomatiṃ na ushāso 7,
 41, 7. 80, 3. Av. 3, 16, 7. Vs.
 34, 40. Tb. 2, 8, 9, 9
 aśvāvatiṃ gomatiṃ viśvavārā 1,
 123, 12
 aśvāvatiṃ gomatiṃ viśvasuvido 1,
 48, 2
 aśvāvantam rathinam vīra^o 10,
 47, 5
 aśvāso na ye jyeshthāsa 10, 78, 5
 aśvāso ye vām upa 7, 74, 4
 aśvinā pari vām ishah 3, 58, 8
 aśvinā pibatam madhu 1, 15, 11.
 Tb. 2, 7, 12, 1
 aśvinā purudaśasā 1, 3, 2
 aśvinā madhumattamam pātam 1,
 47, 3
 aśvinā madhushuttamo yuvākūh
 3, 58, 9
 aśvinā yajvarir isho 1, 3, 1
 aśvinā yad dha karhi cic 5,
 74, 10
 aśvinā yamahūtāmā 8, 73, 6
 aśvinā vartir asmad ā 1, 92, 16.
 Sv. 2, 1084
 aśvinā vājīnivasu jushethām 5,
 78, 3
 aśvinā vāyunā yuvam 3, 58, 7
 aśvināv eha gachataṃ nāsatyā mā
 vi venatam | tīraṣ cid 5, 75, 7.
 N. 3, 20
 aśvināv eha gachataṃ nāsatyā mā
 vi venatam | haṁsāv iva 5,
 78, 1
 aśvinā su vicākaśad 8, 73, 17
 aśvinā sv rīshe stuhī 8, 26, 10
 aśvinā harināv iva 5, 78, 2
 aśvinor asanam ratham 1, 120, 10
 aśvī rathī surūpa 8, 4, 9. Sv.
 1, 277
 aśveva citrārushi 4, 52, 2. Sv. 2,
 1076
 aśvo na krado vṛishabhir 9, 97, 28
 aśvo na krandaṃ janibhiḥ 3, 26, 3
 aśvo na cakrado vṛishā 9, 64, 3
 aśvo volhā sukham 9, 112, 4. N.
 9, 2
 aśvyasya tmanā rathyasya 4, 41, 10
 aśvyo vāro 1, 32, 12
 aśhālham yutsu 1, 91, 21. Vs. 34,
 20. Tb. 2, 4, 3, 8. 7, 4, 1
 aśhālham ugram pritanāsu 8, 70,
 4. Sv. 2, 506. Av. 20, 92, 19
 aśhālho agne vṛishabho 3, 15, 4
 aśtā maho divo 1, 121, 8
 aśtāu putrāso aditer 10, 72, 8.
 Ta. 1, 13, 2. Tāṇḍya 24, 12, 6
 aśtāu vy akhyat kakubhaḥ 1, 35,
 8. Vs. 34, 24
 asac ca sac ca parame 10, 5, 7
 asat su me jaritah 10, 27, 1
 asad atra suvīryam 8, 31, 18
 asann it tve āhavanāni 7, 8, 5
 asapatnah sapatnah 10, 174, 5.
 Av. 1, 29, 6
 asapatnā sapatnaghnī 10, 159, 5
 asanam kshatram asamā 1, 54, 8
 asamātiṃ nitoṣanam 10, 60, 2
 asammṛiṣṭo jāyase 5, 11, 3. Tb.
 2, 4, 3, 3
 asarji kalaśāṃ abhi 9, 106, 12. Sv.
 2, 292
 asarji rathyo yathā 9, 36, 1. Sv.
 1, 490
 asarji vakvā rathye 9, 91, 1. Sv.
 1, 543
 asarji vām sthavirā 1, 181, 7

- asarji vāji tirah pavitram 9, 109, 19
 asarji skambho diva 9, 86, 46
 asaṣcataḥ śatadhārā 9, 86, 27
 asaṣcatā maghavadbhṛyo 7, 67, 9
 asaṣcanti bhuridhāre 6, 70, 2. N.
 5, 2
 asādi vṛitro vahnir 7, 7, 5
 asāma yathā sushakhāya 1, 173, 9
 asāmi hi prayajyavaḥ 1, 39, 9
 asāmy oja bibhṛithā 1, 39, 10. N.
 6, 23
 asāv anyo asura 10, 132, 4
 asāvi te juṣṣhāyā 5, 43, 5
 asāvi devaṃ gorijikam 7, 21, 1.
 Sv. 1, 313
 asāvi soma indra te 1, 84, 1, Sv.
 1, 347. 2, 378. Ts. 1, 4, 39, 1
 asāvi somaḥ puruhuta 10, 104, 1
 asāvi somo aruṣho vṛishā 9, 82,
 1 Sv. 1, 562. 2, 666
 asāv anyo madāyāpsu 9, 62, 4.
 Sv. 1, 473. 2, 358
 asiknyāṃ yajamāno 4, 17, 15
 asi yamo asy 1, 163, 3. Vs. 29,
 14. Ts. 4, 6, 7, 1
 asi hi vira senyo 1, 81, 2. Sv. 2,
 353. Av. 20, 56, 2
 asunite punar asmāsu 10, 59, 6
 asunite mano asmāsu 10, 59, 5.
 N. 10, 40
 asunvantam samam jahi 1, 176, 4
 asunvām indra saṃsadam 8, 14,
 15. Av. 20, 29, 5
 asuta purvo vṛishabho 3, 38, 5
 asuta pṛiṣṇir mahate 1, 168, 9
 asrikshata pra vājino 9, 64, 4. Sv.
 1, 482. 2, 384
 asrigran devavitaye 'tyāsaḥ 9, 46, 1
 asrigran devavitaye vajayanto 9,
 67, 17. Sv. 2, 1162
 asrigran indavaḥ patha 9, 7, 1.
 Sv. 2, 478
 asrigran indra te girah 1, 9, 4.
 Sv. 1, 205. Av. 20, 71, 10
 asenya vaḥ paṇayo 10, 108, 6
 asau ca yā na urvarad 8, 91, 6
 asau ya eshi virako 8, 91, 2
 asau yah pantha adityo 1, 105, 16
 astabhad dyaṃ asuro 8, 42, 1.
 Vs. 4, 30. Ts. 1, 2, 8, 1
 astāvi manma puryam 8, 52, 9.
 Sv. 2, 1027. Av. 20, 119, 1
 astāv agniḥ śimivadbhir 1, 141, 13
 astāv agnir narāṃ suṣevo 10, 45,
 12. Vs. 12, 29
 asti devā aṇhur urv 8, 67, 7
 asti somo ayam sutaḥ 8, 94, 4.
 Sv. 1, 174. 2, 1135
 asti hi vaḥ sajātyam 8, 27, 10.
 N. 6, 14
 asti hi vām iha stotā 5, 74, 6
 asti hi śmā madāya 1, 37, 15
 astidam adhimanthanam 3, 29, 1
 astu sraushaḥ puro 1, 139, 1. Sv.
 1, 461
 asteva su prataram 10, 42, 1. Av.
 20, 89, 1
 astodhvaṃ stomyā 1, 124, 13
 asthur u citrā ushasaḥ 4, 51, 2
 asmabhyam rodasi rayim 9, 7, 9.
 Sv. 2, 486
 asmabhyam vājiniṣasu 8, 5, 12
 asmabhyam su tvam indra 10,
 133, 7
 asmabhyam su vṛishanvasu 8,
 26, 15
 asmabhyam gātuvittamo 9, 106, 6
 asmabhyam tad divo adbhyaḥ 2,
 38, 11
 asmabhyam tad vaso dānāya 2,
 13, 13. 14, 12
 asmabhyam tāñ apā vridhi 4,
 31, 13
 asmabhyam tvā vasuvidam 9, 104,
 4. Sv. 1, 575
 asmabhyam indav indrayur 9, 2,
 9. Sv. 2, 396
 asma-asmā id andhaso 6, 42, 4.
 Sv. 2, 793
 asma it kavyam vaca 5, 39, 5
 asma id u gñas cid 1, 61, 8. Av.
 20, 35, 8
 asma id u tyad anu 1, 61, 15.
 Av. 20, 35, 15
 asma id u tyam upamam 1, 61, 3.
 Av. 20, 35, 3
 asma id u tvashṭā 1, 61, 6. Av.
 20, 35, 6
 asma id u pra tavase 1, 61, 1.
 Av. 20, 35, 1. N. 5, 11
 asma id u pra bhara 1, 61, 12.
 Av. 20, 35, 12. N. 6, 20
 asma id u praya iva 1, 61, 2. Av.
 20, 35, 2

- asmā id u saptim iva 1, 61, 5.
 Av. 20, 35, 5
 asmā id u stomam 1, 61, 4. Av.
 20, 35, 4
 asmā ukthāya parvatasya 5, 45, 3
 asmā u te mahi mahe 6, 1, 10.
 Tb. 3, 6, 10, 4
 asmā uśhāsa ātiranta 8, 96, 1
 asmā u shu prabhutaye 8, 41, 1
 asmā etad divy arceva 6, 34, 4
 asmā etan mahy āngusham 6, 34, 5
 asmākam va indram uśmasi^o 1,
 129, 4
 asmākam śipriṇānām 1, 30, 11
 asmākam su ratham pura 8, 45, 9
 asmākam joshy adhvaram 4, 9, 7
 asmākam tvā matuām 4, 32, 15
 asmākam tvā sutāñ upa 8, 6, 42
 asmākam devā ubhayāya 10, 37, 11
 asmākam dhrishṇuyā ratho 4,
 31, 14
 asmākam agne adhvaram 5, 4, 8
 asmākam agne maghavatsu didihy
 1, 140, 10
 asmākam agne maghavatsu dhā-
 rayā 6, 8, 6. Ts. 1, 5, 11, 2
 asmākam atra pitaras ta 4, 42, 8
 asmākam atra pitaro manushyā
 4, 1, 13
 asmākam adya vām ayaṁ 8, 5, 18
 asmākam adyāntamam stomam 8,
 33, 15
 asmākam āyur vardhayann 3,
 62, 15
 asmākam it su śriṇuḥi 4, 22, 10
 asmākam indrah samṛiteshu 10,
 103, 11. Sv. 2, 1209. Av. 19,
 13, 11. Vs. 17, 43. Ts. 4, 6,
 4, 3
 asmākam indra duṣṭaram 5, 35, 7
 asmākam indra bhutu te 6, 45, 30
 asmākam indrāvaruṇā bhare-bhare
 7, 82, 9
 asmākam indrehi no 5, 35, 8
 asmākam uttamam kridhi 4, 31, 15
 asmākam urjā ratham 10, 26, 9.
 asmākam mitrāvaruṇāvataṁ 2,
 31, 1
 asmākebhīḥ satvabhiḥ 2, 30, 10
 asmād ahaṁ tavishād 1, 171, 4
 asmāñ avantu te śatam 4, 31, 10
 asmāñ aviddhi viśvahendra 4, 31, 12
 asmāñ ihā vṛiṇishva 4, 31, 11
 asmāñ samarye pavamāna 9, 85, 2
 asmāñ su tatra codayendra 1, 9,
 6. Av. 20, 71, 12
 asmin na indra pritsutau 10, 38, 1
 asmin pade parame tasthi^o 2,
 35, 14
 asmin yajñe adābhya 5, 75, 8
 asmin samudre adhy 10, 98, 6
 asmin sv etac chakaputa 10, 132, 5
 asme ā vahataṁ rayiṁ 8, 5, 15
 asme indrābrihaspati 4, 49, 4. Ts.
 3, 3, 11, 1
 asme indrāvaruṇā viśvavārām 7,
 84, 4
 asme indro varuṇo 7, 82, 10.
 83, 10
 asme u shu vṛiṣaṇā 1, 184, 2
 asme tad indrāvaruṇā 3, 62, 3
 asme tā ta indra santu 10, 22, 13
 asme dhehi dyumatim 10, 98, 3
 asme dhehi dyumad yaṣo 9, 32, 6
 asme dhehi sravo bṛihad 1, 9, 8.
 Av. 20, 71, 14
 asme pra yandhi maghavann 3,
 36, 10. N. 6, 7
 asme rayiṁ na svartham 1, 141, 11
 asme rāyo dive-dive 4, 8, 7
 asme rudrā mehanā 8, 63, 12. Vs.
 33, 50
 asme vatsam pari 1, 72, 2
 asme varshishṭha kṛiṇuḥi 4, 22, 9
 asme vasuni dhārāya 9, 63, 30
 asme viro marutaḥ 7, 56, 24
 asme sreshṭhebhīr bhanubhir 7,
 77, 5
 asme sā vām mādhi 1, 184, 4
 asme soma śriyam adhi 1, 43, 7
 asmai tisro avyathyāya 2, 35, 5
 asmai te pratiharyate 8, 43, 2
 asmai bahunām avamāya 2, 35, 12
 asmai bhīmāya 1, 57, 3. Av. 20,
 15, 3
 asmai vayanṁ yad vāvāna 6, 23, 5
 asya kratvā vicetaso 5, 17, 4
 asya ghā vira ivato 4, 15, 5
 asya te sakhye vayanṁ tavendo 9,
 61, 29. Sv. 2, 129
 asya te sakhye vayanṁ iyakshantas
 9, 66, 14
 asya tritah kratunā 10, 8, 7
 asya tveshā ajara asya 1, 143, 3

- asya devasya mīlhuso 7, 40, 5
 asya devasya saṁsady 7, 4, 3
 asya piba kshumataḥ 10, 116, 2
 asya pibatam aśvinā 8, 5, 14
 asya piba yasya jajūāna 6, 40, 2
 asya pitvā madānām devo 8, 92, 6
 asya pitvā madānām indro 9, 23, 7
 asya pitvā satakrato 1, 4, 8. Av. 20, 62, 8
 asya pra jātavedaso 10, 188, 2
 asya prajāvatī grihe 8, 31, 4
 asya pratnām anu dyutam 9, 54, 1. Sv. 2, 105. Vs. 3, 16. Ts. 1, 5, 5, 1
 asya preshā hemanā 9, 97, 1. Sv. 1, 526. 2, 749
 asya made puru varpāsi 6, 44, 14
 asya made svaryam dā 1, 121, 4
 asya mandano madhvo 2, 19, 2
 asya me dyāvāprithivī 2, 32, 1
 asya yāmāso bṛhato 10, 3, 4
 asya raṇvā svasyeva 2, 4, 4
 asya vāmasya palitasya 1, 164, 1. Av. 9, 9, 1. N. 4, 26
 asya vāsā u arcishā 5, 17, 3
 asya vīrasya barhishi 1, 86, 4
 asya vṛishno vyodana 8, 63, 9
 asya vo hy avasā pānto 9, 98, 8
 asya vratāni nādhrishe 9, 53, 3. Sv. 2, 1066
 asya vrata saṁjoshaso 9, 102, 5
 asya śasur ubhayasāḥ 1, 60, 2
 asya śushmāso dadṛishāna 10, 3, 6
 asya śravo nadyaḥ 1, 102, 2. Tb. 2, 8, 9, 2
 asya śriye samidhanasya 4, 5, 15
 asya śreshthā subhagasya 4, 1, 6
 asya śroshantv ā bhuvō 1, 86, 5
 asya śloko diviyate 1, 190, 4
 asya suvānasya mandinas 2, 11, 20
 asya stushe mahimaghasya 1, 122, 8
 asya stomebhir auśija 10, 99, 11
 asya stome maghonaḥ 5, 16, 3
 asya hi svayaśastara āśa 5, 17, 2
 asya hi svayaśastaram savituh 5, 82, 2
 asya u shu ṇa upa 1, 138, 4. N. 4, 25
 asyājarāso damām 10, 46, 7. Vs. 33, 1. Tb. 2, 7, 12, 1
 asyed indro madeshv ā grābham 9, 106, 3. Sv. 2, 46
 asyed indro madeshv ā viśva 9, 1, 10
 asyed indro vavṛidhe 8, 3, 8. Sv. 2, 924. Av. 20, 99, 2. Vs. 33, 97
 asyed u tveshasā 1, 61, 11. Av. 20, 35, 11
 asyed u pra bruhi 1, 61, 13. Av. 20, 35, 13
 asyed u bhiyā girayaḥ 1, 61, 14. Av. 20, 35, 14
 asyed u mātuh 1, 61, 7. Av. 20, 35, 7. N. 5, 4
 asyed eva pra ririce 1, 61, 9. Av. 20, 35, 9. Ts. 2, 4, 14, 2
 asyed eva savasā 1, 61, 10. Av. 20, 35, 10
 asyed eshā sumatiḥ 10, 31, 6
 asvapnajas taranayaḥ 4, 4, 12. Ts. 1, 2, 14, 5
 asvāpayad dabhitye 4, 30, 21
 aham randhayam mṛigayam 10, 49, 5
 aham rājā varuṇo 4, 42, 2
 aham rāshtri 10, 125, 3. Av. 4, 30, 2
 aham rudraya dhanur 10, 125, 6. Av. 4, 30, 5
 aham rudrebhir vasubhiḥ 10, 125, 1. Av. 4, 30, 1
 aham sapta sravato 10, 49, 9
 aham saptahā nahusho 10, 49, 8
 aham sa yo navavāstvam 10, 49, 6
 aham suve pītaram 10, 125, 7. Av. 4, 30, 7
 aham suryasya pari yāmy 10, 49, 7
 aham so asmi yaḥ purā 1, 105, 7
 aham somam āhanasam 10, 125, 2. Av. 4, 30, 6
 aham hi te harivo 8, 53, 8
 aham huvāna ārkshē 8, 74, 13
 aham hotā ny asīdam 10, 52, 2
 aham ketur aham mūrdhā 10, 159, 2
 aham garbham adadhām 10, 183, 3
 aham gūṅgubhyo 10, 48, 8
 aham ca tvam ca vṛitrahān 8, 62, 11. Ts. 7, 4, 15, 1. N. 1, 4
 aham cana tat suribhir 6, 26, 7
 aham tad āsu dhārayam 10, 49, 10
 aham tashteva vandhuram 10, 119, 5
 aham tā viśvā cakaram 4, 42, 6

- aham dām grīnate 10, 49, 1
 aham ahim parisayānam 3, 32,
 11. Ś. P. 4, 5, 3, 3
 aham ahim parvate 1, 32, 2. Av.
 2, 5, 6. Tb. 2, 5, 4, 2
 aham indro adahad 4, 28, 3
 aham vritram vritrataram 1, 32, 5.
 Tb. 2, 5, 4, 2. N. 6, 4
 aham vritram ricishama 8, 32, 26
 aham atkam kavaye 10, 49, 3
 aham apo apinvam 4, 42, 4
 aham asmi mahamaho 10, 119, 12
 aham asmi sapatnahendra 10,
 166, 2
 aham asmi sahamānā 10, 145, 5.
 Av. 3, 18, 5
 aham id dhi pitush pari 8, 6, 10.
 Sv. 1, 152. 2, 850. Av. 20, 115, 1
 aham indro na parājigya 10, 48, 5
 aham indro rodho vaksho 10, 48, 2
 aham indro varuṇas te 4, 42, 3
 aham etaṁ gavyayam 10, 48, 4
 aham etiā chasvasato 10, 48, 6
 aham eva vāta iva 10, 125, 8.
 Av. 4, 30, 8
 aham eva svayam idaṁ 10, 125,
 5. Av. 4, 30, 3
 aham pitova vetasuñr 10, 49, 4
 aham puro mandasano 4, 26, 3
 aham pratnena manmanā 8, 6, 11.
 Sv. 2, 851. Av. 20, 115, 2
 aham bhuvam vasunaḥ 10, 48, 1
 aham bhumim adadam 4, 26, 2
 aham manur abhavam 4, 26, 1
 ahas ca krishnam ahar 6, 9, 1.
 N. 2, 21
 ahastā yad apadī 10, 22, 14
 ahāni grīdhrāḥ 1, 88, 4
 ahā yad indra sudina 7, 30, 3
 ahāvya agne havir āsye 10, 91, 15.
 Vs. 20, 79. Tb. 1, 4, 2, 1
 ahitena cid arvata 8, 62, 3
 ahir iva bhogaiḥ 6, 75, 14. Vs.
 29, 51. Ts. 4, 6, 6, 5. N. 9, 15
 aheḷatā manasā śrushtim 2, 23, 3
 aheḷamāna upa yāhi 6, 41, 1. Tb.
 2, 4, 3, 12
 aheṇa yajñam pathām 7, 73, 3
 aher yātaram 1, 32, 14
 ākare vasor jaritā 3, 51, 3
 ā kalāṣa anushatendo 9, 65, 14
 ā kalaseshu dhāvati pavitre 9,
 17, 4
 ā kalaseshu dhāvati syeno varma
 9, 67, 14
 ākṣim suryasya rocanād 1, 14, 9
 ā krishṇena rajasā 1, 35, 2. Vs.
 33, 43. 34, 31. Ts. 3, 4, 11, 2
 ākenipāso ahabhir 4, 45, 6
 ā krandaya balam ojo 6, 47, 30.
 Av. 6, 126, 2. Vs. 29, 56. Ts.
 4, 6, 7, 7
 ākshit purvāsv aparā 3, 55, 5
 ā kshodo mahi vritam 6, 17, 12
 ākshnayāvāno vahanty 8, 7, 35
 āgadhitā 1, 126, 6. N. 5, 15
 ā gantā mā rishanyata 8, 20, 1.
 Sv. 1, 401
 āgan deva pitubhir 4, 53, 7
 āgann ribhunām iha 4, 35, 2
 āganma vritrabhantamam 8, 74, 4.
 Sv. 1, 89
 ā gāvo agmann uta 6, 28, 1. Av.
 4, 21, 1. Tb. 2, 8, 8, 11
 ā gomatā nāsatyā rathenā 7, 72, 1
 ā gnā agna 1, 22, 10
 āgnim na svavṛiktibhir 10, 21, 1.
 Sv. 1, 420
 āgnir agāmi bhārato 6, 16, 19
 āgne giro diva ā prithivyā 7, 39, 5
 āgne yāhi marutsakhā 8, 103, 14
 āgne vaha varuṇam 10, 70, 11
 āgne vaha haviradyāya 7, 11, 5
 āgne sthuram rayim bhara 10,
 156, 3. Sv. 2, 879
 āgmann āpa usatir 10, 30, 15
 ā grāvabhir ahanyebhir 5, 48, 3
 ā ghā gamad yadi 1, 30, 8. Sv.
 2, 95. Av. 20, 26, 2
 ā ghā tā gacchān 10, 10, 10. Av.
 18, 1, 11. N. 4, 20
 ā ghā tvāvan tmanā 1, 30, 14. Sv.
 2, 435. Av. 20, 122, 2
 ā ghā ye agnim indhate 8, 45, 1.
 Sv. 1, 133. 2, 688. Vs. 7, 32.
 Tb. 2, 4, 5, 7. N. 6, 14
 ā ghā yosheva 1, 48, 5
 ā ca tvām etā vṛishanā 3, 43, 4
 ā cana tva cikitsāmo 8, 91, 3
 ā ca no barhiḥ sadatā 7, 59, 6
 ā carshaniprā vṛishabho 1, 177, 1.
 Tb. 2, 4, 3, 11
 ā ca vahāsi tān iha 1, 74, 6

- a cashṭa asam patho 7, 34, 10.
 N. 6, 7
 a cikīṭāna sukratu 5, 66, 1
 ācya jānu dakṣhinato 10, 15, 6.
 Av. 18, 1, 52. Vs. 19, 62
 āchadvidhānair 10, 85, 4. Av. 14,
 1, 5
 ā jaṅghanti sanv eṣhām 6, 75, 13.
 Vs. 29, 50. Ts. 4, 6, 6, 5. N.
 9, 20
 ā janam tveshasamdrisam 10, 60, 1
 ā janāya druhvāṇe 6, 22, 8. Av.
 20, 36, 8
 ā jāgrivir vipra rita 9, 97, 37. Sv.
 2, 707
 ā jātam jātavedasi 6, 16, 42. Ts.
 3, 5, 11, 4
 ā jāmir atke avyata 9, 101, 14.
 Sv. 2, 737
 ājasaḥ pushaṇam rathe 6, 55, 6
 ājituram satpatiḥ 8, 53, 6
 ājipate nripate 8, 54, 6
 ā juhota dūvasyata 5, 38, 6. Tb.
 3, 5, 2, 3
 ā juhota svadhvaram 3, 9, 8. N.
 4, 14
 ājuhvāna idyo vandyas 10, 110, 3.
 Av. 5, 12, 3. Vs. 29, 28. Tb.
 3, 6, 3, 2. N. 8, 8
 ājuhvāno na idyo devāṇ 1, 188, 3
 ājjanagandhin 10, 146, 6. Tb. 2,
 5, 5, 7
 ā ta indo madāya kam 9, 62, 20
 ā ta indra mahimānam 8, 65, 4
 ā ta etā vacoyujā 8, 45, 39
 ā ta etu manah 10, 57, 4. Vs. 3,
 54. Ts. 1, 8, 5, 2
 ā takshata sātīm 1, 111, 3
 ā tat ta indrāyavaḥ 10, 74, 4. Vs.
 33, 28
 ā tat te dasra 1, 42, 5
 ā tam bhaja sausravaseshv 10, 45,
 10. Vs. 12, 27. Ts. 4, 2, 2, 3
 ā tishthatam suvritam yo 1, 183, 3
 ātishthantam pari 3, 38, 4. Av.
 4, 8, 3. Vs. 33, 22. Tb. 2, 7,
 8, 1
 ā tishtha ratham vṛishāṇam 1,
 177, 3
 ā tishtha vṛitrahān ratham 1, 84,
 3. Vs. 8, 33. Ts. 1, 4, 37, 1
 ā tu gahi pra tu drava 8, 13, 14
- ā tu na indo ṣata^a 9, 72, 9
 ā tu na indra kauṣika 1, 10, 11
 ā tu na indra kshumantam 8, 81,
 1. Sv. 1, 167. 2, 78
 ā tu na indra madryag 3, 41, 1.
 Av. 20, 23, 1
 ā tu na indra vṛitrahān 4, 32, 1.
 Sv. 1, 181. Vs. 33, 65
 ā tu bhara mākir 3, 36, 9. Ts.
 1, 7, 13, 3
 ā tu shiṇca kaṇvamantam 8, 2, 22
 ā tu shiṇca harim 10, 101, 10.
 N. 4, 19
 ā tu suṣipra dampate 8, 69, 16.
 Av. 20, 92, 13
 ā te agna idhīmahi 5, 6, 4. Sv.
 1, 419. 2, 372. Av. 18, 4. 88.
 Ts. 4, 4, 4, 6
 ā te agna rīcā havih sukṛasya 5,
 6, 5. Sv. 2, 373. Ts. 4, 4, 4, 6
 ā te agna rīcā havir hṛidā 6,
 16, 47
 ā te karo śṛiṇavāma 3, 33, 10.
 N. 2, 27
 ā te dakṣham vi rocanā 8,
 93, 26
 ā te dakṣham mayobhuvam 9, 65,
 28. Sv. 1, 498. 2, 487
 ā te dadhāmindriyam 8, 93, 27
 ā tena yātam manaso 10, 39, 12
 ā te pitar marutam 2, 33, 1. Tb.
 2, 8, 6, 9
 ā te maha indroty 7, 25, 1. Ts.
 1, 7, 13, 2
 ā te rathasya pushanu 10, 26, 8
 ā te rucāḥ pavamānasya 9, 96, 24
 ā te vatso mano yajāt 8, 11, 7.
 Sv. 1, 8. 2, 516. Vs. 12, 115
 ā te vṛishan vṛishāṇo droṇam 6,
 44, 20
 ā te vo vareṇyam 5, 35, 3
 ā te sushmo vṛishabha 6, 19, 9.
 Tb. 2, 5, 8, 1. 8, 5, 9
 ā te saparyu 3, 50, 2
 ā te siṇcāmi kukshyor 8, 17, 5.
 Av. 20, 4, 2
 ā te suparnā aminantañ 1, 79, 2.
 Ts. 3, 1, 11, 5
 ā te svastim imaha 6, 56, 6
 ā te hanu harivah 5, 36, 2
 ātmanvan nabho duhyate 9, 74, 4
 ātmā te vato raja 7, 87, 2

- ātmā devānām bhuvanasya 10, 168, 4
 ātmānam te manasārād 1, 163, 6.
 Vs. 29, 17. Ts. 4, 6, 7, 2
 ātmā pitus tanur 8, 3, 24
 ātmā yajñasya ranhya 9, 6, 8
 ā tv adya sadhastutiṃ 8, 1, 16
 ā tv adya sabardughām 8, 1, 10.
 Sv. 1, 295
 ā tv asatrav ā gahi 8, 82, 4
 ā tvā kaṇvā ahushata 1, 14, 2
 ā tvā kaṇvā ihāvase 8, 34, 4
 ā tvāgamam samtatibhir 10, 137, 4. Av. 4, 13, 5
 ā tvā giro rathir ivāsthuh 8, 95, 1. Sv. 1, 349
 ā tvā gurbhir mahām urum 8, 65, 3
 ā tvā gobhir iva vrajam 8, 24, 6
 ā tvā grāvā vadann iha 8, 34, 2.
 Sv. 2, 1159
 ā tvā juvo rārahāṇā 1, 134, 1
 ā tvā brihanto harayo 3, 43, 6
 ā tvā brahmayujā harī 8, 17, 2.
 Sv. 2, 17. Av. 20, 3, 2. 38, 2.
 47, 8
 ā tvā madacyutā harī 8, 34, 9
 ā tvā ratham yathotaye 8, 68, 1.
 Sv. 1, 354, 2, 1121. N. 5, 3
 ā tvā rathe hiraṇyaye 8, 1, 25.
 Sv. 2, 742
 ā tvā rambham na jivrayo 8, 45, 20. N. 3, 21
 ā tvā vahantu harayo 1, 16, 1
 ā tvā viprā acucyavuh 1, 45, 8
 ā tvā visantv āsavah 1, 5, 7. Av. 20, 69, 5
 ā tvā visantv indavah 8, 92, 22.
 Sv. 1, 197, 2, 1010
 ā tvā sukrā acucyavuh 8, 95, 2
 ā tvā sahasram ā satam 8, 1, 24.
 Sv. 1, 245, 2, 741
 ā tvā sutāsa indavo 8, 49, 3
 ā tvā harayo vṛishano 6, 44, 19
 ā tvā haryantam prayujo 10, 96, 12. Av. 20, 32, 2
 ā tvāhārsham antar edhi 10, 173, 1. Av. 6, 87, 1. Vs. 12, 11. Ts. 4, 2, 1, 4. Tb. 2, 4, 2, 8
 ā tvā hotā manurhito 8, 34, 8
 ā tvetā ni shidate° 1, 5, 1. Sv. 1, 164, 2, 90. Av. 20, 68, 11
 āt soma indriyo raso 9, 47, 3
 ātharvanāyāsvinā 1, 117, 22
 ā dakṣiṇā srijyate 9, 71, 1
 ād āngirāḥ prathamam 1, 83, 4.
 Av. 20, 25, 4
 ā dadhikrāḥ savasā 4, 38, 10. Ts. 1, 5, 11, 4. N. 10, 31
 ā daṣabhir vivasvata 8, 72, 8
 ād asya te dhvasayanto 1, 140, 5
 ād asya sushmiṇo rase 9, 14, 3
 ā dasyughnā manasā 4, 16, 10
 ād aha svadhām anu 1, 6, 4. Sv. 2, 101. Av. 20, 40, 3. 69, 12
 ādāya syeno abharat 4, 26, 7. N. 11, 1
 ādāro vām matinām 1, 46, 5
 ād it te asya vīryasya 1, 131, 5.
 Av. 20, 75, 3
 ād it te visve kratum 1, 68, 3
 ād it paścā bubudhānā 4, 1, 18
 ād it prātnasya retaso 8, 6, 30.
 Sv. 1, 20
 ādityā ava hi khyatā 8, 47, 11
 ādityānam vasunām 10, 48, 11
 ādityānam avasā 7, 51, 1. Ts. 2, 1, 11, 6
 ādityā rudrā vasavaḥ sunithā 3, 8, 8
 ādityā rudrā vasavo jushantedam 7, 35, 14. Av. 19, 11, 4
 ādityā visve marutas ca 7, 51, 3
 ādityāso atī śridho 10, 126, 5
 ādityāso aditayaḥ 7, 52, 1
 ādityāso aditir mādayantām 7, 51, 2
 ādityair indrah sagano 10, 157, 3.
 Sv. 2, 461. Av. 20, 63, 2. 124, 5. Ta. 1, 27, 1
 ād it sāptasya carkiram 8, 55, 5
 ād id dha nema indriyam 4, 24, 5
 ād id dhotāram vṛinate 1, 141, 6
 ād indrah satra tavishir 10, 113, 5
 ād in mātṛir aviśad 1, 141, 5
 ā divas pṛishtham āsvayur 9, 36, 6
 ād im savasy abravīd 8, 77, 2
 ād im haṇso yatha 9, 32, 3. Sv. 2, 120
 ād im ke cit paśyamānāsa 9, 110, 6. Sv. 2, 845
 ād im tritasya yoshano 9, 32, 2.
 Sv. 2, 121

- ā im aṣvaṃ na hetāro 9, 62, 6.
 Sv. 2, 360
 ā u me nivaro 8, 93, 15
 ā u nu te anu kratuṃ 8, 63, 5
 ā ridhnoti 1, 18, 8
 ā devānām agrayāveha 10, 70, 2
 ā devānām api panthām 10, 2, 3.
 Av. 19, 59, 3. Ts. 1, 1, 14, 3
 ā devānām abhavaḥ ketur 3, 1, 17
 ā devo dade budhnyā 7, 6, 7
 ā devo duto ajiraḥ 10, 98, 2
 ā devo yātu savitā 7, 45, 1. Tb.
 2, 8, 6, 1
 ā daivyaṇi pāṛthivāni 5, 41, 14
 ā daivyaṇi vratā 1, 70, 2
 ā daivya vṛṇimāhe 7, 97, 2
 ādya ratham bhānumo 5, 1, 11
 ā dyūṃ tanoshi raṣmibhir 4, 52, 7
 ā rodasī vitaram 5, 29, 4
 ā dvābhyāṃ haribhyām 2, 18, 4.
 N. 7, 6
 ā dvibarhā amino 10, 116, 4
 ā dharmasir brihaddivo 5, 43, 13
 ā dhavata subastyaḥ 9, 46, 4. N. 2, 5
 ādhishamāṇayāḥ patih 10, 26, 6
 ā dhurshv asmaī dadhātā 7, 34, 4
 ā dhenavaḥ payasā 5, 43, 1
 ā dhenavo dhunayantām 3, 55, 16
 ā dhenavo māmāteyam 1, 152, 6
 ādhreṇa cit tad 7, 18, 17
 ā na ilābhir vidathe 1, 186, 1.
 Vs. 33, 34, 47
 ā na indo mahim isham 9, 65, 13
 ā na indo satagvinam rayim 9, 67, 6
 ā na indo satagvinam gavām po-
 sham 9, 65, 17. Sv. 2, 185
 ā na indra priksase 10, 22, 7
 ā na indra mahim isham 8, 6, 23
 ā na indrabrihaspati 4, 49, 3
 ā na indro durād ā 4, 20, 1. Vs.
 20, 48
 ā na indro haribhir 4, 20, 2. Vs.
 20, 49
 ā na urjam vahatam 1, 157, 4
 ā naḥ pavasva dhārayā 9, 35, 1
 ā naḥ pavasva vasumad 9, 69, 8
 ā naḥ pushā pavamānaḥ 9, 81, 4
 ā naḥ prajam janayatu 10, 85, 43.
 Av. 14, 2, 40
 ā naḥ śuśumam nṛishāhyam 9,
 30, 3
 ā naḥ sahasraṣo bhara 8, 34, 15
 ā naḥ sutāsa indavaḥ 9, 106, 9.
 Sv. 2, 678
 ā naḥ soma pavamānaḥ kirā 9,
 81, 3
 ā naḥ somam pavitra ā 9, 62, 21
 ā naḥ soma samyatam 9, 86, 18.
 Sv. 2, 504
 ā naḥ soma saho juvo 9, 65, 18.
 Sv. 2, 184
 ā naḥ some svadhvara 8, 50, 5
 ā napātaḥ śvaso 4, 34, 6
 ā nas tujam rayim 3, 45, 4
 ā nas te gantu matsaraḥ 1, 175, 2.
 Sv. 2, 783
 ā na stuta upa vājebhir 4, 29, 1
 ā na stomam upa dravat tuyam
 8, 5, 7
 ā na stomam upa dravad dhiyāno
 8, 49, 5
 ā nāmabhir maruto 5, 43, 10
 ā nāryasya dakṣiṇā 8, 24, 29
 ā nāsatyā gachataṃ 1, 34, 10
 ā nāsatyā tribhir 1, 34, 11. Vs.
 34, 47
 ā nirekam uta priyam 8, 24, 4
 ā nivartana vartaya 10, 19, 8. Ts.
 3, 3, 10, 1
 ā nivarta ni vartaya 10, 19, 6
 ā nunam yātam aṣvinā rathena
 8, 8, 2
 ā nunam yātam aṣvināṣvebhiḥ 8,
 87, 5
 ā nunam yātam aṣvinemā 8, 9, 14.
 Av. 20, 141, 4
 ā nunam raghuvarṇanam 8, 9, 8.
 Av. 20, 140, 3
 ā nunam aṣvinā yuvam 8, 9, 1.
 Av. 20, 139, 1
 ā nunam aṣvinor pishi 8, 9, 7. Av.
 20, 140, 2
 ā no agne rayim bhara 1, 79, 8.
 Sv. 2, 875
 ā no agne vayovridham 8, 60, 11.
 Sv. 1, 43
 ā no agne sucetunā 1, 79, 9. Sv.
 2, 876. Tb. 2, 4, 5, 3
 ā no adya samanaso 8, 27, 5
 ā no aṣvavad aṣvinā 8, 22, 17
 ā no aṣvinā trivṛitā 1, 34, 12
 ā no gantam riṣādasā varuṇa 5,
 71, 1
 ā no gantam riṣādasemaṃ 8, 8, 17

- ā no gantam mayobhuya 8, 8, 19
 ā no gavyāy asvya 8, 34, 14
 ā no gavyebhir asvyaḥ sahasrair
 8, 73, 14
 ā no gavyebhir asvyaḥ vasavyair
 6, 60, 14
 ā no gahi sakhyebhiḥ 3, 1, 19
 ā no gotrā dardrihi 3, 30, 21
 ā no gomantam asvinā 8, 5, 10
 ā no dadhikrāḥ pathyām 7, 44, 5
 ā no diva a prithivya 7, 24, 3
 ā no divo brīhataḥ 5, 43, 11. Ts.
 1, 8, 22, 1
 ā no devaḥ savitā trayamāṇo 6,
 50, 8
 ā no devaḥ savitā savishad 10,
 109, 3
 ā no deva savasā 7, 30, 1
 ā no devānam upa vetu 10, 31, 1
 ā no devebhir upa devahutim 7,
 14, 3
 ā no devebhir upa yātam 7, 72, 2
 ā no dyumnair a 8, 5, 32
 ā no drapsā madhumanto 10, 98, 4
 ā no nāva matinaṃ 1, 46, 7
 ā no niyudbhiḥ satimbhir adhva-
 ran sahasrinubhir upa yāhi ya-
 jñam 7, 92, 5. Vs. 27, 28. Tb.
 2, 8, 1, 2
 ā no niyudbhiḥ satimbhir adhva-
 ran sahasrinubhir upa yahi vi-
 taye 1, 135, 3
 ā no barhiḥ sadhamade 10, 35, 10
 ā no barhi riśādaso 1, 26, 4
 ā no brīhantā brīhatibhir 4, 41, 11
 ā no brahmāni marutaḥ 2, 34, 6
 ā no bhaja parameshv 1, 27, 5.
 Sv. 2, 849
 ā no bhadrah kratavo 1, 89, 1.
 Vs. 25, 14. N. 4, 19
 ā no bhara dakshipenābhi 8, 81, 6
 ā no bhara bhagam 3, 30, 19. Tb.
 2, 5, 4, 1. N. 6, 7
 ā no bhara vṛishanām śushmam
 6, 19, 8
 ā no bhara vyañjanam 8, 78, 2
 ā no makhasya dāvane 8, 7, 27
 ā no mahim aramatiṃ 5, 43, 6
 ā no mitra sudtibhir 5, 64, 5
 ā no mitrāvaruṇā ghṛitair 3, 62,
 16. Sv. 1, 220. 2, 13. Vs. 21, 8.
 Ts. 1, 8, 22, 3
 ā no mitrāvaruṇa havyajushtim
 7, 65, 4. Tb. 2, 8, 6, 7
 ā no yajñam divisprīṣam 8, 101,
 9. Vs. 33, 85
 ā no yajñam namovridham 3, 43, 3
 ā no yajñam bhārati 10, 110, 8.
 Av. 5, 12, 8. Vs. 29, 33. Tb.
 3, 6, 3, 4. N. 8, 13
 ā no yajñaya takshata 1, 111, 2
 ā no yātam divas pary 8, 8, 4
 ā no yātam divo acha 4, 44, 5.
 Av. 20, 143, 5
 ā no yātam upasruty 8, 8, 5
 ā no yāhi paravato 8, 6, 36
 ā no yāhi mahemate 8, 34, 7
 ā no yāhi sutavato 8, 17, 4. Av.
 20, 4, 1
 ā no yāhy upasruty 8, 34, 11
 ā no ratnāni bibhratav 5, 75, 3.
 Sv. 2, 1095
 ā no rayim madacyutam 8, 7, 13
 ā no radhaṇsi savita 7, 37, 8
 ā no rudrasya sunavo 6, 50, 4
 ā no vayo mahe tane 8, 46, 25
 ā no viśva askra 1, 186, 2. Tb.
 2, 8, 6, 3
 ā no viśvany asvinā 8, 8, 13
 ā no viśvabhir utibhiḥ sajoshā 7,
 24, 4. Tb. 2, 4, 3. 6. 7, 13, 4
 ā no viśvabhir utibhir asvinā 8,
 8, 1
 ā no viśvasu havya 8, 90, 1. Sv.
 1, 269, 2, 842. Av. 20, 101, 3
 ā no viśvesham rasam 8, 53, 3
 ā no viśve sajoshaso 8, 54, 3
 ā no vobhir maruto 1, 167, 2
 āntrebhyas te 10, 163, 3. Av. 2,
 33, 4. 20, 96, 19
 ānyam divo mātariṣva 1, 93, 6.
 Ts. 2, 3, 14, 2
 āpa id vā u bhesajair 10, 137, 6.
 Av. 3, 5, 7. 6, 91, 3
 āpaḥ prīta bhesajam 1, 23, 21.
 10, 9, 7. Av. 1, 6, 3
 ā pakthaso bhalānaso 7, 18, 7
 āpathayo vipathayo 5, 52, 10
 ā paprātha mahinā 8, 70, 6. Sv.
 2, 213. Av. 20, 81, 2. 92, 21
 āpaprushi parthivany uru 6, 61, 11
 āpaprushi vibhavarī 4, 52, 6
 ā paprau parthivam 1, 81, 5
 ā paramabhir uta 6, 62, 11

- ā parvatasya marutām 4, 55, 5
 ā pavamāna dhārāya 9, 12, 9. Sv. 2, 553
 ā pavamāna no bharāryo 9, 23, 3
 ā pavamāna sushṭutim 9, 65, 3. Sv. 2, 256
 ā pavasva gavishṭaye 9, 66, 15
 ā pavasva diṣam pata 9, 113, 2
 ā pavasva madintama 9, 25, 6. 50, 4. Sv. 2, 558
 ā pavasva mahim ishām 9, 41, 4. Sv. 2, 245
 ā pavasva sahasrinam rayim soma 9, 63, 1. Sv. 1, 501
 ā pavasva sahasrinam rayim gomantam 9, 62, 12
 ā pavasva suviryam 9, 65, 5. Sv. 2, 136
 ā pavasva hiranyavad 9, 63, 18. Vs. 8, 63
 ā paṣum gāsi prithivim 8, 27, 2
 ā paścātān nāsatyā 7, 72, 5. 73, 5
 āpaṣ cit pipyu staryo 7, 23, 4. Av. 20, 12, 4. Vs. 33, 18
 āpaṣ cid asmai pinvanta 7, 34, 3
 āpaṣ cid dhi svayaśasah 7, 85, 3
 āpānāso vivasvato 9, 10, 5. Sv. 2, 473
 āpāntamanyus 10, 89, 5. Ts. 2, 2, 12, 3. Ta. 10, 1, 9. N. 5, 12
 āpt vo asme pitareva 10, 106, 4
 ā putrāso na mātaram 7, 43, 3
 āpurno aśya kalaśah 3, 32, 15. Av. 20, 8, 3
 ā pushaṇ citrabarhisham 1, 23, 13
 āpo adyānv 1, 23, 23. 10, 9, 9. Vs. 20, 22. Ts. 1, 4, 45, 3. 46, 2. Tb. 2, 6, 6, 5
 āpo asmān mātaraḥ sundhayantu 10, 17, 10. Av. 6, 51, 2. Vs. 4, 2. Ts. 1, 2, 1, 1
 āpo na devir upa yanti 1, 83, 2. Av. 20, 25, 2
 āpo na sindhum abhi yat 10, 43, 7. Av. 20, 17, 7
 āpo bhuviṣṭhā ity 1, 161, 9
 āpo yaṁ vah prathamam 7, 47, 1
 āpo revatī kshayathā 10, 30, 12
 āpo ha yaḍ brīhatir 10, 121, 7. Av. 4, 2, 6. Vs. 27, 25, 32, 7. Ts. 2, 2, 12, 1. 4, 1, 8, 5. Ta. 1, 23, 8
 āpo hi shṭhā mayobhuvas 10, 9, 1. Sv. 2, 1187. Av. 1, 5, 1. Vs. 11, 50, 36, 14. Ts. 4, 1, 5, 1. 5, 6, 1, 4. 7, 4, 19, 4. Ta. 4, 42, 4. 10, 1, 11. N. 9, 27
 ā pyāyasva madintama 1, 91, 17. Vs. 12, 114. Ts. 1, 4, 32, 1. Ta. 3, 17, 1
 ā pyāyasva sam etu 1, 91, 16. 9, 31, 4. Vs. 12, 112. Ts. 3, 2, 5, 3. 4, 2, 7, 4. Tāndya 1, 5, 8
 ā pra drava parāvato 8, 82, 1
 ā pra drava harivo 5, 31, 2. N. 3, 21
 ā pra yāta maruto 8, 27, 8
 āprā rajāsi divyāni 4, 53, 3
 āprushāyan madhuna 10, 68, 4. Av. 20, 16, 4
 ā bundam vritraha 8, 45, 4. Sv. 1, 216
 ā bhandamāne upāke 1, 142, 7
 ā bhandamāne ushasā 3, 4, 6
 ā bharatam sikshatam 1, 109, 7. Tb. 3, 6, 11, 1
 ā bhāty agnir ushasām 5, 76, 1. Sv. 2, 1102
 ā bhānūnā pāthivāni 6, 6, 6
 ā bhāratī bhāratibhiḥ 3, 4, 8, 7, 2. 8
 ābhir vidhemāgnaye 8, 23, 23
 ābhishṭ te adya giribhir 4, 10, 4. Ts. 4, 4, 4, 7
 ābhi spridho mithatir 6, 25, 2. Tb. 2, 8, 3, 3
 ābhutya sahaḥ 10, 84, 6. Av. 4, 31, 6
 ābhushenyaṁ vo maruto 5, 55, 4
 ābhogayam pra 1, 110, 2
 ā madhvo asmā asicanu 10, 29, 7. Av. 20, 76, 7
 ā manisham antarikshasya 1, 110, 6
 ā mandram ā varenyaṁ 9, 65, 29. Sv. 2, 488
 ā mandrasya sanishyanto 3, 2, 4
 ā mandrair indra haribhir 3, 45, 1. Sv. 1, 246. 2, 1068. Av. 7, 117, 1. Vs. 20, 53. Ta. 1, 12, 2
 ā manyethām ā gatam 3, 58, 4
 ā mā pushann upa drava 6, 48, 16
 ā mām mitrāvaruṇcha 7, 50, 1
 āmāsu pakvam airāya 8, 89, 7. Sv. 2, 781. Ts. 1, 6, 12, 2. N. 6, 14

- ā mitravaruṇā bhagam 9, 7, 8.
 Sv. 2, 485
 ā mitre varuṇe vyaṃ 5, 72, 1
 āmur aja pratyāvartaye^o 6, 47, 31.
 Av. 6, 126, 3. Vs. 29, 57. Ts.
 4, 6, 6, 7
 ā me asya pratīvyam 8, 26, 8
 ā me vacāṃsy udyatā 8, 101, 7
 ā me havam nāsatyāsvinā 8, 85, 1
 ā yaṃ haste na khādinaṃ 6, 16,
 40. Ts. 3, 5, 11, 4
 ā yaḥ paprau jāyamāna 6, 10, 4
 ā yaḥ paprau bhānunā 6, 48, 6
 ā yaḥ puram nārmiṇim 1, 149, 3.
 Sv. 2, 1124
 ā yaḥ somena jatharam 5, 34, 2
 ā yaḥ svar ṇa bhānunā 2, 8, 4
 āyaṃ gauḥ prīsnir 10, 189, 1. Sv.
 2, 726. Av. 6, 31, 1. 20, 48, 4.
 Vs. 3, 6. Ts. 1, 5, 3, 1
 āyaji vajasātama 1, 28, 7. N. 9, 36
 ā yajñair deva martya 5, 17, 1
 āyaṃ janā abhicakṣhe 5, 31, 12
 ā yat patanty enyaḥ 8, 69, 10.
 Av. 20, 92, 7
 ā yat sakam yaśaso 7, 36, 6
 ā yad aśvam vananvataḥ 8, 1, 31
 ā yad indraś ca dadvahe 8, 34, 16
 ā yad iṣhe nripatiṃ teja 1, 71, 8.
 Vs. 33, 11. Ts. 1, 3, 14, 6
 ā yad duvaḥ satakratav 1, 30, 15.
 Sv. 2, 436. Av. 20, 122, 3
 ā yad duvasyaḥ 1, 165, 14
 ā yad dhari indra 1, 63, 2
 ā yad yoniḥ hiraṇyayaṃ varuṇa
 5, 67, 2
 ā yad yoniḥ hiraṇyayam āsur 9,
 64, 20
 ā yad ruhāva varuṇas ca 7, 88, 3
 ā yad vajram indra dhātse 8, 96, 5
 ā yad vām yoshanā ratham 8, 8, 10
 ā yad vām suryā ratham 5, 73, 5
 ā yad vām iyacukṣasā 5, 66, 6
 āyane te parāyaṇe 10, 142, 8. Av.
 6, 106, 1
 āyantāram mahi sthīram 8, 32, 14
 ā yan naḥ patnir 7, 34, 20
 ā yaṃ narah sudānavo 5, 53, 6.
 Ts. 2, 4, 8, 1
 ā yan mā venā 8, 100, 5
 ā yan me abhyaṃ 2, 4, 5. N. 6, 17
 āyam adya sukṛitam 1, 125, 3
 ā yam prīnanti divi 1, 52, 4
 ā yayos trīṇsatam tanā 9, 58, 4.
 Sv. 2, 410
 ā yas tatantḥ rodasi 6, 1, 11.
 Tb. 3, 6, 10, 5
 ā yas tasthau bhuvanāny 9, 84, 2
 ā yas te agna idhate 7, 1, 8
 ā yas te sarpirāsute 5, 7, 9
 ā yasmin te sv apāke 6, 12, 2
 ā yasmin sapta rāsmayas 2, 5, 2
 ā yasmin haste naryā 6, 29, 2
 ā yasya te mahimānaṃ 8, 46, 3
 ā yātaṃ nahushas pary 8, 8, 3
 ā yāta maruto diva 5, 53, 8
 ā yātam upa bhushatam 7, 74, 3.
 Vs. 33, 18
 ā yātam mitravaruṇā jushāpāḥ
 7, 66, 19
 ā yātam mitravaruṇā suśasty 6,
 67, 3
 ā yātv indrah svapatir 10, 14, 1.
 Av. 20, 94, 1
 ā yātv indro diva ā 4, 21, 3
 ā yātv indro vasa upa 4, 21, 1.
 Vs. 20, 47
 ā yāhi kṛiṇavāma ta 8, 62, 4
 ā yāhi parvatebhyah 8, 34, 13
 ā yāhi purvir ati 3, 43, 2
 ā yāhi vanasā saba 10, 172, 1. Sv.
 1, 443
 ā yāhi vasvyā dhiyā 10, 172, 2
 ā yāhi śasvad uṣata 6, 40, 4
 ā yāhi sushumā hi ta 8, 17, 1.
 Sv. 1, 191, 2, 16. Av. 20, 3, 1.
 38, 1. 47, 7
 ā yāhima indavo 8, 31, 3. Sv. 1,
 402
 ā yāhy agne pathyā ann 7, 7, 2
 ā yāhy agne samidhāno 3, 4, 11.
 7, 2, 11
 ā yāhy adribhīḥ sutam 5, 40, 1
 ā yāhy arya ā pari 8, 34, 10
 ā yāhy arvān upa 3, 43, 1
 āyur viśvayuh pari pāsati 10, 17,
 4. Av. 18, 2, 55. Ta. 6, 1, 2
 ā yuvānaḥ kavayo 6, 49, 11
 ā yutheva kshumati pasvo 4, 2,
 18. Av. 18, 3, 23
 ā ye tanvanti 1, 19, 8
 ā ye tasthau prishattshu 5, 60, 2
 ā ye rajānsi tavishṭibhir 1, 166, 4
 ā ye viṣvā pāthivāni 8, 94, 9

- ā ye visvā svapatyāni 1, 72, 9.
 Tb. 2, 5, 8, 10
 ā yo gobhiḥ srijyata 9, 84, 3
 ā yonim agnir ghrīta^o 3, 5, 7
 ā yonim aruṇo ruhād 9, 40, 2.
 Sv. 2, 275
 ā yo murdhānam pitror 10, 8, 3
 ā yo yonim devakṛitam 7, 4, 5
 ā yo vanā tātṛishāṇo 2, 4, 6
 ā yo vivāya sacathāya 1, 156, 5
 ā yo viśvāni vāryā 9, 18, 4
 āraṅgareva 10, 106, 10
 ā rayim ā sučetunam 9, 65, 30.
 Sv. 2, 489
 āre chatrum apa 10, 42, 7. Av.
 20, 89, 7. Tb. 2, 8, 2, 7. N.
 5, 24
 ā rājānā maha ritasya 7, 64, 2
 ā rikha kikirā kṛiṇu 6, 53, 7
 ā rukmair ā yudhā 5, 52, 6. N.
 6, 16
 ā rudrāsa indravantaḥ 5, 57, 1.
 N. 11, 15
 āre aghā ko nv itthā 10, 102, 10
 āre asmad amatim 4, 11, 6
 āre te goghma 1, 114, 10. Ts.
 4, 5, 10, 3
 āre sā vah sudānavo 1, 172, 2
 ārokā iva ghed aha 8, 43, 3
 ā rodasi aprinād ā svar 3, 2, 7.
 Vs. 33, 75
 ā rodasi aprinā jāyamāna 3, 6, 2
 ā rodasi aprinād ota 10, 55, 3
 ā rodasi brīhati vevīdānah 1, 72, 4
 ā rodasi haryamāṇo 10, 96, 11
 Av. 20, 32, 1
 ā rohatāyur 10, 18, 6. Av. 12, 2,
 24. Ta. 6, 10, 1
 ārcann atra marutaḥ 1, 52, 15
 ārshtishēṇo hotram 10, 98, 5. N.
 2, 11
 ālaktā yā ruruṣṛshny 6, 75, 15
 ā va indram krivim 1, 30, 1. Sv.
 1, 214
 ā va riñjasa urjām 10, 76, 1. N.
 6, 21
 ā vaṇsate maghavā 8, 103, 9. Sv.
 2, 229
 āvah kutsam indra 1, 33, 14
 āvah samam 1, 33, 15
 ā vakshi devāḥ iha vipra 2, 36, 4.
 Av. 20, 67, 5
 ā vacyasva mahi psaro 9, 2, 2.
 Sv. 2, 388
 ā vacyasva sudaksha 9, 108, 10.
 Sv. 2, 362
 āvadaṇs tvam śakune 2, 43, 3
 āvad indram yamunā 7, 18, 19
 āvarvritatir adha nu 10, 30, 10
 āvahanti poshyā 1, 113, 15
 āvahanty aruṇir 4, 14, 3
 ā vahethe parākat 8, 5, 31
 ā vām yeshthāśvinā 5, 41, 3
 ā vām ratham yuvatis 1, 118, 5
 ā vām ratham dubitā 1, 116, 17
 ā vām ratham avamasyām 7, 71, 3
 ā vām ratham purumāyam 1, 119, 1
 ā vām ratho āśvinā 1, 118, 1
 ā vām ratho niyutvān 1, 135, 4
 ā vām ratho rathānām 5, 74, 8
 ā vām ratho rodasi 7, 69, 1. Tb.
 2, 8, 7, 6
 ā vām ratho 'vanir 1, 181, 3
 ā vām rājānav adhvare 7, 84, 1
 ā vām vayo 'śvaso 6, 63, 7
 ā vām vāhishtā iha 4, 14, 4
 ā vām vāhishtho āśvinā 8, 26, 4
 ā vām vipra ihāvase 8, 8, 9
 ā vām viśvābhir utibhiḥ priya-
 medhā ahushata | tā vartir 8,
 87, 3
 ā vām viśvābhir utibhiḥ priya-
 medhā ahushata | rājantāv 8,
 8, 18
 ā vām syenāso āśvinā 1, 118, 4
 ā vām sahasraṇ haraya 4, 46, 3
 ā vām sumne variman 6, 63, 11
 ā vām sumnaih śamyu 10, 143, 6
 ā vām grāvāṇo āśvinā 8, 42, 4
 ā vājā yātopa na 4, 34, 5
 ā vāta vāhi bhesajam 10, 137, 3.
 Av. 4, 13, 3. Tb. 2, 4, 1, 7.
 Ta. 4, 42, 1
 ā vātasya dhrajato ranta 7, 36, 3
 ā vām dānāya vavṛitīya 1, 180, 5
 ā vām dhiyo vavṛityur 1, 135, 5
 ā vām narā manoyujo 5, 75, 6
 ā vām agan sumatir 10, 40, 12.
 Av. 14, 2, 5
 ā vām āśvasaḥ sucaṇyā 1, 181, 2
 ā vām āśvasaḥ suyujo 5, 62, 4
 ā vām āśvaso abhimātishāha 6, 69, 4
 ā vām upastham adruha 2, 41, 21.
 N. 9, 37

- ā vām ritāya kesinir 1, 151, 6
 ā vām bhushan kshitayo 1, 151, 3
 ā vām mitrāvaruṇā havya^o 1, 152, 7. Tb. 2, 8, 6, 5
 ā vāyo bhusha sucipā 7, 92, 1. Vs. 7, 7. Ts. 1, 4, 4, 1. 3, 4, 2, 1
 ā viṁsatyā triṁsatā 2, 18, 5
 ā vidyunmadbhīr 1, 88, 1. N. 11, 14
 ā vibādhyā parirāpas 2, 23, 3
 āvir abhūn mahi māghonam 10, 107, 1
 āvivāsan parāvato 9, 39, 5. Sv. 2, 252
 aṁṣan kalaṣaṁ suto 9, 62, 19. Sv. 1, 489
 ā viṣvataḥ pratyañcam jigharmy 2, 10, 5. Vs. 11, 24. Ts. 4, 1, 2, 5
 ā viṣvadevaṁ satpatim 5, 82, 7. Ts. 3, 4, 11, 2
 ā viṣvavārāṣvinaḥ gatam 7, 70, 1
 āviṣtyo vardhate 1, 95, 5. Tb. 2, 8, 7, 4. N. 8, 15
 ā vritrahana vritrahābhīr 6, 60, 3. Tb. 3, 6, 8, 1
 ā vṛishasva puruvaso 8, 61, 3
 ā vṛishasva mahāmaha 8, 24, 10
 ā vedhasam nilapriṣṭham 5, 43, 12. Tb. 2, 5, 5, 4
 ā vo dhiyaṁ yajñivāṁ 10, 101, 9
 ā vo makshu tanāya kam 1, 39, 7
 ā vo yakshy amṛitatvaṁ 10, 52, 5
 ā vo yantudavāhaso 5, 58, 3. Tb. 2, 5, 5, 3
 āvo yasya dvibarhaso 1, 176, 5
 ā vo rājānam adhvārasya 4, 3, 1. Sv. 1, 69. Ts. 1, 3, 14, 1
 ā vo ruvaṇyūm 1, 122, 5
 ā vo vahantu saptayo 1, 85, 6. Av. 20, 13, 2
 ā vo vahishṭho vahatu 7, 37, 1
 ā vo hotā jōhaviti 7, 56, 18
 ā sarma parvatānām vṛiṇmahe 8, 31, 10
 ā sarma parvatānām otāpāṁ 8, 18, 16
 āsasanam viṣasanam 10, 85, 35. Av. 14, 1, 28
 āṣṭyā 2, 18, 6
 āsuh sisāno vṛishabho 10, 103, 1. Sv. 2, 1199. Av. 19, 13, 2. Vs. 17, 33. Ts. 4, 6, 4, 1. N. 1, 15
 āsum dadhikrām tam 4, 39, 1
 āsum dutam vivasvato 4, 7, 4
 āsubhiḥ cid yān 2, 38, 3
 ā subhṛā yātām aṣvinā 7, 68, 1
 āsur arsha bṛiṇanmate 9, 39, 1. Sv. 2, 248
 āsrivāte adripitāya 4, 3, 3
 ā syenasya jivasā 1, 118, 11. N. 6, 7
 āsrutkarṇa ṣrudhī 1, 10, 9. N. 7, 6
 āṣvināv āṣvātyeshā 1, 30, 17
 ā svaitreyasya jantavo 5, 19, 3
 ā sāt etu ya ivad 8, 46, 21
 ā saṁyatam indra naḥ 6, 22, 10. Av. 20, 36, 10
 ā sakhāyaḥ sabardughām 6, 48, 11
 ā satyo yātu maghavān 4, 16, 1. Av. 20, 77, 1
 ā savam savitur yathā 8, 102, 6. Ts. 3, 1, 11, 8
 āsārāṇāṣaḥ śvasānam 6, 37, 3. N. 10, 3
 ā sahasram pathibhir indra 6, 18, 11
 āsām purvāsām ahasu 1, 124, 9
 āsināso aruṇinām 10, 15, 7. Av. 18, 3, 43. Vs. 19, 63
 ā stm arohat suyamā 3, 7, 3
 ā sugmyāya sugmyam 8, 22, 15
 ā sute siñcata śriyaṁ 8, 72, 13. Sv. 2, 830. Vs. 33, 21
 ā sushtūti namasā 5, 43, 2
 āsu shinaḥ no maghavān 6, 44, 18
 ā sushvayanti yajate 10, 110, 6. Av. 5, 12, 6. Vs. 29, 31. Tb. 3, 6, 3, 3. N. 8, 11
 ā surye na raśmayo 1, 59, 3
 ā suryo aruḥac chukram 5, 45, 10
 ā suryo na bhānumadbhīr 6, 4, 6
 ā suryo yātu saptāśvaḥ 5, 45, 9
 ā sotā pari shiñcata 9, 108, 7. Sv. 1, 580. 2, 744
 ā soma suvāno adribhiḥ 9, 107, 10. Sv. 1, 513. 2, 1039
 ā stutāso maruto viṣva 7, 57, 7
 āsthāpayanta yuvatiṁ 1, 167, 6
 āsno vṛikasya 1, 116, 14
 ā smā ratham vṛisha^o 1, 51, 12
 āsmiṇ piṣangam indavo 9, 21, 5

- ā svam adma yuvamāno 1, 58, 2
 āham sarasvativator 8, 38, 10
 āham pitṛin suvidatrāṇi 10, 15, 3.
 Av. 18, 1, 45. Vs. 19, 56. Ts.
 2, 6, 12, 3
 ā harayaḥ sasrijire 8, 69, 5. Sv.
 2, 840. Av. 20, 22, 5. 92, 2
 ā haryatāya dhṛishpave 9, 99, 1.
 Sv. 1, 551
 ā haryato arjune atke 9, 107, 13.
 Sv. 2, 118
 āhārsham tvāvidam tvā 10, 161,
 5. Av. 8, 1, 20. 20. 96, 10
 ā hi dyāvāprithivī agna 10, 1, 7
 ā hi ruhatam aśvinā 8, 22, 9
 ā hi shmā yāti naryas 4, 29, 2
 ā hi shmā sūnave 1, 26, 3
 ā hotā mandro vidathāny 3, 14, 1

 ichanta reto 1, 68, 8
 ichanti tvā somyāsaḥ 3, 30, 1. Vs.
 34, 18
 ichanti devāḥ sunvantam 8, 2, 18.
 Sv. 2, 71. Av. 20, 18, 3
 ichann aśvasya 1, 84, 14. Sv. 2,
 264. Av. 20, 21, 2. Tb. 1, 5,
 8, 1
 ilām agne purudaṁsam 3, 1, 23.
 5, 11, 6, 11, 7, 11, 15, 7, 22,
 5, 23, 5. Sv. 1, 76. Vs. 12, 51.
 Ts. 4, 2, 4, 3
 ilāyās tvā pade vayan 3, 29, 4.
 Vs. 34, 15. Ts. 3, 5, 11, 1
 ilā sarasvatī mahi 1, 13, 9. 5, 5, 8
 ita uti vo ajaram 8, 99, 7. Sv. 1,
 283. Av. 20, 105, 3
 iti cid dhi tvā dhanā 10, 120, 4.
 Av. 5, 2, 4. 107, 7
 iti cin nu prajāyai 5, 41, 17
 iti cin manyum adhriyas 5, 7, 10
 iti tvāgne vṛiṣṭihavyasya 10,
 115, 9
 iti tvā devā ima 10, 95, 18
 iti vā iti me mano 10, 119, 1
 iti stutāso asathā 8, 30, 2
 ito vā sātīm 1, 6, 10. Av. 20, 70, 6
 itthā dhivantam adriyaḥ 8, 2, 40.
 N. 3, 16
 itthā yathā ta utaye 5, 20, 4
 itthā hi soma in made 1, 80, 1.
 Sv. 1, 410
 idam yamasya sādānam 10, 135, 7
 idam vacah parjanyaḥ 7, 101, 5.
 Ta. 1, 29, 1
 idam vacah śatasāḥ 7, 8, 6
 idam vapur nivacanam 5, 47, 5
 idam vaso sutam andhaḥ 8, 2, 1.
 Sv. 2, 84
 idam vām āsye haviḥ 4, 49, 1. Ts.
 3, 3, 11, 1
 idam vām madiram madhv 8, 38, 3.
 Sv. 2, 425
 idam vishnur vi cakrame 1, 22,
 17. Sv. 1, 222. 2, 1019. Av. 7,
 26, 4. Vs. 5, 15. Ts. 1, 2, 13,
 1. N. 12, 19
 idam śreshtham jyotishām jyotir
 āgac 1, 113, 1. Sv. 2, 1099. N.
 2, 19
 idam śreshtham jyotishām jyotir
 uttamam 10, 170, 3. Sv. 2, 805
 idam su me jaritar 10, 28, 4. N. 5, 3
 idam svar idam id 10, 124, 6
 idam ba nunam eshām 8, 18, 1
 idam havir maghavan tubhyaṁ
 10, 116, 7. N. 7, 6
 idam hi vām pradivi 5, 76, 4
 idam hy anv ojasā 3, 51, 10. Sv.
 1, 165. 2, 87
 idam kaver ādityasya 2, 28, 1
 idam ta ekam para u 10, 56, 1.
 Sv. 1, 65. Av. 18, 3. 7. Tb. 3,
 7, 1, 3. Ta. 6, 3, 1. 4, 2
 idam te pātram sanavittam 10,
 112, 6
 idam te somyam madhv 8, 65, 8
 idam tyat pātram indrapānam
 6, 44, 16
 idam dyāvāprithivī satyam 1, 185,
 11. Tb. 2, 8, 4, 8
 idam namo vṛiṣabhāya 1, 51, 15
 idam akarma namo 10, 68, 12.
 Av. 20, 16, 12
 idam agne sudhitam 1, 140, 11
 idam apah pra vahata 1, 23, 22.
 10, 9, 8. Av. 7, 89, 3. Vs. 6, 17
 idam itthā raudram 10, 61, 1
 idam u tyat purutamam 4, 51, 1.
 N. 4, 25
 idam u tyan mahi mahām 4, 5, 9
 idam udakam pibatety 1, 161, 8
 idam pitribhyo namo astv 10, 15,
 2. Av. 18, 1. 46. Vs. 19, 68.
 Ts. 2, 6, 12, 4

- idam pitre marutām 1, 114, 6
 idam me agne kiyate 4, 5, 6
 idā hi ta usho adriśāno 6, 65, 5
 idā hi te vevishataḥ 6, 21, 5
 idā hi va upastutim 8, 27, 11
 idā hi vo vidhate 6, 65, 4
 idāhnaḥ pītim 4, 33, 11
 idhmaṇ yas te jabharac 4, 12, 2
 idhmenāgna ichamāno 3, 18, 3.
 Av. 3, 15, 3
 inota pricha 3, 38, 2
 ino rājann aratiḥ 10, 3, 1. Sv.
 2, 896
 ino vājanām patir 10, 26, 7
 indav indrāya bṛihate 9, 69, 10
 indum rihanti mahishā 9, 97, 57
 induḥ pavishṭa cārur 9, 109, 13.
 Sv. 1, 431
 induḥ pavishṭa cetanaḥ 9, 64, 10.
 Sv. 1, 481
 induḥ punānaḥ prajāṃ 9, 109, 9
 induḥ punāno ati gāhate 9, 86, 26
 indur atyo na vājasrit 9, 43, 5
 indur indrāya toṣate 9, 109, 22
 indur indrāya pavata 9, 101, 5.
 Sv. 2, 223. Av. 20, 137, 5
 indur devānām upa sakhyam 9,
 97, 5
 indur vājī pavate 9, 97, 10. Sv.
 1, 540. 2, 369
 indur hinvaṇo arshati 9, 67, 4
 indur hiyānaḥ sotribhir 9, 30, 2
 indo yathā tāva stavo 9, 55, 2.
 Sv. 2, 326
 indo yad adribhiḥ sutaḥ 9, 24, 5.
 Sv. 2, 314
 indo vy avyam arshasi 9, 67, 5
 indo samudramūkhaya 9, 35, 2
 indra āsābhyas pari 2, 41, 12.
 Av. 20, 20, 7. 57, 10. Tb. 2, 5,
 3, 1. N. 6, 1
 indra āsām netā 10, 103, 8. Sv.
 2, 1206. Av. 19, 13, 9. Vs. 17,
 40. Ts. 4, 6, 4, 3
 indra it somapā eka 8, 2, 4
 indra id dharyoḥ 1, 7, 2. Sv. 2,
 147. Av. 20, 38, 5. 47, 5. 70,
 8. Tb. 1, 5, 8, 2
 indra in no mahānām 8, 92, 3.
 Sv. 2, 65
 indra ishe dadātu na 8, 93, 34.
 Sv. 1, 199
 indra ukthena śavasā 10, 100, 5
 indra ribhubhir vājavadbhiḥ 3,
 60, 5
 indra ribhubhir vājibhir 3, 60, 7
 indra ribhumān vājavān 3, 60, 6
 indra oshadhir asanod 3, 34, 10.
 Av. 20, 11, 10
 indram vayam mahādhanu 1, 7, 5.
 Sv. 1, 130. Av. 20, 70, 11. Tb.
 2, 7, 13, 1
 indram vardhantu no gira 8, 13, 16
 indram vardhanto apturaḥ 9, 63, 5
 indram vānir anutta^o 7, 31, 12.
 Sv. 2, 1145
 indram visvā avīrvridhan 1, 11, 1.
 Sv. 1, 343. 2, 177. Vs. 12, 56.
 15, 61. 17, 61. Ts. 4, 6, 3, 4.
 Tb. 2, 7, 15, 5
 indram vritrāya hantave devāso
 8, 12, 22
 indram vritrāya hantave puruhu-
 tam 3, 37, 5. Av. 20, 19, 5
 indram vo naraḥ sakhyāya 6,
 29, 1
 indram vo viśvatas 1, 7, 10. Sv.
 2, 970. Av. 20, 39, 1. 70, 16.
 Ts. 1, 6, 12, 1
 indram somasya pītaye 3, 42, 4.
 Av. 20, 24, 4
 indram stavā nṛitamam 10, 89, 1
 indrah kila śrutyā asya 10, 111, 3
 indrah purbhid ātirad 3, 34, 1.
 Av. 20, 11, 1. N. 4, 17
 indrah sa dāmaṇe kṛita 8, 93, 8.
 Sv. 2, 573. Av. 20, 47, 2. 137,
 13. Tb. 1, 5, 8, 3
 indrah samatsu yajamānam 1,
 130, 8
 indrah sahasradāvnām 1, 17, 5
 indrah sītām ni 4, 57, 7. Av. 3,
 17, 4
 indrah suteshu someshu 8, 13, 1.
 Sv. 1, 381. 2, 96
 indrah sūtrāmā svayūḥ 6, 47, 12.
 10, 131, 6. Av. 7, 91, 1. 20,
 125, 6. Vs. 20, 51. Ts. 1, 7,
 13, 4
 indrah su pūshā vṛishapā 3, 57, 2
 indrah suṣipṛo maghavā 3, 30, 3
 indrah suryasya rāṣmibhir 8, 12, 9
 indrah svarshā janāyanu 3, 34, 4.
 Av. 20, 11, 4. Tb. 2, 4, 3, 6

- indrah svāhā pibatu 3, 50, 1
 indra kratum na ā bhara 7, 32, 26. Sv. 1, 259. 2, 806. Av. 18, 3, 67. 20, 79, 1. Ts. 7, 5, 7, 4
 indra kratuvidam sutam 3, 40, 2. Av. 20, 6, 2. 7, 4
 indra kshatram abhi vāmam 10, 180, 3. Av. 7, 84, 2. Ts. 1, 6, 12, 4
 indra kshatrāsāmātishu 10, 60, 5
 indra grīṇisha u stushe 8, 65, 5
 indram kāmā vasūyanto 4, 16, 15
 indram kutso vritrahaṇam 1, 106, 6
 indra jahi pumāṁsam 7, 104, 24. Av. 8, 4, 24
 indra jāmaya uta ye 6, 25, 3
 indra jyeshtham na ā bharaṇ 6, 46, 5. Av. 20, 80, 1
 indrajyeshthān bṛihadbhyah 4, 54, 5
 indrajyeshthā marudgaṇā 1, 23, 8. 2, 41, 15
 indratamā hi dhishnyā 1, 182, 2
 indra tubhyam id adriyo 1, 80, 7. Sv. 1, 412
 indra tubhyam in maghavan 6, 44, 10
 indra tridhātu śaraṇam 6, 46, 9. Sv. 1, 266. Av. 20, 83, 1
 indra tvam avited asī 8, 13, 26
 indra tvā vṛishabham vayam 3, 40, 1. Av. 20, 1, 1. 6, 1
 indra tvotāsa ā 1, 8, 3. Av. 20, 70, 19
 indra dṛihya maghavan 10, 100, 1
 indra dṛihya yāmakosā 3, 30, 15
 indra dṛihyasva pur asi 8, 80, 7
 indra nediya ed ihi 8, 53, 5. Sv. 1, 282
 indram tam śumbha 8, 70, 2. Sv. 2, 284. Av. 20, 92, 17. 105, 5
 indram naro nemadhita 7, 27, 1. Sv. 1, 318. Ts. 1, 6, 12, 1
 indram no agne vasubhih 7, 10, 4
 indra piba tubhyam sūtō 6, 40, 1
 indra piba pratikāman 10, 112, 1
 indra piba vṛishadhutasya 3, 43, 7
 indra piba svadhaya cit 3, 35, 10
 indra pra nah puraeteva 6, 47, 7
 indra pra no dhitāvānam 3, 40, 3. Av. 20, 6, 3
 indra pra no ratham ava 8, 80, 4
 indraprasūtā varuṇapraśishṭā 10, 66, 2
 indra prehi puras tvam 8, 17, 9. Av. 20, 5, 3
 indra brahma kriyamāṇā 5, 29, 15
 indram agniṁ kavichadā 3, 12, 3. Sv. 2, 21
 indram acha sūtā ime 9, 106, 1. Sv. 1, 566. 2, 44
 indra marutva iha pāhi 3, 51, 7. Vs. 7, 35. Ts. 1, 4, 18, 1
 indram it keśinā hari 8, 14, 12. Av. 20, 29, 2
 indram itthā giro 3, 42, 3. Av. 20, 24, 3
 indram id gāthino 1, 7, 1. Sv. 1, 198. 2, 146. Av. 20, 38, 4. 47, 4. 70, 7. Ts. 1, 6, 12, 2. Tb 1, 5, 8, 1. N. 7, 2
 indram id devatātaya 8, 3, 5. Sv. 1, 249. 2, 937. Av. 20, 118, 3
 indram id dharī vahato 1, 84, 2. Sv. 2, 380. Vs. 8, 35. Ts. 1, 4, 38, 1
 indram id vimahinām 8, 6, 44
 indram ived ubhaye 4, 39, 5
 indram iśānam ojasābhi 1, 11, 8. Sv. 2, 602
 indram ukthāni vāvridhuh 8, 6, 35
 indra mṛiḷa mahyam 6, 47, 10
 indram eva dhishanā 6, 19, 2
 indram pare 'vare 4, 25, 8
 indram pratnena maumanā 8, 76, 6
 indram prātar havāmaha 1, 16, 3
 indram matir hrida ā 3, 39, 1
 indram mitram varuṇam agnim āhur 1, 164, 46. Av. 9, 10, 28. N. 7, 18
 indram mitram varuṇam agnim utaye 1, 106, 1
 indra ya u nu te asti 8, 81, 8
 indra yathā hy asti te 8, 24, 9
 indra yas te naviyasim 8, 95, 5. Sv. 2, 234
 indra vājeshu no va 1, 7, 4. Sv. 2, 148. Av. 20, 70, 10. Tb. 1, 5, 8, 2
 indravāyu ayam sutas 4, 46, 6
 indravāyu ime sūtā 1, 2, 4. Vs. 7, 8, 33, 56. Ts. 1, 4, 4, 1
 indravāyu bṛhaspatim suhava 10, 141, 4. Av. 3, 20, 6. Vs. 33, 86

- indravāyū bṛihaspatim mitrāgnim
 1, 14, 3. Vs. 33, 45
 indravāyū manojuvā 1, 23, 3
 indra savishtha satpate 8, 13, 12
 indra suddho na ā gahi 8, 95, 8.
 Sv. 2, 753
 indra suddho hi no rayim 8, 95,
 9. Sv. 2, 754
 indras ca mṛilayāti 2, 41, 11. Av.
 20, 20, 6. 57, 9
 indras ca vāyāv eshām sutānām
 pitim arhathah | tāñ jushethām
 5, 51, 6
 indras ca vāyāv eshām somānām
 pitim arhathah | yuvām hi 4,
 47, 2. Sv. 2, 979
 indras ca somam pibatam 4, 50,
 10. Av. 20, 13, 1
 indras cid ghā tad abravīt 8,
 33, 17
 indra srudhi su me havam 8,
 82, 6
 indra śreshthāni draviṇāni 2, 21, 6
 indra somam somapate 3, 32, 1
 indra somam imam piba 10, 24, 1
 indra somam piba ritunā 1, 15, 1
 indra somāḥ sutā ime tava 3, 40,
 4. Av. 20, 6, 4
 indra somāḥ sutā ime tūn 3, 42,
 5. Av. 20, 24, 5
 indras tujo barhaṇā ā 3, 34, 5.
 Av. 20, 11, 5
 indras te soma sutasya 9, 109, 2.
 Sv. 2, 719
 indra sthātār harinām 8, 24, 17.
 Sv. 2, 1035. Av. 20, 64, 5
 indra spal uta vritrahā 8, 61, 15
 indrasya karma sukṛitā 3, 32, 8
 indrasya dutir 10, 108, 2
 indrasya nu vīryāni pra vocam
 1, 32, 1. Av. 2, 5, 5. Tb. 2, 5,
 4, 1. N. 7, 2
 indrasya nu sukṛitam daivyaṁ
 10, 100, 6
 indrasya vajra āyaso 8, 96, 3
 indrasya vajro marutām 6, 47, 28.
 Av. 6, 125, 3. Vs. 29, 54. Ts.
 4, 6, 6, 6
 indrasya vṛishṇo varuṇasya 10,
 103, 9. Sv. 2, 1207. Av. 19, 13,
 10. Vs. 17, 41. Ts. 4, 6, 4, 3
 indrasya sakhyam ribhavaḥ 3, 60, 3
 indrasya soma pavamāna 9, 76, 3.
 Sv. 2, 580
 indrasya soma rādhasa punāno 9,
 8, 3. Sv. 2, 530
 indrasya soma rādhasa śam 9,
 60, 4
 indrasya hārdi somadhānam 9,
 108, 16
 indrasyāngirasām ceshtau 1, 62, 3
 indrasyātra tavishibhyo 10, 113, 6
 indrasyeva rātim 10, 178, 2
 indrākutsā vahanānā 5, 31, 9
 indrā ko vām varuṇā 4, 41, 1
 indrāgni apasas pary 3, 12, 7. Sv.
 2, 927. 1044
 indrāgni apād iyam 6, 59, 6. Sv.
 1, 281. Vs. 33, 93
 indrāgni avasā gatam 7, 94, 7
 indrāgni ā gatam sutam 3, 12, 1.
 Sv. 2, 19. Vs. 7, 31. Ts. 1, 4,
 15, 1
 indrāgni ā hi tanyate 6, 59, 7
 indrāgni ukthavāhasā 6, 59, 10
 indrāgni ko asya vām 6, 59, 5
 indrāgni jarituh sacā 3, 12, 2. Sv.
 2, 20
 indrāgni tapanti māghā 6, 59, 8
 indrāgni tavishāni vām 3, 12, 8.
 Sv. 2, 928. 1045
 indrāgni navatim puro 3, 12, 6.
 Sv. 2, 926. 1054. Ts. 1, 1, 14, 1
 indrāgni mitravarunāditiṁ 5, 46,
 3. Vs. 33, 49
 indrāgni yam avatha ubhā 5, 86, 1
 indrāgni yuvam su nah 8, 40, 1
 indrāgni yuvām ime 'bhi 6, 60, 7.
 Sv. 2, 341
 indrāgni yuvor api vasu 6, 59, 9
 indrāgni rocanā divah 3, 12, 9.
 Sv. 2, 1043. Ts. 4, 2, 11, 1. Tb.
 3, 5, 7, 3
 indrāgni vritrahatyeshu 10, 65, 2
 indrāgni śatadāvny 5, 27, 6
 indrāgni śṛiṇutam havam 6, 60, 15
 indrāni āsu nāriṣhu 10, 86, 11.
 Av. 20, 126, 11. Ts. 1, 7, 13, 1.
 N. 11, 38
 indrā nu pushapā vayam 6, 57, 1.
 Sv. 1, 202
 indraparvatā bṛihatā rathena 3,
 53, 1. Sv. 1, 338
 indrabṛihaspati vayam 4, 49, 5

- indrāya gāva āsiram 8, 69, 6. Sv.
 2, 841. Av. 20, 22, 6. 92, 3.
 Tb. 2, 7, 13, 4. N. 6, 8
 indrāya giro anisitasargā 10, 89,
 4. Sv. 1, 339. Tb. 2, 4, 5, 2
 indrāya nunam arcato^o 1, 84, 5.
 Sv. 2, 301
 indrāya pavate madah 9, 107, 17.
 Sv. 1, 520
 indrāya madvane sutam 8, 92, 19.
 Sv. 1, 158. 2, 72. Av. 20, 110, 1
 indrāya vṛishapam madam 9, 106, 5
 indrāya sāma grāyata 8, 98, 1. Sv.
 1, 388. 2, 375. Av. 20, 62, 5.
 N. 7, 2
 indrāya su madintamam 8, 1, 19
 indrāya soma pari shicyase 9,
 78, 2
 indrāya soma pavase 9, 23, 6
 indrāya soma pātave nribhir 9,
 108, 15
 indrāya soma pātave madāya 9,
 11, 8. Sv. 2, 798
 indrāya soma pātave vṛitraghne
 9, 98, 10. Sv. 2, 681. 1029
 indrāya soma sushutah 9, 85, 1.
 Sv. 1, 561
 indrāya somāh pradivo 3, 36, 2.
 Tb. 2, 4, 3, 12
 indrāya hi dyaus asuro 1, 131, 1
 indrā yāhi citrabhāno 1, 3, 4. Sv.
 2, 496. Av. 20, 84, 1. Vs. 20, 87
 indrā yāhi tutujāna 1, 3, 6. Sv.
 2, 498. Av. 20, 84, 3. Vs. 20, 89
 indrā yāhi dhiyeshito 1, 3, 5. Sv.
 2, 497. Av. 20, 84, 2. Vs. 20, 88
 indrā yuvam varuṇā didyum 4,
 41, 4
 indra yuvam varuṇā bhumam 4,
 41, 5
 indrayendum punitano^o 9, 62, 29
 indrayendo marutvate 9, 64, 22.
 Sv. 1, 472. 2, 426
 indravaruṇa nu nu vām 1, 17, 8
 indravaruṇayor aham 1, 17, 1.
 Ts. 2, 5, 12, 2
 indravaruṇa vām aham 1, 17, 7
 indravaruṇa madhumattamasya
 vṛishnah 6, 68, 11. Av. 7, 58, 2
 indravaruṇa yad imāni cakrathur
 7, 82, 5
 indravaruṇa yad ṛishibhyo 8, 59, 6
 indravaruṇa yuvam adhvarāyo^o 7,
 82, 1. Ts. 2, 5, 12, 2. Tb. 2,
 8, 4, 5. N. 5, 2
 indravaruṇa vadhanābhir 7, 83, 4
 indravaruṇāv abhy ā tapanti 7,
 83, 5
 indravaruṇa sutapāv 6, 68, 10.
 Av. 7, 58, 1
 indravaruṇa saumanasam 8, 59, 7
 indravishṇu tat panayāyama 6,
 69, 5
 indravishṇu dṛiḥhitah 7, 99, 5.
 Ts. 3, 2, 11, 3
 indravishṇu pibatam madhvo 6,
 69, 7
 indravishṇu madapati 6, 69, 3
 indravishṇu havishā 6, 69, 6
 indrasomā tapatam raksha 7, 104,
 1. Av. 8, 4, 1
 indrasomā dushkṛito 7, 104, 3.
 Av. 8, 4, 3
 indrasomā pakvam 6, 72, 4
 indrasomā pari vām bhutu 7, 104,
 6. Av. 8, 4, 6
 indrasomā mahi tad vām 6, 72, 1
 indrasomā yuvam aṅga 6, 72, 5
 indrasomā vartayataṁ divas pary
 7, 104, 5. Av. 8, 4, 5
 indrasomā vartayataṁ divo va-
 dham 7, 104, 4. Av. 8, 4, 4
 indrasomāv ahim apah 6, 72, 3
 indrasomā vāsayaṭha 6, 72, 2
 indrasomā sam aghasaṁsam 7,
 104, 2. Av. 8, 4, 2. N. 6, 11
 indrā ha yo varuṇā 4, 41, 2
 indrā ha ratnam varuṇā 4, 41, 3
 indriyāni satakrato 3, 37, 9. Av.
 20, 20, 2. 57, 5. Ts. 1, 6, 12, 1
 indre agnā namo bṛihat 7, 94, 4.
 Sv. 2, 150
 indreṇa yātha saratham 3, 60, 4
 indreṇa yujā niḥ sṛijanta 10, 62, 7
 indreṇa rocanā divo 8, 14, 9. Av.
 20, 28, 3. 39, 4
 indreṇa sam hi dṛikshase 1, 6, 7.
 Sv. 2, 200. Av. 20, 40, 1. 70, 3.
 N. 4, 12
 indreṇaite tṛitsavo 7, 18, 15. N.
 6, 6, 7, 2
 indre bhujaṁ śaśamānā 10,
 92, 7
 indre viṣvāni vīrya 8, 63, 6

indreshite prasavam bhi^o 3, 33, 2
 indrehi matsy andhaso 1, 9, 1.
 Sv. 1, 180. Av. 20, 71, 7. Vs. 33, 25
 indro aṅga mahad bhayam 2, 41, 10. Av. 20, 20, 5. 57, 8
 indro asrāyī sudhyo 1, 51, 14. N. 6, 31
 indro asmāu aradad 3, 33, 6. N. 2, 26
 indro asme sumanā astu 10, 100, 4
 indrotibhir bahulabhir 3, 53, 21.
 Av. 7, 31, 1
 indro dadhico asthabhir 1, 84, 13.
 Sv. 1, 179, 2, 263. Av. 20, 41, 1. Tb. 1, 5, 8, 1
 indro diva indra iṣe 10, 89, 10. N. 7, 2
 indro divaḥ pratimānam 10, 111, 5
 indro dirghāya 1, 7, 3. Sv. 2, 149.
 Av. 20, 38, 6. 47, 6. 70, 9. Tb. 1, 5, 8, 2
 indro na yo mahā karmāṇi 9, 88, 4
 indro nedishṭham avasā 6, 52, 6
 indro brahmendra rishir 8, 16, 7
 indro madāya vāvṛidhe 1, 81, 1.
 Sv. 1, 411. 2, 352. Av. 20, 56, 1
 indro madhu sambhritam 3, 39, 6
 indro mahām sindhum 2, 11, 9
 indro mahnā mahato arṇavasya vi murdhānam 10, 67, 12. Av. 20, 91, 12
 indro mahnā mahato arṇavasya vratā 10, 111, 4
 indro mahnā rodasī 8, 3, 6. Sv. 2, 938. Av. 20, 118, 4
 indro yajvane prīpate ca 6, 28, 2.
 Av. 4, 21, 2. Tb. 2, 8, 8, 11
 indro yātunām abhavat 7, 104, 21.
 Av. 8, 4, 21. N. 3, 20, 6, 30
 indro yāto 1, 32, 15. Tb. 2, 8, 4, 3
 indro rathāya pravatam 5, 31, 1
 indro rājā jagataḥ 7, 27, 3. Av. 19, 5, 1. Tb. 2, 8, 5, 8
 indro valam rakshitāram 10, 67, 6. Av. 20, 91, 6
 indro vasubhiḥ pari pātu 10, 66, 3
 indro vā ghed iyan 8, 21, 17
 indro vājasya sthavirusya 6, 87, 5
 indro viṣvair viryaiḥ 3, 54, 15

indro vritram avrinoc 3, 34, 3.
 Av. 20, 11, 3. Vs. 33, 26
 indro vritrasya tavishim 1, 80, 10
 indro vritasya dodhataḥ 1, 80, 5
 indro harī yuyuje 1, 161, 6
 indro haryantam arjunam 3, 44, 5
 iudhanvabhir dhenubhiḥ 2, 34, 5
 indhāno agnim vanavad 2, 25, 1.
 Tb. 2, 8, 5, 2
 indhe rājā sam aryo 7, 8, 1. Sv. 1, 70
 ima ā yātam indavaḥ 1, 137, 2
 ima indra bharatasya 3, 53, 24
 ima indrāya sunvire 7, 32, 4. Sv. 1, 293
 ima u tvā puruṣāka 6, 21, 10
 ima u tvā vi cakshate 8, 45, 16.
 Sv. 1, 136
 imam yajūnam sahasāvan 3, 1, 22
 imam yajūnam cano dhā 6, 10, 6
 imam yajūnam tvam asmākam 4, 20, 3
 imam yajūnam idam vaco jujushāna upāgahi | martāsas 10, 150, 2
 imam yajūnam idam vaco jujushāna upāgahi | soma 1, 91, 10
 imam yama prastaram 10, 14, 4.
 Av. 18, 1, 60. Ts. 2, 6, 12, 6
 imam ratham adhi ye 1, 164, 3.
 Av. 9, 9, 3
 imam vidhanto apām sadhastho dvitā 2, 4, 2
 imam vidhanto apām sadhasthe paṣum 10, 46, 2
 imam stomam rodasī 3, 54, 10
 imam stomam sakratavo 2, 27, 2
 imam stomam abhishtāye 8, 12, 4
 imam stomam arhate 1, 94, 1. Sv. 1, 66, 2, 414. Av. 20, 13, 3
 imam sv asmai hṛida ā 2, 35, 2
 imam kāmam mandayā 3, 30, 20.
 50, 4. Tb. 2, 5, 4, 1
 imam ghā viro amṛitam 8, 23, 19
 imam ca no gaveshaṇam 6, 56, 5
 imam jivebhyah paridhim 10, 18, 4. Av. 12, 2, 23. Vs. 35, 15.
 Tb. 3, 7, 11, 3. Ta. 6, 10, 2
 imam jushasva girvanah 8, 12, 5
 imam tam pasya vṛishabhasya 10, 102, 9. N. 9, 24
 imam trito bhūry avindad 10, 46, 3

- imam narah parvatās 3, 35, 8
 imam naro marutaḥ saṣcatānu 7, 18, 25
 imam naro marutaḥ saṣcatā vridham 3, 16, 2
 imam nu māyinaḥ huva 8, 76, 1
 imam nu somam antito 1, 179, 5. N. 6, 4
 imam no agna upa yajñam 10, 124, 1
 imam no agne adhvaram hotar 6, 52, 12
 imam no agne adhvaram jushasva 7, 42, 5
 imam no yajñam amriteshu 3, 21, 1. Tb. 3, 6, 7, 1
 imam agne camasam mā 10, 16, 8. Av. 18, 3, 53. Ta. 6, 1, 4
 imam añjaspām 10, 92, 2
 imam indra gavāṣiraḥ 3, 42, 7. Av. 20, 24, 7
 imam indra sutam piba 1, 84, 4. Sv. 1, 344. 2, 299
 imam indro adidharad 10, 173, 3. Av. 6, 87, 3. Tb. 2, 4, 2, 9
 imam u tyam atharvavad 6, 15, 17
 imam u shu tvam asmākam 1, 27, 4. Sv. 1, 28, 2, 847. Ta. 4, 11, 8
 imam u shu vo atithim 6, 15, 1
 imam bibharmi sukṛitam te 10, 44, 9. Av. 20, 94, 9
 imam mahe vidathyāya 3, 54, 1
 imam me gaṅge 10, 75, 5. Ta. 10, 1, 13. N. 9, 26
 imam me varuṇa śrudhi 1, 25, 19. Sv. 2, 935. Vs. 21, 1. Tb. 2, 1, 11, 6
 imam me stomam aṣvinemam 8, 85, 2
 imā agne matayas tubhyaḥ 10, 7, 2
 imā abhi pra ṇonumo 8, 6, 7
 imā asmai matayo vāco 10, 91, 12
 imā asya praturtayaḥ 8, 13, 29
 imā indram varuṇam me 4, 41, 9
 imā u tvā paspridhanāso 7, 18, 3
 imā u tvā purutamasya 6, 21, 1
 imā u tvā puruvaso 8, 2, 3. Sv. 1, 250. 2, 957. Av. 20, 104, 1. Vs. 33, 81
 imā u tvā śatakrato 6, 45, 25. Sv. 1, 146
 imā u tvā sute-sute 6, 45, 28
 imā u vaḥ sudānavo 8, 7, 19
 imā u vām divishtaṭaya 7, 74, 1. Sv. 1, 304. 2, 103
 imā u vām bhṛimayo 3, 62, 1. N. 5, 5
 imām vām mitrāvaruṇa suvṛiktim 7, 36, 2
 imām su pūrvyām dhiyam 8, 6, 43
 imā gāvah sarame 10, 108, 5
 imā gira ūdityebhyo 2, 27, 1. N. 12, 36
 imā girah savitāram sujihvam 7, 45, 4
 imām khaṇāmy oshadhiḥ 10, 145, 1. Av. 3, 18, 1
 imām gāyatravartaniḥ 8, 38, 6
 imā jushethāṃ savanā 8, 38, 5
 imā juhvanā yushmad ā 7, 95, 5. Tb. 2, 4, 6, 1
 imām ca naḥ prithivīm 3, 55, 21
 imā te vajinn ava° 1, 163, 5. Vs. 29, 16. Ts. 4, 6, 7, 2
 imā dhānā ghṛitasnuvo 1, 16, 2. Tb. 2, 4, 3, 10
 imā nārīr avidhavāḥ 10, 18, 7. Av. 12, 2, 31. 18, 3, 57. Ta. 6, 10, 2
 imāni triṇi viṣṭapā 8, 91, 5
 imāni vām bhāgadheyāni 8, 59, 1
 imā nu kam bhuvanā 10, 157, 1. Sv. 1, 452. 2, 460. Av. 20, 63, 1. 124, 4. Vs. 25, 46. Ta. 1, 27, 1
 imām ta indra sushtutim 8, 12, 31
 imām te dhiyam pra bhare 1, 102, 1. Vs. 33, 29. Tb. 2, 7, 13, 4
 imāni te vācam vasūyauto 1, 130, 6
 imām tvam indra mīdhvaḥ 10, 85, 45
 imām dhiyam śikṣhamāṇasya 8, 42, 3. Ts. 1, 2, 2, 2
 imām dhiyam saptasirshūim 10, 67, 1. Av. 20, 91, 1
 imā brahma bṛihaddivo 10, 120, 8. Av. 5, 2, 8. 20, 107, 11
 imā brahma brahmavāhaḥ 3, 41, 3. Av. 20, 23, 3. Tb. 2, 4, 6, 2. N. 4, 19
 imā brahma sarasvati 2, 41, 18
 imā brahmāṇi vardhanā 5, 73, 10

- imā brahmendra tubhyaṃ 10, 148, 4
 imām agne saraṇim 1, 31, 16. Av. 3, 15, 4. N. 6, 20
 imām u shu somasutim 7, 93, 6
 imām u nu kavitamasya 5, 85, 6. N. 6, 13
 imām u shu prabhṛtiṃ 3, 36, 1
 imām ū shv āsurasya 5, 85, 5
 imām prānāya susṭūtiṃ 10, 91, 13
 imām ma indra susṭūtiṃ 8, 6, 32
 imām me agne samidham jushasveṣa 10, 70, 1
 imām me agne samidham imām 2, 6, 1
 imām me maruto giram 8, 7, 9
 imā rudrāya tavase 1, 114, 1. Vs. 16, 48. Ts. 4, 5, 10, 1
 imā rudrāya sthiradhanvane 7, 46, 1. Tb. 2, 8, 6, 8. N. 10, 6
 imās ta indra priṣṇayo 8, 6, 19. Sv. 1, 187
 ime cit tava manyave 1, 80, 11
 ime cetāro anṛitasya 7, 60, 5
 ime jivā vi mṛitair 10, 18, 3. Av. 12, 2, 22. Ta. 6, 10, 2
 ime ta indra te vāyam 1, 57, 4. Sv. 1, 373. Av. 20, 15, 4
 ime ta indra somās 8, 2, 10
 ime turam maruto 7, 56, 19. Tb. 2, 8, 5, 6
 ime divo animishā 7, 60, 7. N. 6, 20
 ime naro vṛitrahatyeshu 7, 1, 10
 ime bhojā āngiraso 3, 53, 7
 ime mā pītā yasasa 8, 48, 5
 ime mitro varuṇo duḥlabhāso 7, 60, 6
 ime yāmāsa tvadrig 5, 3, 12
 ime ye te su vāyo 1, 135, 9
 ime ye nārvañ na paras 10, 71, 9
 ime radhram cin maruto 7, 56, 20
 ime vām somā apsv 1, 135, 6
 ime viprasya vedhaso 8, 43, 1
 ime somāsa indavaḥ 1, 16, 6
 ime hi te kāravo vāvasur 8, 3, 18
 ime hi te brahmakṛitah 7, 33, 2. Sv. 2, 1026
 imo agne vitatamāni 7, 1, 18. Ts. 4, 3, 13, 6
 imau devau jāyamānau 2, 40, 2. Ts. 1, 8, 22, 5
 iyaṃ yā nicy arkiṇī 8, 101, 13
 iyaṃ vām asya manmana 7, 94, 1. Sv. 2, 266
 iyaṃ vām ahve sṛiṇutam 10, 39, 6
 iyaṃ vām brahmaṇas pate 7, 97, 9
 iyaṃ visriṣṭir 10, 129, 7. Tb. 2, 8, 9, 6
 iyaṃ vedih paro 1, 164, 35. Av. 9, 10, 14. Vs. 23, 62
 iyaṃ sushmebhir bisakhā 6, 61, 2. Tb. 2, 8, 2, 8. N. 2, 24
 iyaṃ sā bhūya ushasām iva 10, 31, 5
 iyaṃ sā vo asme didhitir 1, 186, 11
 iyattakaḥ kushumbhakas 1, 191, 15
 iyattikā śakuntikā 1, 191, 11
 iyaṃ ta indra girvaṇo rātiḥ 8, 13, 4
 iyaṃ ta ritviyavāti 8, 12, 10
 iyaṃ te navyasī matir 8, 74, 7
 iyaṃ te pushann āghrine 3, 63, 7
 iyaṃ deva purohitir 7, 60, 12. 61, 7
 iyaṃ na usrā prathamā 10, 35, 4
 iyaṃ adadāṃ rabhasam 6, 61, 1
 iyaṃ indram varuṇam ashta 7, 84, 5. 85, 5
 iyaṃ u te anusṭūtiḥ 8, 63, 8
 iyaṃ eshām āmrītānām giḥ 10, 74, 3
 iyaṃ mad vām pra sṛiṇite 6, 67, 2
 iyaṃ manishā iyaṃ aṣvinā 7, 70, 7. 71, 6
 iyaṃ manishā bṛihatī 7, 99, 6
 iyaṃ me nābhīr iha me 10, 61, 19
 irajyann agne prathayasva 10, 140, 4. Sv. 2, 1169. Vs. 12, 109. Ts. 4, 2, 7, 2
 irāvati dhenumatī hi 7, 99, 3. Vs. 5, 16. Ts. 1, 2, 13, 1. Ta. 1, 8, 2
 irāvati varuṇa dhenavo 5, 69, 2
 isham tokāya no dadhad 9, 65, 21. Sv. 2, 346
 isham duhan sudughām 10, 122, 6
 isham urjam ca pinvasa 9, 63, 2
 isham urjam abhy arshā 9, 94, 5
 isham urjam pavamāna 9, 86, 35
 ishā mandasvād u te 8, 82, 3
 ishireṇa te manasā 8, 48, 7. N. 4, 7

ishur na dhanvan pari 9, 69, 1
 ishur na śriya 10, 95, 3
 ishe pavasva dhārayā 9, 64, 13.
 Sv. 1, 505. 2, 191
 ishkartāram adhvarasya 10, 140,
 5. Sv. 2, 1170. Vs. 12, 110. Ts.
 4, 2, 7, 3
 ishkartāram anishkritam 8, 99, 8
 ishkritāhavam 10, 101, 6. Ts. 4,
 2, 5, 5
 ishkitir nama vo 10, 97, 9. Vs.
 12, 83. Ts. 4, 5, 6, 2
 ishtā hotrā asrikshatendram 8, 93,
 23. Sv. 1 151
 ishyān vācam upavakteva 9, 95, 5
 iha tyā purubhutamā devā 8, 22, 3
 iha tyā purubhutamā puru 5,
 73, 2
 iha tyā sadhamādyā yujānah 8,
 13, 27. N. 6, 21
 iha tyā sadhamādyā hari 8, 32, 29.
 93, 24
 iha tvam suno sahaso 4, 2, 2
 iha tvashtāram agriyam 1, 13, 10.
 Ts. 3, 1, 11, 1
 iha tvā goparinasā 8, 45, 24. Sv.
 2, 83. Av. 20, 22, 3
 iha tvā bhuryā a cared 4, 4, 9.
 Ts. 1, 2, 14, 4
 iha prajam iha rayim 4, 36, 9
 iha pra bruhi yatamah 10, 87, 8.
 Av. 8, 3, 8
 iha prayānam astu vām 4, 46, 7
 iha priyam prajayā 10, 85, 27.
 Av. 14, 1, 21. N. 3, 21
 iha bravitu ya im ānga 1, 164, 7.
 Av. 9, 9, 5
 iha śruta indro asme 10, 22, 2.
 N. 6, 23
 iha gatam vṛishanvasū 8, 73, 10
 ihi tīsrāḥ parāvata ihi 8, 32, 22
 ihendragñi upa hvaye 1, 21, 1
 ihendranim 1, 22, 12. N. 9, 34
 iheva śrinva eśham 1, 37, 3. Sv.
 1, 135
 iheha jātā sam 1, 181, 4. N. 12, 3
 iheha yad vām samanā 4, 43, 7.
 44, 7. Av. 20, 143, 7
 iheha vah svatavasah 7, 59, 11.
 Ta. 1, 4, 3
 iheha vo manasā bandhutā 3,
 60, 1

ihaiva stam mā 10, 85, 42. Av.
 14, 1, 22. N. 1, 16
 ihaivaidhi māpa cyoshtah 10, 173,
 2. Av. 6, 87, 2. Tb. 2, 4, 2, 8
 ihopa yāta śvaso 4, 35, 1
 ikshe rāyah kshayasya 4, 20, 8
 inkhayantir apasyuvo 10, 153, 1.
 Sv. 1, 175. Av. 20, 93, 4
 ijanam id dyaur 10, 132, 1
 ije yajñebhiḥ śasame 6, 3, 2
 ilate tvām avasyavaḥ 1, 14, 5
 ilānāvāsyave 2, 6, 6
 ilito agna ā vahendram citram
 iha priyam | iyam hi 1, 142, 4
 ilito agna ā vahendram citram
 iha priyam | suhai 5, 5, 3
 ilito agne manasā 2, 3, 3
 ilishvā hi prativyaḥ 8, 23, 1. Sv.
 1, 103
 ile agnim vipascitam 3, 27, 2. Tb.
 2, 4, 2, 4
 ile agnim svavasam 5, 60, 1. Av.
 7, 50, 3. Tb. 2, 7, 12, 4
 ile girā manurhitam 8, 19, 21
 ile ca tvā yajamāno 3, 1, 15
 ile dyāvāprithivi purvacittaye 1,
 112, 1
 ilenyaḥ vo asuram 7, 2, 3
 ilenyaḥ pavamāno 9, 5, 3
 ilenyo namasyah 3, 27, 13. Sv. 2,
 288. Av. 20, 102, 1. Tb. 3, 5,
 2, 2
 ilenyo vo manusho yugeshu 7,
 9, 4
 iyivānsam ati sridhaḥ 3, 9, 4
 iyur artham na nyartham 7, 18, 9
 iyur gāvo na yavasād 7, 18, 10
 iyush te ye pūrva° 1, 113, 11.
 Ts. 1, 4, 33, 1. Ta. 3, 18, 1
 irmāntasah silika° 1, 163, 10. Vs.
 29, 21. Ts. 4, 6, 7, 4. N. 4, 13
 irmanyad vapushe 5, 73, 3
 isāna imā bhuvanāni viyase 9,
 86, 37. Sv. 2, 307
 isānakrito dhunayo 1, 64, 5
 isānāya prahutim 7, 90, 2
 isānā vāryānām 10, 9, 5. Av. 1,
 5, 4. Tb. 2, 5, 8, 5. Ta. 4, 42, 4
 isānāso ye dadhate 7, 90, 6
 isishe vāryasya hi 8, 44, 18. Sv.
 2, 883

- iṣo yo viśvasyā devaviter 10, 6, 3
 iṣo hy agnir amṛitasya 7, 4, 6
 uktha-ukthe soma indram 7, 26
 2. Ts. 1, 4, 46, 1
 uktham cana sasyamānam 8, 2,
 14. Sv. 1, 225. 2, 1155
 ukthabhṛitam sāmabhṛitam 7,
 33, 14
 uktham indrāya śaṁsyam 1, 10, 5.
 Sv. 1, 363
 ukthavāhaso vibhve 8, 96, 11
 ukthebhir arvāg avase 1, 47, 10
 ukthebhir vṛitrahantamā 7, 94,
 11. Vs. 33, 76
 uktheshv in nu śura 2, 11, 3
 ukshante aśvān atyān 2, 34, 3
 ukshānnāya vaśānnāya 8, 43, 11.
 Av. 3, 21, 6. 20, 1, 3. Ts. 1, 3,
 14, 7
 ukshā mahān abhi vavaksha 1,
 146, 2
 ukshā mimāti prati yanti 9, 69, 4.
 Sv. 2, 722
 ukshā samudro arushaḥ 5, 47, 3.
 Vs. 17, 60. Ts. 4, 6, 3, 3
 uksheva yūtha pariyaṇ 9, 71, 9
 ukshṇo hi me pañcadaśa 10, 86,
 14. Av. 20, 126, 14
 ugraṃ yuyujma pritanāsu 8, 61, 12
 ugraṃ va oja sthīrā 7, 56, 7
 ugraṃ na vīraṃ namasopa 8, 49, 6
 ugrabāhur mrakshakṛitvā 8, 61, 10
 ugras turāṣaḥ abhibhutyajā 3,
 48, 4
 ugrā iva pravahantah 10, 94, 6
 ugrā vighaninā mṛidha 6, 60, 5.
 Sv. 2, 204. Vs. 33, 61
 ugrā santā havāmaha 1, 21, 4
 ugreshv in nu śura 2, 11, 17
 ugro jāñe vīryāya 7, 20, 1
 ugro vām kakuho yayih 5, 73, 7
 ucathye vapushi 8, 46, 28
 uccā te jātām andhaso 9, 61, 10.
 Sv. 1, 467. 2, 22. Vs. 26, 16
 uccā divi dakṣiṇāvanto 10, 107, 2
 uc chisṭam camvor 1, 28, 9
 uc chushmā oshadhīmām 10, 97, 8.
 Vs. 12, 82. Ts. 4, 2, 6, 3
 uc chocishā sahasas putra 3, 18, 4
 uc chrayasva vānapato 3, 8, 3.
 Tb. 3, 6, 1, 1
 ucchvañcamānā prithivī 10, 18, 12.
 Av. 18, 3, 51. Ta. 6, 7, 1
 uc chvañcasva prithivī 10, 18, 11.
 Av. 18, 3, 50. Ta. 6, 7, 1
 uchanti yā kṛinoti 7, 81, 4
 uchantir adya citayanta 4, 51, 3
 uchantyām me yajatā 5, 64, 7
 uchann ushasah sudinā 7, 90, 4
 uchā divo duhitah 6, 65, 6
 uj jātam indra te śava 8, 62, 10
 uj jāyatām paraśur 10, 43, 9. Av.
 20, 17, 9
 uta rītubhir rītupāh 3, 47, 3
 uta kanvam nṛishadaḥ 10, 31, 11
 uta gāva ivādanty 10, 146, 3. Tb.
 2, 5, 5, 6
 uta gnā agnir adhvara 4, 9, 4
 uta gnā vyantu devapatnīr 5, 46, 8.
 Av. 7, 49, 2. Tb. 3, 5, 12, 1.
 N. 12, 46
 uta ghā nemo astutah 5, 61, 8
 uta ghā sa rathītamaḥ 6, 56, 2
 uta te susṭutā harī 8, 13, 23
 uta tyam vīraṃ dhanasām 8, 86, 4
 uta tyam camasaṃ 1, 20, 6
 uta tyad āśvasvayam 8, 6, 24. Tb.
 2, 7, 13, 2
 uta tyad vām jurate 7, 68, 6
 uta tyan nō mārutam śardha 5,
 46, 5
 uta tyam putram agruvah 4,
 30, 16
 uta tyam bhujuṃ aśvinā 7, 68, 7
 uta tyā turvaśyadu 4, 30, 17
 uta tyā daivya bhishajā 8, 18, 8.
 Tb. 3, 7, 10, 5
 uta tyā me yaśasā 1, 122, 4. N.
 6, 21
 uta tyā me raudrāv 10, 61, 15
 uta tyā me havam ā 6, 50, 10
 uta tyā yajatā harī 4, 15, 8
 uta tyā sadya āryā 4, 30, 18
 uta tyā harito daśa 9, 63, 9. Sv.
 2, 568
 uta tye devī subhage 2, 31, 5
 uta tye naḥ parvatāsah 5, 46, 6
 uta tye nō maruto mandusānā 7,
 36, 7
 uta tye mā dhvanyasya 5, 33, 10
 uta tye mā pauraḥkutsyasya 5,
 33, 8
 uta tye mā mārutāśvasya 5, 33, 9

- uta tvam sakhye sthira° 10, 71, 5.
 N. 1, 8, 20
 uta tvam suno sahaso no 6, 50, 9
 uta tvaḥ paśyan na 10, 71, 4. N.
 1, 8, 19
 uta tvam maghavañ chrīṇu 8, 45, 6
 uta tvāgne mama stuto 8, 43, 17
 uta tvā dhitayo mama 8, 44, 22
 uta tvā namasā vayaṃ 8, 43, 12
 uta tvābadhiraṇ vayaṃ 8, 45, 17
 uta tvā bhrīguvac chuce 8, 43, 13
 uta tvām adite mahy 8, 67, 10
 uta tvām aruṇaṃ vayaṃ 9, 45, 3
 uta tvā strī 5, 61, 6
 uta dāsaṃ kaulitaram 4, 30, 14
 uta dāsasya varcinah 4, 30, 15
 uta dāsā parivisho 10, 62, 10
 uta devā avahitaṃ 10, 137, 1. Av.
 4, 13, 1
 uta dyāvāprithivi kshatram 6,
 50, 3
 uta dyumat suviryam 1, 74, 9
 uta dvāra usatir 7, 17, 2
 uta na īm tvaṣṭā gantv 1, 186, 6
 uta na īm matayo 'śvayogaḥ 1,
 186, 7
 uta na īm maruto vridha° 1,
 186, 8
 uta na enā pavayā 9, 97, 53. Sv.
 2, 455
 uta na eshu nṛishu 7, 34, 18
 uta naḥ karnaśobhanā 8, 78, 3
 uta naḥ pitum ā bhara 8, 32, 8
 uta naḥ priyā priyāsu 6, 61, 10.
 Sv. 2, 811. Tb. 2, 4, 6, 1
 uta naḥ sindhur apām 8, 25, 14
 uta naḥ sūtrātro devagopāḥ 6,
 68, 7
 uta naḥ sudyotmā 1, 141, 12
 uta naḥ subhagañ arir 1, 4, 6.
 Av. 20, 68, 6
 uta nunaṃ yad indriyaṃ 4, 30, 23
 uta no gomatas kṛidhi 8, 32, 9
 uta no gomatir isha ā vaha 5,
 79, 8
 uta no gomatir isha uta 8, 5, 9
 uta no gomatir isho viśvā 9, 62,
 24. Sv. 2, 413
 uta no govid aśvavid 9, 55, 3. Sv.
 2, 327
 uta no goshaṇim dhiyam 6, 53,
 10. Sv. 2, 943
 uta no divyā isha 8, 5, 21
 uta no deva devāñ 8, 75, 2. Ts.
 2, 6, 11, 1
 uta no devāv aśvinā 10, 93, 6
 uth no devy aditir 8, 25, 10
 uta no dhiyo goagrah 1, 90, 5
 uta no naktam apām 10, 93, 5
 uta no brahmann avisha 3, 13, 6
 uta no rudrā cin 10, 93, 7
 uta no vājasātaye 9, 13, 4. Sv.
 2, 540
 uta no vishṇur uta vāto 5, 46, 4
 uta no 'hir budhnyah sṛipotu 6,
 50, 14. Vs. 34, 53. N. 12, 33
 uta no 'hir budhnyo mayas 1,
 186, 5
 uta pradhim ud ahann 10, 102, 7
 uta pra pipya udhar 9, 93, 3. Sv.
 2, 770
 uta prahām atidivya 10, 42, 9.
 Av. 7, 50, 6. 20, 89, 9
 uta brahmanyā vayaṃ 8, 6, 33
 uta brahmāno maruto me 5, 29, 3
 uta bruvantu jantava 1, 74, 3. Sv.
 2, 732. Ts. 3, 5, 11, 4
 uta bruvantu no nido 1, 4, 5. Av.
 20, 68, 5
 uta ma rjire purayasya 6, 63, 9
 uta manye pitur adruho 1, 159, 2
 uta mātā bṛihaddivā 10, 64, 10
 uta mātā mahisham 4, 18, 11.
 Ts. 3, 2, 11, 3
 uta me prayiyor 8, 19, 37. N.
 4, 15
 uta me rapad yuvatir 5, 61, 9
 uta me vocatād iti 5, 61, 18
 uta yāsi savitas 5, 81, 4
 uta yo mānusheshv ā 1, 25, 15
 uta yoshane divye mahi 7, 2, 6
 uta vaḥ śaṇsam uśijām 2, 31, 6
 uta vā u pari vṛinākshi 10,
 142, 3
 uta vām vikshu madyāsv 1, 153,
 4. N. 4, 19
 uta vājinam purunishshidhvānam
 4, 38, 2
 uta vāta pitāsi na 10, 186, 2
 uta vā yaḥ sahasya 1, 147, 5
 uta vā yasya vājino 1, 86, 3
 uta vā yo no marcayād 2, 23, 7
 uta vratāni soma te 10, 25, 3
 uta śushnasya dhrishṇuyā 4, 30, 13

- uta sakḥāsy aṣvinor 4, 52, 3. Sv.
 2, 1077
 uta sindhum vibālyam 4, 30, 12
 uta su tye payovridhā 8, 2, 42
 uta stutāso maruto vyantu 7,
 57, 6
 uta sma te parushnyām 5, 52, 9.
 N. 5, 5
 uta sma te vauaspate 1, 28, 6
 uta sma durgribhiyaso 5, 9, 4
 uta sma yaṁ siṣum 5, 9, 3
 uta sma rūsim pari yāsi 9, 87, 9
 uta sma sadma haryatasya 10, 96,
 10. Av. 20, 31, 5
 uta smā sadya it pari 4, 31, 8
 uta smāsu prathamā 4, 38, 6
 uta smāsyā tanyator 4, 38, 8
 uta smāsyā dravatas 4, 40, 3. Vs.
 9, 15. Ts. 1, 7, 8, 3
 uta smāsyā panayanti 4, 38, 9
 uta smā hi tvām āhur 4, 31, 7
 uta smainam vastramathim 4, 38,
 5. N. 4, 24
 uta sya devaḥ savita 6, 50, 13
 uta sya devo bhuvanasya 2, 31, 4
 uta sya na indro 2, 31, 3
 uta sya na usijām 10, 92, 12
 uta sya vājī kshipanim 4, 40, 4.
 Vs. 9, 14. Ts. 1, 7, 8, 3. N.
 2, 28
 uta sya vājī saburir 4, 38, 7
 uta sya vājy arushas 5, 56, 7
 uta syā naḥ sarasvatī ghorā 6,
 61, 7
 uta syā naḥ sarasvatī jushānopa
 7, 95, 4
 uta syā no divā matir 8, 18, 7.
 Sv. 1, 102. Tb. 3, 7, 10, 4
 uta syā vām ruṣato 1, 181, 8
 uta syā vām madhuman 1, 119, 9
 uta syā svetayāvari 8, 26, 18
 uta svayā tanvā sam 7, 86, 2
 uta svarāje aditi stomam 8, 12, 14
 uta svarājo aditir 7, 66, 6. Sv.
 2, 703
 uta svasyā arātyā arir 9, 79, 3
 uta svānāso divi 5, 2, 10. Ts. 1,
 2, 14, 7
 utādah parushe gavi 6, 56, 3. N.
 2, 6
 utābhaye puruhuta 3, 30, 5. N.
 6, 1, 7, 6
 utāyātām sangavo 5, 76, 3. Sv.
 2, 1104
 utālabdham 10, 87, 7. Av. 8, 3, 7
 utāsishtā anu 2, 24, 13
 utāsi maitrāvaruṇo 7, 33, 11. N. 5, 14
 utāham naktam uta 9, 107, 20.
 Sv. 2, 273
 utedānim bhagavantah 7, 41, 4.
 Av. 3, 16, 4. Vs. 34, 37. Tb.
 2, 8, 9, 8
 uteṣishe prasavasya 5, 81, 5
 uto ghā te purushyā 7, 29, 4
 uto no asya kasya cid 5, 38, 4
 uto no asyā ushaso 1, 131, 6. Av.
 20, 72, 3
 uto nv asya joshum añ 8, 94, 6.
 Sv. 2, 1137
 uto nv asya yat padam 8, 72, 18
 uto nv asya yan mahad 8, 72, 6
 uto patir ya ucyate 8, 13, 9
 uto pitribhiyam pravidaṇu 3, 7, 6
 uto sa mahyam indubhih 1, 23, 15
 uto sahasrabharpasam 9, 64, 26
 uto hi vām ratnadheyāni 7, 53, 3
 uto hi vām dātṛā santi 4, 38, 1
 uto hi vām purvya 3, 54, 4
 uttarāham uttara 10, 145, 3. Av.
 3, 18, 4
 uttānaparne subhage 10, 145, 2.
 Av. 3, 18, 2
 uttānāyām ajanayan 2, 10, 3
 uttānāyām ava bhara 3, 29, 3. Vs.
 34, 14
 ut tishthatāva paśyate° 10, 179, 1.
 Av. 7, 72, 1
 ut tishtha nūnam eshām 5, 56, 5
 uttishthann ojasā saha 8, 76, 10.
 Sv. 2, 338. Av. 20, 42, 3. Vs. 8,
 39. Ts. 1, 4, 30, 1
 ut tishtha brahmanas pate 1, 40,
 1. Vs. 34, 56. Ta. 4, 2, 2
 ut tishthasi svābuto 10, 118, 2
 ut te brihanto arcayah 8, 44, 4.
 Sv. 2, 891
 ut te vayas cid vasater 1, 124, 12.
 6, 64, 6
 ut te śātān maghavan 1, 102, 7
 ut to śushmā jihatām 10, 142, 6
 ut te śushmāsa irate 9, 50, 1. Sv.
 2, 555
 ut te śushmāso asthū 9, 53, 1. Sv.
 2, 1064

ut te stabhnāmi prithivīm 10, 18,
 13. Av. 18, 3, 52. Ta. 6, 7, 1
 ut tvā mandantu stomāḥ 8, 64, 1.
 Sv. 1, 194, 2, 704. Av. 20, 93, 1
 ut purastāt surya eti 1, 191, 8. Av.
 5, 23, 6
 ut pushanām yuvāmahe 6, 57, 6
 ut suryo bṛihad arcīṣhy 7, 62, 1
 ut sma vāto vahati 10, 102, 2
 ud agād ayam ādityo 1, 50, 13.
 Tb. 3, 7, 6, 23
 ud agne tava tyad ghṛitād 8, 43, 10
 ud agne tishṭha praty 4, 4, 4. Vs.
 13, 12. Ts. 1, 2, 14, 2
 ud agne bhārata dyumad 6, 16, 45.
 Sv. 2, 735
 ud agne sucayas tava 8, 44, 17.
 Sv. 2, 884. Ts. 1, 3, 14, 8, 5, 5,
 3, 2, 4, 14, 4
 ud apaptad asau sūryaḥ 1, 191, 9.
 Av. 6, 52, 1
 ud apaptann aruṇā 1, 92, 2. Sv.
 2, 1106
 udapruto na vayo 10, 68, 1. Av.
 20, 16, 1. Ts. 3, 4, 11, 3
 ud abhrāṇīva stanayann 6, 44, 12
 ud asau suryo agād ud 10, 159, 1.
 Av. 1, 29, 5
 ud astambhīt samidhā 3, 5, 10
 ud asya bāhu sithirā 7, 45, 2
 ud asya śuśmād bhānur 7, 34, 7
 ud asya śocir asthād ājuhvāⁿ 7, 16.
 3. Ts. 4, 4, 4, 5
 ud asya śocir asthād dīdiyusho 8,
 23, 4
 ud ātair jihate bṛihad 9, 5, 5
 ud ānat kakūho divam 8, 6, 48
 udāvātā tvakṣasā 6, 18, 9
 udītā yo niditā veditā 8, 103, 11
 ud in nv asya rīcyate 7, 32, 12.
 Av. 20, 59, 3
 ud iratām sunṛitā nt 1, 123, 6
 ud iratām avara ut 10, 15, 1. Av.
 18, 1, 44. Vs. 19, 49. Tb. 2, 6,
 12, 3. N. 11, 18
 ud iraya kavītamam 5, 42, 3
 ud irayathā marutaḥ 5, 55, 5. Ts.
 2, 4, 8, 2
 ud irayanta vāyubhir 8, 7, 3
 ud iraya pitarā 10, 11, 6. Av. 18,
 1, 23. N. 3, 16
 ud irāthām ṛitāyate 8, 73, 1

ud irdhvam jīvo asur 1, 113, 16
 ud irshva nāry abhi 10, 18, 8. Av.
 18, 3, 2. Ta. 6, 1, 3
 ud irshvātāḥ pativati 10, 85, 21.
 Av. 14, 2, 33
 ud irshvāto viśvāvaso 10, 82, 22.
 Av. 14, 2, 33. Ś. P. 14, 9,
 4, 18
 ud u jyotir amṛitam 7, 76, 1. N.
 11, 10
 ud u tishṭha savitāḥ śrudhy 7,
 38, 2
 ud u tishṭha svadhvara 8, 23, 5.
 Vs. 11, 41. Ts. 4, 1, 4, 1
 ud uttamam varuṇa 1, 24, 15. Av.
 7, 83, 3, 18, 4, 69. Vs. 12, 12.
 Ts. 1, 5, 11, 3, 4, 2, 1, 3. N.
 2, 13.
 ud uttamam mumugdhi no 1, 25,
 21. Tb. 2, 4, 2, 6
 ud u tyac cakshur mahi 6, 51, 1
 ud u tyam jātavedasam 1, 50, 1.
 Sv. 1, 31. Av. 13, 2, 16, 20, 47,
 13. Vs. 7, 41. 8, 41. 33, 31. Ts.
 1, 2, 8, 2, 4, 43, 1. N. 12, 15
 ud u tyad darsatam vapur 7, 66, 14
 ud u tye arunapsavas 8, 7, 7
 ud u tye madhumattamā gira 8,
 3, 15. Sv. 1, 251, 2, 712. Av. 20,
 10, 1, 59, 1
 ud u tye sūnavo girāḥ 1, 37, 10.
 Sv. 1, 221
 ud u brahmāny airata 7, 23, 1.
 Sv. 1, 330. Av. 20, 12, 1
 ud u sriya ushaso 6, 64, 1
 ud u śtūtaḥ samidhā 3, 5, 9
 ud u shya devaḥ savitā damuna
 6, 71, 4
 ud u shya devaḥ savitā yayāna 7,
 38, 1
 ud u shya devaḥ savitā savāya 2,
 38, 1
 ud u shya devaḥ savitā hiraṇyaya
 6, 71, 1
 ud u shya vaḥ savitā 8, 27, 12
 ud u shya śarane divo 8, 25, 19
 ud u stomāso aśvinor 7, 72, 3
 ud usriyāḥ srijate suryaḥ 7, 81, 2.
 Sv. 2, 1102. Tb. 3, 1, 3, 2
 ud u svānebhir irata 8, 7, 17
 ud u ayañ upavakteva 6, 71, 5
 ud u shu no vaso mahe 8, 70, 9

- ud gā ājad āngirobha 8, 14, 8.
Sv. 2, 991. Av. 20, 28, 2. 39, 3
udgāteva śakune 2, 43, 2
ud ghed abhi śrutāmagham 8, 93,
1. Sv. 1, 125, 2, 800. Av. 20, 7, 1
ud dyām ivet trishṇajo 7, 33, 5
ud dharshaya maghavann 10, 103,
10. Sv. 2, 1208. Vs. 17, 42. Ts.
4, 6, 4, 4
udno hradam apibaj 10, 102, 4
ud budhyadhvam 10, 101, 1
ud yat sahaḥ sahasa 5, 31, 3
ud yad indro mahate dānavāya
5, 32, 7
ud yad bradhnasya viśṭapaṇi 8,
69, 7. Av. 20, 92, 4
udyann adya mitramaha 1, 50, 11.
Tb. 3, 7, 6, 22
ud yamyamiti 1, 95, 7
ud yasya te navajātasya 7, 3, 3.
Sv. 2, 571
ud va ūrmih śamyā 3, 33, 13. Av.
14, 2, 16
udvatsv asmā akṛiṇotanā 1, 161,
11. N. 11, 16
ud vandanam airataṇi 1, 118, 6
ud vayan tamasa pari 1, 50, 10.
Av. 7, 53, 7. Vs. 20, 21. 27, 10.
35, 14. 38, 24. Ts. 4, 1, 7, 4.
Tb. 2, 4, 4, 9. 6, 6, 4. Ta. 6,
3, 2
ud vāṇ cakshur varuṇa 7, 61, 1
ud vām priksṃśo madhumanta
Irate 4, 45, 2
ud vām priksṃśo madhumanto
asthur 7, 60, 4
ud vṛiḥ rakshaḥ saha^o 3, 30, 17.
N. 6, 3
ud v eti prasavitā 7, 63, 2
ud v eti subhago viśva^o 7, 63, 1
unatti bhūmim prithivīm 5, 85, 4
unmaditā mauncyena 10, 136, 3
un madhva ūrmir vanau 9, 86, 40
un mā pitā ayaṇsata 10, 119, 3
un mā mamanda vṛishabho 2,
33, 6
upa kramasvā bhara 8, 81, 7
upa kshatram prīṇetta 1, 40, 8
upa ksharanti sindhavo 1, 125, 4.
Ts. 1, 8, 22, 4
upakshetāras tava supraṇite 3,
1, 16
upa chāyām iva ghrīṇer 6, 16, 38.
Tb. 2, 4, 4, 6
upa te gā ivākaraṇ 10, 127, 8.
Tb. 2, 4, 6, 10
upa te dhām sahamānām 10, 145,
6. Av. 3, 18, 6
upa te stomān paśupā 1, 114, 9
upa tmanyā vanaspate 1, 188, 10
upa tyā vahni gamato 7, 73, 4
upa tritasya paśhyor 9, 102, 2.
Sv. 2, 364
upa tvā karmann utaye 8, 21, 2.
Sv. 2, 59. Av. 20, 14, 2. 62, 2
upa tvāgne dive-dive 1, 1, 7. Sv.
1, 14. Vs. 3, 22. Ts. 1, 5, 6, 2
upa tvā jāmayo giro 8, 102, 13.
Sv. 1, 13, 2, 920. Tb. 1, 8, 8, 1
upa tvā juhvo mama 8, 44, 5. Sv.
2, 892
upa tvā ranvasamprīṣam 6, 16, 37.
Sv. 2, 1055
upa tvā sātaye naro 7, 15, 9
upa naḥ pitav ā cara 1, 187, 3
upa naḥ savanā gahi 1, 4, 2. Sv.
2, 438. Av. 20, 57, 2. 68, 2
upa naḥ sutam ā gatam 5, 71, 3
upa naḥ sutam ā gahi somam
indra 3, 42, 1. Av. 20, 24, 1
upa naḥ sutam ā gahi haribhir
indra 1, 16, 4
upa nah sūnavo girah 6, 52, 9.
Sv. 2, 945. Vs. 33, 77. Ts. 2,
4, 14, 5
upa no devā avasā gamantv 1,
107, 2
upa no yātam aśvinā rāyā 8, 26, 7
upa no vājā adhvaram 4, 37, 1
upa no vājinvasū yātam 8, 22, 7
upa no haribhiḥ sutam 8, 93, 31.
Sv. 1, 150, 2, 1140
upa pra jinvann uṣātīr 1, 71, 1
upaprayanto adhvaram 1, 74, 1.
Sv. 2, 729. Vs. 3, 11. Ts. 1,
5, 5, 1
upa prāgac chasanam 1, 163, 12.
Vs. 29, 23. Ts. 4, 6, 7, 4
upa prāgāt paramam yat 1, 163,
13. Vs. 29, 24. Ts. 4, 6, 7, 5
upa prāgāt suman 1, 162, 7. Vs.
25, 30. Ts. 4, 6, 8, 3. N. 6, 22
upa priyam panipnatam 9, 67, 29.
Av. 7, 32, 1

- upa preta kuṣikāḥ 3, 53, 11. N. 7, 2
 upa bradhmaṇ vāvātā 8, 4, 14
 upa brahmāṇi harivo 10, 104, 6
 upamaṁ tvā maghonām 8, 53, 1
 upa mā pepiṣat tamaḥ 10, 127, 7
 upa mā matir asthita 10, 119, 4
 upa mā śyāvāḥ svanayena 1, 126, 3
 upa mā shaḍ dvā-dvā 8, 68, 14
 upa yam eti yuvatīḥ 7, 1, 6. Ts. 4, 3, 14, 6
 upa yo namo namasi 4, 21, 5
 upa va eshe namasā 1, 186, 4
 upa va eshe vandyebhiḥ 5, 41, 7
 upa śikṣāpatasthusho 9, 19, 6. Sv. 2, 111
 upa svāsaya prithivīm 6, 47, 29. Av. 6, 136, 1. Vs. 29, 55. Ts. 4, 6, 6, 6. N. 9, 13
 upasadyāya mīlhusa āsye 7, 15, 1
 upa sarpa mātaram bhumim 10, 18, 10. Av. 18, 3, 49. Ta. 6, 7, 1
 upastutiṁ namasa udyatiṁ ca 1, 190, 3
 upastutir aucathyam 1, 158, 4
 upastuhi prathamam ratna° 5, 42, 7
 upa strīṇitam atraye 8, 73, 3
 upasthāyam carati 1, 145, 4
 upasthāya mātaram annam 3, 48, 3
 upa srakveshu bapsataḥ 8, 72, 15. Sv. 2, 832
 upahūtāḥ pitarāḥ somyāso 10, 15, 5. Av. 18, 3, 45. Vs. 19, 57. Ts. 2, 6, 12, 3
 upa hvaye sudughām 1, 164, 26. Av. 7, 73, 7. 9, 10, 4. N. 11, 43
 upa hvaye suhavam mārutaṁ 10, 36, 7
 upahvare girīmāḥ 8, 6, 28. Sv. 1, 143. Vs. 26, 15
 upahvareshu yad 1, 87, 2. Ts. 4, 3, 13, 7
 upājirā purubutāya 3, 35, 2
 upāyātām dāśushe martyāya 7, 71, 2
 upāvasrija tmanyā 10, 110, 10. Av. 5, 12, 10. Vs. 29, 35. Tb. 3, 6, 3, 4. N. 8, 17
 upāsmāi gāyata naraḥ 9, 11, 1. Sv. 2, 1. 113. Vs. 33, 62. Tb. 1, 5, 9, 7
 upedam upaparcanam 6, 28, 8. Av. 9, 4, 23. Tb. 2, 8, 8, 12
 uped aham dhanadām 1, 33, 2
 upem asrikshi vājayur 2, 35, 1
 upo adarsi śundhyuvo 1, 124, 4. N. 4, 16
 upo nayasva vṛishaṇā 3, 35, 3
 upopa me parā mṛiṣa 1, 126, 7. N. 3, 20
 upo matiḥ pricyate 9, 69, 2. Sv. 2, 721
 upo ratheshu prishatir 1, 39, 6
 upo ruruce yuvatir na yoshā 7, 77, 1
 upo shu jātam apturam 9, 61, 13. Sv. 1, 487. 2, 112. 685
 upo shu śṛiṇuhī 1, 82, 1. Sv. 1, 416
 upo ha yad vidatham 7, 93, 3. Tb. 3, 6, 12, 1
 upo harinām patiṁ 8, 24, 14. Sv. 2, 860
 ubhayam śṛinavac ca no 8, 61, 1. Sv. 1, 290. 2, 583. Av. 20, 113, 1
 ubhayataḥ pavamanasya 9, 86, 6. Sv. 2, 237
 ubhayam te na kshiyate 2, 9, 5
 ubhayāso jātavedaḥ syāma 2, 2, 12
 ubhā u nunam tad id 10, 106, 1
 ubhā jigayathur na 6, 69, 8. Av. 7, 44, 1. Ts. 3, 2, 11, 2. 7, 1, 6, 7
 ubhā devā divisprīse° 1, 23, 2
 ubhā devā nṛicakṣhaś 9, 5, 7
 ubhā pibatam aśvinobhā 1, 46, 15. Vs. 34, 28
 ubhābhyām deva savitaḥ 9, 67, 25. Vs. 19, 43. Tb. 1, 4, 8, 2. 2, 6, 3, 4
 ubhā vām indragñi āhuvadhyā 6, 60, 13. Vs. 3, 13. Ts. 1, 1, 14, 1. 5, 5, 1
 ubhā saṁsā naryā mām 1, 185, 9
 ubhā hi dasrā bhishajā 8, 86, 1
 ubhe asmai pipayataḥ 2, 27, 15
 ubhe cid indra rodasī 7, 20, 4
 ubhe dyāvāprithivi viṣvaminve 9, 81, 5
 ubhe dhurau vahnir 10, 101, 11
 ubhe punāmi rodasī 1, 133, 1
 ubhe bhadre joshayete 1, 95, 6
 ubhe yat te mahinā 7, 96, 2

- ubhe yad indra rodasī 10, 134, 1.
Sv. 1, 379. 2, 440
- ubhe suscandra sarpisho 5, 6, 9.
Sv. 2, 374. Vs. 15, 43. Ts. 2,
2, 12, 7. 4, 4, 4, 6
- ubhe somāvacākaṣan 9, 32, 4
- ubhobhayāvinn upa 10, 87, 3. Av.
8, 3, 3
- urum yajñāya cakrathur hi 7,
99, 4
- urum hi rājā varuṇas 1, 24, 8.
Vs. 8, 23. Ts. 1, 4, 45, 1
- urugavyutir abhayāni 9, 90, 4.
Sv. 2, 760
- urum gabhiram janushābhy 3,
46, 4
- uru nas tanve tana 8, 68, 12
- uru te jrayah pary 1, 95, 9
- urum nribhya urum gava 8,
68, 13
- urum no lokam anu neshi 6, 47,
8. Av. 19, 15, 4. Ts. 2, 7, 13,
3. N. 7, 6
- uru vām rathah pari 4, 43, 5
- uruvyacasā mahini 1, 160, 2
- uruvyacase mahine 7, 31, 11. Sv.
2, 1144
- uruvyacā no mahishah 10, 128, 8.
Av. 5, 3, 8. Ts. 4, 7, 14, 3
- urusaṁsā namovridhā 3, 62, 17.
Sv. 2, 14
- urushyā no abhiṣasteh soma 1,
91, 15
- urushyā no mā parā dā 8, 71, 7
- urumāsav asutripā 10, 14, 12. Av.
18, 2, 13. Ta. 6, 3, 1
- urosh ta indra rādhaso 5, 38, 1.
Sv. 1, 366
- urau devā anibādhe 5, 42, 17.
43, 16
- urau mahāñ anibādhe 3, 1, 11
- urau vā ye antarikshe madanti
3, 6, 8
- urvi prithvi bahule 1, 185, 7. Tb.
2, 8, 4, 8
- urvi sadmanī bṛihati 1, 185, 6
- ulukayātum 7, 104, 22. Av. 8, 4, 22
- uvāca me varuṇo medhirāya 7,
87, 4
- uvāsoshā uchāc 1, 48, 3
- uve amba sulābhike 10, 86, 7. Av.
10, 126, 7
- uvocitha hi maghavan 7, 37, 3
- uṣanā kāvyas tvā 8, 23, 17
- uṣanā yat parāvata 8, 7, 26
- uṣanā yat sahasyair 5, 29, 9
- uṣantas tvā ni dhimāhy 10, 16, 12.
Av. 18, 1, 56. Vs. 19, 70. Ts.
2, 6, 12, 1
- uṣantā dutā na dabhāya 7, 91, 2
- uṣanti ghā te amṛitāsa 10, 10, 3.
Av. 18, 1, 3
- uṣann u shu ṇah sumanā 4,
20, 4
- uṣik pāvako aratih 10, 45, 7. Vs.
12, 24. Ts. 4, 2, 2, 2
- uṣik pāvako vasur 1, 60, 4
- usha ā bhāhi 1, 48, 9
- usha-usho hi vaso agram 10, 8, 4
- ushah pratici bhuvanāni 3, 61, 3
- ushasah purvā adha yad 3, 55, 1
- ushasām na ketavo 10, 78, 7
- ushas tac citram ā bharā 1, 92,
13. Sv. 2, 1081. Vs. 34, 33. N.
12, 6
- ushas tam aṣyām 1, 92, 8
- ushā apa svasus tamah 10, 172, 4.
Sv. 1, 451. Av. 19, 12, 1
- ushā uchanti samidhāne 1, 124, 1
- ushāsānaktā bṛihati 10, 36, 1
- usho adyeha gomaty 1, 92, 14. Sv.
2, 1082
- usho devy amartyā 3, 61, 2
- usho na jarah prithu 7, 10, 1
- usho na jāro vibhavo 1, 69, 9
- usho bhadrebhir ā gahi 1, 49, 1
- usho maghony ā vaha 4, 55, 9
- usho yad agniṁ samidhe 1, 113, 9
- usho yad adya bhānunā 1, 48, 15
- usho ye te pra yāmeshu 1, 48, 4
- usho vājam hi vaṁsya 1, 48, 11
- usho vājena vājini 3, 61, 1
- ushtāreva pharvareshu 10, 106, 2
- usrā veda vasūnām 9, 58, 2. Sv.
2, 408
- ūtī devānām vayam 1, 136, 7
- ūtī śacivas tava 10, 104, 4. Av. 20,
33, 3
- urubhyām te 10, 163, 4. Av. 2, 33,
5. 20, 96, 20
- urjam gāvo yavase 10, 100, 10
- urjam no dyaus ca 6, 70, 6
- urjā devāñ avasy 8, 36, 3

- ūrjo napāj jātaṇḍaḥ 10, 140, 3.
 Sv. 2, 1168. Vs. 12, 108. Ts.
 4, 2, 7, 2
 ūrjo napātām sa hināyam 6, 48,
 2. Sv. 2, 54. Vs. 27, 44
 ūrjo napātām subhagaṃ 8, 19, 4.
 Sv. 2, 764
 ūrjo napātām adhvaṇe 3, 27, 12
 ūrjo napātām ā huve 8, 44, 13. Sv.
 2, 1062
 ūrj' napāt sahasāvaṇṇ 10, 115, 8
 ūrpamradā vi prathasvā 5, 5, 4
 ūrdhva ū shu ṇa ūtaye 1, 36, 13.
 Sv. 1, 57. Vs. 11, 42. Ts. 4, 1,
 4, 2. Tb. 3, 6, 1, 2
 ūrdhva ū shu ṇo adhvarasya 4, 6, 1
 ūrdhvaṃ ketuṃ savitā devo 4, 14, 2
 ūrdhvaṃ nunudre 1, 85, 10
 ūrdhvaṃ bhānuṃ savitā 4, 13, 2
 ūrdhvas tishṭhā na ūtaye 1, 30, 6.
 Sv. 2, 951. Av. 20, 45, 3
 ūrdhvā dhitiḥ praty 1, 119, 2
 ūrdhvā yat te tretinī 10, 105, 9
 ūrdhvāśas tvānv indavo 7, 31, 9
 ūrdhvā hi te dive-dive 8, 45, 12
 ūrdhvo agniḥ sumatiṃ 7, 39, 1
 ūrdhvo gandharvo adhi nāke
 āsthāt pratyāṇi 10, 123, 7. Sv.
 2, 1197
 ūrdhvo gandharvo adhi nāke
 āsthād viśvā 9, 85, 12
 ūrdhvo grāvā bṛihad agniḥ 10, 70, 7
 ūrdhvo grāvā vasavo 10, 100, 9
 ūrdhvo naḥ pāhy aṇhaso 1, 36, 14.
 Tb. 3, 6, 1, 2
 ūrdhvo bhava prati vidhyā 4, 4,
 5. Vs. 13, 13. Ts. 1, 2, 14, 2
 ūrdhvo vām gātūr 3, 4, 4
 ūrdhvo vām agniḥ adhvareshv 6,
 63, 4
 ūrdhvo hy āsthād adhy 2, 30, 3
 ūrmir yas te pavitra ā 9, 64, 11
 rīksāmabhyām abbihitau 10, 85,
 11, Av. 14, 1, 11
 rīcā kapotam 10, 165, 5. Av. 6,
 28, 1
 rīcām tvaḥ posham 10, 71, 11. N.
 1, 8
 rīco akshare parama 1, 164, 39. Av.
 9, 10, 18. Tb. 3, 10, 9, 14. Ta.
 2, 11, 1. N. 13, 10
 rījīpya im indrāvato 4, 27, 4
 rījīte pari vṛindhi no 6, 75, 12.
 Vs. 29, 49. Ts. 4, 6, 6, 4
 rījīty enī rusatī 10, 75, 7
 rījīpi syeno 4, 26, 6
 rījīshi vajrī vṛishabhas 5, 40, 4.
 Av. 20, 12, 7
 rījuh pavasva vṛjīnasya 9, 97, 43
 rījunīti no varuṇo 1, 90, 1. Sv.
 1, 218. N. 6, 21
 rījur ic chaiso 2, 26, 1
 rījram ukshanyāyane 8, 25, 22.
 N. 5, 15
 rījrāv indrota ā dade 8, 68, 15
 rītam yemāna rītam 4, 23, 10
 rītam vadann rītadyumna 9,
 113, 4
 rītam voce namasā 4, 5, 11
 rītam saṁsanta rīju 10, 67, 2. Av.
 20, 91, 2
 rītajyena kshipreṇa 2, 24, 8
 rītam ca satyaṃ cābhidhāt 10
 190, 1. Ta. 10, 1, 13
 rītam cikitva rītam ic 5, 12, 2
 rītadhitaya ā gata 5, 51, 2
 rītam dive tad avocam 1, 185, 10
 rītam devāya kṛīṇvate 2, 30, 1
 rītam rītena sapanteshiram 5, 68,
 4. Sv. 2, 816
 rītasya gopā na dabhāya 9, 73, 8
 rītasya gopāv adhi 5, 63, 1
 rītasya jīhvā pavate madhu 9, 75,
 2. Sv. 2, 51
 rītasya tantur vitataḥ 9, 73, 9
 rītasya drīlḥā dharuṇāni 4, 23, 9
 rītasya devā anu 1, 65, 3
 rītasya pathi vedhā 6, 44, 8
 rītasya preshā 1, 68, 5
 rītasya budhna ushasām 3, 61, 7
 rītasya raṣmīm anuyachamānā 1,
 123, 13
 rītasya vā keśinā 3, 6, 6
 rītasya vo raḥyāḥ putā 6, 51, 9
 rītasya hi dhenavo 1, 73, 6
 rītasya hi prasitir 10, 92, 4
 rītasya hi vartanayāḥ 10, 5, 4
 rītasya hi surudhāḥ 4, 23, 8. N.
 6, 16, 10, 41
 rītasya hi sadaso dhītir 10,
 111, 2
 rītāyini māyini 10, 5, 3
 rītāvāri divo arkair 3, 61, 6

ritāvāna ritajātā ritāvridho 7, 66, 13	ribhur na rathyam navam 9, 21, 6
ritāvānam yajñiṣam vipram 3, 2, 13	ribhur bharāya sam śiṣatu 1, 111, 5
ritāvānam vicetasam paśyanto 4, 7, 3	ribhur vibhvā vāja 4, 34, 1
ritāvānah praticakshyāṇṛitā 2, 24, 7	ribhus cakra idyam 3, 5, 6
ritāvānam ritāyavo 8, 23, 9	riśyo na triṣhyann 8, 4, 10
ritāvānam mahiṣam viśva° 10, 140, 6. Sv. 2, 1171. Vs. 12, 111. Ts. 4, 2, 7, 3	riṣabham mā samānānam 10, 166, 1
ritāvānā ni shedatuḥ 8, 25, 8	riṣim narāv aṇhasaḥ 1, 117, 3
ritāvā yasya rodasi 3, 13, 2	riṣimanā ya riṣikṛit 9, 96, 18. Sv. 2, 526
ritur janitri 2, 13, 1	riṣir na stubhvā 1, 66, 4
ritena ritam dharuṇam 5, 15, 2	riṣir viprah puraeta 9, 87, 3. Sv. 2, 29
ritena ritam niyatam 4, 3, 9	riṣir hi pūrvajā 8, 6, 41
ritena ritam apilitam 5, 62, 1	riṣhe mantrakṛitam stomaiḥ 9, 114, 2
ritena devaḥ savitā śamayata 8, 86, 5	riṣṭayo vo maruto 5, 57, 6
ritena devir amṛitā 4, 3, 12	riṣvas tvam indra śura 10, 148, 2
ritena mitravaruṇāv 1, 2, 8. Sv. 2, 198	riṣivā te pādā pra 10, 73, 3
ritena yāv ritāvridhāv 1, 23, 5. Sv. 2, 144	eka evāgnir bahudhā 8, 58, 2
ritena hi shmā vṛiṣabhas 4, 3, 10	ekam vi cakra camasaṁ 4, 36, 4
ritenādrim vy asan 4, 3, 11	ekal samudro dharuṇo 10, 5, 1
rite sa vindate yudhaḥ 8, 27, 17	ekal suparnah sa 10, 114, 4. Ait. ā. 3, 6. N. 10, 46
ridudareṇa sakhyā 8, 48, 10. Ts. 2, 2, 12, 3. N. 6, 4	ekam camasaṁ caturāḥ 1, 161, 2
ridhak sā vo maruto 7, 57, 4	ekam ca yo viṣatim ca 7, 18, 11
ridhak soma svastaye 9, 64, 30. Sv. 2, 6	ekam nu tvā satpatim 5, 32, 11
ridhag itthā sa martyaḥ 8, 101, 1. Vs. 33, 87	ekapād bhuyo 10, 117, 8. Av. 13, 2, 27, 3, 25
ridhad yas te sudānave 6, 2, 4. Sv. 1, 365	ekayā pratidhāpibat 8, 77, 4. N. 5, 10
ridhyāma stomam sanuyāma 10, 106, 11	ekarāj asya bhuvanasya 8, 37, 3
ribhukshaṇam na vartava 8, 45, 29	ekas tvasṭur asvasyā 1, 162, 19. Vs. 25, 42. Ts. 4, 6, 9, 3
ribhukshaṇam indram ā huva 1, 111, 4	ekasmin yoge bhuraṇā 7, 67, 8
ribhukshaṇo vājā mādayadhvam 7, 48, 1	ekasya cin me vibhv 1, 165, 10. ekasyā vastor 1, 116, 21
ribhuto rayiḥ 4, 36, 5	ekācetat sarasvatī 7, 95, 2
ribhumantā vṛiṣhaṇā 8, 35, 15	eko dve vasumatī 3, 30, 11
ribhum ribhukshaṇo rayim 4, 37, 5	eko bahūnām asi manyav 10, 84, 4. Av. 4, 31, 4
ribhur ribhukshā ribhur 10, 93, 8	eta u tye avivaśan 9, 21, 7
ribhur ribhubhir abhi vaḥ 7, 48, 2. N. 5, 2	eta u tye patayanti 7, 104, 20. Av. 8, 4, 20
ribhur na indrah 1, 110, 7	eta u tye praty adṛiṣran 1, 191, 5
	etam vām stomam aśvināv 10, 39, 14
	etam saṁsam indrāsmayush tvam 10, 93, 11
	etam śardham dhāma 1, 122, 12

- etac cana tvo vi 1, 152, 2
 etat ta indra vīryam 8, 54, 1
 etat tyat ta indra vṛishṇa 1, 100, 17
 etat tyat ta indriyam 6, 27, 4
 etat tyan na yojanam 1, 88, 5.
 N. 5, 4
 etad asyā anah śaye 4, 30, 11. N. 11, 48
 etad ghed uta vīryam 4, 30, 8
 etad vaco jaritar māpi 3, 33, 8
 etam te stomam tuvijāta 5, 2, 11.
 Tb. 2, 4, 7, 4
 etam tyam harito daśa 9, 38, 3.
 Sv. 2, 629
 etam tritasya yoshano 9, 38, 2.
 Sv. 2, 625
 etam u tyam daśa kshipo mṛi-
 janti sapta dhitayah 9, 15, 8.
 Sv. 2, 623
 etam u tyam daśa kshipo mṛi-
 janti sindhumātaram 9, 61, 7.
 Sv. 2, 431
 etam u tyam madacyutam 9, 108,
 11. Sv. 1, 581
 etam mṛijanti marjyam upa dro-
 neshv 9, 15, 7. Sv. 2, 618
 etam mṛijanti marjyam pavamā-
 nam 9, 46, 6
 etam me stomam tanā 10, 93, 12
 etam me stomam ūrmye 5, 61, 17
 etā agna āsushanāsa 7, 93, 8
 etā arshanti hrīdyāt 4, 58, 5. Vs. 17, 93. 13, 38
 etā arshanty alalā⁹ 4, 18, 6
 etā u tyā ushasah 1, 92, 1. Sv. 2, 1105. N. 12, 7
 etā u tyāḥ praty adriṣṇan 7, 78, 3
 etā cikitvo bhūmā 1, 70, 6
 etā cyautnāni te kṛitā 8, 77, 9
 etā te agna ucathāni vedho ju-
 shṭhāni 1, 73, 10
 etā te agna ucathāni vedho 'vo-
 cāma 4, 2, 20
 etā te agne janimā 3, 1, 20
 etā tyā te śrutyaṇi 10, 138, 6
 etā dhiyam kṛipavāmā 5, 45, 6
 etāni dhūro nīnyā ciketa 7, 56, 4
 etāni bhadra kalaśa 10, 32, 9
 etāni vām gravasyā 1, 117, 10
 etāni vām aṣvinā vardhanāni 2, 39, 8
 etāni vām aṣvinā vīryāni 1, 117, 25
 etāni soma pavamāno 9, 78, 5
 etā no agne saubhagā 7, 3, 10.
 4, 10
 etāny agne navatiṃ sahasrā 10, 98, 11
 etāny agne navatir 10, 98, 10
 etāyāmopa gavyanta 1, 33, 1
 etāvatas cid eshām sumnam 8, 7, 15
 etāvatas ta Imaha indra 8, 49, 9
 etāvatas te vaso vidyāma 8, 50, 9
 etāvad vām vṛishanvasu 8, 5, 27
 etāvad ved ushas 5, 79, 10
 etāvān asya mahimā 10, 90, 3.
 Av. 19, 6, 3. Vs. 31, 3. Ta. 3, 12, 1
 etā viṣvā cakrīvāñ 5, 29, 14
 etā viṣvā viduṣhe 4, 3, 16
 etā viṣvā savanā tūtumā 10, 50, 6.
 N. 5, 25
 etā vo vaṣmy udyatā 2, 31, 7
 eti pra hotā vṛatam 1, 144, 1
 ete aṣṛigram āsavo 'ti 9, 63, 4
 ete aṣṛigram indavas tirah 9, 62,
 1. Sv. 2, 180
 ete ta indra jantavo 1, 81, 9. Av. 20, 56, 6
 ete tye bhānavo darśatāyāś 7, 75, 3
 ete tye vṛithag agnaya 8, 43, 5
 ete dyumnebhīr viṣvam ātiranta 7, 7, 6
 ete dhāmāny āryā 9, 63, 14
 ete dhāvantīndavaḥ 9, 21, 1
 ete narah svapasō 10, 76, 8
 etenāgne brahmaṇā 1, 31, 18
 ete putā vipāscitah somāso da-
 dhyāsirah | vipā 9, 22, 3
 ete putā vipāscitah somāso da-
 dhyāsirah | sūryāso na 9, 101,
 12. Sv. 2, 452
 ete prishthāni rodasor 9, 22, 5
 ete mṛishṭā amartyāḥ 9, 22, 4
 ete vadanti śatavat 10, 94, 2
 ete vadanty avidann anā 10, 94, 3
 ete vātā ivoravaḥ 9, 22, 2
 ete viṣvāni vāryā 9, 21, 4
 ete śamibhiḥ suśami 10, 28, 12
 ete somā atī vārāny avyā 9, 88, 6
 ete somā abhi gavyā 9, 87, 5

- ete somā abhi priyam 9, 8, 1. Sv. 2, 528
ete somā asrikskata 9, 62, 22. Sv. 2, 411
ete somāḥ pavamānāsa 9, 69, 9
ete somāsa āsavo 9, 22, 1
ete somāsa indavaḥ 9, 46, 3
ete stomā naraṃ nṛitama 7, 19, 10. Av. 20, 37, 10
eto nv adya sudhyo 5, 45, 5
eto nv indraṃ stavāma śuddham 8, 95, 7. Sv. 1, 350. 2, 752
eto nv indraṃ stavāma sakhāyaḥ 8, 24, 19. Av. 20, 65, 1
eto nv indraṃ stavāmeṣānaṃ 8, 81, 4
etau me gāvau pramarasya 10, 27, 20
edam maruto aṣvīnā 5, 26, 9
ed u madhyo madintaraṃ 8, 24, 16. Sv. 1, 385. 2, 1034. Av. 20, 64, 4
enāṅgushena vayam indravanto 1, 105, 19. N. 5, 11.
enā mandāno jahi śura 6, 44, 17
enā vayam payasā 3, 33, 4
enā viśvāni arya ā 9, 61, 11. Sv. 2, 24. Vs. 26, 18
enā vo agniṃ namaso 7, 16, 1. Sv. 1, 45. 2, 99. Vs. 15, 32. Ts. 4, 4, 4, 4. N. 3, 21
endum indrāya siñcata 8, 24, 13. Sv. 1, 386. 2, 859
endo pārthivam rayiṃ 9, 29, 6
endra no gadhi priyaḥ 8, 98, 4. Sv. 1, 393. 2, 597. Av. 20, 64, 1
endra yāhi pitaye 8, 33, 13
endra yāhi matsva 8, 1, 23
endra yāhi haribhir upa kaṇvasya 8, 34, 1. Sv. 1, 348. 2, 1157
endra yāhy upa naḥ 1, 130, 1. Sv. 1, 459
endravāho nripatiṃ 10, 44, 3. Av. 20, 94, 3
endra sāsaniṃ rayiṃ 1, 8, 1. Sv. 1, 129. Av. 20, 70, 17. Ts. 3, 4, 11, 3. Tb. 3, 5, 7, 3
endrasya kukhā pavate 9, 80, 3
endro barhiḥ sīdatu 10, 36, 5
ebhir dyubhiḥ sumanā 1, 53, 4. Av. 20, 21, 4
ebhir na indrahābhir 7, 28, 4
ebhir nṛibhir indra tvāyubhiḥ 4, 16, 19
ebhir no arkair bhavā 4, 10, 3. Sv. 2, 1129. Vs. 15, 46. Ts. 4, 4, 4, 7
ebhir bhava sumanā agne 4, 3, 15
emā agman revatīr 10, 30, 14
em āsum āsave 1, 4, 7. Av. 20, 68, 7
em enam srijatā 1, 9, 2. Av. 20, 71, 8. N. 1, 10
em enam pratyetana 6, 42, 2. Sv. 2, 791
evāñ agniṃ vasūyavaḥ 5, 25, 9
evāñ agniṃ ajuryamur 5, 6, 10
evā kavīḥ tūviravāñ 10, 64, 16
evāgniṃ sabasyaṃ vasishtho 7, 42, 6
evāgnir gotamebhir ritāvā 1, 77, 5
evāgnir martaiḥ saha 10, 115, 7
evā ca tvaṃ sarama 10, 108, 9
evā jajñānaṃ sahase 6, 38, 5
evā ta indo subhvaṃ 9, 79, 5
evā ta indrocatham ahema 2, 19, 7
evā tad indra indunā 10, 144, 6
evā tam āhur uta 7, 26, 4
evā tā viśvā cakrīvāṃsam 6, 17, 13
evā te agne vimado 10, 20, 10
evā te agne sumatiṃ 5, 27, 3
evā te gritsamadāḥ 2, 19, 8
evā te vayam indra bhuñjatināṃ 10, 89, 17
evā te hūriyojanā 1, 61, 16. Av. 20, 35, 16
evā tvām indra vajrinn 4, 19, 1
evā deva devatāte pavasva 9, 97, 27
evā devāñ indro vivye 10, 49, 11
evā na indo abhi devayitīm 9, 97, 21
evā na indra vāryasya 7, 24, 6. 25, 6
evā na indrotibhir ava 5, 33, 7
evā na indro maghavā 4, 17, 20
evā naḥ soma parishicyamāna ā pavasva 9, 97, 36. Sv. 2, 211
evā naḥ soma parishicyamāno vayo 9, 68, 10
evā napāto mama tasya 6, 50, 15
eva na spridhaḥ sam ajā 6, 25, 9
evā nūnam upa stuhi 8, 24, 23. Av. 20, 66, 2
evā nṛibhir indraḥ suśravasyā 1, 178, 4

- evā no agne amṛiteshu 2, 2, 9
 evā no agne vikshv ā dasasya 7, 43, 5
 evā no agne samidhā 1, 95, 11. 96, 9
 evā patim dropasācam 10, 44, 4. Av. 20, 94, 4
 evā pavasva madiro 9, 97, 15. Sv. 2, 158
 evā pāhi pratnathā 6, 17, 3. Av. 20, 8, 1. Tb. 2, 5, 8, 11
 evā pitre visvadevāya 4, 50, 6. Av. 20, 88, 6 Ts. 1, 8, 22, 2
 evā punāna indrayur 9, 6, 9
 evā punāno apaḥ svar 9, 91, 6
 evā plateḥ sunur 10, 63, 17. 64, 17
 evā babhro vṛishabha 2, 33, 15. Tb. 2, 8, 6, 9
 evā mahas tuvijātas 1, 190, 8
 evā mahān bṛihadvāya 10, 120, 9. Av. 5, 2, 9. 20, 107, 12
 evā maho asura vakshathāya 10, 99, 12. N. 5, 3
 evāmritāya mahe kshayāya 9, 109, 3 Sv. 2, 718
 evā rūjeva kratumāñ 9, 90, 6
 evā rātis tuvīmagma 8, 92, 29. Sv. 2, 175. Av. 20, 60, 2
 evāre vṛishabhā sute 8, 45, 38
 evā vandasva varuṇam 8, 42, 2. Tb. 2, 5, 8, 4
 evā vasishṭha indram 7, 26, 5
 evā vasvah indrah satyah 4, 21, 10
 evā vām ahva utaye yathāhuvanta medhirāḥ | indragñi 8, 38, 9
 evā vām ahva utaye yathāhuvanta medhirāḥ | nāsatyā 8, 42, 6
 evā satyam maghavānā 4, 28, 5
 evā hi te vibhutaya 1, 8, 9. Av. 20, 60, 5. 71, 5
 evā hi te śam savanā 1, 173, 8
 evā hi tvām rituthā 5, 32, 12
 evā hi mām tavasam vardhayanti 10, 28, 6
 evā hi mām tavasam jajñur 10, 28, 7
 evā hy asi vīrayur 8, 92, 28. Sv. 1, 232. 2, 174. Av. 20, 60, 1
 evā hy asya kāmāya 1, 8, 10. Av. 20, 60, 6. 71, 6
 evā hy asya sunṛitā 1, 8, 8. Av. 20, 60, 4. 71, 4
 eved indram vṛishapaṇam 7, 23, 6. Av. 20, 12, 6. Vs. 20, 54
 eved indrah sute astāvi 6, 23, 10
 eved indrah suhava 6, 29, 6
 eved indrayā vṛishabhāya 4, 16, 20
 eved ete prati mā 1, 165, 12
 eved esha tuvikurmīr 8, 2, 31
 eved eshā purutamā 1, 124, 6
 eved yūne yuvatayo 10, 30, 6
 evena sadyah pary eti 1, 128, 3
 evendragñibhyām ahavi 5, 86, 6
 evendragñibhyām pitṛivan 8, 40, 12
 evendragñi papivānsā 1, 108, 13
 even nu kaṁ sindhum 7, 33, 3
 evaivāpāg apare 10, 44, 7. Av. 20, 94, 7
 esha indrayā vāyave 9, 27, 2. Sv. 2, 637
 esha u sya puruvrato 9, 3, 10. Sv. 2, 615
 esha u sya vṛishā ratho 9, 38, 1. Sv. 2, 624
 esha etāni cakārendro 8, 2, 34
 esha kavir abhishtutah 9, 27, 1. Sv. 2, 636
 esha ksheti rathavitir 5, 61, 19
 esha gavyur acikradat 9, 27, 4. Sv. 2, 639
 esha grāveva jaritā 5, 36, 4
 esha chāgah puro 1, 162, 3. Vs. 25, 26. Ts. 4, 6, 8, 1
 esha tunno abhishtutah 9, 67, 20
 esha te deva netā 5, 50, 5
 esha divam vi dhāvati 9, 3, 7. Sv. 2, 612
 esha divam vy āsarat 9, 3, 8. Sv. 2, 613
 esha devah śubhāyate 9, 28, 3. Sv. 2, 632
 esha devo amartyah 9, 3, 1. Sv. 2, 606
 esha devo ratharyati 9, 3, 5. Sv. 2, 609. N. 6, 28
 esha devo vipanyubhiḥ 9, 3, 3. Sv. 2, 610
 esha devo vipā kṛito 9, 3, 2. Sv. 2, 611
 esha drapso vṛishabho 6, 41, 3
 esha dhiyā yāty anyāya 9, 15, 1. Sv. 2, 616
 esha nribhir vi nīyate 9, 27, 3. Sv. 2, 638

- esha pavitre aksharat 9, 28, 2. Sv. 2, 631
 esha punāno madhumāñ 9, 110, 11
 esha puru dhiyāyate 9, 15, 2. Sv. 2, 617
 esha pra kose madhumāñ 9, 77, 1. Sv. 1, 556
 esha pratnena janmanā 9, 3, 9. Sv. 2, 108. 614
 esha pratnena manmanā 9, 42, 2. Sv. 2, 109
 esha pratnena vayasā 9, 97, 47
 esha pra purvir ava 1, 56, 1
 esha rukmibhir iyate 9, 15, 5. Sv. 2, 620
 esha vasuni pibdanā 9, 15, 6. Sv. 2, 622
 esha va stomo maruta iyaṃ 1, 165, 15. 167, 11. 168, 10
 esha va stomo maruto namasvān 1, 171, 2
 esha vām stomo asvināv 1, 184, 5
 esha vājī hito nṛibhir 9, 28, 1. Sv. 2, 630
 esha vām devāv asvinā 4, 15, 9
 esha viprair abhiṣhṭuto 9, 3, 6. Sv. 2, 607
 esha viṣvavit pavate 9, 97, 56
 esha viṣvāni vāryā 9, 3, 4. Sv. 2, 608
 esha vṛishā kanikradad 9, 28, 4. Sv. 2, 633
 esha vṛishā vṛishavratāḥ 9, 62, 11
 esha sushmy adabhyah 9, 28, 6. Sv. 2, 641
 esha sushmy asishyadat 9, 27, 6. Sv. 2, 640
 esha grīṅgāni dodhuvac 9, 15, 4. Sv. 2, 621
 esha sunvānaḥ pari somaḥ 9, 87, 7
 esha sūryam arocayat 9, 28, 5. Sv. 2, 634
 esha sūryeṇa hāsate 9, 27, 5. Sv. 2, 635
 esha somo adhi tvaci 9, 66, 29
 esha stoma indra tubhyam 1, 173, 13
 esha stomo acikradad 7, 20, 9
 esha stomo mahā ugrāya 7, 24, 5. Ait. ā. 1, 21
 esha stomo mārutaṃ śardho 5, 42, 15
 esha stomo varuṇa mitra 7, 64, 5. 65, 5
 esha sya kārur jarate 7, 68, 9
 esha sya te tanvo 2, 36, 5. Av. 20, 67, 6
 esha sya te pavata indra 9, 97, 46
 esha sya te madhumāñ 9, 87, 4. Sv. 1, 531
 esha sya dhārāya suto 9, 108, 5. Sv. 1, 584
 esha sya pari shicyate 9, 62, 13
 esha sya pitaye suto 9, 38, 6. Sv. 2, 628
 esha sya bhānur ud iyarti 4, 45, 1
 esha sya madyo raso 9, 38, 5. Sv. 2, 627
 esha sya mānushishv ā 9, 33, 4. Sv. 2, 626
 esha sya mitrāvaruṇā nṛicakṣhā 7, 60, 2
 esha sya vām purvagatveva 7, 67, 7
 esha sya somaḥ pavate 9, 84, 4
 esha sya somo matibhiḥ 9, 96, 15
 esha hito vi niyate 9, 15, 3. Sv. 2, 619
 eshā gobhir aruṇebhir 5, 80, 3
 eshā janam darsatā 5, 80, 2
 eshā divo duhitā praty adarṣi jyotir 1, 124, 3
 eshā divo duhitā praty adarṣi vyuchanti 1, 113, 7
 eshā neteḥ rādhasaḥ 7, 76, 7
 eshā pratīci duhitā 5, 80, 6
 eshā yayau paramād antar 9, 87, 8
 eshāyukta parāvataḥ 1, 48, 7
 eshā vyeṇi bhavati 5, 80, 4
 eshā śubhrā na tanvo 5, 80, 5
 eshā syā navyam ānur 7, 80, 2
 eshā syā no duhitā divojāḥ 6, 65, 1
 eshā syā yujānā 7, 75, 4
 eshā syā vo maruto 1, 88, 6
 esho ushā apuryā 1, 46, 1. Sv. 1, 178. 2, 1078
 cha gamann rishayaḥ 10, 108, 6
 cha devā mayobhuvā 1, 92, 15. Sv. 2, 1085
 cha vām prushitapsavo 8, 5, 33
 cha hari brahmayujā 8, 2, 27. Sv. 2, 1008

ehi prehi kshayo 8, 64, 4
 ehi manur devayur 10, 51, 5
 ehi vām vimuco napād 6, 55, 1.
 N. 5, 9
 ehi stomāñ abhi svarābhi 1, 10, 4
 ehy agna iha hotā 1, 76, 2
 ehy u shu bravāni te 6, 16, 16.
 Sv. 1, 7. 2, 55. Vs. 26, 13

aichāma tvā bahudhā 10, 51, 3
 aitān ratheshu tasthushaḥ 5, 53, 2
 aitu pushā rayir 8, 31, 11
 aibhir agne duvo giro 1, 14, 1
 aibhir agne saratham 3, 6, 9. Av.
 20, 13, 4
 aibhir dade vṛishnyā 10, 55, 7.
 Sv. 2, 1134
 aishu cākandhi puruhuta 10, 147, 3
 aishu cetad vṛishanvaty 8, 68, 18
 aishu dyāvāprithivī 10, 93, 10
 aishu dhā viravad yaśa 5, 79, 6

okivānsā sute sacāñ 6, 59, 3
 o cit sakhāyam sakhyā 10, 10, 1.
 Sv. 1, 340. Av. 18, 1, 1
 ojas tad asya titvisha 8, 6, 5. Sv.
 1, 182, 2, 1003. Av. 20, 107, 2
 ojishtham te madhyato 3, 21, 5.
 Th. 3, 6, 7, 2
 o tyam ahva ā ratham 8, 22, 1
 o tye nara indram 1, 104, 2
 omānam āpo mānushīr 6, 50, 7
 omāsas carshañdhrīto 1, 3, 7. Ait.
 a. 1, 4. Vs. 7, 33. Ts. 1, 4, 16,
 1. N. 12, 40

orv aprā amartyā 10, 127, 2
 o srushthīr vidathyā 7, 40, 1
 oshadhayah sam vadante 10, 97,
 22. Vs. 12, 96. Ts. 4, 2, 6, 5
 oshadhiḥ prati modadhvam 10,
 97, 3. Vs. 12, 77. Ts. 4, 2, 6, 1
 oshadhīr iti mātāras 10, 97, 4.
 Vs. 12, 78. Ts. 4, 2, 6, 1. N.
 6, 3

osham it prithivim aham 10,
 119, 10
 o shu ghrishvirādhāso 7, 59, 5
 o shu pra yāhi vajebhir 8, 2, 19.
 Sv. 1, 227
 o shu vṛishṇaḥ prayajyun 8, 7, 33
 o shu svasarāḥ kārave 3, 33, 9
 o shu no agne 1, 139, 7

oshthāv iva madhv 2, 39, 6
 o sushṭuta indra yāhy 1, 177, 5

auchat sā rātri 5, 30, 14
 aurvabhṛiguvac chucim 8, 102, 4
 Sv. 1, 18. Ts. 3, 1, 11, 8

ka imam vo niṇyam 1, 95, 4
 ka imam daśabhir mame^o 4,
 24, 10

ka im veda sute sacā 8. 33, 7.
 Sv. 1, 297. 2, 1046. Av. 20, 53,
 1. 57, 11

ka im vyaktā 7, 56, 1. Sv. 1, 433
 ka im stavat kaḥ 6, 47, 15
 ka īshate tujyato 1, 84, 17. N.
 14, 26

ka u nu te mahimanah 10, 54, 3
 ka u śravat katamo 4, 43, 1
 kam yāthaḥ kam ha gachathah
 5, 74, 3

kaḥ kumāram ajanayad 10, 135, 5
 kaḥ svid vṛiksho 1, 182, 7

kakardave vṛishabho 10, 102, 6
 kakuhah somyo rasa 9, 67, 8
 kakuham cit tvā kave 8, 45, 14
 kankato na kankato 1, 191, 1
 kanvā indram yad akrata 8, 3, 3.
 Sv. 2, 658. Av. 20, 138, 3

kanvā iva bhrigavah 8, 3, 16. Sv.
 2, 713. Av. 20, 10, 2. 59, 2
 kanvāsa indra te matim 8, 6, 31
 kanvebhir dhrishnav ā dhrishad
 8, 33, 3. Sv. 2, 216. Av. 20,
 52, 3. 57, 16

katarā pūrvā katarā 1, 185, 1. N.
 3, 22

katy agnayah kati 10, 88, 18
 kathā kad asyā ushaso 4, 23, 5
 kathā kavis tūviravān 10, 64, 4
 kathā ta cetad aham ā ciketaṁ 10,
 28, 5

kathā te agne śucayanta 1, 147, 1
 kathā dāśema namasā 5, 41, 16
 kathā dāśemāgnaye 1, 77, 1
 kathā devānām katamasya 10, 64, 1
 kathā nunam vām vimanā 8, 86, 2
 kathā mahām avridhat 4, 23, 1
 kathā mahe pushtimbarāya 4,
 3, 7

kathā mahe rudriyāya 5, 41, 11
 kathā rādhāma sakhāya 1, 41, 7

- kathā sardhāya marutām 4, 3, 8
 kathā śṛṇoti hūyamānam 4, 23, 3
 kathā sabādhaḥ saśamāno 4, 23, 4
 kathā ha tad varuṇāya 4, 3, 5
 katho nu te pari carāṇi 5, 29, 13
 kad atvishanta surayas 8, 94, 7
 kadā kshatrasriyaṃ 1, 25, 5
 kadā gachātha maruta 8, 7, 30
 kadā cana pra yuchasy 8, 52, 7.
 Vs. 8, 3. Ts. 1, 4, 22, 1
 kadā cana starir asi 8, 51, 7. Sv.
 1, 300. Vs. 3, 34. 8, 2. Ts. 1,
 4, 22, 1. 5, 6, 4
 kadā ta indra girvaṇa 8, 13, 22
 kadā bhuvan rathakshayaṇi 6,
 35, 1
 kadā martam arādhasam 1, 84, 8.
 Sv. 2, 693. Av. 20, 63, 5. N.
 5, 17
 kadā vaso stotraṃ 10, 105, 1. Sv.
 1, 228. N. 5, 12
 kadā vām taugryo vidhat 8, 5, 22
 kadā sunuḥ pitaraṃ jāta 10,
 95, 12
 kad itthā nṛṇiḥ pātraṃ 1, 121, 1
 kad u dyumnam indra 10, 29, 4.
 Av. 20, 76, 4
 kad u priyāya dhāmne 5, 48, 1.
 N. 5, 5
 kad u pressthāv ishām 1, 181, 1
 kad u stuvanta ritayauta 8, 3, 14.
 Av. 20, 50, 2
 kad u nv asyākṛitam 8, 66, 9. Av.
 20, 97, 3
 kad u mahir adhrishṭā 8, 66, 10.
 N. 6, 26
 kad dha nunam kadhapiyaḥ pitā
 1, 38, 1
 kad dha nunam kadhapiyo yad
 8, 7, 31
 kad dhishnyāsu 4, 3, 6
 kad rudrāya pracctase 1, 43, 1.
 Ta. 10, 17, 1
 kad va ritasya dharṇasi 1, 105, 6
 kad vo adya mahānām 8, 94, 8
 kanikradaj janusham 2, 42, 1. N.
 9, 4
 kanikradat kalāṣe gobhir 9, 85, 5
 kanikradad anu panthām ritasya
 9, 97, 32
 kanikranti harir ā 9, 95, 1. Sv.
 1, 530
 kauinakeva vidradhe 4, 32, 23. N.
 4, 15
 kam te dānā asakshata 8, 64, 9
 kam navyo atasinām 8, 3, 13. Av.
 20, 50, 1
 kam naṣ citram ishanyasi 10,
 99, 1
 kanyā iva vahatum 4, 58, 9. Vs.
 17, 97
 kanyā vār avayati 8, 91, 1
 kanyeva tanvā 1, 123, 10
 kaprin naraḥ 10, 101, 12. Av. 20,
 137, 2
 kam u shvid asya senayāgner 8,
 75, 7. Ts. 2, 6, 11, 2
 kam etaṃ tvam yuvate 5, 2, 2
 kayā tac chriṇve 4, 20, 9
 kayā te agne āngira 8, 84, 4. Sv.
 2, 899
 kayā tvam na utyābhi 8, 93, 19.
 Sv. 2, 936. Vs. 36, 7
 kayā naṣ citra ā bhuvad 4, 31, 1.
 Sv. 1, 169. 2, 32. Av. 20, 124,
 1. Vs. 27, 39. 36, 4. Ts. 4, 2,
 11, 2. Ta. 4, 42, 2
 kayā no agna ritayann 5, 12, 3
 kayā no agne vi vasaḥ 7, 8, 3
 kayā subhā savayasah 1, 165, 1
 karambha oshadhe bhava 1, 187, 10
 karnagrihyā maghavā 8, 70, 15
 karhi svit tad indra yaj jaritre
 6, 35, 3
 karhi svit tad indra yan nṛibhir
 6, 35, 2
 karhi svit sā ta indra 10, 89, 14
 kavim saśasuh 4, 2, 12
 kavīḥ kavitvā 10, 124, 7
 kavim ketum dhāsim 7, 6, 2
 kavim agnim upa stuhi 1, 12, 7.
 Sv. 1, 32
 kavim iva pracetasam 8, 84, 2.
 Sv. 2, 595
 kavim mṛijanti mariyam 9, 63, 20
 kavir na niṇyam 4, 16, 3. Av.
 20, 77, 3
 kavir nṛicakshā abhi shim 3, 54, 6
 kavir vedhasyā pary eshi 9, 82, 3.
 Sv. 2, 668
 kavi no mitrāvaruṇā 1, 2, 9. Sv.
 2, 199
 kaṣ chandasām yogam 10, 114, 9
 kas ta ushaḥ kadhapiyo 1, 30, 20

- kas tam indra tvāvasum 7, 32, 14.
 Sv. 1, 280. 2, 1032
 kas te jāmir janānām 1, 75, 3.
 Sv. 2, 885
 kas te mada indra rantyo 10, 29,
 3. Av. 20, 76, 3
 kas te mātaram vidhavām 4, 18, 12
 kas tvā satyo madānām 4, 31, 2.
 Sv. 2, 33. Av. 20, 124, 2. Vs.
 27, 40. 36, 5. Ta. 4, 42, 3
 kasmā adya sujātāya 5, 53, 12
 kasya nūnam katamasyā^o 1, 24, 1
 kasya nūnam parīṇaso 8, 84, 7.
 Sv. 1, 34
 kasya brahmāni jujushur 1. 165, 2
 kasya vṛishā sute sacā 8, 93, 20.
 Tb. 2, 4, 5, 1. 7, 13, 1
 kasya svit savanam vṛishā 8, 64, 8
 kā ta upetir manaso 1, 76, 1
 kā te asty aramkritih 7, 29, 3
 kā maryādā vayunā 4, 5, 13
 kāmas tad agre 10, 129, 4. Tb.
 2, 4, 1, 10. 8, 9, 4. Ta. 1, 23, 1
 kīyamāno vanā 3, 9, 2. Sv. 1, 53.
 N. 4, 14
 kā radhad dhotrāsvinā 1, 120, 1
 kūrur aham tato 9, 112, 3. N.
 6, 6
 kā vām bhūd upamātiḥ 4, 43, 4
 kāvyebhir adabhyā 7, 66, 17
 kāsīt pramā pratimā 10, 130, 3.
 Av. 10, 7, 43. 44
 kā susṭūtiḥ śavasah sūnum 4,
 24, 1
 kim sa rīdhak 4, 18, 4
 kim subāho svaṅgure 10, 86, 8.
 Av. 20, 126, 8
 kim svid asid adhishtānam 10,
 81, 2. Vs. 17, 18. Ts. 4, 6,
 2, 4
 kim svid vanam ka u sa vṛiksha
 āsa yato dyāvāprithivī nishṭa-
 takshuh | manishino 10, 81, 4.
 Vs. 17, 20. Ts. 4, 6, 2, 5. Tb.
 2, 8, 9, 6
 kim svid vanam ka u sa vṛiksha
 āsa yato dyāvāprithivī nishṭa-
 takshuh | samtasthane 10, 31, 7
 kim svin no rājā jagrihe 10, 12,
 5. Av. 18, 1, 33
 kitavāso yad riripur na 5, 85, 8.
 Ts. 3, 4, 11, 6
 kim te kṛinvanti kīkaṭeshu 3, 53,
 14. N. 6, 32
 kim deveshu tyaja enaḥ 10, 79, 6
 kim na indra jighāṁsasi 1, 170, 2
 kim no asya draviṇam 4, 5, 12
 kim no bhrātar agastyā 1, 170, 3
 kim aṅga tvā brahmaṇah 6, 52, 3
 kim aṅga tvā maghavan 10, 42,
 3. Av. 20, 89, 3
 kim aṅga radhracodanah 8. 80, 3
 kim atra dasrā kṛinuthah 1, 182, 3
 kim anye pary āsate 8, 8, 8
 kim ayam tvām vṛishākapiḥ 10,
 86, 3. Av. 20, 126, 3
 kim asya made kim 6, 27, 1
 kim āga āsa vāruṇa 7, 86, 4
 kim ād amatram 4, 23, 6
 kim ād utāsi vṛitrahān 4, 30, 7
 kim ichanti saramā 10, 108, 1.
 N. 11, 25
 kim it te vishno pari^o 7, 100, 6.
 Sv. 2, 975. Ts. 2, 2. 12, 5. N.
 5, 8
 kim idam vām purānavaj 8, 73, 11
 kim u sreshṭhah kim 1, 161, 1
 kim u shvid asmai nivido 4, 18, 7
 kim u nu vah kṛinavāmā 2, 29, 3
 kim etā vācā kṛinavā 10, 95, 2.
 § P. 11, 5, 1, 7
 kim bhrātāsad 10, 10, 11. Av. 18,
 1, 12
 kimmayaḥ svic camasa 4, 35, 4
 kiyatī yoshā maryato 10, 27, 12
 kiyat svid indro adhy 4, 17, 12
 kiyaty ā yat 1, 113, 10
 kīdriṇī indrah sarame 10, 108, 3
 kīriḥ cid dhi tvām avase 7,
 21, 8
 kutas tvam indra māhinaḥ 1, 165,
 3. Vs. 33, 27
 kutrā cid yasya samṛitau 5, 7, 2.
 Ts. 2, 1, 11, 3
 kutsā ete haryaśvāya 7, 25, 5
 kutsāya śushṇam aśusham 4, 16, 12
 kumāram mātā 5, 2, 1
 kumāraḥ cit pitaram 2, 33, 12
 kurushṛavanam āvrini 10, 33, 4
 kurmas ta āyur 10, 51, 7
 kuvic chakat kuvit 8, 91, 4
 kuvit sa devīḥ sanayo 4, 51, 4
 kuvitsasya pra hi 6, 45, 24. Sv. 2,
 1018. Av. 20, 78, 3

- kuvit su no gavishtaye 8, 75, 11.
 Sv. 2, 999. Ts. 2, 6, 11, 3
 kuvid aṅga namasā ye 7, 91, 1
 kuvid aṅga prati yathā 10, 64, 13
 kuvid aṅga yavamanto 10, 131, 2.
 Av. 20, 125, 2. Vs. 10, 32, 19,
 6, 23, 38. Ts. 1, 8, 21, 1, 5, 2,
 11, 2. Tb. 2, 6, 1, 3
 kuvid vṛishanyantibhyaḥ 9, 19, 5
 kuvin nō agnir ucathasya 1, 143, 6
 kuvin mā gopām karase 3, 43, 5
 kushumbhakas tad 1, 191, 16
 kuha tyā kuha na śrutā 5, 74, 2
 kuha yāntā sushṭutīm 1, 117, 12
 kuha śruta indraḥ kasminn 10,
 22, 1
 kuha sthaḥ kuha jagmathuḥ 8,
 73, 4
 kuha svid doshā kuha 10, 40, 2.
 N. 3, 15
 kūcij jāyate sanayāsu 10, 4, 5
 kushtho devāv aśvinādyā 5, 74, 1
 kṛinushva pājah prasitīm 4, 4, 1.
 Vs. 13, 9. Ts. 1, 2, 14, 1. N.
 6, 12
 kṛinoṭa dhumām 3, 29, 9
 kṛinoṭa asmai varivo 4, 24, 6
 kṛinvento varivo gave 9, 62, 3. Sv.
 1, 182
 kṛitam cid dhi shmā sanemi 4, 10, 7
 kṛitam na svaghnī vi 10, 43, 5 Av.
 20, 17, 5. N. 5, 22
 kṛitam no yajñam vidatheshu 7,
 84, 3
 kṛitānid asya kartvā 9, 47, 2
 kṛite cid atra maruto 7, 57, 5
 kṛidhi ratnam yajamānāya 7, 16, 6
 kṛidhi ratnam susanitar 3, 18, 5
 kṛidhi no abrayo deva 10, 93, 9
 kṛishann it phāla 10, 117, 7
 kṛishnaḥ sveto 'rusho 10, 20, 9
 kṛishnam ta ema rusataḥ 4, 7, 9
 kṛishnam niyānam 1, 164, 47. Av.
 6, 22, 1. 9, 10, 22, 13, 3, 9. Ts.
 3, 1, 11, 4. N. 7, 24
 kṛishnaprutau vevije 1, 140, 3
 kṛishnam yad entm abhi 10, 3, 2.
 Sv. 2, 897
 kṛishnā yad goshv aruṇīshu 10,
 61, 4
 kṛishnā rajānsi patsutaḥ 8, 43, 6
 ketum yajñanām vidathasya 3, 3, 3
 ketum kṛinvan divas pari 9, 64, 8.
 Sv. 2, 309
 ketum kṛinvaṇn aketave 1, 6, 3.
 Sv. 2, 820. Av. 20, 26, 6, 47, 12,
 69, 11. Vs. 29, 37. Ts. 7, 4, 20,
 1. Tb. 3, 9, 4, 3
 ke te agne ripave 5, 12, 4
 ke te nara indra ye ta 10, 50, 3
 ketena śarman sacate 8, 60, 18
 ke me maryakam 5, 2, 5
 keśy agniṃ keśī 10, 136, 1. N.
 12, 26
 ke shthā naraḥ śreshṭhatama 5,
 61, 1
 ko agniṃ itte havishā 1, 84, 18. N.
 14, 27
 ko addhā veda ka iha pra vocat
 kuta 10, 129, 6. Tb. 2, 8, 9, 5
 ko addhā veda ka iha pra vocad
 , devāñ 3, 54, 5
 ko adya naryo 4, 25, 1
 ko adya yuñkte 1, 84, 16. Sv. 1,
 341. Av. 18, 1, 6, Ts. 4, 2, 11, 3.
 N. 14, 25
 ko asya virah sadhamādam 4, 23, 2
 ko asya veda prathamasya^o 10, 10,
 6. Av. 18, 1, 7
 ko asya śushman tavishīm 5, 32, 9
 ko dadarsa prathamam 1, 164, 4.
 Av. 9, 9, 4
 ko devayantam aśnavaj 1, 40, 7
 ko devānām avo adyā 4, 25, 3
 ko nānāma vacasā 4, 25, 2
 ko nu maryā amithitah 8, 45, 37.
 Ta. 1, 3, 1. N. 4, 2
 ko nu vām mitrāvaruṇāv ṛitāyan
 5, 41, 1
 ko nu vām mitrāstuto 5, 67, 5
 ko nv atra maruto 1, 165, 13
 ko mā dadarsa katamāḥ 10, 51, 2
 ko mṛilāti katama 4, 43, 2
 ko va stomam radhati 10, 63, 6
 ko vas trātā vasavaḥ 4, 55, 1
 ko vām dāsat sumataye 1, 158, 2
 ko vām adya puruṇām 5, 74, 7
 ko vām adyā karate 4, 44, 3. Av.
 20, 143, 3
 ko veda jānam eshām 5, 53, 1
 ko veda nūnam eshām 5, 61, 14
 ko vo 'ntar maruta 1, 168, 5
 ko vo mahānti mahatām 5, 59, 4
 ko vo varshishṭha a 1, 37, 6

kratupravā jaritā 10, 100, 11
 kratuyanti kratavo 10, 64, 2
 kratuyanti kshitayo 4, 24, 4
 kratva it pūṇam udaram 8, 78, 7
 kratvaḥ samaha dinatā 7, 89, 3
 kratva dakshasya tarusho 3, 2, 3
 krātva dakshasya rathyam 9, 16, 2
 kratvā dā astu 6, 16, 26. Tb. 2, 4, 6, 2
 kratvā mahāñ anu° 1, 81, 4. Sv. 1, 423
 kratvā yad asya tavishishu 1, 128, 5
 kratvā śukrebhir akshabhiḥ 9, 102, 8
 kratvā hi drone ajyase 6, 2, 8
 kratve dakshaya naḥ kave 9, 100, 5
 kravyādām agnim pra hiṇomi 10, 16, 9. Av. 12, 2, 8. Vs. 35, 19
 krāṇā rudrā maruto 10, 92, 6
 krāṇā rudrebhir vasubhiḥ 1, 58, 3
 krāṇā śisur mahīnām 9, 102, 1 Sv. 1, 570. 2, 363
 kriṣam vaḥ sardho 1, 37, 1. Ts. 4, 3, 13, 6. N. 7, 2
 kriṣanty asya sunṛitā 8, 13, 8
 kriṣan no raṣma 5, 19, 5
 kriṣur makho na 9, 20, 7. Sv. 2, 324
 kva tyāni nau sakhyā 7, 88, 5
 kva tyā valgu 6, 63, 1
 kva trī cakrā 1, 34, 9
 kva nunam sudānavo 8, 7, 20
 kva nunam kad vo artham 1, 38, 2
 kva vaḥ sumnā navyāñsi 1, 38, 3
 kva vo 'śvāḥ kvā° 5, 61, 2
 kva sya te rudra mṛīyākur 2, 33, 7
 kva sya virah ko apasyad 5, 30, 1
 kva sya vṛishabho yuvā 8, 64, 7. Sv. 1, 142
 kva syā vo marutaḥ 1, 165, 6. Tb. 2, 8, 3, 5
 kva svid adya katamāsv 10, 40, 14
 kva svid asya rajaso 1, 168, 6
 kva svid asām katamā 4, 51, 6
 kveyatha kvēd asi 8, 1, 7. Sv. 1, 271
 kshatram jinvatam uta 8, 35, 17
 kshatrāya tvam śravase 1, 113, 6
 kshatrāya tvam avasi 8, 37, 6
 kshapa uras ca dīdhi 7, 15, 8
 kshapo rājann uta 1, 79, 6. Sv. 2, 913. Vs. 15, 37. Ts. 4, 4, 4, 5

kshiyantam tvam akshiyantam 4, 17, 13
 ksheti kshemebhiḥ sādhubhir 8, 84, 9
 kshetram iva vi mamus 1, 110, 5
 kshetrasya patinā vayam 4, 57, 1.
 Ts. 1, 1, 14, 2. N. 10, 15
 kshetrasya pate madhumantam 4, 57, 2. Ts. 1, 1, 14, 3. N. 10, 16
 kshetrād apasyam sanutaḥ 5, 2, 4
 kshemasya ca prayuṣaḥ ca 8, 37, 5
 kshemo na sādhuḥ 1, 67, 2
 khe rathasya khe 8, 91, 7. Av. 14, 1, 41
 gachatam dāśusho griham 8, 85, 6
 ganānam tvā ganapatim 2, 23, 1.
 Ts. 2, 3, 14, 3
 gantā no yajñam yajñiyah 5, 87, 9
 gantārā hi stho 1, 17, 2
 ganteyanti savanā 6, 23, 4
 gandharva itthā padam 9, 83, 4
 gamad vājam vājayanu 7, 32, 11
 gamann asme vasuny 10, 44, 5.
 Av. 20, 94, 5
 gambhīrāñ udadhīr iva 3, 45, 3.
 Sv. 2, 1070
 gambhīreṇa na uruṇā 6, 24, 9
 gayasphāno amivahā 1, 91, 12.
 Ts. 4, 3, 13, 5
 garbham dhehi sinivāli 10, 184, 2.
 Av. 5, 25, 3. S. P. 14, 9, 4, 20
 garbhe nu nau janitā 10, 10, 5.
 Av. 18, 1, 5
 garbhe nu sann anv 4, 27, 1. Ait. ā. 2, 24
 garbhe mātuh pitush pitā 6, 16, 35. Sv. 2, 747
 garbhe yoshām adadhur 10, 53, 11
 garbho yajñasya devayuh 8, 12, 11
 garbho yo apām 1, 70, 3
 gavām iva śriyase 5, 59, 3
 gavasīram manthinam 3, 32, 2
 gavyanta indram sakhyāya 4, 17, 16
 gavyo shu no yathā purā 8, 46, 10. Sv. 1, 186
 gāthapatim medhapatim 1, 43, 4
 gāthasravasam satpatim 8, 2, 88
 gām āngaiṣha ā hvayati 10, 146, 4. Tb. 2, 5, 5, 7

gayatreṇa prati 1, 164, 24. Av. 9, 10, 2

gāyat sāma nabhanyaṃ 1, 173, 1

gāyanti tvā gāyatrīno 1, 10, 1.

Sv. 1, 342, 2, 694. Ts. 1, 6, 12, 2. N. 5, 5

gārhapatyena santya 1, 15, 12

gāva iva grāmam 10, 149, 4

gāva upāvataṭavatam 8, 72, 12. Sv.

1, 117, 2, 952. Vs. 13, 19, 71

gāvaś cid ghā samanyavaḥ 8, 20,

21. Sv. 1, 404

gāvo na yutham upa 8, 46, 30

gāvo bhago gāva indro 6, 28, 5.

Av. 4, 21, 5. Tb. 2, 8, 8, 12

gāvo yavam prayutā 10, 27, 8

girayaś cin ni jihatē 8, 7, 34

giraś ca yās te 8, 2, 30

giraś ta inda ojaś 9, 2, 7. Sv.

2, 393

girā jāta iha stuta 9. 62, 15

girā ya etā yunajad 7, 36, 4

girā yadi sabandhavaḥ 9, 14, 2

girā vajro na sambhṛitah 8, 93,

9. Sv. 2, 574. Av. 20, 47, 3.

137, 14. Tb. 1, 5, 8, 3

girir na yaḥ svataṅā 4, 20, 6

giriṇr ajrān rejamānān 10, 44, 8.

Av. 20, 94, 8

giro jushethām adhvaram 8, 35, 6

girvaṇaḥ pāhi naḥ sutam 3, 40, 6.

Sv. 1, 195. Av. 20, 6, 6

girnām bhuvanaṃ 10, 88, 2

gīrbhir viprah pramatim 7, 93, 4.

Tb. 3, 6, 9, 1

guhā giro nihitam 10, 79, 2

guhā satir upa tmanā 8. 6, 8

guhā hitam guhyaṃ 2, 11, 5

guhata guhyaṃ tamo 1, 86, 10

grināna jamadagninā 3, 62, 18.

Sv. 2, 15

griṇāno āngirobhir dasma 1, 62, 5

grīne tad indra te śava 8, 62, 8.

Sv. 1, 391

griḥhitam te mana indra 7, 24, 2

griḥhṇāmi te saubhagatvāya 10,

85, 36. Av. 14, 1, 50

grīṣṭiḥ sasuva 4, 18, 10

griham-griham ahanā 1, 123, 4

grīhamedhāsa ā gata 7, 59, 10.

Ts. 4, 3, 13, 5

griho yamy aramkṛito 10, 119, 13

gojitā bāhu amitakratuh 1, 102, 6

gojin naḥ somo rathajid 9, 78, 4

gotrabhidam govidam 10, 103, 6.

Sv. 2, 1204. Av. 6, 97, 3, 19,

13, 6. Vs. 17, 38. Ts. 4, 6, 4, 2

gobhir mimikshum dadhire 3, 50, 3

gobhir yad im anye 8, 2, 6. N.

5, 3

gobhir vāno ajyate 8, 20, 8

gobhish taremāmatim 10, 42, 10.

43, 10. 44, 10. Av. 7, 50, 7.

20, 17, 10. 89, 10. 94, 10

gomad aśvavad rathavat 5, 57, 7

gomad u shu nāsatyāśvavad 2,

41, 7. Vs. 20, 81

gomad dhiranyaṇyavad vasu 7, 94, 9

goman na indo aśvavat 9, 105, 4.

Sv. 1, 574, 2, 961

gomañ naḥ soma viravad 9, 42, 6

gomātaro yac chubhayanto 1, 85, 3

gomañ agne 'vimāñ 4, 2, 5. Ts.

1, 6, 6, 4. 3, 1, 11, 1

gomāyur adad 7, 103, 10

gomāyur eko 7, 103, 6

govit pavasva vasuvid 9, 86, 39.

Sv. 2, 305

goshā indo nṛiṣhā asy 9, 2, 10.

Sv. 2, 395

goshu praśastim 1, 70, 9

gaur amīmed anu 1, 164, 28. Av.

9, 10, 6. 1. 8. N. 11, 42

gaurir mimāya 1, 164, 41. Av. 9,

10, 21. 13, 1, 42. Tb. 2, 4,

6, 11. Ta. 1, 9, 4. N. 11, 40

gaur dhayati marutām 8, 94, 1.

Sv. 1, 149

gnāś ca yan naraś ca 6, 68, 4

granthim na vi shyā 9, 97, 18

grāvāna upareshv ā 10, 175, 3

grāvānaḥ savitā nu vo 10, 175, 4

grāvānaḥ soma no hi kam 6,

51, 14

grāvāneva tad id 2, 39, 1

grāvāno apa duchunām 10, 175, 2

grāvāno na sūrayah 10, 78, 6

grāvā vadann apa 10, 36, 4

grāvā tunno abhishtutah 9, 67, 19

grāvno brahmā yuyujanah 5, 40, 8

grīvābhyas ta 10, 163, 2. Av. 2,

33, 2. 20, 96, 18

ghaneva tishvag vi jahy 1, 36, 16

- gharmā samantā 10, 114, 1
 gharmeṣa madhu 10, 106, 8
 ghrītam na pūtam tanur 4, 10, 6.
 Ts 2, 2, 12, 7
 ghrītapriṣṭhā manoyujo 1, 14, 6
 ghrītapratikāṃ va ritasya 1, 143,
 7. Tb. 1, 2, 1, 12
 ghrītaprūṣhaḥ saumya 8, 59, 4
 ghrītam agner vadhyasvasya 10,
 69, 2
 ghrītam pavasva dhārayā 9, 49, 3.
 Sv. 2, 787
 ghrītam mimikṣhe ghrītam 2, 3,
 11. Vs. 17, 88. Ta. 10, 10, 2
 ghrītavatī bhuvanānām 6, 70, 1.
 Sv. 1, 378. Vs. 34, 45
 ghrītavantaḥ pāvaka te 3, 21, 2
 Tb. 3, 6, 7, 1
 ghrītavantaḥ upa māsi 1, 142, 2
 ghrītaḥavāna dīdīvaḥ 1, 12, 5
 ghrītaḥavāna santyemā 1, 45, 5
 ghrītena dyāvāprithivī abhivṛite
 6, 70, 4
 ghrītenāgniḥ sam alyate 10, 118, 4
 ghrīṣṭuḥ syenāya 10, 144, 3
 ghrīṣṭum pāvakaṃ 1, 64, 12
 ghnanto vṛitram ataran 1, 36, 8
 ghnān mṛidhrāny apa dvisho 8,
 43, 26
 cakāra tā kṛṇavan 7, 26, 3
 cakṛivāṇsa rībhavas 1, 161, 4
 cakram yad asyāpsv ā 10, 73, 9.
 Sv. 1, 331
 cakram na vṛittam puruhuta 5,
 36, 3
 cakṛāṇsaḥ parīṇabam 1, 33, 8
 cakṛāthe hi sadbhryā 1, 108, 3
 cakṛir divaḥ pavate 9, 77, 5
 cakṛir yo viṣvā bhuvanābhi 3,
 16, 4
 cakṣhur no devaḥ savitā 10, 158, 3
 cakṣhur no dhehi cakṣuṣhe 10,
 158, 4
 cakṣuṣhaḥ pitā 10, 82, 1. Vs. 17,
 25. Ts. 4, 6, 2, 4
 catasra im ghrītaduhā 9, 89, 5
 catuṣṣahasram gavyasya 5, 30, 15
 catuṣa cid dadamānād 1, 41, 9.
 N. 3, 16
 caturdaśāny 10, 114, 7
 caturbhiḥ śakam navatiṃ 1, 155, 6
 catuṣṣkapardā yuvatiḥ 10, 114, 3.
 Tb. 1, 2, 1, 27, 3, 7, 6, 5, 7, 14
 catuṣṣtriṇśad vājino 1, 162, 18. Vs.
 25, 41. Ts. 4, 6, 9, 3
 catto itas cattā 10, 155, 2
 catvāra im bibhrati 5, 47, 4
 catvāriṇśad dasarathasya 1, 126, 4
 catvāri te asuryāni 10, 54, 4
 catvāri vāk parimitā 1, 164, 45.
 Av. 9, 10, 27. Tb. 2, 8, 8, 5.
 Ś P. 4, 1, 3, 17. N. 13, 9
 catvāri śṛiṅgā trayo 4, 58, 3. Vs.
 17, 91. Ta. 10, 10, 2. N. 13, 7
 catvāro mā paṇḍitānasya 7, 18, 23
 catvāro mā maṣarsārasya 1, 122, 15
 canisṭṭam devā oṣadhiṣhv 7, 70, 4
 candram agniṃ candraratham 3,
 3, 5
 candramā apsv antar ā 1, 105, 1.
 Sv. 1, 417. Av. 18, 4, 89. Vs.
 33, 90
 candramā manaso jātā 10, 90, 13.
 Av. 19, 6, 7. Vs. 31, 12. Ta.
 3, 12, 6
 camuṣṭac chyenaḥ śakuno 9, 96,
 19. Sv. 2, 527
 caran vato ruṣān 8, 72, 5
 caritraṃ hi ver 1, 116, 15
 carur na yas tam 9, 52, 3
 carakṛityam marutaḥ pṛitsu 1,
 64, 14
 carṣanīdhṛitam maghavānam 3,
 51, 1. Sv. 1, 374
 cāklipre tena ṛiṣayo 10, 130, 6
 cikīṭvinmanasaṃ tvā 5, 22, 3
 cite tad vām surādhasā 10, 143, 4
 cittim acittim cinavad 4, 2, 11.
 Ts. 5, 5, 4, 4
 cittir apām 1, 67, 10
 cittir ā upabarhayaṃ 10, 85, 7.
 Av. 14, 1, 6
 citra ic chiṣos 10, 115, 1. Sv.
 1, 64
 citra id rājā rājaka 8, 21, 18
 citraṃ ha yad vām bhojanam 7,
 68, 5
 citraṃ tad vo maruto yāma 2,
 34, 10
 citraṃ devānām ud agād 1, 115,
 1. Ait. ā. 3, 9. Av. 13, 2, 35.
 20, 107, 14. Vs. 7, 42, 13, 46.
 Ts. 1, 4, 43, 1. 2, 4, 14, 4. Tb.

- 2, 8, 7, 3. Ta. 1, 7, 6. 2, 13, 1.
N. 12, 16
citrās te bhānuḥ kratuprā 10,
100, 12
citrā vā yeshu dīdhitir 5, 18, 4
citrair añjibhir vapuṣe 1, 64, 4
citro yad abhrāt 1, 66, 6
citro vo 'stu yāmaṣ 1, 172, 1
codayatam sunṛitāḥ 10, 39, 2
codayitri sunṛitānām 1, 3, 11. Vs.
20, 85. Ts. 4, 1, 11, 2
- chandastubhaḥ kubhanyava 5,
52, 12
chardir yantam adābhyam 8, 85, 5
- jagatā sindhum 1, 164, 25. Av.
9, 10, 3
jagribhṃā te dakṣiṇam indra
10, 47, 1. Sv. 1, 317. Tb. 2,
8, 2, 5
jaghane coda eṣhām 5, 61, 3
jaghauvāṇi indra mitreruṇi 1, 174, 6
jaghauvāṇi u haribhiḥ 1, 52, 8
jaghāna vṛitram svadhitiḥ 10, 89, 7
jaghnir vṛitram amitriyam 9, 61,
20. Sv. 2, 166
jajñāna eva vy abādḥata 10, 113, 4
jajñānam sapta mātaro 9, 102, 4.
Sv. 1, 101
jajñānah somam sahasa 7, 98, 3.
Av. 20, 87, 3
jajñāno nu śatakratur 8, 77, 1
jajñāno harito vṛiṣhā 3, 44, 4
jajñiṣha itthā gopithyāya 10, 95, 11
janam vajrin mahi cin 6, 19, 12
janayan rocanā divo 9, 42, 1
janasya gopā ajanishṭa 5, 11, 1.
Sv. 2, 257. Vs. 15, 27. Ts. 4,
4, 4, 2
janāya cid ya ivata 6, 73, 2. Av.
20, 90, 2
janāso agnim dadhire 1, 36, 2
janāso vṛikṭabarhisho havisho 8,
5, 17
janitā divo janitā 8, 36, 4
janitāsvānām janitā 8, 36, 5
janishṭa yoshā patayat 10, 40, 9
janishṭa hi jenyō agre 5, 1, 5.
Ts. 4, 1, 3, 4
janishṭhā ugrah sahasa 10, 73, 1.
Vs. 33, 64. Tb. 2, 8, 3, 4
- janishvā devavitaye 6, 15, 18
janīyānto nv agravaḥ 7, 96, 4.
Sv. 2, 810. vgl. Av. 14, 2, 72
januṣ cid vo marutas 7, 58, 2
jane na seva āhūryah 1, 69, 4
jano yo mitrāvaruṇāḥ 1, 122, 9
jaumañ-janman nihito 3, 1, 21
jambhayatam abhito 1, 182, 4
jayatam ca pra stutam ca 8,
35, 11
jayatām iva tanyatur 1, 23, 11
jayema kāre puruhūta 8, 21, 12
jaratibhir oshadhibhiḥ 9, 112, 2
jaramāṇaḥ sam idhyase 10, 118, 5
jarābodha tad vividḍhi 1, 27, 10.
Sv. 1, 15, 2, 1013. N. 10, 8
jātavedase sunavāna somam 1,
99, 1. Ta. 10, 2, 1. N. 14, 33
und p. 201
jāto agniḥ rocate 3, 29, 7
jāto jāyate sudinātve 3, 8, 5. Tb.
3, 6, 1, 3
jāto yad agne bhuvanā 7, 13, 3.
Ts. 1, 5, 11, 2
jānaty ahuah prathamasya 1, 123, 9
jānanti vṛiṣhṇo arushasya 3, 7, 5
jānanto rupam akṛipanta 10, 123, 4
jāmiḥ sindhunām 1, 65, 7
jāmy atitape dhanur 8, 72, 4
jāyā tapyate kitavasya 10, 34, 10
jāyed astam 3, 53, 4
jāyeva patyāḥ adhi seva 9, 82, 4
jigharmy agnim havishā 2, 10, 4.
Vs. 11, 23. Ts. 4, 1, 2, 4
jihmam nunudre 'vatam 1, 85, 11
jihmasye caritave 1, 113, 5
jihvābhir aha nannamad 8, 43, 8
jīmūtasyeva bhavati 6, 75, 1. Vs.
29, 38. Ts. 4, 6, 6, 1
jivam rudanti vi mayante 10, 40,
10. Av. 14, 1, 46
jivān no abhi dhetanā 8, 67, 5.
N. 6, 27
jūjurusho nāsatyota 1, 116, 10
jushad dhavyā mānushasyo 10,
20, 5
jushasva naḥ samidham 7, 2, 1
jushasva saprathastamam 1, 75, 1.
Tb. 3, 6, 7, 1
jushasvāgna ilāyā 5, 4, 4
jushāno agne prati harya 10,
122, 2

jushāno āngirastamemā 8, 44, 8
 jushethām yajñam ishtaye 8, 38, 4
 jushethām yajñam bodhatam ha-
 vasya me visveha 8, 35, 4
 jushethām yajñam bodhatam ha-
 vasya me satto 2, 36, 6
 jushṭa indrāya matsarāḥ 9, 13, 8.
 Sv. 2, 544
 jushṭi naro brahmaṇā vah 7, 33,
 4. Tb. 2, 4, 3, 1
 jushṭo damunā atithir 5, 4, 5. Av.
 7, 73, 9. Tb. 2, 4, 1, 1. N. 4, 5
 jushṭo madāya devatāta 9, 97, 19
 jushṭo hi duto asi 1, 44, 2. Sv.
 2, 1131
 jushṭvi na indo supathā 9, 97, 16
 juhurānā cid asvinā 8, 26, 5
 juhure vi cityanto 5, 19, 2. N. 4, 19
 jetā nribhir indraḥ pṛitsu 1, 178, 3
 joshad yad im asuryā 1, 167, 5
 joshā savitar yasya te 10, 158, 2
 joshi agne samidham 2, 37, 6
 johutro agniḥ 2, 10, 1
 jñeyā bhāgam sahasāno 2, 10, 6
 jmayā atra vasavo 7, 39, 3. N.
 12, 43
 jyāyānsam asya yatunasya 5, 44,
 8. N. 6, 15
 jyeshṭha āha 4, 33, 5
 jyeshṭhena sotar indrāya 8, 2, 23
 jyotir yajñasya pavate 9, 86, 10.
 Sv. 2, 381
 jyotir yajñāya rodasī 3, 39, 8
 jyotir vṛṇita tamaso 3, 39, 7
 jyotishmatim aditiṃ 1, 136, 3
 jyotishmantam ketumantam 8,
 58, 3
 ta ādityā ā gatā sarvatātaye bhuta
 1, 106, 2
 ta ādityā ā gatā sarvatātaye vṛidhe
 no 10, 35, 11
 ta ādityāsa uravo 2, 27, 3
 ta āyajanta draviṇam 10, 82, 4.
 Vs. 17, 28. Ts. 4, 6, 2, 2. N.
 6, 15
 ta id ugrāḥ śavasā 6, 66, 6
 ta id devānām sadhamāda 7, 76, 4
 ta id vedim subhaga 8, 19, 18
 ta in ninyam hridayasya 7, 33, 9
 ta in ny asya madhumad 3, 32, 4
 ta ukshitāso mahimānam 1, 85, 2

ta ugrāsa vṛishana 8, 20, 12
 ta u shu ṇo maho yajatrā 10,
 61, 27
 tam yajñam barhishi 10, 90, 7. Av.
 19, 6, 11. Vs. 31, 9. Ta. 3, 12, 3
 tam yajñasādham api 1, 128, 2
 tam yuñjāthām manāso yo 1,
 183, 1
 tam yuṣam devāv asvinā 4, 15, 10
 tam va indram catinam 6, 19, 4
 tam va indram na sukratum 6,
 18, 14
 tam vah śardham rathānām 5,
 53, 10
 tam vah śardham ratheṣubham 5,
 56, 9
 tam vah śardham mārutam 2,
 30, 11
 tam vah sakhāyaḥ sam 6, 23, 9
 tam vah sakhāyo madāya 9, 105,
 1. Sv. 1, 569. 2, 448
 tam vardhayanto matibhiḥ 10,
 67, 9. Av. 20, 91, 9
 tam vaś carāthā 1, 66, 9. N. 10, 21
 tam vām ratham vayam adyā hu-
 vema prithujrayam 4, 44, 1. Av.
 20, 143, 1
 tam vām ratham vayam adyā hu-
 vema stomair 1, 180, 10
 tam vṛidhantam mārutam 6, 66, 11
 tam vedhām medhayāhyam 9, 26, 3
 tam vo dasmam rīṭishaham 8,
 88, 1. Sv. 1, 236. 2, 35. Av. 20,
 9, 1. 49, 4. Vs. 26, 11
 tam vo dīrghāyusōisham 5, 18, 3
 tam vo dhiyā navyasyā 6, 22, 7.
 Av. 20, 36, 7
 tam vo dhiyā paramayā 6, 38, 3
 tam vo maho mahāyām 8, 70, 8
 tam vo vājānām patim 8, 24, 18.
 Sv. 2, 1036. Av. 20, 64, 6
 tam vo vim na drushadam 10,
 115, 3
 tam śagmāso arushāso 7, 97, 6
 tam śasvatīshu mātṛishu 4, 7, 6
 tam śiṣitā suvṛiktibhis 8, 40, 10
 tam śiṣitā svadhvaram 8, 40, 11
 tam subhram agnim avase 3, 26, 2
 tam sakhāyaḥ purorucam 9, 98,
 12. Sv. 2, 1030. N. 5, 15
 tam sadhricir ūtayo 6, 36, 3. Tb.
 2, 4, 5, 2

tam sabādho yatasruca 3, 27, 6.

Tb. 3, 6, 1, 3

tam sāvā adhi jāmayo 9, 26, 5

tam sindhavo matsaram 10, 30, 9

tam supratikam sudṛiṣam 6, 15,

10. Ts. 2, 5, 12, 5

tam sushṭutya vivāse 8, 16, 3. Av.

20, 44, 3

tam sotāro dhanaspritam 9, 62, 18

tam smā ratham maghavan 1,

102, 3

tam hinvanti madacyutam 9, 53,

4. Sv. 2, 1067

tam hi saṣvanta īlate 5, 14, 3. Ts.

4, 3, 13, 8

tam hi svarājām vṛishabham 8,

61, 2. Sv. 2, 584. Av. 20, 113, 2

tam huvema yatasrucaḥ 8, 23, 20

tam hotāram adhvarasya 7, 16, 12.

Sv. 2, 864

takvā na bhurnīr 1, 66, 2

takshad yat ta 1, 51, 10

takshad yadī manaso 9, 97, 22. Sv.

1, 537

takshan nāsatyābhyām 1, 20, 3

takshan ratham suvṛitam 1, 111, 1

tam gāthayā purāṇyā 9, 99, 4. Sv.

2, 983

tam gāvo abhy anūshata 9, 26, 2

tam girbhīr vācamūkhayam 9,

35, 5

tam gurtayo nemannishah 1, 56, 2

tam gurdhayā 8, 19, 1. Sv. 1, 109.

2, 1037

tam gobhīr vṛishanām rasam 9,

6, 6

tam ghem itthā namasvina upa

svarājām āsate | artham cid 8,

69, 17. Av. 20, 92, 14

tam ghem itthā namasvina upa

svarājām āsate | hotrābhir 1,

36, 7

tac cakshur devahitam 7, 66, 16.

Vs. 36, 24. Ta. 4, 42, 5

tac citram rādha ā bharosho 7,

81, 5

tatam me apas 1, 110, 1. Tb. 3,

7, 11, 2

taturir vīro naryo 6, 24, 2

tatridanāh sindhavaḥ 5, 53, 7

tat ta indriyam paramam 1, 103, 1

tat-tad agnir vayo dādhe 8, 39, 4

tat-tad id aṣvinor 1, 46, 12

tat-tad id aṣya pauṇṣyam 1, 155, 4

tat tu te dāṇso 1, 69, 8

tat tu prayah pratnathā 1, 132, 3

tat te bhadrām yat 1, 94, 14

tat te yajño ajāyata 8, 89, 6. Sv.

2, 780

tat te sahasva imahe 8, 43, 33

tat tvā yāmi brahmanā 1, 24, 11.

Vs. 18, 49. 21, 2. Ts. 2, 1, 11, 6

tat tvā yāmi suvīryam 8, 3, 9.

Av. 20, 9, 3, 49, 6

tatro api prāpiyata 8, 56, 4

tat savitā vo 'mṛitatvam 1, 110, 3

tat savitur vareṇyam 3, 62, 10.

Sv. 2, 812. Vs. 3, 35. 22, 9.

30, 2. 36, 3. Ts. 1, 5, 6, 4. 4,

1, 11, 1. Ta. 1, 11, 2

tat savitur vṛiṇīmahe vayam 5,

82, 1. Ta. 1, 11, 3

tat su nah śarma yachata° 8,

18, 12

tat su nah savitā bhago varuno

mitro aryamā | indro 4, 55, 10

tat su nah savitā bhago varuno

mitro aryamā | śarma 8, 18, 3

tat su no navyam sanyasa 8,

67, 18

tat su no viṣve arya ā sadā gri-

nanti kāravaḥ | bṛiḥum 6, 45, 33

tat su no viṣve arya ā sadā gri-

nanti kāravaḥ | marutah 8, 94, 3

tat su vām mitrāvaruṇā 5, 62, 2.

Tb. 2, 8, 6, 6

tat suryam rodasī ubhe 8, 25, 21

tat suryasya devatvam 1, 115, 4.

Av. 20, 123, 1. Vs. 33, 37. Tb.

2, 8, 7, 1. N. 4, 11

tathā tad astu somapāh 1, 30, 12

tad agne cakshuḥ prati 10, 87, 12.

Av. 8, 3, 21

tad agne dyumnam ā bhara 8,

19, 15. Sv. 1, 113

tad adya vācaḥ prathamam 10,

53, 4. N. 3, 8

tad adyā cit ta ūkthino 8, 15, 6.

Sv. 2, 232. Av. 20, 61, 3

tadannāya tadapase 8, 47, 16

tad astu mitrāvaruṇā 5, 47, 7. Av.

19, 11, 6

tad asmai navyam āngirasvad 2,

17, 1

- tad asya priyam abhi 1, 154, 5.
Tb. 2, 4, 6, 2
tad asyāṅikam uta cāru 2, 35, 11
tad asyedam paṣyatā 1, 103, 5
tad it sadhastham abhi cāru 10, 32, 4
tad it samānam 1, 25, 6
tad id āsa bhuvanesu 10, 120, 1.
Ait. ā. 1, 12. Av. 5, 2, 1. 20, 107, 4. N. 14, 24
tad id dhy asya savanam 10, 76, 3
tad id rudrasya cetati 8, 13, 20
tad id vadanty adrayo 10, 94, 13
tad indra preva vīryam 1, 103, 7
tad indrāva ā bhara 8, 24, 25
tad in naktam 1, 24, 12
tad in nu te karaṇam 5, 31, 7
tad in nv asya parishadvāno 10, 61, 13
tad in nv asya vṛishabhasya 3, 38, 7
tad in nv asya savitur 3, 38, 8
tad in me chantsad 10, 32, 3
tad u prayakshatamam 1, 62, 6
tad u śreshtham savanam 10, 76, 2
tad ucushe mānushemā 1, 103, 4
tad u shu vam enā kṛitam 5, 73, 4
tad ṛitam prithivi 5, 66, 5
tad dadhānu avasyavo 8, 63, 10
tad devasya savitur vāryam 4, 53, 1
tad devānām devatamāya 2, 24, 3
tad dhī vāyam vṛiṇīmahe 10, 126, 2
tadbandhuh surir divi 10, 61, 18
tad bhadram tava daṇṣanā 3, 9, 7
tad rādho adya savitur 1, 159, 5
tad va ukthasya barhaṇa 6, 44, 6
tad vaḥ sujātā maruto 1, 166, 12
tad vām narā nāsatyā 1, 182, 8
tad vām narā śaṅsyaṃ rādhyam 1, 116, 11
tad vām narā śaṅsyaṃ pajriyeṇa 1, 117, 6
tad vām narā sanaye 1, 116, 12
tad vām ṛitam rodasi 10, 79, 4
tad vāryam vṛiṇīmahe 8, 25, 13.
N. 5, 1
tad viprāso vipanyavo 1, 22, 21.
Sv. 2, 1023. Vs. 34, 44
tad vividdhī yat ta indro 8, 96, 12
tad vishṇoḥ paramam padam 1, 22, 20. Sv. 2, 1022. Av. 7, 26,
7. Vs. 6, 5. Ts. 1, 3, 6, 2. 4, 2, 9, 3
tad vīryam vo maruto 5, 54, 5
tad vo adya mānāmahe 7, 66, 12
tad vo gāya sute sacā 6, 45, 22.
Sv. 1, 115. 2, 1016. Av. 20, 78, 1
tat vo jāmitvam marutaḥ 1, 166, 13
tad vo divo duhitaro 4, 51, 11
tad vo yāmi draviṇam 5, 54, 15
tad vo vājā ṛibhavaḥ 4, 26, 3
tanutyajeva taskarā 10, 4, 6. N. 3, 14
tanunapāt patha ṛitasya 10, 110, 2. Av. 5, 12, 2. Vs. 29, 26. Tb. 3, 6, 3, 1. N. 8, 6
tanunapāt pavamānaḥ 9, 5, 2
tanunapād ucyate 3, 29, 11
tanunapād ṛitam yate 1, 188, 2
tanush te vājā 10, 56, 2
tam-tam id rādhasa maha 8, 68, 7
tantum tanvan rajaso 10, 53, 6.
Ts. 3, 4, 2, 2
tantum tanvānam uttamam 9, 22, 6
tam te madam grīṇīmasi 8, 15, 4.
Sv. 1, 383. 2, 330. Av. 20, 61, 1
tam te yavam yathā gobhiḥ 8, 2, 3. Sv. 2, 86
tam te sotāro rasam madāya 9, 109, 11. Sv. 2, 683
tam triprishthe trivandhure 9, 62, 17
tam tvā girbhīr urukshaya 10, 118, 9
tam tvā girbhīr girvaṇasam 2, 6, 3
tam tvā ghṛitasnav 5, 26, 2. Sv. 2, 872
tam tvājananta mātaraḥ 8, 102, 17
tam tvā dutam kṛiṇīmahe 7, 16, 4
tam tvā develbhyo madhumattamam 9, 80, 4
tam tvā dhartāram oṇyoh 9, 65, 11. Sv. 2, 154
tam tvā nara dama ā 1, 73, 4
tam tvā nṛiṇmāni bibhṛatam 9, 48, 1. Sv. 2, 186
tam tvām ajmeshu 8, 43, 20
tam tvā madāya ghṛishvaya 9, 2, 8. Sv. 2, 394
tam tvā marutvati pari 7, 31, 8
tam tvā martā agribhṇata 3, 9, 6

tam tvā yajñebhir imahe 8, 68, 10
 tam tvā vayam viśvavārā 1, 30, 10
 tam tvā vayam sudhyo 6, 1, 7.
 Tb. 3, 6, 10, 3
 tam tvā vayam havāmahe 8, 43, 23
 tam tvā vayam patim 1, 60, 5
 tam tvā vayam pito 1, 187, 11
 tam tvā vājeshu vājinam 1, 4, 9.
 Av. 20, 68, 9
 tam tvā viprā vacovidah 9, 64, 23.
 Sv. 2, 427
 tam tvā viprā vipanyavo 3, 10, 9
 tam tvā socishtha didivah 5, 24,
 4. Sv. 2, 459. Vs. 3, 26. 15, 48.
 Ts. 1, 5, 6, 3. 4, 4, 4, 8
 tam tvā samidbhir angiro 6, 16,
 11. Sv. 2, 11. Vs. 3, 3. Ts. 2,
 5, 8, 1. Tb. 1, 2, 1, 10. 3, 5,
 2, 1
 tam tvā sahasracakshasam 9, 60, 2
 tam tvā suteshv ābhuvo 9, 65, 27
 tam tvā havishmatir viṣa 8, 6, 27
 tam tvā hastino madhumantam
 9, 80, 5
 tam tvā hinvanti vedhasaḥ 9, 26, 6
 tam durosham abhi naraḥ 9, 101,
 3. Sv. 2, 49
 tam devā budhne rajasah 2, 2, 3
 tan na indras tad varuṇas 1,
 107, 3
 tan na indro varuṇo 7, 34, 25.
 56, 25
 tan naḥ pratnam sakhyam 6, 18, 5
 tam navyasi hrīda ā 1, 60, 3
 tan nas turīpam adbhutam 1, 142,
 10. Vs. 27, 20. Ts. 4, 1, 8, 3.
 N. 6, 21
 tan nas turīpam adha 3, 4, 9, 7,
 2, 9. Ts. 3, 1, 11, 1
 tam nākam aryo 5, 54, 12
 tan nu vocāma rabhasāya 1, 166, 1
 tan nu satyam pavamānasyāstu 9,
 92, 5
 tam nemim ribhavo yathā 8, 75,
 5. Ts. 2, 6, 11, 1
 tam no agne abhi naro 5, 9, 7
 tam no agne maghavadbhyaḥ 7,
 5, 9
 tan no anarvā savitā 5, 49, 4
 tam no dāta maruto 2, 34, 7
 tan no devā yachata 10, 35, 12
 tam no dyāvāprithivī 10, 37, 6

tan no rāyaḥ parvatās 7, 34, 23
 tam no vājā ribbukshaṇa 4, 37, 8
 tan no vāto mayobhu 1, 89, 4.
 Vs. 25, 17
 tan no vi voco yadi 6, 22, 4. Av.
 20, 36, 4
 tam no viśvā avasyuvo 9, 43, 2
 tan no 'hir budhnyo adbhīr 6,
 49, 14
 tan ma rītam indra śūra 8, 97, 15
 tan mitrasya varuṇasyā⁹ 1, 115,
 5. Av. 20, 123, 2. Vs. 33, 38.
 Tb. 2, 8, 7, 2
 tapanti satrum svar na 7, 34, 19
 tapasā ye anādhrishyās 10, 154, 2.
 Av. 18, 2, 16. Ta. 6, 3, 2
 tapurjambho vana ā 1, 58, 5
 tapurmurdhā tapatu 10, 182, 3
 taposh pavitram vitatam 9, 83, 2.
 Sv. 2, 226
 tapo shv agne antarāṇ 3, 18, 2.
 Ta. 4, 5, 5
 tama āsit tamasā 10, 129, 3. Tb.
 2, 8, 9, 4. N. 7, 3
 tam agnim aste 7, 1, 2. Sv. 2, 724
 tam agne pāsy uta 6, 15, 11
 tam agne prītanāshaham 5, 23, 2.
 Ts. 1, 3, 14, 7
 tam agruḥ keśinīḥ 1, 140, 8
 tam aṅgirasvan namasā 3, 31, 19
 tam adya rādhasa mahe 8, 64, 12
 tam adhvareshv ilate 5, 14, 2
 tam apsanta śavaṣa 1, 100, 8
 tam amrikshanta vājinam 9, 26, 1
 tam arkebhis tam sāmabhis 8,
 16, 9
 tam arvantam na sūnasim grīṇhi
 8, 102, 12
 tam arvantam na sūnasim aru-
 sham 4, 15, 6
 tam asmerā yuvatayo 2, 35, 4.
 Ts. 2, 5, 12, 2
 tam asya dyāvāprithivī 10, 113, 1
 tam asya priksam uparāsu 1,
 127, 5
 tam asya marjayāmasi 9, 99, 3.
 Sv. 2, 982
 tam asya rājā varuṇas 1, 156, 4
 tam asya vishnur 10, 113, 2
 tam ahyā bhurijor 9, 26, 4
 tam ahve vajasātaya 8, 13, 3. Sv.
 2, 98

tam āganma sobharayah 8, 19, 32
 tam ā nūnam vṛjanam 6, 35, 5
 tam ā no arkan amṛitaya 7, 97, 5
 tam ic cyautnair āryanti 8, 16, 6
 tam it prichanti na simo 1, 145, 2
 tam it sakhiṭva 1, 10, 6
 tam it subavyam āngirah 1, 74, 5
 tam it gachanti juhvas 1, 145, 3
 tam it garbham prathamam 10,
 82, 6. Vs. 17. 30. Ts. 4, 6, 2, 3
 tam it doshā tam ushasi 7, 3, 5
 tam id dhaneshu hiteshv 8, 16, 5
 tam id va indram suhavam 4,
 16, 16
 tam id vardhantu no giro 9, 61,
 14. Sv. 2, 686
 tam id viprā avasyavaḥ 8, 13, 17
 tam id vocema vidatheshu 1, 40, 6
 tam indram vājayamasi 8, 93, 7.
 Sv. 1, 119. 2, 572. Av. 20, 47,
 1. 137, 12. Tb. 1, 5, 8, 3. 2,
 4, 1, 3
 tam indram johavimi 8, 97, 13.
 Sv. 1, 460. Av. 20, 55, 1. Tb.
 2, 5, 8, 9
 tam indram dānam imahe 8, 46, 6
 tam indra madam ā gahi 3, 42,
 2. Av. 20, 24, 2
 tam in naro vi hvayante 4, 24, 3
 tam in nv eva samanā 4, 5, 7. N.
 6, 17
 tam im hinvarianti dhītayo 1, 144, 5
 tam im hinvarianty agruvo 9, 1, 8
 tam im hotāram ānushak 4, 7, 5
 tam iḷata prathamam yajña^o 1,
 96, 3
 tam iḷishva yo arcishā 6, 60, 10.
 Sv. 2, 499
 tam im anvih samarya ā 9, 1, 7
 tam imaha indram asya 6, 22, 3.
 Av. 20, 36, 3. N. 6, 3
 tam imahe puruṣtutam 8, 13, 24
 tam i mṛijanty āyavo 9, 63, 17
 tam iṣānam jagatas 1, 89, 5. Vs.
 25, 18
 tam ukshamānam rajasi 2, 2, 4
 tam ukshamānam avyaye 9, 99, 5
 tam u jyeshtham namasā 7, 97, 3
 tam u tvā gotamā girā 1, 78, 2
 tam u tvā dadhyaniḥ pishih 6, 16,
 14. Vs. 11, 33. Ts. 3, 5, 11, 3.
 4, 1, 3, 2

tam u tvā nūnam asura 8, 90, 6.
 Sv. 2, 762. N. 5, 22
 tam u tvā nūnam imahe 8, 24, 26
 tam u tvā pāthyō vṛishā 6, 16, 15.
 Vs. 11, 34. Ts. 3, 5, 11, 4. 4,
 1, 3, 3
 tam u tvā yah purāsitha 6, 45, 11
 tam u tvā vājasātamam 1, 78, 3
 tam u tvā vājinaṃ naro 9, 17, 7
 tam u tvā vṛitrahantamam 1, 78, 4
 tam u tvā satya somapā 6, 45, 10
 tam u dyumah 6, 10, 2
 tam u nah purve pitaro 6, 22, 2.
 Av. 20, 36, 2
 tam u nunam tavishimantam 5,
 58, 1
 tam u shtavāma ya imā 8, 96, 6
 tam u shtavāma yam gira 8, 95,
 6. Sv. 2, 235
 tam u shtuhi yah svishuh 5, 42, 11
 tam u shtuhi yo abhibhuty^o 6, 18,
 1. Tb. 2, 8, 5, 8
 tam u shtuhindram yo ha 1,
 173, 5
 tam u stusha indram yo 6, 21, 2
 tam u stusha indram tam 2, 20, 4
 tam u stotārah purvyam 1, 156,
 3. Tb. 2, 4, 3, 9
 tam usrām indram na 10, 6, 5
 tam utayo ranayaṇ 1, 100, 7
 tam ūrmim āpo 7, 47, 2
 tam ū shu samanā girā 8, 41, 2.
 N. 10, 5
 tam pītviyā upa vācaḥ 1, 190, 2
 tam eva pishim tam u 10, 107, 6
 tam oshadhīr dadhire garbham
 10, 91, 6. Sv. 2, 1174
 tam prichatā sa 1, 145, 1
 tam prichanti vajrahastam 6, 22,
 5. Av. 20, 36, 5
 tam prichanto varāsaḥ 6, 21, 6
 tam pratnathā purvathā 5, 44, 1.
 Vs. 7, 12. Ts. 1, 4, 9, 1. N.
 3, 16
 tam marjayanta sukratum 8, 84, 8.
 Ts. 3, 5, 11, 5
 tam martā amartyam 10, 118, 6
 tam marmṛijānam mahisham 9,
 95, 4
 tam v abhi pra gāyata 8, 15, 1.
 Sv. 1, 382. Av. 20, 61, 4. 62, 8
 tam v abhi prācatendram 8, 92, 5

tayā pavasva dhārayā yaya gāva
9, 49, 2. Sv. 2, 786
tayā pavasva dhārayā yaya pīto
9, 45, 6
tayor id amavac chavas 5, 86, 3
tayor id avasā vyaṃ 1, 17, 6
tayor id ghṛitavā 1, 22, 14
taraṇim vo janānām 8, 45, 28. Sv.
1, 204
taraṇir it sishāsati 7, 32, 20. Sv.
1, 238. 2, 217
taraṇir viśvadarsato 1, 50, 4. Av.
13, 2, 19. 20, 47, 16. Vs. 33, 36.
Ts. 1, 4, 31, 1. Ta. 3, 16, 1
tarat sa mandī dhāvati 9, 58, 1.
Sv. 1, 500. 2, 407. N. 13, 6
tarat samudram pavamāna 9, 107,
15. Sv. 2, 207
tarobhir vo vidadvasum 8, 66, 1.
Sv. 1, 137. 2, 37
tava kratvā tava tad 6, 17, 6
tava kratvā tavotibhir 9, 4, 6.
Sv. 2, 402
tava kratvā saneyam 8, 19, 29
tava cyautuāni vajrahasta 7, 19,
5. Av. 20, 37, 5
tava tya indo andhaso 9, 51, 3.
Sv. 2, 576
tava tya indra sakhyeshu 10, 138,
1. N. 4, 25
tava tyad indriyam brihat 8, 15,
7. Sv. 2, 995. Av. 20, 106, 1
tava tyan naryam 2, 22, 4. Sv.
1, 466
tava tye agne arcayo bhrajanto
5, 10, 5
tava tye agne arcayo mahi 5, 6, 7
tava tye agne harito 4, 6, 9
tava tye pito dadatas 1, 187, 5
tava tye pito rasā 1, 187, 4
tava tye soma pavamāna 9, 92, 4
tava tye soma śaktibhir 10, 25, 5
tava tridhātu prithivi 7, 5, 4
tava tvisho janiman 4, 17, 2
tava dyumanto arcayo 5, 25, 8
tava dyaur indra pauṣyam 8, 15,
8. Sv. 2, 996. Av. 20, 106, 2
tava drapsā udapruta 9, 106, 8.
Sv. 2, 677
tava drapso nīlavān 8, 19, 31. Sv.
2, 1173
tava praṇitindra johuvān 7, 28, 3

tava pratnebhīr adhvabhir 9, 52, 2
tava pra yakshi saṃdriṣam 6, 16, 8
tava prayājā anuyājās ca 10, 51,
9. N. 8, 22
tava bhramāsa āsuyā 4, 4, 2. Vs.
13, 10. Ts. 1, 2, 14, 1
tava vāyāv rītaspatē 8, 26, 21.
Vs. 27, 34
tava viśve sajjoshaso 9, 18, 3. Sv.
2, 445
tava vratesubhagāsahsyāma 2, 28, 2
tava śarīram patayishuv 1, 163,
11. Vs. 29, 22. Ts. 4, 6, 7, 4
tava śukrāso arcayo divas 9, 66, 5
tava śriyā sudriṣo 5, 3, 4
tava śriye maruto marjayanta 5,
3, 3
tava śriye vy ajihita 2, 23, 18
tava śriyo varshasyeva 10, 91, 5.
Sv. 2, 332
tava syāma purnvirasya 2, 28, 3
tava svādishthāgne 4, 10, 5
tava ha tyād indra viśvam 6,
20, 13
tavāgne hotram tava 2, 1, 2. 10,
91, 10
tavāyam somas tvam ehy 3, 35,
6. Vs. 26, 23
tavāham śura rātibhiḥ 1, 11, 6
tavāham soma rāraṇa 9, 107, 19.
Sv. 1, 516. 2, 272. Tāṇḍya 12,
9, 3
tavāham agna utibhir nedishthā-
bhiḥ 8, 19, 28
tavāham agna utibhir mitrasya
5, 9, 6
tavedam viśvam abhitaḥ 7, 98, 6.
Av. 20, 87, 6. Tb. 2, 8, 2, 6
taved indra praṇitishuta 8, 6, 22
taved indravaman vasu 7, 32, 16.
Sv. 1, 270
taved indrāham āsasa 8, 78, 10
taved u tāḥ sukṛitayo 8, 45, 33
tavemāh prajā divyasya 9, 86, 28
taveme sapta sindhavaḥ 9, 66, 6
tavotibhiḥ sacamānā 5, 42, 8
tasmā agnir bhārataḥ 4, 25, 4
tasmā aram gamāma vo 10, 9, 3.
Sv. 2, 1189. Av. 1, 5, 3. Vs.
11, 52. 36, 16. Ts. 4, 1, 5, 1.
5, 6, 1, 4. 7, 4, 19, 4. Ta. 4,
42, 4. 10, 1, 12

- tasmā arshanti divyā 2, 25, 4
 tasmā id āsye havir 7, 102, 3. Tb.
 2, 4, 5, 6
 tasmā id viṣve dhunayanta 2, 25, 5
 tasmād asvā ajāyanta 10, 90, 10.
 Av. 19, 6, 12. Vs. 31, 8. Ta.
 3, 12, 5
 tasmād yajñāt sarvahuta pīcah 10,
 90, 9. Av. 19, 6, 13. Vs. 31, 7.
 Ta. 3, 12, 4
 tasmād yajñāt sarvahutaḥ sam-
 bhritam 10, 90, 8. Av. 19, 6,
 14. Vs. 31, 6. Ta. 3, 12, 4
 tasmād virāl ajāyata 10, 90, 5.
 Av. 19, 6, 11. Vs. 31, 5. Ta.
 3, 12, 2
 tasminu ā veṣayā giro 1, 176, 2
 tasmin hi sanity utayo 8, 46, 7
 tasmai tavasyam anu 2, 20, 8
 tasmai nunam abhidyave 8, 75, 6.
 Ts. 2, 6, 11, 2
 tasya te vājino vayam 9, 65, 9
 tasya dyumāñ asad ratho 8, 31, 3
 tasya vajrah krandati 1, 100, 13
 tasya vayam sumatau 6, 47, 13.
 10, 131, 7. Av. 7, 92, 1. 20,
 125, 7. Vs. 20, 52. Ts. 1, 7, 13,
 5. N. 6, 7
 tasyāḥ samudrā 1, 164, 42. Tb.
 2, 4, 6, 11. N. 11, 41
 tasyed arvanto rañhayanta 8, 19, 6
 tasyed iha stavatha 4, 21, 2
 tā atnata vayanam 5, 48, 2
 tā abhi santam astritam 9, 9, 5
 tā asya jyeshṭham indriyam 10,
 124, 8
 tā asya namasā sahaḥ 1, 84, 12.
 Sv. 2, 357. Av. 20, 109, 3
 tā asya prisañayuvah 1, 84, 11.
 Sv. 2, 356. Av. 20, 109, 2
 tā asya varṇam āyuvō 2, 5, 5
 tā asya sudaśoḥasah 8, 69, 3. Vs.
 12, 55. 15, 60. Ts. 4, 2, 4, 4.
 Tb. 3, 11, 6, 2
 tā ā caranti samanā 4, 51, 8
 tā in nv eva samanā 4, 51, 9
 tā im vardhanti mahy 1, 155, 3
 tāṃ vām dhenum na 1, 137, 3
 tāṃ vo devāḥ sumatīm 5, 41, 18
 tāṃ su te kirtim 10, 54, 1
 tā karmāshatarāsmāi 1, 173, 4
 tā grīṇhi namasyebhiḥ 6, 68, 3
 tā ghā tā bhadra 4, 51, 7
 tā jihvayā sadam edam 6, 67, 8
 tāṃ jushasva giram mama 3, 62, 8
 tā tu ta indra mahato 4, 22, 5
 tā tu te satyā tui^o 4, 22, 6
 tā te grīṇanti vedhaso 4, 32, 11
 tā na ā volham 2, 41, 9. Vs. 20, 83
 tā nah śaktam pāṛthivasya 5, 68,
 3. Sv. 2, 495. 815
 tā navyaso jaramānasya 6, 62, 4
 tā na stipā tanupā 7, 66, 3
 tāñ ā rudrasya mīḥusho 7, 58, 5.
 N. 4, 15
 tāñ āsiram puroḷasam 8, 2, 11
 tāñ iyāno mahi 2, 34, 14
 tāñid ahāni bahulāny 7, 76, 3
 tāñ usato vi bodhaya 1, 12, 4
 tā nṛibhya ā sausravasā 6, 13, 5
 tā no adya vanaspati 1, 28, 8
 tā no rāsan rātishāco 7, 34, 22.
 N. 6, 14
 tā no vājavatir isha 6, 60, 12.
 Sv. 2, 501
 tān pūrvayā nividā 1, 89, 3. Vs.
 25, 16
 tān yajatrāñ rītāvridho 1, 14, 7
 tān vaudasva marutas 8, 20, 14
 tān vo maho maruta 2, 34, 11
 tā bāhavaḥ sucetunā 5, 64, 2
 tābhīr ā gachataṃ naro^o 6, 60, 9.
 Sv. 2, 343
 tābhīr ā yātam vṛishaṇopa 8,
 22, 12
 tābhīr ā yātam ūtibhīr 8, 5, 24
 tā bhujuṃ vibhīr adbhyaḥ 6,
 62, 6
 tā bhuripāśav anṛitasya 7, 65, 3
 tābhyaṃ viṣvasya rājasi 9, 66, 2
 tāṃ agne asme isham 7, 5, 8
 tā mandasānā manusho 10, 40, 13.
 Av. 14, 2, 6
 tāṃ asya ritim 5, 48, 4
 tā mahāntā sadaspati 1, 21, 5
 tā matā viṣvavedasā 8, 25, 3
 tā mitrasya praśastaya 1, 21, 3
 tā me asvinā sanīnām 8, 5, 37
 tā me asvyanām 8, 25, 23
 tāṃ pushaṇ chivatamām 10, 85,
 37. Av. 14, 2, 38. N. 3, 21
 tāṃ pushṇaḥ sumatīm vayanam 6,
 57, 5
 tā yajñam ā śucibhiḥ 6, 62, 2

- tā yajñeshu pra saṁsate^o 1, 21, 2
 tā yodhishtam abhi gā 6, 60, 2
 tā rājānā śucivratā^o 6, 16, 24
 tā vajriṇaṁ mandinaṁ 10, 96, 6.
 Av. 20, 31, 1
 tāvad usho rādho asmabhyam 7,
 79, 4
 tā vartir yātam jayushā 10, 39, 13
 tā valgū dasrā puru^o 6, 62, 5
 tā vām vāstūny 1, 154, 6. Vs. 6,
 3. Ts. 1, 3, 6, 1. N. 2, 7
 tā vām viśvasya gopā 8, 25, 1
 tā vām samyag adruhvāne^o 5, 70,
 2. Sv. 2, 336
 tā vām gīrbhir vipanyaṁ 7, 94,
 6. Sv. 2, 152
 tā vām dhiyo 'vase 4, 41, 8
 tā vām nara sv avase 1, 118, 10
 tā vām adya tva aparaṁ 1, 184, 1
 tā vām adya havānahe 8, 26, 3
 tā vām iyāno 'vase 5, 65, 3
 tā vām eshe rathānām indrāgnī
 5, 86, 4
 tā vām eshe rathānām urvīm 5,
 66, 3
 tā vām mitrāvaruṇā 10, 132, 2
 tā vigrām dhaithe 6, 67, 7
 tāv idā cit ahānām 8, 22, 13
 tāv id duḥsaṁsam martyam 7,
 94, 12
 tāv id doshā tā ushasi 8, 22, 14
 tā vidvāṁsā havāmaho vām 1,
 120, 3
 tā vṛdhantāv anu dyun 5, 86, 5
 tā samrājā ghrītāsutī 2, 41, 6. Sv.
 2, 262. N. 2, 13
 tā sānasī savasānā 7, 93, 2
 tā sujihvā upa hvaye 1, 13, 8
 tā sudevāya dāsushe 8, 5, 6
 tā ha tyad vartir yad 6, 62, 3
 tā hi kshatram dhārayethe 6,
 67, 6
 tā hi kshatram avihrutam 5, 66, 2
 tā hi devānām asurā tā 7, 65, 2
 tā hi madhyam bharānām 8, 40, 3
 tā hi śasvanta īlata 7, 94, 5. Sv.
 2, 151
 tā hi śreṣṭhavaracasā 5, 65, 2
 tā hi śreṣṭhā devatātā 6, 68, 2
 tā huve yayor idam 6, 60, 4. Sv.
 2, 203
 tigmajambhāya taruṇāya 8, 19, 22
 tigmaṁ cid ema 6, 3, 4
 tigmaṁ āyudham marutām 8, 96, 9
 tigmaṁ eko bibharti 8, 29, 5
 tigmā yad antar aṣaniḥ 4, 16, 17
 tigmāyudhau tigmahetī 6, 74, 4
 tiraḥ purū cid aṣvinā 3, 58, 5
 tirascino vitato 10, 129, 5. Vs. 33,
 74. Tb. 2, 8, 9, 5
 tishthā su kam maghavan 3, 53, 2
 tishthā harī ratha ā 3, 35, 1. Tb.
 2, 7, 13, 1
 tisraḥ kshapas trir 1, 116, 4. Ta.
 1, 10, 3
 tisro devīr barhir idam variya 10,
 70, 8
 tisro deshtraya 10, 114, 2
 tisro dyāvah savitur 1, 35, 6
 tisro dyāvo nihitā 7, 87, 5
 tisro bhumir dhārayan 2, 27, 8.
 Ts. 2, 1, 11, 5
 tisro mātris trin 1, 164, 10. Av.
 9, 9, 10
 tisro yad agne śaradas 1, 72, 3.
 Tb. 2, 4, 5, 6
 tisro yāvasya samidhaḥ 3, 2, 9
 tisro vāca irayati pra vahuir 9,
 97, 34. Sv. 1, 525. 2, 209. N.
 14, 14
 tisro vāca ud irate 9, 33, 4. Sv. 1,
 471. 2, 219
 tisro vācaḥ pra vada 7, 101, 1
 tikshṇenāgne cakshushā 10, 87, 9.
 Av. 8, 3, 9
 tivrasyābhivayaso 10, 160, 1. Av.
 20, 96, 1
 tivraḥ somāsa ā gahi sutāso 8,
 82, 2
 tivraḥ somāsa ā gahy āśṛvantaḥ 1,
 23, 1
 tivraṇ ghoshān kṛiṇvate 6, 75, 7.
 Vs. 29, 44. Ts. 4, 6, 6, 3
 tīvro vo madhumān ayam 2, 41, 14
 tugro ha bhuḥjyūm 1, 116, 3. Ta.
 1, 10, 2
 tuce tanāya tat sū no 8, 18, 18.
 Sv. 1, 395
 tuje nas tane parvatāḥ 5, 41, 9
 tuñje-tuñje ya 1, 7, 7. Av. 20, 70,
 13. N. 6, 18
 tubhyam vātā abhipriyas 9, 31, 3
 tubhyam śukrāsaḥ śucayas 1,
 134, 5

tubhyam scotanty adhrigo 3, 21, 4.
 Tb. 3, 6, 7, 2
 tubhyam sutas tubhyam u 10, 160,
 2. Av. 20, 96, 2
 tubhyam somah sutā ime 8, 93,
 25. Sv. 1, 213
 tubhyam stoka ghrita° 3, 21, 3.
 Tb. 3, 6, 7, 2
 tubhyam hinvano vasishṭa 2, 36, 1
 tubhyam gāvo ghritam 9, 31, 5
 tubhyam ghet te janā 8, 43, 29
 tubhyam tā aṅgirastama 8, 43, 18.
 Vs. 12, 116. Ts. 1, 3, 14, 3. Tb.
 3, 7, 1, 1
 tubhyam dakṣha kavikrato 3, 14, 7
 tubhyam agre pary avahan 10, 85,
 38. Av. 14, 2, 1
 tubhyam ushāsah śucayah 1, 134, 4
 tubhyam payo yad 1, 121, 5
 tubhyam brahmāṇi gira 3, 51, 6
 tubhyam bharanti kshitayo 5, 1,
 10. Tb. 2, 4, 7, 9
 tubhyāyam somah pariputo 1,
 135, 2
 tubhyāyam adribhiḥ suto 8, 82, 5
 tubhyedam agne madhumattamaṁ
 5, 11, 5
 tubhyedam indra pari shicyate 10,
 167, 1
 tubhyed indra maratvate 8, 76, 8
 tubhyed indra sva okye 3, 42, 8.
 Av. 20, 24, 8
 tubhyed imā savanā 7, 22, 7. Av.
 20, 73, 1
 tubhyed ete bahulā 1, 54, 9
 tubhyed ete maratāḥ 5, 30, 6
 tubhyemā bhuvanā kave 9, 62, 27.
 Sv. 2, 127
 turanyavo āṅgirasō 7, 52, 3
 turanyavo madhumantam 8, 51, 10.
 Sv. 2, 960. Av. 20, 119, 2
 turiyam nāma yajñiyam 8, 80, 9
 tuviksham te sukritam 8, 77, 11.
 N. 6, 33
 tuvigrivo vapodarah 8, 17, 8. Av.
 20, 5, 2
 tuvigrivo vṛishabho vāvṛidhāno 5,
 2, 12
 tuviśushma tuvikrato 8, 68, 2. Sv.
 2, 1122
 tutujāno mahemate 8, 13, 11
 turvann ojīyān 6, 20, 3

trīṇaskandasya nu viṣaḥ 1, 172, 3
 tritiye dhānāḥ savane 3, 52, 6
 tridilā atṛidilāso 10, 94, 11
 trishu yad annā trishuṇā 4, 7, 11
 trishṭam etat kaṭukam 10, 85, 34.
 Av. 14, 1, 29
 trishṭāmāyā prathamam 10, 75, 6
 te ajyeshṭhā akanishṭhāsa 5, 59, 6
 te adrayo daṣayantrāsa 10, 94, 8
 te asmabhyam śarma 1, 90, 3
 te asya santu ketavo 9, 70, 3 Sv.
 2, 775
 te ācaranti samanava 6, 75, 4. Vs.
 29, 41. Ts. 4, 6, 6, 2. N. 9, 40
 te kṣhopibhir aruṇebhir 2, 34, 13
 te gavyatā manasā 4, 1, 15
 te ghā rājāno amṛitasya 10, 93, 4
 te ghed agne svādhyo ye tvā 8,
 19, 17
 te ghed agne svādhyo 'hā viṣvā
 8, 43, 30
 te cid dhi purvīr abhi 7, 48, 3
 te jajñire diva rishvāsa 1, 64, 2
 te jānata svam okyam 8, 72, 14.
 Sv. 2, 831
 tejishṭhayaḥ tapani 2, 23, 14
 tejishṭhā yasyaratir 6, 12, 3
 te te agne tvotā 6, 16, 27
 te te deva netar 5, 50, 2
 te te devāya dāsataḥ 7, 17, 7
 te tvā madā amādan 1, 53, 6. Av.
 20, 21, 6
 te tvā madā indra mādayantu 7,
 23, 5. Av. 20, 12, 5
 te tvā madā bṛihad indra 6, 17, 4
 te daṣagvāḥ prathamā 2, 34, 12
 te na āsno vṛikāṇām 8, 67, 14
 te na indrah prithivī 6, 51, 11
 te naḥ pūrvāsa uparāsa 9, 77, 3
 te naḥ santu yujah sadā 8, 83, 2
 te naḥ sahasrīṇām rayim 9, 13, 5
 Sv. 2, 542
 tena nāsatyā gatam 1, 47, 9
 tena no vājiniṣasu parāvataḥ 8,
 5, 30
 tena no vājiniṣasu paśve 8, 5, 20
 tena satyena jāgritam 1, 21, 6
 tena stotribhya ā bhara 8, 77, 8
 te nas trādhvam te 8, 30, 3
 te nunam no 'yam utaye 10, 126, 3
 te no arvanto havanasruto 10, 64,
 6. Vs. 9, 17. Ts. 1, 7, 8, 2

- te no griṇāṇe mahini 1, 160, 5
 te no gopā apācyās 8, 28, 3
 te no nāvam urushyata 8, 25, 11
 te no bhadreṇa śarmanā 8, 18, 17
 te no mitro varuṇo 5, 41, 2
 te no ratnāni dhātana 1, 20, 7
 te no rāyo dyumato 6, 50, 11
 te no rudrah sarasvatī 6, 50, 12
 te no vasuṇi kāmā 5, 61, 16
 te no vṛiṣṭim divas pari 9, 65, 24, Sv. 2, 515
 te pratināso vyushtishu 9, 98, 11
 tebhyo godhā ayatham 10, 28, 11
 tebhyo dyumnām bṛihad yaśa 5, 79, 7
 te ma ahur ya āyayur 5, 53, 3
 te manvata prathamam nāma 4, 1, 16
 te marṁṛijata dadriṇāṇso 4, 1, 14
 te māyino mamire 1, 159, 4
 te rāyā te suviryaiḥ 4, 8, 6
 te 'ruebbhir varam ā 1, 88, 2
 te rudrāsaḥ sumakhā 5, 87, 7
 te 'vadan prathamā 10, 109, 1. Av. 5, 17, 1
 te 'vardhanta svatavaso 1, 85, 7. Ts. 4, 1, 11, 3
 te 'vindaṇa manasā 10, 181, 3
 te viśvā dāṣuṣhe vasu 9, 64, 6. Sv. 2, 386
 te vo hṛide manase 4, 37, 2
 teshāṁ hi citram ukthyam 8, 67, 3
 teshāṁ hi mahnā mahatām 10, 65, 3
 te satyena manasā gopatiṁ 10, 67, 8. Av. 20, 91, 8.
 te satyena manasā dīdhyānāḥ 7, 90, 5
 te sishapanta jesham 7, 43, 4
 te sutāso madintamāḥ 9, 67, 18. Sv. 2, 1161
 te sunavaḥ svapasah 1, 159, 3
 te somādo hari 10, 94, 9. N. 2, 5
 te syandraso nokshaṇo 5, 52, 3
 te syāma deva varuṇa 7, 66, 9. Sv. 2, 419
 te syāma ye agnaye 4, 8, 5
 te hi dyāvāprithivī bhuriretasā 10, 92, 11
 te hi dyāvāprithivī mātara 10, 64, 14
 te hi dyāvāprithivī viśva° 1, 160, 1
 te hinvire aruṇam 8, 101, 6
 te hi putrāso aditer 8, 18, 5
 te hi prajāyā abharanta 10, 92, 10
 te hi yajñeshu yajñiyāsa umā adi-
 tyena 10, 77, 8
 te hi yajñeshu yajñiyāsa umāḥ sa-
 dhastham 7, 39, 4. N. 6, 13
 te hi vasvo vasavānās 1, 90, 2
 te hi śreṣṭhavaracasas 6, 51, 10
 te hi śhmā vanusho naro 8, 25, 15
 te hi satyā rītasprīṣa 5, 67, 4
 te hi sthīrasya śavasah 5, 52, 2
 toke hite tanaya 4, 41, 6
 tośā vṛitrahāṇā huve 3, 12, 4. Sv. 2, 1052
 tośāsā rathayāvānā 8, 38, 2. Sv. 2, 424
 tmanā vahanto 1, 69, 10
 tmanā samatsu hinota 7, 34, 6
 tyam su mesham 1, 52, 1. Sv. 1, 377
 tyam cit parvatam giriṁ 8, 64, 5
 tyam cid atrim rītajuram 10, 143, 1
 tyam cid arjam 5, 32, 8
 tyam cid aśvam na 10, 143, 2
 tyam cid aśya kratubhir 5, 32, 5
 tyam cid itthā katpayam 5, 32, 6. N. 6, 3
 tyam cid eśhām svadhayā 5, 32, 4
 tyam cid ghā dīrgham 1, 37, 11
 tyam nu mārutam gaṇam 8, 94, 12
 tyam u vah satrāsāḥam 8, 92, 7. Sv. 1, 170. 2, 992
 tyam u vo aprahamam 6, 44, 4. Sv. 1, 357
 tyam u shu vājinam 10, 178, 1. Sv. 1, 332. Av. 7, 85, 1. N. 10, 28
 tyasya cin mahato 5, 32, 3
 tyān nu kshatriyāḥ 8, 67, 1. Ts. 2, 1, 11, 5
 tyān nu putadakshaso 8, 94, 10
 tyān nu ye vi rodasī 8, 94, 11
 tyā nv aśvinā huve 8, 10, 3
 traya indrasya somāḥ 8, 2, 7
 trayah kṛipvanti bhuvaṇeshu 7, 33, 7
 trayah kesina 1, 164, 44. Av. 9, 10, 26. N. 12, 27
 trayah kośāsa ścotanti 8, 2, 8
 trayah pavayo madhuvāhane 1, 34, 2
 trātā no bodhi dadriṣāna 4, 17, 17

- trātāraṃ tvā tanūnāṃ 2, 23, 8
trātāraṃ indram avitāraṃ 6, 47,
11. Sv. 1, 333. Av. 7, 86, 1. Vs.
20, 50. Ts. 1, 6, 12, 5
trātāro deva adhi vocatā 8, 48, 14
trāyantāṃ iha devās 10, 137, 5.
Av. 4, 13, 4
triṇśacchatāṃ varmaṇa 6, 27, 6
triṇśad dhāma vi rājati 10, 189,
3. Sv. 2, 728. Av. 6, 31, 3. 20,
48, 6. Vs. 3, 8. Ts. 1, 5, 3, 1
trih shashtis tvā maruto 8, 96, 8
trih sapta mayūryah 1, 191, 14
trih sapta yad guhyāni 1, 72, 6
trih sapta vishpulingakā 1, 191, 12
trih sapta sasarā nadyo 10, 64, 8
trih smā mahnah 10, 95, 5. N.
3, 21
trikadrukebbih patati 10, 14, 16.
Av. 18, 2, 6. Ta. 6, 5, 3
trikadrukeshu cetanaṃ devāso ya-
jñam atnata | tam id vardhantu
no girah || 8, 92, 21. Sv. 2, 74.
Av. 20, 110, 3
trikadrukeshu cetanaṃ devāso
yajñam atnata | tam id var-
dhantu no girah sadāvṛidham ||
8, 13, 18. N. 1, 10
trikadrukeshu mahisho 2, 22, 1. Sv.
1, 457. 2, 836. Av. 20, 95, 1. Tb.
2, 5, 8, 9
tritah kupe 1, 105, 17. N. 6, 27
tridhā hitam paṇibhir 4, 58, 4. Vs.
17, 92. Ta. 10, 10, 2
tripaṇcāṣaḥ kṛlati 10, 34, 8
tripājasyo vṛishabho 3, 56, 3
tripād urdhva 10, 90, 4. Av. 19,
6, 2. Vs. 31, 4. Ta. 3, 12, 2
tribhish pavitrair apud 3, 26, 8
tribhish tvam deva savitar 9,
67, 26
trimurdhanam saptaraṣmim 1,
146, 1
trir antariksham savitā 4, 53, 5
trir aṣvinā sindhubhiḥ 1, 34, 8
trir asmai sapta dhenavo 9, 70, 1.
Sv. 1, 560. 2, 773
trir asya tā paramā 4, 1, 7
trir ā divah savitar 3, 56, 6
trir ā divah savitā soshaviti 3,
56, 7
trir uttamā duṇaṣā 3, 56, 8
trir devah prithivim 7, 100, 3.
Tb. 2, 4, 3, 5
trir no aṣvinā divyāni 1, 34, 6
trir no aṣvinā yajatā 1, 34, 7
trir no rayim vahatam 1, 34, 5
trir yāudhānah prasitim 10, 87,
11. Av. 8, 3, 11
trir vartir yātam trir 1, 34, 4
trivandhureṇa trivṛitā rathena tri-
cakreṇa 1, 118, 2
trivandhureṇa trivṛitā rathenā ya-
tam 8, 85, 8
trivandhureṇa trivṛitā supeṣasā 1,
47, 2
trivishṭidhātu pratimānam 1, 102, 8
tris cid aktōh pra cikitar 7, 11, 3
tris cin no adyā 1, 34, 1
trishadhasṭhā saptadhātuḥ 6, 61, 12
trishadhasṭhe barhishi 1, 47, 4
trīni jānā pari 1, 95, 3
trīni ta āhur divi 1, 163, 4. Vs.
29, 15. Ts. 4, 6, 7, 2
trīni tritasya dhārāyā 9, 102, 3.
Sv. 2, 365
trīni padāny aṣvinor 8, 8, 23
trīni padā vi cakrame 1, 22, 18.
Sv. 2, 1020. Av. 7, 26, 5. Vs.
34, 43. Tb. 2, 4, 6, 1
trīni rājānā vidathe 3, 38, 6
trīni satā trī sahasrāny 3, 9, 9.
10, 52, 6. Vs. 33, 7. Tb. 2, 7,
12, 2
trīni satāny arvatām 8, 6, 47
trīni sarāṇsi priṣṇayo 8, 7, 10
trīny āyuṇshi tava 3, 17, 3. Ts.
3, 2, 11, 2
trīny eka urugāyo 8, 29, 7
trī yac chatā mahishānam 5, 29, 8
tri rocanā divyā dhārāyanta 2,
27, 9
tri rocanā varuṇa 5, 69, 1
tri shadhasṭhā sindhavas 3, 56, 5
tryambakam yajāmahe 7, 59, 12.
Av. 14, 1, 17. Vs. 3, 60. Ts. 1,
8, 6, 2. N. 14, 35
try aryamā manusho 5, 29, 1
tryudāyam devahitam 4, 37, 3
tvam yavishṭha dāsusho 8, 84, 3.
Sv. 2, 596. Vs. 13, 52. 18, 77
tvam ratham pra bhāro 6, 26, 4
tvam rayim puruviram 8, 71, 6
tvam rājendra ye ca 1, 174, 1

tvam rājeva suvrato 9, 20, 5. Sv. 2, 322	tvam soma nṛimādanah 9, 24, 4. Sv. 2, 315
tvam varuna uta mitro 7, 12, 3. Sv. 2, 656. Tb. 3, 5, 2, 3. 6, 1, 3	tvam soma paṇibhya ā 9, 22, 7
tvam varo sushāmṇe 8, 25, 28	tvam soma pavamāno 9, 59, 3
tvam varmāsi saprathah 7, 31, 6. Av. 20, 18, 6	tvam soma pitribhiḥ samvidāno 8, 48, 13. Vs. 19, 54. Ts. 2, 6, 12, 2
tvam valasya gomato 1, 11, 5. Sv. 2, 601	tvam soma pra cikito 1, 91, 1. Vs. 19, 52. Ts. 2, 6, 12, 1
tvam vikshu pradivah sīda 6, 5, 3	tvam soma mahe 1, 91, 7. Tb. 2, 4, 5, 3
tvam vipras tvam kavir 9, 18, 2. Sv. 2, 444	tvam soma vipaścitam tanā 9, 16, 8
tvam viśvasya jagataḥ cakshur 10, 102, 12	tvam soma vipaścitam punāno 9, 64, 25
tvam viśvasya dhanadā 7, 32, 17	tvam soma sūra eshas tokasya 9, 66, 18
tvam viśvasya medhira 1, 25, 20	tvam somāsi dhārayer 9, 67, 1. Sv. 2, 673
tvam viśvā dadhishe 10, 54, 5	tvam somāsi satpatis 1, 91, 5. Ts. 4, 3, 13, 1. Tb. 3, 5, 6, 1
tvam viśveshām varuṇāsi 2, 27, 10	tvam ha tyat saptabhyo jāyamāno 8, 96, 16. Sv. 1, 326. Av. 20, 137, 10
tvam viśṇo sumatiṃ viśva ^o 7, 100, 2	tvam ha tyad apratimānam 8, 96, 17. Av. 20, 137, 11
tvam vṛithā nadya indra 1, 130, 5	tvam ha tyad indra kutsam 7, 19, 2. Av. 20, 37, 2
tvam vṛidha indra pūrvyo 6, 20, 11	tvam ha tyad indra codih 1, 63, 4
tvam vṛishā janānām 8, 15, 10	tvam ha tyad indra sapta 1, 63, 7
tvam śatāny ava śambarasya 6, 31, 4	tvam ha tyad indrarishanyan 1, 63, 5
tvam śardhāya mahinā 10, 147, 5	tvam ha tyad riṇayā indra 10, 89, 8
tvam sraddhābhir mandasānanah 6, 26, 6	tvam ha tyad vṛishabha 8, 96, 18
tvam satya indra dhrishṇur 1, 63, 3	tvam ha nu tyad adamāyo 6, 18, 3
tvam sadyo apibo jāta 3, 32, 10	tvam ha yad yavishṭhya 8, 75, 3. Ts. 2, 6, 11, 1
tvam samudriyā apo 9, 62, 26. Sv. 2, 126	tvam hi kshaitavad yaṣo 6, 2, 1. Sv. 1, 84
tvam samudro asi viśvavit 9, 86, 29	tvam hi nah pitā vāso 8, 98, 11. Sv. 2, 520. Av. 20, 108, 2
tvam sindhuir avāsrījo 10, 133, 2. Sv. 2, 1152. Av. 20, 95, 3. N. 1, 15	tvam hi nas tanvah soma 8, 48, 9
tvam sutasya pitayo 1, 5, 6. Av. 20, 69, 4. Ts. 3, 4, 11, 4	tvam hi manyo abhibhuty ^o 10, 83, 4. Av. 4, 32, 4
tvam suto nṛimādano 9, 67, 2. Sv. 2, 674	tvam hi mānushe janc 5, 21, 2
tvam sushvāno adribhir 9, 67, 3. Sv. 2, 675	tvam hi rādhaspate 8, 61, 14. Sv. 2, 672
tvam sukarasya dardṛihi 7, 55, 4	tvam hi viśvatomukha 1, 97, 6. Av. 4, 33, 6. Ta. 6, 11, 2
tvam suro harito rāmāyo 1, 121, 13	tvam hi vṛitrahann eshām 8, 93, 33. Sv. 2, 1142
tvam surye na ā bhaja 9, 4, 5. Sv. 2, 401	
tvam soma kratubhiḥ 1, 91, 2. Tb. 2, 4, 3, 8	
tvam soma tanukridbhyo 8, 79, 3. Vs. 5, 35. Ts. 1, 3, 4, 1	

- tvam hi sasvatīnām indra 8, 98,
 6. Sv. 2, 599. Av. 20, 64, 3
 tvam hi sūrah sanitā 1, 175, 3.
 Sv. 2, 784
 tvam hi shmā cyāvayann 3, 30, 4
 tvam hi satyo maghavann 8, 90, 4
 tvam hi supratu asi 8, 23, 29
 tvam hi soma vardhayann 9, 51, 4
 tvam hi stomavardhana 8, 14, 11.
 Av. 20, 29, 1
 tvam hotā manurhito 'gne 1,
 14, 11
 tvam hotā manurhito vahnir 6,
 16, 9
 tvam hotā mandratamo 6, 11, 2
 tvam hy agne agnīnā 8, 43, 14.
 Ts. 1, 4, 46, 3, 3, 5, 11, 5
 tvam hy agne divyasya 1, 144, 6
 tvam hy agne prathamō 6, 1, 1.
 Tb. 3, 6, 10, 1
 tvam hy ānga daivya 9, 108, 3.
 Sv. 1, 583. 2, 288
 tvam hy eka īśisha 4, 32, 7
 tvam hy ehi cerave 8, 61, 7. Sv.
 1, 240. 2, 931
 tvam karañjam uta 1, 53, 8. Av.
 20, 21, 8
 tvam kavim codayo 6, 26, 3
 tvam kutsam śushnahatyeshv 1,
 51, 6
 tvam kutsenābhi sushnam 6, 31, 3
 tvam gotram anigrobhō 1, 51, 3
 tvam ca soma no vaśo 1, 91, 6.
 Ts. 3, 4, 11, 1
 tvam citti tava dakshair 8, 79, 4
 tvam cin nah śamyā 4, 3, 4
 tvam jaghanthā namucim 10, 73, 7
 tvam jāmir janānām 1, 75, 4. Sv.
 2, 886
 tvam jīgetha na dhanā 1, 102, 10
 tvad agne kāvyā 4, 11, 3
 tvad dhi putra sahaso 3, 14, 6
 tvad bhiyā viśa āyann 7, 5, 3
 tvad bhiyendra pārthivāni 6, 31, 2
 tvad vāji vājambharo 4, 11, 4
 tvad vipro jāyate 6, 7, 3
 tvad visvā subhaga 6, 13, 1
 tvam tad uktham indra 6, 26, 5
 tvam tam deva jihvayā 6, 16, 32
 tvam tam agne amṛitatva 1, 31, 7
 tvam tam indra parvatam na 1,
 55, 3
 tvam tam indra parvatam maham
 1, 57, 6. Av. 20, 15, 6
 tvam tam indra martyam 5, 35, 5
 tvam tam indra vāvridhāno 1,
 131, 7
 tvam tam brahmanas pate 1, 18, 5
 tvam tasya dvayāvino 1, 42, 4
 tvam tāñ agna ubhayān 1, 189, 7
 tvam tāñ indrobhayāñ 6, 33, 3
 tvam tān vṛtrahatyē 10, 22, 10
 tvam tān sam ca prati cāsi 2,
 1, 15
 tvam tu na indra tam 1, 169, 4
 tvam tyat pañīnām vido 9, 111,
 2 Sv. 2, 942
 tvam tyam itato ratham 10, 171, 1
 tvam tyam indra martyam 10,
 171, 3
 tvam tyam indra suryān 10, 171, 4
 tvam tyā cid acyutāgne 6, 2, 9. Ts.
 3, 1, 11, 6
 tvam tyā cid vātasyāśvā 10, 22, 5
 tvam tyām na indra deva 1, 63, 8
 tvam tyebhir ā gahi 1, 30, 22
 tvam-tvam aharyathā 10, 96, 5.
 Av. 20, 30, 5
 tvam dātā prathamō 8, 90, 2. Sv.
 2, 843. Av. 20, 104, 4
 tvam divo dharuṇam dhisha 1,
 56, 6
 tvam divo bṛihatāḥ sānu 1, 54, 4
 tvam dutaḥ prathamō 10, 122, 5
 tvam dūtas tvam u nah 2, 9, 2. Ts.
 3, 5, 11, 2
 tvam duto amartya ā 6, 16, 6
 tvam devi sarasvaty avā 6, 61, 6
 tvam dyām ca mahivrata 9, 100,
 9. Sv. 2, 368
 tvam dhiyam manoyujam 9, 100, 3
 tvam dhunir indra 1, 174, 9. 6,
 20, 12
 tvam dhrishṇo dhrishatā 7, 19, 3.
 Av. 20, 37, 3
 tvam na indra ritayus 8, 70, 10
 tvam na indra tvābhir 2, 20, 2
 tvam na indra rāyā tarūshaso^o 1,
 129, 10
 tvam na indra rāyā pariṇasā 1,
 129, 9
 tvam na indra vājayus 7, 31, 3.
 Sv. 2, 68
 tvam na indra śura 10, 22, 9

- tvam na indrā bharaiṣ oja 8, 98,
 10, Sv. 1, 405. 2, 519. Av. 20,
 108, 1
 tvam na indrāsām haste 8, 70, 12
 tvam nah pascād adharād 8, 61, 16
 tvam nah pāhy aṇhaso jātavedo
 6, 16, 30
 tvam nah pāhy aṇhaso doshāva-
 star 7, 15, 15
 tvam nah soma viṣvato gopā 10,
 25, 7
 tvam nah soma viṣvato rakṣā 1,
 91, 8. Ts. 2, 3, 14, 1
 tvam nah soma viṣvato vayodhās
 8, 48, 15
 tvam nah soma sukratur 10, 25, 8
 tvam naṣ citra utyā 6, 48, 9. Sv.
 1, 41. 2, 973
 tvam nricakṣhā asi soma 9, 86, 38.
 Sv. 2, 306
 tvam nricakṣhā vṛishabhānu 3,
 15, 3
 tvam nribhir nrimaṇo 7, 19, 4. Av.
 20, 37, 4. Tb. 2, 5, 8, 10
 tvam no agna āyushu 8, 39, 10
 tvam no agna eshām gayam 5, 10, 3
 tvam no agne agnibhir 10, 141, 6.
 Sv. 2, 855. Av. 3, 20, 5
 tvam no agne aṅgira stutaḥ 5, 10, 7
 tvam no agne adbhuta 5, 10, 2
 tvam no agne adharād 10, 87, 20.
 Av. 8, 3, 19
 tvam no agne tava deva 1, 31, 12.
 Vs. 34, 13
 tvam no agne pitror 1, 31, 9
 tvam no agne mahobhiḥ 8, 71, 1.
 Sv. 1, 6
 tvam no agne varuṇasya 4, 1, 4.
 Vs. 21, 3. Ts. 2, 5, 12, 3
 tvam no agne sanaye 1, 31, 8
 tvam no asi bhāratāgne 2, 7, 5
 tvam no asyā amater uta 8, 66, 14
 tvam no asyā indra durhaṇayāḥ
 1, 121, 14
 tvam no asyā ushaso 3, 15, 2
 tvam no gopāḥ pathikrid 2, 23, 6
 tvam no vāyav eshām 1, 134, 6
 tvam no vritrahantame^o 10, 25, 9
 tvam agna indro 2, 1, 3
 tvam agna ilito jātavedo 10, 15,
 12. Av. 18, 3, 42, Vs. 19, 66. Ts.
 2, 6, 12, 5
 tvam agna uruṣaṇsāya 1, 31, 14
 tvam agna rībhur āke 2, 1, 10
 tvam agne aditir deva 2, 1, 11
 tvam agne grihapatis 7, 16, 5. Sv.
 1, 61
 tvam agne tvashtā 2, 1, 5
 tvam agne dyubhis 2, 1, 1. Vs. 11.
 27. Ts. 4, 1, 2, 5. Ta. 10, 76, 1.
 N. 6, 1. 13, 1
 tvam agne dravinodā 2, 1, 7
 tvam agne pururūpo 5, 8, 5
 tvam agne prathamō aṅgiraṣtamah
 1, 31, 2
 tvam agne prathamō aṅgirā 1, 31,
 1. Vs. 34, 12
 tvam agne prathamō mātariṣvana
 1, 31, 3
 tvam agne pramatis tvam 1, 31, 10
 tvam agne prayatadakṣhiṇam 1,
 31, 15
 tvam agne bṛihad vayo 8, 102, 1.
 Ts. 3, 4, 11, 1
 tvam agne manave dyām 1, 31, 4
 tvam agne yajñānām 6, 16, 1. Sv.
 1, 2, 2, 824
 tvam agne yajyave pāyur 1, 31, 13
 tvam agne rājā varuṇo 2, 1, 4
 tvam agne rudro asuro 2, 1, 6. Ts.
 1, 3, 14, 1. Tb. 3, 11, 2, 1
 tvam agne vanushyato 6, 15, 12.
 7, 4, 9
 tvam agne varuṇo jāyase 5, 3, 1
 tvam agne vasuṇir iha 1, 45, 1. Sv.
 1, 96
 tvam agne vāghate 4, 2, 13
 tvam agne viravad yaṣo 7, 15, 12
 tvam agne vṛijinavartaniṇi 1,
 31, 6
 tvam agne vṛishabhāḥ 1, 31, 5
 tvam agne vratapā asi 8, 11, 1. Av.
 19, 59, 1. Vs. 4, 16. Ts. 1, 1,
 14, 4. 2, 3, 1
 tvam agne ṣaṣamānāya 1, 141, 10
 tvam agne ṣocishā 7, 13, 2. Ts. 1,
 5, 11, 2
 tvam agne saprathā asi 5, 13, 4.
 Sv. 2, 757. Tb. 2, 4, 1, 6. N.
 6, 7
 tvam agne sahasā 1, 127, 9
 tvam agne subhṛita 2, 1, 12
 tvam agne subhavo 7, 1, 21
 tvam aṅga jaritāram 5, 3, 11

tvam aṅga pra śaṁsisho 1, 84, 19.

Sv. 1, 247. 2, 1073. Vs. 6, 37.

N. 14, 28

tvam adha prathamam 4, 17, 7

tvam adhvaryur uta hotāsi 1, 94, 6

tvam apām apidhānā 1, 51, 4

tvam apo yadave turvaśāya^o 5, 31, 8

tam apo yad dha vṛitram 3, 32, 6

tvam apo vi duro 6, 30, 5

tvam aryamā bhavasi yat 5, 3, 2

tvam asi praśasyo 8, 11, 2

tvam asmākam indra viśvadha 1, 174, 10

tvam asya pāre rajaso 1, 52, 12

tvam āyasam prati 1, 121, 9

tvam āvitha naryam 1, 54, 6

tvam āvitha susravasam 1, 53, 10.

Av. 20, 21, 10

tvam it saprathā asy 8, 60, 5. Sv. 1, 42

tvam indo pari srava 9, 62, 9. Sv. 2, 331

tvam indra naryo yāñ 1, 121, 12

tvam indra pratūrtishv 8, 99, 5.

Sv. 1, 311. 2, 987. Av. 20, 105,

1. Vs. 33, 66

tvam indra balād adhi 10, 153, 2. Sv. 1, 120. Av. 20, 93, 5. N. 7, 2

tvam indra yasā asy 8, 90, 5. Sv. 1, 248. 2, 761

tvam indra sajoshasam 10, 153, 4. Av. 20, 93, 7

tvam indra sravitavā 7, 21, 3

tvam indra svayaśā 7, 37, 4

tvam indrābhibhūr asi tvam suryam 8, 98, 2. Sv. 2, 376. Av. 20, 62, 6

tvam indrābhibhūr asi viśvā 10, 153, 5. Av. 20, 93, 8

tvam indrāya viśṇave 9, 56, 4

tvam indrāsi vṛitrahā 10, 153, 3. Av. 20, 93, 6

tvam imā ośadhīh 1, 91, 22. Vs. 34, 22. Tb. 2, 8, 3, 1

tvam imā vāryā puru 6, 16, 5

tvam īsishe vasupate vasunām 1, 170, 5

tvam īsishe sūtānām 8, 64, 3. Sv. 2, 706. Av. 20, 93, 3

tvam uttamāsy ośadhe 10, 97, 23.

Av. 6, 15, 1. Vs. 12, 101

tvam utsāñ ṛitubhir 5, 32, 2

tvam ekasya vṛitrahann 6, 45, 5

tvam etad adhārayah 8, 93, 13

tvam etāñ janarājñō 1, 53, 9. Av. 20, 21, 9

tvam etāñ paprishe 10, 73, 8

tvam etāñ rudato 1, 33, 7

tvam pavitre rajaso 9, 86, 30

tvam pāhindra sahiyaso 1, 171, 6

tvam piprum mṛigayam 4, 16, 13

tvam pura indra cikid 8, 97, 14

tvam puram carishnavam 8, 1, 28

tvam purūy ā bharā 10, 113, 10

tvam puru sabasrāṇi 8, 61, 8. Sv. 2, 932

tvam bhago na ā hi 6, 13, 2

tvam bhuvah pratimānām 1, 52, 13

tvam mahasya dōdhatah 10, 171, 2

tvam mahāñ indra tubhyam 4, 17, 1

tvam mahāñ indra yo 1, 63, 1

tvam mahīm avaniṁ 4, 19, 6

tvam mānebhya indra 1, 169, 8

tvam māyābhir anavadya 10, 147, 2

tvam māyābhir apa 1, 51, 5

tvayā manyo saratham 10, 84, 1.

Av. 4, 31, 1. Tb. 2, 4, 1, 10.

N. 10, 30

tvayā yathā grītsamadāso 2, 4, 9

tvayā vayam śāsadmāhe 10, 120, 5. Av. 5, 2, 5. 20, 107, 8

tvayā vayam sadhanyas 4, 4, 14.

Ts. 1, 2, 14, 6. N. 5, 15

tvayā vayam suvṛidhā 2, 23, 9.

N. 3, 11

tvayā vayam uttamam 2, 23, 10

tvayā vayam pavamānena 9, 97, 58

tvayā vayam maghavann indra 1, 178, 5

tvayā vayam maghavan pūrvyo 1, 132, 1. N. 5, 2

tvayā vireṇa vīravo 9, 35, 3

tvayā ha svid yujā vayam codi-shthēna 8, 102, 3

tvayā ha svid yujā vayam prati 8, 21, 11. Sv. 1, 403

tvayā hitam apyam 2, 38, 7

tvayā hi nah pitarah 9, 96, 11.

Vs. 19, 53. Ts. 2, 6, 12, 1

tvayā hy agne varuṇo 1, 141, 9

tvayed indra yujā vayam 8, 92, 32
tvashṭā dūhitre vāhatum 10, 17, 1.

Av. 18, 1, 53. 3, 31, 5. N. 12, 11

tvashṭā māyā ved 10, 53, 9

tvashṭā yad vajram 1, 85, 9

tvashṭāram vāyum 10, 65, 10

tvashṭāram agrajam gopām 9, 5, 9

tvashṭā rupāni hi prabhuḥ 1, 188, 9

tvashṭur jāmātaram vayam 8,

26, 22

tvām yajñebhir ukthair 10, 24, 2

tvām yajñeshv ilate 10, 21, 6

tvām yajñeshv ṛitvijam cārum 10,

21, 7

tvām yajñeshv ṛitvijam agne 3,

10, 2

tvām yajñair avirīdhan 9, 4, 9.

Sv. 2, 405

tvām rihanti mātaro 9, 100, 7.

Sv. 2, 367

tvām vardhanti kshitayaḥ 6, 1, 5.

Tb. 3, 6, 10, 2

tvām vāji havate vājineyo 6, 26, 2

tvām viṣve amṛita 6, 7, 4. Sv. 2,

491

tvām viṣve sajoshaso 5, 21, 3

tvām viṣṇur brihan kshayo 8,

15, 9. Sv. 2, 997. Av. 20, 106, 3

tvām sushmin puruhuta 8, 98, 12.

Sv. 2, 521. Av. 20, 108, 3

tvām sutasya pītaye 3, 42, 9. Av.

20, 24, 9

tvām soma pavamānam 9, 86, 24

tvām stomā avirīdhan 1, 5. 8. Av.

20, 69, 6

tvām ha tyad indrārṇa° 1, 63, 6

tvām hi mandratamam 6, 4, 7.

Vs. 33, 13. N. 1, 17

tvām hi shmā carshapayo 6, 2, 2

tvām hi satyam adrivo 8, 46, 2

tvām hi supsarastamam 8, 26, 24

tvām hindrāvase vivāco 6, 33, 2

tvām hy agne sadam it 4, 1, 1

tvām citrasravastama 1, 45, 6. Vs.

15, 31. Ts. 4, 4, 4, 3

tvām janā mamasatyeshv 10, 42,

4. Av. 20, 89, 4

tvādattebhī rudra 2, 33, 2. Tb.

2, 8, 6, 8

tvām dūtam agne 6, 15, 8. Sv.

2, 918

tvām deveshu prathamam 1, 102, 9

tvām agna ādityāsa 2, 1, 13. Tb.

2, 7, 12, 6

tvām agna ṛitāyavaḥ 5, 8, 1

tvām agne āgīraso guhā 5, 11, 6.

Sv. 2, 258. Vs. 15, 28. Ts. 4,

4, 4, 2

tvām agne atithim purvyaṁ 5,

8, 2

tvām agne dama ā 2, 1, 8

tvām agne dharnasim 5, 8, 4

tvām agne pushkarād adhy 6, 16,

13. Sv. 1, 9. Vs. 11, 32. 15, 22.

Ts. 3, 5, 11, 3. 4, 1, 3, 2, 4,

4, 1

tvām agne prathamam devayanto

4, 11, 5

tvām agne prathamam āyum 1,

31, 11

tvām agne pradiva 5, 8, 7. Tb.

1, 2, 1, 12

tvām agne manishīṇaḥ samrājām

3, 10, 1

tvām agne manishīṇas tvām 8,

44, 19

tvām agne mānushir ilate 5, 8, 3.

Ts. 3, 3, 11, 2

tvām agne yajamānā 10, 45, 11.

Vs. 12, 28. Ts. 4, 2, 2, 4

tvām agne vasupatim 5, 4, 1. Ts.

1, 4, 46, 2

tvām agne vajasātamaṁ 5, 13, 5.

Ts. 1, 4, 46, 3

tvām agne samidhānam 5, 8, 6.

Tb. 1, 2, 1, 12

tvām agne samidhāno vasishṭho

7, 9, 6. N. 6, 17

tvām agne svādhyo 6, 16, 7

tvām agne harito vāvaśānā 7, 5, 5

tvām agne havishmanto 5, 9, 1.

Tb. 2, 4, 1, 4

tvām achā carāmāsi 9, 1, 5

tvām asyā vyūshi deva 5, 3, 8

tvām ic chavasas pate 8, 6, 21

tvām id atra vṛīṇate 10, 91, 9

tvām id asyā ushaso 10, 122, 7

tvām idā hyo naro 8, 99, 1. Sv.

1, 302. 2, 163

tvām id dhi tvāyavo 8, 92, 33

tvām id dhi sahasas putra 1, 40, 2

tvām id dhi havāmahe sātā 6, 46,

1. Sv. 1, 234. 2, 159. Av. 20, 98,

1. Vs. 27, 37. Ts. 2, 4, 14, 3

- tvām id yavayur mama 8, 78, 9
 tvām id vritrahantama janāso
 vriktabarhishah | ugram 5, 35, 6
 tvām id vritrahantama janāso
 vriktabarhishah | havante 8,
 6, 37
 tvām id vritrahantama sutāvanto
 8, 93, 30
 tvām ilate ajiram 7, 11, 2. Tb.
 3, 6, 8, 2
 tvām ile adha dvitā 6, 16, 4
 tvām ugram avase 6, 46, 6. Av.
 20, 80, 2
 tvām u jātavedasam 10, 150, 3
 tvām u te dadhire havya^o 7, 17, 6
 tvām u te svābhuvah 10, 21, 2
 tvām purva pishayo 10, 98, 9
 tvām mrijanti daśa 9, 68, 7
 tvā yujā tava tat soma 4, 28, 1
 tvā yujā ni khidat 4, 28, 2
 tvāyendra somaṃ sushumā 1,
 101, 9
 tvāvataḥ purūvaso 8, 46, 1. Sv.
 1, 193
 tvāvato hīndra kratve 7, 25, 4
 tvishimanto adhvarasyeva 6, 66, 10
 tve agna āhavanāni 7, 1, 17
 tve agne viṣve amṛitāso 2, 1, 14
 tve agne sumatim 1, 73, 7. Tb.
 2, 7, 12, 5
 tve agne svāhuta priyāsah 7, 16,
 7. Sv. 1, 38. Vs. 33, 14
 tve asuryam vasavo ny 7, 5, 6
 tve id agne subhage 1, 36, 6
 tve indrāpy abhuma viprā 2,
 11, 12
 tve kratum api vriñjanti 10, 120,
 3. Ait. ā. 1, 12. Sv. 2, 835.
 Av. 5, 2, 3. 20, 107, 6. Ts. 3,
 5, 10, 1
 tve dharmāna āsato 10, 21, 3
 tve dhenuh sudughā 10, 69, 8
 tve pito mahānam 1, 187, 6
 tve rāya indra toṣatamāḥ 1,
 169, 5
 tve vasuṇi purvaṇika 6, 5, 2. Ts.
 1, 3, 14, 2
 tve vasuṇi saṃgatā 8, 78, 8
 tve viṣvā tavishi 1, 51, 7
 tve viṣvā sarasvatī 2, 41, 17
 tvesham rūpaṃ kṛiṇute uttaram
 1, 95, 8
 tvesham rūpaṃ kṛiṇute varṇo 9,
 71, 8
 tvesham vayam rudram 1, 114, 4
 tvesham ṣardho na mārutaṃ 6,
 48, 15
 tvesham gaṇam tavasaṃ 5, 58, 2
 tvesham itthā samaraṇam 1, 155,
 2. N. 11, 7
 tveshas te dhuma riṇvati 6, 2, 6.
 Sv. 1, 83. Av. 18, 4, 59
 tveshāso agner amavanto 1, 36, 20
 tve su putra ṣavaso 8, 92, 14. Ts.
 1, 4, 46, 1
 tve soma prathamā 9. 110, 7. Sv.
 2, 856
 tve ha yat pitaras cin 7, 18, 1
 tvotāsas tavāvasā 9, 61, 24
 tvotāsas tvā yujāpsu 8, 68, 9
 tvotāso maghavan indra 4, 29, 5
 tvoto vājy ahrayo 1, 74, 8
 dakshasya vādite janmani 10, 64,
 5. N. 11, 23
 dakshipāvatām id imāni 1, 125, 6
 dakshipāvan prathamō 10, 107, 5
 dakshipāsvam dakshipā 10, 107, 7
 daṇḍā ived gojanāsa 7, 33, 6
 dadānam in na dadabhanta 1,
 148, 2
 dadī rekṇas tanve 8, 46, 15
 dadhann pitaṃ 1, 71, 3
 dadhanve vā yad im anu 2, 5, 3.
 Sv. 1, 94. Ts. 3, 3, 3, 3
 dadhāno gomad aśvavat 8, 46, 5
 dadhāmi te madhuno 8, 100, 2
 dadhāmi te sutānām 8, 34, 5
 dadhikrām vaḥ prathamam 7, 44, 1
 dadhikrām agnim ushasam 3, 20, 5
 dadhikrām u namaśā 7, 44, 2
 dadhikrāvānam bubudhāno 7, 44, 3
 dadhikrāvā prathamō vājy 7, 44, 4
 dadhikrāvā id u nu 4, 40, 1
 dadhikrāvā isha urjo 4, 39, 4
 dadhikrāvno akārisham 4, 39, 6.
 Sv. 1, 358. Av. 20, 137, 3. Vs.
 23, 32. Ts. 1, 5, 11, 4. 7, 4,
 19, 4. Tāndya 1, 6, 17
 dadhishvā jathare sutam 3, 40, 5.
 Av. 20, 6, 5
 dadhush tvā bhṛigavo 1, 58, 6
 dadhyaṇ ha me janusham 1, 139, 9
 dano viṣa indra 1, 174, 2. N. 6, 31

- dabhram cid dhi tvāvataḥ 8, 45, 32
dabhrebhiḥ cic chaṣṭyāṁsaṁ 4, 32, 3
damūnaso apaso ye 5, 42, 12
darṣaṁ nu viṣvadarṣatam 1, 25, 18
darṣan nv atra śṛitapāñ 10, 27, 6
davidyutatyā rucā 9, 64, 28. Sv. 2, 4
daśa kshipaḥ pūrvyaṁ śim 3, 23, 3
daśa kshipo yuñjate 5, 43, 4
daśa te kalaśānām 4, 32, 19
daśa mahyaṁ pautakrataḥ 8, 56, 2
daśa māsaṁ chaṣṭyānaḥ 5, 78, 9
daśa rathan prashtimataḥ 6, 47, 24
daśa rājānaḥ samitā 7, 83, 7
daśa rātrir asivenā 1, 116, 24
daśa śyāvā rīdhadrayo 8, 46, 23
daśasyantā manave 8, 22, 6
daśasyanto no maruto 7, 56, 17
daśasyā naḥ purvaṇika 6, 11, 6
daśānām ekam kapilaṁ 10, 27, 16
daśavanibhyo daśa 10, 94, 7. N. 3, 9
daśāsvān daśa 6, 47, 23
dasemam tvashtur 1, 95, 2. Tb. 2, 8, 7, 4
dasmo hi śmā vṛiṣaṇam 1, 129, 3
dasyūṁ chimyūṁ ca 1, 100, 18
dasrā yuvākavaḥ 1, 3, 3. Vs. 33, 58
dasrā hi visvami ānushaṁ 8, 26, 6
dātā me prishatinām 8, 65, 10
dādhrihāno vajram indro 1, 130, 4
dādhāra kshemam 1, 66, 3
dānā mṛigo na vārapaḥ 8, 33, 8.
Sv. 2, 1047. Av. 20, 53, 2. 57, 12
dānāya manah somapāvann 1, 55, 7
dānāsaḥ prithusravasah 8, 46, 24
dā no agne dhiyā 7, 1, 5
dā no agne bṛihato 2, 2, 7. Ts. 2, 2, 12, 6
dāmānaṁ viṣvacarṣane 8, 23, 2
dāsarājñe pariyattāya 7, 83, 8
dāsema kasya manasā 8, 84, 5.
Sv. 2, 900
dāsapatnīr ahigopā 1, 32, 11. N. 2, 17
didrikshanta ushaso 3, 30, 13
didrikshenayaḥ pari kashthāsu 1, 146, 5
divaḥ pīyūsham uttamaṁ 9, 51, 2.
Sv. 2, 577
divaḥ pīyūsham pūrvyaṁ 9, 110, 8. Sv. 2, 844
divakshaso agnijihvā 10, 65, 7
divakshaso dhenavo 3, 7, 2
divaḥ cit te bṛihato 1, 59, 5
divaḥ cid asya varimā 1, 55, 1
divaḥ cid ā te rucayanta 3, 6, 7
divaḥ cid ā pūrvyā 3, 39, 2
divaḥ cid ā vo 'mavattarebhyo 10, 76, 5
divaḥ cid ghā duhitaram 4, 80, 9
divaḥ cid rocanād adhy 8, 8, 7
divas kanvāsa indavo 1, 46, 9
divas pari prathamam jajñe 10, 45, 1. Vs. 12, 18. Ts. 1, 3, 14, 5. 4, 2, 2, 1. N. 4, 24
divas prithivyā adhi bhavendo 9, 31, 2
divas prithivyā pary oja 6, 47, 27.
Av. 6, 125, 2. Vs. 29, 53. Ts. 4, 6, 6, 5
divasprithivyor ava ā 10, 35, 2
divā cit tamaḥ 1, 38, 9. Ts. 2, 4, 8, 1
divā yānti maruto 1, 161, 14
divi kshayantā rajasah 7, 64, 1
divi te nābhā paramo 9, 79, 4
divi na ketur adhi 10, 96, 4. Av. 20, 30, 4
divi me anyah paksho 10, 119, 11
divisprisaṁ yajūam asmākam 10, 36, 6
divi svano yatate 10, 75, 3
dive-dive sadṛiṣṭr anyam 6, 47, 21
divo dhartā bhuvanasya 4, 53, 2
divo dhartāsi śukrah 9, 109, 6.
Sv. 2, 593
divo dhāmabhir varuṇa 7, 66, 18
divo na tubhyam auv 6, 20, 2
divo na yasya retaso 1, 100, 3
divo na yasya vidhato 6, 3, 7
divo na sargā asaṣṭigram 9, 97, 30
divo na sānu pipyushi 9, 16, 7
divo na sānu stanayann 9, 86, 9
divo nāke madhujihvā 9, 85, 10
divo nābhā vicakshaṇo 9, 12, 4.
Sv. 2, 549
divo no vrishtim maruto 5, 83, 6.
Ts. 3, 1, 11, 7
divo mānam not sadan 8, 63, 2
divo ya skambho dharuṇaḥ 9, 74, 2

divo rukma urucakshā 7, 63, 4.

Tb. 2, 8, 7, 3

divo varāham arusham 1, 114, 5

divo vā sānu sprīsatā 10, 70, 5

divyam suparnam vāyasam 1, 164, 52. Av. 7, 39, 1. Ts. 3, 1, 11, 3

divyah suparno 'va cakshi 9, 97, 33

divy anyah sadanam 2, 40, 4. Tb. 2, 8, 1, 5

divyā āpa abhi yad enam 7, 103, 2

disah suryo na mināti 3, 30, 12

didivāhsam apūrvyam 3, 13, 5

dirgham hy ankuṣam 10, 134, 6. Sv. 2, 441

dirghatanur bṛihadukshāyam 10, 69, 7

dirghatamā māmāteyo 1, 158, 6

dirghas te astv ankuṣo 8, 17, 10. Av. 20, 5, 4

durādhyo aditiṃ srevayanto 7, 18, 8

duro asvasya 1, 53, 2. Av. 20, 21, 2

durokaśocih 1, 66, 5

durge cin bah sugam 8, 93, 10

durmantv atrāṃṛitasya 10, 12, 6. Av. 18, 1, 34

duhanti saptaikām 8, 72, 7

duhāna ūdhar divyam 9, 107, 5. Sv. 2, 26

duhānah pratham it paya 9, 42, 4. Sv. 2, 110

duhīyan mitradhitaye 1, 120, 9

dūpāsam sakhyam tava 6, 45, 26

dūtām vo viśvavedasam 4, 8, 1. Sv. 1, 12

duram kila prathamā 10, 111, 8

duram ita paṇayo 10, 108, 11

durāc cid ā vasato 6, 38, 2

durād indram anayann 7, 33, 2

durād iheva yat saty 8, 5, 1. Sv. 1, 219

dure tan nāma guhyam 10, 55, 1

drīlḥā cid asmā anu dur 1, 127, 4

drīlḥā cid yā vanaspatni 5, 84, 3

drīter iva te 'vrikam 6, 48, 18

drīṣāna rukma urviyā 10, 45, 8.

Vs. 12, 1. 25. Ts. 1, 3, 14, 5. 4, 1, 10, 4. 2, 2, 4

drīṣenyo yo mahinā 10, 88, 7

devam vō adya savitāram 5, 49, 1

devam vo devayajyayā^o 5, 21, 4

deva tvashtar yad dha 10, 70, 9

devam-devam rādhase 7, 79, 5

devam-devam vo 'vasa indram-indram 8, 12, 19

devam-devam vo 'vase devam-devam 8, 27, 13. Vs. 33, 91

devam narah savitāram 3, 62, 12

devam barhir vardhamānam 2, 3, 4

devayanto yathā matim 1, 6, 6. Av. 20, 70, 2

devas tvashtā savitā 3, 55, 19. N. 10, 34

devasya vayam savituh savīmani 6, 71, 2. N. 6, 7

devasya savitur vayam vājā^o 3, 62, 11

devahitim jugupur 7, 103, 9

devā etasyām avadanta 10, 109, 4. Av. 5, 17, 6

devāḥ kapota ishito 10, 165, 1. Av. 6, 27, 1. N. 1, 17

devānām yuge prathame 10, 72, 3

devānām cakshuh subhagā 7, 77, 3

devānām dūtaḥ purudha 3, 54, 19

devānām nu vayam jānā 10, 72, 1

devānām id avo mabat 8, 83, 1. Sv. 1, 138

devānām patnīr usatir 5, 46, 7. Av. 7, 49, 1. Tb. 3, 5, 12, 1. N. 12, 45

devānām bhadra sumatir 1, 89, 2. Vs. 25, 15. N. 12, 39

devānām māne prathamā 10, 27, 23. N. 2, 22

devān vasishtho amṛitān 10, 65, 15. 66, 15

devān vā yac cakṛimā 1, 185, 8

devān have bṛihacchravasah 10, 66, 1

devāvyo nah parishicyamānāḥ 9, 97, 26

devāḥ cit te amṛitā 10, 69, 9

devāḥ cit te asurya 2, 23, 2

devāḥ cit te asuryāya 7, 21, 7

devāsa āyan paraśūr 10, 28, 8

devāsa tvā varuṇa mitro 1, 36, 4

devāso hi shmā manave 8, 27, 14. Vs. 33, 94

devīm vācam ajanayanta 8, 100, 11. Tb. 2, 4, 6, 10. N. 11, 29

devīḥ śhaḥ urvīr 10, 128, 5. Av.	dyāvāprithivī janayann abhi 10,
5, 3, 6. Ts. 4, 7, 14, 2	66, 9
devī divo duhitārā 10, 70, 6	dyāvābhūmī adite 7, 62, 4
devī devasya rodasī 7, 97, 8	dyāvā yam agnim prithivī 10,
devī devebhir yajate 4, 56, 2	46, 9
devī yadi tavishī 1, 56, 4	dyāvā ha kshāmā prathame 10,
devīr dvāro vi śrayadhvam 5, 5, 5	12, 1. Av. 18, 1, 29
devena no manasā deva 1, 91, 23.	dyāvo na yasya panayanty 6, 4, 3
Vs. 34, 23	dyāvo na sribhis 2, 34, 2
devebhir devy adite 8, 18, 4	dyuksham sudānum tavishibhir 8,
devebhir nv ishito yajñiyebhir 10,	88, 2. Sv. 2, 36. Av. 20, 9, 2.
88, 3	49, 5
devebhyah kam avṛṇita 10, 13, 4.	dyutadyāmānam brihatim 5, 80, 1
Av. 18, 3, 41	dyutānam vo atithim 6, 15, 4
devebhyas tvā madāya kam 9, 8,	dyubhir aktubhiḥ 1, 112, 25. Vs.
5. Sv. 2, 532	34, 30. Ta. 4, 42, 3
devebhyas tvā vṛthā 9, 109, 21	dyubhir hitam mitram iva 10,
devebhyo hi prathamam 4, 54, 2.	7, 5
Vs. 33, 54	dyumattamam daksham dhehy 6,
devair no devy aditir ni pātu	44, 9
devas trātā trāyatām aprayu-	dyumni vām stomo 8, 87, 1
chan tan 1, 106, 7	dyumneshu pritanājye 3, 37, 7.
devair no devy aditir ni pātu	Av. 20, 19, 7
devas trātā trāyatām aprayu-	dyaaur na ya indrabhi 6, 20, 1
chan nahi 4, 55, 7	dyaaur me pitā janitā 1, 164, 33.
devo devānām asi mitro 1, 94, 13	Av. 9, 10, 12. N. 4, 21
devo devān paribhur 10, 12, 2. Av.	dyaaur vah pitā prithivī 1, 191, 6
18, 1, 30. N. 6, 4	dyaus ca tvā prithivī 3, 6, 3
devo devāya dharayendrāya 9, 6, 7	dyaus ca nah prithivī ca 10, 36, 2
devo na yah prithivim 1, 73, 3	dyaus cid asyāmavāñ 1, 52, 10
devo na yah savitā 1, 73, 2	dyaush pitah prithivī 6, 51, 5.
devo bhagaḥ savitā 5, 42, 5	Tb. 2, 8, 6, 5
devo vo dravinodah 7, 16, 11. Sv.	drapsah samudram abhi yaj 10,
1, 55, 2, 863	123, 8. Sv. 2, 1198
daivī pūrtir 10, 107, 3	drapsam apasyam vishuṇe 8, 96, 14.
daivya hotārā prathamā ny ṛiñje	Av. 20, 137, 8
3, 4, 7. 7, 8	drapsas caskanda prathamāñ 10,
daivya hotārā prathamā purohita	17, 11. Av. 18, 4, 28. Vs. 13, 5.
10, 66, 13	Ts. 3, 1, 8, 3. 4, 2, 8, 2, 9, 5.
daivya hotārā prathamā vidushṭara	Ta. 6, 6, 1
2, 3, 7	dravatām ta ushasā 3, 14, 3
daivya hotārā prathamā suvācā	dravinodah pipishati 1, 15, 9. Vs.
10, 110, 7. Av. 5, 12, 7. Vs.	26, 22
29, 32. Tb. 3, 6, 3, 3. N. 8, 12	dravinodā dadātu no 1, 15, 8
dohena gam upa śikshā 10, 42, 2.	dravinodā draviṇasas turasya 1,
Av. 20, 89, 2	96, 8
dyām indra haridhāyasam 3, 44, 3	dravinodā draviṇaso grāva° 1, 15,
dyāvā cid asmai prithivī 2, 12, 13.	7. N. 8, 2
Av. 20, 34, 14	drāpim vasāno yajato 9, 86, 14
dyāvā nah prithivī imam 2, 41,	druham jighānsan dhvarasam 4,
20. Ts. 4, 1, 11, 4. N. 9, 38	23, 7
dyāvā no adya prithivī 10, 35, 3	druho nishatta 10, 73, 2

dryannah sarpirāsutih 2, 7, 6. Vs.

11, 70. Ts. 4, 1, 9, 2

dvayāñ agne rathino 6, 27, 8

dvādaśa dyūn yad 4, 33, 7

dvādaśa pradhasya 1, 164, 48. Av.

10, 8, 4. N. 4, 27

dvādasāram nahi tajī 1, 164, 11. Av.

9, 9, 13. N. 4, 27

dvāv imau vātau 10, 137, 2. Av. 4,

13, 2. Tb. 2, 4, 1, 7. Ta. 4, 42, 1

dvā suparṇā sayujā 1, 164, 20. Av.

9, 9, 20. N. 14, 30

dvitā yad īm kīśāso 1, 127, 7

dvitāya mṛiktavāhase 5, 18, 2

dvitā yo vṛitrahantamo 8, 93, 32.

Sv. 2, 1141. Tb. 2, 7, 13, 2

dvitā vi vavre sanajā 1, 62, 7

dvitā vyūrṇvann amṛitasya 9, 94, 2

dvidhā sūnavo 'suram 10, 56, 6

dvimātā hotā vidatheshu 3, 55, 7

dvir yam pañca jījanan 4, 6, 8

dvir yam pañca svayaśasam 9, 98,

6. Sv. 2, 680

dvisho no viśvatomukhā 1, 97, 7.

Av. 4, 33, 7. Ta. 6, 11, 2

dve id asya kramāṇe 1, 155, 5

dve te cakre sūre 10, 85, 16. Av.

14, 1, 16

dve naptur devavataḥ 7, 18, 22

dve virūpe carataḥ 1, 95, 1. Vs.

33, 5. Tb. 2, 7, 12, 2

dveshṭi śvasrur 10, 34, 3

dve samici bibhṛitaḥ 10, 88, 16

dve srutī asṛiṇavam 10, 88, 15. Vs.

19, 47. Tb. 1, 4, 2, 3. 2, 6, 3, 5.

Ś. P. 14, 9, 1, 4

dhanam na syandram 10, 42, 5. Av.

20, 89, 5

dhanur hastād ādadāno 10, 18, 9.

Av. 18, 2, 59. 60. Ta. 6, 1, 3

dhanyā cid dhi tve 6, 11, 3

dhanva ca yat kṛintatram 10,

86, 20. Av. 20, 126, 20

dhanvanā gā 6, 75, 2. Vs. 29, 39.

Ts. 4, 6, 6, 1. N. 9, 17

dhanvan srotāḥ kṛiṇute 1, 95, 10

dhartā divaḥ pavate 9, 76, 1. Sv.

1, 588. 2, 578

dhartā divo rajasas 3, 49, 4

dhartāro diva rībhavaḥ 10, 66, 10

dharmanā mitrāvaruṇā 5, 63, 7

dhātā dhātṛiṇām 10, 128, 7. Av.

5, 3, 9. Ts. 4, 7, 14, 3

dhānāvantam karambhīnam 3, 52,

1. Sv. 1, 210. Vs. 20, 29

dhāman te viśvam bhuvanam 4,

58, 11. Vs. 17, 99

dhāyobhir vā yo yujyebhir 6,

3, 8

dhārayanta ādityāso 2, 27, 4. Ts.

2, 1, 11, 4

dhārāvarā maruto 2, 34, 1. Tb. 2,

5, 5, 4

dhāsim kṛiṇvāna oshadhīr 8, 43, 7

dhiyam vo apsu 5, 45, 11

dhiyam pūṣhā jinvaṭu 2, 40, 6. Tb.

2, 8, 1, 6

dhiyā cakre vareṇyo 3, 27, 9. Sv.

2, 829

dhishā yadi dhishanyantah 4, 21, 6

dhishva vajram gabhastyo 6, 45, 18

dhishvā śavaḥ śura 2, 11, 18

dhībhiḥ sātāni kṛiṇvasya 8, 4, 20

dhībhir arvadbhir arvato 6, 45, 12

dhībhir hinvaṇti vājinaṃ 9, 106,

11. Sv. 2, 291

dhīrā tv asya mahinā 7, 86, 1

dhīrāsah padam kavayo 1, 146, 4

dhīro hy asy admasad 8, 44, 29

dhunetayah supraketaṃ 4, 50, 2.

Av. 20, 88, 2

dhunutha dyām parvatān 5, 57, 3

dhṛitavratā ādityā 2, 29, 1

dhṛitavratāḥ kshatriyā 10, 66, 8

dhṛitavratō dhanadāḥ 6, 19, 5

dhṛishataḥ cin dhṛishan 8, 62, 5

dhṛishat piba kalāṣe 6, 47, 6. Av.

7, 76, 6

dhenuḥ pratnasya kāmyaṃ 3, 58, 1

dhenuḥ na tvā sūyavase 7, 18, 4

dhenuḥ ta indra sūritā 8, 14, 3.

Sv. 2, 1186, Av. 20, 27, 3

dhenūr jinvaṭam uta 8, 35, 18

dhruvaṃ jyotir nihitaṃ 6, 9, 5

dhruvaṃ te rājā varuṇo 10, 173,

5. Av. 6, 88, 2

dhruvaṃ dhruveṇa havishā 10,

173, 6. Av. 7, 94, 1. Vs. 7, 25.

Ts. 3, 2, 8, 6

dhruvā eva vah pitaro 10, 94, 13

dhruvā dyaur dhruvā 10, 173, 4.

Av. 6, 88, 1. Tb. 2, 4, 2, 8

dhruvāsu tvāsu kshitishu 7, 88, 7

dhvasrayoh purushantyor 9, 58, 3.
Sv. 2, 409

nakih parishṭir maghavan 8, 88, 6
nakih sudāso ratham 7, 32, 10
nakir asya śacinām 8, 32, 15
nakir asya saṁhanta 1, 27, 8. Sv.
2, 766

nakir indra tvad uttaro 4, 30, 1.
Sv. 1, 203

nakir eshām ninditā 3, 39, 4
nakir devā minimasi 10, 134, 7.
Sv. 1, 176

nakir hy eshām januṁshi 7, 56, 2
nakish ta etā vratā 1, 69, 7

nakish tam karmāṇā nasad yaś 8,
70, 3. Sv. 1, 243. 2, 505. Av.
20, 92, 18

nakish tam karmanā naśan na pra
8, 31, 17. Ts. 1, 8, 22, 4

nakish tvad rathitaro 1, 84, 6. Sv.
2, 300

nakim vridhika indra te 8, 78, 4
nakim indro nikartave 8, 78, 5

naki revantam sakhyāya 8, 21, 14.
Sv. 2, 740. Av. 20, 114, 2

naktoshāsā varṇam 1, 96, 5. Vs. 12,
2, 17, 70. Ts. 4, 1, 10, 4. 6, 5,
2, 7, 12, 3

naktoshāsā supesāsmin 1, 13, 7
nakshad dhavam aruṇiḥ 1, 121, 3

nakshad dhotaḥ parisaḍma 1, 173, 3
nakshanta indram avase 8, 54, 2

na kshonibhyām paribhve 2, 16, 3
na ghā tvadrig apa 10, 43, 2. Av.
20, 17, 2

na ghā rājendra ā dabhan 1, 178, 2
na ghā vasur niyamate 6, 45, 23.

Sv. 2, 1017. Av. 20, 78, 2

na ghā sa mām apa 4, 27, 2
na ghem anyad ā papana 8, 2, 17.

Sv. 2, 70. Av. 20, 18, 2

na jāmaye tāvo 3, 31, 2. N. 3, 6
na ta indra sumatayo 7, 18, 20

na tam rājānāv adite 10, 39, 11
na tam vidātha ya 10, 82, 7. Vs.
17, 31. Ts. 4, 6, 2, 2. N. 14, 10

na tam jinanti 4, 25, 5
na tad divā na prithivya 6, 52, 1

na tam tigman cava tyajo 8, 47, 7
na tam aṁho na duritam kutaś
2, 23, 5

na tam aṁho na duritam devāso
10, 126, 1. Sv. 1, 426

na tam aṁho na duritāni 7, 82, 7
na tam agne arātayo 8, 71, 4

na tam aṁnoti kaś cana 10, 62, 9
na tasya māyayā cana 8, 23, 15.

Sv. 1, 104

na tasya vidma tad u shu 10, 40, 11
na tā arvā reṇukakāto 6, 28, 4.

Av. 4, 21, 4. Tb. 2, 4, 6, 9
na tā naṣanti na dabhāti 6, 28, 3.

Av. 4, 21, 3. Tb. 2, 4, 6, 9
na tā minanti māyino 3, 56, 1

na tishṭhanti na ni 10, 10, 8. Av.
18, 1, 9. N. 5, 2

na te adevaḥ pradivo 10, 37, 3
na te antaḥ savaso 6, 29, 5

na te giro api mṛishye 7, 22, 5.
Sv. 2, 1149

na te ta indra abhy asmad 5, 33,
3. Vs. 10, 22

na te dūre paramā 3, 30, 2. Vs.
34, 19

na te vartāsti rādhasa 8, 14, 4.
Av. 20, 27, 4

na te vishpo jāyamāno 7, 99, 2
na te sakhā sakhyam 10, 10, 2.

Av. 18, 1, 2

na te savyam na dakṣiṇam 8, 24, 5
na tvad dhotaḥ pūrvo 5, 3, 5

na tvā gabhīraḥ puruhūta 3, 32, 16
na tvā devāsa āṣata 8, 97, 9

na tvā bṛihanto adrayo 8, 88, 3.
Sv. 1, 296

na tvā rāsiyābhiṣastaye 8, 19, 26
na tvā varante anyathā 4, 32, 8

na tvāvāṁ anyo divyo 7, 32, 23.
Sv. 2, 31. Av. 20, 121, 2. Vs.
27, 36

na tvā śatam cana bruto 9, 61,
27. Sv. 2, 565

nadam va odatinām 8, 69, 2. Ait.
ā. 1, 13. Sv. 2, 862

na dakṣiṇā vi cikite 2, 27, 11.
Ts. 2, 1, 11, 5

uadam na bhinnam 1, 32, 8
nadasya mā rudhataḥ 1, 179, 4.

N. 5, 2

na duṣṭtūti martyo 7, 32, 21. Sv.
2, 218

na devānām ati vratam 10, 33, 9
na devānām api hnutāḥ 8, 31, 7

- na dyāva indram ojasā 8, 6, 15
 na nūnam asti 1, 170, 1. N. 1, 6
 na nūnam brahmaṇām ṛiṇam 8,
 32, 16
 na pañcabhir daṣabhir 5, 34, 5
 na parvatā na nadyo 5, 55, 7
 napātā śavaso mahāḥ 8, 25, 5
 napāto durgahasya me 8, 65, 12
 na pāpāso manāmahe 8, 61, 11.
 N. 6, 25
 na pūṣhaṇam methāmasi 1, 42, 10
 naptibhir yo vivasvataḥ 9, 14, 5
 na pramiye savitur daivyasya 4,
 54, 4
 na bhojā mamrur na 10, 107, 8
 nama id ugraṇ nama 6, 51, 8
 na ma indreṇa sakhyam 2, 18, 8
 namaḥ purā te varuṇota 2, 28, 8
 na mat strī subhasattarā 10, 86,
 6. Av. 20, 126, 6
 namased upa sidata 9, 11, 6. Sv.
 2, 796
 namas te agna ojase 8, 75, 10.
 Sv. 1, 11. 2, 998. Ts. 2, 6, 11, 2
 namasyata hayadātīm 3, 2, 8
 na mā garan nadyo 1, 158, 5
 na mā taman na 2, 30, 7
 na mā mimetha 10, 34, 2
 na mrityur āsīd 10, 129, 2. Tb.
 2, 8, 9, 4. N. 7, 3
 na mṛishā srāntam yad 1, 179, 3.
 namo dive bṛihate 1, 136, 6
 namo mahadbhyo 1, 27, 13. N.
 3, 20
 namo mitrasya varuṇasya 10, 37,
 1. Vs. 4, 35. Ts. 1, 2, 9, 1
 namovāke prasthite 8, 35, 23
 na ya ishante janusho 'yā 6, 66, 4
 na yaṁ ripavo na 1, 148, 5
 na yaṁ vivikto rodasi 8, 12, 24
 na yaṁ sukro na durāṣir 8, 2, 5
 na yaṁ hiṁsanti dhṛitayo 6, 34, 3
 na yaḥ sampriche na punar 8,
 101, 4
 na yajamāna rishyasi 8, 31, 16.
 Ts. 1, 8, 22, 4
 na yaṁ jaranti śarado 6, 24, 7
 na yat paro nāntara 2, 41, 8. Vs.
 20, 82
 na yat purā cakṛimā 10, 10, 4.
 Av. 18, 1, 4
 na yaṁ dipsanti 1, 25, 14
 na yaṁ dudhrā varante 8, 66, 2.
 Sv. 2, 38
 nayasīd v ati dvishah 6, 45, 6
 na yasya te śavasāna 8, 68, 8
 na yasya devā devatā 1, 100, 15
 na yasya dyāvāprithivī anu 1,
 52, 14
 na yasya dyāvāprithivī na dhanva
 10, 89, 6. N. 5, 3
 na yasya vartā janushā 4, 20, 7
 na yasya sātur 4, 6, 7
 na yasyendro varuṇo 2, 38, 9
 na yātava indra 7, 21, 5. N. 4, 19
 na yushme vājabandhavo 8, 68, 19
 na ye divah prithivyā 1, 33, 10
 na yor upabdir 1, 74, 7
 na yo varāya marutām 1, 143, 5
 narā gaureva vidyutam 7, 69, 6
 narā dāisishthāv atraye 10, 143, 3
 narā vā śaṁsam pūṣhaṇam 10,
 64, 3
 narāśaṁsam vājinam 1, 106, 4
 narāśaṁsam sudhṛishṭamam 1, 18, 9
 narāśaṁsaḥ prati dhāmāny 2, 3, 2
 narāśaṁsaḥ sushūdātī 5, 5, 2
 narāśaṁsam iha priyam 1, 13, 3.
 Sv. 2, 699
 narāśaṁsasya mahimānam 7, 2, 2.
 Vs. 29, 27. Tb. 3, 6, 3, 1. N.
 8, 7
 narāśaṁso no 'vatu 10, 182, 2
 na revatā paṇinā 4, 25, 7
 naro ye ke cāsmad ā 10, 20, 8
 navagvāsaḥ sutasomāsa 5, 29, 12
 navam nu stomam agnaye 7, 15,
 4. Tb. 2, 4, 8, 1
 nava yad asya navatīm 5, 29, 6
 nava yo navatīm purō 8, 93, 2.
 Sv. 2, 801. Av. 20, 7, 2
 na vā aranyānir hantya 10, 146, 5.
 Tb. 2, 5, 5, 7
 na vā u etan mriyase 1, 162, 21.
 Vs. 23, 16. 25, 44. Ts. 4, 6, 9,
 4. Tb. 3, 7, 7, 14
 na vā u te tanvā 10, 10, 12. Av.
 18, 1, 13, 14
 na vā u devāḥ kshudham 10, 117, 1
 na vā u mām vṛijane 10, 27, 5
 na vā u somo vṛijinaṁ 7, 104, 13.
 Av. 8, 4, 13
 navānām navatīnām 1, 191, 13
 navā no agna ā bhara 5, 6, 8

na vi jñāmi yad 1, 164, 37. Av.
 9, 10, 15. N. 7, 3, 14, 22
 na vilāve namate 6, 24, 8
 na vepasā na tanyatendram 1,
 80, 12
 na vo gubā cakṛima 10, 100, 7
 navo-navo bhavati jāyamāno 10,
 85, 19. Av. 7, 81, 2, 14, 1, 24.
 Ts. 2, 3, 5, 3, 4, 14, 1. N. 11, 6
 navyam tad ukthyam 1, 105, 12
 na samskritam pra mimito 5, 76,
 2. Sv. 2, 1103
 na sa jiyate maruto 5, 54, 7
 na sa rājā vyathate 5, 37, 4
 na sa sakṣā yo na dadāti 10,
 117, 4
 na sa svo dakṣho 7, 86, 6
 na sāyakasya cikite 3, 53, 23. N.
 4, 14
 na sim adeva āpad 8, 70, 7. Sv.
 1, 268
 na seṣe yasya rambate 10, 86, 16.
 Av. 20, 126, 16
 na seṣe yasya romaṣam 10, 86, 17.
 Av. 20, 126, 17
 na soma iudram asuto 7, 26, 1
 nahi grabhāyāraṇaḥ 7, 4, 8. N.
 3, 3
 nahi te agne vṛishabha 8, 60, 14
 nahi te kshatraṁ na 1, 24, 6
 nahi te purtam akṣhipad 6, 16, 18.
 Sv. 2, 57
 nahi te śura rādhaso 8, 46, 11
 nahi teshām amā cana 10, 185, 2.
 Vs. 3, 32
 nahi tvā rodasi ubhe 1, 10, 8
 nahi tvā śura devā 8, 81, 3. Sv.
 2, 80
 nahi tvā śuro na turo 6, 25, 5
 nahi devo na martyo 1, 19, 2
 nahi nu te mahimanaḥ 6, 27, 3
 nahi nu yād adhiṁasi⁹ 1, 80, 15
 nahi manyuḥ pauruṣheya 8, 71, 2
 nahi me akṣhipac 10, 119, 6
 nahi me asty aghnyā 8, 102, 19
 nahi me rodasi ubhe 10, 119, 7
 nahi va utiḥ pritanāsu 7, 59, 4
 nahi vaḥ śatrur vivide 1, 39, 4
 nahi vaś caramam cana 7, 59, 3.
 Sv. 1, 241
 nahi vām vavrayāmahe 8, 40, 2
 nahi vām asti dūrake 1, 22, 4

nahi vo asty arbhako 8, 30, 1
 nahi shas tava no mama 8, 33, 16
 nahi shma yad dha vaḥ purā 8,
 7, 21
 nahi shmā te satam cana 4, 31, 9
 nahi sthūrye ritūthā 10, 131, 3. Av.
 20, 125, 3
 nahi nu vo maruto 1, 167, 9
 nahy aṅga nṛito tvad 8, 24, 12
 nahy aṅga purā cana 8, 24, 15. Sv.
 2, 861
 nahy anyam balākaram 8, 80, 1
 nahy asyā nāma gribhṇāmi 10,
 145, 4. Av. 3, 18, 3
 nākasya prishṭhe adhi 1, 125, 5
 nāke suparṇam upapaptivānsam 9,
 85, 11
 nāke suparṇam upa yat 10, 123,
 6. Sv. 1, 123, 2, 1196. Av. 18,
 3, 66. Tb. 2, 5, 8, 5. Ta. 6, 3, 1
 nānā cakṛate yamyā 3, 55, 11
 nānānam vā u no dhiyo 9, 112, 1
 nānā hi tvā hayamānā 1, 102, 5
 nānā hy agne 'vase 6, 14, 3
 nānaukānsi 2, 38, 5
 nāpābhūta na vo 4, 34, 11
 nābhā nābhīm na ā dade 9, 10, 8.
 Sv. 2, 476
 nābhā prithivyā dharuṇo 9, 72, 7
 nābhīm yajñānam 6, 7, 2. Sv. 2,
 492
 nābhyā āsīd antarikṣham 10, 90, 14.
 Av. 19, 6, 8. Vs. 31, 13. Ta. 3,
 12, 6
 nāmāni te satakrato 3, 37, 3. Av.
 20, 19, 3
 nāvā na kshodaḥ 10, 56, 7
 nāveva naḥ pārayatam 2, 39, 4
 nāsatyābhyām barhiḥ iva 1, 116, 1
 nāsatyā me pitarā 3, 54, 16
 nāsad asin 10, 129, 1. Tb. 2, 8, 9,
 3. S. P. 10, 5, 3, 2
 nāsmākam asti tat tara 8, 67, 19
 nāsmāi vidyūn na tanyatuḥ 1,
 32, 13
 nāsya vartā na tarutā 6, 66, 8
 nāham veda bhrātrītvam 10,
 108, 10
 nāham tam veda dabhyam 10,
 108, 4
 nāham tam veda ya iti 10, 27, 3
 nāham tantum na vi 6, 9, 2

- nāham ato nir ayā 4, 18, 2
 nāham indrāṇi rāraṇa 10, 86, 12.
 Av. 20, 126, 12. Ts. 1, 7, 13,
 2. N. 11, 39
 ni kāvyā vedhasaḥ 1, 72, 1. Ts.
 2, 2, 12, 1
 nikramaṇaṁ nishadanam 1, 162,
 14. Vs. 25, 38. Ts. 4, 6, 9, 1
 nikhātāṁ cid yaḥ puru^o 8, 66, 4
 ni gavyatā manasā 3, 31, 9
 ni gavyavo 'navo 7, 18, 14
 ni gāvo goshthe 1, 191, 4. Av.
 6, 52, 2
 ni grāmāso avikshata 10, 127, 5
 nicetāro hi maruto 7, 57, 2
 ni tad dadhishe 'varam 10, 120,
 7. Av. 5, 2, 6, 20, 107, 10
 nitikti yo vāraṇam annam 6, 4, 5
 ni tigmam abhy aṅsum 8, 72, 2
 ni tigmāni bhrāṣayan 10, 116, 5
 nityaṁ na sunum madhu 1, 166, 2
 nityas cākanyāt svapatir 10, 31, 4
 nityastoto vānaspatir 9, 12, 7.
 Sv. 2, 552
 nitye cin nu yaṁ 1, 148, 3
 ni tvā dadhe vara ā 3, 23, 4
 ni tvā dadhe vareṇyaṁ 3, 27, 10
 ni tvā nakshya viṣpate 7, 15, 7.
 Sv. 1, 26
 ni tvām agne manur dadhe 1, 36,
 19. Sv. 1, 54
 ni tvā yajñasya sādhanam 1, 44,
 11. Tb. 2, 7, 12, 6
 ni tvā vasishṭhā ahvanta 10, 122, 8
 ni tvā hotāram pṛtvijaṁ dadhire
 1, 45, 7
 ni durōṇe amṛito 3, 1, 18
 ni durga indra śnathihy 7, 25, 2
 nidhīyamānam apagulham 10, 32, 6
 ni no hotā vareṇyaḥ 1, 26, 2
 ni parvataḥ sādya 2, 11, 8
 ni pastyāsu trita stabhuyan 10,
 46, 6
 nimishaḥ cij javiṣyā 8, 73, 2
 ni yad yāmāya vo girir 8, 7, 5
 ni yad yuvethe 1, 180, 6
 ni yad vṛṇakshi śvasanasya 1, 54,
 5. N. 5, 16
 niyutvanto grāmajito 5, 54, 8
 niyutvan vāyav ā gahy 2, 41, 2.
 Vs. 27, 29
 niyuvānā niyuta spārha^o 7, 91, 5
 ni yena mushtihatyayā 1, 8, 2.
 Av. 20, 17, 18
 ni ye riṇanty ojasā 5, 56, 4
 nir agnayo rurucur 8, 3, 20
 nir avidbhyad giribhya ā 8, 77, 6.
 N. 6, 34
 nir āhāvān kṛipotana 10, 101, 5.
 Ts. 4, 2, 5, 5
 niripāno vi dhāvati 9, 14, 4
 nir indra bṛihatibhyo 8, 3, 19
 nir indra bhūmyā adhi 1, 80, 4
 nir u svasāram askrito^o 10, 127, 3
 nirmathitaḥ sudhita ā 3, 23, 1
 nirmāyā u tye asurā 10, 124, 5
 nir yat puteva svadhitiḥ 7, 3, 9
 nir yad im budhnān 1, 141, 3
 nir yuvāpo asastir 4, 48, 2
 ni vartadhvam mānu 10, 19, 1
 ni veveti palito 3, 55, 9
 ni vo yāmāya mānuṣho 1, 37, 7
 ni śatroh soma vṛishnyam 9, 19, 7
 ni śushṇa indra dharmasim 8,
 6, 14
 ni śushmam indav eshām 9, 52, 4
 niś carmaṇa rībhavo gām 1, 110, 8
 niś carmaṇo gām ariṇita 1, 161, 7
 ni shasāda dhritavratō 1, 25, 10.
 Vs. 10, 27. 20, 2. Ts. 1, 8, 16,
 1. Tb. 1, 7, 10, 2. 2, 6, 5, 1
 ni shīm id atra guhyā 3, 38, 3
 ni shu brahma janānām 8, 5, 13
 ni shu sīda gaṇapate 10, 112, 9
 ni shū namātimatiṁ 1, 129, 5
 nishkaṁ vā ghā kṛipavate 8,
 47, 15
 ni shvāpayā mithūdrīṣā 1, 29, 3.
 Av. 20, 74, 3
 nishshidhvarir oshadhīr āpa 8,
 59, 2
 nishshidhvaris ta oshadhīr 3, 55, 22
 ni sarvasena ishudhīr 1, 33, 3
 ni sāmānām ishirām 3, 30, 9
 ni hotā hotrishadane 2, 9, 1. Vs.
 11, 36. Ts. 3, 5, 11, 2. 4, 1,
 3, 3
 nicāvayā abhavat 1, 32, 9
 nicā vartanta upari 10, 34, 9
 nicinabāram varuṇaḥ 5, 85, 3. N.
 10, 4
 nīlaloḥitam bhavati 10, 85, 28.
 Av. 14, 1, 26
 nu anyatrā cid adriyas 8, 24, 11

nu itthā te pūrvathā ca 1, 132, 4
 nu indra rāye varivas 7, 27, 5
 nu indra sūra stavamāna 7, 19, 11.
 Av. 20, 37, 11
 nu grīṇāno grīṇate 6, 39, 5
 nu ca purā ca sadanaṃ 1, 96, 7.
 N. 4, 17
 nu cit sa bhreshate jano 7, 20, 6
 nu cit sahojā amrito 1, 58, 1
 nu cin na indro maghava 7, 27, 4
 nu cin nu te manyamānasya 7,
 22, 8. Av. 20, 73, 2
 nu ta ābhir abhishṭibhis 5, 38, 5
 nu te pūrvasyāvaso 2, 4, 8
 nūtnā id indra te vāyam 8, 21, 7
 nu tvām agna imahe 7, 7, 7. 8, 7
 nu devāso varivaḥ kartanā 7,
 48, 4
 nu na id dhi vāryam 5, 17, 5
 nu na indrāvaruṇā grīṇānā 6,
 68, 8
 nu na ehi vāryam 5, 16, 5
 nūnam sū te prati varam 2, 11,
 21, 15, 10, 16, 9, 17, 9, 18, 9.
 19, 9, 20, 9. N. 1, 7
 nūnam tad indra daddhi no 8,
 13, 5
 nūnam na indrāparāya ca 6,
 33, 5
 nūnam arca viḥāyase 8, 23, 24
 nūnam punāno vibhiḥ 9, 107, 2.
 Sv. 2, 664
 nu navyase navīyase 9, 9, 8
 nu naṣ citram puruvājābhir 6, 10, 5
 nu naṣ tvam rathiro 9, 97, 48
 nu na agna utaye sabādhasaḥ 5,
 10, 6
 nu no agne vṛikebhiḥ 6, 4, 8
 nu no gomad vīravād dhehi 7,
 75, 8
 nu no rayim rathyam 6, 49, 15
 nu no rayim upa māsva 9, 93, 5.
 N. 6, 28
 nu no rayim puruvīram 4, 44, 6.
 Av. 20, 143, 6
 nu no rayim mahām indo 9, 40,
 3. Sv. 2, 276
 nu no rāsva sahasravat 3, 13, 7
 nu ma ā vācam upa 6, 21, 11
 nu manvāna eshām 5, 52, 15
 nu marto dayate 7, 100, 1. Tb.
 2, 4, 3, 4

nu mitro varuṇo aryamā 7, 62, 6.
 63, 6
 nu me giro nāsatyāsvinā 8, 85, 9
 nu me brahmāṇy agna 7, 1, 20, 25
 nu me havam ā sṛiputam 7, 67,
 10, 69, 8
 nu rodasi abhishṭute 7, 39, 7:
 40, 7
 nu rodasi ahinā budhnyena 4,
 55, 6
 nu rodasi brihadbhir no 4, 56, 4
 nu shtuta indra nū 4, 16, 21, 17,
 21, 19, 11, 20, 11, 21, 11, 22,
 11, 23, 11 24, 11
 nu shtthiram maruto 1, 64, 15
 nu sadmānam divyam 6, 51, 12
 nṛicakshasam tvā vāyam 9, 8, 9.
 Sv. 2, 535
 nṛicakshaso animishanto 10, 63, 4
 nṛicakshā esha divo madhya 10,
 139, 2. Vs. 17, 59. Ts. 4, 6,
 3, 3
 nṛicakshā rakshaḥ pari 10, 87, 10.
 Av. 8, 3, 10
 nṛiṇām u tvā nṛitamam 3, 51, 4
 nṛidhūto adrishuto 9, 72, 4
 nṛibāhubhyām codito 9, 72, 5
 nṛibhir dhutāḥ suto 8, 2, 2. Sv.
 2, 85
 nṛibhir yemāno jajūnāḥ 9, 109, 8
 nṛibhir yemāno haryato 9, 107,
 16. Sv. 2, 208
 nṛivat ta indra nṛitamābhir 6, 19,
 10. N. 6, 6
 nṛivad dasrā manoyujā 8, 5, 2
 nṛivad vaso sadam id 6, 1, 12.
 Tb. 3, 6, 10, 5
 netāra ū shu naṣ tiro 10, 126, 6
 nemim namanti cakshasā 8, 97,
 12. Sv. 2, 281. Av. 20, 54, 3
 nesat tamo dudhitam 4, 1, 17
 neha bhadram rakshasvine 8,
 47, 12
 naitāvad anye maruto 7, 57, 3
 naitāvad enā paro 10, 31, 8
 ny aktratūn grathino 7, 6, 3
 ny akrandayann upayanta 10, 102,
 5. N. 9, 23
 ny agnim jātavedasam hotra° 5,
 26, 7
 ny agnim jātavedasam dadhātā 5,
 22, 2

ny agne navyasā vacas 8, 39, 2
nyag vāto 'va vāti 10, 60, 11. Av.
6, 91, 2

ny aghnyasya mūrdhani 1, 30, 19
ny arbudasya viṣṭapam 8, 32, 3
ny asmai devī svadhitiṛ 5, 32, 10
ny āvidhyad ilbiṣasya 1, 33, 12.
N. 6, 19

ny u priyo manushah 7, 73, 2
ny ū shu vācam 1, 53, 1. Av. 20,
21, 1

pajreva carcaram 10, 106, 7
pañca janā mama hotram 10,
53, 5

pañca padāni rupo 10, 13, 3. Av.
18, 3, 40

pañcapādām pitaram 1, 164, 12.
Av. 9, 9, 12

pañcāre cakre 1, 164, 13. Av. 9,
9, 11. N. 4, 27

patangam aktam 10, 177, 1. Ta.
3, 11, 10

patango vācam manasā 10, 177,
2. Ta. 3, 11, 11

patāti kuṇḍriṇācyā 1, 29, 6. Av.
20, 74, 6

patir bhava vritrahan 3, 31, 18

patir hy adhvarāṇām 1, 44, 9

patto jagāra 10, 27, 13. N. 6, 6

patnivantah sūtā ima 8, 93, 22.
N. 5, 18

patnīva purvahūtim 1, 122, 2

patha ekah pīpāya 8, 29, 6

pathas-pathah paripatim 6, 49, 8.
Vs. 34, 42. Ts. 1, 1, 14, 2. N.
12, 18

padam devasya namasā 6, 1, 4.
Tb. 3, 6, 10, 2. N. 4, 19

padam devasya mīlhushe 8, 102,
15. Sv. 2, 922

padā pañiūr arādhaso 8, 64, 2.

Sv. 2, 705. Av. 20, 93, 2

pade iva nihite dasme 3, 55, 15

pade-pade me jarimā 5, 41, 15

padyā vaste pururūpā 3, 55, 14

panāyām tad asvinā 8, 57, 3.
Av. 20, 143, 9

panya ā dardirac 8, 32, 18

panya id upa gāyata 8, 32, 17

panyam-panyam it 8, 2, 25. Sv.
1, 123, 2, 1007

panyānsam jātavedasam 8, 74, 3.
Sv. 2, 916

paprikshenyaṁ indra tve 5, 33, 6

paprātha kshām mahi 6, 17, 7

payasvatir oshadhayah 10, 17, 14.

Ts. 1, 5, 10, 2. vgl. Av. 3, 24,
1. 18, 3, 56.

para riṇā sāvīr 2, 28, 9

paraḥ so astu tanvā 7, 104, 11.
Av. 8, 4, 11

param mṛityo anu 10, 18, 1. Av.
12, 2, 21. Vs. 35, 7. Tb. 3, 7,
14, 5. Ta. 3, 15, 2. 6, 7, 3. N.
11, 8

parasum cid vi tapati 3, 53, 22

parasyā adhi samvato 8, 75, 15.

Vs. 11, 71. Ts. 2, 6, 11, 3. 4,
1, 9, 2

parakātāc cid adriivas 8, 92, 27

parā gāvo yavasam 8, 4, 18

parā cic chirshā 1, 33, 5

parā nūdasva maghavann 7, 32, 25

parā dehi śāmulyam 10, 85, 29.
Av. 14, 1, 25

parādyā devā vṛijinaṁ 10, 87, 15.
Av. 8, 3, 14

parā purveshām sakhyā 6, 47, 17

parā me yanti dhītayo 1, 25, 16

parāyatīnām anv eti 1, 113, 8

parāyatīm mātaram 4, 18, 3

parā yāhi maghavanā ā ca 3, 53, 5

parāvatam nāsatyā 1, 116, 9

parāvato ye didhishanta 10, 63, 1

parā virāsa etana 5, 61, 4

parā vyakto arusho 9, 71, 7

parā subhrā ayāso 1, 167, 4

parā śrīṇhi tapasā 10, 87, 14. Av.
8, 3, 13

parā ha yat sthiram 1, 39, 3

parā hi me vimanyavah 1, 25, 4

parā hindra dhāvasi 10, 86, 2. Av.
20, 126, 2

pari koṣam madhuścutam 9, 103,
3. Sv. 1, 577

parikṣhitā pitarā 10, 65, 8

pari cin marto draviṇam 10, 31, 2

pari nah śarmayantyā 9, 41, 6. Sv.
2, 247

pari neta matīnām 9, 103, 4

pari no asvam aśvavid 9, 61, 3. Sv.
2, 562

pari no devavitaye 9, 54, 4

- pari no yāhy asmayur 9, 64, 18
 pari no vṛinajann aghā 8, 47, 5
 pari no hetī rudrasya 2, 33, 14.
 Vs. 16, 50. Ts. 4, 5, 10, 4
 pari trindhi paṇinām 6, 53, 5
 pari te jigyusho yathā 9, 100, 4
 pari te duḥabho ratho 4, 9, 8. Vs.
 3, 36
 pari tmanā mitadrur eti 4, 6, 5
 pari tyam haryatam harim 9, 98, 7.
 Sv. 1, 552. 2, 679. 1031
 pari tridhātūr adhvarām 8, 72, 9
 pari trivishṭy adhvarām 4, 15, 2.
 Tb. 3, 6, 4, 1
 pari tvā girvano gira 1, 10, 12.
 Vs. 5, 29. Ts. 1, 3, 1, 2
 pari tvāgne puram vayam 10, 87,
 22. Av. 7, 71, 1. 8, 3, 22. Vs. 11,
 26. Ts. 1, 5, 6, 4. 4, 1, 2, 5
 pari divyāni marmṛisad 9, 14, 8
 pari daivir anu svadhā 9, 103, 5
 pari dyuksham sahasaḥ 9, 71, 4
 pari dyukshaḥ sanadrayir 9, 52, 1.
 Sv. 1, 496
 pari dhāmāni yāni te 9, 66, 3
 pari pushā parastād 6, 54, 10. Av.
 7, 9, 4
 pari prajātaḥ kratvā 1, 69, 2
 pari pra dhanvendraya 9, 109, 1.
 Sv. 1, 427. 2, 717
 pariprayantaḥ vayam 9, 68, 8
 pari pra soma te raso 9, 67, 15
 pari prāśishyadat kavir 9, 14, 1.
 Sv. 1, 486
 pari priyah kalaṣe 9, 96, 9
 pari priyā divaḥ kavir 9, 9, 1. Sv.
 1, 476. 2, 265
 pari yat kavir kāvyā 9, 94, 3
 pari yat kāvyā kavir 9, 7, 4. Sv.
 2, 481
 pari yad indra rodasi 1, 33, 9
 pari yad eśham eko 1, 68, 2
 pari yo rasminā divo 8, 25, 18
 pari yo rodasi ubhe 9, 18, 6
 pari vājapatih kavir 4, 15, 3. Sv.
 1, 30. Vs. 11, 25. Ts. 4, 1, 2, 5.
 Tb. 3, 6, 4, 1
 pari vāje na vājayum 9, 63, 19
 pari vārany avyayā 9, 103, 2
 pari visvāni cetasā 9, 20, 3. Sv.
 2, 320
 pari visvāni sudhitāgner 3, 11, 8
 parivishṭam jāhusham 1, 116, 20
 parivṛikteva patividyam 10, 102, 11
 pari vo viśvato dadha 10, 19, 7
 parishadyam hy arāṇasya 7, 4, 7.
 N. 3, 2
 parishkrīṇvann anishkrītam 9,
 39, 2. Sv. 2, 249
 parishkrīṭāsa indavo yosheva 9,
 46, 2
 pari shya suvāno aksha indur 9,
 98, 3. Sv. 2, 590
 pari shya suvāno avyayam 9, 98, 2
 pari sadmeva paśumānti 9, 92, 6
 pari saptir na vājayur 9, 103, 6
 pari suvānas cakshase 9, 107, 3.
 Sv. 2, 665
 pari suvānāsa indavo 9, 10, 4. Sv.
 1, 485. 2, 472
 pari suvāno girishṭhah 9, 18, 1.
 Sv. 1, 475. 2, 443
 pari suvāno harir aṇṣuḥ 9, 92, 1
 pari soma ritam bṛihad 9, 56, 1
 pari soma pra dhanvā 9, 75, 5. N.
 4, 15
 pari spaṣo varuṇasya 7, 87, 3
 pari hi shmā puruhuto 9, 87, 6
 parihvṛited anā jano 8, 47, 6
 parim ghrīṇā carati 1, 52, 6
 parito vāyave sutam 9, 63, 10
 parito shiṣṭatā sutam somo 9, 107,
 1. Sv. 1, 512. 2, 663. Vs. 19, 2.
 Tb. 2, 6, 1, 1
 parīme gām aneshata 10, 155, 5.
 Av. 6, 28, 2. Vs. 35, 18
 pareyivānsam pravato 10, 14, 1. Av.
 18, 1, 49. Ta. 6, 1, 1. N. 10, 20
 parehi vigrāni astritam 1, 4, 4. Av.
 20, 68, 4
 paro divā para enā 10, 82, 5. Vs.
 17, 29. Ts. 4, 6, 2, 2
 paromātram rīcishamam 8, 68, 6
 paro mātrayā tanvā 7, 99, 1. Tb.
 2, 8, 3, 2
 paro yat tvam parama 5, 30, 5
 paro hi martyair asi 6, 48, 19
 parjanyaḥ pitā mahishasya 9, 82,
 3. Sv. 2, 667
 parjanyaṇvātā vṛishabhā 6, 49, 6
 parjanyaṇvṛiddham mahisham 9,
 113, 3
 parjanyaḥ pra gāyata 7, 102, 1.
 Tb. 2, 4, 5, 5. Ta. 1, 29, 1

- parjanya-vātā vṛishabhā 10, 65, 9
 pary ū shu pra dhanva 9, 110, 1.
 Sv. 1, 428. 2, 714. Av. 5, 6, 4
 parvataḥ cin mahi vṛiddho 5, 60,
 3. Ts. 3, 1, 11, 5
 parśur ha nāma mānavi 10, 86, 23.
 Av. 20, 126, 23
 parshi tokam tanayam 6, 48, 10.
 Sv. 2, 974
 parshi dīne gabhīra añ 8, 67, 11
 pavate haryato harir ati 9, 106,
 13. Sv. 1, 576. 2, 123
 pavate haryato harir grīṇāno 9,
 65, 25.
 pavante vājasātaye 9, 13, 3. Sv. 2,
 539. Tāṇḍya 4, 2, 15
 pavamāna rītaḥ kavīh 9, 62, 30
 pavamāna rītam brīhac 9, 66, 24
 pavamānaḥ suto nṛībhiḥ 9, 62, 16
 pavamānaḥ so adya naḥ 9, 67, 22.
 Vs. 19, 42
 pavamāna dhiyā hito 9, 25, 2. Sv.
 2, 271
 pavamāna ni toṣase 9, 63, 23. Sv.
 2, 586
 pavamānam avasyavo 9, 13, 2. Sv.
 2, 538
 pavamāna mahi śravaḥ citrebhir
 9, 100, 8
 pavamāna mahi śravo gām 9, 9, 9
 pavamāna mahy arṇo 9, 86, 34. N.
 5, 6
 pavamāna rasas tava 9, 61, 18. Sv.
 2, 241
 pavamāna rucā-rucā 9, 65, 2. Sv.
 2, 255
 pavamāna vidā rayim asmabhyam
 soma dushtaram 9, 63, 11
 pavamāna vidā rayim asmabhyam
 soma suśriyam 9, 43, 4
 pavamāna suvīryam 9, 11, 9. Sv.
 2, 799
 pavamānasya jāṅghnato 9, 66, 25.
 Sv. 2, 660
 pavamānasya te kave 9, 66, 10. Sv.
 2, 7
 pavamānasya te raso 9, 61, 17. Sv.
 2, 240
 pavamānasya te vayam 9, 61, 4.
 Sv. 2, 137
 pavamānasya viṣyavit 9, 64, 7. Sv.
 2, 308
 pavamāna svar vido 9, 59, 4
 pavamāna asṛikshata pavitram ati
 9, 107, 25. Sv. 1, 522
 pavamāna asṛikshata somāḥ 9, 63,
 25. Sv. 2, 1049
 pavamāna divas pary 9, 63, 27.
 Sv. 2, 1050
 pavamānāsa āśavaḥ 9, 63, 26. Sv.
 2, 1051
 pavamānāsa indavas tīraḥ 9, 67, 7
 pavamāno ajījanad divas 9, 61, 16.
 Sv. 1, 484. 2, 239
 pavamāno ati sridho 9, 66, 22
 pavamāno abhi spridho 9, 7, 5.
 Sv. 2, 482
 pavamāno abhy arshā suvīryam
 9, 85, 8
 pavamāno asishyadad rakshaṇsy
 9, 49, 5. Sv. 2, 789
 pavamāno rathitamaḥ 9, 66, 26.
 Sv. 2, 661
 pavamāno vy aśnavad 9, 66, 27.
 Sv. 2, 662
 pavasva gojid aśvajid 9, 59, 1
 pavasva janayann isho 9, 66, 4
 pavasva dakshasādhano 9, 25, 1.
 Sv. 1, 474. 2, 269
 pavasva devamādano 9, 84, 1
 pavasva devavītaya indo 9, 106, 7.
 Sv. 1, 571. 2, 676
 pavasva devavīr ati 9, 2, 1. Sv.
 2, 387
 pavasva devāyushag 9, 63, 22. Sv.
 1, 483. 2, 585
 pavasva madhumattama indrāya
 9, 108, 1. Sv. 1, 578. 2, 42
 pavasva vāco agriyaḥ 9, 62, 25.
 Sv. 2, 125
 pavasva vājasātamaḥ 9, 100, 6.
 Sv. 2, 366
 pavasva vājasātaye 'bhi viṣvāni
 9, 107, 23. Sv. 1, 521
 pavasva vājasātaye viprasya 9,
 43, 6
 pavasva viṣvacarshaṇe 9, 66, 1
 pavasva vṛitrahantamokthebhir 9,
 24, 6. Sv. 2, 316
 pavasva vṛiṣṭim ā su no 9, 49, 1.
 Sv. 2, 785
 pavasva soma kratuvim 9, 86, 48
 pavasva soma kratve 9, 109, 10.
 Sv. 1, 430. 2, 682

- pavasva soma divyeshu 9, 86, 22
 pavasva soma devavitāye 9, 70, 9
 pavasva soma dyumnī sudhāro 9,
 109, 7. Sv. 1, 436
 pavasva soma madhumāñ 9, 96,
 13. Sv. 1, 532
 pavasva soma mandayann 9, 67,
 16. Sv. 2, 1160
 pavasva soma mahān 9, 109, 4.
 Sv. 1, 429. 2, 591
 pavasvādbhyo adābhyah 9, 59, 2
 pavasvendo pavamāno 9, 96, 21
 pavasvendo vṛishā sutah 9, 61, 28.
 Sv. 1, 479. 2, 128
 pavitram te vitatam 9, 83, 1. Sv.
 1, 565. 2, 225. Ta. 1, 11, 1.
 Tāṇḍya 1, 2, 8
 pavitravantah pari vācam 9, 73, 3.
 Ta. 1, 11, 1. N. 12, 32
 pavitrebbhiḥ pavamāno 9, 97, 24
 pavitārāḥ punītana 9, 4, 4. Sv.
 2, 400
 paṣuṇ naḥ soma rakshasi 10,
 25, 6
 paṣuṇ na citrā subhagā 1, 92, 12
 paścāt purastād adharād 10, 87,
 21. Av. 8, 3, 20
 paścedam anyad abhavad 10, 149, 3
 paśyann anyasyā atithim 10, 124, 3
 paśvā na tāyūṇ 1, 65, 1
 paśvā yat paścā 10, 61, 12
 pākah prichāmi 1, 164, 5. Av. 9, 9, 6
 pākatrā sthana devā 8, 18, 15
 pātām no rudrā pāyubhir 5, 70, 3.
 Sv. 2, 337
 pātā vritrahā sutam 8, 2, 26. Sv.
 2, 1009
 pātā sutam indro astu somam
 hantā 6, 44, 15
 pātā sutam indro astu somam
 prapenir 6, 23, 3
 pāti priyam ripo 3, 5, 5
 pāntam ā vo andhasa 8, 92, 1. Sv.
 1, 155. 2, 63
 pānti mitrāvaruṇāv 1, 167, 8
 pārāvatasya rātishu 8, 34, 18
 pārshadvāṇah praskāṇvam 8, 51, 2
 pāvākayā yas citantyā 6, 15, 5.
 Vs. 17, 10. Ts. 4, 6, 1, 2
 pāvākavarcāḥ sukra° 10, 140, 2.
 Sv. 2, 1167. Vs. 12, 107. Ts.
 4, 2, 7, 3
 pāvakaṣoce tava hi kshayam 3, 2, 6
 pāvakā naḥ sarasvatī 1, 3, 10. Sv.
 1, 189. Vs. 20, 84. Tb. 2, 4,
 3, 1. N. 11, 26
 pāvamānir yo adhyety 9, 67, 32.
 Sv. 2, 649
 pāvīravī kanyā 6, 49, 7. Ts. 4, 1,
 11, 2
 pāvīravī tanyatur 10, 65, 13. N.
 12, 30
 pāhi gāyāndhaso 8, 33, 4. Sv.
 1, 289
 pāhi na indra sushtāta 1, 129, 11
 pāhi no agna ekayā 8, 60, 9. Sv.
 1, 36. 2, 894. Vs. 27, 43
 pāhi no agne pāyubhir 1, 189, 4
 pāhi no agne rakshasah pāhi 1,
 36, 15
 pāhi no agne rakshaso ajushtāt
 7, 1, 13
 pāhi visvasmād rakshaso 8, 60, 10.
 Sv. 2, 895
 pitā yajñānām asuro 3, 3, 4. N.
 5, 2
 pitā yat svām duhitaram 10, 61, 7
 pituḥ pratnasya janmanā 1, 87, 5
 pituṇ nu stosham 1, 187, 1. Vs.
 34, 7. N. 9, 25
 pitubhrito na tantum it 10, 172, 3
 pitur na putrah subhrito 8, 19, 27
 pitur na putrah kratum 1, 68, 9
 pitur mātur adhy ā ye 9, 73, 5
 pituḥ ca garbham janituḥ 3, 1, 10
 pituḥ cid udhar janushā 3, 1, 9
 piteva putram abibhar 10, 69, 10
 pitre cic cakruḥ sadanam 3, 31, 12
 pinvanty apo marutaḥ 1, 64, 6.
 Ts. 3, 1, 11, 7
 pipartu no aditi 2, 27, 7
 pipartu mā tad ritasya 10, 35, 8
 pipile anṣur madyo 4, 22, 8
 piprīhi devāñ usato 10, 2, 1. Ts.
 4, 3, 13, 4. Tb. 3, 5, 7, 5. 6,
 11, 4
 pibatām somam madhumantam
 8, 87, 4
 pibatām gharmam madhumantam
 8, 87, 2
 pibatām ca tripṇutam ca 8, 35, 10
 pibanti mitro aryamā 8, 94, 5.
 Sv. 2, 1136
 pibanty asya viṣve devāso 9, 109, 15

- piba svadhainavānām 8, 32, 20
 pibā tv asya girvaṇaḥ 8, 1, 26.
 Sv. 2, 743
 pibā-pibed indra sūra somam
 mandantu 2, 11, 11
 pibā-pibed indra sūra somam mā
 rishanyo 10, 22, 15
 pibā vardhasva tava ghā 3, 36, 3
 pibā sutasya rasino 8, 3, 1. Sv.
 1, 239. 2, 771
 pibā somam abhi yam 6, 17, 1
 pibā somam indra mandatu 7, 22,
 1. Sv. 1, 398. 2, 277. Av. 20,
 117. 1. Ts. 2, 4, 14, 3
 pibā somam indra suvānam 1,
 130, 2
 pibā somam madāya kam 8, 95, 3
 pibā somam mahata 10, 116, 1
 pibed indra marutsakhā 8, 76, 9
 pisaṅgabhrishtim ambhriṇam 1,
 133, 5
 pisaṅgarūpaḥ subharo 2, 3, 9. Ts.
 3, 1, 11, 2
 pipāya dhenur aditir 1, 153, 3
 pipāya sa śravasā 6, 10, 3
 pipivānsam sarasvata 7, 96, 6. Ts.
 3, 1, 11, 2
 pivānam mesham 10, 27, 17
 pivoannān rayivridhah 7, 91, 3.
 Vs. 27, 33. Tb. 2, 8, 1, 1
 pivoasvāḥ śucadrathā 4, 37, 4
 putram ivā pitarāv 10, 131, 5. Av.
 20, 125, 5. Vs. 10, 34. 20, 77.
 Tb. 1, 4, 2, 1
 putriṇā tā kumārīṇā 8, 31, 8
 putro na jāto rapvo 1, 69, 5
 punaḥ patnīm agnir adād 10, 85,
 39. Av. 14, 2, 2. N. 4, 25
 punaḥ-punar jāyamānā 1, 92, 10
 punaḥ sam avyad 2, 38, 4. N. 4, 11
 punantu mām devajanāḥ 9, 67,
 27. Vs. 19, 39. Tb. 1, 4, 8, 1.
 2, 6, 3, 4
 punar etā ni vartantām 10, 19, 3
 punar enā ni vartaya 10, 19, 2
 punar ehi vṛishākaḥ 10, 86, 21.
 Av. 20, 126, 21. N. 12, 28
 punardāya brahmajāyām 10, 109,
 7. Av. 5, 17, 11
 punar naḥ pitaro mano 10, 57, 5.
 Vs. 3, 55. Ts. 1, 8, 5, 3
 punar no asum prithivī 10, 59, 7
 punar ye cakruh pitarā 4, 32, 3
 punar vai devā 10, 109, 6. Av. 5,
 17, 10
 punātā dakshasāadhanam 9, 104, 3.
 Sv. 2, 509
 punāti te parisrutam 9, 1, 6. Vs.
 19, 4. Ts. 1, 8, 21, 1. Tb. 2, 6,
 1, 2
 punāna indav ā bhara soma dvi-
 barhasam rayim | tvam vasuni
 9, 100, 2
 punāna indav ā bhara soma dvi-
 barhasam rayim | vṛishann 9,
 40, 6
 punāna indav eshām puruhuta 9,
 64, 27
 punānaḥ kalaśeshv ā 9, 8, 6. Sv.
 2, 533
 punānaḥ soma jagrivir 9, 107, 6.
 Sv. 1, 519
 punānaḥ soma dhārayāpo 9, 107,
 4. Sv. 1, 511. 2, 25
 punānaḥ soma dhārayendo 9, 63, 28
 punānaḥ camu janayan 9, 107, 18
 punānāsaḥ camushado 9, 8, 2. Sv.
 2, 529
 punāne tanvā mithaḥ 4, 56, 6.
 Sv. 2, 947
 punāno akramīd abhi 9, 40, 1.
 Sv. 1, 488. 2, 274
 punāno devavītaya 9, 64, 15. Sv.
 2, 193
 punāno yāti haryataḥ 9, 43, 3
 punāno rūpe avyaye 9, 16, 6
 punāno varivas kridhy 9, 64, 14.
 Sv. 2, 192
 punishe vām arakshasam 7, 85, 1
 pumāñ enam tanuta 10, 130, 2.
 Av. 10, 7, 43. 44
 purah sadya itthadhiye 9, 61, 2.
 Sv. 2, 561
 puramdarā śikshatam 1, 109, 8
 puram na dhṛishṇav ā ruja 8,
 73, 18
 purāgne duritebhyah 8, 44, 30
 purānam okaḥ sakhyam 3, 58, 6
 purāṇāñ anuvenantam 10, 135, 2
 purāṇā vām viryā 10, 39, 5
 purām bhindur yuvā 1, 11, 4. Sv.
 1, 359. 2, 600. Tāndya 14, 12, 3
 purā yat suras tamaso 1, 121, 10
 purā sambadhā 2, 16, 8

- purishyāso agnayah 3, 22, 4. Vs.
 12, 50. Ts. 4, 2, 4, 3
 purukutsāni hi vām 4, 42, 9
 purutrā cid dhi vām narā 8, 5, 16
 purutrā hi sadṛiṇi asi 8, 11, 8.
 43, 21. Sv. 2, 517. Tb. 2, 4,
 4, 4
 puru tvā dāśvān voce 1, 150, 1. Sv.
 1, 97. N. 5, 7
 purudrapsā añjīmantah 5, 57, 5
 purupriyā na utaye 8, 5, 4
 purumandrā purūvasū 8, 8, 12
 purusha evedam sarvam 10, 90, 2.
 Av. 19, 6, 4. Vs. 31, 2. Ta. 3,
 12, 1
 purushṭutasya dhāmabhiḥ 3, 37,
 4. Av. 20, 19, 4
 puru hi vām purubhuja 6, 63, 8.
 N. 6, 29
 puruhutam purushṭutam 8, 92, 2.
 Sv. 2, 64
 puruhuto yaḥ purugūrta 6, 34, 2
 puruṇi dasmō ni riṇāti 1, 148, 4
 puruṇi hi tvā savanā 10, 89, 16
 puruṇy agne purudhā tvayā 6, 1,
 13. Tb. 3, 6, 10, 5
 purūtāmam purūṇam stotṛiṇām
 6, 45, 29
 purūtāmam purūṇam Iśānam 1, 5,
 2. Sv. 2, 91. Av. 20, 68, 12
 purti yat ta indra santy 5, 33, 4
 purūravo mā mṛithā 10, 95, 15.
 Ś. P. 11, 5, 1, 9
 purūrūnā cid dhy asty 5, 70, 1.
 Sv. 2, 335
 purū varpāṇsy aśvinā 1, 117, 9
 purogā agnir devānām 1, 188, 11
 purojiti vo andhasaḥ 9, 101, 1.
 Sv. 1, 545. 2, 47
 puroḷā agne pacatas 3, 28, 2. N.
 6, 16
 puroḷā it turvaṣo 7, 18, 6
 puroḷāsam yo āsmai somam 8,
 31, 2
 puroḷāsam sanasruta 3, 52, 4
 puroḷāsam ca nō ghaso 3, 52, 3.
 4, 32, 16
 puroḷāsam nō andhasa 8, 78, 1
 puroḷāsam pacatyam 3, 52, 2
 puro vō mandram 6, 10, 1
 pushtir na raṇvā 1, 65, 5
 pushyāt ksheme 5, 37, 5
 pūrvāparam carato 10, 85, 18. Av.
 7, 81, 1. 13, 2, 11. 14, 1, 23.
 Tb. 2, 7, 12, 2. 8, 9, 3
 pūrvāpusham suhavam 8, 22, 2
 pūrvām anu pradīsam yāti 9,
 111, 3. Sv. 2, 941
 pūrvām anu prayatim 1, 126, 5
 pūrvā viśvasmād bhuvanād 1,
 123, 2
 pūrvibhir hi dadāṣima 1, 86, 6.
 Ts. 4, 3, 13, 5
 pūrvir asya nishshidho 3, 51, 5
 pūrvir aham saradaḥ 1, 179, 1
 pūrvir indrasya rātāyo 1, 11, 3.
 Sv. 2, 179
 pūrvir ushasaḥ saradaḥ ca 4, 19, 8
 pūrvī cid dhi tve tuvikūrmīn
 8, 66, 12
 pūrvish ṭa indropamātayaḥ 8,
 40, 9
 purve ardhe rajaso 1, 124, 5
 pūrvo devā bhavatu 1, 94, 8
 pūrva hotar asya nō 1, 26, 5
 pushanam nō ajāṣyam 6, 55, 4
 pushavate te cakṛimā 3, 52, 7
 pushavate marutvate 1, 142, 12
 pushan tava vrata vayam 6, 54,
 9. Av. 7, 9, 3. Vs. 34, 41. Tb.
 2, 5, 5, 5
 pūshann anu pra gā ihi 6, 54, 6
 pushā gā anv etu naḥ 6, 54, 5.
 Ts. 4, 1, 11, 2. Tb. 2, 4, 1, 5
 pushā tveṭas cyāyayatu 10, 17, 3.
 Av. 18, 2, 54. Ta. 6, 1, 1. N.
 7, 9
 pushā tveto nayatu 10, 85, 26.
 Av. 14, 1, 20
 pushā rājānam aghṛiṇir 1, 23, 14
 pushā vishṇur havanam me 8,
 54, 4
 pushā subandhur 6, 58, 4. Tb. 2,
 8, 5, 4
 pushemā āsā anu veda 10, 17, 5.
 Av. 7, 9, 2. Tb. 2, 4, 1, 5. Ta.
 6, 1, 1
 pushṇas cakram na rishyati 6,
 54, 3
 priksaprayajo draviṇaḥ 3, 7, 10
 priksahya vṛishṇo arushasya 6,
 8, 1
 prikshe tā viśvā bhuvanā 2, 34, 4
 prikshe vapuḥ pitumān, 1, 141, 2

- prichāmi tvā param antam 1, 164,
 34. Av. 9, 10, 13. Vs. 23, 61
 priche tad eno varuṇa 7, 86, 3
 prīṇiyād in nādhmanāya 10,
 117, 5
 prīthak prāyan prathamā 10, 44,
 6. Av. 20, 94, 6. N. 5, 25
 prīthupājā amartyo 3, 27, 5. Tb.
 3, 6, 1, 3
 prīthū karasṇā bahulā 6, 19, 3
 prīthū ratho dakṣiṇāyā 1, 123, 1
 prīdākusānur yajato 8, 17, 15
 prīshadaśvā marutaḥ 1, 89, 7. Vs.
 25, 20
 prīshadhre medhye 8, 52, 2
 prīṣṭo divi dhāy 7, 5, 2
 prīṣṭo divi prīṣṭo 1, 98, 2. Vs.
 18, 73. Ts. 1, 5, 11, 1. Tb. 3,
 11, 6, 4
 paura cid dhy udaprutam 5,
 74, 4
 pauṛo aśvasya purukṛid 8, 61, 6.
 Sv. 2, 930. Av. 20, 118, 2
 pra pībhūbhyo dūtām iva 4,
 33, 1
 pra kavir devavitaye 9, 20, 1. Sv.
 2, 318
 pra kāravo mananā 3, 6, 1. Tb.
 2, 8, 2, 5
 pra kāvyam uṣaneva 9, 97, 7. Sv.
 1, 524. 2, 466
 pra kṛitāny rījīshīṇaḥ 8, 32, 1
 pra kṛīṣṭīheva śūṣhā 9, 71, 2
 pra ketunā brīhatā yāty agnir
 10, 8, 1. Sv. 1, 71. Av. 18, 3,
 65. Ta. 6, 3, 1
 pra kshodasā dhāyasā 7, 95, 1
 pra gāyatābhy arcāma 9, 97, 4.
 Sv. 1, 535
 pra gāyatrenā gāyata 9, 60, 1
 pra ghā nv asya mahato 2, 15, 1
 pra cakre sahasā saho 8, 4, 5
 pra carshaṇibhyah prītanā° 1, 109,
 6. Ts. 4, 2, 11, 1
 pra citram arkam grīṇate 6, 66,
 9. Ts. 4, 1, 11, 3. Tb. 2, 8, 5, 5.
 N. 3, 21
 pracetasam tvā kavē 8, 102, 18
 pra cyavānāj jujurusho 5, 74, 5
 prajānann agne tava 10, 91, 4
 prajāpatir mahyam etā 10, 169, 4.
 Ts. 7, 4, 17, 2
 prajāpate na tvad etāny 10, 121,
 10. Av. 7, 79, 4, 80, 3. Vs. 10,
 20, 23, 65. Ts. 1, 8, 14, 2, 3,
 2, 5, 6. Tb. 2, 8, 1, 2, 3, 5,
 7, 1. N. 10, 43
 prajābhyah pushtīm 2, 13, 4
 prajāṃ rītasya pīprataḥ 8, 6, 2.
 Sv. 2, 659. Av. 20, 138, 2
 prajāvatā vacasā 1, 76, 4
 prajāvatīḥ sūyavasam 6, 28, 7. Av.
 4, 21, 7. Tb. 2, 8, 8, 12
 prajā ha tistro atyāyam 8, 101, 14.
 Ait. ā. 2, 1. Av. 10, 8, 3
 pra jīhvayā bharate vepo 10,
 46, 8
 pra na indo mahe tana 9, 44, 1.
 Sv. 1, 509
 pra na indo mahe rana 9, 66, 13
 prāṇtibhish te 10, 104, 5
 pra nu tyaṃ vipram 5, 1, 7
 prāṇetāram vasyo achā 8, 16, 10.
 Av. 20, 46, 1
 pra nō devi sarasvatī 6, 61, 4.
 Ts. 1, 8, 22, 1
 pra nō dhanvantv indavo 9, 79, 2
 pra ta āśavaḥ pavamāna 9, 86, 1
 pra ta āśvīnīḥ 9, 86, 4. Sv. 2, 236
 pra ta indra pūrvyāṇi 10, 112, 8
 pra tam vivakmi 1, 167, 7
 pra tat ta adya sipivīṣṭa 7, 100,
 5. Sv. 2, 976. Ts. 2, 2, 12, 5.
 N. 5, 9
 pra tat te adyā karanam 6, 18, 13
 pra tad duḥśīme 10, 93, 14
 pra tad viṣṇu stavate 1, 154, 2.
 Av. 7, 26, 2. 3. Tb. 2, 4, 3, 4.
 N. 1, 20
 pra tad voceyam bhavyāye° 1,
 129, 6. N. 10, 42
 pra tam indra naṣimahi 8, 6, 9
 pra tavyasīm navyasīm 1, 143, 1
 pra tavyaso namaīktīm 5, 43, 9
 pra tāñ agnir babhasat 4, 5, 4
 pra tāry āyuh prataram 10, 59, 1
 prati ketavāḥ prathamā 7, 78, 1
 prati ghorāpām etānām 1, 169, 7
 prati cakshva vi cakshve° 7, 104,
 25. Av. 8, 4, 25
 prati te dasyave vṛika 8, 56, 1
 prati tyam cārum 1, 19, 1. Sv.
 1, 16. N. 10, 36
 prati tvā duhitar diva 7, 81, 3

- prati tvādyā sumanaso 7, 78, 5
 prati tvā śavasi vadad 8, 45, 5
 prati tvā stomair itāte 7, 76, 6
 prati dyutānām arushāso 7, 75, 6
 prati dhānā bharata 3, 52, 8
 prati na stomam tvashṭā 7, 34, 21
 prati prayānam asurasya 5, 49, 2
 prati pra yāhindra mīlhuso 1, 169, 6
 prati prāśavyā itah 8, 31, 6
 prati priyatamam ratham 5, 75, 1.
 Sv. 1, 418. 2, 1093
 prati bravāni vartayate 10, 95, 13
 prati bhadra adrikshata 4, 52, 5
 prati me stomam aditir 5, 42, 2
 prati yat syā nithā 1, 104, 5. N. 5, 16
 prati yad āpo adriṣram 10, 30, 13
 prati va enā namasāham 1, 171, 1
 prati vām ratham nripati 7, 67, 1
 prati vām sūra udite mitram 7, 66, 7. Sv. 2, 417
 prati vām sūra udite suktair 7, 65, 1
 prati vo vṛishadañjayo 8, 20, 9
 prati srutāya vo dhṛishat 8, 32, 4. N. 5, 16
 prati shīm agnir jarate 7, 78, 2
 prati shṭobhanti sindhavaḥ 1, 168, 8
 prati shyā sūnari janī 4, 52, 1. Sv. 2, 1075
 prati stomebhir ushasam 7, 80, 1
 prati spaṣo vi srija 4, 4, 3. Vs. 13, 11. Ts. 1, 2, 14, 1
 prati smarethām tujayadbhir 7, 104, 7. Av. 8, 4, 7
 praticine mām abanī^o 10, 18, 14
 pra tu drava pari koṣam 9, 87, 1. Sv. 1, 523. 2, 27
 pra tuvidyumnasya sthavidrasya 6, 18, 12
 pra te agnayo 'gnibhyo 7, 1, 4
 pra te agne havishmatim 3, 19, 2
 pra te asnotu kukshyoh 3, 51, 12. Sv. 2, 89
 pra te asyā ushasah 10, 29, 2. Av. 20, 76, 2
 pra te divo na vṛishṭayo 9, 62, 28
 pra te dhārā aty anvāni 9, 86, 47
 pra te dhārā asaṣcato 9, 57, 1. Sv. 2, 1111
 pra te dhārā madhumatir 9, 97, 31. Sv. 1, 534
 pra te nāvam na samane 2, 16, 7
 pra te pūrvāni karaṇāni viprā 4, 19, 10
 pra te pūrvāni karaṇāni vocam 5, 31, 6
 pra te babhrū vicakshana 4, 32, 22
 pra te madāso madirāsa 9, 86, 2
 pra te mahe vidathe 10, 96, 1. Av. 20, 30, 1. Tb. 2, 4, 3, 10. 3, 7, 9, 6
 pra te yakshi pra ta 10, 4, 1. Ts. 2, 5, 12, 4
 pra te ratham mithūkrītam 10, 102, 1
 pra te 'radad varuṇo 10, 75, 2
 pra te vocāma vīryā 4, 32, 10
 pra te sotāra oṇyo 9, 16, 1
 pratnam rayinām yujam 6, 45, 19
 pratnam hotāram idyam 8, 44, 7
 pratnavaj janayā girah 8, 13, 7
 pratnān mānād adhy ā ye 9, 73, 6
 pratno hi kam idyo 8, 11, 10. Ta. 10, 2, 1
 praty agnir ushasaḥ cekitāno 3, 5, 1
 praty agnir ushasām agram 4, 13, 1
 praty agnir ushaso jātavedā 4, 14, 1
 praty agne mithunā 10, 87, 24
 praty agne harasā harah 10, 87, 25. Sv. 1, 95. N. 4, 19
 pratyān devānām visah 1, 50, 5. Av. 13, 2, 20. 20, 47, 17. N. 12, 24
 pratyāñcam arkam anayaṇ 10, 157, 5. Av. 20, 63, 3. 124, 6
 praty arcī ruṣad asyā 1, 92, 5
 pratyardhir yajñānām 10, 26, 5
 praty asmai pipishate 6, 42, 1. Sv. 1, 352. 2, 790. Tb. 3, 7, 10, 6
 praty asya śreṇayo dadriṣra 10, 142, 5
 praty u adareṣy āyaty 7, 81, 1. Sv. 1, 303. 2, 101. Tb. 3, 1, 3, 1
 pratvakshasaḥ pratavaso 1, 87, 1
 pra tvā dūtām vṛiṇimabe 1, 36, 3
 pra tvā namobhir indava 9, 16, 5

- pra tvā muñcāmi varuṇasya 10, 85, 24. Av. 14, 1, 19, 58
 prathamam jātavedasam agniṃ 8, 23, 22
 prathamabhājam yaśasam 6, 49, 9
 prathamā hi suvācāṣā 1, 188, 7
 prathas ca yasya saprathas 10, 181, 1
 prathishṭa yasya virakarmam 10, 61, 5
 prathishṭa yāman prithivī 5, 58, 7
 pradakshinid abhi grīnanti 2, 43, 1
 pra dānudo divyo 9, 97, 23
 pra dīdhitir viśvavārā 3, 4, 3
 pra devatrā brāhmaṇe 10, 30, 1
 pra devam devavitaye 6, 16, 41. Ts. 3, 5, 11, 4
 pra devam devyā dhiyā 10, 176, 2. Ts. 3, 5, 11, 1
 pra devam achā madhumanta 9, 68, 1. Sv. 1, 563
 pra daivodāso agnir 8, 103, 2. Sv. 1, 51, 2, 867
 pra dyāvā yajñaiḥ prithivī ritā-
 vridhā 1, 159, 1
 pra dyāvā yajñaiḥ prithivī namo-
 bhiḥ 7, 53, 1
 pra dyumnāya pra śavase 8, 9, 20. Av. 20, 142, 5
 pra dhanvā soma jāgrivir 9, 106, 4. Sv. 1, 567
 pra dhārā asya sushmīṇo 9, 30, 1
 pra dhārā madhvo agriyo 9, 7, 2. Sv. 2, 479
 pra naḥ pūṣhā caratham 10, 92, 13
 pra navyasā sahasaḥ sūnum 6, 6, 1
 pra nimneneva sindhavo 9, 17, 1
 pra nu yad eshām mahinā 1, 186, 9
 pra nu vayanṃ sute yā 5, 30, 3
 pra nu vocā suteshu vām 6, 59, 1
 pra nūnam jātavedasam 10, 188, 1. N. 7, 20
 pra nūnam jāyatām ayam 10, 62, 8
 pra nūnam dhāvata 8, 100, 7
 pra nūnam brahmaṇas patir 1, 40, 5. Vs. 34, 57
 pra nū mahitvam vṛishabhasya 1, 59, 6. N. 7, 23
 pra nū sa marthaḥ śavasa 1, 64, 13
 pra nemasmin dadṛiṣe 10, 48, 10
 pra no-yachatv aryamā 10, 141, 2. Av. 3, 20, 3. Vs. 9, 29. Ts. 1, 7, 10, 2
 prapathe pathām ajanishṭa 10, 17, 6. Av. 7, 9, 1. Tb. 2, 8, 5, 3
 pra parvatānām uṣatī 3, 33, 1. N. 9, 39
 pra pavamāna dhanvasi 9, 24, 3. Sv. 2, 313
 pra pastyām aditiṃ 4, 55, 3
 pra pīpaya vṛishabha 3, 15, 6
 pra punānasya cetasa 9, 16, 4
 pra punānāya vedhase 9, 103, 1. Sv. 1, 573
 pra putas tigma° 1, 79, 10
 pra purvaje pitarā 7, 53, 2. Ts. 4, 1, 11, 4. Tb. 2, 8, 4, 7
 pra pūṣhaṇam vṛiṇīmahe 8, 4, 15
 pra pyāyasva pra syandasva 9, 67, 28
 pra-pra kshayāya panyase 9, 9, 2. Sv. 2, 287
 pra-pra pushnas tuvi° 1, 138, 1
 pra-pra vas trishtubham isham 8, 69, 1. Sv. 1, 360
 pra-prayam agnir bharatasya 7, 8, 4. Vs. 12, 34. Ts. 2, 5, 12, 4. 4, 2, 3, 2
 pra-pra vo asme 1, 129, 8. N. 6, 4
 pra babhrave vṛishabhāya 2, 33, 8
 pra bahavā sisṛitam 7, 62, 5. Vs. 21, 9. Ts. 1, 8, 22, 3. Tb. 2, 7, 15, 6. 8, 6, 7
 pra budhnyā va irate 7, 56, 14. Ts. 4, 3, 13, 6
 pra bodhayoshaḥ prīnato 1, 124, 10
 pra bodhayosho aśvinā 8, 9, 17. Av. 20, 142, 2
 pra brahmāṇi nabhākavad 8, 40, 5
 pra brahmāṇo aṅgiraso 7, 42, 1
 pra brahmaitu sadanād 7, 36, 1
 pra bhaṅgam durmatinām 8, 46, 19
 pra bhaṅgi śuro maghavā 8, 61, 18. Sv. 2, 809
 prabharta ratham 8, 2, 35
 pra bhūr jayantam 10, 46, 5. Sv. 1, 74
 pra bhrātrivam sudānavo 8, 83, 8
 pra maṇhishṭhāya gāyata 8, 103, 8. Sv. 1, 107, 2, 228
 pra maṇhishṭhāya bṛihate 1, 57, 1. Av. 20, 15, 1

- pra mandine pitumad 1, 101, 1. Sv.
 1, 380. N. 4, 24
 pra manmahe śavasānāya 1, 62, 1.
 Vs. 34, 16
 pra mātuḥ prataram 10, 79, 3. N.
 5, 3
 pra mātrābhi ririce 3, 46, 3
 pra mā yuyure prayujo 10, 33, 1
 pra mitrayor varuṇayo 7, 66, 1
 pra mitrāya prāryamṇe 8, 101, 5.
 Sv. 1, 255
 pra me namī sāpya 10, 48, 9
 pra me panthā devayānā 7, 76, 2
 pra me vivikvāṇ avidan 3, 57, 1
 pra ya āruḥ śitipriṣṭhāya 3, 7, 1
 pra yam rāye ninishasi 8, 103, 4.
 Sv. 1, 58
 pra yajña etu hetvo na 7, 43, 2
 pra yajña etv ānushag 5, 26, 8
 prayajyavo maruto 5, 55, 1
 pra yat te agne sūrayo 1, 97, 4.
 Av. 4, 33, 4. Ta. 6, 11, 1
 pra yat pituḥ paramān 1, 141, 4
 pra yat sindhavaḥ prasavaṃ 3, 86,
 6. Tb. 2, 4, 3, 11
 pra yad agneḥ sahasvato 1, 97, 5.
 Av. 4, 33, 5. Ta. 6, 11, 1
 pra yad itthā parāvataḥ 1, 39, 1
 pra yad itthā mahinā 1, 173, 6
 pra yad bhandishṭha 1, 97, 3. Av.
 4, 33, 3. Ta. 6, 11, 1
 pra yad ratheshu prishatir 1, 85, 5
 pra yad vas trishṭubham 8, 7, 1
 pra yad vahadhve marutaḥ 10,
 77, 6
 pra yad vahethe mahinā 1, 180, 9
 pra yad vām mitrāvaruṇā 6, 67, 9
 prayantam it pari jaram 1, 152, 4
 pra yanti yajñaṃ vipayanti 7, 21, 2
 pra yantu vājās tavishibhir 3,
 26, 4
 pra yam antar vṛishasavāso 10, 42,
 8. Av. 20, 89, 8
 pra yāḥ sisrate sūryasya 10, 35, 5
 pra yā ghoshe 1, 120, 5
 prayājān me anuyājāṇs ca 10, 51,
 8. N. 8, 22
 pra yā jigāti khargaleva 7, 104, 17.
 Av. 8, 4, 17
 pra yāta śibham 1, 37, 14
 pra yābhir yāsi dāsvāṇsam 7, 92, 3.
 Vs. 27, 27. Ts. 2, 2, 12, 7
 pra yā mahimnā mahināsu 6, 61, 13
 pra yujo vāco agriyo 9, 7, 3. Sv.
 2, 480
 prayuñjati diva eti 5, 47, 1
 pra ye gāvo na bhūrṇayas 9, 41,
 1. Sv. 1, 491. 2, 242
 pra ye grihād amamadus 7, 18, 21.
 N. 6, 30
 pra ye jātā mahinā 5, 87, 2
 pra ye divaḥ prithivyā na 10,
 77, 3
 pra ye divo brīhataḥ 5, 87, 3
 pra ye dhāmāni pūrvānyā 4, 55, 2
 pra ye mitram prāryamāṇam 10,
 89, 9
 pra ye me bandhveshe 5, 52, 16
 pra ye yayur avṛikāso 7, 74, 6
 pra ye yasubhya ivad 5, 49, 5
 pra ye śumbhante janayo 1, 85, 1
 pra yo nanakshe abhy ojasā 8,
 51, 8
 pra yo vām mitrāvaruṇājīro 8,
 101, 3
 pra rājā vācam janayan 9, 78, 1
 pra rudreṇa yayinā 10, 92, 5
 pra rebha ety ati vāram 9, 86, 31
 pra va indrāya brīhate 8, 89, 3.
 Sv. 1, 257. Vs. 33, 96
 pra va indrāya mādanam 7, 31, 1.
 Sv. 1, 156. 2, 66
 pra va ugrāya nishṭure 8, 32, 27
 pra va eko mimaya 2, 29, 5
 pra va ete suyojo 5, 44, 4
 pra vaḥ pāntam raghu^o 1, 122, 1
 pra vaḥ pāntam andhaso 1, 155, 1
 pra vaḥ śaśisāmy adruhaḥ 8, 27, 15
 pra vaḥ śardhāya ghrīshvaye 1,
 37, 4
 pra vaḥ śukrāya bhānave 7, 4, 1,
 Tb. 2, 8, 2, 3
 pra vaḥ sakhāyo agnaye 6, 16, 22
 pra vaḥ satam jyeshṭhatamāya 2,
 16, 1
 pravatā hi kratūnām 4, 31, 5
 pravat te agne janimā 10, 142, 2
 pravatvatīyam prithivī 5, 54, 9
 pravadyāmanā suvritā 1, 118, 3
 pra vartayā divo aśmānam 7, 104,
 19. Av. 8, 4, 19
 pra va spaḥ akran 5, 59, 1
 pra vām ratho manojava 7, 68, 3
 pra vām śaradvān 1, 181, 6

- pra vām sa mitrāvarunāv 7, 61, 2
 pra vām stomah suvṛiktayo 8, 8, 22
 pra vācam indur ishyati 9, 12, 6.
 Sv. 2, 551
 pravācyam vacasah 4, 5, 8
 pravācyam saśvadhā 3, 33, 7
 pra vājam indur ishyati 9, 35, 4
 pra vātā iva dodhata 10, 119, 2
 pra vātā vānti 5, 83, 4. Ta. 6, 6, 2
 pra vām daṁsānsy 1, 116, 25
 pra vām niceruh 1, 181, 5
 pra vām andhānsi madyāny 7, 68, 2
 pra vām arcanty ukthino 3, 12, 5.
 Sv. 2, 925. 1053
 pra vām avocam asvinā 4, 45, 7
 pra vām aṣnotu sushṭutir 1, 17, 9
 pra vām mahi dyavi 4, 56, 5 Sv. 2, 946
 pra vāyum achā brihati 6, 49, 4.
 Vs. 33, 55. Tb. 2, 8, 1, 1
 pra vāvṛje suprayā barhir 7, 39, 2. Vs. 33, 44. N. 5, 28
 pra viśvasāmann 5, 22, 1
 pra viśhṇave śuśham 1, 154, 3
 pra vīram ugram vivicim 8, 50, 6
 pra vīrayā śucayo dadrire 7, 90, 1. Vs. 33, 70
 pra vīrāya pra tavase 6, 49, 12
 pravṛṇvanto abhiyujah 9, 21, 2
 pra vedhase kavaye 5, 15, 1. vgl. Tb. 1, 2, 1, 9
 pra vepayanti parvatān 1, 39, 5.
 Tb. 2, 4, 4, 3
 pra vo grāvāṇaḥ savitā 10, 175, 1
 pra vo 'chā ririce 10, 32, 5
 pra vo devaṁ cit sahasānam 7, 7, 1
 pra vo devāyāgnaye 3, 13, 1. Āśv. Śr. 5, 9, 21
 pra vo dhiyo mandrayuvo 9, 86, 17. Sv. 2, 503
 pra vo bhriyanta indavo 1, 14, 4
 pra vo marutas tavishā 5, 54, 2
 pra vo mahim aramatim 7, 36, 8
 pra vo mahe matayo 5, 87, 1.
 Sv. 1, 462
 pra vo mahe mandamānāyā° 10, 50, 1. Vs. 33, 23. N. 11, 9
 pra vo mahe mahi namo 1, 62, 2.
 Vs. 34, 17
 pra vo mahe mahivṛidhe 7, 31, 10. Sv. 1, 328. 2, 1143. Av. 20, 73, 3
 pra vo mahe sahasā 1, 127, 10
 pra vo mitrāya gāyata 5, 68, 1.
 Sv. 2, 493
 pra vo yajñeshu devayanto 7, 43, 1
 pra vo yahvam puruṇām 1, 36, 1.
 Sv. 1, 59
 pra vo rayim yuktāśvam 5, 41, 5
 pra vo vājā abhidyaṇo 3, 27, 1.
 Ts. 2, 5, 7, 2. Tb. 3, 5, 2, 1
 pra vo vāyum rathayujam kṛiṇudhvam 5, 41, 6
 pra vo vāyum rathayujam puramdhim 10, 64, 7
 prasaṁsamāno atithir na 8, 19, 8
 pra saṁsā goshv aghnyam 1, 37, 5
 pra śantamā varuṇam 5, 42, 1
 pra śardha ārta 4, 1, 12
 pra śardhāya mārutiya 5, 54, 1
 pra sukrāso vayojuvo 9, 65, 26
 pra sukraitu devī 7, 34, 1. Ta. 4, 17, 1. Tāṇḍya 1, 2, 9
 pra śundhyuṇam varuṇāya 7, 88, 1
 pra sośucatyā ushaso 10, 89, 12
 pra śyāvāśva dhṛishṇuyā 5, 52, 1
 pra syeno na madiram 6, 20, 6
 pra sakshapo divyah 5, 41, 4
 pra sa kshayam tirate 8, 27, 16
 pra sadyo agne aty eshi 5, 1, 9.
 Tb. 2, 4, 7, 10
 pra saptagum ṛitadhitim 10, 47, 6
 pra saptavadrir āsā 8, 73, 9
 pra saptahotā sanakād 3, 29, 14
 pra sa mitra marto astu 3, 59, 2.
 Ts. 3, 4, 11, 5. N. 2, 13
 pra samrājāṁ carshanām 8, 16, 1. Sv. 1, 144. Av. 20, 44, 1
 pra samrāje bṛihate 6, 68, 9
 pra samrāje bṛihad arcā 5, 85, 1
 pra samrājo asurasya praśastim 7, 6, 1. Sv. 1, 78
 prasave ta ud irate 9, 50, 2. Sv. 2, 556
 pra sasāhishe 10, 180, 1. Ts. 3, 4, 11, 4. Tb. 2, 6, 9, 1. 3, 5, 7, 4
 pra sākamukshe arcata 7, 58, 1
 pra sā kshitr asura 1, 151, 4
 pra sā vāci sushṭutir 7, 58, 6

- pra sīm adityo asrijad 2, 28, 4.
 N. 1, 7
 pra su gñantā dhiyasānasya 10,
 32, 1
 pra su jyeshtham nicirābhyām 1,
 136, 1
 pra sunvānasyāndhaso 9, 101, 13.
 Sv. 1, 553. 2, 124. 736
 pra sumedhā gātuvid 9, 92, 3
 pra su va āpo 10, 75, 1
 pra suvāna indur aksbāh 9, 66, 28
 pra suvāno akshāh sahasra^o 9,
 109, 16. Sv. 2, 510
 pra suvāno dhārāyā 9, 24, 1
 pra su viśvān rakshaso 1, 76, 3
 pra su śrūtaṃ surādhasam 8, 50,
 1. Av. 20, 51, 3
 pra su sha vibhyo 4, 26, 4
 pra sushtūti stanayantaṃ 5, 42, 14
 pra su stomam bharata 8, 100, 3
 pra sū ta indra pravatā 3, 30, 6.
 Av. 3, 1, 4
 prasūto bhaksham akaram 10,
 167, 4
 pra sū na etv adhvaro 8, 27, 3
 pra sūnava pibhūnām 10, 176, 1
 pra sū mahe suśaraṇāya 5, 42, 13
 pra senāniḥ śūro agre 9, 96, 1.
 Sv. 1, 533
 pra so agne tavotibhiḥ 8, 19, 30.
 Sv. 1, 108. 2, 1172. Ts. 3, 2,
 11, 1
 pra sotā jiro adhvareshv 7, 92, 2
 pra soma devavītaye 9, 107, 12.
 Sv. 1, 514. 2, 117
 pra soma madhumattamo 9, 63, 16
 pra soma yāhi dhārāyā 9, 66, 7
 pra soma yāhiIndrasya kukshā 9,
 109, 18. Sv. 2, 512
 pra somasya pavamānasyormaya
 9, 81, 1
 pra somāya vyaśvavat 9, 65, 7
 pra somāsaḥ svādhyah 9, 31, 1
 pra somāso adhanvishuḥ 9, 24, 1.
 Sv. 2, 311
 pra somāso madacyutaḥ 9, 32, 1.
 Sv. 1, 477. 2, 119
 pra somāso vipaścito 9, 33, 1. Sv.
 1, 478. 2, 114
 pra somo ati dhārāyā 9, 30, 4
 pra skambhadeshpā 1, 166, 7
 prastutir vām dhāma 1, 153, 2
 prastoka in nu rādhasas 6, 47, 22
 pra stoshad upa gāsishac 8, 81, 5
 pra svānāso rathā ivārvanto 9,
 10, 1. Sv. 2, 469
 pra haṁsāsas tṛipalam 9, 97, 8.
 Sv. 2, 467
 pra hi kratuṃ vṛihatho 2, 30, 6
 pra hi tvā pūshann 1, 138, 2
 pra hinvānāsa indavo 9, 64, 16
 pra hinvāno janitā 9, 90, 1. Sv.
 1, 536
 pra hi ririksha ojasā 8, 88, 5.
 Sv. 1, 312
 pra hotā jāto mahān 10, 46, 1.
 Sv. 1, 77
 pra hotre pūrvyam vaco 3, 10, 5.
 Sv. 1, 98. Ts. 3, 2, 11, 1
 pra hy achā manīshā 10, 26, 1
 prāktubhya indrah pra 10, 89, 11
 prāgnaye tavase bharadhvam 7,
 5, 1
 prāgnaye brīhate yajūiyāya 5,
 12, 1
 prāgnaye vācam iraya 10, 187, 1.
 Av. 6, 34, 1
 prāgnaye viśvaśuce 7, 13, 1
 prāgruvo nabhanvo 4, 19, 7
 prācīnam barhiḥ pradiśā 10, 110,
 4. Av. 5, 12, 4. Vs. 29, 29. Tb.
 3, 6, 3, 2. N. 8, 9
 prācīnam barhir ojasā 1, 188, 4
 prācīno yajūnah sudhitam 7, 7, 3
 prācīm u devāsvinā 7, 67, 5
 prācīnam yajūnam cakrīma 3, 1, 2
 prātaḥ sutam apībo 4, 35, 7
 prātar agniḥ purupriyo 5, 18, 1.
 Sv. 1, 85
 prātar agnim prātar indram 7,
 41, 1. Av. 3, 16, 1. Vs. 34, 34.
 Tb. 2, 8, 9, 7
 prātar jarethe jaraṇeva 10, 40, 3
 prātarjitam bhagam ugram 7, 41,
 2. Av. 3, 16, 2. Vs. 34, 35. Tb.
 2, 8, 9, 7. N. 12, 14
 prātar devīm aditiṃ 5, 69, 3
 prātar yajadhvam asvinā 5, 77, 2.
 Tb. 2, 4, 3, 13. N. 12, 5
 prātaryāvabhīr ā gatam 8, 38, 7
 prātaryāvānā prathamā yajadhvam
 5, 77, 1. Tb. 2, 4, 3, 13
 prātaryāvānā rathyeva 2, 39, 2
 prātaryāvānā sahasakṛitā 1, 45, 9

- prātaryujam nūsatyādhi tishṭha-
 taḥ 10, 41, 2
 prātaryujā vi bodhayā 1, 22, 1.
 Ts. 1, 4, 7, 1. Tb. 2, 4, 3, 13.
 N. 12, 4
 prātā ratnam prātaritvā 1, 125, 1
 prātā ratho navo 2, 18, 1
 prānyac cakram avrihaḥ 5, 29, 10
 prāva stotāram maghavann 8, 36, 2
 prāvīpād vāca urmim 9, 96, 7.
 Sv. 2, 295
 prāvepā mā 10, 34, 1. N. 9, 8
 prāstaud ṛishvaujā 10, 105, 6
 prāsmā urjam ghrītaścutam 8,
 8, 16
 prāsmāi gāyatram arcata 8, 1, 8
 prāsmāi hinota madhumantam 10,
 30, 8
 prāsyā dhārā aksharan 9, 29, 1.
 Sv. 2, 1115
 prāsyā dhārā bṛihatir 9, 96, 22
 priyam śraddhe dadataḥ 10, 151,
 2. Tb. 2, 8, 8, 6
 priyam dugdham na kāmyam 5,
 19, 4
 priyamedhavad atrivaj 1, 45, 3.
 N. 3, 17
 priyā tashṭāni me 10, 86, 5. Av.
 20, 126, 5
 priyā padāni paśvo 1, 67, 6
 priyā vo nāma huve 7, 56, 10.
 Ts. 2, 1, 11, 1
 priyāsa it te maghavann 7, 19, 8.
 Av. 20, 37, 8
 priyo no astu viśpatir 1, 26, 7.
 Sv. 2, 969
 priṇitasyān 10, 101, 7. N. 5, 26
 pretām yajñasya śambhuvā 2,
 41, 19
 pretā jayatā nara 10, 103, 13. Sv.
 2, 1212. Av. 3, 19, 7. Vs. 17,
 46. Ts. 4, 6, 4, 4
 preto muñcamī namutah 10, 85,
 25. Av. 14, 1, 18
 predam brahma vṛitaturyeshv 8,
 37, 1
 preddho agne didihi 7, 1, 3. Sv.
 2, 725. Vs. 17, 76. Ts. 4, 6,
 5, 4
 pred v agnir vāvridhe 3, 5, 2
 prendrasya vocam prathamā 7,
 98, 5. Av. 20, 87, 5
 prendrāgnibhyām suvacasyām 10,
 116, 9
 preraya sūro artham na 10, 29, 5.
 Av. 20, 76, 5
 presṭham vo atithim stushe 8,
 84, 1. Sv. 1, 5, 2, 594
 presṭham vo atithim grīṇishe 1,
 186, 3
 presṭham u priyānam 8, 103, 10
 prehi prehi pathibhiḥ 10, 14, 7.
 Av. 18, 1, 54
 prehy abhihi 1, 80, 3. Sv. 1, 413
 praitu brahmaṇas patih 1, 40, 3.
 Sv. 1, 56. Vs. 33, 89. 37, 7.
 Ta. 4, 2, 2
 praite vadantu pra 10, 94, 1. N.
 9, 9
 praisha stomah prithivīm 5, 42, 16
 praisham ajmeshu vithureva 1, 87,
 3. Ts. 4, 3, 13, 7
 pro ayāsīd indur indrasya 9, 86,
 16. Sv. 1, 557. 2, 502. Av. 18,
 4, 60
 pro aśvināv avase 1, 186, 10
 pro asmā upastutim 8, 62, 1
 progrām pitiṃ 10, 104, 3. Av.
 20, 25, 7. 33, 2
 protaye varuṇam mitram 6, 21, 9
 pro tye agnayo 'gnishu 5, 6, 6
 prothad asvo na yavase 7, 3, 2.
 Sv. 2, 570. Vs. 15, 62. Ts. 4,
 4, 3, 3
 pro droṇe harayaḥ 6, 37, 2
 proror mitrāvaruṇā 7, 61, 3
 proshṭhesayā vahyesayā 7, 55, 8.
 Av. 4, 5, 3
 pro shv asmai puroratham 10,
 133, 1. Sv. 2, 1151. Av. 20, 95,
 2. Ts. 1, 7, 13, 5. Tb. 2, 5,
 8, 1
 pro sya vahniḥ pathyābhīr 9, 89, 1
 bat sūrya śrayasā 8, 101, 12. Sv.
 2, 1139. Av. 20, 58, 4. Vs.
 33, 40
 bal asya nithā vi 10, 92, 3
 bal itthā tad vapushe 1, 141, 1
 bal itthā deva nishkṛitam 5, 67, 1
 bal itthā parvatānam 5, 84, 1. Ts.
 2, 2, 12, 2. N. 11, 37
 bal itthā mahimā vām 6, 59, 2
 bal ṛitviyāya dhāmna 8, 63, 11

- ban mahāñ asi sūrya 8, 101, 11.
 Sv. 1, 276. 2, 1138. Av. 13. 2,
 29. 20, 58, 3. Tb. 1, 4, 5, 3
 bato batāsi 10, 10, 13. Av. 18, 1,
 15. N. 6, 28
 babhrave nu svatavase 9, 11, 4.
 Sv. 2, 794
 babhrāṇaḥ sūno sahaso 3, 1, 8
 babhrur ēko vishunah 8, 29, 1
 barhiḥ prācinam ojasā 9, 5, 4
 barhiḥ vā yat svapatyāya 1, 83, 6.
 Av. 20, 25, 6
 barhishadah pitara ūty 10, 15, 4.
 Av. 18, 1, 51. Vs. 19, 55. Ts.
 2, 6, 12, 2. N. 4, 21
 balaṃ dhehi tanūshu no 3, 53, 18
 balavijūāya sthaviṛaḥ 10, 103, 5.
 Sv. 2, 1203. Av. 19, 3, 5. Vs.
 17, 37. Ts. 4, 6, 4, 2
 bahavaḥ sūracakshaso 7, 66, 10
 bahviḥ samā akaram 10, 124, 4
 bahvīnām pitā 6, 75, 5. Vs. 29,
 42. Ts. 4, 6, 6, 2. N. 9, 14
 bādhasa janān vṛishabheva 6,
 46, 4
 bibhayā hi tvāvata 8, 45, 35
 bibharti cārv indrasya 9, 109, 14
 bibhrad drāpiṃ hiraṇyayaṃ 1,
 25, 13
 bibhatsūnām sayujam 10, 124, 9
 bṛihaduktham havāmahe 8, 32, 10.
 Sv. 1, 217. N. 6, 4, 17
 bṛihati iva sūnave 1, 59, 4
 bṛihatsumnaḥ prasavītā 4, 53, 6
 bṛihat svascandram 1, 52, 9
 bṛihad indrāya gāyata 8, 89, 1.
 Sv. 1, 258. Vs. 20, 30. Tb. 2,
 5, 8, 3
 bṛihad u gāyishe vaco 7, 96, 1
 bṛihadbhir agne arcibhiḥ 6, 48, 7.
 Sv. 1, 37
 bṛihad vadanti madireṇa 10, 94, 4
 bṛihad vayo bṛihate 5, 43, 15
 bṛihad vayo maghavadbhyo 7,
 58, 3
 bṛihad vayo hi bhānave 5, 16, 1.
 Sv. 1, 88
 bṛihad varūtham marutām 8, 18, 20
 bṛihanta id bhānavo 3, 1, 14
 bṛihanta in nu ye te 2, 11, 16
 bṛihanteva gambhareshu 10, 106, 9
 bṛihann achāyo 10, 27, 14
 bṛihann id idhma eshām 8, 45, 2.
 Sv. 2, 689. Vs. 33, 24
 bṛihaspata indra vardhatam 4,
 50, 11
 bṛihaspatih prathamam jāyamāno
 4, 50, 4. Av. 20, 88, 4. Tb. 2,
 8, 2, 7
 bṛihaspatih sam ajayad 6, 73, 3.
 Av. 20, 90, 3. Tb. 2, 8, 2, 8
 bṛihaspatir amata hi 10, 68, 7.
 Av. 20, 16, 7
 bṛihaspatir nah pari pātu 10, 42,
 11. 43, 11. 44, 11. Av. 7, 51, 1.
 20, 17, 11. 89, 11. 94, 11. Ts.
 3, 3, 11, 1
 bṛihaspatir nayatu durgahā 10,
 182, 1
 bṛihaspate ati yad aryo 2, 23, 15.
 Vs. 26, 3. Ts. 1, 8, 22, 2
 bṛihaspate jushasva no 3, 62, 4.
 Ts. 1, 8, 22, 2
 bṛihaspate tapushāsneva 2, 30, 4
 bṛihaspate pari diyā 10, 103, 4.
 Sv. 2, 1202. Av. 19, 13, 8. Vs.
 17, 36. Ts. 4, 6, 4, 1
 bṛihaspate prati me devatām 10,
 98, 1
 bṛihaspate prathamam vāco 10,
 71, 1. Ait. ā. 1, 11. 14
 bṛihaspate yā paramā 4, 50, 3.
 Av. 20, 88, 3
 bṛihaspate yuvam indraḥ ca 7,
 97, 10. 98, 7. Av. 20, 17, 12.
 87, 7. Tb. 2, 5, 6, 3
 bṛihaspate sadam in 1, 106, 5
 bodhad yan mā haribhyām 4,
 15, 7
 bodhā me asya vacaso 1, 147, 2.
 Vs. 12, 42. Ts. 4, 2, 3, 4. N.
 3, 20
 bodhā su me maghavan 7, 22, 3.
 Sv. 2, 279. Av. 20, 117, 3
 bodhinmanasā rathye⁹ 5, 75, 5
 bodhinmanā id astu no 8, 93, 18.
 Sv. 1, 140
 brahma gām aṣvam janayanta 10,
 65, 11
 brahma ca te jātavedo 10, 4, 7
 brahmacāri carati 10, 109, 5. Av.
 5, 17, 5
 brahma jinvatam uta 8, 35, 16
 brahmanas patir etā 10, 72, 2

- brahmanas pate tvam asya yantā 2, 23, 19, 24, 16. Vs. 34, 58. Tb. 2, 8, 5, 1
- brahmanas pater abhavad 2, 24, 14. Tb. 2, 8, 5, 2
- brahmanas pate suyamasya 2, 24, 15. Tb. 2, 8, 5, 2
- brahmanāgniḥ samvidāno 10, 162, 1. Av. 20, 96, 11
- brahmanā te brahmayujā 3, 35, 4. Av. 20, 86, 1
- brahman vīra brahmakṛitiṃ 7, 29, 2
- brahma prajāvad ā bhara 6, 16, 36. Sv. 2, 748
- brahmā kṛinoti varuṇo 1, 105, 15
- brahmā na indropa 7, 28, 1
- brahmāṇam brahmavāhasam 6, 45, 7
- brahmāṇas tvā vayam yujā 8, 17, 3. Sv. 2, 18. Av. 20, 3, 3, 38, 3, 47, 9
- brahmāṇi me matayaḥ 1, 165, 4. Vs. 33, 78
- brahmāṇi hi cakṛiṣhe vardhanāni 6, 23, 6
- brahmā ta indra girvaṇaḥ 8, 90, 3
- brahmā devāṇām padaviḥ 9, 96, 6. Sv. 2, 294. Ts. 3, 4, 11, 1. Ta. 10, 10, 1. N. 14, 13
- brāhmaṇād indra rādhasaḥ 1, 15, 5. Sv. 1, 229
- brāhmaṇasaḥ pitarāḥ 6, 75, 10. Vs. 29, 47. Ts. 4, 6, 6, 3
- brāhmaṇasaḥ somino 7, 103, 8
- brāhmaṇāso atirātre 7, 103, 7
- brāhmaṇo 'sya mukham 10, 90, 12. Av. 19, 6, 6. Vs. 31, 11. Ta. 3, 12, 5
- bhaga eva bhagavān 7, 41, 5. Av. 3, 16, 5. Vs. 34, 38. Tb. 2, 5, 5, 1. 8, 9, 8
- bhagam dhiyaṃ vājayantaḥ 2, 38, 10. Tb. 2, 8, 6, 3
- bhaga prapetar bhaga 7, 41, 3. Av. 3, 16, 3. Vs. 34, 36. Tb. 2, 5, 5, 2. 8, 9, 8
- bhagabhaktasya te vayam 1, 24, 5
- bhagasya svasā varuṇasya 1, 123, 5
- bhajanta viṣve devatvaṃ 1, 68, 4
- bhadram vai varam 10, 164, 2
- bhadram karnebbih sṛinuyāma 1, 89, 8. Sv. 2, 1224. Vs. 25, 21. Ta. 1, 1, 1
- bhadram te agne sahasinn 4, 11, 1. Ts. 4, 3, 13, 1
- bhadram no api vātaya manah 10, 20, 1
- bhadram no api vātaya mano 10, 25, 1. Sv. 1, 422
- bhadram idaṃ ruṣamā 5, 30, 12
- bhadram id bhadrā 7, 96, 3
- bhadram-bhadram na ā 8, 93, 28, Sv. 1, 173
- bhadram manah kṛiṇushva 8, 19, 20. Sv. 2, 910. Vs. 15, 39, 40
- bhadrā agner vadhryaṣvasya 10, 69, 1
- bhadrā aṣvā haritaḥ 1, 115, 3. Tb. 2, 8, 7, 1
- bhadrā te agneḥ svanika 4, 6, 6. Ts. 4, 3, 13, 1
- bhadrā te hastā sukrītota 4, 21, 9
- bhadrā dadriksha urviyā 6, 64, 2
- bhadrā vastrā samanyā 9, 97, 2. Sv. 2, 750
- bhadro no agnir āhuto 8, 19, 19. Sv. 1, 111, 2, 909. Vs. 15, 38, 39
- bhadro bhadrayā sacamāna 10, 3, 3. Sv. 2, 898
- bharad yadi vir ato 4, 26, 5
- bharadvājāya saprathaḥ 6, 16, 33
- bharadvājāyāva dbukshata 6, 48, 13
- bharāmedhmaṃ 1, 94, 4. Sv. 2, 415
- bharāya su bharata 10, 100, 2
- bhareshu havyo namaso 2, 23, 13
- bhareshv indram suhavam 10, 63, 9. Ts. 2, 1, 11, 1. Tb. 2, 7, 13, 3
- bhargo ha nāmota 10, 61, 14
- bhavā dyumnī vādhryaṣvota 10, 69, 5
- bhavā no agne 'vitota 10, 7, 7
- bhavā no agne sumanā 3, 18, 1
- bhavā mitro na sevyo 1, 156, 1. Tb. 2, 4, 3, 8
- bhavā varūtham grināte 1, 58, 9
- bhavā varūtham maghavan 7, 32, 7
- bhāratī sarasvatī 1, 188, 8
- bhāratī pavamānasya 9, 5, 8
- bhāsvatī netri sunṛitānām diva 1, 92, 7
- bhāsvatī netri sunṛitānām aceti 1, 113, 4

- bhinat puro navatim indra 1, 130, 7
 bhinad girim śavasā 4, 17, 3
 bhinad valam āngirobhir 2, 15, 8.
 Ts. 2, 3, 14, 5
 bhindhi visvā apa dvishah 8, 45, 40.
 Sv. 1, 134. 2, 420. Av. 20, 43, 1
 bhītāya nādhāmānāya 5, 78, 6
 bhīmo viveshāyudhebbhir 7, 21, 4
 bhujyum aṅhasaḥ pipritho 10, 65, 12
 bhurantu no yaśasaḥ 10, 76, 6
 bhuvat tritasya marjyo 9, 34, 4
 bhuvanasya pitaraṃ gīrbhir 6, 49, 10
 bhuvaś cakshur maha 10, 8, 5
 bhuvaś tvam indra brahmaṇā 10, 50, 4. Ts. 3, 4, 11, 4
 bhuvō janasya divyasya 6, 22, 9.
 Av. 20, 36, 9
 bhuvō yajñasya rajasas ca 10, 8, 6. Vs. 13, 15. 15, 23. Ts. 4, 4, 4, 1. Tb. 3, 5, 7, 1
 bhuvō 'vitā vāmadevasya 4, 16, 18
 bhūmyā antam pari 10, 114, 10
 bhuya id vāvpidhe 6, 30, 1
 bhūyasā vasmā acarat 4, 24, 9
 bhūyāma te sumatau 8, 3, 2. Sv. 2, 772
 bhūyāmo shu tvāvataḥ 4, 32, 6
 bhūrikarmaṇe vṛishabhāya 1, 103, 6
 bhuri cakartha yujyebhir 1, 165, 7. N. 6, 7
 bhuri cakra marutaḥ 7, 56, 23
 bhūri ta indra vīryam 1, 57, 5.
 Av. 20, 15, 5
 bhuri dakshebhir 10, 113, 9
 bhuridā bhuri dehi 4, 32, 20
 bhuridā hy asi srutaḥ 4, 32, 21
 bhuri nāma vandamāno 5, 3, 10
 bhūrim dve acaranti 1, 185, 2. Tb. 2, 8, 4, 8
 bhūribhiḥ samaha rishibhir 8, 70, 14
 bhūri hi te savanā 7, 22, 6. Sv. 2, 1150
 bhūrīṇi bhadrā naryeshu 1, 166, 10
 bhūrīṇi hi tve dadhire 3, 19, 4
 bhūrid indra udinakshantam 10, 8, 9
 bhūrid indrasya vīryam 8, 55, 1
 bhūr jajña uttāna° 10, 72, 4
 bhūshan na yo 'dhi 1, 140, 6
 bhrimiś cid ghāsi 4, 32, 2
 bhojaṃ tvam indra 2, 17, 8
 bhojaṃ asvāḥ 10, 107, 11
 bhojā jigyuḥ surabhim 10, 107, 9
 bhojāyāśvam sam 10, 107, 10. N. 7, 3
 mānsimahi tvā vayam 10, 26, 4.
 N. 6, 29
 māṇhishtham vo maghonām 5, 39, 4
 māṇhishthā vajasātamesha° 8, 5, 5
 makshū kanāyāḥ sakhyam navagvā 10, 61, 10
 makshū kanāyāḥ sakhyam naviyo 10, 61, 11
 makshū tā ta indra dānāpnasa 10, 22, 11
 makshū devavato rathaḥ 8, 31, 15. Ts. 1, 8, 22, 3
 makshu na yeshu dohase 6, 66, 5
 makshu na vahnīḥ prajāyā 10, 61, 9
 makshu hi śmā gachatha 4, 43, 3
 makhasya te tavishasya 3, 34, 2.
 Av. 20, 11, 2
 maghona ā pavasva no 9, 8, 7. Sv. 2, 534
 maghonaḥ sma vritrahateshu 7, 32, 15. Sv. 2, 1033
 matayaḥ somapām urum 3, 41, 5.
 Av. 20, 23, 5
 mati jushṭo dhiyā hitaḥ 9, 44, 2
 matsu no vasyaishṭaya 1, 176, 1
 matsu vāyum ishṭaye 9, 97, 42. Sv. 2, 604
 matsu soma varuṇam 9, 90, 5
 matsy apāyi te mahāḥ 1, 175, 1.
 Sv. 2, 782
 matsvā susipra mandibhi 1, 9, 3.
 Av. 20, 71, 9
 matsvā susipra harivas 8, 99, 2.
 Sv. 2, 164
 mathīd yad im vibhrito 1, 71, 4
 mathīd yad im vishṭo 1, 148, 1
 madacyut ksheti sadane 9, 12, 3.
 Sv. 2, 548
 madeneshitam madam 8, 1, 21
 made-made hi no dadir 1, 81, 7.
 Av. 20, 56, 4. Tb. 2, 4, 4, 7

madhu naktam utoshaso 1, 90, 7.
 Vs. 13, 28. Ts. 4, 2, 9, 3. Ta.
 10, 10, 2. S. P. 14, 9, 3, 12
 madhu no dyāvāprithivī 6, 70, 5
 madhupriṣṭhām ghoram 9, 89, 4
 madhumatir oṣadhir dyāva 4, 57,
 3. Av. 20, 143, 8
 madhumantam tanūnapād 1, 13,
 2. Sv. 2, 689
 madhuman me parāyaṇam 10,
 24, 6
 madhumān no vanaspatir 1, 90, 8.
 Vs. 13, 29. Ts. 4, 2, 9, 3. Ta.
 10, 10, 2. S. P. 14, 9, 3, 13
 madhu vātā pītāyate 1, 90, 6. Vs.
 13, 27. Ts. 4, 2, 9, 3. Ta. 10,
 10, 2. S. P. 14, 9, 3, 11
 madhor dhārām anu kshara 9,
 17, 8
 madhyā yat kartvam 10, 61, 6
 madhye hotā durone 6, 12, 1
 madhya ū shu madhūyuvā 5, 73, 8
 madhvaḥ pibatam madhupebhir 4,
 45, 3
 madhvaḥ sudam pavasva 9, 97, 44
 madhvaḥ somasyāśvinā 1, 117, 1
 madhyo vo nāma mārutam 7, 57, 1
 manishinaḥ pra bharadhvam 10,
 111, 1
 manishibhiḥ pavate pūrvyaḥ 9,
 86, 20. Sv. 2, 172
 manushvat tvā ni dhīmahi 5, 21,
 1. Tb. 3, 11, 6, 3
 manushvad agne āṅgirasvad 1,
 31, 17
 manushvad indra savanam 3, 32, 5
 mano asyā ana āsīd 10, 85, 10.
 Av. 14, 1, 10
 manojavasā vṛṣhaṇā mada° 8,
 22, 16
 manojavā ayamāna 8, 100, 8
 mano na yeshu havaneshu 10, 61,
 3. Vs. 7, 17
 mano na yo 'dhvanah 1, 71, 9
 mano nv ā huvāmahe 10, 57, 3.
 Vs. 3, 53. Ts. 1, 8, 5, 2
 mantram akharvaṃ 7, 32, 13. Av.
 20, 59, 4
 manthatā naraḥ kavim 3, 29, 5
 mandantu tvā maghavann 8, 4, 4.
 Sv. 2, 1072
 mandantu tvā mandino 1, 134, 2

mandamāna pītād adhi 10, 73, 5
 mandasva hotrād anu josham 2,
 37, 1
 mandasvā su svarṇara 8, 6, 39
 mandāmahe dasatayasya 1, 122, 13
 mandishṭa yad uṣane 1, 51, 11
 mandraṃ hotaraṃ ṣucim 3, 2, 15
 mandraṃ hotaraṃ uṣijo namobhiḥ
 10, 46, 4
 mandraṃ hotaraṃ uṣijo yavi-
 shṭham 7, 10, 5
 mandraṃ hotaraṃ pītviyaṃ 8, 44,
 6. Sv. 2, 893
 mandrajihvā jugurvaṇi 1, 142, 8
 mandrayā soma dharayā 9, 6, 1.
 Sv. 1, 506
 mandrasya kaver divyasya 6, 39, 1
 mandrasya rupam vividur 9, 68, 6
 mandrā kṛiṇudhvam 10, 101, 2
 mandro hotā grihapatir 1, 36, 5
 manyur indro manyur 10, 83, 2.
 Av. 4, 32, 2. Tb. 2, 4, 1, 11
 manye tvā yajñiyaṃ 8, 96, 4
 mamac cana te maghavan 4, 18, 9
 mamac cana tvā yuvatīḥ 4, 18, 8
 mamattu tvā divyaḥ 10, 116, 3
 mamattu naḥ pariṇmā 1, 122, 3.
 Ts. 2, 1, 11, 1
 mama tvā sūra udite 8, 1, 29
 mama devā vihava 10, 128, 2. Av.
 5, 3, 3. Ts. 4, 7, 14, 1
 mama dviṭā rāshtram 4, 42, 1
 mama putrāḥ śatruhaṇo 10, 159, 3
 mama brahmendra yāhy 2, 18, 7
 mamagne varco 10, 128, 1. Av.
 5, 3, 1. Ts. 4, 7, 14, 1
 mayā so annam atti 10, 125, 4.
 Av. 4, 30, 4
 mayi devā draviṇam 10, 128, 3.
 Av. 5, 3, 5. Ts. 4, 7, 14, 1
 mayo dadhe medhirah 3, 1, 3
 mayobhūr vāto abhi vāt° 10,
 169, 1. Ts. 7, 4, 17, 1. N. 1, 17
 marutaḥ pibata pītunā 1, 15, 2
 maruto mārutasya na 8, 20, 23
 maruto yad dha vo divaḥ 8, 7,
 11. Ts. 1, 5, 11, 4
 maruto yad dha vo balaṃ 1,
 37, 12
 maruto yasya hi kshaye 1, 86, 1.
 Av. 20, 1, 2. Vs. 8, 31. Ts. 4,
 2, 11, 1

- maruto viṣupānibhiḥ 1, 38, 11
marutvato apratitasya 5, 42, 6
marutvantam vṛishabham 3, 47,
5, 6, 19, 11. Vs. 7, 36. Ts. 1,
4, 17, 1. Tb. 2, 8, 3, 4
marutvantam havāmaha 1, 23, 7
marutvantam vṛishinam 8, 76, 5
marutvān indra mīdhvāh 8, 76, 7
marutvān indra vṛishabho 3, 47,
1. Vs. 7, 38. Ts. 1, 4, 19, 1.
N. 4, 9
marutsu vo dadhimahi 5, 52, 4
marutstotrasya vṛijanasya 1, 101, 11
marṭaḥ cid vo nṛitavo 8, 20, 22
marṭa amartyasya te 8, 11, 5
marmāni te varmanā 6, 75, 18.
Sv. 2, 1220. Av. 7, 118, 1. Vs.
17, 49. Ts. 4, 6, 4, 5
marmvrijanāsa āyavo 9, 64, 17
marṇyo na śubhras tanvam 9, 96, 20
maha ugrāya tavase 8, 96, 10
mahāh sa rāya eshate 1, 149, 1
mahāh su vo aram ishe 8, 46, 17
mahat tat somo mahishaḥ 9,
97, 41. Sv. 1, 542. 2, 605. N.
14, 17
mahat tad ulbam 10, 51, 1. N.
6, 35
mahat tad vah kavayaḥ 3, 54, 17
mahat tan nāma guhyam 10, 55, 2
mahad adya mahatām 10, 36, 11
mahas carkarmy arvataḥ 4, 39, 2
mahas cit tvam indra yata 1,
169, 1
mahas cid agna enaso 4, 12, 5
mahān amatro vṛijane 3, 36, 4.
N. 6, 23
mahān asi soma jyeshṭha 9, 66, 16
mahān asy adhvarasya 7, 11, 1
mahān adityo namasopa° 3, 59, 5.
Tb. 2, 8, 7, 6
mahān indrah paraḥ 1, 8, 5. Sv.
1, 166. Av. 20, 71, 1
mahān indro nṛivad a 6, 19, 1.
Vs. 7, 39. Ts. 1, 4, 21, 1. Tb.
3, 5, 7, 4. N. 6, 16, 17
mahān indro ya ojaś 8, 6, 1. Sv.
2, 657. Av. 20, 138, 1. Vs. 7,
40. Ts. 1, 4, 20, 1. Tb. 3, 5,
7, 4
mahān ugro vāvṛidhe viryāya 3,
36, 5
mahān utāsi yasya te 7, 31, 7
mahān vṛishir devajā 3, 53, 9
mahāntam kosam ud acā 5, 83, 8.
Av. 4, 15, 16
mahāntam tvā mahīr anv 9, 2, 4.
Sv. 2, 390
mahantam mahinā vayam 8, 12, 23
mahānta mītrāvaruṇā 8, 25, 4
mahanto mahnā vibhvo 1, 166, 11
mahām sadhasthe dhruva 3, 6, 4
mahikerava ūtaye 1, 45, 4
mahī kshetram puru scandram 3,
31, 15. Tb. 2, 7, 13, 3
mahī jyotir nihitam 3, 30, 14
mahī jyotir bibhratam tvā 10,
37, 8
mahī tripām avo 'stu 10, 185, 1.
Sv. 1, 192. Vs. 3, 31
mahī tvāshtram ūrjayantir 3, 7, 4
mahī dyāvāprithivī bhutām 10,
93, 1
mahī psarah sukṛitam 9, 74, 3
mahī mahe tavase 5, 33, 1
mahī mahe dive arcā 3, 54, 2
mahimna eshām pitaras 10, 56, 4
mahī rādho viṣvajanyam 6, 47, 25
mahī vo mahatām avo varuṇa
mītra dāśushc 8, 47, 1
mahī vo mahatām avo varuṇa
mītrāryaman 8, 67, 4
mahishāso māyinaḥ 1, 64, 7
mahī atra mahinā 1, 151, 5
mahī dyāvāprithivī iha 4, 56, 1
mahī dyauh prithivī 1, 22, 13. Vs.
8, 32. 13, 32. Ts. 3, 3, 10, 2.
5, 11, 3. 4, 2, 9, 8
mahī mitrasya sādhatas 4, 56, 7.
Sv. 2, 948
mahīmo asya vṛishanāma 9, 97, 54.
Sv. 2, 456
mahī yadi dhishanā 3, 31, 13
mahīr asya pranītayah purvīr uta
prasastayah | nāya 6, 45, 3
mahīr asya pranītayah pūrvīr uta
prasastayah | viṣvā vasuni 8,
12, 21
mahī vām utir aśvina 1, 117, 19
mahī sam airac 3, 55, 20
mahe cana tvām adrivah 8, 1, 5.
Sv. 1, 291
mahe no adya bodhayosho 5, 79,
1. Sv. 1, 421. 2, 1090

mahe no adya suvitāya 7, 75, 2
 mahe yat pitra im 1, 71, 5
 mahe sulkāya varuṇasya 7, 82, 6
 maho agneḥ samidhānasya 10, 36,
 12. Vs. 33, 17
 maho arṇah sarasvatī 1, 3, 12. Vs.
 20, 86. N. 11, 27
 maho devān yajasi 6, 48, 4
 maho druho apa viśvāyu 6, 20, 5
 maho no agne suvitāsyā 7, 1, 24
 maho no rāya ā bhara 9, 61, 26.
 Sv. 2, 564
 maho mahāni panayanty 3, 34, 6.
 Av. 20, 11, 6
 maho yas patih savaso 10, 22, 3
 maho rujāmi bāndhutā 4, 4, 11.
 Ts. 1, 2, 14, 4
 maho viśvān abhi shato 8, 23, 26
 mahyaṃ yajantu mama 10, 128,
 4. Av. 5, 3, 4. Ts. 4, 7, 14, 2
 mahyaṃ tvashtā vajram 10, 48, 3
 mahy ā te sakhyam 3, 31, 14
 mā kasmai dhātām 1, 120, 8
 mā kasya no ararusho 7, 94, 8
 mā kasya yakshaṃ 4, 3, 13
 mā kasyādbbhutakratu 5, 70, 4
 mā kākambiram ud vriho 6, 48, 17
 mākir enā pathā gād 8, 5, 39
 mākir na enā sakhyā 10, 23, 7
 mākir neṣau mākir 6, 54, 7
 mā kudhryag indra śūra 10, 22, 12
 mā cid anyad vi 8, 1, 1. Sv. 1,
 242. 2, 710. Av. 20, 85, 1. N.
 7, 2
 mā chedma raṣmīr iti 1, 109, 3.
 Tb. 3, 6, 9, 1
 mā jasvane vṛishabha 6, 44, 11
 māṃ catvāra āsavah 8, 74, 14
 mātalī kavyair 10, 14, 3. Av. 18,
 1, 47. Ts. 2, 6, 12, 5
 mātā ca yatra duhitā 3, 55, 12
 mātā devānām aditer 1, 113, 19
 mātā pitaram rita 1, 164, 8. Av.
 9, 9, 8
 mātā rudrānām duhitā 8, 101, 15.
 Ta. 6, 12, 1
 mātūr didhishum 6, 55, 5. N. 3, 16
 mātush pade parame 5, 43, 14
 mā te amājuro yathā 8, 21, 15
 mā te asyām sahasāvan 7, 19, 7.
 Av. 20, 37, 7. Ts. 1, 6, 12, 5
 mā te godatra nir arāma 8, 21, 16

mā te rādhnāsi mā 1, 84, 20. Sv.
 2, 1074. N. 14, 37
 mātēva yad bharase 5, 15, 4
 mā te hari vṛishanā 3, 35, 5
 mātra pūshann aghṛiṇa 7, 40, 6
 mātre nu te sumite 10, 29, 6. Av.
 20, 76, 6
 mā tvāgnir dhvanayid 1, 162, 15.
 Vs. 25, 37. Ts. 4, 6, 9, 2
 mā tvā tapat priya 1, 162, 20.
 Vs. 25, 43. Ts. 4, 6, 9, 3
 mā tvā murā avishyavo 8, 45, 23.
 Sv. 2, 82. Av. 20, 22, 2
 mā tvā rudra cukrudhāmā 2, 33, 4
 mā tvā śyena ud vadhīn 2, 42, 2
 mā tvā somasya galdayā 8, 1, 20.
 Sv. 1, 307. N. 6, 24
 mādayasva sute sacā 1, 81, 8. Av.
 20, 56, 5
 mādayasva haribhir 1, 101, 10.
 N. 6, 17
 mādhyamdinasya savanasya dhā-
 nah 3, 52, 5
 mādhyamdine savane jātavedaḥ 3,
 28, 4
 mā na indra parā vṛiṇag 8, 97, 7.
 Sv. 1, 260
 mā na indra piyatnave 8, 2, 15.
 Sv. 2, 1156
 mā na indrābhy ādiṣaḥ 8, 92, 31.
 Sv. 1, 128
 mā na ekasminn āgasi 8, 45, 34
 mā nah saṁso ararusho 1, 18, 3.
 Vs. 3, 30
 mā nah samasya dudhyah 8, 75, 9.
 Ts. 2, 6, 11, 2. N. 5, 23
 mā nah setuḥ sished 8, 67, 8
 mā nah somāparibādho 1, 43, 8
 mā nah soma sam vivijo 8, 79, 8.
 Ts. 3, 2, 5, 2
 mā na stenebhyo ye 2, 23, 16
 mā nas toke tanaye 1, 114, 8. Vs.
 16, 16. Ts. 3, 4, 11, 2. 4, 5, 10, 3
 mā nindata ya imām 4, 5, 2
 mā no agne durbhṛitaye 7, 1, 22
 mā no agne 'mataye 3, 16, 5
 mā no agne 'va srijo 1, 189, 5
 mā no agne 'virate 7, 1, 19
 mā no agne sakhyā 1, 71, 10
 mā no ajūātā vṛiṇanā 7, 32, 27.
 Sv. 2, 807. Av. 20, 79, 2. Tān-
 dya 4, 7, 5. 6

mā no arātir iṣata 2, 7, 2
 mā no asmin mahādhane 8, 75.
 12. Sv. 2, 1000. Ts. 2, 6, 11, 3
 mā no gavyebhir asvyaṁ 8, 73, 15
 mā no guhyā ripa 2, 32, 2
 mā no devānāṁ viṣaḥ 8, 75, 8.
 Ts. 2, 6, 11, 2
 mā no nide ca vaktave 7, 31, 5.
 Av. 20, 18, 5
 mā no martā abhi 1, 5, 10. Av.
 20, 69, 8
 mā no martāya ripave 8, 60, 8
 mā no mardhīr ā bhara 4, 20, 10.
 Ts. 1, 7, 13, 3
 mā no mahāntam uta 1, 114, 7.
 Vs. 16, 15. Ts. 4, 5, 10, 2
 mā no mitro varuṇo aryamāyur
 1, 162, 1. Vs. 25, 24. Ts. 4, 6,
 8, 1. N. 9, 3
 mā no mricā ripūṇāṁ 8, 67, 9
 mā no raksha ā veṣid 8, 60, 20
 mā no raksho abhi naḍ 7, 104, 23.
 Av. 8, 4, 23
 mā no vadhāya hatnave 1, 25, 2
 mā no vadhīr indra mā 1, 104, 8
 mā no vadhī rudra mā 7, 46, 4
 mā no vadhair varuṇa 2, 28, 7
 mā no vrikāya vrikye 6, 51, 6
 mā no hīnsī janitā 10, 121, 9.
 Vs. 12, 102. Ts. 4, 2, 7, 1
 mā no 'hir budhnyo 7, 34, 17. N.
 10, 45
 mā no hṛṇitām atithir 8, 103, 12.
 Sv. 1, 110
 mā no hetir vivasvata 8, 67, 20
 māṁ devā dadhire havyavāham
 10, 52, 4
 māṁ dhur indraṁ nāma 10, 49, 2
 māṁ naraḥ svasvā 4, 42, 5
 mā pāpatvāya no nare^o 7, 94, 3.
 Sv. 2, 268
 mā prīṇanto duritam 1, 125, 7
 mā pra gāma patho 10, 57, 1. Av.
 13, 1, 59
 mā bhuma nishtyā 8, 1, 13. Av.
 20, 116, 1. Tāṇḍya 9, 10, 1
 mā bhema mā śramishmo^o 8, 4,
 7. Sv. 2, 955
 mā māṁ imaṁ tava 5, 40, 7
 māyubhir indra māyinaṁ 1, 11, 7
 māyubhir utsisripsata 8, 14, 14.
 Av. 20, 29, 4

māyā vām mitravaruṇā 5, 63, 4
 māre asmad vi mumuco 3, 41, 8.
 Av. 20, 23, 8
 mārjāyo mriyate sve 5, 1, 8
 mā va eno anyakṛitam 6, 51, 7
 mā vām vṛiko 1, 183, 4
 mā vidan paripanthino 10, 85, 32.
 Av. 14, 2, 11
 mā vo ghuantam 1, 41, 8
 mā vo dātrān maruto 7, 56, 21
 mā vo mṛigo na yavase 1, 38, 5
 mā vo rasānitabhā 5, 53, 9
 mā vo rishat khanitā 10, 97, 20.
 Vs. 12, 95. Ts. 4, 2, 6, 5
 mā śūne agne ni shadāma 7, 1, 11
 mā sakhyuḥ śunam ā vide 8,
 45, 36
 mā sā te asmat sumatir 1, 121, 15
 mā sim avadya ā bhag 8, 80, 8
 mā sredhata somino 7, 32, 9
 māham maghono varuṇa 2, 27, 17.
 28, 11, 29, 7
 mitraṁ vayaṁ havāmahe 1, 23, 4.
 Sv. 2, 143
 mitraṁ huve putadaksham 1, 2,
 7. Sv. 2, 197. Vs. 33, 57
 mitraṁ kṛiṇudhvam 10, 34, 14
 mitraṁ na yaṁ śimya 1, 151, 1.
 Tb. 2, 8, 7, 6
 mitraṁ na yaṁ sudhitam 6, 15, 2
 mitraḥ ca tubhyaṁ varuṇaḥ 3,
 14, 4
 mitraḥ ca no varuṇaḥ ca 5, 72, 3
 mitras tan no varuṇo devo 7,
 64, 3
 mitras tan no varuṇo māmahanta
 7, 52, 2
 mitras tan no varuṇo rodasi 7,
 40, 2
 mitrasya carshanīdhrito 'vo 3, 59,
 6. Vs. 11, 62. Ts. 3, 4, 11, 5.
 4, 1, 6, 3. Ta. 4, 3, 2
 mitrā tanā na rathya 8, 25, 2
 mitrāya pañca yemire 3, 59, 8
 mitrāya śiksha varuṇāya 10, 65, 5
 mitrāvaruṇavanta 8, 35, 13
 mitro aṇhoḥ cid ad uru 5, 65, 4
 mitro agnir bhavati yat 3, 5, 4
 mitro janān yātayati 3, 59, 1. Ts.
 3, 4, 11, 5. Tb. 3, 7, 2, 3. N.
 10, 22
 mitro deveshv āyushu 3, 59, 9

mitro no aty añhatim 8, 67, 2
 mimāti vahnir etasah 9, 64, 19
 mimātu dyaaur aditir 5, 59, 8
 mimihi ślokaṃ āsye 1, 38, 14
 mimyaksha yeshu rodasi 6, 50, 5.
 N. 6, 6
 mimyaksha yeshu sudhitā 1, 167, 3
 mihah pāvakaḥ 3, 31, 20
 mīlhuśmativa prithivī 5, 56, 3
 muñcantu mā śapathyād 10, 97,
 16. Av. 6, 96; 2. 7, 112, 2. Vs.
 12, 90
 muñcāmi tvā havishā jivanāya 10,
 161, 1. Av. 3, 11, 1. 20, 96, 6
 munayo vātarasānāḥ 10, 136, 2
 mumukshvo manave 1, 140, 4
 mumoda garbho vṛishabhaḥ 10,
 8, 2
 mushāya sūryam kave 1, 175, 4
 mūrā amūrā na vayam 10, 4, 4.
 N. 6, 8
 mūrdhā divo nābhir agniḥ 1,
 59, 2
 mūrdhanam divo aratim 6, 7, 1.
 Sv. 1, 67. 2, 490. Vs. 7, 24.
 33, 8. Ts. 1, 4, 13, 1
 mūrdhā bhuvo bhavati 10, 88, 6.
 N. 7, 27
 mūsho na śisnā vy adanti 10, 33, 3
 mṛigo na bhīmah kucaro 10, 180,
 2. Sv. 2, 1223. Av. 7, 84, 3.
 Vs. 18, 71. Ts. 1, 6, 13, 4
 mṛijanti tvā daśa kshipo 9, 8, 4.
 Sv. 2, 531
 mṛijanti tvā sam agruvo 9, 66, 9
 mṛijāno vāre pāvamāno 9, 107, 22.
 Sv. 2, 430
 mṛijyamānāḥ suhastya 9, 107, 21.
 Sv. 1, 517. 2, 429
 mṛilata no maruto mā 5, 55, 9
 mṛilā no rudrota 1, 114, 2. Ts.
 4, 5, 10, 2
 mṛityoh padam yopayanto 10, 18,
 2. Av. 12, 2, 30. Ta. 6, 10, 2
 medyantu te vahnayo 2, 37, 3. N.
 8, 3
 medhakāram vidathasya 10, 91, 8.
 Sv. 2, 334. Tb. 3, 11, 6, 3
 mehanād vanamkaraṇāl 10, 163,
 5. Av. 20, 96, 21
 mainam agne vi daho 10, 16, 1.
 Av. 18, 2, 4. Ta. 6, 1, 4

mogham annam vindate 10, 117,
 6. Tb. 2, 8, 8, 3. N. 7, 3
 mo te rishan ye achoktibhir 8,
 103, 13
 mo shu naḥ parā-parā 1, 38, 6
 mo shu naḥ soma mṛityave 10,
 59, 4
 mo shu tvā vāghatas canāre 7,
 32, 1. Sv. 1, 284. 2, 1025
 mo shu devā adah svar 1, 105, 3
 mo shu brahmeva 8, 92, 30. Sv.
 2, 176. Av. 20, 60, 3
 mo shu varuṇa mṛinmayam 7,
 89, 1
 mo shu vo asmad abhi tāni 1,
 139, 8. Av. 20, 67, 2
 mo shū na indrātra pṛitsu 1, 173,
 12. Vs. 3, 46
 mo shū no atra juhuranta 3, 55, 2
 mo shv adya durhaṇāvān 8, 2, 20
 ya ātmadā baladā 10, 121, 2. Av.
 4, 2, 1. 13, 3, 24. Vs. 25, 13.
 Ts. 4, 1, 8, 4. 7, 5, 17, 1
 ya ādhrāya cakamānāya 10, 117, 2
 ya ānayāt parāvataḥ 6, 45, 1. Sv.
 1, 127
 ya āpir nityo varuṇa 7, 88, 6
 ya āyur kutsam 8, 53, 2
 ya ārjīkeshu kṛitvasu 9, 65, 23.
 Sv. 2, 514
 ya āste yaś ca carati 7, 55, 6. Av.
 4, 5, 5
 ya āsv atka āsaye 8, 41, 7
 ya iddha āvivāsati 6, 60, 11. Sv.
 2, 500
 ya indoh pavamānasyānu 9, 114, 1
 ya indra camaseshv ā 8, 82, 7.
 Sv. 1, 162
 ya indra yatayas tvā 8, 6, 18
 ya indra sushmo maghavan 7, 27,
 2. Tb. 2, 8, 5, 7
 ya indra sasty avrato 8, 97, 3
 ya indra somapātamo 8, 12, 1.
 Sv. 1, 394. Av. 20, 63, 7
 ya indrāgni citratamo 1, 108, 1
 ya indrāgni suteshu vām 6, 59, 4.
 N. 5, 22
 ya indrāya vacoyujā 1, 20, 2
 ya indrāya sunavat somam 4,
 24, 7
 ya imā viśvā jātāny 5, 82, 9

- ya imā visvā bhuvanāni juhvad
 10, 81, 1. Vs. 17, 17. Ts. 4, 6,
 2, 1
 ya ime ubhe ahanī 5, 82, 8
 ya ime dyāvaprithivī janitri 10,
 110, 9. Av. 5, 12, 9. Vs. 29, 34.
 Th. 3, 6, 3, 4. N. 8, 14
 ya ime rodasi ubhe aham 3, 53, 12
 ya ime rodasi mahi samīci 8, 6, 17
 ya ime rodasi mahi sam mātareva
 9, 18, 5
 ya im rajānāv rituthā 6, 62, 9
 ya im vahanta āsubhīh 5, 61, 11
 ya inkhayanti 1, 19, 7
 ya im cakāra na so 1, 164, 32. Av.
 9, 10, 10. N. 2, 8
 ya im ciketa guhā 1, 67, 7
 ya isire bhuvanasya 10, 63, 8
 ya ukthā kevalā dadhe 8, 52, 3
 ya ukthebhīr na vindhate 8, 51, 3
 ya ugra iva śaryabā 6, 16, 39. Sv.
 2, 1057. Ts. 2, 6, 11, 4
 ya ugrah sann anisṭrita 8, 33,
 9. Sv. 2, 1048. Av. 20, 53, 3.
 57, 13
 ya ugrā arkam 1, 19, 4
 ya ugrebhyas cid ojīyān 9, 66, 17
 ya udājan pitaro 10, 62, 2
 ya udānad vyayanam 10, 19, 5.
 Av. 6, 77, 2
 ya udrici yajñe 10, 77, 7
 ya udricindira 1, 53, 11. Av. 20,
 21, 11
 ya udnaḥ phaligam 8, 32, 25
 ya usatā manasā somam 10, 160,
 3. Av. 20, 96, 3
 ya u śriyā dameshv ā 2, 8, 3
 ya usriyā apyā antar 9, 108, 6.
 Sv. 1, 585
 ya rikshād anhaso 8, 24, 27
 ya rījā mahyam māmāhe 8, 1, 32
 ya rījā vātaraṇhaso 8, 34, 17
 ya rite cid abhisriṣah 8, 1, 12.
 Sv. 1, 244. Av. 14, 2, 47. Ta.
 4, 20, 1. Kāty. Śr. 25, 5, 30.
 Tāndya 9, 10, 1
 ya rite cid gas 8, 2, 39
 ya ritena suryam ārohayau 10,
 62, 3
 ya rishvaḥ śrāvayatsakhā 8, 46, 12
 ya rishvā rishṭividyaṭah 5, 52, 13
 ya eka ic cyāvayati 4, 17, 5
 ya eka it tam u shtūhi 6, 45, 16
 ya eka id dhavyaḥ 6, 22, 1. Av.
 20, 36, 1
 ya eka id vidayate 1, 84, 7. Sv. 1,
 389 2, 691. Av. 20, 63, 4. N. 4, 17
 ya ekas carshaṇinām 1, 7, 9. Av.
 20, 70, 15
 ya eko asti dānsanā 8, 1, 27
 ya enam ādidesati 6, 56, 1
 ya oṣiṣṭha indra tam 6, 33, 1
 ya oṣiṣṭhas tam ā bhara 9, 101,
 9. Sv. 2, 170
 ya ohate rakshaso 5, 42, 10
 yaṃ yajñam nayathā 1, 41, 5
 yaṃ yuvan dāśvadhvarāya 6, 68, 6
 yaṃ rakshanti pracetaso 1, 41, 1.
 Sv. 1, 185
 yaṃ vardhayantīd girah 6, 44, 5
 yaṃ viprā ukthavāhaso 8, 12, 13
 yaṃ vai suryam svarbhānu 5,
 40, 9
 yaṃ sīm akṛiṇvan tamase 4, 13, 3
 yaṃ sīm anu pravateva 4, 38, 3
 yaṃ suparṇaḥ parāvataḥ 10, 144, 4
 yaṃ somam indra prithivī^o 3, 46, 5
 yaṃ smā prichanti kuha 2, 12, 5.
 Av. 20, 34, 5
 yaḥ kakubho nidhārayah 8, 41, 4
 yaḥ kukṣiḥ soma^o 1, 8, 7. Av.
 20, 71, 3
 yaḥ kṛintad id vi yonyam 8, 45, 30
 yaḥ pañca carshaṇir abhi 7, 15, 2
 yaḥ parasyāḥ parāvatas 10, 187,
 2. Av. 6, 34, 3. N. 5, 5
 yaḥ pāvamanir adhiyety 9, 67, 31.
 Sv. 2, 648
 yaḥ pushpinīḥ ca 2, 13, 7
 yaḥ purvyaya vedhase 1, 156, 2.
 Th. 2, 4, 3, 9
 yaḥ prithivīm vyathamānām 2, 12,
 2. Av. 20, 34, 2
 yaḥ pauruṣheyaṇa kravishā 10,
 87, 16. Av. 8, 3, 15
 yaḥ prāpato nimishato 10, 121,
 3. Av. 4, 2, 2. Vs. 23, 3, 25,
 11. Ts. 4, 1, 8, 4. 7, 5, 16, 1
 yaḥ śakro mṛikṣho 8, 66, 3
 yaḥ śagmas tuviśagma 6, 44, 2
 yaḥ śambaram parvateshu 2, 12,
 11. Av. 20, 34, 11
 yaḥ śasvato mahy eno 2, 12, 10.
 Av. 20, 34, 10

yah śukra iva sūryo 1, 43, 5	vṛitrahān atas tvā 8, 97, 4. Sv.
yah śūrebhir havyo 1, 101, 6	1, 264
yah śvetāñ adhīnirñijaś 8, 41, 10	yac chakrāṇi parāvati yad arvāvatī
yah samsthe cic chatakratur 8, 32, 11	vṛitrahān yad vā 8, 13, 15
yah satrāhā vicarśhapir 6, 46, 3.	yac chalmalau bhavati 7, 50, 3
Sv. 1, 286	yac chusrūyā imaṃ havam 8, 45, 18
yah saptarasmir vṛishabhas 2, 12, 12. Av. 20, 34, 13	yajadhvainam priyamedhā 8, 2, 37
yah samidhā ya āhuti 8. 19, 5	yajante asya sakhyam 7, 36, 5
yah sunitho dadāśushe 2, 8, 2	yajamānāya sunvata āgne 5, 26, 5
yah sunvate pacate 2, 12, 15. Av. 20, 34, 18	yajasva vīra pra vihi 2, 26, 2
yah sunvantam avati 2, 12, 14. Av. 20, 34, 15	yajasva hotar ishito 6, 11, 1
yah sushavyah sudakṣiṇa 8, 33, 5	yajā no mitrāvaruṇā 1, 75, 5. Sv. 2, 887. Vs. 33, 3. Tb. 2, 7, 12, 1
yah sribindam 8, 32, 2	yajāma in namaś vṛiddham 3, 32, 7
yah somah kalāśeshv āñ 9, 12, 5. Sv. 2, 550	yajāmaha indram vajra ^o 10, 23, 1. Sv. 1, 334
yah soma sakhye tava 1, 91, 14	yajāmahe vām mahah 1, 153, 1
yah suhitishu 1, 74, 2. Sv. 2, 730	yajishtham tvā yajamānā 1, 127, 2. Sv. 2, 1164
yah smārundhāno 4, 38, 4	yajishtham tvā vavrimahe 8, 19, 3. Sv. 1, 112. 2, 763
yam kumāra navam ratham 10, 135, 3	yaj jātavedo bhuvanasya 10, 88, 5
yam kumāra prāvartayo 10, 135, 4	yaj jāyathā apurvyā 8, 89, 5. Sv. 2, 779
yam krandaśi avasā 10, 121, 6. Av. 4, 2, 3. Vs. 32, 7. Ts. 4, 1, 8, 5	yaj jāyathās tad ahar 3, 48, 2
yam krandaśi samyati 2, 12, 8. Av. 20, 34, 8	yajñā indram avardhayad 8, 14, 5. Sv. 1, 121. 2, 989. Av. 20, 27, 5
yac ca goshu dushvapnyam 8, 47, 14	yajñam ca nas tanvam ca 10, 157, 2. Sv. 2, 461. Av. 20, 63, 1. 124, 4
yac citram apna ushaso 1, 113, 20	yajñam prichāmy 1, 105, 4
yac cid dhi te api vyathir 8, 45, 19	yajñasya ketuḥ pavate 9, 86, 7
yac cid dhi te gaṇā ime 5, 79, 5	yajñasya ketum prathamam purohitam havishmanta 10, 122, 4
yac cid dhi te purushatra 4, 12, 4. Ts. 4, 7, 15, 6	yajñasya ketum prathamam purohitam agnim 5, 11, 2. Sv. 2, 259. Ts. 4, 4, 4, 3
yac cid dhi te viṣo 1, 25, 1. Ts. 3, 4, 11, 4	yajñasya vo rathyam 10, 92, 1
yac cid dhi tvam grihe-griha 1, 28, 5. N. 9, 21	yajñasya hi stha ritvijā 8, 38, 1. Sv. 2, 423
yac cid dhi tvā janā ime 8, 1, 3. Av. 20, 85, 3	yajñānam rathye vayam 8, 44, 27
yac cid dhi vām pura ṛishayo 8, 8, 6	yajñā-yajñā vah samanā 1, 168, 1
yac cid dhi śasvatā tanā 1, 26, 6. Sv. 2, 968	yajñā-yajñā vo agnaye 6, 48, 1. Sv. 1, 35 2, 53. Vs. 27, 42
yac cid dhi śasvatām asīndra 4, 32, 13. 8, 65, 7	yajñāsaham duva ishe 10, 20, 7
yac cid dhi satya 1, 29, 1. Av. 20, 74, 1	yajñe divo nṛishadane 7, 97, 1
yac chakrāṇi parāvati yad arvāvatī	yajñena gātum apturo 2, 21, 5
	yajñena yajñam ayajanta 1, 164, 50. 10, 90, 16. Av. 7, 5, 1. Vs. 31, 16. Ts. 3, 5, 11, 5. Ta. 3, 2, 7. Ś. P. 10, 2, 2

- yajñena vardhata jātavedasam 2, 2, 1
 yajñena vācaḥ padaviyam 10, 71, 3
 yajñendram avasā cakre 3, 32, 13
 yajñebhir adbhutakratum 8, 23, 8
 yajñebhir yajñavāhasam 8, 12, 20
 yajñe-yajñe sa martyo 10, 93, 2
 yajñaih sammiślāḥ 2, 36, 2. Av. 20, 67, 4
 yajñair atharvā 1, 83, 5. Av. 20, 25, 5
 yajñair ishūḥ 10, 87, 4. Av. 8, 3, 6
 yajñair vā yajñavāhaso 1, 86, 2. Ts. 4, 2, 11, 2
 yajño devānam praty eti 1, 107, 1. Vs. 8, 4. 33, 68. Ts. 1, 4, 22, 1. 2, 1, 11, 4
 yajño hi ta indra vardhano 3, 32, 12
 yajño hi shmendram 1, 173, 11
 yajño hīḥ vo antara 8, 18, 19
 yam janāso havishmanto 8, 74, 2. Sv. 2, 915
 yata indra bhayāmahe 8, 61, 13. Sv. 1, 274, 2. 671. Av. 19, 15, 1. Tb. 3, 7, 11, 4. Ta. 10, 1, 1. Tāṇḍya 15, 4, 3
 yatā sujurnī rātini 4, 6, 3
 yat kiṃ cedam varuna 7, 89, 5. Av. 6, 51, 3. Ts. 3, 4, 11, 6
 yat tudat sūra 8, 1, 11
 yat tritīyam savanam 4, 35, 9
 yat te apo yad oshadhir 10, 58, 7
 yat te kṛishṇaḥ sakuna 10, 16, 6. Av. 18, 3, 55. Ta. 6, 4, 2
 yat te gātrād agninā 1, 162, 11. Vs. 25, 34. Ts. 4, 6, 8, 4
 yat te catasrah pradiṣo 10, 58, 4
 yat te ditsu prarādhyam 5, 39, 3. Sv. 2, 524
 yat te divam yat 10, 58, 2
 yat te parāḥ parāvato 10, 58, 11
 yat te parvatān bṛihato 10, 58, 9
 yat te pavitram arcivad 9, 67, 24
 yat te pavitram arcishy 9, 67, 23. Vs. 19, 41. Tb. 1, 4, 8, 2
 yat te bhūtam ca 10, 58, 12
 yat te bhūmiṃ caturbṛishṭim 10, 58, 3
 yat te manur yad anikam 10, 69, 3
 yat te maricḥ pravato 10, 58, 6
 yat te yamam vaivasvatam 10, 58, 1
 yat te rājāñ chṛitam 9, 114, 4
 yat te viṣvam idam jagan 10, 58, 10
 yat te samudram arpavam 10, 58, 5
 yat te sāde 1, 162, 17. Vs. 25, 40. Ts. 4, 6, 9, 2
 yat te sūryam yad ushasam 10, 58, 8
 yat te soma gavāsiro 1, 187, 9
 yat tvā turīyam 1, 15, 10
 yat tvā devā prapibanti 10, 85, 5. Av. 14, 1, 4. N. 11, 5
 yat tvā prichād ījānah 8, 24, 30
 yat tvā yāmi daddhi taṃ 10, 47, 8
 yat tvā sūrya svarbhānuḥ 5, 40, 5
 yat tvā hotāram anajan 3, 19, 5
 yat tveshayāmā nadayanta 1, 166, 5
 yat parjanya kanikradat 5, 83, 9
 yat pākatrā manasā 10, 2, 5. Tb. 3, 7, 11, 5
 yat pāñcājanayayā viṣendre 8, 63, 7. N. 3, 8
 yat puruṣam vy adadhuḥ 10, 90, 11. Av. 19, 6, 5. Vs. 31, 10. Ta. 3, 12, 5
 yat puruṣeṇa havisha 10, 90, 6. Av. 19, 6, 10. Vs. 31, 14. Ta. 3, 12, 3
 yat pūrvyam maruto yac ca 5, 55, 8
 yat prāyāsishṭa prishatibhir 5, 58, 6
 yatra kāmā nikāmaḥ ca 9, 113, 10
 yatra kva ca te mano 6, 16, 17. Sv. 2, 56
 yatra grāvā prithubudhua 1, 28, 1
 yatra jyotir ajasram 9, 113, 7
 yatra devāñ righāyato 4, 30, 5
 yatra dvāv iva jaghanā 1, 28, 2
 yatra nāry apacyavam 1, 28, 3
 yatra bāṇāḥ sampatanti 6, 75, 17. Sv. 2, 1216. Vs. 17, 48. Ts. 4, 6, 4, 4
 yatra brahmā pavamāna 9, 113, 6
 yatra manthām 1, 28, 4
 yatra rājā vaivasvato 9, 113, 8
 yatra vahnir abhishito 5, 50, 4
 yatra vettha vanaspate 5, 5, 10. Tb. 3, 7, 2, 5
 yatra sūrāsa tanvo 6, 46, 12

yatrā cakrur amṛitā 7, 63, 5. N. 6, 7
 yatrānandāṣ ca 9, 113, 11
 yatrā naraḥ samayante 7, 83, 2
 yatrānukāmaṁ caraṇam 9, 113, 9
 yatrā vadete avaraḥ 10, 88, 17. N. 7, 30
 yatrā samudra skabhito 10, 149, 2
 yatrā suparṇā amṛitasya 1, 164, 21. Av. 9, 9, 22. N. 3, 12
 yatreḍānīm paśyasi 10, 87, 6. Av. 8, 3, 5
 yatrota bādhibeḥhyaṣ 4, 30, 4
 yatrota martyāya kam 4, 30, 6
 yatraushadhīḥ samagmata 10, 97, 6. Vs. 12, 80. Ts. 4, 2, 6, 2
 yat samvatsam ribhavo 4, 33, 4
 yat sānoḥ sānum 1, 10, 2. Sv. 2, 695
 yat sindhau yad asiknyām 8, 20, 25
 yat soma ā sute nara 7, 94, 10
 yat soma citram ukthyam 9, 19, 1. Sv. 2, 349
 yat somam indra vishnavi 8, 12, 16. Sv. 1, 384. Av. 20, 111, 1
 yat somo vājam arshati 9, 56, 2
 yat stho dīrghaprasadmani 8, 10, 1
 yathā kaṇve maghavan trasada-syavi 8, 49, 10
 yathā kaṇve maghavan medhe 8, 50, 10
 yathā kalām yathā 8, 47, 17. Av. 6, 46, 3. 19, 57, 1
 yathā gauro apā kritam 8, 4, 3. Sv. 1, 252. 2, 1071. N. 3, 20
 yathā cit kaṇvam āvatam 8, 5, 25
 yathā cit vṛiddham atasam 8, 60, 7
 yathā cin manyase hṛidā 5, 56, 2
 yathā devā asureshu 10, 151, 3. Tb. 2, 8, 8, 7
 yathā no aditiḥ karat 1, 43, 2. Ts. 3, 4, 11, 2
 yathā no mitro aryamā 8, 31, 13
 yathā no mitro varuṇo 1, 43, 3
 yathāpavathā manave 9, 96, 12
 yathā pūrvebhyāḥ śatasā 9, 82, 5
 yathā pūrvebhyo jaritribhya 1, 175, 6. 176, 6
 yathābhavad anudeya 10, 135, 6

yathā manau vivasvati 8, 52, 1
 yathā manau sāmvaranau 8, 51, 1
 yathāyajo hotram agne 3, 17, 2
 yathā yugam varatrayā 10, 60, 8
 yathā rudrasya sūnavo 8, 20, 17
 yathā vah svāhāgnaye 7, 3, 7
 yathā varo sushāṁne 8, 24, 28
 yathā vaśanti devās 8, 28, 4
 yathā vataḥ pushkarīṁ 5, 78, 7. S. P. 14, 9, 4, 22
 yathā vāto yathā vanam 5, 78, 8. Vs. 8, 28. N. 3, 15
 yathā vām atrir aśvinā 8, 42, 5
 yathā vidvāṁ aram 2, 5, 8
 yathā viprasya manusho 1, 76, 5
 yathā ha tyad vasavo 4, 12, 6. 10, 126, 8. Ts. 4, 7, 15, 7
 yathāhāny anupūrvam 10, 18, 5. Av. 12, 2, 25. Ta. 6, 10, 1
 yathā hotar manusho devatātā 6, 4, 1. Ts. 4, 3, 13, 2
 yathayam pṛithivī mahi 10, 60, 9
 yathota kṛitye dhane 8, 5, 26
 yad akrandah 1, 163, 1. Vs. 29, 12. Ts. 4, 2, 8, 1. 6, 7, 1
 yad agna eṣhā samitir 10, 11, 8. Av. 18, 1, 26
 yad agne adya mithunā 10, 87, 13. Av. 8, 3, 12
 yad agne kāni kāni cid 8, 102, 20. Av. 19, 64, 3. Vs. 11, 73. Ts. 4, 1, 10, 1
 yad agne martyas tvam 8, 19, 25
 yad agne syām aham tvam 8, 44, 23
 yad aṅga tavishiyavo 8, 7, 2
 yad aṅga tavishiyasa 8, 6, 26
 yad aṅga tvā bharatāḥ 3, 33, 11
 yad aṅga dāśushe 1, 1, 6
 yad acaras tanvā vāvridhāno 10, 54, 2. S. P. 11, 1, 6, 10
 yad ajñāteshu vṛijanesv 10, 27, 4
 yad atty upajihvikā 8, 102, 21. Vs. 11, 74. Ts. 4, 1, 10, 1. N. 3, 20
 yad ado divo arṇava 8, 26, 17
 yad ado pito ajagan 1, 187, 7
 yad ado vāta te grihe 10, 186, 3. Sv. 2, 1192. Tb. 2, 4, 1, 8. Ta. 2, 42, 2
 yad adbhīh parishicyase 9, 65, 6. Sv. 2, 135

- yad adya kac ca vritrahann 8, 93, 4. Sv. 1, 126. Av. 20, 112, 1. Vs. 33, 35
- yad adya karhi karhi cic 8, 73, 5
- yad adya tvā purushtuta 6, 56, 4
- yad adya tvā prayati 3, 29, 16. Av. 7, 97, 1. Vs. 8, 20. Ts. 1, 4, 44, 2
- yad adya bhāgaṃ vibhajasi 1, 123, 3
- yad adya vām nāsatyokthair 8, 9, 9. Av. 20, 140, 4
- yad adya sūra udite 'nāga 7, 66, 4. Sv. 2, 701. Vs. 33, 20
- yad adya sūra udite yan 8, 27, 21
- yad adya sūrya udyati 8, 27, 19
- yad adya sūrya bravo 7, 60, 1
- yad adya sthaḥ parāvati 5, 73, 1
- yad adyāśvināv apāg 8, 10, 5
- yad adyāśvināv ahaṃ 8, 9, 13. Av. 20, 141, 3
- yad adhrigāvo adhrigū 8, 22, 11
- yad antarā parāvataṃ 3, 40, 9. Av. 20, 6, 9
- yad antarikṣhe patathah 8, 10, 6
- yad antarikṣhe yad divi 8, 9, 2. Av. 20, 139, 2
- yad anti yac ca dūrake 9, 67, 21
- yad anyāsu vṛishalho 3, 55, 17
- yad apām oshadhīmām 1, 187, 8
- yad apsu yad vanaspatau 8, 9, 5. Av. 20, 139, 5
- yad abravam prathamam 1, 108, 6
- yad ayātām śubhas pati 10, 85, 15. Av. 14, 1, 15
- yad ayātām divodāsāya 1, 116, 18
- yad ayukthā arushā 1, 94, 10
- yad arjuna sarameya 7, 55, 2
- yad asvasya kravisho 1, 162, 9. Vs. 25, 32. Ts. 4, 6, 8, 3
- yad aśvān dhūrshu 5, 55, 6
- yad aśvāya vāsa 1, 162, 16. Vs. 25, 39. Ts. 4, 6, 9, 2
- yad aśvinā prichamānāv 10, 85, 14. Av. 14, 1, 14
- yad asya dhāmāni priye 8, 12, 32
- yad asya manyur adhivanid 8, 6, 13
- yad ājīm yāty ājikrid 8, 45, 7
- yadā te mārutir viśas 8, 12, 29
- yadā te viśhūr ojasā 8, 12, 27
- yadā te haryatā harī 8, 12, 28
- yad adidhye 10, 34, 5. N. 12, 7
- yad apitāso aṇṣavo 8, 9, 19. Av. 20, 142, 4
- yadāram akrann rībhavah 4, 33, 2
- yadā vajram hiranyam id 10, 23, 3. Av. 20, 73, 4
- yadā valasya piyato 10, 68, 6. Av. 20, 16, 6
- yadā vājam asanad 10, 67, 10. Av. 20, 91, 10
- yad āvir yad apicyam 8, 47, 13
- yadā virasya revato 7, 42, 4
- yadā vṛitram nadivritam 8, 12, 26
- yad āśasā niḥṣasā 10, 164, 3. Av. 6, 45, 2. Tā. 3, 7, 12, 4
- yadā samaryam vy aced 4, 24, 8
- yad āsu marto amritāsu 10, 95, 9
- yadā sūryam amum divi 8, 12, 30
- yadi kshitayur yadi vā 10, 161, 2. Av. 3, 11, 2. 20, 96, 7
- yad indra citra mehanasti 5, 39, 1. Sv. 1, 345. 2, 522. Tāṇḍya 14, 6, 4. N. 4, 4
- yad indra te catasro 5, 35, 2
- yad indra divi pūrye 6, 40, 5
- yad indra nāhushishv ān 6, 46, 7. Sv. 1, 262
- yad indra pūrvo aparāya 7, 20, 7
- yad indra pritanājye 8, 12, 25
- yad indra prāg apāg udañ nyag vā hūyase nṛibhiḥ | ā yāhi 8, 65, 1
- yad indra prāg apāg udañ nyag vā hūyase nṛibhiḥ | simā 8, 4, 1. Sv. 1, 279. 2, 581. Av. 20, 120, 1
- yad indra brahmaṇas pate 10, 164, 4. Av. 6, 45, 3
- yad indra manmaṣas tvā 8, 15, 12
- yad indra yāvatas tvam 7, 32, 18. Sv. 1, 310. 2, 1146. Av. 20, 82, 1
- yad indra rādho asti te 8, 54, 5
- yad indra sargo arvatas 6, 46, 13
- yad indrāgni avamasyām 1, 108, 9
- yad indrāgni uditā sūryasya 1, 108, 12
- yad indrāgni janā ime 8, 40, 7
- yad indrāgni divi ślṥho 1, 108, 11
- yad indrāgni paramasyām 1, 108, 10. N. 12, 31

- yad indrāgni madathaḥ sve 1, 108, 7
yad indrāgni yadushu 1, 108, 8
yad indrāham yathā tvam 8, 14, 1. Sv. 1, 122. 2, 1184 Av. 20, 27, 1
yad indrāhan prathamajām 1, 32, 4. Tb. 2, 5, 4, 3
yad indreṇa saratham yātho 8, 9, 12. Av. 20, 141, 2
yad indro anayad rito 6, 57, 4. Sv. 1, 148
yad in nv indra prithivi 1, 52, 11
yadi pravṛiddha satpate 8, 12, 8
yad imā vājayann aham 10, 97, 11. Vs. 12, 85. Ts. 4, 2, 6, 2. N. 3, 15
yadi me rāraṇaḥ suta 8, 32, 6
yadi me sakhyam āvara 8, 13, 21
yadi vāham anṛitadeva 7, 104, 14. Av. 8, 4, 14
yadi stutasya maruto 7, 56, 15
yadi stomam mama śravat 8, 1, 15
yad im sutāsa indavo 'bhi 8, 50, 3
yad im somā babhrudhūta 5, 30, 11
yadi ghrītebhīr ahuto 8, 19, 23
yad im gaṇasya raṣanām 5, 1, 3. Sv. 2, 1098
yadid aham yudhaye 10, 27, 2
yadi manthanti bāhubhīr 3, 29, 6
yadi mātūr upa svasā 2, 5, 6
yad im indra śravāyā 5, 38, 2
yad im pitasya payasā 1, 79, 3
yad im enāñ usato 7, 103, 3
yad isīyāmrītānām 10, 33, 8
yadi sūtebhīr indubhiḥ 6, 42, 3. Sv. 2, 792
yad uttame maruto 5, 60, 6. Tb. 2, 7, 12, 4
yad udañco vṛishākape 10, 86, 22. Av. 20, 126, 22. N. 13, 3
yad udīrata ājāyo 1, 81, 3. Sv. 1, 414. 2, 354. Av. 20, 56, 3
yad ndvato nivato yāsi 10, 142, 4
yad ulūko vadati 10, 165, 4
yad usha auchaḥ 10, 55, 4
yad usho yāsi bhānunā 8, 9, 18. Av. 20, 142, 3
yad ūvadhyam udarasyā^o 1, 162, 10. Vs. 25, 33. Ts. 4, 6, 8, 4
yaded enam adadhur yajñiyāso 10, 88, 11. N. 7, 29
yad emi prasphuranu iva 7, 89, 2
yad eshām anyo anyasya 7, 103, 5
yad eshām prīshati rathe 8, 7, 28. Av. 13, 1, 21
yad gāyatre adhi gāyatram 1, 164, 23. Av. 9, 10, 1
yad gopāvad aditih 7, 60, 8
yad dadhishe pradivi cārv 7, 98, 2. Av. 20, 87, 2
yad dadhishe manasyasi 8, 45, 31
yad devā adaḥ salile 10, 72, 6
yad devāḥ śarma śaraṇam 8, 47, 10
yad devānām mitramahā 1, 44, 12
yad devāpiḥ śamtanave 10, 98, 7. N. 2, 12
yad devā yatayo yathā 10, 72, 7
yad dyāva indra te satam 8, 70, 5. Sv. 1, 278. 2, 212. Av. 20, 81, 1. 92, 20. Ts. 2, 4, 14, 3. Ta. 1, 7, 5. N. 13, 1
yad dha tyad vām puru^o 1, 151, 2
yad dha tyan mitrāvaruṇāv 1, 139, 2
yad dha nūnam yad vā 8, 49, 7
yad dha nūnam parāvati 8, 50, 7
yad dha prācīr ajagantoro 10, 155, 4. Av. 20, 137, 1
yad dha yānti marutaḥ 1, 37, 13
yad dhavishyam rituṣo 1, 162, 4. Vs. 25, 27. Ts. 4, 6, 8, 2
yad dha syā ta indra 1, 178, 1
yad bañhishtham nātividhe 5, 62, 9. Tb. 2, 8, 6, 7
yad yuñjate maruto rukma^o 2, 34, 8
yad yuñjāthe vṛishanām 1, 157, 2. Sv. 2, 1109
yad yūyam priṣnimātaro 1, 38, 4
yad yodhayā mahato 7, 98, 4. Av. 20, 87, 4
yad rodasi pradivo asti 6, 62, 8
yad vaḥ srāntāya sunvate 8, 67, 6
yad vā u viṣpatih śitah 8, 23, 13. Sv. 1, 114
yad vāg vadanty avicetanāni 8, 100, 10. Tb. 2, 4, 6, 11. N. 11, 28
yad vām kakshivāñ uta 8, 9, 10. Av. 20, 140, 5

- yad vājino dāma 1, 162, 8. Vs. 25, 31. Ts. 4, 6, 8, 3
 yad vātajūto vanā 1, 65, 8
 yad vā trikshau 6, 46, 8
 yad vā divi pārye sushvim 6, 23, 2
 yad vā pravridhā satpate 8, 93, 5. Av. 20, 112, 2
 yad vā prasaravane divo 8, 65, 2
 yad vābhipitve asurā 8, 27, 20
 yad vā marutah parama 1, 101, 8
 yad vā yajñam manave 8, 10, 2
 yad vā rume rusame 8, 4, 2. Sv. 2, 582. Av. 20, 120, 2
 yad vāvantha purushṭata 8, 66, 5
 yad vāvāna purutāmam 10, 74, 6
 yad vā sakra parāvati 8, 12, 17. Av. 20, 111, 2
 yad vāsi rocane divah 8, 97, 5
 yad vāsi sunvato vridho 8, 12, 18. Av. 20, 111, 3
 yad vāhishṭham tad 5, 25, 7. Sv. 1, 86. Vs. 26, 12. Ts. 1, 1, 14, 4
 yad vijāman parushi 7, 50, 2
 yad virūpācaram 10, 95, 16. S. P. 11, 5, 1, 10
 yad vilāv indra yat sthire 8, 45, 41. Sv. 1, 207. 2, 422. Av. 20, 43, 2
 yad vritram tava cā° 1, 80, 13
 yad vo devās cakrīma jihvayā 10, 37, 12
 yad vo vayam pramināma 10, 2, 4. Av. 19, 59, 2. Ts. 1, 1, 14, 4
 yaṃ te syenaḥ padābharat 8, 82, 9
 yaṃ te syenaḥ cārum 10, 144, 5
 yaṃ trāyadhva idam-idam 7, 59, 1
 yaṃ tvaṃ ratham indra 1, 129, 1
 yaṃ tvaṃ vipra medhasātāv 8, 71, 5
 yaṃ tvaṃ agne samadahas 10, 16, 13. Av. 18, 3, 6. Ta. 6, 4, 1
 yaṃ tvā gopavāno girā 8, 74, 11. Sv. 1, 29
 yaṃ tvā janāsa indhate 8, 43, 27
 yaṃ tvā janāsa ilate 8, 74, 12
 yaṃ tvā janāso abhi samcaranti 10, 4, 2. N. 5, 1
 yaṃ tvā devā dadhire havyavātham 10, 46, 10
 yaṃ tvā devāpiḥ suśucīno 10, 98, 8
 yaṃ tvā devāso manave 1, 36, 10
 yaṃ tvā dyāvāprithivī yaṃ 10, 2, 7
 yaṃ tvā pūrvam ilito 10, 69, 4. N. 6, 17
 yaṃ tvā vājinn aglīnyā 9, 80, 2
 yaṃ devāsas trir ahann 3, 4, 2
 yaṃ devāso janayantāgnim 10, 88, 9
 yaṃ devāso vatha vājasātā yaṃ śūrasātā 10, 63, 14
 yaṃ devāso vatha vājasātā yaṃ trāyadhve 10, 35, 14
 yaṃ na indro jujushe 4, 22, 1
 yaṃ nāsatyā parāke arvāke 8, 9, 15. Av. 20, 141, 5
 yaṃ nāsatyā parāvati yad vā stho adhi turvase 1, 47, 7
 yaṃ nāsatyā parāvati yad vā stho adhy ambare 8, 8, 14
 yaṃ nāsatyā bhuranyatho 8, 9, 6. Av. 20, 140, 1
 yaṃ niyānam nyayanam 10, 19, 4
 yaṃ nirṇijā rekṣasā 1, 162, 2. Vs. 25, 25. Ts. 4, 6, 8, 1
 yaṃ nīksham 1, 162, 13. Vs. 25, 36. Ts. 4, 6, 9, 1
 yaṃ nu nakīḥ pritanāsu 3, 49, 2. N. 5, 9
 yaṃ nūnam dhībhir aṣvinā 8, 9, 21. Av. 20, 142, 6
 yaṃ nūnam aṣyām gatim 5, 64, 3
 yaṃ manyase vareṇyam 5, 39, 2. Sv. 2, 523. N. 4, 18
 yaṃ marutah sabharasah 5, 54, 10
 yaṃ agnim medhyātīthiḥ 1, 36, 11
 yaṃ agne pritsu martyam 1, 27, 7. Sv. 2, 765. Vs. 6, 29. Ts. 1, 3, 13, 2
 yaṃ agne manyase rayim 10, 21, 4
 yaṃ agne vājasātama 5, 20, 1. Vs. 19, 64
 yaṃ atyam iva vājīnam 9, 6, 5
 yaṃ aṣvinā dadathuḥ 1, 116, 6
 yaṃ aṣvī nityam 7, 1, 12
 yamasya mā yamyam 10, 10, 7. Av. 18, 1, 8
 yamā cid atra 3, 39, 3
 yamād aham vaivasvatāt 10, 60, 10
 yaṃ ādityāso adruhaḥ 8, 19, 34
 yaṃ āpo adrayo vanā 6, 48, 5
 yamāya ghritavad dhavir 10, 14, 14. Av. 18, 2, 3. Ta. 6, 5, 1

- yamāya madhumattamam 10, 14,
 15. Av. 18, 2, 2. Ta. 6, 5, 1
 yamāya somam sunuta 10, 14, 13.
 Av. 18, 2, 1. Ta. 6, 5, 1
 yam āsā kṛipaniḥ 10, 20, 3
 yam indra dadhishe tvam 8, 97, 2.
 Av. 20, 55, 3
 yam imam tvam vṛṣhākapiṃ 10,
 86, 4. Av. 20, 126, 4
 yam ī garbham ṛitāvṛidho 9, 102, 6
 yam im dvā savayasā 1, 144, 4
 yam u pūrvam aluṇve 2, 37, 2.
 Av. 20, 67, 7
 yam ṛitvijo bahudhā 8, 58, 1
 yame iva yatamāne 10, 13, 2. Av.
 18, 3, 38. Ta. 6, 5, 1
 yamena dattam trita 1, 163, 2.
 Vs. 29, 13. Ts. 4, 6, 7, 1. N.
 4, 13
 yam erire bhrigavo 1, 143, 4. N.
 4, 23
 yam aichāma manasā so 10, 53, 1
 yamo no gātum prathamam 10, 14,
 2. Av. 18, 1, 50
 yamo ha jāto 1, 66, 8. N. 10, 21
 yam bāhuteva piprati 1, 41, 2
 yam martyaḥ puruṣpriham 5, 7, 6
 yam me dur indro 8, 3, 21. N.
 5, 15
 yayā gū ākarāmahe 10, 156, 2.
 Sv. 2, 878
 yayā radhram pārayathāty 2, 34, 15
 yayor adhi pra yajñā 8, 10, 4
 yavam-yavam no andhasā 9, 55, 1.
 Sv. 2, 325
 yavam vṛikenāṣvinā 1, 117, 21. N.
 6, 26
 yaś ciketa sa sukratur 5, 65, 1
 yaś cid āpo mahinā 10, 121, 8.
 Vs. 27, 26. 32, 7. Ts. 4, 1, 8, 6
 yaś cid dhi ta itthā bhagaḥ 1,
 24, 4
 yaś cid dhi tvā bahubhya 1, 84.
 9. Sv. 2, 692. Av. 20, 63, 6
 yaś ta idhman jabharat 4, 2, 6.
 Ta. 6, 2, 1
 yaś ta indra priyo jano 7, 20, 8
 yaś ta indra mahir apa 8, 6, 16
 yaś ta ūrū 10, 162, 4. Av. 20,
 96, 14
 yaś tastambha sahasā 4, 50, 1. Av.
 20, 88, 1
 yaś tā cakāra sa kuha 6, 21, 4
 yaś tigmasṛiṅgo vṛishabho 7, 19,
 1. Av. 20, 37, 1
 yaś tityāja sacividam 10, 71, 6.
 Ait. ā. 3, 10. Ta. 1, 3, 1. 2,
 15, 1
 yaś tubhyam dāṣad 1, 68, 6
 yaś tubhyam agne amṛitāya dāṣad
 4, 2, 9
 yaś tubhyam agne amṛitāya mar-
 tyah 10, 91, 11
 yaś te agne namasā yajñam 5,
 12, 6
 yaś te agne sumatim marto 10,
 11, 7. Av. 18, 1, 24
 yaś te adya kṛipavad 10, 45, 9.
 Vs. 12, 26. Ts. 4, 2, 2, 3
 yaś te anu svadhām asat 3, 51,
 11. Sv. 2, 88
 yaś te garbham amivā 10, 162, 2.
 Av. 20, 96, 12. N. 6, 12
 yaś te citrasravastamo 8, 92, 17
 yaś te drapṣa skandati 10, 17, 12.
 Vs. 7, 26. Ts. 3, 1, 10, 1
 yaś te drapṣa skanno 10, 17, 13
 yaś te nūnam satakrataḥ 8, 92,
 16. Sv. 1, 116
 yaś te bhārād amiyate 4, 2, 7
 yaś te madah pṛitanāśhāl 6, 19, 7
 yaś te mado yujyaś cārur 7, 22, 2.
 Sv. 2, 278. Av. 20, 117, 2
 yaś te mado varenyas tenā 9, 61,
 19. Sv. 1, 470. 2, 165
 yaś te mado varenyo ya 8, 46, 8
 yaś te manyo 'vidhad 10, 83, 1.
 Av. 4, 32, 1
 yaś te yajñena samidhā 6, 5, 5
 yaś te ratho manasā 10, 112, 2
 yaś te revāñ adāsurih 8, 45, 15
 yaś te ṛiṅgavṛiṣho napāt 8, 17,
 13. Sv. 2, 77. Av. 20, 5, 6. Th.
 2, 4, 5, 1
 yaś te sādhishtḥo 'vasa indra 5,
 35, 1
 yaś te sādhishtḥo 'vase te 8, 53, 7
 yaś te sūno sahaso gṛibhur 6,
 13, 4
 yaś te stanah sasayo 1, 164, 49.
 Av. 7, 10, 1. Vs. 38, 5. Ta. 4,
 8, 2. S. P. 14, 9, 4, 28
 yaś te hanti patayantam 10, 162,
 3. Av. 20, 96, 13

- yas tvad dhotā pūrvo 3, 17, 5. N. 5, 3
 yas tvā devi sarasvaty 6, 61, 5
 yas tvā doshā ya ushasi 4, 2, 8
 yas tvā bhrūtā patir 10, 162, 5. Av. 20, 96, 15
 yas tvām agna inadhate 4, 12, 1
 yas tvām agne havishpatir 1, 12, 8. Sv. 2, 195
 yas tvā svapnena 10, 162, 6. Av. 20, 96, 16
 yas tvā svasvaḥ 4, 4, 10. Ts. 1, 2, 14, 4
 yas tvā hṛidā kiripā 5, 4, 10. Ts. 1, 4, 46, 1
 yas patir vāryāṇām asi 10, 24, 3
 yasmā anye dasa prati 8, 3, 23
 yasmā arāsata kshayaṃ 8, 47, 4
 yasmā arkam saptasirshāṇam 8, 51, 4
 yasmā ūmāso amṛitā 1, 166, 3
 yasmād indrād brīhataḥ 2, 16, 2
 yasmād rite na sidhyati 1, 18, 7
 yasmād rejanta kṛishṭāyaḥ 8, 103, 3. Sv. 2, 866
 yasmān na rite vijayante 2, 12, 9. Av. 20, 34, 9
 yasmin devā manmani 10, 12, 8. Av. 18, 1, 36
 yasmin devā vidathe 10, 12, 7. Av. 18, 1, 35
 yasminn asvāsa rishabhāsa 10, 91, 14. Vs. 20, 78. Tb. 1, 4, 2, 2
 yasminn ukthāni rāṇyanti 8, 16, 2. Av. 20, 44, 2
 yasmin vāyaṃ dadhimā 10, 42, 6. Av. 20, 89, 6
 yasmin viśvā adhi sṛiyo 8, 92, 20. Sv. 2, 73. Av. 20, 110, 2
 yasmin viśvāni kāvyā cakre 8, 41, 6
 yasmin viśvāni bhuvanāni 7, 101, 4
 yasmin viśvāś carshanāya 8, 2, 33
 yasmin vṛikshe madhvadaḥ 1, 164, 22. Av. 9, 9, 21
 yasmin vṛikshe supalaśo 10, 135, 1. Ta. 6, 5, 3
 yasmai tvam vaso dānāya mahi-
 haso 8, 52, 6
 yasmai tvam vaso dānāya śikshasi
 8, 51, 6
 yasmai tvam sukṛite 5, 4, 11. Ts. 1, 4, 46, 1
 yasmai tvam sudraviṇo 1, 94, 15. N. 11, 24
 yasmai tvam āyajaso 1, 94, 2. N. 4, 25
 yasmai tvam maghavann 8, 52, 8
 yasmai dhāyur adadhā 3, 30, 7
 yasmai putrāso aditchi 10, 185, 3. Vs. 3, 33
 yasya gā antar asmano 6, 43, 3
 yasya gāvā arushā 6, 27, 7
 yasya tivrāsutam madam 6, 43, 2
 yasya te agne anye agnaya 8, 19, 33
 yasya te dyumnavat payah 9, 66, 30
 yasya te nū cid ādisam 8, 93, 11
 yasya te pitvā vṛishabho 9, 108, 2. Sv. 2, 43
 yasya te pūshan sakhye 1, 138, 3
 yasya te madyam rasam 9, 65, 15
 yasya te mahinā mahah 8, 68, 3. Sv. 2, 1123
 yasya te viśvamānusho 8, 45, 42. Sv. 2, 421. Av. 20, 43, 3
 yasya te viśvā bhuvanāni kotuna
 10, 37, 9
 yasya te svādu sakhyam 8, 68, 11
 yasya tyac chambaram made 6, 43, 1. Sv. 1, 392
 yasya tyat te mahimānam 10, 112, 4
 yasya tyau mahitvam vātāpyam
 10, 26, 2
 yasya tridhātṽ avṛitam 8, 102, 14. Sv. 2, 921
 yasya tri pūrṇā madhunā 1, 154, 4
 yasya tvam agne adhvaram 4, 2, 10
 yasya tvam indra stomeshu 8, 52, 4
 yasya tvam ūrdhvo adhvarāya 8, 19, 10
 yasya dūto asi kshaye 1, 74, 4
 yasya dyāvāprithivi pauṇsyaṃ 1, 101, 3
 yasya dvibārhaso brihat 8, 15, 2. Av. 20, 61, 5. 62, 9
 yasya na indrah pibād 9, 108, 14. Sv. 2, 447
 yasya prayānam auv anyā 5, 81, 3. Vs. 11, 6. Ts. 4, 1, 1, 2
 yasya prāvādaso gira 10, 33, 6

- yasya mandāno andhaso 6, 43, 4
 yasya mā parushāḥ śatam 5, 27, 5
 yasya mā harito rathe 10, 33, 5
 yasya varṇam madhuścutam 9, 65, 8
 yasya vā yūyam prati 8, 20, 16
 yasya vāyor iva dravād 6, 45, 32
 yasya viśvāni hastayoh pañca 1, 176, 3
 yasya viśvāni hastayor ūcur 6, 45, 8
 yasya vrate prithivi nannamīti 5, 83, 5
 yasya śarmann upa viśve 7, 6, 6
 yasya śaśvat papivāṇi 10, 112, 5
 yasya śravo rodasī antaḥ 7, 18, 24
 yasya śvetā vicakṣanā 8, 41, 9
 yasya samsthe na 1, 5, 4. Av. 20, 69, 2
 yasyā ananto ahurutas 6, 61, 8
 yasyāgnir vapur grīho 8, 19, 11
 yasyājasram śavasā 1, 100, 14
 yasyājushan namasvināḥ 8, 75, 14. Ts. 2, 6, 11, 3
 yasyā devā upasthe vratā 8, 94, 2
 yasyānakṣhā duhitā 10, 27, 11
 yasyānāptāḥ sūryasyeva 1, 100, 2
 yasyānūnā gabhirā 8, 16, 4
 yasyāmitāni vīryā 8, 24, 21. Av. 20, 65, 3
 yasyāyam viśva āryo 8, 51, 9. Sv. 2, 959. Vs. 33, 82
 yasyā rusanto arcayāḥ 1, 48, 13
 yasyānvadhit pitaram 5, 34, 4
 yasyāśvāṣaḥ pradīṣi 2, 12, 7. Av. 20, 34, 7
 yasyekshvākur upa 10, 60, 4
 yasyeme himavanto 10, 121, 4. Av. 4, 2, 5. Vs. 25, 12. Ts. 4, 1, 8, 4
 yasyaushadhīḥ prasarpāthā^o 10, 97, 12. Vs. 12, 86
 yā āpo divyā uta vā 7, 49, 2
 yā indra prasvas tvāsā 8, 6, 20
 yā indra bhuja abharāḥ 8, 97, 1. Sv. 1, 254. Av. 20, 55, 2
 yā oshadhīḥ pūrva 10, 97, 1. Vs. 12, 75. Ts. 4, 2, 6, 1. N. 9, 28
 yā oshadhīḥ somarājñir bahvīḥ 10, 97, 18. Av. 6, 96, 1. Vs. 12, 92. Ts. 4, 2, 6, 4
 yā oshadhīḥ somarājñir viśvhitāḥ 10, 97, 19. Vs. 12, 93. Ts. 4, 2, 6, 4
 yāḥ pravato nivata 7, 50, 4
 yāḥ phalinir yā 10, 97, 15. Av. 6, 96, 1. Vs. 12, 89. Ts. 4, 2, 6, 4
 yāḥ sarūpā virūpā 10, 169, 2. Ts. 7, 4, 17, 1
 yāḥ sūryo raśmibhir ātatānā 7, 47, 4
 yā guṇḡr 2, 32, 8
 yā gomatir ushasāḥ 1, 113, 18
 yā gaur vartanīm 10, 65, 6
 yā jāmyo vṛishṇa ichanti 3, 57, 3
 yā ta ūtir amitrahan 6, 45, 14
 yā ta ūtir avamā 6, 25, 1
 yātam chardishpā uta 8, 9, 11. Av. 20, 141, 1
 yāti devaḥ pravatā 1, 35, 3
 yā te agne parvatasyeva 3, 57, 6
 yā te ashtrā goopasā 6, 53, 9
 yā te kākut sukṛitā 6, 41, 2. Tb. 2, 4, 3, 13
 yā te jihvā madhumatī 3, 57, 5
 yā te didyud avasṛishṭā 7, 46, 3. N. 10, 7
 yā te dhāmāni divi 1, 91, 4. Ts. 2, 3, 14, 1. Tb. 2, 8, 3, 2
 yā te dhāmāni paramāni 10, 81, 5. Vs. 17, 21. Ts. 4, 6, 2, 5
 yā te dhāmāni havishā 1, 91, 19. Vs. 4, 37. Ts. 1, 2, 10, 1
 yā te bhīmāny āyudhā 9, 61, 30. Sv. 2, 130
 yā dampatī samanasā 8, 31, 5
 yā dasrā sindhumātārā 1, 46, 2. Sv. 2, 1079
 yādrig eva dadriṣo 5, 44, 6
 yā deveshu tanvam 10, 169, 3. Ts. 7, 4, 17, 1
 yādrādhyaṃ varuṇo 2, 38, 8
 yā dhartārā rajaso 3, 35, 9
 yā dhārayanta devāḥ 7, 66, 2. Tb. 2, 4, 6, 4
 yā nah pīparad aśvinā 1, 46, 6
 yāñ ābhajo maruta 3, 35, 9
 yāni sthānāny aśvinā 7, 70, 3
 yānīndrāgni cakrahur 1, 108, 5
 yā nu śvetāv avo diva 8, 40, 8
 yām tvā divo duhitar 7, 77, 6
 yān rāyo martān sushūdo 1, 73, 8

- yān vo naro devayanto 3, 8, 6
yā pritanāsu dushtarā 5, 86, 2
yābhiḥ kaṇvam abhisṭibhiḥ 1, 47, 5
yābhiḥ kaṇvam medhātithiṃ 8, 8, 20
yābhiḥ kutsam ārjuneyaṃ 1, 112, 23
yābhiḥ kṛṣṇam asane 1, 112, 21
yābhiḥ paktham avatḥo 8, 22, 10
yābhiḥ patharvā 1, 112, 17
yābhiḥ patnīr 1, 112, 19
yābhiḥ pariṇā tanayasya 1, 112, 4
yābhiḥ śacibhir vṛṣaṇā 1, 112, 8
yābhiḥ śacibhis camasā 3, 60, 2
yābhiḥ śantātī bhavatho 1, 112, 20
yābhiḥ śucantiṃ dhanaśm 1, 112, 7
yābhiḥ sindhum avatḥa 8, 20, 24
yābhiḥ sindhum madhumantam 1, 112, 9
yābhiḥ sudānū auṣijāya 1, 112, 11
yābhiḥ stūryam pariyāthah 1, 112, 13
yābhiḥ somo modate 10, 30, 5
yābhir āngiro manasā 1, 112, 18
yābhir autakam jasmānam 1, 112, 6
yābhir naram goshuyudham 1, 112, 22
yābhir narā trasadasyum 8, 8, 21
yābhir narā śayave 1, 112, 16
yābhir mahām alithigvam 1, 112, 14
yābhir vamraṃ vipipānam 1, 112, 15
yābhir viṣpalām 1, 112, 10
yābhir rasām kṣhodaso 1, 112, 12
yābhir rebhām 1, 112, 5
yāmaṃ yeshṭhāḥ 7, 56, 6
yām atharvā manush pitā 1, 80, 16. N. 12, 34.
yām pūshan brahmacodanīm 6, 53, 8
yām me dhiyam maruta 10, 64, 12
yā ruco jātavedaso 10, 188, 3
yā vah sarma 1, 85, 12. Ts. 1, 5, 11, 5. Tb. 2, 8, 5, 6
yāvat taras tanvo 7, 91, 4
yāvad idam bhuvanam 1, 108, 2
yāvumātram ushaso 10, 88, 19. N. 7, 31
yāvayaddveshaṃ tvā 4, 52, 4
yāvayaddveshā ritaṇā 1, 113, 12
yāvayā vṛikyam 10, 127, 6
yā vām śatam niyuto 7, 91, 6
yā vām santi puruspriho niyuto dāsushe narā | asme tā 4, 47, 4
yā vām santi puruspriho niyuto dāsushe narā | indragñi 6, 60, 8. Sv. 2, 342
yā vām kaśa madhumaty 1, 22, 3. Vs. 7, 11. Ts. 1, 4, 6, 1
yā vā te santi dāsushe 7, 3, 8
yāv itthā ślokaṃ 1, 92, 17. Sv. 2, 1086
yā viśvāsām janitārā 6, 69, 2
yā vīryāni prathamāni 10, 113, 7
yā vṛitrahā parāvati 8, 45, 25
yā vo bheshajā marutaḥ 2, 33, 13
yā vo māyā abhidruhe 2, 27, 16
yā śardhāya mārutāya 6, 48, 10
yās cedam upasṛiṇvanti 10, 97, 21. Vs. 12, 94. Ts. 4, 2, 6, 5
yāsām rājā varuṇo 7, 49, 3. Av. 1, 33, 2. Ts. 5, 6, 1, 1
yāsām tisaḥ pañcāsato 1, 133, 4
yāsi kutsena saratham 4, 16, 11. N. 5, 15
yā sujūrñiḥ śreṇiḥ 10, 95, 6
yā sunithe saucadrathe 5, 79, 2. Sv. 2, 1090
yā subāhuh svaṅguriḥ 2, 32, 7. Av. 7, 46, 2. Ts. 3, 1, 11, 4
yā surathā rathitamobhā 1, 22, 2
yāsu rājā varuṇo yāsu 7, 49, 4
yās te dhārā madhuścuto 9, 62, 7. Sv. 2, 329
yās te pūshan nāvo 6, 58, 3. Tb. 2, 5, 5, 5
yās te prajā amṛitasya 1, 43, 9
yās te rāke 2, 32, 5. Av. 7, 48, 2. Ts. 3, 3, 11, 5
yuktas te astu dakṣiṇā 1, 82, 5
yuktā mātāsīd 1, 164, 9. Av. 9, 9, 9
yukto ha yad vām taugryāya 1, 158, 3
yukshvā hi keśinā harī 1, 10, 3. Sv. 2, 696. Vs. 8, 34
yukshvā hi tvam rathāsahā 8, 26, 20
yukshvā hi devahūtamāñ asvāñ 8, 75, 1. Vs. 13, 37. 33, 4. Ts. 2, 6, 11, 1

- yukshvā hi vājīnivaty 1, 92, 15.
Sv. 2, 1083
- yukshvā hi vṛtrahantama 8, 3, 17.
Sv. 1, 301
- yukshvā hy arushī rathe 1, 14, 12
yuge-yuge vidathyam 6, 8, 5
yungdhvam hy arushī rathe 5,
56, 6
- yujam hi mām akrithā 5, 30, 8
yujā karmāni janayan 10, 55, 8
yujāno asvā vātasya 10, 22, 4
yujāno hārītā rathe 6, 47, 19
yuje ratham gaveshanam 7, 23, 3.
Av. 20, 12, 3. Tb. 2, 4, 1, 3
- yuje vam brahma pūrvyam 10, 13,
1. Av. 18, 3, 39. Vs. 11, 5. Ts.
4, 1, 1, 2
- yuñjate mana uta yuñjate 5, 81,
1. Vs. 5, 14, 11, 4, 37, 2. Ts.
1, 2, 13, 1. 4, 1, 1, 1. Ta. 4,
2, 1
- yuñjanti bradhnām 1, 6, 1. Sv. 2,
818. Av. 20, 26, 4, 47, 10, 69,
9. Vs. 23, 5. Ts. 7, 4, 20, 1
- yuñjanti hari ishirasya 8, 98, 9.
Sv. 2, 62. Av. 20, 108, 3
- yuñjanty asya kāmā 1, 6, 2. Sv.
2, 819. Av. 20, 26, 5, 47, 11,
69, 10. Vs. 23, 6. Ts. 7, 4,
20, 1
- yuñjāthām rāsabham rathe 8, 85,
7. Vs. 11, 13
- yudhā yudham upa ghed 1, 53, 7.
Av. 20, 21, 7
- yudhendro mahānā varivaṣ 3, 34,
7. Av. 20, 11, 7
- yudhman santam anarvānam 8,
92, 8. Sv. 2, 993
- yudhmasya te vṛishabhasya 3,
46, 1
- yudhmo anarvā khajakṛit 7, 20, 3
yunakta sīrā vi yugā 10, 101, 3.
Av. 3, 17, 2. Vs. 12, 68. Ts.
4, 2, 5, 5. N. 5, 28
- yunajmi te brahmaṇā 1, 82, 6
yuyūshataḥ savayasā 1, 144, 3
yuyotā ṣarum asmad āñ 8, 18, 11
yuyopa nābhīr 1, 104, 4
yuvam rathena vimadāya 10, 39, 7
yuvam robham parishūter 1, 119, 6
yuvam vandanam nirpitam 1, 119, 7
yuvam varo sushāmpce 8, 26, 2
- yuvam vastrāni pīvasā 1, 152, 1.
Tb. 2, 8, 6, 6
- yuvam viprasya jaraṇām 10, 39, 8
yuvam śakrā māyāvinā 10, 24, 4
yuvam śyāvāya ruṣatīm 1, 117, 8.
N. 6, 6
- yuvam śriyam aśvinā 4, 44, 2. Av.
20, 143, 2
- yuvam śribhir darsatābhīr 6, 63, 6
yuvam svetam pedava indrajūtam
1, 118, 9
- yuvam svetam pedave 'śvinā 10,
39, 10
- yuvam surāmam 10, 131, 4. Av.
20, 125, 4. Vs. 10, 33. 20, 76.
Tb. 1, 4, 2, 1
- yuvam ha kṛiṣam yuvam 10, 40, 8
yuvam ha garbham jagatishu 1,
157, 5
- yuvam ha gharman madhuman-
tam 1, 180, 4
- yuvam ha bhujuṃ yuvam 10,
40, 7
- yuvam ha rebham vṛishapā 10,
39, 9
- yuvam ha stho bhishajā 1, 157, 6
yuvam hi śhmā purubhujemam 8,
86, 3
- yuvam hi sthaḥ svarpatī 9, 19, 2.
Sv. 2, 351
- yuvam hy apmarājāv 10, 132, 7
yuvam hy āstam maho ran 1,
120, 7
- yuvam kauvāya nāsatyā 8, 5, 23
yuvam kavī sthaḥ 10, 40, 6
yuvam citram dadathur 7, 74, 2.
Sv. 2, 104
- yuvam cyavānam sanayam 10, 39,
4. N. 4, 19
- yuvam cyavānam jaraso 7, 71, 5
yuvam cyavānam aśvinā 1, 117, 13
yuvam tam indrāparvatā 1, 132,
6. Vs. 8, 53
- yuvam tāsāni divyasya 1, 112, 3
yuvam tugrāya pūrvyebhir 1,
117, 14
- yuvam dakṣham dhṛitavratā 1,
15, 6
- yuvam devā kratunā 8, 57, 1
yuvam dhenum śayave 1, 118, 8
yuvam narā stuvate kṛiṣṇīyāya
1, 117, 7

yuvam narā stuvate pajriyāya 1, 116, 7
 yuvam no yeshu varuṇa 5, 64, 6
 yuvam atyasyāva nakshatho 1, 180, 2
 yuvam atrayo 'vanitāya 1, 118, 7
 yuvam etaṃ cakrathuḥ sindhushu 1, 182, 5
 yuvam etāni divi 1, 93, 5. Ts. 2, 3, 14, 1. Tb. 3, 5, 7, 2
 yuvam paya usriyāyām 1, 180, 3
 yuvam pedavo puruvāram 1, 119, 10
 yuvam pratnasya sādhathe 3, 38, 9
 yuvam bhujiyūṃ samudra ā 10, 143, 5
 yuvam bhujiyūṃ avavidhāṃ samudra 7, 69, 7. Tb. 2, 8, 7, 8
 yuvam bhujiyūṃ bharamāṇam 1, 119, 4
 yuvam mitremaṇ janam 5, 65, 6
 yuvam mṛigaṃ jāgrivāṇsam 8, 5, 36
 yuvāṃ yajñāṇi prathamā 1, 151, 8
 yuvāṃ stomobhir devayanto 1, 139, 3
 yuvāṃ ha ghoshā pary 10, 40, 5
 yuvāṃ havanta ubhayāsa 7, 83, 6
 yuvāku hi sācinām 1, 17, 4
 yuvāṃ gotamaḥ purumilho 1, 183, 5
 yuvāṃ cid dhi shmāṣvināv 1, 180, 8
 yuvāḍattasya dhishnyā 8, 26, 12
 yuvāṇam viṣpatim kavim 8, 44, 26
 yuvānā pitarā punaḥ 1, 20, 4
 yuvāno rudrā ajarā 1, 64, 3
 yuvāṃ devās traya 8, 57, 2
 yuvāṃ narā paśyamānāsa 7, 83, 1
 yuvābhyāṃ vājiniṣvasū 8, 5, 3
 yuvābhyāṃ devi dhishanā 1, 109, 4
 yuvābhyāṃ mitravaruṇopamam 5, 64, 4
 yuvāṃ id dhy avase 4, 41, 7
 yuvāṃ id yutsu pritanāsu 7, 82, 4
 yuvāṃ indrāgni vasuno 1, 109, 5
 yuvāṃ pūshevāṣvinā 1, 181, 9
 yuvāṃ mṛigeva vāraṇā 10, 40, 4
 yuvā sa maruto gaṇas 5, 61, 13
 yuvā suvāsāḥ parivita 3, 8, 4. Tb. 3, 6, 1, 3

yuvoh śriyam pari yoshavṛṇita 7, 69, 4. Tb. 2, 8, 7, 8. N. 6, 4
 yuvo rājāṇi suyamāso 1, 180, 1
 yuvor atris ciketati 5, 73, 6
 yuvo rathasya pari cakram 8, 22, 4
 yuvor aśvinā vapuṣo 1, 119, 5
 yuvo rāshtram bṛihad 7, 84, 2
 yuvor ushā anu 1, 46, 14
 yuvor u shū ratham huve 8, 26, 1
 yuvor ṛitam rodasī 3, 54, 3
 yuvor dānāya subharā 1, 112, 2
 yuvor yadi sakhyāyāsmo 10, 61, 25
 yuvor hi mātāditi 10, 132, 6
 yushmakam smā rathāṇi anu 5, 53, 5
 yushmakam devā avasāhani 7, 59, 2
 yushmakam budhino apām 10, 77, 4
 yushmāḍattasya maruto 5, 54, 13
 yushmāṇi u naktam 8, 7, 6
 yushmo devā api shmasi 8, 47, 8
 yushmeshito maruto 1, 39, 8
 yushmoto vipro marutaḥ 7, 58, 4
 yūna u shu navishthayā 8, 20, 19
 yūpavraskā uta yo 1, 162, 6. Vs. 25, 29. Ts. 4, 6, 8, 2
 yūyam rayim maruta 5, 54, 14
 yūyam rājāṇaḥ kam cic 8, 19, 35
 yūyam rājānam iryam 5, 58, 4
 yūyam viṣvam pari pātha 10, 126, 4
 yūyam ha ratnam maghavatsu 7, 37, 2
 yūyam hi devir ṛitayugbhir 4, 51, 5
 yūyam hi shthā sudānava indrajyeshthā abhidyavaḥ | adhā cid 8, 83, 9
 yūyam hi shthā sudānava indrajyeshthā abhidyavaḥ | kartā 6, 51, 15
 yūyam hi shthā sudānavo rudrā 8, 7, 12
 yūyam gāvo medayathā 6, 28, 6. Av. 4, 21, 6. Tb. 2, 8, 8, 12
 yūyam tat satyaśavasa 1, 86, 9
 yūyam devāḥ pramatir 2, 29, 2
 yūyam dhūrshu prayujo 10, 77, 5
 yūyam na ugrā marutaḥ 1, 166, 6. N. 6, 30
 yūyam asmabhyam dhishanābhyas 4, 36, 8

yūyam asmān nayata 5, 55, 10
 yūyam martam vipanyavaḥ 5,
 61, 15
 ye aṅsyā ye aṅgyāḥ 1, 191, 7
 ye agnayo na soṣucann 6, 66, 2
 ye agnidagdha ye 10, 15, 14 Av.
 18, 2, 35. Vs. 19, 60
 ye agneḥ pari jajñire 10, 62, 6
 ye agne candra te girah 5, 10, 4
 ye agne nerayanti te 5, 20, 2
 ye añjishu ye vāstishu 5, 53, 4
 ye arvāñcas tāñ 1, 164, 19. Av. 9,
 9, 19
 ye aśvinā ye pitarā 4, 34, 9
 ye ke ca jñā mahino 6, 52, 15
 ye gavyatā manasā satrum 6, 46,
 10. Av. 20, 83, 2
 ye gomantam vājavantam 4, 34, 10
 ye ca pūrva pishayo 7, 22, 9
 ye cākananta cākananta 5, 31, 13
 ye cārḥanti marutaḥ 8, 20, 18
 ye cit pūrva ritasāpa 10, 154, 4.
 Av. 18, 2, 15
 ye cid dhi tvām pishayaḥ 1, 48, 14
 ye cid dhi pūrva ritasāpa 1, 179, 2
 ye cid dhi mṛityubandhava 8
 18, 22
 ye ccha pitaro ye ca 10, 15, 13.
 Vs. 19, 67
 ye tātrishur devatrā 10, 15, 9. Av.
 18, 2, 47. Th. 2, 6, 16, 2. N.
 6, 14
 ye te trir alhan savitah 4, 54, 6
 ye te panthāḥ savitah 1, 35, 11.
 Vs. 34, 27. Ts. 7, 5, 24, 1
 ye te pavitram ūrmayo 9, 61, 5.
 Sv. 2, 138
 ye te vipra brahmakṛitah 10, 50, 7
 ye te vṛishapo vṛishablāsa 1,
 177, 2
 ye te sukrāsah sucayah 6, 6, 4
 ye te suśman ye tavishīm 3, 32, 3
 ye te santi dasagvinah 8, 1, 9
 ye te sarasva ūrmayo 7, 96, 5. Ts.
 3, 1, 11, 3. N. 10, 24
 ye triṅsati trayas paro 8, 28, 1
 ye tvā devosrikam 1, 190, 5. N.
 4, 25
 ye tvām indra na tushṭayur 8, 6,
 12. Sv. 2, 852. Av. 20, 115, 3
 ye tvāhihatye maghavann 3, 47,
 4. Vs. 33, 63. Ait. Br. 3, 20

ye devānām yajñiṇā 7, 35, 15. Av.
 19, 11, 5
 ye devāsa iha sthana viṣve 8,
 30, 4
 ye devāso abbavatā sukṛityā 4,
 35, 8
 ye devāso divy ekādaśa 1, 139, 11.
 Vs. 7, 19. Ts. 1, 4, 10, 1
 ye drapsā iva rodasi 8, 7, 16
 ye naḥ pūrve pitarah somyāso 10,
 15, 8. Av. 18, 3, 46. Vs. 19, 51
 ye naḥ sapatnā apa te 10, 128, 9.
 Av. 5, 3, 10. Vs. 34, 46. Ts. 4,
 7, 14, 4
 yena cashṭe varuṇo mitro 8, 19, 16
 yena jyotiṣṣhy āyave 8, 15, 5. Sv.
 2, 231. Av. 20, 61, 2
 yena tokāya tanayāya dhānyam 5,
 53, 13
 yena dīrgham marutaḥ 1, 166, 14
 yena dyaaur ugrā prithivī 10, 121,
 5. Av. 4, 2, 4. Vs. 32, 6. Ts. 4,
 1, 8, 5
 yena mānāsā citayanta 1, 171, 5
 yena vaṁsāma pṛitanāsu 8, 60, 12
 yena vṛiddho na savasā 6, 44, 3
 yena sindham mahīr apo 8, 12, 3.
 Av. 20, 63, 9
 yena sūrya jyotishā bādhasa 10
 37, 4
 ye nākasyādhi rocane 1, 19, 6
 yenā dasagvam adhrigum 8, 12, 2.
 Av. 20, 63, 8
 yenā navagvo dadhyañ 9, 108, 4.
 Sv. 2, 289
 yenā pāvaka cakshasā 1, 50, 6. Av.
 13, 2, 21. 20, 47, 18. Vs. 33, 32.
 N. 12, 22—25
 yenāva turvaṣam yadum 8, 7, 18
 yenā samudram aśpijo 8, 3, 10. Av.
 20, 9, 4. 49, 7
 yenendro havishā kṛitvy abhavat
 dyumny uttamah | idam tad
 akri devā asapatnah 10, 174, 4
 yenendro havishā kṛitvy abhavat
 dyumny uttamah | idam tad
 akri devā asapatnā 10, 159, 4
 yenemā viṣvā cyavanā 2, 12, 4. Av.
 20, 34, 4
 ye pākasaṁsam viharanta 7, 104,
 9. Av. 8, 4, 9
 ye pātayante ajmabhir 8, 46, 18

- ye pāyavo māmateyam 1, 147, 3.
4, 4, 13. Ts. 1, 2, 14, 5
- ye prīṣatībhīr rīṣitībhīh 1, 37, 2
yebhīh sūryam ushasam 6, 17, 5
yebhīh tīsrāh parāvato 8, 5, 8
yebhyo mātā madhumat 10, 63, 3
yebhyo hotrām prathamām 10,
63, 7
- ye maho rajaso vidur 1, 19, 3
ye mūrdhānah kṣhitinām 8, 67, 13
ye me pañcāsataṃ dadur 5, 18, 5.
Tb. 2, 7, 5, 2
- ye yajatrā ya idyās 1, 14, 8
ye yajñena dakṣiṇayā 10, 62, 1
ye yudhyante pradhaṇeṣu 10,
154, 3. Av. 18, 2, 17. Ta. 6,
3, 2
- ye rādhaṇsi dadaty 7, 16, 10
ye vadhiṣa candram 10, 85, 31.
Av. 14, 2, 10
- ye vājinaṃ paripaṣyanti 1, 162, 12.
Vs. 25, 35. Ts. 4, 6, 9, 1
- ye vām dāṣṇāṣy aṣvīnā 8, 9, 3.
Av. 20, 139, 3
- ye vāyava indramādanāsa 7, 92, 4
ye vāvridhanta pārthivā 5, 52, 7
ye vṛikṇāso adhi kṣhumi 3, 8, 7
ye subhṛā ghoravārpasah 1, 19, 5
yeshām sriyādhi rodast 5, 61, 12
yeshām ājmeslu prithivi 1, 37, 8
yeshām arjo na sapratho 8,
20, 13
- yeshām ābādha rīgmiya 8, 23, 3
yeshām ilā gṛitahastā 7, 16, 8
ye satyāso havirado 10, 15, 10. Av.
18, 3, 48
- ye savituh satyasavasya 10, 36, 13.
Tb. 2, 8, 6, 4
- ye somāsah parāvati ye arvāvati
sunvire | ye vādah 9, 65, 32. Sv.
2, 513
- ye somāsah parāvati ye arvāvati
sunvire | sarvāṇs tāñ 8, 93, 6. Av.
20, 112, 3
- ye stotribhyo goagrām 2, 1, 16.
2, 13
- ye sthā manor yajñīyās 10, 36, 10
ye ha tye te sahamānā 4, 6, 10
ye hari medhayokthā 4, 33, 10
ye agniṃ havyadātībhīr 8, 19, 13
yo agniḥ kravyavāhanah 10, 16,
11. Vs. 19, 65
- yo agniḥ kravyāt praviveṣa 10,
16, 10. Av. 12, 2, 7
- yo agniḥ saptamānushah 8, 39, 8
yo agniṃ tanvo dame 8, 44, 15
yo agniṃ devavitaye 1, 12, 9. Sv.
2, 196
- yo agnīshomā havishā 1, 93, 8. Tb.
2, 8, 7, 9
- yo atya iva mriyate 9, 43, 1
yo adadhāj jyotishi 10, 54, 6
yo adribhīt prathamajā 6, 73, 1.
Av. 20, 90, 1
- yo adhivareshu śantama 1, 77, 2
yo anidhmo dīdayad 10, 30, 4. Av.
14, 1, 37. N. 10, 19
- yo apācino tamasi 7, 6, 4
yo apsu candramā iva 8, 82, 8
yo apsv ā śucinā 2, 35, 8
- yo aryo mātābhōjanam 1, 81, 6
yo aṣvasya dādihikrāvno 4, 39, 3
yo aṣvānām yo 1, 101, 4. N. 5, 15
yo aṣvebhīr vahate 8, 46, 26
- yo asmā anuam trīshv 10, 79, 5
yo asmai ghrāṇsa uta vā 5, 34, 3.
N. 6, 19
- yo asmai havishāvidhan 6, 54, 4
yo asmai havyadātībhīr 8, 23, 21
yo asmai havyair gṛitā^o 2, 26, 4
yo asya pāre rajasah 10, 187, 5.
Av. 6, 34, 5
- yogakshemaṃ va ādayāham 10,
166, 5
- yo garbham ośadhīnām 7, 102,
2. Tb. 2, 4, 5, 6. Ta. 1, 29, 1
- yo grīpatām id āsithāpir 6, 45, 17
yoge-yoge tavastaram 1, 30, 7. Sv.
1, 163. 2, 93. Av. 20, 26, 1. Vs.
11, 14. Ts. 4, 1, 2, 1
- yo janān mahishāñ iva^o 10, 60, 3
yo jāgāra tam rīcah 5, 44, 14. Sv.
2, 1176
- yo jāta eva prathamō 2, 12, 1.
Av. 20, 34, 1. Ts. 1, 7, 13, 2.
N. 3, 21. 10, 10
- yo jināti na jiyate 9, 55, 4. Sv.
2, 328
- yo dabhrebhīr havyo yaś ca 10,
38, 4
- yo duṣṭaro viśvavāra 8, 46, 9
yo devo devatamo 4, 22, 3
yo dehyo anamayad 7, 6, 5. Tb.
2, 4, 7, 9

- yoddhāsi kratvā 8, 88, 4
 yo dhartā bhuvanānām 8, 41, 5
 yo dhārāyā pāvakayā 9, 101, 2.
 Sv. 2, 48
 yo dhrishito yo 'vrito 8, 33, 6
 yo na āgo abhy cno 5, 3, 7
 yo na idam-idam purā 8, 21, 9.
 Sv. 1, 400. Av. 20, 14, 3. 62, 3
 yo na induh pitaro 8, 48, 12
 yo na indrābhito jano 10, 133, 4
 yo na indrābhidasati 10, 133, 5.
 Av. 6, 6, 3
 yo nah kaś cid ririkshati 8, 18, 13
 yo nah pitā janitā 10, 82, 3. Av.
 2, 1, 3. Vs. 17, 27. Ts. 4, 6,
 2, 1. Ta. 10, 1, 4
 yo nah pūshann agho 1, 42, 2
 yo nah śasvat purāvithā 8, 80, 2
 yo nah sanutya uta 2, 30, 9
 yo nah sanutyo abhidāsad 6, 5, 4
 yo nah svo arano yaś ca 6, 75,
 19. Sv. 2, 1222
 yo nantvāny anaman 2, 24, 2
 yo narmaram sahasvasam 2, 13, 8
 yonim oka ā sasāda 8, 29, 2
 yonish ta indra nishade 1, 104, 1.
 N. 1, 17
 yonish ta indra sadane 7, 24, 1.
 Sv. 1, 314
 yo no agne ararivāñ 1, 147, 4
 yo no agne dureva ā 6, 16, 31
 yo no agne 'bhidāsaty 1, 79, 11
 yo no dātā vasūnām 8, 51, 5
 yo no dātā sa nah pitā 8, 52, 5
 yo no dāsa āryo vā 10, 38, 3
 yo no devaḥ parāvataḥ 8, 12, 6
 yo no maruto abhi dūrhrināyus
 7, 59, 8. Av. 7, 77, 2. Ts. 4,
 3, 13, 3
 yo no maruto vrikatāti 2, 34, 9
 yo no rasam dipsati 7, 104, 10.
 Av. 8, 4, 10
 yo brahmane sumatim 7, 60, 11
 yo bhanubhir vibhāvā 10, 6, 2
 yo bhūyishtham nāsatyābhyām 5,
 77, 4
 yo bhojanam ca dayase 2, 13, 6
 yo ma iti pravocaty 5, 27, 4
 yo ma imam cid u 8, 46, 27
 yo martyeshv amrita ritāvā 4, 2, 1
 yo mā pakena manasā 7, 104, 8.
 Av. 8, 4, 8
 yo māyātum 7, 104, 16. Av. 8,
 4, 16
 yo mitrāya varunāyavidhaj 1, 136, 5
 yo mṛilayāti cakrushe cid 7, 87, 7
 yo me dhenūnām satam 5, 61, 10
 yo me rājan yujyo 2, 28, 10
 yo me satā ca 5, 27, 2
 yo me hiraṇyasamdriso 8, 5, 38
 yo yajāti yajata it 8, 31, 1
 yo yajñasya prasādhanas 10, 57,
 2. Av. 13, 1, 60
 yo yajño visvatas 10, 130, 1
 yo rakshāñsi nijurvati 10, 187, 3.
 Av. 6, 34, 2
 yo rajāñsi vimame pāthivāni 6,
 49, 13
 yo radhrasya 2, 12, 6. Av. 20, 34, 6
 yo rayivo rayintamo 6, 44, 1. Sv.
 1, 351
 yo rājabhya ritanibhyo 2, 27, 12
 yo rājā carshaninām yātā 8, 70, 1.
 Sv. 1, 273. 2, 283. Av. 20, 92,
 16. 105, 4
 yo rāyo 'vanir mahān supārah
 sunvataḥ sakhā | tam indram
 8, 32, 13
 yo rāyo 'vanir mahān supārah
 sunvataḥ sakhā | tasmā indrāya
 1, 4, 10. Av. 20, 68, 10
 yo revān yo amivahā 1, 18, 2. Vs.
 3, 29. N. 3, 21
 yo rohitau vājinau 5, 36, 6
 yo vah śivatamo rasas 10, 9, 2,
 Sv. 2, 1188. Av. 1, 5, 2. Vs.
 11, 51. 36, 15. Ts. 4, 1, 5, 1.
 7, 4, 19, 4. Ta. 4, 42, 4. 10.
 1, 11
 yo vah sunoty abhipitve 4, 35, 6
 yo vah senānir mahato 10, 34, 12
 yo 'vare vrijane 2, 24, 11
 yo vardhana oshadhīnām 7, 101, 2
 yo vām yajñebhir āvrito 8, 26, 13
 yo vām yajñaiḥ śaśamāno 1, 151,
 7. N. 6, 8
 yo vām yajño nāsatyā 7, 70, 6
 yo vām rajāñsy aśvinā 8, 73, 13
 yo vām ratho nripatī asti 7, 71, 4
 yo vāghate dadāti 1, 40, 4
 yo vām gartam manasā 7, 64, 4
 yo vācā vivāco 10, 23, 5. Av. 20,
 73, 6
 yo vām nāsatyāv řishir 8, 8, 15

yo vām aśvinā mānaso 1, 117, 2
 yo vām uruvyacastamam 8, 26, 14
 yo vām rījave kramanāya 6, 70, 3
 yo vām pariṇmā suvrid 10, 39, 1
 yo viśvataḥ supratikaḥ 1, 94, 7.
 N. 3, 11
 yo viśvasya jagataḥ 1, 101, 5
 yo viśvā dayate vasu 8, 103, 6.
 Sv. 1, 44, 2, 933
 yo viśvāny abhi vratā 8, 32, 28
 yo viśvābhi vipasyati bhuvanā sam
 ca pasyati | sa nah parshad 10,
 187, 4. Av. 6, 34, 4
 yo viśvābhi vipasyati bhuvanā sam
 ca pasyati | sa nah pūshā 3,
 62, 9
 yo vritrāya sinam 2, 30, 2
 yo vedishtho avyathishv 8, 2, 24
 yo vo devā ghritasnuā 6, 52, 8
 yo vo vritābhyo akṛiṇod 10, 30, 7
 yo vyaṁsam jāhriṣaṇena 1, 101, 2
 yo vyatīr aphāṇayat 8, 69, 13.
 Av. 20, 92, 10
 yo batvāhim ariṇāt 2, 12, 3. Av.
 20, 34, 3
 yo ha vām madhuno dritir 8, 5, 19
 yo havyāny airayātā 8, 19, 24
 yo ha sya vām rathirā 7, 69, 5.
 Ts. 2, 8, 7, 8
 yo hotāsit prathamō 10, 88, 4. N.
 5, 3
 yau te svānau yama 10, 14, 11.
 Av. 18, 2, 12. Ta. 6, 3, 1
 rakshā no agne tava 4, 3, 14
 rakshā su no ararushah 9, 29, 5
 rakshohanaṁ vājinam ā jigharmi
 10, 87, 1. Av. 8, 3, 1. Ts. 1,
 2, 14, 6
 rakshohā viśvacarshaṇir 9, 1, 2.
 Sv. 2, 40. Vs. 26, 26
 ranvaḥ saṁdriṣṭāu 10, 64, 11
 ratham yāntam kṛha ko 10, 40, 1
 ratham yudjate marutaḥ 5, 63, 5.
 Tb. 2, 4, 5, 3. N. 4, 19
 ratham ye cakruḥ suvritam na-
 reshitham 4, 33, 8
 ratham ye cakruḥ suvritam suce-
 tato 4, 36, 2
 ratham vām anugāyasam 8, 5, 34
 ratham hiraṇyavandhuram hira-
 nyābhīṣum 8, 5, 28

ratham hiraṇyavandhuram indra-
 vāyū 4, 46, 4
 ratham nu mārutam vayam 5, 56,
 8. N. 11, 50
 rathavāhanam havir asya 6, 75, 8.
 Vs. 29, 45. Ts. 4, 6, 6, 3
 rathānām na ye 'rūh 10, 78, 4
 rathāya nāvam 1, 140, 12
 rathirāso harayo ye te 8, 50, 8
 rathitamam kapardinam 6, 55, 2
 rathiva kaśayāsvān 5, 83, 3
 rathe tishthan nayati 6, 75, 6.
 Vs. 29, 43. Ts. 4, 6, 6, 2. N.
 9, 16
 rathena prithupājasā 4, 46, 5
 ratheshthāyādihvavyah 8, 4, 13
 ratho na yataḥ śikvabhiḥ 1, 141, 8
 ratho yo vām trivandhuro 8, 22, 5
 radat patho varuṇaḥ 7, 87, 1
 rapat kavir indrārkaśātau 1, 174, 7
 rapad gandharvīr apyā 10, 11, 2.
 Av. 18, 1, 19
 ramadhvam me vacase 3, 33, 5.
 N. 2, 25
 rayim sukshatram svapatyam 1,
 116, 19
 rayim divo dūhitaro 4, 51, 10
 rayim naṣ citram aśvinam 9, 4, 10.
 Sv. 2, 406
 rayir na citrā 1, 66, 1
 rayir na yāḥ pitrivitto 1, 73, 1
 rare havyam matibhir 7, 39, 6
 raśmīr iva yachatam 8, 35, 21
 rasam te mitro aryamā 9, 64, 24.
 Sv. 2, 428
 rasāyāḥ payasā pinvamāna 9, 97,
 14. Sv. 2, 157
 rākām aham 2, 32, 4. Av. 7, 48,
 1. Ts. 3, 3, 11, 5. N. 11, 31
 rājantam adhvaramam 1, 1, 8. Vs.
 3, 23. Ts. 1, 5, 6, 2
 rājānāv anabhidruha 2, 41, 5. Sv.
 2, 261
 rājāno na prasastibhiḥ 9, 10, 3.
 Sv. 2, 471
 rājā madhābhir iyate 9, 65, 16.
 Sv. 2, 183
 rājā rāshtrānām 7, 34, 11
 rājā sanudram nadyo vi 9, 86, 8
 rājā sindhunām avasishṭa 9, 89, 2
 rājā sindhūnām pavate patir 9,
 86, 33

- rājeva hi janibhiḥ 7, 18, 2
 rājño nu te varuṇasya 1, 91, 3.
 9, 88, 8
 rātm yad vām arakshasam 8,
 101, 8
 rātrībhīr asmā alabhir 10, 10, 9.
 Av. 18, 1, 10
 rātrī vy akhyad 10, 127, 1. Tb.
 2, 4, 6, 10
 rāyah samudrāṇs caturō 9, 33, 6.
 Sv. 2, 221
 rāyaskāmo vajrahastam 7, 32, 3
 rāyas pūrdhi svadhāvo 1, 36, 12
 rāyā vāyam sasavāṇsō 4, 42, 10.
 Vs. 7, 10
 rāyā hiranyayā 7, 66, 8. Sv. 2, 418
 rāye nu yam jajñatū 7, 90, 3. Vs.
 27, 24. Tb. 2, 8, 1, 1
 rāyo dhārāsy āghrīṇe 6, 55, 3
 rāyo budhnaḥ saṅgamaṇo vasū-
 nām yajñasya 1, 96, 6
 rāyo budhnaḥ saṅgamaṇo vasū-
 nām viṣvā rūpābhi 10, 139, 3.
 Av. 10, 8, 42. Vs. 12, 66. Ts.
 4, 2, 5, 4
 rūrandhī savaneshu pa 3, 41, 4.
 Av. 20, 23, 4
 rāsi kshayam rāsi 2, 11, 14
 rīṣādasah satpatiūr 6, 51, 4
 rūjā drīlīhā cid rakshasah 9,
 91, 4
 rudrasya ye mīlhusah santi 6,
 66, 3
 rudrānām eti pradīṣā 1, 101, 7
 ruvati bhīmo vṛishabhas 9, 70, 7
 rusadvatsā rusatī 1, 113, 2. Sv.
 2, 1100. N. 2, 20
 rūpam-rūpam pratirūpo 6, 47, 18
 rūpam-rūpam maghavā 3, 53, 8
 rebhad atra janushā 10, 92, 15
 revatir nah sadhamāda 1, 30, 13.
 Sv. 1, 153. 2, 434. Av. 20, 122,
 1. Ts. 1, 7, 13, 5. 2, 2, 12, 8.
 4, 14, 4
 revad vayo dadhātī 1, 151, 9
 revāñ id revata stotā 8, 2, 13.
 Sv. 2, 1154. Ts. 2, 2, 12, 8
 rūbhy āsīd anudeyī 10, 85, 6. Av.
 14, 1, 7
 rodasi ā vadatā 1, 64, 9
 rohie chyāvā 1, 100, 16
 rohītam me pākasthāmā 8, 3, 22
 vāṇsageva pūsharyā 10, 106, 5
 vāṇsya viṣvā vāryāni 7, 17, 5
 vāṇsvā nō vāryā puru 8, 23, 27
 vakshyantived ā 6, 75, 3. Vs. 29,
 40. Ts. 4, 6, 6, 1. N. 9, 18
 vaco dīrghaprasadmanīse 8, 25, 20
 vacovidam vācam 8, 161, 16
 vacyante vām kakuhāso 1, 46, 3.
 Sv. 2, 1080
 vajram yaś cakre suhanāya 10,
 105, 7
 vajram eko bibharti 8, 29, 4
 vajreṇa hi vṛitrahā 10, 111, 6
 vadmā sūno sahaso 6, 13, 6
 vadmā hi sūno asy 6, 4, 4. Ts. 1,
 3, 14, 7
 vadhīm vṛitram maruta 1, 165, 8.
 Tb. 2, 8, 3, 6
 vadhīd indro varaṣikhasya 6, 27, 5
 vadhīr hi dasyum 1, 33, 4
 vadhūr iyaṁ patim 5, 37, 3
 vadhena dasyum pra hi 5, 4, 6
 vadhair duḥṣaṇsū apa 1, 94, 9
 vanaspatim pavamāna 9, 5, 10
 vanaspatir avasrijann upa 2, 3, 10
 vanaspate rasanayā niyūyā 10, 70,
 10. N. 6, 7
 vanaspate va srijopa 3, 4, 10. 7,
 2, 10. Vs. 27, 21. Ts. 4, 1,
 8, 3
 vanaspate vidvāṅgo 6, 47, 26. Av.
 6, 125, 1. Vs. 29, 52. Ts. 4, 6,
 6, 5. N. 2, 5. 9, 12
 vanaspate satavalso 3, 8, 11. Ts.
 1, 3, 5, 1
 vanīvāno mama dūtāsa 10, 47, 7
 vane na vā yo ny 10, 29, 1. Av.
 20, 76, 1. N. 6, 28
 vanema tad dhotrāyā 1, 129, 7
 vanema purvīr aryo 1, 70, 1
 vaneshu jāyur 1, 67, 1
 vaneshu vy antariksham 5, 85, 2.
 Vs. 4, 31. Ts. 1, 2, 8, 1
 vanoti hi sunvan 1, 133, 7. Av.
 20, 67, 1
 vandasva marutam gaṇam 1, 38, 15
 vanvam avāto abhi 9, 89, 7
 vapantī maruto mīham 8, 7, 4
 vapur nu tac cikitushē 6, 66, 1
 vanrībhiḥ putram agravo 4, 19,
 9. N. 3, 20
 vāyam vo vṛiktabarhisho 8, 27, 7

- vayam sūrebhir aśtribhir 1, 8, 4.
Av. 20, 70, 20
- vayam soma vrata tava 10, 57, 6.
Vs. 3, 56. Tb. 2, 4, 2, 7. 3, 7, 14, 3
- vayam hi te amanmahy 1, 30, 21
- vayam hi tvā bandhumantam 8, 21, 4
- vayam hi vām havāmaha ukshanyanto 8, 26, 9
- vayam hi vām havāmahe vipanyavo 8, 87, 6
- vayaḥ suparnā upa sedur 10, 73, 11. Sv. 1, 319. Tb. 2, 5, 8, 3. Ta. 4, 42, 3. N. 4, 3
- vayam gha tvā sūtāvanta 8, 33, 1. Sv. 1, 261. 2, 214. Av. 20, 52, 1. 57, 14
- vayam ghā te api shmasi 8, 32, 7. Sv. 1, 230
- vayam ghā te apūrvyendra 8, 66, 11
- vayam ghā te tve id 8, 66, 13
- vayam cid dhi vām jaritāraḥ 1, 180, 7
- vayam jayema tvayā yujā 1, 102, 4. Av. 7, 50, 4
- vayam ta indra stomebhir 8, 54, 8
- vayam ta ebliḥ puruhūta 6, 19, 13
- vayam tad vaḥ samrāja 8, 27, 22
- vayam te agna ukthair 5, 4, 7
- vayam te agne samidhā 7, 14, 2
- vayam te adya rarimā 3, 14, 5. Vs. 18, 75
- vayam te asya vritrahan vaso 9, 98, 5. Sv. 2, 589
- vayam te asya vritrahan vidyāma 8, 24, 8
- vayam te asyām indra dyumnahūtau 6, 26, 8
- vayam te ta indra ye ca deva 7, 30, 4
- vayam te ta indra ye ca naraḥ 5, 33, 5
- vayam te vaya indra 2, 20, 1
- vayam nāma pra bravāmā 4, 58, 2. Vs. 17, 90. Ta. 10, 10, 2
- vayam agne arvatā 2, 2, 10
- vayam agne vaniyāma tvotā 5, 3, 6
- vayam adyendrasya preshthā 1, 167, 10
- vayam id vaḥ sudānavah 8, 83, 6
- vayam indra tvāyavaḥ sakhitvam 10, 133, 6
- vayam indra tvāyavo 'bhi praṇumano 7, 31, 4. Sv. 1, 132. Av. 20, 18, 4
- vayam indra tvāyavo havishmanto 3, 41, 7. Av. 20, 23, 7
- vayam indra tve sacā 4, 32, 4
- vayam u tvā grihapato 6, 15, 19. Tb. 3, 5, 12, 1
- vayam u tvā tadidarthā 8, 2, 16. Sv. 1, 157. 2, 69. Av. 20, 18, 1
- vayam u tvā divā sute 8, 64, 6
- vayam u tvā pathas pate 6, 53, 1. Ts. 1, 1, 14, 2
- vayam u tvām apūrvya 8, 21, 1. Sv. 1, 408. 2, 58. Av. 20, 14, 1. 62, 1
- vayam u tvā śatakrato 8, 92, 12
- vayam enam idā hyo 8, 66, 7. Sv. 1, 272. 2, 1041. Av. 20, 97, 1
- vayam mitrasyāvasi 5, 65, 5
- vayaḥ cit te patatrinō 1, 49, 3. Sv. 1, 367
- vayā id agne agnayās 1, 59, 1
- vayo na ye srenthi 5, 59, 7
- vayo na vriksham supalāṣam 10, 43, 4. Av. 20, 17, 4
- varā ived raivatāso 5, 60, 4
- varivodhātamo bhava 9, 1, 3. Sv. 2, 41
- varishthe na indra vandhure 6, 47, 9
- varishtho asya dakṣiṇām 6, 37, 4
- varuṇam vo riśādasam 5, 64, 1
- varuṇaḥ prāvītā bhuvan 1, 23, 6. Sv. 2, 145. Vs. 33, 46
- varuṇo mitro aryamā 8, 28, 2
- varethe agnim ātapo 8, 73, 8
- vardhantim āpaḥ panvā 1, 65, 4
- vardhasvā su puruṣhūta 8, 13, 25
- vardhād yaṁ yajña uta 6, 38, 4
- vardhān yaṁ viṣve marutaḥ 6, 17, 11
- vardhān yaṁ pūrvih 1, 70, 7
- varshishthakshatrā urucakṣasā 8, 101, 2
- vavaksha indro amitam 4, 16, 5. Av. 20, 77, 5
- vavakshur asya ketavo 8, 12, 7
- vavrāja sīm aundatir 3, 1, 6

vavrāso na ye 1, 168, 2
 vashat te vishnav āsā 7, 99, 7.
 100, 7. Sv. 2, 977. Ts. 2, 2,
 12, 4
 vasūm rājānam 5, 2, 6
 vasishtham ha varuṇo 7, 88, 4
 vasishthāsah pitrivaḍ 10, 66, 14
 vasichvā hi miyēdhya 1, 26, 1
 vasuṃ na citramahasam 10, 122, 1
 vasur agnir vasuṣravā 5, 24, 2.
 Sv. 2, 458. Vs. 3, 25. 15, 48.
 Ts. 1, 5, 6, 3, 4, 4, 4, 8
 vasur vasupatir hi kam 8, 44, 24.
 Ts. 1, 4, 46, 2
 vasūnām vā carkṛisha 10, 74, 1
 vasū rudrā purumantū 1, 158, 1
 vasor indram vasupatim 1, 9, 9.
 Av. 20, 71, 15
 vasyān indrasi me pitur 8, 1, 6.
 Sv. 1, 292
 vasvi te agne samdrishṭir 6, 16, 25
 vaha kutsam indra yasmin 1,
 174, 5
 vahanti sim aruṇāso ruṣanto 6,
 64, 3
 vahantu tvā manoyujo 4, 48, 4
 vahantu tvā ratheshtham 8, 33, 14
 vahishthebhir viharan 4, 13, 4.
 Tb. 2, 4, 5, 4
 vahniṃ yaśasam vidathasya 1, 60, 1
 vācam su mitrāvaruṇāv 5, 63, 6.
 Tb. 2, 4, 5, 4
 vācam aṣṭāpadim 8, 76, 12. Sv.
 2, 340. Av. 20, 42, 1
 vācas patim visvakarmānam 10,
 81, 7. Vs. 8, 45. 17, 23. Ts. 4,
 6, 2, 5
 vāco jantuḥ kavīnām 9, 67, 13
 vājayann iṣa nū rathān 2, 8, 1
 vājinaivati sūryasya 7, 75, 5
 vājintamāya sahyase 10, 115, 6
 vāji vājeshu dhīyate 3, 27, 8. Sv.
 2, 828
 vājebhir no vajasātāv 1, 110, 9
 vāje-vāje 'vata vājino 7, 38, 8. Vs.
 9, 18. 21, 11. Ts. 1, 7, 8, 2.
 4, 7, 12, 1
 vājeshu sāsahir bhava 3, 37, 6.
 Av. 20, 19, 6
 vājo nu te savasas 5, 15, 5
 vājy asi vājinenā 10, 56, 3
 vāta ā vātu bheshajam 10, 186,

1. Sv. 1, 184. 2, 1190. Tb. 2,
 4, 1, 8. Ta. 4, 42, 2. N. 10, 35
 vātavisho maruto 5, 57, 4
 vātasya nu mahimānam 10, 168, 1
 vātasya patmann ilitā 5, 5, 7
 vātasya yuktān suyujas 5, 31, 10
 vātasyāṣvo vāyoh 10, 136, 5
 vātāso na ye dhunayo 10, 78, 3
 vātevājyurā 2, 39, 5
 vātopadhūta ishito 10, 91, 7. Sv.
 2, 333
 vāmam-vāmam ta ādure 4, 30, 24.
 N. 6, 31
 vāmam no astv aryaman 8, 83, 4
 vāmam adya savitar vāmam 6, 71,
 6. Vs. 8, 6. Ts. 1, 4, 23, 1. 2,
 2, 12, 2
 vāmasya hi pracetasa 8, 83, 5
 vāmi vāmasya 6, 48, 20
 vāya ukthebhir jarante 1, 2, 2
 vāyav ā yāhi darsateme 1, 2, 1.
 N. 10, 2
 vāyav ā yāhi vītaye 5, 51, 5
 vāyav indras ca cetathaḥ 1, 2, 5
 vāyav indras ca śushminā 4, 47,
 3. Sv. 2, 980
 vāyav indras ca sunvata 1, 2, 6
 vāyur asmā upāmanthat 10, 136, 7
 vāyur na yo niyutvān 9, 88, 3
 vāyur yuṅkte rohitā 1, 134, 3
 vāyo tava prapriccati 1, 2, 3
 vāyo yāhi śivā divo 8, 26, 23
 vāyo ye te sahasriṇo 2, 41, 1. Vs.
 27, 32
 vāyo śatam harinām 4, 48, 5. Ts.
 2, 2, 12, 7
 vāyo sukro ayāmi te 4, 47, 1. Sv.
 2, 798. Vs. 27, 30. Tb. 2, 4,
 7, 6
 vār na tvā vavyābhir 8, 98, 8. Sv.
 2, 61. Av. 20, 100, 2
 vātrahatyāya savase 3, 37, 1. Av.
 20, 19, 1. Vs. 18, 68. Tb. 2,
 5, 6, 1
 vāvarta yesham rāyā 10, 93, 13
 vāvāsānā vivasvati 1, 46, 13
 vāvridhāna upa dyavi 8, 6, 40
 vāvridhānaḥ śavasā bhūryojāḥ 10,
 120, 2. Ati. ā. 1, 12. Sv. 2, 834.
 Av. 5, 2, 2. 20, 107, 5
 vāvridhānasya te vayam 8, 14, 6.
 Av. 20, 27, 6

vāvṛidhānāya tūrvaye 9, 42, 3
 vāvṛidhānā śubhas patī 8, 5, 11
 vāvṛidhāno marutsakhendro 8, 76, 3
 vāsīmanta rishtimanto 5, 57, 2
 vāśīm eko bibharti 8, 29, 3
 vāsra arshantindavo 9, 13, 7. Sv. 2, 543
 vāsreva vidyun 1, 38, 8. Ts. 3, 1, 11, 5
 vāsayasiva vedhasas 7, 37, 6
 vāstosh pate dhruvā sthūnā 8, 17, 14. Sv. 1, 275
 vāstosh pate pratarāṇo 7, 54, 2
 vāstosh pate prati jānīhy 7, 54, 1. Ts. 3, 4, 10, 1
 vāstosh pate sagmayā saṃsadā 7, 54, 3. Ts. 3, 4, 10, 1
 vāhishtho vām havānām 8, 26, 16. N. 5, 1
 vi kroṣanāso 10, 27, 18
 vi gha tvāvañṇī ritajāta 1, 189, 6
 vighnanto duritā puru 9, 62, 2. Sv. 2, 181
 vi cakrame prithivīm esha 7, 100, 4. Tb. 2, 4, 3, 5
 vi cid vṛitrasya dodhato 8, 6, 6. Sv. 2, 1002. Av. 20, 107, 3
 vi ced uchanty aśvinā 7, 72, 4
 vi janān chyāvāḥ 1, 35, 5. Tb. 2, 8, 6, 2
 vi jayushā rathya 6, 62, 7
 vi jānīhy āryān 1, 51, 8
 vi jibishva vanaspate 5, 78, 5
 vijeshakṛid indra 10, 84, 5. Av. 4, 31, 5. N. 6, 29
 vi jyotishā bṛihatā bhūty 5, 2, 9. Av. 8, 3, 24. Ts. 1, 2, 14, 7. N. 4, 18
 vi tad yayur aruṇayugbhir 6, 65, 2
 vi tanvate dhiyo asmā 5, 47, 6
 vi tartūryante 8, 1, 4. Av. 20, 85, 4
 vi tishṭhadhvam maruto 7, 104, 18. Av. 8, 4, 18
 vi te vajrāso asthiran 1, 80, 8
 vi te vishvag vātajūtāso 6, 6, 3. Ts. 3, 3, 11, 1
 vitvakshaṇaḥ samṛitau 5, 34, 6
 vi tvad āpo na parvatasya 6, 24, 6. Sv. 1, 68

vi tvā tatasre mithunā 1, 131, 3. Av. 20, 72, 2. 75, 1
 vi tvā naraḥ purutrā 1, 70, 10
 vidad yat pūrvyam nashṭam 8, 79, 6
 vidad yadī saramā 3, 31, 6. Vs. 33, 59. Tb. 2, 5, 8, 10
 videntim atra 1, 67, 4
 vidā cin nu mahānto 5, 41, 13
 vidā divo vishyann 5, 45, 1
 vidā devā aghānām 8, 47, 2
 vidānāso janmano 4, 34, 2
 viduḥ prithivya divo 7, 34, 2. Tāndya 1, 2, 9
 vi durgā vi dvishah 1, 41, 3
 vidush te asya vīryasya 1, 131, 4. Av. 20, 75, 2
 vidush te visvā bhuvanāni 4, 42, 7
 vi dṛiḥhāni cid adribo 6, 45, 9
 vidmā te agne tredhā trayāni 10, 45, 2. Vs. 12, 19. Ts. 4, 2, 2, 1
 vidmā sakhitvam uta 8, 21, 8. N. 6, 17
 vidmā hi te purā 8, 75, 16. Ts. 2, 6, 11, 4
 vidmā hi tvā tuvikūrmim 8, 81, 2. Sv. 2, 79
 vidmā hi tvā dhanamjayam vājeshu 3, 42, 6. Av. 20, 24, 6
 vidmā hi tvā dhanamjayam indra 8, 45, 13
 vidmā hi tvā vṛishantamam 1, 10, 10
 vidmā hi yas te adribo 8, 92, 13
 vidmā hi rudriyāṇām 8, 20, 3
 vidmā hy asya vīrasya 8, 2, 21
 vidyām ādityā avaso 2, 27, 5
 vi dyām eshi rajas 1, 50, 7. Av. 13, 2, 22, 20, 47, 19. N. 12, 23
 vidyuto jyotiḥ pari 7, 33, 10
 vidyuddhastā abhidayavah 8, 7, 25
 vidyudrathā maruta 3, 54, 13
 vidyun na yā patantī 10, 95, 10. N. 11, 36
 vidyunmahaso naro 5, 54, 3
 vidvāñ agne vayunāni 1, 72, 7
 vidvāñsāv id durah 1, 120, 2
 vi dvīpāni pāpatan 8, 20, 4
 vi dveshāñsinuhi 6, 10, 7
 vidhum dadraṇam 10, 55, 5. Sv. 1, 325. 2, 1132. Av. 9, 10, 9. Ta. 4, 20, 1. N. 14, 18

- vidhema te parame janman 2, 9, 3.
Vs. 17, 75. Ts. 4, 6, 5, 4
- vi na indra mridho jahī 10, 152,
4. Sv. 2, 1218. Av. 1, 21, 2. Vs.
8, 44. 18, 70. Ts. 1, 6, 12, 4.
N. 7, 2
- vi nah pathah suvitāya 1, 90, 4
vi nah sahasram śurudho 7, 62, 3
vi no devāso adruho 8, 27, 9
vi no vājā ribhukshaṇah 4, 37, 7
vi patho vājasātaye 6, 53, 4
vipascite pavamanāya 9, 86, 44.
Sv. 2, 965. Tb. 3, 10, 8, 1
- vi pājasā prithunā 3, 15, 1. Vs.
11, 49. Ts. 4, 1, 5, 1
- vi pipror ahimāyasya 6, 20, 7
vi pūshann ārayā 6, 53, 6
vi prikshe agne maghavāno 1,
73, 5
vi prichāmi pākya na 1, 120, 4
vipram viprāso 'vase 8, 11, 6. N.
14, 32
- vipraṇ hotāram adruham 8, 44, 10
vi prathatām devajushṭam 10,
70, 4
- viprasya vā stuvataḥ 8, 19, 12
viprā yajñeshu mānusheshu 7,
2, 7
- viprāso na manmabhiḥ 10, 78, 1
viprebhiḥ vipra santya 5, 51, 3
vibhaktāram havāmahe 1, 22, 7.
Vs. 30, 4. Ta. 10, 10, 2
- vibhaktāsi citrabhāno 1, 27, 6. Sv.
2, 848
- vibhāvā devaḥ suraṇah 3, 3, 9
vibhidya puram sayathem 10, 67,
5. Av. 20, 91, 5
- vibhiḥ dvā carata 8, 29, 8
vibhu prabhu prathamam 2, 24, 10
vibhūtārāṭim vipra 8, 19, 2. Sv.
2, 1038
- vibhūshann agna ubhayaṇ 6, 15, 9.
Sv. 2, 919
- vibhrājāṇ jyotiṣā svar agacho
rocanam divaḥ | devās ta 8, 98,
3. Sv. 2, 377. Av. 20, 62, 7
- vibhrājāṇ jyotiṣā svar agacho
rocanam divaḥ | yenemā 10,
170, 4
- vibhrājamāna ushasām 7, 63, 3
vibhrād brihat pibatu 10, 170, 1.
Sv. 2, 803. Vs. 33, 30
- vibhrād brihat subhṛitam 10, 170,
2. Sv. 2, 804
- vi mac chrathāya rasanām 2, 28, 5
vi mṛikāya te mano 1, 25, 3
vi me karnā patayato 6, 9, 6
vi me purutrā patayanti 3, 55, 3
vi yat tiro dharuṇam 1, 56, 5
vi yad asthād yajato 1, 141, 7
vi yad aher adha tvisho 8, 93, 14
vi yad varāṇsi 4, 21, 8
vi yad vācam kistāso 6, 67, 10
vi yasya te jṛayasānasya 10, 115, 4
vi yasya te prithivyam 7, 3, 4
vi yā janāti jasurim 5, 61, 7
vi yā spijati samanam 1, 48, 6
vi ye citantya 1, 67, 8
vi ye te agne bhejire 7, 1, 9
vi ye dadhuḥ śaradam 7, 66, 11
vi ye bhrājante sumakhāsa 1,
85, 4
- vi yo mame yamyā 9, 68, 3
vi yo rajāṇsy amimāta 6, 7, 7
vi yo rarapṣa pishibhiḥ 4, 20, 5
vi yo virutsu 1, 67, 9
- vi rakshe vi mridho jahī 10, 152.
3. Sv. 2, 1217. Av. 1, 21, 3
- virāt samrād vibhviḥ 1, 188, 5
virāṇ mitravaruṇayor 10, 130, 5
vi rāya aurnod 1, 68, 10
virupāsa id pishayas 10, 62, 5. N.
11, 17
- vi vātajūto ataseshu 1, 58, 4
vi vrikshān hantya uta 5, 83, 2.
N. 10, 11
- vi vritram parvaṣo 8, 7, 23
viveshu yau mā dhishana 3, 32,
14. Ts. 1, 6, 12, 3
- vivyaktha malina vṛishan 8, 92,
23. Sv. 2, 1011
- viṣam-viṣam maghavā 10, 43, 6.
Av. 20, 17, 6
- viṣam rājānam adbhutam 8, 43, 24
viṣam kavim viṣpatim sasvatīnām
6, 1, 8. Tb. 3, 6, 10, 3
- viṣam kavim viṣpatim mānushī-
nam 5, 4, 3
- viṣam kavim viṣpatim mānushīr
3, 2, 10
- viṣam gopā asya caranti 1, 94, 5
viṣam āsam abhayanām 10, 92, 14
viso yad ahve 1, 69, 6
viṣo-viṣu idyam 6, 49, 2

viso-viso vo atithim 8, 74, 1. Sv.
1, 87, 2, 914
viṣpatim yubham atithim 3, 3, 8
vi śrayantām urviyā 2, 3, 5
vi śrayantām ṛitāvṛidhaḥ prayai
1, 142, 6
vi śrayantām ṛitāvṛidho dvāro 1,
13, 6
viṣvaṁ satyam maghavānā 2, 24, 12
viṣvakarman havishā vāvṛidhānah
10, 81, 6. Sv. 2, 939. Vs. 17,
22. Ts. 4, 6, 2, 6. N. 10, 27
viṣvakarmā vimanā 10, 82, 2. Vs.
17, 26. Ts. 4, 6, 2, 1. N. 10, 26
viṣvajite dhanaḥjite 2, 21, 1
viṣvatascakshur uta 10, 81, 3. Av.
13, 2, 26. Vs. 17, 19. Ts. 4, 6,
2, 4. Ta. 10, 1, 3
viṣvadānīm sumanasah syāma 6,
52, 5
viṣvam asyā nānāma 1, 48, 8
viṣvam it savanam sutam 1, 16, 8
viṣvam paśyanto bibhrithā 8, 20, 26
viṣvam pratīci supṛathā 7, 77, 2
viṣvavedaso rayibhiḥ 1, 64, 10
viṣvasmā agniṁ bhuvanāya 10,
88, 12
viṣvasmā it svar dṛiṣo 9, 48, 4.
Sv. 2, 190
viṣvasināt sīm adhamāñ 4, 28, 4
viṣvasmān no aditiḥ pātṛ 10, 36, 3
viṣvasya ketur bhuvanasya 10, 45,
6. Vs. 12, 23. Ts. 4, 2, 2, 2
viṣvasya rājā pavate 9, 76, 4
viṣvasya hi pracetasā 5, 71, 2
viṣvasya hi prānanam 1, 48, 10
viṣvasya hi preshito 10, 37, 5
viṣvasya hi śruṣṭaye 2, 38, 2
viṣvā agne 'pa daharātir 7, 1, 7
viṣvā uta tvayā vayan 2, 7, 3
viṣvāh pritanā abhihūtarām 8,
97, 10. Sv. 1, 370, 2, 280. Av.
20, 54, 1
viṣvā dveshāñsi jahi 8, 53, 4
viṣvā dhāmāni viṣvacakshu 9, 86,
5. Sv. 2, 238
viṣvānarasya vas patim 8, 68, 4.
Sv. 1, 364. N. 12, 21
viṣvāñ aryo vipascito 8, 65, 9
viṣvāni deva savitar duritāni 5,
82, 5. Vs. 30, 3. Tb. 2, 4, 6, 3.
Ta. 10, 10, 2

viṣvāni devī bhuvanā 1, 92, 9
viṣvāni no durgahā jātavedah 5,
4, 9. Tb. 2, 4, 1, 5. Ta. 10, 2, 1
viṣvāni bhadra maruto 1, 166, 9
viṣvāni viṣvamanaso 8, 24, 7
viṣvāni śakro naryāni vidvān 4,
16, 6. Av. 20, 77, 6
viṣvān devāñ ā vaha 1, 48, 12
viṣvān devān havāmahe 1, 23, 10
viṣvāny anyo bhuvanā 2, 40, 5.
Tb. 2, 8, 1, 6
viṣvābhir dhībhir bhuvanena 8,
35, 2
viṣvāmitrā arāsata 3, 53, 13
viṣvā rūpāni prati muṇcate 5, 81,
2. Vs. 12, 3. Ts. 4, 1, 10, 4.
N. 12, 13
viṣvā rūpāny āviṣan 9, 25, 4
viṣvā rodhāñsi pravataḥ ca 4, 22, 4
viṣvāvasum soma gandharvam 10,
139, 4. Ta. 4, 11, 7
viṣvāvasur abhi tan no 10, 139, 5.
Ta. 4, 11, 7
viṣvā vasūni sanjayan 9, 29, 4
viṣvāsām grihapatir viṣām 6, 48, 8
viṣvāsām tvā viṣām 1, 127, 8
viṣvā soma pavamāna 9, 40, 4
viṣvāh tvā sumanasah 10, 37, 7
viṣvā hi martyatvanā 8, 92, 13
viṣvā hi vo namasyāni 10, 63, 2
viṣvāhendro adhivaktā 1, 100, 19.
102, 11
viṣve adya maruto viṣva 10, 35, 13.
Vs. 18, 31. 33, 52. Ts. 4, 7,
12, 1
viṣve asyā vyushi 5, 45, 8
viṣve caned anā tvā 4, 30, 3
viṣve ta indra viryam 8, 62, 7
viṣvet tā te svanesu 8, 100, 6
viṣvet tā viṣṇur ābharad 8, 77,
10. N. 5, 4
viṣved anu rodhanā 2, 13, 10
viṣved ete janimā 3, 54, 8
viṣve devā akripanu 10, 24, 5
viṣve devā anamasyan 6, 9, 7
viṣve devā ṛitāvṛidha 6, 52, 10.
Ts. 2, 4, 14, 5
viṣve devāḥ sāstana mā 10, 52, 1.
S. P. 1, 5, 1, 26
viṣve devāḥ sṛiputemam 6, 52, 13.
Vs. 33, 53. Ts. 2, 4, 14, 5. Tb.
2, 8, 6, 5

- visve devāḥ saha 10, 65, 14
 viṣve devāḥ svāhākritim 9, 5, 11
 visve devā no adyā svastaye 5, 51, 13
 visve devā mama śṛiṇvantu 6, 52, 14
 visve devāsa ā gata 2, 41, 13. 6, 52, 7. Vs. 7, 34
 visve devāso adha vṛishnyāni 10, 113, 8
 visve devāso apturaḥ 1, 3, 8. N. 5, 4
 visve devāso asridha 1, 3, 9
 viṣvebhiḥ soṇyam madhv 1, 14, 10. Vs. 33, 10
 viṣvebhir agne agnibhir 1, 26, 10. Sv. 2, 967
 viṣvebhyo hi tvā bhuvanebhyas 2, 23, 17
 visve yajatrā adhi 10, 63, 11
 visve yad vām mañhanā 6, 67, 5
 viṣvешām vaḥ satūṇ 6, 67, 1
 viṣvешām hy adhvarānām 10, 2, 6
 viṣvешām aditir yajñiyanām 4, 1, 20. Vs. 33, 16. Tb. 2, 7, 12, 5
 viṣvешām irajyantam 8, 46, 16
 viṣvешām irajyavo 10, 93, 3
 viṣvешām iha stuhi 8, 102, 10
 viṣveshu hi tvā savaneshu 1, 131, 2. Av. 20, 72, 1
 visve hi tvā sajoshaso janāso 5, 23, 3
 visve hi tvā sajoshaso devāso 8, 23, 18
 visve hi visvavedaso 5, 67, 3
 visve hi śimā manave 8, 27, 4
 visve hy asmaḥ yajatāya 2, 16, 4
 viṣvair devais tribhir 8, 35, 3
 viṣvo devasya netur 5, 50, 1. Vs. 4, 8, 11, 67. 22, 21. Ts. 1, 2, 2, 1. 4, 1, 9, 1
 viṣvo yasya vrate jano 9, 35, 6
 viṣvo viḥāyā aratir 1, 128, 6. Tb. 2, 5, 4, 4
 viṣvo hy anyo arir 10, 28, 1
 viṣam gavām yātudhānāḥ 10, 87, 18. Av. 8, 3, 16
 vi shā hotrā viṣvam 10, 64, 15
 vi shāhy agne grīṇate 4, 11, 2
 vi shu dvesho vy aṇhatim 8, 67, 21
 vi shu viṣvā abhiyujō 8, 45, 8
 vi shu viṣvā arātayo 10, 133, 3. Sv. 2, 1153. Av. 20, 95, 4
 vi shū cara svadhā anu 8, 32, 19
 vishūco aśvān yuyuje 10, 79, 7
 vi shū mridho janushā 5, 30, 7
 vishūvrid indro amater 10, 43, 3. Av. 20, 17, 3
 vishēpa bhaṇgurāvataḥ 10, 87, 23. Av. 8, 3, 23
 viṣtambho divo dharuṇaḥ 9, 89, 6
 viṣtvi samī tarapitvenia 1, 110, 4. N. 11, 16
 vishnum stomāsaḥ purudasmam 3, 54, 14
 vishnur itthā paramam 10, 1, 3
 vishnur gopāḥ paramam 3, 55, 10
 vishnur yoniṁ kalpayatu 10, 184, 1. Av. 5, 25, 5. Ś. P. 14, 9, 4, 20
 vishnōh karmāṇi paśyata 1, 23, 19. Sv. 2, 1021. Av. 7, 26, 6. Vs. 6, 4, 13, 33. Ts. 1, 3, 6, 2
 vishnor nu kaṁ vīryāni 1, 154, 1. Av. 7, 26, 1. Vs. 5, 18. Ts. 1, 2, 13, 2
 vishpardhaso narān na 1, 173, 10
 vi sadyo viṣvā dṛiḥhitāny 7, 18, 13
 visarmāṇaṁ kṛiṇuhi 5, 42, 9
 vi suparno antarikshāny 1, 35, 7. Tb. 2, 8, 6, 2
 vi sūryo amatiṇ na 5, 45, 2
 vi sūryo madhye amucad 10, 138, 3
 vi hi tvām indra purudhā 10, 112, 7
 vi hi sotor asrikshta 10, 86, 1. Av. 20, 126, 1. N. 1, 4, 13, 4
 vihi hotrā avītā 4, 48, 1
 vi hy akhyam manasā 1, 109, 1. Tb. 3, 6, 8, 1
 viḷu cid ārujatnubhir 1, 6, 5. Sv. 2, 202. Av. 20, 70, 1
 viḷu cid dṛiḥhā pitaro 1, 71, 2
 viḷupatmabbhir āṣhemabbhir 1, 116, 2
 viḷupavibhir maruta 8, 20, 2
 viḷau satir abhi dhīrā 3, 31, 5
 vitihotraṁ tvā kave 5, 26, 3. Sv. 2, 873
 vitihotrā kṛitadvasū 8, 31, 9
 viti janasya divyasya 9, 91, 2

viti yo devam marto 6, 16, 46
 vindra yāsi divyāni 10, 32, 2
 virasya nu svasyāṃ 3, 55, 18
 vireṇyaḥ kratur indrah 10, 104, 10
 virebhir vīrān vanavad 2, 25, 2
 vṛikaḥ cid aśya vāraṇa 8, 66, 8.
 Sv. 2, 1042. Av. 20, 97, 2. N.
 5, 21
 vṛikāya cij jasmānāya 7, 68, 8
 vṛikshās cin me abhipitve 8, 4, 21
 vṛikshe-vṛikshe niyatā 10, 27, 22.
 N. 2, 6
 vṛijyāma te pari dvisho 8, 45, 10
 vṛiṇje ha yau namasā 6, 11, 5.
 Tb. 2, 4, 3, 2
 vṛiteva yantam bahubhir 6, 1, 3.
 Tb. 3, 6, 10, 1
 vṛitrakhādo valanmrujaḥ 3, 45, 2.
 Sv. 2, 1069
 vṛitrasya tvā svasathād 8, 96, 7.
 Sv. 1, 324. Tb. 2, 8, 3, 5. Ait.
 Br. 3, 20
 vṛitrāpy anyāḥ samitheshu 7, 83, 9
 vṛitreṇa yad ahinā 10, 113, 3
 vṛithā kṛiṇanta indavaḥ 9, 21, 3
 vṛishanam tvā vayan vṛishan 3,
 27, 15. Sv. 2, 890. Av. 20, 102,
 3. Tb. 3, 5, 2, 2
 vṛishanam dhibhir apturaṃ 9,
 63, 21
 vṛishanāṣvena maruto 8, 20, 10
 vṛishanās te abhiśavo 8, 33, 11
 vṛishann indra vṛishapāṇāsa 1,
 139, 6
 vṛishabham carshaninām 3, 62, 6
 vṛishabho na tigmaṣpiṅgo 10, 86,
 15. Av. 20, 126, 15
 vṛishakapāyi revati 10, 86, 13. Av.
 20, 126, 13. N. 12, 9
 vṛishā grāvā vṛishā mado vṛishā
 somo ayaṃ sutah | vṛishann in-
 dra 5, 40, 2
 vṛishā grāvā vṛishā mado vṛishā
 somo ayaṃ sutah | vṛishā yajño
 8, 13, 32
 vṛishā jajāna vṛishanam ranāya
 7, 20, 5
 vṛishānam vṛishabhir yatam 9,
 34, 3
 vṛishā te vajra uta 2, 16, 6
 vṛishā tvā vṛishanam vardhatu 5,
 36, 5

vṛishā tvā vṛishanam huvo vajriṇ
 citrābhir utibhiḥ | vāvantha 8,
 13, 33
 vṛishā tvā vṛishanam huve vajriṇ
 citrābhir utibhiḥ | vṛishann in-
 dra 5, 40, 3
 vṛishā na kruddhah patayad 10,
 43, 8. Av. 20, 17, 8
 vṛishā pavasva dhārāya 9, 65, 10.
 Sv. 1, 469. 2, 153
 vṛishā punāna āyushu 9, 19, 3. Sv.
 2, 350
 vṛishā matinām pavate 9, 86, 19.
 Sv. 1, 559. 2, 171. Av. 18, 4, 58
 vṛishā mada indre śloka 6, 24, 1
 vṛishā yajño vṛishanah 10, 66, 6
 vṛishāyante mahe atyāya 3, 7, 9
 vṛishāyamāno 'vṛiṇita 1, 32, 3. Av.
 2, 5, 7. Tb. 2, 5, 4, 2
 vṛishāyam indra te ratna 8, 13, 31
 vṛishā yūtheva 1, 7, 8. Sv. 2, 972.
 Av. 20, 17, 14
 vṛishāravāya vadate 10, 146, 2.
 Tb. 2, 5, 5, 6
 vṛishā vi jajñe janayann 9, 108, 12
 vṛishā vṛishandhim 4, 22, 2
 vṛishā vṛishne daduḥe dohasā 10,
 11, 1. Av. 18, 1, 18
 vṛishā vṛishne roruvad 9, 91, 3
 vṛishā vo aṇsur na kilā 10, 94, 10
 vṛishā soṇo abhikanikradad 9, 97,
 13. Sv. 2, 156
 vṛishāsi divo vṛishabho 6, 44, 21.
 N. 6, 17
 vṛishā sotā sunotu te 8, 33, 12
 vṛishā soma dyumāṇ asi 9, 64, 1.
 Sv. 1, 504. 2, 131. Ts. 4, 2,
 11, 3, 3, 13, 3
 vṛishā hy agne ajaro 6, 48, 3
 vṛishā hy asi bhānunā 9, 65, 4.
 Sv. 1, 480. 2, 134
 vṛishā hy asi rādhasa 5, 35, 4
 vṛisheva yūthā pari koṣam 9, 76, 5
 vṛisho agniḥ sam idhryate 3, 27,
 14. Sv. 2, 889. Av. 20, 102, 2.
 Tb. 3, 5, 2, 2
 vṛishṭidyāvā rityāpeshas 5, 68, 5.
 Sv. 2, 817
 vṛishṭim divah pari srava 9, 8, 8.
 Sv. 2, 536
 vṛishṭim divah śatadhārāḥ 9,
 96, 14

- vṛiṣṭīm no arsha divyām 9, 97, 17
 vṛiṣṇaḥ koṣaḥ pavate 2, 16, 5
 vṛiṣṇas te vṛiṣṇyaṃ śavo 9, 64,
 2. Sv. 2, 132
 vṛiṣṇe yat te vṛiṣaṇo 5, 31, 5.
 Ts. 1, 6, 12, 6
 vṛiṣṇe śardhāya sumakhāya 1,
 64, 1
 vṛiṣṇo astoshi bhūmyasya 5,
 41, 10
 vetthā hi nirritīmāṃ 8, 24, 24.
 Sv. 1, 396. Av. 20, 66, 3
 vetthā hi vedho adhvanah 6, 16,
 3. Sv. 2, 826
 vety agrur janivān 5, 44, 7
 vety adhvaryuḥ pathibhi 8, 101, 10
 veda māso dhṛitavṛato 1, 25, 8
 veda yas trīṇi viduṣāṇy 6, 51, 2
 veda vātasya vartanīm 1, 25, 9
 vedā yo vīnām padam 1, 25, 7
 vedishade priyadhāmāya 1, 140, 1
 vedhā adripto 1, 69, 3
 vemī tvā pūshanu 8, 4, 17
 ver adhvarasya dūtyāni 4, 7, 8.
 N. 6, 17
 veshi hotram uta potraṃ 10, 2, 2
 veshi hy adhvariyaṭām agne 6,
 2, 10
 veshi hy adhvariyaṭām upavaktā
 4, 9, 5
 veshid v asya dūtyam 4, 9, 6
 vaiśvasya srutaṃ naroto 8, 26, 11
 vaiśvānaraṃ viśvāhā 10, 88, 14
 vaiśvānaraḥ prātathā nākam 3,
 2, 12. Tāndya 1, 7, 6
 vaiśvānaraṃ kavayo yajñiṇyāso 10,
 88, 13
 vaiśvānara tava tat 1, 98, 3
 vaiśvānara tava tāni vrātāni 6,
 7, 5
 vaiśvānara tava dhūmāny 3, 3, 10
 vaiśvānaram manasāgnīm 3, 26, 1
 vaiśvānarasya daśanābhiyo 3, 3,
 11. Ts. 1, 5, 11, 1
 vaiśvānarasya vimitāni 6, 7, 6. N.
 6, 3
 vaiśvānarasya sumatau 1, 98, 1.
 Vs. 26, 7. Ts. 1, 5, 11, 3. N.
 7, 22
 vaiśvānarāya dhishanām 3, 2, 1
 vaiśvānarāya prithupājase 3, 3, 1
 vaiśvānarāya mīlhushe 4, 5, 1
 vaiśvānaro mahimnā 1, 59, 7
 vocemed indram 7, 28, 5. 29, 5.
 30, 5
 vy akṛiṇota camasaṃ 4, 35, 3
 vy aktūn rudrā 5, 54, 4
 vyacasvatīr urviyā 10, 110, 5. Av.
 5, 12, 5. Vs. 29, 30. Th. 3, 6,
 3, 3. N. 8, 10
 vy añjate divo anteshv 7, 79, 2
 vy añjibhir diva ātāsv 1, 113, 14
 vy animasya 1, 150, 2
 vy antariksham atiran 8, 14, 7. Sv.
 2, 990. Av. 20, 28, 1. 39, 2
 vyantv in nu yeshu mandasānas 2,
 11, 15
 vy aṛya indra tanuḥi 10, 116, 6
 vy aṛyamā varuṇas 4, 55, 4
 vyasvas tvā vasuvidam 8, 23, 16
 vy astabhnād rodasī mitro 6,
 8, 3
 vy asme adhi sarma 8, 47, 3
 vy ānal indrali pritanāḥ 10, 29, 8.
 Av. 20, 76, 8
 vyuchanti hi rasmibhir 1, 49, 4
 vy uchā duhitar divo 5, 79, 9
 vy ushā āvali pathiyā 7, 79, 1
 vy ushā āvo divijā 7, 75, 1
 vyūrṇvatī divo antāḥ 1, 92, 11
 vy etu didyud dvishām 7, 34, 13
 vrajan kṛiṇudhvaṃ 10, 101, 8
 vrātā te agne mahato 3, 6, 5
 vrātena stho dhruvakshemā 5,
 72, 2
 vrātāṃ-vrātāṃ gaṇaṃ-gaṇam 3,
 26, 6
 śaṃ rodasī subandhave 10, 59, 8
 śaṃsā mahām indram 3, 49, 1
 śaṃsā mitrasya varuṇasya 7, 61, 4
 śaṃsāvādhvaryo 3, 53, 3. N. 4, 16
 śaṃsed uktham sudānava 7, 31, 2.
 Sv. 2, 67
 śakamayam dhūmam 1, 164, 43.
 Av. 9, 10, 25
 śakema tvā samidham 1, 94, 3. Sv.
 2, 416
 śagdhi pūrdhi pra 1, 42, 9
 śagdhi vājasya subhaga 3, 16, 6
 śagdhi na indra yat tvā 8, 3, 11
 śagdhi no asya yad dha 8, 3, 12
 śagdhi n shu śaṇpata 8, 61, 5.
 Sv. 1, 253, 2, 929. Av. 20, 118, 1

ṣacibhir nah ṣacivasū 1, 139, 5.
Sv. 1, 287

ṣacīva indra purukṛd 1, 53, 3. Av.
20, 21, 3

ṣacīva indram avase 10, 74, 5
ṣacīvatas te puruṣāka 6, 24, 4
ṣacyākarta pitarā 4, 35, 5
ṣatam rājño nādhamanasya 1,
126, 2

ṣatam vā yah ṣucīnām 1, 30, 2
ṣatam vā yad asurya 10, 105, 11
ṣatam vā yasya dasa 2, 13, 9
ṣatam veṇū 8, 55, 3

ṣatam vo amba dhāmāni 10, 97, 2.

Vs. 12, 76. Ts. 4, 2, 6, 1
ṣatam svētāsa ukshaṇo 8, 55, 2

ṣatakratum arṇavam 3, 51, 2
ṣatam jīva śarado 10, 161, 4. Av.

3, 11, 4. 20, 96, 9. N. 14, 36
ṣatadharam vāyum 10, 107, 4. Av.

18, 4, 29
ṣatadharam utsam akshiyamānam

3, 26, 9
ṣatam te rājan bhishajāḥ 1, 24, 9.

Ts. 1, 4, 45, 1
ṣatam te śiprīm 7, 25, 3

ṣatam dāse balbūthe 8, 46, 32
ṣatam dhārā devajātā 9, 97, 29

ṣatam na inda ūtibhiḥ 9, 52, 5
ṣatapavitrah svadhayā 7, 47, 3. N.

5, 6
ṣatabradhna ishuv tava 8, 77, 7

ṣatabhujibhis tam 1, 166, 8
ṣatam asmanmayīnām 4, 30, 20

ṣatam ahaṇ tirindire 8, 6, 46
ṣatam in nu śarado 1, 89, 9. Vs.

25, 22
ṣatam me gardabhānām 8, 56, 3

ṣatam meshām vrikye cakshadānam
1, 116, 16. N. 5, 21

ṣatam meshām vrikye māmā-
hānam 1, 117, 17

ṣatānikā hetayo asya 8, 50, 2. Av.
20, 51, 4

ṣatānikēva pra jigāti 8, 49, 2. Sv.
2, 162, Av. 20, 51, 2

satenā no abhishtibhir 4, 46, 2
satair apadran paṇaya 6, 20, 4

satruyanto abhi ye nas 10, 89, 15
sanais cid yanto adrivo 8, 45, 11

saṃ na indragṇi bhavatām 7, 35,
1. Av. 19, 10, 1. Vs. 36, 11

saṃ na indro vasubhir 7, 35, 6.
Av. 19, 10, 6

saṃ nah karaty 1, 43, 6
saṃ nah satyasya 7, 35, 12. Av.

19, 11, 1
saṃ nah sūrya urucakshā 7, 35, 8.

Av. 19, 10, 8
saṃ nah somo bhavatu 7, 35, 7.

Av. 19, 10, 7
saṃ no agnir jyotiraniko 7, 35,

4. Av. 19, 10, 4
saṃ no aja ekapād 7, 35, 13. Av.

19, 11, 3
saṃ no aditir bhavatu vratabhiḥ

7, 35, 9. Av. 19, 10, 9
saṃ no devaḥ savitā 7, 35, 10. Av.

19, 10, 10
saṃ no devā viśvadevā 7, 35, 11.

Av. 19, 11, 2. Tb. 2, 8, 6, 3
saṃ no devir abhishtaya 10, 9, 4.

Sv. 1, 38. Av. 1, 6, 1. Vs. 36,
12. Tb. 1, 2, 1, 1. 2, 5, 8, 5.

Ta. 4, 42, 4
saṃ no dyāvāprithivī 7, 35, 5. Av.

19, 10, 5
saṃ no dhātā 7, 35, 3. Av. 19,

10, 3
saṃ no bhagaḥ 7, 35, 2. Av. 19,

10, 2
saṃ no bhava cakshasā 10, 37,

10. Tb. 2, 8, 7, 3
saṃ no bhavantu vājino 7, 38, 7.

Vs. 9, 16, 21, 10. Ts. 1, 7, 8, 2.
N. 12, 44

saṃ no bhava hṛida ā 8, 48, 4
saṃ no mitrah saṃ 1, 90, 9. Av.

19, 9, 6. Vs. 36, 9
saṃ agnir agnibhiḥ karac 8, 18,

9. Tb. 3, 7, 10, 5
saṃ ū shu vām madhūyuva 5,

74, 9
ṣayuh parastād adha nu 3, 55, 6

ṣarasya cid ārcatkasyā⁹ 1, 116, 22
ṣarasaḥ kuśarāso 1, 191, 3

ṣardham-ṣardham va eshām 5,
53, 11

ṣardho mārutam uc chaṇsa 5,
52, 8

saryānavati somam indrah 9, 113, 1
śavasā hy asi śruto 8, 24, 2. Av.

18, 1, 38
savishtham na ā bhara 6, 19, 6

śaṣaḥ kshuram 10, 28, 9
 śaṣamānasya vā naraḥ 1, 86, 8. Sv.
 2, 944
 śasvattamam ilāte dūtyāya 10,
 70, 3
 śasvat puroṣā 1, 113, 13
 śasvad agnir vadhryaśvasya 10,
 69, 11
 śasvad indraḥ popruthadbhir 1,
 30, 16
 śasvad dhi vaḥ sudānava 8, 67, 16
 śaśvantam hi pracetasah 8, 67, 17
 śaśvanto hi satravo 7, 18, 18
 śakmanā śako 10, 55, 6. Sv. 2,
 1133
 śācigo śācipūjanā 8, 17, 12. Sv.
 2, 76. Av. 20, 5, 6. N. 3, 10
 śāsa itthā mahān asy 10, 152, 1.
 Av. 1, 20, 4
 śāsad vahnir duhitur 3, 31, 1. N.
 3, 4
 śikṣhā na indra rāya 8, 92, 9. Sv.
 2, 994
 śikṣhā vibhindo 8, 2, 41
 śikṣheyam asmai ditseyam 8, 14,
 2. Sv. 2, 1185. Av. 20, 27, 2
 śikṣheyam in mahayate 7, 32, 19.
 Sv. 2, 1147. Av. 20, 82, 2
 śiprin vājānām 1, 29, 2. Av. 20,
 74, 2. Tb. 2, 4, 4, 8
 śivah kapota ishito 10, 165, 2. Av.
 6, 27, 2
 śivas tvashtar ihā gahi 5, 5, 9. Ts.
 3, 1, 11, 2
 śivā naḥ sakhyā santu 4, 10, 8
 śiśāno vṛṣhabho yathāgniḥ 8,
 60, 13
 śiṣum jajñānam harim 9, 109, 12.
 Sv. 2, 684
 śiṣum jajñānam haryatam 9, 96,
 17. Sv. 2, 525
 śiṣum na tvā jenyam 10, 4, 3
 śisur na jāto 'va cakradad 9,
 74, 1
 śitike śitikāvati 10, 16, 14. Av. 18,
 3, 60. Ta. 6, 4, 1.
 śīram pāvakaśocisham 8, 102, 11
 śīrṣṇaḥ-śīrṣṇo jagatas 7, 66, 15
 śukeshu me harimānam 1, 50, 12.
 Av. 1, 22, 4. Tb. 3, 7, 6, 22
 śukrah pavasva devebhyah 9, 109,
 5. Sv. 2, 592

śukrah śuśukvān usho 1, 69, 1
 śukram te anyad 6, 58, 1. Sv. 1,
 75. Ts. 4, 1, 11, 2. Ta. 1, 2, 4.
 10, 1, 4, 5, 6. N. 12, 17
 śukrasyādyā gavāṣira 2, 41, 3
 śukrebhir aṅgai raja 3, 1, 5
 śuciḥ pāvaka ucyate 9, 24, 7. Sv.
 2, 317
 śuciḥ pāvaka vandyo 2, 7, 4. Ts.
 1, 3, 14, 5
 śuciḥ pāvako adbhuto 1, 142, 3
 śuciḥ punānas tanvam 9, 70, 8
 śuciḥ śhma yasmā atrivat 5, 7, 8
 śucim na yāman ishiraṃ 3, 2, 14
 śucim nu stomam 7, 93, 1. Ts. 1,
 1, 14, 1. Tb. 2, 4, 8, 3
 śucim arkair brihaspatim 3, 62,
 5. Tb. 2, 4, 6, 3
 śucir apah sūyavasā 2, 27, 13. Ts.
 2, 1, 11, 4
 śucir asi purunishthāḥ 8, 2, 9
 śucir deveshv arpitā 1, 142, 9
 śuci te cakre 10, 85, 12. Av. 14,
 1, 12
 śuci vo havya marutaḥ 7, 56, 12.
 Tb. 2, 8, 5, 5
 śunam vāhāḥ śunam 4, 57, 4. Av.
 3, 17, 6. Ta. 6, 6, 2.
 śunam huvema maghavānam 3,
 30, 22. 31, 22. 32, 17. 34, 11.
 35, 11. 36, 11. 38, 10. 39, 9.
 43, 8. 48, 5. 49, 5. 50, 5. 10,
 89, 18. 104, 11. Sv. 1, 329. Av.
 20, 11, 11. Tb. 2, 4, 4, 3
 śunaḥṣepo hy ahvad 1, 24, 13
 śunam naḥ phālā 4, 57, 8. Av. 3,
 17, 5. Vs. 12, 69. Ts. 4, 2, 5, 6
 śunam andhāya bharam 1, 117, 18
 śunam ashtṛavy acarat 10, 102, 8
 śunām asmabhyam ūtaye 10, 126, 7
 śunaḥ cic chepaṃ 5, 2, 7
 śunāsfrāv imām vācam 4, 57, 5.
 Ta. 6, 6, 2. N. 9, 41
 śubhram nu te śushmam 2, 11, 4
 śubhram andho devavātām 9, 62,
 5. Sv. 2, 359
 śubhro vaḥ śushmaḥ krudhmī 7,
 56, 8
 śumbhamāna rītayubhir 9, 36, 4
 śumbhamāna rītayubhir 9, 64, 5.
 Sv. 2, 385
 śusruvāṁsā cid aṣvinā 7, 70, 5

sushnam piprum kuyavam 1, 103, 8
 sushmāso ye te adrivo 5, 38, 3
 sushmintamaṇ na ūtaye 3, 37, 8.
 Av. 20, 20, 1. 57, 4
 sushmintamo hi te mado 1, 175, 5
 sushmī śardho na mārutam 9, 88, 7. Sv. 2, 823
 sūragrāmah sarvavīrah 9, 90, 3.
 Sv. 2, 759
 sūrasyeva yudhyato 3, 55, 8
 sūrā ived yuyudhāyo 1, 85, 8
 sūro na dhatta āyudhā 9, 76, 2
 Sv. 2, 579
 sūro vā sūram vauate 6, 25, 4
 śūshebhīr vridho jushāno 10, 6, 4
 śrīṅgānivec chriṅgiṇām 3, 8, 10.
 Tb. 2, 4, 7, 11
 śrīṅgeva naḥ prathamā 2, 39, 3
 śrīnutam jaritūr havam kṛṣṇasya
 8, 85, 4
 śrīnutam jaritur havam indrāgni
 7, 94, 2. Sv. 2, 267
 śrīnotu na ūrjām patir 5, 41, 12
 śrīnavantam pūṣhaṇam vayam 6, 54, 8
 śrīnavantu no vṛṣhaṇaḥ 3, 54, 20
 śrīnavantu stomam marutaḥ 1, 44, 14
 śrīṇve vīra ugram-ugram 6, 47, 16. N. 6, 22
 śrīṇve vṛṣhter iva svanaḥ 9, 41, 3. Sv. 2, 244
 sritam yadā karasi 10, 16, 2. Av. 18, 2, 5. Ta. 6, 1, 4
 sevāre vāryā 8, 1, 22
 śeshan nu ta indra 1, 174, 4
 śeshe vaneshu mātroh 8, 60, 15.
 Sv. 1, 46
 śocā śocishṭha didihi 8, 60, 6
 śnathad vṛitram uta 6, 60, 1. Ts. 4, 2, 11, 1. Tb. 3, 5, 7, 3
 śyāvāśvasya rebhatas 8, 37, 7
 śyāvāśvasya sunvatas tathā 8, 36, 7
 śyāvāśvasya sunvato 'trīṇām 8, 38, 8
 syena āsām aditiḥ 5, 44, 11
 syenāv iva patatho 8, 35, 9
 syeno na yoniṇ sadanam 9, 71, 6
 srat te dadhāmi prathamāya 10, 147, 1. Sv. 1, 371

śraddhayāgniḥ sam idhyate 10, 151, 1. Tb. 2, 8, 8, 6. N. 9, 31
 śraddhām devā yajamānā 10, 151, 4. Tb. 2, 8, 8, 7
 śraddhām prātar havāmahe 10, 151, 5. Tb. 2, 8, 8, 7
 śravaḥ sūribhyo amṛitam 7, 81, 6
 śravac chrutkarna iyate 7, 32, 5
 śravo vājam ishām 6, 65, 3
 śrātām havir 10, 179, 2. Av. 7, 72, 2
 śrātām manya udhanī 10, 179, 3.
 Av. 7, 72, 3
 śrāyanta iva sūryam 8, 99, 3. Sv. 1, 267, 2, 669. Av. 20, 58, 1.
 Vs. 33, 41. N. 6, 8
 śrāvayed asya karnā 4, 29, 3
 śrīyase kam bhānubhiḥ 1, 87, 6.
 Ts. 2, 1, 11, 2. 4, 2, 11, 2. N. 4, 16
 śriye kam vo adhi 1, 88, 3
 śriye jātaḥ sriya ā nir 9, 94, 4
 śriye te pādā duva 6, 29, 3
 śriye te pṛṣṇir 10, 105, 10
 śriye pūṣham ishukriteva 1, 184, 3
 śriye maryāso añjīir 10, 77, 2
 śriye sudṛṣir 5, 44, 2
 śrīnann upa sthād 1, 68, 1
 śrīnām udāro dharuno 10, 45, 5.
 Vs. 12, 22. Ts. 4, 2, 2, 3
 sratam vo vṛitrahantamam 8, 93, 16. Sv. 1, 208
 sratam gāyatram 1, 120, 6
 sratam me mitrāvaruṇā 1, 122, 6
 sruddhi srukarna vahnibhir 1, 44, 13. Sv. 1, 50. Vs. 33, 15. Tb. 2, 7, 12, 5
 sruddhi na indra hvayāmasi 6, 26, 1
 sruddhi no agne sadauc 10, 11, 9.
 12, 9. Av. 18, 1, 25
 sruddhi havam vipipānasya° 7, 22, 4. Sv. 2, 1148
 sruddhi havam tirascyā 8, 95, 4.
 Sv. 1, 346. 2, 233
 sruddhi havam indra mā 2, 11, 1
 sruddhi havam indra sūra 10, 148, 5
 sruṣṭi vām yajña udyataḥ 6, 68, 1
 sruṣṭivāno hi dāśushe 1, 45, 2
 sruṣṭy agne navasya me 8, 23, 14. Sv. 1, 106
 sṛyā agniḥ cītrabhānur 2, 10, 2

śreshtham yavishtha bhāratāgne
2, 7, 1. Ts. 1, 3, 14, 3

śreshtham yavishtham atithim 1,
44, 4

śreshtham vah peso adhi 4, 36, 7
śreshtham no adya savitar 10,
35, 7

śreshtho jātasya rudra 2, 33, 3
śronām eka 1, 161, 10

śvasity apsu haṁso na 1, 65, 9
śvityaṁ mā dakṣinatas^o 7, 33, 1

śvetam rūpaṁ kṛiṇute 9, 74, 7

shattriṁśāṁ ca caturah 10, 114, 6
shad bhārāṇ eko 3, 56, 2

shal asvāṇ atithigva 8, 68, 17
shashṭiṁ sahasrāśvyasyā^o 8, 46, 22

sa ā gamad indro yo 5, 36, 1
sa ā no yoniṁ sadatu 7, 97, 4

sa ā vakshi mahi na ā ca 10, 3, 7.
N. 4, 18

sa āhuto vi rocate 10, 118, 3
sa ij janena sa viśā 2, 26, 3. Ts.

2, 3, 14, 3. Tb. 2, 8, 5, 3
sa it ksheti sudhita 4, 50, 8. Tb.

2, 4, 6, 4
sa it tantum sa vi 6, 9, 3

sa it tamo 'vayunam 6, 21, 3. N.
5, 15

sa it sudānuḥ svavāṇ 6, 68, 5
sa it svapā bhuvaneshv 4, 56, 3.

Tb. 2, 8, 4, 7
sa id agniḥ kaṇvata mah 10, 115, 5

sa id asteva prati dhād 6, 3, 5
sa id dānāya dabhyāya 10, 61, 2

sa id dāsam tūviravam 10, 99, 6
sa id bhojō yo grihave 10, 117, 3

sa id rājā pratijanyāni 4, 50, 7
sa id vane namasyubhir 1, 55, 4

sa idhāna ushaso rāmyā 2, 2, 8
sa idhāna vasush kavir 1, 79, 5.

Sv. 2, 912. Vs. 15, 36. Ts. 4,
4, 4, 5

sa in nu rāyah subhritasya 10,
147, 4

sa in mahāni samithāni 1, 55, 5
sa ishuhastaiḥ 10, 103, 3. Sv. 2,

1201. Av. 19, 13, 4. Vs. 17, 35.
Ts. 4, 6, 4, 1

sa im ratho na bhurishāl 9, 88,
2. Sv. 2, 822

sa im rebho na prati vasta 6, 3, 6
sa im vṛishājanayat 2, 35, 13

sa im vṛishā na phenam 10, 61, 8
sa im satyebhiḥ sakhibhiḥ 10, 67,

7. Av. 20, 91, 6. Tb. 2, 8, 5, 1.
N. 5, 4

sa im spridho vanate 6, 20, 9
sa im pāhi ya rījishi 6, 17, 2. Tb.

2, 5, 8, 1
sa im mahim dhunim 2, 15, 5

sa im mṛigo apyo 1, 145, 5
sam yam stubho 'vanayo na 1,

190, 7
sam yaj janāu 1, 132, 5

sam yaj janau sudhanau 5, 34, 8
sam yat ta indra manyavaḥ 4,

31, 6
sam yad isho vanāmahe 5, 7, 3.

Ts. 2, 1, 11, 3
sam yad dhananta manyubhir 7,

56, 22
sam yad vayam yavasādo 10,

27, 9
sam yan madāya śushmiṇa 1,

30, 3
sam yan mahi mithati 7, 93, 5

sam yan mithaḥ paspridhānāso 1,
119, 3

sam yasmin viśvā vasūni 10, 6, 6
sam yā dānūni yemathur 8, 25, 6

saṁ vatsa iva mātṛibhir 9, 105, 2.
Sv. 2, 449

saṁvatsaram sasayānā 7, 103, 1.
Av. 4, 15, 13. N. 9, 6

saṁvatsarinam paya 10, 87, 17. Av.
8, 3, 17

saṁ vām satā nāsatyā 6, 63, 10
saṁ vām karmanā sam 6, 69, 1.

Ts. 3, 2, 11, 1
saṁvṛiktadhrishnum 9, 48, 2. Sv.

2, 187
saṁ vo madāso agmate^o 1, 20, 5

saṁ-sam id yuvase vṛishann 10,
191, 1. Av. 6, 63, 4. Vs. 15,

30. Ts. 2, 6, 11, 4. 4, 4, 4, 4
saṁ sidasva mahāṇ asi 1, 36, 9.

Vs. 11, 37. Ts. 4, 1, 3, 3. Ta.
4, 5, 2

saṁsṛishṭam dhanam 10, 84, 7. Av.
4, 31, 7

saṁhotram sma 10, 86, 10. Av. 20,
126, 10

- sakrid dha dyaur ajāyata 6, 48, 22
 sa ketur adharāṇām 3, 10, 4
 saktum iva titaūnā 10, 71, 2. N. 4, 10
 sa kshapah pari shasvaje 8, 41, 3
 sakhāya ā ni shīdata punānāya 9, 104, 1. Sv. 1, 568. 2, 507
 sakhāya ā ni shīdata savitā 1, 22, 8
 sakhāya ā śishāmahi 8, 24, 1. Sv. 1, 390. Av. 18, 1, 37
 sakhāyah kratum ichata 8, 70, 13
 sakhāyah sam vah samyāncam 5, 7, 1. Vs. 15, 29. Ts. 2, 6, 11, 4, 4, 4, 4, 3
 sakhāyas ta indra visvaha 7, 21, 9
 sakhāyas te vishuṇā 5, 12, 5
 sakhāyas tvā vavṛimahi 3, 9, 1. Sv. 1, 62
 sakhāyo brahmavāhase 6, 45, 4
 sakhā sakhye apacat 5, 29, 7
 sakhā ha yatra sakhibhir 3, 39, 5
 sakhiyātām avitā bodhi 4, 17, 18
 sakhe vishṇo vitarāṇ 8, 100, 12
 sakhe sakhāyam abhy ā 4, 1, 3
 sakhye ta indra vājino 1, 11, 2. Sv. 2, 178
 sa grīṇāno adbhīr devavān 10, 61, 26
 sa gritso agnis taruṇas 7, 4, 2
 sa gomaghā jaritro 6, 35, 4
 sa gor asvasya vi vrajam 8, 32, 5
 sa grāmebhiḥ sauitā 1, 100, 10
 sa ghā tam vṛishapam 1, 82, 4. Sv. 1, 424
 sa ghā nah sūnuḥ savasā 1, 27, 2. Sv. 2, 985
 sa ghā no devah savitā 7, 45, 3. Th. 2, 8, 6, 1
 sa ghā no yoga 1, 5, 3. Sv. 2, 92. Av. 20, 69, 1
 sa ghā yas te dadāsati 3, 10, 3
 sa ghā rājā satpatih 1, 54, 7
 sa ghā vīro na 1, 18, 4
 sa ghed utāsi vritrahān 4, 30, 22
 samkrandanenānimishena 10, 103, 2. Sv. 2, 1200. Av. 19, 13, 3. Vs. 17, 34. Ts. 4, 6, 4, 1
 sam gachadhvam 10, 191, 2. Av. 6, 64, 1. Th. 2, 4, 4, 4
 samgachamāne yuvatī 1, 185, 5
 sam gachasva pitribhiḥ 10, 14, 8. Av. 18, 3, 58. Ta. 6, 4, 2
 sam gobhir āngiraso 10, 68, 2. Av. 20, 16, 2
 sam gomad indra vājavad 1, 9, 7. Av. 20, 71, 13
 sam ghoshah śrinve 3, 30, 16
 sa cakrame mahato nir 5, 87, 4
 sacanta yad ushasah 10, 111, 7
 sa candro vipra martyo 1, 150, 3
 sacasva nāyam avase 6, 24, 10
 sacā yad āsu jahatishv 10, 95, 8
 sacāyor indras carkrisha 10, 105, 4
 sacā someshu puruhūta 8, 66, 6
 sa ciketa sahyasāgniḥ 8, 39, 5
 sa citra citram citayantam 6, 6, 7
 sa cetayan manusho 4, 1, 9
 sa jātūbhartā 1, 103, 3
 sa jātebhir vritrahā 3, 31, 11
 sa jāto garbho asi rodasyor 10, 1, 2. Vs. 11, 43. Ts. 4, 1, 4, 2
 sa jātibhir yat 1, 100, 11
 sa jāyata prathamah pastyāsu 4, 1, 11
 sa jāyamānah parame vyomani vratāni 6, 8, 2
 sa jāyamānah parame vyomany āvir 1, 143, 2
 sa jāyamānah parame vyoman vāyur na 7, 5, 7
 sa jinvate jathareshu 3, 2, 11
 sa jihvayā caturānika 5, 48, 5
 sajūr ādityair vasubhiḥ 5, 51, 10
 sajūr devebhir apām 7, 34, 15
 sajūr mitrāvaruṇābhiyām 5, 51, 9
 sajūr visvebhir devebhir 5, 51, 8
 sajoshasā ādityair mādā^o 4, 34, 8
 sajoshas tvā divo nro 6, 2, 3
 sajoshā indra varuṇena 4, 34, 7
 sajoshā indra saganō 3, 47, 2. Vs. 7, 37. Ts. 1, 4, 42, 1. Ta. 10, 1, 11
 sajoshā dhīrāḥ padair 1, 65, 2
 sam ca tve jagmur gira 6, 34, 1
 sam codaya citram 1, 9, 5. Av. 20, 71, 11
 samjarbhurānas tarubhiḥ 5, 44, 5
 sam jāgrivadbhīr jaramāṇa 10, 91, 1
 samjānānā upa sīdan^o 1, 72, 5
 satah-satah pratimānam 3, 31, 8
 sa tat kridhishitas 6, 5, 6
 sa turvanir mahāḥ areṇu 1, 56, 3. N. 6, 14

sa tu vastrāṇy adha 10, 1, 6
 sa tu śrudhī śrutya 6, 36, 5
 sa tu śrudhindra nūtanasya 6,
 21, 8
 sa tū no agnir nayatu 4, 1, 10
 sa tū pavasva pari pārthivam
 raja stotre 9, 72, 8
 sa tū pavasva pari pārthivam
 rajo divyā ca 9, 107, 24
 sa te jānāti sumatiṃ 4, 4, 6. Ts.
 1, 2, 14, 2
 sa tejiyasā manasā 3, 19, 3. Ts.
 1, 3, 14, 6
 sato nūnam kavayaḥ 10, 53, 10
 satto hotā na rītviyas 3, 41, 2.
 Av. 20, 23, 2
 satto hotā manushvad ā 1, 105, 14
 satyam tat turvaṣe yadau 8, 45, 27
 satyam tad indrāvaruṇā 8, 59, 3
 satyam tveshā amavanto 1, 38, 7
 satyam it tan na tvāvāñ 6, 30, 4.
 Tb. 2, 6, 9, 1
 satyam it tvā mahenadi 8, 74, 15
 satyam itthā vṛṣhed asi 8, 33, 10.
 Sv. 1, 263
 satyam id vā u aśvinā 5, 73, 9
 satyam id vā u tam vayam 8,
 62, 12
 satyamugrasya brihataḥ 9, 113, 5
 satyam ūcur nara evā 4, 33, 6
 satyam āśisham kṛiṇutā 10, 67,
 11. Av. 20, 91, 11
 satyā satyebhir mahati 7, 75, 7
 satyenottabhitā 10, 85, 1. Av. 14,
 1, 1
 satrā te anu kṛiṣṭayo 4, 30, 2
 satrā tvam puruṣṭutañ 8, 15, 11
 satrā mudāsas tava 6, 36, 1
 satrā yad im bhārvarasya 4, 21, 7
 satrāsāham varenyam 3, 34, 8. Av.
 20, 11, 8
 satrāsāho janabhakṣho 2, 21, 3
 satrā somā abhavan 4, 17, 6
 satrāhaṇam dādhrishim 4, 17, 8.
 Sv. 1, 335
 sa tritasyādhi sūnavi 9, 37, 4. Sv.
 2, 645
 satre ha jātāv ishitā 7, 33, 13
 sa tvam viprāya dāsushe 8, 43, 15
 sa tvam dakshasyāvṛiko 6, 15, 3
 sa tvam na indra dhiyasāno 5,
 33, 2

sa tvam na indra vājebhir 8, 16,
 12. Av. 20, 46, 3
 sa tvam na indra sūrye 1, 104, 6
 sa tvam na indrākavābhir 6, 33, 4
 sa tvam na ūrjām pate 8, 23, 12
 sa tvam naṣ citra vajrahasta 6,
 46, 2. Sv. 2, 160. Av. 20, 98, 2.
 Vs. 27, 38
 sa tvam no agne 'vamo 4, 1, 5.
 Vs. 21, 4. Ts. 2, 5, 12, 3
 sa tvam no arvan nidāya 6, 12, 6
 sa tvam no deva manasā 8, 26, 25
 sa tvam no rāyaḥ siṣṭhi 3, 16, 3
 sa tvam agne pratikena 10, 118,
 8. Ts. 2, 5, 12, 5
 sa tvam agne vibhāvasuḥ 8, 43, 32
 sa tvam agne saubhagatvasya 1,
 94, 16
 sa tvam asmad apa dvisho 8, 11, 3
 satyā bharisho 4, 40, 2
 sa tvāmadad vṛishā 1, 80, 2
 sa darśatasrīr atithir 10, 91, 2
 sudasas patim adbhutam 1, 18, 6.
 Sv. 1, 171. Vs. 32, 13. Ta. 10,
 1, 4
 sad asya made sad 6, 27, 2
 sadā kavī sumatiṃ 1, 117, 23
 sadāprīno yajato 5, 44, 12
 sadāsi ranvo yavaseva 10, 11, 5.
 Av. 18, 1, 22
 sadā sugaḥ pitumāñ 3, 54, 21
 sad id dhi te tuviṛjāsyā 6, 18, 4
 sa dūto viṣved abhi vashṭi 4, 1, 8
 sa drilhe cid abhi trīṇatti 8,
 103, 5
 sadrīṣir adya sadrīṣir 1, 123, 8
 sa devaḥ kavineshito 9, 37, 6. Sv.
 2, 647
 sado dvā cakrāte 8, 29, 9
 sadmeva prāco 2, 15, 3. Ts. 2, 3,
 14, 5
 sadyas cid yaḥ śavasā 10, 178, 3.
 N. 10, 29
 sadyas cid yasya carkṛitiḥ 6, 48, 21
 sadyas cin nu te maghavan 7,
 19, 9. Av. 20, 37, 9
 sadyo adhvare rathiram 7, 7, 4
 sadyo jāta oshadhībhir 3, 5, 8
 sadyo jātasya dadrīṣānam 4, 7, 10
 sadyo jāto vy amimīta 10, 110,
 11. Av. 5, 2, 11. Vs. 29, 36.
 Tb. 3, 6, 3, 4. N. 8, 21

- sadyojuvas te vājā 8, 81, 9
 sadyo ha jāto vṛishabbah 3, 48, 1
 sa druhvane manusha 10, 99, 7
 sa dvibandhur vaitaraṇo 10, 61, 17
 sa dhārayat pṛithivīm 1, 103, 2
 sadhrīcīḥ sindhum 10, 111, 10
 sadhrīm ā yanti pari 2, 13, 2
 sa na indrah sivaḥ sakṣā 8, 93, 3.
 Sv. 2, 802. Av. 20, 7, 3
 sa na indra tvayatāyā 7, 20, 10.
 21, 10
 sa na indra yajyavo 9, 61, 12. Sv.
 2, 23. Vs. 26, 17
 sa na iḥānāyā sala 8, 102, 2
 sa na ūrje vy avyayam 9, 49, 4.
 Sv. 2, 788
 sa nah kshumantaṁ sadane 10,
 38, 2
 sa nah papriḥ pārayāti 8, 16, 11.
 Av. 20, 46, 2
 sa nah pavasva vājyaṁ 9, 44, 4
 sa nah pavasva śaṁ gave 9, 11, 3.
 Sv. 2, 3
 sa nah pāvaka dīdivo 1, 12, 10.
 Vs. 17. 9. Ts. 1, 3, 14, 8. 5,
 5, 3. 4, 6, 1, 3
 sa nah pāvaka dīdhi 3, 10, 8
 sa nah piteva sūnave 1, 1, 9. Vs.
 3, 24. Ts. 1, 5, 6, 2. N. 3, 21
 sa nah punāna ā bhara rayiṁ
 viravatīm 9, 61, 6. Sv. 2, 139
 sa nah punāna ā bhara rayiṁ
 stotre 9, 40, 5
 sa nah pṛithu śravāyā 6, 16,
 12. Sv. 2, 12. Tb. 3, 5, 2, 1
 sa nah śakraś cid ā 8, 32, 12
 sa nah śarmāni vītaye 3, 13, 4
 sa nah sindhum iva nāvayāti 1,
 97, 8. Av. 4, 33, 8. Ta. 6, 11, 2
 sa nah someshu somapāl 8, 97, 6
 sanat sāvvyam paṣam 5, 61, 5
 sanadvājam vipravīram 10, 47, 4
 sa na citrābhīr adrivō 4, 32, 5
 sa na stavāna ā bhara gāyatrena
 1, 12, 11
 sa na stavāna ā bhara rayiṁ 8,
 24, 3
 sanā ca soma jeshi ca 9, 4, 1. Sv.
 2, 397
 sanā jyotiḥ sanā svar 9, 4, 2. Sv.
 2, 398
 sanā tā kā cin bhuvānā 2, 24, 5
 sanā tā ta indra navyā 1, 174, 8
 sanā tā ta indra bhojanāni 7, 19,
 6. Av. 20, 37, 6
 sanāt sanīlā avānir 1, 62, 10
 sanā dakṣham uta kratum 9, 4, 3.
 Sv. 2, 399
 sanād agne mṛṇasi yātudhānān
 10, 87, 19. Sv. 1, 80. Av. 5, 29,
 11. 8, 3, 18
 sanād eva tava rāyo 1, 62, 12
 sanād divam pari bhūmā 1, 62, 8
 sanā purāṇam adhy emi 3, 54, 9
 sanāmānā cid dhvasayo 10, 73, 6
 sanāyate gotama indra 1, 62, 13
 sanāyuvō namasā 1, 62, 11
 sanitah susanitar ugra 8, 46, 20
 sanitā vipro arvadbhir 8, 2, 36
 sanitāsi pravato 7, 37, 5
 sanir mitrasya papratha 8, 12, 12
 sa nīvyābhīr 6, 32, 4
 sanema tat susanitā 10, 36, 9
 sanema te 'vasā navya 6, 20, 10
 sanema ye ta ūtibhis 2, 11, 19
 sanemi kṛidhy asmad ā 9, 104, 6
 sanemi cakram ajaram 1, 164, 14.
 Av. 9, 9, 14
 sanemi tvam asmad ān adevam
 9, 105, 6. Sv. 2, 963
 sanemi sakhyam svapasyamānaḥ
 1, 62, 9
 sanemy asmad yuyota didyum 7,
 56, 9
 sa no adya vasuttaye 9, 44, 6
 sa no arsha pavitra ā 9, 64, 12
 sa no arshābhi dūtyam 9, 45, 2
 sa no jyotiḥshi pūrva 9, 36, 3
 sa no dūrāc cāsāc ca 1, 27, 3. Sv.
 2, 986
 sa no deva devatāte 9, 96, 3
 sa no devebhiḥ pavamāna 9, 93, 4
 sa no dhītī varishṭhaya 5. 25, 3
 sa no navyebhir vṛishakarmann
 1, 130, 10
 sa no niyudbhiḥ puruhūta 6, 22,
 11. Av. 20, 36, 11
 sa no niyudbhir ā prīna 6, 45, 21
 sa no nṛinām nṛitamo 1, 77, 4
 sa no nedishṭham dadṛṣāna 1,
 127, 11
 sa no bodhi puraetā sugeshūta 6.
 21, 12
 sa no bodhi puroḥaṣam 6, 23, 7

- sa no bodhi sruḥt havam 5, 24,
 3. Vs. 3, 26
 sa no bodhi sahasya 2, 2, 11
 sa no bhagāya vāyave pūṣṇe 9,
 61, 9. Sv. 2, 433
 sa no bhagāya vāyave vipravahā
 9, 44, 5
 sa no madānām pata 9, 44, 5
 sa no mandrābhīr adhvare 6, 16,
 2. Sv. 2, 825
 sa no mahān animāno 1, 27, 11.
 Sv. 2, 1014
 sa no mitramahas tvam 8, 44, 14.
 Sv. 2, 1063
 sa no yuvendro 2, 20, 3
 sa no rādhaṅsy ā bhare^o 7, 15, 11
 sa no revat samidhānah 2, 2, 6
 sa no vasva upa māsi 8, 71, 9
 sa no vājya śravaṣa 6, 17, 14
 sa no vājeshv avitā 8, 46, 13
 sa no vibhāvā cakṣanir 6, 4, 2
 sa no viṣvā divo vasūto 9, 57, 4.
 Sv. 2, 1114
 sa no viṣvāny ā bhara suvitāni 8,
 93, 29
 sa no viṣvāha sukratur 1, 25, 12
 sa no viṣvebhīr devebhīr 8, 71, 3
 sa no vṛṣhann amum 1, 7, 6
 Sv. 2, 971. Av. 20, 70, 12. N.
 6, 16
 sa no vṛṣhan sanishṭhayā 8,
 92, 15
 sa no vṛṣhṭim divas pari 2, 6, 5
 sa no vedo amātyam 7, 15, 3. Sv.
 2, 731
 sa no harīṇām pata 9, 105, 5. Sv.
 2, 962
 santy hy ārya āśisha 8, 54, 7
 sam te payāṁsi 1, 91, 18. Vs. 13,
 113. Ts. 4, 2, 7, 4
 sam trī pavitrā vitātāny 9, 97, 55
 sam dakṣheṇa manasā jāyate 9,
 68, 5
 sam devaiḥ sobhate vṛṣhā 9, 25,
 3. Sv. 2, 270
 sam naḥ śiṣṭhi bhurijor 8, 4, 16
 sam nu vocāvahai 1, 25, 17
 sam no rāyā brihatā 1, 48, 16
 sa patyata ubhayor 6, 25, 6
 sa paprathāno abhi pañca 7, 69,
 2. Tb. 2, 8, 7, 7
 saparyavo bharamāṇa 7, 2, 4
 saparyenyah sa priyo 6, 1, 6. Tb.
 3, 6, 10, 3
 sa parvato na dharuṇeshv 1,
 52, 2
 sa pavasva dhanamjaya 9, 46, 5
 sa pavasva madāya kaṇ 9, 45, 1
 sa pavasva madintama 9, 50, 5.
 Sv. 2, 559
 sa pavasva ya āvithendram 9, 61,
 22. Sv. 1, 494
 sa pavasva vicarshaṇa 9, 41, 5.
 Sv. 2, 246
 sa pavasva sahamānah 9, 110, 12
 sa pavitre vicakṣhaṇo 9, 37, 2.
 Sv. 2, 643
 sa pītryāny āyudhāni vidvān 10,
 8, 8
 sa punāna upa sūre na 9, 97, 38.
 Sv. 2, 708
 sa punāno madintamah 9, 99, 6
 sa pūrvayā nividā 1, 96, 2
 sa pūrvyah pavate 9, 77, 2
 sa pūrvyo mahānām 8, 63, 1. Sv.
 1, 355
 sa pūrvyo vasuvij jāyamāno 9,
 96, 10
 sapta ksharanti śiṣave 10, 13, 5.
 Av. 7, 57, 2
 sapta tvā harito rathe 1, 50, 8.
 Av. 13, 2, 23. 20, 47, 20. Ts.
 2, 4, 14, 4
 sapta diṣo nānāsūryah 9, 114, 3.
 Ta. 1, 7, 4
 sapta dhāmāni pariyaṇ 10, 122, 3
 saptabhīḥ putrair aditir 10, 72,
 9. Ta. 1, 13, 3
 sapta maryādāḥ kavayas 10, 5, 6.
 Av. 5, 1, 6. N. 6, 27
 sapta me sapta śākina 5, 52, 17
 sapta yuñjanti ratham 1, 164, 2.
 Av. 9, 9, 2. 13, 3, 18. Ta. 3,
 11, 8. N. 4, 27
 sapta virāso adharād 10, 27, 15
 sapta svasāro abhi mātaraḥ 9,
 86, 36
 sapta svasrīr arushīr 10, 5, 5. N.
 5, 1
 sapta hotāras tam id īlate 8,
 60, 16
 sapta hotrāni manasā 3, 4, 5
 saptānām sapta rishtayah 8, 28, 5
 saptāpo devīḥ suraṇā 10, 104, 8

- saptārdhagarbhā 1, 164, 36. Av. 9, 10, 17. N. 14, 21
 saptāsyāsan paridhaya 10, 90, 15. Av. 19, 6, 15. Vs. 31, 15. Ta. 3, 12, 3
 saptim mrijanti vedhaso 9, 29, 2. Sv. 2, 1116
 sapti cid ghā madacyutā 8, 33, 18
 sa praketa ubhayasya 7, 33, 12
 sa pratnathā kavivridha 8, 63, 4
 sa pratnathā sahasā 1, 96, 1
 sa pratnavan naviyasā 6, 16, 21. Ts. 2, 2, 12, 1. Tb. 2, 4, 8, 1
 sa pratnavan navayase 9, 91, 5
 sa prathame vyomani 8, 13, 2. Sv. 2, 97
 sa pravollhān 2, 15, 4
 sa prācinān parvatān 2, 17, 5
 sabādho yam janā ime 8, 74, 6
 sa bodhi sūrīr maghavā 2, 6, 4. Vs. 12, 43. Ts. 4, 2, 3, 4
 sa bhāndanā ud iyartī 9, 86, 41. N. 5, 2
 sabhām eti kitavalā 10, 34, 6
 sa bhikshamāno amṛitasya 9, 70, 2. Sv. 2, 774
 sa bhūtu yo ha prathamāya 2, 17, 2
 sa bhrātaram varuṇam 4, 1, 2
 sam ajaisham imā 10, 159, 6
 sa majmanā janima mānushāpām 6, 18, 7
 sam ajryā parvatyā 10, 69, 6
 sam añjantu visve devāh 10, 85, 47
 sam atra gāvo bhito 5, 30, 10
 sa matsarāh pṛitsu vanvaṇ 9, 96, 8
 samatsu tvā sūra satām 1, 173, 7
 samatsv agnīm avase 8, 11, 9. Sv. 2, 518. Tb. 2, 4, 4, 4
 sam adharāyoshaso 7, 41, 6. Av. 3, 16, 6. Vs. 34, 39. Tb. 2, 8, 9, 9
 samanā tūrpir upa 10, 73, 4
 samaneva vapusiyatah 8, 62, 9
 sa mandasvā hy amī josham 6, 23, 8
 sa mandasvā hy andhaso 3, 41, 6. G. 45, 27. Av. 20, 23, 6
 sa mandrayā ca jihvayā 7, 16, 9
 sam anyā yanty upa yanty 2, 35, 3. Ts. 2, 5, 12, 1
 sa manyumih 1, 100, 6
 sa manyum martyānām 8, 78, 6
 sa marto agne svanika 7, 1, 23
 sa marmrijāna āyubhih prayasvān 9, 66, 23
 sa marmrijāna āyubhir ibho 9, 57, 3. Sv. 2, 1113
 sa marmrijāna indriyāya 9, 70, 5
 sam asvinor avasā 5, 42, 18. 43, 17. 76, 5. 77, 5
 sam asmiñ jāyamāna āsata 10, 95, 7. N. 10, 47
 sam asya manyave viṣo 8, 6, 4. Sv. 1, 137. 2, 1001. Av. 20, 107, 1
 sam asya harim harayo 9, 96, 2
 sa mahnā viśvā duritāni 7, 12, 2. Sv. 2, 655
 sa mātārā na dadṛṣāna 9, 70, 6
 sa mātārā vicaran vājayan 9, 68, 4
 sa mātārā sūryeṇā 6, 32, 2
 sa mātariśvā puruvāra 1, 96, 4
 samāna ūrve adhi saṃgatāsaḥ 7, 76, 5
 samānam vatsam abhi 1, 146, 3
 samānam vām sujātyam 8, 73, 12
 samānam niḥam vṛishāno 10, 5, 2
 samānam añjy eshām 8, 20, 11
 samānam asmā anapāvrid 10, 89, 3
 samānam u tyam puruhūtam 10, 41, 1
 samānam etad udakam 1, 164, 51. Ta. 1, 9, 5. N. 6, 22. 7, 23
 samānam pūrvir abhi vāvaśānās 10, 123, 3
 samānayoḥano hi vām 1, 30, 18
 samāni va akūtil 10, 191, 4. Av. 6, 64, 3. Tb. 2, 4, 4, 5
 sa mānushishu dūlabho 4, 9, 2
 sa mānushē vṛijane saṃtamo 1, 128, 7
 samāne aban trir 1, 34, 3
 samāno adhvā svasror 1, 113, 3. Sv. 2, 1101
 samāno mantrah samitiḥ 10, 191, 3. Av. 6, 64, 2. Tb. 2, 4, 4, 5
 samāno rājā vihlitah 3, 55, 4
 samānyā viyute dūre^o 3, 54, 7. N. 4, 25
 sa mānūrije tiro apvāni 9, 107, 11. Sv. 2, 1040

samāvavarti viśṭhito 2, 38, 6
 sa māhina indro arṇo 2, 19, 3
 sam it tam agham aśnavad 8,
 18, 14
 sam it tām vṛitrahākhidat 8, 77, 3
 samit-samit sumanā 3, 4, 1
 samiddham agniṃ samidhā 6, 15,
 7. Sv. 2, 917
 samiddhaḥ cit sam idhyase 10,
 150, 1
 samiddhasya pramahaso 5, 28, 4
 samiddhasya śrayamāṇaḥ 3, 8, 2.
 Tb. 3, 6, 1, 1
 samiddhāgnir vanavat 5, 37, 2
 samiddhe agnau suta indra 6,
 40, 3
 samiddheshv agnishv ānajanā 1,
 108, 4
 samiddho agna ā vaha 1, 142, 1
 samiddho agna āhuta devān 5,
 28, 5. Ts. 2, 5, 8, 6. Tb. 3, 5,
 2, 3
 samiddho agnir divi 5, 28, 1
 samiddho agnir nihitaḥ prithi-
 vyām 2, 3, 1
 samiddho adya manusho durape
 10, 110, 1. Av. 5, 12, 1. Vs.
 29, 25. Tb. 3, 6, 3, 1. N. 8, 5
 samiddho adya rājasi 1, 188, 1
 samiddho viśvatas patih 9, 5, 1
 samidhāgnim duvasyata 8, 44, 1.
 Vs. 3, 1. 12, 30. Ts. 4, 2, 3, 1.
 Tb. 1, 2, 1, 9
 samidhā jātavedase devāya 7, 14, 1
 samidhāna u santya 8, 44, 9
 samidhānaḥ sahasrajid agne 5,
 26, 6
 samidhā yas ta āhutiṃ niṣitim
 6, 2, 5
 samidhā yo niṣitī dāsad 8, 19, 14
 samidhyamānaḥ prathamānu 3, 17,
 1. Tb. 1, 2, 1, 10
 samidhyamāno adhware 'gniḥ 3,
 27, 4. Tb. 3, 5, 2, 3
 samidhyamāno amṛitasya 5, 28, 2
 sam indra gardabham 1, 29, 5. Av.
 20, 74, 5
 sam indra no manasā 5, 42, 4. Av.
 7, 97, 2. Vs. 8, 15. Ts. 1, 4, 44,
 1. Tb. 2, 8, 8, 6
 sam indra rāyā sam 1, 53, 5. Av.
 20, 21, 5

sam indreṇota vāyunā 9, 61, 8. Sv.
 2, 432
 sam indreraya gām 10, 59, 10
 sam indro gā ajayat 4, 17, 11
 sam indro rāyo bṛihatir 8, 52, 10.
 Sv. 2, 1082
 sam im rebhāso asvaran 8, 97, 11.
 Sv. 2, 282. Av. 20, 54, 2
 samidinā anūshata 9, 39, 6. Sv.
 2, 253
 samidinā āsate 9, 10, 7. Sv. 2,
 475
 samidine abhi tmanā yahvi 9,
 102, 7
 sam im paṇer ajati 5, 34, 7
 sam i ratham na bhurijor 9, 71, 5
 sam i vatsam na matribhiḥ 9, 104,
 2. Sv. 2, 508
 sam i sakhyo asvaran 9, 45, 5
 sam u tye mahatir apaḥ 8, 7, 22
 sam u tvā dhribhir asvaran 9, 66, 8
 samudrah sindhū rajo 10, 66, 11
 samudrajyeshthāḥ salilasya 7, 49, 1
 samudram āsām ava tasthe 5,
 44, 9
 samudrād arṇavād adhi 10, 190,
 2. Ta. 10, 1, 14
 samudrād ūrmim ud iyarti 10,
 123, 2
 samudrād ūrmir madhunaḥ 4, 58,
 1. Vs. 17, 89. Ta. 10, 10, 2
 samudriyā apsaraso 9, 78, 3
 samudre antah śayata 8, 100, 9
 samudreṇa sindhavo 3, 36, 7
 samudre tvā nṛimanā 10, 45, 3.
 Vs. 12, 20. Ts. 4, 2, 2, 1
 samudro apsu māmrije 9, 2, 5. Sv.
 2, 391
 sam u pūshnā gamemahi 6, 54, 2
 sam u pra yanti dhityah 10, 25, 4
 sam u priyā anūshata 9, 101, 8.
 Sv. 2, 169
 sam u priyo mriyyate 9, 97, 3. Sv.
 2, 751
 sam u vām yajñam mahayaṃ 7,
 61, 6
 sam u vo yajñam mahayan 7,
 42, 3
 sa mriyyate sukarmabhir 9, 99, 7
 sa mriyyamāno dasabhiḥ 9, 70, 4
 sam enam ahrutā imā 9, 34, 6
 sa me vapuḥ chadayad 6, 49, 5

- samohe vā ya āṣata 1, 8, 6. Av. 20, 71, 2
 samau cid dhastau 10, 117, 9
 sampāṣyamānā amadaun 3, 31, 10
 sam pūshan adhvanas 1, 42, 1
 sam pūshan vidushā naya 6, 54, 1
 sam prerate anu vātasya 10, 168, 2
 sam bhānūnā yatate 5, 37, 1. N. 5, 7
 sam bhūmyā antā 7, 83, 3
 sam māgne varcasā 1, 23, 24. Av. 7, 89, 2. 9, 1, 15. 10, 5, 47
 sam mā tapanty abhitah sapatnīr iva parṣavaḥ | ni bād hate 10, 33, 2
 sam mā tapanty abhitah sapatnīr iva parṣavaḥ | mūsho 1, 105, 8. N. 4, 6
 sam mātṛibhir na ṣiṣur 9, 93, 2. Sv. 2, 769
 sammislo arusho bhava 9, 61, 21. Sv. 2, 167
 sammilya yad 1, 161, 12
 samyak samyanco mahishā 9, 73, 2
 samyak sravanti sarito na 4, 58, 6. Vs. 13, 38. 17, 94. Ts. 4, 2, 9, 6
 samrājā ugrā vṛishabhā 5, 63, 3
 samrājā yā ghṛitayonī 5, 68, 2. Sv. 2, 494
 samrājāv asya bhuvanasya 5, 63, 2
 samrājō ye suvridho 10, 63, 5
 samrājūni śvaṣure 10, 85, 46. Av. 14, 1, 44
 samrāj anyah svarāj 7, 82, 2
 sa yantā vipra esham 3, 13, 3
 sa yahvyo 'vanīr goshv 10, 99, 4
 sa yudhmaḥ satvā khajakṛit 6, 18, 2
 sa yojate arushā 7, 16, 2. Sv. 2, 100. Vs. 15, 33. Ts. 4, 4, 4, 4
 sa yo na muhe na mithū 6, 18, 8
 sa yo vṛishā narām na 1, 149, 2
 sa yo vṛishā vṛishnyebhiḥ 1, 100, 1. Tb. 2, 8, 3, 6
 sa yo vy asthād abhi 2, 4, 7
 sa rānhata urugāyasya 9, 97, 9. Sv. 2, 468
 sa ratnam martyo vasu 1, 41, 6
 sa rathena rathitamo 6, 45, 15
 sa randhayat sadivah 2, 19, 6
 sarasvati tvam asmañ aviddhi 2, 30, 8
 sarasvati devanido ni 6, 61, 3
 sarasvati yā saratham 10, 17, 8. Av. 18, 1, 43
 sarasvatīm yām pitaro 10, 17, 9. Av. 18, 1, 42
 sarasvatīm devayanto havante 10, 17, 7. Av. 18, 1, 41
 sarasvati sarayuh 10, 64, 9
 sarasvatī sādhayanti 2, 3, 8
 sarasvaty abhi no neshi 6, 61, 14. Tb. 2, 4, 3, 1
 sarasvān dhībhir 10, 66, 5
 sa rājasi purushātāñ eko 8, 15, 3. Av. 20, 61, 6. 62, 10
 sa rāyas khām upa srija 6, 36, 4
 sa rudrebhir āṣastavāra 10, 99, 5
 sarūpair ā su no gahi 8, 34, 12
 sa retodhā vṛishabhah 7, 101, 6
 sa revāñ iva viṣpatir 1, 27, 12. Sv. 2, 1015
 sa rocayaj janushā 3, 2, 2
 sa roruvad abhi pūrvā 9, 68, 2
 sa roruvad vṛishabhas 10, 28, 2
 sargāñ iva srijatam 8, 35, 20
 sarvam parikroṣam 1, 29, 7. Av. 20, 74, 7
 sarve nandanti yaṣasā 10, 71, 10
 sa vajrabhrid dasyuhā 1, 100, 12
 sa vardhitā vardhanah 9, 97, 39. Sv. 2, 709
 sa vahnih putrah 1, 160, 3
 sa vahnih soma jāgrivih 9, 36, 2
 sa vahnibhir rikvabhir 6, 32, 3
 sa vahnir apsu dushṭaro 9, 20, 6. Sv. 2, 323
 sa vājam yajñeshu mānavi 9, 98, 9
 sa vājam yātāpaⁿ 10, 99, 3
 sa vājam visvacarshanir 1, 27, 9. Sv. 2, 767
 sa vāji rocanā divah 9, 37, 3. Sv. 2, 644
 sa vājy akshah sahasraretaḥ 9, 109, 17. Sv. 2, 511
 sa vājy arvā sa ṛishir 4, 36, 6
 sa vāvridhe naryo yoshanāsu 7, 95, 3
 savitā paścātāt savitā 10, 36, 14
 savitā yantraiḥ prithivīm 10, 149, 1. N. 10, 32
 savitāram ushasam aṣvinā 1, 44, 8

sa vidvāñ aṅgirobhya indro 8, 63, 3
 sa vidvāñ apagoḥam 2, 15, 7
 sa vidvāñ ā ca piprayo 2, 6, 8
 sa vipraś carshaṇinām 4, 8, 8
 sa visvā dāśusho vasu 9, 36, 5
 sa viro apratishkuta 7, 32, 6
 sa viro dakshasādhano 9, 101, 15.
 Sv. 2, 738
 sa vritrabatyē havyah sa 4, 24, 2
 sa vritrahā vṛishā suto 9, 37, 5.
 Sv. 2, 646
 sa vritrahendra ṛibhukshah 8, 96, 21
 sa vritrahendrah kṛishṇayoniḥ 2, 20, 7
 sa vritrahendrah carshaṇidhrit 8, 96, 20
 sa vetasum daśamāyam 6, 20, 8
 sa veda deva ānamam 4, 8, 3
 sa veda sushtutām 10, 26, 3
 sa vāyūm indram aśvinā 9, 7, 7.
 Sv. 2, 484
 sa vāvaśāna iha pāhi 3, 51, 8
 savyām anu sphigyaṃ 8, 4, 8. Sv. 2, 956
 sa vrādhataḥ śavasānebhīr 10, 99, 9
 sa vrādhato nahusho 1, 122, 10
 sa śushmī kalāśeshv ā 6, 18, 7
 sa sevṛidham adhi dhā 1, 54, 11.
 Tā. 2, 6, 9, 1
 sā srudhi yaḥ smā pṛitanāsu 1, 129, 2
 sa śvitānas tanyatū 6, 6, 2. Ts. 1, 3, 14, 4
 sa samstiro viśtīrah 1, 140, 7
 sa satpatih śavasā hanti 6, 13, 3
 sa satyasatvan mahate 6, 31, 5
 sa sadma pari nīyate 4, 9, 3
 sasantu tyā arātayo 1, 29, 4. Av. 20, 74, 4
 sa samnayah sa vinayah 2, 24, 9
 sa sapta dhītibhir hito 9, 9, 4
 sa samudro apīcyas 8, 41, 8
 sa sargeṇa śavasā 6, 32, 5
 sasarpārīr abharat 3, 53, 16
 sasarpārīr amatim 3, 53, 15
 sa savyena yamati 1, 100, 9
 sasasya yad viyutā 4, 7, 7
 sasānātyañ uta sūryam 3, 34, 9.
 Av. 20, 11, 9

sa sukratuḥ purohito 1, 128, 4
 sa sukratur pītacid 7, 85, 4
 sa sukratur yo vi durah 7, 9, 2
 sa sukratū ranitā yah 8, 96, 19
 sa sutah pitaye vṛishā 9, 37, 1.
 Sv. 2, 642
 sa sunvata indrah sūryam 2, 19, 5
 sa sunve yo vasūnām 9, 108, 13.
 Sv. 1, 582. 2, 446
 sa sushtubhā sa rikvatā 4, 50, 5.
 Av. 20, 80, 5. Ts. 2, 3, 14, 4
 sa sushtubhā sa stubhā 1, 62, 4
 sa sūnubhir na rudrebhir 1, 100, 5
 sa sūnur mātara śucir 9, 9, 3.
 Sv. 2, 286
 sa sūryah pary urū 10, 89, 2
 sa sūrya prati puro na 7, 62, 2
 sa sūryasya raśmibhiḥ pari vyata 9, 86, 32
 sasrivāhsam iva tmanā 3, 9, 5
 sa soma āmīślatamah 6, 29, 4
 sasu mātā sasu pitā 7, 55, 5.
 Av. 4, 5, 6
 sa stomyah sa havyah 8, 16, 8
 sathāvanā yavayasi 8, 37, 4
 sasnīm avindac carane 10, 139, 6.
 Ta. 4, 11, 8. N. 5, 1
 sa smā kṛinoti ketum ā 5, 7, 4
 sasvas cid dhi tanyah 7, 59, 7
 sasvas cid dhi samṛitis 7, 60, 10
 sahadānum puruhūta 3, 30, 8. Vs. 18, 69. N. 6, 1
 saha vāmena na usho 1, 48, 1
 sa havyavāl amartya 3, 11, 2. Vs. 22, 16. Ts. 4, 1, 11, 4
 sa ha śruta indro nāma 2, 20, 6
 sahasomāḥ sahaschandasa 10, 130, 7. Vs. 34, 49
 sahasram vyatinām 4, 32, 17
 sahasram sākam arcata 1, 80, 9
 sahasraṇīthah satadhāro 9, 85, 4
 sahasraṇīthah kavayo 10, 154, 5.
 Av. 18, 2, 18
 sahasradā grāmanīr 10, 62, 11
 sahasradhā pañcadaśāny 10, 114, 8. Ait. ā. 1, 16
 sahasradhāram vṛishabham 9, 108, 8. Sv. 2, 745
 sahasradhārah pavate samudro 9, 101, 6. Sv. 2, 224. Av. 20, 137, 6
 sahasradhāre va tā asaścatas 9, 74, 6

- sahasradhāre 'va te sam 9, 73, 4.
Av. 5, 6 3
- sahasradhāre vitate pavitra 9, 73, 7
- sahasraṃ ta indrotayo 1, 167, 1
- sahasravājam abhimātisbāham 10, 104, 7
- sahasrasirshā purushah 10, 90, 1.
Av. 19, 6, 1. Vs. 31, 1. Ta. 3, 12, 1
- sahasrasrīṅgo vṛishabho yaḥ 7, 55, 7. Av. 4, 5, 1
- sahasrasām āgñiveṣiṃ 5, 34, 9
- sahasrākṣheṇa satasāradena 10, 161, 3. Av. 3, 11, 3. 20, 96, 8
- sahasrāksho vicarshaṇir 1, 79, 12
- sahasrā te śatā vayaṃ 4, 32, 18
- sahasreṇeva sacate yavīyudhā 8, 4, 6
- sahasre prishatinām 8, 65, 11
- sahasrotiḥ śatāmagho 9, 62, 14
- sahasva manyo abhimātīm 10, 84, 3. Av. 4, 31, 3
- sahāvā pṛitsu tarāṇir 3, 49, 3
- sa hi kratuḥ sa maryaḥ 1, 77, 3
- sa hi kshatrasya manasasya 5, 44, 10
- sa hi kshapāvāñ agnī 1, 70, 5
- sa hi kshayeṇa kshamyasya 7, 46, 2
- sa hi kshemo havir yajñah 10, 20, 6
- sa hi tvam deva śasvate 9, 98, 4
- sa hi dyutā vidyutā 10, 99, 2
- sa hi dyubhir janānām 5, 16, 2
- sa hi dvaro dvarishu 1, 52, 3
- sa hi dhibhir havyo asti 6, 18, 6
- sa hi purū cid ojasā 1, 127, 3. Sv. 2, 1165
- sa hi yo mānushā yugā 6, 16, 23
- sa hi ratnāni dāsushe 5, 82, 3
- sa hi viśvāti pāṛthivā 5, 16, 20
- sa hi viśvāni pāṛthivāñ eko 6, 45, 20
- sa hi vedā vasudhitim 4, 8, 2
- sa hi śardho na mārutam 1, 127, 6
- sa hi śuciḥ satapatrah 7, 97, 7.
Tb. 2, 5, 5, 4
- sa hi śravasyuh 1, 55, 6
- sa hi śhmā jaritṛibhya ā 9, 20, 2.
Sv. 2, 319
- sa hi śhmā dhanvākshitam 5, 7, 7
- sa hi śhmā viśvacarshaṇir 5, 23, 4
- sa hi satyo yam pūrve 5, 25, 2
- sa hi svasrīt prishadasvo 1, 87, 4
- sa hotā yasya rodasi 3, 6, 10
- sa hotā viśvam pari 2, 2, 5
- sa hotā sed u dūtyam 4, 8, 4
- sahobhir viśvam pari cakramū 10, 56, 5
- saho shu no vajrahastaiḥ 8, 7, 32
- sākam yakshma pra pata 10, 97, 13.
Vs. 12, 87. Ts. 4, 2, 6, 4
- sākamyujā śakunasyeva 10, 106, 3
- sākam vadanti bahavo 9, 72, 2
- sākam hi śucinā śucih 2, 5, 4
- sākam jātāḥ kratunā 2, 22, 3. Sv. 2, 837
- sākam jātāḥ subhvaḥ 5, 55, 3
- sakāṃpjanām saptatham 1, 164, 15.
Av. 9, 9, 16. Ta. 1, 3, 1. N. 14, 19
- sākamuksho marjayanta 9, 93, 1.
Sv. 1, 538. 2, 768
- sātir na vo 'mavati 1, 168, 7
- sā te agne śantamā 8, 74, 8
- sā te jīvātūr uta 10, 27, 24. N. 5, 19
- sā dyumnair dyumnini 8, 74, 9
- sādhur na grīdhnur 1, 70, 11
- sādhiv apāñsi sanatā 2, 3, 6
- sādhvaryā atithinir 10, 68, 3. Av. 20, 16, 3
- sādhvim akar devavṛtim 10, 53, 3.
Ts. 1, 3, 14, 2
- sā no adya yasyā vayaṃ 10, 127, 4
- sā no adyābharadvasur 5, 79, 3.
Sv. 2, 1092
- sā no viśvā ati dvishah 6, 61, 9
- sāmtapanā idam havir 7, 59, 9.
Av. 7, 77, 1. Ts. 4, 3, 13, 3
- sāma dvibarhā mahi 4, 5, 3
- sāman nu rāye 10, 59, 2
- sā mā satyoktiḥ pari pātu 10, 37, 2
- sā vasu dadhati svasurāya 10, 95, 4
- sā vaha yokshabhir 6, 64, 5
- sā viṭ suvirā 7, 56, 5
- sāsmā aram prathamam 2, 18, 2
- sāsmā aram bāhubhyām 2, 17, 6
- sāsmākebhīr etarī na 6, 12, 4. N. 6, 15
- sāhā ye santi mushtīheva 8, 20, 20
- sāhvān viśvā abhiyujah 3, 11, 6.
Sv. 2, 908

- sinham nasanta madhvo 9, 89, 3
 sinhā iva nānadati 1, 64, 8
 siñcanti namaśavataṁ 8, 72, 10.
 Sv. 2, 954
 sidhrā agne dhiyo asme 10, 7, 4
 sinivali prithushtuke 2, 32, 6. Av.
 7, 46, 1. Vs. 34, 10. Ts. 3, 1,
 11, 3. N. 11, 32
 sindhur na kshodaḥ pra 1, 66, 10
 sindhur na kshodaḥ śimivāñ 2,
 25, 3
 sindhur ha vām rasayā 4, 43, 6
 sindhūr iva pravapa āsuyā 6,
 46, 14
 sindhor iva pravape nimna 9,
 69, 7
 sindhor iva prādhvane 4, 58, 7. Vs.
 17, 95
 sishakti sā vām sumatiḥ 7, 70, 2
 sishaktu na ūrjavyasya 5, 41, 20.
 N. 11, 49
 sishāsātū rayiṇām 9, 47, 5
 sīdantas te vayo yathā 8, 21, 5.
 Sv. 1, 407
 sīda hotāḥ sva u loka 3, 29, 8. Vs.
 11, 35. Ts. 3, 5, 11, 2. 4, 1,
 3, 3
 sīrā yuñjanti kavayo 10, 101, 4.
 Av. 3, 17, 1. Vs. 12, 67. Ts. 4,
 2, 5, 5
 sukarmāṇaḥ suruco 4, 2, 17. Av.
 18, 3, 22
 sukimsukam śalmalim 10, 85, 20.
 Av. 14, 1, 61. N. 12, 8
 sukṛit supāṇiḥ svavāñ 3, 54, 12
 suksheṭriyā sugātuyā 1, 97, 2. Av.
 4, 33, 2. Ta. 6, 11, 1
 sukham ratham yuyuje 10, 75, 9
 sugaḥ panthā anṛikshara 1, 41, 4
 sugavyam no vājī 1, 162, 22. Vs.
 25, 45. Ts. 4, 6, 9, 4
 sugas te agne sanavitto 7, 42, 2
 sugur asat suhiranyah 1, 125, 2.
 N. 5, 19
 sugota te supathā 6, 64, 4
 sugo hi vo aryaman 2, 27, 6
 sujyotishah sūrya dakshapitrin 6,
 50, 2
 suta it tvam nimishā indra 6, 23, 1
 suta indo pavitra ā 9, 99, 8
 suta indrāya vāyave 9, 34, 2
 suta indrāya vishṇave 9, 63, 3
 suta eti pavitra ā 9, 39, 3. Sv.
 2, 251
 sutah somo asutād 6, 41, 4
 sutapāvne suta ime 1, 5, 5. Av.
 20, 69, 3
 sutambharo yajamānasya 5, 44, 13
 suta anu svam ā rajo 9, 63, 6
 suta indrāya vajriṇe 9, 63, 15
 suta indrāya vāyave varuṇāya 9,
 33, 3. Sv. 2, 116
 suta indrāya vāyave somāso 5,
 51, 7
 sutāvantaḥ tvā vayam 8, 65, 6
 sutaśo madhumattamāḥ 9, 101, 4.
 Sv. 1, 547. 2, 222. Av. 20, 137, 4
 sute adhvare adhi vācam 10, 94, 14
 sute-sute nyokase 1, 9, 10. Av. 20,
 71, 16
 sutrāmāṇam prithivīm dyām 10,
 63, 10. Av. 7, 6, 3. Vs. 21, 6.
 Ts. 1, 5, 11, 5
 sudaksho dakshaiḥ 10, 91, 3
 sudāse dasrā vasu bibhratā 1,
 47, 6
 sudevaḥ samahāsati 5, 53, 15
 sudevā stha kṛpāyana 8, 55, 4
 sudevo adya prapated 10, 95, 14.
 S. P. 11, 5, 1, 8. N. 7, 3
 sudevo asi varuṇa 8, 69, 12. Av.
 20, 92, 9. N. 5, 27
 sunirmathā nirmathitah 3, 29, 12
 sunītibhir nayasi 2, 23, 4
 sunitho ghā sa martyo 8, 46, 4.
 Sv. 1, 206
 sunotā madhumattamaṁ somam
 9, 30, 6
 sunotā somapāvne somam 7, 32,
 8. Sv. 1, 285. Av. 6, 2, 3
 sunvanti somam rathirāso 10, 76, 7
 suparṇa itthā nakham 10, 28, 10
 suparṇam vaste mrigo 6, 75, 11.
 Vs. 29, 48. Ts. 4, 6, 6, 4. N. 2,
 5, 9, 19
 suparṇam viprāḥ kavayo 10, 114, 5
 suparṇā eta āsate 1, 105, 11
 suparṇā vācam akrotapa 10, 94, 5.
 Av. 6, 49, 3
 supeśasam sukham ratham 1, 49, 2
 supeśasam māva srijanty 5, 30, 13
 supratīke vayovridhā 5, 5, 6
 supravācanam tava vīra 2, 13, 11
 supravargam suvīryam 8, 22, 18

- supravīr astu sa kshayaḥ 7, 66, 5.
 Sv. 2, 702
 supravāḥ prāśushāl 4, 25, 6
 supraituḥ sūyavaso 1, 190, 6
 subrahmaṇam devavantam 10, 47,
 3, Tb. 2, 5, 6, 1
 subhagaḥ sa prayajyavo 1, 86, 7
 subhagaḥ sa va ūtishv 8, 20, 15
 subhagān no devāḥ kṛṇutā 10,
 78, 8
 sumaṅgalīr iyaṁ vadhūr 10, 85,
 33. Av. 14, 2, 28
 suyugbhir aśvaiḥ suvritā 3, 58, 3
 suyug vahanti prati 3, 58, 2
 surathān ātithigve 8, 68, 16
 surukme hi supesasadhi 1, 188, 6
 surūpakṛitnum ūtaye 1, 4, 1. Sv.
 1, 160. 2, 437. Av. 20, 57, 1.
 68, 1
 suvijñānam cikitusho 7, 104, 12.
 Av. 8, 4, 12
 suvitasya manāmahe 'ti 9, 41, 2.
 Sv. 2, 243
 suvivṛitam sunirajam 1, 10, 7
 suvīram rayim ā bhara 6, 16, 29
 suvīras te janitā manyata 4,
 17, 4
 suvīrāso vyaṁ dhanā 9, 61, 23
 suvīryam svaśvyam sugavyam 8,
 12, 33
 suvrid ratho vartate 1, 183, 2
 suśaṁso bodhi grīṇate 1, 44, 6
 suśilpe bṛihatī mahī 9, 5, 6
 suśevo no mṛilayākur 8, 79, 7
 suśahā soma tāni te 9, 29, 3. Sv.
 2, 1117
 sushupvāṁsa rībhavas 1, 161, 13
 sushupvāṁsam na nirṛiter 1, 117, 5
 sushumā yātam adribhir 1, 137, 1
 sushome śaryanāvaty 8, 7, 29
 sushubho vām vṛiṣaṇvasū 5, 75, 4
 sushthāmā rathaḥ 10, 44, 2. Av.
 20, 94, 2
 sushvāṇāsa indra stumasi tvā 10,
 148, 1. Sv. 1, 316
 sushvāṇāso vy adribhiḥ 9, 101, 11.
 Sv. 2, 453
 susamkāśā mātṛimrīṣṭeva 1,
 123, 11
 susamdrīk te svanīka 7, 3, 6
 susamdrīsam tvā vyaṁ prati pa-
 śyema 10, 158, 5
 susamdrīsam tvā vyaṁ maghavan
 1, 82, 3. Vs. 3, 52. Ts. 1, 8, 5, 1
 susamiddhāya śocishe 5, 5, 1. Vs.
 3, 2
 susamiddho na ā vaha 1, 13, 1. Sv.
 2, 697
 sūktavākam prathamam 10, 88, 8
 sūktebhir vo vacobhir 5, 45, 4
 sūnor mānenāśvinā 1, 117, 11
 sūyavasād bhagavati 1, 164, 40.
 Av. 7, 73, 11. 9, 10, 20. N. 11, 44
 sūra upāke tanvaṁ dadhāno 4,
 16, 14
 sūraḥ cakram pra vṛihaj 1, 130, 9
 sūraḥ cid ā harito 10, 92, 8
 sūraḥ cid ratham paritaknyāyām
 5, 31, 11
 sūro na yasya dṛiṣatir 6, 3, 3
 sūryam cakshur gachatu 10, 16, 3.
 Av. 18, 2, 7. Ta. 6, 1, 4, 7, 3
 sūryaraśmīr harikesah 10, 139, 1.
 Vs. 17, 58. Ts. 4, 6, 3, 3
 sūryasyeva raśmayo drāvayitnavo
 9, 69, 6. Sv. 2, 720. N. 7, 2
 sūryasyeva vakshatho 7, 33, 8. N.
 11, 20
 sūryācandramasau dhātā 10, 190,
 3. Ta. 10, 1, 14
 sūryāyā vahatuh prāgāt 10, 85,
 13. Av. 14, 1, 13
 sūryāyai devebhyo 10, 85, 17. Av.
 14, 2, 46
 sūrye visham ā sajāmi 1, 191, 10
 sūryo devīm ushasam 1, 115, 2.
 Av. 20, 107, 15. Tb. 2, 8, 7, 1
 sūryo no divas pātu 10, 158, 1
 sūryo raśmīm yathā sṛjā 8, 32, 23
 sṛjāḥ sindhūr ahinā 10, 111, 9
 sṛjanti raśmīm ojasā 8, 7, 8
 sṛjo mahīr indra yā 2, 11, 2
 sṛjneya jarbhari 10, 106, 6. N.
 13, 5
 sed agnir agnīr aty 7, 1, 14. Tb.
 2, 5, 3, 3
 sed agnir yo vanushyato 7, 1, 15
 sed agne astu subhagaḥ 4, 4, 7.
 Ts. 1, 2, 14, 3
 sed ugro astu marutaḥ 7, 40, 3
 sed rībhavo yam avatha 4, 37, 6
 seneva sṛiṣṭāmam 1, 66, 7. N.
 10, 21
 semaṁ naḥ kāmam ā priṇa 1, 16, 9

semam na stomam 1, 16, 5
 semām vetu vashatkṛitīm 7, 15, 6
 semām aviddhi prabhṛitīm 2, 24, 1
 sehāna ugrā pritanā 8, 37, 2
 sainānikena 2, 9, 6. Ts. 4, 3, 13, 2
 so agna ije saṣame ca 6, 1, 9. Tb.
 3, 6, 10, 4
 so agna enā namasā 7, 93, 7
 so agnir yo vasur grīne 5, 6, 2.
 Sv. 2, 1089. Vs. 15, 42
 so agre ahnām harir 9, 86, 42
 so aṅgirasām ucathā 2, 20, 5
 so aṅgirobhir 1, 100, 4
 so addhā dāṣvadhvarō 8, 19, 9
 so apratīni manave 2, 19, 4
 so abhriyo na yavasa 10, 99, 8
 so arṇavo na nadyah 1, 55, 2
 so arshendṛāya pitaye 9, 62, 8. Sv.
 2, 330
 so asya vajro harito 10, 96, 3. Av.
 20, 30, 3
 so asya vise mahi śarma 9, 86, 15
 so cin nu bhadrā 10, 11, 3. Av.
 18, 1, 20
 so cin nu vrishtir yūthyā 10, 23,
 4. Av. 20, 73, 5
 so cin nu sakhyā narya 10, 50, 2
 sotā hi somam adribhir 8, 1, 17
 sodañcam sindhum 2, 15, 6
 soma id vah suto astu 8, 66, 15
 soma u shuvāṇah sotribhir 9, 107,
 8. Sv. 1, 515. 2, 347
 soma ekebhyaḥ pavate 10, 154, 1.
 Av. 18, 2, 14. Ta. 6, 3, 2
 somam rājānam avase 10, 141, 3.
 Sv. 1, 91. Av. 3, 20, 4. Vs. 9,
 26. Ts. 1, 7, 10, 3
 somah pavate janitā matinām 9,
 96, 5. Sv. 1, 527. 2, 293. N.
 14, 12
 somah punāna ūrmiṇāvyo 9, 106,
 10. Sv. 1, 572. 2, 290
 somah punāno arshati 9, 13, 1.
 Sv. 2, 537
 somah punāno avyaye 9, 110, 10
 somah prathamō vivide 10, 85, 40.
 Av. 14, 2, 3
 somah suto dhārayātyo 9, 97, 45
 soma girbhish tvā 1, 91, 11. Tb.
 3, 5, 6, 1. Tāṇḍya 1, 5, 7
 somam gāvo dhenavo 9, 97, 35.
 Sv. 2, 210. N. 14, 15

somam anya upāsadat 6, 57, 2
 somam indrābrihaspatī 4, 49, 6
 somam manyate papivān 10, 85,
 3. Av. 14, 1, 3. N. 11, 4
 soma yās te mayobhuva 1, 91, 9.
 Ts. 4, 1, 11, 1
 soma rājan mṛilayā nah 8, 48, 8
 soma rārandhi no hṛidi 1, 91, 13.
 Tāṇḍya 1, 5, 6
 somasya dhārā pavate 9, 80, 1
 somasya mā tavasaṃ 3, 1, 1
 somasya mitrāvaruṇoditā 8, 72, 17
 somasya rājño varuṇasya dhar-
 maṇi 10, 167, 3. N. 11, 12
 somā asṛigram āsavo 9, 23, 1
 somā asṛigram indavaḥ 9, 12, 1.
 Sv. 2, 546
 somah pavanta indavo 9, 101, 10.
 Sv. 1, 548. 2, 451
 somānam svarānam 1, 18, 1. Sv.
 1, 139. 2, 813. Vs. 3, 28. Ts.
 1, 5, 6, 4. Ta. 10, 1, 11. N.
 6, 10
 somāpūṣhaṇā jananā 2, 40, 1. Ts.
 1, 8, 22, 5
 somāpūṣhaṇā rajaso 2, 40, 3. Ts.
 1, 8, 22, 5. Tb. 2, 8, 1, 5
 somārudrā dhārayethām 6, 74, 1
 somārudrā yuvam etāny 6, 74, 3.
 Av. 7, 42, 2. Ts. 1, 8, 22, 5
 somārudrā vi vṛihatam 6, 74, 2.
 Av. 7, 42, 1. Ts. 1, 8, 22, 1
 somāso na ye sūtās 1, 168, 3
 somenādityā balinaḥ 10, 85, 2. Av.
 14, 1, 2
 somo arshati dharṇasir 9, 23, 5
 somo asmabhyam dvipade 3, 62, 14
 somo jigāti gātuvid 3, 62, 13. Ts.
 1, 3, 4, 1
 somo dadad gandharvāya 10, 85,
 41. Av. 14, 2, 4
 somo devo na sūryo 9, 63, 13
 somo dhenum somo 1, 91, 20. Vs.
 34, 21. Tb. 2, 8, 3, 1
 somo na vedhā ṛita^o 1, 65, 10
 somo mīdhvān pavate 9, 107, 7
 somo rājā prathamō brahma^o 10,
 109, 2. Av. 5, 17, 2
 somo vadhūyur abhavad 10, 85,
 9. Av. 14, 1, 9
 soshām avindat sa svah 10, 68,
 9. Av. 20, 16, 9

stambhīd dha dyām 1, 121, 2
 starīr u tvad bhavati 7, 101, 3
 starīr yat sūta 10, 31, 10
 stavā nu ta indra pūrvyā 2, 11, 6
 stavishyāmi tvām ahaṃ 1, 44, 5
 stīrṇam te barhiḥ suta 3, 35, 7
 stīrṇam barhir ūpa no yāhi 1, 135, 1
 stīrṇā asya samhato 3, 1, 7
 stīrṇe barhishi samidhāne agnā ūrdhvo 4, 6, 4
 stīrṇe barhishi samidhāne agnau sūktena 6, 52, 17
 stuta indro maghavā yad 4, 17, 19
 stutaḥ ca yās tvā 8, 2, 29
 stutāso no maruto 1, 171, 3
 stusha u vo maha rītasya 6, 51, 3
 stushe janam suvratam 6, 49, 1
 stushe narā divo asya prasantā 6, 62, 1
 stusheyyam puruvarpasam 10, 120, 6
 Av. 5, 2, 7, 20, 107, 9. N. 11, 21
 stushe sā vām varuṇa mitra 1, 122, 7
 stuhī bhojān stuvato 5, 53, 16
 stuhī śrutam vipaścitam 8, 13, 10
 stuhī śrutam gartasadam 2, 33, 11.
 Av. 18, 1, 40. Ts. 4, 5, 10, 3
 stuhī stuhīd etc ghā 8, 1, 30
 stuhīndram vyaśvad 8, 24, 22.
 Av. 20, 66, 1
 strīṇāso yatasruco 1, 142, 5
 strīṇīta barhir ānushag 1, 13, 5
 stego na kshām 10, 31, 9. Av. 18, 1, 39
 stenam rāya sūrameya 7, 55, 3
 stotā yat te anuvrata 8, 13, 19
 stotā yat te vicarshanir 8, 13, 6
 stotram rādhānām pate 1, 30, 5.
 Sv. 2, 950. Av. 20, 45, 2
 stotram indraya gāyata 8, 45, 21
 stotram indro marudgaṇas 6, 52, 11
 stotre rāye harir arshā 9, 97, 6
 stomam vo adya rudrāya 10, 92, 9
 stomam jushethām yuvaseva 8, 35, 5
 stomam ta indra vimadā 10, 23, 6
 stomā āsan pratidhayāḥ 10, 85, 8.
 Av. 14, 1, 8

stomāsas tvā vicāriṇi 5, 84, 2. Ts. 2, 2, 12, 3
 stomena hi divi devāso 10, 88, 10.
 N. 7, 28
 striyah satīs tāñ u 1, 164, 16. Av. 9, 9, 15. Ta. 1, 11, 4. N. 5, 1. 14, 20
 striyam drishṭvāya 10, 34, 11
 striyo hi dāsa āyudhāni 5, 30, 9
 sthiram hi jānam eshām 1, 37, 9
 sthiram manaḥ cakriḥṣe 5, 30, 4
 sthirā vaḥ santu nemayo 1, 38, 12
 sthirā vaḥ santv āyudhā 1, 39, 2
 sthirebhir āṅgaiḥ pururūpa 2, 33, 9
 sthirau gāvau bhavatām 3, 53, 17
 sthūram rādhāḥ śatāśvam 8, 4, 19.
 N. 6, 22
 sthūrasya rāyo brīhato 4, 21, 4.
 Tb. 2, 8, 5, 8
 spardhante vā u devahūye 7, 85, 2
 spūrhā yasya sriyo dṛiṣe 7, 15, 5.
 Tb. 2, 4, 8, 1
 smatpuramdhir na ā gahi 8, 34, 6
 smadabhiṣu kaśāvantā 8, 25, 24
 smad etayā sukṛtyā 8, 26, 19
 syāma te ta indra ye ta 2, 11, 13
 syāma vo manavo 10, 66, 12
 syūmanā vāca ud iyarti 1, 113, 17
 syonā prithivi bhavā^o 1, 22, 15.
 Av. 18, 2, 19. Vs. 35, 21, 36,
 13. Ta. 10, 1, 10. N. 9, 32
 srakve drapsasya dhamataḥ 9, 73, 1
 sruveva yasya hariṇi 10, 96, 9.
 Av. 20, 31, 4
 sva ā dame sudughā 2, 35, 7
 sva ā yas tubhyam 1, 71, 6
 svaḥ svāya dhāyase 2, 5, 7
 svagnayo vo agnibhiḥ 8, 19, 7
 svagnayo hi vāryam 1, 26, 8
 svadasva havyā sam isho 3, 54, 22
 svadhām anu śriyam naro 8, 20, 7
 svadhvarā karati jātavedā 7, 17, 4
 svadhvarāso madhumanto 4, 45, 5
 svanā na yasya bhāmāsah 10, 3, 5
 svano na vo 'mavān 5, 87, 5
 svapnenābhyupya 2, 15, 9
 svayam yajasva divi deva 10, 7, 6
 svayam kavir vidhartari 9, 47, 4
 svayam cit sa manyate 8, 4, 12
 svayam dadhidhve tavishīm 5, 55, 2

svayur indra svarāl asi 3, 45, 5
svaranti tvā sute naro 8, 33, 2.

Sv. 2, 215. Av. 20, 52, 2. 57, 15
svarjitam mahi mandānam 10,
167, 2

svarjeshe bhara āprasya 1, 132, 2
svarṇaram antarikshāṇi 10, 65, 4

svar na vator ushasām 7, 10, 2
svarbhānor adha yad 5, 40, 6

svar yad vedi sudṛiṣikam 4, 16, 4.
Av. 20, 77, 4

svavrijaṃ hi tvām aham 10, 38, 5
svasvā yasaś yātām 7, 69, 3. Tb.

2, 8, 7, 7

svasvā sindhuḥ surathā 10, 75, 8
svasā svasre jyāyasyai 1, 124, 8

svastaye vājibhiḥ ca 3, 30, 18
svastaye vāyūm upa bravāmahai

5, 51, 12

svastidā viṣas patir 10, 152, 2. Av.
1, 21, 1. Tb. 3, 7, 11, 4. Ta.

10, 1, 9

svasti na indro vṛiddhasravāḥ 1,
89, 6. Sv. 2, 1225. Vs. 25, 19.

Ta. 1, 1, 1. 21, 3. 10, 1, 9

svasti naḥ pathyāsu 10, 63, 15
svasti no divo agne prithivya 10,

7, 1. Ts. 4, 3, 13, 2

svasti no mimītām aśvinā 5, 51, 11
svasti panthām anu carema 5,

51, 15

svasti mitrāvaruṇā svasti 5, 51, 14
svastir id dhi prapathe 10, 63, 16.

N. 11, 46

svādavaḥ somā ā yāhi 8, 2, 28
svādishtayā madishtayā pavasva

9, 1, 1. Sv. 1, 468. 2, 39. Vs.
26, 25. N. 11, 3

svāduḥ pavasva divyāya janmane
9, 85, 6

svādushamsadah pitaro 6, 75, 9
Vs. 29, 46. Ts. 4, 6, 6, 3

svādush kilāyam 6, 47, 1. Av. 18,
1, 48

svādush te astu samsude 8, 17, 6.
Av. 20, 4, 3

svādo pito madho pito 1, 187, 2
svādor abhakshi vayasah 8, 48, 1

svādor itthā vishūvato 1, 84, 10.
Sv. 1, 409. 2, 355. Av. 20, 109, 1

svādhyo diva ā sapta 1, 72, 8. Tb.
2, 5, 8, 10

svādhyo vi duro devayanto 7, 2, 5
svāyudhaṃ svavasaṃ sunīthaṃ 10,

47, 2

svāyudhaḥ pavate deva indur 9,
87, 2. Sv. 2, 28

svāyudhaḥ sotṛibhiḥ pūyamāno 9,
96, 16

svāyudhasya te sato 9, 31, 6
svāyudhāsa ishminah 7, 56, 11

svāvrig devasyāmritam yadī 10,
12, 3. Av. 18, 1, 32

svāhākṛitasya trimpataṃ 8, 35, 24
svāhākṛitāny ā gahy 1, 142, 13

svāhāgnaye varuṇāya 5, 5, 11
svāhā yajñam kṛipotane^o 1, 13, 12

svidhmā yad vanadhitir 1, 121, 7

haṁsah sucishad 4, 40, 5. Vs. 10,
24. 12, 14. Ts. 1, 8, 15, 2. 4, 2,

1, 5. Ta. 10, 10, 2

haṁsā iva kṛiṇutha ślokaṃ 3, 53, 10
haṁsā iva śṛeṇiṣo yatānāḥ 3, 8, 9

haṁsāv iva patatho 8, 35, 8
haṁsāso ye vām madhumanto 4,

45, 4

haṁsair iva sakhibhir 10, 67, 3.
Av. 20, 91, 3. Ts. 3, 4, 11, 3

hataṃ ca śatrūn yatataṃ ca 8,
35, 12

hata vṛitraṃ sudānava 1, 23, 9
hato vṛitrāṇy ārya 6, 60, 6. Sv.

2, 205

hatvāya devā asurān 10, 157, 4.
Av. 20, 63, 2

hanāmānāḥ iti tvashtā 1, 161, 5
hantā vṛitraṃ dakṣiṇenendrah 8,

2, 32

hantā vṛitraṃ indrah 7, 20, 2
hantāham prithivīm imāṃ 10, 119,

9. N. 1, 4

hanto nu kim āsase 8, 80, 5
haye jāye manasā 10, 95, 1. Ś. P.

11, 5, 1, 6

haye devā yūyam id 2, 29, 4
haye naro maruto mṛiḥatā 5, 57,

8. 58, 8

hayo na vidvāḥ ayuji 5, 46, 1
harayo dhūmaketavo 8, 43, 4

harim hi yonim 10, 96, 2. Av. 20,
30, 2

hariḥ srijanah pathyām 9, 95, 2
haritvatā varcasā 10, 112, 3

- harim mṛijanty arusho na 9, 72, 1
 harismaśārur 10, 96, 8. Av. 20,
 31, 3
 hari nu kaṃ ratha indrasya 2,
 18, 3
 hari nu ta indra vāja^o 2, 11, 7
 hari nv asya yā vane 10, 23, 2
 hari yasya suyuṣṭā vīratā 10,
 105, 2
 haryann ushasam arcayah 3, 44, 2
 haryasvaṃ satpatni 8, 21, 10. Av.
 20, 14, 4. 62, 4
 hava eshām asuro 10, 74, 2
 havam ta indra mahimā 7, 28, 2
 havanta u tvā havyaṃ 7, 30, 2
 havir havishmo mahi sadma 9,
 83, 5
 havishā jāro apām 1, 46, 4. N.
 5, 24
 havish kṛiṇudhvaṃ a gamad 8,
 72, 1
 havish pāntam ajaram 10, 88, 1.
 N. 7, 25
 havimabhir havate 2, 33, 5
 have tvā sūra udite 8, 13, 13
 havyavā agnir ajarah 5, 4, 2. Ts.
 3, 4, 11, 1
 haskārad vidyutas pary 1, 23, 12
 hastacyutebhir adribhiḥ 9, 11, 5.
 Sv. 2, 795
 hastābhyāṃ dasaśākhābhyāṃ 10,
 137, 7. Av. 4, 13, 7
 haste dadhāno nṛimnā 1, 67, 3
 hastenaiva grāhya 10, 109, 3. Av.
 5, 17, 3
 hasteva śaktim abhi 2, 39, 7
 hāridravēva patatho vaned 8, 35, 7
 hīṅkṛiṇvatī vasupatnī 1, 164, 27.
 Av. 7, 73, 8. 9, 10, 5. N. 11, 45
 hito na saptir abhi 9, 70, 10
 hinotā no adhivaram devayajyā 10,
 30, 11. N. 6, 22
 hinvanti sūram usrayaḥ pava-
 mānam 9, 67, 9
 hinvanti sūram usrayaḥ svasāro 9,
 65, 1. Sv. 2, 254
 hinvānāso rathā iva 9, 10, 2. Sv.
 2, 470
 hinvāno vācam ishyasi 9, 64, 9.
 Sv. 2, 310
 hinvāno hetribhir yata 9, 64, 29.
 Sv. 2, 5
 himenāgnim ghraṇsam 1, 116, 8.
 N. 6, 36
 himeva parṇā mushitā 10, 68, 10.
 Av. 20, 16, 10
 hiranyakarṇam maṇigrivam 1,
 122, 14
 hiranyakeśo rajaso 1, 79, 1. Ts.
 3, 1, 11, 4
 hiranyagarbhaḥ samavartatā^o 10,
 121, 1. Av. 4, 2, 7. Vs. 13, 4.
 23, 1. 25, 10. Ts. 4, 1, 8, 3.
 2, 8, 2. Tāpdyā 9, 9, 12. N.
 10, 23
 hiranyatvaṇ madhuvarṇo 5, 77, 3
 hiranyadantam śucivarṇam 5, 2, 5
 hiranyanirṇig ayo asya 5, 62, 7
 hiranyapāṇiḥ savitā vicarshaṇir 1,
 35, 9. Vs. 34, 25
 hiranyapāṇiḥ savitā sujihvas 3,
 54, 11
 hiranyapāṇim ūtaye 1, 22, 5. Vs.
 22, 10. Ts. 1, 4, 25, 1. 2, 2,
 12, 2
 hiranyayī arāṇī 10, 184, 3. S. P.
 14, 9, 4, 21
 hiranyayī vām rabhir 8, 5, 29
 hiranyayena purubhū 4, 44, 4. Av.
 20, 143, 4
 hiranyayena rathena dravat^o 8,
 5, 35
 hiranyayebhiḥ pavibhiḥ 1, 64, 11
 hiranyarūpāḥ sa hiranyasamdrig
 2, 35, 10. N. 3, 16
 hiranyarūpam ushaso vyushtāv 5,
 62, 8. Vs. 10, 16. Ts. 1, 8, 12,
 3. N. 3, 5
 hiranyasṛiṅgo 'yo 1, 163, 9. Vs.
 29, 20. Ts. 4, 6, 7, 4
 hiranyastūpāḥ savitar 10, 149, 5.
 N. 10, 33
 hiranyabastam aśvinā rārāṇā 1,
 117, 24
 hiranyahasto asurah sunīthaḥ 1,
 35, 10. Vs. 34, 26
 huve vah sudyotmānam 2, 4, 1
 huve vah sūnam sahaso 6, 5, 1
 huve vātasvanam kavim 8, 102, 5.
 Ts. 3, 1, 11, 8
 huve vo devīm aditiṃ 6, 50, 1
 hṛiṇīyamāno apa hi mad 5, 2, 8
 hṛitsū pītāso yudhyante 8, 2, 12.
 N. 1, 4

hṛidā tashṭeshu manaso 10, 71, 8. N. 13, 13	hotāraṃ sapta juhvo 1, 58, 7
hṛdisprisaḥ ta āsate 10, 25, 2	hotāraṃ citraratham 10, 1, 5. Tb. 2, 4, 3, 6
hetih pakshiṇi 10, 165, 3. Av. 6, 27, 3	hotāraṃ tvā vṛṇīmahe 5, 20, 3
hotājanishta cetanaḥ 2, 5, 1	hotrād ahaṃ varuṇa 10, 51, 4
hotā devo amartyaḥ 3, 27, 7. Sv. 2, 827. N. 6, 7	hṛadā na hi tvā nyṛishanty 1, 52, 7
hotādhvaryur āvayā 1, 162, 5. Vs. 25, 28. Ts. 4, 6, 8, 2	hṛadā iva kukshayaḥ 3, 36, 8
hotā nishatto manor apatye 1, 68, 7	hvayāmasi tvendra yāhy 6, 41, 5. Tb. 2, 4, 3, 11
hotā yakshad vanino 1, 139, 10	hvayāmi devāṇi ayātūr 7, 34, 8
hotāraṃ viśvavedasaṃ sam 1, 44, 7	hvayāmy agnim prathamam 1, 35, 1

IV. Kurze Inhaltsangabe.

Agastya s. Indra	Agni, dann Aṣvinau IV, 15
Agastya und Lopāmudrā I, 179	Agni, dann Ādityāḥ VIII, 19
Agni I, 1. 12. 14. 26. 27. 31. 36. 44. 45. 58. 59. 60. 65 —79. 94—99. 127. 128. 140. 141. 143—150. 189. II, 1. 2. 4—10 III, 1—3. 5—7. 9—29. IV, 1—12. V, 1—4. 6—28. VI, 1—16. VII, 1. 3—17. 42. 43. VIII, 11. 23. 39. 43. 44. 60. 71. 74. 75. 84. 102. 103. X, 1—8. 11. 12. 16. 20. 21. 45. 46. 51 —53. 69. 79. 80. 87. 88. 91. 115. 118. 122. 140. 142. 150. 156. 172. 176. 187. 188 I, 23, 24. 24, 1. 2. 139, 7. IX, 66, 19—21. 67, 24. 25. X, 98, 8—12 Apri- Hymnen. s. Indra, Devāpi	Agni und Indra III, 25, 4 Agni, Indra, Varuna X, 124 Agni, dann Marutaḥ I, 19. III, 26. V, 60 Agni, vāc, Pūshan, Marutaḥ VI, 48 Agni, Savitri, Varuna I, 24 Agni und Soma I, 93 Aṅgirasah X, 62 Atri V, 40, 5—9 Apāmnāpāt II, 35 Apālā und Indra VIII, 91 aranyāni X, 146 Aryāman s. Mitra und Va- ruṇa, Varuna und Mitra aśvamedha I, 162. 163. Aṣvinau I, 34 (bei den drei savana). 46. 47. 112. 116— 120. 157. 158, 180—184.

- II, 39. III. 58. IV, 14. 43
 —45. V, 73—78. VI, 62.
 63. VII, 67—74. VIII, 5.
 8—10. 22. 35. 57. 58. 73.
 85—87. X, 39—41. 106. 143
 I, 30, 17—19. 92, 16—
 18. 139, 3—5. II, 41, 7—
 9. VIII, 18, 8. 42, 4—6.
 101, 7. 8. X, 24, 4—6. 131,
 4. 5. s. Agni
 Aṣvinau, Indra, Devāh, Sara-
 svatī I, 3
 Aṣvinau, dann Vāyu VIII, 26
 Aṣvinau, Savitṛi, Devyah, Vi-
 shṇu I, 22
 Ādityāh II, 27. VII, 51. 52.
 60. VIII. 18. 67
 VIII, 19, 34. 35. s. Mitra
 und Varuṇa
 Ādityāh, Aṣvinau, Vāyu, Sū-
 rya, Priṣṇi VIII, 101
 Ādityāh, dann Ushas VIII, 47
 Apah VII, 47. 49. X, 9. 30.
 I, 23, 16—23. X, 17, 10
 āprīsūkta I, 13. 142. 188. II,
 3. III, 4. V, 5. VII, 2. IX,
 5. X, 70. 110
 Indra I, 4. 5. 7—11. 16. 29.
 32. 33. 51—57. 61—63. 80
 —84. 100—104. 121. 129
 —133. 169. 173—178. II,
 11—22. 30. III, 30—32. 34
 —37. 39—53. IV, 16—27.
 29—32. V, 29—39. VI, 17
 —47. VII, 18—32. 98. VIII,
 1—4. 6. 12—17. 21. 24. 32
 —34. 36. 37. 45. 49—55.
 61—66. 68—70. 76—78. 80
 —82. 88—90. 92. 93. 95—
 100. X, 22. 23. 27—29. 32.
 33. 38. 42—44. 47—50. 54.
 55. 73. 74. 89. 99. 103—
 105. 111—113. 116. 119. 120.
 133. 134. 138. 147. 148.
 152. 153. 160. 167. 171. 179.
 180
 I, 3, 4—6. 23, 7. 8. 139,
 6. 142, 12. 13. II, 32, 2.
 3. 41, 10—12. s. Agni,
 Apālā, Ribhavah, Briha-
 spati, Vāyu, Vishṇu, Hari
 Indra und Agastya I, 170
 Indra und Agni I, 21. 108.
 109. V, 86. VI, 59. 60. VII,
 93. 94. VIII, 38. 40
 Indra und Atri V, 40
 Indra, dann Aṣvinau X, 24. 131
 Indra, Aṣvinau, Ushas I, 30
 Indra und Kutsa V, 29, 9.
 31, 9
 Indra und Parvata I, 132, 6.
 III, 53, 1
 Indra und Pūshan VI, 57
 Indra und Brihaspati IV, 49.
 VII, 97
 II, 24, 12
 Indra und Marutaḥ I, 6. 165.
 171
 I, 23, 7. 8
 Indra und Varuṇa I, 17. IV,
 41. 42. VI. 68. VII, 82—85.
 VIII, 59
 Indra und Varuṇa, Briha-
 spati, Pūshan, Savitṛi, So-
 ma, Mitra und Varuṇa
 III, 62
 Indra und Vāyu I, 2. IV, 46. 47
 I, 23, 2. 3. 135, 4—8.
 II, 41, 3
 Indra, dann Vāyu VIII, 46
 Indra und Vishṇu VI, 69
 I, 155, 1. 2
 Indra und Vṛishākapi X, 86
 Indra und Soma IV, 28. VI.
 72. VII, 104
 II, 30, 6
 Urvaṣī s. Purūravas

- ulūkhala und musala I, 28
 Ushas I, 48. 49. 113. 123.
 124. III, 61. IV, 51. 52. V,
 79. 80. VI, 64. 65. VII,
 75. 81
 I, 30, 20—22. VIII, 47,
 14—18
 Ushas und Asvinan I, 92
 Ushāsānaktā I, 13, 7. 142, 7.
 188, 6. II, 3, 6. III, 4, 6.
 V, 5, 6. VII, 2, 6. IX, 5,
 6. X, 70, 6. 110, 6
 Ritavah I, 15. II, 36. 37
 ritvijah X, 101
 Ribhavah I, 20. 110. 111.
 161. IV, 33—37. VII, 48
 Ribhavah und Indra III, 60
 ōshadhayah X. 97. 145
 Kutsa s. Indra
 Kesin X, 136
 Kshetrapati IV, 57
 gāvah VI, 28. X, 19. 169
 grāvānah X, 76. 94. 175
 gharma X, 181
 ghrita IV, 58
 Tanūnapāt I, 13, 2. 142, 2.
 188, 2. III, 4, 2. IX, 5, 2.
 X, 110, 2
 Tārshya X, 178
 Tisro devyah I, 13, 9. 142,
 9. 188, 8. II, 3, 8. III, 4,
 8. IX, 5, 8. X, 70, 8.
 110, 8
 Tvashtri I, 13, 10. 142, 10.
 188, 9. II, 3, 9. III, 4, 9.
 V, 5, 9. IX, 5, 9. X, 70,
 9. 110, 9
 dakshinā I, 125. X, 107. 117
 Dadhikrā IV, 38—40. VII, 44
 dānastuti I, 122, 15. 126, 1
 —5 IV, 15, 7—10. V, 27,
 30, 12—15. 33, 8—10. 34,
 9. 36, 6. 61, 5—10. 17—
 19. VI, 45, 31—33. 47,
 21—25. 63, 9. 10. VII, 18,
 22—25. VIII, 1, 30—34. 2,
 41. 42. 3, 21—24. 4, 19—
 21. 5, 37—39. 6, 46—48.
 19, 36. 37. 21, 17. 18. 24,
 28—30. 25, 22—24. 46, 21
 —24. 29—33¹⁾. 55, 3—5.
 56. 68, 14—19. 70, 13—15.
 74, 13—15. X, 32, 9. 33,
 4—8. 62, 7—11. Im gan-
 zen 34
 dundubhi VI, 47, 29—31.
 Devāh I, 89. 90. 105—107.
 122. 139. 186. II, 29. 31.
 III, 54—57. IV, 55. V, 41
 —43. 44 (?). 45. 46. 51. VI,
 49—52. 59. VII, 34—37. 39.
 40. VIII, 27—30. 83. X,
 31. 35. 36. 61. 63—66. 72.
 92. 93. 100. 128. 137. 141.
 157
 I, 3, 6—9. II, 41, 13—15
 Devāh und Ritavah I, 15
 Devāpi, Brihaspati, Agni X, 98
 Devyah I, 22, 9—15. II, 32,
 8. V, 46, 7. 8
 Dyāvāprithivya I, 159, 160.
 185. IV, 56. VI, 70. VII, 53
 I, 22, 13—15. II, 41, 9
 —12
 Dyāvāprithivya, Indra, Rā-
 kā, Sīnīvālī, Devyah II, 32
 Dvāro devyah I, 13, 6. 142,
 6. 188, 5. II, 3, 5. V, 5, 5.
 VII, 2, 5. IX, 5, 5. X, 70,
 5. 110, 5
 Naktoshāsau s. Ushāsānaktā
 Nadyah X, 75. s. Viśvāmītra

1) Dieser Hymnus ist aus zwei verschiedenen zusammengeschweisst.

- Narāsaṁsa I, 13, 3. 18, 6—
 9. 142, 3. II, 3, 2. V, 5, 2.
 VII, 2, 2. X, 70, 2
 Panayaḥ s. Saramā
 Parjanya V, 83. VII, 101. 102
 Parvata s. Indra
 Pitarah X, 15. 154
 pitu I, 187
 Purusha X, 90
 Purūravas und Urvasī X, 95
 Pūshan I, 42. 138. VI, 53—
 56. 58. X, 26
 I, 23, 13—15. III, 62, 7
 —9. VI, 48, 14—19. VIII,
 4, 15—18. IX, 67, 10—12.
 X, 17, 3, 6. s. Indra, Soma
 Prithivī 5, 84. s. Dyāvāpri-
 thivyau
 Prisni VIII, 101, 15. 16
 Prajāpati X, 121
 Brihaspati I, 18. 40. 190. II,
 23—26. VI, 73. X, 67. 68.
 182
 I, 139, 10. III, 62, 4—6.
 s. Indra, Devāpi
 Brihaspati und Indra VII, 97
 Brihaspati, dann Indra IV, 50
 brahmajāyā X, 109
 Brahmanaspati s. Brihaspati
 Bhaga VII, 41
 mandūkāḥ VII, 103
 Manyu X, 83. 84
 Marutah I, 19. 37—39. 64. 85
 —88. 166—168. 172. II, 34.
 V, 52—59. 61. 87. VI, 66.
 VII, 56—58. VIII, 7. 20. 94.
 X, 77. 78
 I, 23, 8—12. VI, 48, 20
 —22. s. Agni, Indra
 Mitra III, 59
 Mitra und Varuna I, 2. 136.
 137. 151—153. V, 62—72.
 VI, 67. VII, 61. 64. 65. X,
 132
 I, 23, 4—6. 139, 2. II, 41,
 4—6. III, 62, 16—18. s.
 Varuna, Mitra, Sūrya
 Mitra, Varuna, Aryaman X,
 185. s. Ādityah
 Mitra, Varuna, Aryaman, Sū-
 rya VII, 66
 Mitra und Varuna, dann Sū-
 rya VIII, 25
 Mudgalasya vṛishā X, 102
 yajña X, 114. 130
 Yama X, 14. 135
 Yama und Yamī X, 10
 yūpa III, 8
 ratha VI, 47, 26—28
 Rākā II, 32, 4. 5. 8
 Rātri X, 127
 Rudra I. 113. II, 33. VII, 46
 VII, 59, 12. s. Soma
 Rudra, dann Soma I, 43
 Lopāmudrā s. Agastya
 Varuna I, 25. II, 28. V, 85.
 VII, 86—89. VIII, 41
 I, 24, 6—15. VIII, 69, 12.
 X, 124, 5—9. s. Mitra
 Varuna, dann Asvinau VIII, 42
 Varuna, Mitra, Aryaman I, 41.
 X, 126
 Vasishthah und Vasishtha
 VII, 33
 vāc X, 71. 125
 VI, 48, 11—13. VIII, 100,
 10. 11
 Vāta X, 168. 186. s. Vāyu
 Vāyu I, 134. 135. IV, 48.
 VII, 92
 VIII, 26, 20—25. 46, 25
 —28. 32. 101, 9. 10. s. In-
 dra, Vāta
 Vāyu und Indra VII, 90. 91
 Vāyu, Indra und Vāyu, Mitra
 und Varuna I, 2
 Vāyu, Indra und Vāyu, Mitra
 und Varuna, Asvinau, In-

- dra, Devāḥ, Sarasvatī, Dyāvāprithivīyan II, 41
 Vāyu, Indra und Vāyu, Mitra und Varuṇa, Indra und Marutah, Pūshan, Āpaḥ I, 23
 Vāstoshpati VII, 54
 VII, 55, 1
 Visvakarman X, 81. 82
 Viśvāmitra und die Flüsse
 Vipās und Śutudrī III, 33
 Viśvāvasu X, 139
 Viśnu I, 154. 156. VII, 100
 I, 22, 16—21. 155, 2—6.
 s. Indra
 Vishnu und Indra VII, 99
 Vrīṣhākapi s. Indra
 Vēna X, 123
 Vaisvānara s. Agni
 śakūna II, 42. 43. X, 165
 śraddhā X, 151
 śamvatsara I, 164
 Śaṇyū X, 17, 1. 2
 Saramā und Paṇayah X, 108
 Sarasvat s. Sarāsvatī
 Sarasvatī VI, 61. VII, 95
 I, 3, 10—12. II, 41, 16
 —18. X, 17, 7—9
 Sarasvatī und Sarāsvat VII, 96
 Savitri I, 21. 35. II, 38. III, 38. IV, 13. 53. 54. V, 47—
 50. 81. 82. VI, 71. VII, 38.
 45. X, 149
 I, 22, 5—8. 24, 3—5. III, 62, 10—12. s. Sūrya
 Sinivālī II, 32, 6. 7. 8
 Sūrya I, 50. 115. VII, 63. X, 37. 158. 170. 177. 189
 VII, 66, 14—16. VIII, 25,
 18—21. 101, 11. 12. s. Savitri
 Sūryā, Indra und Marutah I, 6
 Sūrya, Mitra und Varuṇa VII, 62
 Sūryā X, 85
 Soma I, 91. VIII, 48. 72. 79. IX, 1—4. 6—111. 113. 114. X, 25. 144
 I, 43, 7—9. III, 62, 13
 —15. VI, 47, 1—5. X, 17,
 11—13. s. Agni, Indra
 Soma und Pūshan II, 40
 Soma und Rudra VI, 74
 Hari (Indra) X, 96
 havirdhāne X, 13
 Ackersegen IV, 57
 Augurien II, 42. 43. X, 165
 Aussatz, Heilung von VIII, 91
 Bestrebungen, verschiedene IX, 112
 Eintracht X, 191
 Feinde, Spruch zur Vertilgung derselben X, 166
 Froschlied VII, 103
 Gewürme, Spruch gegen I, 191
 Gift, Abwehr von VII, 50
 Gleichklang, künstlicher, im Versbau I, 127—139. II, 22, 1. IV, 1, 2. 3. V, 2, 12. 41, 16. 17. 50, 5. 86, 6. VI, 2, 11. 14, 5, 15, 3. 6. 15. 48, 6. 7. 21. 49, 15. VII, 50, 4. IX, 111. X, 115, 9
 Götterpaare: Agnīshomau, Indravāyū, Indrākutsau, Indrāgnī, Indrāparvatau, Indrāpūshanau, Indrābrihaspati, Indrāvarunau, Indrāvishnū, Indrāsomau, Ushāsānaktā, Dyāvākshāmā, Dyāvāprithivīyan, Parjanya, Prithividyāvau, Mitrāvarunau, Sūryācandramasau, Sūryāmāsau, Somāpūshanau, Somārudrau

Handauflegung zur Heilung X, 60, 12. 137, 7	Schwindsucht, Abwehr von X, 163
Heilungssprüche X, 57—60. 137. 161	Segen der Frommen VIII, 31
Hochzeitslied X, 85	Sündenerlösung VII, 89. X, 164
Königsweihe X, 173. 174	Todtenbestattung X, 16—18
Kräuter, s. oshadhayah	Träume, böse VIII, 47, 14 —18
Leibesfrucht, Spruch zur Er- haltung der X, 162	Unholdinnen, Verseuchung von X, 155
Nachkommenschaft, Spruch zur Erlangung von X, 183. 184	Waffenrüstung VI, 75
Nebenbuhlerin, Beseitigung der X, 145. 159	Waldeinsamkeit X, 146
Regen, Gebet um X, 98	Würfelspiel X, 34
Rinder VI, 28	Zauberer, Spruch gegen VII, 104. X, 87
Schlachtsegens VI, 75	Zote I, 126, 6. 7
Schlaf, Spruch zur Einschläfe- rung VII, 55	Zwiesgespräche I, 165. 170. 179. III, 33. IV, 42. X, 10. 28. 51. 86. 95. 108
Schöpfung X, 72. 129. 190	

V.

ATHA KHAILIKĀNI SŪKTĀNI.

I ¹⁾.I, 50 ²⁾.

ṣanaiṣ cit sūryeṇa ādityeṇa sahīyasā |
 ahaṃ yaśasvinām yaśo vidyārūpāṇy ā dade || 1 ||
 udyann adya vi no bhaja pitā putrebhyo yathā |
 dīrghāyutvasya heṣiṣhe tasya no dehi sūrya || 2 || ³⁾
 udyantaṃ tvā mitramaha ārohantaṃ vicakṣhaṇa |
 paśyema ṣaradaḥ ṣataṃ jīvema ṣaradaḥ ṣataṃ || 3 || ⁴⁾

II.

I, 191 ⁵⁾.

mā bibher na marishyasi pari tvā pāmi sarvataḥ |
 ghanena hanmi vṛṣcikam ahaṃ daṇḍenāgatam || 1 || ⁶⁾
 ādityarathavegena vishṇubāhubalena ca |

1) Für den Abdruck der Khila in Ashtaka I—VI habe ich Chambers 44 abc, und für Ashtaka I—VIII I. Ö. 129—132 benutzt. Für XIX—XXIV verdanke ich Herrn Dr. Klatt in Berlin eine genaue Vergleichung des Abdrucks von Müller mit Chambers 67s. 72. Die Hss. von Chambers bezeichne ich mit A, die des I. Ö. mit B, Chambers 67s mit a, Chambers 72 mit b. 2) Fehlt in A. 3) Tb. III, 7, 6, 22. dhehi B. 4) Vgl. VII, 6G, 16. 5) Nur in B. 6) Vgl. Av. X, 4, 9. V, 30, 8.

garuḍapakshanipātena bhūmim gacha mahāyaśāḥ || 2 ||
 garuḍasya jātāmātreṇa trayo lokāḥ prakampitāḥ |
 prakampitā mahī sarvā saṣailavanakānanā || 3 ||
 gaganam nashtacandrārkaṁ jyotiṣam na prakāṣate |
 devatā bhayavitrastā māruto na plavāyati || 4 ||¹⁾
 bhoḥ sarpa bhadra bhadraṁ te dūraṁ gacha mahaviṣa || 2 ||
 janmejayaṣya yajñānte āstikavacanam smara || 5 ||
 āstikavacanam śrutvā yaḥ sarpo na nivartate |
 śatadhā bhidyate mūrdhni śiṅṣavṛikshaphalam yathā || 6 ||³⁾

III.

II, 43.

bhadrām vada dakṣiṇatō bhadrām uttaratō vada |
 bhadrām purāstān no vada bhadrām paścāt kapīṇjala || 1 ||⁴⁾
 bhadrām vada putraīr bhadrām vada grīhēṣhu ca |
 bhadrām asmākaṁ vada bhadrām no ābhayaṁ vada || 2 ||
 bhadrām adhāstān no vada bhadrām upāriṣṭhān no vada |
 bhadrām-bhadraṁ na ā vada bhadrām naḥ sarvatō vada || 3 ||
 asapatnām purāstān naḥ śivām dakṣiṇatas kṛidhi |
 ābhāyaṁ sātataṁ paścād bhadrām uttaratō grīhē || 4 ||
 yauvānāni mahāyasi jigyūṣhām iva dundubhīḥ |
 śākuntaka pradakṣiṇām śātapatrābhī no vada || 5 ||
 āvādaṁ tvām^o || 6 ||⁵⁾

IV.

V, 44.

jāgārshi tvām bhūvane jātavedo
 jāgārshi yātra yājate havīṣmān |

1) Vgl. Suparṇādhyaṣya 2. 2) mahāviṣaḥ B. 3) 5 und 6 Mhbh. I, 2190. 4) Nirukta 9, 5. 5) Alle diese Verse finden sich in Kauṣikasūtra 46.

idam havīḥ śraddādadhāno jubomi
tēna pāsi gūhyam nāma gōnām || 1 || ¹⁾

V.

V, 51.

svastyāyanam tārksyām ārishtāneminim
mahādbhutam ²⁾ vāyasam devātānām |
asuraghnām indrasakham samātsu
brīhād yāso nāvam ivā ruhema || 1 ||
aṅhomūcam āṅgīrasam gāyam ca
svastyātreyaṁ mānasā ca tārksyām |
prāyatapāṇiḥ śaraṇām prā padye |
svastī sambādhīshv ābhayaṁ ca no astu || 2 || ³⁾

VI.

V, 84

vārshantu te vibhāvari divo abhrāsya vidyūtaḥ |
rōhantu sārvaḥjāny āva brahmadvīsho jahi || 1 ||

VII. Śrīsūkta.

V, 87 ⁴⁾

hiranyavarṇam hariṇim suvarṇarajatasrajam |
candrām hiraṇmayim lakṣmīm jātavedo mamā vaha || 1 ||
tām ma ā vaha jātavedo lakṣmīm anapagāminim ⁵⁾
yasyam hiraṇyam vindeyam gām aśvān puruṣbān aham || 2 ||
aśvapūrṇam rathamadhyam hastinādapramodinim |

1) tēna etc. V, 3, 3. 2) mahādbhutam A. B. 3) Beide Verse finden sich als pratika im Suparṇādhyaḥya 10. 4) Accente sind in A beigeschrieben, aber, wie in allen späteren Sachen, in ganz verkehrter Weise. 5) alapa⁹ A. B.

śriyaṃ devīm upa hvaye śrīr mā devī jushatām || 3 ||
 kāṅsosmitām hiraṇyaprākārām ārdrām jvalantīm triptām tar-
 payantīm |
 padme sthitām padmavarṇām tām ihopa hvaye śriyaṃ || 4 ||
 candrām prabhāsām yaśasā jvalantīm śriyaṃ loke devaju-
 shṭām udārām |
 tām padmanemiṇi śaraṇam pra padye alakshmir me na-
 syatām tvām vṛṇomi || 5 || 1 ||
 ādityavarṇe tapaso 'dhi jāto vanaspatis tava vṛiksho 'tha
 bilvaḥ |
 tasya phalāni tapasā nudantu 1) yā antarā yaś ca bāhyā
 alakshmiḥ || 6 ||
 upaitu mām devasakhaḥ kīrtiḥ ca maṇinā saha |
 prādurbhūto 'smi 2) rāshitre 'smiṇ kīrtim vṛiddhim dadātu
 me || 7 ||
 kshutpipāsāmalā jyeshṭhā alakshmir nāśayāmy aham |
 abhūtim asamvṛiddhim ca sarvām nir nuda 3) me grīhāt || 8 ||
 gandhadvārām durādharshām nityapushṭām karīṣiṇīm |
 iṣvarīm sarvabhūtānām tām ihopa hvaye śriyaṃ || 9 ||
 manasaḥ kāmam ākūtim vācaḥ satyam aśīmaḥ |
 paśunām rūpam annasya mayi śrīḥ śrayatām yaśaḥ 4) || 10 || 2 ||
 kardamena prajā bhūtā mayi sam bhrama kardama |
 śriyaṃ vāsaya me grīhe 5) mātaram padmamālinīm || 11 ||
 āpaḥ srajanu 6) snigdhanī ciklita vasa me grīhe |
 nī ca devīm mātaram śriyaṃ vāsaya me kule || 12 ||
 ārdrām pushkariṇīm yashṭīm suvarṇām hemamālinīm |
 sūryām hiraṇmayīm lakshmiṃ jātavedo manā vaha || 13 ||
 ārdrām pushkariṇīm pushṭīm piṅgalām padmamālinīm |
 candrām hiraṇmayīm lakshmiṃ jātavedo manā vaha 7) || 14 ||

1) mā eingeschoben in A. B. 2) stu B. 3) sarvā nir-
 nuda B. sarvānirnuda A. Vgl. Ta. (Bibl. Ind.) p. 922. 4) Tb. II,
 4, 6, 6. 5) kule B. 6) srajanu A. B. 7) In B. steht 14 vor 13.

tām ma ā vaha jātavedo lakshmīm anāpagāminīm ¹⁾ |
 yasyām hiraṇyam prabhūtaṃ ²⁾ (gāvo dāsyo 'śvān) ³⁾ vin-
 deyam purushān aham || 15 || ³ ||
 aṣṭadāyī godāyī dhanadāyī mahādhanē |
 dhanam me jushatām devī ⁴⁾ sarvakāmāṅś ca dehi me || 16 ||
 putrapautradhanam dhānyam hastyāṣṭvāṣṭvatarai rathaiḥ |
 prajānām bhavasi ⁵⁾ mātā āyushmantam karotu mām || 17 ||
 dhanam agnir dhanam vāyur dhanam sūryo dhanam vasuḥ |
 dhanam indro bṛhaspatir varuṇo dhanam aṣvinā ⁶⁾ || 18 ||
 vainateya somam piba somam pibatu vṛitrahā |
 somam dhanasya somino mahyam ⁷⁾ dadātu sominaḥ || 19 ||
 na krodho na ca mātṣaryam na lobho nāṣubhā matiḥ |
 bhavanti kṛtapuṇyānām bhaktānām śṛisūktam jayet || 20 ||
 padmānane padmāūrū padmākṣi padmasambhave |
 tan me bhajasi padmākṣi yena saukhyam labhāmy
 aham || 21 ||
 yaḥ śuciḥ prayato bhūtvā juhuyād ājyam anvaham |
 śriyaḥ pañcadaśarcam ca śrikāmaḥ satatam jayet ⁸⁾ || 22 ||
 śrīvarcaśyam ⁹⁾ āyushyam ārogyam āvidhāt pavamānam
 mahīyate |
 dhānyam dhanam paśum putralābham śatasamvatsaram dīr-
 gham āyuh || 23 || ⁴ ||

VIII.

VI, 45.

cākṣuḥ ca śrōtram ca mānaś ca vāk ca
 prāṇāpānaū déha idāṃ śārīram |

1) alapa° A. 2) prabhūtim B. 3) Des Guten zu viel.
 4) devi B. 5) hastyāṣṭvādigave ratham, und bhavasi B. 6) in-
 dram, varuṇam dhanam ūcyate A. varuṇam auch B. 7) miham A.
 8) 21 und 22 stehen in B. nach 15. In derselben Hss. folgen noch
 zu Schlusse eine Anzahl von Versen gleichen Werthes. 9) śrī-
 varcaśsvam A. śrīvarcasvam B. bahuputralābham B. Da 23 den Nach-
 satz zu 22 bildet, wird vielleicht ājnyād avasāne für āvidhāt pava-
 mānam zu lesen sein.

dvaú pratyāñcāv anulomaú visārgāv
 etām tám manye dāṣayantram útsam || 1 ||
 úraṣ ca prishthāṣ ca kárau ca bāhú
 jāṅghe corú udāraṃ śíraṣ ca |
 lómāni māñsām rudhírāsthimájjam
 étac charírām jalábudbudópamam || 2 ||¹⁾
 bhrúvau lalāṭé ca táthā ca kárṇau
 hánū²⁾ kapolaú chubúkas tathá ca |
 óshthau ca dantāṣ ca táthaiva jihvá
 etát suṣubhrām mukháratnakoṣam³⁾ || 3 ||

IX.

VII, 34⁴⁾.

śamvatīḥ pārayanti⁵⁾ tám prīncanti váco yáthā |
 abhyāyāntam samāyāntam⁶⁾ yá evédám iti brávat || 1 ||
 jāyáketum purusprīham bháratim brahmavárdhanim |
 samjānāná mahí mātá yá evédám iti brávat || 2 ||
 índras tám kar⁷⁾ víbhum prabhúm bhānúnēyām sárasvatī |
 yéna sūryam árocayad yénemé ródasī ubhé || 3 ||
 juṣhásvāgne āngirah kāṇvám médhyaítithim |
 má tvā sómasya bárbrīhan sutáso mádhumattamāḥ || 4 ||
 tvám⁸⁾ agne āngirastamāḥ śócasva devavítamāḥ |
 á śamtama śamtamābhir abhíshtībhiḥ śāntīm svastīm akur-
 vata || 5 ||
 śam naḥ kánikradad devāḥ parjányo abhí varshatv ósha-
 dhayaḥ práti dhīyantām |
 śam no dyāvāprithiví śam prajābhyah śam no astu dvipáde
 cātushpade || 6 ||

1) B. setzt 2 vor 1. Statt śiras lies pasas. 2) lalāṭas ca, und hánūh A.
 3) jihvām etác charírām B. jihvá etáchusubhrām A.
 4) Gehört zu 35. Dieses khila nur in A. 5) pārayante A.
 6) abhyānantām yamāyantam A. 7) karṇam A. 8) tvām A.

X.

VII, 55.

svapnāḥ svapnādhikāraṇe sārvaṃ nī shvāpayā jānam |
 āsūryām anyān svāpāya dvyūshām ¹⁾ jāgriyād ahām || 1 ||
 ājagaro nāma sarpāḥ sarpīr avishó mahān |
 tāsminn u sārpaḥ súdhitas téna tvā svāpayāmasi || 2 ||
 sarpāḥ sārpo ajāgaraḥ sarpīr avishó mahān |
 yāsya śúshkāt sindhávas tāsya gādhām aśimahi || 3 ||
 kālikó nāma sarpó navānāgasahāsralaḥ |
 yamunahradē 'sau jātò ²⁾ yó nārāyaṇavāhanaḥ || 4 ||
 yādi kālikadūtasya yadī kālī kālikād bhayam |
 jānmabhūmīparikrānto nirvīsho yāti kālikaḥ || 5 ||
 āti kālikaraudrasya vishṇuḥ saumyena bhāvinā |
 yamunanadī kālikaṃ téna vishṇústotram anú smaram ³⁾ || 6 ||
 karkoṭakó nāma sarpo yo dṛśṭīvisha úcyate |
 tāsya sarpāsya sarpatvām tasmai sarpa namó 'stu te ⁴⁾ || 7 ||
 ā yāhīndra pathībhir ilītébhir
 yajñām imām no bhāgadbhéyaṃ jushasva |
 triptā juhur mātulasyeva yóshā .
 bhāgās te paitṛishvaseyī vapām iva ⁵⁾ || 8 ||
 yāśaskaram bālavantam prabhútvam
 tam evā rājādhipátir babbhūva |
 sāmķirṇanāgāśvapátir narāṇām
 sumaṅgālyam satatam dīrghām áyuh ⁶⁾ || 9 ||

XI.

VII, 96.

yāsya vratām paśāvo yānti sārve
 yāsya vratām upatīshṭhanta āpaḥ |

1) dvyūshām B, und A. s. m. Siehe Av. IV, 5, 7. 2) hasojāto
 B. sojāto A. 3) 6 fehlt in B. 4) 7 steht in B. nach 9. 5) Nir.
 14, 31. 6) suvarṇām tam vitātām A.

yāśya vratē puṣṭīpātir nīviṣṭas
tām sārāsvantam āvase huvema¹⁾ || 1 ||

XII.

VII, 103.

upaplāvada maṇḍūki varshām ā vada tāduri |
mādhye bradāśya plavāsya vigrīhya catūraḥ padāḥ²⁾ || 1 ||

XIII.

IX, 67.

pavamānīḥ svastyāyanīḥ sudūghā hī ghṛitaścūtaḥ |
ṛiṣhibhiḥ sāmibhrito rāso brāhmaṇēshv anṛitaṁ bitām³⁾ || 1 ||
pāvamānīr diṣantu na imām lokām ātho amūm |
kāmān sām ardhayanantu no devaīr devīḥ samāhitāḥ⁴⁾ || 2 ||
prājāpatyām pavitraṁ ṣatōdyāmaṁ hiraṇyāyam |
tēna brahmavidō vayām pūtām brāhma punīmahe⁵⁾ || 3 ||
yēna devāḥ pavitreṇātmānam punāte sādā
tēna sahasradhāreṇa pāvamānyāḥ punantu⁶⁾ mā⁷⁾ || 4 ||
īndraḥ sunītī sahā mā punātu
sōmaḥ svastyā vāruṇaḥ samīcya |
yamō rājā pramṛiṇābhiḥ punātu⁸⁾
jātavedā ūrjāyantyā punātu || 5 ||⁹⁾
ṛishayas tu tapas tepuḥ sarve svargajigīṣhavaḥ |
tapasas tapaso 'gryaṁ tu pāvamānīr ṛico 'bravit || 6 ||¹⁾
yan me garbhe vasataḥ pāpam ugraṁ
yaj jāyamānasya ca kiṁcid anyat |
jātasya ca yac cāpi ca vardhato me

1) Av. VII, 40, 1. Ts. III, 1, 11, 3. 2) Av. IV, 15, 14. Nir.
9, 7. 3) Sv. 2, 650. Tb. I, 4, 8, 6. 4) Sv. 2, 651. Tb. I, 4,
8, 6. 5) Tb. eds. 6) punātu B. 7) Sv. X, 2, 652. Tb. I, 4,
8, 6. 8) Tb. eds. 9) mā B.

tat pāvamānībhir aham punāmi || 7 ||

mātāpitror yan na kṛitaṃ vaco me

yat sthāvaram jaṅgamam ābabhūva |

viśvasya tat prahr̥ishitaṃ vaco me

tat pāva°

|| 8 ||

krayavikrayād yonidoshād bhakshād bhojyāt pratigrahāt

asambhojanāc cāpi nṛṣaṅsam tat pāva°

|| 9 ||

goghnāt taskaratvāt strīvadhād yac ca kilbisham |

pāpakaṃ ca caraṇebhyas tat pāva°

|| 10 ||

brahmavadhāt surāpānāt svarṇasteyād vṛishalīgamanamai-

thunasamgamāt |

guror dārābhigamanāc ca tat pāva°

|| 11 ||

bālaghnān mātṛipitṛivadhād bhūmitaskarāt sarvavarṇagama-

namaithunasambhavāt |

pāpebhyas ca pratigrahāt sadyaḥ praharati sarvadushkṛitaṃ

tat pāva° || 12 || 2 ||

duryashtaṃ duradhītaṃ pāpaṃ yac cājñānataḥ 1) kṛitaṃ |

ayājitaḥ cāsaṃyājyās tat pāva°

|| 13 ||

amantram annaṃ yat kiṃcid dhūyate ca hutāṣane |

saṃvatsarakṛitaṃ pāpaṃ tat pāva°

|| 14 ||

ṛitasya yonayo 'mṛitasya dhāma viśvā devebhyas puṇya-
gandhāḥ |

tā na āpaḥ pra vahantu pāpaṃ śuddhā yacāmi sukṛitām

u lokaṃ tat pāva° || 15 ||

pāvamānīḥ svastyayanīr yābhir gachati nāndanam |

puṇyāṅs ca bhakshān bhakshayaty amṛitatvaṃ ca ga-

chati || 16 ||

pāvamānaṃ pitṛin devān dhyāyed yaś ca sarasvatīm |

ṛishīns tasyopa varte tat kshīraṃ sarpir madhūdakam || 17 ||

pāvamānaṃ param brahma śukraṃ jyotiḥ sanātanaṃ |

1) cājñānato B.

pitṛīṁs tasyopa tishṭhe tat kshīraṁ sarpir madhūdakam || 18 ||
 pāvamānam param brahma ye paṭhanti manīṣiṇaḥ |
 sapta janma bhaved vipro dhanādhyo vedapāragah || 19 ||
 daṣottarāṇy ṛicāṅṣ caiva pāvamāniḥ ṣatāni śhaṭ |
 etaj juhvaj japen mantraṁ ghoram mṛityubhayam ha-
 ret || 20 || 3 ||

XIV.

IX, 113.

yātra tát paramám padám víshṇor loké mahīyaté
 devaiḥ sukṛítakārmabhis tátra mām° || 1 ||
 yātra tát paramāvyam bhūtānām adhipátī 1) |
 bhāvabhāví vayó gīṣ ca tátra mām a° || 2 ||
 yātra lokás tanutyájāḥ śraddháya tápasā jitāḥ |
 téjaṣ ca yātra bráhma ca tátra mām° || 3 ||
 yātra devá mahātmānaḥ sendráṣ ca marúdganaḥ |
 brahmá ca yātra víshṇuṣ ca tátra° || 4 ||
 yātra gaṅgá ca yamuná yātra prácí sarásvatī |
 yātra somésvaro devás tátra mām a° || 5 ||

XV.

X, 9.

sasrúshis tádapaso dívā náktam ca sasrúshih |
 váreṇyakraatūr ahám á devír ávase huve || 1 || 2)

XVI.

X, 75, 5.

sitásité saríte yātra saṁgaté tátrāplutáso dívam út patanti |
 yé vai tanvám ví sṛijanti dhírās te jánāso amṛitatvam
 bhajante || 1 ||

1) adhipátim B.

2) Av. VI, 23, 1.

divāḥ sādāṁsi bṛihatī vī tishṭhasa ā tveshām vartate tā-
 mah || 1 || ¹⁾
 yé te rātri nṛicákshaso yuktáso navatír náva |
 aṣītiḥ santv aṣṭá utó te sapṭá saptatīḥ || 2 || ²⁾
 rātrīm pra padye janānīm sarvabhūtaniveṣānīm |
 bhadram ³⁾ bhagavatīm kṛishṇām viśvasya jagato niṣām || 3 ||
 samveṣānīm samyamānīm grahanakshatramālinīm |
 prapanno 'ham śivām rātrīm bhadre pāram aṣīmahi bhadre
 pāram aṣīmāhy om namaḥ || 4 || ⁴⁾
 stoshyāmi prayato devīm śaraṇyām bahvṛicapriyām |
 sahasrasanmitām durgām jātavedase sunavāma somam || 5 || ⁵⁾
 śāntiyartham tvam divijātīnām ṛishibhiḥ somapāiḥ śritā ⁶⁾
 ṛigvede tvam samutpannārātīyato ni dahāti vedāḥ || 6 ||
 ye tvām devi prapadyante ⁷⁾ brāhmaṇā havyavāhanīm |
 avidyā bahuvidyā vā sa naḥ parshad ati durgāni viśvā || 7 ||
 agnivarṇām śubhām saumyām kīrtayishyanti ye divijāḥ |
 tāns tārayati durgāni nāveva sindhum duritāty agniḥ || 8 ||
 durgeshu vishame ghore samgrāme ripusamkaṭe |
 agnicoranipāteshu sarvagrahanivāraṇe || 9 ||
 durgeshu vishameshu tvam samgrāmeshu vaneshu ca |
 mohayitvā prapadyante teshām me abhayam kuru teshām
 me abhayam kurv om namaḥ || 10 ||
 keṣinīm sarvabhūtānām pañcamīti ca nāma ca |
 sā mām samā niṣā devī sarvataḥ pari rakshatu sarvataḥ
 pari rakshatv om namaḥ || 11 ||
 tām agnivarṇām tapasā jvalantīm vairocānīm karmaphale-
 shu juṣṭām |
 durgām devīm śaraṇam aham pra padye sūtārasi tarase
 namaḥ sūtārasi tarase namaḥ || 12 || ⁸⁾

1) Av. XIX, 47, 1. Vs. 34, 32. Nir. 9, 29. 2) Av. XIX, 47, 3.
 3) durgām b. 4) b bricht hiermit ab. 5) Der letzte pāda
 dieses und der drei folgenden Verse sind Viertel des Hymnus I, 99.
 6) tadvijātīnām und somapāṣṛitāḥ Hss. 7) prapadyanti Hss.
 8) Ta. X, 1, 1 (p. 788).

durgā durgeshu sthāneshu ṣaṃ no devīr abhishtāye |
 ya imaṃ durgāstavam puṇyaṃ rātrau-rātrau sadā paṭhet || 13 ||
 rātrih kuṣikah saubharo rātristavo gāyatrī |
 rātrisūktam japen nityam tatkāla upa padyate || 14 ||

XX.

X, 128.

arvāñcam indram amūto havāmahe yó gojíd dhanajíd aṣ-
 vajíd yaḥ |
 imám no yajñám vihavé jushasvāsyá kulmo harivo medí-
 nam tvā || 1 ||¹⁾
 āyushyám varcasyám rāyás pósham aúdbhidam |
 idám hiraṇyaṃ vārcasvaj jaítrāyá viśatād u mām || 2 ||²⁾
 uccairvāji prītanāshāt sabhāsāham dhanamjayam |
 sarvāḥ samagrā riddhayo hiraṇye 'smin samāhitāḥ || 3 ||
 ṣunam aham hiraṇyasya pitur nāmeva jagrabha |
 tena mām sūryatvacam akaram pūrushu priyam || 4 ||
 samrājam ca virājam cābhishtir yā ca me dhruvā |
 lakshmī rāshṭrasya yā mukhe tayā mām indra saṃ sṛija || 5 ||
 agneḥ prajātam pari yad dhiranyaṃ amṛitam jajñe³⁾ adhi
 martyeshu |
 ya enad veda sa id enad⁴⁾ arhati jarāmṛityur bhavati yo
 bibharti || 6 ||⁵⁾
 yad veda rājā varuṇo yad u devī sarasvatī |
 indro yad vṛitrahā veda tan me varcasa āyushe || 7 ||⁶⁾
 na tad rakshāṃsi na piṣācāḥ caranti devānām ojaḥ pra-
 thamajam hy etat |

1) Av. V, 3, 11. Ts. IV, 7, 14, 4. Tb. II, 4, 3, 2. B. hat nur diesen Vers. 2) Vs. 34, 50. 3) yajñe a. und zwei Hss. von Devarāja. 4) sa hi vedam a. 5) Av. XIX, 26, 1. 6) Av. XIX, 26, 4.

yo bibharti dākshāyaṇāhiranyaṃ sa deveshukṛiṇute dīrgham
 āyuh sa manushyeshu kṛiṇute dīrgham āyuh || 8 ||¹⁾
 yad ābadhnan dākshāyaṇā hiranyaṃ śatānikāya sumanas-
 yanānāḥ |
 tad²⁾ ā badhnāmi śataśāradāyāyushmān jaradashtir yathā-
 sam || 9 ||³⁾
 ghṛitād ulluptam madhumat suvarṇaṃ dhanamjayaṃ dha-
 ruṇaṃ dhārāyishu |
 riṇak sapatnān adharāṇṣ ca kṛiṇvad ā roha mām mahate
 saubhagāya || 10 ||⁴⁾
 priyam mā kuru deveshu priyaṃ rājasu mā kuru |
 priyaṃ viśveshu gotreshu⁵⁾ mayi dbehi rucā rucam || 11 ||⁶⁾
 agnir yena virājati sūryo yena virājati |
 virād yena virājati tenāsmān brahmaṇas 'pate virāja sani-
 dham kuru || 12 ||

XXI. Gegen Feuersbrunst.

X, 142⁷⁾

himasya tvā jarāyuṇā śāle pari vyayāmasi⁸⁾ |
 śitahradā⁹⁾ hi no bhuvo 'gnir dadātu bleshajam || 1 ||
 antikām agnim ajanayad durvārah śiṣur āgamat¹⁰⁾ |
 ajātaputrapakshāyā hṛidayam mama dūyate¹¹⁾ || 2 ||
 vipulaṃ vanam bahvākāṣaṃ cara jātavedaḥ kāmāya |
 mām ca raksha putrāṇṣ ca śaraṇam abhūt tava || 3 ||
 piṅgaksha lohita-grīva kṛiṣṇavarṇa namo 'stu te |
 asmān vi varjaya sthānam¹²⁾ sāgarasyormayo yathā || 4 ||

1) Av. I, 35, 2. Vs. 34, 51. 2) tan na ab. 3) yathāsat
 a. yathāsan b. Av. I, 35, 1. Vs. 34, 52. 4) Av. V, 28, 14. XIX,
 33, 2. 46, 6. 5) gopreshu ab. 6) Av. XIX, 62. Ts. V, 7,
 6, 4. 7) Nach Wilson 445 und Chambers a. 8) Nach vyayā-
 masi haben beide noch: uta hrado hi no bhuvo 'gnir dadātu blesha-
 jam. 9) śitahrado Wa. Siehe Av. VI, 106, 3. 10) ajanadūr-
 vādah sisulāgamat a. ajanayad dūrvādah śiṣulāgamat W. 11) hū-
 yate W'a. 12) asmān vi barhaṇa syonaṃ Wa.

indraḥ kshatram dadātu varuṇam abhi shiñcatu |
 śatravo nidhanam yāntu jaya tvam brahmatejasā || 5 ||
 kapilajaṭiṃ¹⁾ sarvabhakṣam cāgnim pratyakshadaivatam |
 varuṇam ca vaśāmy agre mama putrāṇṣ ca rakshatu mama
 putrāṇṣ ca rakshatv om namaḥ || 6 ||
 sāgram varshaṣatam jīva piba khāda ca moda ca |
 duḥkhitāṇṣ ca²⁾ dvijāṇṣ caiva prajāṃ ca paśu pālaya || 7 ||
 yāvad ādityas tapati yāvad bhrājati candramāḥ |
 yāvad vāyuh plavāyati tāvaj jīva jayā jaya || 8 ||
 yena kena prakāreṇa ko hīnam³⁾ anujīvati |
 pareshām upakārārtham yaj jīvati sa jīvati |
 etām vaiṣvānara sarvadeva⁴⁾ namo 'stu te || 9 ||

XXII.

X, 151^b). Medhāsūkta.

medhām mahyam āngiraso medhām sapta ṛishayo daduḥ |
 medhām indraṣ cāgniṣ ca medhām dhātā dadātu me || 1 ||⁶⁾
 medhām me varuṇo rājā medhām devī sarasvatī
 medhām me aśvinan devāv ādhattām pushkarasrajan || 2 ||⁷⁾
 yā medhā apsarāsu gandharveshu ca yan manah |
 daivi yā mānushī medhā sā medhā viṣatād u mām⁸⁾ || 3 ||
 yan me noktam tad ramatām śakeyam yad anubruve |
 niśāmanam naśāmahai⁹⁾ mayi vratam saha priyeṇa bhūyā-
 sam brahmaṇa sam gamemahi || 4 ||
 śarīram me vicakṣaṇam vān me madhmad duhām¹⁰⁾
 avṛiddham aham asau sūryo brahmaṇāni stha śrutam me
 mā pra hāsiḥ¹¹⁾ || 5 ||

1) *jatim *Wā.* 2) duḥkhitān ta *Wā.* 3) vīnām *a.* vainām
W. 4) vaiṣvānaram sarvadevam *Wā.* 5) Nur in *a.* Vgl. *Av.*
VI, 108. 6) *Vs.* 32, 15. 7) *Ta.* 10, 40. *Pāraskara Gṛihya*
2, 4. *Āśv. Gṛihya I*, 15. 8) sāmāyaviṣatādīmām *a.* Vgl. *Ta.* 10, 41.
 9) niśāmatam niśāmayi *a.* 10) *Ta.* VII, 4, 1. *Pāraskara Gṛihya*
3, 16. 11) Es bedarf kaum der Bemerkung, dass der zweite Theil
 jedem Verständniß sich entzieht.

medhām devīm manasā rejamānām gandharvajushṭām prati
 no jushasva |
 mahyam medhām vada mahyam śriyam vada medhāvī bhū-
 yāsam ajarājarishṇuḥ || 6 ||
 sadasas patim adbhutam priyam indrasya kāmiam |
 sanīm medhām ayāsisham || 7 || ¹⁾
 yām medhām devagaṇāḥ pitaras ca upāsate |
 tayā mām adya medhayāgne medhāvinam kuru || 8 || ²⁾
 medhāvy aham sumanāḥ supratīkaḥ śraddhāmanāḥ satyamā-
 nāḥ suṣevaḥ |
 mahāyaśā dhārayishṇuḥ pravaktā bhūyāsam asya ³⁾ svad-
 hayā prayoge || 9 ||

XXIII.

X, 184 ⁴⁾.

néjamesha párā pata súputraḥ púnar á pata |
 asyai me putrákāmāyai gárbham á dhehi yáḥ púmān || 1 ||
 yáthe yám pṛithivī mahy úttānā gárbham ádadhé |
 evám táṁ gárbham á dhehi daśamé māsí sūtave || 2 || ⁵⁾
 víshṇoḥ śréshtṛhena rūpénāsyām náryām gavīnyām |
 púmānsam putráṁ á dhehi daśamé māsí sūtave || 3 || ⁶⁾

XXIV.

X, 187.

anīkavantam útaye 'gnīm gīrbhir havāmabe |
 sa naḥ parshad ati dvíśhaḥ || 1 || ⁷⁾

XXV.

X, 191.

saṁjñānam uṣanāvadat saṁjñānam varuṇo 'vadat |

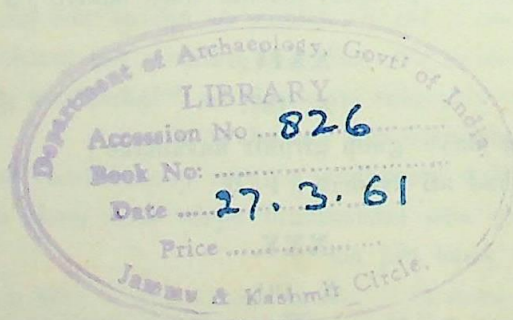
1) Rv. I, 18, 6. 2) Vs. 22, 14. 3) asye a. 4) Nach
 Hs. B. 5) Av. V, 25, 2. 6) Av. V, 25, 10. Zu allen drei
 Versen, vgl. Ásv. Grihya I, 14, 3. 7) Ásv. Śr. II, 18, 3.

saṃjñānam indraṣ cāgniṣ ca saṃjñānam savitāvadat || 1 ||
 saṃjñānam naḥ svebhyaḥ saṃjñānam araṇebhyaḥ |
 saṃjñānam aṣvinā yuvam ihāsmāsu ni yachatam || 2 ||¹⁾
 yat kakshīvān saṃvananam putro aṅgirasām avet |
 tena no 'dya viṣve devāḥ sampriyam²⁾ samajijanan || 3 ||
 saṃ vo manānsi jānatām saṃ ākūtir namāmasi³⁾
 asau yo vimanā janas taṃ samāvartayāmasi || 4 ||
 tac chaṃ yor ā vṛṇīmahe gātum yajñāya gātum yajñapataye |
 daivī svastir astu naḥ svastir mānushēbhyaḥ |
 ūrdhvaṃ jigātu bheshajam saṃ no astu dvipade saṃ ca-
 tushpade⁴⁾ || 5 ||

1) Av. VII, 52, 1. Vgl. zu beiden Versen Tb. II, 4, 4, 6.
 priyam habe ich für das kindische sam priyam geschrieben.

2) sam-
 3) ma-
 nāmasi Hss. Av. III, 8, 5.

4) Tb. 3, 5, 11.

DEPARTMENT OF ARCHAEOLOGY,
Frontier Circle Library,
SRINAGAR.

Accession No. 826

Class No. R294.1 Book No. A239H.2

DATE DUE

--	--	--	--

CIRCLE LIBRARY

Call No.

Author—

Title—

"A book that is shut is but a block"

CIRCLE
CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.
SRINAGAR

Please help us to keep the book
clean and moving.

